

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.7.4

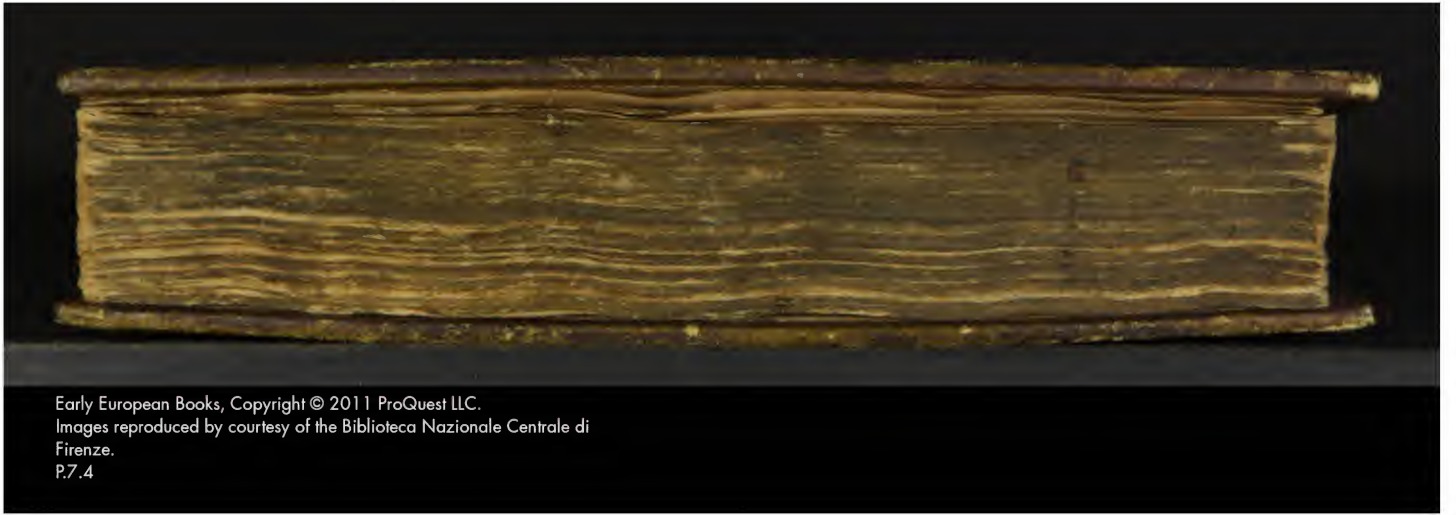

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.7.4

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.7.4

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.7.4

P. 7. 4

BIBLIOTECA NAZIONALE
CENTRALE - FIRENZE

10 (M) - 8-1987

P. 7. 4

1) 167 5062

2) 167 5070

h

481

7

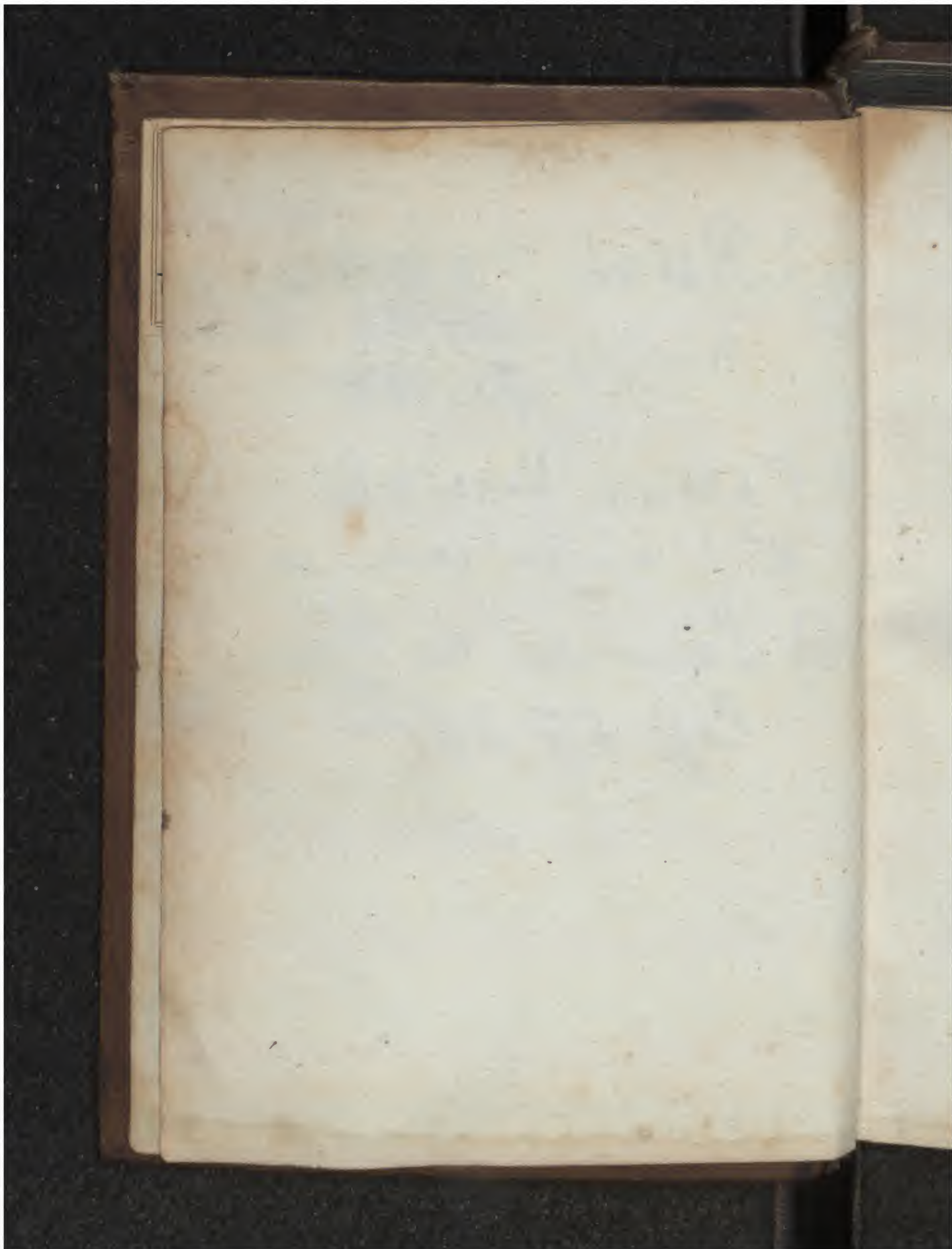
2

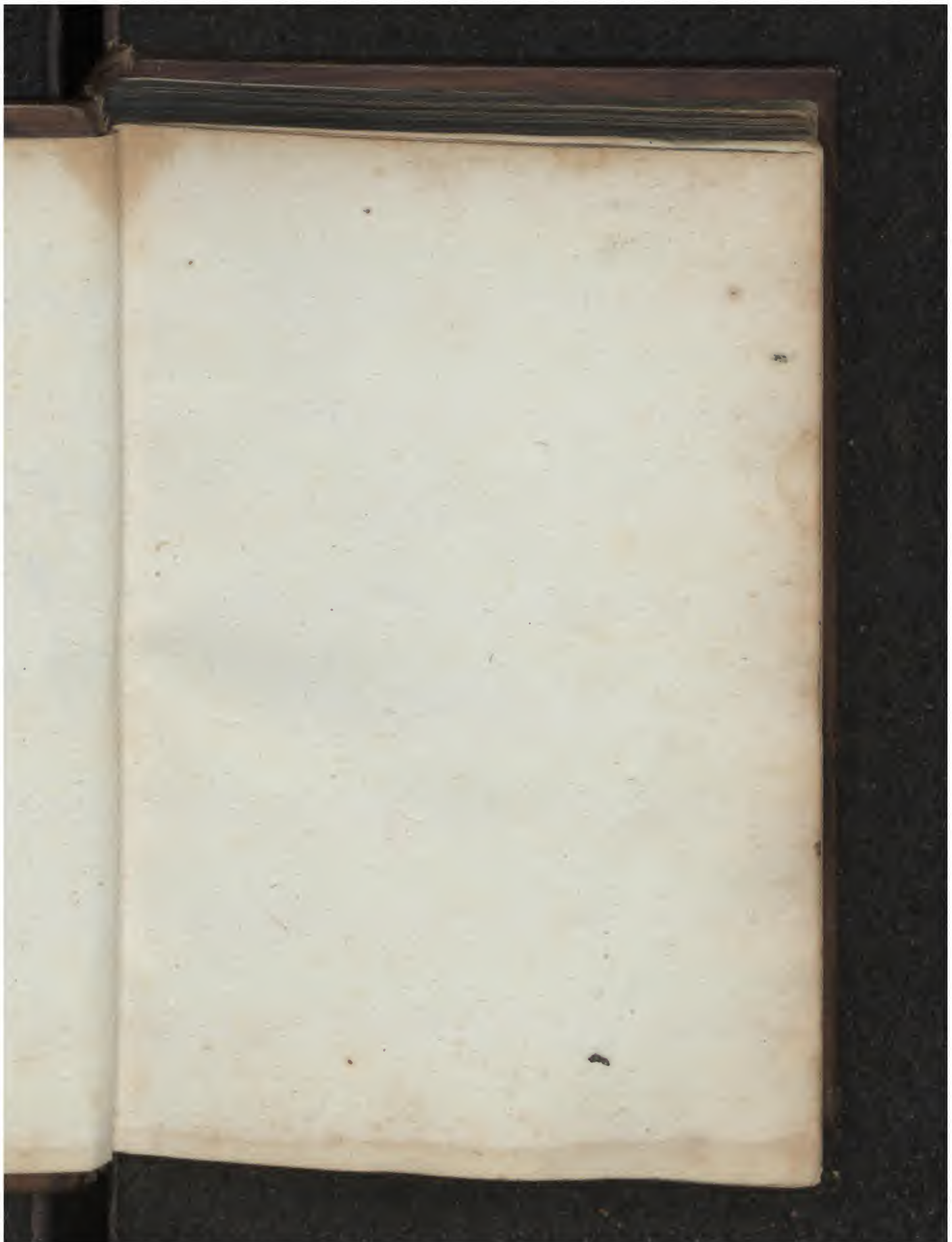
4) Reich . 789

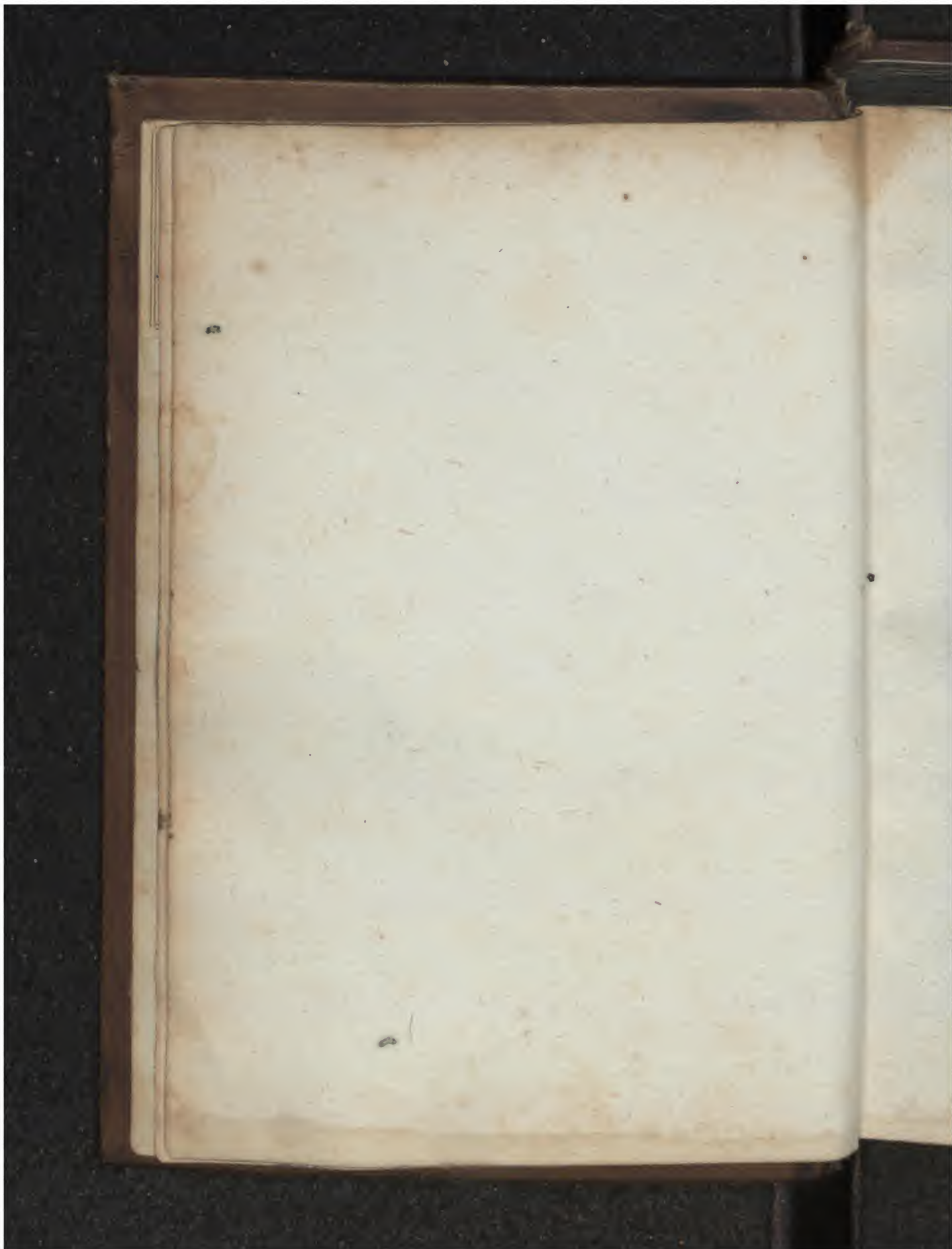
intolo in fine

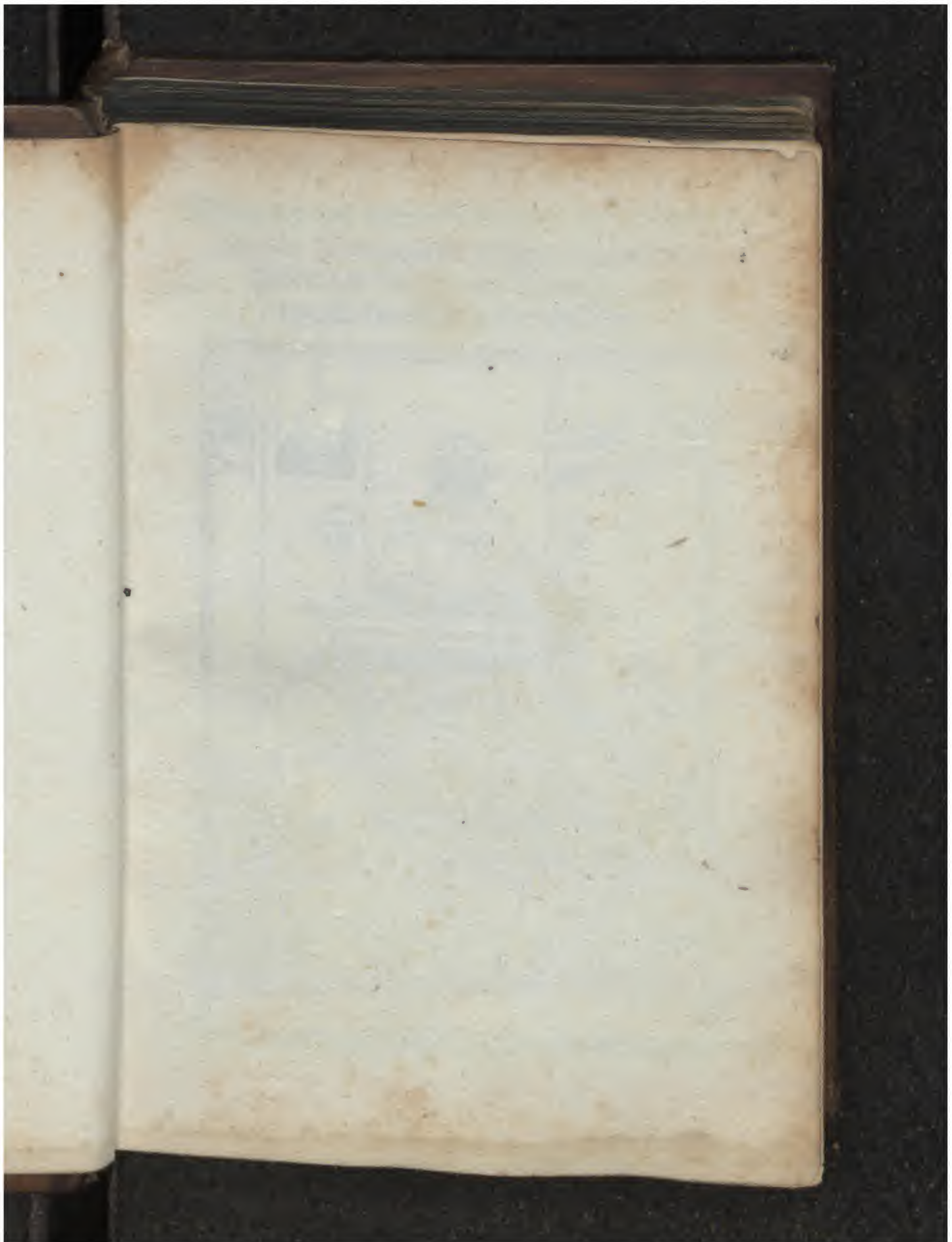
l'ultimo fascicolo
(24) appartiene a

2) Sermones de tempore
Cop 6526 I

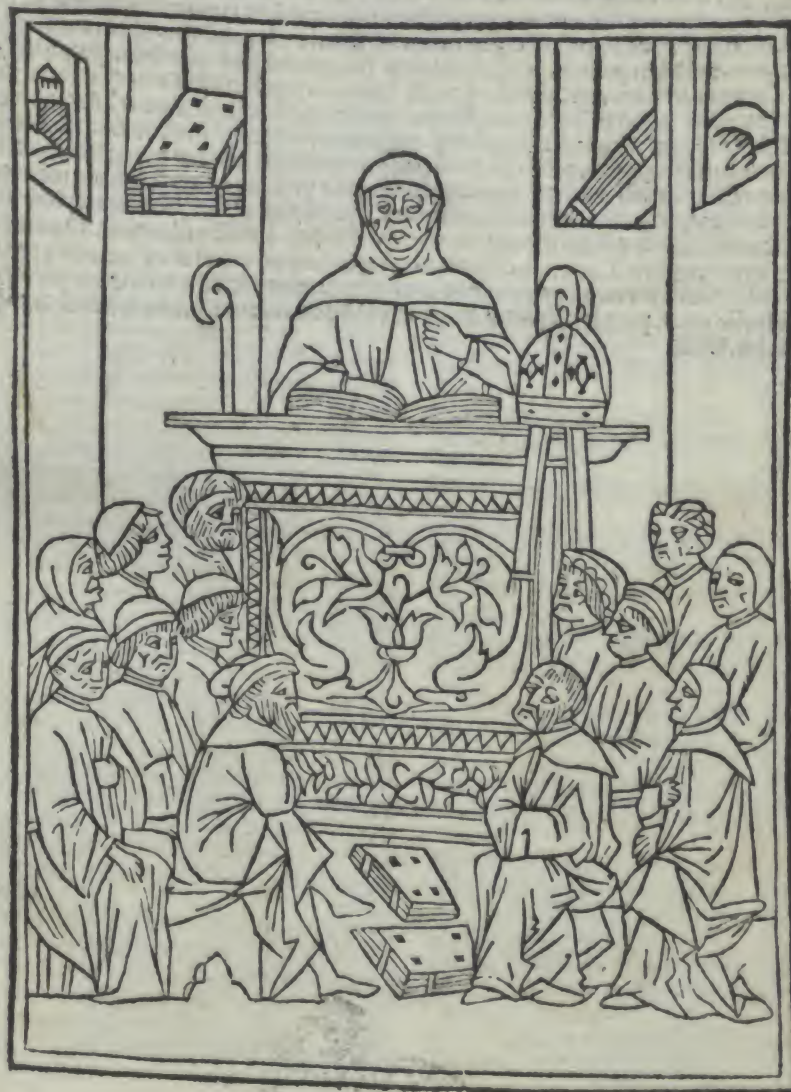

Ser
3

Sermones de sanctis per anni circulū fratris
Jacobi de voragine ordinis predicatorū.
quōdāz archiepiscopi Januēsis. cuꝝ
registro eorūdem in principio.

Lampanus. Ad nostram lectori felicitatem.

Habes humanissime lector facidi voraginis sanctuaris
erroribus imersum: quod si in auctoris manus incidisset tanquam furtile abte
cisset incognitum: modo non secus hac redituum a noua egredies offi
cina ita ex cultum nitidum: et ab omni salitate purgatum: ut tam necesse sit gratum oc
currat: carumque ab omnibus excipitur. quod si forte aliquod inpositius offende
ris: non mihi sed imprimentium quotidianis efflagratibus ascribas. Impulit ta
men Lampanum tuum tam arduum subiisse laborem prudentissimi viri Jacob biblio
pole Papiensis largitas imensa: ac sumus huius operis quae habebat affectus: qui
pro labore: proque sumptu: atque solertis cura: tum voraginis praesens sanctuarium:
tum dominicale: quadragesimaleque in hac portatili impressione peregerit lectoris
iudicio relinquo. astringit me urgentis lectionis utilitas quam (ita deus me bene
amet) tam propinquae inuenit: ut liquet de testis: quodcumque ceteri praecones eximij ma
gna librorum catasta ediderint ab hoc vberissimo fonte ausisse videantur. Quare ne
longa verborum serie Latontane frontis tue rugas imponam: acriter te oblectantes predi
cationis censura monco et exortor: ut paruo hunc emas ercitam utile: tam vbertes:
quod nullo quasi pondere in sinu clausisse: vel fidele tecum Comitem tulisse nunquam
penitebit. Vale.

Tabula

Sanctuaril

Tabula index in sermonibus de sanctis
etis extimij sacre theologie doctoris fra-
tris Jacobi de voragine ordinis predica-
torum: demonstrans quot sermones habeat. et
primus sermonem cuiuslibet sancti quoda-
charta inueniri debeat feliciter incipit.

De sancto andrea aplo. f. liij.	car. 1.
De sancto nicolao epo. f. v.	car. 3.
De sancta lucia virgie. f. iij.	car. 6.
De sancto thoma aplo. f. liij.	car. 7.
In vigilia natiuitatis dñi. f. v.	car. 9.
In natiuit. dñi nři Jesu xpi. f. ix.	car. 12.
De scō stepho pthomartyre. f. v.	car. 17.
De sancto iohanne apostolo et euāgelista ser. v.	car. 20.
De innocentibus. ser. liij.	car. 23.
De sancto thoma episcopo Cantuarien- si. ser. iij.	car. 26.
De sancto siluestro papa. f. iij.	car. 28.
De circūcisione domini. ser. v.	car. 29.
De eptaphania domini. ser. vi.	car. 32.
De scis fabiano et sebastião. f. iij.	car. 36.
De sancta agnete virgie. ser. liij.	car. 38.
De scō vincēto martyre. ser. liij.	car. 40.
De querfide scī pauli apli. f. v.	car. 43.
De purificationē bte virgis. f. v.	car. 47.
De scā agatha vgle et mar. f. liij.	car. 50.
De cathedra sancti petri. ser. iij.	car. 53.
De sancto mathia aplo. ser. iij.	car. 54.
De sancto gregorio papa. f. liij.	car. 58.
De sancto bñdicto abbate. f. iij.	car. 60.
De annūciatōe bte virgis. f. vii.	car. 62.
In cena domini. ser. vi.	car. 68.
De sacro die parasceues. f. vii.	car. 63.
De sabbato paschali. ser. ii.	car. 73.
In die sancto pasche. ser. v.	car. 79.
Seria scōa post pascha. f. vnic.	car. 82.
Seria tñia post pascha. ser. vnic.	car. 83.
De sancto ambrosio epo. ser. iij.	car. 83.
De scō georgio martyre. ser. iij.	car. 86.
De scō marco euāgelista. ser. iij.	car. 88.
De sancto petro martyre. ser. ii.	car. 89.
De scō iacobo minore apostolo. ser. vni- cus	car. 91.
De sancto philippo aplo. ser. ii.	car. 91.
De inuētiōe sancte crucis. f. iij.	car. 92.
De scō iohāne an postā latinā. f. ii.	car. 95.
In diebus rogationū. ser. ii.	car. 96.
In die ascensionis dñi. ser. vi.	car. 97.
De trāslatōe bti dñici. ser. iij.	car. 100.

De spū scō in die pētheco. f. vii.	car. 102.
De sancta trinitate. ser. iij.	car. 107.
De scō barnaba aplo. ser. vnic.	car. 109.
De sanctis geruasio et pthasio. ser. vni- cus	car. 110.
De nat. scī iohānis baptiste. f. v.	car. 110.
De scis iohāne et paulo. ser. ii.	car. 114.
De sanctis apostolis petro et paulo. ser. mo. iij.	car. 115.
De sancto paulo aplo. ser. ii.	car. 117.
De scā margaritha vgle. ser. iij.	car. 119.
De scā maria magdalena. ser. v.	car. 121.
De sancto iacobo aplo. ser. iij.	car. 125.
Ad vñcula sancti petri. ser. ii.	car. 126.
De inuētiōe sancti stephi. ser. ii.	car. 127.
De sancto dñico pfectore. f. vi.	car. 128.
De scō laurētio martyre. ser. iij.	car. 133.
De sancto hippolyto cum socijs suis. ser. iij.	car. 136.
De assumptione gloriose Marie virgi- nis. ser. ix.	car. 137.
De scō bernardo abbate. f. liij.	car. 146.
De sancto bartholomæo apostolo. ser. liij.	car. 149.
De scō augustino epo. ser. iij.	car. 152.
In decollatione sancti iohannis baptiste. ser. iij.	car. 156.
De natiuitate beate marie virginis. ser. mo. v.	car. 158.
In exaltatōe scē crucis. ser. liij.	car. 161.
De scō mattheo aplo. ser. iij.	car. 154.
De sancto mauritio cum socijs suis. ser. mo. ii.	car. 167.
De scis cosina et damião. ser. ii.	car. 165.
De sancto mischæle archangelo. ser. mo. vij.	car. 169.
De scō hleronymo pfecto. f. liij.	car. 173.
De scō frāctico pfectore. ser. iij.	car. 176.
De sancto dionysio epo. ser. iij.	car. 179.
De scō inca euāgelista. ser. iij.	car. 181.
De sanctis symone et iuda apostolis. ser. mo. iij.	car. 184.
In festo oīum sanctorum. ser. vi.	car. 185.
De pmemoratōe aiap. ser. vii.	car. 190.
De sancto martino epo. ser. iij.	car. 151.
De scā cecilia virgine. ser. iij.	car. 153.
De sancto clemēte papa. ser. ii.	car. 155.
De bta Katherina vglie. f. iij.	car. 156.
De dedicatōe ecclesie. ser. iij.	car. 159.
De dedicatōe altaris. ser. vnic.	car. 160.
De celebratōe missæ. ser. iij.	car. 161.

Tabula

Incipit tabula in sermones d sanctis
preclarissimi sacre Theologie doctoris
fratri Jacobi de Voragine ordinis p di-
catorum: quondam archiepiscopi Januensis s3 or-
dine alphabeti: rages mas gnales in sin-
gulis sermonibus coteras.

A Ser triplex est

f. clxxviii. car. 120
Agathe uirginitas quadru-
pliciter commendat. f. lxxviii. car. 51
Agatha commendat a tribus. f. lxxv. i prin-
cipio car. 52
Agatha quadruplex certauit. f. lxxviii. i
principio car. 50
Agatha multiplici radio conuoluit. f.
lxxviii. in fine car. 51
Agatha precipat cum angelis i tribus ser-
monibus. post prin. car. 51
Agnes triplex huius certamen f. lxxv. i prin-
cipio. car. 38
Agnes huius quousque incitamenta carnis f.
lxxv. post prin. car. 38
Agnes multa patiebatur a tyrano f. lxxv.
in medio car. 38
Agnes spiritus suum multiplex commendauit
f. lxxv. in medio car. 39
Agnetis triplex desponsatio. f. lxxv. in
prin. car. 39
Agnes desponsari carnaliter respuit fmo
lxxv. post mediu car. 39
Agnetis pulchra facies fmo. lxxv. in fi-
ne car. 39
Agnes fuit robusta: decora; et leta fmo
lxxv. in prin. car. 38
Altare cur lauaret in cena dñi f. ex. i me-
dio. car. 73
Altaris consecratio: multa i se continet f.
ccxiiij. post prin. car. 207
Altaris consecratio. 7. regit circuitus. ibi
in medio. car. 207
Altare debet esse sanctum. i. mundum in fi-
ne. car. 208
Ambrosius in quadruplici statu dege-
bat. f. cxxvii. i prin. car. 83
Ambrosius assumptus apud leontem fauo-
rellis f. cxxvii. p totum. car. 84
Ambrosii triplici priuilegio f. cxxix. i prin-
cipio car. 85
Ambrosius exaltatus p tria f. cxxvii. p
prin. car. 84

Ambrosius tria docuit beatus Augustinus. f. car. 84
Amor dei sex operatus est i magdalena f.
clxxix. p totum car. 123
Amicitia vera cognoscitur p septem f. cclx.
p totum. car. 175
Amici dicunt triplici. f. cclxxiiij. ante
finem. car. 185
Andreas honoratus est p christum quinquaplex.
f. ij. p totum car. 1.
Andree quadruplex dispositio ad christum
ibi dicitur in fine.
Angeli duo mirantur de uirgine maria.
ser. cxxv. p totum car. 141
Angeli deputati ad diuersa officia. f.
cxxv. p totum. car. 143
Angeli deputati sunt ad custodia ho-
minum in quinquaplici statu. ser. cclx. circa
principium car. 69
Angeli custodiunt hominem tripliciter f.
cclv. in medio car. 172
Angeli dicuntur ignis urens dupliciter
ca f. cclvi. c. fin. car. 169
Angelorum quadruplex festiuitas. f. cclx.
in principio car. 169
Angelorum triplex custodia circa hominem
f. cxxxi. c. prin. car. 197
Angelorum ministratio quadruplex ser-
monibus. post prin. car. 206
In angelis quattuor sunt prestantia ser-
monibus. cclvi. in prin. car. 172
Alia in qua parte corporis sit: quadru-
plex est opinio ser. cxi. in prin. car. 73
Anima unita est corpori propter tria. f.
cclx. in fine car. 137
Aniam plus curat deus quam corpus tripli-
ci ratione f. cxx. c. finem car. 137
Alie triplex spualitas auferit in morte f.
cclii. in fine car. 134
Anime igne infernali quousque non presumunt
naturaliter ostendit quadruplici exemplo
f. cxxv. in fine car. 134
Aniam quinquaplex receptaculum post
hanc uitam f. cclxxviii. in prin.
Animarum diuersa egressio f. cxciii. in fi-
ne. car. 126
Anni tres assuerunt regis tria figurant f.
cclxxvi. in prin.
Anna tres habuit viros ser. cxcii. in prin-
cipio. car. 125
Annunciatio duplex f. ex. i prin. car. 11

Sanctuarii.

Angu. f.
car. 34
alena f.
car. 123
f. cclx.
car. 175
lij. ante
car. 185
ntuplr.
car. 1.
o ad xps

e maria.
car. 141
fficia. f.
car. 143
dia ho.
ccl. circa
car. 69
litter f.
car. 172
uplicet
car. 169
as. f. ccl.
car. 169
ca hoicm
car. 197
uplex ser.
car. 206
anda ser.
car. 172
quadru.
car. 73
er tria. f.
car. 137
pus tripli
car. 137
n morte f.
car. 134
sumunt
ict ex plo
car. 134
alum post
in.
excti. in fi.
car. 126
figurat f.

cil. in prin
car. 125
in. car. 11

In annūciatōe xpi quattuor fuerūt pfo-
ne f. xclx. p totū
Annūciatio xpi extollit rōe triū. f. cl. p
totū
Apostoli quattuor simul vocati sūt tri-
plici de cā. f. liij. i prin. car. 2
Apostoli cur frequēter fuerūt pscato-
res ibidē in medio car. 2
Apostoli quadruplicē hēbant defectū.
f. cclij. in prin. car. 125
Apli manserūt in xpo gntuplr f. cclxx.
lij. cir. prin. car. 184
Apli meruerūt hēditatē celestē multi-
plici iure f. cclxxvi. cir. mediu car. 186
Appropiatio eē in dñis oñdis & quāf.
f. cclxxvij. in fi. car. 112
Apes inducunt ad volādū quadruplr
f. cclxxv. post prin. car. 200
Apu triplex sagacitas. ibi. i fi. car. 200
Aqua quadruplex f. cv. i prin. car. 68
Aqla multas h3 p dñtōes f. xxxvi. i prin
cipio. car. 20
Arborū multiplex genus. f. cclxxvi. i prin
cipio. car. 141
Aromatū species nonē f. cclxxvij. i prin
cipio car. 143
Ascensio xpi qualis fuerat f. cl. in prin
cipio car. 97
Ascensio dñi quattuor in se h3 f. clij. per
totū car. 99
Ascensio in deum fit p tres gradus fmo
cclxxvij. circa prin. car. 122
Ascendit xps ab oriente. fmo. cl. per to-
tum. car. 97
Ascendit xps triplr f. cl. i prin. Et ratio
quadruplex cur ascendit. ibi. i fi. car. 98
Ascendē volēs dñ hēre tria ibidē.
In ascensione xpi oñdit quattuor mira-
bilia f. clij. p totū car. 99
Ascenditū in deū quadruplex gradus.
ibidē in medio
Assumpta ē maria in celū quadruplr.
f. cclxi. p totū car. 137
Assumpta ē corpe & aia quadruplici rō-
ne ibidē circa finē car. 137
Assumptōe vrginis amiratae sunt aē-
li f. cclxiij. i fi. car. 140
Auri pcciositas causas ex trib3 f. lxxvi. i
principio car. 38
Auri effectus triplex ibidē
Auri triplex ppuetas. f. cclxiij. post prin

cipsum. car. 134
Auri examinatio tria requirit. ibidem
post mediu
Artifices triplices domus virginis glo-
riose f. cclxxv. i medio car. 158
Baptismus triplex ser. liij. in fi-
ne. car. 31
Barba triplex ē. f. cclix. i me-
dio.
Bartholomeus deū honoravit quadru-
pliciter f. cclxxliij. in prin. car. 150
Bartholomeus recomēdat a tribus.
f. cclxxv. in prin. car. 150
Bartholomeus triplici nomine appel-
latus ē ibidem.
Bartholomeus extendit pellē quintu-
pliciter f. cclxxvi. i medio car. 151
Bstudo septuplex f. cclxxx. p to. c. 159
Beatitudinē diuersimode optināt sūt
philosophi. f. cclxxvij. in prin. car. 132
Beatitudinis quadruplex descriptio.
ibidē per totum car. 188
Bellū quadruplex oñis in nobis i mor-
te f. cclxxxi. in medio car. 191
Bēdictio triplex data patriarche Ia-
cob fmo. xcvij. in fi. car. 68
Benedictus cur sic nomiat ser. xcvi. p
totum. car. 61
Bndictus comēdat in tribus f. xcvi. i
principio car. 60
Benedictus remāsit nobis quadrupli-
citer ibidem in fine
Benedictus egregie vītam finiuit. ibi-
dem in medio
Bernardus dilexit deū quadrupliciter.
f. cclxx. post principiu car. 147
Bernardus hūit quattuor reuelatōes.
ibidem in medio
Bernardus fuit a deo dilectus triplici-
ter f. cclxxi. post prin. car. 147
Bernardus quattuor habuit pūstas
glā f. cclxxij. p totū car. 148
Bōs h3 in se quattuor comēdabilia f.
cclxxij. in prin. car. 183
Olloz vehemēs cognoscit p
tria signa f. cxv. i fi. car. 76
Laltz triplex ē ser. cxliij. in
principio. car. 126
Landeles cur extinguunt i matutis la-
mentatōnū f. cx. in fine car. 73
Lampane quare nō pulsāt in die para-
3

Tabula

Leues f. cxvij. in prin. car. 77.
 Campana lignee cur pulsant. ibidē.
 Campana quare i repestatib⁹ pulsant
 f. xlvij. in fi. car. 28.
 Caput quadruplex ē f. xlvj. post princi
 plum car. 27.
 Caput in cruce xps inclinauit triplici
 rōe f. cxij. in prin. car. 74.
 Caput duplex hūit iōānes baptista f.
 cxxxvij. in fine car. 157.
 Carcer quadruplex f. cxxxvij. i prin.
 cipio. car. 187.
 Charitatis fortitudo attēdis penes gn
 q⁹ f. lxxij. p totū car. 42.
 Charitatis fortitudo i maria magdale
 na a attēdis penes multa f. cxxxvij. p to
 tum. car. 122.
 Cecilla triplex hūit sconiū f. cxcij.
 Cecilla quadruplex deo seruisti ser. cc.
 xciij. in prin.
 Cecilla cōparat apibus multiplici rōe
 ser. cxcv. per totum
 Celū extēdere sicut pellē multiplex in
 telligit f. ccxvi. in prin. car. 151.
 Certamē quadruplex f. ccvi. i princi
 pio. car. 135.
 Cerui triplex cōditio. ser. xcij. cir. pi.
 Cerui discretio triplex. sbl. āte mediū.
 Cesar August⁹ tpe natiuitatis xpi tria
 egit f. xxv. in prin. car. 14.
 Libus vt muet corpus tria requirit ser
 mo. cxcvij.
 Circūcisio xpi cur facta ē ser. li. per to
 tum. car. 29.
 Claritas multiplex in beata yvirgie ser.
 mo. cxi. car. 138.
 Colozū dīta ser. cclxxix. cir. me. car. 189.
 Collitū triplex ē ser. cxliij. i fi. car. 75.
 Cognatio triplex ser. li. cir. mediū.
 Cōsecratio sacralis multa in se h3 ser.
 cccv. cir. mediū car. 208.
 Cōstantinus a siluestro baptizat⁹ ser.
 xlvij. in prin. car. 28.
 Cōstātīn⁹ a lepra mūdāt⁹. ibidē p totū.
 Cōstātīn⁹ triplici hūit dīfectū. f. xix. i pn.
 Cōstantinus a triplici morbo curatus
 ē ibidem.
 Conuersio beati pauli fuit per tria. ser.
 mo. lxxij. car. 43.
 Conuersatio bonozū in quibus consi
 sit sermo lxxv. car. 45.

Clemētis qnqz prius legia f. cccvi. p totū
 Credētes in primitiua ecclā sequebant⁹
 quinqz signa ser. cliv. in prin. car. 100.
 Crisma cōsecrat in cena dñi triplici ex
 causa ser. cx. post prin. car. 72.
 Crux plātata in triplici loco ser. cxlij. i
 principio car. 94.
 Crux lignū fructiferū. ibidē
 Crux scā iuēta p tria signa ser. cxli. cir
 ca mediū car. 93.
 Crux lignū scēntie boni & mali ser.
 cxlij. per totū. car. 93.
 Crux pēiosa gaudiosa & fructuosa ser.
 cxlij. per totum car. 94.
 Crux nō dūbit occultari sibi. cir. mediū
 Crux exaltata ē a terra triplici ser. cxlij.
 post mediū car. 163.
 Crux frontibus imprius impatorum.
 ibidē car. 163.
 Crucis sancte triplex virtus. ser. cxli.
 circa prin. car. 92.
 Crucis opatio virtuosa sibi. i fi. car. 93.
 In cruce ē tantum glorandū ser. cxli.
 p totum ibidē
 Crucis exaltatio multiplex ser. cxlij.
 in principio. car. 163.
O Ecclie institute i veteri lege
 ser. cclxvij. i medio. car. 167.
 Dedicatio templi triplex
 origo ser. ccc. i pri. car. 202.
 Dedicat ecclia quadruplex ex cā ser.
 cccij. in pñc. car. 206.
 In dedicatione multiplex sit circuit⁹
 ser. cccij. in prin. car. 205.
 In dedicatōe ecclie multa requiruntur.
 ibidē car. 205.
 Deus dī vinci a sex ser. clxvij. in prin.
 cipio. car. 109.
 Deus pmittit se decipi quadruplex. ibi.
 dem in medio car. 109.
 Defectus in Maria magdalena. sermo
 clxxxvi. in medio car. 121.
 Demones i primitiua ecclā quadruplex
 spugnabāt hoies ser. cclxxij. i fi. car. 184.
 Dyabolus ptra hoīem quattuor obij.
 cit f. xxx. cir. mediū car. 17.
 Dyabolus significat per draconē qua
 druplex ratiōe. ser. cxxx. i pri. car. 87.
 Dyabolus pugnat in sanctis triplici
 ibidem.
 Dyabolus decipit hoīem triplici sermo

Sanctuaril.

crellij. circa finē car. 127
 Dies sū de facti sunt pauci ser. lxxxix. i car. 55
 p̄ncipio car. 55
 Dies resurrectōis dñi luminosa quadru-
 pliciter s. cxx. in p̄m. car. 79
 Dies pasche dicitur gaudiosa. ibidem
 per totum car. 79
 Dionysius dotatus triplici p̄ncipio
 ser. cclxvij. per totum car. 180
 Dionysius triplicē hūit reuelationez.
 ibidē in p̄m. car. 180
 Dionysij triplex cōuersio ser. cclxvij. i
 medio car. 182
 Dionysius in tribus cōmendat ibidē
 in p̄m. car. 181
 Dissectionis vere tria signa ser. xxxvij.
 circa medium car. 22
 Dissectio triplex ibidē circa finē.
 Dissectio dei erga nos ostēdit ex tribus
 ser. cclxvij. in fi. car. 186
 Bilex maria filium tripliciter s. cxi.
 in p̄m. car. 76
 Bilex christū debemus multiplici rōe
 ser. cclxvij. per totū car. 185
 Bilegere deū z mūdū simul nō possū-
 mus ibidē in medio car. 185
 Bilegēdus est sūme deus pp quattuor.
 ser. cclxvij. in p̄m. car. 147
 Desponsatio triplex ser. lxxvij. post p̄-
 cipium car. 39
 Doctores triplices s. cclxvij. i fi. ca. 173
 Doctrina gregoriū vtilis populo ex tri-
 bus ser. xcij. cfr. mediū car. 59
 Doloris magnitudo v̄rgis cū filio cau-
 satur ex tribus sermo. cxi. post medi-
 um car. 76
 Dūlcus cōmendat in tribus ser. clv. z
 ser. cxcvij. in p̄m. car. 100
 Dūlcī trāslatio triplex cā. ibi circa me-
 diū car. 101
 Dūlcus tripliciter trāslatus ē sermo.
 clvi. circa mediū. car. 101
 Dūlcī sanctitas non potuit abscondi.
 ser. clvij. in p̄m. car. 102
 Dūlcus p̄patur stellis lune z soli. s̄mo
 cxcvij. per totum car. 129
 Dūlcū fuit cū maria quadrupl̄ ser. ciij.
 in medio car. 67
 Domus materialis tria requirit sermo
 cccxxv. z cccxxvi. in p̄m.
 Domus aīe triplex p̄ditio ser. xij. i me-

dio. car. 9
 Domus christi fuit vterus v̄rgis. ser.
 cccxxvi. in p̄m. car. 158
 Domus dei cōmendabilis ex
 oī ser. cclxvij. p totū car. 188
 Domus materialis duplex p̄ditio ser.
 ccc. cfr. p̄m. car. 202
 Domū materialē quattuor ornant ser.
 cclxvij. in p̄m. car. 187
 Domus triplex in aīa ser. cclxvij. circa
 medium car. 168
Ecclēsia multiplex appellat. s.
 xlvij. in fi. car. 29
 Edificantes sup fundamen-
 tum fidei sunt multiplices s.
 cclxvij. p totū. car. 191
 Egre dī debemus christo quadruplicē
 se. xlvij. in p̄m. car. 10
 Electio multiplex sermo. vij. circa fi.
 nem. car. 4
 Electio mattheie p̄mendat dupl̄. ser.
 lxxvij. in p̄m. car. 54
 Electio cuiuslibet p̄lati tria requirit.
 Et eligēdi modus beatū mattheia. ibidē.
 Electionis mattheie causa. ibidem in fi.
 Electio vera tria requirit ser. lxxvij.
 in fi. Et ser. xc. in fi. car. 55
 Ep̄s debz h̄ere in se sex ser. cccxxvi. i me-
 dio. car. 155
 Erro: triplex tempore p̄stantini sermo.
 xlvij. in medio. car. 28
 Euangelii matthei p̄conizat in tribus
 ser. cclxvij. in fi. car. 165
 Euangelista verus quattuor requirit.
 ser. cxi. in p̄m. car. 131
 Euangeliste opus fecit mattheus triplici-
 ter ser. cclxvij. p totum. car. 165
 Excelsum quadruplex in trinitate ser-
 mo. lxxvij. in p̄m. car. 108
Fabiani z Sebastiani festa si-
 mul celebrant sermo. lxxvij. in
 p̄m. car. 36
 Fabianus rectū cor hūit. ibi
 dem in fine
 Faciē tria ornāt s. xij. cfr. fi. car. 7
 Fama attendit quintupliciter ser. xij.
 cfr. mediū car. 7
 Familiaritas xp̄i ostēdit in tribus ser.
 clvi. cfr. mediū. car. 99
 Femella organizat i vtero m̄ris. lxxx.
 die triplici rōe ser. lxxx. cfr. p̄m. car. 47

Tabula

Festum omnium sanctorum institutum est triplici
 et de causa sermo. cclxxv. in prin. car. 165
 Serculum quadruplex appositum xps in ce
 na sermo. cv. circa medium car. 69
 Filius israel quattuor habuerunt ducto
 res ab egypto sermo. lxx. in medio car. 34
 Fortitudo vera consistit in tribus sermo
 cccv. in medio
 Fortitudo vera quattuor probat sibi post
 principium car. 135
 Fugit dominus in egyptum quadruplici de cau
 sa. s. xliij. in prin. car. 25
 In fuga xps tria ostendit sibi circa me
 dium
 Franciscus in multis commendat s. cclxxij
 p totum car. 177
 Franciscus tribus vicibus audiuit vocem
 dñi. s. cclxxij. in medio car. 176
 Francisci sanctitas ibidem i pri. car. 176
 Francisci persecutio plurima ostendit
 sermo. cclxx. p totum car. 179
 Franciscum habuisse xpi stigmata multa
 persuadent sermo. cclxxij. p totum. car. 178
 Fructus Martie benedictus tripliciter s
 mo. cclij. in fine car. 68
Gregorius miles fortis et strenu
 us sermo. cxxx. in principio. Et
 sermo. cxxxij. in prin. car. 86
 Gregorius vicit quadruplex s.
 cxxx. circa prin.
 Gregorius figurat p elephantem sermo
 cxxxi in medio car. 87
 Gladius malorum et bonorum s. lxxij. cir. pri.
 et medium car. 36
 Gratia dei cognoscit in homine ex tri
 bus sermo. l in prin. car. 29
 Gregorius vigilavit triplici sermo. xcl. cir
 ca medium car. 57
 Gregorius studuit in quinque libris ser.
 xciij. in prin. car. 57
 Gregorius assimilatur pictori et figulo
 ibidem car. 58
 Gregorius commendat in tribus sermo
 xcviij. in prin. car. 58
 Gregorius dedit eloquia pulchritudinis
 triplici ibidem circa medium car. 59
 Gregorius humilitas patet ex quattuor. s.
 xcl. in prin. car. 56
 Gregorius multe fuerunt virtutes sermo
 xcviij. per totum car. 59

Habitaculum quadruplex s. vñ
 post prin. car. 3
 Habstrare in unum coringie
 sextuplex s. eel. p totum et ser
 mo. cclx. in prin. car. 97
 Herodes quadruplex obijt sermo. xliij. i
 fine. car. 25
 Herodis insula contra innocentes iniqui ostē
 dit triplici ratione sermo. xliij. in prin. car. 25
 pto
 Herodis crudelitas contra Joānem ba
 ptistam sermo. cccxxv. in prin. car. 156
 Homo hortat ad tria sermo. xcviij. i pri
 cipto car. 61
 Homo debet se probare tripliciter sermo
 cix. in prin. car. 72
 Homo ante passionem xpi quadruplicem
 habuit defectum s. cclxij. p totum car. 75
 Homo cecidit per quattuor. s. cxxi. post
 principium car. 80
 Homo plus attinet xpo q angelus ser.
 cclvi. ante medium car. 169
 Homo malus petor omni bestia sermo
 cxx. in prin. car. 137
 Dominus triplex est statutus terminus s
 mo. cclxxij. in prin. car. 192
 Dominus magna est dignitas s. cclv. cir
 ca medium car. 171
 Homines triplices non debent timere s.
 ccij. circa medium car. 132
 Homines assumunt ad ordines ange
 lorum. s. cclxij. post medium car. 170
 In homine triplex potestas sermo. cclxij. i
 principio car. 176
 Hore canonice cur institute et an extra
 ecclesiam sint dicēde s. ccl. in fi. car. 205
 Hospitium in hac vita xps non habuit sermo
 cxxxvi. in prin. car. 124
 Hospitem tria expellunt sermo. cxi. cir
 ca medium car. 104
 Hostium cordis nostri xps pulsatur quadruplex
 et ratio s. cxxxvi. p totum car. 124
Iacobus maior multiplex habuit
 privilegium sermo. cxc. in prin.
 cipto car. 125
 Iacobus minor commendat tri
 pliciter s. cxxxvij. in prin. car. 125
 Iacobi minoris perfectio consistit in tribus
 ibidem in medio
 Iacobi minoris passio est in quattuor
 commendabilis ibidem in fine

Sanctuarij

Jeronymus carnis incēdia delevit tri
 p̄l̄r f. cclvij. circa finem car. 174
 Jeronymus flagellatus ē q̄druplici
 ca f. cclvij. circa mediū car. 174
 Jeronymus didicit sciam multip̄l̄r f.
 cclxi. in prin. car. 176
 Jeronymū quattuor p̄mendat ibi post
 mediu
 Iesus nomē ē dulcedinis quintuplici
 ter f. lv. p totum car. 32
 Iohānes euāgelista d̄r aquila p̄p̄ q̄tu
 or f. xxxvi. in prin. car. 20
 Iohannes euāgelista multa hūit p̄tū
 legta f. xxxvij. x. xl. p totum car. 21
 Iohānes a x̄po p̄re alijs dilect̄ q̄ntupli
 c̄ de ca fmo. xxxvij. p totū. Et plus pe
 tro ibi in fine car. 21
 Iohānes cur sepulchr̄ ingressus sermo
 xxxix. in prin. car. 22
 Iohānes euāgelista an mortuus sit vel
 non quadruplex opinio ibidem per to
 tum car. 22
 Iohānes an portam latinā triplex fuit
 nūl̄ martirium f. cxlv. p to. car. 95
 Iohānes quadrup̄l̄r fuit p̄uilegiatus.
 fmo. cxlvi. in prin. car. 95
 Iohānes baptista fuit missus q̄druplici
 ter f. clxxi. p totū car. 110
 Iohannes baptista dictus ē lucerna ar
 dens f. clxxv. in prin. car. 113
 Iohannes baptista quadrup̄l̄r est p̄se
 curus f. cccxxij. p totū car. 156
 Iohānis baptiste excellentia p̄s ex q̄nq̄
 f. clxxij. p totū car. 111
 Iohānis baptiste multa p̄rogatiua ser.
 clxxxiij. p totum car. 112
 Joanne baptista n̄ surrexit maior qua
 druplici rōne f. clxxxiij. cl̄r. me. car. 112
 Ignis quadruplex in x̄po tpe passiōis
 f. cxv. in medio car. 75
 Ignis quadruplex f. clxxij. p totū et ser.
 ccv. in prin. car. 105
 Indulgentiar̄ valor tria regit f. clxxix.
 circa mediu car. 116
 Infirmitas aīe sanas quadrup̄l̄r fmo
 cclxx. post mediu car. 132
 Infirmitas quintuplex hominis ante
 natiuitatem f. xxvij. circa mediū. car. 15
 Infirmitas triplex phariseor̄ f. cclxvi.
 in medio car. 180
 Innocentiū beatitudo causar̄ ex mul

tis f. xli. p totum car. 23
 Innocentiū passio p̄mendat ex quattu
 or f. xliij. in prin. car. 24
 Innocentes cur occisi et quoto tpe ser.
 xliij. post mediu car. 25
 Judas cur positus inter discipulos f.
 lxxix. circa mediu car. 55
 Judas discipulus apostolus p̄curator
 inops mendicus et paup̄ ibi p to. car. 55
 Judas fuit dilapidator quadruplici
 fmo. xc. car. 56
 Iustitia vera in tribus p̄sistit f. v. circa
 principium car. 3
 Iustitia triplex sermo. clxxv. post prin
 cipium car. 14
 Arche dra triplex ē f. lxxvij. in
 principio car. 53
 kate dre petri festū institutus
 fmo. lxxvi. p totū car. 53
 katherina exccit virgines in tribus f.
 cccxvij. p totum car. 202
 katheria multiplex hūit p̄uilegium f
 mo. ccc. car. 203
 katherine multiplex gratia f. cccxix. p
 totum car. 202
 kyrieelson cur iteratur in missa sermo
 cccvi. car. 209
Lachryme, triplices sunt fmo
 clxxvij. in prin. car. 121
 Laicoz quadruplex genus
 f. cccxiij. in prin. car. 149
 Lapidēs quadruplex sermo. xxxv. in
 principio car. 26
 Lapidēs materiales valēt ad quattu
 or ibidem car. 20
 Laqueus triplex dyaboli f. cccvij. circa
 mediu car. 136
 Lauac̄ sanguis septuplex fmo. cvi. in
 principio car. 69
 Lauari pedes certor̄ nō p̄nt triplici ra
 tione f. cvij. circa mediū car. 71
 Laurēti^{us} tria fugit f. ccij. i me. car. 133
 Laurēti^{us} ignē materialē extinxit tri
 pliciter fmo. ccv. circa mediū car. 134
 Laurēti^{us} quadruplex hūit certamen
 fmo. ccvi. car. 135
 Laurentij triplex p̄solatio f. ccvij. post
 mediu car. 135
 Laus p̄p̄ta vituperat f. clxxiiij. in prin
 cipio car. 112
 Leo quattuor timet f. ccij. an̄ si. car. 4

Tabula.

Tetrasita instituta est pp tria f. c. lviij. in
 principio car. 96
 Lex e qdruplex f. cc. in prin. car. 130
 Liber qntuplex f. xcij. p totum car. 57
 Liberalitas pñst in tribus fmo. clx. i
 principio car. 103
 Liberalitas dei cognoscit ex tribus ser
 mo. cclxiiij.
 Signum triplex in paradiso f. cxliij. in
 principio car. xcij
 Signu duplex f. ccl. in prin. car. 161
 Signu humile exaltatur tripliciter ibi
 ante medium car. 162
 Signum crucis percussit robustos ibi in
 fine car. 162
 Lingua data est homini pp quattuor f.
 cclxxix. in fine car. 179
 Lotio pedum discipulor pñmendat ex
 tribus f. cvij. in prin. car. 71
 Lotio manuum post missam qd signifi
 cet fmo. ccv. in fine car. 182
 Lucas quadrupl fuit illuminatus f.
 cclxxix in medio car. 182
 Lucas dicit medicus ibidē post mediū
 car. 182. Et in sermone. cclxx. ante fi
 nem car. 183
 Lucas p sex fuit eleuatus in diuinam
 pñtemplatōem sermo. cclxx. circa medi
 um car. 182
 Lucas quattuor habuit officia sermo
 cclxxij. circa finem car. 184
 Lucas quadruplices habuit in forma
 tores ibi. car. 184
 Lucie victoria in tribus consistit ser. 8
 amus in principio car. 6
 Lucie fuer. vij. vtutes f. xl. p to. car. 6
 Lucie quadruplex effectus sermo. xij.
 p totum car. 7
 Lucerna bona trisa requirit sermo. clx
 xv. per totum car. 113
 Lucerna fuit benedictus quintuplscit
 ser. cccxix. post medium car. 149
 Luminaria duo creata in mundo fmo
 clxxviii. in principio car. 113
 Luna plēa triplicem hz vtutem sermo
 cxcviij. in medio car. 129
 Luna triplicem hz mutabilitatē sermo
 cccxix. in medio car. 149
 Lux hz quadruplicem effectuz sermo
 xxix. circa medium car. 14
 Lux mundi aliquis dicit triplici ratlo

ne sermo. cclxij. car. 132
M Agi quare dicunt sermo. lvi.
 in principio car. 32
 Magi cur xpm quesierunt
 ibidem in medio car. 33
 Magi ab oriente e cur p stellam vocati
 ser. lviij. in prin. e in medio car. 33
 Maloz seultia apparet in duobus ser
 mo. lxij. in principio car. 36
 Manere in chusto quō exponit f. xvi.
 per totum car. 9
 Manifestauit se christus multiplici f. c
 xxvi. per totum car. 33
 Manus quadruplex pñnecta thome
 ser. xl. circa finem
 Manus christi gnqz hz digitos fmo
 lxliij. post medium car. 3
 Marcus ambulauit multiplici via ser
 mo. cxxxij. p totum car. 88
 Marcus pñmendat in gnqz f. cxxxliij.
 circa principium car. 87
 Marcus multiplicem hñt pñogatiuam
 sermo. cxxxv. p totum car. 89
 Maria ptra dyabolū exercuit triplicē
 ptatē sermo. xxix. in prin. car. 13
 Maria noinat dñā stella illuminatrix
 ibidem car. 13
 Maria triplex pñuilegiuz añ in e post
 ptum f. xxv. in prin. e in fi. car. 14
 Maria dicit tēpluz dei sermo. lxxviiij.
 circa mediū car. 47
 Maria dicit mediū triplici rōne ibi.
 ante finem. car. 47
 Maria nō tenebat ad purificatōz ser.
 lxxix. circa prin. e. lxxxi. in fi. car. 49
 Maria tripliciter coopata ē ad incarnatō
 nem christi f. xcix. in medio car. 64
 Maria dñ vga triplici ratōe f. c. in pn.
 Et. cccxxvij. post medium car. 160
 Maria mī pulchritudinis tripliciter expo
 nit f. cccxxvij. in prin. car. 160
 Maria gnqz hñt maxima dona pul
 chritudinis f. ciij. p totum car. 67
 Maria dñ luminosa quadrupl sermo
 cccxij. p totum car. 138
 Maria pñmendat in tribus ser. cccxij. p
 totum car. 139
 Maria pñaf apostolis martyribus pa
 trarchis f. cccvi. p totum car. 142
 Maria est salutata septuplici cā fmo
 ciij. p totum car. 67

Sanctuarii.

Maria frequenter a nobis est salutanda
triplici rōe s. c.ij. post prin. car. 66
Maria salutare debemus pp tria ibi. i
principio
Maria magdalena multipl'r deū offē.
dit s. clxxxvij. circa prin. car. 122
Maria magdalena fuit tracta a xpo
qntupl'r s. cxc. post prin. car. 124
Maria magdalena satisfecit multipl'r
ibidem in fine car. 124
Martyriū scē Ecclie pmedat ex gnq3
ser. cccxij. circa medium car. 199
Martyriū qdruplex s. cccxvij. ctr. pn.
Martyrii quintuplex genus s. mo. 258.
in fine
Martinus placuit deo in triplici sta-
tu ser. cclxxxix. in prin. car. 196
Martinus potestas super oēs creaturas
ibi. in fine car. 196
Martinus multis decoratus virtutib'
ser. cccxi. post medium car. 198
Martinus multipl'r fuit dilectus i vi-
ta z in morte ser. cccxij. p to. car. 198
Pater zebedel triplici modo accessit
christū ser. cccxij. in prin. car. 125
In mīmonio triplex punctiono sermo
lxvij. in prin. car. 40
Pisciculi qntuplex pmissum beate s
sini s. mo. cccxvij. in medio car. 145
Petrus ppat martiri z euāgeliste.
ser. cccxv. in medio car. 165
Petrus secut' ē christum sextupl'et
rōe ser. cccxvi. in prin. car. 166
Petri triplex pconiū ser. cccxvij. in
medio car. 165
Petrus dicit christus triplici ratōne
sermo. cxc. in prin. car. 124
Petrus christus appropinquauit pp
tria ser. cccxvi. post medium car. 166
Petrus in medicinis tripl'et ex cā
ser. cccxv. ante fi. car. 200
Petrus christiano sunt tria ser.
251. per totum car. 190
Petrus mortis valet ad quinq3 ser.
cclxxxij. in prin. car. 192
Michael quadruplex habuit officiu3
ser. cclxij. p totum car. 171
Mille strenui faciūt tria ser. cccxij.
in medio car. 87
Mille legitimo opari tria faciunt ibi
dein in medio car. 88

Mille regula sermo. cccx. in pīnci-
pio car. 196
Mille introitus quare cantat s. cccvi.
in principio car. 209
Missa cū alleluia pcludit ibidem
Missa cantat trib' linguis. greca. he-
braica z latina s. cccvij. p totū. car. 210
Monumentū christi nouū fuit triplici d
cā ser. cccvij. in pī. car. 78
Monumentū cur alienū z fuit ibidez
p totum
Mors sanctorum pīctosa sermo. cclxx. i
principio car. 110
Mortui dicunt dormientes duplici ex
cā ser. cclxxxvi. in prin. car. 194
De morte bonorū nō est tristandum tri-
pl'et ratōe ser. cclxxxvij. p totū. car. 195
Mortuū voluit christus in cruce pp gnq3
ser. cccxij. in prin. car. 165
Mortis memoria triplex expellit pec-
catū ser. cclxxxij. post mediū car. 191
Mortuū sunt quadruplices ser. ccl.
xxxij. in prin. car. 191
Mortuus debemus subuenire pp tria s
mo. cclxxxij. p totum car. 193
Mundus psequit electos quadruplici
ser. xxxi. in prin. car. 17
Mundus fallit tripliciter ser. lxx. cir-
ca medium car. 42
Mutabilitas quadruplex s. mo. cccxij.
post pīncipium car. 158
Natiuitas christi maxime di-
gnitatis iocunditatis z vt-
l'itatis ē sermo. xxvij. in pī. car. 15
Natiuitas christi nobis attulit quattu-
or vtilitates sermo. xx. post prin. Et ser.
clxxxv. in prin. car. 120
Natiuitatis christi triplex opportuni-
tas sermo. xvij. in prin. car. 9
Natiuitas christi liberauit hoīez a tri-
bus malis ibidem car. 10
In natiuitate christi appuerunt quat-
tuor ser. xxvij. in pīncipio car. 16
In natiuitate christi sex sunt atten-
da ser. xxix. p totum car. 16
Natiuitas virginis gloriose compara-
tur domui materiali pēco tria ser. cccx
xv. in prin. car. 158
Natiuitas marie ppat pellē triplici ra-
tōe ser. cccxvi. in prin. car. 152

Tabula

Ordines sanctorum in patria. f. ser. cclxxvi. per totum. car. 186
Dynameta sacerdotum celebrantium qd significet. f. cccv. in prin. car. 208.
Pape triplex pprietas. ser. ccl. ix post mediu. car. 175
Partus virginis triplice habuit pdsidem sermo. xxvi. cir ca medium car. 15
Passio xpi cu tristitia et aliorum sanctorum cuius letitia cur celebratur. sermo. cxvii. in medio car. 76
Passio xpi habuit triplice effectum. f. cclxi. per totum. car. 164
Passeribus assimilant sancti. ser. ccviii. in principio. car. 136
Paulus ante questionem tria patiebatur. ser. lxxiii. in prin. car. 43
Paulo infixata triplex spina. ibidem in fine. car. 44
Paulus vas electionis pp multa. f. lxxii. per totum car. 44
Paulus factus est spectaculum multis. ser. lxxv. car. 45
Paulus quersus e a tribus malis. ser. lxxvi. per totum. car. 46
Paulus habuit triplice scientiam. ibi in medio car. 46
Paulus multipliciter curat? ser. lxxv. ij. in prin. car. 46
Paulus quinque habuit effectus gratie. ser. clxxi. car. 117
Pauli pmedatio i tribus ser. clxxij. p totum car. 118
Paupertas triplex ser. cclxxx. in principio. car. 189
Patres veteris testamenti petierunt tria ser. xcviij. in prin. car. 62
Patres veteris testi desiderauerunt plura. ibi. in medio car. 63
Peccatus quadruplice inducit defectum. se. xviii. cir. mediu car. 10
Petrum triplr excecatur hominem ser. cxliij. in fine car. 76
Petrum originale gntuplex hnt remediis. ser. liij. p totu car. 30
Petri magna bz poderositate. f. cclxx post prin. car. 183
Petiores i spectaculis tria phiderent. f. lxxv. in prin. car. 44
Pellis qdruplex. f. ccxxvii. i prin. car. 192

Pel.
 Po.
 pl.
 Pen.
 tripl.
 Po.
 per r.
 Po.
 prin.
 Po.
 dem.
 Po.
 nira.
 Po.
 ex.
 Po.
 tria.
 Po.
 ser.
 Po.
 prin.
 Po.
 dru.
 Po.
 prin.
 Po.
 ibid.
 Prā.
 in p.
 Po.
 fine.
 Po.
 quel.
 ecli.
 Po.
 ser. x.
 dato.
 Po.
 ser. x.
 to. x.
 Prā.
 Po.
 ex.
 Po.
 ecli.
 Po.
 elib.
 Po.
 ex.

Sanctuarij.

Pell' culpe triplex. ibi. p^o med. car. 152
 Pell' de posuit bartholomeus multi. car. 152
 p^otr. ibi. p^o totu car. 152
 Pentetres publice recedistat i cena dñi car. 72
 triplici rōe. f. cx. in prin. car. 72
 Pentetres v' obet h'fe quinqz. f. clxx. car. 110
 per totu car. 110
 Petr' p^omedat i q^otuor. ser. lxxvij. clr. car. 53.
 prin. car. 53.
 Petr' m'asuetudo in tribus patuit. ibi car. 54
 dem in fine car. 54
 Petr' exaltatio sup angelos z eius solē car. 53 z 117
 nitas. f. lxxvi. z. clxxx. i p^o car. 53 z 117
 Petrus martyr passus ē sextupl^r. ser. car. 89
 cxxxvi. car. 89
 Petr' martyr secutus ē xpm q^otum ad car. 91
 tria. f. cxxxvij. in fine car. 91
 Petrus martyr assimilat xpo i multis car. 89
 ser. cxxxvi. car. 89
 Petrus mltiplex scā xpo. ser. cxxxix. in car. 91
 prin. car. 91
 Petrus filioz zebedel fuit dfectuosa q^o car. 125
 drupl^r. f. cxij. post med. car. 125
 Philippus triplex p^ocontū hūit. f. cxl. i car. 92.
 prin. car. 92.
 Philippus xpo familiarior in tribus car. 92
 ibidem in fine car. 92
 Petas clauū p^ossit in tribus. ser. clxxix. car. 116
 in prin. car. 116
 Petas clauū tria includit. ser. cxv. in car. 127
 fine. car. 127
 Potētia intellectua z affectua in hōe car. 179
 quelibet illaz patit triplicē defectū ser. car. 179
 cclij. in medio z in fine car. 179
 Prelatus pōt deponi ppter quattuor. car. 56
 ser. xc. in prin. car. 56
 Prelatus quadrupl^r pōt dici dlapl^r. car. 56
 dator. ibidē in medio car. 56
 Prelato perfecto tria sunt necessaria. car. 58
 ser. xcii. in prin. car. 58
 Prelatus verus d3 h'fe q^otuor. f. cxv. p car. 134
 to. z. cclij. i prin. car. 134
 Prelat' d3 alijs lucere. f. cclij. i h. car. 133
 Prelat' quō d3 se h'fe erga subditos. f. car. 148
 cxxxi. in fine car. 148
 Prelij magnitudo attendit trip^r. ser. car. 170
 cclij. in prin. car. 170
 Prelum quadruplex pugnauit micha car. 170
 el. ibidem in medio car. 170
 Pregnates triplicē habet timorē. ser. car. 14
 xxv. in fine car. 14

Pregnates sentiūt vitā femelle. lxxx. die car. 48
 f. lxxx. cir. prin. car. 48
 Peregrinus fuit xps quadrupl^r. ser. car. 82
 cxxv. in prin. car. 82
 Peregrinus xps triplex habuit hospⁱ car. 83
 tuz. ibidem in fine car. 83
 Priogenita q^ore i lege veteri offeraban car. 48
 tur. f. lxxx. clr. mediu car. 48
 Priogenita diuersa fuerit ibi. i h. car. 49
 Promissio fit tribus modis. sermo. cc. car. 168
 xlviii. in fine car. 168
 Pugil verus d3 h'fe tria ser. xlv. in p^o car. 26
 cipio car. 26
 Puer presentat in tēplū ppter tria. f. car. 47
 lxxvij. car. 47
 Puer cur illa die presentat. sermo. lxxx car. 48
 in prin. car. 48
 Puer iesus a q^otuor psonis portat i tē car. 49
 plū. f. lxxxi. in prin. car. 49
 Purificatio festū triplici cā institutū car. 49
 ē. ser. lxxxii. cir. prin. car. 49
 Puritas triplex. ser. cclij. post pūnci car. 139
 pium car. 139
 Placabilis reddidit hō deo ex tribus. f. car. 29.
 l. in fine car. 29.
 Plenitudo quadruplex ser. xxxij. i p^o car. 18
 cipio. car. 18

Querētes xpm sunt quadru-
 plices. f. cxxliij. p^o p^o car. 81
Rōnes nouē erāt d3 homie
 añ aduētū. f. xxx. p. to. car. 17
 Edimi d3ult hō pp qnqz. ser. car. 17
 xxx. in prin. car. 17
 Regnū triplex vicerūt mar-
 tyres. f. cxxlvij. i me. car. 168
 Religioso perfecto tria sunt necessaria
 ser. cclix. car. 174
 Religiosorum triplex fructus z qua-
 druplex differētia sermo. xcviij. post me-
 dium car. 62
 Relinquenda sunt sex que impediunt
 salutem hominis. sermo. clxxxi. in prin car. 118
 cipio car. 118
 Resurrectio xpi mirabilis pp quattuor
 ser. cxxi. in prin. car. 80
 In resurrectōe xpi p^ota sunt notanda.
 ibidē per totū
 Resurrectio xpi fuit necessaria trip^r. car. 81
 ser. cxxii. in prin. car. 81
 Resurrexit xps triplici mō. ser. cxxii. in
 pūncipio car. 80

Tabula

Resurgere debemus multipliciter. ibi.		Signa tria ostendunt hominem esse in gra-	
per totum	car. 50	tia. ibidem	car. 29
Respublica bene recta quattuor requirit		Signa quatuor sequebantur in primitiua	
ser. cclxvii. in prin.	car. 167	ecclesia credentes. f. clxii. in prin.	car. 100
Rubigo quadruplex. ser. cccxix. cir. prin		Signa miraculorum cur hodie non sunt	
capitulum	car. 153	triplex est ea ibi. cir. medii.	car. 100
Rubigo purgat tripliciter. ibi. circa medii.		Singularitas quattuor mala inducta	
um.	car. 154	ser. xliij. post mediu	car. 5
Rumores quadruplices libenter audimus		Simon et iudas promittunt per multa ser.	
f. cclxxxv. in prin.	car. 193	cclxxvi. p totum	car. 184
Remuneratio eterna stat in tribus. ser.		Sol amittit lucem erga nos quadrupliciter	
clxxij. in fi.	car. 111	ser. cxcvij. in fine	car. 129
S acramenti consecratio excedit omnes		Sonus triplex in cantilena significat laudem	
potentiam. f. cvij. in me.	car. 71	triplicem quem sancti impendunt deo.	
Sacrificium veteris testamenti habuit		ser. cclxxvij. in fine	
tria. f. cxv. in prin.	car. 75	Scala qua ascendit ad celum septem habet	
Sal triplex est. f. cclxi. in prin.	car. 132	gradus ser. cxlix. in prin.	car. 97
Sagitta quadruplex. f. lxxi. cir. m. car.	42	Scala quadruplex ser. cxlvi. f. fi.	car. 96
Sanatus perfecte cognoscitur per quattuor		Suffragium ecclesie quibus predestinatus post mortem	
signa. f. lxxvi. in fi.	car. 46	ter. ser. cclxxvij. post medii.	car. 195
Sanatus christus tripliciter. sermo. cxc. in prin.		Spiritus sanctus volens recipere deus multa pe-	
capitulum.	car. 124	tere. ser. clxvij. p totum	car. 102
Sanatio medicorum triplex est. ser. cclxx.		Spiritus sanctus comparat quattuor. ibi	
cir. mediu	car. 165	dem in fine	car. 103
Scitans vero tria requirit. Et per tria		Spiritus sanctus in tribus generibus hominum re-	
cognoscitur et conservatur. sermo. vij. in prin.		quiescit. ser. clxx. p totum	car. 103
capitulum	car. 4	Spiritus sanctus conservatur per tria sermo	
Scitatis perfecte triplex signum. ser. cxl. in		clxxij. in fine	car. 105
principio.	car. 92	Spiritus sanctus missus est in specie ignis	
Et in ser. cc. in medio	car. 130	ser. clxxij. in fine	car. 106
Sancti gaudent de tribus. ser. clxx. in		Spiritus sancti receptores quattuor disponuntur ser-	
principio		mo. clxxij. in prin.	car. 106
Sancti accipiunt quadrupliciter. sermo. cc		Spiritus sanctus ut maneat nobiscum quattuor	
xlvij. in prin.	car. 143	requirit. ibi. in medio	car. 106
Sapientia triplex ser. cccxvij. in prin.		Spiritus sanctus missus est in quadrup-	
capitulum	car. 152	plici signo. ibi.	car. 107
Sebastianus positus ad multiplex signum.		Spiritus sanctus recipere tria impediunt. Et rece-	
ser. lxij. per totum	car. 37	ptum tria expellunt. ser. clxi. in prin. et	
Sebastianus in tribus promittitur. sermo		in medio	car. 104
lxvij. per totum	car. 37	Stella apparuit quinquupliciter. ser. lv	
Sepulchrum quadruplex ser. cxix. i prin		lij. in prin.	car. 33
capitulum	car. 78	Stella cur occultata. ibi. cir. me. car.	34
Sepulchrum christi visitare debemus quod		Stella fuit creata ad tria. sermo. lix. in	
drupliciter ratione. ibidem	car. 78	principio	car. 34
Sepelitus homo quadrupliciter. ibi. p to.	car. 78.	Stellatum quadruplex prophetas. sermo	
Seruus bonitas tria requirit. sermo. ccl. i		ccxvij. in prin.	car. 123
principio	car. 131	Stephanus vixit mundum in quattuor	
Seruus fidelis quattuor debet attendere. f.		sermo. xxxi. in prin.	car. 17.
ccxcvij. post prin.	car. 201	Stephanus habuit quintuplex adiutorium.	
Siluester fuit in quadruplici statu perfecte		torum. ibidem in fine	car. 18
etatis. sermo. l. in prin.	car. 29	Stephanus quare electus. ser. xxxij.	

Sanctuarium.

In principio
 Stephanus hūit quattuor coronas: ibi. car. 18
 dem car. 19
 Stephanus quinqz habuit p̄uilegia ser. xxxiij. in prin. car. 19
 Stephanus cōmendat triplr. sermo cxcvij. i prin. car. 118
 Stephani inuētio p̄mēdat quadrupli ceter. ser. cxcvi. in prin. car. 127
 Stephani translatio triplex. ibidem i medio car. 128
 Stigmata ch̄isti fr̄aciscū hūisse multa p̄uadēt. ser. cclxiij. car. 178
Terra bona cognoscit p̄ tria. ser. xcviij. cir. med. car. 62
 Thesaur⁹ triplex i margarita. ser. clxxxiij. in prin. car. 120
 Thesaurus quō abscondit⁹ ē emis. ibi. in medio ⁊ in fi. car. 120
 Thomas edificauit regi domū triplici ter. f. xij. per to. car. 9
 Thomas dedit quattuor voces. sermo xij. in prin. car. 8
 Thomas erat in triplici fide. ser. xv. in principio car. 8
 Thomas mansit in ch̄isto triplr. ser. xvi. in prin. car. 9
 Thomas cātuarlēsis p̄mēdat i sua pas fide triplr. ser. xlv. in prin. car. 26
 Thomas scit⁹ p̄ ex septē. ser. xlv. per totum car. 26
 Thomas habuit quattuor p̄conia. sermo xlv. per totum car. 27
 Torcular significat eccl̄iaz. ⁊ triplr. sicut repleti. ser. xci. in fine car. 57
 Trahit hō a ch̄isto quadruplr. sermo eccl̄ij. in medio car. 164
 Transitus malorū triplex est. ser. cxcvij. post mediu car. 77
 Trinitatis festū diuersimode celebrat ser. clxv. in prin. car. 107
 Trinitas nō est enriose iuestigāda. sed pie credēda ibi. p̄ totū car. 107
 Trinitatē p̄sonaz ⁊ vnitatē cēntie tria ostēdūt. ibi. in medio car. 107
 Circa trinitatem tria sūt attendenda. ser. clxvij. in prin. car. 108
 Trinitas elucēssit in omnibus creaturis. ibi. in prin. car. 108
 Trinitatem in diuinis esse tria ostēdunt. ser. clxij. car. 107

Tria erant quōdā impossibilia ser. xxxiii. in prin. car. 18
Alma gloria difficulter vincit triplici rōne. ser. ccij. in med. ad vidēdū ser. xxxij.
 Vanitas q̄druplex i mūdo. ser. cclxxi. cir. mediu car. 191
 Ubera triplicia sunt sermo. lxxxiij. in fine car. 52
 Ubera habent triplicem v̄m. ser. lxxxv. post mediu car. 52
 Venter beate virginis habuit quattuor cōmēdabilia. sermo. ccxxxix. p̄ totum. car. 161
 Vestigia ch̄isti sunt virtutes. ser. l. in principio. car. 1
 Vlt custodi⁹ per quattuor. ser. l. circa medium car. 1
 Vlt non amittitur per quattuor. ibi. dem. car. 1
 Videre quattuor hominē delectat. ser. xxxij. cir. mediu car. 18
 Vlt vidēdum quattuor requirunt. ser. xxxij. cir. mediu car. 19
 Vigilare debemus ad tria. ser. xci. cir. mediu car. 57
 Vigilare debēt quinqz genera hominum ser. xcij. cir. mediu car. 57
 Vigilantiū sextuplex p̄ditio ser. cci. in fine car. 131
 Vigilia perfecta tria requirit. ser. cxcxvij. post mediu car. 201
 Vincētus habuit duplex certamen. ser. lxx. in prin. car. 40
 Vincentius tripliciter vict. ibi. dem. car. 40
 Vincentius pugnavit p̄tra tres acies ser. lxx. cir. prin car. 41
 Vincētus p̄mēdat a duobus. sermo lxxi. in prin. car. 42
 Vincētus nomē victoris ioseph ibidē. in fine. car. 42
 Virginis vterus factus est nobis tria. ser. xxvi. in prin. car. 14
 Virginitas sancte Agathe cōmendat quadrupliciter. sermo. lxxxij. cir. prin. car. 51
 Virginitas p̄seruatur p̄ quattuor. ser. cxcxij. cir. mediu car. 199
 Virgines facillit̄ deceptūtur triplici ex cā ibi. in fine

Tabula

Virginitatem quatuor retrahunt: ser.
 cccxviiij. in principio car. 202
 Virginitas a deo multipliciter est bono
 rata: ser. ccc. ante finem car. 204
 Virtutes quatuor: ser. cccxviiij. in fine car. 133
 Virgo perfecta tria sunt necessaria: ser.
 l. circa principium car. 1.
 Viri sancti gaudent de quatuor: ser. lix.
 in fine car. 35
 Ultra hominum triplex: ser. cc. in fine car. 130
 Ultra socialis quatuor requirit: ser. liij.
 ante medium car. 2
 Totum religiosorum triplex: ser. ccc.
 circa medium car. 196
 Unio multiplex. sermo. clxxviij. circa fi
 nem car. 115
 Unguentum triplex. sermo. clxxxviij.
 in fine car. 123
 Vox de celo. Scribe beati mortui etc.
 audita quadruplici ratione: ser. cclxxxv.
 in medio car. 193
 Uxor ducens duo debet attendere: ser.
 cclix. circa principium car. 165
Xpus multos habet effectus: ser.
 liij. circa finem car. 2.
 Xps benigne inultat: ibidem
 car. 2
 Xps natus triplici ex causa: ser. xviiij.
 in principio car. 10
 Xpm preuenire oportet multipliciter:
 ser. xxi. per totum car. 12
 Xps nominat paruulus quadruplici
 ratione: ser. xxiij. car. xliij
 Xps quatuor pro nobis obtulit: ser. liij.
 in principio car. 30
 Xps habuit quatuor nomina: ser. liij.
 per totum car. 31
 Xps habuit quatuor cognomina: ser.
 liij. per totum car. 31
 Xps dicitur sol: et venit propter quatuor:
 ser. lxxix. car. 43
 Xps quadruplex fuit oblatio: ser. lxxxi.
 circa medium car. 49
 Xps dicitur flos triplici ratione: ser. c.
 post principium car. 64
 Xps in cena quadrupliciter se habuit:
 ser. cvij. per totum car. 70
 Xps passus est in quatuor locis: ser. cxl.
 per totum car. 73
 Xps in testamento suo octo nobis le
 gavit: ser. cxij. car. 73

Xps multis comparatur in scriptura: ser.
 cclxxviij. in principio car. 192

Explicit Tabula Sanctuarij.

CS
 ptura
 anni
 a veni
 ordin
 Janu
 C De

cessat
 xpm
 ipz cu
 tui op
 pa. Ji
 riat c
 C Lin
 sut vi
 mansi
 Jlia v
 est: q
 raf. L
 bis h
 cap: i
 pfecti
 minie
 Un in
 terra.
 qm oi
 serua
 oia z
 ideo
 Char
 Qui
 deiet
 la nu
 habu
 nem.
 qd sig
 ex aq
 o quo

ser.
192

E Sermones pulcherrimi varijs scri-
pturarū doctrinis referti de sanctis per
anni totius circuli pcurrentibus: editi
a venerabili viro Jacobo de Uoragine
ordinis predicatorū quondā archiepo
Januensi incipiūt feliciter.

De sancto Andrea Sermo primus.

Est
glia ei⁹ se-
cutus est
pes me⁹:
via eius
custodi-
uit et non
declina-
uit ex ea.
Job. xx.
ij. Tria
sunt ne-

cessaria cuilibet viro perfecto. **P**rimū q
xp̄m sequat per bonā vitam. **S**ecūm q
ip̄s custodiat p̄ finālē p̄seuerantiā. **T**er-
tiū q ab eo nunq̄ declinet p̄ aliquā cul-
pā. Ista tria b̄s Andreas se fecisse glo-
riat̄ cuz dicit: Vestigia eius secutus ēc.
Circa primū notādum q vestigia xp̄i
sūt virtutes eius. scilicet puritas: charitas:
mansuetudo: misericordia siue pietas.
Ista vestigia xp̄i sanct⁹ andreas secutus
est: q̄ notat̄ in antiphona q̄ de ipso can-
tat̄. Lōcede nobis hoīez iustū: redde no-
bis hoīez sanctū: ne iterfacias hoīez deo
eaz: iustū: māsuētū et plūm. Habuit ergo
p̄fectā puritatē. id ē: Redde nobis ho-
minē sanctū. Sactū. n. id ē est qd purū.
Uñ in greco scñ id ē est qd agyos. i. sine
terra. Tūc enī andreas fuit sine terra:
qñ oīa terrena reliq̄t: et se in mūdita cō-
seruauit. Matt. xix. Ecce nos reliquimus
oīa et secuti sumus te. Habuit charitatē.
ideo dicit: Ne iterfacias hoīez deo carū.
Charitas. n. dē ex eo q hoīez carū facit.
Qui enī magnā charitatē h̄z magnū
p̄cū est apud deū: qui parū parū: q nul-
lā nullius. i. Lōz. xij. Si charitatē non
habuero nihil sum. Habuit mansuetudi-
nem et humilitatē. ideo subdit: māsuētū
qd significat per moysen. qui sicut fuit
ex aqua assūptus: sic iste de mari vocat⁹
o quo moysē dē Num. xij. Erat moyses

vir mitissimus inter oēs hoīes. Habuit
misericordiā et pietatē. ideo subdit: et pi-
um. Eius autē pietas ostendit̄ ex eo q
quattuor vicib⁹ fleuisse legif. Habuit. n.
lachrymas amoris qñ fleuit p̄ incarcera-
tione Matthei sūt amicissimū et dilecti.
Lōpassionis qñ fleuit p̄pter extirpandēz
suentis a septem demonibus suffocati.
Doloris qñ fleuit miserabilē statūz nico-
lai sentis. Et deuotōis sicut qñ fleuit va-
dens ad patibulū crucis. Ista autē quat-
tuor accipiunt p̄enes quadruplicē iter.
p̄tationē huius noīs andreas. Interp̄-
tatur enim decorus. Et quātū ad hoc ac-
cipit eius puritas. Cant. i. Ecce tu pul-
cher es dilecte mi et decorus. Interpretat̄
et virilis. et quātū ad hoc accipit ei⁹ cha-
ritas q̄ facit hoīem virilē et fortē. i. Lōz.
xij. Charitas oīa suffert. Interpretat̄ rī-
dens pabulo. Et quātū ad hoc accipit
eius pietas. Sicut enim oleū est pabulū
luminis: sic pietas gratie spūalis. Tūc
autē quis respondet pabulo: qñ p̄passio-
ni que est in corde rīdet effectus in ope
Dicif enī andreas quasi atropos. i. sur-
sum cōuersus. p̄ qd intelligif eius humili-
tas que hoīez sursum p̄uertit. Luce. xij.
Qui se humiliat exaltabit. **S**ecundo
viam eius custodiuit. Circa qd notādūz
q quattuor sunt que viā custodire faci-
unt: scilicet ferramentoz ipressio: cruci ere-
ctio: plantaz reflectio et lapidū aggrega-
tio. Et quonā xp̄s factus est nobis viā:
ideo habuit ferramentoz. i. clauoz im-
pressionē: crucis erectionē: spinaz im-
mōdū corone reflectionē et lapidū aggrega-
tionē: qñ scilicet in dei lapides in xp̄s ia-
cere voluerūt. Beatus igit andreas viā
xp̄i custodiuit: q̄ semp respexit ad eius
clauoz vulnerationē: ad xp̄i crucem: ad
eius coronationē et ad eius lapidatōez.
Tertio viam eius nō amisit. Circa qd
notandū q quattuor sunt que viā amitte-
re faciunt: scilicet tenebra: nebula: ni-
mias n̄uium et dēstas herbar. **N**ul-
lo istorum modoz sanctus andreas vi-
am dēi perdidit. Non propter tenebras
auaritie: q̄ omnia terrena contempnit.
Auari enim tenebras faciunt dum inter-
se et solem iustitie terraz opponūt. Sap.
v. Iustitie lūmē nō luxit nobis. **S**ecundo

De sancto andrea

ea nō pdidit ppter nebulā carnaliā pēu-
piscētie: qz corpus suū semp domauit.
Unde refert Aug. in li. de penitētia euz
dixisse dum esset in cruce. Recordor esse
quātuz in portādo corpus onerosuz: in
domādo supbuz: in fouēdo infirmuz: in
coherēdo letū laborauit. Bz autē nebu-
la carnalis cōcupiscētia: qz sicut nebu-
la ex aque vaporibus exurgit: sic in ho-
mine voluptuoso fumositas malaz pēu-
piscētiāz scaturit. Aug. in lib. confes.
Exalabāt nebulę de limosa pēupiscētia
carnis z scatebra pubertatis: z obnubi-
labant atqz obfuscabāt cor: meū vt non
discerneret serenitas dilectōis a caligine
libidinis. Tercio vti dē nō pdidit
ppter nūē mūdane glōrie: qz totā vīta
suā in cruce xpī posuit. Unde ait: ama-
tor tuus semper fuit z desiderauit ample-
cti te o bona crux. Alimīlas autē mūdā-
na glōria nūit: qz ad modicū luceat tū
cito euāescit. Et ita vīa dei pdere facit.
Joā. v. Quomodo potestis credere qui
glōriā abīnūte queritis: z glōriā que a
solo deo est nō queritis. Quarto cam
nō pdidit ppter densitatē herbaruz pi-
gritū. nō enīz piger fuit: sed totaz achā-
iam quertit. De pigris autē dicit Proverb.
xxij. Per agrū hoīs piger zē. trāhūt z
ecce totus repleuerāt vīce.

De eodēz Sermo secūdus.

Nimis honorati
sunt amici tui deus. ps. De-
us oēs sanctos honorat cō-
muniter. Aplos vero honorauit specia-
liter: sed beātū andream honorauit sin-
gulariter. Cū deamus igit singulares
honores quos xps beato andree pcessit.
Cū pmo nāqz fecit eū pmisseriū suū:
qz scz ipsum an oēs aplos vocauit. Exo-
di. xxiij. Pmissitlas frugū terre tue dese-
res in domum dñi dei tui. Tres fuerunt
apostoli q sunt de terra xpī. i. de galilea
scz andreas petrus z philippus: quos
xps qñ pmissit ad se vocauit z merito.
Xps enīz fuit agnus in ara crucis imo-
lātus. Isti autē tres apli filii erant agni:
qz in crucis patibulo imolati. Leteri au-
tēz apli fuerūt oues: qz fuerūt luporum
moribz laniati. 2 Bat. x. Ecce ego mitto

vos sicut oues. Quia igit xps erat agn-
ideo prius colligere voluit agnos z po-
stea oues. Ysa. xl. In brachio suo leua-
bit agnos z in sinu suo gregabit feras
ipse portabit. Cū scō fecit ipz mediato-
re z nūciū suū qñ. s. petru ad tesuz voca-
uit z ad eum adduxit: vt habet Joā. i. O
pñi petrus andrea dz dissigere per quez
xpm meruit inuētre. Quātū meriti vir
iste est apud deū qui quertere meruit pñ-
cipē aplos: z sic vere fuerūt fratres car-
ne: fide z pāssōe. Tercio fecit ipm se-
cretariū z piliariū suū: qñ de turba sa-
tiāda cū eo pñliū habuit: vt habet Joā.
vi. Nā philippus nō pñdebat. Andreas
vero dei potētiā z misericordiā puoca-
bat dicens: Est puer vnus hic zē. ac si di-
cat: qñis hec modica sunt tū tu dñe sup-
ple qd deest. Eccli. vi. Amicus i domesti-
cis fiducialiter agit. Cū quarto fecit eū
portariū suū. sicut patet Joā. xij. Nā euz
qdā gētiles iesu loq veller dixerunt phi-
lippus: z ipse philippus dixit andree. Isti
autē duo portarij dixerūt testatū. Reg.
vij. Inuēit portarij z nūclauerūt in pa-
latis regis intrinsecus. Cū quinto fecit
eū pmissitōnē: assessorē pmissitōnē z sacri-
ficiū suū iniquitū. s. patibulo crucis eū
pati voluit. Xps enīz habuit crucē tan-
qz equū per que contra demones milita-
uit sup que andrea sedere fecit. z ideo se-
cit eū pmissitōnē suū. Dicitur. vi. Idō quez
rex honorare cupit: sedere dz sup equūz
q de sella regis est. Dabūt crucē tanqz
solū in quo inter hostem z dyabolū in dī-
ctū distīnit. In isto solio andrea collo-
cauit. z sō fecit eū suū assessorē. ij. Reg.
xxij. Daud. i. xps sedēs in cathedra. s.
crucis sapētissimus pnceps iter tres q
fuerūt in eadē cathedra. s. andrea petrus
z philippus. Dabūt crucē tanqz mēsam
in qua fideles refecit. In hac mensa an-
drea secū tenuit. z ideo fecit eum suū cō-
missitōnē. ps. Parasti in pspēctū meo mē-
sam zē. Dabūt crucē tanqz arā i qua pa-
tri se sacrificiū obtulit. In hac ara an-
drea filii imolauit. z ideo fecit eū suū sa-
crificiū z odorē. Vñ cantat. Bilext an-
drea dñs in odorē suauitatis. Quāto
autē fuerit passus patibulo crucis. nō in
eo modo que xps. Xps. n. fuit crucifix-

ectus
uersi
peric
neba
drea
port
ascē
sibi
rectu
Peri
clau
euz
xpo:

and
tatu
agn
tio
beni
dete
catio
qm
ligi
re au
habe
fui se
fese i
nos
mul
viri
cri vi
vltar
cutr
Et se
Dip
Cp
Joā
pdu
Sal
oriet
ad se
the fi
lōgin
ipm.
Ecce
de
pula

ectus. Petrus reuersus. Andreas tras
uersus. q. xps tanq caput obtinebat su
periora. petrus tanq alter pnceps obtri
nebat inferiora. z ideo puenies fuit q an
dreas teneret mediu: vt. s. manu dexterā
pougeret ad xps petes ab eo auxilium
ascēdēdi in celū. sinistra ad petru petes
sibi apiri regnū celoz. Xps in cruce fuit
rectus vt respiceret mūdū quē redimebat
Petrus reuersus vt respiceret celū cuius
clauēs tenebat. Andreas trasuersus vt
euz vna manu peteret regnū celoz: a
xpo: cum alia scz clauēs a petro.

C De eodez Sermo tertius.

Tabat iohannes z

ex discipulis duo zc. Joan. i.
Circa istam primā vocatōnez
andree tria tangunt. Nā in iohanne no
ratur fidelis testificatio cum dixit: Ecce
agnus dei. In andrea: prudēs interroga
tio cū dixit: Rabbi vbi habitas. In xpo:
benigna iustitatio euz dixit: Venite z vi
dete. C Circa primū notādū q testifi
catio iohannis fuit andree causa salutis:
q. mox xpm secutus fuit. per qd daf itel
ligi quātū valet vnu verbū ab vno sapie
te audire. z euz sapientibus puerationē
habere. Carbones aut mortui isimul po
siti sese magis denigrāt. viui aut magis
se se inflamant. Vtū cum mortuis z mor
tuis accēdunt. Sic etiā peccatores insi
mul habitātes magis se inqūāt. Sancti
viri isimul habitātes se inflamant. San
cti viri euz peccatoribus pmozantes eis
vitā prestāt. Iohānes igit andream vo
cavit z ipsum perfecte ad iesū disposuit.
Et ipse sic dispositus ad iesū trāsiuit.
Disposuit autē ipsum quattuor modis.
C Primo sicut disponit lucifer ad solē.
Iohānes erat lucifer. Job. xxxvij. Nūq
pduces lucifer in tpe suo. Xps erat sol.
Malach. iij. Tobis tētibz nomē meū
oriet sol iustitie. Lucifer autēz disponit
ad solē p vicinā denūciatōez. Alij pphē
tpe fuerūt stelle: q. nūciauerūt xps sz de
loquinquo. Iste fuit lucifer: q. nūclauit
ipm. s. de pptinquo cū ipm oñdit dicēs:
Ecce agn⁹ dei. Andreas igit sic disposi
t⁹ de lucifero trāsiuit ad solē. s. de disci
pulo iohānis ad discipulatum xpi.

C Seco ipm disposuit sicut lucerna ad
lucē. Iohannes erat lucerna. Joā. v. Ille
erat lucerna ardens z lucens. Xps erat
lux. Jo. i. Erat lux vera zc. Lucerna au
tez disponit ad lucē per quādam radia
tionē imperfectā. Iohannes ergo tanq lu
cerna lucebat sed imperfecte. per suam ta
men lucē imperfectā disposuit andrea ad
lucē perfectā. Et sic andreas dispositus
de lucerna trāsiuit ad lucem. i. de imperfe
cta radiatōe iohannis ad pfectā lucē xpi.
C Tertio ipm disposuit sicut facula ad
ignem. Iohannes erat facula. Eccl. xlvij.
Verbum ipsius qst facula ardebat. Xps
erat ignis. Hebreo. x. Deus iij ignis p
mēs ē. Facula autē disponit ad ignē p
quādā semiplenā inflamationē. Iohānes
igit tanq facula inflamabat sz imperfecte.
per suaz tū inflamationē imperfectā dispo
suit andrea ad veri ignis inflamationē
pfectā. Et sic andreas disposi⁹ de facu
la trāsiuit ad ignē. i. de semiplena infla
matōe iohannis ad plenā inflammatōem ve
ri ignis. i. xpi. C Quarto ipm disposuit
tanq precursor ad regem. Iohannes erat
precursor. Luc. i. Precibus eim ante faciem
oñt zc. Xps erat rex. Apoca. xix. Rex re
gū z dñs dñantiū. Iohānes igit tanq pre
cursor: viam ad regē pparabat. Joan. i.
Ego vox clamantis in deserto zc. Et sic
andreas pparatus de precursore transi
uit ad regē: z de militā militis trāsiuit
ad militiam imperatoris. C Seco i beato
andrea ponit prudēs interrogatio cum
dixit. Rabbi vbi habitas. Circa qd notā
dum q xps est luminosus. ps. Almicus
lumine sicut vestimēto: z ideo requirit do
mū lucidā per sapientia z veritatē. Pro
uer. viij. Ego sapientia habito i pñlio zc.
Est speciosus. ps. Speciosus forma pre
filijs hoīuz. z ideo requirit domū mūdā
per puritatē. ps. Tu autē in sancto habi
tas. Sactū. i. mūdū z pur. Est trāglus
z getus. Sap. xij. Tu autē dñator virtu
tis cum trāglitate iudicas. Et ideo re
grit domūz trāglam per pcordiā z bo
nitates. ps. Factus est in pace loc⁹ eius.
Et excelsus. Job. xi. Excelsior celo est. z
ideo requirit domūz altā per charita
tem. Eccl. xxij. Ego in altissimis habi
to. Est stabilis z ppetuus. Eccl. xlij. Dñs

dispositus stabilis in gloria sua. Et ideo regit domum firmam per patientem stabilitatem. Sicut enim incus firmat percussione: sic domus dei firmat aduersitatibus. Et in tali domo Christus habitat. ps. Luz ipso sum in tribulatione. Quia igitur beatus andreas habuit domum cordis sui lucidam: ideo Christus in eo habitauit tamquam luminosus. Quia habuit mundam. In eo habitauit tamquam speciosus. quia habuit pacificam. In eo habitauit tamquam tranquillus. quia habuit altam. In eo habitauit tamquam excelsus. quia habuit firmam. In eo habitauit tamquam perpetuus. Tercio ponit Christi benigna iustitiam cum dixit: Venite et videte. Videre autem hic sumit per os sensu Aug. in li. confess. Dicimus non solum videre quod luceat sed et videre quod sonat. vide quid adorat. vide quod sapiat. vide quod durum sit. Viderunt ergo quod ei gratiosam faciem conspexerunt. Hester. xv. Valde admirabilis es domine et facies tua plena est gratia. Et verba dulcissima audierunt. ps. Quam dulcia faucibus meis eloquia tua etc. O domine paradisi quo plenus erat persenserunt. Cant. i. Trahe me post te curremus in odorem vnguentorum tuorum. Amorem suum suauissimum gustauerunt Eccle. xxiii. Qui edunt me adhuc esuriunt. Brachij fidei et amoris eum tenuerunt: et amplexati fuerunt Cant. iiij. Tenui eum nec dimittam. Prouer. iiij. Glorificaueris ab ea cum eam fueris amplexatus.

Et de eodem. Sermo quartus.

Ambulans iesus iuxta mare galilee vidit duos fratres. Simonem qui vocatur Petrus. et Andream fratrem eius. Matthei. iij. Vocatio istorum apostolorum commendabilis est. ex parte vocantis. et vocatorum. Per ex parte quidem vocantis commendabilis est quantum ad duo. scilicet quantum ad numerum: et quantum ad officium. Quantum ad numerum quia vocati sunt in similes quattuor fratres beati et beati: ut in isto euangelio habet. Quod factum est triplici de causa. Primo propter eorum plenam consolationem. Si enim fuissent diuisi: et aliqui non fuissent vocati non fuissent plene consolati. Chrysostomus super illud. Et vocauit eos. Erant enim habitatione concordes: dilectione concordes:

artificio pares fraternitatis pietate cōsuncti. Ideoque simul eos vocauit ne tot homines prout dissimiles vocato separet. Vocauit ergo eos simul ut plena eis consolatio deus eum semper dat plenam pacem et pluram consolationem. Jo. xvi. Petre et accipietis ut gaudium vestrum sit plenum. E contrario autem mundus dat consolationem deceptoriam: sicut per Luc. xij. in diserte qui dixit: Alia mea habes multa bona etc. aut vacuam. Dicere. iij. Asperit terram et ecce vacua erat et nihil. Aut semiplenam. ps. Viri sanguinum et dolosi non dimittam. bunt dies suos. Aut mixtam. ysa. i. Vinum tuum mixtum est aqua. Secundo propter commendandam vitam sociale ad quod quattuor requirunt. Primum est cognitio infirmitatis proprie: ideo ponit ibi petrus qui interpretatur agnoscere. Eccle. xxxi. Intellige que sunt proximi tui ex teipso. Secundum est consocietas voluntatis mutue. ideo ponitur ibi andreas qui interpretatur vitilis: quia ad voluntatem suam domandam magna virtus requiritur. Prouer. xvi. Melior est paciens viro forti et qui dominatur animo suo expugnato re vrbis. Tertium est supplicatio iure. Et ideo ponit ibi iacobus qui interpretatur supplanator. Prouer. xv. Vir iracundus per vocat rixas. qui paciens est mitigat suscitatas. Quartum est presentia diuine gratie. ideo ponit ibi iohannes qui interpretatur gratia. Uera enim societas non est inter malos sed bonos. Ecc. vi. Qui metuunt dominum inuentiunt illi. scilicet verum amicum. Tercio propter fidei firmitatem. Nam secundum Chrysostomum. Fides in statu nature fuit debilis: quia fundata fuit super vnam pilam. scilicet super abel. In statu legis scripte fortior: quia initium veteris testamenti fundatum fuit super duas firmitates quasi super duas pilas. scilicet moysen et aaron. In statu legis euangelice fuit fortissima: quia initium noui testamenti fundatum fuit super quattuor fructus quasi super quattuor pilas. scilicet petrum andream iacobum et iohannem: imo super motum fortissimum. scilicet christum. secundum damiana et in moribus sanctis. Secundo commendabilis est quantum ad officium quia facti sunt piscatores hominum. Licet ea quod notandum quod deus habet piscatores venatores et vincentiarios. Piscatores fuerunt predicatorum primitiui qui vno tractu retis predicationis magnam multam

tu dñem pisciū. i. hominum capiebant.
 Venatores sunt p̄dicatores moderni
 q̄ cū clamoribus vix captūt vnam ferā
 i. aīam. Hierē. xvi. Ecce ego mittā p̄sca
 tores multos & piscabunt eos: & post hec
 mittaz eis multos venatores & venabun
 tur eos. Vindemiautores aut̄ erūt p̄e
 dicatores vltimi. qui cū falce diuini elo
 quij vnas maturos a putridis sepabunt
 Apoc. xiiij. Misit angelus falcē suā in
 terrā: & vindemiauit vineam terre. Ad
 aut̄ diabolus ē vindemiator: & xp̄s race
 morū collector. Mat. viij. Ne mīst q̄ fa
 ctus sum sicut qui colligit in autūno ra
 cemos vindemie. Ex pte aut̄ voca
 torū cōmendabilis ē ipsa vocatio quātū
 ad duo. Primo q̄ oīa reliquerūt scilz
 amorē terrenū: domesticū: & p̄natū.
 Terrenū quidē cū dī: Relictis rebus
 & nauit. Mat. xix. Ecce nos relin
 quimus oīa & Almorē domesticū cū dī:
 Et patre. Mat. x. Qui amat patrē &
 mīrē plusquāz me & Almorē p̄natūz
 cū dī: Secuti sunt eum & nō seipsos.
 Jo. xij. Qui amat aīam suāz perdet eāz.
 De his tribus amoribus dicit Luc. xiiij.
 Si quis venit ad me & nō odit patrē su
 um ac matrē. Nec referunt ad amorē do
 mesticū. adhuc aut̄ & aīam suāz: hoc ad
 amorē p̄natū. Et qui nō batulat crucē
 suā & venit post me. i. pauperē: nō potest
 meus ēē discipulus. hoc refert ad amo
 rem terrenū. Cū dō cōmendabilis su
 it eoz vocatio. q̄ secuti sunt xp̄m. i. tāq̄
 lucē: sodalē: dūcē: & regē. qui vadit post
 talē lucē nō pōt offendere. Joā. xi. Si
 quis ambulat in die nō offēdit & c. Qui
 vadit post talē sodalē nō pōt deficere q̄
 manū porrigit sibi a diutrice. ps. Tenui
 st manū dextera mea. Qui vadit post ta
 lem dūcē nō pōt errare. Joā. viij. Qui se
 quit me non ambulat in tenebris. Qui
 vadit post talē regē nō pōt corona care
 re. Apoc. ij. Esto fidelis vsq̄ ad mortem
 & dabo tibi coronā vitē. Beatus igit̄ an
 dreas secutus ē xp̄m tāquā lucē in sua
 cōuersione: q̄ tūc de tenebris ad lucem
 venit. Tāquā sodalē in sua cōuersatiōe.
 quia semper ibi adhēsit. ps. Adhēsit aīa
 mea post te & c. Tāquāz dūcēz in sua pas
 sione. Unde cantatur de eo. Et in ligno

crucis dux iusti fuisti. Tāquā regē i sua
 glorificatione a quo coronā accepit. Vbi
 dixit cū ēēt in cruce. Jam enim ego vi
 deo regē & c.

C Sermo. v. C De sancto Nicolao ep̄o.
 Sermo. i.

Natus quasi leo cōfide
 rans absq̄ terro
 re erit. Prover. xxvij. In his
 verbis sc̄tus atq̄ deuotus Ni
 colaus a trib⁹ p̄mēdat. Primo a vīte
 sanctitate cū dī: Iustus. Secūdo a mētis
 magnanimitate & nobilitate. cū dī qua
 si leo cōfident. Tercio a sciētie securi
 tate cum dī: Absq̄ terrore erit. Circa
 p̄mū notādū q̄ s̄m Aug. vera iusticia ē
 trib⁹ cōfistit. i. i nocētia. b̄nificētia. & hu
 militate vera. Fuit ergo beatus Nicola
 us iustus. Primo q̄ nulli nocuit. vñ
 dī: Puerilibus aītis inocēter trāfactis
 & c. i. Cor. x. Sine offēsiōe estote in de
 s & gētib⁹ & eccle dei & c. Secūdo q̄ oīb⁹
 p̄fuit: q̄ & aurū dedit & tridēū ipetrauit
 ps. Disp̄sit dedit paupibus iusticia & c.
 Tercio q̄ verā humilitatē seruauit.
 vñ dī de eo q̄ factus ep̄s eādē quā p̄t
 habebat hūilitatē seruabat. Trā eīz sūt
 que hoīem cōsueuerunt inmutare. i. etas:
 dignitas: & p̄speritas. S̄z beatus Nico
 laus nō ē inmut⁹ a sua humilitate nec
 p̄pter etatē: q̄ eā seruabat magn⁹ & par
 uis. Deu. xxxij. Sicut dies iuuentutis
 tue: ita & senectus tua. Nec p̄pter digni
 tatē: q̄ eā seruabat in p̄latiōe sicut & in
 subiectione. Ecc. xxxij. Rectore te posue
 runt noli extolli. Nec p̄pter p̄speritatē
 q̄ eā seruabat in p̄speritate sicut in ad
 uersitate. Ecc. xxvij. Nō sensatus in sa
 p̄tētia manet sicut sol. Circa sc̄dū no
 tandū q̄ s̄m Bie. nazāzenū quadruplex
 ē nobilitas. Prima causat̄ ex carnis
 p̄pagne. Secūda ex aī virtute. De hac
 duplici nobilitate dicit Hiero. Ille ap̄s
 deū nobilior: & potior ē nō quē nobilitas
 generis: nec dignitas seculi: sed quē de
 uotio fidei deo & sancta vīra cōmendat.
 Istā duplicē nobilitatē hūit sc̄tus Nico
 laus. vñ dī de eo. nobilissimis natalib⁹
 ortus. quo ad p̄mā. velut lucifer Nico
 laus emicuit. quo ad secūdāz. Itē dicit̄
 q̄ fuit nobilissim⁹: s̄z nobilior hīe. Tercio
 Al 3

ria causat ex legali adoptione. sicut patet
Ero. ij. Ubi filia pharaonis moysen in
filium adoptauit. Ista habuit sanctus nico-
laus in dei filium per spiritum sanctum acceptat.
Ro. vij. Non enim accepistis spiritus seruitu-
tis etc. Quarta causat ex diuine imagi-
nis impressione in qua omnes homines sunt equa-
liter nobiles. De qua dicit Actu. xvj. Ipsi
us estis et genus sumus. Si ergo honoramus
imaginem depictam multo fortius honorare
debemus imaginem dei nobis impressam.
Eccl. x. Fili in mansuetudine seruus aiaze tu-
am et da illi honorem secundum meritum suum. Ista
imago in peccatoribus adeo obfuscat quod a
deo non cognoscunt. Mat. xxv. Amen dico
vobis nescio vos. Circa tertium nota-
tur quod ipse fuit securus in vita et in morte.
In vita per securam consciam. Prover. xv.
Secura mens quasi iuge coniuiui propter bo-
norum operum affluentiam: quod indicabat olei
emanatio. Quia quidem affluentia peruen-
tes virgines huerunt et ideo secure dormie-
runt. ut habet Mat. xxv. Propter spiritus
sancti presentiam: quia sua pueritia gratiam dei ha-
buit: et in ipsa semper perseuerabat. Ista enim
trita secundum Chrysostomum hominem sanctum faciunt esse
securum. Fuit et securus in morte. Primo
propter gloriam reuelatam et angelicam
custodiam. Angeli enim sibi morienti ap-
paruerunt. et suam gloriam sibi reuela-
uerunt: et ipsum custodierunt. ps. An-
gelis suis deus mandauit de te. Secundo
propter recommendationem diuinam: quia
namque deo se deuote recommendauit
dicens: In manus tuas comendo spiritum
meum. Sap. iij. Iustorum anime in
manu dei sunt. Tertio propter cele-
stem armoniam. Quia angeli ipsius ani-
mam in celum cum laudibus deduxe-
runt. Isate. xxij. A sinibus terre lau-
des audiuimus et gloriarum iusti. valde igitur
secura eius anima in morte esse po-
tuit que sic habuit conscientiam puram:
bonorum operum affluentiam et dei gra-
tiam que sic habuit angelos custoden-
tes suam gloriam reuelantes cum laudi-
bus eius animam deducere: et manus dei
in omnibus protegentes.
Sermo. vi. De eodem sermo secundus.

Thesaurus desiderabilis et ole-
um in habitaculo iusti. Pro-
uer. xxi. Iste iustus fuit sanctus
Nicolaus. de quo dicit iuste pie viuendo
etc. Quattuor autem hic sunt videnda. Primo
quare dicit iustus. Secundo quod est eius
habitaculum. Tertio quod est iste thesaurus.
Quarto quod est oleum istud. Circa pri-
mum notandum quod Aug. in li. de perfectio-
ne tractatus illud verbum Mat. vi. Attende
ne iusticiam vestram faciatis etc. dicit
quod dicit sibi in tribus iusticiis comprehendit.
scilicet in ieiunij observatione. in elemosyna-
rum largitione. et in deuota oratione. Ista tres
partes iusticie habuit Nicolaus. Circa pri-
mam habuit ieiunij observationem. unde cum ad-
huc esset infans feria quarta et sexta tantum
semel lac sugebat. Chrysostomus. iij. Bonum est vi-
ro cum portauerit iugum domini ab adolescen-
tia sua. Iste autem portauit ab infantia sua
non a senectute tantum. Portauit ergo iugum
ab adolescentia bonum erit purum. scilicet gloria
sine pena. Portauit a senectute sua bonum
erit mixtum. scilicet gloria cum pena purgatorij.
Non portauit in aliqua etate sua malum
erit purum. scilicet pena eterna. Ista triplicem
ditam tangit propheta dicens: Calix in ma-
nu domini vini meri plenus mixto etc. Secundo
habuit elemosynarum largitionem: quia
omnes diuitias suas distribuere dedit pau-
peribus non diuitibus. id est illi homines filias suas
pro paupertate prestitum volebat. dedit et me-
liori non de deteriori: quia aurum de proprio
per simoniam non de alieno dedit. propter ho-
nore dei: non propter fauorem populi. Tertio
habuit deuota oratione. vacauit eis ora-
tioni in sua iuuentute. unde dicit. Ecce sancte
frequenter limina etc. et in reliqua sua eta-
te. Unde dicit quod factus episcopus in oratione vigilabat
et in morte: quia tunc psalmum. In te domine spe-
rauit: deuote dixit. Luce. xvij. Oportet
semper orare et non deficere. Circa secundum
notandum quod quadruplex est eius habitacu-
lum. Primum est corpus quod est habitaculum
anime. Job. xviij. Per te reddit habitaculum
iusticie tue. Secundum est anima que est habi-
taculum spiritus sancti. Eph. ij. In quo et vos
coedificamini in habitaculum dei in spiritu sancto.
Tertium est monumentum quod est habitaculum
corporis. ps. Sepulchra eorum domus illorum

in eternū. **¶** Quartū ē celū: qđ ē hitacu-
lū aie z corpis. **¶** Eccl. xxiij. In hitatione
sancta corā ipso ministrat. **¶** Circa ter-
tiū notādū qđ in primo hitaculo. i. i cor-
pore hūit thesaurū vtriginālis mūditiē:
qđ virgo fuit. **¶** Mat. xij. Sile ē regnū ce-
lorū thesauro abscondito in agro. i. i cor-
pore terreno. **¶** Lox. iij. Hēmus aut the-
saurū istū in vasis fictilib⁹. **¶** Et dī virgini-
tas thesaurus pp suā p̄ciositatez. **¶** Eccl.
xxxvi. Nō ē cōdigna pōderatō cōtinen-
tis aie. **¶** In scdo hitaculo. i. i aia ha-
buit thesaurū diuine sapiētie: qđ magnā
sapiētia habuit. de quo thesauro dicit
Sap. vij. Inhiit⁹ thesaurus ē hoibus.
Job. xxvij. Nescit hō p̄ctū ei⁹. **¶** In ter-
tio hitaculo. i. i monumēto ē thesaurus
p̄ctose margarite. i. corpus suū p̄ctosū.
¶ Mat. xij. Qui p̄fert de thesauro suo. i.
de corpe suo p̄ctoso noua z vetera vt vo-
cent vetera miracula que olim ab alijs
sc̄tis sunt facta. Et noua que ab alijs fa-
cta nō fuerūt. **¶** In quarto hitaculo. i.
i celo hūit thesaurū suorū meritorū. **¶** Mat.
vi. Thesaurizate vobis thesaurū in celo
ibi thesaurus ē iūeterabilis. **¶** Is dī: Ubi
neq̄ erugo. Est incorruptibilis: **¶** Is dī: Ne-
q̄ rinea. Est inamissibilis: **¶** Is dī: Ubi fu-
res nō effodiūt. **¶** Circa quartū notādū
qđ i p̄mo hitaculo. i. i corpe habuit oleū
māseru dñis: p qđ oēs ad se trahēbat.
Lan. i. Oleū effusum noī ē tūū zc. Res
rigida oleo mūcta efficit māserua. Sic
hō durus si oleo spūs sc̄ti inungit: i mā-
seru dñi cōuertit. In cuius figura ia-
cob lapidē oleo vngit. vt habet Ben. xx.
vij. Dicit aut Amb. in lt. de ossi. In sen-
bus grauitas: in iuuenib⁹ alacritas: in
adolescētibus verēcūdia cōmendat. Nō
fuit ergo mirū si sanct⁹ Nicolaus oībus
sit cōmēdabilis z amabilis: qđ habuit ve-
rēcūdiam cū adolescētibus. vñ dī: Pu-
dore bono replet⁹ zc. Alacritatē cū iue-
nibus. Uñ dī: qđ erat alacer i exhortādo.
Grauitatē cū senib⁹. Uñ dī: qđ grauitatē
in oībus sectabatur. **¶** In scdo hitaculo. i.
i aia hūit oleū charitatis. Uñ dī: Lopto-
se charitatis Nicola⁹ pontifex zc. Et si
gnificat charitas p oleū: qđ sicut oleū su-
pereminet alijs liquoribus: sic charitas
supereminet oīb⁹ alijs virtutib⁹. **¶** i. Loxit.

xij. Adhuc excellētiorē viā vobis demō-
stro zc. **¶** In tertio hitaculo. i. in monu-
mēto hūit oleū pietatis. Illud emz ole-
um qđ emanat significat ei⁹ pietatē qua
abundauit. Totus ei⁹ mūdus plen⁹ ē do-
ctrinis suis: z misericordijs suis. **¶** ps. A
fructu surmēti vini z olei sui multipli-
cati sunt. **¶** Multiplicatus ē eim mūdus
pane sue doctrine: vino gr̄e: z oleo misse-
ricordie. **¶** In quarto hitaculo. i. in celo
hō oleū eterne iocūditatis. **¶** ysa. lxi. Ba-
to eis coronā p cinē: oleū gaudij p lu-
ctū: pallium laudis p spū meroris. Sa-
cti eim vtrūq̄ p̄cti fuerūt in humiliatio-
ne: luctu: z merore. Sed p cinere humi-
liationis habebūt regalē sublimitatē: p
luctu mentis iocūditatem: p merore i-
mortalitatem.

Sermo. vij. De eodē. Sermo tertius.

Quēcumq̄z elege-
rit dñs ipse erit sc̄tis. Nūc.
xx. **¶** In hīs oñdī qđ bñs
Nicola⁹ fuit sc̄tis z miraculose electus.
¶ Circa primū notādū qđ fuit sc̄tis: qđ
hūit sanctitatis effectiua: cōseruatua: z
oñsiua. **¶** Effectiua ē sc̄tatis tria sūt
in Chry. i. cordis mūditiā: spūs sc̄ti gr̄a
z bonorū op̄e affluētia. Ista tria habuit
sc̄tis Nicolaus. **¶** Primo mūditiā: pp
quā dicit amicus dei Nicolaus. Quia si
cut dicit Proue. xxij. Qui diligit cordis
mūditiā ppter gr̄az laborum suorū ha-
bebit amicū regē. **¶** Scdo habuit spūs
sancti gr̄az in suo p̄cipio: qđ sc̄tē icēpt
ps. Dñe puenisti eū in bñdiciōibus dul-
cedinis. Et in suo medīo: qđ socialit̄ vi-
xit. Proue. xvij. Vir amabilis ad socie-
tatē magis amicus erit qđ frater. Et in
suo vltimo: qđ gratiose finit dīcēs. In
manus tuas dñe. **¶** Tertio habuit bo-
norū op̄erū affluētia. Habuit eim op̄e
p̄nē quō ad se. vñ de dī. Multo ieiunio
macerabat corpus. i. Lox. ix. Castigo cor-
pus meum: z in seruutē zc. **¶** Disertor.
dic quo ad p̄mū. vñ dī. Erat enim val-
de cōpatiēns zc. Job. xxxi. Ab infantia
creuit mecum miseratio. Et gratie quo
ad deum: quia in orationibus vigila-
bat. p̄mo Petri quarto. Vigilate i ora-
tiōibus. **¶** Scdo habuit p̄seruatua

De sancto nicolao

sanctitatis que sunt tria. **P**rimum est carnis mortificatio: quia statim ipse a sua pueritia carne mortificauit. In sua enim adolescentia ipsa caro est mortificanda. In cuius figuram magi puero myrrham obtulerunt. **vñ dñ. iij. Reg. iij. Alferite vas nouum et non vetustum: et mittite in illud sal.** **S**ecundum est mulierum vitatio. **vñ dñ qd mulierum sortia quasi quadam peste fugiebat.** Sicut enim **dñ. Ecc. xij. De vestimentis pcedit tinea: et a muliere iniquitas virt.** **T**ertium est deuota oratio. **Uñ dñ qd non tñ in die sed et in nocte sp orabat: et ad matutinas etiam adhuc laicus ibat. ps. Querite dñs. s. in oratione et confirmamini etc.** **T**ertio hñt sanctitatis ostētia que tria sūt **P**rimū est mundi despectio. **vñ dñ. Gloria mundi sprenit. Iaco. iij. Quicūqz voluerit esse amicus seculi hñt etc.** Ex quo sequit qd qui nō est amicus seculi: ē amicus dei. **S**ecū est ubi dei deuota auditio. **vñ dñ. Ecclesie sancte frequētas lñmina etc.** **Joa. viij. Qui ex deo est verba dei audit.** **T**ertiu ē miraculorū opatio **vñ dñ. Deus q beatū nicolau innumeris decorasti miraculis etc.** per qd ostēdit qd te fuerit potētie apd deū **Matt. xxi. In qua prāte hec facis. Quāte fidei apud seipm. Lu. ce. xviij. Si hñeritis fidē sicut granū sinapis etc.** Quāte charitatis erga prīmū quē semp ad bonū iducere satagebat. **mō vñ. mō exēplis. mō miraculis. ij. Cor. v. Siue mēte excedam? do s. miracula faciēdo. siue sobij sumus vobis. s. verba et exēpla pñdo.** **C**irca at electionē ipsius notādū ē qd ipsa electio cōmēdabilis fuit. ex pte eligētū. electi et modi eligēdi. **C** In electoribus qdem tria cōmēdabilia fuerūt. **P**rimū ē deuota oratio: quia tota nocte orationibus insistērat. **Uñ etia xps electurus aplos iuit in montē orare. vt hñ Luc. vi. Et apłi in electione Mathie orātes dixerūt. Tu domine qui nosti corda etc.** **S**ecū est diligēs inqñitio: quia platus nō dñ precipitater elēgi. sed cū diligētia inqñit: quia idoneū querit idoneū inuenit. **Queruit dñs idoneus et inuenit dñes. Inuenit dauid suū meuz. Queruerūt electores myrrhē ciuitatis epm et inuenerūt.** **T**ertiu est recta intētio: quia nō dñ qd intēdere eligere istū vel

illū: quia est ppinquus vel amicus: sed quia magis idoneus. **vñ dñerūt apłi Aleru. s. Tu dñe q corda nosti oñs etc.** Per quod datur itelligi q electores plus debēt respicere ad grās spūales q corpales. scilicet plus ad bonitatē q ad nobilitatem. plus ad sciētā q ad potētiā. **pl ad potētiā vtilitatē: q ad carnē et sanguinem.** **S**z dñ **Joa. xviij. q ancilla hostiaria petru introduxit in atriu principis sacerdotū. Quia caro q dñ esse ancilla sepe introduxit prelatū.** **Lū tñ Exod. xij. dicat q postea domus itingebant sanguine agni. q nō dñ qd introduci in domus dei respectu sanguinis ppñ. sed sanguinis crucifixi.** **S**ecū fuit cōmēdabilis ex pte ipsius electi: in quo tria cōmēdabilia fuerūt. **P**rimū est eminētia vite. quia a sua pueritia scē viuere scepit. **Brego. tñ dñ actionē ppli actio trāscēdere psulū: qñ distare solet a grege vita pastoris.** **S**ecū est pfectio sciētē et doctri. **nc. id dñ. Quicq d scripturis itelligere poterat armarisolo cōdebat pectoris. factus eriaz ep̄s sollicitē pplo predicabat. Diere. iij. Dabo vobis pastores iuxta cor meū et pascēt vos scia et doctria.** **T**ertiu est firmitas pñtē. **Uñ tres pueros ilustre iudicatos pñtē eripuit et iudicē reprehēdit. Ecc. vij. Noli querere fieri iudex nisi hñte valeas eripere iniquos.** **Uñ dñs primo plato iposuit nomen petrus: quia a petra dicē. T**ertio fuit cōmēdabilis ex parte modi eligēdi. **P**rimo quia fuit canonica. s. per cōpromissum et diuinā inspirationē. **Debe. v. Nec qñ sibi assumat honorem etc.** **S**ecū quia fuit pacifica: quia oēs pñtērit. **Sed dñ Ben. xxv. q in vtero rebecca filij collidebantur. qd plati q dñt cē filij ecclie quotidie intrinānt.** **T**ertio fuit discreta. **Tunc enī electio est discreta. qñ si in collegio ē psona idonea elēgit. si extra collegiū est magis idonea assumit. Jō sanctus nicolaus extra collegiū fuit electus: quia erat valde idoneus. iij. Reg. x. Elige meliorē de filiis dñi nisi nō enim tenentur eligere optimum quia nō possēt inueniri. Sicut aut bonum aut meliorē. Si enim in collegio est bonus: extra collegiū melior. bono est melior pponendus.**

Sermo. viii. De eodē Sermo. liij.

Inuenit gratia corā ocu-
lis dñi. Eccl.
xliij. Tota vita brī Nicolai fu-
it gratiosa. qđ p̄ ex septem.
Primo qđ fuit gr̄ose natus. et hoc ex
parte vtriusq; generantis ex pte geniti
et mōt generādi. Pr̄o ex pte generāti-
um. qđ l̄ essent iuuenes. tñ mox vt nat⁹
est p̄tēter vixerūt. Ex quo p̄ qđ erant
matrimonialit̄ iūcti. nō vt libidini des-
uierūt. sed vt plenē educāda a dei serui-
tū gīarēt. Pr̄o ex pte geniti quia ad
vbera pēdens quarta et sexta feria ieiū-
nabat. Hoc at̄ nō fuit a natura qđ tūc in
oibus paruulis semp̄ idē p̄tingeret vel
frequēter. neq; a casu: qđ tūc sexta a feria
nō distingueret. nec a p̄posito quia tūc
vsum libert̄ arbitrii nō habebat. Restat
ergo qđ fuerit a singlari dei dono. Pr̄o
tertio ex pte modī generādi. qđ gīatus est
p̄oñē. parētēs enīz sui deū orauerunt
vt filiū eis p̄cederet quē nō tā dñiūtiarū
q̄ mox haberet hēdē. i. Reg. i. Pr̄o pue-
ro isto rogauit et dedit mīhi dñs petitiō-
nem meā. Tercio fuit gr̄atose educa-
tus. Pr̄o. s. vt iuuenū lasciuia culta-
ret. Eccl. xliij. Qui tetigerit picē ingnabi-
tur ab ea. Pr̄o vtr̄ ecclesiam frequenta-
ret. Vñ dñs ecclesie sancte frequētans lūmi-
na et̄. glosa sup̄ Matt. Ingressus iesus
vrbē replū adyt dās formā religiois. vt
quocūq; timus: p̄mo domū oionis adēa-
mus. Tercio vt vba dei libētē audī-
ret et seruaret. Vñ dicit: Quicqđ de scri-
pturis audire poterat armariolo conde-
bat pectoris. Prover. viij. Bñs hō qđ au-
dit me: et qđ vigilat ad fores meas quoti-
dīe. Pr̄o quarto vt corpus ieiunio mace-
raret. Unde dicitur: Beatus nicolaus
adhuc puerulus multo ieiunio macera-
bat corpus. Pr̄o quinto vt operibus p̄cta-
tis se assuefaceret. Vñ dicit. Affluēs mi-
sericordie visceribus: dato auro triū vir-
ginū nephas phibuit. Job. xxxi. Ab in-
fantia mea crenit mecu misatio. Tercio
fuit gr̄atose electus p̄missa oñe
exēplo ap̄loy Act. i. Orates dixerūt et̄.
Pr̄o divina reuelatiōe. qđ vox de ce-
lo lapsa fuit vt eligerēt nicolaū. Et enīz
quidā per hōiem et deū sint canōice electi.

quidā a seip̄is sine hōie et deo sicut am-
bitiosi. Iste tñ fuit elect⁹ a deo sine hōie
vt apli. Pr̄o tertio fuit elect⁹ d̄ oīz p̄sen-
su et approbatōe. vñ dicit qđ eo viso cēs
laudauerūt dei magnalia. Prover. xx
viij. In exaltatiōe iustoz multa gloria ē.
Quarto fuit electus inultus et cumq;
dā coactione. Vñ poterat dicere cū pro-
pha. Exaltatus aut̄ humiliatus sum et
conturbatus. Pr̄o quinto fuit in ep̄isco-
patu gr̄atose cōuersatus. Ipse enīz po-
pulū suū p̄auit obo. Vñ legit qđ erat ef-
ficax in loquēdo. P̄auit oratiōis suffra-
gio qđ in orationibus p̄ populo vigila-
bat. De his dicit. Eccl. vi. Nos autēz ora-
tioni et ministerio verbi erimus iustantes
P̄auit exēplo. vñ dicitur qđ eadē quā
p̄tus grauitatē seruabat. i. Thimo. liij.
Exēplū esto fidelibus in verbo. In p̄uer-
satione. P̄auit ip̄ali subsidio: qđ popu-
lo fame laboranti tristicum impetravit.
Quinto fuit gr̄atose mortu⁹. Est. n.
mortuus cū gratia dei. Vñ dicit qđ oīz
ētutā charitate replebat. Apoē. xliij.
Bñ mortu⁹ qđ in dño moriunt. Lū bona
fama populi. vñ dicit oibus se amabile
exhibuit. Lū bona p̄scia sui. Bonā enīz
p̄sceriā habere potuit. qui a cunabilis
xpo seruire incepit. p̄pter ista tria dicit
Ben. xxv. Mortuus est in senectute bōa
Et tō cū bona fama ppli plenus dieruz
et ideo cū bōa p̄scia fuit. p̄gregatusq; est
ad pplm suū: et tō cū gratia dei. Tercio
fuit gr̄atose sepultus. In sepulchro
enīz suo tria erāt. s. margarita corporis
emanatio olei et emanatio aque. In mar-
garita corporis fuit fulgo: mūditie. In
star enīz margarite fuit cādūus p̄ mū-
ditia. celesti rore generat⁹ p̄ diuinā gra-
tia. et paruus p̄ hūilitatē verā. In oleo
notat abūdātia misericordie que in ip̄o
fuit. In aqua abūdātia gratie qua sem-
p̄ abundauit. Tercio fuit gr̄atose as-
sumptus. Fuit enī assumptus cū custo-
dia angelica. Vñ cū moreretur rogauit
deum vt angelū suū mitteret. Et vidit
angelos ad se veniētes cū p̄ceptōe diui-
na: qđ deo se recōmēdauit dñs. In ma-
nus tuas domine cōmendo spiritū meū
Lū secūra cōscietia. Secura enī cōscie

illam habere potuit quoniam peccauit q
deo sp fuit. Prouer. xv. Secura mens
quasi luge puluim. Cū recepta eucharis
tia: q sacra corporis et sanguinis dei su
scepit. Et cū celesti melodia: q dū assu
meret celestis melodia audita est in celo
Alia qdē de vita egredies quique timet
f. demones. penā. pcta. dubietatē vltarū
et vlulatū et clamorē demonū. Sz iste nō
timuit demones q sic fuit ab angelis cu
stoditus. Nec penā q sic fuit in māu dei
recomendatus. Nec peccata q sic fuit in
pseia securus. Nec dubietatē seu diuersi
tatē vltarū q tali duce. s. a xpi corpe fuit de
ductus. Nec vlulatū demonū q tali leti
tia fuit pfusus. ysa. lv. In letitia egredie
mini et in pace deducemini. Montes et
colles catabūt corā vobis laudē: et oia li
gna regionis plaudēt māu. Ipse enim aie
quā assumit gaudēt. idē dī. In letitia egre
diemini. et tota trinitas gaudet. idē dī.
Montes. Et angeli. idē dī. colles. rōēs scī
q fuerūt de nra regione gaudēt. idē dicūt.
Et oia ligna regionis plaudēt māu et.

¶ Sermo .ix. ¶ De eodē Sermo gnt.

Non est inuentus filius illi
te. Eccl. xliij.
Quilibet scūs in aliq vtu
te emicuit in q nullus filius
sibi fuit. ppter qd dī. Nō ē inuentus filius
illi. Et i h appet sapia dei q tāta varie
tate scōp tāta ponit varietatē vtutū. q lz
nobis nō sit cognita: deo nō ē nota. Si eiz
tāta ē diuersitas i facieb: pōt eē pculdu
bō et i atab. ¶ Hūit igit scūs nicolaus
q tuos priuilegia pp que pōt dici. Nō est in
uentus filius illi. ¶ Primū ē festina scifica
tio: q a mris vberibus scūs fuit. felix q
dicere potuit cū ppha. Spes mea a iu
nēute mea. sicut fuerūt. Martinus et Bn
dictus q a iuēute deo seruire iceperūt
felicio: q dicere pōt. Spes mea ab vbe
rib: mris mee. sicut fuerūt. Nicolaus et
Bnē. ille ab vberib: abstīnēdo iste ad
huc sub nutrice pstitit i tra iacēdo. Fe
licissimus q dicere potuit. Spes mea ab
vtero mris mee. sicut fuit sanctus Joan
nes baptista. q fuit in vtero sanctificatus.
Nullus autē senex pōt dicere. Spes mea
a senectute mea. Sed ne picias me in tē
pore senectutis. Talis enim nō pōt de su

is meritis pndere. sed ne pñciatur a dei
misericordia et orare. Et q: beatus nico
laus sic tēpestiue incepit pōt sibi pueni
re qd dicitur Eccl. xxix. iustus Cor suū
trader ad vigilādū diluculo ad dñm q
fecit illū. Sūt q deo tradūt bona sua. qd
magnum est. Alij corpa sua: qd maius est
Alij corda sua. qd maximū est. Bnē autē
nicolaus tradidit et bona sua ad dispō
dū. et corpus suū ad macerādū. et cor suū
ad orandū. et hoc fecit diluculo. i. in sue
etatis pmoordio. ¶ Scdm est miraculosa
electio: q voce de celo lapsa electus fuit
Et hoc accidit ex eo q electores istabant
seinijs. orōnib: et vigilijs. Per hec eni
tria meremur a deo bonū plātū habere.
De seinijs habet. Act. iij. In electione
pauli et barnabe. De orōnibus habetur
Act. i. i electioe matthe. De vigilijs siml
et orationibus habetur. Luc. vi. In xpo
qui electurus aplos pnoctauit in orōne
dei. ¶ Tertiu est miraculor crebra opa
tio. quoz quedā opatus est i maiori mū
do quedam in minori. In maiori mun
do opatus est in quatuor elemētis quia
nautis mare trāllauit. tēpestatē ab ae
re fugauit. ignē dianc extirxit. et terrā ste
rilē secūdauit. In minori autē mūdo. i. in
hoīe multa est miracula opat. Quibus
dā enī subuenit a tribu latioē quā patie
bant a diabolo. sicut qn resuscitauit pa
tri filiū a diabolo strangulatū. Quibus
dā a tribulatioē quā fuste patiebant a
deo sicut qn resuscitauit filiū patri cum
ciphō in mari submersū. Quibusdā a
tribulatioē quā patiebant a tyrāno. sic
qn patri reddidit filiū a soldano detētū
Quibusdā a tribulatioē quā patiebant
in rebus. sicut iudeo: q imaginē nicolai
in domo sua fecerat. Quibusdā a tribu
latioē quā patiebant in psonis. sicut tri
bus pñcipibus falso pstatū ab iudis
accusatis. Quibusdā a tēratione quam
patiebant in atabus. sicut epō qui a dia
bolo tētabatur qui se in forma mulieris
posuerat. ¶ Quartū est olei i monumē
to effusio. per quod daf itelligi quāte fu
it misericordie in mundo: et quāte misē
ricordie existat in celo. Unde potest sibi
cōpetere illud Job. xix. Petra fundebat
misi riuos olei. Ipse enim fuit pe

trati. tritus: q: semacerabat. Sicut dicitur: q: nullis aduersis cedebat. Sicut etiam fir-
mus q: constantiter arguebat. Ille autem
oleum fundebat: q: misericordia impende-
bat liberaliter contra illos qui non effun-
dunt. sed ab eis magnis precibus obti-
neretur. Prover. xxij. Qui prius est ad
misericordiam benedicitur. Effundebat
autem riuos: quia misericordia impende-
bat abundanter. Solus deus habet misericordiam
uersale tamquam fluuius: sancti autem particula rez
tamquam riuos. Eccl. xlvij. Misericordia huius
circa peccatum suum. Misericordia autem super omne
carne. Et dicit riuos olei non vinit: quia ma-
gis voluit sequi pietatem quam seueritatem.
Eccl. vii. Noli esse iustus nimis. Utriusque tamen
in casu est necessarium quod samaritanus. ut habet
Luc. x. Insudat vtrumque oleum sauciat.

C Sermo. x. C De sancta lucia fino ym?

Mulierem fortem quis in-
ueniet. Pro-
uer. xxxi. Tempe salomonis
nulla mulier inuenta est for-
tis. Tpe autem gratie inuenta est vna fortis-
sima. scilicet beata virgo. Inuenta sunt et alie
fortes. scilicet sancte virgines mundum cum carne
vincentes. inter quas fuit beata Lucia
cuius fortitudo in tribus appuit. C Pri-
mo in hoc quod vicit omnia blandimenta oculum
victorum. scilicet auaritia. luxuria. et supbia.
Auaritia vicit per liberalitatem: quod primo
huius rogauit. dedit autem pauperibus ut
haberent celestem thesaurum. Matth. xxi.
Vende omnia que habes et da pauperibus
et habebis thesaurum in celo. Quia dedit
in vita premisit ad locum securus. Matth.
vi. Thesaurizate vobis thesauros in ce-
lo etc. Quia dedit omnia recepit centuplum
Mat. xix. Dis qui reliquerit domum etc.
centuplum accipiet. Quia dedit seipsam
scilicet corpus mortale: recipiet ipsum glorificatum
ad Phil. ij. saluatore expectamus do-
minum nostrum etc. C Secundo vicit lu-
xuriam per virginitatem. unde dixit agatha Jo-
cundum deo in tua virginitate habita-
culum preparasti. Ex quo patet quod habi-
taculum mentis sue fuit iocundum. purum
et preparatum. fuit iocundum: quia nunquam
spiritum sanctum per peccatum tristitia
uit. Eph. iij. Nolite tristere spiritum

sanctum dei. Sicut patet: quia puritate mentis et
corpore seruauit. id dicit: In tua vir-
ginitate. Unde ipsa ait: Corruptores mentis
et corporis nunquam sciuit. ps. Domini tuam diem
deceat scitudo. Sicut preparatum: quia omnibus vir-
tutibus se ornavit. Eccl. ij. Qui timet dominum
preparabunt corda sua. C Tertio vicit su-
perbia per humilitatem. unde humilitas se dixit:
Ancilla christi sui. Aliqua anima est ancilla peccati.
Joan. viij. Dis qui facit peccatum seruus est pec-
cati. Aliqua nuntius. Luce. vi. Non potestis
deo seruire et mammon. Aliqua dyaboli. ij.
Pet. ij. A quo quis superatus est: eius et seruus
est. Aliqua proprii corporis: ad Rom. xvi.
Apo. dno non seruimus: sed suo ventri. Nec
autem noluit esse ancilla peccati: quia hoc esset da-
nabile. Nec nuntius: quia vituperabile. Nec dia-
boli: quia periculosus. Nec sui corporis: quia
ignominiosus. sed tamen christi: quia hoc est glo-
riosus. Propter istam triplicem victoriam tri-
pliciter appellatur. Quia. n. vicit luxuriam
fuit repleta dei. unde ait: Qui caste viuunt te-
plum sunt spiritus sancti. Quia vicit auar-
itiam sancta est columna patrum. unde cantat. Solu-
na es immobilis etc. Quia vicit superbia accepit
coronam regni. unde cantat: Dis plebs te ex-
pectat ut accipias coronam regni. C Se-
cundo eius fortitudo appetit in hoc quod vi-
cit violentiam hostium. unde cantat. In tua pa-
tientia possedisti animam tuam lucia sponsa christi
Odisti quod in mundo sunt et coruscas cum ange-
lis. Sanguine enim proprio inimicum subdi-
sti. Ipsa cum vicit hostem interiore. ideo dicit:
In tua patientia. Prover. xvi. Melior est
patiens viro forti. Hostem exteriorum. unde seg-
tur: Odisti que in mundo sunt. Gala. vi.
Adhuc mundus crucifixus est etc. Hostem in-
teriorum. unde dicit. Sanguine proprio etc. Val-
de admirabile fuit quod fragilis femina vi-
cit hostem tam robustum. lunecula hostem tam
antiquum. puella delicata: hostem tam austerum
C Tertio eius fortitudo appetit in hoc quod
vicit seuitiam tormentor. quod per quattuor
ordines. Nam virtus hominum et boni amittit vir-
tutem trahendit: quia nec mille homines nec mul-
ta paria bonum ad lupanar eam trahere po-
terant. Non enim hoc erat conueniens. quia si e-
dit. i. Cor. vi. Tollis membra christi facta me-
bra meretricis absit. C Secundo ignis animi
sit virtutem comburere. Eccl. li. Et in medio
ignis non sum estuata. Nec infernum: quia

De sancta lucia.

desuper habebat rorem salutis qui ignem refrigerabat. Intus ignem diuinum: quod exteriorē supabat ignem. extra corpus virginium quod a combustionē immune esse debebat sicut ab igne. cupiscētie alienū fuerat. Basil. iij. Illos autē oīno non tetigit ignis propter corpus virginium. Neque perit stauit: propter rorem salutis. Nec quicquid molestie intulit: propter ignem diuinum. Tercio gladius amisit virtutē secandū: quod percussa in gutture gladio necari non potuit: sed quod dū voluit superuicere. Impetravit. n. in ducas a dōno multiplici de causa. ut in legenda habetur. s. ut corpus dōmīnus reciperet et deo se recomēdaret: ut bonis timorē et malis insultatōes auferret ut aduocatam se eis pmitteret: ut pacem ecclesie redderem nunciaret. Quarta mors amisit virtutē occidēdi quod mors ipsam non interfecit. sed ipsa mortē occidit. s. eternam mortē que est triplex. vna que consistit in pena sensus. Occisio huius mortis significata ē in extinctiōe sui ignis naturalis. Alia que consistit in carēntia diuine visionis que tūc vñ a cordibus mundis. Iuxta illud Matth. vi. Beati mundo corde etc. Hanc mortē occidit: quia mundiciam mentis et corporis cōseruauit. Alia ē in separatiōe a cōsortio beatorum que vincitur per opera pietatis. Luce. xvi. Facite vobis amicos etc. Ista occidit per opera misericordie que habuit: quia totum patrimonium pauperibus erogauit.

Sermo. xi. De eadē sermo scōs.

Sapientia edificauit sibi domum ex cecidit colūnas septē. Prouer. ix. Christus sapiēs architectus domū quādam edificauit: in cuius antro habitauit per grām et in vtero per carnis substantiam: et ista fuit virgo maria. Alias plures domos edificauit. in quibus per grāz habitauit. quorū precipua fuit sancta lucia in qua vñ eēt domus firma septem colūnas excidit: quod in ea septem virtutes posuit. Prima ē fidelis magnanimitas. vñ dixit ei scā agatha. Fides tua matri tue subuenit. et ecce sanata est. Deus enim ē inaccessibilis. i. Tim. vi. Lucem habitat inaccessibilis. In

uisibilis. i. ad Tim. i. Regi autē seculorū immortalis inuisibilis etc. Inuincibilis Job. ix. Si fortitudo queritur: robustissimus ē. Sancta igitur lucia indigebat fide tāquam scala ut inaccessibilem accederet et ascēderet. Roma. v. Per quem accessum habemus per fidem: tāquam lucerna per quam inuisibilem conspiceret. Debe. xi. Inuisibilem eīm tanquā videns fuit: nunt: tanquā virtute fortissima: per quam omnipotentem superaret et viceret. quā quidem tunc per orōnem vicit quando matri sanitatem obtinuit. vñdē xps poterat sibi dicere illud Mat. xv. O multum magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. Secūda est virginitas. vñdē dixit ei agatha. Jociū dum deo in tua virginitate habitaculum preparasti. hoc autē spōso multū placet. ita quod in ea tanquā in domo propria moratur. ps. Domus tua dñe decet sanctitudinem. tāquā prato florido spaciatur. Lant. i. Zeculus noster floridus tanquā cibo suauissimo pascit. Lant. ii. vi. Bilectus meus mihi et ego illi qui pascit iter lista. Tercia ē ad parentes magna pietas: quia matri sanitatem obtinuit. voluit enim habere curam suam matris. Et propter dei preceptum. Exo. xx. Honora patrem tuum et matrem tuam. Et propter xpi exemplum. qui de matre in cruce curam habuit. Et propter habendam dei prouisionē que additur precepto: cui dñs. ut sis longeuus super terram. Et propter vstrandā dei cōmūdatiōem. qua dñs. Exo. xxi. Qui male dixerit patri vel matri morte morietur. Et itelligit de vtraque morte et vita. Qui eīm honorat parentes a quibus habet vitam. deus et cōseruat sibi vitam corpalem. Qui vero inhonorat deus auferit ab eo. Quarta est ad pauperes magna liberalitas. vñ potest sibi puenire illud Prouer. vlt. Datum suam apertit iopi et palmas suas extendit ad pauperes. Frustra autem mulier fortis manum aperit: nihil in manu haberet. Scā igitur lucia habuit manū apertam: quod semper dabat: extensā: quod oībus dabat: et plenā: quod abundanter dabat. Quinta ē etas humilitas que apparuit in hoc quod se non filiaz vel spōsam: sed ancillam noīauit dñs. Ancil-

la chri-
tem sp
multa
lebat e
vel equi
fuit p
q volu
ris rei
passa f
Unū l
nē. Ex
hi es.
passio
in alle
te. Ter
tificat
tota d
ras: q
vñ nul
leuis
re pec
rum.
Depo
cūsan
ramu
sentēti
imobi
turis
mōnis
Optin
monē
sapient
pore p
oībus
integr
nūstat
nāma
Sei

L Per lū
era lū
verbis
mo q
deno.
clit. p
refulg
bat lū
seriori

la christi sum. Filia quidē dicit nobilitatem sponsa equalitatem: ancilla vō humilitatem. Ipsa igitur de se pferre nolebat ea que videbant esse sublimitatis vel equalitatis: sed humilitatis. Sexta fuit pſeuerantie firmitas. vnde ait. Nunquid volūtate meā ad consensum tuū poteris reuocare. Et cū triplex martyriū passus fuerit: tamē cōstater perseuerauit. Unū habuit in carne p sanguinis effusione. Exo. iij. Sponsus sanguinū tu mihicā. Aliud in mēte per pauperū compassionē. Grego. Qui p passionē exhibet in aliena necessitate crucē portat in mente. Tertium in carne et mēte p carnis mortificationē. ps. Propter te mortificamur tota die. Septima ē corporis imobilitas: q: tanto pōdere eā fixit spūs sanctus: vt nullomō moueri possit. Jsa. n. fuit leuis et gravis. leuis q: imunis a pondere peccatorū. expedita ab onere terreno rum. et plena plumis virtutū. Heb. xij. Depōnētes oē pōndus. s. terrenorū et circūstans nos peccatū per patientiā curamus. s. pēnis virtutū. Fuit autē gravis sentētie ponderosa: nō tantū in corpore imobilitatē: sed et in corde per sensus maturitatem. Sap. iij. Lani sūt sensus hominis et. per grē stabilitates. Heb. xij. Optimū ē grā stabilire cor. In ore p sermōnis ponderositatē. Eccl. xxi. Verba sapientū statera ponderabunt. In corpore p morū grauitatem. ad Titū. ij. In oibus tēpōribus prebe exemplū: i doctrina: i integritate: i grauitate: i opere p continentiatē. Eccl. xxvij. Hō scūs in sapientia manet sicut sol.

Sermo .xij. De eadē sermō tino.
Lucerna splēdens sup candelabū sanctū et spēs faciei. s. mulieris super etatē stabilē. Eccl. xxvi. Per lucernā a luce dictā intelligit sancta lucē a luce filie nominata. De qua in verbis premisissis quattuor dicūt. Primo q: fuit luminosa cū dicit. Lucerna splēdens. Fuit autem luminosa quadrupliciter. Primo a superiori per diuine grē refulgentiā. Job. xxvi. Quādo splēdebat lucerna super caput meum. Et ab inferiori per virginalē mūdiciā. Sap. iij.

O quam pulchra ē casta generatio cū claritate. vnde dixit ei agatha. soror mea lucia virgo deo deuota. In hoc q: fuit deuota habuit lucem superiorē. In hoc q: virgo habuit lucem inferiorē. Et secūdo ab interiori per mundā cōscientiā. ij. Cor. iij. Deus qui dixit de tenebris lucem splēdēscere illuxit in cordibus vestris. Et ab exteriori per conuersationez honestā. Mat. v. Sic luceat lux vestra coram hominib⁹ vt videant opera v̄ra bona et. ppter hoc ipsa vocauit se templū. quod quidē erat interiori fulgū et exteriori ornatū. Et tertio posteriori dei beneficia rememorādo. Et ab anteriori futura p̄cauēdo: et p̄ntia ordinando. Deut. xxxij. Utinam saperēt. s. p̄ntia recogitādo. et intelligerēt. s. p̄ntia ordinādo. ac nouissima p̄viderēt. s. futura p̄cauēdo. Sic beata lucia dei beneficia recogitauit quā dixit. Nō sunt ista maleficia sed bñficia dei. P̄ntia ordinauit quā diuitias suas paupib⁹ dedit. futura p̄vidit: quādo pacē ecclesie reddītā nūclauit. Quarto a dextris: q: inter prospera seruauit temperantiā. Proverb. xij. Est pauper cū in multis diuitijs sit et a sinistris q: inter aduersa habuit paciētiam. vnde dicit de ea. In tua patientia possedisti animā tuam. Secundo fuit famosa: q: notat cum dicit. Sup candelabū sanctū. Fuit autē famosa ex omnibus causis ex quib⁹ aliquis famosus efficit. Efficit autē aliquis famosus multiplici rōne. Primo pp sapientiā que apparuit in rīlis. Luce. xxi. Ego dabo vobis oēs sapientiā et. Secūdo pp potētiā que apparuit in miraculis. Mat. x. Dedit eis potētiā spūm imūdoz et vt curarent omnē langorē et infirmitatem. Et tertio ppter sanctitatē q: apparuit in exemplis. Dedit. n. exēplū pietatis ad penes. largitatis ad paupes. charitatis ad oēs. Iudith. viij. Hec erat omnibus famosissima q: timebat deum valde. Quarto ppter pulchritudinē que apparuit in decore puritatis mentis. s. et corporis. Hester. vi. Erat hester famosa valde et incredibili pulchritudine oīum oculis admirabilis videbatur. Quinto ppter fortitudinē que ap

De sancto thoma

paruit in tormentis. Proverb. ultimo.
Mulierem forte quis inueniet. Ceter-
tio fuit speciosa: cuius dicitur species faciei
Secundum autem Augustinum de trinitate. Facies est pul-
chra quando est dimensa pulchre affecta hi-
lariter et colorata luculenter. Facies igitur
antem tunc est pulchra: quando est di-
mensa pariter. quam dimensionem pa-
rilem faciunt fides. spes. charitas. et bo-
na operatio: que secundum Gregorium sunt equa-
lia. quia quantum quis credit tantum spe-
ret. Beata igitur lucia habuit spem
quia de auxilio beate agathe confudit.
habuit fidem quia matrem sanauit. habu-
it charitatem: quia propter christi cha-
ritatem morti se tradidit. habuit bonam opa-
tionem quia bona sua pauperibus dedit. Secundo fuit
affecta hilariter. ij. Cor. ix. Hilariter enim dato
re diligit deus. Gaudebat enim de sua uir-
ginitate. unde dicitur thesauro uirginitatis.
Mat. xij. pro gaudio illi vadit deus. De eo
proscie puritate. ij. Cor. i. Gloria nostra hec est
testimonium conscientie nostre. De penarum
acerbitate. Roma. v. Spe gaudentes in
tribulatione patientes. De glorie securi-
tate. ibidem. Gloriamur in spe glorie fi-
liorum dei. Fuit etiam colorata lucule-
ter. Habuit enim candorem puritatis. ru-
borem charitatis. et mille alios colores
multiplicis virtutis. Cant. i. Dilectus meus
candidus et rubicundus est. C. Quarta
fuit uirtuosa. quod notat. cum dicitur.
Super etatem stabilis. Etas stabilis non
est inuenta quia tendit ad perfectionem.
nec senectus quia incipit deficere oculi-
te. nec senium: quia deficit manifeste. Sed
est etas uirilis: quia tunc natura stat. Be-
ta ergo lucia licet habuisset etatem iuuenilem
in corpore: habuit tamen stabilitatem ui-
rilem in mente: quia uincit non potuit nec
matris monitis. Matthei. x. Qui amat
patrem et matrem plusquam me est. nec spem
si blanditis. Hester. i. Parumpedit uxo-
res imperia maritorum. nec interrogatis ob-
propriis quando iudex dixit. patrimoniu
tuum cum corruptoribus expeditisti. nec
illatis minis quando dixit. Ego factus es
dux lupanarum. nec adhibitis suppli-
ciis nec appositis uolentibus. ideo colum-
na immobilis est vocata.

De sancto thoma Sermo primus.

Quod sapiens architectus
tunc posuit. i. Cor. iij. Perfecta
domus est quando est firma et pul-
chra. Tale domum thomas misit ad re-
gendum die fabricauit. i. firma. quod notat cuius
fundamentum posuit. et Secundo pulchra
tunc dicitur. ut sapiens architectus. Sapiens
enim pulchra opera facere. et quia incipit
a se deo donum anime sue talem fecit.
C. Primo firma. quia supra firmam petram ip-
sa fundauit. Matthei. vi. Qui edificauit
domum suam supra petram et descendit plu-
uia etc. Thomas enim passus est tentationem
a diabolo suggerente. et hoc tempore domum
et passionis quando et ceteri conuerunt.
tunc habuit uentum qui ab aere uenit pas-
sus est dubitationem a deo permittente. et
tunc habuit pluuiam que de celo descendit.
passus est afflictionem a tyranno sentiente. Et
tunc habuit flumen quod per terram vadit. scilicet quia
fundatus est supra firmam petram conuertere
poterat. nec a vento diabolice reuoluto.
quia postmodum resurrexit. nec a pluuiis
diuine auersionis. quia protinus in fide con-
firmatus fuit. nec a flumine tyrannice per-
secutionis. quia omnia constanter susti-
nuit tormenta. C. Secundo fecit domum
aie sue pulchram. Est autem domus pulchra
secundum Augustinum de trinitate. quando est paribus mebris di-
sposta ampla et lucida. Adhuc aie sunt
virtutes aie quas beatus thomas apo-
stolus in domo spirituali ponendas docuit.
Nam eius duodecim gradus uirtutum ope
predicaret inter cetera monuit ut penite-
ntiam agerent. quod spectat ad iustitiam: ut
dei uoluntatem inquirerent quod spectat ad
prudentiam. ut uice uicium temperarent.
quod spectat ad temperantiam. ut in bo-
nis operibus perseuerarent quod spectat ad for-
titudinem. Istas autem uirtutes quas docuit
in domo sua similiter posuit. Et ideo omnia
ultra et pulchram fecit. Prudentia enim
ipsas ornauit ab antefortibus ut caneret de
futuris. Iustitia a posterioribus ut satisfice-
ret de preteritis. Temperantia a dextris
ne eleuaret in prosperis. Et fortitudo a
sinistris: ne succuberet in aduersis. et Se-
cundo domus aie sue fuit pulchra quia fuit
ampla. Oportuit enim. ut valde ampla esset
triplici causa. Primo quia habebat re-

capere infinitū. iij. Regū. iij. Si entz celum et celi celorum te capere nō possunt quāto magis domus hec quā edificauit. Secūdo qz habebat recipere charitatis pceptū qd ē valde latū. ps. Latum mādātū tuū nimis. Eph. iij. In charitate radicari et fundari vt possitis cōphendere cū oibz scis que sit longitudo etc. Tercio qz habebat recipere statū omnis et merita singulorū. i. afflictos ad cōpatiendū. iij. Cor. xi. Quis infirmat et ego non infirmor etc. Consolatos ad cōgaudendū. Phil. i. Testis ē mihi deus quomodo cupiā vos oēs in visceribus iesu christi. Roma. xij. Gaudere cū gaudentibus: flere cum flentibus. Merita singulorū ad picipiendū. ps. Participē me fac deus oim timētiū te etc. Tercio domus sue fuit lucida. habuit. n. lucēs diuine grē sapientie et puerfatiōis honeste. Jo ipis scis apparuit sibi et apostolis ī specte ignis et lingue: ad inuendū qz dabat eis ignē inflāmantē p grām. Lucēs radiantē per conuersationē honestā. Et lingua dīstēta sante per sapiām.

De eodem sermo Sermo secūdus.

O Edit abyssus vocem suā altitudo manū suā leuauit. Albachuc. iij. In his vrbis notat duo. Primum est dubietas discipuli. cum dicit. De abyssus vocem suā. Secūdum ē pietas magistri cū subdit. Altitudo manū suā leuauit. Circa primū notandum qz thomas qui interpretat abyssus quattuor voces dedit. Prima fuit vox fidei et familitatis: cum dixit Joā. xliij. Domine nescimus quo vadis et qz modo possumus viam scire. hoc. n. sūm Chyso. ex multa dilectione dixit: qz ipse sequi semper cupiebat. Dicit autē Augu. in libro de sermone domini in mōte qz ad ambulandū tria requirunt. Primum est vt homo sanos pedes habeat. Scdm vt viam inuenire sciat. Tertium vt locū apertum inueniat. Beatus autē thomas post christum ire desiderans tantū duo scire petit scilicet viam et terminum vie. cū dicit. Domine nescimus quo vadis et quomodo possumus viam scire. Pedes autē sanos habere non petebat. qz

hos se habere credebat. sed in hoc deceptus erat: sicut et petrus deceptus fuit qz pedes sanos habere se credidit: cum ait. Joānis. xliij. Quare non possum te sequi modo? Si igitur post christum tre cupimus: oportet vt pedes sanos habeamus et intellectum per fidem: et affectus per charitatem. Heb. xij. Bressus rectos facite pedibus vestris etc. Oportet ergo vt viam sciamus vel inueniamus que sunt bona opera et dei mandata. ps. Viam mandatorū tuorum cucurri etc. Janua autem semper est aperta. que fuit christi vulnera et eius pietatis viscera. ps. Januas celi aperuit. Secunda ē vox constante et pbitatis cum dixit Jo. xi. Eamus et nos moriamur cū illo. nō dixit. Fugiamus cum eo: quia christus mortem non fugiebat. nec expectemus cum eo quia christus mortem non expectabat. sed dixit. Eamus cum eo: qz sponte christus ad mortē ibat. Ps. liij. Oblatus est quia ipse voluit. nec dicit. Eatis vos: sed eamus nos. quia illi sibi voluit esse socius in aduersis: qui fuerat in prosperis. Legitur de Lesare qz nunqz dixit militibus. Ite illuc: sed venite. Dicebat enim qz labor cum duce pariter minor videtur esse militibus. Nec dicit: moriamur ante illum. quia hoc nullus fuisset vilitatis cum ianua non eēt aperta. nec post eum. quia viuere post eum nō reprobatur vitam sed mortem. Sed dixit moriamur cum eo. Sciebat enim qz beatus esset ille qui cum eo moreretur. sicut patet in latrone. Tertia fuit vox incredulitatis cum dixit. Nisi videro manibus eius fixuram clauorum etc. quia enim ab aliorū cōgregatiōe recessit. ideo incredulitatem incurrit et christus videre non meruit. Quatuor enī mala incurrit quia congregatiōe recessit. Primum ē quia spiritu scō nō viuificatur. Alia. n. nō viuificat mēbra separata et diuisa. Secūm ē qz a diabolo citius superat. Nam sūm Grego. columba ab agmine separata ab accipitre rapitur: Ovis a grege diuisa cito a lupo deuoratur. Diabolus enim semper desiderat singulare certamen. quod significatū est. i. Reg. xviij. i. golia. Tercium est qz

a gratia dei vero tentationis extinguit. Una. n. cadela cito a vento extinguit. nō sic multe pūctē. ¶ Quartū est qđ cūctus aduersitatibus frāgīl. vna. n. vīrga cito frāgīl nō sicut multe sīl ligatē. ¶ Quar-
ta fuit vox multe fidelitatis cum dixit: Dñs meus et deus meus. Thomas. n. pce-
pit magnū timorē: honorē et amorē. Ti-
morē ex quo videbat vīnū quez credebat
mortuū. Jō verbū timorē ponit dicens:
dñs. Non orem ex eo qđ ip̄s videbat scire
absentia vī pñtia. occulta. vī manifesta
tāqđ deū. Jō verbū honoratōis et adora-
tōis ponit dicens: et deus. Amorē ex eo qđ
videbat ip̄m pp se solū reuocādū venisse
Jō verbum amoris ponit dicens: meus.
¶ Secūdo ponit pietas magī cū dī: Alit-
rudo leuauit manū suas. Nā leuauit de-
qđ duplicē manū ad qđ duplicē thome
ap̄li vocē. ¶ Primo vocē familiaritatis
leuauit manū sue sapie: cū pfunduz in-
stertū expōsūt dicens: Ego suz vīa ver-
tas et vīa. Ipse. n. est vīa per quā inuis.
veritas qua ducēte inuis. et vīa ad quā
vīuim. ¶ Secūdo ad vocē pstantie pbita-
tis leuauit manū potentie: qđ lazāz re-
suscitauit. Magna potentia resuscitare
mortuū. maior qđ triuānū. maxia fetidū
Est aut mortuus qđ mortali peccat. qđ tri-
duānus qđ sepe iterat. fetidus qđ pseuerat
¶ Tertio ad vocē incredulitatis leuauit
manū mīe cum dixit: Infer dīgi. tu. huc
et. Magna mīa: qđ certificauit euz p au-
ditū: qđ ei locut⁹ fuit. p visum et tactū. i.
Joā. i. Qđ auditūm⁹ et qđ viditūm⁹ et.
¶ Quarto ad vocem fidelitatis leuauit
manū finalis snie cū dixit: Qđ viditū me
credidit et. Vbi notādū qđ nō qđlibet si-
des facit hoīez bñm: s; fides recta quā nō
hñt hēticici. Thī. iij. Bīscedēt qđ a fi-
de et. pfecta quā nō hñt mali xpīant.
Jac. ij. Fides sine opibz mortua ē. Ve-
ritate inīta quā nō hñt curiosi. i. Loz. i.
Iudei signa petūt. Fortis et firma. quā nō
hñt instabiles et ingēti. Luc. viij. Ad tps
credūt et in tpe tentatōis recedunt.

De eodem Sermo tertius.

Quo suz vīa veri-
tas et vīa. Joā. xlij. Istam re-
sponsionē dedit xp̄s ad iter.

rogationē thome qđ dixit ei: Dñe nesci-
mus quo vadis et. Pōt autē hoc sibi cō-
uenire ex eo qđ fuit ad xp̄m per vīa fidei:
veritate op̄is et vīa charitatis. ¶ Fides
autē dī vīa. iuxta illud ysa. xxx. Hec est
vīa ambulate in ea neq; ad dexterā neq;
ad sinistram declinabitis. Etus autē fides
fuit in triplici statu. ¶ P̄mo in statu du-
bitatōis cū dixit: Nisi videro et. Et ide
vocat didymus ppter dubiū cor i fide.
¶ Secūdo fuit in statu pfirmatōis cum dī-
xit: Dñs meus et deus meus. Et inde dī
thomas. i. abyssus: qđ tūc sūm Bedā alitū
dinē dīuine virtutis fide certa penetra-
uit. ¶ Tertio fuit in statu psumatōis in
quo mō est. et ide dī thomas qđ tot⁹ me-
us. in dei. s. amore et pteplātōe. In pmo
ergo statu fuit in fide dubius. In secūdo
fide firmus. In tertio eoz qđ tērant ad iu-
to: potētissimus. Pōt. n. mō nos suuare
qđ in dei potētā irroductus: scit qđ tēra-
tionē fuit exptus. Eccl. xxxij. Qui nō ē
tērat⁹ qđ scit: ille dī velle qđ a deo mī-
sericordiā psecutus vī sibi dicat. Mat-
xviij. Nonne ergo oportuit et temiseret
pserui tui sicut et ego tui miserum sum.
¶ Secūdo iuit ad deū p vīa bonoz op̄ez.
Et ista sunt tria. ¶ Prima sunt op̄a pie-
tatis et misericordiē. de qbus dī ad Gal.
vi. Dum tps hēmus operemur bonū ad
oēs. Istā op̄a thomas habuit qđ totū the-
saur⁹ regis idie paupibus dispēsauit ex
dei puidētā. Et ista op̄a hoīem scñ fa-
ciunt et oñdunt. Alia sūt op̄a virtutis et
gratie sicut fides spes et cetera virtutes.
Joā. vi. Hoc ē opus dei vī credatis i cū
quē misit ille. Istā thomas habuit qđ xij.
gradus virtutū distingit. Et ista hoīem
scñ faciunt s; nō oñdunt. Quia sicut dī
Job. xy. Veridetur iusti simplicitas et.
Alia sunt op̄a admiratōis et glorie: sicut
sunt miracula. Istā thomas habuit: qđ
multa miracula fecit. et ista sūm Bieg. ho-
minē scñ nō faciunt s; oñdunt. ¶ Ter-
tio ad deū iuit p vīa charitatis. sicut eis
dī. i. Loz. xlij. Caritas ē vīa oīum ver-
boz. vñ seq; Et si hūero pphetiā. oīum
virtutū. vñ sequit; Et si habuero oēm h-
dē. oīum op̄ez. vñ sequit; Et si distibue-
ro in cibos paup̄ez et. oīum passionū.

vi sequit: Et si tradidero corpus meum
ita ut ardeat etc. Ista viāz charitatis tho
mas hūit. qd patz p tria signa. p Prīmū
est q: p xpo mort desideravit cū dixit Jo
an. xi. Eamus et nos et moriamur cū eo.
Scintille. n. exterioris feruoris indicabāt
igne interioris amoris. p Scdm ē q: mul
ta tormenta pro ipso sustinuit. Lant. viij.
Alq multo nō potuerūt extingere chari
tate. Anz. n. charitatis mālifestat i igne
tribulatio. p Tertiu est ex eo q oculos
carneos erectos ad celū habuit. vbi ē. n.
amor cordis: ibi ē et oculus corporis. Dat.
vi. Ubi ē thesaur⁹ tuus: ibi est et cor tuū.
Hēbat eiz in celo triplicē thesaur⁹. s. dēu
Nume. xx. Aperi eto thesaur⁹ tuū fontez
aque viue. Adrita suor opus. Dat. vi.
Theaurizate aut vobis thesauros i ce
lo. Et celestiu pñsum. Dat. xij. Sile est
regñū celoz thesauro abscondito i agro.
Thesaurus enīz glorie modo abscondit
tus est in agro mansionis eterne.

De eodem Sermo quartus.

Qui manet in me
et ego in eo: hic fert fructum
multum. Joā. xv. p Sacrus
thomas māsit in xpo p verā fidē. p Xps
māsit in eo p pñuā ptectionē. p Et sō
thomas multū fructū attulit p predicatio
nē. p Circa pñū notāduz q thomas in
xpo māsit triplicr. p Prīmo p fidē integrā
q aut fidem integrā hūit nō tñ p ex sua
pessione qua dixit: dñs meus et de⁹ me
us. sed ē ex quattuor. s. ex eo q xps eius
fidē approbavit cum dixit: Quia vidisti
me thoma credidisti etc. Altd qdēz vidit
et aliud credidit. hoiez vidit et deū p se
sus est. p Scdo pz ex eo q sim Lheys. ma
gos baptizauit. Ex quo pz qñtā i fidē ex
cellētā habuit. q pñitias fidel gētiū ba
ptizare meruit. p Tertio patet ex eo q
in ciuitate sua edifica. vbi corpus suū ge
fuit nullū hēticū vel infidelē viue pmitte
re. p Quarto pz qñtus sit dñs: fidel q nullū
intra se infidelē viue pmittit. p Quarto
pz ex eo q eceba q nō pōt errare suā fidē
imitari peti sicut in oīone pñet. p Se
cūdo māsit in xpo p obediētā perfectā.
Obediuit eiz sibi totalr: velociter et pfe
uerāter. Totalr quidē q: de se nihil sibi

retinuit licet entz pus dixerit. Dñe quo
vis mitte me pter q ad indos. tñ hoc cor
rexit postea dicēs: Deus me⁹ es tu et ego
seru⁹ tuus: fiat volūtas tua. In hoc eim
imitat⁹ ē magistrū suū. q ait Dat. xxvi.
Pater si possibile est trāseat a me calix
iste etc. Obediuit velociter: qmox i idia
est pfectus. Ber. Ver⁹ obediēs mādātū
nō pcrastinat: s. parat aures auditus: pe
des itineris: manus opī: et se totū intra se
colligit: ut mādātū pagat i peratīs. Obe
diuit pfeuerāter: qz vsqz ad mortē exem
plo xpi de quo dī ad Phil. ij. Factus est
obediēs vsqz ad mortē. p Tertio māsit
i xpo p charitates sincerā. q eiz hāc cha
ritatē hūit patet p tria signa. p Prīmūz
ē q: fuit pteptor terrenoz. q: oīa que rex
idie sibi tribuit erogauit paupib⁹: nec
aliqz terrenū ab eo accipe voluit. Lhy.
Vere nō hz sup terrā qd amet: q domūz
celestē i veritate gustauerit. p Scdm est
q fuit pteptor celestīz. cuius signū ē:
q: in nuptijs nō māducabat: s. oculos i
celū erectos hēbat. Dat. vi. Ubi ē enim
thesaur⁹ tuus: ibi ē et cor tuū. p Tertius
q: erat auditor audius diuinor: sicut pz
in puella hebreā: quā dei laudē sepe re
perē satagebat. Iudiciū eiz amoris ē lo
qui libēter et audire de amato. Joā. viij.
Qui ex deo ē: verba dei audit. p Scdo
xps in eo māsit p pñuā ptectionē: qd pz
p tria signa. p Prīmū ē magna puritas
xps eiz nō manet nisi i corde puro. Tho
mas aut intñ puritatē dilexit: q ipsam
castitatē vocat turris: fontē et dei mīstrā
Turris pp suā excellētā: q: sicut turris
trāscēdit domū: sic virginitas mīmonii.
Hiero. Sicut poma ex arborē: frumentū
ex stipula: aur⁹ ex terra: ita virginitas ex
nuptijs nascit. Vocat eam fontē ppter
secunditatē. Idē nuptie replent terras:
virginitas paradisum. Vocat eā dei mī
nistram: q: virgines deo assistūt. Apoc.
xlij. Hī sequunt agnum quocunqz ferūt.
p Scdm signūz est magna pñs quā ha
buit in mīraculis faciēdis: q: multos sa
nauit: quib⁹dā dādo medicīnā purga
tiuā sicut regi idie: et plurib⁹ alijs quos
a peccatis purgauit. qbusdā medicīnāz
mīserat suā: sicut illis quos ad vīrgīta
tē i duxit: qbusdā medicīnā pferuat suāz

B

In vigilia natiuitatis do.

sicut illis quos ad dandū elemosynā p-
uocauit. Elemosyna enīz grām dei pser-
uat. iuxta illud Eccl. xix. Gratia z hois
q̄si pupillā pseruabit. q̄busdā medicinā
pseruatūā sicut illis quos ad audiēdū
verbū dei i duxit. Verbū eīz dei a casu p-
seruat. iuxta illud ps. In corde meo ab-
scōdi eloqa tua ut nō peccē tibi. C Ter-
tiū signū ē magna firmitas quā habuit
in tormētis. Sed oīa ista tormēta q̄ susti-
nuit xps sibi in gloriā pmutauit. Nam a
pcutiēte maxillā accepit iustā vlcionez;
īcarceratus a rege recepit honorificā li-
beratōem: sup laminas adustus accepit
fontis emanatōez: in formacē plectus ac-
cepit rosis refrigeratōem: laccis pforat⁹
accepit felicē coronatōez. C Tertiū mul-
tū fructū attulit: q̄ multos puerit z cō-
uersos nutrit: verbo: exēplo z corpali
subsidiō. C Verbo qdē q̄ sollicitē p dīca-
uit assimilādo verbū dei collitro: empla-
stro: potōi z cibo: sicut in legē da ps. Nā
quosdā ad fidē illuminauit. istis appone-
bat collitru. Quosdā a tumore superbie
frāgebat: istis apponebat emplastrum.
Quosdā ad p̄fessionē i ducebat: istis da-
bat potione. Quosdā eim timidos pfor-
tabat: istis dabat cibum. C Secōdo puer-
bat z nutrebat exēplo: fuit ēt sibi par-
cus. vñ ēt in nuptijs abstinebat: fuit pau-
perib⁹ pius q̄ eis oīa erogabat: fuit deo
fidelis z deuor⁹. vñ dixit dñs abane nū-
cio regis: habeo seruū fidelē q̄ oīum la-
borū mīhi mercedem apportat. C Tertiū
nutrebat tpali subsidiō: q̄ thesaurū de
quo palatiū facere debebat paupib⁹ ero-
gabat. In hoc p̄didit sibi: regi z paupe-
ribus. Sibi: q̄ premiū z laudē pmeruit.
ps. Dispersit dedit pauperibus. Regi: q̄
palatiū in celo fabricauit. Paupibus: q̄
eos in sua penuria iunxit. ps. Et adiunxit
pauperem de inopia zc.

C In vigilia nat. dñi Sermo primus.

Qui venit plenitudo tē-
poris misit
deus filiū suū supple in mun-
dū. ad Gal. iij. Circa aduētū
saluatoris in mūdū tria hīc determināt
C Primū est tps opportunitas cum dī:
Cū venit plenitudo tps. C Secūm ē na-
scētis sublimitas cuz subdit: misit deus

filiū suū. C Tertiū est loc⁹ pgruitas. qd
notat in verbo subitelscto. s. in mūdū
Ista tria p ordinē sibi i leta annūciatōe
notant que mō ē leta i calēdario. Anno
inquit cesaris augusti. xlij. hebdomada
iuxta Danielem pphēta. xli. olimpia de
autem cētesima nonagesimatercia. Ecce
tps opportunitas. Iesus xps filius dei.
Ecce nascētis sublimitas. In bethleē na-
scit. Ecce loc⁹ pgruitas. C Circa p̄mum
notā dū q̄ ipa tps opportunitas deter-
minat s̄z morē Romanorū: Grecorū z Ju-
deorū. qd enim dī Anno cesaris augusti
xlij. ē mora romanorū. Qd sequit⁹: hebdo-
mada autē zc. ē mora iudeorū. Qd subin-
tel. olimpia de autē cētesima zc. ē mora gre-
corū. Ex hīs trib⁹ rñdēt ista tria verba q̄
sequunt. Iesus xps fili⁹ dei. Nā iesus est
hebreū: xps est nomē grecū: filius dei ro-
manū. Apd romanos aut erat iperialis
potētia. Apd iudeos sacerdotiū z pphē-
tia. Apd grecos vero sapia. Per ista z er-
go triplicē determinatōez dat itelligi q̄
iste puer q̄ nascit ē rex z ipator: celi: sicut
angelus testat dicens Luc. i. Regnabit in
domo iacob in eternū zc. Est pphēta z sa-
cerdos generis humani. ps. Tu es sacer-
dos in eternū zc. Joā. vi. Hic est vere p-
phēta zc. Est sapientia dei. i. Log. i. Quid
fact⁹ ē nobis sapia a deo zc. C Circa se-
cū dū. s. nascētis sublimitatē. notā dūz q̄
hō tria icōmōda scurrerat. Erat eīz in-
imicus deo: vulnerat⁹ a pctō: z exclusus
a regno. Cōtra ista tria ponunt tria i ol-
cta annūciatōe cū dī: Iesus xps fili⁹ dei.
Cū dicit Ber. Ecce dñs venit cū salute:
venit cū vnguentis: venit cū gloria. neq̄
eīz sine salute iesus: nec xps sine vinctōe.
neq̄ sine glia venit filius dei. Quia igit
hō inimicus erat deo attulit nobis salu-
tem. qd notat in hoc qd dī: iesus. i. salu-
tor. Ipse enim saluauit nos q̄ nos patri
reconciliat. Rom. vi. Cū eīz inimici esse-
mus reconciliati sumus deo p morte z filij
eius. De ista reconciliatōe sic dicit Augu-
stin li. ptra hereses in psona xpi. Cū eīz
inimicus patri meo reconciliat⁹ te p me.
Cū iter siluas z montes errares q̄siui te:
humeris meis portauit te: patri meo red-
didit te: laborauit sudauit: caput meūz spi-
ritus opposuit: man⁹ meas clausis obiecti:

lacea latus meū apult: tot vt non dicam
ignurys: s; aspīratib; laceratus suz. san
guinē meū fu dī. aiam meā posui vt pū
gerē mīst te: tu dīuideris a me. C Sc
cū dū icōmodū q: hō erat vulneratus a
petrō. Cōtra hoc attulit vinctōem. qd no
rat hīc in hoc cū dī xps: q; itēptat vncē
ps. Unxit te de; tuus. De ista aut vinctōe
nobis effudit. Juxta illud pphē: Sicut
vnguētū in capite qd descēdit in barbā
zē. per caput itelligit xps: q; sine mēsurā
vinctōe spūs sancti fuit pūct; Joā. iij.
Nō ad mēsurā dat deus spū. s. xpo. per
barbā itelligunt plati q; debēt eē vīrīles
ad vitā vīscēda. per vīstimentū itelli
gunt pēplatiū: q; sūt ornamētūz ecclīe.
per orā vīstimentū itelligunt actiū: q; sūt
terrenis dediti. Unguētū ergo sacre vn
ctōis fuit in capite xpi p pēnīssimā re
dēptōē: idē fuit in barbā. i. i pēlatos vt
sūt flexibīles ad ppassiōē. iij. Reg. xx.
Reges israel clemētēs sūt. inde in vīsti
mentū. i. in pēplatiū: vt sūt odorīse
ri per deuotiōē. Lām. iij. Odoi vnguē
toz tuoz super oīa aromata. idē in orāz
vīstimentū. i. in actiū: vt sūt vībīles p
fraternā dilectōē. ps. Ecce q; bonūz z
q; iocūdū habitare fratres in vīnū zē.
C Tertū icōmodūz est: q; erat exclusus
a regnō: s; attulit nobis gloriā. qd nota
tur cū dī: filiū dei. Nā sū Bern. ad Eu
geniū. xps triplī iure regnūz possidet
scz iure creatōis: redēptōis z dono pīs.
P Primū ius totalr nobis tribuit: q; nō
creauit ppter se: s; ppter nos. Mat. xxv.
Possidete paratū vobis regnū a psticu
tōē mūdī. P Scdm ius nobis tribuit: q;
nō ē passus ppter se s; ppter nos. Joā.
xij. Adoriturus erat p gēte z nō mī p gē
te zē. P Tertium ius nobis cōicāt. fecit
enīz nos frēs suos: z iō cohēdes suos.
Rom. viij. St at filij z heredes: heredes
qdē dei. cohēdes autē xpi. C Tertio
pōit loci pgritās cū dī in lēta annun
ciatiōē. In bēbleez iude nascit. P Lir
ca qd notādū q; sū Bern. triplī mor
bo laborabat genus humanū. s. in nati
uitate: vitā z morte. Q; natiuitas erat
imunda: vitā laboriosa: mors periculo
sa. P Contra primū xps nascit: vt p suā
natiuitatē mūdā: nōstra imunda pur

garet. Job. xlij. Quis pōt facere mūdā
de imūdo pceptūz semīne zē. Leo papa.
Redit in honore suū ab antiq; conta
gīs purgata natura. mors morte dīstrui
tur. natiuitas natiuitate reparat. qm si
mul redēptio aufert seruitutē z genera
tio mutat originē z fides iustificat pecca
torē. P Cōtra scdm nascit in bēblee que
itēptat domus patris. Quia eīz vitā la
bonosa erat: iō hō sepe deficiebat. S; na
tus est patris q; hōiem pfortat. Joan. vi.
Ego suz pams vsu. ps. Pams cor: hōis
pūmet. P Cōtra tertū nat; ē in bēblee
iude q; itēptat pntēs. Quia eīz mors
piculosa erat: iō hō deū laudare nō pote
rat. ps. Nō mortui laudabunt te dñc: sed
p xpi natiuitatē erat viuificandus. z sic
ad laudādū dign; fuit: vt possit dicē cū
ppha. Nos q; viuimus bñdicim; dño.
C Sermo. xvij. C De eadē Sermo. ij.

Adierunt q; vīsi
tasset dñs filios israel z q; re
spexisset afflictionē eoz: z
pnt adorauerūt. Exod. iij. In his pmiss
is tria notant. C Primū est nra deuota
auditiō cū dī: Adierūt zē. Ista auditiō
est quā mō legi audiuimus. Iesus xps fi
lius dei in bēblee iude nascit. natus est
eīz vt saluaret pditos. iō venit iesus por
tas salutē. ps. Deus aut rex nr an secula
opar; ē salutē i medio terre. i. in hūana
carne. caro eīz xpi nō dī terra s; medīz
terre. Natura qdē nra hūit duplicem ex
tremītatē. vñā q; fuit sub inocētia. alia
q; mō est sub miseria. xps ergo assumpit
nām nostrā cū inocētia. z qm ad hoc
picipauit cū pma extremitate z assūpit
cū miseria. i. cū penaltate. z qm ad hoc
picipauit cū scda. P Scdo natus ē vt sa
naret egrotos: z iō vocat xps portas vi
nguēta. fuit eīz vnguēta ex spēbus aro
maticis z herbis vīrtuosis aliq; liquore
īfuso. Spēs aromatica ē eius diuinitas
pctiosa. z herba vīrtuosa ē ei; caro icōmu
pra. q; sicut dicit ysa. Dis caro senū. At
quo: īfusus ē eius sanguis pctosus. Ex
his trib; pfectū ē vnguētū qd oēs sanat
egrotū. Eccl. xxxvij. Unguētarius cōfi
ciet vnguēta sanitatis. P Tertio nat; est
vt reducēt exules z pegrinos. z iō venit

De vigilia aatiuitatis Domini.

filius dei portas secū regnū. ysa. lx. fa.
 et? ē principat? sup humer? eius. Iste pū
 cipatus ē dignitas regalis quā portauit
 vt nos reges facer? vel ē onus pctor? qd
 portauit vt nos allexeret. ysa. liij. Ue/
 re lāguores nros ipe tulit. Vel est crux
 quā ipe suis humeris portauit vt nos tā
 quā ad vexillū colligeret. ysa. xli. Leua/
 bis dñs signū z in nationes zc. C Scūde
 ponit dei viscerosa cōpā sibi: cū dñ. Et re/
 sperxit afflictionē eoz. Circa qd notādū
 qd sicut dicit Beda hōi ex pco quattuor/
 o fuerūt inficta. i. ignorātia: cōcupiscē/
 tia. ipotētia: z malitia. Sed deus oculo
 ppa sūdis respiciēz cōtra ista quattuor i/
 cōmōda misit qrtuor remedia. de quib?
 dñ. i. Log. i. Qui facit? ē nobis adeo sapiē/
 tia: iustificā: scripturō: z redēptō. p Pat.
 mū tgit icōmōdū erat ignorātia: qd p viā
 salutis icēdē ne sciebat. ps. Uti ciuita/
 tis hitaculi nō iuenerūt: iō idigebat do/
 ctore: iō dñ fact? ē sapia docēs nos viā
 duplicē. vnā āptēdā z aliā fugiendā.
 Mat. viij. Lata porta z spactosa via que
 ducit ad pditōez. p Scōz icōmōdū erat
 ipotētia: qd nullū bonū facē poterat p qd
 iustificāti possz q: sicut dñ ysa. liij. Dñs
 iustificē nre qñ pānus mēstruare: iō indī/
 gebat iustificatōe pp hoc fact? est nobis
 iusticia. ad Ro. v. Iustificati ergo ex fi/
 de pacē hēamus a dñ eum p iesum xpm.
 p Tertiū icōmōdū erat malitia: hēbat
 eim volūtātē in malo obstinatā z a dia/
 bolo ligatā: iō indigebat redēptōe. Et
 pp hoc factus ē nobis redēptio. ps. Re/
 dimer in pace aiaz meā ab his q appo/
 pti quāt mibi qm inter multos erat me/
 cū. Et dicit inter multos qm multi demo/
 nes cōuentāt ad faciēdū istā carpenam.
 vnus ponit suggestiōē. ali? ducit ad de/
 lectionē. ali? ad pñsuz. ali? ad opus
 altus ad pñsuz. Et iō dicit meuz.
 qd hō sepe lūat diaboli. p Quartū icō/
 mōdū ē cōcupiscētia. hō eim erat totus
 morbo infectus: z mala cōcupiscētia in flā/
 matus: iō indigebat sanctificatōe. Et pp
 hoc factus ē nobis scificatio. ad Eph. v.
 Ut ex libetet sub gñofaz eccliaz nō hñtē
 maculā neqz rugā. Nō eim debemus ha/
 bere maculā in cogitatōe. nec rugam in
 opere. nec aliquid huiusmodi i sermōe.

sed debemus eē gliōsi. s. in cogitatioē: in sermone ⁊ ope. C Tercio ponit humilitatē ⁊ p̄funda oratio: cū dī: Et p̄ni adoraue runt. sic ⁊ mō adoramus: qđ sit tripliciter de cā. C Primo vt xpm natū honorifice suscipiamus. ipse eim nō adeo honorauit. q: fecit nos sibi filios: ⁊ hoc in creatio ne: fecit nōs frēs: ⁊ hoc in redēptōe. facti eē coheredes ⁊ hoc in gloriōficatōe. Et iō merito debemus ipm honorare qui tam multū p̄r nōs honorauit. C Secdo vt sibi grās referamus. Modus referendi grās aliqñ sit p̄r solā vocis exp̄ssionē. aliqñ p̄ manu eleuationē. aliqñ p̄ genuflexionē. aliqñ p̄ totas corpis p̄f̄ratōnes: sicut mō facimus. Hoc significatū ē Gen. xviij. Ubi abrahā audita natiuitate futura Isaac cecidit in facie sua ⁊ adorauit grās. s. referendo. C Tercio vt nōs mortales recognoscamus ac si q̄libet dicat: iō in terrā me p̄sterno: q: mortalem me eē cognosco. Gen. iij. Puluis es ⁊ in puluere reuerteris. s. in Augu. Puluis es aīatus cū nō eras ⁊ in puluere reuerteris inaiatus quod eras.

Sermo. xix. ¶ De eadē Sermo tertius.

CRas egrediemini ⁊ co-
min⁹ erit vobiscū.
Iosaphat ergo ⁊ ludas ⁊
oēs phatitores hīerlm pñt
cecidērūt ī terrā corā dño ⁊ adorauerūt
ī. Para. xx. In verbis pñissis trīa tan-
gunt. C. Primo ponit nra xpo cras deo
veniet ī deuota obuiatio: cum dī. Cras
egrediemini. Egrediemur quīdez cras
supra nos. Intra nos ⁊ extra nos. Supra
nos egrediemur aliquī per excessum ra-
tionis. Act. xi. Usq; ī excessu mentis
mee visionē. Aliquī per subtilitatē cōte-
plationis. Job. xxxv. Suscipe celuz ⁊ in-
tuere ethera: q; altius te sit. C. Primo er-
go cras egrediemini supra vos p excess-
sum rōnis: q; illud mysteriū dñice natī-
uitatis excedit nrām rationē: imo etiā
angelicū intellectum. vnde Joānes att.
Nūlus nō sum dignus vt solūa corigā
calciamentū. In incarnatiōe quippe vt
docet Grego. venit ad nos diuinitas cal-
ciata. Calciamentū autē mediante corigā
pedi adiungit. Calciamentū igit ⁊ caro
xpi. Corigā ē eius anima qua mediate

dixit
 afaz: d
 gnosc
 tcm et
 TSe
 limita
 re digi
 Trāfi
 tij. Egi
 salom
 caro x
 rie t c
 pte fai
 rtoni
 qz sola
 claud
 nels. f
 Caro
 qz m
 TSe
 gre di
 qñ bz
 extij.
 ad me
 Jud.
 Sic z
 nam n
 nedit
 fusti n
 distab
 lans z
 nitur
 dere: a
 bozaz
 facē d
 trellit
 do pti
 telligi
 go dic
 bent a
 mus ē
 tionez
 die p
 celi. E
 lliū d
 de stna
 dulce
 uis in
 t. mag
 dinc

divinitas p̄suncta ē carni. In hoc quod
dixit se non sufficere cognoscere mediu. i.
aīaz: dat intelligē q̄ nō erat sufficiens co
gnoscere aliqd̄ extremoz. i. nec divinita
tem eternā: nec carnē de virgine genitā.
¶ Secūdo egrediemur supra nos p̄ sub
limitatē cōtēplatiōis q̄ cōtēplatiōi tan
te dignatiōis vacare debemus. Ecclē. ij.
Trāsius ad cōtēplatiū sapiētiam. Cant.
ij. Egrediemini filie syon: et videte reges
salomonē in opademate rē. Et vocatur
caro xpi opadima: q̄ fuit nobis cā victo
rie et corone. Vel dī opadema: q̄ ex omni
pte fuit clausa. nec alicui visio vel tēta
tioni inique fuit apra. Vel dī opadema:
q̄ sola figura circularis vna tantū linea
claudat. Caro alioq̄ facta fuit duabus li
neis. i. ex cōmixtione vtriusq̄ parentis.
Caro aut̄ xpi vna tū linea fuit figurata
q̄ tū ex carne virginis fuit formata.
¶ Secūdo cras egrediemur: vel potius in
grediemur intra nos. Et ille igressus ali
q̄ h̄z fieri p̄ internā meditationē. Beñ.
xiiij. dī de ysaac. egressus fuit in agruz
ad meditantū. Aliq̄ p̄ suauē deuotiōē.
Jud. xiiij. Be fortē egressus ē dulcedo.
Sic et nos cras debemus egredip̄ inter
nam meditationē: q̄ tantū bñficiū semp
meditari debemus. Prover. xv. Mens
sua meditabit sapientia. Deut. vi. Me
ditaberis sedens in domo tua: etambu
lans et dormiens atq̄ consurgēs. Et po
nitur sibi triplex situs corporis. i. stare: se
dere: et iacere. In stando totū corp⁹ la
borat: per q̄ intelligit labor actiōis. In
iacēdo totum corpus quiescit per quod
intelligit quies cōtēplatiōis. In seden
do primū quiescit et primū laborat: per q̄ i
telligit vita cōposita ex vtrāq̄. Vult er
go dicere q̄ istud beneficiū meditari de
bet actui et cōtēplatiui et p̄fecti. Debe
mus ēt egredi siue igredi p̄ suauē deuo
tione itra nos. Un̄ cantat ecclesia. Ho
die p̄ totum mūdūz facti sum mellisili
celi. Et dicit celi pluralit̄: q̄ factum ē me
lissuū celū materiale: q̄ stellā magnā
destinavit. Celū spūale. i. virgo beata: q̄
dulcedinē paradisi protulit. Ecclē. ij. Bre
uis in volatilibus ē ap̄s rē. Celū rōale
i. magi et pastores qui tanta sunt dulce
dine affecti q̄ illi sua regna: et isti suos

greges reliquerūt. Celū intellectuale. i.
angeli q̄ tanta suauitate sunt repleti q̄
celū reliquerūt: et ad pueri cunabula cu
currerūt. Celū sup̄substantialē seu diuinū
q̄ deficiū cōiter appellat. i. deus p̄f qui
hodie suam dulcedinem ad nos iuxit.
ps. Dedit eis māna ad manducandū.
¶ Tertio egrediemur cras extra nos.
Et ille egressus aliq̄ h̄z fieri p̄ extasim
amoris. Dionysius. Est aut̄ extasim faci
ens diuinus amor nō dimittēs sūltp̄sog
eē amatores: sed amādoz. Aliq̄ p̄ actio
nem grarum et laudis. i. Timo. ij. Leuā
tes puras man⁹ rē. Istō aut̄ duplici mō
cras extra nos egredi debemus: vide
licet p̄ extasim amoris. Amor eiz sicut dī
cit Dionysius: facit extasim i deo: q̄ no
bis dignat p̄videre. In angelo q̄ nobis
dignat ministrare. In iose ip̄fecto q̄ per
amorē aīe videt deficere: sicut ps i pau
lo qui dicit. Vltio ego iaz: nō ego rē. Sic
et hodie per amorē egressus ē deus extra
se p̄pter nimia humilationē. Itē ange
lus p̄pter n̄f am exaltationē. Et virgo
b̄fa p̄pter n̄f am inaudita p̄urificationē.
Debemus ēt egredi extra nos p̄ grarum
actionē et laudis. q̄ significatū ē. Exod.
xv. vbi dī q̄ maria sumpsit tympanūz et
p̄cinebat dicēs: Cantemus dño rē. Tym
panū sit de costo in ligno extēso et virga
p̄cussio. Per costū intelligit xpi corpus:
q̄ fuit albū in natiuitate. rubicūdu in
cruce. et nigrū in morte. et fuit extēsum in
ligno crucis. ps. Extrēdens celū sicut pel
lem: et fuit p̄cussū disciplina p̄sa. ysa.
liij. Propter scelus ppli mei p̄cussū euz.
Ex ista p̄cussioē resonabat r̄sonitus p̄se
cōquestionis in auribus p̄is. amoris in
aurib⁹ m̄is. dolous in auribus hūan
generis. Thre. i. O vos oēs q̄ trāsitis rē.
Et charitatis in auribus hostis q̄ dīce
bat. P̄f ignosce illis. ¶ Secundo ponit
p̄ntie xpi corporis exhibitiō: cū dicitur: et
dñs erit vobiscū. Bñs importat p̄tatem:
honorē: et timorē. Hoc aut̄ q̄ dicit vobis
cū econtrario ip̄stat equalitatē. humili
tatē. et amicabilem amorē. Est ergo sensus
Ille q̄ erat dñs p̄tate: cras erit vobiscū
per nature equalitatē. Heb. ij. Nō cōsun
ditur eos vocare frēs rē. Ille qui erat do
minus per honorē et reuerētiā: cras

erit vobiscū p̄ humilem p̄ntiaz. Ps̄l. ij. Exinanitit semetip̄suz zc. Ille q̄ erat do-
minus p̄ timorē: eras erit vobiscū p̄ ami-
cabile amorē. Aug. Ama amorē illius q̄
amore tui amoris descēdit in vterū virgi-
nis: z ibi amorē suū amoris tuo copulauit
humiliādo se subleuādo te cōiūgendo
naturā sue eternitatis limo tue morta-
litate. Tercio p̄ n̄rā p̄funda hu-
militate cū d̄r: Ceciderūt p̄ni in terram
corā d̄o z adorauerūt. Est aut̄ adoratio
recognoscere in deo plenā d̄nationē. Et
ista recognitio h̄z fieri corde ore corpe z
munere. Corde quattuor modis. s. fide
vt in eū credamus tāquā in summe v̄x.
amore. vt ip̄m diligamus tāquā summe bo-
num. timore. vt ip̄m metuamus tāquā
olipotē. spe. vt in ip̄m speremus tāquā
misericordiē. Iste aut̄ sunt quattuor spe-
cies aromatice qui ponunt in thymate.
P̄mā tñ sp̄m nō h̄nt heretici siue ho-
mines vani qui plus credūt fabulis q̄
verbis d̄uiniis. Scōdā nō h̄nt auari q̄
plus diligūt nūmū q̄ d̄ū. Tertiā nō ha-
bent p̄sumptuosi. Quartā nō h̄nt despe-
rati. h̄z ē fieri h̄c recognitio ore. vt sc̄z
ip̄m laudemus b̄n̄dicemus. z adorem⁹.
h̄z ē fieri corpe. s. inclinatio: genū flexio
ne: z p̄stratione. h̄z fieri munere. vt. s. in
signū d̄uinitatis atq; dominij oblatio-
nes z p̄mitias sibi demus.

Sermo. xx. De eadē. Sermo quart⁹.

Hec dies boni nūcij ē: si ta-
cuerimus z nolueri-
mus nūciare vsq; mane sce-
leris arguemur. iij. Re. vij.
p̄ Ex his verbis habet q̄ h̄c dies sit gra-
tiosa: q̄ ē dies boni nūcij. p̄ Et ē gaudio
sa: q̄ nō debemus a lau de tacere. C. Cir-
ca p̄mū notādū ē q̄ ē duplex amicta-
tio. s. serpētis z angelī celestis. C. De p̄l-
ma d̄i Sc̄i. ij. Cur precepit vobis deus
zc. De scōdā d̄i Luc. ij. Ecce euāgelizō vo-
bis gaudiū zc. In prima quattuor fue-
runt. s. dubietas ex parte mulieris. cum
dixit. Ne forte moriamur. falsitas ex pte
serpentis. fatuitas ex parte hominis. Et
seueritas ex parte d̄i penam irrogātis.
Et ista quattuor fecerūt illā diē cē diem
mali nūcij. Et quāuis illa quattuor tūc
inchoauerūt: tñ totum genus humanū

postmodū occupauerūt. s. dubietas i spe-
randis. falsitas in credēdis. fatuitas in
diligēdis. z seueritas in penis irrogan-
dis. C. Secūda ē amictatio angelī cele-
stis in qua quattuor ponunt. s. q̄ natus
ē nobis saluator. natus ē x̄ps. natus est
d̄ns. natus ē panis: q̄ bethleē iuda. ita
q̄ saluator: attulit eternam salutē. x̄ps
vinctiōē. d̄ns legistatōē. z panis sua-
uissimā refectionē. Et ista quattuor re-
media sunt contra quattuor incommoda
supra dicta: ppter que hec dies est boni
nūcij. C. P̄mo igit̄ i h̄iano genē erat du-
bietas i sperādis. Cōtra hoc venit nobis
saluator portās eternā salutē. ysa. xxv.
Urbs fortitudo n̄rē spon saluator pone-
tur in eamur⁹ z amurale. Multū er-
go sp̄are debemus: q̄ saluator factus est
fortitudo n̄ra ex eo q̄ nos defendit. Du-
rus n̄r igneus v̄r: q̄ hostes cōsumit. Za-
ch. ij. Ego ero murus i circuitu igneus.
Et amurale n̄m: q̄ t̄tus p̄ssidēs pro
nobis sustinuit. C. Scōdo erat seueritas i
penis irrogādis. Cōtra illud venit x̄ps
afferēs vinctiōē. ps̄. Unxit te deus de-
tuus oleo letitie p̄ fortibus tuis. Olim
deus erat durus: s̄z nō ē vinctus z fa cr⁹
ē mansuetus. iō d̄r: Unxit te deus de-
tu⁹. Erat iratus: s̄z: h̄o d̄e factus ē l̄r⁹ z reco-
ciliat⁹. iō sub d̄r. Oleo letitie. Erat aua-
rus: q̄ v̄r volebat modicū ḡfē sue elar-
giri. s̄z: h̄o d̄e fact⁹ ē largus. iō sub d̄r. tur.
P̄re cōsortibus tuis. Et iō de plenitudi-
ne ei⁹ nos oēs accepimus. Tāta ē modo
abundātia vnguentorū: q̄ ea que erāt dura
facta sunt mollia. Quattuor qdē olīm
erāt dura z inflexibilia. s. celū vt aliq̄ue re-
cipet. angelus vt. s. iocūm diligēt. deus
vt iocūm recollaret. z mors vt oēs ab-
sorberet. S̄z ista sunt vincta z facta sunt
flexibilia. ps̄. Inclinauit celos z descēdit
z calibo sub p̄dibus eius. Factū ē enim
flexibile celū materiale: vt hoīes suscepi-
at. Intellectuale. s. angelus vt hoīes di-
ligat. Ip̄e deus descēdit: hoīes recollē-
liauit. Caligo sub p̄dibus eius fuit: q̄
mors suppeditaui. C. Tercio erat falsi-
tas i credēdis. Cōtra hoc venit d̄ns affe-
rēs nouā legistatōē. ysa. xxxij. D̄ns iū-
dex n̄r. d̄ns legifer n̄r. d̄ns rex n̄r: ip̄e
saluabit nos. Scōdū aut̄ Dyonyssiū ad p̄-

fectu dñi tria regunt. i. peminētia. cō
tinentia. pmanētia. S3 deus nō videbat
dñat in mūdō nec quātū ad peminē
tiam. ysa. lvi. Facti sumus quasi p in
cipio: cū nō dñaret nri. Nec quātū ad
pminētia. Eiusdē. xvi. Bñe de⁹ nō possi
derūt nos dñi absq; te. Nec quātū ad p
manētia: q; videbat a dñio cecidisse.
yfa. xiv. Trada egyptū in manus dñoz
eru dñi. S3 hodie ipm dñum recupa
uit. Zn. i. Dic erit magn⁹: et filius altissi
mi vocabit. Ecce peminētia. Et dabit do
minus illi sedē dāuid pñs ei⁹. Ecce cō
tinentia. Et regni ei⁹ nō erit finis. ecce p
manētia. Quarto erat fatuitas et inhi
pitas in itellgēdo. Cōtra hoc vent
panis tor⁹. suauitatis. Sap. xvi. Panē
de celo pstitit illis oē delectamētū i se
hñtē. vñ cātā ecclā. Et ē sūptū d Jo
hele et Amos. In illa die stillabūt mon
tes dulcedinem et colles fluēt lac et mel.
Per lac itellgit xpi hūanitas. p mel di
linitas. p dulcedinē tor⁹ xps q tot⁹ erat
dulcis et suauis. Quidā aut delectantur
circa ea q spectāt ad hūanitatē: illi fluūt
lac. Quidā circa ea que spectāt ad eius
diuinitatē: illi fluunt et mel. Qui
dā circa totū xpm: illi fluūt et distillant
dulcedinē. C Sēdo hec dies ē gaudiosa:
iō dñ: St tacerim⁹. Nō eim debemus
tacere corde: s3 annūciare ore. Lorde qdē
nō debemus tacē: s3 magnā exultationē
hēre. Eph. v. Cātātes et psallētes in cor
dibus. Phil. iij. Gaudete in dño semp
tē. Istud eim gaudiū d3 ē magnū quā
tū ad impmfectionē. iō dñ: Gaudete i dño
Quātū ad ppetuatiōē. iō dñ: Semper.
Quātū ad intētionē: iō dñ: Iter gaudē
te. Quātū ad ostētionē: iō dñ: Modestia
vra nota sit. Quātū ad exrētionē: iō dñ:
Dibus hoib⁹. Debemus ēt annūciare ore:
verbo: et signo. Verbo. ps. In psalterio
de caco: do psallā tibi. Per psalteriū de
caco: dū itellgimus xps incarnatū: in q
fuerūt quq; corde. i. vulnera quq; ostē
dentes suaz hūanitatē. Et quq; ostē
dētes maiestatem. s. natiuitas supnālis:
glia resurrectōis: maiestas ascēsiōis: mis
sio spūs scri: et iudictaria pñs. Debem⁹
ēt laudare signo. i. corpis pstratiōe: vt
xpo vicē repēdamus q totalr se pstrauit

et nihil sibi d se retinuit: nec ppriū amo
rē. Ro. v. Et eis xps sibi nō pplacuit. Ecce.
Nec ppriū sensus. Jo. vij. Ad ea doctria
nō ē mea. Nec ppriā volūtatē retinuit.
Zu. xxiij. Nō mea s3 tua volūtas fiat. Nec
ppriā opationē. Jo. viij. Al me ipso factio
nihil: s3 nec ppriā s3 cōdem cōuersationē.
Baruch. iij. Post hoc i terra visus ē. Ecce.
Uade ergo et tu fac hñr: vt de te nihil re
tineas: nec amorē. Jo. xij. Qui amat ani
mā suā. Ecce. Nec ppriū sensum. Rom. x.
Nolite ēē puidētes apud vñctipfos.
Nec volūtatē. Mat. xvi. Siqu vult veni
re post me abneget semetipm. Ecce. Nec p
priā opationē. Gal. vi. opemur tonū ad
oēs. Nec ppriā puerfatōē. i. Pet. ij. Cō
uersationē vram iter gētes hñtes bonā.
Sermo. xxi. C De eadē. Sermo quint⁹.

O Portet ad bñdictōē
Sa. xvi. Dñi veri solis crasti
no celebrādiū hodie dupl'r p
uenimus. s. in choro: et in caplo. In cho
ro aut triplr. C Priā pñctio ē: qz hec se
stuitas natiuitatis dñice hodie in lau
dibus ichoat: qd ē insolitū et singulare.
Et hoc triplici de cā. P Priā ē: qz hec se
stuitas incepta a laudibus tā angeloz
qui dixerūt: Gloria in altissimis deo q
pastoz. De quib⁹ dñ: Reuerſi sunt pasto
res laudā. et glificā. deu. Ecce. P Sēda ē: qz
oēs creature spm laudāt. vñ ppha in
ducit oēs creaturas ad laudā dñi xpi ad
uētū dicēs: Letent celi et exultet tra. Ecce.
P Tertiā rō est: qz i ea est mā et rō ois lau
dis. Oēs eim q cātica laudis ediderunt.
aut ediderūt ppimēsum gaudiū. vt illd.
i. Reg. ij. Exultant cor meū in dño. Aut
ppter cōplectū desiderii: vt illud Lu. y.
Nūc dimittis serui tuū dñe. Aut ppter
receptū bñficiū. vt illud Exo. xv. Can
temus dño gloriose. Ecce. Et sicut fuit can
ticū Zach. et bñc Marie. Recte igit hec se
stuitas a laudibus inchoat qz hodie ve
nit nrm gaudiū. ysa. xxiij. Gaudete et lau
date simul deserta hierlin. Ecce. Nrm desi
deriū. Aggei. ij. Veniet desiderat⁹ cūctis
gētib⁹. Et nrm bñficiū nobis datū. ysa. lx.
Puer natus ē nobis. C Sēda pñctio ē qz
festitas crastia hodie vobis crebro pñ
ciat. Et fac ecclā ad hñitudinē altitius.

cluitatis regē aliquē expectantis. Venit
enī vnus nūc^{us} q^{ui} dicit q^{uod} rex q^{uod} dē venit:
s; adhuc multū lōge ē. Et istum nūcium
mittit ecclesia in p^{ri}a dñica de aduētu.
Aspiciēs a lōge rē. S; qm̄ audientes re/
gē longe eē ex hoc posset dubitari q^{uod} ni/
mīs tardaret: ex hoc essent i aliquo me/
rore: tō mittit scdm̄ nūciū in scda dñica
dicēs. s. h̄ter h̄n cito veniet salus tua: q^{uod} re/
merore p̄sumeris rē. Deīde mittit t̄tium
in tertia dñica: q^{ui} dicit q^{uod} iā appet p̄sona
regis dīcēs. Ecce appebit dñs. Iā appet
militia regis cū sub dī. Et cū eo scōrum
militia. Iā appet vexilla regis cū sub/
dī. Dñs in vestimēto rē i sermone suo scri/
ptū rē. Tūc ē mittit p̄conē vt oēs quem
ang^{eli} rē sint p̄ati. Et hoc in quarta dñica:
cū dicit. Canite t̄nba in syon: vocate gen/
tes rē. Qñ aut^{em} p̄stat q^{uod} crastino ē vētur^{us}
tūc nō vnū s; plures nūcios mittit. Vñ^{us}
dicit. Hodie scietis q^{uod} veniet dñs. Alius
dicit. Cras egrediemini rē. Alius dicit.
Crastina die delectabit^{ur} iniquitas tre. Alius.
Cras faciet domū^m iter vos mirabilia.
C Tertia p̄uētio ē: q^{uod} n̄ra scificatio rē pre/
paratio nobis p̄dicis. Sponsa q^{uod} dē d̄z se
pparare s̄m nobilitatē sp̄s. De cui^{us} no/
bilitate d̄r. Lanf. v. Dilect^{us} meus candi/
dus rē rubicūdus. Lādidus q̄m̄ ad car/
nē purā. rubicūdus quātū ad afaz chari/
tate succēsam. elcet^{us} ex mīlibus quantū
ad diuinitatē verā. Sp̄sa igit^{ur} vt sp̄so
assimilef d̄z assumere vestes albas puri/
tatis: rubeas charitatis. Prover. vltio.
Byssus rē purpura idumētū et̄no: rē vari/
as multiplices v̄tutis. ps. Assitit regina
a dex. tu. in vesti. deau. rē. P̄ Scō p̄uēt.
mus h̄ac festiuitatē i caplo rē hoc triplr.
C P̄io q^{uod} singulari mō p̄nūctat: cū d̄r.
Anno cesaris augusti. xly. rē. Et h̄t ibi
annūctatio i triplici lingua vt dictū est.
s. in latina hebraica rē greca. Iste enī
tres lingue laudat xpm̄ in mundū vēiē/
tem: sicut p̄z h̄ic. Laudat ipm̄ morientē.
q^{uod} cructus titulus scriptus erat grece: he/
braice: rē latine. Laudat ipm̄ in celo re/
gnantē: sicut p̄z in missa vbi eius gl̄iam
laudamus. Latine vt p̄z i eplis: euange/
liis rē cantu. Grece sicut in kyrieleson.
rē hebraice: sicut in alla rē amē. C Scda
p̄uētio ē q^{uod} i trā nos p̄stramus: vt de sua

visitatione sibi gr̄as referamus. Exo. lly.
Audierūt q^{uod} visitasset dñs filios israel rē
put adorauerunt. Legit Jone. ly. q^{uod} rex
s̄dutus ē sacco rē se dī in cinere: rē oēs ser/
uti dē fecerūt. Rex xps̄ sedet i cinere qñ i/
dutus ē carne. Et iō nos debem^{us} sedere
i cinere rē nos p̄fide hūiliare: rē sibi gr̄as
agere. tympanum assumētes rē dicentes
Exod. v. Latem^{us} dñō rē. In tympano ē
forma spica: pellis extēsa: rē melodia Sic
i xpo sunt diuitas et̄na: caro crucifixa. rē
aia oī iubilatōe plēa. Ipsi debem^{us} assu/
mere p̄ meditatōem: rē sibi catare p̄ gr̄as
actōem. C Tertia p̄uētio ē q^{uod} sermo i vi/
gilia p̄ponit. Dicit aut^{em} Ambrosi. sup bñ
imaculati. q^{uod} s̄mo dei h̄z illuminare: ac/
cēdere rē mūdare. Nos igit^{ur} expectamus
ortū vere lucis solis rē ignis. Lōuenfēter
igit^{ur} sermo p̄ponit: vt q^{uod} h̄z illuminare: vt
sponamur ad illūiatōz lucis refulgētis
Isa. ix. Dītatib^{us} in regidē vmbre mortis:
lux orta ē eis: q^{uod} h̄z calefacere. dispona/
mur ad calefactōz solis incalefētis. i.
Re. xi. Cras erit nobis salus cū icaluerit
sol. Q: h̄z mūdare disponamur ad puri/
ficatōz ignis p̄sumis rē purgātis. Sal.
ij. Ipse. h. quasi ignis p̄flans. Ser. xxy.
C In natitate dñi n̄rī iesu xpi. Ser. i.

Iacob genuit ioseph virū
marie. Mat. i. Au/
gu. dicit i li. de tri. Testimonio
qdā vētur^{us} p̄nūctauerūt: qdāz
venisse testate sunt creature cū p̄ quē scē
sunt. factū qppe creatorē p̄ quē facta est
ois creatura: oēm creaturā testē habere
oportebat. Ex h̄is v̄bis duo eliciuntur.
C Vñ^{us} q^{uod} xpm̄ ventur^{us} multū p̄nūctauē/
rūt. P̄ Scdm̄ q^{uod} ipm̄ venisse oēs creature
testate sunt. C Circa primū notādum q^{uod}
ipm̄ multū p̄nūctauerūt sicut fuerūt p̄o/
pbe q^{uod} cū p̄dixerūt: rē p̄tare q^{uod} ipm̄ i mū/
dū p̄ generatōem adduxerunt: quoz ge/
nealogie hodie rectrāf. Et iō illa genea/
logia d̄z eē nobis valde speciosa ad inuē/
ndū: q^{uod} ex ea p̄cessit ille de quo d̄r. Spe/
ctosus forma rē. Dulcis ad audiēdū q^{uod}
ex ea p̄cessit ille q^{uod} s̄m Bern. rē in ore mel:
in aure melos: in corde iubilus. D̄z esse
delectabilis qd adorādū: q^{uod} ex ea p̄cessit
ille de quo d̄r. Ecc. xxly. Sicut cinamo/
mū rē balsamū aromati. rē. D̄z eē lapidō:

ad p̄gustandū: q̄ ex ea p̄cessit ille de quo
dī ibidē. Qui edūt me adhuc esuriet tē.
Dz eē suauis ad amplexādū: q̄ ex ea p̄
cessit ille de quo dī in p̄s. Qm̄ tu domie
suauis t̄ mltis tē. C̄ Circa scdm̄ notādū
q̄ oēs creature xp̄i natiuitatē testate s̄t.
C̄ P̄mo creatura celestis q̄ ostendit etus
eternitatem. Un̄ dicit L̄huī. q̄ tūc circa
solē circulus aure⁹ appuit: in circulo autē
eternitas designat. Manifestauit suam
pr̄atē sicut p̄z i stella q̄ magis appuit: q̄
puero obsequiū p̄stitit t̄ quā puer de no
uo creauit. Manifestauit etus cū patre
t̄ spū scō cōlitate: q̄ tūc tres soles i orientē
te appuerūt q̄ ad vñū corp⁹ solare post
modū sunt redacti. Manifestauit suam
cū p̄e puritatē: sicut p̄z in stella: q̄ in for
ma puelle puez tenētis in vlnis appa
ruit. Stelle. n. natura purissime sunt.
C̄ Secdo testificata ē creatura terrestis
sicut p̄z i quattuor elemētis. Terra. n. in
duīt nouā fecūditatē: q̄ de viciis engad
it balsamū miraculose p̄p̄it. Aler idu
it nouā claritatem. Lucē. ij. Claritas del
circūfulsit illos. Et aq̄ iduīt nouā sapo
ritis dulcedinē: q̄ tūc fons aque viue in
oleū ē p̄uersus. Ignis iduīt nouā v̄tutē
q̄ cū ignis s̄ct̄ illuminare t̄ p̄burere: ha
buit v̄tutē illuminatiuā t̄ nō p̄sumptiuā.
Hoc significatū ē Exo. iij. In rubo q̄ ar
debat: s̄z nō p̄burebat. Quia ēgo beata
sunt igne spūs sancti inflāmata: t̄ nullo
igne p̄cupiscēte adusta: s̄z illuminata tē.
C̄ Tertio etus natiuitatez testificata est
creatura vegetatiua: q̄ tūc vinea engad
di induīt nouū florē. Lāt. ij. Vinca n̄a
floruit nouū fructū. Ibidē. Fructus ei⁹
dulcis gutturi meo. Induitq̄ nouum
balsamū l̄quo: ē. Eccl. xliij. Quasi bal
samū nō mixtū odor me⁹. C̄ Quarto te
stificata ē creatura sensibilis. Naz bos t̄
asinus spm̄ suū dñm cognouerūt. Isale
i. Cognouit bos possessore suū tē. Ipsuz
fexis genib⁹ adorauerūt. Isa. xliij. Glori
ficabit me bestia agri: q̄ a comestione fe
ni sup̄ qd̄ puer faciebat abstinerit. Qui
to testificata ē creatura rōalis sicut p̄z i
cesare augusto q̄ tūc publicas stratas p̄
mundū fieri iussit: romanis debita dñi
fit: t̄ vocari deus renuit. Et quāuis hōz
significatōem nō intelligeret. spūs tamē

scūs intellexit. Per hoc. n. significabaf
q̄ xp̄o ventū debemus p̄parare viā cor
diū. Luc. ij. Parate viā dñi. q̄ ipse de
bebat dimittere debita pctōy. Mat. xv.
ij. Dē debitū dimisi tibi tē. Et q̄ venie
bat ille q̄ erat n̄alis dñs t̄ rex vniuerso
rū. Un̄ pp̄ absentia illius dñi in humāo
genere p̄querebat. Isa. xvi. Dñe deus
n̄r possiderūt nos dñi absq̄ te. C̄ Sexto
testificata ē creatura intellectualis. i. an
gelus. q̄ qdē testificati sunt cū patēter. ho
norabiliter. t̄ letāter. Xps quidē occulte
venerat: sed angeli nō sunt passi spm̄ pe
nitens occultari. Et tō angelus spm̄ pa
storibus patēter annūciat dīcēs. Ecce
euāgelizo vobis gaudiū magnū tē. Te
stificati sunt honorabiliter: q̄ nō vnus vel
duo: sed exercitus militū celestis de ce
lo vent. Testificati letāter dīcēs. Gloria
in altissimis deo. Sermo. xliij. C̄ De ea
dem Sermo secundus.

Iacob genuit ioseph v̄z
marie: de qua nat⁹
est iesus q̄ vocat xp̄s. Virgo
beata i his v̄bis a trib⁹ desert
bit. P̄ P̄mo a m̄fimoniali sedere: cū dicit
ioseph v̄z marie. Voluit. n. xp̄s matrem
suā h̄e sp̄sum multiplici de cā. Isa. n.
erat tenera puella: iō indigebat viro ma
turo t̄ grādeno vt ab ipso custodiretur.
Erat solatio idigebat fideli socio a quo
in p̄tu t̄ añ p̄rū t̄ post p̄rū associaretur.
Erat virgo verecūdatiō indigebat viro
sibi m̄fimoniali copulato ne tāq̄ adul
tera infamaret. Erat multis laborib⁹ ex
ponenda: iō indigebat magno adiuto
rio quo reuelaret. Erat diabolo suspecta
ne. s̄c̄t illa de qua Isa. p̄phauerat. Ec
ce ēgo p̄ct. t̄ pa. tē. iō debuit eē in mat̄ri
monio: vt illud mysteriū diabolo celare
tur. C̄ Secdo describit a noie: cū dī. Ma
rie. q̄ alio noie dī dñā. Et interpretat stella
t̄ illuminatrix. Est ergo dñā t̄ impatrix: t̄
iō tanq̄ dñā p̄tra diabolu tr̄ta potestati
ue exercuit. P̄ Primū: q̄ spm̄ de cordib⁹
fidelīū expulit. Hoc significatū ē i tēplo
pacis qd̄ corruit. Sicut. n. boni sunt tem
plū dei: sic t̄ mali sunt templū diaboli.
Ecce derūt igit̄ pur erat templū diaboli
t̄ facti sunt templū dei. C̄ Secundū: q̄
principē demonū p̄triuīt. Hoc significa

tū ē p illā magnā statuatū que erat romē
arte diaboli in aere subleuata de qua re
spōsum ē q nō caderet donec vīrgo pa-
reret: q nocte q pepit cecidit. p qd signifi-
cat q prās pīncipis demonū p vīginem
pīrica fuit. Tertiū ē q cultū idolorū
euacuauit. Hoc significatū ē in statuīs
idolorū: q in egiptū conuerit. Hicemias
n. in egiptū descēdens signū eis dedit q
tūc idola sua conuerēt qm vīrgo pareret
Jō sacer dotes illi imaginē vīrginis eūz
puero i secreto tēpli adorabāt. s. in ipsa
nocte qua pepit idola conuerit. p Secū-
do dī stellā: nō romē appuit in forma stel-
le puerum batulātis: que erat circūdata
aureo circulo: erat iuxta solē: z audita
ē vox hec ē ara celi: p hoc significat quā-
re fuerit puritatis: q vīsa ē in spē stelle:
q ē nature purissime. Quāte dignitatis:
q circūdata aureo circulo. Tota. n. cu-
ria celestis in modū corone ipam circun-
dat z ornat. Un cātar ecclesia. circū dabāt
eā flores rosarū z lilia pualū. Quāte sit
pīctis q erat iuxta solē: idē xp̄s. Hoc si-
gnificatū est. iij. Reg. ij. Positus est thro-
nus mīris iuxta thronū regis. Quāte sit
pīctis: q vocata ē ara celi. Sicut. n. al-
tare ē mediū inter deū z pplm: sic ipsa ē
mediatrix inter deū z nos. Tertiū dī
illumināis siue illuminatrix: q homines
ceciū illuminauit. Et hoc significatū ē q
vīnca eng ad di florē artulit. fructū pdu-
xit. z ē balsamī liquorē emisit. Hō qdem
hēbat oculū carnis sanguinolentū quia
carnalia desīderabat. s. vīrgo florē ptu-
lit q in passione atirritus z excoet oculo
carnis ē appositus z ipm sanauit. Hēbat
et oculū affectus insipidū q spūalīa si-
bi desīpēbāt. s. fructū ptulit cui dulce
do ipam insipiditātē fugauit. Hēbat. n.
oculū intellectus obscurū. q dei veritatē
nō recognoscebat. s. liquor balsamī oēs
impuritātē absterit. Tertiū describī-
tur a vīrginali pudore: qd notat cū dī o
qua natus ē zc. nō de qbus decuit ipsam
vīginē esse. q deus sibi pmittebat pīum
redēptōis humane. i. deo debuit z decu-
it vas integz ne effundaret. Vīrginitas
n. pfecta integritas est carnis z mentis.
Sed de multis dī Ecc. xxi. Cor fatni qm
vas p fractū zc. Lōmittebat sibi thesauz.

diuine sapiētie. id debuit eē vas nouū.
Vīrginitas. n. corū hominū nouū facit.
Hoc significatū est. iij. Reg. ij. vbi dī q
heliseus. i. deus pater posuit sal. i. diuī-
nā sapiām in vas nouū. i. in Marie vīrē
Lōmittebat sibi balsamū diuine grē. id
debuit esse vas mundū. Vīrginitas cū
dicit pfectā munditiā mētis z corporis.
Un ppha petens spūs sancti grām. Pri-
mo perit vasis mūditiā dicens. Cor mū-
dūz crea in me deus zc. Lōmittebat sibi
splendore pīne glorie. id debuit esse vas
admirandū. Ecc. xliij. Vās admirabile
op^o excelsi. Ser. xliij. De eodē tmo. iij.

Populus q ambulabat i
tenebris vidit
lucē magnā. Et subdit. Par-
uulus natus ē nobis: z filius
tus est nobis zc. Isa. ix. Quādo rex ali-
quis est venturus. multi nūcīj desīnant
Sic ē an factē huius regis in qualibet
trū missaz tres nūctos mittit. s. vnum p-
phetā. vnu euangelistā. z vnu aplm. Et
isti sunt oēs fide dignissimi. Nā ppha. s.
Isaias fuit a spū sancto inspirat^o. Elpo-
stolus vsqz ad stū celū fuit rap^o. Euā-
gelista. s. Lucas q in duabus missis pon-
tur: fuit a beata vīgine doctus. Joānes q
ponit in tertia missa fuit a forte pectoris
xpī aqua sapiētie potatus. Verba igitur
pmissa sunt vntus de his tribus lega-
tis in quibus trīa ponunt. C Prīmū
ē humani generis magnū piculū cū dicit
tur. Populus q ambulabat in tenebris
zc. Tenebre qdem quatuor incōmoda s
ducūt. s. honorē. obscuritatē. tristitiaz. z
frigīditatē. Hoies igit tunc erant in te-
nebris q erant in honore z timore ex eo:
q erant in pīatē demonū tradit. Exo.
x. Facte sunt tenebre horribiles i vīnter
sa terta egipti. Erant in obscuritate. q
erant in multiplici ignorātia inuoluti. Job
xxxij. Nos q dez inuoluimur tenebris.
Erant in tristitia. q dei vīsiōe erat pri-
uari. Tobie. v. Quale gaudiū missi est q
in tenebris sedet: z lumen celli nō vīdeo
Erant in frigore q igne diuini amoris
alient. illo. s. igne de quo dī Lucas. xij.
Janem vent mittere in terrā zc. Sed po-
pulus qui erat in his tenebris hodie vi-
dit lucem magnā. illaz. s. de qua dicitur

In ps. Lux orta est iusto. Lux autē hīs asse-
curare. illuminare. letificare. et caleface-
re. Primo ergo assecurauit hominem
expellens et refrenans demonis potestatem
ps. Ortus est sol. s. xps et congregati sunt de-
mones. et in cubilibus suis collocabunt.
Secundo nos illuminauit dans veram
dei cognitionem. Luce. i. Illuminare hīs
qui in tenebris et in umbra mortis sedent
ad dirigendos etc. Tercio nos letifica-
uit restituens dei visionem. Proverbi. xv.
Lux oculorum letificat alium. Quarto le-
tificauit et inflammat infundens diuinum
amorem. ps. Ignem misit ut luceret eis per
noctem. Ista quattuor hodie angelus de
celo nobis attulit. Remouit. n. obscuri-
tatem et induxit illuminationem. vñ dicit
Claritas dei circumfulsit illos. Remouit
timorem et induxit securitatem cum dixit no-
lite timere. Remouit tristitiam et induxit le-
ticiam cum dixit. Ecce euangelizo vobis
gaudium magnum. Remouit frigiditates et
adduxit verum ignem. s. xpm cum ait Natus
est nobis hodie saluator etc. Secundo po-
nit huiusmodi periculi magnum remedium
cuius. Paruulus natus est nobis. Et h
xps hodie fuerit paruulus quantum ad eta-
tem mentis. naturam. familiam. domum. lectum.
cibum. et vestimentum. Potest tñ dici qd ipse
fuit paruulus triplici altitudine. Primo
mo qd offensus et facili potest placari. Qui
enim olim vixerat tanquam implacabilis.
Ezechiel. vii. Non parceret oculus meus super
te et non miserebor. Adodo dicit Isai. lxi.
Predicite annū placabilem dñio. Secū-
do qd in emendo facilliter potest decipi.
Paruulus. n. aliquando per vno potius
dat totā suam hereditatē. Olim deus re-
gnum suū valde care vendebat: qd nul-
lus ipm emere poterat. nec per aliquem grauit
pniā. nec per mortē aliquā: sed modo dat
regnum per calice aque frigide. Matt. x.
Quicumque dederit vni ex minimis istis
calicē aque frigide etc. imo per vna bona
voluntate. ps. Bederitum pauper exau-
diuit dominus. Ideo deū quodammodo
decipimus qd eius regnū quasi per nihilō
obtinemus. ps. Pro nihilō saluos faciet
illos. Tercio dicit paruulus qd instar
paruuli dñi percipit per bona pposita. Sed
multi sunt qui aborsum faciūt qd bonus

ppositū ad opus nō pducūt. Isa. xxvi.
Venerūt filii vsqz ad primum et virtus nō
est parandī. Bz etiam parturit per bona
opera. Isai. xxvi. A facie tua percipimus
et parturimus: et peperimus spūm salu-
tis. Bz nutrirī per pseuerantiā. Exo. ij. Ac-
cipe puer istum et nutri mihī. Bz porta-
ri per patientiā. Ecc. vi. Subijce humerū
tuū et porta illā. s. sapientiā. Tercio
ponit istius remedij magnum pcontū cum
dicit. Et filius datus est nobis. Magnum
pcontū est dei patris qd tante erga nos
fuit liberalitatis qd dedit vobis quoddā
sibi pprui. s. suum filiū. quoddā sibi et fi-
lio cōe. s. spūm sanctū. quoddā sibi et fi-
lio et spūi sancto cōe. s. mundū vniuersū
et angelicū ministeriū. Deniqz promittit
vultū suū nobis. ps. Dñe qd est hō qd
memores es. aut filius hoīs qm visitas
eū. Ber. Deniqz mittis ei vntgenitū tuū
similes spūm tuū. pmittis ei vultū tuū.
Et ne qd in celestibus vacet ad opa solli-
citudinis nostre et illos beatos spiritus
mittis i ministeriū nostrū. Sermo. xxv.
De eadem Sermo quartus.

Quēditū a cesare augu-
sto ut describeret vni-
uersus orbis. Luce. ij. In h
euangelio fit mentio de cesa-
re mundū describere. De martha pgnā-
te. Et martha pariente. C. Circa primū
norandū qd cesar tñc tps tria fecisse le-
git. Primo est qd nomen mutauit. Cū
n. prius vocaret Octavianus: vocari se
fecit cesarem in honorem auunculi sui.
et Augustū ppter rempublicā augmen-
tatam. Impatorē qd fuit primus h noīne
insignitus. Per qd dabat intelligi qd il-
le veniebat q electis suis noīa mutatur
erat. Isa. lxxv. Seruos suos vocat noīne
alto. Cū. n. prius vocarent hebrei. i. tra-
sitorij: qd erant terrenis actibus dediti.
Postmodū vocati sunt xpiani: qd sancto
spū sunt puncti. Ultio i celo vocabūtur
filij dei qd per grām sunt in filios adoptati
et dei heredes effecti. i. Ioan. ij. Nunc fi-
lij dei sumus: sed nondum apparuit etc.
Secundo mundum descripsit per qd
dāt intelligi qd ille veniebat qui electos
suos i eternitate sua scriptur erat. De
qui dē noīa electorum suorum scripta.

De die natiuitatis domini.

habet in libro suo: ideo nō possunt falsi
ficari. ps. In libro tuo omnes scribentur.
In palatio suo: ideo non pōt deleri. Lu
ca. x. Gaudeat q; nōia v̄ra scripta sūt in
celis. In mansib; suis: iō nō pōt obli
uioni tradi. ysa. xlii. Ecce i mansib; me
is descripti sūt. In corde suo: iō nō pōt
nō amari. i. Cor. iij. Ep̄la estis xp̄i sc̄i
pra nō attramēto: s; spū dei viuit. Ter
tio vniuersalē pacē fecit. per qd̄ dabat i
telligi q; ille veniebat q; oēs discordias
remouere debebat. Erat. n. discordia in
ter deum & hoīes: iō fecit se mediatorē. i.
Timo. ij. Unus ē mediator dei & hoīm
xp̄s iesus. Inter hoīes & hoīem pp̄ dī
uersuz cultū: iō fecit se lapidē angularē
Ep̄h. ij. Ip̄so sūmo angulari lapide xp̄o
iesu. Inter hoīes & angelos: iō fecit se
pastorē. Ip̄e eim ē ille pastor de quo dī
Lu. xv. Qui reliquit nonaginta ouem
oues i deserto. i. nouē ordines angelorū
in celo: & venit querere ouē que p̄ierat.
Secūdo fit mētio d̄ marie p̄gnare. Ex
quo dat̄ intelligi q; ip̄a i vtero gestabat
ignē diuinū. splēdorē eternū. thesauruz
sapie. & fontē misericordiē. iō dī Ecce.
xliij. Ego mī pulchre dilectōis &c. Itaz
inq̄tū habuit ignē diuinū. sc̄a ē mī pul
chre dilectōis. Sicut. n. aurū ad ignis
p̄ntā liquefcit: sic & eius aīa ad p̄ntam
istius ignis tota liq̄facta fuit. Cant. v.
Aīa mea liquefacta ē. Inq̄tū hūit splē
dorē eternū: sc̄a ē mī timorē. i. demoni
b; terribilis. Sicut. n. noctua solis splē
dorē fugit: sic demones ei; maximā cla
ritatē. Cant. vi. Terribilis vt castrorum
acies ordinata. Inquātū hūit thesaurū
dīne sapie: sc̄a ē mī agnitōis. Inq̄tū ha
buit fontē mie: sc̄a ē mī sc̄e sp̄e. De hīs
duobus dī Prouer. xxi. Thesaurus de
siderabilis. s. diuine sapie. Et oleū mise
ricordiē in hīraculo iusti. i. in b̄ra virgi
ne: que fuit habitatio xp̄i. Tercio fit
mētio de maria partente. Circa qd̄ est
notādū q; ceterē mulieres pregnantēs
ante partū habent timorē. In p̄u dolo
rē. post partū languorē. Hec aut̄ n̄ p̄tū
timere non potuit: q; habuit angelū cu
stodientē. Judith. xliij. Viuit dñs. quo
nā custodiuit me angelus eius &c. Pa
trem sanctificatē. ps. Scificauit taber

naculū suū altissimū. Sp̄m sc̄m edce
ptū operantē. & filiū eius vterū s̄bitatō
In partū ē nō habuit doloē. Nō. n. do
lere poterat: s; multipliciter gaudebat
p̄pter plis maiestātē. p̄pter p̄seruata
virginitatē. p̄pter hūmanū generis sal
uationē: & p̄pter angelicā substationem
Iuxta illud. Dñ parit & gaudet: catant
celi agmina laudes. Post partū ē non
hūit languorē: q; pariebat medicū p̄tissi
mū qui oēm lāgorē sanat. Ecce. xxxviij.
Altissimū de terra creauit medicinā
&c. Gigantē fortissimū: qui oēm ibecill
tatē sustērat. ps. Exultauit vt gigas ad
currēdā viā &c. Celeste vmbraclū qd̄ re
frigeriū dabat. Luce. i. Virtus altissi
mi obumbrabit tibi.

Sermo. xvi. De eadē Sermo. v.
Imp̄leti sūt dies marie
vt pareret: & pe
perit filiū suū p̄rogenitū. Lu.
ij. Tria pōt euāgelista. C̄ p̄
mo ip̄is plenitudinē cum dicit. Imp̄leti
sūt dies marie. Imp̄leti sunt. n. s; Aug.
de ci. dei li. viij. vnde dicit Aug. ibidem.
Octauo calēdas ap̄l̄is p̄ceptus credis
iesus xp̄s quo & passus: natus aut̄ octa
uo calēdas ianuarij. Ab illo aut̄ die vs
q; ad istū. cclxxvi. reperiunt dies. Quia
iḡt tāto tpe christus i eius vtero hīta
uit. factus ē eius vterus fons pietatis.
speculum puritatis. & vas sc̄itatis. Sūt
entz fons pietatis. cū entz mīa oliz hīta
ret in celo. ps. Dñe in celo mīa tua. Et
postmodū icluserit se i quodā angulo. i.
iudeorū populo. ps. Notus in iudea dō
&c. Tandē infundebat se virginis vtero
ps. Suscepimūs deus misericordiā tuā
i medio templi tui. Hoc die aut̄ emanauit
in toto mūdo. ps. Misericordia dñi plē
na est terra. Hoc significatū ē rome i fon
te cuius aqua i oleū p̄uersa largit̄ ema
nauit. C̄ sc̄o factus ē eius vterus spe
culum puritatis. Sp̄s sc̄s. n. purifi
cauit eius mentē. filius inhītauit ei; ven
trē. p̄ sanctificauit eius vētrē & mētem
ps. Sanctificauit tabernaculū suū altis
simū. Siquis igitur habet maculā su
perbie: debet speculari ad eius humilit
tatem. liquis maculā immunditē ad ei
puritatem. & sic de alijs. C̄ Tercio fact

est vas scitatis. Ecce. xxvij. In me om-
nis gra vite et veritatis etc. In illo. n. va-
se. i. in marie ventre deus posuit vnguē-
ta que habet viuificare mortuos: iō dr.
In me ois gratia vite. Posuit collirita
que hnt illuminare cecos. iō subdis. Et
veritatis. Posuit balsamū qd hz pserua-
re mortuos. iō subdis. In me ois spes
vite. Posuit electuaria que hnt pfortare
debiles et infirmos: iō subdis. Et virtu-
tis. Secūdo pōit euāgelista vtrginel
ptus felicitatē: cum dr. Ut pareret. Et
aut prius habuit tres laudabiles p dīto-
nes. Prima q: fuit multe puritatis et
ex parte matris et ex pre plis. Nam eim
peperit diuini splendoris radiū: iō scā
est magis lucida. ps. Lux orta ē iusto. s.
de marie vtero. Peperit florē amentum
scz illū de quo dr Cant. ij. Ego flos cā-
pi. iō scā est magis flouida. Peperit thū-
s odoriferū. Ecce. xxvij. Quasi liban^{us} nō
indusus vaporant habitatiōem meā: et sic
vocat ibi libanus thūs. Ideo facta ē ma-
gis odorifera. Fuit et purissimus ei^{us} par-
tus et ex parte proles. In christo. n. sunt
diuinitas. anima. et caro. Diuinitas ē pu-
ra. Sap. vij. Landon est. n. lucis eterne.
et. Anima pura. Sap. vij. Sortitus suz
alam bonā. Caro pura. Ibidē. Veni ad
corpus colinquatū. Secūdo eius ptus
fuit multe paupertatis. q: nīhl habuit de
his que ceteri parentes requirūt. Non
eim hūit seruitūū peritiā: sed animalū
pntiam. s. bouis et asini. Nec pānoz co-
plā: q: vllibus pāntis cū inuoluit. Nec ci-
borz abundātiā: sed multā penuriā.
Nec camere pulchritudinē: sed stabuli
feditatē. Nec lecti mollicitē: sed feni rigi-
tatē. Nec ignis pntiā: sed frigoris aspi-
tatē. Tercio fuit mltē nouitatis. Fuit
eim nouus: q: fuit sine dolore. Ysa. lxxvi.
Eintēp parturit peperit etc. Fuit no-
uus: q: fuit sine peccati ptagione. Eccl.
vij. Vix de mille vnuz reperi. s. sine pec-
cato. s. xpm. Fuit nouus: q: fuit sine cor-
ruptione. Iō christus vocat se verinē di-
cens. Ego aut suz vermis et non homo.
et. Verma. n. generat de terre humore
a sole. Et sic habz ptem in celis et ma-
trem in terris. Sic et christus fuit nou^{us}:
q: de semina sine viro. Secerat deus ho-

minem fm Ansel. sine viro et semina: si-
cut Adam. De viro sine semina sicut euā.
De viro et semina: sicut nos. De semina
sine viro sicut hodie. Fuit nouus: q: fm
Ber. in christo nouum et antiquū et eter-
num cōuenerūt. natura suprema ac me-
dia et infima coniūcte fuerunt. Tercio
ponit euāgelista matris veritatem: cū
dicit. Peperit filius suū etc. Veritati ma-
tris attestat: q: tota corpis substantia sibi
ministravit. Gal. iij. Factū est ex mulie-
re etc. Veritati matris et attestat q: ipm
in vtero nouē mēlibus et decimū artū-
gens fm Dama. portauit et fouit. Sap.
vij. Decem mensū tempore coagulatus
sum in sanguine. Veritati matris atte-
stat q: ipsuz nutritus lacte virgineo: spi-
ritu sancto purificatus: et d celo ministra-
to. Unde cantat. Sola virgo lactabat
vbere de celo pleno. Veritati mris atte-
stat q: ipsa sibi materna cōpassione p do-
luit. Et q: naturalis pater plus gaudet
et prosperitate filii q: mīr: et mater pl^{us} do-
let d aduersitate q: pī. Juxta illō Pro-
uer. x. Filius sapiēs letificat patrem etc.
et beata maria fuit christo loco patris et
matris: ideo plus ceteris martyrib^{us} do-
luit de christi passione. Et plus gaudia ē
de eius resurrectione.

Sermo. xxvij. De eadē sermo. vi.

Ecce euāgelizo vob gau-
diū magnum: quod
erit omni populo: q: natus ē
vobis hodie saluator etc. Cir-
ca natiuitatem saluatoris angelus rta
ponit. Tercio q: sit magne locundita-
tis: cum dicit. Ecce euāgelizo vobis gau-
dium. Fuit. n. magnū quantū ad qdru-
plētem dimensionē. Nam fuit altum: q:
vsqz in celum ascēdit et sic angelos letifi-
cauit: q: celos reliquerunt: et ad pasto-
res ventētes suum eiūz gaudū retule-
runt. Fuit profundū: q: infernū penetra-
uit: et sanctos qui erant in limbo libera-
uit. Ysa. ix. Habitātib^{us} i regione vmbre
mortis lux orta est eis. Fuit longum: q:
fuit vsqz in orientem. et magos sic letifi-
cauit q: sua regna reliquerūt: et ad pue-
rum cucurrerūt. Inietiam in occiden-
tem vbi Augustinū letificauit: q: imagi-
ne visa thura obtulit. Sap. vij. Attigit

De die natiuitatis domini.

a fine vsqz ad finem fortiter zc. Sult la-
tum: quia perfudit preteritos. Jo. viij.
Abraham pater vester exultauit zc. Pie
sentes. vnde dixit angelus. Amico vo-
bis gaudium magnū qd erit omni pplo
Et extendit ad futuros. Ambro. Hec est
gloria natalis dñi vt in futurū trāscat
ad predestinatos z i ppetuus maneat ad
deuotos. C Sedo est multe dignitatis:
qd notat cū dñ. Natus ē vobis. i. de vo-
bis. i. de vestra pgenie qd ad maximam
dignitatē hōis cecidit ex eo qd maiorem
cū deo qd āgelus pntela ptraxit. Lū. n.
triplex sit cognatio. s. legalis que ē per
adoptionē. spūalis que ē per sacri rege-
nerationē: carnalis que ē p ppagationē.
nē. angeli tñ deo attrinēt cognatōe lega-
li: qz eos per suam grām in filios adop-
tauit. hō aut deo attrinēt ex cognatōe le-
gali: quia eum p grām adoptauit. Eph.
i. Qui predestinauit nos i adoptionem
filiorū per iesum christū. z spūali: quia
per baptismū nos regenerauit. Joā. i.
Dedit eis prātem filios dei fieri zc. Et
carnali: qz de nostra pgenie carnē assū-
psit. Hebr. ij. Nūq̄ eim angelos appre-
hendit: sed semē abrahe. C Tertium est
magne vtilitatis. quod notat: cum dñ.
Saluator mundi. Homo quidem quin-
qz infirmitates patiebat. i. tumorem su-
perbie. cecitātē ignorātie. insipiditatez
in mente. vulneratiōē culpe. z fetorem
cōsuetudinis prauē. Sed ab istis quin-
qz infirmitatibus nos saluauit per qn-
qz remedia que adduxit. Portauit eim
carnē de qua fecit emplastrum. sangui-
nem de quo fecit colirium. spūm huma-
num de quo fecit mel dulcissimū. Aliam
que fuit vas vnguentariū. z diuinitatē
que fuit balsamūz preciosus. C Prima
igitur infirmitas erat tumor superbie. z
iste primo ortus ē in celo. deinde i terre
stri paradiso. Tandē sparsus ē i vnuer-
so mundo. ideo christus de sua carne fe-
cit emplastrum qd istum tumorem ma-
turauit z fregit. Sit autem emplastrum
de herbis z floribz abscessis cōtrictis z co-
ctis. Laro christi fuit herba sicut z nra.
ysaie. xl. Omnis carotenum. fuit flos.
z hoc propter innocentiaz z puritatz.
Fuit abscessus per mortem. ysa. liij. Qui

a abscessus ē de terra vsuētū. Cōtritus p
flagellatōem. ibidem. Altritus est pp
seclera nostra. Et coctus per penarum
infiniam adustionem. ps. Ossa mea sicut
cremliuz aruerunt. Ecce humilitas ex
emplum. superbie medicamentūz. C Se-
cūda infirmitas erat cecitas ignorātie.
ideo christus de sanguine suo fecit colli-
rium quo cecum illuminauit. Apocal.
ij. Collirio intunge oculos tuos vt vi-
deas. Istud autem collirium factum est
de salua z terra. i. deitate z humanita-
te. vt habetur Joan. ix. De melle z cera
id est de diuinitate melliflua z carne icor-
rupta. vt habet. i. Regū. xij. Sionatha
qui gustauit sauiuz mellis z illuminari
fuit oculi eius. C Tercia infirmitas erat
insipiditas in mente qua spūalia libi de-
siperant. ideo christus de spū scō mel
dulcissimūz fecit quod insipiditatez ho-
minis dulcorauit. Ecclē. xij. Spis me-
us super mel dulcis. Eius autem dulce
dñō sentiebat qd iū in vase corporis
clausa morabatur: qz in inclinato capi-
te tradidit spūm: sic sua dulcedo reple-
uit celū z mūdū. vñ cātat ecclesia hodie
p totū mūdū. melliflui seli sūt celi. Nā z
pater sic factus ē mellifluus: qz fuit re-
conciliatus. Angelus sic mellifluus: qz
fuit pacificus. homo qui erat in limbo
sic mellifluus: qz inenso gaudio fuit re-
pletus. C Quarta infirmitas erat vuln-
culpe. ysa. i. Vuln- z liuor z pla. tu. nō
sunt circūli. zc. Jo xps de aia sua fecit
vas vnguentariū in quo pthent oia vn-
guēta oium vulnerū z infirmitatū. Oia
eim vulnera aie causantur. aut ex infir-
mitate. aut ex ignorantia. aut ex mali-
cia. Sz dñ Jo. i. Vidim⁹ gloria eius. i.
gloriam miam ei⁹ plenū grē z veritatis
Nam gloriosa mīa eius sanat vuln- cau-
satus ex malicia. grā eius sanat vulnus
causatu ex infirmitate hūana. veritas ei⁹
sanat vuln- causatu ex ignorantia. C Qui-
ta infirmitas erat fetor p̄suetudis prauē.
iō xps attulit diuinitatem tanq̄ balsa-
mū preciosum cuius odorē sensit laza-
rus quatrīduanus z fetidus z reuixit.
Est aut p̄ima dñes mala delectatio. se-
cūda malus p̄sensus. tertia malū op⁹.
q̄rta mala p̄suetudo. z tūc hō efficit feti

dua
re m
sibit
S
T
folu
gnit
Que
leq
scz de
nobis
dedu
vt fili
dit p
scm
scus
tr: i
cūde
carn
qual
angē
tem p
ce sig
tō dix
eius.
tas. i.
reges
hunc
sum
milit
qui h
Phīl
in chi
perbt
xii. 7
bie. 7
milla
oia q
aut q
lia di
rum
habet
lia xp
christi
auren
milla
bi dñ
C Te

duo corā deo & mūdo. Qui ergo ad odo
rē mī² balsami nō resurgit magis ē isen
sibilis q̄ mortuus fetidus & imūduo.

Sermo. xxviii. C De eadē sermo. vij.

Apparuit benignitas & hūanitas
saluatoris n̄rī dei zc. Tūz
lij. Cū apparuit xpi apo
stolus apparuit testat. C Primo beni
gnitas dei cū dicit. Appuit benignitas.
Que qdē apparuit i benigna erga nos
electōe. Lū. n. amor: triplici² p̄pobes.
scz dono. passiōe & ope. P̄ amorē suū
nobis ondit dono qū nobis filiū suū
dedit. Jo. ij. Sic deus dilexit mūdūz
vt filiū suū vngitū daret. P̄ filiū ondi
dit passiōe. Ro. v. Lū adhuc p̄dōres es
semus xps p nobis mortuus ē. P̄ Spūs
scūs ondit opē: q̄ dona sua nobis tribu
it: & incarnationē xpi operat² fuit. C Se
cūdo appuit hūanitas dei: & hoc in n̄re
carnis assumptionē qū dē & hūanitas. de
qua benigna hūanitate assumpta dixit
angelus pastozibus: q̄ inuenietis infan
tem p̄nis iuolūtū & positū in p̄sep̄io. ec
ce signa sue hūanitatē. s. hūilitas eius.
iō dixit. Inuenietis infantē. Paup̄tas
eius. iō subdit. P̄nis iuolūtū. Et aspi
tas. ideo dixit. Positū in p̄sep̄io. Solēt
reges corā se deferre vexilla. sic xps in
hunc mūdū ventēs signūz & vexillū
suū ante se portauit in quo p̄cta ē hu
militas. paup̄tas & aspitās. Illi ergō
qui habēt humilitatē sūt de familia xpi.
Phil. ij. Hoc enim sentite in vobis qdē
in christo iesu zc. Illi autē qui habent su
perbiām sūt de familia diaboli. Tob.
xij. Ipse est rex super omnes filios sup
bie. Illi qui habēt paup̄tatem de fa
milia christi sūt. mat. xix. Vade & vde
oīa que habes & da paup̄ribus zc. Illi
autē qui sequūtur auariciā sūt de fami
lia diaboli. Unde auaritia vocat² idolo
rum seruitus. vt habet Eph. v. Illi qui
habent carnis asperitatem sūt de fami
lia xpi. vt habet Ben. v. Qui autē sūt
christi carnē suā crucifixerūt zc. Illi
autē qui sectant² luxuriā sūt de fa
milia diaboli. Thobie. vi. In eos qui li
bidiini vacant habet potestatem demon
C Tercio apparuit pietas dei: quod no

tatur cū dī. Sed sū misericordiā suā
saluos nos fecit. Et hec pietas attendit²
in nōstre salutis operatōe. Homo autē sū
firmus sanus n̄ efficit: nisi cōtraria re
media sibi dētur. Infirmatus fuerat hō
per superbiā p quā sū dām. erexit p̄tra
deū. i. cōtra ipsius p̄ceptū. vsqz ad deū
idest vsqz ad diuinitatis appetitū. & su
p̄ia deū. i. sup̄ia volūtatis sue beneplac
tum. Jo chailus vt hostem ab ista. infir
mitate sanum faceret hūilitauit se p̄op̄
hoies. s. p̄op̄ter ipsorū saluatōes. vsqz
ad hoies. i. vsqz ad humane nature su
ceptōem. & infra hoies p̄pter passiōis
mūniz abiectionē: ita vt dicat. Ego sūz
vermis & non homo. C Quarto appa
ruit liberalitas dei. quod notat cum di
cit. Ut iustificati gratia ipsius heredes
simus zc. Eius autē liberalitas i hoc
apparet q̄ accepit a nobis vilia & dedit
nobis p̄ciosa. Nam sicut dicit Augu.
super Hebr. ij. Liberaret eos qui timo
re mortis zc. A nobis accepit tres mer
ces nostras. s. nasci. laborare. & mori. Et
dedit nobis tres suas. s. renasci. resurge
re & in eternū regnare. De p̄ima merce
quam accepit a nobis dicit ysa. ix. Par
uulus natus est nobis. De secūda p̄a.
Pauper sum ego & i laboribz a tuen
tute mea. De tertia Phil. ij. Factus est
pro nobis obediens vsqz ad mortem. de
p̄ima merce quam nobis dedit dicitur
Joan. i. Dedit eis potestatem filios dei
fieri. de secūda Joan. vi. Ego resuscita
bo eum in nouissimo die. De tertia Lu.
ij. Complacuit patri vestro dare vobis
regnūz zc.

Sermo. xxix. C De eadē sermo. vij.

Verbum caro factum ē
nobis. Joan. i. Ex eo q̄ ver
bum factum ē caro: sex carī
vidētur. C P̄mo in patre magnā cha
ritas. que tanta fuit q̄ nostram sororem
scz. humanā naturā filio suo in spon
sam accepit. Et sic nobiscum parentelā
contraxit. Parentela autē p̄trahit aliqū
dādo tū. Aliqū accipiēdo tū. Aliqū dā
do & accipiēdo. Deus cum angelis parē
telam cōtraxit tū dādo: q̄ imaginē suā
eis dedit. Sed nō accipiēdo quia natu

De die natiuitatis dñi

raz eoꝝ nō assumpſit. Heb. ij. Nusq̃ enī angelos apprchēdit sꝫ semē abrahe ꝛc. Cū hoīe autē ꝑtraxit. accipiēdo ꝛ dādo. Dādo: qꝫ suā imaginē ei dedit. Accipiēdo: qꝫ humanā naturā assūpsit. De hac tamē infra charitate dī dicere. xxi. In charitate ꝑpetua dilexte. C. Scōo i ꝑatre oñdī magna liberalitas. Un̄ Rom. viij. Proprio filio suo nō ꝑcepit: sed ꝑ nobis oibus tradidit illū: qūo ē nō cūz illo nobis oīa donauit. Voluit de osten dere se liberalē. iō dedit terrena ad vsūz nrm. Voluit deus oñdere se liberaliorē: iō dedit nobis celestia in ministeriū. Voluit se oñdere liberalissimū: iō dedit se i fratrē nrm. Voluit oñdere se suplibera lissimū: iō ꝑmisi se datur in ꝑmū nřz. Per ꝑmū autē nō ꝑbat scdm: Nō enī sequit: si dedit nobis terrena ad vsūz qꝫ dabit nobis celestia in ministeriū. Nec ꝑ scōz ꝑbat tertiū. Nō enī sequit: si dedit nobis celestia in ministeriū qꝫ dabit nobis seipm in fratrē nrm. Nec ꝑ tertiū ꝑ bat quartū. Nō enī sequit: si dedit nobis seipm intelligibilē qꝫ dabit nobis seipm visibilē. si dabit seipm in ꝑmū qꝫ nobis dabit seipm in ꝑciūz ꝛ frēm nrm. Sed ꝑ tertiū oīa ꝑbant. Bene enī sequit: si de dit nobis seipm in frēm nrm qꝫ dabit no bis ꝛ terrena in dñiūz ꝛ celestia in mini steriū. Et tandē seipm in ꝑmū. Et tali ꝑ batōe vñ apls cum dicir: Proprio filio suo nō ꝑcepit ꝛc. C. Tertio i filio oñdī magna humilitas de qꝫ dī Phil. ij. Hoc enim sentire in vobis qd ꝛ in xpo iesu: qꝫ cū i forma dei cēt. Et tagit apls duplicē humiliatōez in xpo. Unā vsqꝫ ad huma nā naturā cū dicir: Formā serui accipiēs. Aliam vsqꝫ ad penā nature cū dicir: Sa ctus ē obediēs vsqꝫ ad mortē. Et sic xps trū se humiliatū. ꝛ descēdit q̃tū descen dere potuit: Nā infra naturā dīuinā est natura angelica. Infra angelicā est na tura humana. Infra naturā humanam est pena. Infra penā est culpa. Infra au tem culpā nihil est: qꝫ nihil vltius culpa. Xps autē assumēdo naturā passibilē de scendit infra seipm. Phil. ij. Exināuit seipm formā serui accipiēs. Descēdit in fra naturā angelicāz. ꝑs. Adinuit cum paulominus ab angelis. Descēdit infra

naturā humanā. Un̄ ipse ait in ꝑs. Ego autē sum vermis ꝛ nō hō. Descēdit vsqꝫ ad penāz. Ysa. liij. Ipse autē vulneratus est ꝑpter inīqtates nřas. Usqꝫ ad culpā autē descēdere nō potuit: cūz deus esset ꝛ ꝑctm in ipm cadere nō posset. ꝑctm ē nihil est: iō infra ꝑctm nihil est. Humilitā do ergo se xps vsqꝫ ad penam nature se hūiliauit q̃tū ꝑfudit ꝫ potuit. C. Quor to i nobis causat magna puritas. Ex qꝫ enīz xps naturā nostram assūpsit: multa puritate vigere debemꝫ. als faceremus iniuriā patri nro qꝫ ipsa naturā filio suo copulauit. ꝛ fratri nro. i. xpo: qꝫ ipsam in vnitatē ꝑsone sibi assūpsit. ꝛ matri ꝛ so roꝫ nře. i. beate virgini qꝫ est mater nra iquātū fratrē nrm genuit. Et ē soror nra iquātū de ꝑgenie nostra descēdit. Inlu riaz cū faceremus tott cognatōi nře. i. curie celestī qꝫ sibi iniuriāz reputaret qū aliqꝫ nām suā macularet. C. Quito cau saf in iudicio magna securitas. Valde eim in iudicio securi cē poterimꝫ qū fra trē nrm iudicē vnuerſoꝝ eē viderimꝫ. Joā. vi. ꝑtatem dedit ei iudiciū facere: qꝫ filius hoīs est. Demones tunc eū time bāt tanqꝫ iudicē suū. Joā. xij. ꝑinceps huius mūdī iaz iudicatus ē. Angeli tagꝫ dñm suū. Job. xli. Timebūt angeli ꝛ ter riti purgabunt. Hosce vero de ipso ꝫ dent: ꝛ ipm amabūt tanqꝫ frēm suū. Un̄ xps tūc dicere eis poterit illō dñer. xv. Ego sum frater tuus: noli timere. Et sic demones cū tunc timebūt vt iudicē ꝑu nientē. Angeli ipm honorabunt vt dñm ꝑreſi dēt. Bern. Puto qꝫ tā me xps ſper nere nō poterit os ex oñibus meis: ꝛ ca ro de carne mea. Falsi tñ xpiani valde ti mere poterūt: qꝫ a fratre suo nō redimēt q̃tūcunqꝫ ꝑceces effuderint. ꝑs. Frater nō redimet: redimet hō. nec redimūtur q̃tūcunqꝫ sanguinē xpi ꝑ se allegarēt. iō subdit: Nā dabit deo placatōez suam: ꝛ ꝑciū redēptōis aīe sue. C. Sexto cau sabit in regno magna felicitas: qꝫ tunc hō beatificabit in corpore ꝫ visionē hu manitatis. Et in aīa: ꝫ ꝑreꝑlatōem dñi nitatis. Jo. x. Ingrediet ꝛ egrediet ꝛ ꝫ scua iueniet. Nam ingrediet ad ꝑreꝑlan duz deitatem: ꝛ sibi iueniet pascua mīre suauitatis. ꝛ egredietur ad ꝫlīderandū

hum
relo
CS
ques
dillo
erat
cū an
fuit
est q
sugg
piem
debe
beba
ma.
pm
ra n
cccl
ens
ret.
ifm
trez.
ideo
cauti
spm
liuz
scm
in su
mo:
tra st
uit. ex
miaz
cūda
redē
fili
Siga
sapia
petit
hō ap
cur o
fecit
tatē
do z
cier s
dulg
bolu
patri
redū

humanitatem: et ibi inueniet pascua misericordie locunditatis.

Sermo. xxi. De eadem Sermo. ix.

Quoniam euangelii

zauit pacem. Epistola. ij. An aduentu filij dei in carne: multe questiones et discordie erant quas ipse oēs dissoluit et pacificauit. Prima questio erat in sancta trinitate. si hō deberet redimī cū angelus nō redimebat. Et diffinitum fuit quod sic propter quinque rationes. Prima est quia angelus peccauerat ex se nullo suggerente: hō vero alio suggerente et decipiente. Secunda quia angelus erat spūs: et id debebat eē fortis et pīptus. hō vero habebat carnē: que semp est ad bonū inīrma. Iuxta illud Mat. xxvi. Spūs qdē pīptus totē. Tercia quia angelica natura nō tota ceciderat. humana vero tota cecidit: quia in radice peccauit. et incōueniens erat quod tā nobilis creatura tota periret. Quarta quia Adā peccauit ex qdāz infirmitate humana: et ideo peccauit i patre. Eua ex quadā ignorātia feminea: et ideo peccauit in filiū. Angelus autē peccauit ex certa malitia: et ideo peccauit in spm sanctū. Qui autē peccat in patrē et filium: remittit ei. Qui vero peccat in spm sanctū: nō remittit ei nec in hoc seculo nec in futuro. Quinta quia casus angeli est mora angeli. Et id quia angelus cecidit: extra statū merēdi erat. hō vero quia peccauit extra statū merēdi nō exiuit. Et id ad multas psequēdā dispōnē se potuit. Sexta quia qstio erat in sancta trinitate quod ad istas redēptōes iturus erat: utrius. scilicet pater vel filij vel spūs scūs. Et diffinitū ē quod filius scūs pater attribuit dei potētia. filio sapia. spūs scūs bonitas. Lucifer autē appetijt dei potētia: et id in iuriā fecit patri hō appetijt dei sapiam. Beñ. iij. Erit si cur di scēntes bonū et malū: id in iuriā fecit filio. Antixps vsurpabit sibi bonitatem spūs sancti simulatā regionē oīdē do et simulatā miracula: et id in iuriāz faciet spūs scūs. Ad illuz autē spectat dare in dūgentiā et recipit iniuriā. Si tgit oya bolus fuit et redimendus: spectaret ad patres: antixps ad spm scū. Quia tgit hō redimendus erat: et ius redēptio ad filium

ptinebat. Tercia qstio adhuc in sancta trinitate erat: per quē modū hō redimendus erat. Et diffinitū ē quod nō per potentia: sed per scēntia: et dignā. hō quēz peccauerat per supbia: iobediētia et delectatōes prauā. Id xps satisfacē voluit per humilitatē verā: obediētie pīptitudinē et penarū afflictōes. Ad Phil. ij. Humilitas uti semetipz: ecce hūilitas vera. facit obe diēs: ecce obediētia pīpta. vsqz ad mortē: ecce afflictio magna. Quarta quod erat iter deū et hoīez. Deus eīz pqueretur de hoīe quod ipz offenderat: hō vero cōqueretur dō deo quod creaturā suā reliqrat. Istā qōnez xps soluit quod mediator: se fecit. Mediator autē dīz hīc cōstat et auctoritates et strenuitatē: vñ humanū genus pqueretur se nō hēre mediatorē qui haberet cōstatē dīcē Job. ix. Neqz. n. viro qui silis mihi est nō dēbo. nec auctoritates qui. scilicet ptes vtriusqz possit arguē. id subdit: Nō est qui possit vtrūqz arguere. nec strenuitates: qui. scilicet ptes possit diuidē et separe id subdit: Et ponere manus in abobus. Xps ergo fuit verus mediator: qui habuit verā cōstatē cū deo in gntū deus: et cum hoīe in quātū hō. Ad Gal. iij. Mediator vnus nō est. scilicet nature: sed duplētis. scilicet hūmane et diuine. Hūit auctoritatē i arguēdo. Ysa. ix. Arguet in eitate per māfictis terre. Ysa. i. Arguite me dicit dñs. Hūit strenuitatē in diuidēdo. Nā cū iter deū et hoīez esset discōrdia: xps mediū se posuit et pacificauit. Col. i. Pacificas per sanguinē suū siue qui in celis siue qui in terris sunt. Contingit autē sepe ut mediator ab vtraqz pte vulneret: sic xps vulneratus erat a pte. Ysa. liij. Propter scelus populi mei percussus cū. Et ab homine. Zach. xij. Hīs plagatus suus in domo eoz qui diligebat me. Quinta quod erat iter hoīem et dyabolū. Dyabolus. n. ptra hoīez qttuor allegabat. Primo in iustm autēnticū Beñ. ij. Quacūqz hora comederis ex eo: morte morieris. Repulsus ē a nro aduocato: qui ipm in iustm falsificauit dicens Nequāqz moriemini. Secūdo allegabat pscriptiōē: quia per multa mīsta annoz ipsum possederat. Sed repulsus est propter iterruptionē: nū quia ratio sepe ptradixit: tūz quia deus pphas suos sepe destinauit.

¶ Tertio allegabat emptionē: q̄ hoīem p̄ comestione p̄m̄ se emisse dicebat: sed repulsus ē: q̄ hoīem deceptat vltra dimidiū fuit p̄c̄ij. Ysa. liij. Brat̄s veniū dāt̄i estis et sine argēto redimemini. ¶ Quarto allegabat peccatū p̄p̄ietatē q̄ est deor̄ suz trahē cū sit p̄dērosuz: s̄z repulsus ē q̄ pena xp̄i oībus peccatis plus p̄dērauit. Job. vi. Quasi arena marto hec grauior apperet. ¶ Sexta q̄stio erat iter viri et mulierē. vir. n. dicebat q̄ n̄lter sue p̄dītōis cā extiterat. mulier vero dicebat q̄ non debebat sibi p̄sentire sed eā corrigere. Sed xp̄s sciēs vtrōsq̄ causaz fuisse sue p̄dītōis: vtrōsq̄ fecit p̄articipes sue redēptōis. Suscepit enīz carnē de femina nō d̄ viro: ne ipsa se exclusaz putaret: sed naturā suscepit in forma viri non se mine: ne vir ab ipsa se redēptōe crederet esse alienuz. S̄z suscepit de humano genere corpus et nō angelico vel deifico. q̄ aliter ad humanū genus redēptio non p̄tinet. ¶ Septima q̄d erat iter diuites et paupes. Diuites enīz paupes despiciēbat. Eccl̄. xij. Execratio diuitum paup̄. Paupes vero regnū celoz suū eē dicebat. Matt. v. Bēi paupes sp̄i: qm̄ ipsoz ē regnū celoz. S̄z ista q̄onez xp̄s dissoluit: q̄ diues et paup̄ esse voluit. ps. Diues et paup̄ simul in vnuz. Fuit enim diues s̄quātū deus. Ad Rom. x. Idē dñs oīuz diues in oēs q̄ iuocāt eum. S̄z paup̄ in quātūz hō. ps. Persecut⁹ ē hoīez iopem et medicūz. Ip̄s ergo voluit esse diues et paup̄: vt oīderet q̄ vtrūq̄ p̄nt puenire ad regnūz. S̄z tū magis ē vsus paup̄r̄: te q̄ diuitiis vt ostēderet q̄ tutior via veniēdi ad regnū ē via paup̄r̄is. ¶ Octaua q̄d erat iter mulieres. s̄ iter virgines: nuptas seu maritatas et viduas. Virgines enīz dicebat se tū eē in statu salutis Sap. iij. Felix sterilis et incoīgnata habebit fructūz in respectōe alaz sanctaz. Nuptie dicebat se implere dei p̄ceptū: quo d̄ Gen. i. Crescite et multiplicamini et c. Vidue dicebant q̄ cum multis tribulationes patiant̄ sunt in via qua itur ad regnūz iuxta illud Act. xij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnūz dei. Istā questionē dissoluit beata virgo q̄ fuit in statu virginali: matri-

moniali et viduali: q̄ ioseph etus sponsus ante xp̄i passionē credidit fuisse de sanctus. ¶ Nonā q̄d erat iter iustos et p̄ctōres. nā s̄lī p̄ctōres despiciēbat: et p̄ctōres de dei misericordia desperabāt. Istā questionē xp̄s dissoluit: q̄ vtrūq̄ puenit. Ip̄s enīz fuit inocēs et iustus. Isa. xlv. Nubes pluant iustūz: sed tū accepit carnē peccatrici silem. Ad Rom. viij. Deus filiū suūz misit in similitudinē carnis p̄cti: In sua genealogia iustos enīz p̄ctōres hēre voluit: remedia p̄cti suscepit: qm̄ cū p̄ctōribus māducauit et cum eis quersa rōez habuit vt sic iustos ad p̄p̄ionem i ducēt: et p̄ctōres ad spes. Lu. v. Nō. n. vni vocare iustos s̄z pec. ad p̄nias.

Sermo. xxxi. De scō stephano ser. ii.

Stephanus plen⁹ gratia et fortitudine faciebat p̄digia et signa magna in populo. Act. vi. Describit hic lucas beati stephani passionē. Circa quā passionē notandum q̄ mundus plequit̄ sanctos. mō p̄sp̄era: vt alliciat. modo per astutiā: vt decipiat. modo per aduersa vt frangat. sed multo istoz modoz beatus stephanus potuit supari. ¶ Primūz nāq̄z p̄sp̄era ip̄m nō poterāt allidere. Fuit enīz archidiaconus ordinatus. Fuit ip̄alūz administratōibus p̄fectus. Fuit seminis platus: et tū in tanto honore seruauit humilitatē in tanta rez administratōe seruauit paup̄r̄atē. In tanta feminaz multitudine seruauit itegerrimā virginitatē. Idē d̄ fuisse plenus sp̄u scō: fide et boni testimonij: in eo q̄ fuit plenus sp̄itu scō daf̄ itelligi q̄ habuit verā humilitatē: q̄ sicut d̄ Jaco. iij. Deus sup̄ his rehsit et dat gr̄as humilibus. i. co. n. q̄ erat plenus fide daf̄ itelligi q̄ habuit paup̄r̄atē Aug. Qui verā fidē h̄nt de deo nō cupiunt in his m̄sseris diuites fieri. in eo q̄ erat boni testimonij daf̄ itelligi q̄ habuit sincerissimā castitatē. Aug. In hoc stephanus platus est seminis testimonijz habuisse dicitur sincerissime castitatis. ¶ Scō astutie maloz ip̄m nō poterant decipere. Surrexerunt cūq̄dā de synagoga disputantes cum stephano: s̄z tū ip̄s eos superauit. Quia triplex adiutorius

tra eos habuit. s. adiutoriu dei seu spm
dei: angelus dei et sapiam dei. Et sic fuit
ho diuinus: ho angelicus et ho oclatus.
et lo delpti no potuit. tres. n. sunt q dcipt
no put. s. deus: angelus et ho oclatus. hnt
qdē spm dei q ei facundia mstrabat. vii
di: No poterat resistē sapie et spūi q loq
bat. hnt angelū dei q sibi diuinas illumi
natōes ifundebat. Al deo qdē fuit diuis
irradiatōis illūstrat q siliis āgelo ē ef
fectus. Alct. vi. Et itueres euz oēs q sede
bāt i ocllo viderunt facie ei tāq facies
āgell. hnt sapias dei: p quā tāq ho ocl
lar cor fallacias pūdebat. Alct. vi. Cōsi
derate ex vobis vros plenos sapiā rē.
Prouerb. i. Sustra lacis rete an oculos
pēnator. Tercio aduersa nō poterat
ipz vincē. habuit. n. i suo martyrio qnq
adutoria pp q tanq miles strenuus for
tissime dimicauit. Prio habuit grāde
exēplū velut si miles an se vidēt reges
fortiter dimicātē. Un vidit iesuz stare a
dextris dei. Glosa ibidez. Ne lapsidā dūs
hō dubitet in terra. deus hō crucifixus
appet in glia. ad Heb. xij. Rogitate euz q
tales sustinuit a pctō: ibus aduersus se.
metipz ptradictōes vt nō fatigemini ani
mīs vris deficientes. Sedo hnt grāde
spectaculū qd notat p hoc q vidit celos
aptos. Aprū eiz fuit celū vt rex a tota cu
ria celestis viderēt militr dimicātē. Tal
de aut strenue miles dimicaret: q a rege
et tota ciuitate se spectari cognosceret. i.
ad Lorin. iij. Spectaculū facti sumus
deo: āgelis et hoibus. Tercio hnt corā
se appositū magnū premiū. qd notat cū
di: Vidi gliaz dei. Greg. Cōsideratio pre
mij minuit vim flagelli. Eccl. xv. Appo
sui tibi ignes et aqua rē. Quarto hnt
grāde auxiliū. qd notat euz di. Et iesum
stare a dextris dei. Glosa. Quta stare pu
gnātis vel adiuuātis est. recte a dextris
stare vidit quē iter psecutores adutores
hnt. Adulū miles securus esset q iuxta se
pugilē fortissimū hēret. Exo. xij. Vūs
pugnabit pro vobis et vos tacebitis.
Quito hnt grāde refugiu. qd notat i
hoc q celos aptos vidit: ad qd ptra ho
stis resurgē potuit. Adulū miles secu
rus ēēt q iuxta se fortissimū castrū hēret
ad qd quicūq velle resurgē posset. ij. ad

Lor. v. Scimus. n. q si terrestris dom
nra huius habitatōis dissoluat q edifi
cationē ex deo habemus domū non ma
nufactā: sed eternā in celis et ē.

Sermo. xxxij. De eo dē Sermo. ij.

O Am esset stephanus ple
nus spū scō stēdēs
in celū vidit gliaz dei rē. vt
dicit Aug. in lib. soliloqoz.
Alie qd trib opus ē: q oculos hēat qd
iam plene vt possit: aspiciat et videat.
Ista tria i verbis pmissis d scō stepho
tagunt. Oculos. n. spūales hnt q: plen
spū scō fuit. Deinde aspexit cū dē: Atten
dēs in celū. Deinde vidit cū dicit: Ecce vi
deo celos aptos. In hoc tāt q spū scō
plen fuit dat itelligi q oculos spūales
hnt: sic dē Apo. vij. Agnus hēbat septē
oculos q sūt septē spūs dei missi in oēm
terrā. Hnt tāt oculos agni q: fuit plen
spū agni. Sz notādū q ē qdruplex
plenitudo. Pria ē affluētē q fuit i xpo
Jo. i. Be plenitudē ei oēs accepimus.
Secda ē excellētē q fuit i bfa vrgie: q
pre oibus scīs excellētis grāz accepit.
Tercia ē abūdā
rie: q fuit in aplis q grāz i abūdāta rece
perūt. Alct. ij. Repleti sūt oēs rē. Quar
ta ē sufficiētē quā hnt oēs fideles. Luc.
i. Zacharias p eius replet ē rē. Ista q
druplex plenitudo oñd pōt ad similitud
nē aq. Est. n. qdā plētr do flumīs: et ista
ē effluētē q fuit in xpo. ps. Flumē dei re
pletus ē aq. Quedā ē fontis. et hec ē ex
cellētē q fuit in vrgie q istar fōtis semp
fluit. Cant. v. Fons hortoz rē. Quedā
est riuulū decurrētis. et ista est abūdāte
q fuit in aplis. vii postq ppha dixit: Flu
men dei repletū est aq. statz subiunxit:
Riuos eius leuāt rē. Quedā est vasis.
et ista est sufficiētē q est plenitudo men
surata. iij. Reg. iij. Pete mutuo ab om
nibus vicinis tuis vasa vacua non par
ca rē. Ista quadruplex plenitudo in ste
phanus habuisse videt. s. effluētē in cō
tinua doctrīne emanatōe. excellētē in
signoz et pdigloz opatōe. abūdātē in
tambenigna inimicōz dilectōe. sufficiē
tē in opatōe strenua: si de recta et dile
ctione sincera. Alct. vi. Elegerūt stepha
num vtrūq. i. vtrūq. ecce opatio strenua.

De sancto stephano.

pleni fide. ecce fides recta. et spiritu sancto. ecc.
ce dilectio sincera. C Secundo necessarium est
aie ut aspiciat quod notat cum dicitur. ite deus in ce
lu. hoc libenter ad quatuor consuevit respicere
scilicet ad thesaurum suum: ad amicum suum. et ad au
geliu suum. et ad palatium suum. Et quod stepha
nus in celo ista quatuor videbat. id est li
benter in celum respiciebat. C Primo na
mque ibi videbat thesaurum suum. quod notat cum
dicitur. Uidit dei gloriam. Mat. vi. Ubi est the
saurus tuus ibi et cor tuum. Ille est thesau
rus de quo dicitur. 1. Cor. iij. Si quis superedi
ficat super fundamentum hoc etc. Consecrat. n.
Ille thesaurus meritorum sanctorum ex auro
fulgido consecratus. ex argenteo sonore fame
et lapide pretioso operationis bone. C Secun
do ibi videbat amicum suum: quod notat cum
dicitur. Iesum stantem a dextris dei. Ille est ille
amicus de quo dicitur Prover. xvi. Si tunc dili
git qui amicus est. Dilexit enim stephanus
in vita quod omnia gratia cum ipse uult: in morte quod ip
sum adiuvandum patiens stetit: et post mortem
quod ipsum coronavit. C Tertio videbat au
geliu suum: quod notat cum dicitur. Et filiu hominis
stantem a dextris dei. iij. Paral. xx. Cum igno
ramus quid agere debemus. hoc solum habere
mus residui ut oculos dirigamus ad te.
Bla. super illud psalmi. Firmabo super te oculos
meos. Non auferam oculos meos a te: quia tu
semper levas oculos tuos ad me. C Quar
to videbat ibi palatium suum: quod notat cum
dicitur. Uidit celos apertos. de quo palatio dicitur
est propheta. Quam dilecta tabernacula tua
domine virtutis. Sicut enim pegrinus terram suam
a longe aspiciunt: et quodammodo saluantur:
sic et nos per istam celestem aspici debemus
per fidem: et salutare per deuotionem. Hiere. li.
Recordamini percul dicit et hierusalem ascen
dat super corda vestra. C Tertio necessarium
est aie quod videat: quod notat cum dicitur. Uidit ce
los apertos. Uidit enim autem oculo corporali
aut mentali. Si corporali: tunc tria mirabilia
secuta sunt. C Unum ex eo quod vidit celos
apertos. cum secundum naturam impossibile sit: et
spiritui diuini vel secari. C Secundum ex eo quod
vidit Iesum in gloria patris. cum secundum naturam im
possibile sit quod corpus glorificatum ab oculo
mortali in sua gloria possit videri. C Ter
tium est quod cum corpore saluatoris nostri sit in
celo empireo videndo ipsum vidit ultra ae
reum: sidereum: crystallinum usque ad empireum

celum. Impossibile est autem secundum naturam ut oc
ulus corporalis in tanta distantia possit videre.
Nec tamen ista incredibilia videantur: cum in scri
ptura scripta legantur. Sol enim per spatium unius
diei immobilis stetit. ut habet Iosue
x. decem lineis retrouersus fuit. ut habet
ysa. xxxvij. In passione christi obscuratus fuit
scilicet: cum luna tunc esset in perfecta distantia a so
le. Si autem vidit oculo mentali quod esset cre
ditur tunc dicendum est quod vidit ex eo quod habuit
oculum mentis purificatum: quia fuit plenus fide
que habet purificare. Act. xv. Fidelis purifi
cans corda eorum. Illuminatum quia fuit ple
nus sapientia etc. Reuela oculos meos etc.
Sanctificatum: quia fuit plenus gratia. Act.
v. Bti mundo corde: quoniam ipsi deum videbunt.
Irreuerberatum: quia fuit plenus fortitudi
ne. Ubi dicitur de aquila. Job. xlvij. Oculi
eius de longe perspiciebant. Deificatum: quia fuit
plenus spiritu sancto. Alias enim videtur non po
tuisse: nisi vitam deificam habuisset.
Sermo. xxxij. C De eodem. Sermo ter
tius.

Elegerunt stephanum vi
rum plenum fi
de et spiritu sancto. Act. vi. Beatus
stephanus multas et magnas
progratias habuit per aquas ab apostolis ele
ctus fuit. C Prima est quia multe dignitatis
fuit: quia dignitas apparet ex eo quod inter
apostolos prior quodammodo est effectus. Aug.
Et stephanus ab apostolis diaconus ordina
tus sit: ipsos tamen triumphali morte precessit.
et qui inferior erat ordine: primus factus
est passio. et qui discipulus est gradu: ma
gister cepit esse martyrio. ab apostolis est ordi
natus: sed prior est coronatus. Inter septem
diaconos fuit primus. Aug. Inter diaco
nos stephanus nominatus est primus: sicut primus
inter apostolos nominatus est petrus. Inter marty
res est signifer et primicerius. Aug. Adhuc
laicus diaconi meruit electione: et mar
tyrii leuita obtinuit principatum. Inter con
fessores fuit precipuus. Confessus est etiam veram
in christo humanitatem: cum dixit filium hominis. et
deum cum patre equalitatem: cum ait. Stantem a dex
tris virtutis dei. Inter virgines merite
et corpe fuit incorruptus. Luce signum est sinceris
simam castitatem. quia et femina fuit plenus et in
vultu angelico demonstratus. C Secunda est quia
filius angelorum electus fuit. et appuit. et hoc

pp angelica puritate qua huius. pp angelica
 claritate qua respice dunt. pp angelica cha-
 ritate q ptra psecutores effebuit. p Ter-
 tia e q celoz secreta penetravit. Vidit
 loanes baptista celu aptu. Vidit paulus
 dei gloria raptus i paradisu. Vidit pe-
 trus q da ali discipuli xpi transfigura-
 tu. Stephanus aut z celu aptu vidit z
 gloria dei pspexit: z iesus glificatu ituit.
 fuit. Quarta e q p inimicis suis ora-
 vit. Oravit aut cu genuflexio: cu clamo-
 re: cu allegatio: dicēs put addit ecclā.
 Quia nesciūt qd faciūt. Pro se aut oran-
 do nec genua flexit: nec clamavit: nec al-
 legavit. Beda. Pro se stas oravit p ini-
 micis genua flexit: q maior iniquitas ma-
 ius supplicadi remedium flagitabat.
 Quinta e q eius passio passio xpi mul-
 tu filia fuit. Istud assignat gl. dicēs. Si-
 cut xps sic iste falsis testibus accusatur.
 Xps extra porta patit. Stephanus extra
 porta lapidat. Xps ait rāquā filius pīl.
 In manus tuas comēdo spūm meū. Ste-
 phanus rāquā servus dixit. Dñe iesu ac-
 cipe spūm meū. Et xps ait: Pī ignosce
 illis pccm. Stephanus aut. Dñe ne sta-
 tuas illis hoc pccm. p Sexta e q paulū
 puerit. vt dicit Aug. Si Stephanus nō
 sic orass: hō dñe paulū ecclā nō hēret. de
 istis duobus discipulis sic ait idē: in istis
 duobus discipulis gemitū nobis mon-
 strat salutis i dñi. vt sigs bonus ē: imi-
 ter pseueratiaz charitatis in stephano.
 q aut malus ē sequat exēplū cōuersiōis
 in paulo. nec bonū hōiem psumptio tu-
 sticie faciat negligētē. nec malū iniqui-
 tas pconsideratio faciat despantē. Sz ille
 bonū fortiter teneat: z iste malū sceleris
 dserat. Septia q. hū. coronas hūit: iō
 merito corona itēpraf. p Hūit eim coro-
 nā roseā inquātū fuit sanguine purpu-
 ratus. Apoc. vij. Laucrūt stolas suas z
 dealbauerūt eas in sanguie agni. Eccl.
 ij. Esto fidelis vsqz ad mortē: z dabo ti-
 bi coronā vite. C Hūit coronā aureā: in-
 quātū fuit virgo icorruptus. Eccl. xlv.
 Corona aurea sup mitā eius. Sicut. n.
 aux ē icorruptū: sic z ipa virgitas. Sap.
 vij. O quā pulchra ē casta generatio euz
 claritate. z sub dñf. Immortalis est enī
 memoria illius. p Hūit coronā stellatā

inquātū fuit p dicator: lucidus. Dan. xij.
 Qui ad iusticiā erudit multos qsi stel-
 le fulgebūt i ppetuas eternitates. p Ha-
 buit coronā gematā inquātū fuit vir p-
 sectus. ps. Posuisti in capī. etus ceto. d.
 lapī. pēi. Z aptis pcciosus hz claritatē: vt
 tuoficātē: z soliditatē. Et significat vi-
 sionē dei: que scōs facit claros i apta dei
 vssidē. virtuosos in virtuosa dei dilectio-
 ne. solidos atqz securos in vtroqz. C De
 rana q multa miracula fecit quoz qdā
 attestant sue potētē. Oñedit eim se hēre
 posse sup creaturas supiores: qz celu suis
 meritis apuit. Sup creaturas iseriores:
 sicut sup quattuor: elemēta. nā i sui iuen-
 tio ne z traslatōe terra ptemuit: pluuiā
 dēstiauit: tēpestatē martis sedauit. Ignē
 quē demones excitauerāt in eos reuocit.
 Quedā sue misērdie attestant. Quosdā
 enīz sanauit in corpe. Nā sicut dicit Au-
 gu. i li. de ciui. dei. seprē mortuos suscita-
 uit: frēm z fororē cōcussioē mēbroz sana-
 uit. seprnagita ifirmos a diuersis ifirmi-
 tatibus i sui iuetōe liberauit. Quosdā
 sanauit in aīa. sicut paulū q pariebatur
 duplicē ifirmitatē i aīa. s. culpe z ignorā-
 tie. sicut ipē oñdit. i. ad Thīm. i. Qui p-
 uo sui blasphemus zc. Aug. quo pccēsit
 stephan⁹ lapidibus trucidat⁹. illuc pau-
 lus secutus ē oīōibus stephani a diuersis
 Quosdā sanauit simul i corpe z in aīa:
 sicut refert Aug. in li. de ci. det. de mar-
 tiali ifirmo z infideli. Quedā oñdit q
 re sit reuerētē. nā corpe eius in reueren-
 tia hūit dē q in loco respecto spm manē
 noluit. sz in mōte syon ad locū honora-
 bilē ipz trasferri voluit. Sap. xij. Lū mul-
 ta reuerētia dssponis nos Hūerūt ange-
 li quoz voces in aere sunt audite. Dñe
 lū roma que corpus stephani hycroso
 limtant: z laurētij hy spāt glīosa pigno-
 ra vno claudis mausoleo. habuerūt apo-
 stoli qui spm secū rome morari voluerūt
 Un tēmen per filiā theodosij clamabat
 Non exibo nisi stephanus romā veniat:
 qz sic ē voluntas apostolorū. Habuerūt
 z mortui: qz corpus laurentij sibi cessit z
 medietatem sepulchri vacuam dereli-
 quit.
 C Sermo. xxxiij. C De eodem. Sermo
 quartus.

Ruben primogenit^{us} me^{us} met: pator i donis: maior i ipe-
rio. Gen. xlii. Int cecos san-
ctos b^{ea}te stephan^{us} q^{ui}q^{ue} p^{ri}uilegia h^{ab}uit:
que i verbis p^{ri}uilegiis notant. C^{on} p^{ri}mu^m est
q^{ui} fili^{us} dei a dext^{ra} p^{re}s^{en}tis vidit. Ruben: q^{ui}
iter p^{re}st^{at} videt^{ur} fili^{us}. S^{un}t aut^{em} quattuor q^{ui}
regrunt. ad vidēdū. Unū ex p^{ar}te vidē-
tis. sicut dicit Anselmus. s. vt oculos sa-
nos h^{ab}eat. Secūdu^m ex p^{ar}te medi^j deferen-
tis. vt. s. lux clara resulgeat. Tertiū est
ex p^{ar}te rei vidēde ne nimis remota exi-
stat. Quartū ex p^{ar}te medi^j nō ipediētis.
vt. s. nullū obstaculū se i^{nter}ponat. Ista
quattuor beatus stephanus habuit. Et
i^{de}o merito fili^{us} dei vidit. s. oculū purū:
p^{ri}ntem deⁱ: splēdore dⁱuini: et nullū ob-
staculū. Et p^{ro} ista quattuor d^{icitur} fuisse ple-
nus g^{ra}tiā sp^{iritu}s sc^{ilicet}o: et sapiētia ac fide. H^{ab}uit
enim oculū mūdu^m: q^{ui} fuit plenus g^{ra}tiā et
veritate: que h^{ab}et mundare. Iuxta illud
Ezech. xxvij. Effundā sup^{er} vos aquā mū-
dā et mūdabimint ab oib^{us} i^{qui}namē-
tis v^{ost}ris. H^{ab}uit deū p^{ri}ntem: q^{ui} fuit plenus
sp^{iritu}s sc^{ilicet}o. Sp^{iritu}s enim sc^{ilicet}us ē deus: et i^{de}o qui
h^{ab}et sp^{iritu}m sc^{ilicet}um h^{ab}et deū. H^{ab}uit splēdore
diuini: quia fuit plenus sapiētia que
ē lux diuina. Sap. vii. Preposui p^{ro} luce
h^{ab}ere illaz. Nullam h^{ab}uit obstaculū: q^{ui}
plenus fide que peccata habet purgare
Prouer. xv. Per fidē et misericordiā pur-
gantur peccata. Et q^{ui} ista quattuor ha-
buit. i^{de}o cū apostolo dicere potuit. y. ad
Cor. iij. Nos aut^{em} reuelata facie gloriā
dei speculātes et c. C^{on} sc^{ilicet}dm eius p^{ri}uile-
gium ē q^{ui} inter x^{risti} discipulos p^{ri}mu^s i
celo natus fuit: i^{de}o d^{icitur} p^{ri}mogenit^{us} me^{us}
Aug. Nat^{us} ē x^{ristus} in terris: vt stephanus
nasceret^{ur} in celis. I^{de}o obitus sanctoz nō
mors sed natale vocat. Puer enim d^{icitur} vte-
ro m^{at}ris exire cupit: vt recipiat apl^{osto}roz
locū ad manēdum. vteriorē cibum ad
vescēdum. liberiorē aerē ad respīrādū:
et maiorē lucē ad vidēdum. Sancti quo-
q^{ue} quādiu sunt in vtero ecclesie habent
locū artūz: q^{ui} terra exigua ē et p^{un}ct^{us}.
Sap. xi. Tāquam momentū stateris: sic
ante te ē orbis terraz. i^{de}o exire appetunt
vt locū apl^{osto}li h^{ab}eat. De quo d^{icitur} Baruch
ij. O israel q^{ui} magna ē domus dei et c. Da-

buit et parū cibū: q^{ui} sunt in p^{er}petua esu-
re: i^{de}o exire appetunt vt sint in plena sa-
tietate. ps. Satis bonū apparuerit gl^{ori}a
tua. Nō h^{ab}et lib^{er}tatē aeris. i. diuine re-
frigeratiōis vt respirare possint: et i^{de}o
exire appetunt vt in dei eternitate respi-
rent. Un^{de} cantat ecclesia. Absolue d^{omi}ne an-
imas eoz: vt inter sanctos et electos tuos
resuscitati respirēt. S^{un}t aut^{em} in tenebris
multiplicis ignoratiōis: i^{de}o exire appetunt
vt veniāt ad lucē claritatis eterne. Apo-
ca. xxi. Claritas dei illuminabit istam.
Ista quattuor beatus stephanus in celo
sibi reseruata vidit. et i^{de}o de vtero ecclesie
exire optauit. Vidit enim celū aptum: tā-
quam locū apl^{osto}li ad manēdum. Vidit
iesum tāquā dulce cibum: ad vescēdū.
Vidit dei dext^{ra}z tāquā beatā requies:
ad respīrādū. Vidit gloriā dei tāquā
eternā lucē: ad vidēdum. Tertiū p^{ri}-
uilegium ē: q^{ui} p^{ri}ncipatūz martyroz ob-
tinere p^{ro}meruit: cum d^{icitur} p^{ri}ncipatūz do-
loris mei. i. marty^{rum}. cuius dolores repu-
to meos. Et q^{ui} p^{ri}mu^s i^{de}o merito honora-
tus. Maxime honoram^{us} martyres dei.
scz vt fidei p^{ri}ncipes. intercessores mun-
di p^{ro}cones regni: et coheredes dei. Ipse
fuit p^{ri}nceps fidei: in quātūz p^{ro} fide pas-
sus ē p^{ri}mu^s. Fulgētius. Deri celebrauit
mus tpale sempiternū x^{risti} natalē: h^{oc} d^{icitur}
celebramus triumphales p^{ri}mi militis
passionē. Fuit intercessor mundū: q^{ui} p^{ri}-
mu^s post x^{ristum} p^{ro} inimicis orauit. Fulgē-
tius. Plus illorum volebat peccata q^{ui}
sua vulnera. Fuit p^{ri}mu^s p^{ro}co rege. H^{oc}
q^{ui} dē amiserat h^{ab}itationē celi: gloriā para-
disi et visionē dei. S^{ed} stephanus p^{re}co-
nizatus ē res^{ur}rexiōe factā eē hominū restitu-
tam h^{ab}itationē celi. visionē dei: et gloriā
paradisi. cu^m dicit: Ecce video celos ap-
tos. visionē dei: cu^m addit. Et filiū hoīis
et c. et gloriā paradisi. cu^m dicit: Gloriā
dei et c. Fuit et p^{ri}mu^s coheres x^{risti}: q^{ui} p^{ri}-
us hereditauit regnūz p^{ro} tolerantia pas-
sionum. Tales enim p^{oss}unt deo cōuenire si-
cut dicit Ambro. super Beati immacu-
ti. Vult deus cōuenire: vt si quis b^{ea}t^{us} cer-
tauerit fructūz remuneratiōis expectet
Seruus su^{us}: expecto a d^{omi}no alimētum.
Miles su^{us}: expecto ab impatore stipēdi-
um. Vocatus sum. postulo ab inultate

pmissum. Quartus p[er]uilegius est. q[ui]a
 sp[irit]u sc[ilicet]o plenus fuit. dicitur. P[ri]or in
 donis. s. sp[irit]us sc[ilicet]i. q[ui]a c[um] donis sp[irit]us sc[ilicet]i
 plenus fuit p[er] ex multis signis plenu-
 dinis. P[ri]or q[ui] fuit valde p[er]derosus.
 Est aut[em] p[er]dus eleu[er]as: sicut p[er]dus p[er]
 naruz: et inclinat sicut p[er]dus cor[por]uz.
 Stephanus h[ab]uit p[er]dus eleu[er]as q[uo]d est
 p[er]dus amoris: q[ui]a in celuz eleuabaf. cum
 dicit: Vide celos ap[er]tos etc. Ysa. xl. Assu-
 munt penas vt aquile etc. Et p[er]dus in-
 clinas q[uo]d e[st] p[er]dus timoris: q[uo]d ad suu in-
 clinatione[m] et c[on]sideratione[m] inclinabat.
 Job. xxv. Qui fecit v[er]tis p[er]dus. Et
 cunduz signuz e[st]: q[ui]a stablis et semp fixus
 fuit. Heb. xij. Optimum e[st] g[ra]tia stablis re-
 cor. Tercius e[st]: q[ui]a de plenitudine sua ef-
 fusit et plurimuz redundauit: q[uo]d p[er]dus q[ui]
 difficilimuz in quolibet amore habuit.
 Difficilimuz i amore dei e[st] etiam mo[do] ut
 tradit. in amore p[er]ximi p[er] inimico orare
 in amore sui sensualitate[m] totalit[er] r[ati]o[n]i sub-
 iugare: q[uo]d o[mn]ia h[ab]uit sicut p[er]dus. Quartu[m] si-
 gnū e[st]: q[ui]a lapidib[us] p[er]cussus nō murmurauit.
 Nec patiens fuit. nec verbo: q[ui]a nō blas-
 phemauit. nec facto: q[ui]a nō rep[er]cussit. nec
 signo: q[ui]a turbatus nō app[ar]uit. C[ui]us
 p[er]uilegiū e[st]: q[ui]a p[er]latione[m] h[ab]uit: cū dicit. Ma-
 tor impio. Ipse c[um] fuit p[er]latus m[en]tis. vi-
 duit. altarib[us] sacris. M[en]tis ap[er]torum.
 collegiū viduaz. Et h[ab]uit archidiaconu[m]
 r[ati]o[n]is officiu[m]: t[em]p[or]e h[ab]uit. lex genus vite. q[ui]
 distinguit. Aug. in li. de ciuit. dei. factus
 sum. octosum. et ex vitro q[ui] p[ro]positu[m]. Na[m] i-
 quatu[m] fuit p[er]latus m[en]tis: h[ab]uit genus vi-
 te actuosum q[uo]d p[er]sistit in labore actio[n]is.
 In quatu[m] fuit p[er]latus altarib[us] sacris. ha-
 buit gen[us] vite octosum. q[uo]d p[er]sistit in ocio
 cōtēp[er]latōis. In quatu[m] fuit p[er]latus semis
 h[ab]uit genus vite p[ro]positu[m] ex vitro. q[uo]d cō-
 sistit in culmine p[er]fectōis. Qui c[um] semis
 nis p[er]fici[n]t: necesse e[st] vt p[er]fectōe[m] multiplica-
 deo[rum] etc.

Sermo. xxv. De eodē. Sermo. v.
Herusalem hic
 rusale[m] q[ui] occidit p[ro]ph[et]as: et la-
 pidat eos q[ui] ad te missi sūt
 etc. Mat. xxij. In isto euāg[eli]o ponunt
 quatuor d[omi]ne lapidū. s. iudei. x[rist]us. steph[an]us.
 et ip[s]i lapides materiales. vñ Aug.

Bū iudei ad lapides currerent duri ad
 duras iactabāt in ip[s]os pares suos. petris
 lapidabāt qui p[er] petra lapidebāt et mo-
 riebāt. Dicunt aut[em] iudei lapides: q[ui]
 sicut dicit Ambrosio. sup[er] Lucā lapides sūt
 reformes ad vsum. nudi ad ornatu[m]. ac
 steriles ad fructu[m]. irratiōabiles ad p[er]fe-
 ctum. sic petres sunt d[omi]nes et turpes
 Juxta illud Th[om]as. ij. Benigrata e[st] sup[er]
 carbones facies eor[um] etc. Sūt nudi: q[ui] nō
 h[ab]ent ornatu[m] virtutum. Ezech. xvi. Eras
 nuda et p[er]fusa de plena. Apo. ij. Nescis q[ui]
 miser es et miserabilis etc. Sūt et steriles
 q[ui] nullū fructu[m] bonū faciunt. Roma. vi.
 Nam fructus eor[um] mors est. Sunt etia[m]
 irratiōabiles ad p[er]fectum: q[ui] nō crescūt
 sed potius decrescūt. ij. ad Tim. ij. Na-
 li aut[em] hoies et seductores p[er]ficiūt in pet[ra].
 S[ecundo] x[rist]us d[icitur] lapis: p[er] quo stephanus
 pariebat. Est c[um] lapis qui i[n] edificatio[n]e spi-
 rituali ponit[ur] in imo: q[ui] e[st] fundamentum
 q[uo]d edificiu[m] spūale regit. i. Cor. ij. Sūda-
 mentū nemo p[ot]est ponē preter id etc. In
 medio aut[em]: q[ui] ip[s]e edificiu[m] crescere facit
 ad Eph. ij. In quo o[mn]is edificatio cōstru-
 cta creuit etc. In summo: q[ui] tāquam la-
 pis angularis x[rist]o nos iungit. vñ sequit[ur]
 Ip[s]o summo angulari lapide x[rist]o iesu.
 Tercio stephanus dicit[ur] lapis nō qui-
 liber: sed quadratus vitus et politus.
 Fuit eim quadrat[us] h[ab]ens quatuor v[er]i-
 tutes. s. tēperātiā in p[er]sp[er]is: q[ui] fuit ple-
 nus fide. q[uo]d o[mn]ia p[er]sp[er]a mūdi facit despice[re].
 H[ab]uit fortitudinē in aduersis: q[ui] plenus
 fortitudine. H[ab]uit p[er]u[er]tētiā in eligēdis:
 q[ui] fuit plenus sapiētiā: H[ab]uit iusticiā in
 agēdis: q[ui] fuit plenus g[ra]tia. Iusticia ent[er]
 facit hoīem grātosum: q[ui] red d[omi]t vnicui
 q[uo]d ius suū. S[ecundo] fuit lapis vitus ex
 quo tres ignes sunt accēsi: excuriebat. s.
 ignis celi qui malos arguebat d[omi]cēs: Du-
 ra ceruice etc. Ignis amoris: quo p[er] p[er]fe-
 cto[n]ibus orabat. Ignis p[er]fidiōis. qui ve-
 lut aurū ip[s]um p[ro]babat. ps. Igne me exa-
 minast etc. Tercio fuit lapis politus.
 Nam et deus ip[s]um poluit quādo eum
 vultū angelicu[m] habere fecit. Et ip[s]e se po-
luit: q[ui] o[mn]em tenebrositatem a se abiecit
 et lucē virtutū induit. ad Rom. xij. Abij-
 cimus opa tenebrarū et induamur etc.
 Iudei ip[s]um poluerunt: quādo lapidat[ur].

bus rubiginē corporis absecerunt. Pro-
uer. xxv. Aufer rubiginē ab argento &c.
Quarto fuerūt sibi lapides materia-
les. qz ibi ad quattuor fuerunt bñi. Pri-
mo in instm destructum carceris. ps.
Educat de carcere animam meam &c. p. Secū-
do in oblectamentū dulcedinis. vñ can-
tas. Lapidēs torētes illi dulces fuerūt.
Deuter. xxxij. vi suggeret mel de petra.
p. Tercio in ornamentū diadematis. Dēs
n. lapides in eū iacti fuerunt in eius co-
rona lapides p̄ciosi. ps. Posuisti in capite
eius coronam de lapide p̄cioso &c. ps.
Sup dorsum meum fabricauerūt pecca-
tores. Sicut. n. faber sup incudem fabri-
cat coronam regalem: sic iudei super ste-
phanum fabricauerunt sibi coronā trīu-
phalem que tot hz distinctōes gēmarū
quot sunt icrus lapidū. Lxxij. Sicut ex
corona regali vñ diqz fulgores emittunt
ita martyꝝ coronē xp̄i vulneribus distin-
ctissime oī regū diademate reddūtur
delectabiliores. Quarto fuerūt sibi in
materia pontis. Ex illis. n. lapidibz fa-
ctus est pons quo stephanus transiit i
celum. Olm deus posuerat Adam i na-
ui innocentie. qua fracta nauis p̄parauit
rat hominū tabulā penitentie qbusdam
tamen dedit pōtē martyrij & passionis. p
xp̄o assumpte. Beatus autē stephanus p
mare huius seculi ad portum paradisi
puent p nauem qz innocentia seruauit.
Et p tabulam qz durā p̄uiaz nō defecuit.
Et p pontem. qz martirium passus fuit.
Sermo. xxxvi. p. De sancto Joanne euā-
gelista. Sermo. i.

Quartum animal simi-
le aqle. Ep̄o-
cha. iij. Lū p quattuor aia-
lia quattuor euangeliste fi-
gurent. Joānes tamen p aquillā designa-
tur. Et hoc ppter quattuor p̄mendabi-
lia que in ipsa aquilla rep̄nt. C. Primo
nanqz hz in volatu sublimitatem sic ē
toānes tā sublimiter volauit qz oīa visi-
bilia deferens vsqz ad ipm deū ascēdit.
Aug. sup Joāne. Trāscendit toānes oīa
cacumina terraz. oēs campos acuos. oēs
altitudines fidez. oēs choros & legiōes.
angeloz. Nisi. n. trāsisset oīa ista q crea-
ta sunt nō pueniret ad deū p quē oīa fa-

cta sunt. Idē ē dicit sup toānem qz nist
cēt sup oīa eleuatus & totus scīs n̄ ascē-
deret in deū. Distinguit aut Ricar. in li.
de tri. tres spūs. s. spūm humanū. ange-
licū. & diuinū. Joānes aut trāscēdit sp̄i-
ritū humanū & angelicū & puenit vsque
ad diuinū. Isa. liij. Ecce intelligit seruus
meus & exaltabit & leuabit & sublimis
erit valde. Sūt. n. exaltatus sup spūz hu-
manū. eleuatus sup angelicū sublimat⁹
in deū. Dicit aut Amb. in li. sermonum.
volare nō pōt nisi qd pur. leue. ac subri-
le est. Joānes igit tā sublimiter volauit:
qz purus fuit sine admixtione frene aua-
ritie. Sūt leuis sine pōderositate carna-
lis & cupiscēte. Sūt subtilis sine grossi-
tie supbie. C. Secūdo aquilla hz in venādo
generositate. cuius generositas ē qz vict-
nis auid⁹ p̄ct. nō. n. circa nidū suū v̄eas
sz lōge a nido. Leret euāgeliste in locis
vicinis sunt venati. Venat⁹ ē. n. marcus
in locis vicinis. i. in euangelio matthei.
qz dicta sua collegit & in euāgelio suo re-
posuit. venatus ē matthe⁹ in locis vic-
inis qz carnalē xp̄i generositatem tenuit.
Venat⁹ ē lucas i locis vicinis: qz infantia
xp̄i disseruit. venati sunt oēs in locis vi-
cinit. qz conati sunt oēs ea dicere q xp̄s
gessit in mūdo. Joānes aut in locis vic-
inis venari noluit: qz nec dicta alioꝝ re-
p̄scavit nec tenuit xp̄i natiuitatē carna-
lē sz celestē. nec xp̄i infantia sed gloriā
sempiternā. nec nū ea q xp̄s fecit in mū-
do sz ē in celū ascēdēs ipm v̄bū eduxit
de celo & in suo posuit euāgelio. Ezech.
xvij. Aquila grādus &c. Et seqt. Venit ad
libanū. i. ad celū & tulit medullas cedri
i. xp̄i q̄ ē alta p potentia maiestatis q h̄et
coricē. i. hūanitatē & medullas. i. deitatē
Leteri euāgeliste tulerūt coricē. i. v̄sati
sunt circa hūanitatē. Ad medullā aut. i. di-
uinitatē toānes accepit. Jō in Bre. cete-
rt euāgeliste p aīa lta designat. qz vt aīa
lta i terra grādūf. hic aut p aīa qz i ce-
lū volauit cū xp̄i diuinitatē disseruit. In
h̄ scōo p̄sistit generositas aqle: qz p̄dā so-
la nō comedit sz p̄tē alijs dereligit. Pau-
lus p̄dā quā i celo rapuit solus mādūca-
uit qz sibi retinuit qz h̄oī loq non leuit.
Sz toānes p̄dā quā sup celos rapuit so-
lus nō mādūcauit sz eā & v̄bis p̄dicauit

et nobi
igit p
qui. io
parad
vnicū
loq & p
bz in f
qz ibi
tem su
i. in su
fugāt
est. In
bñ. Jst
stozē
ē. Et v
serpen
tis est
Et de
arriū
dixit
gāt f
deo er
caro f
mach
copiā
lo deli
posse
orelen
acuita
dicta.
p̄ in te
eius al
eū euā
dissim
in solē
tis ocl
pp̄toz
vderit
toānes
bar & f
vñ dī
nō sun
cū eo h
mētū
luce an
eritatē
les & ce

I

et nobis religit in scriptis. Digenes. Qui
 igit paulus verba auduit qd nō lz hoi lo
 qui. iohannes intine vtratis inspecto: in
 paradiso padiso. i. in cā oium auduit
 vnicū vbu p qd oia facta sunt qd z licuit
 loq z pōt hoibus pdicari. 7 Tercio agla
 bz in faciendo nidū astutia z caliditate:
 qz ibi pōt pēciosos lapides hñtes vtu
 tem fugadi serpētes. Sic iohannes in nido
 i. in suo euāgelio pōit lapides pēciosos q
 fugat oēs hereticos. Un^o lapso pēciosus
 est. In principio. i. in eternitate erat ver
 bū. Iste lapis pēciosus fugat serpētem ne
 floret qd dixit xpm hñsse principiu. Ali^o
 ē. Et vbu erat apud deū. Iste lapis fugat
 serpētem sabellū. qd dixit q nulla in diu
 nito est distinctio psonarū. Alius enī dixit
 Et de^o erat vbu. Iste lapis fugat serpētem
 arriū qd dixit filiu eē minore pfe. Ali^o enī
 dixit oia p ipm facta sunt. Iste lapis fu
 gat serpētem manicheū qd dixit visibilia a
 deo creata nō eē. Alius cū dixit Verbu
 caro factū ē. Iste lapis fugat serpētes
 machometis q posuerūt xpm habuisse
 corpus. nō tñ de vigne sumptū. sz de ce
 lo delatū. qz si eēt corp^o illud caro dicitū
 posset. cū caro dicat alqd pteritū ex qtu
 or elementis. C Quarto agla habz visus
 acuitatē. vñ fm Jhd. agla ab acuntine ē
 dicta. Sic iohannes tāta hz visus acuitatē
 q in terra positus celestia vidit. Un^o pp
 eius altissimū intellectu dionisiū vocat
 eū euāgelij solē. z eius doctrinā splēdi
 dissimū radiū. Et sicut agla pullos suos
 in solē aspicere facit z quos irreuerbera
 tis oculis radios aspicere pspicit tan q
 pprios nutrit. quos ad terras respicere
 viderit tanquam degeneres abicit. Sic
 iohannes viros spūales ac celestes dilige
 bat z fouebat. degeneres aut repellebat
 Un^o d. i. Jo. i. Deus lux ē z tenebre in eo
 nō sunt vñ. Si dixerimus qm societate
 cū eo hēmus z in tenebris ambulamus:
 mēmur. Ecce filij degeneres. Si aut in
 luce ambulamus sicut ipse ē in luce. so
 cietate hēmus adinuicē. Ecce filij spūa
 les z celestes. Ser. xxxvii. De eo dē ser. ij.

Beniamin amantissim^o
 pndenter in eo. Ipe in thala
 mo tota die morabit z in hui

meros illius requiescet. Deut. xxxij. In
 his verbis notant quinqz pñilegia io
 annis. C Primū pñilegiū est vgnitas
 integra cū dñ beniamin q interpretat fi
 lius dextre. cū. n. statui pñugali debeat
 fructus tricesimus z viduali sexagesim^o
 ipsi tñ vgnitati debet fructus cetēsim^o
 q numerus de leua transit in dextraz. z
 ideo p dextrā vgnitas designat. Adert
 to aut vgnitas meruit multas poga
 tivas z in mūdo z in celo. Nā in mūdo
 hñt ex hoc cū xpo maiore familiaritatē
 Aug. sup ioan. Sunt q senserūt iohānem
 iō plus amari. qz neqz vxorē duxit z ab
 incunte pueritia castissime vixerit. Ade
 ruit sapie sublimitatē. Hiero. ptra iou
 nianū. Iohannes quasi agla ad supna vo
 lat. z ad ipm pñem puenit dicens. In pñ
 cipto erat verbū. Exposuit vgnitas qd
 nuptie nō poterat. Aderuit cum mīe dei
 societate. Hiero. ptra iouinianū vt breui
 sermone pprehēda docēta cūsus pñile
 giū sit iohannes imo in iohāne vgnitas. Al
 domino vrgine. mater virgo. vgnis dñ
 scipulo pñendat. Hz ē merito vgnitas
 pñogatiuas in celo. i. coronā aureolaz in
 capite. po. Gloria z honore coronasti eū
 domine. Adornatōez in ore. Apo. xliij.
 Cantabant quasi cāntū nouū zc. Fulgi
 dam veste in corpe. Eiusdē. iij. Ambula
 bunt mecū in albis. Allostariōem xpi in
 pfectōe. Eiusdē. xliij. Id sequunt agnuz
 quociqz terit. Et fructū centesimū i re
 muneratōe. Luc. viij. Aliud cecidit i ter
 ram bonam z ortū fecit fructū cētrplū.
 C Scdm pñilegiū est sincera dilectio.
 cū dicit. Amantissimus dñi. Distinguit
 aut spe triplicem dilectōem. i. sermonis.
 opis. z cordis. dicens. i. Joā. iij. Nō di
 ligamus vbo neqz lingua tñ. sz opere z
 veritate. Est. n. triplex amor. i. oris. ope
 ris. z cordis. iō bñ dicit nō diligamus v
 bo zc. Dilexit xps apostolos dilectione
 sermonis qz eos diligenter instruxit. iō
 fuerunt amati dilectōe operis. qz omnia
 carissimata gratiaz eis in iudiciū fuerūt
 amantiores. Iohānem dilexit dilectōe p
 cordiali. i. deo fuit amantissimus. Iō vo
 luit vt supra pectus suū vbi est sedes cor
 dis recubret. ad innuēdū q spm pcor
 diali amore dilexit. C Terciu pñilegiū

est mora secunda cū dī. Habitaui p̄sident
cū eo. Confidenter. n. in xpo mori potuit
qui habuit p̄sciam letificantē. s. Loxin. i.
Gloria nra hec est testimoniū p̄scie no
stre. bonorū opeꝝ affluentia p̄comitantē
Job. v. Ingredieris in abundantia sepul
chꝝ ꝛc. xpm associantē. Apparuit nāqꝫ
sibi dñs iesus xps dicens. Veni discite
mi tps est vt epuleris meū i p̄uio meo
cū fratribus tuis. Apostolorū turbā pue
nientē qꝫ oēs ad eius transitū pueniūt
vt dī. Ge. xlij. Duo decim fratres sumus.
minimus domi remansit. alius nō ē sup.
Apostoli qdem duo decim fratres fuer
vni. s. iudas nō erat sup. minimus. s.
ioānes q ceteris erat iunior adhuc i do
mo remanserat. z iō ad ipm deducendū
omnes pueniūt. C. Quartū p̄uilegiū
est matris dei veneranda custodia. cum
dictū. Quasi in thalamo tota dīe mora
bat. Ipse. n. factus est parantiphꝝ spon
se regis. z iō tota dīe in thalamo habita
bat qꝫ sp̄sām regis custodiebat. Qual
autē z quantus fuit ille thesaurus. talis
z tantus fuit iste thesaurus. Credendū
ē. n. q si xps inuenisset meliorē thesaurū
sibi p̄mendasset. Secure ergo iusti ad iō
annē deberent accedere q hz in potesta
te m̄em gracie. Secure z peccatores. q
hz in potestate m̄em misericordie. Se
cure morientes. q hz in potestate illam
que in morte ab hoste nos p̄tegit. Secu
re z anime decedentes q hz in potestate
illā que in hora mortis animas suscepit
vñ caueat ecclesia. Maria m̄i gracie ꝛc.
C. Quintū p̄uilegiū est honoris magni
ficentia. cū dī. Inter hūeros eius requie
scet. Magnus honor z magni amoris i
dēscū fuit qñ ioānes in xpi pectore rege
uit. Debemus ergo nos ipm honorare.
qꝫ ipm honorauit xps. angelus. totus ce
tus apostolicus. oīum sc̄dū laudabilis
numerus. xps nāqꝫ ipm honorauit quā
do cū sup pectus sui requiescere fecit.
Unde cantat. Valde honorāndus ē bea
tus ioānes qui supra pectus dñi in cena
recubuit. Angelus ipm adorauit. qꝫ ab
eo adorari recusauit. z se p̄seruū suū vo
cauit. Apoca. xix. Permisit qdem se ado
rari a iohne qꝫ erat calciatus. Ideo dixit.
Solue calciamentū ꝛc. Ioānes autē pe

des affectuū suorū ab oī amore mūdi dī
se calciauerat. Ap̄li quoqꝫ ipm honorauē
runt qñ ipm z petrū colūnas ecclesie ad
samaritanos miserūt. vt habet Act. viij.
Oēs ēt sancti ipm honorauerūt. quia ad
eius transitū pueniunt. z iō totus mū
dus oꝫ cū honorare. z honore generali
quantū fuit ap̄lus. z sp̄ali inquantū xpi
amicus. z singulari inquantū recubuit
supra xpi pectus. z custos ē virgini de
putatus. Sermo. xxxviij. C. De eodem
Sermo tertius.

O dilectus meus mihi z
ego illi. Lati.
ij. Istud obum nō pōt alicui
melius puenire q̄ ioanni q
fuit a xpo dilectus. z qui xpm sp̄ali amo
re dilexit. Etica ipam autē dilectōz qnqꝫ
p ordinē sunt videnda. C. Primo q nā
fuit huius dilectōis cā. C. Circa qd scē
dum q prima cā fuit ioānis puritas z i
corruptio. Tales. n. xps amat. Prover.
xxij. Qui diligit cordis munditiā pp pu
ritatē z grām labiorū. hēbt amicum re
gem. Et qꝫ adeo purus fuit. iō xps cum
eo familiaritatē habuit. Ecc. xxvij. Uo
luntia ad sibi similia pueniunt. vñ vnus
volatilis fuit xps. ps. Ascendit xps super
cherubin z volauit. Sedm fuit beata b
go. Ecc. xi. Breuis in volatilibus ē ap̄s.
Tertium fuit ioānes. q in forma aquile
ē demonstratus. Ista autē trīa volatilia
puenerunt qꝫ sp̄alem familiaritatē ha
buerunt. C. Secunda cā ē festina puer
tio. qꝫ in iuuetute ad xpm puerus fuit.
Tales. n. xps multum diligit sicut inuit
Matt. x. vbi dicit q xps paruulos am
plexatus fuit. manus eis imposuit bñ dī
xit ip̄s. nunquā alicui sent tales amicit
ias ostendit. Sufficit nāqꝫ sentibus q a
xpo regant. Juxta illud. Senex puerū
portabat. puer autē senē regebat. qꝫ ab
ipso nō p̄yclant. ps. Ne p̄yclas mē in te
pore senectutis. q ab ipso nō derelin
tur. Et vsqꝫ in senectā z seniu ne derelin
quas me. C. Tertia cā est ipsius ioannis
seruens dilectio. Deus. n. diligit dilige
tes se. Prover. xij. Ego diligētes me di
ligo. Ipse enim ioānes dilexit xpm vñ
tem. cuius signum est. qꝫ ob sui amorem
oīa dereliquit. Cant. viij. Si dederit hō

oem
Dilex
crucem
signū
Bern.
veloci
dendi
nls. C
secre
instru
lto. z v
rie p̄s
cundū
magn
qñ dei
qñ fec
fecit ip
qñ feci
qñ feci
ne aut
ē qñ m
cit. n. e
pulus
cns in
cum ca
quieut
tota dī
q secre
Babot
chana
sui q r
magnā
fuit. Ec
thexati
q xps i
rali. qu
xta illu
fecerit
ctione
tes. Juy
amicos
nota fē
gulari.
cordial
ista dile
qꝫ z in v
mortem
autem
qꝫ ip̄s un
scipulus
in mort

oēm subām domus sue pro dilectōne ꝛc.
Dilexit mortentē cuius signū est. qꝫ iuxta
crucem ipse stetit. Dilexit mortuū cuius
signū est. qꝫ ad monumentū ipse cūcurrit.
Bernard⁹. Quis amat ardentius currit
velocius. ꝛ puenit cūctus. ꝛ Secundo vi
dendū est que sunt signa huius dilectō
nis. C. Prīmū qui deꝛ signum est. qꝫ sua
secreta sibi reuelauit ꝛ ea que faciunt ad
instructōem fidelē ꝛfecte sicut in euange
lio. ꝛ vite ꝛficiēde sicut in ep̃ls. ꝛ glo
rie ꝛsumāde sicut in apocalypsi. C. Se
cundū est qꝫ magnis gratijs ip̃s dotauit
magnam. n. grām deputauit sibi Iſaias
qñ deus fecit ip̃m ꝛpham suū. Iacobus
qñ fecit ip̃m ap̃lm suū. Lucas quando
fecit ip̃m euangelistā suū. Augustinus
qñ fecit eū ꝛfessorē ꝛ doctore suū. Agnea
qñ fecit eā virgīnē ꝛ sp̃sām suā. In iōā
ne autē ꝛec oīa repleuit. ꝛ Tertiu signū
ē qꝫ multā sibi familiaritatem ostēdit fe
cit. n. cum suū familiare. iō vocat ꝛfser
pulus queꝛ diligebat iesus. Ecc. vij. ami
cus in domesticis fiducialiter ager ꝛfect
cum camerariū qñ in thalamo suū sūꝛ re
quieuit. Deut. xxxij. Quasi in thalamo
tota die morabit. Fecit cum secretariū.
qꝫ secreta sua sibi reuelauit. Iſaias. xl. v.
Dabo tibi thesauros absconditos ꝛ ar
chana secretorū. Fecit cum thesaurariū
suū qꝫ matrem suā sibi reliquit. qd ad
magnā iocunditatē ꝛ exultatōnem sibi
fuit. Ecc. x. v. Iocunditatē ꝛ exultatōem
thesaurizauit sup eum. Per que ostēdit
qꝫ xps nō tñ dilexit ip̃m dilectōne gene
rali. qua diligit sua ꝛcepta seruātes. Iu
xta illud Joā. xv. Vos amici mei estis si
feceritis que ꝛcipio vobis. Non tñ dile
ctōne sp̃ali qua diligit sua secreta scien
tes. Iuxta illud Jo. xv. Vos autem dixi
amicos. qꝫ quecumqꝫ audistis a ꝛie meo
nota feci vobis. Sed etiam dilectōne sin
gulari. qua diligit amicos īīmos ꝛ ꝛre
cordiales. ꝛ Tertio videndū est que sit
ista dilectio. Dilectio mundi nō est vera
qꝫ ꝛ in vita fallit. ꝛ in morte deserit. ꝛ post
mortem amicū obliuiscit tradit. Dilectio
autem qua xps iōānem dilexit est vera.
qꝫ ip̃sum dilexit in vita. Unde vocat ei
scipulus quem diligebat iesus. Dilexit
in morte. quia cum ceteris apostolis ad

ip̃m moriētē accessit. Dilexit post mortē.
qꝫ ip̃sum ad suū conuiuiū introduxit.
ꝛps. Tenuisti manum dexterā meā me. s.
in vita in tuā amore ꝛseruando ꝛ in vo
luntate tua deduxisti me. s. in morte dili
gendo ꝛ cum gloria suscepisti me. s. post
mortem deducendo me ad ꝛulūū tuūꝛ.
C. Quarto est videndū que fuit differe
tia dilectōis ꝛetri ꝛ iōānis ad xpm. Cir
ca qd sciendū sicut dicit Bernard⁹. Christ⁹
diligendus est fortiter. dulciter. ꝛ sapie
ter. Petrus ergo dilexit fortiter. quia se
cum ꝛ in mortem ꝛ in carcerem ire ꝛmi
sit. Iōānes dilexit dulciter. quia in sinu
suo recubuit. Uterqꝫ dilexit sapienter.
quia a nullis tentatōibus ꝛiaboli. nullis
ꝛturbatōibus mūdi. nullis voluptatib⁹
carnis a xpi amore poterant euelli. Quā
to videndū ē qd sit differentia dilectōnis
xpi ad ꝛetꝛ ꝛ ad iōāne. Uf. n. qꝫ plus di
lexit iōānem qꝫ ꝛetꝛ. ꝛ tñ ꝛetrus plus
videt dilexisse xps qꝫ iōāne. C. Circa qd
sciendum qꝫ triplex est dilectio. ꝛ Una
que consistit in familiaritatis ostēsiōne
ꝛ ista magis dilexit xps iōāne qꝫ ꝛetꝛ.
qꝫ magna signa familiaritatis iōāne ostē
dit. ex eo qd supra ꝛetꝛ suūꝛ recubuit. ꝛ
mrem suā sibi ꝛmēdauit. ꝛ Secda dile
ctio ē que ꝛsistit in donorū exhibitiōne. ꝛ
ista magis dilexit ꝛetꝛ. qꝫ maiora dona
sibi ꝛcessit. qꝫ fecit eū ꝛincipē ap̃lor ꝛ su
um ꝛscarūꝛ dereliquit. ꝛ clauē regni celo
rū sibi dedit. ꝛ Tertia dilectio ē qꝫ ꝛsistit
in ꝛcordiali amore ꝛ ista vtrūqꝫ equalit
dilexit. Ambo. n. dilexit eqlr affectōne
antīni. quia ambo ap̃s deū erat equalis
meriti. Sermo. xxxix. ꝛ De eodem Ser
mo. iiii.

In agredieris in abun
dantia
sepulchꝛis. sicut infertur acer
uus tritici in tempore suo.
Job. v. Iōānes euangelista non fuit ꝛo
situs in sepulchꝛo. sed sponte ingressus
est. ꝛ hoc vt iterum renouaretur. vt trist
cum iterum renouatur. In verbis igit
ꝛemissis tria tanguntur. ꝛ Primum est
mortēdi magna auditas in hoc qꝫ se
pulchꝛum sponte ingressus est. C. Ual
de enim mori affectabat. quia multum
desiderabat gustare tam dulce conui.

utinam. vñ de alt. Gratias ago tibi quia di-
 gnatus es me ad tuas epulas inuitare:
 sciens q: ex toto corde desiderabam te.
 Eccle. xliij. Qui edūt me adhuc esuriēt
 Desiderabat videre tā dulce amicū. vñ
 alt. O dōr tuus in me ꝑcupiscentias ex-
 citauit eternas. ps. Quando veniā & ap-
 parebo aū facie dei. Desiderabat videre
 tā pfectosuz thesaurū. i. virginē bñam si-
 bi a deo recōmēdatā. Ibi. n. hēbat cor-
 suum vbi thesaurus suus. Desiderabat
 adūgā ad tā locū dum cōfortiū. vñ alt.
 Suscipe me vt cū fratribus meis sis. ps.
 Ecce q: bonū & q: locū dū hītare fratres
 i vñ. C Secūdo ponit meritoy copto-
 sitas cū dī. In abundātia. Est. n. mortu⁹
 in abūdantia dierum: q: cū cēt. xcix. an-
 norū. Ben. xxy. Mortuus ē abrahā in
 senectute bona & plenus dierū. In abū-
 dantia meritoy: q: in sua iuētute serui-
 re incepit: & vsq: ad decrepitā etatē pfe-
 ueravit. Eccle. xi. Mane semina semen-
 tum tū. In abūdantia premioy. Hūit
 cū coronā vñā inq̃tū fuit vīrgo i com-
 ptus. aliam inq̃tū p̃dicator gr̃osus. alia
 inq̃tū fuit martyr inuictus: quia i oleo
 fuit assatus. C Tertio ponit sua felici-
 tas: cum dī. sicut inferaceruus tritici i
 tpe suo. Tritici. n. in horreum inferi vt
 hō in de nutriat & in suo tpe seminetur.
 & iterū renouet. Sic beatus ioānes in ce-
 luz est illat⁹ vt nos nutriet p sua merita
 & ipse renouet. & in alā p sp̃alibilitatem
 & in corpe p immortalitātē. De morte qui-
 dem sua quattuor sunt op̃es. 1. Qui-
 dā eū dixerunt ipsum in celo ēē cū cor-
 pore gloriificato. qd cōuenire dicūt dei li-
 beralitati & ioannis dignitati. Deus q:
 dem sibi valde liberalis fuit q: corpus
 suū custodiuit ne corruptioni subiaceret
 ne oleum adureret. ne venenū noceret.
 ne gladius descenderet. ne mortis dolores
 sentiret. Si igit xps corpus ioānis tam
 liberalis fuit in mūdo: nō debuit minus
 liberalis esse in celo. Congruit etiam di-
 gnitati ioannis qui in sinu ch̃risti recu-
 buit: qui ch̃risto tam familiaris extitit: q:
 virgini societatem fecit. a quo angelus
 a dōrari noluit. Si ergo alioy apostolo-
 rū corpora sic honorant in terris. man-
 festum est q: corpus ioañis sic hono-

rari debuit. q: tāta excellētia dignitatis
 prediū fuit. Postq̃ aut nullus exhibet
 sibi hono: in mūdo: ꝑuentens ē vt cor-
 pus eius corpi xpi & matris eius societa-
 tē faciat in celo: sicut fecisse cōstat in mū-
 do. 2. Alij dicūt ipsuz ēē defunctū. & aut
 mā gloriificatā in celo. Corpus vero i lo-
 co hoibus ignoto. deo aut cognito refer-
 uari. sicut de corpore moysi dī. Pōr qui
 dē deus in aliquo loco sibi cognito per
 angelorū mysteriū corpori dilecti sui ho-
 norē exhibere diuinū: put decet suū ha-
 bere dilectū. Quare autē diuina pū-
 dētia indicauerat ipm corpus ēē occul-
 tādū: iter diuina secreta ē hoc muerādū
 3. Terty dicūt ipm adhuc viuere & i pa-
 radisu terrestrē trāslatū ēē. Tpe aut an-
 tich̃risti inde educes & ab isto occides.
 vñ dicit Theophilus. Xps nō negauit
 ioānē morturū. nā oē qd ois morit: sed
 dicit. Volo eū viuere vsq: ad finē mūdi
 & tūc patet p me martyriū cū helya. po-
 stea subdit. Et si assignes eius sepulchꝝ
 viues intrauit illud & postea discessit.
 4. Quarti dicūt ipm adhuc viuere & sub
 terra dormire. Et hoc volūt ostendere per
 verbum dñi q dixit. Sic eū volo mane-
 re &c. Et exēplo moysi quē adhuc dicūt
 sub terra dormire. & q: i eius sepulchro
 nil nisi mānā inuentū qd adhuc ibi q̃si
 statu q̃scētis scaturire vñ. Sz huic op̃i
 nioni obusat Aug. q alt. Paruas gr̃am
 xps suo dilecto fecisset: si ceteris aposto-
 lis in glia regnātibus ipse sub tra dor-
 mire dicat. Ad q̃bū aut dñt q dixit. sic
 eum volo manere donec veniā &c. Rūdz
 Chyso. i. nolo ip̃suz p martyriū ꝑsuma-
 ri: sed expectare donec ego veniens reci-
 piam eum in eterna beatitudine. 5. Ad
 exemplū autē de moysi rñdet Aug. q
 scriptura ipm testatur fuisse mortuum.
 Si tñ dī q cū helya viuis appuit: potu-
 it dō de facili ipm suscitare ad horam.
 Corpus aut eius voluit ēē abscondituz.
 ne iudei circa corp⁹ ei⁹ idolatriāz exer-
 cerent. De mānā aut ipm scaturiente rñ-
 det Aug. q forte ppter hoc fit vt eius
 mors preciosa cōmēdet. quā mortē mar-
 tyriū non cōmēdat. vel forte pp aliā cās
 quam ignoram⁹.

Sermo. xl. C De eodē Sermo. v.

Hec est discipulus ille quem diligebat iesus. Joā. ult. Magna procatua ioānis i hoc ppe dicit qd ipse spālter dilectus fuisse pberetur. Nos vero ei procatuas et privilegia videam? C Pri mu privilegium ē qd xps ipsum spālter dilexit. nec mirū qd ipse p amorē christi oēm aliū amorē deseruit. s. amorē naturalē. i. patris quem in nauē deseruit. Amore carnalē. s. uxoris sue quā ob amorem xps contempsit. Amore mundani: qd nauē et recta et oia que hūit contempsit. Amorez ppriū: qd ppriā volūtate dimisit et xpo semper adhesit. Mat. xix. Ecce nos reliquimus oia et secuti sumus te: hoc qd tu ad desertum te nō nos: et hoc qd tu ad desertum nē amoris proprij. Et subdit. Et ois qui reliquerit fratres aut sorores. aut patrē aut matrē. hoc qd tu ad desertum amoris naturalis: aut uxore. hoc qd tu ad desertum amoris carnalis. C Scdm privilegium ē qd ad oia secreta eū admisit sicut ad puellē resuscitationē et glorio sam transfigurationē. Si eim xps volebat facere grām apostolis: ipse erat vnus de tribus: sicut patet in illius puellē resuscitationē et gloriosa transfigurationē. Si volebat facere grām duobus: ipse erat vnus de duobus. Nam ipm solū et Mat theū fecit euangelistā et apostolū. Si volebat facere grām vni soli: ipse erat ille solus qd ipsum solum in sinu suo admisit. C Tertiū privilegium ē qd matrē sibi commēdauit. Xps naqz in hac vltā ipse possedit quinqz. s. corpus. animā. modicā tēporalem substātiā ecclesiā. et mrem ppriam. Corpus igit cōmēdauit nicodemō. animā patri tpalem substātiā tu de. ecclesiā petro. matrē ioāni. qd vtiqz magni amoris indicij fuit. Et rōne rei cōmēdare: qd. s. tantū thesaurū sibi cōmisit. Et rōne cōmēdantis. qd. s. suorū vulnē oblitus matris nō obliuiscēbas: et dilecti discipuli recordabaf. Et rōne modī cōmēdandi: quia non dixit. Ecce seruus tuus vel nepos tuus: sed ecce filius tuus. Nec dixit. Ecce dñā tua vel mater tua: sed ecce mat tua. C Quartū privilegium ē quia profunda sapientia ipsuz repleuit

Eccle. xv. Aqua sapientie salutaris potauit illuz. Nec mirum si tanta sapientia fuit plenus: quia sedit ad fontem diuinum. habuit intellectū angelicū. intrauit in cām causarū: et totus transiuit i deum. Ad fontem quidē diuinuz sedit: qd supra pectus domini recubuit. De quo fonte tam copiose hausit: qd quasi qdaz fluuius paradisi factus fuit. Unde cantaf. Quasi vnus de paradisi fluminibz ē. Intellectum angelicū habuit. Aug. Sapientia dei vt ait apostolus in cor. hōminis non ascendit. Sed tñ in cor ioānis ascendit inq̄rum ipse non hō erat. sed angelus eē ceperat. Intrauit etiā in cām causarū. Unde Orige. dicit qd paulus raptus est vsqz ad tertiū celum. Ioannes transiuit omne celū. Paulus raptus est in paradisu. Ioānes supra omnē paradisu paradiso. Transiuit etiā totus in deum. Origenes. Nō eim alitē ioannes potuit ascendere in deum nisi totus fieret deus. C Quintū privilegium ē quia supra pectus christi recubuit. Pectus autē istū erat mensa celestis i qua sūt delitie angelorū. Gazophilatium: i quo sūt thesauri omnīū scientiarū. Et fons diuinus in quo ē plenitudo omnīū gratiarū. Quādo aut famelicus sedet ad mensam deliciarū valde satiat. Quādo egenus intrat gazophilatū thesaurorū valde ditaf. Quādo sitibundus peruenit ad fontem amēnū: tunc valde repletur. Beatus ergo ioannes recubēdo supra pectus domini sedit vt famelicus ad mensam angelorū: et ideo fuit valde satiat. Intrauit tanq̄ egenus gazophilatū omnīū scientiarū: et ideo fuit valde ditatus. Sedit vt sitibundus ad fontē omnīū grarū. et ideo fuit valde replet. ista tria tangunt Eccle. xv. Libauit eū dñs pane vite et intellectus. Ecce qualiter famelicus ē patus. Aqua sapientie potauit illum. Ecce qualiter sitibundus ē potatus. Jocunditatem et exultationem thesaurizauit super eū. Ecce qualiter egenus est ditatus. C Sextum privilegium est quia christus sibi pdisorem et non alteri reuelauit: put petrus ioāni inuuit. Ex quo ostendit eius magna auctoritas Petrus damianus. Profert christus ver

De circūcisione domini.

bus in medium et totus tacet senat⁹ apo-
stolorū. Joānes vero cum discipulorum
persona in se suscepta: vnus consultor
accedit. Ostendit ei⁹ magna potestas.
Idem. q̄tum apud iudicem p peccato-
ribus poterit: qui p ipsius curie celestis
senatoribus interuenit: ostendit magna
nostra securitas. Idem. q̄tum flagitare
debemus ei⁹ auxiliū: quēz sibi met apo-
stoli intercessorē petierūt. Et q̄ aduoca-
tus est sumus: humiliter est a minimis
imploandus. C Septimūz priuilegium
ē: q̄ omniū sanctorū perfectionē habuit
Idem. Quē in virtutibus incōparabi-
liter Joānes non excedat. Apostol⁹ nā-
q̄ est in epistolis. Euangelista in euan-
gelio. Propheta in apocalipsi. Fuit et
martyr in q̄tum in oleo aduersus. Unde
dicit pollicratus episcopus ephesiorūz
Joānes portat aureā laminā in fron-
te portans. martyr et doctor in epheso
obdormiuit. C Octauū priuilegiū est:
q̄ christus de ipso spālem curam hūit.
cum dixit Petro. Quid ad te. Curaz ec-
clesie petro cōmissit. curam autem ioan-
nis sibi reseruauit cum dixit. Sic ego
volo cum manere donec veniam tē. Et
matri cōmissit dicens. Ecce filius tuus.
Magnū est esse in cura vicarij dei. i. Pe-
tri. Mai⁹ est esse in cura matris dei ma-
ximūz in cura christi. C Nonū priuilegi-
um est: quia maior cum christus sua cha-
ritate repleuit. Quod triplici signo oñ-
ditur. P^o q̄m quia ad monumentum
prius cūcurrit. Grego. Illi p̄e ceteris
cūcurreūt. P^o Secūdo quia de charita-
te plus ceteris loquutus fuit Matthei
xij. Et abundantia cordis os loquitur
Christo. Mos est amantiū v̄l amōrez su-
um silentio tegere nequeat. P^o Tertio q̄
v̄sque ad decrepitā etatem charitatem
docuit. Hic Joānes cum ephesi morare-
tur vsq̄z ad vltimā senectutēz. et vix in-
ter discipulorūz manus ad ecclesiāz de-
ferretur. nec posset plena verba cōtere-
re semper dicebat. Gistoli dīlignite alter-
utrum. Tandem interrogatus cur hoc
semper diceret. Respondit quia precep-
tum domini est. Et si hoc solum fiat suf-
ficit.

Sermo. xli. C De inocētib⁹ v̄mo p̄m⁹.

Adi supra montem syon
agnū stantem et
Apoca. xliij. Gloria et beatitu-
do istorū paruulorū ex mltis
causis prout ex presentī lectōe colligit.
C Primo ex nobili associatōe: q̄z assorti-
ti sunt agnō. nec mirum si agnūs liben-
ter moratur cum eis. Homo quidē liben-
ter morat cum p̄cūibus suis. Christus
igit fuit bethleemita: et isti bethleemite
Libēter hō morat cūz ioculatorib⁹ suis
et isti sūt ioculatores xp̄i. Apoca. xliij. vo-
cē quā audiuit sicut cytharedoz cythari-
zantiūz in cytharis suis. Libēter homo
morat cū domicellis et iustoribus suis:
maxime cū sunt mūdī et honesti. et d hīs
dī. Sinemacula sunt ante thronū dei.
Libenter. n. homo morat cū p̄similibus
suis. Ip̄i nāq̄ fuerunt virgines marty-
res et innocentes. Libēter igit xp̄s cum
eis moratur tanq̄ virgo cū virginibus.
martyr cūz martiribus. inocēs cū inno-
cētibus. C Secūdo eorū glia causat ex de-
scriptōe cū dī. Hītes nomē ei⁹ et nomē
patris eius scriptū i frōtibus suis. Ter-
tium aut nomē qd i frōte scribit hētur
Apoca. iij. Et nomē ciuitatis noue hie-
rusalē. Ista ergo tria noīa. s. dō. hierlm.
et iesus. i frōtibus eorū sūt scripta. Deu-
at sūm Bān. idē ē q̄ ardo. Hierlm dī v̄
sio pacis. Iesus saluator. p qd dā intel-
ligi q̄ ip̄i hūit plenā inflammatōē i dei
dilectōe. Ysa. xxxi. Dixit dñs cui⁹ ignis
in syon. et caminus in hierlm. Plenam
cognitionem aperta dei v̄sione. s. Loz-
xij. Videmus nūc per speculū in enig-
mate: tunc autē facie ad facie. Et habeb-
unt plenā saluationē corp̄is et aie glori-
ficatōem. Ysa. lxi. In terra sua duplicia
possidebunt. C Tertio cōsistit gloria ip-
sorum i locunda iubilatōe cūz dī. Et ca-
tabunt canticūz nouūz. In quo quidēz
cāntico tria sunt. s. nouitas. singularitas.
et sōngitas. Nouitas cum dī. Cantabūt
canticūz nouūz. Haymo. Canticūm no-
uum cantare: est de incorrupta mētis
et corporis integritate gaudere. Singu-
laritas cum dī. Nemo poterat dicere cā-
ticūm nisi illa tē. Beda. Hoc canticū ce-
teri electi audire possunt. licet dicere ne-
queant. quia per charitatem quidam dī

eorum celsitudine leti sunt: quāvis ad
eorum premia nō assurgant. Sonoras
vero notas: cum dī. Tanquam vocem
aquarum multarum. Illa autem sonori-
tas assimilatur triplici sono. s. aquarum
tonitru et cythare. Sci eim qui laudat
deum pro victoria quam habuerunt de
persecutoribus tyrānorum cātāt canticū
aquarum multarum: q. p. aquas tribula-
tōes intelligunt. Juxta illud ps. Saluus
me fac deus quoniam intraverunt aque vi-
sū ad aīam meā. Qui vero laudat deū
p. victoria demonum qui stant in acre ca-
lignoso cātāt canticum tonitru. Qui
vero laudant p. victoria carnis cātāt
canticum cythare. In cythara quidem ē
lignus attenuatus et chorda extensa: q.
corpus et ebet ieiunius attenuari et mem-
bra mortificari. Quāto causat eorū
gloria ex perpetua incorruptōe: cum dī.
Hi sunt q. cum mulieribus nō sunt coing-
nati. Merito cuius incorruptōis semper
agnus sequunt. Unde subdit. Hi sequū-
tur agnum quocumq. ierit. Et eisdē eūz
eo vestibus albis decorant. Apo. iij. Al-
bulabunt mecum i. albis. Corā ipso con-
tinue modulant: sicut supra dictum est
Et corona aureola adornat. Ecce. lxv.
Corona aurea super mitrā ei. Quā-
to causat eorū gloria ex p. modicali pas-
sione: q. primi martyres extiterunt. qd
notat cū dī. Hi empti sunt ex omnibus
p. mitie deo et agno. De his p. mitijs dī
Exod. xxiij. Decimas tuas et primitias nō
tardabis offerre. Christus. n. primitias
deo obtulit qm istos parvulos ad deum
misi. Chrys. Aditit infantes xps ad ce-
lū. offert noua encensā patri primitias
fructuum exhibet genitori. Opulsi bea-
ti modo nati nūquam tentati nōdū ab-
lactari et iam coronati. Aug. Has prim-
tias misit xps patri. venit infans et veni-
unt infantes. Infans ad nos: infantes ad
celū. Nō tñ christus obtulit p. mitias sed
et decimas quas quidē obtulit vltius:
mortuus et glorificatus. Nā vltius obtu-
lit decimas abstinentiarū qm. xl. diebus et
xl. noctibus ieiunavit. Mortuus obtu-
lit decimas horarū qm per. xl. horas mor-
tuus iacuit. Glorificatus obtulit decimas
dierum. quādo resurgens. xl. diebus dī

scipulis apparuit. Et dī. xxxvi. dies
sunt decime anni. Christus tñ voluit su-
peraddere ad inuendū q. in fuitio dei
semp homo debet plus facere q. min.
bene ergo dicit decimas et primitias nō
tardabis offerre. Non. n. tardavit offer-
re primitias qui parvulos obtulit recen-
ter natus. Non tardavit offerre decimas
qui eas obtulit et vltius et mortuus et glo-
rificatus.

C Sermo. xliij. De eisdē Sermo. iij.

Hempti sunt ex oib.
agno. Apo. xliij. Passio isto-
rum beatorū parvulorū p. mē-
dabilis ē ex quatuor videlz. ex tpe. nu-
mero causa et loco. Ex tēpe q. p. mit-
tie p. chusto passi sūt. Ideo dī. Hi empti
sunt ex oibus primitie et. et iō facti sunt
erūpētes ecclesie gēme. flores primi na-
scētis ecclesie. et plantatōes nouelle et i.
mature. P. nō nāq. fuerūt erūpētes
ecclesie gēme. Aug. Isti iure dicūt mar-
tyrum flores quos in frigore infidelita-
tis exortos velut p. mas erūpētes eccle-
sie gēmas. quedam p. secutōis p. uina de-
coxit. de istis gēmis dī Ben. xl. Videbas
corā me vitem in qua erant tres p. pagi-
nes crescere paulatim in gēmas. et post
flores vvas mature facit. Ista vitis ē xps
in qua fuerūt tres p. pagines. i. tres mar-
tyrum distinctiones. Quorum vna p-
tulit gēmas. i. horum martyrum p. mit-
as qui fuerunt martyres actu sed non
voluntate. P. Secūda p. tulit flores. i. sā-
ctos p. flores qui fuerunt martyres vo-
luntate sed non actu. inter quos p. ma-
tus tenet Joānes euāgelista. P. Tertia p-
tulit vvas maturas. i. martyres actu et
voluntate. inter quos p. matū tenet ste-
phanus. Secūdo fuerūt p. mi flores
nascentis ecclesie. De quibus dī Lā. ij.
Capite nobis vulpes parvulas que de-
molūt vineas. nam vinea nostra flo-
ruit. Vineā. i. ecclesia floruit quādo istos
martyres produxit: in floribus vulpes
dimolite fuerūt qm herodes et sui cōpli-
ces istos martyres necauerūt. vñ hero-
des vocat vulpes. Lu. xij. Ite dicite vul-
pi illi. Licet autem isti flores fuerūt auul-
si: non tamē suo odore p. uant. Cant. ij.

De innocentibus

Uince flores odorem dederunt. C Ter-
tio fuerunt placentes nouelle et imature.
Isa. xvij. An mellis totus effloruit: et im-
matura placentia germinauit. Sunt enim
quidam placentes que fructum martyrii per-
lerunt in senectute: sicut petrus: quidam in
iuuentute sicut stephanus. quidam in sua ima-
tuitate seu nouella placentia sicut mar-
tyres innocentes. ps. Filij tui sicut nouelle
oliuarum in circuitu mensae tue. C Secundo eo-
rum passio est commendabilis ex numero. Et
hinc nobis eorum numerus ignorat nisi ecclesia
sub numero magno eos honorat. unde dicitur
supra. Et cum eo ceterum quadraginta milia.
quod ergo illa beata societas est tam numero
satis digna est maiori ueneratōe. Si enim
unus miles regis honorandus est: multo
fortius militum multitudo: et maxime qui
est de cognatione regis: et erant familiares
regis et idcirco eiusdem regis vestibus. Sic
tales fuerunt isti paruuli qui fuerunt de co-
gnatione christi: cum fuerunt de bethleem iuda.
Et christus de iuda origine duxerit. Sunt et
sibi familiares. Apoca. xij. Hi sequunt
agnum quocumque iterit. Sunt et induci secum
eiusdem vestibus. Apoc. ij. Ambulabunt
mecum in albis: quia digni sunt. C Secundo sunt
digni facillime exauditione. Si enim deus ex-
audit preces unius sancti. multo fortius pre-
ces multorum. nam impossibile est preces multo-
rum non exaudiri. unde et ipsa uirgo beata ad-
rogandum deum sola non accedit: sed magna
societas cum ea uadit. ps. Assistit regina a
dextris tuis etc. C Tertio sunt digni ma-
iori exultatione. Cum enim multi sunt qui gau-
dent: gaudium unius augeat ex gaudio sin-
gulorum. Et ideo gaudium istorum paruulorum tan-
to amplius augeat quanto amplius ab inuit
ceus infirmant. ps. Ecce quod bonum et quod locum
dum etc. Aug. i li. p. 1. Qui cum multis gau-
det in singulis uerbis est gaudium quia ser-
uere faciunt se et infirmantur ex altero.
C Quarto est idonea dei laude. Si enim
deo est accepta laus unius sancti. multo for-
tius multorum. ps. Ex ore infantium et lacten-
tium perfecisti laudem etc. C Tertio eorum pas-
sio commendabilis est ex causa: quia propter christum sunt
passi. et ideo iure in numero martyrum copu-
tantur. Et hoc quod accidit ratione persone: quia
pro christo passi sunt. imo in singulis christus pas-
sus est. Hester. vij. Dossis noster est cuius

crudelitas reducat in regem. ff. ad. l. agl.
l. q. occidit. §. penult. qui occasione dant
dat: unum dedisse uidetur. Debit ergo
christi pietas illis dare uitam glorie quibus oc-
casio aliter abstulit uitam nature. C Secundo
hoc accidit ratione singularis gratie. Rex enim
terrenus quando coronat multos milites se-
cundum facit. Christus ergo qui coronatus erat co-
rona paterna: hodie coronatus est corona
materna. Et ideo non rex nouos milites
sibi uoluit congregare. C Tertio hoc acci-
dit ratione innocentie in baptismo sanguis
assecute. Verum. Ille pro christo trucidatus. In
fantes dubitet coronari: qui generatos in
christo non credit inter adoptivos filios gene-
rari. Et sicut tunc circumcisio: nunc uero ba-
ptismus sine ullo uoluntatis usu sufficit
ad salutem: sic pro christo susceptum martyrium
illis sufficit ad sanctitatem. C Quarto co-
mendabilis est ex loco: quia in bethleem iude
passi sunt: ex quo tres prerogatiuas assecuti
sunt. C Primo magna cum christo familiarita-
tes. ex eo quod in ciuitate christi nati sunt. Doctores
enim et usque ciuitatis magnam solent adinu-
ulcem familiaritatem habere. magnam familiarita-
tem et christus eis ostendit: quia fecit eos de came-
ra sua. Apo. xij. Cantabunt quasi carmen etc.
De societate sua ibidem. Hi sequunt agnum
quocumque iterit. De militia sua: quia tamquam
militones eiusdem vestib' eos induit. Apoc.
ij. Ambulabunt mecum in albis. C Secundo
magna in christo societas: quia bethleem domus
panis interpretatur. Satis illo pane. de quo
dicitur Joa. vi. Ego sum panis uerus etc. ps.
Sicut ablactatus super matrem suam: ita re-
tributio in anima mea. i. sicut puulus lacte
nutritus: postea grandis uelut ablactatus
ad mensam patris recipit sic fiat retributio
in anima mea: ut. s. hic lacte matris eccle-
sie nutritus. tandem ad mensam celestis pa-
tris se recipiat ubi iam non nutritur lacte
puulorum: sed pane solido perfectorum. Hinc est
quod abraham non in natuitate Isaac: sed in
eius ablactatione gratia de fecit putiui: ad si-
gnificandum quod non est plena satietas ad ube-
ra matris: sed ad mensam patris. C Tertio
mernerunt spiritualis dei laudatores: ideo nati
sunt in bethleem iude qui interpretatur pater-
nitas. Magni enim est pateri domino corde. Maxima
est pateri domino corde et ore. Maxima cor-
deiope et ore. Supremum et pateri cum

sanguinis effusione. Taliter p̄fessi sunt
isti paruuli de q̄bus dicit ecclesia non lo
quendo: sed moriēdo p̄fessi sunt. Phil.
i. Magnificabilē x̄ps in corpore meo siue
per vitā siue per mortem rē.

Sermo. xliiij. De eisdē sermo. iij.

ARGE et accipe pu

eruz et matrē eius et fuge i egyptū rē. Circa istud euāgelium
plura vidēda occurrunt. Primo q̄re
x̄ps fugit. q̄d q̄dez fecit multiplici de cā.
Primo s̄m L̄hy. p̄pter ostēfiones hu
mane nature. Quātū enī ad diuinā nō
habuit necesse fugere: s̄ potius nullus
eū potuit effugē. ps. Quo ibo a spū tuo
et quo a. f. rē. Sec̄do p̄p victoriā sue sa
piētie. Fugiendo enim herodē vict et sibi
militēs acq̄siuit. Petr⁹ rauē. bellicosus
si i bello fugit: artis ē nō timoris. Ter
tio p̄pter documētū: vt ex hoc nos doce
at nullū debē idignari. si inocēter ab im
pijs parlat. Joā. xv. Si me p̄secuti sūt et
vos p̄sequēti. Hiero. A cunabulis eccle
sie nō s̄ruit inq̄tas p̄mēs: iustitia paties
Quarto p̄p exēplū: vt ex hoc intōme
mur nobis fugiēdū ē. Ad fuga puidē
tē: q̄n scilz maiori vtilitati reseruiamur.
Mat. x. Lū p̄sequēti vos i ciuitate ista:
fugite in alia. Ad fuga cautele. Sūt. n.
qdā vitia q̄ nō p̄nit vici nisi fugiendo. i.
Lōz. vi. Fugite fornicationē. Ad fuga
p̄passiōis: q̄n a facile maloz fugimus vt
occasione subtrahamus. Sec̄do viden
dū est de p̄sonis que fuerūt in ista fuga:
que fuerunt maria: ioseph et puer iesus.
Istud p̄sortiū est inuētū in bethleē a pa
storibus in fugiēdo in egyptū et i redeū
do. Siue ergo heredē. i. dyabolū fugias
siue de egypto. i. de p̄c̄s redeas. siue in
bethleē. i. in grā maneat semp tecuz ha
beas maria. i. amaritudines penitentie.
Puer. i. puritatē consciētie: et ioseph. i.
augmētū virtutis et gratie. Tercio vi
dendū est de p̄tingentibus in via. Ibi
enī x̄ps manifestauit suā maiestātē. Nā
sic legit i hystoria tripartita. Alboi que
daz p̄cera in via exis vsqz ad terrā icli
nara puerū simplr adorauit. Sec̄do
manifestauit suā bonitatē: in eo q̄ parē
tes suos in via paui. Nā sicut legitur in

libro de infantia saluatoris: cū sub qua
dā palma altissima q̄scent et esurirent
atqz sitirēt palma ad p̄ceptū pueri vsqz
ad terrā se icltnās fructus colligendos
obtulit: et de sua radice fontē produxit.
Tercio manifestauit suā p̄ates: q̄ pa
rentes suos a latronib⁹ defendit. Lū. n.
i latrones irrūssent q̄ eos expoliare vo
lebāt. vnus eoz respiciēs puer atqz mē
dico vobis si possibile ēēt deus icarnari:
dicerē istū puer deū ēē. et sic socios suos
iduxit vt eos illesos abire permitterēt.
Iste dī fuisse ille latro cui postea dñs dī
x̄t: amē dico tibi: hodie mecū eris in pa
radiso. Quarto vidēdū est de ira he
rodis: pro eo q̄d dī: Iratus ē valde. Ira
tus est q̄d p̄pter regni zelum. Prouer.
xix. Sicut fremit leontis: sic et ira regis.
Aug. Quid erit tribunal iudicantis q̄n
supbos reges curia terrebat infantis: p̄p
sui p̄tēptū. L̄hy. Adagi p̄tēntes hero
dē addidit cās dolorum p̄pter cēsatis
metū q̄ p̄ceperat ne sine sui ip̄erio alqz
rex diceret vel ēēt. Quito vidēdū est
de seuitia herodis: pro eo q̄d dī: Occidit
oēs pueros. Excessit. n. in trib⁹. s. i. nume
ro. q̄ cū deberet occidē vnū occidit oēs
In loco: q̄ cū deberet occidē bethleē
mitas: occidit et finitimos. In tpe: q̄ cū
deberet occidē anniculos: occidit et bi
matos: et infra. Putus aut tantū excessus
q̄druplex fuit cā. Prima eius ip̄licabi
lis ira. Prouer. xvi. Ira nō h̄z misericor
diā: nec erūpens furor. Sec̄da eius se
uitia: q̄ in sanguie delectabit. Ec̄. viij.
Quasi autem nihil est ante eū sanguis.
Tercia est astutia: vt. s. oēs occidendo
ille non posset euadere quem querebat.
Sed dī Job. v. Apprehēdit sapiētes in
astutia eoz. Quarta ē diuina p̄uden
tia que ex tanta herodis seuitia tantam
sibi martyrum multitudinē copulauit.
Sexto q̄d vidēdū est de tpe occisiōis
p̄ eo q̄d dī: Videns q̄ illusū esset a ma
gis. per q̄d dā itelligi q̄ facta fuit eoz
occisiō post epiphaniā. sed tñ s̄m Blo.
post annū et quattuor dies pueroz occi
siō facta fuit. Bisulit eim triplici de cau
sa. Primo p̄pter discredentiā: q̄ s̄m
glo. magis discredidit putans eos falsa
stelle apparitōe delusos. Sec̄do p̄pter

astutia: ut, scilicet, dissimulando puer in mediū deduceret. *¶* Tertio propter moras p̄tra-
ctam. Fuit enim romā a cesare citatus.
Et sic fere per annū ipeditus fuit. *¶* Se-
ptimo videndū est de fletu matris p̄ eo
q̄ rachel et nō iacob inducit ad plo-
randū. Matres enim cū sint magis passibi-
les p̄fuerūt plus dolere de filiorū ad-
uersitate q̄ patres: et patres plus gau-
dere de eorū p̄speritate q̄ matres. Istud
inuit salomon dicens Prover. x. filius sa-
piens letificat patrē: filius autē stultus
mestitia est matri sue. Mater eiz plus
diligit: et ideo plus dolet q̄ filius p̄dit.
q̄ autē plus diligit ostēdit triplicē rōne.
¶ Prima est q̄m mater dat plus de sub-
stantia sua filio q̄ pater: et ideo maiorem
partē videt habere. *¶* Secūda cā ē q̄m ma-
ter plus laborat circa filiū q̄ pater. Istud
autē circa qd̄ magis laboramus: magis
diligim⁹. *¶* Tertia cā est q̄m mater plus
ē certa q̄ pater. Et iō mater diligit filiū
tanq̄ rez certā. pater vero aliqui inu-
nit diligit tanq̄ rez dubiā. *¶* Octauo vidē-
dū est de morte herodis: p̄ eo quod dī.
Erat vsq; ad obitū herodis. Adors enim
sua fuit mors pessima: q̄ manu p̄p̄ia se
occidit. Herodes qd̄ iniuste effudit san-
guinē parvulorū. Et ideo bibit sanguinē
p̄p̄iū quē gladio in ventre imerso effu-
dit. Bibit sanguinē filiorū: q̄ filios p̄o-
p̄ios iterem. Unū augustus cesar hoc
audito dixit: Mallē ē herodis porcus
q̄ filius. q̄ cū sit p̄fetus porcis parit
et filios occidit. Legit ē in quadā croni-
ca q̄ herodes quēdā filiū suū parvulus
in bethleē traxerat nutritū: q̄ euz
ceteris parvulis occisus est. Et q̄ hero-
des sic sitinuit sanguinē parvulorū: sic bi-
bit sanguinē p̄p̄iū et domesticū suorū
diuinū. Ideo pōt sibi cōuentre qd̄ dicit
Apoc. xvi. Justus es dñe qui hoc iudica-
sti: q̄ sanguinē sanctorū tuorū fuderūt: et
sanguinē de disti- cis bibere vt digni sūt.
¶ Nono est videndū de subtractōe lau-
dis: q̄ ecclesia subtrahit cārica laudis et le-
titie. Et hoc primo in signū fletus: quem
matres habuerūt. Secūdo in signū sta-
tus: q̄ scz in limbū descenderūt. Tertio
in signū incolarum. quem virgo beata
puer et ioseph fugiendo iegyptū fecerūt.

Magna p̄passione dignus fuit et p̄pter
puerū tenerā etatem. p̄pter puerperij nō-
uitatē et p̄pter ioseph senectutē.

Sermo. xliiij. Eodē die sermo. liij.

Mitens occidit oēs pue-
ros. In his ver-
bis tria tāgunt. *¶* Primo he-
rodīs iniqua sentētia euz dī:
Mitens. *¶* Secūdo eius scititia cum dī:
Occidit. *¶* Tertio parvulorū innocentia
cum dī: Oēs pueros. *¶* Sentētia autem
dī iniusta tribus modis. Aut ex animo:
q̄m ex ira vel turbatōe p̄ferē. Aut ex or-
dine: q̄m ordo iuris omittit. Aut ex cau-
sa: q̄m sufficiens causa nō suffragat. p̄pter
hec autē snia herodis iniusta fuit. *¶* Pri-
mo ex animo: q̄ ex ira et turbatōe ipsaz p̄-
tulit. Nā in aduentu magorū dī q̄ turba-
tus est. hic autē dicit q̄ iratus est valde.
Ibi enim turbatus est p̄pter p̄digij noui-
tates: vel p̄pter romanorū timorem. hic
autē turbatus ē p̄pter magorū deceptio-
nez: et timens regni sui amissionē. Et in
tali turbatōe et ira sentētia p̄tulit. Et iō
eius snia ex animo iniusta fuit. Ioan. i.
Ira enim viri: iustitiaz dei nō operatur.
¶ Secūdo fuit iniusta ex ordine. Videtur
enim ad pueri inquisitionē ordinate p̄o-
cessisse. Primo eiz quesitū de loco nati-
uitatis a doctoribus legis. Secūdo de ipe
ab ip̄is magis. Tertio iquit mādāt de
p̄sona dicens: Ite et interrogate diligen-
ter de puero et. Istū autē triplicē inquisi-
tiōis ordinē insidiosē faciebat. nō vt pue-
rū adoraret: sed vt pderet. et ideo ei⁹ sen-
tētia ex tali ordine fuit iniusta. *¶* Iō Ba-
vij. assimilatur vrsō: in cuius ore erant
tres ordines dentium. Istē vrsus ē insidi-
tor herodis. Thren. iij. Vrsus insidi-
ator est mihi. hic habuit in ore suo tres
ordines. q̄ ab ore suo tres de xpo emana-
uerūt inquisitiones: sed tamē fuerunt ordi-
nes dentium et vrsi: q̄ insidiosē faciebat et
lacerare intēdebat. *¶* Tertio fuit ex cau-
sa: q̄ innocentes dānavit. Bas. xij. Nūc
petas tua ve. que operaberis prius iudi-
cans in dicta iniusta: innocentes oppri-
mens et dimittes nocuos. ideo ipsi beati
parvuli innocēter dānati v̄ndictam pe-
tunt a deo dicentes Apoc. vi. Usq; quo
dñe sanctus et verus non iudicas et vin-

dicas sanguinē nostrū de hīs qui habi-
tant in terra. C. Secūdo ponit herodias se-
cūda cum dī: Occidit. Et q: sanguinē in-
nocentē iniuste dānavit: ideo iuste dāna-
tus est. Unde effusio sanguis puulorum
nō poterit i iudicio occultari: sed mani-
festabit a terra reuelāte. Ysa. xvi. Reue-
labit terra sanguinē suū. Job. xvi.
Terra ne opiaris san. meū. Ab ipso par-
muloz sanguie proclamāte. Un dicit iu-
dex Ben. iij. Uox sanguinis fratris tui
clamat de terra ad me. A tota celestia cu-
ria interpellante. ps. Vindica sanguines
sanctorū tuoz qui effusus est. A dei iusti-
tia reqrēte. Ezech. iij. Sanguinē autē de
manu tua regra. C. Tertio ponit paruu-
lo inocētia cum dī: Pueros. In herode
qdē erat malitia: in istis inocētia. In il-
lo caliditas: in istis simplicitas. In illo
potētia: in istis infirmitas. Pugnat er-
go cū inocētia malitia: cū simplicitate
caliditas: cū infirmitate potētia et erude-
litas. S3 in isto bello inocētia malitiam
vicit: astutia simplicitas fregit: potētia
infirmitas superavit. Istud triplex bellus
adhuc quotidie geritur. Eccl. iij. Terri-
me ad alta: et vidi calūnias q: sub sole ge-
runt. Ecce quomō ipugnat astutia sim-
plicitatē et lachrymas innocentia nec posse
resistere eoz violēte. Ecce quō ipugnat
potētia infirmitatē.

C. Sermo. xlv. C. De sancto thoma
cātuariensi Sermo primus.

PRO iustitia ago-
nizare: p anima tua et vsq: ad
mortē certa p iustitia. Eccl. iij.
Pugil fidelis et miles strenu? in sua pu-
gnatōe dī habere. scām legitimā: intē-
tione rectā et finālē pseuerantiā. Ab his
tribus beatus thomas in sua passione cō-
mendat. C. Primo a legitima causa cu-
dict: Pro iustitia agonizare. Describit
aut iustitia q: sit virtus reddēs vnicui-
q: ius suū. s. deo obedētia: supiori reue-
rentia: pari cōcordia: inferiori disciplinā:
inimico partēta: miseris et afflictis cō-
passionem operosā et sibi sanctimoniam.
Pro tali iustitia sanct? thomas pugna-
uit. P. Dedit enī primo deo obedētia:

q: maluit obedire deo q: regi ptra deuz:
et deo regis irā ptra se puocauit. Actū.
v. Obedire oportet deo magis q: homi-
nibus. P. Secūdo dedit supiori reueren-
tia. i. sumo pontifici. Nā cū quādā vice
a rege artat? voto eius annuisset: ab al-
tari postmodū se suspēdit donec per suū
nuū pontificē est restituit. Eccl. x. In me-
dio fratruz rector illoz i honore. P. Ter-
tio dedit pari concordia. vnde dī de eo
q: saluo semp rigore sub decētia vestiu-
z et apparatu vtesiliū pcor dābat moribus
singulorū. ad Roma. xij. Si fieri pōt qd
in vobis est cū oibus hoibus pacē habēn-
tes. P. Quarto dedit subditis disciplinā
vnde dī de eo. Sapiētia qua pāditus erat
in ecclesia malignorū phibebat ifultus.
Prouer. xix. Stulticia colligata est in
corde pueri: et virga discipline fugabit
eaz. P. Quinto dedit inimicis patiētia:
q: in exilio positus pro rege ac regno an-
glicie semp orauit: et suis occisōibus nul-
luz ipatientie verbū dixit. Luce. xxi. In
patiētia vestra possidebitis aīas vestras.
P. Sexto dedit miseris cōpassionē ope-
rosā: q: quotidie. xij. pauperuz pedes
curuatis genubus abluēbat. et post refe-
ctionē cuiuslibet quattuor argēteos p eo-
ruz vlibus cōsumēdos erogauit. P. Se-
ptimo habuit in se sanctimoniam: q: virgi-
nitatē seruauit: et carnē suā ieiunijs et ci-
licio macerauit. Heb. xij. Pacez sequimur
cū oibus et sanctimoniam tē. Et q: sic lu-
sticia seruabat pōt dicere cū Job. xxi.
Iustitia idutus suz: et vestimē me licet ve-
stinēto. Ille qui est idutus ab omni par-
te est tectus. Sic beat? thomas iustitia
sult idut? a dextris: q: ipsaz defendit in
apice pōtifficalis dignitatis. A sinistris
q: ipsaz defendit i exilio relegat. Ante
se: q: ea que sui pdecessores in iudiciuz
ecclesie pcesserāt ipse noluit cōfirmare.
Post se: q: in his que petebat rex assen-
tire noluit vidēs imminere futur pericu-
luz aīaruz. P. Secūdo cōmendat ab iten-
tione recta: cum dī pro aīa tua. Adulti-
cim sunt q: pugnat pro substantia sua et
pro pelle sua et gloria sua: sed pauci pro
aīa sua: cuzm ibi magna pugna regrat.
Mat. xi. Regnuz celoz vū patit et vio-
lēti rapiūt illud tē. Et ponit ibi triplex

De sancto thoma catuariensi.

vocabuli violentias designas. s. viz et violenti rapuit illud. ad designandum quod tales tripliciter vim debet inferre. s. rōi intellectuam captiuando. ij. Cor. x. In captiuitatem redigentes intellectum. voluntati ipsam a suis concupiscentiis auertendo. Eccl. xviij. Post concupiscentias tuas non eas etc. Et operatiue opera fortia aggrediendo. Prone. xl. Sanum suum misit ad fortia. Vel potest dici quod ponit ibi illud triplex vocabulum. ad inueniendum quod qui vult habere fortissimum celi castrum. debet habere audacem animum ne sit formidolosus. strenuum conatum ne sit otiosus. tolerantiam contra quodlibet aduersum ne sit delitiosus. Ista tria genera homines de bello deiciunt. ut habet Deut. xx. Quis est homo formidolosus et corde pauido. ecce formidolosus. Quis est homo qui edificauit domum nouam etc. Ecce qui otiosi volunt in domo quiescere et non ire ad labores. Quis est homo qui respōdit uxori etc. Ecce delitiosus qui delitiis volunt vacare. Sed beatus Thomas habuit audacem animum: quia contra regem causas ecclesie audacter defendit. Strenuum conatum: quia antiquas vellet excedere in extremum se miti permisit. Tolerantiam contra quodlibet aduersum: quia mortes sustinuit. Tercio commendat a finali perseuerantia: cum de usque ad mortem certa persistencia. Uere usque ad mortes per iustitiam pugnavit: quia per ipsam defendenda quadruplex martyrium sustinuit. Primum fuit in reprobatione: quia fuit omnibus rebus ecclesie spoliatus. Et quāto sancti viri ablatio nem rerum libenter sustineant. volent tamē in quantum erant substantiam pauperum: et in quantum vident ea consumi vitiis impiorum. Ista autem tanta patientia quoddam martyrium est. Grego. Sine ferro martyres esse possumus si patientiam veraciter in animo custodimus. Secundum fuit in suorum propinquorum persecutione quod magnum dolore et compassionem generauit sibi. Grego. Qui dolore exhibet in aliena necessitate crucem portat in mente. Tercium fuit in exilij relegatione: quia a patria sua fuit expulsum et per diuersas puincias exul et sectus. Fuit enim de numero eorum de quibus dicit Heb. xi. Circulerunt in melioribus et in pellibus caprinis egentes: angustia,

afflictio: quibus dignus non erat mundus. Ipse enim circuliuit: quia per diuersas patrias et terras peregrinatus fuit: et in pellibus caprinis: quia cilicium texerebat. fuit egens: quia omnibus bonis spoliatus et angustia: propter compassionem afflictorum: afflictus propter perditionem inimicorum. Et quia mundus eo dignus non fuit: ideo deus dimittendo ipsum abstulit. Ysa. lviij. Et facie militis collectus est iustus. Quartum fuit in sua occisione: quia eius cerebrum sparserunt et cum crudeliter occiderunt. fuit eis de numero illorum de quibus dicit Heb. x. In occisione gladii mortui sunt. ps. Gladium euaginauerunt peccatores etc. Sed certe gladii eorum intrauit in corda ipsorum: quia alij digitos dissecperunt. alij sanie defluentes. alij paralisi dissoluti. alij ementes effecti miserabiliter mortui sunt.

Sermo. xlvj. De eo dicitur. Sermo. ij.

ustus iustificet

Adhuc: et scriptus iustificet adhuc Apoc. xxi. Beatus thomas in vita sua fuerit et iustus et sanctus. in passionem tamen sua fuit magis iustus et sanctus ostensus et hoc propter septem conditiones que in passione sua reperiuntur. Primo namque fuit passus in loco sancto. id est ecclesia ad inuendum quod ipse ecclesiam consecrabit. et ecclesia ipsum magnam et sanctum ostendebat. locus siquidem aliqui sanctificat locum: sicut templum sanctificat aurum. vii. Matth. xxiij. Quis matius est aurum aut templum quod sanctificat aurum. Aliqui vero locum sanctificat locum. sicut corpus christi et reliquie sanctorum quod sanctificat locum in quo recedunt. Alii quoniam vero locus sanctificat locum et econuerso. Sicut per in arca que tabulas sanctiores ostendebat. et tabule arcam sanctiores reddebat. In hoc igitur quod thomas passus est in ecclesia ipse ecclesiam sanctiores reddidit: et ecclesia ipsam sanctiores ostendit. Secundo passus est in officio sancto. ad inuendum quod de laude vite transibat ad laudem patrie ubi omnia que sunt in hoc conuertuntur ad laudem. Nam visus alleluia dei admirabilis visionem clamabat et ait Hester. xv. Valde admirabilis es domine et facies tua plena est gratia. Odeatus affectus tam mirabilis odore. dicit Lani. i. Trahe me post te cur

remus in odore vnguentorum tuorum. Au-
ditus recreatus angelica sublatione. dicit
Lam. v. Sonet vox tua in auribus meis
et os dulcoratum laude dei. dicit ps. Re-
ple os meum laude et. Manus locum di-
tare christi aplexatione. dicit ps. Deus gentes
plaudite manibus. Tertio passus est
in membro sancto. i. in capite sacro oleo
delibuto. Est autem quadruplex caput.
Primum est supersubstantiale. s. deus. Iud
non erat in beato thoma lesus: sed osli-
genter conservatus. nam instar serpentis
corpus exposuit et caput servavit. Secundum
conditum est rationale quod est ipsa mens sive supe-
rior pars rationis. Istud sicut non erat lesum
paulum patiens vel immutationem.
Tunc de martyribus. Non murmur re-
sonat non querimoniam et. Tertium est
spirituale scilicet ipse platus qui est caput eccle-
sie. et quantum ad hoc persecutoribus resti-
tus et corpus ecclesie defendit. ad Col. i.
Adimpleo ea que desunt passionibus
christi in carne mea pro corpore eius quod est ec-
clesia et. Quartum est corporale et istud se-
rvandum expositum: et caput christi in se con-
servavit. Sicut opponit quibus brachium
ut ab ictibus caput custodiat. Quarto
passus est in tempore sancto scilicet in tempore
divine natiuitatis ad inveniendum quod sicut
christus natus erat in terris: sic ipse nasce-
batur in celis. Alia enim sancta mors coeli
per bona proposita. parit autem per bona
opera. nutrit vero per dei verba. Hoc autem
hic facit gemendo: tunc autem facit gauden-
do. Apocal. xii. Mulier amicta sole et.
Tunc alia est amicta sole: quoniam sequitur christi co-
nversionem. Tunc huius coronam duodecim
stellarum quando servat doctrinam duodecim
apostolorum. Tunc huius lunam sub pedibus: quia
huius terrena super affectibus. Clamat autem
quoniam parit: quoniam in presenti seculo igemiscit. Ta-
dem raptus et filius eius ad thronum dei:
quoniam post generationem que sit cum dolore in
mundo generant filium eius cum honore i. ce-
lo. Quinto passus est pro causa facta: quoniam
pro libertate ecclesie defendenda. In veteri
lege nulla erat libertas sed servitus. Ipsi
enim haberent litteram pro femina. s. deum. habe-
bant tamen ancillam nostram. s. synagogam. Pe-
trus autem sequitur ventrem et veris condi-
tionem quantum ad libertatem et servitutem.

Erant tamen ibi quidam tota se servuti: quos. s. ha-
bebant ancillam nostram. s. synagogam: et ser-
uum patris. s. diaboli. Jo. vii. Vos ex pa-
tre diabolo estis. In nova autem lege est li-
bertas: quoniam nascimur ex libero patre scilicet
deo. et libera matre. s. ecclesia. Gal. iii. Non ser-
vus ancille filii sed liberi. Sunt tamen et ibi
quidam servi qui videntur esse filii dei et ecclesie
per fidem: et sunt filii diaboli per operationem
Jo. vii. Dis qui facit peccatum servus est pec-
cati. Christus ergo vos servos redemit. i. Lo-
runt. vii. Precio empti estis. Redemptos
manu misit. i. extra potestatem diaboli po-
suit. Jo. vii. Si filius vos liberaverit ve-
re liberi eritis. Liberos in filios adopta-
vit. ad Roma. vii. Non enim accepistis
spiritum servitutis et. Et de hoc chirogra-
phum fecit. Ysa. xlii. Ecce in manibus
meis descripsi te. Talemigit libertatem
thomas defendit: et ideo martyrium passus
fuit. Sexto passus est inter manus san-
ctas. s. inter monachos. Corpus christi
postquam prius imolatum fuit a nullo propheta
no fuit contractum: sed a viris sanctis fu-
it a cruce depositum et sepultum. Corpus au-
tem sancti thome fuit organum spiritus sancti
margarita dei et hostia christi. Ipsi autem
persecutores fuerunt canes: ideo non debue-
runt tangere organum spiritus sancti. et quia
erant porci non debuerunt concubare marga-
ritam dei. Mat. vii. Nolite sanctum dare
canibus et. quoniam persecutores erant propheta-
ni: ideo non debuerunt contractare hostiam
christi. Corpus ergo beati thome a ministris
dei tamen tangi debuit postquam tamquam sa-
cra hostia imolatum fuit. Nam et in vete-
ri lege hostia deo imolata non tangebatur
nisi manibus sacerdotum. Septimo erat
approbatus ab angelis sanctis. Nazari-
tus dicitur dum requiescit eternam dicere: audite
sunt voces angelorum decem. Letabitur
iustus et. Et hoc fecerunt angeli propter
dubium tollendum. Num enim non fuerit pas-
sus ab infidelibus? nec per fidem: sed a christianis
et per iustitiam voluerunt angeli ostendere hunc
verum esse martyrem propter similem offi-
cium. quia officium angeli est ecclesiam defen-
dere et custodire. ysa. lxi. Super muros
tuos iherusalem constitui custodem. et. Domus
autem eiusdem officii et artis honorem sibi i-
pendunt propter privilegium. angeli enim

sunt virgines p naturā: et thomas fuit virgo per grām: et ideo tāquā sibi similes privilegio spālī ipm honorat p laudem dīnā. Eccl. xij. Omne animal dīlīgit sibi simile.

¶ Sermo. xlvj. C De eodem. Sermo tertius.

Qui mihi ministrat

me sequat. Jo. xij. Beatus Thomas hūit quattuor magna pconia. C Primo nāqz habuit plationē dignā: qz fuit dei minister. vñ dicit Qui mihi ministrat. Ad bonū autēz ministrū tria requirunt. s. mūdicia: fidelitas: et prudētia. Nemo enim vult mīnistrū imūdu vel mīdelē seu faruū. De pmo ps. Ambulā in via immaculata hīc mihi ministrabat. de alijs duabus Luce. xij. Quis putas ē fidelis dispensator: et prudens. Beatus ergo thomas fuit minister dei ppter mūdiciā: qz integrā castitatē seruauit: et ppter sapiētiā: qz iura ecclesie sapiēter defendit. et ppter fidelitatem: qz de tribus que sibi cōmisit sibi fideliter deservit. s. de corpore p maceratiōē. de aīa per sincerā dilectionē. et de rebus p liberale distributionē. C Secūdo habuit cōpassionē xpō cōsimilē et acceptā: iō subdit me sequat. In passiōē qdē xpī mītra pmedabilia fuerūt. Pmo mūdē libera volūtas. ysa. liij. Oblatus est qz ipse voluit. Similiter et thomas volūtariē passus fuit: vñ cū monachi fore eccle clauderēt beatus thomas eas referans dixit: non ē ecclā vt castrū custodienda et sic occisoribus ebuiauit. P Scōz ē imēsa charitas que tāto fuit in xpō qz solus mort voluit et ceteros illesos seruari pcepti dīcēs: Si ergo me queritis sinite hos abire. Sīr et thomas dixit: si caput meū queritis pcepto ex parte dei ne cui dā clerico vel layco noceatis. P Tertiu ē magna vtilitas qz xpō passus ē pro iusticia ecclie acquirēda. ps. Annūciaui iusticiā tuā in ecclia magna. Sīr et thomas passus ē p iusticiā ecclia defendēda. P Quartū ē deuotiōis suauitas qua xpō tam plenus fuit qz inter vulnera patris se recōmendauit dīcēs: P in manus tuas cōmendo spūm meū. Similiter et

scīus thomas tūm occideret dixit deo et bēd Marie et scīs oībus et beato Blongio cām sanete ecclesie et mēspum pmedo. C Quintum ē constantie firmitas: tam cōstās eīz fuit xpō qz nō cessit ppter iniurias verborū: nec ppter supplicia tormentorū. Sīr et thomas recepit cōtumeliā cū ei dixerūt: Capite furē suspēdire latrone et p ditorē. Multas iniurias in rebus ppteris: qz fuit omnibus spoliatus. Et multa supplicia in tormentis: qz fuit i oībus membris punitus et exterebratus s. tñ in nullo potuit cōmoueri. C Terrō habuit vitā sanctā. et hoc notat cū dicit: Siquis mihi ministrat. Ipse enim se totū ministravit deo: qz se totū osulnis obsequijs mancipauit. Et sicut in passio ne: sic et in vita se xpō cōformauit. christi nāqz habuit humilitatē que maxime apparuit in pedibus ablutōe. Cōmunitatē q apparuit in benigna cōuersatōe. Baruch ij. Post hec in terris visus ē et cū hominibus quersat. C Asperitatē que apparuit in aduersorū pessione. ps. propter verba labiorū tuorū ego custodiui vias duras. Sīr et beatus thomas tātam habuit humilitatē qz singulis diebus pedes pauperū tredecim abluēbat. et quattuor argēteos cuiuslibet tribuebat. Tanta habuit et cōtratē qz saluo honestatis honore se oībus pformabat. Seneca. Id agamus vt meliorē vitā sequamur qz vulgus. nō vt cōtrariā alioquin quos emendare volumus fugamus a nobis et auertimus. Tanta habuit asperitatē qz iculnijs corpus suūz macerabat: et cilicio mēbra sua do mabat. Gal. v. Qui autēz sunt xpī carnē suāz crucifixerūt cū vitijs et cōcupiscētijs. C Quārto nūc habet claritatem eternā: cū dī: Vbi ego sum illic et minister meus erit. Circa quod notādū qz xpō ē in dextera patris. Mat. vlti. sedet a dextris dei. Et in gloria patris. Phil. ij. Dominus iesus xpō in gloria ē dei patris. Et in lumine patris. i. Titū. vi. Lucem habitat inaccessibilē: Et in throno patris. Apoca. i. Sicut et ego vici et sedī cum patre meo in throno eius. Beatus ergo thomas ē in dextera dei: qz recepit oīum beatorū affluentiam. ps. Delectationes in dext. tu. vsqz in finem. Est i lu-

mine
xij. et
te. nū
qz hz
Nobi
senat
bet ol
Aug.
derio
fastid
tur.
Sern
pa. S

T
tūm
uestr
tus. p
mīra
mede
tloci
C Et
ratus
Circa
sideri
ster. et
teria
su ap
guini
scīnā
cūral
Mat
scīfic
ne oī
Joā.
spū se
tere e
Aug.
cram
ghād
nitati
culpi
C Si
pamē
patria
factie
tri ve
accut
ne pñ

mine dei q̄ habet visionē apertā. i. loz. xij. Videmus nūc per speculū i enigmate. tūc aut facie ad faciē. Est i throno dei q̄ h̄z regiaz dignitatem. Prouer. vlti. Nobilia in portis vir eius cū sederit cūz senatoribus terre. Est in gloria dei: q̄ habet oīum bonoz securitatē z eternitatē. Aug. in li. cōfessio. Ipse erit finis desideriorū n̄roz qui sine fine videbit: sine fastidio amabit sine fatigatōe laudabitur.

Sermo. xlvij. C De sancto siluestro papa. Sermo primus:

Adeo est omnis medela: a rege accipies donationē. Eccl. xxxvij. Cōstantinus impator: cū lepra eēt p̄fus a siluestro ē curatus: z curati nō sunt ingratul. In verbis p̄missis p̄io ponit eius miraculosa curatio: cū d̄: Adeo est oīs medela. Secō cōstantin grata recognitiō: cū d̄: A rege accipies donationem. Circa p̄mū notādū q̄ cōstantin curatus ē p̄ siluestrū per virtutē baptisimī. Circa quē baptisimū quattuor p̄sone cōsiderant. s. apostoli. cōstantinus. siluester. z x̄ps. Ex pte ap̄loz fuit iūmāta materia z figura. Un̄ dixerūt cōstantino i v̄su apparētes: q̄ hominū effusione sanguinis inocētis. siluester ostēdet tibi p̄scinā. ecce materia in qua iūsus tertō curaberis ab oī lepre morbo. ecce figura. Materia eīz baptisimī est aqua que fuit sc̄ificata tactu dñice carnis cū in iordane ostēdit virtutē institutōis: cum dixit: Joā. iij. Nisi quis renat⁹ fuerit ex aqua z spū sc̄o zc. Aqua regeneratiōis que d̄ latere emanauit z b̄ndictiōis sacerdotis. Aug. Accedit verbū ad elemētū z fit sacramētū. Trina autē iūmersio fit ad desiderādū triūuanā x̄pi sepulturā. z q̄ a trinitate h̄z efficacīā. z q̄ triplicē remittit culpā. s. originālē: actūalē: z venīalē. Secō ex pte cōstantini fuit dispositio pambula. Disposuit eīz se ad baptisimū petri. s. p̄ cōfessionē: cōfessionē: z satisfactionē. Un̄ legi q̄ ad eccliam sc̄i petri venit z se de pctis suis lamentabilr accusauit. Mat. in. Bap̄izabant a iōā ne p̄ntentes pctā suā. Per opa p̄nic q̄

siluester are baptisimū vnus hebde ielu: nū sibi iudixit. Ch̄ist⁹ nō ieiunauit an̄ baptisimū: q̄ non id̄gebat aliqua dispositione. Ieiunauit aut post baptisimū. ad inuēdū q̄ qui in baptismo nascit nouus hō efficiat. Paulus aut z cōstantinus are baptisimū ieiunauerūt: q̄ indigebāt d̄spositiōe. Per opa misericordiē quia aut baptisimū carceres ap̄iri fecit. Matt. v. Beati misericordes: quā ip̄i misericordes: d̄i am cōsequēt. C Tertio ex pte siluestri fuit forma debita z recta int̄io: p̄ quas ip̄m int̄debat virtutē baptisimī sanare i corpore z mēte. vñ poterat d̄scere illō Jo. vij. Totū iocēz sanū fecit i sabbato. Tūc eīz fuit sabbatū p̄pter pacē que fuit eccl̄ie restituta. Quarto ex pte x̄pi fuit efficacīa ytuosa que fuit triplex. P̄ma ē: q̄ ip̄m in baptismo curauit a morbo lepre. ij. Re. iij. Restituta ē caro ei⁹ sicut caro pueri puuli. Secda ē: q̄ sibi in fudit lucē gr̄e. z hoc significat p̄ hoc q̄ i baptismo eius mirabilis splēdor lucis emicuit. Sup ap̄los descēdit spūs sanctus in lingua igneis. q̄ in p̄dicatore requirit lingua ignita ad inflāmandū. s. per cōstantinū apparuit in specie lucis: q̄ in p̄ncipe requirit lux sapie ad iudicandū. Tertia ē: q̄ ip̄m dignū fecit sua visione. hoc significat p̄ hoc q̄ x̄ps p̄stātino in baptismo apparuit. Legit enim i Reg. xij. q̄ absolū duobus annis facies regis non vidit. tertio aut vidit. Quia i lege nature cōtra pctm̄ originale iūstituta fuerūt sacrificia. in lege moysi circumcisio sed neutrum istozū celos ap̄iebat. i lege aut gr̄e quasi in tertio anno iūstituta ē baptisimus qui celos ap̄uit: z homines dignos dei visione fecit. C Secundo ponit p̄stātini grata recognitiō: cū d̄t̄clur. Et a rege accipies donationē. ipse eim eccliam x̄pi fundauit. vñ legi q̄ de fundamēto eccl̄ie sancti petri. xij. cophi nos terre p̄p̄is humeris asportauit. vñ d̄ict̄ quedā glo. sup ysa. lx. Edificabunt filij peregrinorū muros tuos. Sicut cōstantin⁹ q̄ rome. xij. eccl̄as i honore duodecim ap̄loz fecit. C Secō fundatā dotauit. q̄ totā italiā in dotē donauit. Be. xxx. Dotauit me dñs dotē bona. mecum erit vir meus. eo q̄ genuerim ei sex filios.

Et pōt esse verbi ecclesie que hic dotat i futuro xpo p iunges. c. o. s. q. sex filios si bi generauit. apostolos. martires. confessores. vīrgines. pntinentes. z coniugatos. Tercio dotatā priuilegijs p munit. Dedit. n. legē. quicūq. fugeret in ecclesiam saluus esset. z plures alias leges fecit. Christus tñ ecclesia nobistoribus p uilegijs p munit. de qbus dicit. iij. Re. ix. Sanctificauit domū hanc vt ponere nomen meū ibi tu semper eternū. z erunt oculi mei z cor meū ibi cūctis dieb. Ecce q. deus in ecclesia posuit nomen suū. oculos suos z cor suū Et sic nominat nomine dei. videt oculos dei. z viuūt corde dei. Propter pūm. n. est famosa z cognoscebilis. Añc. i. ab ortu solis vsque ad occasum magnū est nomen meū in gentibus. ppter scōm est cūctispectra z infallibilis. Proverbi. i. Frustra iacis rete ante oculos pēnatorū ppter tertium est ppe tua z immortalis. Isai. xxxij. Tabernaculum quod nequaquā transferri poterit. Quarto priuilegiatā dignitatib. exornauit. Dedit. n. siluestro coronam impialem z equū albū. Voluit enim ecclesiam ornare. q. sciebat ipsam eē summi regis spōsam. ps. Stetit regina zc. ipsam esse ad dexteram dei collocandā. vnde segf. Al dextris tuis ipam immortalitatis gloria induēda. ideo subdit in vestitu deaurato. ipam angelorū multitudinem z obsequijs mancipatā. ideo subdit. Et cuncta varietate. Sermo. xlix. C De eodem Sermo secundus.

Honora medicum ppter necessitatē. Ecc. xxxvij. In vbiis pmissis duo ponunt. s. Constantini necessitas in qua incidit. z honoris sublimitas qua siluestriū honorauit. C Circa primū notandū q. pstantinus triplices necessitates patiebat. p Prima erat corporalis qua patiebat i carne sua. Et ista erat morbus lepre. C Secūda erat spūalis q. erat in mente sua. z ista erat morbus idolatrie. p Tercia erat in gēte sua. Et ista cābat ex draconis infectōe. C Primū morbū curare volebat p innocentū sanguis effusione. p Scōm augere volebat per xpiane religionis ex tirpatōem. C Terti

um sedare volebat p cerimonialiū exphibitōem. Sed affuit celestis medicina. s. siluester q. hūc triplicem morbū salubri remedio curauit. C Primū nāq. curauit p baptismi regeneratōem. q. s. morbus fuit baptizatus ab omni lepra fuit curatus. iij. Regū. v. Restituta est caro ei sicut caro pueri paruuli z mūdatus est. p In carne qdem sua patiebat triplices morbū. C Primus cābat ex lepre asperione. z quantū ad hoc dicit restituta est caro eius. C Secūdus causabat ex fomitate pcupiscentie. Et iste p baptismū debilitatus est. Et quantū ad hoc dicit. Caro pueri zc. p Tercius causabat ex vetusta querelatōe. q. in baptismo spoliatus est. Col. iij. Spoliante vos veterē hominē zc. Et quantū ad hoc dicit. Mūdatus est. p Secundus erat morbus spūalis. s. morbus erroris. Notandum aut q. tunc erat triplex error. p Primus gētilitatis z idolatrie. z istum curauit siluester miraculis. ps. Dabit voci sue vocem virtutis in miraculis. s. miraculosa curatōe pstantint. C Secūdus erat iudaice peritudo cum helena z iudeis ipsos comicit. Luce. xxi. Ego. n. dabo vobis os z sapiētiam zc. Et miraculis. s. resuscitātione tauri. i. Lor. i. Iudei signa petunt. greci sapiētia querūt. Siluester aut grecis siue gētilibus sapiām z iudeis signa pbebat. sapientes. n. acqescūt rōnib. simpli ces miraculis. sed q. vtrūq. dāt tunc z ratōes miracula pmedāt z miracula rōnes pfirmāt. p Terti⁹ erat error: prauitatis heretice. z ille fuit arriū. q. statim post siluestriū adhuc tamen viuēte pstantino incepit q. dicebat xpī meē purā creaturā. Et ille morbus curatus ē doctrinis q. n. cenū pelliū pgregatū ē. vbi apīs ratōnibus eius error pstatutus ē. Et miraculis q. arrius crepuit medius. z nephando ore quo xpī blasphemauit viscera sua euomuit. p Tercius morbus causabatur ex infectōe draconis. z hunc morbum siluester curauit p potentia. q. ad pceptū petri z pauli aploz ad ipm descendit. z ibi tria fecit. Nam tibi pceptū q. ibi xpī venientem iudicē expectaret. os eius filo ligauit. z cum sigillo habēre crucem

figill
p po
et fec
cū li
sione
ce. S
silue
dici
carta
ria p
vica
dimi
in p
ait i
cer d
si in
pera
q. ef
par
ficu
ron
per
les
gnū
fau
dier
acce
xlv.
zc. p
ludi
posi
ca q
ueri
se in
pie
de n
iudi
nibi
est
cer
tit
dez

san
tua
filu
iect
tōti

figillauit. Christus nāq; vscit diabolū
p potentia. hoc significat pceptū quod
ei fecit p sapientia. hoc signat ligatio q
cū ligauit p iustitia que apparuit i pas-
sione. hoc signat figillatio facta cum cru-
ce. Secūdo ponit honore sublimitas q
siluestriū honorauit cum dī. Honora me
dici. Circa qd notandū q ecclesia est vi-
carta xpi. vxor agni. thesauraria dī. ostia-
ria paradisi. p Primo igit q ecclesia est
viciaria xpi pstantinus in se de sibi cessit.
dimisit. n. sibi sedē romane vrbs et ipse
in pstantinopolim sibi sedē locauit. Un-
ar in suo testamēto vbi principatus sa-
cer dotū et xpiane religionis caput a cele-
sti impatore institutū est. iustū ē vt illic i
perator terrenus nō hz ptatem. C Secūdo
q est sponsa agni ipsam tanquā fidelis
paranymphus nobiliter exornauit. Nam
sicut legi in suo testō dedit siluestro co-
ronam simplici sup humerale. et oia im-
perialia ornāmēta. Ordinās ē q cardia-
les essent pules et patritij et imperialib^{us} ot
gnitibus adornat. p Tertio q est the-
sauraria dei. impiū occidē tale sibi custo-
diendū pmissit. et ipse ad ptes orientales
accedēs. pstantinopolim edificauit. Isa.
xlv. Dabo tibi thesauros absconditos
et. p Quarto q erat ostiaria paradisi.
iudicio suo se ligandū et absolue dū sup
posuit. Unde legi in hystoria ecclesiasti-
ca q cū in nīceno concilio diuersi epi di-
uersos libellos pstantino pntassent vt ip-
se inter eos iudicaret. oēs libellos i ignē
pceit dicēs. Deus vobis ptatem dedit
de nobis iudicare. et ideo a vobis recte
iudicamur. Vos aut nō potestis ab hol-
libus iudicari. Vos. n. nobis a deo dati
estis dii. et pueniens nō est vt homo iudi-
cet deos. sed ille de quo dicis. Deus ste-
tit in sinagoga deoz. Sermo. l. C De co-
dez Sermo. iij.

In diebus suis placuit deo.
Ecclē. xiiij. Tota vita san-
ctoꝝ est dies. i. Thessal. v. Dēs
vos filij lucis et filij diei. et ga-
fanci viri sepe mutāt status. id quot sta-
tus habent tot dies pntent. Beat^{us} autē
siluester fuit in quadruplici statu. s. sub-
iectionis. platōis. psumatōis. et gloria-
tōis. Et in his diebus. i. statibus suis lu-

cidis semp placuit deo. C Primo nāq;
placuit in statu pfectōis p gratia. Sunt
aut tria signa per que pōt homo cogno-
scere vtrum placeat deo p grām. C Pri-
mum ē exercere opera misericordie. Ec-
cle. xvij. Elyna viri quasi sacculus cum
ipso. et gratia hominib^{us} quasi pupillam
pseruabit. Sicut. n. manus opponit vt
pupilla ab ictibus custodiat. sic p elynā
a tentatōibus diaboli anima pseruatur
Istud siluester adhuc laicus hēbat. De
quo dicis q hospitalitatē summo ex-
ercebat. Debe. xij. Hospitalitatē nolite
obliuisci. p hanc. n. qdam placuerūt an-
gelis hospicio receptis. p Secūduz si-
gnū est firmitatem consciētie hē. Ecclē.
xx. Homo acharis. i. sine gratia quasi fa-
bula vana. Et dicis Ecclē. xxvij. Hō sen-
satus manet in sapiētia sicut sol et. Istō
siluester habuit. Nam cum olim quēdam
xpianuz noietimothē omnes xpiani tē-
merent recipere. ipse eum recepit et secū
manere fecit. C Tertiu signū est habere
spūm pphetie. ij. Petri. i. Spū sancto i
spīrati locuti sunt sancti dei homines.
Istud siluester habuit. Nam cū pfectus
sibi in crastinū diuersa tormenta mīna-
ret pphetica voce respondit. Stulte ac
nocte morieris tu et velis nōlia rez dei
quem colimus recognosces quod ita fa-
ctū est. p Secūdo placuit in statu platō-
nis p curam sollicitam. Ipe enim popu-
lum suū pavit pbo pdicatōis. p qd iude-
os pūcit. gentiles puerit. et fideles in-
struxit. Pavit etiaz exemplo reformatō-
nis. Unde dicis q non solum a xpianis
sed etiam a pagans miro diligeat affe-
ctu. Erat enī aspectu angelicus. sermo
ne nitidus. et fide catholicus. charitate
diffusus. Pavit temporali subsidio. Un-
de dicis q oium orphanoz. viduarum.
et paupē nomina scripta habebat et eis
in necessarijs subueniebat. Propter ista
trīa dicis. i. Tm. ij. Exemplū esto fidelīū
in verbo. s. pdicatōis in puerfatōne. s. in
formationis in charitate. s. subministra-
tione. C Tertio placuit in statu confu-
matōis siue mortis. q tunc gratiosum
testamentū fecit. in quo trīa sub dīctis de-
legauit. s. vt inter se charitatem haberēt
ecclesias suas diligētius gubernarent.

et gregem a luporum moribus custodirent
Ista tria paulus discipulis suis per testa-
mento legauit dicens Actuum. xx. Attēdi-
te vobis et vniuerso gregi. ut. scilicet ipse su-
cere diligatis in quo vos sanctus spiritus
posuit episcopos regere ecclesiam dei. ut. scilicet. di-
ligentius gubernetis. Ego scio quoniam
intrabunt post discessionem meam lupi ra-
paces non penitentes gregi. et ideo ipsi a
luporum moribus custodiantur. Et intelli-
gunt lupi demones. heretici et tyranni.
Bebent quidem prelati custodire ecclesiam
a moribus demonum per orationem assiduam.
Lu. xxij. Ecce satanas expetit vos
et. Et tu aliquando quersus perirma fratres
tuos. scilicet per orationem sollicita. A moribus
hereticorum per sanam doctrinam. i. Petri. iij.
Parati semper ad satisfactionem omni po-
scenti et. A moribus tyrannorum per firmam
constantiam. Unde quidam reprehenduntur
Ezechiel. xij. Non ascendistis ex aduerso et.
Quarto placet nunc deo in statu glori-
ficationis. ps. Placebo domino in regione
vitorum. Sunt autem tria per que beati placet
deo. Primum est idemitas voluntatis.
Nodo enim in malis voluntas est deo con-
traria. ideo deo displicent. In bonis eim
semplicitas. et ideo impetite placet. scilicet in
beatis est perfecta. ideo perfecte placet. Isa.
lxij. Vocaberis voluntas mea i. et. Se-
cundum est idemitas similitudinis. Si
militudo quidem dei in malis est deleta.
ideo non cognoscunt. In bonis est obscu-
ra quia in corpore quod corruptis aggra-
uatur. In beatis est clara. i. Jo. iij. Sci-
mus quod cum similes ei erimus apparue-
runt et. Tertium est idemitas amoris
Alii autem habent cor frigidum. Hie. vi.
Sicut frigidam facit cisterna aqua sua
et. Boni habent cor calidum. ps. Conca-
luit cor meum intra me. Beati vero habent
cor in igne amoris totaliter quersum. id
vocant scintille ignis. Sap. iij. Fulge-
bunt iusti et tanquam scintille in arundine
non discurrerent. C. Sermo. li.

T De circumcissione domini Sermo. i.
Infans octo dierum circu-
cidetur in vobis.
Gene. vii. Quamvis Iesus fue-
rit infans octo dierum: tamen
circumcissione non indigebat. Lum. n. circu-

cissio data fuerit contra peccatum. Et quoniam
Iesus fuerit sine peccato non indigebat ta-
li remedio. Bernar. quod non fecerit pecca-
tum etas ipsa manifestat quod non pertraxerit
multo fortius probat patris diuinitas et ma-
tris integritas. Est enim tibi pater ab eter-
no. sed deus est in quem non cadit pecca-
tum. Est tibi mater ex tempore. sed virgo nec
parere potuit incorruptio corruptelam.
Notandum autem quod circumcissus fuit Iesus
a parentibus in parte corporis. et a iude-
is in omnibus sensibus corporis. Per
mam autem circumcissione voluit accipere non
propter indigentiam. sed propter congruentiam.
Congruum enim fuit multiplici ratione.
Primo ut legem impleret. Roma. xv.
Dico enim Iesum Christum fuisse ministrum
circumcisionis et. Secundo ut incarnatio-
nis misterium diabolo occultaret. Sicut
enim piscis volens capere escam capis
ab hamo. sic diabolus videns Christum circu-
cidit voluit ipsum capere tanquam purum
hominem in carne et captus est diuinitate
Job. xi. Nunquid illudes ei quasi auis.
Tertio ut promunitatem promitteret. Ber-
nator promunitatis quomodo illam dese-
reret. et alios scandalizaret. sicut enim
scandalizant Christiani videntes aliquem
genere Christianorum non baptizatum. sic et iu-
dei videntes ipsum non circumcissum. Quar-
to ne iudei se excusarent dicentes. Ideo
te non recipimus quod contra legem facis et
populo nostro debes perire. iuxta illud
Gene. xviij. Mascalus cuius preputij ca-
ro circumcisa non fuerit delebitur anima
eius de populo suo. Quinto ut nostram
naturam sanaret. Sicut enim fit cauterium
in uno membro ut totum corpus sanetur. sic
Iesus voluit circumcidit ut corpus ecclesie
totum sanaret. Col. ii. Circumcisi estis cir-
cuncissione non manufacta. Secundo
fuit circumcissus a iudeis in omnibus
sibus corporis et omnibus sensibus suis
sui corporis. Primo quantum ad aures
quia detraxerunt sue potentie. Matth.
ix. In belzeub principe demoniorum
eiecit demonia. Et sapientie sue. Joan.
vii. Tu de teipso testimonium perhibes. re-
spondit. Luce. xv. Murmurabant phari-
saei et scribe dicentes. quia hic peccato

rea recipit et manducat cum illis. C. Secūdo quantum ad visum. emisit enim lachrymas compassionis. Luce. xix. vtdens ciuitatem fletit super illas etc. Lachrymas amoris. Ioan. xi. Lachrymatus est iesus s. super lazaro amicum suū. Lachrymas doloris in sui passione vt habet Debre. v. C. Tertium quantum ad olfactum. habuit enim odorem grauem fetidū et fetidissimū. Odor grauis causabatur ex poculo myrrhato et absinthiato. Odor fetidus causabatur ex sputis iudeorum et cadaueribus mortuorum. Odor fetidissim⁹ causabatur ex spurcitijs peccatorum. Peccata enim aere inficiunt et fetidū reddunt ps. Corrupti sunt. et abominabiles facti sunt etc. C. Quarto quantum ad gustum. quia amarum potum sibi ppilauerūt. s. mixtū cum felle aceto et mirra. vt. s. felle venenaret. mirra amarificaret. acetum quod est penetratiuū venenum et amaritudinem per totum corpus deduceret. C. Quinto quantum ad manus. habuit enim manus ligatas vinculis amoris quoniam fuit flagellatus ad columnā. Ecclē. vi. Ne accideris in vinculis eius. C. Habuit manus perforatas largitate muneris. ps. Aperis tu manū tuam et implebis omne animal benedictione. Habuit crucifixas in exemplum penitentis finalis. Elias autem quo homo affligit est timor dei. ps. confige timore tuo carnes meas. In his quinque sensibus ideo voluit circumcidi vt culpaz eue sanaret. et nos circumcidi doceret. Eua quidem in circumcisis habuit aures quādo suggestiōi serpentis eas accommodauit. Oculos quādo pomum vetitum aspexit. Olfactum quādo pomi odorem sensit et sua mens inde allecdata fuit. Gustum quādo pomum comedit. Manus quādo ipas ad illud extendit. C. Nos etiam debemus in his quinque sensibus circumcidi scilicet in visu lasciuie consideratione. Quasi sicut dicitur Dierem. ix. Ascendit mors per fenestras vestras. In auditu de nociua auditiōe scilicet detractōis. Ecclē. x. Si mordeat me serpens in silentio nihil eo minus habet quod occulte detrahit. In loquela adulationis prauē. Isai. xliij. Syrena in pelubio voluptatis. In olfa-

ctu a supernacua odoris requisitiōe. quā sicut dicit Isai. liij. Erat p suauī odore fetor. In lingua in verborū consideratiōe. Exodi. vi. In circumcisis labijs egofus. In manibus a remissa operatiōe. Isai. x. Remissas manus et soluta genua erigit etc. C. Sermo. liij. C. Eodem die sermo secundus.

Postquam consumati sunt dies octo vt circumcideretur puer etc. Luce. ij. humana natura i adā a deo fuit corrupta quia omnes ab ipso ppagati corruptiōem traxerunt. quia si massa corrupta fuerit et delibatio vitia ta. Et quāuis deus animā purā infundat. tamen ex vase idest corpore corruptis et vitiat. Ideo deus a principio posuit remedia et contra ipm peccatum instituit que etiam xps humilitatis causa assumpsit. que quidem sunt quinque sicut hugo. dicit de sancto victore. C. Primus fuit oblatio. et istud incepit in abel et durauit vsqz ad diluuium. Et istud remedium xps assumpsit qui quattuor p nobis deo obtulit. s. carnem in satisfactiōnem. Adam enim debebat satisfacere et penā portare. xps autē penam sustinuit et sic satisfecit. ps. Que nō rapuit tūc exsoluebam. Isai. liij. Disciplina pacis nostre sup eū. Leo. n. timet quoniam catulus flagellatur: quātomagis catulus timeret si leonē flagellari videret. Sic et nos debemus timere quoniam xpm videmus sic flagellatū esse. C. Secūdo obtulit sanguinē in redēptiōem nram. i. Pet. i. Nō corruptibilibus auro vel argēto redēpti estis de vana vīa conuersatiōe s. p̄cioso sanguine agni immaculati xpi. Solēt nāqz qui p̄ctū p̄soluūt ipz p̄ctū numerare vel appēdere vel mensurare. xps autē sanguinē suū dedit in pretium sine numero. p̄dere et mēsurā. Tertio obtulit aiam suā in recōciliatiōem. i. Cor. v. Dia autē ex deo qui recōciliat nos sibi p xpm. Et quia recōciliator diu se interponit aliquando a partibus vulneratur. sic xps vulneratus fuit a deo. Isai. liij. Propter scelus populi mei percussit cum ab homine fuit vulneratus. zachā. xij. His plagatus sū i domo eorum quod dilexerunt me. C. Quarto obtulit

De circūcīſione domini.

diuinitatē in fruītionē. Et iſta ē beatitu-
do cōis nobis ⁊ angelis. Jo. xviij. Hec ē
vita eterna vt cognoscāt te solum verus
deū ⁊c. In christi tamē humanitate hō i
quinqz sensibus beatificat p angelis. s.
i visu q: vī debīt xpī hūanitatē. In audi-
tu quia audiet christi dulciſſimā vocem.
In olfactu: q: sentiet de corpore christi
mirum odorem. In ore: quia loquet ore
ad os cum christo. In tactu q: amplexa-
bit ipſus xpī. Secundū remediū fuit
sacrificiū. Et iſtud incepit in noe ⁊ dura-
uit vsqz ad abrahā. Iſtud autē xp̄s obtru-
lit quādo in ara crucis p̄ se sacrificiū
imolauit. dī autē Leuit. vi. Omne sacrifi-
ciū sacerdotū igni cōsumet. Et iō christi-
us vt acceptabile sacrificiū fieret fuit
quintuplici igne inflāmat. s. igne di-
uinitatis. Hebr. x. Deus noster ignis cō-
sumens ē. Igne amoris. Luce. xij. Ignem
veni mittere in terrā. Igne doloris. Ma-
thei. xvi. Tristis ē anima mea vsque ad
mortem. Igne passionis. ps. Ossa mea si-
cut cremū aruerūt. Et igne passionis
Uīdens. n. matrē sic agustari: sic apo-
stolos dispergi magno cepit in corde cō-
passionis igne cremari. ps. Locauit cor
meum intra me ⁊c. Et q: iſto quintupli-
ci igne fuit circūdatus. Ideo a plāta pe-
dis vsqz ad verticē capitis fuit inflāma-
tus. Ezech. xxvij. Et aspectu lūborū
etius ⁊ deorsum ignis ⁊ a lumbis ei⁹ sur-
sum quasi aspectus splendoris visio ele-
cti. l. Tertium remediū fuit decimatō
⁊ iſtud incepit in abrahā ⁊ in melchī-
sedech. ⁊ durauit vsque ad christū. Sed
tamē notādū q: sūt decime rep. Iſtas xp̄s
nō soluit q: nihil habuit. Mat. viij. vul-
pes foveas habēt ⁊ volucres celi nīdōs
⁊c. Et sunt decime diez. Iſtas xp̄s soluit
q: xl. diebus ⁊ noctibus ieiunauit. Sūt
decime p̄ceptor. Deus. n. multa prece-
pta hōi dedit. Decem autē sibi retinuit.
Iſtas ē xp̄s seruauit ⁊ soluit q: legem p-
fecte adimpleuit. Mat. vi. Nō veni sol-
uere legē sed adimplere. Sūt decime or-
dīnū. Deus. n. fecit nouē ordīnes ange-
lorū ⁊ decimū hominū. xp̄s autē nouē
oues. i. nouē ordīnes dimisit in deserto
i. in celo. ⁊ decimū. s. hominē venit que-
rere in mūdo ⁊ ipm tāquā decimā rep-

sentauit patri suo. Quartū remediū
fuit circūcīſio. ⁊ iſtud xp̄s hodie accepit
cū nō indigeret. In pctō nāqz origi-
nali quatuor sunt. s. culpa. fomes. p̄ſua-
tio gratie. ⁊ carētia visionis diuine. In cir-
cūcīſione eim auferēbat culpa nra: obli-
uitabā p̄cupiscētia. p̄ferebat grā. tolle-
bat diuine visionis carētia. Sz q: ianua
nōdum erat aperta. ideo ipse non pote-
rat frui visione diuina. Christus ergo
nō indigebat circūcīſiōe. quia in ipso
nulla fuit originalis culpa. nec in carne
sua aliquis fomes. vel aliqua p̄cupiscen-
tia. nec habuit priuationē: sed plenitudi-
nem gratie. etiam in terra degens frue-
batur diuina visione. Voluit tamē circū-
cīdi vt verum corpus humanū se assum-
pisse ostenderet. Lum. n. christus fuerit
verus deus ⁊ verus homo. Quidam ta-
mē dixerūt ipsum nō fuisse deū sicut ar-
riant. Quidam ipm nō habuisse verum
corpus humanū: sed fantasmā sicut ma-
ntechi. Ideo iōānes vtrūqz errorem ex-
cludens dicit. l. Joan. v. Tres sunt q: te-
stimoniū dāt in celo. pater. verbum. ⁊
spūs sanctus. q: n. christus fuerit natu-
re celestis. l. diuine. testimoniū dāt p̄:
cum dixit. Hic est filius meus dilectus.
⁊c. Testimoniū dāt filius: cum ait. Ego
⁊ pater vnū sumus. Testimoniū dāt
spūs sanctus qui super ipm in specie co-
lumbe apparuit. q: autē fuerit verus
homo testimoniū dāt spūs. aqua ⁊ san-
guis. Ad compositionē eim hominis duo
requirunt. s. anima rōnalis ⁊ corp⁹ hu-
manū. q: autē habuit animā rōnales pa-
tet ex eo q: inclinatio capite tradidit sp̄-
ritū. Quod vidēs centurio ait dicens
Vere filius dei erat iste. q: vero habuit
verum corpus humanū. p̄ ex eo q: ex
corpore eius exiuit sanguis ⁊ aqua. ⁊ iō
postq: iōānes dixit. Spūs. subdit aqua
⁊ sanguis. Lū. n. ad p̄positiōem corporis
humani quatuor elemēta cōcurrāt. s. ter-
ra aqua aer ⁊ ignis. Et ad vegetationē
eiusdē quatuor humores cōsumiles illis
cōueniāt videlz sanguis. colera. flegma
melācolia. Ideo vt veritatem hūani cor-
poris iōānes demonstraret. Vnum ex
elementis. s. aquam. ⁊ vnū ex humori-
bus. s. sanguinem a parte posuit vt ex

hoc
elem-
bus
bapti-
que
guin-
acce-
elem-
Tern-
sas si-
cto: f-
in sp-
p̄zi-
nos
l. La-
Et it-
uerū
q: sa-
ctis.
igne
xp̄i
dru-
dole
sup-
bapti-
spū
vt de-
Jo. l.
p̄mu-
do i-
ficles
inſta-
nant
q: hī
Scri-
tis. l.
tis. l.
quat
sūt
C. P.
iterg
a pei
dicat
facile
Ad i
plex
ris v

hoc ostenderet corp⁹ christi ex quatuor
 elemētis componi et ex quatuor humoribus
 vegetari. Quintū remediū fuit
 baptisimus. Est autē triplex baptisimus
 quē christus assumpsit. s. fluminis. san-
 guinis. et flaminis. Baptisimū fluminis
 accepit ut aquas sanctificaret. Dīa cū
 elemēta erant imūda: s. ipse scificauit.
 Terrā. s. per ipsas gradēdo. Aquā: ip-
 sas se baptizari faciēdo. Aerē nō sub re-
 ctis: s. in aere patiēdo. Ignē spūm scīm
 in specie ignis mittēdo. Secūdo: ba-
 ptizari voluit baptisimo sanguinis: ut scz
 nos a peccatis nostris lauaret. Apoca.
 i. Lauit nos a peccatis nostris sanguine suo.
 Et ibidē. Lauerūt stolas suas: et dealba-
 uerūt eas in sanguine agni. Ex quo pz
 q sanguis xpī habz dealbare instar sa-
 ctis. Lac. n. dī sanguis dupl. coctus. s.
 igne amoris et doloris. Vere igit saguis
 xpī instar lactis: qui nō dupliciter s. qua
 dupliciter fuit excoctus. s. igne amoris
 doloris. passiōis. et cōpassiōis. de quib⁹
 supra dictū est. Tercio fuit baptizatus
 baptisimo flaminis Luce. iij. Iesus autē
 spū sancto plenus regressus ē a iordane
 ut de plenitudine sua nobis effunderet.
 Jo. i. De plenitudine eius omnes acce-
 ptimus. In alijs. n. sanctis fuit plentu-
 do instar vasis: qz habuerunt grām suf-
 ficientem. In beata virgine plenitudo
 instar fontis: qz habuit grām iugit eina-
 nantē. In xpō plenitudo instar fluminis:
 qz hūit grām omnib⁹ affluentem.

Sermo. liij. De eodē festo Sermo. iij.
 Scabitur hemanuel.

Qysa. vij. Circūcisio sīm Berni.
 ptinet ad veritatē hūantra-
 tis. Nomē vero gloriā indicat maiesta-
 tis. Hūit autē xpō quatuor noīa: ppria et
 quatuor cognomina. Propria nomia
 sūt xpō. iesus. filius dei. et hemanuel.
 Primum ergo nomē ei⁹ est Iesus: qd
 interpretat salus. Ipse enī saluauit nos
 a peccato originali: mortali: et ventali. id
 dicitur Matthei. i. Ipse enim saluum
 faciet populu suu a peccatis eorum.
 Ad ista tria peccata sanāda christus tri-
 plex vulnus accepit. scilz vulnus late-
 ris ut sanaret originale peccatum: quia

eua de latere virginitate formata a qua ori-
 ginale incepit. Vulnus manū ut sana-
 ret actuale: quia in manib⁹ operatio de-
 signat. Vulnus pedū ut sanaret venia-
 le: quia per pedes designantur effectus.
 Scdm nomen est christus: qui inter-
 pretat vnctus. Fuit enī vnctus a pte
 vnctione carismatis. ps. Unxit te deus
 zc. A matre vnctione lachrymarū scz
 in morte. Thobie. x. Flebat igitur etua
 mater irremediabilibus lachrymis zc.
 A magdalena vnctōe deuotiōis. Joan.
 xij. Maria accepit libraz vnguenti nar-
 di pistici zc. A iudeis vnctōe sanguinis
 Ben. xxxvij. Tulerunt tunicas eius: et in
 sanguine edi quem occiderat tinxerunt
 Tercio nomen ē filius dei. Et q hoc
 nomen sibi cōueniat multis modis ostē-
 ditur. ut dicit hyllarius de triplici no-
 mine. Luce. i. Filius altissimi vocabit.
 Natiuitate qz ex eo nō potest nasci nisi
 deus. ps. Ex vtero ante luciferu genui-
 te. Natura: quia eandē cū patre habuit
 naturam. Joā. x. Ego et pater vnum su-
 mus. Potestate. Joā. v. Quicūqz pater
 fecerit: hec et filius similiter faciet. Profes-
 sione. qz professio siue prestatio facta est
 a patre de celo. Marci. i. Tu es fili⁹ me-
 us dilectus. Ab apostolo in mundo.
 Matthei. xvi. Tu es christus filius dei
 viui. Ab angelis de paradiso. Luce. i.
 Hic erit magnus et filius altissimi voca-
 bit. A demonibus de inferno. Lu. viij.
 Quid mihi et tibi iesu fili dei summi.
 Quartum nomē est hemanuel. quod
 interpretatur nobiscum deus. Ipse enim
 est nobiscuz generaliter per potentiam
 hebre. i. Portans omnia verbo virtutis
 sue: specialiter per gratiam. Matthei.
 xvi. vbi sunt duo vel tres congregati i
 nomine meo zc. Singulariter per natu-
 re vnionez. Joā. i. Verbum caro fa-
 ctum est: et habitauit in nobis. Sacra-
 mentaliter: per sui corporis dimissiones
 Matthei vltimo. Ecce ego vobiscū sum
 omnibus diebus zc. Secundo habu-
 it quatuor cognomina: quaruz primum
 traxit a patria. Et sic deus est iesus na-
 zarenus qui interpretatur flos. Ipse. n.
 floridus fuit et odoriferus. Juxta illud
 Genes. xxvij. Ecce odor filij mei sicut

De circūcisione domini.

odor agri pleni ēē. Ipse enim tanquāz in agro lilium cādens in natiuitate. Lā. ti. ij. Ego flos campi et lilium conuallium. Fuit viola lūida in flagellatione. Ysa. liij. Lūore eius sanati sumus. Fuit rosa rubens in passione. Ecclesiastici. xx. filij. Quasi plantatio rose in hīerico.

¶ Secundūz cognomē traxit a puincia. Et dictus est iesus galileus a galilea. Galilea namqz interpretatur transmigrationis. Christus assumpserat mortalitatem quo ad corpus. Passibilitatem quo ad animāz. Multiplices miseriāz: quo ad utrūqz. Sed in resurrectione transmigravit de ipsa mortalitate ad immortalitatem quo ad corpus. De passibilitate ad impassibilitatem quo ad animāz. De miseria ad gloriā quo ad utrūqz. Leo papa post passionem. Infirmittas in virtutem. Mortalitas in eternitatem. Contumēlia in gloriāz. ¶ Tertium cognomē traxit a parentela et pgenite sua. Et sic dictus est Iesus filius dauid. Inter ceteras virtutes dauid habuit humilitatē et pietatē ac gratie plenitudinem. Fuit filius dauid non tantūz carne sed morum similitudine. Habuit enim humilitatē. Matthei. xi. Discite a me: quia mitis sum et humilis corde. Pietatem. Luce. xix. Uldens ciuitatez hēuit super illam et ē. Gratie abundantiāz. ps. Unxit te deus deus tuus oleo letitiē et ē. ¶ Quartūz cognomen traxit ab ipso euentu. Et sic dictus est Iesus crucifixus. Marc. xvi. Jesum queritis nazarenū crucifixum. Pulchritudo enim est cognomen quod ostendit eius victoriam et triumphūz: quia per passionem de demonibus triumphauit. Col. ij. Ex politans principatus et potestates et ē. quod ostendit eius meritum: quia merito passionis gloriāz resurrectionis meruit. Phil. secūdo. Humiliauit semetipsum factus obediens vsque ad mortem. quod nobis prebet exemplum: vt si volumus cum eo regnare in celo: studeamus pro ipso pati in mūdo. i. Petri. ij. Christus passus est pro nobis. vobis relinquens exemplum.

¶ Sermo. ltiij.

¶ Eodem die

¶ Sermo quartus.

Docabitur nomē
 etus magni consilij angelus. sumptum est. Ysaie. ix. Angelus enim nomē officij: nō creature est. Christus ergo dicitur angelus nō quantū ad naturāz: sed quantūz ad officium. ¶ Notandūz autē qd Christus hūit quatuor nomina officialia: et quatuor nomina cōia. ¶ Primum est angelus: quod sibi competit ab officio nunciandi. Homo quidēz officiebat circa vana. circa carnalia et terrena. Et vēt Christus et nō bis cōtra vana nūciauit eterna. i. Joannis. y. Hec est pmissio quāz ipse pollicitus ē vitāz eternāz. Contra carnalia annūciauit spūalia. Ephes. i. Benedixit nos in omni benedictione spūali in celestibus in Christo. Cōtra carnalia et terrena annūciauit celestia. Unde quosdā obstinatos reprehēdebat dicens. Joannis. ij. Si terrena dixi vobis et nō creditis et ē. ¶ Secundūz est magister: quod nomen sibi competit ab officio docēdi. Docet. n. tres viles lectōes. d quibz dicit Augu. Christus est qui docet audiamus. timeamus et faciamus. Debemus eiz ipsūz audire sicut magistrūz discipuli. Ysaie. l. Dedit mihi aurē vt audiazz quāz si magistrūz. Timere sicut dominūz seruui. Malach. i. Si ego dñs: vbi ē timor meus. Ipsūz honorare: eius precepta faciedō: sicut patres filij. Ibidem. Si pater ego sum vbi est honor meus. ¶ Tertius est medicus. quod nomē sibi competit ab officio sanādi. Homo fuerat infirmatus ex nimia comestione: quādo. s. adāz potius vestuz comedit. Eccle. xxxvij. propter crapulāz multi obierūt. Ex corrupto sanguine Ysa. i. Manus vestre sanguine plene sunt. Ex nimia infrigidatione. Hier. vi. Sicut frigidāz facit cister. na aquāz suāz et ē. Ex superfluo et corrupto humore. ps. Corrupti et ab hominibus facti sunt et ē. Prīmā infirmitatē sanauit per dietē obseruatōem. quādo q. draginta diebus ieiunauit. Secundāz per inunctionēz: quādo i pedibus et brachijs perforatus fuit. Tertiū per sudorē: quādo sanguinem sudorem effudit. Quarto per amare medicine sumptio.

mez: quando vñuz myrrhatuz & sel i cru
ce assumptu. Quartuz nomen est ad
uocatus: quod sibi competit ab officio
aduocadi. Allegat aut in sua aduoca
tione dei innata misericordia. Jone. iij.
Scio q tu deus es clemēs & misericors
es &c. Dominis multiplicē miserā. Ben.
vij. Sensus & cogitatio humanico: dīs
in mali prona sunt ab adolecētia sua.
Et sūp̄ius sanctificationē exhibitam.
Joā. xviij. Opus cōsummaui qd dediti mī
hi vt facerē. Secūdo habuit quatuor
nomina cōmunia vt dicit Ildo. C Pri
mu est eloy. i. deus. Est autē sim Dama.
ides q currere & fouere. ardere. & cōfide
rare. Ipse eim in nobis currit: & currere
nos facit per operatōem sollicitā. Ro.
ma. ix. Non ē volētis neqz currentis &c.
Fouet dando perseueratiaz. Phil. ij.
Deus ē qui operat i nobis velle & perfu
cere. Ardet dando charitatez ignitam.
Deut. iij. Deus noster ignis psumens ē
Considerat per sapiētia pfundā. Eccl.
xliij. Oculi dñi mltio plus lucidores su
per sole. Scdm nomen ē a donat. i. do
minus. Sicut enī dicit Lypitanus. Do
min⁹ debz habere terrore. ordinationē.
& amore. Hierc. x. Quis nō timebit te
o rex gentiū. Debet amari. Mat. xxiij.
Belliges domini deū tuū ex toto corde
tuo. Debz eius ordinatio seruari: qz sa
piētē ordinat vniuersa. Sap. viij. Ipse sa
piētē dux est & sapientiū emendator.
Tertiu est sabay. i. omnipotēs. Quis
autē sit omnipotēs: tria tamē sunt que
nō pōt. Nō eim pōt penitenti veniā de
negare. ij. Timo. ij. Negare semetipsum
nō pōt. Nec pōt inuito gratiā asserre si
cut Ansel⁹ ait. Nec pōt innocētē puni
re. Ben. xix. Festina & saluare: qz nō pote
ro facere quicqz donec ingrediaris illic.
Quartuz est helyon: qd est excelsus.
Deus. n. habz excelsuz sapiētē. potētē.
& misericordiē. Dabet autē hō humile in
firmitatis humane quo ad corp⁹. igno
ratiē quo ad animā. & multiplicis mise
rie quo ad vtunqz. Deus enī de excel
so potētē respicit humile infirmitatis
humane: dando virtutē malo resistēdi.
Phil. iij. Omnia possis in eo qui me cō
fortat. De excelsio sapiētē respicit humi

le nostre ignorātie: dando lumē cogno
scendi. Joā. i. Illuminat omne hominē
veniētes in hunc munduz. De excelsio
misericordiē respicit humile nē miserie
dando effectuz miserēdi. ps. Quomo
do miseref pater filioz. Propt ista tria
dē in ps. Excelsus dñs & humilia respi
cit. Licet eim sit excelsus per potētia. sa
pientiā & misericordiā. respicit tamē hu
milia scilz infirmitates humanam. igno
rantiaz & miserā.

Sermo. lv. De eodē festo sūmo. v.
Occatum est nomē ei⁹
iesus. Luce.
ij. Istud nomē iesus ē glorio
suz sua sublimitate. virtuo
suz sua p̄tate. & delitiosuz sua suauitate.
Sublimitas enī eius oñdī Phil. ij.
Deus illuz exaltauit & dedit illi nomen
qd est sup oēs nomē &c. Ipsuz quidē no
mē hz in reuerētia deus. iō dī. qz de⁹ ex
altat illuz. Habet in reuerētia angelus.
vnde dī. Ut in nomine iesu omne genu
flectat celestiu. Habet in reuerētia & ti
more diabolus. ideo dī. Infernoy. Ha
bet in reuerētia creatura rōnalis. iō dī.
Terrestriu. Habet in reuerētia creatura
f. rōnalis. iō dī. Et oīs lingua pfiteat qz
dñs iesus xps i glia ē dei p̄ris. Scdo
ē virtuosuz sua p̄tate: cui⁹ verbis notat
Mar. vii. In nomine meo demonia eijciet
&c. De⁹ quidē volēs infirmitatē niam sa
nare. pmo radices huius infirmitatis p
hoc nomē euellit. Aufert ē radicē sup
bie. iō dī. In nomine meo dmonia eijcient.
Demō. n. ē rex sup oēs filios supbie: vt
dī Job. xli. Aufert ē radicē auaritiē. iō
serpētes tollēt. Auarus. n. instar serpen
tis terrā comedit. Aufert radicē luxu
rie. iō dī. Et si moniferū quid biberint:
nō eos nocebit &c. Luxuria. n. totuz ho
minē venenat. Juxta illud puerb. xxiij.
Sicut regulus venena diffundet. Abla
tis radicibus infirmitatis sanatur acci
dentia que pfuerunt remanere post infir
mitates sicut lāguor & ponderositas ad
bonū: iō subdit. Super egros manus i
ponent & bene hēbūt. deinde tot⁹ hō re
nouatur & ad statū p̄stini pducit. iō se
quit. Linguis loquēt nouis. Terto
est delitiosuz sua suauitate. Delectat nā

qz gustu sua dulcedine. Siqz bolum in ore suo heret q ex oi pre melle circū datū eēt multā dulcedine sentiret. Istud nō mē iesus triplici dulcedine ē inuolutū. s. dulcedine diuinitatis: carnis et aie. Ite eiz tres substantie dulcissime sunt in xpo: qbus nomē iesus ē inuolutū. Et id suaue est atqz dulcissimū. C Sēdo delectat auditū p melodie suauitatez. Sonus nāqz melodie surgit ex flatu in vas musicū. Flatus ē diuinitas: vas musicū ē corpus dñicū. Et ex hac duplici natura: diuina scz et humana. surgit tanq sonus musicus hoc nomē iesus: qd spūale audituz delectat. Berni. Iesus in ore meli: in aure melos et in corde iubilus. C Tercio delectat visuz p speciei amentatē. Oculis nō delectat circa colores extremos. s. albus vel nigrū: sed circa medios colores. Color albus q est visus dīsgregatius ē ipsa diuinitas: ad cuius aspectum oculus cordis nō pōt surgere pre sue lucis imēitate. Color niger est humanitas ei⁹ in passiōe etus nimis denigrata. Ad cuius aspectus oculus nō pōt allurgē pre nimia pfusione. Jōz xps qdā tēpera mentuz fecit: et nomē iesus sibi ipōit voluit. qd est qñ color medius ex albo diuinitatis et nigro hūanitatē causatus: cū sibi ppetat rōne vtriusqz nāe. C Quar to delectat olfatū pre odoris magnitudine. In xpo nāqz fuerūt tres spēs aromaticē. s. balsama nāe diuine: cinamomuz deuote aie et myrrha carnis mortificate. Eccl. xliij. Sicut cinamomū et balsamū aromatizās. Ex his cōsurgit aromatic⁹ scz hoc nomē iesus. qd est p dñm balsamo diuinitatis pēiose: cinamomo deuote anime. et myrrha carnis mortificate. C Quinto delectat tactuz pre sut molli tē et lenitate. Tactus non delectat circa dura sz mollia. Nec circa aspa: sz māsuetā. Nec circa rigida: sed flexibilia. Olim deus erat durus ad iserendum iustitiā. Sap. xi. Illos tāq durus rex interrogās p dñasti. Erat rigidus et inflexibilis ad ventā. Dabebat aspitare: p seneritatē nīmiā. Job. xxx. Mutatus es mīhi in crudelē. Sed mō xps est vnctus. ps. Vnxit te deus deus tuus oleo letitie pre cōsor tibus tuis et. Et ideo factus est mollis

ad misericordiā: flexibilis ad ventā: mīris ad gratiam.

Sermo. lvi. C De epiphā dñi sermo. l.

Ecce magi ab ori

ente venerūt et. Mat. ij. Xps in hūc mūdū venit: vt regnū suū recuperet: et dyabolū in aforē eiecēt. Joā. xij. Nūc iudiciū ē mūdū: nūc pñm ēps hūius mūdū eiecēt foras. Et id mīlites sue curie. s. angeli ad spm venerūt: vt sibi grās agerēt dicētes: Glia in altis finis deo. Deī de visitauerūt eū popula res. s. pastores: vt eius dñm recognoscerēt. Hodie visitauerūt eū pñces et barones vt sibi fidelitatem facerēt et munera offererēt. Ideo dī: Ecce magi venerūt et. Circa istos magos tria ponunt. C Prio eoz sapia. Dicunt. n. magi a sapia. Nāz grece pñs: hebraice scriba: latine sapiēs. p se magus vocat. Eoz aut sapia in hoc appet q xps sapiēs qñuerūt: ex eo. s. q habuerūt desiderū in qñ deo: istū diuiz in interrogādo et māsuetū aīuz i acqescēdo. et q ista habuerūt: id xps iuenire meruerūt. Dagnū. n. desiderū habuerunt: q singulis annis sup mōrē victorale ascēdebāt: et deū vt stellam a balzā ppha p dñctā eis ostēderet exorabāt. Sap. vi. Preoccupat q se pcupiscunt vt sese illis pōnādar. C Sēdo habuerūt studū in interrogādo dicētes: Ubi est q nat⁹ est et. In terrogauerūt eū a sapiētibz. s. legis doctoribus. Thob. liij. Dōs istū semp a sapiēte pergre: id magi vt sapiētes terrogauerunt in hierlez vbi erat scribe et legis doctores de re vīsi et necessariā non curiosa. Eccl. vij. Ne dicas qd putas cause est q pōra tpa meliora fuerūt q nūc sūt et. Interrogauerūt aīo iuentē dī et addi scēdi nō tēradī. Vñ dī Mat. xxi. Interrogauit eū vnus legis doctor: tēntas eū et. C Tercio habuerūt getuz aīuz acqescēdo. Triplex. n. istructio facta est eis. Vna a celo p stellā: alta ab hoīe p pphētā. tertia a deo p reuelatēz iternā. Acq rūt ergo stelle etus ducatū sequētes prophete locū qñtes: et ispiratōi diuine ad herodē nō reuertētes. Sz multi sunt q istructōibz creaturaz nō acqescēnt in vīca Rom. i. Inuisibilia deī a creatura

mundi per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur: et verba dei preterunt. Prover. i. Sapientia atque doctrina stulti despiciuntur: et diuina inspiratio: et extinguuntur. i. Thes. v. Spiritum nolite extinguere. Et secundo ponit eorum sollicitudo et diligentia cum deus ab oriente venerit. Hiero. Voluit autem deus primas gentium vocare potius ab oriente quam ab alia regione. Ex eo quod regio orientalis erat odiosa ac imunda et maledicta. Odiosa quod erat ex eo quod ibi orta erat prima peccatorum. Voluit ergo deus ut ibi fuerat principium in se peccatorum: inde per daret in gentibus principium in se viuificationis. Hinc est quod deus in cruce positus dorsum habuit versus orientem: ut ait Damianus. l. iiij. Ad significationem quod culpa ibi pertracta post dorsum posuerat: nec ulterius spiritus recordari volebat. Et secundo erat imunda: quia fuit prima effusio sanguinis. scilicet abel sedata. et per fumum incensum idolorum maculata. Et id voluit deus ut qui imunda fuerat per effusionem sanguinis mundaretur per appositionem novum syderis. Hinc est quod deus in celum ascendens ad orientem ascendit. Juxta illud psalmi. Quis ascendit super celum celum ad orientem ut per sacra ascensionem sui corporis mundaretur infectio aeris. Tertio erat maledicta: quia prima maledictio tibi fuit data quam dixit Beati. iij. Maledicta terra in ope tuo. Voluit igitur deus ut ibi ortus habuit maledictio prima tibi ortus gentibus prima benedictio. Hinc est quod iudei adorant ad occidentem. Saraceni ad meridiem. Christiani ad orientem ex eo quod prima benedictio gratie inde venit. Sap. xvi. Operetur puerum soles ad benedictionem tuam etc. Tertio ponit aduentum ipsorum cum morti sua cum deus. Vidimus. n. stellam eius in oriente. Circa quod notandum quod per quatuor ad ventum moti sunt. Primo per stellam apparet. Videbatur. n. ipsam ab alijs differre situ: quod non erat in firmamento cum fixis. Nec in ethere cum ceteris planetis: sed in aere vicina terre. In motu: quod secundum Damianum. quicquid movebatur ab oriente in occidentem. quicquid ex aglone in austrum. et quicquid ab oriente in meridiem: et a meridiem in aglonem. Sic et secundum Chrysostomum. Iacet palestina respectu pharisaeorum in luce: quia lucet sua non poterat solis claritas obumbrare. In illuminatois tempore: quia non solum in nocte sed et in die lucebat. In illumi-

nationis interpolatio: quia quicquid occultabatur: et quicquid apparebat cum alie stelle non occultent nisi per extrinsecum impedimentum. Et secundo moti sunt ad ventum per angelum imperantem. Augustinus in sermone: Si victus es. Aliquis magi audierunt quod talis stella puerum tantum significaret: perfectum ab angelis aliqua monitione reuelatis. et subdit: Potuerunt illis angeli dicere. Ite et adorare eum ubi natus est et simul iudicare qualis: quantumque et generatus sit. Tertio moti sunt ad ventum per puerum alloquentem. Nam sicut refert Chrysostomus. magis super praemonitione existentibus stella huius formae pueri parvuli in cuius capite erat crux ad eos descendit. et quicquid dixit ut in iudeas pergerent: et ibi natum puerum inveniarent. Quarto moti sunt ad ventum per divinam inspirationem reuelantem. unde dicit Leo. Preter illam stelle speciem que corporeum icteravit obrulit cum fulgentior: veritatis radius eorum corda perdocuit. Bern. Profecto quod magos adduxit ipse et instruxit. et quod per stellas foris amovit: ipse in occulto corda edocuit. Isti sunt quatuor: n. iij. per quos christus nos ad se vocat. scilicet per predicatores instructionem. isti sunt angeli dei. Per sue gratie oblationem. ista est stella dei. Per interiores ad monitiones. ista est inspiratio dei. sue passionis memoratio. ista si significat per puerum dei quod in capite crucis gerebat. sed tamen multi sunt adeo obstinati quod ad ipsum venire preterunt. unde ait Prover. i. Vocavi per eos micos amonendo et renuistis. Extendi manum meam super in cruce: et non fuit qui aspiceret. Desperasti omne consilium meum. i. inspirationem meam et increpationem meam neglexisti. id est gratias que vestra vita arguebat.

Sermo. lviij. Eodem die Sermo. ij.

Ecce magi ab oriente venerunt etc. Adventum magorum describit quantum ad tria. Primo quantum ad locum cum deus ab oriente venerit etc. In oriente quod est ortus habuit peccatum iudeis: quia cayn ex invidia occidit abel fratrem suum. Peccatum avaritiae: quia cum cayn deberet offerre munera spicas corosas sibi obrulit. Ibi est ortus habuit confusio lingue. Sed isti tres magi

E

De epiphania domini

in ostēte genitū p̄tra vitū inuidie habue-
rūt mutuā charitatē: q̄ p̄corditer et ami-
cabili venerūt. s̄m tñ ecclesie representa-
tionez. Unus erat adolescēs. alius vīr.
tertius senex. Adolescētes eim p̄luue-
rūt cē temerarij et p̄sumptuosi. Viri ve-
ro supbi et ābitiosi. Senes iracūdi et qua-
rsac supstitiosi. Sūt ergo m̄q̄ p̄isti in
q̄bus erat tāta mox diuersitas: sic pacifi-
ce venerūt. Ysa. xi. Titulus leo et ouis si
mul morabunt: et puer puulus intnabit
eos. Per vitulū significat adolescēs la-
sciūus. Per leonē vīr supbus. Per ouē
q̄bz anhelitū feriduz et paucitatē dērtū
senex itelligit. Isti p̄corditer morati sue-
runt: et puer puulus in cunabulis exiis
eos ad se benignē intnauit. p̄ Secō con-
tra p̄cniū auaritie habuerūt liberalitatē
Un̄ dī: Ap̄tis thesauros suos et. Nō eim
eos apuerunt herodi diuitis: x̄po pau-
per. nec in via: sed cū ad x̄pm puenerūt
q̄ nō sunt aliq̄ dāda p̄pter appetitū s̄z
p̄pter laudē dei seu diuinā. Nec dēderūt
vilita: sed p̄ciosā: q̄ thesauros. p̄ Tercio
p̄tra p̄fusionē lingue: hūerunt lingue vni
foanitātē. Nō enim variauerūt: sed vna
et p̄cordi lingua dixerūt: venimus adora-
re euz. Et tñ multa ipedimēta retrahē-
tia eis occurrerūt ne ip̄m quererent vel
adorarēt. s̄. difficultas itineris: amissio
syderis: timor regis: vilitas nascentis:
paupertas et penuria infis. C̄ Secō de-
scribit aduentus magoz quātuz ad du-
catū cum dī: Vidimus enim stellaz eius
Voluit autēz dñs natiuitatē suā potius
per stellaz q̄ per aliaz creaturā reuelare
Et hoc ex triplici ratōe. p̄ Primo vt in-
carnatōis mysteriū ostēderet. Stella. n.
est corpus celeste a luce solis irradiatū.
lux solis est diuinitas que tūc corpus ir-
radiant qñ se carni vniuit. Et quonias
soles nō possumus in se respicere: vide-
mus eius lucē in sydere in nube et in mō-
te. Lux igit diuinitatis corpori se veniēs
a nobis videt tanq̄ in sydere. Apoc. xxiij.
Ego suz radix dauid stella cādida et ma-
tutina: tanq̄ in nube. Ysa. xix. Ascendit
dñs sup lenē nubes. s̄. sup carnē a pecca-
ti pōdere immunē tanq̄ in monte. Ysa. ij.
Erit in nouissimis diebus p̄parat⁹ mōs
domus dñi. p̄ Secō rō est vt lingua celi

sibi testimoniū p̄stberet. Est eiz quā dru-
plex lingua. s̄. diuina: angelica: humana
et celestis. Locuta igit fuit lingua v̄sua
dicēs ps. Filius meus es tu: ego et. Lin-
gua autē angelica cū dixit Luce. ij. Nat⁹
est vobis hōis saluator. Et lingua hu-
mana dicēs. Augu. Quid erat illa stella
nisi mirifica lingua celi que narraret glo-
riā dei. p̄ Tercia ratio est vt magos per
sensibilia ad diuinā manu duceret. Nas
s̄m Dionysij triplex est ordo ascēdēdi
in deū. s̄. per sensibilia manu ducēz. p̄
intellectualiu operatōez et per immediatāz
v̄sionē. Magi ergo p̄mo v̄si sunt sensi-
bili stella. deinde intellectuali et sp̄iali p̄-
phetia. Tandēz immediate x̄pi presentia.
C̄ Tercio describit eoz aduentus quātū
ad finē itentū cū dī: Et venim⁹ adorare.
Adorauerūt ip̄m corde: q̄ verā de ip̄so fi-
dez habuerūt. Ore: q̄ ip̄suz regē deum et
hōiem p̄fessi fuerūt. Lo: p̄ore: q̄ ante ip̄-
suz se p̄trauerunt. Et opere: q̄ p̄ciosa
munera sibi obrulerunt.

Sermo. lviij. C̄ De eodē festo s̄mo. iij.

Vidimus stellam

clus in ostēte et. De ista stel-
la q̄nqz legim⁹. C̄ p̄mū ostē-
et⁹ app̄tlo: q̄ magis i ostēte app̄uit. No-
tādū aut q̄ i x̄pi natiuitate q̄dā stella ap-
paruit in aere sicut ista de q̄ dī h̄c. Que
non erat in firmamēto cum fixis: nec in
ethere cū planetis: sed in aere p̄xima
terre. Quedā apparuit i mōte: q̄ s̄z nar-
ratōez Chyso. Magis in mōte ex̄ntib⁹
quedā stella in forma pueri ad eos descē-
dit. quedā app̄uit i circulo aureo s̄z nar-
ratōez Horologii et Innocēty. p̄ Quedā
apparuit in celo: q̄ sicut refert Alsuma-
sar. quedāz puella in celo apparuit que
puerū in vlnis tenebat. et senex iuxta eaz
erat qui eā nō tāgebāt. quē puer x̄p̄iant
vt idē al̄ deū suū esse dicūt. Per stellam
ergo ḡfā dei significat que apparuit in
aere: in mōte: in circulo et in celo. Al̄. n.
est medius iter celū et terrā p̄ quē signifi-
cant illi q̄ nec in celū ascēdunt per su-
perbiā et p̄sumptionē. neqz descēdunt
in isernū per n̄m̄uz sordinatū timorē.
et stant in medio per sp̄m et dei amorem.
Et in talibus gratia dei apparet. Ezech.

vij. Eleuauit me spūs inter celus & ter-
raz. Et ad hoc significā dū homo factus
est medius: fecerat deus creaturā corpo-
rale & spūalē i terrā pstrauit. Fecerat pu-
re spūalē que se nūms eleuauit. Ideoq;
fecit totum ex utraq; natura ppositum
scz corporalē & spūalē: ne aut nūms ele-
uet per presumptōem. aut nūms se deij-
ciat per timorē: sed in medio maneat p
spem & dei amorē. ¶ Secūdo apparuit stel-
la. i. diuina grā in monte. i. multis san-
ctis qui sunt eleuati per uite pfectōem.
Prouer. xliij. Iustitia eleuat gentē. Da-
gni per iustificatōez. Roma. viij. Quos
aut iustificauit. hos & magnificauit. Et
ppterui per exēpl exhibēdem. Mat. v.
Nō pōt ciuitas abscondi supra montē po-
nita. ¶ Tertio apparet in circulo. forma
circularis est pulchra: simpla & ampla.
Illergo sunt forma circularis q sunt
pulchri per puritatē: simplices p rectas
intentionē: & lati per charitatē. ¶ Quar-
to apparuit in celo. i. in his q sunt cele-
stes p uersatōez. de quoz numero erat
apls qui dicebat Philip. iij. Nostra con-
uersatio in celo est. ¶ Secūdum qd de
ista stella legit est eius occultatio. fuit
eniz ad tēpus occultata ex diuina pro-
uidētia ut ipsi hierusalē cogere in-
traret: & a doctoribus ingrederet: ut sic i ore
duoz vel triuz staret omne uerū. Pul-
mus testis fuit apparēs stella. Secūdus
insinuata pphetia. Tertius reuelatio di-
uina cuz dicit: Respsō accepto in som-
nis. Isti autē tres nō potuerūt fallere ne-
q fallē: scz nec stella: q ad hoc a deo fue-
rat missa. nec pphetia: q ab incōmuta-
bilī ueritate fuerat ispirata. nec reuela-
tio diuina: q imēdiate a deo fuerat infu-
sa. ¶ Notāduz autē q hec stella in orien-
te & occidēte: id est rome fuerat uisa. in
medio occultata est: id est in hierusalem
que in medio terre habitabilis dicit esse
sita. Quēs & occidēs signāt natiuitatē &
morte: mediū autē uitam. Cōsideratio
autē natiuitatis est causa humilitatis.
Humilitas autē est introductiua gratiē. i.
Petri. v. Humilibus autē dat gratiā. Cō-
sideratio autē mortis est causa timoris.
Timor autē est expulsiuus culpe. Ecē. i.
Timor domini expellit peccatū. Cōside-

ratio autēz lōgioris uite est causa super-
bie & uane fiducia. Job. xvj. Lūctis ole-
bus suis spūs supbit. & numer⁹ annoz
zē. Et sic patet q i oriēte & occidēte id est
in cōsideratōe natiuitatis & mortis stel-
la: id est dei grā ifundit: in cōsideratōe
medij occultat. ¶ Tertū qd de ista stel-
la legit est eius antecessio. unde dicitur
Antecedebat eos. Habuerūt enim magi
tres ductores: scilz stella: uirtutē angel-
caz & spūs sancti presentia. Unde etiam
ut narrat Remigius. Quidā dixerūt ip-
sam stellā fuisse angeluz. Alij spūm san-
ctū: qui in specie stelle apparuit. Qui er-
go uult ad xpm ire oportet q ducatur a
discretiōe bene illuminatē. & iste est du-
ctor: sydereus. Prouerb. iij. Palpebre
tue precedāt gressus tuos. A timore silita
li bene humiliatē. Et iste ē ductor: ange-
licus. Sicut eniz angelus datus est ho-
mini ad custodiā: sic timor custodit. Ec-
clē. xxvij. Si nō in timore dñi tenueris
te: statiz subuerter dom⁹ tua. Et ab amo-
re dei bene inflamāre. & iste est ductor: di-
uinus: scilz ipsa charitas. i. Corinth. xij.
Adhuc excellentiorē uiaz uobis demō-
stro zē. Alii autē ducunt ab errore ma-
le excecātē. Sapiētē. ij. Excecauit eos
malitia eoz. A timore seruili male hu-
miliatē. ps. Ibi trepidauerūt timore ubi
nō erat timor. Ab amore carnali male
inflamāre. ps. Supercecidit ignis & nō vi-
derūt soles. ¶ Quartū quod de ista stel-
la legit est eius morio cū dicit. Usq; dū
uenies. Lette stelle mouētur motu circu-
lari. ueloci: proprio & uolētō: Mot⁹ au-
tez huius stelle nō fuit circularis uel spe-
ricus: sed quasi linealis & rectus. sm Ba-
ma. Nec fuit uelox nec rapidus: sed dul-
cis & tēperatus. Augu. Ut xpo stella ple-
nuz reddat obsequiū: tēperat gradum:
donec magos ducat ad puerū. Nec fuit
uolētus uel ppius: sed a diuina prou-
dētia ordinatus. Chryso. Cū oportebat
ire magos ibat: quādo autē stare oportē-
bat stabat. Nos etiā nō debemus mo-
ueri motu circulari per amorē munda-
num: quia in circuitu ipy ambulāt: sed
motu recto per amorē diuinū. Cant. i.
Recti diligunt te. Nec motu rapido per
indiscretū seruorē: sed cum tēperamēto

De epiphania dñi.

per discretione. Prover. xij. Substantia festinata minuet. Nec motu proprio s; a deo ordinato: q; nō detemus sequi p. pñū sensum: s; dei beneplacitū. Eccle. xvij. Post concupiscentias tuas ne eas.

Quintū. q; de ista stella legis est etus statto: cū dī: Staret supra. Gratia eiz dei p stellaz significata animā stabilez facit. p. Primo: q; cōiungit eaz vni non diut. so sez deo. ysa. li. Unum vocauit euz. ps. Unaz petij a dño hanc requirā. p. Secūdo stabili: z eterno. Augu. in lib. confessio nū. Reddire preuicacatores ad cor: z iherete illi qui fecit vō: stare in eo z stabilitis. Requiescite in eo: et securi eritis. p. Tertio vniuersali pfecto. Matth. v. Estote perfecti sicut z pater vester celestis perfectus ē. p. Quarto fini vltimo. Augu. de ciuitate dei. Ipse ē finis desideriorum nōrum qui sine fine videbit. si ne fastidio amabit. sine fatigatione laudabitur.

Sermo. lix. C. Eodez die. Sermo quartus.

Ecce stella quas viderant magi in oriente antecedeat eos. Stella ista ad tria fuit a deo missa. s. vt esset xpo in obsequium. vt esset magis in ducatus. vt esset ipsis z nobis in gaudiū. Fuit namq; xpo i obsequiū non in fatū. vñ dī: Usq; dum venies staret supra vbi erat puer. Fulgētus. Christo stella prebuit obsequiū non ipertū. Aug. Non sō xps ē nat⁹ q; illa stella extitit: s; illa extitit q; xps ē nat⁹. Vñ si dici oporteret nō stellā xpo: sed christū stelle factum fuisse diceremus. Bre. Dūz nō puer ad stellaz: sed stella ad puerum cucurrit. si dici licuit. nō stella: fatū pueri: si fatum stelle hīs que apparuit puer fuit. Cōstellationes eim vel signa sub quibus aliqui nascunt necessitatē inferre nō pñt: q; nati sub eodez signo sunt sepe diuersorum morum. diuersoz officiorū. diuersarū cōditionū. q; eim sunt diuersorum morū dicit Biego. in omel. Luz vno tempore eodez pene momēto Jacob z Esau mater fuderit nō vna vtriusq; vite qualitas fuit. q; sunt diuersoz officiorum. dicit idē: Sateri etiā mathematici

solent q; quisquis in aquarū signo nascitur: piscatoris misterū sortiat. Piscatores officiū vt serf Bethulia nō hz. Rursus quos sub signo libre nasci asserunt. Trapezetas futuros dicit. Et trapezetas multarū gētiū pūncle ignorāt. q; vero sunt diuersarū cōditionū. dīc idē Bre. In ipsarū frācorū q; terra reges exgere pdeunt. quibus pfecto nascētibz quis estimet quantū eisdem momentis horarū ac tēporibz ex seruili cōditiōe nascunt. z tñ regū filij vno eodez sydere z syderū eodē momento cū seruio nati ad regnūz pñciūt cū serui qui secum fuerūt genti in seruitute moriāt. C. Secūdo stella fuit magis in ducatu: qd nō taf euz dī: Antece debet eos. Circa quod notāduz q; dum filij israel in terrā pmissionis pgerent quattuor habuerunt ductores scz colūnaz nūbis per diem: z colūnam ignis p noctes. angelicaz custodiā. Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelum meū qui pcedet te. Et diuinam pñdē. rā. Exo. xxiij. vbi cū diceret deo moy ses. Si nō tu ipse pcedas ne educas nos de loco isto: ait dñs. Et verbū istud q; locutus es faciā sez te pcedaz. Adagi s; mltiter eūtes ad xpm habuerūt colūnaz ignea. i. stellā fulgidaz. ysa. lx. Ambulabunt gētes in lumine tuo. Habuerūt colūnaz nūbis. i. pphetiaz qua dictum fuit. Et tu betpleē terra iuda. Et dicitur pphetia nubes: ppter obscuritatem. ps. Tenebrosa aqua in nūbib⁹ aeris. i. obscura itelligētia in pphetis. Habuerunt angelicū ministeriū: q; sūm beatorum Ang. Angeli eis apparētes dixerūt q; illa stella natus xpm significabat. z q; i iudeā pgerent: z natū puez inuenirēt. Habuerūt diuinū pñdū: qd eos ab oib⁹ periculis cōseruauit. Vñ dī. Rñso accepto in somnis. s. a deo ne redirēt ad herodē. Si ergo ad xpm volumus pgerē ne cesse ē vt hos quattuor ductores habeamus. s. colūnaz ignis. i. spūm sanctū dirigentē. ps. Spūs tuus bonus deducet me in terras rectā. Colūnam nūbis. i. sermōne diuinū refrigeratē. Eccl. xxiij. Nōne ardorē refrigerabit ros. Sic z vrbū etus melius q; datū. Angelū dei custodiētē. ps. Angelis suis mādauit dī.

et. Et deū in oib' cōseruātē. Deut. i. Bñs
 deus q dūctor ē vester p vobis spē pugna
 bit. C Tercio stella fuit magis et nobis
 i gaudū. Un dī: Gaudū sunt gaudū ma
 gno valde. Ipī quidē de quattuor gau
 dū hūerūt. s. de sua pacifica deductōe:
 et iō gaudū sunt. De sua icolumipuerōe.
 et sua ab herode fallaci euasīōe. De stel
 le recuperatōe. iō gaudū magno. Et de
 pueri inuētōe: iō magno valde. De his
 quattuor: vīrī scī debēt vtiq; gaudere.
 C Prio: q; sine labe peti: et corruptōis:
 ad patriā celestē puenerūt. ysa. lv. In le
 titia egrediemini: et in pace deducemini
 Prio et gaudet. Luc. lv. Frater tu' ve
 nit: et occidit pī tuus vīrū sagnatū:
 q; sanū eū recepit. C Secdo q; de diabō
 li pīate fugiūt: iō spē liberatū deū lau
 dat dicēs. Eccl. li. Cōfitebor tibi dñe rex
 et collaudabo te deū saluatorez meū et.
 Gaudēs se liberatū s faucibus leontis su
 perbie. De seruitute auaritie: et de pīu
 ra flāme luxurie. C Tercio q; gratiam
 amissāz recuperant. De hoc eim spē gau
 det. Un dicebat ppheta: Redde mīhi le
 titiā salutaris tui. Deus gaudet vī Luc.
 xv. Epulari et gaudere oportebat et. Et
 angelis gaudet. ibidē: Gaudū ē ange
 lis deī sup vno peccōe penitētiam agēte.
 C Quarto q; post illud exiliū iēfuz in
 uentre se spant. Elbachuc. iij. Exultabo i
 deo iēfuz meo. ps. Adimplebis me letitia
 cum vultu tuo.

Sermo. lx. C De eodez. Sermo. v.

Intrantes do

Amū inuenerūt puerū cū maria
 mīre eius et. Isti beati magi
 quattuor fecisse legū. P Ipī eīz christū
 inuenerūt. iuētū adorauerūt. adoratū ho
 norauerūt. honoratū custodierūt. C In
 uenerūt igit. iō dī: Intrātes domū inue
 nerūt puerū. Iō aut inuenerūt: q; ipsum
 quesierūt. eo studio. eo mō. eo ordine: et
 eo fine quo debuerūt. P Studiū aut īpo
 rū fuit in pscrutādo: q; scripturas Ba
 laam qui de hac stella pphetauerat dili
 gēter scrutatū fuerūt. Jo. v. Scrutamini
 scripturas et. In vigilando: q; sup mō
 tem victorale vīgilabat. Prouerb. viij.
 Qui mane vīgilauerint ad me inueniēt

me. In orādo. q; p illius stelle apparitō
 ne semp deū orabāt. Mat. xi. Dia quecū
 q; orātes petitis et. P Secūdo quesie
 runt eo mō quo debuerūt scz fortiter vt
 nec labore itinertis. nec turbatōe regis.
 nec amissōe syderis frangerētur. Sapi
 enter vt herodis astutia non deciperent
 Dulciter: vt eius pīnissidibus blan dīs
 non allacerent. C Tercio quesierūt eo or
 dīne eū: quo ordine querere debuerunt.
 Quia pīo quesierūt eū per rē sensibiles
 s. stellaz. Deinde per rē rōnālē. i. pphē
 tam. Tandē p rem supintellectuālē. i. re
 uelationē diuināz. Si igitur et nos ipm
 querere volumus icīptamus ab infimo
 humilitatis. Deinde pergamus ad medi
 um virtutis. Ultimo pueniamus ad sū
 mū cōtemplatōis vt possimus dicere. ij.
 Cor. iij. Nos aut reuelata facie gloriā
 dei specularēs et. P Quarto quesierunt
 eū eo fine quo debuerūt: vt. s. ipm hono
 rarent pstratōe corporis. adoraret deuo
 tione mentis. daret largitōe muneris
 Et sic p3 q; sibi obrulerūt quicqd habue
 runt. s. corpus: eūz dī: Prociētes. Aliāz
 cū dī: Adorauerūt. Res et tēporales: cū
 dī: Et apertis thesauris suis et. C Secū
 do inuētū adorauerūt. qd notat: cum
 dī: Et pciētes adorauerūt eū. Adora
 uerunt ergo ipm adoratōe latrie: que est
 cultus soli deo debitus. Que habet fie
 ri quinq; modis. s. mētalr: que sū Au
 gu. cōsistit in dei cognitōe. dilectōe. et de
 bīta subiectōe. Et istā beati magi cogno
 uerunt et habuerūt: q; deū cognouerunt
 et dulciter amauerūt et se sibi humiliter
 subiecerūt. C Secūdo habz fieri vocāl
 scz orādo: laudādo: et gratias agēdo. Et
 isto modo bñt magi adorasse credēdi sūt
 P Tercio habz fieri realiter in nostratū
 rez oblatōe. Et isti thesauros suos obtu
 lerunt. P Quarto habz fieri psonaliter
 sicut in genūflexōe et pstratōe. Et isti in
 terra se pstrauerunt. P Quīto habet
 fieri sacramētalr: vt in sacrificij imola
 tione. Et isti sibi munera obrulerunt.
 C Tercio adoratū honorauerūt. et hoc p
 munera que sibi obrulerūt. Nā quadru
 plex munus sibi obrulerūt. s. mun' arcōz
 dei: q; in eū fideliter crediderūt. Munus
 ab ore: q; ipsum v3 deū et iōtem cōfessū

fuerunt. Munus a manu qz sibi mune-
ra obtulerunt. Munus ab obsequio:
qz ante eū se pstrauerunt. Istud quadru-
plex munus et nos debemus offerre deo
et pximo. Deo debemus offerre munus
a corde quod ē munus oratōis. ij. Regū.
vij. Inuenit seruus tu^s cor suū: vt ado-
raret te oratōe hac. Munus ab hōre qd
ē munus laudatōis. ps. Sacrificiū lau-
dis honorificabit me. Munus a manu:
qd ē mun^{us} bone opatōis. Eccl. ix. Qd
cūqz potest manus tua instāter operare
et. Munus ab obsequio: qd est exhibi-
tio seruitutis psonalis. Eccl. xlv. Bonus ē
obsequi sancto deo. Istud ē quadruplex
munus et debemus offerre pximo scz mu-
nus a corde per cōpassionē. Ysa. lviij.
Luz effuderis esurienti anīmā tuā. Mu-
nus ab ore p corruptionē. Matth. xviij.
Si peccauerit in te frater tuus et. Mu-
nus a manu p submistratōē. Eccl. vij.
Pauperi porrige manū tuā. Mun^{us} ab
obsequio p corporalis obsequij exhibi-
tionē. Gal. vi. Alter alterius onera por-
tate et. Quarto magi honoratuz cu-
stodierūt: qz herodis ipm non pdiderūt.
Herodes nāqz habebat turbationē i cor-
de. vnde dicit: Iratus ē valde. Astutiaz in
opere. qz a iudeis locuz et a magis vidi-
cit. ps. Et religionē simulataz in ore. vnde
dicit: Ut et ego veniens odorē eum.
Magi autē ista nō cognouerūt ppter tres
causas. vt dicit Chryso. scz ppter eorū
bonitatem et simplicitatē. Inquam ceteros
existimabāt: ppter regiaz dignita-
tem: qz non poterāt suspicari qz tantus
rex cōtra vnū puerū talia cogitaret. Et
ppter pueri maiestatem: qz nō poterāt opti-
nari qz tam admirabili puero insidias
moliri auderet. Cōtra tamē eius mali-
tiam: astutiaz et religionē simulata trī-
plex remediū habuerūt. Primum est
ipm suffragiū orationis deuote. vnde dicit
Respōso accepto in somnis. Blosa. Si-
cut ipse moyses tacens clamabat. sic et iu-
sti. Secundū est beneficiū inspiratōis
diuine. qz ipse deus malitiaz herodis eis
intimauit. Et quid ipsi facere debeāt re-
uelauit scz ne redirent ad herodē. Tertiū
ē pmpitudo obediētie: qz mox di-
uine inspiratōis obediētiā: qz per aliā vi-

am reuersi sunt in regiones suam.

Sermo. lxi. De eodē. Sermo. vi.

Adertis thesau-
ris suis obtulerūt ei mōera.
Ista munera fuerūt mystice
significatiua. Quia per aurū intelli-
gitur diuina dilectio. p thū deuota oratō.
per myrrhaz carnis mortificatio. que
oīa deo offerre debemus. Significat
autē dilectio p aurū: qz aurū ē pccosus
cuius pccositas causat ex tribus scz ex
charitate: durabilitate et vtilitate. Est
eīm rarū: id pccosum. Hiero. De quod
rarū ē magis appetit. Pulegium apud
Indos pccosus ē qz aurū. Est igit chari-
tas pccosa qz rara. dicit Phil. ij. Omnes q
sua sunt querūt. Et dicit. I. Cor. xij. Char-
tas nō querit que sua sūt. Ex quo sequit
q nullus. i. valde pauci charitatē hnt.
Secundo aurū ē durabile: sic et sps di-
lectio ē durabilis et immortalis. i. Cor. iij.
Charitas nūquam excidit. Excidit
lingua et succedit cordiū pfecta cognitō
Excidit fides et succedit apta visio. Excit
dit spes et succedit pñtial possessio. Cha-
ritas non aut excidit: qz ea nihil melius
qd succedere sibi possit. Tercio aurum
ē vtile: qz cor cōfortat: letificat: et in iuue-
tute cōseruat. Sic charitas hz cor cōfor-
tare: cōseruare: et fortificare. Lant. vij.
Fortis ē vt mors dilectio. Habet letifica-
re. Vñ ipse apls vocat eaz solatiū dicēs
ad Phil. ij. Si qua cōsolatio in xpo. si
qd solatiū charitatis et. Habet vero in
iuuētute cōseruare: et facit de senē iuue-
nem. ps. Renouabis vt aquile iuuentus
tua. et de vetusto nouū. Joā. xij. Mada-
tum nouū do vobis: vt diligatis inuicē.
De mortuo viuū. ij. Jo. ij. In hoc scimus
qm translati sumus de morte ad vitam:
qm diligimus fr atres. Secundo de be-
nū offerre deo thū deuota oratōis. ps.
Dirigat oratio mea sicut incensum in cō-
spectu tuo. Thū redolēs ex carbonib^{us}
vltis pcedit: in altū ascendit: et odorem
reddit. Sic oratio v3 procedere ex corde
ignito per amorē. Eccl. i. Thū ardens
in igne. Talis oratio sic ignita tria bo-
na facit. Primum ē qz diabolu expellit
Thob. vi. Lōdis ei pcculam, si sup car-

bones ponas sumus eius extricat oē ge-
nūs demonior. ⁊ Secūdo deū ad nos ac-
cedere facit. vii. ps. Sagitte potētis acu-
te ⁊ c. Sicut enim stimulus aliquē puo-
cat ad currēdū. Sic ⁊ oīs ignita deū p-
uocat ad subueniēdū. ⁊ Tercio. vitia in
cēdit ⁊ cōsumit. ideo subdit. cū carbo-
nibus desolatoris. ⁊ Secūdo thūs. i. fir-
mus thūris in altū ascēdit. sic oratō ascē-
dit in celū. maxime si ē lachrymosa. Eccl.
xxxv. Lachryma vidue a maxilla ascen-
dit usq; ad celū. quādo ē humilitate p-
dita. Et ibidē. Oratio humiliātis sepe ne-
trat nubes. quādo ē a peccati pondere
aliena. ideo dixit dñs malis. Ysa. i. Luz
multiplicaueritis orationē non exaudi-
am. manus vestre sanguine plene sunt.
⁊ Tercio thūs odorē dēdit. Sic oratio ē
odorifera maxime quādo fundit a cor-
pore mortificato. a corde dilatato. ⁊ a
corde p spūalem letitiaz renato. De pri-
mis duobus dī Apocal. v. Habētes sin-
guli cytharas. Glo. i. corpa mortificata.
⁊ psālas. i. corda lata p amorē plenas
odoramentoz que sunt orōnes sanctor.
De tercio Eccl. i. Quasi thūs redolens i
diebus estatis. In estate enī odor thū-
ris latius sentit: q; tunc puritas acris ⁊
serenitas maior habet. ⁊ Tercio debe-
m⁹ offerre myrrhas mortificatōis. Myr-
rha habz triplicē virtutē scz expulsiuaz
q; expellit vermes ⁊ serpētes. Sic morti-
ficatio carnis expellit oēs diabolicas tē-
tationes. Eccl. xi. Malitia vnus hore
facit obliuionē luxurie magne. ⁊ Secū-
do habz virtutē cōfortatiuaz: q; cōfortat
mēbra tenera ⁊ debilia. Sic mortificatio
carnis anīmū infirmū ⁊ debile cōstantē
facit. ij. ad Corinth. xij. Luz eim infirmo-
rum fortior sum ⁊ potens. ⁊ Tercio ha-
bet virtutes cōseruatiuaz: q; quātū dis-
soluti tantū psumit. Sic mortificatio car-
nis grās ⁊ virtutes cōseruat. ij. Cor. xij.
Virtus in infirmitate perficit. Sicut. n.
sal pseruat a putrefactōe vermū: sic mor-
tificatio a corruptōe. Ideo necesse est vt
oēs isto sale saliant. Mar. ix. Omnis. n.
hostia igne cremabit: ⁊ omnis vscitima
sale salietur.
C Sermo. lxxij. C De sancto fabiano ⁊
sebastiano. Sermo primus.

Gladius euagina-
uerunt peccōres intrēderūt ar-
cum suū vt decipiant paupe-
rem ⁊ inopez: vt trucidēt rectos corde.
Hodie celebrat festiuitas fabiani ponti-
ficis ⁊ sebastiani militis. Pulchra con-
functio pontificis ⁊ militis. Siue vt ostē-
datur q; deus fecit nos deo patri regnū
⁊ sacerdotium. Siue vt ostēdatur q; ad
regnū celoz non solū perueniunt de-
uoti clerici: sed etia fideles laici. Siue
vt ostēdatur q; illi ad deū perueniunt:
qui sibi assistunt per oīum cōtemplatio-
nis ⁊ qui sibi militant per laborē actio-
nis. In verbis ergo pmissis duo tan-
guntur. ⁊ Prio psecutorū crudelis seui-
tā: cū dī: Gladiū euaginauerūt peccato-
res ⁊ c. ⁊ Secūdo sanctorū innocens pe-
nā: cū subdit. Ut decipiat pauperē ⁊ c.
Scuitia aut peccatorū in duob⁹ apparet.
i. in euaginādo gladiū. i. quo ad fabia-
nū quē decapitauerūt ⁊ intrēdēdo arcū.
quo ad sebastianū quē sagittauerunt.
C Circa primū notādū q; mali hnt gla-
dios quos euaginat cōtra bonos. ⁊ bo-
ni habēt gladios quos euaginat cōtra
malos. C Hnt quidē malignū gladiū in
corde qui ē malitie. vnde ps. Gladi⁹ eoz
intret in corda ipsoz. Hūc euaginauerūt
euz malitiā acuerūt ad psequendū. ps.
Lōcepit dolorē ⁊ peperit iniquitatē. Ali-
um habēt in ore qui ē gladius male lin-
gue. ps. Gladius in linguis eoz. hūc eua-
ginant cū lingua laxant ad detrahēdū.
ps. Exacuerūt vt gladiū linguas suas.
⁊ Aliū habēt in manu q; ē malignitatis
iniquē. ps. De gladio maligno eripe me
Hūc euaginat cū manus extēdūt ad pse-
quēdū. Exo. xv. Euaginato gladiū me-
um: interficiet eos manus mea. C Primū
gladiū euagināuit decius cōtra fabianū
cui ⁊ ecclesie magnā psecutionē cōmouit.
C Scdm euagināuit diocletianus con-
tra sebastianū quē suū p ditorē vocauit
⁊ multas blasphemias sibi dixit. ⁊ Ter-
tium vterq; contra vtrūq; euagināuit
dum ille fabianum fecit occidī. ⁊ iste se-
bastianum fecit sagittari. C Secundo
boni habent gladios cōtra malos.
⁊ Primus est doctrinē. Iob. iij. Viuis

est sermo dei et efficax et penetrabilior omni
gladio ancipiti. hunc euaginat in erudi-
tione primi. Ephe. vi. Gladiū spūs qd ē
verbū dei. C. Secundus est iustitie. Exo.
xxxij. Pōat vir gladiū suū ptra femur
suū. hūc euaginat in peccati vltiōe. ps.
Gladij ancipites in manibus eoz. P. Ter-
tius est fortitudinis et pstantie. Lantc.
ij. En lectulū salomonis sexaginta am-
biunt oēs tenentes gladiū. hunc euagi-
nant in gregis domini dēfensione. Ma-
cha. iij. Judas gladio suo pregebat ca-
stra. Gladiū ergo doctrine euaginavit se-
bastianus qñ idolatras et infideles con-
uertit. Et gladiū iustitie euaginavit sa-
biatus quādo dectū impatorē dure cor-
ripuit. Gladiū fortitudinis vterqz euagi-
navit qñ vterqz constāter martirū tole-
rauit. P. Secūdo apparet seustia contra
beatū sebastianū cum dicit. Intēderunt
archum suū. qñ instar eritū fuit sagittis
repletus. ps. Intēderunt arcus re ama-
ram. illa. n. sagittatio amara pena fuit
ppter intrancitatem viscerū. qñ sagitte nō
tm vulnerant mēbra exteriora sed etiam
viscera interiora. Job. xxx. Infiora mea
effervuerunt absqz vlla requie. Magna
ē pena fuit ppter generalitatē vulnerū
qñ nō tm in vno vel duobus locis. sed in
toto corpore vulneratus erat et sagittis
repletus. Job. xvi. Concidit me vulnere
sup vulnus. Isai. i. A planta pedis vsqz
ad verticē nō est in eo sanitas Et magna
pena erat pp malitiā irrisionū. qñ ipsum
quasi signū in derisione posuerūt. Job.
xij. Desiderat simplicitas iusti et. ps. In
me psallebant qui bibebant vinū. Fuit
ē magna pena ppter totius populi spe-
ctaculū. Fuit. n. in campo iuxta palatiū
cesaris sagittar? ut illic oīs populus cō-
uentret eum sagittari videret. ut habet
i. Cor. iij. Spectaculū facti sumus mon-
do angelis et hoibus. C. Secūdo ex par-
te sanctorū ponit pena innocēs cū dicit.
Ut decipiant pauperē et inopem. Sz pri-
mo ponit innocēs pena sebastiani cū di-
citur. Ut decipiant pauperem. Paup igit
et inops fuit sebastianus quē oibus bōis
spoliauerūt et a principatu deposuerūt.
Istū decipe conati sunt. mō falsis alle-
gatoibus volentes xpm ostendere non

esse deū. mō vanis pmissionibus pmitte-
tes sibi restituere suū principatū. mō di-
uersis cruciatibus et diuersis passionib?
qñ ipm fecerūt sagittari et vsqz ad mortē
sustigari. sed nō potuit decipi. nec falsis
allegatoibus. qñ hēbat xpm qui sapia est
Luc. xxi. Ego. n. dabo vobis os et sapien-
tiā et. Nec vanis pmissionib? qñ hēbat
xpm qui ē vera merces et summū bonū.
Gene. xv. Noli timere. ego ptecor tuus
sum et merces tua magna nimis. Exo.
xxij. Ego ostendaz tibi oē bonum. Nec
vanis cruciatibus et passionib? qñ hēbat
xpm qui stus est et fortitudo. ps. Dñs p-
tecor vte mee a quo trepidabo. Itē idē
Eum ipso sum in tribulatiōe eripia cum
et glorificabo eum. C. Secūdo ponit in-
cens pena sabiani cū dicit. Ut trucidēt
rectos corde. ipse. n. rectum eoz habuit.
qd ps ex multis. C. Primo qñ ipse p colū-
bam fuit miraculose electus. nequaquā
enim deus ipm miraculose eligeret. nisi
ipm hēre rectū cor et sanctū cognosceret
Nume. xvi. Quēcumqz elegerit dñs ipse
sanctus erit. C. Secūdo qñ in potentum
reprehensione fuit pstās et firmus. Naz si-
cut dicit Haymo. impator philippo vo-
lenti intereē pasche solēnitatib? et dñis
cōscare misterijs. sabianus pstanter resistit.
nec ibidē ipm esse pmissit donec inter
publice penitentes stetit. et peccata sua
pfessus fuit. Eccle. xlvij. In diebus suis
nō pmissit principē et. C. Tercio qñ cū
ca diuinū cultū fuit valde diligēs et de-
uotus. Nam sicut dicit Damascenus pa-
pa. ipse sabianus p oēs regiones septem
diaconos misit. et cū dē tot subdiaconos
assignauit ut gesta martij colligerent et
sibi romā deportarent qd factū est. Istus
ergo sic rectū corde detructauerunt et
decapitauerūt. Et lz carnē trucidarent.
aiam tm ledere nō poterāt. Mat. x. Noli-
te timere eos q occidūt corp? aiā eim
occidere nō pnt. Rō quare aīas sanctorū
mali occidere nō pnt. ē q ipsoz anime i
manu dei sūt. Sap. ij. Justoz aīe i mā-
nu dei sūt. Sūt et in sinu dei. Isa. xl. Ma-
nu subleuabit agnos et in sinu suo porta-
bit. sunt et i corde dei. ad Phil. i. Testis
ē mihi de? quō vōs cupia oēs in visceri-
bus iesu xpi. Qñ igit sunt in manu dei nō

pnt
eos
dei
min
lius
lute
cord
obli
C
tre

S
cto
gnū
Sut
C
sub
nos
rat
mar
tali
foc
xpla
de
ca
fic
Eph
Dipl
Per
Don
fuisse
pnt
fuit
et ap
tissim
tes
endo
tūc
n
tals
v. Le
quer
tira
vly. L
et. C
Doct
fuit
in se
et. J
ad m
petit

pūit ab aliquo auferri. Joā. x. Nō rapset
eos q̄s quā de manu mea. q̄ q̄ sunt i sinu
dei nō pūit amitti. Aug. Quid times ho
minē hō in sinu dei posīt. Tu de sinu il
lius nōlī cadere. ⁊ quicq̄d patieris ad fa
ltem valebit nō ad pūit. q̄ q̄ sunt in
corde dei nō pūit obliuioni tradi. ps. Si
oblitus fuero tū hīerlem ⁊c.

¶ Sermo. lxxij. C De scō sebastiāo mar
tire Sermo. ij.

T extendit arcū suū ⁊ po
sūt me quasi
signum ad sagittam. Thie. ij.
Istud verbū quētiēter de sē
cō sebastiano exponi potest q̄ fuit ad si
gnū positus ⁊ ab infidelibus sagittatus
fuit. n. positus ad multiplex signum.
¶ Primo in signum pūditē ex eo q̄ se
sub militari habitu occultabat vt xp̄la
nos martires p̄fortaret. bonum qdē fue
rat si statim se xp̄lanū p̄tens coronam
martirij recepit. Sed meli⁹ erat q̄ p̄o
tali vilitate ad tps sub militari habitu
se occultaret. postmo dū autem libere se
xp̄lanū p̄fessus fuit. Et sic p̄mo hūit fi
dē tanquā lorica. i. Thes. v. Induti lor
ca fidei. postmo dū hūit eā tanquā scutū
Ep̄e. vi. In oib⁹ sumētes scutū fidei.
Ep̄la ē de hoc loquēs dicit. ij. Lor. xi.
Per fenestrā in porta dimissus sum ⁊c.
Bonū erat si apls nō fugiēdo martiriz
fuisse p̄cessus. s̄ meli⁹ fuit q̄ p vilitate
p̄tinoz ad tps fuit reseruat⁹. C Scō
fuit posit⁹ in signū p̄stātē. cui⁹ p̄stantia
ē appuit in corroborādo q̄n dixit. O for
tissimi milites xp̄i ⁊c. Job. iij. Vacillan
tes p̄firmauerūt sermones tui. In argu
endo q̄ impatores p̄stater redarguit. ⁊
tūc maxime postq̄ ab eis flagellat⁹ fuit
tales. n. p̄stātes erāt apli. De qb⁹ d̄r Alc.
v. Celsi denūciauerūt aplis ne apli lo
querent⁹ ⁊c. In sufferēdo q̄ multa mar
tiria p̄tulit. s̄ vinci non potuit. Roma.
vlij. Certe sum. n. q̄ neqz mozs neqz vita
⁊c. C Tertio fuit posit⁹ in signū doctric.
Docuit. n. tres vitales lectiōes. C Prima
fuit circa p̄ceptū tpaliū q̄n dixit. Vita h
in se credētes sefellit. s̄ expectātes irrūit
⁊c. Jacob. iij. Que ē. n. vita n̄ra vapor
ad modicū parēs. C Scō fuit circa ap
petitū celestiu. Un̄ dixit nō sepabunt a

vobis. s̄ vadunt parare vobis sidereas
mañones. Heb. xij. Nō. n. hēm⁹ hīc ciuit
tatē manētē s̄ futurā inq̄rim⁹. C Ter
tia fuit circa tolerātiā aduersoz vñ ast.
In amorē martirij n̄os sustineim⁹ effcūs
⁊ Mat. x. Nolite timere eos q̄ occidunt
corp⁹ ⁊c. C Quarto erat posit⁹ in signū
patiētie q̄ patiēter supplicia tollerāuit
Magna patiētia q̄ martires nō in sup
plicijs cessarūt. s̄ pot⁹ eis documēta ces
sarūt. Lip. ia. Torquētib⁹ fortiores stete
rūt ac lantātes vngulas lantata mēbra
vicerūt. maior q̄ n̄ maledixerūt. Lu. vi.
Bñdicite maledicētib⁹ vobis. Maxia q̄
aduersus deū nō murmurauerūt. vñ d̄r
Nō murmur resonat nō q̄rindia q̄ ma
xla q̄ in tot supplicijs cor pacificū hūit
vñ subd̄f. s̄ corde tacto mēs bñ p̄scia
seruat patiētia. Sup quā maxia q̄ p̄ p̄e
quētib⁹ orauerūt. Lu. vi. Orare p̄ p̄eque
tib⁹ ⁊ calūniatib⁹ vos. C Quito fuit i si
gnū posit⁹ opatōis bōe. hūit. n. opatōez
bona. i. vtilē delectabilē ⁊ honestā. Uti
lē q̄rū ad alioz p̄uersionē q̄ multos cō
uertit ⁊ saluos fecit. i. Lor. x. Nō q̄rēs qd
mihi vtilē ē s̄ q̄ multis vt salui fiat. Ho
nestā quātū ad pacificā p̄uersionē. vñ de
d̄r. Erat. n. vir tot⁹ p̄uētie. In sermōe
verax. In ope fidel. in bōtate p̄picu⁹. In
vniuersa mox hōestate p̄clar⁹ ⁊c. i. The.
iij. Doneste abuletis ad eos q̄ foris sūt.
Delectabilē ē q̄rū ad celestiu p̄tēplatoz
Ecc. xi. Dulce lūmē ⁊ delectabile ē ocul
videre solē. i. xp̄s p̄ p̄tēplatoz. C Sexto
posit⁹ fuit in signū pene eterne reprob
inferēde. Si. n. de⁹ tū punit illos q̄ hūit
vitā sanctā q̄rū p̄niet ⁊ illos q̄ hūit vi
tā iniquā. Prouer. xi. Si iust⁹ in terra re
cipit mala. q̄to magis impi⁹ ⁊ peccator
Si tū punit illos in qb⁹ bñdicif quātū
punit ⁊ illos in qb⁹ blasphemaf. Hier.
xxv. Ecce ego in ciuitate in q̄ inuocatus
ē nomē meū incipio te affligere. ⁊ vos q̄
si innocētes eritis nō eritis imunes. Si
tū punit illos q̄ sunt vitrides in p̄scia ⁊
in vita. quātū punit illos q̄ hūit p̄sciam
aridā ⁊ vitram corruptā. Luc. xxij. Si in
vitridi ligno hoc faciunt. in arido quid
fiet ⁊c.

¶ Sermo. lxxij. C De eodem Sermo
tertius.

Ecce docuisti plurimos. et manus lassas roborasti. Vacillantes confirmauerunt sermones tui et genua debilia confortasti. Job. iiij. In verbis istis tria tangunt. Nam sanctus sebastianus fuit doctor ignorantium. id est docetur. Ecce docuisti plurimos. Et fuit roborator debilius. id est subdit. Manus lassas roborasti. vacillantes confirmauerunt sermones tui. Fuit consolator afflictorum. id est subdit. Et genua debilia. Circa primum notandum quod quidam ignorabant veritatem dei sicut idolatre. id est sanctus sebastianus docuit fidelitatem. Unum vna die plusquam tricenta idola confregit et perfectum urbem et mille quadringentos viros de eius familia baptizauit. i. Joa. iiij. In hoc appuit dei filius ut dissoluat opera diaboli. Quidam ignorabant vanitatem mundi ut cupidus et auarus. id est docuit vere laetitiam dicens. Ab initio mundi hec vita in se credentes sefellit et post se expectantes irritat et. Job. xliij. Homo natus de muliere breuis vultus tpe et. Quidam ignorabant leuitatem peccatis supplicij ut timidi et solitiosi. id est docuit pene peccatis et future disferentia. Unum autem hec persecutio quam hic patimur hodie excidit et cras euanescent dolor aut eternus renouat ut seutat. augmentat ut exurat inflammat ut puniat. Tanta est. n. differentia ad illam gratia stilla aqua ad fluuium sibi ad tonitruum. Job. xvi. Cum vix vna pura stilla sermonis eius audierim quod poterit tonitruum magnitudinis eius inueniri. Quidam ignorabant astutiam diaboli ut neophyti et incepti. id est docuit diaboli astutiam sapientiam dicens. In amore martirij laus nros sustinemus affectus. Job. i. Diabolus si vincere ex timet quod dum caput caput est. dum et tectus est. Job. xl. An ex trahere poteris leuiathan hamo. Escia est exterior: caro martiris afflicta. Hamus est interior: patientia. Diabolus credit se capere martirem per esciam carnis exterioris mortue et caput est ab hamo interioris patientie. Secundus fuit debilius corroborator cum dicit. Manus lassas roborasti. Sunt. n. quidam debiles ad bonum incipientes. Proverbi. xix. Abscondit piger manum suam sub ascella. De quorum numero erat Cromatius perfectus qui cum idola omnia se confringere promissus. vnu

in abscondit se sanari non potuit quousque fractus fuit. Siles fuit qui penam volentes inchoare peccata sua deferunt. vnu tamen retinere voluit. Quidam sunt debiles ad bonum inceptum persequendum. Tales sunt sicut statue que pedes habent sed in ambulando non proficiunt. De quorum numero erat miles christiani qui fide descendere incipiebant sed primus deficiebant. Ioseph sebastianus clamante deferebat. et eos confortabat. Quidam. n. sunt debiles ad bonum persecutum persequendum. In quorum persona dicit apostolus. Roma. viij. Persecutus autem bonum non inuenio. De quorum numero erat Marcellianus et marculus qui fortiter inceptum patienter persecuti fuerant: sed parentum blanditiis emolliiti non consummabant. Ad quos sebastianus clamans dixit. O fortissimi milites christi nolite peccata blandimenta coronam deponere semper. nam. Quidam vero erant debiles ad aduersa sustinendum. De quibus dicit Lucas. viij. Ad id tempus cum dicit et in tempore tentationis recedunt. De quorum numero erat multi christiani qui timore penarum martiria fugebant. Istos ad amorem martirij incitabat dicens. In amore martirij nros sustinemus affectus. Tercio fuit consolator afflictorum cuius dicit. Genua debilia roborasti. Erant. n. quidam afflicti pro pena infligita a tyranno. id est quorum numero erat marcellianus et marculus. Istos sebastianus consolatus per salutem exhortationem. Isa. i. Beatus dedit mihi linguam cruciatum ut sciam sustinere eum qui laesus est verbo. Quidam erant afflicti pro pena tractata a morbo. De quorum numero erat Ioseph vxor Nicostri. et tranquillius et cromatius qui morbo gravissimo laborabant et infirmabant. Istos consolatus est beatus sebastianus sanando eos per efficacem orationem. Nam sicut dicit Iacob. v. Multum valis deprecatio insti assidua. Quidam erant afflicti pro pena infligita a deo. De quorum numero erat Romulus et Papianus. Contra quos ut legitur in historiis logobardorum. Tanta pestis a deo fuit missa. ut vix vnum alterque sufficeret sepelire. Istos consolatus est sanando per suam religionem deuota venerandorum. Morbus. n. sic ibi legitur ut in papia sue religio sunt delate: pestilentia illa cessauit. Quidam. n. erant afflicti pro pena infligita a diabolo ut quorum numero erat quidam mulier in iusticia ut

refert Breg. i dialogo q dñi ad dedicatōz
ecclesie sc̃i sebastiāi ire deberet. nocte illa
a p̃cupiscētia s̃ilata a viro suo noluit ab
stinē q̃ mox vt sc̃i sebastiāi oratorū ē in
gressa a diabolo ē vexata. Istā p̃solat? est
sanādo p̃ suā ē sc̃i fortunati itercessiōz.
Voluit ip̃az tñ p̃i? vexari vt ostēdat q̃ dñi
ligat mūditiā. Voluit ē sacerdotē q̃ pal
lio altaris cā opuit s̃istr̃ vexari vt ostēdat
q̃ odit p̃sūptuosā audaciā. Voluit ad i
catatōz cā apl̃? vexari ita q̃ legio demo
nū i cā itrauit vt ostēdat q̃ odit sup̃stitōz
fallacem ē vanam.

C Sermo. lxxv. C De sc̃a agnete s̃mo. i.

Alierem forte q̃s iue
nter. Proo.
vltio. Inuētiū ē hodie de sc̃a
agnete q̃ salomō aut p̃ possi
biliter ē aut p̃ difficultatē aut p̃ amira
tōz s̃c̃i p̃ posse iuētre dicebat forte mulie
rē. Sc̃a q̃ dē agnes a deo fortis exiitit q̃
triplex certamē inaximū sup̃avit. C Pri
mū nāq̃ certamē hūit p̃tra p̃fecti filius
q̃ volebat sibi surripē ēgitatē i ducendo
ip̃am ad suū p̃iugiū. C Sc̃m hūit p̃tra
ip̃m p̃fectū q̃ volebat polluere sue fame
honestatē trahēdo ip̃am ad p̃stibulum.
C Tertiu p̃tra p̃fecti vicariū hūit q̃ vole
bat i ip̃a corūpe fidei itegritatē mltiplex
isere do ei certamē. S̃z i quolz certamē
hūit celste adiutorū. C Nā i p̃iō hūit
angelū. uñ ip̃a dixit. Adcū. n. h̃eo custo
dē corp̃is mei angelū dñi. C In sc̃do hūit
xp̃m. vñ ait. Unigenit? dei filius murus
m̃bi ē ip̃enetrabil̃ ē met custos nūquaz
domisēs ē defēsor nūq̃ dñic̃s. C In ter
tio hūit sp̃m sc̃m. vñ dñe. Ecce nūc per
sp̃m sc̃m roze celesti p̃fusa focus iuxta
me morit. C Circa p̃mū notā q̃ ip̃a q̃
que hūit q̃ i alijs mulieribus s̃t ad ip̃dī
mētū castitatis. i se aut s̃t ist̃m virtutis.
C Primū ē etas iuēit. q̃. xij. etatis sue
āno mortē p̃didit ē vitā iuēit. ē sic dñic̃
Eccl̃. xij. Adolefcētia. n. ē voluptas va
na s̃t. ēz etatē iuēit ē mēt̃s canitatem
pauit. Uñ dñi de ea. Infātia p̃putabat in
ānis ēz erat senectus mēt̃s iuēsa. corpe
iuēcula. ēz aio cana. Sap. iij. Lani fuit
sensu hois ēē. C Sc̃m ē pulchritudo
corp̃is. Ip̃a. n. sicut dñi de ea fuit p̃ch̃ia
faciē. ēz pulchritudo fide. ēz sic dñi Proverb.

xxxi. Fallax gl̃ia ē vana ē pulchritudo.
S̃z ip̃a pulchritudinē suā corp̃is macer
rat de turpauit. vñ potat dicē illō Lant.
i. Nigra sū ēz formosa. Nigra exteriū p̃
maceratōz. formosa iteriū p̃ virtutē deco
rē. Uñ dñi Bre. i dialogo de galla nobi
lissima femia q̃ istat. i. viri habitura erat
barbā si n̄ ruberet. Illa exteriū nihil ei
mult deformitatis q̃ iteriū sp̃m ama
uit. Nec m̃t̃ ē si h̄ i illa sedaret q̃d a cele
sti sp̃so n̄ amaret. C Tertiu ē mltiplex
oblatis m̃eritis. Uñ dñi q̃ cepit offerre
plima ēz p̃la p̃m̃stere. Adcū. n. s̃t q̃s n̄
cepit iuēit nec pulchritudo ēz i ducit
m̃erit oblatis. Dñe. iij. Adūera dederūt
amatoribus suis. Ip̃a aut m̃era oblata
desperit. Uñ dñi i legēda. Detulit secū p̃
ctosa ornamēta q̃ ab ea s̃t tāq̃ stercoza re
putata. Sc̃iebat. n. q̃ h̄ulismōt m̃era
n̄ dāt sp̃sio ēz p̃cubitis. Ben. xxv. Fili?
aut p̃cubinaz largitus ē m̃era. C Quā
tū ē nobilitas amatoris. Nā nobilitas vt
roz facilius sc̃iat aios puellaz. Ille at
erat filius p̃fecti vrbis rome ēz id nobil̃ ēz
sublimis. S̃z ip̃a etus nobilitatē p̃parde
sp̃si celestis ṽlispēdit. Uñ ait. Discede
a me pabulū mortis q̃ tā ab alio amato
re p̃ueta sum qui longe te nobilior est. ēz
genere ē dignitate. C Quintū est terror
sup̃licij q̃ p̃fectus multa supplicia ē
minatus ei. Adcū aut sunt que respu
unt munera ēz consentiunt p̃pter suppli
cia. Dan. xij. Sic faciebatis s̃ilabus is
rael. ēz ille timentes loquebant vobis.
Sed ip̃a terrores ēz minas derisit. Unde
dicetur de ea q̃ terrentem sicut ēz blandi
entem animo vertēbat. Ambro. Lerere
puelle totos vultus parentū ferre non
possunt ēz acu puncta distrēta solēt qua
si vulnera flere. Hec autem virgo cruen
tas carnificum manus in pauida expe
tauit. C Secundum certamen habuit
contra p̃se etum q̃ voluit in ip̃a pollue
re honestatem trahendo eā ad p̃ostibu
lum. In quo certamine contra eam mul
ta a duersariis tela iniecit. sed virgo om
nia superauit. C Primo nāq̃ sc̃cti ip̃
sam nudam per ciuitatem duci. vt nu
ditas sibi verecundiam faceret. Solent
enim ip̃se virgines magis nuditatis ve
recundiam timere quam penam. Ezechy.

De sancta agnete.

xvi. Eras nuda et confusa plena. Sed contra istud telum habuit densitate capillorum quod ea induerunt et verum diu perpulsaerunt. i. Corinth. xi. Capilli per velamine mulierum dantur. **S**ecundo in loco turpi. i. in postibulo fecit ea includi: ut non et honestate pollueret. Job. iiij. Posuerunt puerum in postibulo. Sed ipsa contra hoc habuit societatem angelorum. ut. s. presens angelorum locum infamiam aboleret. **Ysa. xxv.** In domibus in quibus prius habitabant dracones oves viros calami et iunci. Calamus et iuncus viri iuxta fluentia aquarum. Et signat angelos qui sunt viros cōreplatores: et sunt meriti in pelagus amoris. **T**ertio in loco. s. obscuro fecit eam claudere: ut loci obscuritas virginem perterreret. Contra istud habuit luminis claritatem: que tanta fuit ut nullus posset eam contingere vel videre. Sap. xviij. Sanctis autem tuis maxima erat lux. **Ysa. vi.** Que societas luci ad tenebras. **Q**uarto sine vestimento fecit ea relinqui: ut frigoris asperitas ea affligeret. **Matth. ij.** Desuper tunicam pallium subtulistis. Contra hoc habuit vestem celestem: quam angelus sibi in carcere parauerunt. **Judith. x.** Induit se vestimentis solum ditatis sue. **Q**uinto omnibus ea fecit exponi: ut per vno quem cōtēperat oēs haberet. **Ysa. ch. lxxij.** Aulus est gymnasium constituere et optimos epheborum in lupanari ponere. Contra hoc habuit dei virtutem: quam oēs qui ingrediebant pervertebant. **1. Reg. x.** Insuper in te spiritus domini. et mutaberis in virum alacrum. **S**exto filio suo illudenda dedit: ut quem noluerat habere maritum haberet amicum. Contra hoc habuit iudicium dei emulatorem. i. demonis qui spiritum provocavit. Unde ipsa ait. Ille cuius voluntatem volebat perficere potestate in eum accepit et occidit. Demones. n. sunt iudicium dei: qui si a seipsis habeant malum voluntatem: a deo tamen iusta accipiunt potestatem. **1. Reg. xvij.** Spiritus domini malus inuasit saul. Est. n. spiritus domini per acceptam potestatem: sed malus propter iniquam voluntatem. **T**ertius certamen habuit contra prefecti vicarium qui voluit in ipsa corrumpere fidem et integritatem: multiplex inferendo supplicium: sed ipsa omnia superavit supplicia. Fecit namque

ipsam virginem per ignem: et ipsam ignem fecit copiosum fieri. et tamen in gutture fecit ea gladio feriri. In ignem quidem fecit eam perire propter presumptioem: ut. s. ignis carnis et ossa in cinerem redigeret. nec. s. aliquid reliquie remaneret. **Amos. ij.** Super tribus scelertibus moab. Et super quartum non convertam eum. quia occiderunt ossa regis idumee usque ad cinerem. **P**rimus scelus fuit quia filius perfecti virginis sibi succurrere voluit. **S**ecundum quia ipse perfectus ea nudam per civitatem duci fecit. **T**ertium quia in lupanari exposuit. **Q**uartum quia ipse vicarius ea in ignem perire fecit: ut eius ossa in cinerem redigerent. **S**ed istud certamen vicit per ordinem denotat: quia mox ut oravit ignis extinctus fuit. **Eccle. li.** In medio ignis non superest reliqua. **S**ecundo ipsam ignem copiosum voluit fieri: ut ipsa cito consumeret ne sibi auferret. sed contra istud certamen habuit refrigerationem dei gratiam: que sibi refrigerium prestat: unde ipsa ait. Ecce nunc per spiritum sanctum rore celesti perfusa: focus luxuriae me movit. **Eccle. xij.** Ignem ardentem extinguit aqua. i. refrigeratio dei gratia. **T**ertio in gutture fecit eam secari. sed istud certamen vicit per celestem palam quam accepit. **Alpo. vij.** stantes ante thronum dei in conspectu agni amici stolis albis et palme in manibus eorum. stat ante thronum dei per contemplationem celestis. In conspectu agni per considerationem humanitatis. **A**micra stola alba per dorem anime: et palme in manibus eius per ostensionem victoriae.

Sermo. lxxvi. **D**e eadem sermo. scdo. **R**ortitudo et decorum duntaxat. **R**eius et ridebit in die novissimorum. **P**rouer. xlii. hec verba pueniēter de sancta agnete exponi possunt que fuit robusta. decora et leuata. fuit sic robusta quod et hostes vicit. fuit sic decora quod omnibus placuit. Et modo leuata quia ad leuitatem sempiternam puenit. **P**rimo igitur fuit robusta et fortis solum punitis fortitudo. **S**icut. n. fortis: qui vicit fortiores se. i. diabolum. **U**nde dicit beata agnes. spurcitas diaboli in maculato calle transiit. **1. Joā. ij.** scribo vobis adolefcentes: qui viciatis malum. **S**unt fortiores qui a nemine potuit vinci. nec a perfecti filio pmissis donis. nec

etiam ab ipso prefecto interrogatis inturi-
 tis. nec ab ipso vicario illatis supplicijs
 Eccl. xlyij. Potenta nemo vicit illū. Fu-
 it fortissima: qz vicit semetipsum. s. cor. p.
 seruando mundiciā. et aiam seruando patre-
 tia. Prouer. xvi. Melior ē patiens viro
 forti et qui dñatur animo suo expugna-
 tore vrbū. Fuit sup fortissima qz vicit de-
 um. et hoc qñ resuscitando filiū prefecti
 ostēbus deuotis induxit. Eccl. xvi. mu-
 lier fortis oblectat virū suū. i. deū. Ben.
 xxij. Si cōtra deū fortis fuisti qñto ma-
 gis ptra homines pualetis. C Secundo
 fuit decora. iō subdit. Et decor. De? cū
 ipsaz pñti decorauit: qz ipsaz multipli-
 ci gloria illustrauit. fecit naqz miracula
 i triplici machina rerū. qz de celo cor-
 ruscatis et fulgur descendit: et terremot?
 magn? extitit: et prefecti filiū de iferno
 suscitauit. Fecit miracula in quadrupli-
 ci substantia elementorū: qz ignis extitit?
 et aqua: qz tempestas super paganos ex-
 orta est. terra mota. aer dum eet i carce-
 re illustratus est diuina luce. Fecit mira-
 cula in quintuplici differētia creatura-
 rum. s. in illis que habēt nñ cōfiscit i ima-
 gine que anulū recepit et tentationē su-
 gavit. In illis que habēt viuere sicut in
 capillis qui istar plantarū vīuūt: qz cre-
 scunt. Et i illis qui habēt sentire. sic pa-
 tet i agno nūc cādidiorē qui iuxta eam
 stare visus est. In illis que habēt discer-
 nere: sicut patet i cōstantia quā corpore
 et mente sanauit. In ill que hñt itellige-
 re sicut i angelis qui sibi vestez i pitibu-
 lo pparauerūt. C Tercio ē modo leta iō
 dr. Et rī debet in die nouissimo: nō dicit
 i die primo. qz ille est dies pforatus. Sa-
 piēte. vij. Primā vocē simile oib? emi-
 si plorans. nec dixit die medio: qz ille di-
 es ē incolatus. ps. Den mihi qz incolatus
 meus ploratus ē. Sed dixit i die no-
 vissimo. qz ille est dies locū diratis et rī-
 sus. Job. vij. Donec ipleat risu os tuū.
 In hoc ergo die nouissimo ipsa ridet. qz
 preter gloria cōmunē quatuor speciales
 bz. P Primā habz in capite que ē aureo-
 la. Exodi. xxv. Super coronā facies al-
 teraz coronaz aureolā. P Secundā habz
 in ore que ē suauis melodia. Apoc. xliij.
 Cantabant quasi canticū nouū. P Tercia

habet i corpe qz ē vestis candida. Apoc.
 iij. Ambulabunt mecum i albis qñ digni
 sunt. P Quartā habet in psecutorē que ē
 associatio diuina. Apoc. iij. Hi sequen-
 tur agnūz quocūqz ferit. Propter pma
 coronaz quā habet i capite dixit. Quasi
 sponsaz decorauit me corona. Propter
 scdam quā hz in ore dixit. Lutus mihi
 organa modularis vocibus sonāt. Pro-
 pter terciā quā habet i corpore dixit.
 Induit me dñs cicla de auro contexta.
 Propter quartā quā habet in xpi assoria-
 tōe ait. Ipsi suz iuncta i celis quem i ter-
 ris posita tota animi deuotōe dilexi etc.
 Sermo. lxxvii. C De eodē festo simo. iij.

O dilectus meus mihi et ego illi. Can-
 ti. ij. Cōsuetudo ē inter spō-
 suz et sponsaz qz spōsus spō-
 saz sibi copulat per amorē. et qz sponsa
 sponsuz multipliciter cōmēdat. P Bea-
 ta igit agnes pūo gloriat qz xps eam in
 sponsaz accepit: et sibi eā p amorē copu-
 lauit: euz dixit. Dilectus meus mihi.
 P Secūdo eū multipliciter cōmēdauit.
 cū subdit. Et ego illi. Est igit sensus. di-
 lectus meus mihi. i. icēdit me sibi i spō-
 saz accipiēdo. Et ego illi. s. incēdo ipm
 multipliciter cōmēdādo. C Circa pri-
 mū notandū qz triplex ē desponsatio.
 P Prima ē carnalis. Jo. ij. Vocat spon-
 suz archetichus etc. Alia ē spūalis. Et
 ista triplex ē. Una que fit p fidei signa-
 culū que cōtrahit i baptisuate. Osce. ij.
 Sponsabo te mihi in fide. P Alia qz fit
 p passionis facim. Et ista ptracta sunt in
 xpi passione. Ibidē. Sponsabo te mihi
 i iusticia et iudicio. Tūc enim diabolus
 est iudicatus. Joan. xij. Nunc iudicūz
 est mundi etc. Alia que fit per vtrāqz
 tis rotūz. Et ista contrahit in thalamo
 cōscentie. Ibidem. Sponsabo te mihi i
 misericordia et miserationibus. Vtrāqz
 tē cū seruare non ē vtrutius humane: s.
 miserationis diuine. ij. Cor. xi. Respon-
 di et in vos vni viro etc. P Tercia ē despon-
 satio celestis. Osce. ij. Sponsabo te mihi
 in sempiternūz. Apoc. xxi. Vidi ciuita-
 tem sanctā hierusalē nouā descendētē
 de celo adeo paratā: sicut sponsam or-
 natāz viro suo. P Prima desponsatōez

De sancta agnete.

Et carnalem beatam agnes respuit: quia in lu-
ctu perierit. Unde ait. Discede a me pabu-
lu mortis quia ab alto amatore puen-
tu suz. Sap. iij. Felix sterilis et coinquina-
ta etc. Et secundum. f. spiritualem habuit tam per
fidei signaculum. unde ait. Anulo suo sub
arrault me: quod per passiois sacramentum.
vii ait. Sanguis eius ornauit genas me-
as: quod per virginis uotum. unde dicitur.
Quem cum accepero uirgo suz: cum amauero
casta suz: cum tetigero munda suz. Et Tertius.
az. f. celestem hodie assecuta fuit: quia hodie
celestem curiam. i. thalamum introiuit. Lanf.
ij. Introduxit me rex in cellam uirginitatis.
Ubi quid est inter sponsus et sponsam
felix amplexatio. vii ait. Jam amplexus
eius castis astricta sum. Lanf. ij. Dexte-
ra illius amplexabit me. Beata contun-
ctio. vii ait. Jam corpus eius corpi meo so-
ciatum est. Jo. xvij. Deus unus sunt: sicut tu
pater in me: et ego in te. Gloriosa plura ge-
neratio. unde ait. Nec deerit post nuptia
as filij ubi partus sine dolore succedit: et
secunditas quotidiana cumulat. Lanf.
tiii. Deus gemellis fertibus et sterilibus non est
inter eas. Ex tali. n. puritate resultat ge-
minus fetus. f. glorificatio corporis et anime.
vel glorificatio in preplatione diuinitatis
et uisione humanitatis. Et secundo sponsus suus
multipliciter commendauit: et maxime a tri-
bus. f. a pulchritudine. nobilitate. diu-
tiaz fertilitate. De pulchritudine eius dicitur.
Luius pulchritudine sol et luna mi-
ratur. Pulchritudo autem maxime attendit in
facie. De pulchritudine autem faciei istius
sponsi dicitur Hester. xv. Factus tua plena est
gratia. Dicit autem Aug. de trinitate. Pulchra
facies est dimensa pariter. affecta hilari-
ter. et colorata luculenter. Habuit igitur iste
sponsus pulchram faciem. f. bene proportio-
nata. Ante incarnationem non erat bene p-
portionatus. quia erat altus nimis. nimis
profundus. nimis latus. et nimis longus.
Tamen altus ut non possit attingi. Tamen profundus
ut non possit uideri. Tamen latus ut non pos-
sit mensurari. Job. x. Excelsior celo est etc.
Sed post incarnationem est proportionata al-
titudine sue maiestatis usque ad nostram sub-
stantiam. Phil. ij. Et inaniuit semetipsum:
formam seruati accepit. Profunditas sue

sapientie usque ad humanam stultitiam. i.
Laz. i. Placuit deo per stultitiam predicare
saluos facere credentes. Latitudo
sue potestatis usque ad nostram misertiam. ysa-
liij. Desiderauimus eum despectum et no-
uissimum uirorum etc. Longitudo eternita-
tis diuine usque ad nostre temporalitatis me-
suram. Ald. Bal. iij. At ubi uenit plenitudo
temporis etc. Et secundo eius facies fuit plu-
raliter effecta. Non enim erat litigiosus in
ore. partialis in opere. non in partibus in ser-
mone. non durus in conspectu. non tristis in
mente. non turbulens in facie. De his o-
bus dicit ysa. xliij. Non clamabit neque acci-
piet personam etc. Et tertio eius facies fuit
luculenter colorata. Fuit enim candidus
propter uirginitatem que maxime resultat
in carne. Rubicundus propter charitatem
que maxime seruebat in mente. Fulgidus
et electus ex milibus propter maiestatem que
maxime resultabat ex diuinitate. Lanf.
v. Dislectus meus candidus et rubicundus
Et secundo commendat eum nobilitate cum di-
cit. Qui longe nobilior est te. et genere et
dignitate. Est autem secundum Greg. nazaz. tri-
plex nobilitas. Una causat ex imaginis
diuine impressione. alta ex carnis propaga-
tione. tertia ex animi uirtute. Quatuor igitur
ad diuinitatem christi fuit nobilitas ima-
ginis. Laz. i. Que est imago dei inuisibilis
Quatuor ad carnes fuit in christo nobili-
tas originis. Ro. i. Qui factus est ex semine
dauid secundum carnem. Quatuor ad alias fu-
it in eo nobilitas uirtutis. Jo. i. Plenum
gratia et ueritate. Et tertio commendat ipsum
a diuinitatibus plenitudine: cum dicit. Lul-
opes nunquam deficiunt: cuius diuinitas nunquam
decreuit. Prover. viij. Mecum sunt di-
uitie et gloria. i. diuinitas gloriose. Ille enim fuit
misere. iste gloriose. quia iste sunt perpetue: ille
transitorie. Ista diuina possit Mat. vi. Nolite
thesaurizare uobis thesauros in ter-
ra: sed in celis. ubi neque erugo. neque rinea
deminuit. Iste facit homines saturum: ille sa-
melicum. Ista diuina ponit Jo. iij. Qui qui-
berit ex hac aqua sitiet iterum. Iste facit ho-
minem locupletem et gloriosum: ille indigentem et
miserum. Ista diuina ponit Apo. ij. Dicitur
quod diues suus et locuplex et nullius egeor
et huiusmodi: miser es et miserabilis. et ideo
suadeo tibi emere a me aurum instum et

pbatur
Sermo

C

agni pp
se byss
Tres pl
i. paran
parany
re epi
pare ou
faz prin
Et ad y
affectu.
spuale i
rituali i
quei p
mo eim
epibal
culen
tici qd
decan
mus. eo
thalam
duplex
thalam
nes. ha
cat. Nei
laudari
martyr
puella
puritat
tatez. se
tanqua
Iuueni
hione. E
querfat
canit p
dicetes
ruz in o
et de ani
mo qd
in cuius
gana m
cudo ex
nuptial
gni. De
kir. Be

pbatum vt locuplex fias.

Sermo. lxviii. De eadez sermo. liij.

Gaudemus et exul-

temus et demus gloria deo: qui ve-

nerunt nuptie agni et vxor:

agni ppauit se: et datu sibi vt cooperat

se bysso splē denti et cādido. Apoca. xix.

Tres psone principales repit i nuptijs.

i. paranympsi. sponsus. et spōsa. ¶ Ad

paranympchos aut ptinet dulcis decata

re epithalamii. ¶ Ad spōsus ptinet pre

pare dulce et nuptiale iuuētū. ¶ Ad spō

sa ptinet se ppare per decentē ornatus.

¶ Ad vtrosqz ptinet se ppare p pūgale

affectū. Et qm iter xpm et beatā agnetez

spūale ē p tractū mīmonitū: iō i spō spī

rituali mīmonitū ista quattuor repletur

quē p predictis verbis denotatur. Cui

mo eim ex parte paranympchorū ponitur

epithalamii laudis cū dī. Gaudeam et

exultemus et. Est aut epithalamii can-

tiō qd i honore spōsi et spōse i nuptijs

decantat. Et dī ab epi qd ē supra. et thala

mus. eo qd supra thalamū decantet. Epi

thalamū ergo bte virginis agnetis est

duplex. vnus ē in vta. aliud i pīa. dī epi

thalamio ei i vta dicit Ambro. Hanc se

nes. hāc iuuenes. hāc pueri i vta decan

tāt. Nemo ē laudabilior qd qui ab oībus

laudari pōt. Quot hoīes tot pcones qui

martyrē pdicant dū loquunt. Ipsa tēst

puella fuit nō tñ per etatē: s; maxie per

puritatē. inuēns p fortitudinē et alacri

tatez. Ipsaz ergo debent laudare pueri

tanquaz purā in mente et in intentione.

Iuuenes tanquā maturā in sensu et i

nterfatōe. Epithalamii etus in patria

canit paranympsi. angeli et alij bene

dicētes. Sap. liij. Hec ē que nescuit tho

ruz in delicto: habebit fructū in respe

ctōe animarū sanctarū. De isto epithala

mio qd sibi decatāt ipsa dicit. Alma xpm

in cuius thalamū itotuz: cuius mihi or

gana modulatis vocibus cātant. C Se

cūdo ex pte sponsi ponit ppario cōsuetū

nuptialis. cum dī. Venerunt nuptie a

gni. De hoc nuptiali iuuētū dī Apoca.

xix. Beati qui ad cenaz nuptiarū agni

vocati sunt. Ex quibus verbis habet qd
ibi erit plena saretas. dulcis suauitas.
et eterna securitas. In pūti qd ē saretas
h; fastidū. fames h; molestia. timor ne
s. alimēta dīcāt h; penā. Iōqz pūdit dī
vt i nullo celesti iuuētū sit plena saretas
ne ibi sit molestia famis: ideo dicit
nuptiarū. In nuptijs et; p̄sueuerūt om
nia abundare. ps. Sattabor cū apparue
rit glia tua. Sit dulcis suauitas: ne sit
mētis fastidū. iō dī. agni qui h; carnes
delectabiles et suaves. Job. xxi. Si nō
dixerūt virt tabernaculi mei: qd det de
carnib; eius vt saturemur. Sit etia se
curitas vt tollat timor defectōis. vii dī.
Cena: qd nullū aliud iuuētū sibi succe
dit. puer. i. Qui me audierit sine timore
regesceat. C Tertio pōit ex pte spōse ppa
ratio ornamenti singularis: cū dī. Datū est
ei vt cooplat se bysso fulgido et cādido et
vestibus ornatis. Hūit quidē spōsa
q̄tuor genera vestitū. s. vestē deauratā. ps
Altit regina a dextris tuis in vestitu
daurato. i. xpi aia q corp; suū rexit. i ve
stitū daurato. i. i corpore glificato. Hūit
vestē variā. vii seqt. Circumicta varie
tate. Vestē albā. Apoca. liij. Ambulabūt
mecū i albis. Et hūit vestē rubeā. ysaie
lxij. Quare rubū ē idumētū tuū. Iitas
vestes xps agneri sue spōse cōstituit. s.
deauratā vestē infundēdo charitatem.
Unde ipsa ait. Induit me dñs clāde
auro texta. ps. Dis gloria etus filie regis
ab intus in fimbrijs aureis. Variam or
nando per virtutū varietatē. Vñ ait
ipsa beata agnes. Circū dedit me vernā
tibus atqz conuiscatibus gēmis. Ezech.
xvi. Vestiu te discoloribus. Vestē cādī
dā: dīcorādo p puritatē. In cul; signifi
catōe angelus i carcere vestē cādīdā et
dedit. Et dedit sibi vestē rubeā: cā rubi
cando p sanguis effusione: et sue passio
nis meditationē. Vñ beata agnes ait
Sanguis ei; ornauit genas meas. De
hac duplici veste dicit Prouer. xli. Byssus
et purpura idumētum eius. ¶ Sed
quoniam nobiles sponse cōsueuerūt ve
stes suas etia gēmis ornare. iō et ipa gē
mis virtutum erat ornata. Quas gē
mas habuit in manu dextera per rectā
intentio nē. vñ de ait. Dextera mea cū

lapidibus preciosis. Qui. n. facit opa que vident eē virtuosa sed intentōe corrupta: gemas hz in sinistra. Qui vero intentōe recta hz in dextera. Mat. v. Nesciat sinistra tua qd faciat dextera tua. ¶ Secdo ipsas hūit in collo. vñ ait: Collū meū cūxit lapidib⁹ preciosis. Collū xpī sunt p̄dicatores q a xpō capite influētā recipiunt et in cetera mēbra ifundūt. Illi ergo sūt collū q tñ p̄dicāt verbū. Illi sunt collū lapidib⁹ preciosis ornatū q verbū p̄dicāt: et verba p̄dicatōis opibus virtuosis exornāt. Lanf. i. Collū tuū sicut monilla. ¶ Tercio ipsas habuit in aurib⁹ p obedientiā. Vñ ait: Tradidit auribus meis inestimabiles margaritas. Ille simplr est auris q coactus obedit. Qui vero spōta natus est obediēs: auris ē margaritis ornata. Proverb. xxv. In auris aurea et margarita fulgēs: q arguit sapiētē et aure obediētē. ¶ Quarto eas hūit i toto corpore. vñ ait: Induit me dñs cicla de auro texta: et iumentis monilib⁹ ornavit me. Ipsa. n. bfa agnes hūit cicla dē aurea. i. puerfatōez lucida: et iumenta monilia. i. lucida et virtuosa exēpla. Dan. x. Corpus eius qñ crisolitus. ¶ Quarto ponit ex parte vtriusqz affectus cōingal sū cū dñ: Uxor agni. ¶ In duob⁹ qdē mutuo participat. i. in p̄iunctōe cū dñ: Uxor. In no mine: cū dñ: Agni. Est aut in oi matrimōio triplex p̄iunctio. Una est p̄ sensuz aīoz. Alia p̄ p̄iunctōez corpōz. Tercia p̄ i dñsibile habitadē in amboz. Ista triplex p̄iunctōe est cōiūctus xp̄s agneti: et ipsa sibi. Per mutuā charitatē. Vñ ait: Nō ergo potero ad p̄tūmeliā portā amatoz alij aspicere: cū quo sum charitate p̄iuncta. Lanf. vi. Ego dilecto meo: et dilect⁹ meus mihi. Per nature p̄formitatē q: sicut dñ Heb. ij. Nusqz entz angel⁹ s ap̄prehendit: sed semen abrahe. Unde ipsa dicit: Jaz amplexib⁹ etus castis astricta suz. Jā corpus etus corpōi meo sociatū est. Per isepabilitatē: q: xp̄s eā sibi eternā copulavit. Hiere. xxxi. In charitate p̄petua dilexte. ¶ Secdo p̄iungunt in nomine: q: ille agnus et ista agna. Agnus aut dñ ab agnoscēdo. q: p̄ ceteris aīanti bus matrē agnoscit. Sic xp̄s m̄frez agnouit ab ifantia: p̄ humilē obediētē subie-

ctionem. Luc. ij. Erat subditus illis. In iunēture: per sue petitiōis ad p̄ictōez. q: ad p̄ces matrīs aquā in vinū in nuptijs p̄mutavit. In morte p̄curā et p̄missionē q: ipsaz toāni p̄mēdavit. Post mortē p̄ sui app̄itōez: q: vt credit sibi p̄mo apparuit. Sic beata agnes sp̄suz suū cognouit in vita p̄ h dē et deuorōez. Unde ait: Ipsi soli seruo fidē: ipsi me tota deuorōe p̄mittō. In morte p̄stantē p̄fessionem. Vñ i igne posita dixit: Te p̄fiteor: labijs et corde: et totis viscerib⁹ p̄cupisco. Post mortē nūc cognoscit p̄ aptā visionē. Vñ dixit: Ecce iā qd credidi vīdeo. qd sp̄sualitā teneo: et qd p̄cupui amplector.

Sermo. lxx. De sancto vincentio martyre sermo. i.

Certamen forte dedit illi vt viceret Sap. x. Inter ceteros martyres beatus vincentius certamen forte sustinuit: qd tñ fortiter superauit et vicit. Habuit autē duplex certamē. Vñ cum valerio epō: aliud ipse solus sine epō. Ipsi autē duo in isto certamē tria tela sustinuerunt: scz iniuriā carceris: molestiā famis et minas mortis. Quia datianus eis mortē minat⁹ est nisi et p̄sentirēt. Sed ista tria vicerūt per tria arma que habuerunt. Cū p̄mū telū vicerūt p̄ leuitā sp̄iālē. vñ dñ dñs: Valerius ep̄s et leuita vincentius in p̄fessione fidei alacriter cucurrerunt. Et exēplo ap̄loz de qbus dñ Act. v. Ibat ap̄li gaudentes et. Cū scdm telū vicerūt p̄ patientiā singulārē: q: nō murmurauerūt sed patētē et fortiter famis molestiā tolerauerūt. Eccl. ij. In humilitate patientiā habet. Cū tertiū certamen vicerūt p̄ apertā fidei p̄fessionē. Vñ cū vincentius dixit datiano de mādato valerij. Nephandū apud xp̄ianā p̄uiderā esse cognosce diuinitatis cultuz abnegādo blasphemare. Ad Rom. x. Lorde credis ad iustitiā: ore autē p̄fessio fit ad salutē. Cū scdm certamē ipse solus habuit i quo certauit viuus et mortuus. Viuus autē habuit triplex certamē. Vñ i eculeo. alius i ignis icendio. tertiū i carnalis ergastulo. In eculeo fecit eū datianus i toto corpore distēdi. distentum diuersis

vulneribus cruciari: cruciatu ferre te pe-
catis dilantari: et carnifices ad cru-
delius senē dū verberibus fecit vrgeri.
Sed ista q̄tuor: tela q̄ sustinuit vici per
q̄tuor arma q̄ habuit. P̄. Prīmū fuit vo-
lūtas patē di. vñ dicebat: Hoc ē q̄d semp
optauit et votis oibus cōcupit. ij. Cor.
xij. 2. thēter gloriaber in infirmitatib⁹ me-
is. P̄. Scdm erat p̄stantia sufferendi. vñ
ait: Vidēbto me deī virtute plus posse
dū torqueo: q̄ possit ipse q̄ torques. Et
ideo illud q̄d dixerat Job negatiue po-
test ipsi conuenire affirmatiue. Job. vi.
Nec fortitudo lapidū fortitudo mea: ne-
q̄ caro mea enea est. Ipse eis habuit for-
titudinē lapidū: q̄ tor: mētē nō cessit et
fortitudinē eris: q̄ deī laudes resonant.
Tertū erat magnanimitas p̄tēdi: q̄
trānt iras p̄tēbat dicē: Eū mīhi ira
scīmagis putas: modo meli⁹ scīps mī-
sereri. Judith. ix. Da mīhi in aio p̄stan-
tā vt p̄tēā illā. P̄. Quartū fuit deside-
rū ampliora supplicia patiēdi. vñ dice-
bat: Hoc solum valde metuo: q̄ te singis
velle mīhi misereri. nolo vt aliquid mī-
nuas de supplicijs vt te vici in oibus
fatearis. vñ de dixit de eo prudēti⁹: Ri-
debat hic miles dei: manus cruētas icre-
pas q̄ fixa nō p̄fundius intraret artus
ungula. Job. vi. Qui cepit me ipse cōte-
rat: soluat manum suam et succidat me.
C Scdm certamē habuit in craticule lec-
tō: vbi totū corpus vinctis ferreis apit:
ardētes lamīne inuigunt: sale ignis asper-
git: tela ad viscera et extra lacunt. Sed
ista q̄tuor: vici p̄ q̄tuor arma q̄ habuit
P̄. Prīmū erat oīo deuota. vñ dī: Sursū
erecctis lumbib⁹ dīz peccabā. Eccl. xxxix.
Aplet os suū in oratōe. P̄. Scdm fuit ma-
gna mentis p̄stantia. vñ dī: Inter hec ma-
net immobilis ille dei seru⁹. Thob. ij. Im-
mobilis in dei timore permāsit: gratias
agēs deo. P̄. Tertū fuit charitas ignita
vñ dī: Amb. Torquet vincētus: tē
dī: flagellat: exurit. sed iustus pro san-
cto noīe aius non excutit plus ardens
igne cell⁹ q̄ ferri. Ignis cell⁹ est ipsa cha-
ritas que in corde vincētij sic ardebat q̄
ignem exteriorē frigidū facebat. Ps. In
meditātōe tua exardescit ignis. i. chari-
tatis diuine. Et locutus sum in lingua

mea. i. p̄fessionē fidei xpiane. P̄. Quartū
fuit p̄scientia sincera: per quā in oibus
intēdebat placere deo nō mūdo. Vñ dī:
cū Amb. Plus voluit vincētus placere
deo q̄ sōo. plus dilexit mori i dño q̄ vi-
uere in mūdo. Eph. vi. Nō q̄si hoib⁹ pla-
cēto: sed deo q̄ pbat corda nra. C Ter-
tū certamē habuit i carceris ergastulo.
Nā tyrānus fecit ip̄s in obscuro carcere
iccludi. Testas ibi acutissimas congeri.
In ligno pedes asiligit: et sine oī hūano
solatio relinq. Sed ista q̄tuor: xp̄s i glo-
riā pmutauit: q̄ carcerē obscur⁹ luce in-
effabili illustrauit. florib⁹ amenissimis
carcerē aspsit. pedes resoluit. societates
angelicā destinauit. nec mīz. Ipse nāq̄
habuit vitā lucidā: iō nō debuit i obscu-
ro s̄z in luce manere. ij. Cor. vi. Que so-
cietas lucis ad tenebras. Habuit p̄ciam
floridā: iō nō debuit fulcīr asperitare re-
stāz sed suauitate floz. Lant. ij. Fulcite
me floribus zc. Habuit affectōes liberaz
nō cūz terrenis ligatā: iō nō debuit hēre
pedes ligatos s̄z solutos. Pes enim aīe
im Aug. est affect⁹ aīe. ij. Re. iij. Manus
tue nō sūt ligatē: et pedes tui nō sūt p̄pe-
ditī. i. p̄peditibus aggravatī. Habuit vitā
angelicā: iō debuit societate āgelica de-
corari. Danie. iij. Angelus domini de-
scendit de celo cum ananias et socijs zc.
C Scdm vincēt⁹ vici mortuus. Voluit
qdē datian⁹ corp⁹ ei⁹ a feris i terra deuo-
rari. Ab ausibus i aere lacerari. a piscib⁹
in mari p̄sumi. S̄z angelus dñi corpus
a feris custodiuit. Exo. iij. Ecce ego mit-
to angelū meū q̄ custodiat te et p̄cedat te
in via. Corpus autē abegit. Vñ poterat
dicere s̄p̄iētī datiano Job. xij. Interro-
ga lumēta et docebunt te. volatilia celli: et
indicabūt tibi. Dare corpus eius ad lit-
tus remisit. Sap. xlij. Dedisti i mari plā
et inter fluctus semitā fortissimāz.

C Sermo. lxx. C Eodem die Sermo. ij.
Vincētī dabo mā-
na abscondit⁹: et dabo illi cal-
culū cādīdū. Apo. ij. Nomen
victoris nulli meli⁹ cōuenit q̄ vicēto q̄
re et noīe victor fuit. In verbis p̄missis
duo ponunt. P̄. Prīmū pugna cū victor:
cū dī: Vincētī. P̄. Secundo retributio cū

De sancto vincentio martyre

eterna gloria: cū. s. sub dñ. Dabo manna
abscōditū rē. C. Circa p̄mū notādū q̄ si
cut dicit Aug. in li. de correptōe et gratia
¶ Sancti martyres pugnāt p̄tra munda
nos timores: imūdos amores et falsos er
rores. Cōtra istas tres acies sancti vincē
tius pugnauit et vicit. C. P̄rio enīz vicit
mundanos timores: oīa aduersa ēt sup
plicita p̄tēdō. Un̄ dicit: Videbis me q̄
de virtute plus posse dūz torq̄or: q̄ pos
sis ipse q̄ torques. Ezech. iij. Ut adaman
tē et silicē dedi faciē tuā. Hierē. i. Ego q̄
pe dedit te in colūā ferrā: et in inurum
enēs. Ex q̄bus verbis p̄z q̄ p̄stāta vincē
tius fuit istar adamāto: silicis: ferri et eris
Adamas aut̄ sicut dicit glosa ibidē ē in
honorē. et q̄uis eūz auro ponat: tñ inde
nō extollit. Silex aut̄ est in p̄culatōez:
et tñ nō fragit. Ferrū aut̄ oīa domat: et es
repucllū resonat. Sic b̄s vincētius fu
it adeo fortis q̄ nec dantat blāditijs vel
fauidibus potuit icltnari. nec tormentis
et supplicijs deijci: s̄ potius cor malitā
duris rep̄hēsiōib⁹ edomabat: et p̄cussus
dei laudē resonabat. Istā aut̄ eius forti
tudine tria ostēdebāt: s. constātia in aīo.
Un̄ dicit: Videbis me plus posse dū tor
queor: q̄ possis ipse q̄ torques. Si ducta ī
verbo. Aug. Tāta in vincētio penarum
aspitas seniebat in mēbris: et tāta securi
tas in verbis resonabat: vt putarem⁹
altū loq̄ et alius torq̄ri: et vere sic erat. La
ro eīz patiebatur et spūs loq̄bat. ¶ Tertiū
fuit patiētia in supplicijs. Idem. Habe
bat vincētius in sermone fiduciā: i passio
ne tolerātia. nemo de suo corde p̄sumat:
q̄ vt bona prudēter loq̄mur ab illo ē nō
nra sapiā: et vt mala fortiter p̄feram⁹ ab
illo est: nō nra patiētia. C. Scōdo immū
dos amores vicit corpus suū cū oīd⁹ vi
tys mortificādo. Ad cor. iij. Mortificate
mēbra v̄ra que sunt sup̄ terrā. Rom. xij.
Dura carnis ne feceritis i desiderijs. Et
bñ dicit i desiderijs. Est quedā cura car
nis vitiosa: q̄ dicitur hic. et quedā virtuo
sa de qua ad Gal. v. Qui autem sunt xp̄i
carnē suā crucifixerūt cū vitijs et p̄cupi
scentijs. Quedā indifferēs de qua dicit
Eph. v. Nemo carnē suam vnq̄ odio ha
buit. Primā autē curāz carnis sanctus
vincētius abhoruit. Secūm fortiter te

mult. De tertia pax curauit. C. Tertio
est falsos errores: omnes mūdi fallacias
euitādo. Mūdus enīz h̄z triplicē falsas
sapiām. s. nocturnā: fantastica et vmbra
tēa. Nocturnā h̄nt illi q̄ istar noctue sū
glūt lucē virtutum et diligūt tenebras vt
sioz. Joā. iij. Qui male agit odit lucem.
Ista falsam sapiām vincētius vicit: q̄ vt
tā tenebrosa abhoruit et luce virtutū se
vestiuit. Juxta illud. Rom. xij. Abijctā
mus ergo opa tenebrarū et induamur ar
ma lucis rē. Fantastica sapiāz h̄nt illi q̄
tñ bona p̄ntia diligūt: que nō sūt bona
essētiālī sed appēnter. Eccl. xxij. Si
cur parturit⁹ cor tuū fantasiam patit⁹:
nisi ab alēssimo fuerit emissā visitatio.
Ista sapiāz fantastica vincētius vicit: q̄
s̄ esset archidiaconus in honore magno
p̄stitutus: tñ oīa p̄ntia respuit et p̄p̄tē
et bona celestia que sunt bona veraciter
p̄cupiuit. Vmbatica sapiāz habent illi
q̄ istar equi vmbaticū p̄cula falsa timēt
vera tñ nō timent. Tribulatōes enīz p̄e
sentis vite sunt quasi quedā vmbre et su
turarū penarū picture. Deus aut̄ vin
cētius istā sapiāz vmbatica vicit: q̄ p̄
tes penas p̄p̄tē et iō futuras euasit. vñ
dicere poterat illud Sap. xv. Nō enim
errore i duxit nos hōi⁹z male artia ex eo
gloratio: nec vmbra picture: labor sine fru
ctu. C. Scōdo ponit eius retributio cum
glia eterna cū dicit: Dabo tibi manā abscō
ditū et calculū cādīdū. Per manā stellū
gis b̄sūdo aīe. per calculū glorificatio
corporis. V̄tudo aut̄ aīe p̄sistit i dei co
gnitione et delectatione cogniti et dilecti
p̄petua retentōe: significat autē beatitudo
anime per manā rōne saporis imuta
tōis et nominis. Nā in sapore itelligit dei
cognitio. sicut dicit Exo. xvi. Sapor manē
erat quasi simile cū melle. simila de ter
ra orit⁹: mel celesti roze generat. Et ideo
per similitudinem xp̄i humanitas: per mel eius
diuinitas itelligit. Perfecta autē cogni
tio p̄sistit in visione humanitatis et p̄e
platiōe diuinitatis. Joā. xvij. Nec ē vita
eterna vt cognoscāt te solus v̄x deū rē.
Perfecta aut̄ dilectio itelligit p̄ manā
rōne imutatōis. imutabat eim pilatus et
oēs sapores: vt habet Sap. xvij. B̄ti enim
ad q̄cūq̄z se diuertūt: ibi dulcedine iue

niēt.
nitas
vel se
suau
liber
beati
tueni
aut p
man
nat q
pgra
rata:
pperi
bis et
tuū z
catio
trāla
ē pui
duo i
quo
nora
copi
tas.
Sap
sciti
discu
CS
T
Epo
quāt
mle
In v
equu
aut t
dine
Nun
nō m
di: A
q̄ pe
plic
tate:
plic
Sici
pha.
Idē
rūt.
nue
pote

niēt. nā pueritē do se ad deū delitias in-
nitās hauriēt. Cōuertē do se ad angelos
vel scōs siue celī nouū z terrā nouā: ibi
suauitatē inuentēt. Sicut eīz apīs ex quo
libet flore rosē sugit vñ inel pponit. Sic
beati ex q̄libet re materiaz siue dilectōis
sueniēt vñ dulcedinē assumunt. Eterna
aut possessio cogniti z dilecti itelligit p
mana rōne noīs. Bī enīz a manna qd so
nat qd ē hoc. Et ē verbū amiratiois siue
pgratularōis. Beati enīz amirabunt de
tata dei liberalitate: z pgratulabunt de
ppetua sua eternitate. Isa. lx. Tūc vide-
bis z affluēs z mirabis z dilatabitur cor
tuū zc. Per calculū aut significat glori-
catō corpis. Calculus nāqz q̄m aliam
pāstāz dī margarita siue carbūculus
ē pūus i quo notat subtilitas. Est rorun-
dus i quo notat agilitas. Est lucidus in
quo notat claritas. Et ē solidus in quo
notat eternitas. De his q̄tuor dotibus
coporis dī Sap. iij. Fulgebūt ecce clari-
tas. Iustitia ppetua est z imor. Tagg.
Sap. i. Iustitia ppetua est z imor. Tagg.
scintille: ecce subtilitas. In arundine
discurrēt: ecce agilitas.

C Sermo. lxxi. C De eodē Sermo. iij.

Quīdī q̄ se debat sup cum ha-
bebat arcū: z data ē ei corona
z exiuit vincens vt vinceret.
Apoc. vi. Bīs vincētus dī equus dei in
quātū nomē dei p̄dicādo porauit. Et dī
miles dei in q̄tū de hostibus triūphauit
In verbis aut pmissis pmo describit iste
equus dei. P̄ Secō iste miles dei. Equus
aut describit a nobis. P̄ P̄mo a fortitu-
dine in eo qd vocat equus. Job. xxxix.
Nunq̄ p̄bebis equo fortitudinē. supple-
nō nū ego. P̄ Secō a pulchritudine cum
dī: Albus. Fortitudo aut istius eq̄ appet
q̄ porauit magna p̄dera: magna sup-
plicia: magna qdē numerositate: acerbis-
sime z otuturnitate. Fuerūt nāqz ei sup-
plicia multa z ponderosa ac numerosa.
Sicut p̄ i legēda: vt possit dicē cum p̄-
pha. Dēs fluit: tuos iduxit super me.
Idē. Sup doloze vulney meoz addide-
rūt. Job. xvi. Locidit me vulnē sup vul-
nus. Fuerūt ē in magna acerbitate. Uñ
poterāt dicē. y. Mach. vi. Dēs q̄ habet

scām scīaz tu manifeste scōs q̄ duos in
corpe sustineo dolores nō in duos: sed
duriores z durissimos. Duos q̄ i crati-
cula affabāt. Duriores q̄ tela ad viscera
facebāt. Durissimos q̄ ossa frāgebātur.
Fuerūt ē magna i magna otuturnitate
q̄ si fuit decapitat? nec subito mortuus:
sz nouis supplicia resuatus. ps. Dolor-
me? reseruatus ē zc. Et Hier. xv. Quare
scōs ē dolor meus ppetuus. i. otuturn? z
lōgus. r̄idet dīs. Si sepaueris p̄ciosū a
vili q̄st os meū eris. ac si dicat. Jō lita pa-
teris vt aīa tua p̄ciosa a vili corpe sepa-
ret: z mihi familiaritate iungat. Q̄ igit
sic fuit fortis ad portā dū supplicia: tam
multa: tā acerbata: z otuturna. Jō excla-
mat P̄u dētus: O miles iustissime for-
tissimoz fortior. Jā te seua z aspa tormē-
ta tremūt victorē. C Secō describit iste
equus a p̄chritudine euz dī albus. oñdī
q̄ fuit a xpo spālī amore dilectus. Lant.
v. Dilect? meus cādidus qd fuit xpi san-
guie d̄albat. Apo. xxiij. Lauerūt stolas
suas: z dealbauerūt eas in sanguie agni
qd ē familie xpi ascriptus. Apoc. iij. Am-
bulabūt mecū in stolis albis. Et q̄ est in
q̄ driga tertia collocatus. Nā sicut dī: Sa-
ch. vi. In q̄ driga p̄ma sūt eg rufi. i. mar-
tyres. In scda eg nigri. i. p̄fessores se per-
pniāz d̄nigrātes. In tertia eg albi. i. vir-
gines inocētes. Bīs aut vincētus i hac
triplici q̄ driga fuit. q̄ z sanguinē suum
sudat: z se in p̄nta macerauit: z in inocem-
tia se p̄seruauit. C Secō describit miles
z maxime a gnqz: P̄ P̄mo a noie cū dī
vincens. P̄ Secō ab officio siue ab arte
eum dī: habebat arcum. P̄ Tertio a cor-
dis magnānimitate euz dicit: exiuit vin-
cens. P̄ Quarto a finali z recta intēto:
ne cum dicit: vt vinceret. P̄ Quinto a
palma victorie euz dicit: z data est ei co-
rona. C Circa p̄mū notādū q̄ ipse ha-
buit nomē celebre. i. victoriosus: q̄ vin-
cens siue vincētus ē appellatus. Ruth
iij. Hēs nomē celebre in bethleē. i. in ec-
clesia militāti z triumphāti. i. Para. xi.
Ipse erat iter tres notatissimus z inter
tres fecūcus z iclitus. Tres notatissimi
sunt martyres: p̄fessores z virgines. Ip-
se enīz est nominatissimus iter martyres
q̄ durissima supplicia p̄tulit. iter cōfēs

De sancto vincētio martyre.

fores: q: fide xpi cōstantissime cōfessus fu-
it. Et inter virgines q: sincerissimaz pu-
ritate seruauit. Sed pax eēt si miles ha-
beret nomē celebre et nō exerceret offic-
um militantis. C. Jō secūdo cōmendat
ab officio siue arte: cū dicit: h3 arcū. Ha-
bebat enī iste miles offm sagittā. Jō
vnā sagittaz fecit in xpi: que fuit sagit-
ta deuote oratōis. Unde dicit de eo. Ere-
ctis in celū luminibus dñm pēbaf. i.
Reg. i. Sagittā ionathe nūquā abijt
retrosum. Tūc enī sagittā retrosum
abijt qñ oratio a deo vacua recedit. Se-
cūdam fecit in seipm: que fuit sagitta
diuini timoris: quo carnē suā cōstet.
ps. Cōfuge timore tuo carnes meas et.
Tertiaz fecit cōtra diabolu que fuit sa-
gitta humilitatis qua ipsum superbū
grauiter vulnerauit. ps. Tu humiliasti
sicut vulneratū supbū. ysa. li. Nūqd nō
tu percussisti supbū vulneratū draconem.
Quartā fecit cōtra tyrānū: que fuit sa-
gitta dure increpatōis. ps. Sagitte po-
tentis acute cū carbonib3 desolatoris.
Ista cū sagitta fuit potens. q: trā tyrā-
nū nō timuit. et fuit acuta: q: eius cor in-
dullitus penetravit. Et fuit eccēsa: quia
zelo dei hoc fecit. Sed multoz sagitte
sunt debiles pp timorē. et retruse ppter
pauatū amorē. et frigide pp celi remissio-
nem. Sed parū pdeser similes hēret of-
ficiū militare: ipm tamē nūquā exercēt
nec ad bellū pcederet. C. Jō tertio pme-
datur a cordis magnanimitate: cū dicit
Exiit. scilicet ad certamē. Sūt aut tria que
militē retrahūt ne ad bellū pcedat. aut
amor inordinatus sui. aut timor cuiusli-
bet aduersi. aut defectus exēpli. iō domi-
nus milites suos admonēs dicit Lu. ix.
Siquis vult ventre post me abneget se-
metipm. Ecce q: nō d3 diligē: sed despi-
cere seipm: et tollat crucē suā. Ecce q:
nō d3 timere aliqd aduersum: et sequat
me. Ecce gloriosum exēplū. Ista tria re-
trahētia non habuit vincētus. Unū dē
Aug. Quid cū mtrū si in illo vicit vin-
cētus a quo victus ē mūdus. Ecce exhl
blm exēplū. P. Deinde ponit alia duo dē
cēs: Duplicē acie mūdus pduxit contra
milites xpi. Blādit cūm vt decipiat. ter-
ret vt frangat nō nos teneat ppula velū

tas. nec terreat aliena crudelitas et vi-
ctus ē mūdus: sed vltis miles eēt qui ad
bellū pcederet: ibi nō intēderet vincē:
s3 ex poliare. C. Jō quarto cōmendat a fi-
nali et recta intēdō: cū dicit: Ut vinceret
Nō cūm vincētus affectauit spolia mun-
di: s3 tū vt vincēt ad gloriā dei. Et iō in
oibus victor fuit. nā vicit in aere in eu-
leo extēsus. Vicit in igne sup craticulas
positus. Vicit in terra in testis acutissi-
mis inuolutus. Vicit in aqua in mare
pictus. iō clamabat Aug. dicēs: Beat⁹
vincētus vicit in verbis. vicit in pēis.
vicit in cōfessōe. vicit in tribulatiōe. vi-
cit exultus. Pax ēt valeret si miles vin-
cere intēderet. et tū cū efficacia victoriā
nō obtinēt. C. Jō quinto cōmendat a pal-
ma victorie: cū dicit. Et dara ē ei corona
De qua corona dixerūt sibi āgeli. Elgo
fecit o vincēt: q: p cuius noīe decertasti.
ipe tibi coronā pparatā seruat in celis q:
te fecit victorē in pēis. Diabolus nāq3
cōtra scōs cōstitit pugnaz. iō d3: Decer-
tasti. Sed deus dat victoriā. iō d3: Qui-
te victorē fecit in pēis. Et post victoriā
dat coronā. iō d3: Ipe tibi coronam ppa-
ratā seruat in celis. Et sic p3 q: diabolus
pparat malū pugne. Sed d3 isto malo d3
q: deus dat bonū victorie. et de isto bo-
no elicit sanctis optimum corone eter-
nē.

C. Sermo. lxxij. C. De eodem. Sermo
quartus.

Rortis est vt mors.
erto: dura sicut iferni emula-
tio. Lanf. vij. Salomon po-
nit quinq3 fortissima: qbus cōparat fort-
itudinē charitatis. C. Primo nāq3 ē for-
tis sicut mors: iō eiz d3: Fortis ē vt mors
dilectio. Sicut cū mors sepat aīam a
carne: sic et charitas sepat aīam ab oī il-
licito amore. Facit enī triplicē sepatio-
nē. Sepat eiz aīam ab illicito amore mū-
di. Mart. x. Veni separe hoīem a duc-
sus frēz suū. Ab amore corpis pp. iij. Ecce
xlvij. Surrexit nathan ppheta: et quasi
a deo sepat⁹ ē a carne. Ab amore sui: q:
tales nō viuūt vita seu amore sui: s3 xpi.
Gal. ij. Vltio ego tam nō ego: vult aut i
me xps. Ista triplicē sepatioē charitas

sect in vincētio. Ipse enim mundū vicit: ut
cātas de eo. In quo p̄surā mūdī martyr
vicit vincētus. Propriū corpus cōtem
p̄sit. Un̄ dixit dactano. Tormenta tua nō
timeo s̄ hoc solū timeo q̄ te fingis velle
mibi misereri. Ipse enim nō sibi s̄ x̄po vi
xit. ij. Cor. v. Qui sibi vivit nō sibi vi
uant: sed ei q̄ p̄ ip̄s mortu⁹ ē ⁊ resurre
xit. Cōdō charitas ē fortis sicut iser
nus. Un̄ sequit. Bura sicut isernus emu
lato. Sicut enim infernus aīas fortiter
retinet ⁊ custodit: ita q̄ nullam p̄dit: sic
amor dei s̄m vincētū tam fortiter x̄po
vincit: q̄ ab eo separi nō potuit. Roma.
vij. Quis ergo nos sepabit a charitate
x̄p̄i: tribulatio an angustia ⁊c. Ipse enim
tradit⁹ ē carceri: ut fame maceraretur.
eculeo: ut flagelaret. vngul: ut laceraret
craticule: ut afflaret: pestis acutissimis: ut
vulneraret. S̄ sic erat de op̄ amorē col
ligatus q̄ nō poterat separi: nec intruz.
Ipsa enim charitas erat sibi tāquā vicu
lum quo deo erat colligat⁹. Col. iij. Su
per oīa aut charitatē habere qd̄ ē vincu
lū p̄fectiōis. Erat enim tāquāz adamas: p
quē ad deū erat attractus. Hier. xxxi.
In charitate p̄petua dilexi te: id attraxi
te miserano. Erat tāquāz radix qua deo
firmiter radicatus. Eph. iij. In charita
te radicati ⁊ fundati. Tercio charitas
ē fortis ut ignis qui h̄z virtutē incēden
di. Un̄ sequit. Lampa des elus lāpades
ignis atqz flāmarū. Facit enim incēdium
amoris. Luc. vlti. Nōne cor n̄m ardens
erat in nobis ⁊c. Incēdiū sermonis. Ec
cle. xxvij. Surrexit helyas quasi ignis
⁊ verbū illius quasi facula ardebat. In
cēdiū op̄is. Job. xxxvij. Nōne vestimen
ta tua. i. op̄a tua calida sunt: p̄flata fue
rit terra austro. i. spū sancto. Ausus. n.
ē vētus calidus secūdativus: pororum
reservativus: q̄ spūs sc̄s ⁊ corda inflā
mat. ⁊ ipsa p̄ bona op̄a secūdat. ⁊ ad di
uinas inspiratiōes recipiēdas ipsa rese
rat. Istud triplex incēdiū charitas i bea
to vincētō fecit. flāmoris i corde. vñ dicit
Vir sc̄ptus vincētus accēsus igne diui
ni amoris. servoris in ore. vñ ait. Exur
ge ex toto malignitatis spū debacchare
⁊c. Et servoris in ope. Un̄ dī de ip̄so ⁊ d
alijs quos charitas iplēuit. Rom. xij.

Spū servētes dño servētes. C Quar
to charitas ē fortis imo fortior aqua q̄
magis extinguit. Aqua enim tribulatio
nū nō extinguit charitatē: s̄ charitas
ip̄am. vñ sequit. Aquae mulre nō potue
runt extinguerē charitatē. Facit aut ipsa
charitas multiplicē extinctionē. Nā ex
tinguit ignē carnalis voluptatis. Eccl.
tj. Ignē ardētem extinguit aqua. Exin
guit s̄m mūdane cupiditatis siue pec
ciscētie. Jo. iij. Qui biberit ex aq̄ quam
ego dabo ei: nō sitiet i eternū. Extinguit
aquā imissē aduersitatis. Sa. xix. Ignis
valebat i aqua supra suā virtutē. Sic in
vincētio charitas extinguit voluptates
p̄ pudicitia siue pudētā. Sap. vij. Ne
ni ad corpus coīgnatus. Cupiditatē p
tpantia. i. Cor. vij. Qui vtunt hoc mun
do tāquā nō vtant. Aduersitatē p̄ patiē
tia. i. Cor. iij. Persecutiōem patimur ⁊
sustinemus. C Quito charitas ē fortior
flumē. i. oī mūdane aduersitate. vñ seq
tur. Nec flumē obuiet illa. Mat. vj. Be
scēdit pluuia ⁊ venerūt flumina ⁊ flauē
runt vēti ⁊c. Est enim quedāz aduersitas
veniens a deo fuisse insligēte. Et hec ē plu
uia que de celo descēdit. Ista nō pōt ob
ruere charitatē: q̄ eam portat paq̄eter.
Hier. x. Plane hec infirmitas mea est: ⁊
portabo illā. Quedā a diabolo imittēte.
Ista ē vētus q̄ ab aere venit. Ista nō po
tuit obruere charitatē: q̄ resistit fortiter
i. Pc. v. Lūi resistite fortes in fide. i. ope
rate p̄ dilectionē. Quedā ē a tyrāno se
ntente. Ista nō potuit obruere charita
tē: q̄ eā sustinet pseuerāter. i. Cor. xij.
Charitas oīa suffert. Beatus aut vincē
tius siue pluuia aduersitatis imissaz a
deo. siue vēti tētatōis imissaz a diabolo
siue flumē p̄secutiōis imissum a tyrāno:
i tñ portauit patiē: fortis ⁊ pseuerat. s̄
ērgaudēter: q̄ oīa mala ⁊ aduersa p̄ x̄po
pari. qndā ludū ⁊ quoddā solatiū repu
rabat. vñ dicit. Prudētus ip̄m rīdisse
dactano. Tormenta. carcer. vngule. strī
densqz flammis lamina: atqz ip̄arum
penarum vltima mors christiani lu
dus est.

C Sermo. lxxij. C De cōuersatiōe sancti
pauli apli. Sermo. i.

De cōuersione scti pauli.

Quoniam die ac nocte grauata est super me manus tua. Cōuersus sum in erina mea: dū cōfigit spina. ps. Pñt eē hec verba beati pauli regratiatis deo de sua cōuersione: et cōuersionis modo. Ubi duo ponunt. C. Primū ē sua gloriā cōuersio: cū. s. dī. Cōuersus sum i crīna mea. C. Scdm̄ cōuersionis modus: cū dī: Qm̄ dīe ac nocte grauata ē sup me manus tua dū cōfigit spina. C. Et circa pñmū notā dū q an cōuersionē triplicē patiebat erinaz. Una ē: q synagoga nīmis zelabat. Gal. i. Abū dantius emulato: existēs pīnaz meaz traditionū. Scīda ē: q eccliam xpī nīmis ipugnabat. Ibidē. Supra modū psequēbar ecclīā dei: et expugnabā illā. Tertia ē: q nomē xpī nīmis odiebat. Act. ix. Nōne hic ē q expugnabat eos q uocabāt nomen istū? De his tribus dicit. i. Thl. i. Qui prius fui blasphemus q. s. nomē xpī blasphemēbar. Et cōtumeliosus: q in cōtumeliam noīs xpī synagoga nīmis zelabat. Sz ab ista triplici erina cōuersus ē: vi. desierit i synagoge euacuatoz. In ecclīe fundatorē: et in ipius noīs xpī portioz. De his tribus dī. Act. ix. Uas electōis mīhi ē iste: vt portet nomē tuū. Ecce q fuit noīs xpī portioz: corā regib⁹ et gētib⁹ ipso ad fidē xpī cōuertēdo. Ecce q fuit ecclīe xpī fundator: et filijs israel ipso scz cōfundēdo et cōuēdēdo: ecce q fuit synagoge euacuatoz. C. Scdo ponit modū sue cōuersionis qui qdē fuit triplex. P. Est enim cōuersus p lucē resurgētē. p virtutem potētē. p vocē obsurgētē. C. Priō nāqz cōuersus fuit p lucē resurgētē: qd notat cū dī: Qm̄ dīe ac nocte. Illa enim lux que ipm circūfulsit: fuit vt nos iquātū ipm exterius excecavit. Et fuit dies: l quātū ipm interius illustrauit. Et ab oī dīssīdīa purgauit ipm in amore xpī scēdēdo. Fuit autē ipa lux repētna. imēsa. et celica. vñ dī: Et subito circūfulsit eū lux de celo. Fuit nāqz subita et repētna: q ipm subito imrauit atqz perseclit in sciētia. in vīta. in cōstantia. In scētia: qz tonū mysteriū dñice incarnatiōis.

In triduo sue excecatiōis edoctus fuit. Gal. i. Non vobis facio euāgelium quod euāgelizati ē a me: qz non ē in hominē neqz ab hōie dīdict illud neqz acce p. sz p reuelationē iesu xpī. In vīta: qz statim oīm amorē carnalē abiect. Gal. i. Cōtinuo nō acquieui carni et sanguini et c. In cōstantia. Act. ix. Cōtinuo ingressus in iynagogam p̄dicabat illis iesus: fuit etiā illa lux imēsa. vñ dī: Et circūfulsit. i. circūquaqz fulsit. Et interioz p sapiētiā. Cor. iij. Deus qui dixit de tenebris lucē splendescere: luxit in cordib⁹ nostris et c. Et exterior per cōuersionē lucidam. i. The. v. Non sumus noctis neqz tenebrarū et c. Et supioz per cōtēplationē ecclīe um. y. Cor. iij. Nos reuelata facie gloriā dei speculātes. que solet in hoc seculo videri p speculū in enigmate. Lhy. Paulus carcere coartat⁹ habitabat in celo. Et infertioz p cōtēptū terrenoz. Phil. iij. Existimo oīa detrimētū eē et c. Fuit etiā ista lux celestis ad inuēdū q deus de dīe sibi intellectu angelicū: q ab ipso angelis plurima didicerūt. Uñ super illō Ep̄. iij. Nihil autē mīnimo oīm sanctorū data ē hec grā in gētib⁹ vt inotescat p in clīpibus et p̄tīb⁹ in celestib⁹. Dicit glo. Videte quātus est hīc: qz p aliqd hoc ac creuit āgelis q multa secreta i hīs didicerunt. Dedit sibi affectū diuinū. Lhy. Ut eīm ferrū mīssum i igne totus ignis efficit. sic paulus charitate succēsus totus efficit charitas. Dedit sibi actū celestē et sanctū. Phil. iij. Nra cōuersatio in celis ē. Ista tria tāgit Dionys. in ep̄la de morte scti pauli dīcēs: Hic ē angelus terrestris. Ecce q hūit intellectu angelicū: Et hō celestis: ecce q hūit actū celestē et sanctū. Imago et filius deo diuinitatis: ecce q habuit effectū diuinitatis. P. Scdo q: eius cōuersio fuit p virtutē potentem cū dī: Qm̄ grauata ē sup me manus tua. Christus hz manū i qua sunt quqz digiti. P. Primus ē plex. i. eius potētia: p quā oib⁹ dīat: et oīa domat. P. Scdo ē iudex. i. eius sapia per quā oīa iudicat et manifestat. P. Tertius ē medius. i. charitas istius. per quam nos tāquā mediator partri reconciliat. P. Quartus est medicus. i. eius misericordia p quā nra infirmitas

tes me
bumili
militat
quinq
fontic
ad terre
neratū
myster
larion
P. Dīg
liando
sum. B
medēd
hunc n
rum p
tatis p
do. Uñ
aptoz
C. Et
gante
spina:
mulā
suo qu
verbū
le quā
eulnu
hi ma
et. P. c
dicit:
quasi
qui p
pendi
ris. ac
cabat
cari a
questi
tesus
tibi d
nis n
eo vu
amor
suo fi
confi
būm
tibi c
fecit i
mene
ris p
C. S
secut

tes me des et curat. Quintus est puus. i. humilitas summa. per cuius exemplum ad humilitatem nos reuocat. Ista manu cum his quinque digitis super paulum aggregauit. i. fortificauit. primum. i. digitum potentie ipsum ad terram perueniendo. ps. Humilisti sic uulnera tua superbum. et digitum sapientie omnia sibi mysteria reuelando. Eph. iij. Secundum reuelationem notum mihi factum est sacramentum. et digitum charitatis inuicem se per reconciliando. i. Th. i. Misericordia conseruat sum. Digitum misericordie eius culpam me dedendo. i. Th. i. Christus Iesus uenit in hunc mundum peccatores saluos facere: quorum primum ego sum. et digitum humilitatis per suum exemplum ad humilia reducere. Unde ait. i. Cor. xv. Ego sum minimus apostolorum qui non sum dignus vocari apostolus. Tercio ipsum conuertit per uocem obliuiscens: cum dicit. Dum congliscit spina. illa. i. spina de qua dicit. Durum est tibi contra stimulum calcitrare. Infixit autem Christus coram suo qua druplicem spinam. Prima fuit uerbum obiurgationis: cum dixit. Saule. saule. qui d me persequeris. Et ista fecit in eo uulnus doloris. Rom. ix. Tristitia est mihi magna: et continuus dolor cordi meo etc. Secunda fuit uerbum improperationis. cum dixit. Ego sum Iesus quem tu persequeris quasi dicat. Ego sum ille qui te saluaui. qui per te et mortem sustinui: et tanta mihi rependitis. Et ista fecit in eo uulnus pudoris. adeo quod se indignum apostolatu iudicabat. i. Cor. iij. Non sum dignus uocari apostolus. Tercia fuit uerbum questionis quando similiter dixit. Ego sum Iesus nazarenus: quasi dicat. Sufficere tibi debet quod in dei me crucifixerunt et per his meis saturati fuerunt. Et ista fecit in eo uulnus amoris compassionis adeo quod amor et compassio Christi crucifixi cordi suo fuit affixa. ut dicit Gal. ij. Christo confixus sum cruci. Quarto fuit uerbum conuersionis: cum dixit. Durum est tibi contra stimulum calcitrare. Et ista fecit in eo uulnus timoris. unde dicit. Trementis ac stupens dixit etc. i. Cor. vij. Fortis pugnet in timore. Sermo lxxviii. Eodem die. Sermo secundus.

QUAS admirabile opus excelli. Eccl. iij. Istud est illud vas de quo dicit Act. ix. Vas electiois mihi est iste. Et non est vas coccum sed admirabile. Et non est opus mortalis uirtutis: sed opus excelli. Fuit autem istud vas admirabile: et opus excelli propter suas mirabiles conditiones quas habuit. Primo fuit mirabilis constructio. quod per quod de limbo humilitatis profunde et aqua conuersionis lachrymosa fuit constructus. quod tunc ad primum dicit. i. Cor. iij. Habemus thesaurum istum in uasis fictilibus. quantum ad secundum dicit. Eph. Paulus consolatorem recipiebat in lachrymis. i. rota timoris et amoris fuit constructus. Nam cum dixit ei Iesus: Ego sum Iesus nazarenus. i. saluator tuus. Et hoc eis concepit magni amoris: cum dixit. Quem tu persequeris. Ex hoc concepit magni timorem. Uelociter motu fuit agitatus quando subito ipsum lux illustrauit et in terram cecidit. Ysa. xxxv. Pona circumlumi in naribus tuis. et frenum in labijs tuis et reducat te in uiam per quam uenisti. Fuit autem superfluitatibus refectus: quod omnem terrenitatem Christus ab eo amouit. quod notat per hoc quod de terra surrexit. et squame ab oculis ei ceciderunt. Secundo istud vas fuit mirabilis pictura. i. colore albo uirginalis munditie. unde loquens de digitibus dicit. i. Cor. vij. Uolo omnes homines esse sicut me ipsum. Eph. Joseph pudicitie uirtute decoratus. et ego uereor ne ridiculum sit principium paulum laudare: quia omnia que uidebantur clara atque decora cernebat quemadmodum nos fauillam cineris et despicimus. Colore nigro humilitatis profunde. i. Cor. xv. Ego sum minimus apostolorum etc. Colore rubeo charitatis intense. Roma. v. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris. Colore hyacinthino contemplationis superne. Phil. tertio. Nostra conuersatio in celis est. Colore uiridi conuersationis gracie. i. Cor. ij. In gratia dei conuersati sumus. Tercio istud vas est mirabiliter excoctum scilicet igne amoris. i. Cor. v. Charitas dei urget nos. Chrysostomus. Paulus sine charitate Christi nec principatum socius cupiebat esse. et ab hac enim charitate discedere hoc sibi erat tormentum gehenna

De scō sebastiano

supplicia infinita sicut p̄frui charitate. hoc erat illi vita. hoc illi regnum. hoc illi videbāt bona innumera. Igne passio nis et tribulatiois. ij. Cor. iij. In omnib⁹ tribulatioem patimur. sed non angustiamur. Igne cōpassionis. ij. Cor. xi. Quis infirmat et ego nō infirmor. Chrs̄. Nul lus tam affectuose mala p̄p̄ta quantū ipse flebat mala aliēa. Igne doloris. Ro ma. ix. Tristitia est mihi magna et conti nuus dolor cordi meo. Quarto istud vas fuit mirabiliter purificatū et lotum s. lotōe baptisimi. vnde dicit. Surgēs ba ptizatus est. Lotōe spūs sancti de q̄ dicitur. Act. i. Vos autē baptizabimini spū sancto. Sicut autē in aplos descendit spī ritus sanctus in specie ignis sic et in ipm in specie luctis. Lotōe lachrymose cōpūm ctōis. Chrs̄. Juges lachrymarū fontes nō diebus solū sed etiam noctibus effunde bat. Lotōe sanguinis q̄ in suo sanguine baptizatus fuit. Apoca. viij. Lauerūt flo las suas et. Lotōe lactis q̄ cum sangui ne lac effudit. Et hoc in testimoniū sue puritatis. Cant. v. Oculi tui sicut colū be sup̄ riuos aquarū que lacte sunt lote. Quinto istud vas fuit mirabiliter im pletum. s. spū sapientie et intellectus. q̄ diuina misteria et p̄funda intellexit et sa pienter edocuit. Spū cōsiliij et fortitudi nis q̄ et prudens p̄siliarius in aduersis fuit et fortis inter aduersa stetit. Spiritu scientie et p̄tatis. q̄ et aliorū miserias sci unt et eis p̄se subuenit. Spū timoris do minij. q̄ ipm filiali timore semp̄ timent. Sexto istud vas fuit mirabiliter effusū. Effudit enim se verbis. ij. Cor. vi. Os no strū p̄ ad vos o corinthij. Scripto. Phil. ii. Ea dē vobis scribere mihi quidem nō pigrū vobis autē necessariū. Exemplo y. Cor. vij. Lapite nos. s. in exemplū ne minē. n. lesimus et. Martirio. Phil. ii. Sed et si emuloz sup̄ sacrificiū et obsequiū fidei vestre gaudeo et p̄gratuloz omnibus vobis. Sermo. lxxv. De eodē die Sermo tertius.

Spectaculum facti sum⁹ mundo angelis et hominibus. i. Cor. iij. Hodie deus specta

culum nobis dedit quādo beatū Pan lum quertit. Qui quidem est spectacul⁹ mundo. s. mundanis et peccatoribus. et angelis tā bonis q̄ malis. Hominibus s. iustis et ratōe vrentibus. Et est specta cul⁹ peccatoribus ad penitendū. C. An gelis bonis ad admirandū. C. Angelis malis ad inuidendū. C. Bonis et iustis ad instandū. C. Peccatores autē i eo spe culari possunt tria. C. Primo dolor et p̄ritōem amarā. Tm̄ enim dolati p̄ritibus diebus comedere recusant p̄ritibus diebus in dolore p̄tinuo fuit. et i fieri q̄ dolorē suū semp̄ p̄tinuauit. Roma. ix. Tristitia est mihi et p̄tinuus dolor cordi meo. q̄ habuit lachrymas p̄punctiois. et hoc in triduo sue quertionis. Lachrymas deuotōis. ij. Cor. v. Nā et in hoc ingemi scimus habitadē que de celo est super induit cupiētes. Lachrymas p̄punctiois sue p̄passionis. ij. Cor. ij. Nā ex multa tribulatioe et angustia cordis scripsi vobis p̄ multas lachrymas. C. Secūdo specula ri possunt confessionē purā. Dicit autē p̄uuerbi. xviij. Iustus in p̄ncipio ac cusator est sui. s. in p̄ncipio multoma gis in medio et in fine. Peccatū eim hēt p̄ncipiū. s. malam cogitadē. medius s. p̄sensum. et finē. s. opus. De his tribus ap̄la se accusat. s. de p̄ncipio peccati. i. de malis cogitadibus ipsas expellēdo. ij. Cor. iij. Abdicamus occultas dedeco ris. s. occultas et turpes cogitadōes cor dis. De medio peccati idē de ipso pec cati consensu ipm recognoscēdo. Act. xxiij. Cum fundere sanguis stephani re stis tui. ego assabā et consentebā. De fi ne peccati. i. de ipso opere ipm humiliter p̄tendo. i. Timo. i. Qui prius fuit blas phemus p̄secutor et p̄tumosus et. Ter tio speculari possunt in ipso satisfactōis condignā. Ipse quidē xpm offenderat corde. ore. et opere. Act. ix. Saulus ad huc sp̄rās quo ad p̄mū minaz. quo ad secundū. et cedis quo ad tertium. Ideo sa tisfecit corde diligēdo ipm plus quam se. Act. xxi. Ego. n. nō solum alligari s. etiam mori paratus sum p̄pter nomen domini iesu xpi. Plusquā suos. Gal. i. continuo nō acquieuit carni et sanguini. Plus q̄ sua. Phil. iiij. Que mihi fuerūt

lucra. i. trimen cando. et port lya ista. redarg reges. filios. i. fecit. et. i. m. remus. lorum. bat. Ba. runqz. bat. S. duū. p. do. fac. lie. ad. p̄den. po. d. elus. cl. p̄s. d. n. o. d. i. a. m. i. r. a. n. d. i. e. n. t. i. p̄. m. o. facere. ctus. d. n. a. b. a. n. h. a. b. e. t. q̄. fac. puri. piculi. habui. p̄dica. quā. p. dem. i. tate. i. n. tatis. ferrū. sic. p. est. ch. bil. in. vij. l. vira. mabe. peret. ut. si. hoc. i.

lucra. hec arbitratus sum ppter spm de
trimenta. satisfecit ore ipm fideliter pdi
cando. Act. ix. Vas electiois mhi e iste
vt posset nomen meū corā regibus & fi
liis israel. Nam gētes. i. populos gētiles
redarguebat & querebat p sapientiam.
reges actrānos p miraculoz euidentia.
filios israel p diuinam scripturā. Satis
fecit opere quia pdebat & laborabat. i.
Thessal. y. Nocte & die opantes manib⁹
ē. i. manualiter ne aliqū vnum graua
remus. vnde dicit Malino. q a pio gal
lozum cantu vsqz ad quinta hora labora
bat. Deinde pdeatōi vacabat ita q ple
ruqz vsqz ad noctem sermonē ptrahe
bat. Sōno & oratōibus & comestione resi
duū tps satis necessariū erat. C Secun
do factus est ipe spectaculū bonis ange
lis ad admirandū. In angelis eim tria
piderant. i. veloz obedientia. ut dicit.
ps. Ministri eius qui facitis voluntates
eius. charitas ignita. ps. Qui facis an
gelos tuos spūs zē. Custodia sollicita.
ps. Angelis suis mandauit de te. vt cu
stodiant te in omnib⁹ vijs tuis zē. C Ad
mirant i glā in paulo angeli velocē obe
dientia quam habuit in queritionis sue
pilotio quādo dixit. dñe quid vis me
facere. quā habuit in medio qm spūs san
ctus dixit. Segregate mhi saulū & bar
nabam q: cōtinuo apostolis obeduit vt
habet Act. xij. Quam habuit in vltimo
q: iacobo epō precipiente vt in templo se
purificaret pūno obeduit. cum tamen
piculū sibi imminere cognosceret. Quam
habuit in tota vita sua q: totum mūdū
pdeando circuiuit. Chiso. Paulus tā
quā pēnatus totum docēdo pūolauit or
bem. C Secūdo admirant in ipō chari
tatem ignitā. siue q: totus in ignē chari
tatis pūctus fuerat. Chiso. Ut enim
ferrū missum in ignē totus ignis efficit.
sic Paulus charitate succēsus tot⁹ effi
cit charitas. siue q: ignem charitatis ni
hil in eo extinguere poterat. Romano.
vij. Certus sum. n. q: neqz moris neque
viti zē. siue q: alios vehementius infla
mabat. Chiso. Paulus velut ignis totū
percurrebat orbem & pcurrendo purga
uit. siue q: omnia viti exurebat. Super
hoc Chiso. Sicut in stipulas aut in se

num ignis est inflatus. sic oīum demonū
opera Paulus cōsumpsit. C Tertio ad
mirant in ipso tam sollicitā custodiam.
Quidā enim angeli custodiūt mūdū
vniuersum sicut dominatōes. Quidā p
uincias vt principatus. Quidā loca p
cipalia. vt archangeli. Et qdam singula
res psonas vt angeli. Paulus aut curā
habuit de mūdo vniuerso. Chis. Nul
lus angelus ita populū credim guber
nauit. vt Paulus vniuersum orbē. Cu
ram habuit de puincijs. Idem. Tanta
ipse Paulus virtute pgressus est vt vix
triginta annorum spacio. & Romanos &
Persas & Parthos & Medos & Indos
& Scythas & Ethiopes sub iugo mitte
ret veritatis. Curā habuit de spectalib⁹
locis ad que epistolas destinauit. sicut d
roma corintho. galathia & huiusmodi.
Curā habuit de singularib⁹ psonis.
sicut de Timotheo. Tito. & Philemone.
C Tertio fuit spectaculū malis angelis
ad inuidentū in qbus est triplex viciū.
i. superbie. inuidie. & fraudulentie. Con
tra supbias igit spectat in eo humilitas.
Tanta enim fuit in eo humilitas q se re
putabat minorē omni apostolo. i. Cor.
xy. Ego enim sum minimus apostolorū
Reputabat. se maiorē peccatorez aliquo
i. Timo. i. christus iesus venit i hūc mū
dū peccatores saluos facere quoz pri
mus ego sum. Reputabat. n. se nihil a se
ipso habere. ij. Cor. iij. Nō q sufficētes
sumus aliquid cogitare a nobis quasi
ex nobis. C Secūdo ptra inuidiam spe
ctat in eo fraternā charitas que tanta in
eo fuit q omnes hoīes saluari cupiebat
Chiso. Quasi mūdū vniuersum ipse
genūisset. sic omnes in regnū dei festina
bat adducere. qui p salute alioz mori de
siderabat. ij. Cor. xij. Ego enim libentiss
me impēdar & supimpēdar p animab⁹
vestris. qui p eterna pena alioz vitanda
ipe a gloria excludi affectabat. Romā.
ix. Optabam ego ipe anathema eē a xpo
p fratribus meis. Chiso. Nam nō salua
rit illos multo acerbius extimabat q se
metipm perire. C Tertio ptra fraudulē
tiam spectat in eo veritas quā imittere
satagebat p sinceritatē doctrine. i. Tio.
ij. Doctor gentiū in fide & veritate p exē

plum vite. ij. Cor. viij. Capite nos nemi-
nem lesimus. nemine circūuentus. zc.
Per assiduitatē orationis deuote. Col. i.
Nō cessamus p vobis orātes zc. Quar-
to factus est bonis z multis spectaculum
ad imitandū in quo qdem tria spectari
possunt. C Primo ad ptemplatōem ce-
lestiū. Phil. iij. nostra querfatio in cel-
est. Conuersatio autē dicit totā vitā hoīs.
Quidā. n. sunt in celo tātū ore vt predi-
catores verbosi. Quidā tñ exteriōr ope
vt hypocrite z vanagloriosi seu vanoz
gloriosi. Quidā vero tñ corde sicut pi-
gri z desidiosi qui tñ bona pposita que
habēt opere nō implent. Paulus autē
erat in celo. z ore. q. habuit sincerissimā
fba. ij. Cor. ij. Ex sinceritate sicut ex deo.
coram deo in xpo loquimur. Et ope. q. ha-
buit sollicita opera. ij. Thesal. ij. In la-
bore z fatigatōe nocte z die laborantes.
Et corde q. habuit facta desideria. Phil.
ii. i. cupio dissolui z esse cū xpo. C Secū-
do in eo spectare possunt abundantiam
bonoz opez. i. Cor. xv. Abundantius om-
nibus laborauit. vere abundantiū q. plus
oibus pagrauit. Roma. xv. Ab hierusa-
lē vsqz ad illictiū p circuitū repleuit euā-
gelū. Vere abundantiū q. plures omni-
bus ad fidē quertit. s. innumerabilem po-
pulū gentiū. Gal. ij. Qui opatus est Pe-
tro in apostolatu circūcisionis opatus ē
mihi inter gentes. Vere abundantiū q. a
plus omnib⁹ laborauit manibus. Chri-
stus. Nec vnum qui dē dicit i ocio quiete pas-
sus est transire. Vere abundantiū q. plu-
ra passus est. ij. Cor. xi. Ter cecus suz zc.
Chri. Vis eius innumeras tibi ostendit
mortes. Tot vsqz quot enim dies vixit.
Vere abundantiū q. plures eplās scri-
psit. C Tercio spectare possunt in eo fir-
mā tollerantiā aduersoz. Nam sicut vi-
dit Chri. Ipse fuit saxo durior. ferro fir-
mior. adamante fortior. z auro incorrupti-
bilior. Fuit gdcz saxo durior. q. nulli ad-
uersitati cedebat. Gal. ij. Quib⁹ nec ad-
hora cessamus subiectōis. Fuit ferro fir-
mior. q. nulla tribulatio ipz pmouebat
sed tanquā incus pcussionibus firmaba-
tur. ij. Cor. ij. cum enim infirmos tunc po-
ten s sum. Fuit adamante fortior. q. nul-
la aduersitas ipm frangebatur. ij. Cor. in.

xij. Placebo mihi in infirmitatibus me-
is zc. Fuit auro incorruptibilior. q. nul-
lo igne psecutōis p impatientiam crepa-
bat. Ecclē. ij. Igne pbat aur z argentū.
C Sermo. lxxvi. C De conuersione san-
cti pauli. Sermo quartus.

Saulus adhuc spiras mi-
nari z cedis i di-
scipulos dñi. Act. ix. Quāto
in beato Paulo abundauerit
delictum psecutōis. In ipso tamen abu-
dauit postea gratia miraculose querfio-
nis z deuote p̄dicatōis. In ipso naqz au-
tē querfionem abundauit triplex v̄ctum.
s. magna seuitia. cū dicit spirans minaz
z cedis in discipulos domini ac magna
supbia cū dicit. Accessit ad principes sa-
cerdotū. Glo. Nō vocat⁹ sed sponte celo
p̄stante eum. z magna ignorantia. cū d-
cit. v̄si quos inueniret zc. Illos. n. q. erant
in vias credebant esse extra viam. sed quer-
sus est a seuitia in fraternā charitatem.
a supbia in pfundā humilitatē. ab igno-
rantia in sapientie claritatē. C Primū
autē. s. seuitia in quattuor erat. s. in corde
podum. vnde dicit spirans. In ore per-
aspitatem. vnde sequit⁹ minaz. in perso-
nis p penaz interrogatōem. vnde dicit. z ce-
dis. z in rebus p expollatōem. vnde p̄-
mittit Act. viij. Saulus autē deuastabat
ecclesiā zc. Sed qui xp̄ianos sic fuerat
secutus quadrupliciter postmodū eos est
quadrupl⁹ p̄solatus. Bedit enim cor su-
um ad p̄patiendū. ij. Cor. xij. Quis infir-
mat z ego nō infirmos zc. Chri. Nullus
tanto affectu mala ppria quāto Paulus
deflebat aliena. Bedit os suum ad p̄di-
candū. ij. Cor. vi. Os nostrū pz ad vos o-
coram mihi. Ephe. vi. Orantes p me vt dē
mihi sermo in apertōne oris mei. Bedit
corpus suū ad moriendū. i. Thesal. ij.
Volebamus tradere vobis nō solū euā-
gelū dei. sed etiam animas n̄as. Chri.
Mortem atqz cruciatu z mille suppli-
cia quasi ludū putabat esse puerorū. de-
dit res suas ad ministrandū. Act. x.
Ad ea que mihi opugerant. z his q.
mecum sunt ministrauerūt iste manus.
C Secūdo cōuersus est a supbia in pro-
fundā humilitatem. C Habuit eim hu-
mitem denominatōem. cōuersationem

Scientia. et vitam. Denominatōem qui
dem humilē habuit q: vocat se puuluz.
qutpius vocabat saulus a saule super
bo. postea vocavit se paulum. Vocat se
servum. vii. Roma. i. Paulus servus te/
su xpi vocat se servoz servum. i. Cor. ix.
Lum liber essem ex oibus omniū me ser
vum. et. Vocat se apostoloz minimū. i.
Cor. xv. Ego sum minimus apostolorū
et. Vocat se abortivū. i. Cor. xv. novissi
me tanquā abortivo visus ē mihi. Et
cūdo habuit humilē querfatiōem. i. Co
rinth. x. Sine offensione estote iudeis et
gentibus et ecclesie dei sicut et ego oibus
p omnia placeo. Servavit. n. illud. Ec
cl. xxxv. Rectorē te posuerit noli extol
li esto in illis sicut vnus ex illis. Pielar
em aliquādo d: esse maior subditis. s.
in correctōis auctoritate. Aliquādo eim
d: ē minor. s. in cordis humilitate. ali
quādo equalis. s. in amicitia querfatiō
ne et societate. Istā regulā servavit apo
stolus. i. Thes. y. Facit sumus paruuli i
medio vestri. Ecce quāta humilitas tā
quā si nutrit foueat filios suos. Ecce q
ta auctoritas. quonā carissimi facit et his
nobis. Ecce quāta amicitias. Et Ter
tio habuit humilē sciam. Primo. n. hūit
sciam supbā. Gal. i. Proficebā in iuda
mo supra multos coetaneos meos abū
dantius emulatoz existens et. Lā autē
erat defectus charitatis. i. Cor. viij. Sel
entia inflat. charitas edificat. postmōm
aut habuit humilē sciam. i. Cor. y. Non
iudicauit me aliquid scire inter vos nisi
xpm iesum et hunc crucifixū. Et Quarto
habuit humilē vltā q: nō reputabat se p
fectū. Phil. ij. Nō q iam accepim aut p
fectus sim et. Non audebat se reputare
iustum. i. Cor. iij. Nil mihi p seius suz.
sed in hoc iustificatus sum. Reputauit
se oium sanctorū minimū. Ephe. iij. Ad
hi oium sanctorū minimū data ē gratta
hec. Reputabat se peccatorē maximū. i.
Tim. i. Christus iesus venit in hūc mun
dū peccatores saluos facere. quoz pri
mus ego sum. Et Tercio querfusus est ab
ignorantia in sapiētie claritatē. Habuit
entm triplicē sapiētiā. s. mosaicā. euan
gelicā. et supintellectuālē siue diuinā.
Et Primā d: dicit in scholis iudeozum.

Act. xxiij. Ego sum vir iudeus secus pe
des gamalielis eruditus iuxta veritatē
paterne legis. Et Secūda d: dicit i scho
lis apostolorū in quibus magistrus hūit
solum xpm. Gal. i. Notū vobis facio euā
gelium qd euangelizatu est a me. q: non est
secundū hoīem. neq: eim ab homine ac
cepi illud neq: didici. sed p revelatōem
tesu xpi. Et Terciaz d: dicit in scholis an
geloz. ij. Corinth. xij. Scio hoiez in xpo an
te annos quatuordecim siue in corpore
siue extra corpus nescio dens scit. raptū
hufusmodi vsq: ad tertiu celū et. Ecce
q gradatim ad summū sapiētie devenit
apostolus. q: de magnis scholis iudeoz
translatus ē ad scholas maiorē aploz
Et de maioribus scholis apostolorū tras
latus est ad maximas scholas angeloz.
Et q: in his tribus scholis sic sapiam d:
dicerat. ideo queniens p dicator erat. iō
scdm Dionisiū p dicator sapiēter. dulci
ter. et infatigabiliter. Unde dicit in epi
stola de morte Pauli. Alissim sapiēte
fistulam altissimā p dicatorē veritatis in
fatigabilē paulū dico nobilissimū aplz.
Et Sermo. lxxvij. Et De eodem Sermo
quintus.

S Abito circumfulsit eum
lux de celo et. An
te querfione erat paulus val
de infirmus. s. hodie fuit mi
rabiliter curatus. Et circa istam curatio
nem tria videre debemus. s. curationis
modū. curatōis effectū. et curationis si
gnum. Modus enim curatōis fuit mul
tiplex. Et Primo curatus est p adustio
nem quādo. s. ignis de celo descendit et
ipm circumfulsit. qui ignis omnes rubigi
nem peccati in eo psumpsit. Hester. xij.
Deus nō ignis psumēs ē. Proverb. xxv.
Auser rubiginē de argēto et egredietur
vas purissimū. Et Secdo p epti appositō
nē. s. quoddā emplz erat mortificationū
cū dixit Saule saule qd me psequeris.
Quoddā emplm fuit dulcoratiū et vi
mū cū dixit. Ego suz iesus nazarenus. i.
saluator tuus. Lu. x. Infundēs oleū quā
tū ad dulcoratiū. et vltm quātū ad mor
tificatiū. Et Tercio p inestione cū dixit.
vix ē tibi ptra stimulū calcitrar. ille. n.
stimulus cor suū icidit et omnem saniez

De uersione sancti pauli.

peccati eduxit. Hebre. iij. Uiuus ē sūmo dei et efficac: et penetrabilior oī gladio ancipiti. **¶** Quarto p. mīnūtē. Tūc enī habuit spūalē mīnūtē: qm̄ amo, rem terrenū a se abiecit. qd̄ notat cū dīctur. Surrexit de terra. i. de terrena affectōe. Hebre. xij. Deponēs omne pōd^o et circūstans nos pec. et. **¶** Quinto per obscuratiōē. Solent eīm infirmi et maxime oculos debiles habentes loca obscura querere. Sic et ipse Paulus trib^o diebus fuit exterius excecatus: s; interi^o illustratus. ij. Corinθ. iij. Deus qd̄ dixit de tenebris lucē splēdescere. illuxit in cordibus nostris. Augu. Eo tpe quo paulus nō videbat cetera. amittit^o in formabatur credētiū. quoniam qui credit in christū iesus intueri debet cetera. nec nata reputare creatura vilescat: ut creator dulcescat. **¶** Sexto per dicte obseruationē. Erat enī ipse paulus trib^o diebus nō uidens: et nō māducauit neq; bibit. i. Cor. ix. Castigo corpus meū et. **¶** Septimo p. amare medicīne sumptio nē. De qua dixit domin^o. Ego. n. ostendaz illi quāta oporteat illū pati pro nomine meo. Sed quāuis ista portio fuit amara sensualitati erat tamē dulcis rōni. ij. Corinθ. xij. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis et. **¶** Octauo per deuota orōnez. Unde dixit dñs ananīe. ecce eīm orat. Iaco. vi. Orō fidei saluabit infirmū. **¶** Nono per diuinā incantatiōez cūz dī. Imponas illi manū. Confessio, res enī dei sunt dei incantatores qui s corde serpentē expellūt. s; de multis dī sicut aspīdis surde obturant^o aures suas. **¶** Decimo p. balnei administratiōē cū dī. Surgēs baptizatus ē. Tale. n. balneūz lauat peccatū. Sed dicis Eccl. xxxij. Qui baptizat a mortuo et iterūz tangit mortuū. quid prodest lauatō et? **¶** Undecio p. sudorē. Sudores anime sunt eius lachryme quas ipse i triduo effudit. Chryso. Paulus p. solatiōē accipiebat in lachrymis. **¶** Duodecimo per obedientie adimpletiōē. Omnia enī pcedētia nō pdescent nisi infirmus medico obediret. qd̄ notat cū dī. Dñe qd̄ me vis facere. Berni. Deu plures habemus illius cecū qd̄ apostoli noui imitatores.

Quid vis inquit dñs ad cecū ut facias tibi. **¶** Secūdo cōsiderare debemus curationis effectūz qui erat valde miraculosus et graciosus: qui de vase perditōis mutatus ē in vas electiōis. unde dixit dñs. Vas electiōis mibi est ille: ut ponet nomē meū corāz gētib^o et regib^o et filiis israel. Olim quidā a predicatiōe cessabant ppter timorē tyrānoz. Quidā ppter subfannatiōē phoz: qui deridebant predicātes homines crucifixum. Quidāz ppter scādālū iudeoz: qd̄ de hoc magnū scādālū accipiebat. s; beaurū paulū retrahere a predicatiōe nō poterat nec timorē tyrānoz. ideo dicitur. Ut ponet nomē meū corāz regib^o. Nec subfannatio gentiliū phoz. iō dī. Et gētib^o. Nec scādālū iudeoz. iō dī. Et filiis israel. i. Corinθ. i. Predicam^o christum crucifixū iudeis quidē scādālū. gētib^o autē stultitiā. **¶** Tercio videre debemus curatiōis signū. sicut autē ostēdit qd̄ signa quis corporalit^o sanatus ē. sic etia sūt quatuor signa p que ostēdit qd̄ sit curatus spūaliter. Que quidē in aplo pfecte fuerūt. **¶** Prīmū ē appetitus ordinatio. Nō. n. ipse apperebat carnalia: quia mors a se sunt. Ro. viij. Si sīm carnē vixit ritis mortemini. Nec terrena: qd̄ vantar sunt. ps. Ut diligitis vanitatē et queritis mendaciū. sed spūalia qd̄ vsta ante me sunt. Nec significant p squamas que ab oculis eius ceciderūt. Squame enīz repñtant carnalia qd̄ inquināt affectūz et repñtant terrena que et obscurant intellectū. **¶** Secūdo signū ē totius cordis et corporis forrificatio. Un dī. Et cū accipisset cibū cōfortatus ē. Aldeo quidēz fuit forrificatus qd̄ nec in corpe ledi poterat per impugnatiōem: nec in corde p timorē. v. Corinθ. vij. Foris pugne. itus timores. **¶** Tercū signūz ē coloris renouatio. Fuit. n. cādidus per puritatē. ij. Corinθ. i. Gloria nostra hec est testimōniūz cōfessōis nostre. Et rubicūdus per charitatē. Roma. v. Charitas dei diffusa ē in cordibus nostris. Ideo in sua passione emisit lacrimas signū puritatis. et sanguinez in signūz charitatis. **¶** Quartū signū est cordis et corporis mira agilitas. Aldeo quidēz fuit agilis. qd̄ sicut

dicti Ch
tu pno
q nullē
lū circū
viciū: q
eraculū
nētes oī
catū. P
uz nob
fidelē z e
Si
de bre
S
nua ex
pecta
pōe. L
Beati
xxv. U
paratū
sias ac
miserē
Nō ē z
diā tuā
scēpim
moder
ligi de
virgini
quidē i
nit et fil
teneret
fionē. I
tū ad n
videba
gestime
lialit^o e
mulier
perisse
pñtare
gebat i
mine: i
causa e
ligi qd̄
alam
decale
rū ab t
chamū
dinez
recep

bicit Chryso. Paulus velut pēnatus to-
tū puolauit orbe. Ad eo fuit etiā agilis
q nullū habuit pondus terrenor. nul-
lū circūstans peccatū. nullū impatiēte
viciū: q: semp respiciebat ad celeste spe-
etaculū. Unde ipse ait Hebr. xij. Depo-
nētes omne pondus et circūstās nos pec-
cati. Per parlēriā curramus ad pposi-
tū nobis certamē respiciētes in actorē
fidei et cōseruatorē iesum.

Sermo. lxxviii.

De purifica-
tōe bēe marie virginis Sermo p̄mus.

Ascepimus deus mi-
sericor-

diā tuā in medio tēplū tui. p̄s
Olim sancti p̄s erat in cōti-
nua expectatōe. ysaie. xxvij. Expecta
expecta. Noderni sunt in deuota susce-
ptōe. Luce. i. Suscepit israel puerū suū
Beati aut sūt in secura possēsiōe. Mat.
xxv. Venite bñdici p̄ris mei. possidete
paratū vobis regnū. Ecclesia igit deo
sias agens non dicit. Expectamus de-
misericordiā tuā: q: hoc fuit antiquorū
Nō ē dicit. possidemus deus misericor-
diā tuā: q: hoc est beatorū. sed dicit. Su-
scēpimus deus misericordiā: q: hoc est
modernorū. Et p̄t verbū p̄positū itel-
ligi de quaduplici tēplo. s. materiali
virginali. spūali et rōnali. Cū tēplū
quidē materiale beata maria hodie ve-
nit et hūc obtulit et p̄stituit. Cum tū nō
teneret. Nec quantū ad israhē legis ius-
tionē. Nec q̄rum ad spūalē rōnē. Nec q̄
tū ad mysticaz significatōem. Tres cū
videbant eē causē quare puer quadra-
gesimo die in tēplo p̄stabat. Una erat
sialis: quia lex p̄ceperat Leuit. xii. vt
mulier que suscepto semine masculū pe-
perisset ipm quadagesimo die in tēplo
p̄staret. Ista autē causā christū nō tan-
gebat q: nō erat p̄ceptū ex humano se-
mine: s. mystico spiramine. p̄ Secūda
causa erat spūalis: q: per hoc dabat itel-
ligi q: deus in tēplū suū spūale. id est i-
alam per grām spūalē. ingredis quādo
decalogus cū fide quattuor euangelio
rū ab homine obseruat. Ista secūda rō
christū similiter nō tangebāt: q: plenitu-
dines gratiarū ab instātī sue p̄ceptōis
repperat. p̄ Tercia causa erat quedam

ratio mystica. Per hoc entz dabat intel-
ligi q: sicut puer die quadagesimo igre-
diebat tēplū materiale: sic anima pue-
ri quadagesimo die a p̄ceptōe vt sepi-
ingrediebat tēplū suū corpale. Ista
tertia rō similiter in christo locū nō ha-
buit: q: corpus eius p̄ quadraginta dies
formatū nō fuit: sed in instātī fuit et cor-
pus formatū et anima īfusa et diuinitas
animē: et carni vnta. vnde Grego. i mo-
ral. Angelo nūciantē et spū sancto ad-
ueniēte: mox in vtero verbū. mox itra
vterū verbū et caro. Quāuis igit non
tenet. voluit tamē xp̄s se subicere legi
per humilitatez qui tū erat sup̄a lege
per auctoritatē. In veteri entz testamen-
to crāt quidā in lege qui ipam lege ser-
uabāt ex amore. Quidā sub lege q ipam
legē seruabāt ex timore. Quidā contra
legez qui neutro modo eā seruabāt. Su-
pra lege aut nullus erat nisi christus q
legē dederat. et tamē voluit eē i lege ser-
uādo ipas per spontaneā volūtatē. et
sub lege subicēdo se sibi p humilitatē:
et nō p̄tra legē sed p lege implēdo ipm
per euangelicā veritatez: qui tamē erat
sup̄a legē p diuinā p̄tate. Cū p̄t p̄t
intelligi de tēplo virginali: de quo trīa
videnda sunt. p̄ Primo quare virgo dī-
cat tēplū. quare mediū. et qualiter in
eius mediō diuina misericordia sit su-
scepta. p̄ Dicis aut tēplū quasi tenēs
amplū. Et ipsa habuit amplū affectū
ad deū dīlgēdū. amplū vterū ad deū
capiendū. amplū intellectū ad deū cō-
gnoscedū: et amplū sinū ad compatiē-
dū. De ista quaduplici amplitudinē bñ
dicit Ecclē. xxiiij. Ego mater pulchre dī-
lectōis et timoris: et magnitudinis et san-
ctē sp̄s. Si quidē amplitudo charita-
tis ampliāuit eius affectū. ideo dī. Ma-
ter pulchre dīlectōis. Amplitudo timo-
ris ampliāuit eius vterū. ideo sequit.
Et timoris per hoc enīz demōibns ē val-
de terribilis. Amplitudo sapiēte et ve-
rītatis ampliāuit eius intellectū. ideo
sequit. Et magnitudō. Amplitudo p̄e-
tatis ampliāuit eius sinū. ideo subdit.
Et sancte sp̄s. p̄ Dicis autē mediū trī-
plicitatē. p̄ Primo quia ē mediū no-
stre salutis. p̄. Deo autē rex noster

De querfione sancti pauli.

ante fecula operatus est salutem in me-
dio terre. id est in utero virginis glorio-
se marie cuius caro non fuit simpliciter
terra: sed mediu terre. Caro. n. christi fu-
it sine peccato pcepta et sine peccato na-
ta. ideo fuit mons terre. sed caro nostra cum
peccato percipit et cum peccato nascitur. ideo
est vallis terre. Caro autem beate marie
mediu tenet. Fuit enim cum peccato origi-
nali concepta: sed sine peccato nata. Et ideo
collis sine mediu terre. **¶** Secundo est me-
diu nostre recedens et ad nos. Ideoque vocat
sol. Cant. vi. Electa ut sol. Sicut enim sol
habet tres planetas supra se: tres infra se:
et ipse est medius. Sic virgo gloriosa bea-
ta maria habet supra se in trinitate tres
personas: et infra se tres status saluado-
rum scilicet virginum. continentium. et coniugato-
rum. Et ipsa in medio constituta ubi spatium
beatarum trinitatem recedens et ad nos
saluadorum. **¶** Tertio dicitur mediu no-
stre aspirator. Omnes enim sicut ad me-
diu ad ipsam aspirant et aspirant. Bern.
Ad ipsam sicut ad mediu: sicut ad causas
rerum omnium. sicut ad negotium singulorum
respicit universi et qui habitant in celo et
qui in inferno: et qui nos precesserunt: et nos
qui sumus et qui nos sequuntur: et nati na-
torum: et qui ab illis nascuntur. Qui in ce-
lo sunt ut restaurentur: et qui in inferno
sunt ut eripiantur. Qui precesserunt ut fide-
les prophete inveniunt: et qui sequuntur
ut glorificentur. In hoc igitur medio mis-
ericordia dei est suscepta. olim quidem dei
misericordia tua habitabat scelo. ps. Bene-
dictio in celo misericordia tua. Deinde inclu-
sit se in utero angulo. postmodum po-
nit se in utero virginis. Tandem in nati-
uitate diffusa est in toto mundo. ps. Mis-
ericordia domini plena est terra. **¶** Tertio
potest exponi de templo spirituali. id est de eccle-
sia militante que est mediu inter sinagogam
et ecclesiam triumphantem quoniam ad cognoscendum
divinorum. In synagoga enim fuit cognitio
ymbratica. Debe. x. Umbra enim habet
futurorum bonorum etc. In ecclesia triumphan-
te est cognitio clara et aperta. i. Cor. xii. tunc
ante faciem ad faciem. In ecclesia autem mi-
litante est quasi cognitio mediana. i. specula-
ria. Ibidem. Videmus nunc per speculum
in enigmate. In medio huius ecclesie mis-

ericordia dei suscipitur et invenitur. In sy-
nagoga enim de dei misericordia erat ma-
gna caritatis. unde perquirebat prophetam.
Quare faciem tuam auerito etc. In iudicio
erat magna indigentia. Unde dixerunt vir-
gines sapientes fatuis. Ne forte non suffi-
ciat nobis et vobis etc. In inferno erat
omnimoda caritatis. ita quod dives modicum
aque habere non potuit. modo autem est ma-
gna copia. ps. Apud dominum misericor-
dia et copiosa apud etc. **¶** Quarto potest
exponi de templo ronalitatis. id est de viro iusto qui
de templo dei vivit. i. Corinth. vi. Vos
enim estis templum dei vivit. In cuius cor-
de non debet esse angulus sed mediu. An-
gulus enim habet impuritatem. obscuritatem
et curvaturam. ac quando singularitates.
Mediu autem habet mundiciam. eundem. recti-
tudinem. et communiter. Christus igitur non
habitat in angulo: sed in medio: quia est amor
et misericordia. sapientia. intentionis recte: et co-
uersationis gracie. Ideo quatuor nominibus
bus a symeone notatus est. scilicet gloria. lumen
salutare et pax. Quia enim gloria dei requirit
mundiciam et puritatem. quia vero est lumen dei
requirit sapientie claritatem: et quia est salutaris
et dei requirit intentionis rectitudinem. nec
quod enim salutem tribueret nisi intentionis
rectam inveniret quod est pax requirit paci-
ficam et eodem conversationem. Et propter ista
quatuor de luce. i. Serviamus domino in sa-
citate. i. in mentis puritate. et iustitia. i.
in comuni et pacifica conversatione. Iustitia
enim est virtus vincens quod reddens quod suum
est coram ipso precepta. i. intentionem omnibus die-
bus nostris habendo sapientie illustrationem.
Tota enim vita factio: ut esse deus. i. cla-
ra et lucida. dei. scilicet sapia illustrata.
Sermo. lxxix. **¶** De eodem die sermo. ii.

Statim venit ad templum
secundum suum divinum
que vos queritis. et angelus te-
stamenti que vos vultis etc. Da-
lach. ii. superius propheta agens de ad-
ventu precursoris. Ecce ego mittam an-
gelum meum immediate subdit. Et statim ve-
niet ad templum. In quibus verbis qua-
tuor ponitur. **¶** Primo enim ponitur tem-
pus quando veniet cum dicitur. Statim ve-
niet. **¶** Secundo locus ad quem veniet.
cum dicitur ad templum suum. **¶** Tertio pro-

na que
vos qu
qua ven
costans
primu
annu. si
eniz est
bus noi
aut luci
duco l
sequit
spolus.
phus se
sus est.
m. si
cin fuit
preb
b. stat
Jo. i. In
aut vox
ci. S
ci. d. A
beata q
nir. h
cuz tam
sis: nec
tenebat
ponebat
que frate
Et ideo
assimila
similes
seculi.
sed inter
nuz con
tior: qu
quantu
omnino
dicitur
ficat de r
erat nat
clia. Si
eterne
Sortitu
culata.
natus.
neratio
virgo in
Sancti
mus. A
Spiritu

na que venit euz dicit. Boninator quez
vos queritis. Quarto causa propter
qua venit: cu subdit. Ipse eniz qñ ignis
cōstans et quali herba tullonū. Circa
primū notādū q xps statiz secutus ē io-
annē. sicut sol statiz sequit luciferū. xps
eniz est sol. Malach. iij. Vobis timēt-
bus nomē meū oriet sol iusticie. Joānes
aut lucifer. dr. Job. xxxviii. Nūquid p-
duces luciferū in tpe suo sicut sponsus
sequit panympū. Christus. n. dicit esse
spūs. Joānes aut amicus et parany-
mpus sponsi. Joā. iij. qui hz spōsas spō-
sus est. Amicus aut sponsi ē. Sicut do-
mū statiz sequit pcurfor. Luce. i.
Sim fuit et nō et iōannes pcurfor. Luce. i.
Pecibz euz ante factē dñi ē. Sic ver-
bū statim sequit vocē suū. xps. n. ē verbū
Joā. In principio erat verbus. Joānes
aut ver. vt de hoc ē ibidē dr. Ego vox
ē. Secūdo ponit locus ad quē venit
cū dr. Ad templū suū suū. Virgo eniz
beata qua dragesimo die ad templū ve-
nit et filium presentavit vt se purificaret
euz tamē ad hoc nō teneret: nec rōne le-
gis: nec rōne sue puritatis. Non eniz
tenebatur rōne legis. Lex eniz tria sup-
ponebat. s. fractionē. Ideo dixit. Mulier
que fractionē sonat. Semina cōmixtiōz
Et ideo dixit. Que suscepto semine. Et
assimilationē q scilz generet filius sibi
similes in natura. ideo dicit. Pepti ma-
sculus. In virgine autē nō fuit fractio:
sed integritatis illibatio. non erat semit-
nis cōmixtio: sed spūs sancti opera-
tio: et quāto filius genuerit sibi similes
quantū ad naturāz humanā. tamē fuit
omnino dissimilis quantū ad naturam
diuināz. Secūdo nō indigebat puri-
ficatōe ratiōe prolis. qz in christo triplex
erat natura purissima scilz diuinitas lu-
cida. Sapientie. vij. Landon est eniz lucis
eterne ē. Aia sanctissima. Eiusdē. vij.
Sortitus suz animā bonāz et caro ima-
culata. Ibidē. Veni ad corpus cōtinquū
natus. Non etia indigebat purificatio-
ne ratiōe sue puritatis. Naz ipsa beata
virgo maria erat a patre sanctificata. ps.
Sanctificauit tabernaculū suūz altissi-
mus. A spiritu sancto repleta. Luce. i.
Spūs sanctus superuenit in te. A si

llo impregnata. Ibidē. Quod eni ex te
nascet sanctus vocabit. Et tota trinitas
te obumbrata: vt etia ibidē. Et virtus
altissimi obumbrabit tibi. Nō eniz ipsa
indigebat purificatōe. que portabat flo-
rez amenūz scilz illū de quo dicit Cant.
ij. Ego flos campi balsamūz odoriferū.
Eccle. xxiij. Līnamomūz et balsamūz
aromatizans ē. et etia splendorēz diui-
num. Debe. p. io. Qui euz sit splendor
glorie ē. Uas autēz plenuz floribus re-
cepit maiorez amenitates. plenum bal-
samo: recepit maiorez odora suauitatis.
plenu splendorē recepit maiorez clarita-
tem. Et quāto non indigeret volūtate
men purificari: vt ostenderet et humi-
litatez. Et vt ostenderet paupertatez. Iō
pauperūz oblationēz elegit. et vt ostende-
ret obediētē sanctitatez. et vt ostenderet
conuersatōis cōmunitatez. Bern. Bea-
ta virgo nō indigebat purificatōe: sicut
nec filius circūciōe. Esto tamē inter se
mīnas sicut vna earūz. nam et filius tu-
us sic est in numero puerorū. Tercio
ostēditur persona que venit: cum dicit.
Et dñator quēz queritis et angelus testa-
mēt quēz vos vultis. Et vocatur dupli-
citer. s. dñs et angelus. Scdm aut diony-
sius in lib. de diuinis nōibus. dñs tria i-
portat. s. peminētiā. cōtinentiā. et perma-
nētiā. Ipse eniz omnibz peminet. ps. Ex-
cellsus sup oēs gentes dñs. Omnia possi-
det et cōtinet. ps. Domīnabil a mari vs-
qz ad mare. Omnia potēter cōseruat: et
in suo dño pmanet. Danielis. iij. Po-
restas eius potestas eterna. Ista aut tria
xps hodie occultauit. s. peminētiā in
eo q tanq seruus se legi subiecit. Contī-
nētiā: in eo q tanqu paup oblatōem
pauperū elegit. Potentiā: in eo q tanq
firmus ad templūz deduci voluit in vi-
nis matris sue. Vocatus est et angelus
nō rōne nature sed ratione officij. s. au-
tez dionysius in libro de angelica hie-
rarchia. Officiūz angeli est purgare. il-
luminare. et pficere. Istud triplex offi-
hūit xps: ideo symeon vocat xpm saluta-
re. lumē et gloriā. Ipse. n. purgat remittē-
do culpaz. ideo dicit salutare. Illumi-
nat dando cognitiōem diuināz. ideo di-
cit lumē. Perficit educēdo ad cognitiō

nez et pfumatōne eternam. Ideo dicit glō
ria. **¶** Quarto ponit cā pp quā venit: et
tāgit hic cū dicit: Ipse est qñ ignis tē. Ubi
notādū qd ipse ad qñtuor venit. scilicet ad co
lādū auz: ad pñdū argētū: ad lauādūz
vestes vt herba sullonū: ad purgādūm
opa leui. i. dei mistroz. In hoīe qdē sūt
sapia: eloquētia et opa que facit qñtuor ad
pñmū: et opa q facit qñtuor ad deū. Et ista
sepe hñt aliqd iperfectōis. Nam scia hz
inflatonē: eloquētia hz variū sermonēz.
Opa q facimus qñtuor ad pñmū: ostenta
tione. Opa q facimus qñtuor ad deū: sepe
hñt remissionē. Ergo auz sciētie est co
landūz ab oī inflatōe. Job. xxviii. Auro
locus ē in quo pñat. Argētū eloquētie ē
pñandū ab oī inuultu sermone. Prover.
xxv. Aufer rubiginē de argento: et egre
diat vas purissimū. Opa qñtuor ad pñmū
sunt lauanda ab oī ostentatōe. Eze
ch. xvi. Lau te aq. Opa qñtuor ad deū sūt
purgāda ab omni negligētie remissionē.
Ideo dicit: Purgabit filios leui. et si filios
leui: multo fortius filios babilonis. Lu
ce. xxi. Si in vīrtdi ligno hoc faciunt:
in arido quid fiet.

¶ Sermo. lxxx. **¶** De eodē sermo. lxxi.

Postq̄ impleti sunt
dies purgatōis bñe marie tē.
Luc. ij. Preceptū nñ erat Le
ui. xij. qd mulier pariens masculum. xl.
die. paries vero feminā. lxxx. ad tēplum
cū puero et puella irer. Preceptū ē fuit
Exod. xii. qd pñogeniti leuitice tribus
deo offerent: altaz vero tribuū redime
rent. **¶** Circa hoc aut qñtuor sunt qren
da. **¶** Primo qre deus ordinauit qd pu
er. xl. die tēpluz igreditat. Qd qdē fit vt
ostendat qd xl. die fit igressio in quolibz
tēplo. Nā et puer in. xl. die vt sepius in
gredit tēplum suū corporale. Deus post
xl. dies igredit tēplū suū spūale. i. aīam
qñ scz decalogus cū fide qñtuor euan
gelioz seruaf. Hō iustus ppletis. xl. dieb
in pñti vīta que p. xl. dies designat in tē
pluz igredit celeste. **¶** Secūdo querit qre
dies duplicant in pariete feminā. qd vñ
fiert triplici d. cā. **¶** Prima est: qd mulier
duo pñā pñmū: et supbluit: et vñtuor
pomū comedit. **¶** Jō duplici pena fuit pu

nta: qd et sub viro humilitata et in fructu
vētris puncta. Vñ aut vñu pñmū pñmū
qd vñtū pomū comedit. Et iō in acqren
do cibū pñmū fuit cum dicit: In sudore
vultus tui: vesceris pane tē. Quia vñu
pñmū pñmū: sic punctus est vna pena in
vtero. Sic punctus est vna pena extra vte
rū. Quia vero mlier duplī peccat: du
plicata ē eius pena tā extra vterū qd i vte
ro. **¶** Secūda cā est: qm p vñz significatur
opa fortia. Et ista idiget vna et leui pur
gatōe: qm altqñ hñnt cū aliq negligētia
Ecc. vi. De negligētia purga te cū pau
cia. Per mulierē itelligunt infirma et car
nalia. Et ista idigent duplici purgatōe.
Una qd mala: alia qd male fiūt. **¶** Tertia
cā est. Feminaz qdā paritunt masculū. i.
opa vñtuosa. et tales post. xl. dies. i. pñ
sentē vīta in templuz celeste igrediunt.
Alie paritūt feminā. i. opa qdēz bona m
cū negligētia facta. Taluz igressus i tē
pluz celeste differt donec in purgatorio
crucient. Alie sunt steriles qd legē erat
maledicte. Et iste sunt qd a bono ope totū
pescūt. Tales steriles maledicunt. **¶** Mat.
xxv. Esuriunt: non dedistis mñt mādū
care tē. Et sequit: Ire maledicti in ignē
tē. Alie sunt qd paritūt mōstra. i. mortalia
pñā. De qbus mōstris dicit Beñ. vi. Stiga
tes erāt sup terrā. Qui tñ postmodū in
bilituū sūt submersi. Nā tales in infernū
baratruz submergunt. **¶** Tercio querit
qre pñogeniti potius qd aliq duo offerre
bant. Qd qdēz fit triplici de cā. **¶** Prima
est ad inuendū qd deus est cā pñā et pñci
plū oīm opē. **¶** Ysa. xxi. Dia enim opa
nra opatus es dñe i nobis. Et sicut de
est pñcipiū oīm a quo oīa debemus co
gnoscere: ita est finis oīm ad quē oīa de
bemus referre. **¶** Apoc. i. Ego sum alpha
et o: pñcipiū et finis. **¶** Secūda cā est ad inu
endū qd deus occidit pñogenita egyptio
ruz. per qd dñs itelligit qd deus nō tñ est
pñcipiū oīs boni: sed ē destructor oīs
mali. **¶** Ysa. xlii. Ego sū q deleo iniquitates
tuas pp me. Et sicut filij isrl nñ sūt libera
ti a seruitute egyptiaca nisi qñ sterfecit
sunt egyptioz pñogenita: sic nec homo
a pñate dyaboli liberat nisi qñ oīa pecca
ta occidunt. **¶** Tertia cā est ad inuendū qd
deus reseruauit pñogenita in deoz. per

qd dñs
plū oīs
confer
Deus i
p boni
pñoge
simpr
rū. Qu
dñm b
Qued
que pñ
banf: v
quod d
rendū.
cedit. q
tū est.
deo sol
nñs oī
benne
terit nō
deo oī
fz ipñ
litas i
pñoge
offerri
nra pe
as opa
volūta
uit ho
aliud
tuitas
tē outi
Et iō i
ho. i. l
bus: i
ria pu
pñci
cā dñ
pñcip
genti
det p
malu:
pecca
cū. Et
caput
licris
bolū q
subfec
effren
tis. S
dar: i

quod dicitur intelligi quod deus non tamen est princeps
 pater omnis boni et destructor omnis mali: sed et
 conservator et perfectus omnis boni. Phil. ij. Deus est qui operatur in vobis: et velle et perficere
 per bona voluntate. Quarto quod dicitur istis
 primogenitis. Nam primogenitorum quidam deo
 simpliciter offerbantur: ut primogenita leuita-
 rum. Quidam offerbantur sed postmodum re-
 dimebantur: ut primogenita aliarum tribuum.
 Quidam mutabantur ut primogenita asini
 que mutabantur in ovem. Quidam occide-
 bantur: ut primogenita canum. Est igitur
 quoddam primogenitum quod deo est solus offer-
 rendum. scilicet interitio. De enim opus interitio pre-
 terit. et ideo ipsa interitio quoddam primogeni-
 tum est. Istud autem primogenitum. scilicet interitio
 deo solus debemus offerre simpliciter quia in
 his operibus non nostram sed dei gloriam de-
 bemus interdere. Ysa. xlii. Gloria mea al-
 teri non dabo. Est aliud primogenitum quod
 deo offertur sed postmodum nobis reliquit
 scilicet ipsa voluntas. De enim quod agimus vo-
 luntas precedit. Et ideo ipsa voluntas quoddam
 primogenitum est. Ipsa autem voluntas deo
 offerre et consecrare debemus. Sed tamen in
 nostra potestate ea ab ipso recipimus: quia ali-
 as opera nostra non essent meritoria nisi essent
 voluntaria. Eccl. xv. Deus ab initio crea-
 vit homines: reliquit in manus hominum sunt. Est
 aliud primogenitum quod est mutandum: sicut fa-
 cultas asinina mutanda est in simplicitate
 te ovina. Opera enim fatuorum precedit fatuitas
 Et ideo ipsa fatuitas quasi primogenitum est in ip-
 sis. i. Cor. xiiij. Nolite pueri effici sensu-
 bus: ecce fatuitas asinina. Sed mali-
 tia puulit estote: ecce simplicitas ovina.
 Est aliud primogenitum quod est simpliciter oc-
 cidendum: sicut mala suggestio inimici: qui est
 principium omnium peccatorum: et ideo est quoddam primo-
 genitum. Ista enim istarum canis mentem mor-
 det per sensum: lacerat trahendo ad opus
 malum: et sedat dum per consuetudinem animam in
 peccatis et in putredine peccati iacere fa-
 cit. Eccl. xxv. Non est caput nequius super
 caput colubum: non est ira super iras mul-
 lieris. Caput colubum est suggestio dy-
 boli qui est nequam: qui est principium omnium
 subsequens malorum. Ira mulieris est
 effrenata concupiscentia malorum sensualita-
 tis. Sed suggestio demonis est occiden-
 da: et concupiscentia sensu alitatis sub ra-

tionis imperio subliganda est.

Sermo. lxxxi. De eodem die Ser-
 mo quartus.

Quod inducerent
 puerum Iesum pariter eius.
 Luce. ij. Ad celebrandum primum
 solennitatem tres persone principaliter conveni-
 runt. scilicet symeon cum oblatione et portatione.
 Tunc dicitur: Senex puerum portabat etc. Iesus
 cum oblatione: maria cum purgatione. Symeon
 igitur puerum obtulit: et ipsum in vi-
 nis portavit. secundum Evangelium. Puer Iesus a quat-
 tuor personis tunc portatus fuit. scilicet a beata
 maria: a Ioseph: a symeone: et ab anna.
 Per quos quatuor dicit spiritualiter intelligi
 quod Christus per gratiam a quatuor personis portatus
 est. Primo ab illis qui habent penam amarum: qui
 significant per maria. Talis portabat apostoli
 qui dicebat Gal. vi. Ego enim stigmata domini
 Iesu in corpore meo porto. Et ibidem. Qui
 autem sunt Christi carne sua cum vitis et coccupis
 fecerunt crucifixerunt. Heb. xiiij. Exeamus
 igitur ad eum extra castra improperium eius por-
 tantes. Improperium Christi sunt afflictiones
 quas patimur propter Christum. qui ab impietibus
 improperium reputat. i. Cor. xv. Sicut por-
 tatumus imaginem terreni. i. culpam: sic por-
 temus imaginem celestis. i. penam. Secundo
 portatus ab illis qui habent operationem penitentiam:
 que significant per Ioseph: qui interpretatur
 augmentum. Tales ab adolescentia incipiunt:
 et usque in finem non desinunt. Thren. iij. Vo-
 num est vestro cum portaverit iugum domini ab
 adolescentia sua. Tales enim non retrocedunt
 ut frigidi: nec subsistunt ut tepidi: sed pro-
 ceunt ut ferventes et calidi. Apoc. iij. Utinam
 frigidi essetis aut calidi estis etc. Tertio
 portatus ab illis qui habent et in adversis loga-
 nimitatem et pseuerantiam: qui significant per
 symeonem qui habuit in expectatione logantem
 iustitiam et pseuerantiam. Eccl. vi. Subiice
 humerum tuum et porta illam. scilicet divinam sapien-
 tiam. Quidam subiiciunt os: qui sciunt alios
 inducere ad penitentiam. Quidam digitos: qui
 aliquales seu modicum habent patientiam. Qui
 daz manum sinistram: qui sunt patientes in
 parvis tribulationibus et adversis. Qui
 daz manum dexteram subiiciunt: qui sunt pa-
 tientes in prosperis. Quidam humeros: qui
 patientiam portant in gravibus tribulationibus.

De purificaõe beate marie

ꝛ pēns. ꝛ Quarto portat ab illis q̄ hñt
 puritatē ꝛ munditiā: q̄ significatur per
 annā que mūditiā ꝛ p̄tentiā seruauit.
 Portant eim̄ xp̄s q̄ habet munditiā cor:
 posita. i. *Loz. vi.* Blouificat ꝛ portat de
 um̄ in corpore vestro. Qui hñt puritatē
 mētis. Unde sp̄sa iuitat sp̄sū *Lanf. i.*
 dicēs: *Lectulus noster floridus.* Qui hā
 bet claritatē honeste p̄uersatōis: sicut
 habuerūt virgines sapiētes q̄ habuerūt
 oleū nitide p̄scētē cū lumine claritatis
 p̄uersatōis honeste. C̄ Secūdo in hac solē
 nitate fuit iesus cū oblatōe. Obtrulerunt
 eim̄ cū dño ꝛ p̄ eo vnum par turturꝝ vel
 duos pullos colūbay. Nō eiz obtrulerūt
 agnū p̄pter paupertatē siue p̄pter verit̄
 tatē: q̄ vez agnum offerebat. line p̄pter
 mysticā significatōz: vt. i. *sm̄ Blo.* Qui
 nō pōt offerre agnū inocētē ad lachry:
 mas currat penitētē: que significat per
 colūbas ꝛ turtures que p̄ cantu habent
 gemitū. C̄ Notā dūm q̄ xp̄s quadrupl̄
 fuit oblatus. ꝛ Primo a patre in mūdū
Bal. iij. Misit deus filiū suū natū de
 muliere zē. ꝛ Secūdo a mūdū ipsi deo
 sicut hostē ad inuēndū q̄ ea que a deo
 recipimus: ipsi deo reddere deberemus
 i. *Paral. vlt.* Tna aut̄ sunt oia q̄ de ma
 nu tua accepimus: reddim⁹ tibi. ꝛ Ter
 tio a seipso in crucis patibulo. *Debreo.*
te. Semetipsum obtulit imaculatū deo.
 ꝛ Quarto offert quoridie a nobis in sa
 crificio. *Malach. i.* In omni loco sacrifici
 ca: ꝛ offert tibi oblatio mūda. ꝛ Tercio
 in hac solēnitāte fuit maria cū purifica
 tione que nō igitur purificari: q̄ tota
 purissima fuit. *Lanf. iij.* Tota pulchra
 es amica mea: ꝛ macula nō est in te. Ipsa
 eniz fuit pulchra: q̄ in vtero sanctifica
 ta. Fuit tota pulchra: q̄ oibus virtutib⁹
 ꝛ gratiis fuit illustrata. Fuit dei amica:
 q̄ a dei filio adamatā. Fuit sine macula:
 q̄ ab omni peccato imūnis fuit effecta.
 Nos autē non sumus pulchri: q̄ multo
 ruz peccatōz deformitatib⁹ sedati. Nec
 toti pulchri: q̄ multis defectib⁹ sumus
 circūdati. Nec sine macula: q̄ multis ve
 nialibus sumus respersi. Nec sum⁹ cer
 ti q̄ sumus dei amici: q̄ nō nescimus an
 amore an odio simus digni. S̄lebat au
 tem ista purificatio per agnū aut per

turtures: aut per duos pullos colubaz.
Illi enī vere purificant q habēt innocen-
tiaz qui significant per agnum. ps. Ego
autē in innocentia mea etc. Qui habēt vi-
taz pte actūs: qui significant p turturē
quē est aut solinga. Qui habēt vitam
oculū: qui significant per colubā q gre-
gatiz volat. Utraqz aut autē bina ponit
et ytraqz gemitū p cantu habet. Lotem
p vitā enī dē habere oculū duplicem.
vñū quo ptelet celestia ad desideradiū.
aliū quo videt terrena ad despiciēdum.
ps. Ascēdit vsqz ad celos: et descendunt
vsqz in abyssus etc. Altiū aut dē habere
duplicē actum. vñū erga se ad sui conser-
uandū. ps. Exercitabar et scopebā spm me-
ū. Aliū erga pmiū: ad elus edificatio-
nem. Abat. v. Sic luceat etc. Et ytraqz ha-
bet duplicē gemitū. Contēplatiua enim
dē habere gemitū amoris: pro desiderio
celestis patrie. Roma. viij. Ipsi itra nos
gemimus a adoptionē filiū dei expectā-
tes. Et deuotōis: pro considerandis passio-
nis dñice. Thren. ij. Iecirco ego plorāo
et oculus meus deducēs lachrymas: quē
lōge factus est a me solator meus. Si
militar actiua debet habere gemitū cō-
punctōis pro peccatis pprijs. ps. Lauabo
p singulas noctes lectus meū: lachry-
mō meis strātū meū rigabo. Et ppassio-
nis: p alienis mysterijs. Hier. ix. Quis
dabit capiti meo aquā: et oculis meis so-
tem lachrymarū: et plorabo dñe ac nocte
interfectos populi mei etc.

Amen ad reuela
tionē gentiū cē. Luc. ij. Qui
symeon lumen xpm vocauit:
ideo pfuetudo inoleuit in ecclesia vt ho
die lumina deferamus. Sicut eiz hodie
ipa maria: ioseph: symeon ⁊ anna. lumē
processionalr in templuz deduxerūt: sic
nos candelas accēsas vsqz ad ecclesiam
processionalr batulamus. ¶ Notā dum
aut qd istius obseruatiē ⁊ cōsuetudis tri
plex fuit ratio. Una literalis. alta spūa
lis. tertia moralis. ¶ Literalis quā dē
ratio est: quā romā olim in hoc mēse tria
festa luminaria celebrabāt. ⁊ Prīmū in
honore pserpine. ⁊ Scōm in honorem

februe
iferna
pina
Pluto
ir: ac
lherca
intnar
rur q
pit. S
me in
bat to
pte: z
feceru
it mati
mine
de que
colum
p facu
hoc m
deoz i
miseri
ruze d
ro dif
ni etia
hunta
Ideo
matric
noze d
veru li
serpin
rez sp
noze fe
rez ma
noze
angel
est. Ho
vt sic a
norab
victori
nietes
ista tr
miseri
ecclesi
cordie
bi: AS
trat m
miseri
ribus
nos ab
lis. Et
te yirg

sebaue. *¶* Tertiu in honore totius curie
isernalis. Sigdez fin eoz fabulas pfer
pina speciosaz puella flores colligent.
Pluto deus isernalis pcupiscens rapu
it: acceptes in sposam deaz fecit. Mu
lires ergo romane tota nocte ea cuz lu
minaribus queretes. Responsus accepe
runt q pluto ea rapuit et in sponsus acce
pit. Singulis tait annis mulieres roma
ne in kalendis february lumina defere
bat tota nocte in memoria pserpine ra
pre: et in deaz traslate. *¶* Secdo honorem
fecerunt februe: et in festo eius. Na ipsa fu
it mater martis. vii et menses istu suo no
mine vocauerunt. Et de lustro i lustru. i.
de quinquenio in quinquenuz tota vrbez
cu luminaribus ob sui honore lustrare
psueuerunt. *¶* Tertiu festu luminariu in
hoc mense faciebant in honore omnium
deoz isernaliu: vt. i. ipsos placaret et ad
misericordia induceret: q animas suo
ruz defunctor mitius puniret. Quia ve
ro difficile est assueta relinquere. Roma
neta post q fide xpi receperunt: ista festa
luminariu adhuc in february faciebant.
Ideo Greg. papa istud festu in honore
matris luminis traslulit: vt in eius ho
nore deferant lumina que nobis genuit
veru lumen. Et ia non fiat ad honore pro
serpine spose dei isernalis: sed ad hono
rez spose dei celestis. Nec ita fiat ad ho
nore februe matris dei bellis: sed ad hono
rez matris dei pacis. Itaz no fiat ad ho
norez curie demonu sed ad regine oium
angeloru. Et merito traslatio ista facta
est. Honorabat igitur romani pserpinā:
vt sic a suo sposo acquireret gratia. Ho
norabat februa vt sic a filio suo ipetraret
victoria. Honorabat demones aias pu
nietes: vt iclmarer ad misericordia. Sz
ista tria a matre dei recepimus. i. gratia
misericordiaz et victoria. Et ideo cantat
ecclesia. Maria mater gfe mater miseri
cordie zc. Ipsa eis vltis dat gratia: ideo
di: Maria mater gratie. Defunctis ipe
trat misericordiaz. ideo subdit: Mater
misericordie. Et vniuersali ecclie de ho
ribus obtinet victoria. ideo subdit: Tu
nos ab hoste ptege. *¶* Secda ca est spua
lis. Et ista est duplex. *¶* Prima e ex par
te virginis. *¶* Alia ex pie xpi. *¶* Nam ex

parte virginis to candelas deferimus: ad
inueniendu q purificatōe nō idigeat q to
ta rutilabat et splēdebat. *¶* Significat
p candelā accēsz q̄tuo: progaritue q̄ in
ipsa fuerūt. i. virginis in carne: que si
gnificat per ceraz q̄ generat ab ape sine
corruptōe. *¶* Puritas in mēte: que itell
git p lychinū. ps. Ois gloria eius filie re
gis ab itus. *¶* Sanctificatio in vtroqz: q̄
itelligit per bñdictionē cādele. ps. San
ctificauit tabernaculū suū a lissimū.
¶ Diuinitas i vērre: q̄ significat p lumē.
Apo. xij. Mulier amicta sole zc. *¶* Alia
rō spualis ex pte xpi accēpsit: que qdē in
telligit vel significat p candelā rōne o po
sitōis. Cōponit qdē cādele ex cera: lychi
no et lumine. Sic xps pstat ex carne sine
semine generata: ex aia cādore innocentie
adornata: et luce diuinitatis carne vni
ta. Cant. v. Dilectus meus cādidus: ppter
aiāz candidā. Rubicundus: ppter virgi
nitatē fulgidā. Electus ex milibz: ppter
carne sine pctō genitā. Significat et xps
p istā candelā rōne p̄suptōis. Sicut eiz
cādele semetipsam psumit in nrm seruit
tiū: sic et xps in nrm obsequiū cōsumpsit
carne per attritionē. Ysa. liij. Attritus ē
ppter scelera nra. Sanguinē p effusionē
ps. Ossa mea sicut crementum aruerūt. Si
cut eniz in cremto nihil remanet pigue
dntis: sic et in corpore xpi nihil remanlit
sanguinis. Anima per tristitia et dolore.
Matt. xxvi. Tristis est aia mea vsqz ad
mortē. Substantiā corporale vsqz ad de
nudationē. ps. Diuiserūt sibi vestimēta
sua zc. Vltaz corporale per abbreviatio
nez. Ysa. xxxvij. Precisa est velut a texē
te vita mea zc. *¶* Tertia rō est moralis.
Et circa hac tria sūt vidēda. Primo qd
p istā candelā accēsz significet. Secdo
qualr possz custodiri ne extinguat. Ter
tio que ipeditur ne extincta itegre accen
dat. Significat autēz morali per illam
candelā q homo dz habere vitā sanctā
et samā bonā. Sancta enim vitā faciunt
opa bona: fides recta et intentio sincera.
Opatio aut bona itelligit p cerā: qz sicut
cera roze celesti gignit: sic et bona nostra
a deo tñ habent. Ysa. xxi. Opa nra ope
rat? ē in nobis. Fides itelligit p lumen:
qz sicut cera sine lumē nō lucet: sic et no

De sancta agatha.

stra opatio sine fide deo nō placet. Hebr. xi. Sine fide ipso sibi ē deo placere. In tēto significat p lychinū q quidē est oc- cultus. cādūsus. z lūmis banulus. qz in- tentio nra dē ē occulta a laude hūana. z cādūda: z pura: z operū nroz corā deo batula. Iuxta illud Mat. vi. Pētū q vider i abscondito red det tibi. Significa- tur ēr qualis dē ē hō i fama. Cādela ē accēsa lucet: fetet extincta: occulta nō lu- cet. Sic sancti viri lucēt a lyp p exēplūz. Mat. v. Sic luceat lux vsa corā hoibz. Pigri se occultant p torporem z ocium. Mat. v. Neqz accēdūt lucernā z i absco- dito ponūt zc. Sed mali fetēt p op ma- lum. Ysa. xxiiij. De cadaveribz eorum ascēdet fetor. Circa secūdū notādū q tria sunt que custodiūt cādela ne extin- guat. s. qn abscondit a vēto. qn alijs can- delis associat. z qn eis sufficiens pabulū monstrant. Qui ergo nō vult extingui abscondat a vēto laudis humane. aggre- get z veniat cōgregatōi sancte: z habeat pabulū oīōis cōtinue. Circa tertū no- ta q tria sunt que ipēdūt ne cādela ex- tincta reaccēdat. s. remotio: humectatio: z grossi corpis interpositio. Multi er- go sunt q nō accēdunt siue qz predicatoribz nō appropinquāt nec adiūgūt. Deu. xxiij. Qui appropinquāt pedibus eius accipiūt de doctrina illius. Siue qz ags delicias humectant. i. Cor. ij. Aliis hō nō pcpit ea que sunt spūs dei. Siue qz amor terrenoz in eis iterponit. Matih. xij. Sollicitudo sēi istius z fallatia di- uisitarā suffocāt verbū. C Sermo. lxxxiij. C De sancta agatha. Sermo primus.

Alcinxit fortitu- dine lūbos suos: roborauit brachiū suū ac gustauit. z vt ait q: bona ē negotatio ei. nō extinguit in nocte lucerna eius. Prover. vi. Laus magna ē in muliē ai fortitudo: qz ex ai fortitudine oīa bona causant in muliē. Et pauce hnt istā fortitudinē. iō dicebat Salomon Prover. vi. Mulierē fortem qz iueniet. Beata autē agatha quadru- plicē fortitudinē hnt: z iō omni laude digna fuit. P:ia ē q sexū fragile vry-

te ai supauit: cū dē: Alcinxit fortitudinē lūbos suos. Scda ē que cōtra mūdū z tyrāni seuitiā pugnavit z vicit: cum dē: Roborauit brachiū suū. Tertia ē qua pre dei dulcedine oīa delectamēta z ob- lectamēta mūdī despectit: cū dē: Gustauit z vidit zc. Et q:ta ē q: i morte p mar- tyrū triumphauit: cū dē: Non extinguit in nocte lucerna eius. C P:ia igit fortitu- do fuit qz sexū fragilem virtute ai supauit. Magnā quidē animi virtute habu- it ex eo q in xpo p fidē fuit fundata: ex eo q in xpo p charitatē solidata fuit. ex eo q fuit instar saxi firma effecta. z istar ferri idomabilitas pira. De duobus p:is ista ipa dicit. Mēs mea supra petrā so- lidata ē z in ipa firmata z fundata. De duobus sequētibz affrodīia ait. Faci- litas pnt saxa moliri z ferrū i plūbi mol- licē cōuerti: q ab itentōe xpiana mens istius puelle reuocari. Tyrānus enim z diabolus quattuor telis ipam voluerūt supare. s. mīis vt eā deterrerēt. pmissis vt eā allicerēt tērationum iaculis vt aiām pforarēt. z tormentis z supplicijs vt eā cōfringerēt. Sed mīis nō potuit de- terreri. qz supra fundamētū fidei fortis- sime erat fundata. Mat. vij. Descendit pluuia z venerūt flumina z flauerūt vē- ti z non cecidit. Fundata eim erat ipsa supra firmā petrāz. Nec pmissis potuit allci: qz sup iesum xpm p charitatē erat solidata z radicata. Eph. iij. In charita- te radicati zc. Nec tērationū iaculis po- tuit pforari: qz tota fuit ferrea. i. lorica dei induta. Eph. vi. In duri lorica iusti- tie. Nec tormentis potuit frangi: qz tota fuit saxeā z adamātna effecta. Ezech. iij. Ut adamārē z silicē de dī facie tuam. Scda fortitudo fuit qz cōtra mūdū z tyrāni seuitiā pugnavit z vicit: cū dicit Roborauit brachiū tuū zc. Quadrupli- ci nāqz acie tyrānus cōtra eā pugnavit qz fecit eā in eculeo extendi. i. manilla torqueri. i. carcere obscuro recludi. z in- ter testas z carbones volutari. Sz inter primā acie. s. penā eculei vicit cōsidera- tōe eterne remuneratōis. vñ ait. Ego in his penis tui delector. sicut q bonū nū- cū audit z qui videt qd dūi desiderant vel q multos thesauros iuenit. nec pōt

sta me
ligēter
corona
bis ha
se audi
z beate
dicti p
cū. i. re
tota m
na zc.
debtis
sua. D
Spera
quo dē
bis thi
bis thi
dit aut
Aut i
Aut vi
Ducel
vera ei
na im
securū
regalē
legitie
liter: z
da: M
tauit i
neam
certau
liter. z
vitiū
mami
plicit
millā
santia
stellec
itegra
gnoui
uit p
cōsecr
ca vti
stia di
uit de
tia. z
rit tu
tio su
tra ist
triple
cut dē
teneb

ala mea paradisum intrare: nisi feceris ut
ligetur corpus meum a carnificibus cum
corona martyrii attrahatur. Ex quo ver-
bis habet quod ipsa merito passio spabat
se audire bonum nuntium. id est bonam auditionem
et beatam. quia dicitur Mat. xxv. Venite bene-
dicti patris mei etc. Sperabat se videre amicum
cum. id est recepturam dei visionem scies quod ibi est
tota merces sua. Jo. xvij. Nec est vita eter-
na etc. Totamque letitia sua. Job. xxxij. Ut
debitis facie eius in nubilo. Tota dilectio
sua. Deuter. xv. Facies tua plena est gratia
Sperabat se lucrare celestem thesaurum. de
quo dicitur Mat. vi. Nolite thesaurizare vo-
bis thesauros in terra: sed thesaurizate vo-
bis thesaurum in celo. Thesaurus autem mu-
di: aut in seipso consumitur. id est dicitur. Ubi erugo.
Aut in morte relinquitur: id est dicitur. Et tineas.
Aut violenter auferunt. id est dicitur. Ubi et fures.
In celo autem nulla erit consumptio. Ubi
vera eternitas: ubi nulla mors. ubi ple-
na immortalitas: nullus timor: ubi plena
securitas. sperabat se recepturam coronam
regalem. y. Thim. ij. Non coronabis nisi qui
legitime certauerit. quia fortiter: letatiter: fide-
liter: et virtute. De his quattuor dicitur in legen-
da. Venit sancta. id est habuit. Ecce quia cer-
tauit fortiter sancta. id est firma. Sponta-
neam deo sic se exhibuit. Ecce quia letatiter
certauit. Honore deo dedit. Ecce quia fide-
liter. Et prius liberationem fecit. ecce quia
virtute. Secundo habuit certamen: quia fuit in
mamilla torta. Istud certamen videtur ex tri-
plici consideratione. cum ait. Ego habeo ma-
millas integras itus in aia mea quas ab i-
sancta deo consecraui. Mamille eius sunt
intellectus et affectus. Ipsa igitur mamillas
integras habuit. id est sinistras qua deum co-
gnouit per fidem: et dexteraz qua ipsum ama-
uit per deuotionem. Et istas mamillas habuit
consecratas. Quia et intellectum posuit cir-
ca virtutis investigationem et affectum circa cele-
stia diligenda. et istas mamillas consecra-
uit deo: non ab ipsa senectute: sed ab infan-
tia. Thim. ij. Bonus est viro cum potaue-
rit iugum domini ab adolescentia sua. Tercio
fuit in obscuro carcere clausa. Et con-
tra istud certamen petrus apostolus dedit sibi
triplex auxilium. id est splendore eximium. quia si
cur dicitur. y. Loz. vi. Que societas lucis ad
tenebras. dulce alloquium. Eccl. xviij. Non

ne ardore refrigerabit ros: sic et verbum
melius quam datum: et celeste medicamentum.
quia mamilla fuit sibi restituta. Ec. xxxviij.
Inguetarius faciet pigmenta suauita-
tis. Quarto certamen est: quia fecit eam iter
testas et carbones volutari. Contra istud
certamen habuit adiutorium omnia elemē-
ta. Nam terra tremuit. aer coruscavit:
aqua tyrannum absorbuit. ignis erupit.
Sap. xvi. Unde et orbis terrarum contra
insensatos. Tercio pre dulcedie dei om-
nia mundi oblectamenta despectit: cum
dicitur. Sustulit et vidit. Beati qui sunt in pa-
triam sunt dei nomine insigniti. Apoc. xlij.
Habentes nomen eius et nomen patris eius.
Sunt in fonte celestis refrigerii positi. ps.
Qui apud te est fons vite etc. Sunt multi-
tudine dulcedis repleti. ps. Quam ma-
gna multitudo dulcedis tue domine. De
hac triplici plenitudine beata agatha tri-
plicem gustum recepit scilicet nomen dei et uo-
sum. rorem salutis et spiritum sanctum. vii
ait. Si seras pinitis auditio christi nomine
manifestabit. Mat. vi. In nomine meo de-
monia eiciunt. si enim ignem adhibeas de ce-
lo rores mihi salutis angelus ministrabit
Bath. ij. Fecit medum fornacis quasi ven-
tum rores flantem. Si plagas igeras habeo
spiritum sanctum per quem despectio vniuer-
sa. ps. Secundum multitudinem dolorum
meorum etc. Quarto in morte per mar-
tyrium triumphauit: cum dicitur. Non extin-
guetur in nocte lucerna eius. non enim in
nocte. id est in morte extincta fuit: sed multi-
plici radio coruscavit. Prius radio ma-
gne reuerentie et dignitatis quia deus de
ipsa curam habuit spalem et singularem atque
generalem. Unde ipsa ait cum deberet deca-
pitari. Domine Jesu christe qui me creasti. ec-
ce cura generalis. Qui me ab infanzia cu-
stodisti. ecce cura specialis. Qui corpus me-
um a pollutione seruasti. ecce cura singu-
laris. Secundo fuit radio puritatis
quia deus ab ipsa omnem amorem illicitum re-
secuit scilicet amorem carnalem dicens. Cor-
pus meum a pollutione seruasti. amorem
terrenum dicens. Et tulisti a me amorem se-
culi. amorem proprium dicens. Qui me tor-
menta vincere fecit. Et perduxit ipsam ad
amorem eternum. Unde ait. Iube me ad
tuam misericordiam peruenire. Tercio

De sancta agatha.

fulsit radio sanctitatis: qđ notat cum dicitur: *Adhuc sancta spontanea.* Ipsa enim quātūq; ad se fuit valde pura. iō dicitur: *metē sanctā.* In dei seruitio valde deuota: iō dicitur: *sponsa sancta.* Fuit deo valde grata: iō dicitur: *honorē deo.* Et primo valde fructuosa: iō dicitur: *patrie liberatōis.* Quarto fuit radio pietatis: qđ data ē nobis i aduocata. *Unī ipsa est lucie.* Sicut p me ciuitas ca-
thaniēsi sublimat a xpo xē. Ipsa eiz tā-
quāz aduocata liberauit patriā suā ab
incēdō ignis: a cultura demonis et libe-
rauit quotīdie a periculis vniuersis. Ip-
sa enim tāquā fidelis aduocata p nobis
intercedit ardētī voto. iuxta illud. ii. *Ma-*
chabe. i. Et nūc hīc sumus orātes p vo-
bis. *Grādī merito.* Aug. Immeſa dei bo-
nitas et pietas sanctorū merita nra vult
eē suffragia. Et sanguine pēloso: sicut d
sanguis xpi. *Heb. xij.* Accessistis ad san-
guinis aspersionē melius loquētes qđ abel.
Quinto eim fuit radio pētatis. *Onē-*
dit eim se hēre pētatem sup corpā: qđ ea
sanauit sup aīas: qđ eas cōuertit. super
creaturas. s. sup iores: qđ deus a d ipsam
angelos de celo dēstinauit. sup inferio-
res: qđ terram tremere fecit. et sup medi-
as: qđ ignē accēsus extirxit. aerē et dū eēt
in carcere coruscare fecit.
C Sermo. lxxxiij. C De eodem. Ser-
mo secundus.

Soror nostra par-
uula ē: et vbera non hz. *Lant.*
vij. Pnt hec verba eē angelo
rū beatā agathā a tribus cōmēdantium
p Prio ab angelica affinitate: cū dicitur: *So-*
ror nra. p Secō a pfunda hūilitate: cū
dicitur: *Paruula ē.* p Tertiō a penē acerbū-
tate: cū dicitur. *Et vbera nō hz.* Circa pmiū
notādū qđ in angelis tria sunt i quibus
bfa agatha eis fuit affinis. C Pmiū ē
īnata vīrginitas. Bfa aut agatha et si n
hūit vīrginitatē īnatā: hūit tñ p grām aeq-
uitā. Unī Amb. *Adator ē victoria vīrginū*
qđ angeloz. Angeli eim sine carne viuūt
hoīes eim in carne triūphant. Magnū
īgit ē qđ femina i merito sanctitatis equi-
paret vīris. *Lant. i.* Equitatus meo i cur-
ribus pharaonis assimilaui te amica
mea. maius qđ preponat viris. *Adattb.*

xxi. Amē dico vobis qđ meretrices pce-
dent vos in regno dei. *Ecccl. xxxvi.* Dēi
masculū excipiet mulier. Et ē filia meli-
or filio. *Maximuz* qđ equipet angelis.
Lant. vij. Statura tua a similitudine ē pal-
me. i. celsitudini angelice. Beata autem
agatha in merito sanctitatis angelis et
multis sanctis equalis extitit et multos
excellit. Et p vīrginitatē se angelis socia-
uit. Eius aut vīrginitas quadruplī fuit
cōmēdabilis. p Prio qđ seruauit eā euz
pūlchritudine. Fuit eim valde pūlchra
et speciosa. cū tñ ipsa pūlchritudo mltis
mulieribus cōsueuerat eē in eā ruine.
Prover. xi. Circulus aureus i narib⁹ sit
is mulier pūlchra et fatua. p Secō eam
seruauit cū iuuerunt: cū etas lumen istis la-
scitia sit. *Ecccl. xij.* Adolescētia et volu-
ptas vana sunt. p Tertiō seruauit eam
rogata et pmissiōibus sollicitata: cum
tñ pces et pmissiōes sepe iclinēt aīos pu-
ellarū. p Quarto seruauit eaz nīmīs ex-
territa et supplicij cruciata. *Be.* Qui d
nos barbari et debiles in iudicio dīcem⁹
qđ ire ad celestia regna puellas p ferrum
vidēamus quos ira supat supbia inflat
ambitio pturbat. luxuria ignat. C Se-
cundo in angelis est seruens charitas.
ps. Qui fecit angelos suos spūs: et mīnī-
stros suos ignē vrentē. Et in hoc beata
agatha affinis eis fuit que xpm seruē-
ter dilexit. *Lut⁹* triplex ē signū. C Unū
ē: qđ ppter eius amorē oīa terrena cōtē-
psit. vñ ipsa ait. Quia abstulisti a me amo-
rem seculi. *Lant. vij.* Si dederit homo
oēm substantiā domus sue pro dissectione
xē. C Secūm ē qđ ipm semp in corde et in
ore habuit. Unī ait. quādū vixero ipsuz
corde semp et labijs innocabo. *Adat. xij.*
Et abū dātā cordis os loquif. C Tertiū
ē: qđ libēter et gloriāter p ipo tommēta sit
stnuuit. vñ dicitur: *Agata letanter et gloriānt-*
ibat ad carcerē xē. C Tertiō in angelis
ē magna stabilitas. *Job. xxxvij.* Solidif
sunt quasi ere fusi sunt. Et in hoc ipsa
fuit eis affinis: que super christum fuit
fundata et solidata. vnde dixit: *Adens*
mea sup petra solidata ē et in xpo fun-
data. Verba vestra ventri sunt: pmissiō-
nes vestre pluuie sunt. terrores enim ve-
stri flumina sunt. que quātūcūq; impu-

ghan
re nō
potu
stū fl
mont
Vel t
runt.
te qu
et occ
ues et
occul
quātū
ab h
uulū
tarē. i
oculi
puul
Adat
regm
t. i. l
Zali
nog r
a sapi
puul
de pu
puul
ps. S
dei p
cōmē
vber
vber
ra au
rānū
magi
tantē
rāne
tem:
bi rel
detu
enter
ppte
vigel
cem i
dis. i
cū dō
et affi
beo n
mea:
Inte
affect
ergo

gnant fundamenta tñ domus mee cade
re nō valebant. Ipam enim deicere nō
potuerūt nec pluuiā. i. examiatō cele/
stī flagelloꝝ. nec venti. i. tētatōes de/
monū: nec flāma. i. violētē tyrānoꝝ.
Vel dicit pōt q̄ ipam deicere nō potue/
runt. nec tētatōes demonū graues ⁊ ap/
te que sunt quasi flumina. Nec graues
⁊ occulte: que sunt quasi vēt. Vēti eim
occulsi sunt quātū ad originē: s; apti sūt
quātū ad effectū. C Sēdo cōmendatur
ab humilitate: cū dī: Paruula ē. Par/
uulus aut trīa iporat. P Prio humili/
tatē. i. Pet. xv. Nō cū paruulus eēs in
oculis tuis ēē. Et quātū ad hoc ipa fuit
paruula: ⁊ iō meruit celestē exaltationē.
Dat. xix. Sinite puulos ēē. talis ē eim
regnū celoꝝ. P Sēdo iporat simplicita/
tē. i. Cor. xiii. Alitua paruuli estote.
Talī mō ē fuit paruula: ⁊ iō meruit diu/
noz reuelatōes. Dat. xi. Abscōdisti hec
a sapientibus ⁊ pūdētib; ⁊ reuelasti ea
puulis. P Tercio iporat puritatē. Un/
de paruulus a puritate dī: Et hoc mō fuit
paruula: ⁊ iō meruit diuine grē infusionē
ps. Sapias. i. sapi dā sciētiaz: que ē grā
dei pstantis puulis. C Tercio bfa agatha
cōmendat a passiōis acerbitate: cū dī:
Vbera non hz. Notandū autem q̄ sunt
vbera exteriora: interiora ⁊ supiora. Ute/
ra autem exteriora non habuit: quia ty/
rānis ea amputauit: quod quidaz fuit
magne crudelitatis quātū ad ampu/
tantē. vñ dixit: Imple crudelis ⁊ dire ty/
rāne ēē. Magne pietatis quo ad sanan/
tem: q̄ xps per beatum petrum vbera si/
bi restituit. Job. v. Ipse vulnerat ⁊ me/
detur. Magne acerbittatis quo ad pati/
entem: quia magnū dolorē sibi sensit. Tū/
ppter vim sensituiam que maxime sibi
viget. cū sint ibi nerui arterie sibi inut/
cem cōiuncti. Tū ppter caliditatē pectoris. P Se/
cūdo sunt vbera interiora. i. intellectus
⁊ affectus. De quibus ipsa dixit. Ego ha/
beo mamillas integras intus in anima
mea: ex quibus nutritio oēs sensus meos.
Intellectus eim infundit cognitiones:
affectus submisit deuotionē. Ex his
ergo vberibus nutrebat omnes sensus

s. visum diuinā pulchritudinē admiran/
do. Auditiū: diuine ispiratiōis obtēperan/
do. De his vobis dī: Job. xlii. Elu ditu/
auris audite te: nūc aut oculus me⁹ vi/
det te. Olfactū xpi cōuērsationē ⁊ bñfi/
cia odorando. Lant. i. Lurremus i o do/
rē vn. tu. ēē. Et gustū: diuinā dulce dinē
p gustādo. ps. Gustate ⁊ videte: qm̄ sua/
uis est dñs. Tactum xpi: charitatis bra/
chia amplectēdo. Lant. iiij. Tenui nec vt
mittā. C Tercio sunt vbera superiora. i.
celestia. De quibus dī: ysa. xlvj. Letam/
nt cū hterlm oēs q̄ diligitis eā: vt fuga/
tis ⁊ ipteamint ab vberibus cōsolatiōis
ei⁹: vt mulgeatis ⁊ delitijs affluatis ab
oimoda glia eius. Ex quib; verbis hī q̄
ab illis vberib; tres rtut emanāt. i. pleni/
tudo gaudij ⁊ exultatiōis. plenitudo cō/
solatijs: ⁊ plenitudo delectatiōis. P
C Sermo. lxxv. C De eodem. Sermo
tertius.

R Asciculus myr
rhe dilectus meus mihi in/
ter vbera mea cōmorabitur.
Lant. i. Bfa agatha multa p dilecto suo
passa fuit: q̄ p ipa multa passus fuit. Et
iō penas dilecti iter vbera sua portauit
p meditationē ⁊ tormenta ppria. Inter
vbera cordis sui portabat p volūtariā p/
ressionē. Cōmendat aut i verbis pdictis
a tribus. C Prio a penar acerbitate q̄s
p dilecto sustinuit: cū dī: Fasciculus myr/
rhe dilectus meus mihi. C Circa qd no/
randū q̄ dilectus hūit magnū fascē vir/
tutū: ⁊ magnū fascē penar. Fuit eim tā/
quā prātū repletū floribus oīz virtutū
Bef. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor
agri pleni. De isto magno fascē florum
virtutū dilecti beata agatha quosdam
flores collegit: ⁊ sibi fasciculū fecit. Lol/
legit enīz liliū pudicitie violā cōuerfa/
tionis sancte: q̄ eius cōuersatio semper
erat in celis. Et rosaz patie. Sap. iij. O
q̄ pulchra ē casta gīatō. Ecce liliū pūdi/
cīte. Lūclaritate. Ecce splēdor cōuersa/
tōis scē. Immortalis ē eim memoria il/
lius. Ecce cōstātia sapie. Quia sicut dī
in ps. Patientia pauperū nō pūbit i finez.
P Sēdo dilectus habuit magnā fascem
penarum. de quo magno fascē beata

De scō sebastiano

agatha quedam ligna passionū extraxit
z sibi fasciculū fecit. **C** Prīmū lignū est
qz fuit lapis cesa. Et istud extraxit d mag
no fasce dilecti qui in facie fuit velat^o
pulsus z cōsputus. Libēter ergo volu
it faciem suā pcuti cito turpanda cono
sione veritū ex quo illa facies fuit per
cussa que ē gloria angelorū. **C** Secūduz
lignum ē qz fuit in eculeo extēsa. Et istū
traxit de magno fasce dilecti. qui tāquā
pellis fuit in cruce extēsus. ps. Exten
dens celū sicut pellē. Libenter ergo vo
luit extēdī in aculeo amore dilecti qui
fuit extēsus in patibulo. **C** Tertium li
gnū fuit qz fuit in pectore vulnerata. qā
ei manilla fuit euulsa. Et istud traxit d
magno fasce dilecti qui fuit iuxta cor in
latere vulneratus. Libenter ergo in pe
ctore vulnus portauit amore dilecti. qui
in corde vulnus accepit. **C** Quartū li
gnū ē qz fuit carceri inclusa. Et istud
lignū extraxit de magno fasce dilecti q
inclusit se in carcere vteri. stabuli. z lim
bi. Libenter igit sustinuit carcerē amo
re dilecti. qz p nobis se taliter incarcera
uit. **C** Quintū lignū est qz inter testas z
carbones fuit inuoluta. Et istud extra
xit de magno fasce dilecti. qui z si nō ha
buit carbones ignitos habuit tamē cla
uis voluit pforari z in fomaces. s. crucis
affari. Dilectus tā multas alias penas
sustinuit ex quibus maximū fasce sibi se
cit. Ipe enim gigas gemine subē fuit. z
iō magnū fasce portare potuit. Agatha
vō tā magnū fasce portare non potuit. z
iō aliq ligna collegit de fasce dilecti z
sibi fasciculū fecit z ergo dixit. Fascicu
lus mirrhe dilecti. m. m. **C** Secūdo com
mēdat a penaz dilecti ptnua meditatio
ne z deuotōe euz dilecti. Inter vbera mea
pmorabit. **C** Circa qz notandū qz vbera
habent vim attractiua cū sint spongiosa
z porosa hnt vim pueriua qz p calorem
cordis fit decoctio sanguinis z puerit i
naturā lactis. habēt vim effusiua qz lac
emittūt. Vbera igit anime sūt memoria.
intelligētia. z volūtas. Et ista circa pas
sionē habēt vim attractiua qz memoria
appetit impleri sanguine p ptnuam re

cordatōem. Thre. ij. recordare pauper
tatis mee zc. z infra. Memoria memor
ero z tabescet in me anima mea. Intelli
gentia p verā fidē. ps. Intingat pes tu^s
in sanguine. Pes anime ē fides que tūc i
sanguine intingat quādo xpi passio re
plet. Volūtas appetit impleri p deuotō
nem. Job. xxxix. Pulsi eius labunt san
guinem. **C** Secūdo habent vim pueri
ua. Nam tūc dū sanguis passionis sic est
in memoria. intelligētia. z volūtas.
adest triplex ignis qz ipm dealbat z quo
dāmodo in lac puerit. s. ignis medita
tōis qui cor accendit. ps. In meditatio
mea exardescit ignis. Ignis amoris qui
cor pūstibile facit. Luce. xij. Ignis veni
mittere in terrā zc. Et ignis de iheri ce
lestis qz scintillas in cor pūctet. Ezech.
i. scintille quasi aspectus eris candētis
Et sic sanguis dealbatus animā salbat
Apoca. viij. Lauent stolas suas z deal
bauerūt eas in sanguine agni. **C** Ter
tio ipa vbera habent vim effusiua. Nam
aliquādo effundūt lac. aliq sanguines
z aliquādo butir. Iuxta illud. Prover.
xxx. Qui nimis pmit vbera ad eliciēdū
lac exprimit butir. Et qui vehementer
emūgit elicit sanguinē. Sancti eim pū
catores qz sunt vbera ecclesie aliquādo
effundūt lac quādo alios inducūt ad pu
ritatē ignoscentie. i. Petri. ij. Sicut mo
do geniti infantes lac pcupiscite. Aliq
effundunt sanguinem quādo alios ani
mant ad imitatioem passionis dominice
i. Mach. vi. Elephantēs ostenderūt sa
guinem vne z mori. Aliquādo effundūt
butir quādo alios inducunt ad pingue
dinem deuotōis lterne. Isa. vij. Butirū
z mel comedit. Ille comedit mel qz affi
citur circa diuinitatis gloriam. Ille bu
tirum qz afficit circa infirma humanita
tis. **C** Tertio pmendatur a suaz pena
rum volūtaria ppeffione. cum dicitur.
Inter vbera mea pmorabit. Habebat. n.
illas penas inter vbera idest inter intel
lectum z affectū qz libenter eas sustine
bat ppter dilecti fidem z eius amorem.
Unde dicit. Agatha letissime z gloriant
ibat ad carcerē z quasi ad epulas inui
tata. Algonē suū domino pēibus pme
dabat. vbi notantur quattuor gradus.

C Pe
iste gr
z pati
dus el
Elgati
tius el
Et glo
magn
riat d
ppter
delecti
quasi
mane
bis qu
anima
ligenti
bus at
tenter
cur qu
mō po
diu dī
riante
nit. ecc
C Ser
Petri
C
it. s. a d
sia plel
cum di
eum. **C**
pater si
aposto
taueru
ris pte
dori p
deo off
nem in
gelo es
facile t
facile t
do in p
dem est
peccati
miserie
dorum
vnde n
dictū el
peccata

Primus est qz sustinuit patienter. Et iste gradus pponit qz et si letissime ergo et patienter et iste est necessitatis. C. Secundo est qz sustinuit libenter. unde dicit Elgatha letissime. et iste est pfectio. Tertius est qz sustinuit gloriat. unde dicit Et gloriantur ibat ad carcerem. et iste est magne virtutis quando quis magis gloriat de despectu ppter deum qm de honore ppter mundum. C. Quartus qz sustinuit delectabiliter qd notat cum dicitur. Et quasi ad epulas invitata. et iste non est humane facultatis. sed gratie celestis. De his quattuor gradibus sic dicit. Non pot anima mea in paradysum intrare nisi diligenter corpus meum feceris a carnificibus attractari. ecce quomodo portavit patienter. Ego in his penis sic delector si cur qui bonum nuncium audit ecce quomodo portavit libenter. Aut qz videt quod diu desideravit. ecce quomodo portavit glorianter. Aut qui multos thesauros invenit. ecce quomodo portavit delectabiliter.

C. Sermo. lxxvi. C. In cathedra sancti Petri Sermo. i.

Exaltentur et in cathedra seniorum laudent eum. ps. C. Duplister beatus Petrus exaltatus fuit. scilicet a deo. cum dicit. Exaltent eum in ecclesia plebis. C. Et a populo antiocheno. cum dicit. Et in cathedra seniorum laudet eum. C. Quantum ad primum notandum qz pater filius et spiritus sanctus eum etiam super apostolos seu angelos in quattuor exaltaverunt. C. Primo in dominici corporis consecratione. Angelorum quidem est sacerdotum consecrari assistere et hostiam consecratam deo offerre. Petri autem et sacerdotum est pater in corpus christi convertere qz nulli angelo est datum. unde non angelis sed solis sacerdotibus dictum est. Luc. xxij. hoc n. facite in meam memoratorem. C. Secundo in peccatorum remissione. Angelorum quidem est peccatores suis inspirationibus a peccatis auertere suis orationibus sibi dei misericordiam implorare. Petri. n. et sacerdotum est sibi peccatis peccata remittere unde non angelis sed solis sacerdotibus dictum est illud Jo. xx. Quorum remiseritis peccata remittunt eis. Et qz hoc officium

solius dei est. scilicet peccata remittere. Ideo dicitur vocant. ps. Ego dixi diis. C. Tertio in clauis collatione. Angelorum quidem est animas ad celum deducere. Petri et sacerdotum est ipsas animas celi ianuam aperire. unde non angelis sed Petro dicitur est Matthe. xvi. Tibi dabo claves regni celorum. C. Quarto in iudiciaria potestate angelorum quidem est iudicandos ad iudicium colligere collectos ab invicem separare. separatos malos in ignem pyccere. Sed petri et successor eius est ipsos iudicare. Unde non angelis sed Petro et successoribus suis dictum est. Mat. xix. Amen dico vobis qz vos qz reliquistis omnia et secuti estis me etc. C. Secundo beatus petrus fuit hodie exaltatus et cathedra a populo antiocheno cum dicit. Et in cathedra seniorum laudent eum. C. Notandum autem qz istud festum de cathedra sancti Petri quinqz de causis celebratur. C. Primo ppter miraculosam petri liberationem et exaltationem. Nam cum theophilus princeps antiochie ipsum in carcerem deduxisset. et tandem per dei providentiam et pauli apostoli industriam et petri virtuosam potentiam qz. scilicet eius filium suscitavit fuit de carcere liberatus et in cathedra sublimatus et patriarcha antiochenus effectus. Idcirco ecclesia hoc festum celebrat ut de petri liberatione deo gratias agat. Et qz plati ecclesie tunc ceperunt loco. potestate. et nomine sublimari. C. Secundo celebrat ppter novum nomen impositionem. Nam apud antiochia discipuli primo vocati sunt christiani. Magna dei dignatio qz nomen suum nobis preceptum voluit. Isaie. lxy. servos suos vocavit nomine alio. Et ideo tantum beneficium est nobis cum letitia recolendum. Parum autem est habere nomen nisi et res nomen haberet. Aug. Chrysostanus autem est qz nomen nomen est opus est. Chrysostomus autem ab unctio dicit. Ille vero vere est christus qz hanc unctioem gratie spiritum ad se. i. Jo. i. h. Et vos unctioem quam accepistis ab eo maneat in vobis. Qui hanc oleum passionis et misericordie spiritus ad proximum. Prover. xxi. Thesaurus desiderabilis et oleum in habitaculo iusti. Qui hanc unctioem conscientie spiritum ad deum. Matthe. xxv. Prudentes virgines acce-

perunt oleū zc. Tercio celebrat ppter
corone clericaliū institutōem. Institutū
enim fuit vt clerici coronā deferrent cle
ricalē ppter tres cās. C Primo ppter
petri imitatioem. Lū. n. apud antiochiā
fuisse caprus infideles ob xpi iniuriā
sibi sumitātē capitis abarserunt. Ceteri
autem clerici vidētes pastorem suū sic i
capite deformatū idē sibi fecerūt fieri.
Et sic petrus postmodū illud voluit ser
uare in gloriā q sibi in xpi iniuriā fue
rat irrogatū. Ex quo pz q deus de ma
lis sepe bona elicit. Unde de abasione
capitis facta i ignominia orum hūit co
rona clericaliū seruata in gloriā. C Se
cunda cā est ppter distinctōem. vt. s. per
hoc signum clerici a laicis discernātur.
Olim deus distinxit populū iudeorū a
populo gentiliū p circūcisionis signacu
lum. Sed puenitū est nostrū signacu
lum q illoz. Illū. n. fiebat in pte corpis
verecunda. nostrū sit in pte corporis re
uerenda. Illud in mēbro generatiuo q
dediti erant generatōi filioz. nfm in mē
bro ad celū eleuato. q debemus eē inten
ti ptemplatōi celestiu. Illud enim cum
dolore z effusione sanguinis. nostrū cu
exultatōe z letitia cordis. C Tertia cau
sa est pp mysticā significatōem. Sit enim
in superiori pte totalis ratio pilloz quia
inter deū z ipsos clericos nihil dz esse
mediū. Sit detruccatō capilloz qz debet
detruccare supfluitatē temporaliū z cogi
tationū malaz. Sit circularis formatio
tum qz ipsi sunt ministri eius qui caret
z fine z principio. Tum qz seruire deo ē
regnare. Tum qz corona sacerdotalis
dignitatis clerici pueniunt ad coro
nam eterne felicitatis. C Quarto cele
braf ppter prime misse petri celebratōez
Ipse prima missa in pontificalibus an
tiochie celebrauit. Et credendū ē quod
isto die vel saltem isto tpe. Et id hēc dies
nobis celebris dz esse. Joānes qdem pu
mā missam suam dixit in asia. Jacob^{us} in
hierusalē. Marchus in alexandria. ij.
regum. xxiij. Dauid sedens in cathedra
sapientissimus princeps inter tres. Fuit
petrus sapiens tamē ioānes sapientior
respectu iacobi. sapientissimus respectu
samari. C Quinto celebrat ppter erro

ria destructōem. Olim enim gentiles in
hac die festū faciebant qd pmebat erro
rem. supstitōem. z illusionē. Error qd
erat qz credebāt q anime defunctoz cir
ca monumēta suoz corporū morarentur
Supstitio aut erat qz cibaria z vīna sup
tunnulos charoz suoz ponebāt creden
tes q anime talibus indigerent. Sed si
cut dicit maximus. nō indigebāt corpo
ralibus esbis sed oratōibus deuotis. ele
mosinis assiduis z sacrificijs altarium.
Illusio aut erat qz demones i nocte om
nia cibaria psumabant. Et sic eis allude
bant. ac si anime comedissent. Ideoque
sancti patres ordinauerunt q illa die
qua ista fiebant fieret festum d cathedra
tione beati petri vt virtute illius solēni
tatis hec supstitio obliuioni traderetur
Unde ab aliquibus festū hoc vocatur fe
stum petri epulaz. z sic istud festū expur
git errorem. remouit supstitōem z dete
rit illusionem.

C Sermo. lxxxvij. C Eodem die sermo
secundus.

Quid sedens in cathedra sapien
tissim^{us} inter tres. ipe. n. est quasi te
nerrimus ligni vermiculus
ij. Reg. xxiij. Per dauid qui interpretat
manu fortis significat beatus petrus q
ppter suā fortitudinē a petra est appel
latus. C Lōmendat aut in pmissis obis
a quattuor. C Primo a cathedrati ho
nore cū dī. Sedens in cathedra. Est aut
triplex cathedra. s. regalis. magistralis
z sacerdotalis. Be cathedra regali dīcci
tur. i. Reg. xx. Cum sedisset rex super ca
thedra suā zc. Be cathedra magistrali
dicit Matt. xxiij. super cathedra moysi
sederūt scribe z pharisei zc. Be sacerdo
tali dicit in. ps. In cathedra sentoz lau
dent eum. Presbiter eim grece. latine se
nex dicit. In his tribus cathedris sedet
sanctus petrus. s. in cathedra regali. qz
ad eum spectat iudiciū oīum causarum
In magistrali qz ad ipm spectat exposi
tio scripturaz. Et in sacerdotali qz ad
ipm spectat ligatio z absolutio peccato
rū. C Primo igit sedet in cathedra re
gali qz ad ipm spectat oē iudiciū. s. ciu
le. ecclesiasticū. z mediū. Beut. xviij. Si

difficile
ppter
qd intel
ter lepro
stici cri
tame ecc
cerdote
sedet in
sedem si
enim lz
nere ser
dictū es
creatur
t. Omni
nō sit qz
illud qd
tunc h
dificat
pula ca
sacerdo
absolut
se bz cel
lura se
merito
pōt au
Mat. i
terra z
ram zc.
Porte i
pōt sp
imponi
bant sp
re. Jo. i
militun
re. ij. L
ego zc.
tate p
manus
lis sz se
Qui m
ter ē su
le. disse
dit oī i
colliga
Beat^{us}
qz nō c
cutōz i
tes z p
cū xpo
Jo. vi
fractu

difficile et ambiguum iudicium apud te esse
 pspexeris inter sanguinem et sanguinem p
 quod intelligit iudicium criminale et civile i
 ter lepra et non lepra p quod notat ecclesia
 sticum criale. Et cum quod ad utrumque referat
 tamen ecclesiasticum quod civile. ventres ad sa
 cerdotes leuitici generis. C. Secundo
 sedet in cathedra magistrati quod ad eius
 sedem spectat scripturarum expositio. Non
 enim in laico sed clerico predicare vel expo
 nere scripturas. vñ non turbis sed aplis
 dictum est. Mat. xvi. predicare euangelium oi
 creature. Scripturarum interpretatio. y. Pe.
 t. Omnis pphetia ppria interpretatione
 non fit. Et scripturarum modificatio vñ de
 illud quod dicit Mat. xix. Quod de con
 iunxit homo non sepe. sic p fidem petri mo
 dificat. p iunxit p sensum mentis et co
 pulam carnis. C. Tertio sedet in cathedra
 sacerdotali. quod ad ipsum spectat ligatio et
 absolutio culpaz. Peccator quidē supra
 se hanc celum clausum. et infra infernum apertum
 intra se non hanc gloriam sed culpaz et p dicit
 meritum picipatorem ecclesia factorum.
 Potest autem sacerdos peccatorum celum apte.
 Mat. xvi. Quodcumque ligaueris super ter
 ram. Et quodcumque solueris super ter
 ram. Potest infernum claudere ibidem.
 Potest inferri non pualetur aduersus eam
 Potest spiritum sanctum dare. Actum. xvi. Tunc
 imponebant manus super illos et accipie
 bant spiritum sanctum. Potest peccata dimitte
 re. Jo. xx. Quorum remisistis peccata re
 mittere eis. Potest sanctorum merita colla
 re. y. Cor. ii. Qui autem aliquid donastis et
 ego. C. Secundo pmedat petrus a firmi
 tate pstatu cu dicit. David. q interpretatur
 mansuetudo. prelatus. n. non debet esse mol
 lis sed fortis. quod sicut dicit Prover. xvij.
 Qui mollis et dissolutus est in ope suo fra
 ter est sua opera dissipatus. Tris potest. s. mol
 le. dissolutus. et dissipatus. molle est quod ce
 dit oī duro. dissolutus quod nullo est vinculo
 colligatus. dissipatus quod est oīo p fractum.
 Beat. autem petrus non fuit mollis sed durus
 quod non cessit sed fortiter sustinuit oīem p se
 cutos illam. Actum. v. Ibat apli gaude
 tes a ppectu oculi. Non fuit dissolutus sed
 cu xpo colligatus. quod p charitate firmatus.
 Jo. vlti. Dñe tu scis quod amo te. Non fuit
 fractus sed solidus p pseuerantia. Ecc. i.

Quasi vas auri solidum. C. Tertio co
 medat a pfectōe sapie. cu dicit. Sapientissi
 mus. Nec intus si sapientissimus fuit. quod tres
 sapientissimos doctores hūit. s. ptez reue
 lantē. Mat. xvi. Caro et sanguis non reue
 lauit tibi. Filius instruet. Jo. xv. oīa
 quecumque audiuisti a pte meo nota feci vo
 bis. Et spūm scīm infundēt. Joā. xlij.
 Paracletus autē spūs sanctus quēz mittet
 p in nomine meo ille vos docebit omnia.
 Quarto pmedat a pfectōe grē cu dicit.
 Tenerrim. ligni vermiculus. Ille. n. est
 vermis et ē tener ad tangēdū. et ē durus
 ad pforādū. Ex quo inuit a beato petro
 quod fuit mansuetus qtu ad bonos. id dicit re
 nerrim. Que mansuetudo in tribus appuit
 C. Prō in hoc cu ēet pōtifer sūm hūile
 officiū nō recusauit. Jo. xxi. Dixit simō
 petrus vado piscari. C. Secdo quod a mino
 ri repēdi patetē sustinuit. Gal. ii. Luz
 vēstet cephas antiochia in facie ei relliti
 zē. Nos autē cu a supior repēdimur im
 patetē ferim. Si a p indignamur si a
 minori irridem. C. Tertio in hoc quod mī
 norib. hūiliter obediuit. Actum. viij. Lū au
 dissēnt apli gērāt hierosolimīs. quod rece
 pit samaria ebū dei. miserūt ad eos. Pe
 trus et ioāhē. C. Secdo fuit durus et seuerus
 tū ad malos. id dicit omiculus ligni cui seue
 ritas in tribus appuit. s. quod seuerus malos re
 phēdit. Actum. viij. Pecunia tua tecū sit in
 p dītōe. Seuerus pūit sic p actum. y. in
 pūitōe ananie et saphire. Seuerus dñs de
 fendit. Jo. xvij. Simō petr. hñs gladius
 zē. C. Tertio fuit hūil. qtu ad seipm et
 deū. id dicit omiculus. Et aut hūilitas in
 tribus appuit. C. Prō in h. q idignū se xpi
 pūitā reputauit. Luce. v. Exi a me quod hō
 pec. zē. C. Secdo in h. q a xpo lauari recu
 sauit. Jo. xlij. Nō lauabis mihi pedes in
 eternū. C. Tertio in h. q crucifigi vt dñs
 noluit. vñ ait quod nō sū dignus in cruce cē
 sicut dñs meus crucē meā gērate.

C. Sermo. lxxxviii. De sctō mathia ser. i.
Oerte videris quēz elege
 rit dñs quod nō sit filius
 ei in oī p pto. i. Regū. x. Quis
 istō dictū sit d saule supbo i
 regem assumpto. pueniētius tamen dicit
 pōt de mathia paruulo in apostolum
 assumpto. In quibus verbis a duobus

De sancto mathia.

cōmēdāf. **P**rimo a miraculosa electō
ne cū dī. Certe videtis quē elegerit dñs.
Secūdo a vite pfectōe: cum sub dīf q nō
sit similis ei in populo. **C**irca primū
notādū q eius electio cōmēdabilis est
ex parte electorū electi et modi eligendi.
Eligētes aut fuerūt magne auctorita
tis: q fuerūt apostoli qui sūt principes
mūdi. ianitores celi. et iudices seculi. ps.
Principes populorū cōgregati sunt ad
faciēdū. s. mathie electōem. Ecce q sūt
principes mūdi. quonā dñi fortes terre
Ecce q erūt iudices seculi. Et vehemen
ter eleuati sunt: vt. s. ianitores celi.
Secūdo cōmēdabilis ē ex pte electi.
In quo quidē fuerūt tria que i quolibet
plato requirūt. **P**rimū ē morū maturi
tas. qd notat cū dī. Ex hīs viris. vir eim
maturitatē sportat. Magnū eim pericu
lū ē dñi platus maturus non ē. Ecce. x.
Ue terre cuius rex puer ē. **S**ecūdū ē
vite sanctitas. quod notat cū dī. Qui no
biscū sunt cōgregati. In tā beata. n. cō
gregatōe nullus potuisset habitare nisi
valde scīs. vnde dicit Chrys. q qdū
iudas fuit in collegio apostolorū diabo
lus nō fuit ausus ipm intrare. sed qñ
ab ipsis recessit in ipm intrauit. **T**er
tiū ē sapientie et doctrine veritas. qd nota
tur cū dī. Omni tēpore quo intrauit et exi
uit zc. Nullus eim alicuius negocij ple
nā noticiā scire pōt nisi pñ sciuerit ei
principiū. finē. et mediū. Mathias nāq
oim actū xpī sciuit principiū: s. dicit
omni tēpore quo intrauit. s. p natiuitatē
sciuit et finē. s. sequit. Exiuit dñs iesus
scz per passionē. Sciuit et mediū. Unde
sequit. Incipies a baptismo Joannis
zc. De hīs tribus dī Deut. i. Date ex vo
bis vtros. ecce morū maturitas. Sapie
tes et ignaros. ecce sapie veritas. Et quo
rū cōuersatio fuit pbata. ecce vite sancti
tas. **T**ertio cōmēdabilis ē ex pte mo
di eligēdi. Apli. n. ipam electōem ichoa
uerūt ab exhortatōe salutiferā: q petr⁹
vtilis sermone pñstī: cū. n. dī. surgens
petrus in medio fratrum dixit zc. Prose
cuti sunt ip sūz cū orōne deuota. vñ dī.
Exorātes dixerūt. Tu dñe zc. Et termi
nata ē cū reuelatōe diuina. vnde dī. Et
cecidit sors super mathiā. Scdm diony

siuz illa sors fuit quidā splēdor dñi
per quē ostēdebat q erat in apīm assu
mēdus. **S**ecūdo pñmēdāf a vite pfect
ctōe: cū dī. Nō sit similis ei in omni po
pulo. hec aut pfectio in quatuor cōsistit
Primo i hoc q fuit imagine scitatis
quo ad seipsū. Et de hoc hz testimoniū
a patre. q mathias paruos iterpratur.
Et ad patrē spectat puulos conseruare.
Mat. xviij. Nō ē volūtas patris mei vt
pereat vnus ex pusillis istis. Testimoniū
habet a filio q cū duos statuissent illū
xps plegit: Testimoniū habuit a spū. s.
cto in penthecoste cum cū gratia sua re
pleuit. Testimoniū ē habuit a toto apo
stolorū collegio qui cū euz ioseph statue
rūt. Credēdū ē eim q si duos meliores
habuissent ipsos statuissent. **S**ecūdo
eius pfectio cōsistit in hoc q fuit multē
familiaritatis et dilectōis quo ad xpm.
Lusus signa tria fuerūt. **P**rimū ē q
xps fecit euz cōtribulē suū. Sūt enī de
tribu iuda sicut et xps. Solēt aut hoīes
qui sunt ex eadē cognatōe se inuicē ol
ligere. Eph. v. Nemo carnē suā odio ha
bit et c. **S**ecūdo fecit cū cōpatriotam
suā. Sūt. n. bethleemita sicut et xps. so
lent nāq homīes eiusdē patrie spālem
ad inuicē familiaritatē habere. **T**er
tiū ē quia fecit ipsūz cōmilitōnē suū.
qm quo sda crucifixus fuit. Et sic cūz
xpo in eodē equo et sella sedit. Iest. vi.
hō quē rex honorare cupit dz imponi su
pra equū qui de sella regis est. **T**ertio
cōsistit eius pfectio in hoc q fuit mul
te potestatis quo ad operatōem miracu
lorū. quorū quedaz attestātūr sūa mis
ericordiā. Nam cū centū quinquagita
homīes ex quadā potōe toxicata tori
cati fuissent: omnes sanauit et ad fidē cō
uertit. Quedā attestant sue iustitie veri
tates. Quia cū quidaz obstinati persiste
rent et verbū dei deriderent dixit eis. de
nūcio vobis q viui in infernū descen
deris. Statimqz terra se aperuit: et ip
iplos vtuos deglutit. Quedā vero
suam potentia qz demones expellebat:
et in infernū mittebat. Unde cū quidaz
demon in forma pueri cōtra ipsūz exci
taret. ipsūz expulit et in infernū misit.
Cum et sūz eēt in carcere demones i ipm

dentib
dere nō
tur mat
toricati
sit. Dec
lud qd
qui cre
Et si m
cebit. P
hoc q
martyr
pace ge
collo in
crucifi
cū ex
ad dñi
sumus
cluitat
inde fu
fuit la
Serm
F
opem
ps. cyb
et math
trus d
ter im
sanctu
bis qu
de dep
ci. Ch
um: p
rem su
oles ei
rit in
bus i
bus i
des q
ipm
scieba
post
tozē si
rem: q
fures
etum
officē
in ho
hoc n

dentibus fremebat: sed ad ipsum accedere non audebat. Quodam vero attestantur magnam suam fidem: quod quando potius torculara tora bibit et nullam lesionem sentit. Hec enim eius fide attestatur: iuxta illud quod legitur. Marc. vii. Signa autem eos qui crediderint hec sequentur. Et infra. Et si mortiferum quid biberint eis non nocebit. Quarto consistit eius perfectio in hoc quod fuit magne acerbitalis gratia ad martyrium. Quamvis enim alibi legitur quod in pace genuerit. alibi tamen legitur quod fuit in collo missio per civitatem sit tractus. alibi crucifixus. alibi quod fuit lapidatus: et securi excerebratus. Supponendo igitur quod ad Christum transiret per viam martyrii possumus ista concordare et dicere quod primo per civitatem fuit tractus sed non mortuus. deinde fuit crucifixus et ibi stans in cruce fuit lapidatus et securi percussus.

Sermo. lxxxix. Eodem die sermo. ij. dices eius pauci: et epatum eius accipiat alter. Et infra. Et perfectus est hominem medicum et in opem etc. Et zona qua semper percingit etc. ps. cxiij. quod ista verba de iude depositioe et matthe electioe intelligant. restat per trus dicens. Act. ii. Viri fratres oportet implere scripturam quam dixerat spiritus sanctus per os dauid etc. In quibus verbis quatuor ponitur. Primo ponitur iude depositio cum dicitur. Sicut dices eius pauci. Christus namque iudam fecit discipulum suum: postea apostolum suum: postea procuratorem suum. Sed hoc triplici statu facti sunt dices eius pauci. Paucis enim diebus stetit in discipulorum consortio: paucis diebus in apostolorum collegio: et paucis diebus in procuratoris officio. Sed mirum videtur quare Christus qui est dei sapientia spiritus posuit in consortio suarum omnium quod sciebat futurum esse lupum. In collegio apostolorum quem sciebat futurum esse proditorem suum. Quare eum fecit suum procuratorem: quod sciebat esse futurum magni et furem. Sed hoc sapientissima ratio est factum. Ideo enim posuit eum in consortio discipulorum suorum ut bonos cum malis in hoc mundo mixtos esse ostendat. Nam in hoc mundo aliquando diabolus invenit

inter filios dei. Job. ij. Quodam die eum venissent filii dei et assisteret coram domino: attulit inter eos sathan. Aliquando inter ministros dei. Zacha. iij. Ostendit mihi iesus sacerdotem magni: et sathan stabat a dextris eius ut adversaret ei. Aliquando inter apostolos dei. Joa. vi. Nonne duodecim vos elegi: et unus ex vobis diabolus est. Secundo fecit eum apostolum quem sciebat futurum esse proditorem suum: ut vanas fiducias amputaret. ne in hoc mundo aliquis securum se esse credat. Bernardus. Nusquam est securitas fratres mei: neque in celo neque in paradiso: multominus in mundo. In celo namque cecidit angelus sub presentia divinitatis. Adhuc in paradiso: in loco voluptatis. Judas in mundo in schola saluatoris. Tertio fecit eum procuratorem suum quem sciebat furem. ut reposita villa et contemnenda esse doceret. Habetur quidem Christus in hoc mundo quinque scilicet corpus. ecclesiam. matrem propriam. et animam: et quodam modica substantia pro expensis oblata. Corpus autem habuit valde charum. ideo dimisit ipsius custodibus valde charis. scilicet ioseph et nicodemus. Matrem et ecclesiam habuit charioribus. sicut iohanni et petro. Animam habuit charissimam: ideo eam recommendavit patri charissimo. Pecuniam habuit contemptibilem et vilissimam: ideo ipsam iude commendavit. Secundo ponitur depositio ratio: cum dicitur. Persecutus est hominem inopes et mendicem et compunctum corde mortificare. Et vocat Christus inopes mendicem. et compunctum. Fuit enim inopes. i. sine ope adiutorum: quia ipsius patre dereliquerat. multis eum tribulationibus exponendo. Matth. xxv. Deus meus ut quid dereliquisti me. Iudei usque ad mortem persequendo. ps. Amici mei et proximi mei etc. Apostoli ab eo fugiendo. ps. Elongasti a me amicum et proximum etc. Tales igitur inopes iudas persecutus est usque ad proditorum captivum. Et hoc fecit intus turbatur auxilio ac iterum veniente precio et mediante osculo. Mira infamia quia iudas eum turba cepit derelictum. Eum osculo prodidit amicis. Pro pecunia vendidit saluatorem suum. C. Secundo

De sancto mathia.

do fuit mendicus. Dicitur enim mendicus: quasi ad manū dicens. quia pauperes si ne voce solent ad diuites manus exten dere. Sic christus in cruce manus exten dit ad patres ut ipsius reconciliaret. ps. Eleuatio manuum mearū sacrificiū ve spertinū. Ad diabolū ut ipsius cape rer. Abachuc. ij. Lomua i manib⁹ eius Ad humanū genus ut ipsius ad cōpas sionē inclinaret. Sed cōquerit dicens. Ysa. lxx. Expādi manus meas tota die ad populū incredulū. Istus sic mēdi cus iudas persequutus est vsqz ad furti uaz rerū ablationē. Ioan. xij. Fur erat et loculos habens etc. Tercio fuit com pūctus. i. dolore captus. Et hoc intus i mente. Matth. xxvi. Tristis ē anima mea vsque ad mortē. Et extra in corpore. et hoc supra in capitis coronatōe. Et infra in pedū perforatione. Et in medio in flagellatōe. Et in lateres in opatiōe eius dem. Et istus sic cōpūctus. et doloribus plenus iudas persecutus ē vsqz ad mor tē. Tercio ponit eius punctio: euz di ctur. Induit maledictōes sicut vestimē tū etc. Vbi maledictio inde assimilat ve stimēto zone. aque. et oleo. Vestimentū autē induit corpora: zona restringit ve stimēta: aqua subintrat viscera. oleū pe netrat ossa. Maledictio igit deī corpus inde. sic vestimētū induit quādo laqueo se suspēdit. Tanquā zona ipsius precti. xij: quādo pene eterne ipsius addixit. Il li qui sunt in purgatorio habēt penam sed nō euz zona: qz pena nō ē eis astricta Illi qui sunt in inferno habēt euz zona quia eternitas penas pstringit et perpe ruo adherere facit. Maledictio sicut aq intrauit in eius viscera quādo in terra sunt diffusa. ij. Macha. ix. Apprehēdit euz dolor dñus viscera. et quidē satis. Iu ste quippe qui aliorū torserat viscera. Iuste igit inde viscera sunt diffusa: qz multo: euz torserat viscera. s. christi do loribus ea replēdo. Marie viscera: do loris gladio vulnerādo. Apostolorū ea tristitia implēdo. et sanctarū matrona ruz viscera fletibus cōtristādo. Male dictio deī sicut oleū eius ossa penetra uit. quādo eius anima que debet eē op et robur corporis ad infernū descendit.

Actuū. i. Preuaricatus ē iudas ut abi ret in locū suū. i. in infernū. qui est lo cus suus. i. sibi cōgruus rōne despatio nis. Amos. ij. Super tribus sceleribus moab: et sup quartū nō cōuertā euz. iu das aut quatuor scelera cōmilit. i. auar itie. p ditiōis. homicidii et desperatōis. Super tribus igit sceleribus pmiis de fuisset cōuersus inde ad misericordias. Super quartū aut. i. desperatōis quē ti noluit: qz indignus se fecit. C Quār to ponit mathie electio. cū dī. Episcopus patris eius accipiat alter. Que quidē electio p mēdabilis fuit ppter tria que electores habuerūt. Primo habuerūt intētiōne rectā. Intēdebant. n. illi el lere quē eēt sūm dei approbatōem quā ha beret scie illustratōem. et qui posset face re in populo magnā edificatōem. De his tribus dī hierē. ij. Dabo vobis pastores iuxta cor meū: qui pascēt vos scientia et doctrina. Secūdo habuerūt mentes deuotā: qz orōnibus insistēt. Imminē te enī electōe debemus orōnibus insi stere: ad qd instrumur exēplo aplico sic hic. Exemplo pphētico. vii moyses cū deberet a principatu cessare orauit di cens. Nume. xxvij. Prouideat dñs dō exercitū oīs carnis hominū: qz sic super multitudinē hanc etc. Tercio seruauē rūt formā canonicā que fuit per cōm psonū et potius diuinā inspiratōem: cū dī. Cecidit fors super mathias. Prouer. xvi. Sortes mittūt in sinu: et a dño temperātur. Huius autē exemplo nō ē sortibus vtēdū. Tū qz sūm hiero. Pri us legla pauconū nō faciunt legē cōm: Tum: qz sūm Bedā. Donec veniret veri tas: figurā licuit obseruare. Posset tam quis vti sortibus qñ tria pcurrūt. Pri mo qñ hoc fieret in necessitate. Vñ cum quedā ciuitas fuisset obsessa. et eēt cōditiō qui deberēt recedere: et qui remane re. Consultus Aug. rñdit. Sorte hoc ē ol rīmēdum. Unde alibi dicit qz fors nō ē aliquid mali: sed res i humana dubieta te diuinā indicās voluntatez. Tercio qñ fieret pmissa ad deū orōne. Tercio qñ fieret cū sapiēti cōsilio et delibera tōe. Ista tangit Beda dicēs. Sigs neces sitate cōpulsus exēplo aploz sortib⁹ pu

rat deum eē consulēdus. videat aplos
hoc egisse collecto fratrū cetū et ad deū
suis precibus.

Sermo.xc. De eodē die sermo. lxx.

Oportet impleri scrip-
tura quā p-
dixit spūs sanctus p- os da-
uid de iuda rē. In hac ele-
ctōe applica sit mētio de duobus. p- p-
de indigni prelati. s. iude de positōe euz
dī. Oportet impleri scrip. rē. p- Secun-
do de digni surrogatōe: cum dī. Oportet
ex his viris rē. Circa p-ntū notādū
q- prelati quatuor de cāis deponi de-
bet: ppter quas iudas deponi debuit.
p- Primo ppter homicidiū imanitatem
et maxime qn homicidiū notoriū ē. Ju-
das autēz homicidiū cōmisit quādo dei
filiū interfecit pcurauit. Et illud homi-
cidū fuit notoriū. vnde dicit. Et notūz
faciūz est omnib- habitantibus in hieru-
salem. Est autē triplex notoriū. s. p-
sūptio facti et iuris. Homicidiū ergo ei-
us notoriūz. p- Primo per p-
sūptio: quādo cū inimicis capitalib-
p- secretū consiliū inijt. Matth. xxvi.
Tūc abijt vnus de duodecim qui diceba-
tur iudas schariōth. ad p-ncipes sacer-
dotū rē. p- Secundo p- facti cui dēti qn
f. vnt euz turba. cū gladiis et fustibus cō-
prehēdere iēsus. Tūc enīz nulla potuit
tergiuerlatōe celare qn christi mortē tra-
crauerat. p- Tertio per cōfessionē p-
p- qd est notoriū iuris quādo homicidiū
suū manifestauit dicens Matth. xvij.
Peccati tradens sanguinē iustū. Et
ista cōfessio facta ē in iudicio. i. corā p-
cipibus sacerdotū qui erant iudices q-
uis mali essent. p- Secundo deponi debu-
it ppter hereticā p-uitatez. Ipse enim
xpi fidez recepit: sed ab ipsa postmodūz
p-uaricatus est. vnde dī de qua p-ua-
ricatus est iudas vt abiret in locū suū.
id est in infernū qui ē locus suus. i. sibi
cōgruus. Infernus enīz ē locus fetoris
ysa. xxxij. De cadaueribus eorū ascen-
det fetor: et ideo sibi competit rōne inul-
die. Prouer. xlij. Putredo ossiūz inul-
dia. vnde super illo Jo. xij. Quare hoc
vnguētum non venit rē. dicit glo. Bo-
no odore moritur serpens. Est locus ar-

dois. et ideo competit sibi ratio de arden-
tis auaritie. Joā. xij. Sur erat et locu-
los habens. Est locus honoris. Job. x.
Vbi nullus erdo sed sempiternus hor-
ror inhabitat: ideo sibi competit ratio de
proditōis facte ex qua tantus honor: to-
tūz mūdūz concussit. q- obscuratus fu-
it sol. terra tremuit: lapides scissi sunt.
et monumēta scissa sunt et aperta. p- Ter-
tio deponi debuit ppter simoniācā p-
uitatez. Vndē dicit enīz christus p- re rē
porali. id est pro triginta denariis. p- No-
tādū autē q- sunt quedā annexa spī-
ritualibus: sicut ius patronatus. et sūt
quedāz mere spiritualia: vt sunt eccle-
sie sacramēta. quedāz diuina sicut spī-
ritus sancti dona: sicut remissio pecca-
torū. miraculorū operatio et huiusmo-
di. Vēdere autē spūali annexū magna
ē simonia. Vēdere autē spūale purū ē
simonia maior. Vēdere quid diuinū ē
simonia maxima. In christo autē fuit qd
dā spūali annexū. s. eius caro que me-
diante aīa fuit diuinitati anēxa et cōiun-
cta. fuit quoddāz spūale purū in eo scz
eius aīa. fuit in eo quoddā diuinū scilz
eius diuinitas beata. Iudas ergo vēdē-
do xpm pessimā simoniā cōmisit: q- ven-
didit quoddā spūali annexū: qdā spūa-
le purū. et quoddāz ex toto diuinum.
p- Quarto deponi debuit propter dila-
pidatōem. p- Quatuor autē modis prela-
tus dilapidator: pōt dici. Alut qn bōa ec-
clesie indebite cōsumit. aut quādo ea p-
negligētiam perire sinīt. aut qn spūalia
negligit. Alut quādo malo exēplo gregē
corumpit: Istis quattuor modis iudas
dilapidator: fuit. p- Primo q- bona xpi
indebite cōsumebat. Joā. xij. Sur erat et
loculos habens et ea que mittebāt por-
tabat. p- Secundo i procurādo negligēs
erat. vnde euz christus dixit ei Jo. xij.
Quod facis fac citius. quidā credēde
fūt q- dixisset ei. eme nobis que op-
sūt ad dīez festū. aut q- egenis aliquid da-
ret. Ex quo habetur q- iudas nihil para-
uerat nec pro dīe festo: nec p- paupib-ns.
p- Tertio spūalia negligebat: q- de pau-
peribus nō curabat. Joā. ij. Hoc autē dī-
xit. non q- de egenis p-inebat ad eū rē.
p- Quarto aplos q-ruū i se erat malo

De sancto gregorio papa

exemplo conūpebat: vñ postq̃ ab aplis
exiuit dixit xps Joā. xij. Nūc clarificat̃
est h̃stus hoīs. Erat enīz iudas cū aplis
sicut dyabolus cū angelis: lupus cum
agnis: et accipiter cū colūbis. et ideo col
legiū aploz nō fuit clāp: sed ipso recedē
te clarificat̃ est xps in eo. ¶ Scdo fit mē
tio de plati digni. i. mathie surrogatōe:
cū dī: Oportet ergo ex his viris q̃ nobi
scū sunt pgregati rē. Circa cuius electio
nē q̃tuor tangunt. ¶ Primū est p̃nēda
tio cūgēdi. Cōmendat aut̃ a tribus. s. a
magnanimitate p̃stātie in hoc q̃ vocat̃
vir. i. virilis. Nō. n. fugit vt mercenari⁹
sed p̃stāter stetit vt pastor bonus. Greg.
Mercenarius fugit nō mutādo locū s̃z
subtrahēdo solatiū. fugit q̃ in iustitiam
vldit et tacuit. fugit q̃ sub silentio abscon
dit. ¶ Scdo p̃mendat a p̃fectōe scie. Fu
it eīz in schola xpi q̃tū ad ichoationem
vñ dī: Omni tpe quo itrauit rē. q̃tūz ad
p̃sumationē cū dī: et exiuit dñs iesus in
ter nos rē. q̃tū ad p̃secutionē. vñ dī:
Incipies a baptisate iōanis. q̃tūz ad
terminatōez. vñ seq̃tur: Usq̃ ad diē quo
assūptus est a nobis. ¶ Tertio p̃mendat
a sanctitate vite que appet ex noīs iter.
p̃ratōe: q̃z interpretat̃ parius. Et aposto
loz electōe: q̃z de tāto numero ipm cū io
seph statuerunt. Ex dñina approbatōe:
q̃z deus ipm alter ipelegit. ¶ Scdo tāgīt
electōis p̃mendatio cū dī: Et statuerunt
duos. Que gdez p̃mēdabilis est ex rōne
numeri: zeli et meriti. Ipsa enīz fuit ma
gna q̃tū ad numerū: q̃z de centūz et vlgīt
electoib⁹ nullus dīscordauit. Fuit sana
q̃tū ad zelū: q̃z statuerūt mathiaz extra
neū. nulli aposto loz p̃p̃inquū: vt osten
dat q̃ illa electio non amore carnali fie
bat sed ex zelo dei. Fuit digna q̃tum ad
meritū q̃z ipsi electores et ipe electus ma
gni meriti extiterūt. ¶ Tertio tangīt ele
cti p̃firmatio cū dī: Et cecidit sors super
mathiā. Quidā nāq̃z de aplis prius fue
rūt electi: et postmodū in p̃thecoste p̃fir
mati. ps. Ego cōfirmāui colūnas eius: p
q̃d dat itelligi q̃ electus nō est statz p̃fir
mādu: s̃z pus in fama et p̃sona examinā
dus. Quidā fuerūt electi s̃z nunq̃ p̃fir
mati sicut iudas p̃ q̃d dat itelligi q̃ ali
qs q̃tūcūq̃ sit electus nō est p̃firmādu

q̃n. s. nō est dignus vel nō est rite electus
Aliq̃ fuerūt simul electi et p̃firmati: sicut
mathias q̃ ab aplis erat electus et mox
a spū sancto p̃firmatus. et sicut paulus q̃
dicit Gal. i. Paulus electus nō ab hoīb⁹
sed electus: nō p̃ hoies. s. p̃firmatus: sed
p̃ iesum xpm per q̃d dat itelligi q̃ aliqs
mox vt est electus est cōfirmādu. q̃n sc̃z
p̃stat de electōis forma et p̃sone sufficien
tia. ¶ Quarto tangīt ipsius p̃firmati
ris dñtio cū dī: Et annumeratus ē cū vn
decim aplis. Tr̃ibus nāq̃z modis turis
ditōem ordinatā ē assecutus. ¶ Pri⁹ p̃
ipsaz suā electōez p̃firmatā. ¶ Scdo per
legē animatā. P̃iceps. n. ē lex animatā
Ex quo ad iurisditōez ordinatā p̃feren
dā eq̃pollet lex aiata et inanimatā. Ita
lex aiata est spūs scūs: que ipe cū ceteris
aplis accepit. Et ideo iurisditōem ordi
natā ab eo sortitus est. ¶ Tertio p̃ p̃sue
tu dñe p̃scriptā et approbatā. Ob̃tētū est
eīz p̃ dñina p̃suetudinē q̃ q̃cūq̃z mittit
a deo: iurisditōem ordinatā sortit̃. Si
cut patet in hieremia p̃pheta: q̃ cum a
a deo mitteret dñm est ei. Ecce p̃stituit
hodie super gentes et regna.
¶ Sermo. xci. C De beatissimo Gre
gorio Sermo p̃mus.

Ego nouissimus
vigilanti: et q̃si q̃ collegit race
mos post vidematores vin
demiaui in bñdictione dei et ipse sp̃s aut̃
quasi vidematis ipleni torcular. Eccle.
xxij. Magna humilitas beati gregori
q̃ cū fuerit doctor excellētissimus: tñ vo
cat se nouissimū. Et cū sacra pagina ma
gnas vvas. i. libros collegerit: se tñ colle
gisse racemos asserit. In verbis igit a q̃e
tuor p̃mendat. ¶ Pri⁹ a p̃funda humi
litate cordis in eo q̃ vocat se nouissimū
et colligentē racemos: q̃ tñ vt dñm ē fuit
eximius doctor et collegit sensus p̃ofun
dos. Hui⁹ aut̃ doctoris humilitas i sua
doctrina maxie appet quātū ad q̃tuor.
¶ Pri⁹ q̃ scripta sua in p̃paratōe alioz
vilia reputabat. vñ dixit in epla ad ino
centiū asr̃ce p̃fectū. Si delitioso cupi
tis pabulo saginari bñ Augustini opu
scula legite et ad p̃paratōez illius simila
ginit ñm fursurē nō q̃rat̃is. ¶ Scdo q̃

scripta
bat. vñ
hac cat
cere p̃e
puluer
sebat.
pure it
sumop
eidē in
mane l
tam pe
nto me
choast
aut bo
et quid
uenior
Bona
meo vi
p̃heor
sollicit
rius it
trip̃l̃r.
seccior
signa.
peteba
ponit
lit̃ aiū
lab̃er̃
q̃ nul
q̃ mo
igressi
p̃ Sci
platic
tes in
ad vi
rē. C
y. Th
labor
p̃rem
prou
gilar
ad pe
nier v
emici
do z
q̃tū
hece
tū in
ij. S
paste
gilar

scripta sua q̄d iū vliueret publicari nōle
bat. vñ ait ibidē: Neq; enīz volo dūm in
hac carne suz: nō me dixisse p̄tingit ea fa
cere hoib⁹ inotescē. **Tertio** q; aliquēz
puluerē humane laudis furtiz se cogno
scebat. Vñ ait i fine moralū: Dū radicez
pure intēdōis p̄spicō. deo qdē ex ea me
sum opere voluisse placē cognosco. Sed
eidē intēdōi furtiū: sed nescio quō hu
mane laudis appetitus intēferit: qdē cuz
tam postmodū tardiusq; discernō inue
nio me aliter agere: qdē scio me aliter in
choasse. **Quarto** q; se aut mala icante
aut bona nō bñ dixisse metuebat. vñ ait:
et quidē mala me aliqui dixisse. et si nō in
uenio: nū q; oīno nō dixertz nō defendo
Bona vero si q̄ diuinitus accipiēs dixi:
meo vitq; iudicio minus me bñ dixisse
phreor. **Secūdo** cōmendat a vigilantiā
sollicitudis cuz dicit: vigilauī. vñ et Brego
rius interpretat vigilās. Vigilauit autēz
triplex. **Primo** q̄tuz ad se per vite per
fectionē. Lūius qdēz p̄fectōis tria erant
signa. s. q; terrena ēspiciebat: celestia ap
petebat et mortem desiderabat. Ista tria
ponit in p̄logo sup̄ dialogū dīcēs: Inse
lit aiūz meus meminit q̄lis fuit. quō ei
labētia cūcta subterreat in monasterio
q; nulla nisi celestia cogitare p̄sueuerat
q; mortē quoq; pene cūctis pena est. s. vt
igressus vite et laboris sui p̄mū amabat.
Secūdo vigilauit q̄tū ad deū per contē
plationē. Contēplabat qdē dei maiesta
tez in oratōe. Eccl. xxxix. Lor suuz tradet
ad vigilādiū dīluculo ad dñm q; fecit eū
et. Contēplabat dei veritatē in locutōe
ij. Thimo. iij. Tu vero vigila: et in oībus
labora: opus fac euangeliste et. Ipse qz
p̄templabat bonitatē dei in meditatōe.
Prouer. viij. Beatus vir q; audit me et vi
gilat ad fores meas quotīdie: et obseruat
ad postes hostij mei. qui inuēnt me inue
niet vitā et. In hīs enīz tribus maxime
emicuit beatus Greg. s. in oratōe: in legē
do et in meditando. **Tertio** vigilauit
q̄tū ad p̄mū: per sollicitā p̄uisionēz.
Necessario ei; vigilare voluit scēos se da
tū in speculatore i medio hostiū. Ezech.
ij. Speculatores dedi te domui istī. In
pastores in medio luporū: ideo voluit vi
gilare cuz Jacob qui dicebat Gen. xxxi.

Die noctuq; estu vrebatur et gelu. Fugie
batq; semper ab oculis meis. In guber
natores in medio fluctuū. Vñ p̄culosus
esset si gubernator dormiret. Prouerbi.
xxij. Eris sicut dormiens i medio maris.
et q̄n sopitus gubernator amissō elauo.
Tertio p̄mendat a spe et fiducia dñi:
ne miseratōis ei dī: In benedictōe dei et
ipse sperauit. Valde enim de dei misera
tōe sperare potuit qui tāti meriti extitit
q; potuit in deū q̄n. s. per orōnes ipm ad
misericordiā inclinauit: que tratano a pe
na eterna pepcit. Gen. xxij. Si p̄tra deū
fortis fuisi et. Potuit in angelū: q; ipm
placauit. Lūm enīz Gregorius pro peste
oraret vñ ait angelū gladiuz cruentatuz
tergentē et reponentē. Potuit in op̄abo
lūz q; ipm fugauit. Nā fascem de manu
petri accipies os eius et facie excussit: et
admodū ethiopsis dñtgrauit. Potuit in
celū: q; in eius obsequiū colūnam ignis
destinauit. Potuit in infernū q̄n vt dictū
est animā tratani ab inde suis p̄cibus
eduxit. Potuit in purgatoriū q̄n quēdā
monachū in excomunicatōe defunctuz
lecta sup̄ eius foueā absolutōis cedula
de purgatorio extraxit: put ipse postmo
dū apparēs asseruit. **Quarto** p̄mendat
tur a copia doctrinay et instructōis cuz
dī: Et quasi q; vindemiat repleuit torcu
lar. Per torcular significatur sacra scri
ptura: quia sicut in torculari sūt diuerse
vuc: sic in sacra scriptura diuerse sūt sen
tētē. Vel significat ecclesia: q; sicut in to
culari vne debent exprimi: sic sacra scri
ptura i fide ecclesie dī exponi. Vel signi
ficat quēlibet fidelis aīa q; de⁹ sibi sicut
in torculari exprimit vinū gratie et sapie
tie. Beatus enīz Greg. torcular sacre scri
pture impleuit diuersis expositōibus. Si
cut enīz in torculari sūt vuc magne me
diocres et parue et racemī: sic i sacra scri
ptura sūt expositōes magne anagogi
ce siue celestes. Sūt mediocres. i. allego
rice siue spūales. Sūt parue. i. tropologi
ce siue morales. Sūt racemī. i. historice
siue litterales. Ipse enīz oībus istis viis
et modis sacra scripturā exposuit. **Se
cūdo** splendit torcular ecclesie officiorū.
Stare fecit circa altare cantores. Ipse
enīz ordinauit missale et graduale. ideo

De scō gregorio papa

dicti: Stare fecit circa altare cantores: Ordinavit hymnos. ideo sequitur: In sonis dulces fecit modos. Ordinavit missas. ideo sequitur: Dedit in celebrationibus decus. Ordinavit officium in septem horis decantandum perpetuo. id subdit: Ordinavit replum in psumatōe vite. Ordinavit antiphonarum in matutinis spāliter decantandum. ideo subdit: Et amplavit mane sanctitatem dei. Tercio implevit totularum aie varijs instructōibus. Nam docet platos in pastoralibus. Docet et subditos. Sed subditos quidam sunt iscipientes: hos docet per exemplum in dialogo. Quidam perfecti: hos docet in homelijs. Quidam perfecti: hos docet per occulta mysteria in expositione super Ezechiel. Hos autem omnes docet in moralibus. Ibi enim instruuntur plures qualiter subditos regant incipientes qualiter vivat: perfecti qualiter de virtute in virtute perficiant. Et perfecti qualiter psumatōnem apprehendant.

¶ Sermo. xcij. ¶ De eodem sermo. ij.

Qui mane vigilat ad illa. scilicet sapientia non laborabit. Sap. vi. Beatus Gregorius qui vigilas interpretatur. Ad sapientiam de mane vigilavit: quia in sua adolescentia querere cepit eam. Et tunc desiderium in eo addiscendi erat quod labores sentiebat. Beati. xxix. Uidebant ei omnes pauci pro amoris magnitudine. Ideo sapientia adiuvante: quia in libris sapientie vigilando studuit. qui sunt quatuor libri. scilicet liber scientie: liber vite: liber scientie: liber gratie et nature. tres enim primi significant Beati. per tria ligna que erant in paradiso. Liber enim scientie significat per lignum quod erat pulchrum visu. et ad viderendum suavitatem: quia scientia bona deus ita ut libenter et in ea delectatur. Liber vero scientie significat per lignum scientie bonum et malum: quia per scientiam bonum et malum cognoscunt. Liber enim vite significat per lignum vite: quod erat in medio paradisi. Quartus est liber gratie qui scribitur hominibus intus per virtutum varietatem et foris per morum honestatem. Apo. v. Uidi in dextera sedentis librum scriptum intus et foris: Quintus est liber nature. scilicet creaturarum in quo legere possunt tam scientes quam nescientes et cognoscere dei potentiam ex magnitudine:

dine: sapientia ex ordine: bonitas ex fine: qui sunt valde bona. Ysa. lx. Dabit liber nescienti litteras. In his quinque libris vigilando studuit: et ab his omnes libros suos extraxit et exemplavit. Quia in his sic vigilavit: ideo quinque generibus horum ad quos spectat vigilare apparari potest: ut habet Ecc. xxxviii. scilicet arator: pictor: dator: faber et figulus. Primo igitur vigilando studuit in libro scientie per virtutum extricationem et virtutum plantationem. Nam de corde suo eradicavit superbiam: et plantavit humilitatem. Unde in litteris suis primus sermo suorum dei appellatur. Eradicavit amaritudinem et plantavit liberalitatem: quia ad pauperes liberalissimus erat. Eradicavit immunditiam et plantavit puritatem: quia virgo fuisse creditur. Ab isto libro conscientie extraxit et explanavit librum moralium: quia ibi docet exemplationem virtutum et plantationem virtutum. Dicit. i. Constituit super gentes. i. super malos gentes viventes. Et super regna. i. super bonos in quibus regnat per gratiam: ut seculum a malis evellat et destruat vitia: et in bonis edificet et plantet virtutes. Et quia in libro scientie sic vigilando studuit et libros moralium inde extraxit: ideo apparat arator vigilanti. Loquitur dabit ad versandum suos sulcos: et vigilas eius in sagina vaccarum. In libro quidem moralium multos fecit sulcos. scilicet in scriptura eradicando dubitationes: et plantando veritates. In ecclesia eradicando pravitate hereticorum: et plantando catholicam fidem. In anima eradicando vitia: et plantando virtutes. Et vigilas et studium suum in sagina vaccarum. i. in pinguedine animarum. Secundo studuit in libro seculi per pastoralis officij plenam cognitionem. Officium enim pastorale est liber scientie. quia sicut dicit Gregorius Nazianzenus. Reuera mihi esse videtur ars artium et disciplina disciplinarum. Dominum regere vel iubere quod est iter omnes animantes maxime moribus variis et voluntate diversis. Ab isto libro scientie Gregorius extraxit et exemplavit librum pastoralem in quo plene docet omnes pastores. Unde ait ibidem. Presant dum est ad culmen regiminis quisque qualiter perveniat atque ad hoc rite perveniens qualiter vivat: et bene vivendo qualiter doceat: bene docens infirmitates suam

quanta
mo sic
si boni
ex cordi
Lōfidei
suscep
Qua ei
perant
tertio
magist
ars art
sic dicit
cū daf
libro sci
pastor
bro vig
rez elu
nem. A
firmat
n debet
laripul
se habe
tagit. i.
coripe
te scz p
lando
et delec
traxit
super
da et oc
isler nū
sancti
conus
ma sup
dicebat
scrutat
borie
ria in d
vigilat
nū aut
uerbio
lay pu
ad vigi
in pspe
dit q
assidu
tra det
rōez. U
culo sa
suz ex
in pspe

quanta consideratio cognoscat. *De primo sic ait: Cum regimur culmen imperas si donis preuentus est: qui alio p[ro]fit debet ex corde fugere. De secundo sic dicit: Considerandum est: quod ad eam populi p[ro]sul suscepit quasi ad egrum medicus accedit. Quia ergo p[re]sumptio p[er]cussus mederi p[er]perant qui in facie vulnus portat. De tertio sic dicit: Ab imperitis pastorale magister latus qua temeritate suscipit: quoniam ars artium est regimine animarum. De quarto sic dicit: Bui rector foris imenso favore circumdatus: intus veritate vacuus. Et quod in hoc libro sciens sic vigilando studuit et libens pastorale inde extraxit: ideo assimilatus fauore vigilanti. Vox inquit male inouat aurem eius: et vigilata sua ornatu imperfectionem. Dalleus ferrum domat: et in eadem firmat et suauem sonum generat. Sic prelati debent domare duos et inquietos. Locus pulcherrimus et iustus: et patienter se habere ad omnes. Ista regula apostolus agit. I. Thesal. v. Rogamus vos fratres conuicere iniquos. Tertius est liber vite scilicet xpi in quo beatus Gregorius vigilando studuit: et inde spirituales delicias et delectationes exhausit. Ab isto libro extraxit et exemplauit expositiones quas fecit super Ezechielem. Neque enim tam profunda et occulta mysteria cognoscere potuisset nisi ea a libro vite habuisset: et spiritus sanctus ei reuelasset. Unde Petrus dominus vidit spiritum sanctum in columbe forma super caput eius manentem et verba que dicebat inferentem. I. Loq. ii. Spiritus omnia scrutatur: etiam profunda dei. Et quod in hoc libro sic vigilando studuit et occulta mysteria inde extraxit: ideo assimilatus doctiori vigilanti. Unde dicitur Eccl. xxxix. Sapientia omnium antiquorum exgreget sapientes: et occulta per uerbum exgreget: et in absconditis parabolas puerfabit. Et sequitur: Loq. suum tradet ad vigilandum diluculo ad eum qui fecit illum: et in conspectu altissimi deprecabit. Ubi ostendit quod ad ista occulta ascendit per gratiam et assidua meditationem. Unde dicitur: Loq. suum tradet ad vigilandum: per cordis emundationem. Unde dicitur: Diluculo. Ille enim diluculo facit: qui a corde suo omne tenebrum expellit: et per deuotionem orationem. Unde dicitur: In conspectu altissimi deprecabit. Quar-*

tus est liber gratie. Et in isto studuit per omnium gratiarum et virtutum possessionem. Fuit enim et intus virtutibus ornatus: et foris honestis moribus decoratus. Ab isto extraxit et exemplauit ordinationes officij ecclesiastici. Et quantum ad hoc assimilatus p[re]toris vigilantis. Unde dicitur: Loq. suum tradidit in similitudinem p[re]toris: et vigilia sua perficeret opus. Ecclesia quodammodo picta est in officio ecclesiastico multiplici colore. Per primum colorem apposuit christus quando dixit: Hoc est corpus meum. Per secundum apposuerunt apostoli quando orationes discas in missa dicenda ordinauerunt: et minorem symbolum apposuerunt. Tertium apposuit Ignatius: qui psalmos per antiphonas dicendas statuit. Quartum apposuit Hilarius: qui Gloria in excelsis deo proposuit. Quintum apposuit Niceana synodus: que symbolum maiorem edidit. Sextum maiorem apposuit Athanasius: qui fides in psalmo. Quicunque uult etc. sufficientissime explanauit. Septimum apposuit Hieronymus: qui psalterium per fectas distinxit: et Gloria patri in fine psalmorum ordinauit. Octauum Ambrosius: qui cantus hymnos et orationes fecit. Gregorius uero opus fecit et perfecit: qui graduale composuit: missas ordinauit: et totum officium tam diurnum quam nocturnum fecit. Quintus est liber nature. Et in isto studuit per creaturarum considerationem: quod in ipsis uidit dei potentiam: sapientiam et bonitatem. Et ab isto traxit libros quibus rudiores instruxit. scilicet homelias et dialogos. Tales aliquando instruunt uerbis: et quantum ad hoc fecit homelias. Et aliqui exemplis: et quantum ad hoc fecit dialogos. Creature enim nos aliqui instruunt uerbis. per. Leli enarrant gloria dei. Aliqui exemplis. per. Preceptum posuit et non peribit. Et quantum ad hoc assimilatus figulo vigilanti. unde dicitur: Loq. suus dedit ut posumeret linitores: et vigilata sua munus dabit formam. Ipse enim per uerba et exempla illos qui erant in uase conumelic formauit in uasa glorie. Iuxta illud Eccle. i. Quasi uasa auri solidum ornatu omnia lapide pretioso. Fecit enim ut essent uasa: per gratie redundationem. ut essent aurei: per charitatem succensam: ut essent solidi: per patientiam. ut essent gemmati: per uirtutum resurgentiam.

De sancto gregorio papa.

Sermo. xliij. C. De eodem. Sermo tertius.

Neptalim ceru⁹ emissus dās eloqa pulch^r ru dñs. Gen. xliij. Tria nā q³ sunt necessaria cuiuslibet pfecto plato. **P**rimo vt deus habitet in ipso p gratiā. **S**ecundo vt sit sollicitus p opationē bonā. **T**ertio vt sit fructuosus per doctrinā. Ista tria habuit bñs Bie. que no tantē in verbis pmissis. **C** Primo nāq³ deus in ipso habitauit p grām: qd notat cū dī: Neptalim: qd interpretat habitatio. Nam et pī in ipso habitauit p grām: dādo sibi in intraculis magnā potētiam. Miracula eim opari spectat ad potētiam. Luc. ix. Bedit p̄tates sup oīa demonia vt languores curaret. Filius in eo habitauit: dādo sibi p̄tiaz suā. i. qñ. Gregorius ip̄z in forma pegrini recepit. Et dādo sibi suaz carnē v̄raz: quādo hostiam visibilē in verā carnē puerit. Spūs sanctus in eo habitauit qd oīdīt p spēs colūmbe: que sup caput eius visa fuit. Et p colūnaz igneā que sup ipm de celo descendit. p qd dāf itelligi qd habebat simplicitatē colūbināz et charitatē ignitaz: id poterat dīcē. Pī et filius et spūs sanctus. Joā. xliij. Ad eū veniemus et mansionem apud eū faciemus. **S**ecundo fuit velox p opationē sollicitatē: cū dī: Ceruus emissus. **C**eruus autē h̄z velocitatē: renouationē et discretionē. Sic scūs Gregorius fuit velox ad sequēdū illuz: de quo dī in ps. Exultante vt gēgas ad currēdā vīā. Jō fuit velox: qz deponit oē pondus. i. pondus diuitiaz quas oēs relinquit. Et de ip̄s septē monasteria edificauit. Pōdus delictarū deponit: qz corpus cōtinue macerant. Ita qd infirmato stomacho vix subsistere valēt. Bū ē cēt in monasterio a matre sua crudis legumibus pascēbas. Pōdus bonoz: qz cū cēt electus i sūmūz pōtīfice fignit et se abscondit: s̄z in dicto colūmine celestis manifestatus erat. Nō eīz poterat latē: ppter vitā emīnētē. **A**dat. vi. Non pōt ciuitas abscondi supra montem posita: ppter cōuersationē fulgentē. **I**bidē. Neqz accēdūt lucernā rē. **P**ropf amāz redolentē. **E**ccl. xliij. Sicut cina

momū et balsamū aromatizās odorē dei. Res igit^r alia: lucida: et vaporosa abscondi nō pōt. **S**ecundo ceruus habet renouationē. qū cū senescit cū serpēre pugnat: et austro veneno ardentissime sitit. et in fontē se p̄ficiēs oculis pilis et cornibns ac pelle renouat. Sic scūs Gregorius et ceteri sancti cū demone pugnant et eius tētatōes vincētes ad fontē grē refrigerātis currūt. et sic renouant^r intellectu: qz limpidus decum cōspiciūt. **A**d Eph. iij. Renouamini spū mētis vestre. Renouant^r affectu: qz seruētus deū diligunt. ps. Emitte spūm tuū rē. Renouant^r opatione: qz opera virtuosa faciunt. Eph. iij. Induite nouū hoīem qui s̄z deum creatus ē in iusticia et sanctitate veritatis. Tūc eim opa nra sunt virtuosa qū sunt cū iusticia q̄tū ad p̄ximū: et sancta quantū ad nos. Renouant^r quātum ad p̄uersationē extrinsecā: qz honestatē cōuersationē induit. **L**ol. iij. Induentes nouū hoīem q renouat in agnitionē dei. **T**ertio ceruus h̄z discretionē. Et cū discretio in tribus attendit. s. in vulneris sanatōe: i. p̄tutōe: et in cordis cōfortatione. **C**eruus eim sagitta p̄cussus p̄ legiū comedit: et sagitta sic p̄icit. **C**eruus tragantū comedit: et sic lenius p̄it. **C**eruus ē et comedit quas dāz herbas medicinales h̄ites respectū ad cor: et sic cor: qd erat tremulū cōfortationē accipit. **H**abemus eim tria genera herbarū quas ip̄s ceruus comedit. **Q**uāz vna valet ad sanandū. alia ad pariedū: et tertia ad confortandū. **I**sta tria genera beatus Gregorius habuit: et alios ē h̄ere docuit. **P** herba nāqz valens ad sanandū ē sermo dei. **S**a. xvi. Neqz herba neqz malagma sanauit eos: sed sermo tuus dñe. qm sanat et medetur oīa. Et sicut p̄ntia hulus herbe est cā sanatiōis: ita abntia ē causa mortis. **G**reg. Quicūqz alimēta non retinet hulus p̄fecto vita d̄spat. **E**terne ergo mortis piculū somnifas. i. i cibū sancte extortationis accipitis. si verba vite. i. alimēta iusticie in memoria tenetis. **S**ecunda herba ē memoria mortis. **Y**sa. xl. Oīa caro fenu: et oīa gloria ei⁹ quasi flos agri rē. Et ista valet ad pariedū. i. ad pposita cōplēda p bona opa. **B**ie. **U**alde emīz se

sollicitat in bono ope qui semp cogitat
de extremo fine. Tercio herba ē medita
tio vñice passiois: que fuit herba multū
amara. Lañ. i. Fasciculus myrripe vile
crus meus mihi. Et ista valet ad cōforta
dum et roborandū. Bre. Si passio xpi ad
memoria reduci: nihil ē qd nō equo aio
toleret. Tercio beatus Gregorius fuit
fructuosus primo p doctrinā. Vñ dicit
Bans eloquia pulcherrima et pulchritu
dine. Ista aut eloquia pulchritudinis
tribus modis dedit. Primo nāq su
it pēdicator gratus: et iō dedit eloquia
pulchre faciē. Dicit aut Aug. in li. de
doctrina xpiana q eloquēs in verbis su
is agere debz: vt veritas pateat. veritas
placeat. veritas moueat. et vt pateat d3
loqui clare et apte. vt placeat d3 loq po
sue et ornate. vt moueat d3 loq feruēt
et deuote. Talis enim fuit eloquētia bea
ti Gregorij. s. clara deuota: et ordiata. Cla
ra nihil hñs obscuritatis. Prouer. xliij.
Doctrina pudentū facilis. Ordinata ni
hil hñs rusticitatis. Prouer. xxv. Ligna
sapientū ornat scientiā. Deuota: nihil hñs
impeditatis. Prouer. vi. Sannus mellis
verba pposita. Secūdo fuit sacre feri
pture cōpositor: luculētissimus. Et quā
tum ad hoc dedit eloquia pulchre fine.
Eius enim snia et doctrina habuit pul
chre venustatē solidā veritatē: et dulcem
suauitatē. Pulchra aut venustas i logō
causata erat in tribus. s. a celesti sapien
tia qua sanctus Greg. erat replet. Que
quidē sapientia celestis pulchra adimi
strat eloquia. Vñ repellit Eliu Job. xxx
vij. Quis ē iste inolens snias sermoni
bus impitis. ac si dicat. Snias celestes p
ferre vult p impitos sermones. Causata
fuit a nobilitate senatoria. Unde dicit
Hierō. de ysaia. Ysaia i sermone discre
tus ē quippe: vt. s. vtr nobilis et vrbane
eloquētic. nec hñs aliquid rusticitatis
admixit. Causata erat a rethorica phia
quia etia in sua adolescētia magn⁹ pho
et rethor: luculētissimus habebat. De his
tribus dicit Prouer. xx. Aluz et multitu
do gēmarum: et vas pcciosum labia sci
entie. Labia enim sciētie beati Greg. fue
runt ornata auro. i. celesti sapientia. et gē
ma. s. rethorica: et phia. Et ista pcedebat

a vase pccioso: quod pductum erat nobi
litate senatoria. Secūdo eius doctri
na habuit solidā firmitatē et veritatem.
Cum enī quidā emuli post mortem suā
lib: os cōburrere vellent. Petrus diacon
us restitit asserens se spūm sanctū in
specie colūbe sup eū sepe vidisse: et desup
iuramēto facto in morte sua iuramētū
firmavisse. Ex quo p3 q doctrina ipsius ap
probata fuit p trila. s. per spūm sanctū
verba inferentē. Joā. xv. Paracletus at
spūs sanctus quem mittet pater in nomi
ne meo ille vos docebit oia et suggēt vo
bis omnia. Per iurationē interuenien
tem. Deb. vi. Dis cōtrouersie finis ad eō
firmationē ē iuramentum. et per morte
subsequentē. ibidē. Testamentū enim in
morte cōfirmatū ē. Tercio eius doctri
na habet dulcem suauitatem. Est enim
in corde tāquam pigmentū ad medicā
dum. In ore tāquam mel ad pferendū.
In aure tāquam melodia ad audiendū.
Et in ope tāquam odo: ad instandū. Ec
cle. xlix. Memoria Josie. s. beati Grego
rij qui seipm in sacrificiis deo exhibuit.
Quia Josias sacrificiū interpretat. In
cōposicione odoris facta. Ecce q odor:
fera ad imitationē. Opus pigmentarij
Ecce q delectabilis ē vtiq ad meditandū.
In ore: quasi mel dulcorabit. Ecce
quam dulcis ad plationem: et vt musi
ca in cōsilio vni. Ecce q suavis ad au
ditonem. Tercio erat laudator dei de
uotus. Et quātum ad hoc habuit eloquia
pulchre laudatōis diuine. Cum eīz mis
sa prius cōfute diceret: ipse eam pulchre
ordiavit statuens vt in lingua triplici
cantaret. s. greca: vt sūt kyrie eleison. he
breā: vt sunt amē et allelūia. et latina. vt
sunt cetera alia. Sicut eim iste tres lin
gue in ligno et titulo crucis posite cōfer
se sunt xpm morientem: sic voluit vt xp3
laudarent in celo regnantē. Ordinauit
etiam vt in ipsa missa fierent tres pres
de corpore xpi. ad inuēdū q corpus my
sticum. i. xpi fideles. sunt diuisi in tres
partes. Nam illa pars que ponitur i ca
lice abscondit et in vino ponitur. signat
illam partem que est in celo: que ab omi
nibus malis abscondit. et ab vbertate to
mus dei inebriat. Alie due partes signat

De sancto benedicto abbate

fiat duas ptes fidelium que adhuc tribulationibus exponunt. una que e in mundo q subijcti multiplici passioni. alia q e in purgatorio: que subijcti magne cruciationi. Ordinavit et q missa voce ex eo q ipsa sacra hostia a deo patre nobis dupliciter e missa scz per incarnatione in mado. et sanctificatione in sacramento et nos eaz sibi dupliciter mittimus. s. per passionem qua deo reconciliamur. et p quotidianam oblationem que p nobis intercedit vt misericordia psequamur. Sermo. xliij. C De eodem. Sermo quartus.

Vigilate quia ne scitis qua hora dñs vester venturus sit. Matth. xxij. Istod euangelium legitur in honore beati gregori qui vigilans interpretat. p Ipse enim vigilauit sibi: ecclesie: et deo. C Sibi q. dem per virtutum acquisitione. Multas namq virtutes acquisiuit sibi. p Prima e fortitudo cu infirmitate. Licet enim corpore langueret: semper tamen aut legebat aut scribebat aut orabat. ij. Loz. xij. Cum infirmus tunc potens sum. Sacti. n. viri quidocumq sunt infirmi i corpore: sunt fortes in mente. Infirmi aut ad amandum terrena: fortes vero ad amandum celestia. Hoc ostendit exeplo arboris: cordis: et corporis. Arboris quidem: q. sm Greg. sancti viri significant per palmam que inferius est arbor et superius lata. Alia aut significantur per alia arbuta que inferius in ramis sunt lata: et superius agusta. Exeplo cordis: q. cor est latum superius et infrius strictum. Exeplo corporis qd habet rectitudinem: q. hō debz hēre rectam intētionem: eleuataz facie: q. dz habere cor eleuatum per amorem. Radices superius et ramos pendētes inferius q. debz eē plantatus in celo per desiderium et inferius fructificare per operatiōis studium. p Secundo habuit abundantiam cu paupertate. Ipse enim in multis diuitijs abundauit: sed i hys oibus pauper fuit: quia oia pauperibus erogauit. Prover. xij. Est quali diues cu nihil hēat: et qsi pauper cu in multis diuitijs sit. Ipse enim sex monasteria i cecilia fecit: et septimum i

como ppria fundauit. Indigētuz nōla scripta hūit et eis necessaria ministravit. Tribus milibus acillis dei octoginta libras auri annualiter offerebat. Hic cadit exēplū de heremita qui oia reliquerat et vnu solū cattum tenebat. p Tertio habuit exēplum cu humilitate quā humilitate hūit in afo: in verbo: in signo: et in honore iusto. In afo quidem: q. peccatore se reputabat. Vñ Aursicio impatori qui cu pse quebat scripsit. Quia eiz peccator sum credo q. oipotēre deū tanto vobis amplius placatis quāto me sibi male seruientem magis affligitis. In verbo q. prius in suis lris seruū seruoz se appellat. In signo: q. cu quidā heremita velle sibi reuerētia exhibē ipse prius se i terrā pstravit. In honore iusto: q. electio fuit iuita ex pte sui et id fugit et se abscondit. Sz tñ fuit volūtaria ex pte ppli: cum oēs vnanimiter elegerūt. Et fuit miraculosa ex pte dei: q. cu latitaret in dicto colunbe manifestat. e. p Quarto hūit iusticiā cu pietate. Nā iustus fuit i puniendo et pius in cōpatiēdo. talis dz eē qui libet patus sicut ipse gregorius ostendit triplici exēplo. s. exēplo lase. vñ afo. Jacente nō erigit: nisi qui stratus fuit rectitudinem p cōpassionē flectit. Exēplo ferri q. si cut ferrū dz cōiungi adiutē: opz q. prius mollescat. Qui eiz vult alii sibi vnire pmoz correctionē: prius sibi mollescat p cōpassionē. et alijs mollescat p pntiam. Exēplo olei. Igntis enim correctiōis non lucet nec ardet in vino seueritatē: nec i aqua insipide affectiōis. sed in oleo misericordie die et cōpassionis. C Secūdo vigilauit eccle per officij ecclesiastici ordinatiōnem. Quāto eiz dies nātis hēat. xliij. horas. de ipso tñ gregorius extraxit septē ordinans vt i ipis deus laudē: ex eo q. ipse hore sunt a xpo multiplici privilegio cōsecrate. p Siquidē in matutinis xps est natus: a iuda traditus: et captus. In meridie aut nocte sm opmionē Hieronymi ad iudiciū e venturus. Libenter igitur in matutinis deum laudare debemus et ei gratiari p sua natiuitate et captione et p iudicij executione. p In prima de celum et terrā in seruitutē et ad seruitutē hōis creauit. Ad templum in hac hora

plona
ois p
bat. R
parui
z p bi
nie: z
imitat
t ligā
accep
milit.
p In
Sol i
idut.
lis su
cessit
spūm
pfora
ris xp
tum i
reliu
p In
sua
to cla
ad dē
uit q
vigil
eta s
lauē
quid
virgi
nit it
Spē
z in i
nent
uere
do a
tium
pisti
virg
nita
uent
as d
quē
ang
pre
bui
den
psec
cōtr
a p
sibi

personaliter ire cōsuevit: vñ dñi Luc. xxi. q̄
ois pplā ad eū manebat. i. mae festina
bat. Resurgēs a mortuis mulieribus ap
paruit. In hac igit̄ hora laudamus dñū
z p̄ bñficio creatōis: p̄ gloria resurrectō
nis: z vt in nobis hēamus exēplum sue
imitatōis. In tertia ad colūna xps su
st̄ ligatus: flagellatus: z sui mortis sniaz
accepta a iudeis: z spūm sanctū i aplos
misi. Et p̄ hoc in tertia dñū laudamus
In sexta erat xps in cruce conclaui
Sol radios suos subtraxit z se tenebris
iduit. Et in die ascēsiōis xps cū discipu
lis suis tāquāz cū amicis suis ab eis re
cessurus cōsultum fecit. In noua xps
spūm emisit in cruce lancea latus eius
p̄foratū fuit: z in celū ascēdit. In vesp̄
re xps corporis sui z sanguis sacramen
tum instituit z discipuloz pedes lauit. z
resurgēs in habitu peregrini apparuit
In cōpletorio xps sanguineas guttas
sudauit. de cruce depositus in monumē
to clausus fuit. resurgēs clausis ianuis
ad discipulos intrauit. Tercio vigila
uit quātū ad dñū p̄ cōtēplationē. Et quia
vigilaui. Ideo dñū inuenire meruit. In
pra illud Prover. viij. Qui mane vigi
lauit ad me inuenient me. Meruit
quidē inuenire xpm: spūm sanctū: beatā
virginē: z angelos. Ch̄istū quidēz inue
nit in peregrini specie z in visibili carne
Spūm sanctū inuenit in colūna ignis:
z in specie colūbe super caput eius ma
nentis. Beatam virginē inuenit sibi re
uerendam in angeloz iubilatiōe. quā
do audite sunt voces angeloz sibi dicen
tium: Regna celi zc. Et sibi pp̄tiam in
pestis ppulsiōe quādo ad imaginem
virginis turbulentia aeris fugit z sere
nitas mira remansit. Angelos multos i
uenit. habuit quidē angelū orationes su
as deo offerentes: vñ dñi dixit ei angelus
quē in forma pauperis susceperat. Et
angelus dñi sum z dñs me misit ad te vt
pregam te z orōes tuas deo offerā. Ha
buit angelū enī cōtra oīa aduersa defen
dentem. Vñ cū Mauritiū impator ip̄s
psequeretur angelus in monastico habitu
cōtra ip̄m sp̄atā euaginātā vsbrauit. z sic
a persecutione cessauit. Habuit angelus
sibi in oībus obsequentes. Nam cum in

die pasche apud sanctaz Mariā maio
rem missaz celebraret z pax dñi p̄nūcia
ret. angelus dñi alta voce sibi respōdit.
Et cū spū tuo. vñ in illa die papa in di
cta ecclesia celebrat: z cum pax dñi dñe
sibi minime responderetur in illius m̄tra
culi testimoniū.

Sermo. xcv. C De sancto benedicto
abbate. Sermo primus.

Dilectus deo et
hoībus cuius memoria i be
nedictōe est. Eccle. xlv. Ma
gnū p̄conū est a deo dīlgi: ab homībus
amari: z in memoria haberi. Ab hīs tri
bus p̄conīs sanctus bñdictus in ver
bis p̄missis cōmendat. Inceptus enim a
deo dilectus: ab hoībus amatus: z omni
memoria dignus. C Dilectus eim a deo
fuit: q̄ deuote incepit: deuotius vixit: z
deuotissime finit. Incepit quidēz a
puritate. Bre. Etatē qdē moribus trāhēs
nulli atum suū voluptati dedit. z iō me
rnit diuine visionis claritatē. Matt. v.
Beati mūdo corde: qm̄ ipsi deū videbūt
incepti a paup̄tate. Bre. Despectus suū d
so: relicta domo: rebusq̄ patris: sancte
puerfatōis habitu quēruit. Et iō meru
it iudiciariā potestates. Job. xxxvi. Ju
dictum pauperibus tribuit. incepit ab
humilitate. Grego. Plus appetebat ma
la mundi p̄peti q̄ laudes. Plus p̄ deo
laboribus fatigari q̄ fauoribus extolli.
Et ideo meruit celestē sublimitatē. Luc.
xiiij. Qui se humiliat exaltabit. incepit
a cōpassione. Greg. Benedictus religio
sus z pius puer cū nutrice suāz flere cō
spiceret eius dolori cōpassus est. Et ideo
meruit diuinā miserationē. Matt. v.
Beati misericordes: qm̄ ipsi misericordi
am cōsequēnt. Incepit a deuota orōne:
q̄ capisteriū fractū deuota oratiōe sua
reintegrāuit. Et ideo meruit a deo ma
gnas fiduciam z securitates. Eccle. xxv.
Oratio humiliantis se penetrat nubes z
non descendet donec respiciat altissi
mus. Inceptus deuotius vixit. tota
enim vita sua fuit in oratione. z ideo
merebatur exaudiri. Eccle. liij. In oratio
ne dierum exaudietur. fuit in lectione
Et ideo merebatur sapientia diuina

De scō benedicto abbate

impleri. i. **T**imo. iij. Attende tibi et voce
cetine tue etc. Sicut i contemplatiue. et ideo
mercbat celestibus reuelatōibus adim
pleri. ps. Reuela oculos meos et confi
derabo mirabilia de lege tua. Sicut i effi
caci locutōe. Et ideo merebat ab audi
toribus exaudiri Greg. Bū. n. sibi cibuz
deserebant corporis ab eius ore alimen
ta deserebant vite. **T**ertio et vltimo
modo deuotissime finit. qd pzp quat
tuor signa. **P**rimo qd monumentū si
bi fecit. qd indicabit moriendi alacri
tatem. Job. iij. Saudent vehemēter euz
inuenerint sepulchz. **S**ecūdo in ec
clesia conferri se fecit. vt. s. laudaret dei
bonitatem. ps. In medio ecclesie lauda
bo te. Voluit qdem deo gratias referre
et de eo qd in vita ipsum pseruauerat. et
de eo qd ipz ad se vocauerat. et de deo. s.
qd eterna glām pmisserat. **S**ratiax cim
actio est de pteritis pntibus et futuris
Lassianus. **S**ratiax actōes quis agit cū
pntia bñficia recolit. cū pntia conspi
cit quanta deus pparauit hīs qd cū dñi
gunt. **T**ertio corpus et sanguinez xpi
suscepit vt se muniret ptra demonū ma
lignitatem qd aiabus insidiānt. ps. In vta
hac qua ambulabā absconderūt laque
um mihi. Job. xviij. Pone me dñe iuxta
te et cuius vls manus pugnet ptra me.
Quarto erectus inter manus disci
puloz vtra finit. Quidā. n. mortuū
iacentes qd a bonis opibus vacauerunt
Quidā pstrati qd peccatū conuerunt.
Quidā claudī qd nō sine opib⁹ habue
runt. Quidā ab infirmitate sanati qui
post peccatū ad pñiam redierunt. Qui
dam erecti sicut viri sancti qui a pecca
to liberati sunt bonis opibus pleni et i
temōe recti. **I**tam quadruplicē differe
ntiam rāgit apłs Heb. xij. Remissas ma
nus et genua soluta erigite et gressus re
ctos facite pedibus vestris vt nō claudī
cans quis erret magis aut sanes. **S**e
cundo fuit ab hostibus amatus. et hoc p
pter multa bñficia et miracula que int
eos fecit. Quoz quedā fecit quantū ad
semetipm. **A**stra enim virtus de illo ext
bat. s. ab oculis suis quādo ligatū vidit
ab hostibus in ex a vinculis est solutus
Astra a mabus suis qd vas i quo erat

potus venenatus signo crucis cōstregit
Astra ab ore eius. s. quādo dixit mona
libus que lingua suam non cohēbant
excedere eas. mira a corde suo qd absentia
vt pntia cognoscebat. Quedā opatus
est qm ad mundū minoz. i. hominē.
Quosdā enim iuuit in vita a diabolica
tentatōe sicut monachū qd in oratōe sta
renō poterat. Quosdā vero i morte dia
bolica oppressione sicut monachū quez
diabolus a ruina parietis oppresserat.
Quosdā post mortē sicut monachū qui
ad parentes vltatōes sine bñdictione
luerat. Quedā vero opatus ē in maiori
mundo. s. in celo quādo animā sororis i
specie colūbe ascen dentē vidit. In pur
gatorio sicut quādo p montalibus de
functionis orauit. In aere sicut quādo lucē
celestem asperxit. In aqua sicut quādo
puer placidū liberauit. In terra sicut
quādo aquā de terra pduxit. In igne si
cut quādo ignem fantasticum extinxit.
Tertio erat omni memoria dignus.
Et cū a nobis recesserit corporaliter
nobiscum tamen quadruplī remansit.
Primo quo ad odorē sue fame. Si
cut enim post pomā odouera. post spe
cies aromaticas remanet odor ipaz sic
post mortem sanctorū remanet nobiscus
odor virtutū. Job. ix. Dies mei transie
runt sicut naues pomā portantes. **S**e
cundo quantū ad dulce dñe sue doctrine.
Sicut enim apłs postquā d alucario auo
lat nobis fauos mellis relinquit. sic san
ctus bñdictus de corpore recedens vo
crinam mellis suā mundo dimisit. Ecc.
xi. Breuis in volatilibus apłs. et intellus
dulcoris hz fructus eius. Sanctus enim
benedictus fuit apłs ratōe virginitatis.
Fuit breuis. et hoc ratōe humilitatis. Et
fuit volatile ratōe celestis pueritatis.
Et habuit dulce fructū ratōe mellis sue
pñfcatōis. **T**ertio quantū ad lucē sue
regule. Sicut enim sol occumbens di
mittit nobis lucē in luna et luna nos il
luminat. sic beatus bñdictus occubens
post mortem corporis dimisit nobis lu
nam. i. salutarem regulā que illuminat
religionē monasticā. Luna tamē non lu
cet quādo terra interponit. qd ordo mo
nasticus multū tenebat quādo terrena

cupit
ad calo
ignis in
remane
entis qu
desider
p morte
et cal
si aspec
scintilla
sua desi
sonora
dens in
C Ser
R
eocal
reue
Sanct
nec
in verbi
sistit in
interpre
bus.
tas in e
potenti
diaboli
ipm vo
do tint
nuit qd
Si spū
per te l
luit all
uientem
portuit
Ecc. xij.
facit lu
decepi
soma
le poti
cepius
in man
Proue
tioz cri
re p hē
appebi
dentib
potera
vi. In

cupiditate aspergit. Quarto quātūz
ad calorē charitatis succense. Sicut. n.
ignis in clibano vel fornace extrinectus
remanet in suo calore sic beatus benedi-
ctus qui habuit ignita eloquia. succēsa
desideria et feruentia opa. In xpo enim
p mortem corporis extincto remansit p
etūs calorē in mundo. Ecc. i. Se nulle q
n aspectus ertis candentis. Ipe enīz fuit
scintilla inquantū habuit subterla et cele-
stia desideria. Et fuit es inquantū hūit
sonora et inflammatua verba. Et fuit cā
dens inquantū habuit feruentia opa.

Sermo. xvi. De eodē sermo. ij.

Benedictus in filijs as-
ser. Sic placens fratribus suis. tigit
in oleo pedem suū. Ferruz et
coaciamētū elus. Sicut oēs iuētū
tū. sic et senectus tua. Deut. xxxij.
Sanctus benedictus re et nomine. Be-
nedictus multis bñdictiones habuit. q
in verbis p̄dictis notant. C Prima con-
sistit in dei habitadē cum dicit. Aliter q
interpretat atrium. Et dicit atriu a tri-
bus. Ipe enim atriu erat qz tota trini-
tas in eo habitauit. s. pater dādo sibi
potentia in hostiū expugnatōe. Uict. n.
diabolū. carnē. et mundū. C Diabolus
ipm voluit vincere p impatentia quan-
do tinnabulū fregit. sed vincl nō po-
tuit qz in dei seruitio p̄seuerauit. Ecc. x.
Si spūs potestātē habens ascenderit su-
per te locum tuū ne dīmiseris. Ip̄m vo-
luit allicere p cupiscentia quādo gra-
nemtentatōem sibi imisit. sed allici non
potuit qz inter spinas et vepres se p̄iecit
Ecc. xi. Salitua vniū hōre obliuionez
facit luxurie magne. Et ip̄m voluit
decipere p fraudulentiā sicut quādo i-
soma medici sibi appuit asserens se vel-
le pottonare fratres. sed ip̄e diabolus d-
cep̄us est qz monachū quem inuaserat
in mamilla p̄cussit et sic diabolus fugit.
Prover xxi. Aulcrato p̄stentē sapiē-
tior erit paruulus. Ip̄m voluit deterre-
re p horribilē formā qz sibi tēterrimus
appebat et in ip̄m inflamātib⁹ oculis et stri-
dentibus obiabat. sed ip̄m detertere n̄
porerat qz. s. scuto p̄munitus erat. Eph.
vi. In oibus scutū sumentes fidel et.

C Secūdo vicit carnē. Nam cū quedāz
auts que merula dicit ante eius faciem
volitaret. magna carnis cupiscentia ē
in eum secuta. sed tamē ip̄m tentatōez
p tria deuit. s. p crucis ip̄ressionē. Eze.
ix. Signa thau. sup frontes virorū in ge-
mentū et. Per deuotā oratōem et inten-
tōem. Sap. viij. Ut scitū qm aliter non
possez esse p̄tinens nisi deus dederit et.
Per carnis maceratōem qz mox se nu-
dum inter spinas et vepres se p̄strauit.
et sic p vulnus corporis sanauit vulnus
mentis. C Tertio vicit mundū. et quātū
ad diuitias qm omnia p̄tempit et in he-
re mū nudus aufugit. Et quātū ad de-
litas qz sm Grego. a pueritia cor senile
gessit et nulli voluptati animū dedit. Et
quātū ad honores qz cū p miraculum
de capisterio in multo honore haberef
inde larēter fugit. C Secūdo filius in co-
habitauit dādo sibi sapientiā in secreto-
rum cognitōe. Ipe enim cognouit abī-
tia p̄terita et p̄sentia et futura. Absentia
p̄terita sicut p̄z in monachis quos ex-
tra monasteriū comedisse cognouit. Lo-
gnouit futura p̄tingētia sicut obtū suū
casum rome. Lognouit occulta p̄sentia
sicut p̄z in monacho sibi seruiente de sup-
bia tentato. Et sic patet qz fuit p̄pheta
de p̄terito. de futuro. et de p̄senti occulto
C Tertio spūs sanctus habitauit in eo
dādo grām in sui institutōe. Dedit nā
qz sibi grām recipiente p quā de mūdo
extens deuore incepit. p̄cientē quā m
seruēter p̄secutus erat. Et p̄fectā qz ad
suūmū p̄templatōis gradū p̄ueit. Istō
significat in via quā fecerūt filij israel.
qz de egipto exētes in desertū venerūt
De deserto in terrā p̄missionis in q fru-
ctus terre p̄mo comederūt. Deinde p-
nenerunt in hierusalē. Sanctus benedi-
ctus de mūdo tenebroso venit ad deser-
tum p̄ntērie. Et de deserto p̄nie p̄ueit
ad gustū celestis gratie. Et de gustu gr̄e
p̄uenit ad p̄templatōem v̄sionis vine.
C Secūda bñdictio p̄sistit in filioz p̄paga-
tōem. cū dicit. Benedicis in filijs. Ip̄e
n. p suā p̄dicatōem et regulā multos fili-
os generauit. Generatos ip̄alibus sub-
sidys enutrit. Enutritos ad p̄motio-
nes et abbatias p̄mouit. sed mō p̄t con-

De sancto benedicto abbate

queri Isa. i. Filios enutrit et exaltauit. Ipsi aut spreuerunt me. Facti sunt ei de genere filij. q: regulares obseruantias ptemnunt et platonibus et abbatibus intendant. Epalia indebite psumunt. non dei honore sed ppriū fauore attendunt. Tertia bñdictio consistit in regulari institutione qd notat cū dicit. Placens fratribus suis. In sua enim regula posuit ea q deo et hominibus placet. Ecclesi. xxi. in tribus bñplacitum ē spūi meo que sunt pbata corā deo et hoibus. Concordia fratrum. amor proximorum. et vir et mulier sibi bene pferentes. Ex illa enim regula docent monachi vt inter eos sit cōcordia mutua. ideo dicit. Concordia fratrum quantū ad platos sit obedientia deuota iō dicit. Vir et mulier sibi bñ pferentes. tūc. n. platos q p vir et subditus qui p mulierē intelligit bñ sibi pferunt qñ platos sapienter regit et subditus humiliter obedit. Et sic quantū ad hoies charitas diffusa. iō dicit. Amor proximorum Roma. v. Charitas dei diffusa ē in cordibus rē. Quarta bñdictio pñstet in dulci deuotione qd notat cū dicit. Tingat in oleo pedem suū. Tingere ē modicus qd accipere. In pñt vita sanctus bñdictus et alij sancti tingunt memoriā in sanguine p dominice passionis recordatōz ps. Intingat pes tuus in sanguine. Tingunt intellectu in oleo qd ē fomentum luminis p aliquale de deo cognoscere sicut dicit hic. Tingat in oleo pedē suū. Tingunt affectū in melle p aliquale deuotionem qd significatū est. i. Reg. xliij. in lo natha q sanitatē vtrę in fauū mellis intinxit. In futuro aut nō erit tinctio. sed imersio et natatio et inebriatio. Tūc enim sancti mergent in abissum ineffabilis charitatis. Isa. xlvij. Implebit domū splēdoibus aīam tuā. Tūc natabūt in pelagus deuotōis et melifue suauitatis. Isa. xl. Tūc videbis et afflues rē. Tūc inebriabunt in cellario infinite charitatis Inebriabuntur ab vbertate domus tue Quinta bene dictio pñstet in presenti conseruatōe qd notat cū dicit. Ferruz et es calciamentū eius. lucerna extinguit. aut p negligentia aut nimia abundantia aut p nimia penuriam. Deuotōem aut

mentis qdam pñstet ex sola negligentia sicut vñnes satue. quidā ex nimia abundantia. ps. Prodyt quasi ex adipe intas eoz. qdam ex aduersitate illata. Eccle. xxi. Cor satul quasi vas p fractū oēm sapiam nō tenebit. Sed beatus benedictus sicut calciatus ē. i. expeditus ad ambulandū ne torpescat p negligentia. Et ideo dicit calciamentū eius. Sicut etiam calciatus ere ne marcesceret per pspertatem nimia. sicut calciatus ferro vt sit firmus ptra aduersitate illata. Et iō dicit ferrum et es calciamentū eius. Sexta bñdictio pñstet in felici psumatōe quod notat cū dicit. Bles iuuentutis tue ita et se nectus tua. Iuuentus est eas fortitudinis alacritatis et caloris. Sicut enim sanctus bñdictus talis in senectute qualis in iuuentute qz semp pserauit in eade fortitudine opis. ps. Fortitudine meam ad te custodiam in eadē alacritate veritatis. Prover. xviij. Alius gaudens etate florida fecit sicut in eodē calore amoris. Lati. vij. fortis est vt mors dilectio dura sicut infernus emulatio.

Sermo. xcviij. De eodē sermo. liij. Egredere de domo tua et de cognatione tua et de domo patris tui et veni in terrā quam iudicaui tibi. factaqz te in gentē magnā et bñdicam tibi et magnificabo nomen tuum et erisqz bñdictus. Gen. xij. Possunt hec vba que locutus ē dñs ad abraā puenire beato bñdicto et cuilibet religioso ingibus dñs quēlibet nrm ad trā hortatur Primo ad mundi ptemptū cū dicit. Egredere de terra tua rē. vbi ostendit qz debemus ptemnere mundū qñtū ad trā. s. qñtū ad terrenā possessionē cū dñs. Egredere de terra tua rē. vt nihil terrenū possideas. Ezech. xliij. Possessiones nō dabitis eis in israel. Ego. n. dñs possessio eoz quātū ad carnalē affectōes cū dñs. Et de cognatōe tua. vt. s. parentes tuos carnaliter nō nimis diligas. Mat. x. Qui amat pñem et infem plus q me. nō est me dignus. Aug. Amadus ē generator sed pponēdus est creator qñtū ad corporalē pñtatem cū dñs. Et de domo patris tui. s. in eadē domo nō maneat. qz sicut

dicat
mestici
re et cor
gnificat
li Zoth
res ne p
regione
de so do
dz man
hoc q a
respiciet
ad mun
q nō ste
intellig
taliter
res mu
cato rei
in verbi
vantis
nis ingi
ram qu
estrellig
in georg
dis cog
nem. qz
Secū d
amarus
fationē
si p alq
Si dese
bona. q
est nigr
glo igit
asperiti
se p hu
interu
sed for
p deuoi
deserto
dāf mā
h. Duc
cor eius
nem et i
cepta si
rum ti
exhibu
ditte et
optimi
tauerit
deficit
hēbe.

dicat. Mich. vii. Inimici hominis do-
mestici eius. Ab his oibus debemus exi-
re et corpore et mente et quersatōe. Hoc si-
gnificatū est Bene. xix. ubi dicit qd ange-
li Zoth extra sodomā posuerūt p̄cipien-
tes ne post tergum respiceret et ne circa
regionē maneret. In hoc qd eū duxerūt
de sodomā. daf intelligi qd religiosus nō
dē manere cū mundanis et corporalib. In
hoc qd angeli p̄ceperunt ne post tergum
respiceret. daf intelligi qd nō dē redire
ad mundū mentaliter. In hoc qd dicit
qd nō stet in omni loco circa regionē daf
intelligi qd nō dē stare in mundo et mor-
taliter. i. qd religiosi nō debent h̄re mo-
res mundanos. Regio autē vicina ē pec-
cato vetusta ipsa quersatio que ostendit
in verbis lascivis in gestibus et moribus
vitiis. C. Secūdo dñs hortat ad religio-
nis ingressum. cum dicit. Et veni in ter-
ram quā monstrauero tibi. Terra optia
et religio sacra. Secūdo autē v̄rgitūz
in georgijs libro. i. terra bona tribus mo-
dis cognoscit. Primo modo p̄ nigredī-
nem. qd nigredo terre bonitatē attestat.
Secūdo p̄ dulcedinē qd sapor dulcis et si-
amarus bonitatē indicat. Tertio p̄ sus-
sationē qd quādo effodit et postea reple-
tū p̄ aliq̄d tps supabundauerit est optia.
Si defecerit est mala. Si equata fuerit ē
bona. C. Terra primo cognoscit quādo
est nigra p̄ abiectionē et asperitatem. Reli-
gio igit tūc est bona quādo est nigra per
asperitatem. Boni enī religiosi denigrāt
se p̄ humilitatē exterius sed dealbant se
interius p̄ puritatē. Lantri. i. Nigra sum
sed formosa. C. Secūdo quādo ē dulcis
p̄ deuotionē seu deuotiōis suauitatē. In
deserto enīz p̄nie et nō in egipto mundi
daf māna celeste. i. deuotio spūalis Osee
ij. Boca eam in solitudine et loquar ad
coreus. C. Tertio cognoscit p̄ suffusio-
nem et repletōem. Illi enīz qd seruant p̄-
cepta sunt bona terra qd quāntū peccauē-
runt tūc deo satisfaciunt. Roma. vi. Sic
exhibuistis mēbra vestra seruire imun-
ditie et. Illi qui supēgrotant p̄silia sūt
optima terra. Luc. x. Quicūqz supēgro-
taueris ego cū rediero reddā tibi. Illi qd
deficiunt ab utroqz sunt reprobā terra.
Hebre. vi. Proferens autē spīnas et tribu-

los reprobā est. Et signāter dicit quā mō-
strauero tibi. cū enim in religione sunt
tria subālia. s. vni obediētie paup̄ra-
tis et p̄tinētie. xps ista tria nobis mōstra-
uit verbo cum dixit Luce. ix. Si qd vult
post me venire abneget semetipm. Ecce
renūciatio pprie volūtatis et tollat cru-
cem suā. Ecce mortificatio carnalis vo-
luptatis. Et sequat me. s. paup̄em. Ecce
ppositū paup̄tatis. Ostendit et exemplo
q: v̄rginitate floruit paup̄tatem elegit et
patri in oibus obediuit. C. Tertio pōit
religionis fructū qui quadruplex ē. pri-
mus est magna in p̄sonis dilatatō cum
dicit. Sacra qz te in gente magnā. In
religionibus est quadruplex differētia
p̄sonarū que significat zach. vi. Per qua-
drigas equos ibi sunt p̄templati. cele-
stibus desiderijs flagrātes. illi sunt equi
rubei. ibi sunt actiui v̄rtutum varietate
pollentes. ibi equi varij. Ibi sunt v̄rgi-
nes puritate pollentes. Ibi sunt equi al-
bi. ibi sunt p̄tinētes se p̄ opera penitētie
macerantes. Ibi sunt equi nigri. C. Se-
cundus fructus est celestis gr̄e b̄ndictio
cū dī. Et b̄ndicam tibi. Notandū autē qd
Jacob in deserto triplicē b̄ndictōem ob-
tinuit ab angelo. C. Una est qd neruus se-
moris emanescuit. i. p̄cupiscētia debili-
tata fuit. C. Secūda qd nomen mutauit
i. israel qd interpretat vir videns deū. Ter-
tia p̄tra deū fortis fuit. unde dixit ei an-
gelus p̄tra deū fortis fuisti. Ista triplex
benedictio in deserto penitētie obtine-
tur. s. carnis incorruptio. Deut. xxxij.
Benedictio illius qui apparuit in rubo
venit super caput ioseph. Rubus qui nō
comburitur est castitas que a cōcupiscē-
tia non superat. Celestis contemplatio
Ben. xxxvij. In pinguedine terre et i rore
celi desuper erit benedictio tua et deuo-
ta oratio que deum vincit. Osee. xy. In-
ualuit Jacob ad angelum et confortat⁹
est. fleuit et rogauit eum. C. Tertius fru-
ctus est nominis exaltatio cum dicitur.
Et magnificabo nomen tuum. Nomen
sancti benedicti et aliorum sanctorū ma-
gnificatum est. C. Primo qd semp est co-
ram oculis diuine maiestatis. ps. Hono-
rabile nomen eoz corā ipso. C. Secūdo qd
in honore habetur ab angelis. Luce. xv.

De annūciatōe beate marie.

Gaudiū ē angelis sup vno pētoze peni-
tētiāz agente: multo fortius sup vno in-
fio deo seruiēte. Tercio qz scriptum ē
Luce. x. Gaudete qz noīa vstra scripta
sūt in celis. Quarto qz honorat ab
oībus populis ab oībus ecclesiis z i oī-
bus seculis. Unde cantat ecclesia z ē
ē sumptū Ecclē. xliij. Sapientia sanctorū
narrat oēs ppli z laudē corū nūciat oīs
ecclesia. noīa autē corū vniēt in seculū
feli. Quarto fructus ē etna remune-
ratio: cū dī. Et siqz benedict. est autē bñ
dictus illa qua druplici bñdictōe de q
dī. Bñ. xliij. Benedictōibus celi desup:
abyssi facētis deosuz: vberū z vulue. ha-
bent eim sci beatitudinē a supiori: respi-
ciēdo dei facie gloriōsaz. ista ē bñdictio
celi desuper. hñt ab inferiori: respiciēdo
iustissimā dei vindictā. ista ē benedictio
abyssi. hñt ab interiori: respiciēdo se ad suā
pētiāz. ista ē bñdictio vberū. pētia ē entz
māmilla q cet as ētutes nutrit: hñt ab ex-
teriori possidētes societate secūda. ista ē
bñdictio vulue. dā eīz tūc valō secūdus
erit: qz magnā filioz mltitūdiez gñabit.
Sermo. xlvij. De annūciatōe
bē marie virginis sermo primus.

Rorate celi desuper z nu-
bes pluant iustū:
aperiat terra z germinet sal-
uatorē. Ysa. xlv. pñt eē hec
verba antiquorū scōrū patrū desideran-
tū xpi aduentū. In quibz verbis tria
petūt a sancta trinitate. Primo petūt
vñce incarnatōis mysteriū: cū dicit. ro-
rate celi desuper. vbi duo sunt vidēda.
scz quare deus dicat celi. Et quare xpi
incarnatio rōt assimilē. Deū autē
dī celum. s. empireū. qz id celū ē lucē for-
me: immobile: z capacitatis inēse. Sic de
us hz totalē claritatē. i. Jo. i. Deū lux
ē. z tenebre nō sunt in eo vllē. hz imob-
lem stabilitatē. Iaco. i. Apud quē nō ē
trāsmutatio zc. hz inēnsaz capacitates
Sap. vii. Qui capst oēs spūs intelligibi-
les. Assimilat autē incarnatio xpi rōt:
quia scilz ros generat in medio aeris. i
terstitio a temperato calido: z tēperato
frigido. Tria namqz interstitia sunt scz
celūz. mundus. z infernus. Sic igit ros
i dest xpi incarnatio nō est facta in su-

periori interstitio. i. celo: quia naturam
angelicā nō apprehēdit nec in infimo.
id est in inferno: qz demones nō redeunt
sed ē facta in medio. s. in ipso mūdo: qz
nature humane se vniūt. Gal. iij. Deū
filiūz misit natūz ex muliere: facit sub
lege. Et ista redēptio facta ē ex calido z
frigido. Duo. n. sunt que monerūt dñm
vt homo fieret. vñz ex parte sui. s. ma-
gnitudo charitatis que fuit quasi calor:
Roma. v. Cōmēdat deū charitatē suā
in nobis zc. Aliud ex parte nostri. s. mi-
seria generalis. ps. Propter miseria z
gemiū pauperū nūc exurgā dicit dñs.
In hoc tamē deficit similitudo qz ibi est
temperatū calidū z temperatū frigidū.
hic autē ē nimis calor amoris. Ep. ij.
Deus qui diues est in misericordia pro-
pter vñmā charitates suam qua dilexit
nos zc. Et nimis frigus languor. ps.
Omnes declinauerūt. Secūdo sancti
patres petūt ab angelis virginē saluta-
rōis preconiiū: cum dī. Et nubes pluāz
iustūz. Tunc eim nubes iustū pluit qz
Gabriel christūz virginē nūciāuit. Dic au-
tez duo vidēda sunt. scz quare angeli
dicunt nubes: z quare christi incarnatio
pluue assimilaf. Bicut autēz nubes
quia sūt thronus dei in quibus sedet z
quiescit. Iuxta illud Ecclē. xliij. Thro-
nus meus in colūna nubis. Dicitur au-
tez Apoca. iij. qz de throno procedebāt
fulgura. voces. z tonitrua. Nam hz dñs
nyliūz triplex est officiū angelorū scilz
illuminare. purgare. z perficere. Ab ali-
is ergo thronis procedūt fulgura z cor-
ruscatōes quādo illumināt nostraz in-
tellectūaz. ps. Illuxerūt corruscatōes
tue orbi terre. Procedunt tonitrua qñ
per cōmīnatōes z terrores purgant no-
straz affectūaz. Nam sicut dicit Ecclē.
i. Tīmor dñi expellit peccatūz. Pro-
cedūt voces id est inspiratōes per quas
perficiunt nostraz operationes. Zacha-
i. Angelus qui loquebatur in me verba
bona z verbo cōsolatoria. Assimilat
autēz incarnatio christi pluue. Pluua
tribus mōis generatur scilz virtute ca-
loris attrahētis. virtute vaporis ascēdē-
tis. z virtute venti colligētis. Vt eim
volātes supra mare multūz humorem

sepe col-
tes in pl-
utām su-
neratāz
ci loquū-
ostendit
ris attri-
na. Gra-
tez est te-
venim
fuit ple-
igne z c-
dñm
lestem
ita in v-
istam p-
ris cūz
lūz zc.
ra illū-
mīgī
nis sine
culam
libanū
tōem in
sumptū
scera v-
diffusū
stant.
candū.
utaz g-
ris cur-
in te. S-
ij. Sp-
ventur
nis ma-
corpus
māz g-
ficare
fr ann-
trā tē-
re cul-
uta be-
tez est
venit
to mī-
Tunc
fructū
petūt
dicit.
sunt s-
ter se

sepe colliguntur secus ad aere attrahē-
tes in pluitā dissolunt. Istas autē plu-
uiam substantiales his tribus modis ge-
neratas fuisse ostendit gabriel in tripli-
ci loquendo euz virgine. Primo nāqz
ostendit ipsas esse generatā virtute calo-
ris attrahētis: cum dixit. Ave grā ple-
na. Gratia enī dei ē amor dei. Amor au-
tē est ignis. Juxta illud Luce. xij. Ignē
venī mittere in terras etc. Si igit virgo
fuit plena gratia et amore dei: fuit plena
igne et calore. Et virtute istius caloris
divinus fontē ad se attraxit. et istam ce-
lestem generavit. ps. Descēdet sicut plu-
via in vellus. Secūdo ostēdit gabriel
istam pluitā generatā virtute vapo-
ris euz dixit. Ecce concipies et paries fi-
lius etc. Illius autē dei est vapor dei. iux-
ta illud Sap. viij. Vapor ē virtutis dei etc.
Iste sicut vapor dei infra viscera virgi-
nis sine sui incisione siue apertōe se oc-
cultavit iuxta illud Ecclē. xxij. Quasi
libanus non incisus vaporavit habita-
tōem meaz etc. i. qui in me per carnem as-
sumptāz habitavit. Et iste vapor iter vi-
sere virginis occultatus in pluitā se
diffudit: quādo mundus famelicus sa-
tiatur. ps. Pluit illis manā ad mandu-
candū. Tercio ostēdit gabriel hāc plu-
uiā generatā virtute venti colligen-
tis cum dixit. Spūs sanctus supveniet
in te. Spūs est ventus. Juxta illud Jo-
h. Spiritus ubi vult spirat. Iste autem
ventus flans in maria. i. in corde virgi-
nis marie humores virginis collegit et
corpus christi formavit qd salutare plu-
uiā generavit: qui totus mundū fructi-
ficare fecit. etc. ante Jaco. v. Non plu-
trānos tres et mēses sex. Anni tres sūt
trā tempora que precesserant se3 natu-
re culpe. et legis scripte. Et in his plu-
uiā benedictōis non venit. quantum au-
tē est tempus gratie. Et in isto etiā non
venit ad mēses sex. In isto aut mēse sex-
to missus est angelus Gabriela deo etc.
Tunc enī pluita descendit et salutare3
fructus producit. Tercio sancti pēs
petūt a virgine de totus consensu: cum
dixit. Aperiat̃ terra. ubi duo vidēda
sunt se3 quare virgo dicat̃ terra et quali-
ter se aperuit: et salutare3 generavit:

Primo autē terra: quia sicut dicit Au-
gu. de trinitate. Bona terra est in altitu-
dine montium. temperamēto collū. pla-
nitie camporum. Sic et ipsa fuit alta per
celestium contemplationē. Ecclē. xxij. Ego
in altissimis habito: fuit temperata per
discretionē. Cuius discretio apparet.
Luce. ij. Marta autē p̃servabat oīa ver-
ba hec. fuit plena per hūilē p̃servatōē
quod patet qz licet deus cōceperit: tamē
tribus mēibus euz helisabeth humili-
ter cōversata fuit. vel terra dicit̃: qz ter-
ra exterius venustat plantis. interi⁹ di-
tatur innumeris thesauris. In intimo ē
plena tormentis et tibi inferius esse p̃hibe-
tur. Sic et ipsa exterius fuit ornata ve-
nustate morum: et interius fuit dīcata the-
sauro virtutū. in intimo cordis vulne-
rata doloribus tormentorū. iuxta illud
Luce. ij. Quā ip̃ius animā pertransibit
gladius. Et p̃pter ista tria ipsa dicit̃ Lā-
ti. i. Nigra sum sed formosa. Nigra sum
p̃ dolore passiois. sed formosa decore vir-
tutis. sicut pellis salomonis fulgore se3
cōversationis. Ille enī pelles erat vim-
bratice. Et ista terra se aperuit et salu-
tate3 generavit. Aperuit quidēz ani-
mū suū ad p̃sentendū que3 cōsensu3
requirebat sponsus dicēs. Cant. v. Ape-
ri mihi forēs mea. Bernar. super Cant.
Surge curre aperi. Surge per fidē. cur-
re per deuotionē. aperi per p̃sentiones.
Aperuit enīz vterū suū ad p̃cipiēdum.
hec est enīz illa porta de qua dicit̃ Eze-
ch. xliij. Que fuit clausa omni viro sed
aperta dōmīno. Aperuit os suū ad be-
nedicēdū: quādo dixit. Magnificat aīa
mea dñm. ps. Aperi os tuū et implebo
illud. Aperuit sinū suū ad miserēdum
Zacha. xi. Aperi libane portas tuas. Et
banus interpretat candidatio. Et signifi-
cat beatāz martīz que fuit candida. et
habet tres portas. s. potentie. sapientie. et
misericordie. Quidāz. n. peccant per in-
firmitates. istis aperit portas potētie
dando eis virtutes resistēdi. Quidāz.
per ignorantia illis aperit portas sapie-
dando eis lumē cognoscēdi. Quidāz
per certāz malitiāz: et illis aperit portas
misericordiē dādo eis grātiā penitēdi
Aperit manus suas ad largiēdū. Pro-

De annūciatōe beate marie

uer. vlt. Manus suā aperuit iopi. i. xpo pauperi p sex opera misericordie. vnde dicit Ber. Beata vrgo desilius in vtero suscepit nudum carne vel et pāns ope rust. esurientē pavit. sitiētes lacte potavit. infirmū per infantia nō soluz visita vit. sed et oia humana sibi exhibuit. in carcere posito et crucis patibulo ligatū visitavit. Etus sepulture interfuit. Ape ruit cor suū ad subueniēdū. qz misericor dia sua subuenit vniuersis. s. bonis: ma lis: viuis et defunctis. vnde cantat eccle sia. Maria mater grāe mater misericor die et. Aperit quidē bonis impetrando grām. vnde dī. Maria mater grāe et. Aperit malis obtinēdo remissionē et mi sericordiaz. Vñ dī. Mater misericordie et. Aperit vltis eos ab demonū insidijs ptege do. vnde dī. Tu nos ab hoste pro tege. Aperuit mortuis eos ad gloriā de ducēdo. Unde dicitur. In hora mortis suscipe et.

Sermo. xcix. De annūciatōe beate marie virginis sermo. ij.

Visitasti terrā et inebisti. s. ca. mulcti plicasti locupletare eaz. ps. Bonus hūanū p xpi redētio nez redēptū. recolēs xpi redēptōem seu redēptōis sue beneficiū deo regratias. et dicit visitasti terrā et. In quibus ver bis ponūtur quatuor persone q ad xpi i carnatōem cooperant. Primo ponit psona angeli qui ipam salutando visita uit cum dī. Visitasti. s. per angelū. et iste coopatus ē ad xpi incarnatōem p modū salutadi. nūctandī. pmedādī. et inducen di. Istud ē quadruplex officiū pany m. pbi. s. sponsaz ex pte sponsi salutare. vo luntatem sponsi sibi aperire. spōsūz mltipliciter cōmēdare. et ipsaz sponsaz ad pntiendū inducere. Ipse igit pmo vir gine salutauit. cū dixit. Ave maria grā plena. voluntatez sponsi sibi insinuauit cum ait. Ecce pēpīes et. Ipsuz spōsum multipliciter pmedauit. cū ait. Hic erit magnus et. Ipam ad pntiēduz indu xit. cū ait. Spūs sanctus in te supuentet. Ac si dicat. non timeas pntētre. qz non pēpīes humano semine: sed mystico spi ramine. Secūdo ponit persona virgi

nis que saluatorem generauit. cum dī. terra. Que quidem operata est ad chri sti incarnatōem per modū cōsentiēdis submistradi. pfoūēdi. et educadi. p Ipa quidē matrimonio spūali pssensit. cū dī xit. Ecce ancilla dñi. Et id fuit legitima mater. quia in quolibet matrimonio cō sensus requirit. vt. s. aliqua mulier habea tur. Cōsensit aut animo. cū dixit. Ave. gñificat anima mea dñz. Cōsensit signo: cū dixit. Et exultauit spūs meus et. gau diū quidē qd erat in corde exultauit. i. extra saluauit exterius in facie. Cōsensit verbo: cū sub dī. Quia respexit humili tatē ancille sue. Et quādo dixit. Ecce an cilla dñi. Secūdo materā pueniēte subministravit. Ipsa cū materā pue nientē ad pductōem plis ministravit. Jo dī. Hier. xxxi. Nomi faciet dñs sup terram. mulier enīz circūdabit virū. hō circūdat qd est suūz ppiūm: nō quod ē alienūz. virgo enīz puerū sola circūde dit. qz christi caro tota sua ppropia fuit. Dis enīz figura pifici ex pluribus lincis qz corpus alioz pueroz formatur ex cō iunctione vtriusqz parentis. In virgine autem fuit circūdatio: qz circularis for ma tñi vna linea claudis. qz corpus xpi formatū est ex sola carne virginis incor rupta. Illud ēt quod ē circūdatum: ex omni parte est clausus. Sola igit virgo circūdat qz in pceptōe et partu virgo p mansit. Tercio in vtero nouem menibus et decimū attingens ipm fouit. et id fuit virgo et vera mater. Locus. n. pue nientis et dispositus matricis operat ad bonitatez plis. quali pēbēs fomētū et dem. Beata igit virgo maria locū pue nientēz et nutritiū pueniēs pceptōi feti pbiuit. Et id vera mater fuit. id xps dixit Sap. vij. Decē mēibus coagulatus suz in sanguie. Quarto ipm sollicitē edu cauit: et fuit studiosa mater. Nā ipm pā nts inuoluit in pēse pio reclinauit et fa scia cōstrinxit. et lacte pavit. Est autē lac sanguis scō i operibus coctus de mā millis trahēs albedinē et saporositatem. Sanguis virginis bīs igne spūs sci fuit excoctus. s. qñ ipsa i vtero scificauit. Et quādo eam supuenit. Et sic lac eius ha buit albedinēz: qz fuit virgineum sapo

rositate
et vberta
ta illud
celo ple
ritus sci
ebitasti
Jo. dñi
idē. dñi
tiaz. sem
uam: et
namqz
p altu
spūs sci
postmo
grām vi
ret. ps. e
altissim
semina
id et spūs
tis pote
gnūz nī
amicta
qñ dñi
ipossibi
ritus sci
qz virgo
lat apti
apis: in
eim fuit
Ambrō
breuis e
latilis:
ctus vi
Cūqz
multip
carnem
tiplical
ipam ca
sme vñ
tis cōse
quatuor
beredit
est vter
carnes:
est poll
quia re
Adrat
nouitū
saluatē
fuit pe
Ecce qz

rostatet: q: fuit a spū sancto deputatus: et vbertatē q: fuit de celo ministratus. iuxta illud. Sola virgo vberē lactabat de celo pleno. Tercio pontif persona spiritus sci qui ipsa inebriauit. cū dī. Inebriasti eam. Qui quidē spūs sciūs sū Jo. dama. Operatus ē ad christi icarna idem. dādo. s. matris sanctificatiōis gratias. semini diuinitatis potētiaz recepti uam: et virginit potētiaz generatiuā. tria namq: erant olim impassibilia. et unū q: aliqua mater sine peccato conciperet. id spūs sanctus eā in vtero sanctificauit: et ita postmodū veniēs sibi dedit sanctificatiōis grām vt sine peccato conciperet et pareret. p. a. Sanctificauit tabernaculū suū altissimus. et scdm impossibile erat vt semina intra suū corpus deus reciperet idē spūs sciūs sibi dedit verbi diuinitatis potentia receptiuā. Apoca. xij. St. gnus magnus apparuit in celo: mulier amicta idē. Tunc enī sole amicta fuit q: deū in vtero suo concepit. et Tertium impossibile erat vt virgo generaret: id spūs sciūs ei dedit virtutē generatiuā: q: virgo concepit. virgo peperit idē assimilat apt. Ecclē. xi. Breuis in volatilib: ē apis: in tūc dulcoris h: fructus illi. ipsa enim fuit apis: q: virginate ornata. Q: h: Ambro. Dēs apes virgines sunt. Sūt breuis quia humilitates pāda. Sūt volatilis: q: in celestibus eleuata. Fecit fructus dulcoris: quia celesti ple fecū data. Quarto pontif persona filij qui ipam multipliciter locupletauit: dum ex ea carnem assumpsit: qd norat cū dī. Multiplicasti locupletare eaz. Assumpsit aut ipam carnes sine diuinitatis pollutiōe. sine diuinitatis mutatōe. cum virginitas cōseruatōe: et eūz nostra saluatōe. ita quatuor tangit ecclesia dicens. Magnū hereditatis mysteriū templū dei factū est vterus nesciens virū. Ecce q: recepit carnes cum virginitatis cōseruatōe. Nō est pollutus ex ea carnes assumēa. Ecce quia recedit sine diuinitatis pollutiōe. Mirabile mysteriū declarat hodie re nouatur nature. Ecce q: recepit nostra saluatōe. Deus homo factus est. id qd fuit perināsit et quod nō erat assumpsit. Ecce q: recepit sine sua diuinitatis mu-

tatione. Assumpsit igitur primo eūz mris cōseruatōe: q: ipsa illibatam seruauit. Huius exemplū ponit Bernar. dicens. Sicut sine corruptōe sui fidus emittit radiū: sic absq: sua leione virgo prouult filiu. Nec syderis radius sui minuit claritatem: nec virginis filius integritatem. Huius exemplū ponit Augu. in libro de fide ad Petru dicens. Predicauit istuz visibiles soles radios suos per oēs feces spargere: eos mūdos et sinceros seruare. Si ergo visibilia mūda visibilibus imundis cōiungi possunt et nō cōiungnari quāto magis inuisibilibus veritas totuz hominē sine sui cōtaminatiōe ne assumpsit et eūz nostra saluatōe. Naz sicut dicit Dama. Totuz me totus assumpsit. vt mīst toti salutes gratificet. Vere totuz sicut habetur in tertio sentētiaz. Eūz quadruplex sit status hoīs. s. ante peccatū. sub peccato. sub grā. et in gloria. Christus de primo assumpsit peccatū immitatē. De scdo penalitātē. De tertio grē plenitudinē. De qarto nō posse peccare. Assumpsit sine sue diuinitatis mutatōe Huius exēplū ponit Augu. dicens. Non oportet verbū esse mutatū susceptōe hominis: sic nec mēbra veste induta mutantur spūs illa susceptio ineffabilis susceptum suscipiēt copulauerit.

Sermo.c.

De eodem sermo. iij.

Benedictur virga de radice te se. Et flos de radice ei? ascendet. Et requiescet super eum spūs dñi rē. ysa. vi. Oliz terra nre nature maledicta erat. q: tūc spūas et tribulos germinabat. Nunc autem ē benedicta: q: bñdicta virga prouult. et bñdictus flos pduxit. Et id de hoc pphetizans ysaas dicit. Egrediet virga de radice iesse rē. In quib? verbis ppha tria scribit. C. Primo virgā egredietē. i. de virgine nascentē. cū dī. Egrediet virga de radice rē. Dicit aut virgo virga triplix de cā. et Prio q: fuit gracilis per humilitates. Et quāto gracilis fuit tamē plus q: septingentis annis post ysaas fuit. Et quāto fuit gracilis tamē maxī mī fructus portauit: quem celū et terra capere nō possūt: q: sufficit ad mī dī redē

De annūciatōe beate marie

ptionē et ad plenā angelorū et hominū re-
formatōem. Et sicut grācilis in totū mun-
dū suo robore sustentauit. Nā in passionē
xpī colūne mūdi. i. aplī fuerūt concusse.
Ipsa autē tanq̃ colūna immobilis stetit: et
totus mūdos sup̃ eā inixus fuit. Et se-
cūdo dī vīrga: q̃ fuit flexibilis p̃ pietatē
Lañ. iij. Que ē ista q̃ ascēdit p̃ desertū
sicut vīrgula sumi rē. Ipsa. n. fuit vīrgu-
la: q̃ flexibilis p̃ pietatē. Et sumi: q̃ con-
cremata p̃ charitatē. Ex aromatib⁹ myr-
rhe: q̃ fugat dyabolica tētatōez. Et thy-
ris: q̃ restrigit fluidas cogitatōes. Pul-
ueris p̃gmetarij: q̃ delectat virtutes et
pfortatōes. Et Tertio dī cē vīrga: q̃ ē vī-
lis p̃ officiorū multiplicatōez. Vnus enī
vīrgē aliqñ est ad dñij ostēsiōē siue ad
p̃cussione. aliqñ ad regimē siue directio-
nē. aliqñ ad sustentationē. Ad istud q̃ dru-
plex offiij siue vsus data est nobis vīrgo
maria. Vñ ipsa dicit Eccl. xliij. Ego ma-
ter pulchre dilectōis rē. Data qdē est no-
bis tanq̃ mīr ad vñandū. Vñ dicit: Ego
mīr rē. ps. Vīrga virtutis tue emittet dñs
ex syon: dñare in medio inimicorū tuorū.
Data ē nobis ad defendēdū et pcutiēdū
scz demones qbus ipsa ē valde terribilis
Iō dicit mīr timoris. Numeri. xxvij. Con-
surgat vīrga de isrl: et pcutiet duces mo-
ab. Data est nobis ad directōez. ideo dī:
Mater agnitōis. Mich. vij. Pasce po-
pū tuū in vīrga tua. Et pōt ēē verbuz
patris ad filiū. Et si dicat: Sicut pastor
dirigit gregē suū p vīrgā suā: sic et tu pa-
sce et dirige pp̃lū tuū p matrē tuā. Data
ē nobis ad sustentationē. iō dī: Sacre spel-
s. Vīrga tua et baculus rē. Ipsa enī
est vīrga in q̃tū demones pcutit: et bacu-
lus in q̃tū debiles sustentat et regit. Et Se-
cūdo ppheta describit florē ascēdentez
cū dī: Et flos de radice eius ascēdet. Et
cū deberet dīci pueniētis et videt: ascē-
det de vīrga. dicit: ascēdet de radice vt
ostēdat hoc factū esse p dei infinitā chari-
tatē: q̃ tēse incēdū interpretat vt ostēdat
in xpo nature humane veritatē: q̃ inde
sūpta est caro floris. vñ traxit originē ca-
ro radice. Et dicit autē xps flos ppter
tres rōnes. P̃mo pp̃ generatōez. Flos
nāq̃ generat a calore solis et infusione ro-
ris et hinc aptōe arboris. Sic ad pceptōez

xpī calor spūs sancti se infudit et ip̃as in
carnationē fecit. Ros dñi grē sup̃ue-
nit: q̃ vīrgi obubrauit. nulla aptiōez
ptulit: sz vīrgo pcepit. Et Secūdo signifi-
cat xps per florē quātū ad odoratiōez.
Iz enī odorē patris afficiētē: et q̃tū ad
hoc ē filis odorī sacrificij. Gen. viij. Odo-
ratus est dñs odorē suauitatis rē. Odo-
res demones expellētes. Et q̃tū ad hoc
est filis odorī myrrhe q̃ expellit vermes.
Eccl. xxij. Quasi myrrha electa dedit
suauitatē odoris. Odores hoīem a putre-
dine peccati pseruantē. Et q̃tū ad hoc
est filis odorī balsami. Ibi dē: Quasi bal-
sami nō mixti odor meus. Odores nūq̃
deficiētē. Flos qdē annulus attrit⁹ are-
factus: odorē suū nō p̃dit. Sic et xps fuit
annulus in mente. Isa. liij. Quasi eis ob-
scisus est de terra viuētū. Et fact⁹ in
cruce. ps. Aluit tanq̃ testa virtus mea.
Alutritus in flagellatōe. Isa. liij. Alutrit⁹
est pp̃ scelera nra. Et odorē suū nō p̃dit
dī: sed semp̃ seruauit. Amb. Flos odorē
et succus seruat et ptractus accumulat
nec annulus amittit. Ita dñs in pati-
bulo crucis nec p̃rit: emarcuit nec annu-
lus euānit. et lāca punctiōis succus
sole spaciōsior fusi crucis calore verna-
uit. Et Tertio assimilā xps flori q̃tū ad
flosi varietatē. Nā assimilā violē pp̃ bu-
militatē. Lañ. ij. Ego flos cap̃i. Viola
nāq̃ dī flos cap̃i: q̃ iter flores cap̃i obli-
net p̃ncipatū. vel i ptibus vltimarū
dī nasci qdā flos q̃ flos cap̃i dī. qui h̃z sit
p̃tē aspey et qnq̃z folia rubea. Et signifi-
cat xpm q̃ ptulit asperitatē crucis et qn-
q̃z vulnera passionis. Assimilā rose pp̃
nimitā charitatē: per quā p nobis se san-
guine rubificauit. Eccl. i. Quasi flos rosaz
in dieb⁹ verni. Assimilā filio pp̃ purita-
tez. Lañ. ij. Quasi liliū puallū. Et Ter-
tio ppheta ponit spūm regefcētes cum
dī: Regesce sup̃ eū spūs dñi. In alijs ho-
minib⁹ spūs nō regefcit: q̃ habet tibi ali-
qd aut p modū p̃tistatē sicut peccatus
mortale p̃missionis. Eph. iij. Nolite co-
tristare spūm scū dei. Aut p modū extin-
guētis: sicut pctū mortale om̃ssio. I.
Thes. v. Spūm nolite extinguere. Aut p
modū aduersantis sicut ē veniale et sen-
sualitas. Gal. ij. Caro cōcupiscit aduer-

sus spū
rumul
derioz
spūs s
it qd s
missio
Nihil
nis. y
nee m
q̃ senti
bil qd
licitu
nulla
hac. n
coru
regefc
mit r
q̃ spū
vird
eius v
sece.
redyt
q̃ est a
fanci
gelto
ascēd
spūs
bā te
scere:
CS
D
dyab
stion
hionē
gine
xit: z
xit: J
pmt
uis
tōes
p̃op
digi
or. p
gn⁹
quā
CT
quo
tate

sus spm̄ zc. Aut p modū molestantis vt
 tumultus sollicitudinū: p̄trarietas desi
 derioz: p̄turbatio passionū. In xpo aut
 spūs scūs regent p̄fecte: qz nihil i eo fu
 it qd spm̄ scm̄ p̄tristaret: vt est p̄ctm̄ cō
 missionis. i. p̄ct. ij. P̄ctm̄ non fecit zc.
 Nihil q̄ extigueret vt est p̄ctm̄ om̄ssio
 nis. ysa. v. Quid est qd debui facere vi
 nec mee zc. Nihil qd aduersaret: qz
 sensualitas rōn̄ in oib⁹ obediuit. Ni
 bil qd molestaret: qz nullus tumult⁹ sol
 licitudinū: nulla p̄trarietas desiderioz:
 nulla p̄turbatio passionū in eo fuit. In
 hac. n. arca oīa erāt pacifica: hinc est q̄
 coruus regent i cadauere: qz dyabolus
 regescit i p̄tore. Job. xi. Sub vmbra dor
 mit zc. Colūba regent in viridē arbore:
 qz spūs scūs regescit in scōz m̄te q̄ sunt
 virides corā deo. Mt̄. xvij. Erit solutz
 eius viridē: in hac vīa nō regescit p̄
 scire. iō colūba de viridē arbore ad arcā
 rediit. arca vero regent in mōte: qz xps
 q̄ est arca sanctificatōis regent in spūs
 sancti altitudie z plenitudie. Un̄ z i euā
 gelio nazareoz sic scriptū est. Factū ē cū
 ascēdisset dñs de aq̄: descendit foris oīs
 spūs z regent sup eū z dixit ei. Expecta
 bā te in oībus p̄phetis vt venires z regē
 sceres in te. Tu es cīm reges mea.

Sermo. ci. C De codē dīe sermo. iij.

Missus est gabriel
 angelus a deo i ciuitatē gali
 lee. Luc. i. zc. Oliz missus fuit
 dyabolus ad euā iferens prauam sugge
 stionē: mē dacē assertionē z fallacē p̄mis
 sionē. Sed hodie mittit angelus ad vir
 ginē offerēs reuerēdā salutatōez cuz di
 xit: Ave gīa plena. verā assertōez cuz di
 xit: Inuenisti eīz gīaz apud dñm. Utile
 p̄missionē cuz dixit: Ecce p̄cipies. Quā
 uis autē deus olim miserit multas lega
 tōes z ambascatas per angelos suos z
 prophetas suos. Ista tamē sunt maioz z
 dignioz: q̄ vnq̄ misit: qd pater ex quattu
 or. P̄ Magnū eīm est ille q̄ misit: z ma
 gn⁹ nūctus quē misit: magna p̄sona ad
 quā misit: magna causa p̄pter quā misit.
 P̄mo igit magnus est ille qui misit.
 quod notat cuz dī: A deo. i. a tota trini
 tate. Nā pater ibi posuit suā potentiaz:

filius suā sapiant: spūs sanctus suāz gra
 tiaz. Tria cīm oīz erāt impossibilia. Unū
 q̄ aliqua femina itra suū vterū deū cōct
 peret. iō pater posuit ibi suā potentia: qz
 potētiā receptiuāz dīuinitatis pater b̄te
 virginī marie dedit: vt itra suū vterū pos
 sit p̄cipe deū. Unde angelus Luc. i. hūc
 p̄ceptū p̄ dei potētiāz p̄bauit. Nō erit in
 gens ip̄ssibile apud deū oē verbū. Apo
 cal. xij. Signū magnū apputē i celo. i. in
 ecclesia militante. mulier amicta sole. i.
 fulgida dīuinitate. P̄ Scd̄z ip̄ssibile erat
 q̄ virgo exstēs virgo p̄ciperet: i deo fili⁹
 posuit ibi suā sapiāz: qz saluo sigillo vir
 gitatis sapiētē sciuit itrare z sapienter
 exire. hec eīz est illa porta de qua dī Eze
 ch. xliij. q̄ oī hoi est clausa nisi solt p̄nci
 pi q̄ itrat z exīt per eā. P̄ Tertū ip̄ssibi
 le erat q̄ aliq̄ mater sine p̄ctō filii gene
 raret. Ideo spūs scūs posuit ibi suā gra
 tiā q̄ ipsaz virginē i vtero matris scifica
 uit: z postmo dū in p̄ceptu eā supuenit z
 eam purgauit atqz mundauit: ita q̄ sine
 p̄ctō p̄cepit. Ideo dī: qd cīm nascet ex te
 scm̄ vocabit̄ zc. C Scd̄o ipsa legatio su
 it magna: qz. i. magn⁹ nūctus quē misit.
 qd notat cū dī: Missus ē angelus gabriel.
 Eius aut magnitudo appet ex trīs. P̄ Unū
 est assistētia apud deū. Luce. i. Ego cīm
 sum gabriel angelus q̄ assisto semp ante
 deū. P̄ Scd̄m est victoriā p̄loz. vñ dicit
 glosa sup Dan. viij. Gabriel p̄loz p̄p̄osi
 tus est: i deo gabriel fortitudo dei it̄pre
 tat. P̄ Tertū ē reuelatio secretōz. Dan.
 viij. Gabriel fac it̄elligere istā visionem.
 Ecce q̄ magna officia. Magnū eīz est se
 creta reuelare: maius victoriā in p̄liis
 tribuere: maxmū ante deū semper assi
 stere. Et sicut videmus q̄ papa h̄z tres
 differētiās nuncioz siue legatoz: quozū
 quosdā mittit ad negocia magna: z isti
 dicunt nūcij. quosdā ad negocia maio
 ra: isti dicunt legati nō ex latere. quosdā
 ad negocia maxia: z isti dicunt legati ex
 latere. Sic deus quosdā mittit ad nego
 cia magna: vt angelos. quosdā ad nego
 cia maioz: vt archāgelos. quosdā ad ne
 gicia maxia: vt. i. illos de suprema h̄ie
 rarchia q̄ semper deo assistunt. Et ideo
 de illis legatis de latere q̄ sunt istius su

De annūciatōe beate marie

præme hierarchie. q̄daz angeluz gabriel
affirmat fuisse. vñ dicit Greg. Ad mariā
sūmū angelū mitti debuit qui sūmū om
niū nūciat. C Tertio hec legatio fuit
magna: q̄ magna p̄sona fuit ad quā fu
it missus. q̄d notat cū dī: Ad virginē de
sponsatā vīro ioseph. De qua duo dīcūt
scz q̄ fuit et virgo et desponsata. Ideo vī
dē dū ē quare xp̄s nasci voluit de vīrgie
et quare de d̄sp̄sata. De virgīe q̄d dīis
nasci voluit sūmū Angel. vt opa sua p̄ficēt
et p̄pleret. Quattuor autē modis de^o ho
minē facē p̄t. s. sine hoīe et femina: sicut
fecit adā. De homīe sine femina sicut fecit
pmā matrē euā. De hoīe et de femina: si
cut fecit nos. Et iō vt opa dī cēnt perfe
cta: q̄rtū modū faciēdi hoīem addidit
filiū suū de femina sine hoīe nasci voluit.
vt habet Deut. xxij. Dei p̄fecta sūt opa
De d̄sp̄sata nasci voluit dīis iesus xp̄s
vt in quolibet statu salutē eē oñderet. s. i
statu virgīali: infimōiali et vīduali. iō
ipsa b̄sa maria fuit virgo incorrupta et de
sp̄sata: et post mortē ioseph vīdua dere
lictā. C Quarto ista legatio fuit magna
q̄ magna cā. p̄pter quā mīsit. Lōmīit. n.
ipse deus angelo q̄rtuor legatōes. P̄ Pri
ma vt ipsaz b̄faz vīrgīnē saluaret. q̄d se
cit q̄s dixit. Alue gr̄a plena. Bern. Indu
cit nos ad salutatōz marie gabrielis exē
plū: Joānis tripudiū et resalutatōis lu
crū. P̄ Scda legatio quā p̄mīsit deus an
gelo est: vt salutātē p̄fortaret. Lū eīz vir
go salutātēz audīssēt turbata ē in ser
mone angeli. B̄sa ergo virgo maria tur
bata fuit: nō turbatōe ipatīetie sed vere
cundīe: p̄pauoris et admiratōis. Angelus
autē in specie iuuentis speciosi ad eā itra
uit in cubile. iō fuit multū turbata et pa
uēfacta. Unde cātā: Et expauescēs vīr
go de lumīe. Noua et īsolitā salutatiōe
angelus: b̄se vīrgīnē fecerat. iō fuit sc̄do
turbata. i. admirata. iō angelus b̄faz vir
gīnē sic verecū datā: sic pauēfactā: sic ad
mīratā p̄fortauit dicens. Ne timeas ma
ria. Propriū enīz boni angeli est terrere
in p̄ncipio: p̄fortare in medio et lētificare
in fine. Alii autē angeli qui se transfor
mant in angelos lucis: in p̄ncipio q̄dez
terrent multū: et in medio magis: et in fi
ne maxīme terrēt. P̄ Tertia legatio que

cōmissa fuit angelo ex parte dei ad bea
taz vīrgīnē est: vt p̄fortatā magnū filius
generaturā nūciaret cū dīxit: Ecce p̄cipi
es et paries filiū tē. hīc erit magnus tē.
Vbi oñdit ipm cē magnū ex origīe cū dī
xit: Filius altīssimi vocabī. Et potenti
dīnatōe cū ait: Dabit illi dīis deus sedes
dauid p̄is eius. Ex nobili subditōe p̄f
se mōe cū dīc: Et regnabit i domo iacob
in eternū. Nō dīxit i domo esau: q̄nō re
gnat in malis s̄i bonis. Et ex eterna du
ratōe cū dīxit: Et regnēt nō erit finis.
P̄ Quarto: q̄ ipsaz generatē vīrgīratem
seruaturā p̄mīteret. Quēstio. n. maria
dīcēs: Quomodo fiet illud q̄m vīrūz nō
cognosco. Alī si dīcat: Lū tres sunt modī
generādī filīū. s. spūalī: naturalī et sup
substantialī. Si itelligas q̄ generabo
ip̄z spūalī: magnū q̄d ērī: sed tamē ad
me nīpīl p̄tinebit. Si aut itelligas q̄ na
turalī. s. q̄ volūtas dei sit: vt de sponso
meo ioseph naturali more generē. Ma
ria q̄d ērī. Gaudebo. n. de tā nobili p̄
le: sed nō gaudebo de per dīta vīrgītate.
Si aut itelligas q̄ supsubstantialī et mī
raculose: hoc q̄d maxīmūz erit. Gaude
bo eīm de tā nobili p̄le et cōseruato pu
dore. Et tūc angelus eī exposuit q̄ terro
rē nō p̄cipet. s. supsubstantialī dīcēs: Spūs
sanct⁹ supueniet īter: et virtus altīssimi
obūbrabit tibi. Et pueniēter dīcit: Obū
brabit tibi. Deus. n. lux est iaccescībīlī.
i. Thīm. vi. Lucem hīrat iaccescībīlī: est
ignis iextīgnībīlī. Heb. xij. Deus noster
ignis p̄sumēs ē et dulcedo iextīgnībīlī. Ec
cl. xxij. Spūs meus super mel dulcet.
Virgo igit habēdo deus i suo vīro ha
buit lucē iaccescībīlī: ignē iextīgnībīlī
et dulcedīnē iextīgnībīlī. Sed si oculus ad
vīrūz solis reuerberat. si caro modicum
carbonis tactū nō parit. si ex īmensitate
gandij q̄s moxī. quomodo virgo beata
q̄ pura creatura erat: potuit respicere in
lucē tam īfīnīte claritatis parī tantūz ca
minū dīuīstatis. sustinere dulcedīnē tam
īfīnīte iocūdītatis. Proculdubio nō po
tūisset nīlī virtus altīssimi obūbrāssēt.
Lux eīm iaccescībīlī se sibi obūbrāuit:
q̄n tēste. i. terrene carni. se vīnuit. Et sic
lucē i testa tāq̄ i lucerna videre potuit.
Ignis q̄dez iextīgnībīlī et dīuīnus se

sibi ob
corpu
lorē su
se sibi
ne vel
cūssim
extrise
tissim
vniuit
do iest
lutata
lertica
ce an
leuī
xit. ter
uit: ma
magn
C Se

quā tā
plena.
Scīfic
quā re
tus ill
Spūs
tīficat
eīs ex
Quā
re reb
plū: et
saluta
Et ip̄
pera d
chre a
p̄y. U
la. Et
in oīe
dīnat
loz. J
p̄man
excell
te cali
benū
re salt
cū cor
Quī
frequ

sibi obſcū: aut: q: inter ſe ⁊ aiam virgīs
corpus aſſumptū mediū poſuit. ⁊ ſic ca-
lorē ſuſtinere potuit. Dulce dō ieffabilis
ſe ſibi obūbrauit: q: tantā dulce dñe car-
ne velauit: ſicut hō hñs in ore aliqd̄ dul-
ciſſimū: tāta dulce dñe temperat: q: aliq̄
extriſeco ipſaz velat. bñ ergo dñi virt⁹ al-
tiſſimū obūbrabit tibi. dum ⁊ lux teſte ſe
vniuit ⁊ ignis mediū iteꝛpoſuit: ⁊ dulce
dō ieffabilis ſe velauit. Tūc maria ſic ſa-
lutata: ſic p̄ſortata: ſic de magnifica ple-
terificata: ſic d̄ pudore certificata ait: Ec-
ce ancilla dñi ⁊c. Nō ē credēdū q: iſta ſic
leuit̄ p̄ulerit: ſz q: ipſa i terra genua fle-
xit. terra oſculata ē: oculos ad celū leua-
uit: man⁹ ⁊ brachia i celū extēdit. ⁊ ſic cū
magno gaudio dixit: Ecce ancilla dñi ⁊c.
C Sermo. cii. C De eodē Sermo. v.

A De gratia plena
dñs ⁊c. Nullus ſufficienter
laudare ⁊ ſalutare pōt illaz
quā ſalutauit angelus dicens: Alue gr̄a
plena. quā ſciſcitant pater altiſſim⁹. p̄o:
ſciſcitant tabernaculū ſuū altiſſim⁹. p̄o:
quā reuerſi dei fili⁹. Luc. ij. Erat ſub dñi
tus illis: cui ſe p̄miſit ſpūs ſcūs. Luc. i.
Spūs ſcūs ſupuenſet in te. quā tot⁹ bea-
tificat ⁊ admirat mūdus. Jbidem: Ecce
ex hoc bñz me dñe oēs generatōes
Quāuis aut digni nō ſum⁹: tñ eā ſaluta-
re debem⁹: ⁊ ppter debitū ⁊ ppter exem-
plū: ⁊ ppter fructū. C Debitū qdē eſt: q:
ſalutatio debet amicis: beneficiis ⁊ dñis.
Et ipſa eſt amica nra. Cant. ij. Surge p̄-
pera amica mea. Eccl. xxij. Ego mī pul-
chre dilectōis. i. q: pulchre diligo ⁊ pul-
chre amari volo. Et ⁊ bñſicia nra. Sap.
vij. Venerūt mīhi oīa bona pariter cū il-
la. Et dñs nra. Eccl. xxij. In oī p̄p̄o ⁊
in oī gēte primatū tenui ⁊c. Ipſa enim
dñs in celo. iō dicit: In oī p̄p̄o. ſ. ange-
loꝝ. In mūdō. iō ſubdit: Et in oī gente
p̄matū tenui. In iſerno. iō ſubdit: Dñm
excellētū ⁊ ſublimū colla p̄p̄ta virtu-
te calcaui. Quia ergo eſt amica nra de-
bem⁹ eā ſalutare deuote. Et ille deuo-
te ſalutat: q: ſalutat eā cū ſincera itentōe:
cū cordis attentōe ⁊ cum fidei deuorōe.
Quia iſtī bñſicia nra eſt: debet ſalutari
frequēter. p̄a. xxij. Sume cytharā. i. ſa-

lutatōes angelicā: ⁊ circuitus ciuitates. i.
beata virgīnē in qua eſt vnitas ciuituꝝ. ſ.
cogitatōes in ipm̄ deū vnitariū. Deinde
ſubdit: Bene canē: frequētia cantū: vt
memoria tui ſit. Quia eſt eſia nra ⁊ ſalu-
tari humilit̄. ſ. cū genuflexiōe. Nō eſt ma-
gnū ſi hō ad ſalutatōes illam genua po-
nat in terrā. ad cuius platōes rex reguꝝ
deſcēdit i terrā. nō eſt mirū neq: magnū
ſi ſe humiliat vermiculus: cū ad illā ſa-
lutatōes altiſſimus fact⁹ eſt paruus. nō
eſt magnū ſi homo genua in terrā figat:
qñ reginā celi ⁊ terre ſalutat. C Sēdo de-
bem⁹ eā ſalutare ppter exēplū. Habe-
mus eīz exēplū ab angelo: q: eā ſalutauit
in thalamo. A Joāne q: eā ſalutauit in
vtero. A filio qui eā ſalutauit in celo. iij.
Reg. ij. Surrexit rex i occurſu matris:
adorauitq: eā. i. ſalutauit. Ideo debem⁹
erubere eā. ſ. nō ſalutare poſſē tales
eam ſalutā. Eccl. xli. Erubere a ſalutā-
tibus de ſilēſio. C Tertio debem⁹ eā
ſalutare ppter fructū. Ipſa enī ſalutan-
tem reſalutat. Eccl. xxij. Obuſabit illi
quasi mater honorificata. Obuiam⁹ eim
ſibi oratōibus deuotis. Obuiat ipſa no-
bis auxilijs oportūis: dādo nobis. ſ. pa-
neꝝ gratie. Un̄ ſubdit: Libauit euz pane-
m̄ ⁊ intellectus: virtutē p̄ſeuerantie. Un̄
ſubdit: Et firmabit in illo ⁊ non ſectet̄.
Et exaltatōes glorie. Un̄ ſequit̄: Et exal-
tauit illū apud p̄ximos ſuos. Vel pōt
dici q: hec ſalutatio eſt dīcēda: q: virgī-
nī multū placet: ⁊ dyabolo multū diſp̄l̄-
cet: hoībus multū p̄deſt. ⁊ Placet qdē
virgīnī quādo audit ſalutatōes quā ſibi
detulit fidelis paranympus: que ſibi
gaudiū maximū fuit. Unde dicit: Exul-
tauit ſpūs meus ⁊c. Quā audit celeſtem
cantionē quā ſibi detulit ioculator: deuo-
tus. que caratto rāte ſuauitatis fuit q: p
uocauit ad carādū ⁊ ipſaz cū dixit: Ma-
gnificat anima mea dñz. Et angelos qui
dixerūt: Gloria in excelsis deo. Et totum
mūdū. p̄a. Letent celi ⁊ exultet terra.
Quā audit epiſtolā quā ſibi detulit fide-
lis nūcius: in qua p̄tinebat prosperitas
amicorū: ⁊ deſcriptio capſuorū: ⁊ vīſio: ſa-
hoſtiū. Prouerb. xv. Alq̄ frigida aie ſit iſtī
⁊c. Iſta aut epiſtola ſm̄ Ber. fuit in p̄ſi-
ſtorio ſtūitatis ſeu triſtatis dīctata:

De annūciatōe beate marie:

digito dei descripta: et vni de fortissimis palatii ad deferendū delegata. Quā audit legationē quāz sibi dētulit solēnis legatus. p. quāz sibi annūciabat q. in regnam erat assumēda. Bernar. Egredit Babitel de rege ad reginā. de impatore ad impatricē. et eo forte alacrius ut. s. euz. angelū prius regē haberēt habituri eēnt et reginam. p. Scdō diabolu multū displicet. Displicet eim sibi illa salutatō: q. sibi ē ad dissecationē. Lū enim sit inuidus displicet: vidēs q. p. illaz salutatōez hō acquirat salutē. Displicet sibi illa cōtatio: quia ē sibi ad molestationē. Lū. n. sit in luctu molestas quādo eā audit. Ecc. xxy. Adhūca i luctu iportuna narratō. Displicet sibi illa cplā: q. ē sibi ad cōturbatōez. Lū eim sit tyrānus displicet sibi q. per illaz amittit capitiu. Ysa. xlij. Educēs de cōsolatōe vinctū et. Displicet sibi illa legatō: q. ē sibi ad indignatōez. Lū eim sit superbus idignat q. a muliere sit victus. Judith. ix. Erit eim memoriale dñō q. manus femine detecerit eum. Nec mirū si tñ sibi displicet illa salutatō illa cātō illa eplā: illa legatō: q. per illam fuit terribus. Lanf. vi. Terribilis ut castrorum acies ordiata. Fuit cōfusus. Judith. xvi. Tradidit eū i manus femine: et cōfudit eū. Fuit cōtutus. Gen. iij. Ipsa conteret caput tuū. Fuit mortuus. Judic. iij. Inter pedes israh. i. virgis defecit: et mortuus ē. Syfara. i. diabolus. Et iō cū illam salutatōem audit: tmet ac si audiret toñitruum quo rotet et terreat. ps. Vox tonitruū tui deus i rota. Ac si videret clauaz qua pcutat. Nume. xxiij. Cōsurget virga de israhel et. Ac si videret gladiū quo iugulet. Judith. xij. Amputauit iudith pugione caput holoferni. Ac si videret clauū et malleū quo excerebraret. Judic. v. Sinistrā manū misit ad clauū et dexterā ad fabrioz malleos. Epa syfara. i. diaboli valde pforas. Nō solū autez displicet sibi illa salutatō: sed et oīa verba que sunt i ea. Displicet eim sibi elue i. sine v. cū ipse eternū v. pcurauerit. Lū qz audit nosare mariā. cū ipā eū cōtinue rit. Lūqz audit grā plena. cū ipse pīmos pētes grā euacuauerit. Lū audit domi nus tecū: cū serpens sit et fuerit. Lūqz au-

dit bñdicta tu i mulieribus: cū ipse male dictionē i duxerit. Lū audir bñdictus fructus vētris: cū per suā suggestionem fructus mulieris fuerat maledictus. Tertio hec salutatō hōi multū pdest. 125. n. aliqñ ē imundus p culpā. tenebrosus p ignorantiam. vacuus p priuationē grē. solus derelictus a diuina ptectōe. maledictus maledictōe pene eterne. et famelicus a celesti refectōe. Sed qui ē imundus ad tam sanctā accedat que ē sine ve culpe: i deo dī elue. Qui ē tenebrosus accedat ad tā illuminatā: iō dī: Maria que i terpretat illuminata. Qui ē grā vacuus accedat ad tā repletā: iō dī: Bñ plena. Qui ē solitarius ad tā saturatā accedat iō dī: Bñ tecū. Qui ē maledictus accedat ad tā bñdictā: iō dī: Bñdicta tu i mulieribus. Qui ē celesti bñdictōe et refectōne priuatus accedat ad ipam tāl fructu in inensum totatā: iō dī: Et bñdictus fructus ventris tui. C. Sermo. c. ij. C. De eodem. Sermo sextus.

Maria gratia plena dñs tecū. Solēt mulieres sex grās affectare tpalit quas beata Maria virgo habuit spūaliter que in angelica salutatōe optant. C. Palmo nāqz habuit pulchritudinē: euz dī: elue. i. sine ve peccati. Fuit eim tam pulchra q. fuit sine macula. Lanf. iij. Tota pulchra es amica mea et macula nō ē in te. Ipsa eim fuit pulchra: q. sine peccato originali. Tota pulchra: q. sine peccato mortali. Et sine macula: q. sine peccato ventali. Et nō tantū fuit pulchra: sed habuit pulcherrima ornāmēta. Be q. dī in ps. Dñs glia eius sicut regis ab ipso i fimbriis aureis. Habuit eim vestimentūz varietatē per vītutū diuersitatē: iō dī: Cū amicta varietate. Interius isformatum p sincerā intētionē: iō dī: Dñs glia eius sicut regis ab ipso. Exterius auro feratū i feratū p charitatez: iō dī: In fimbriis aureis. Eius eim charitas et vsqz i fines pserauit. et vsqz ad pauperes se extendit: q. sunt quasi fimbrie i vestimento celestic. C. Secūdo excellētiā et nobilitatem habuit. cum dīc Maria que iterpie

tas dñs. Est aut triplex nobilitas. Prima
est origis: que causas ex carnis ppagatio
ne. Secunda moris: que causas ex moris cōpo
sitione. Tertia virtutis: que causas ex vir
tutum posse hñde. Istas triplicē nobilita
tem ipa habuit. De qua dñs in ipa. Altit
regina a dextris tuis: ecce nobilitas ori
gis. In vestitu deaurato. i. cū corpe mor
bonestate pclaro. ecce nobilitas moris.
Circa data varietate. i. virtutū multipli
citare: ecce nobilitas virtutis. Tercio
habuit dñitatu plenitudinē: cum dñs.
Sra plena. Habet aut deus quadruplicē
mensurā grē. scilicet: bonā coagitatāz;
et superfluentē. vt habet Luc. vi. Bōa mē
sura ē mensura sufficēte quāz hñt oēs
scilicet ad sui iustificatōez. Cōserta ē mēsurā
abundantie quāz habuerūt apli ad suāz
cōuerfatōez et aliorū saluatōez. Coagita
ta ē excellēte quā habuerūt i ptero san
ctificati. Superfluentē est mensura affluē
tie que fuit i xpo. Oēs aut has quartorū
mēsuras grē virgo Maria habuisse vñ.
Unde ipa ait. Eccl. xxiij. In me oīs grā
vite: quo ad grām iustificatōez. Et verita
tis: quo ad grām alios cōuertēte et salu
tāntem. Et virtutis: quo ad grām pñr
mantem. Et a generatōibus nris ad mē
plemīti: quo ad grām superfluentem.
Quarto habuit spōsum amabilem: cu
z dñs. Bñs tecū. Circa qd notandū q quā
druplex ē vnitas. Prima ē carnalis q ē
iter sponsū et sponsam. Secūda ē na
turalis: que est iter patrē et filiū. Terc
tia ē socialis: que est iter amīcū et amīcū
et aiām. Ista quadruplicē vnitate domi
nus erat secū. C Prius vnitate carnali q
est iter sponsū et sponsam. Christus enim
cū ea in mōnū cōtraxit: et eaz i spōsam
accepit. Osce. ij. Spōsabo te mihi i fide.
ps. Ipe tāquāz sponsus pcedēs de thala
mo suo. Sponsatam valde amauit. De
ster. ij. Adamauit eā rex super oēs mulie
res. Adamatāz sibi cōiunxit et vna caro
facta fuit: q caro xpi erat caro virginis.
Ben. ij. Erūt duo i carne vna. Secūdo
fuit eaz ea vnitate naturalis: que est iter
mīem et filiū. Ex qua vnitate fiebat q ip
sa diligebat filiū tāquāz rem suā. y. Reg.
i. Sicut mater vnicū filiū diligit: ita te

diligebat. Et filius honorat matrē tāq
causam suā honorādo ipam mīra: quia
sibi subditus fuit. In morte: q ad ipam
venit. Et post mortē: q ipam ad dexteraz
suāz collocavit. Et ipi abo sibi mutuo cō
pariebant: tāquāz hñtes aiām suā. Luc.
ij. Tuā ipi aiāz ptransibit gladi. Terc
tio fuit secū vnitate sociali: que ē inter
amīcū et amīcū. Ipi eiz diligebāt se mu
tuo. Cant. viij. Ego dilecto meo: cōuer
sio etus ad me. Ipi idē velle et idēz nolle
habebāt. Cant. ij. Dilectus meus mihi: et
ego illi. Immo etus i eis cor vñus et aiā
vna erat. Si etim de credentibz dicitur
Act. iij. Erat eim eis cor vñum et anima
vna. multo excellētus ista vnitas i filio
et mīe erat. Quarto fuit eaz ea vnitas
te spūali: que ē iter deū et aiām. Ad eo q
dem fuit secū vnitas p amorē q tota fuit i
amorē cōuerfatōez dñi: Apocal. xij. Aduli
er amīcta sole: q tota ex amore facta est
lāguīda. Cant. ij. Fuleite me floribz. Mi
pate a me malis: q amorē lāgueo. q tota
fuit amore liquefacta. Cant. v. Alia mea
liquefacta ē q tota fuit amore xpi vul
nerata. Vñ aut sponsa. Cant. ij. Vulne
rata charitate ego sum. Quinto hñt
famā celebrē: cu z dñs. Bñ dicta tu i mulie
ribus. Ipa eim fuit famosa deo p humi
litate. angelis p virginitate. hominibus p
secūditate. De his tribus dñs Iudith. xv.
Tu glia hīerusalē. i. dñi: qd ē visio nre
pactis. Tu letitia israel. i. angelorū: q sem
per respiciūt faciē patrīs. Tu honorifi
centia ppli nri. i. totius generis humani
Et sequit: Quia fecisti viriū deūz. i. per
tuāz humilitatez ad terrā trahēdo. Et
cōfortatūz cor nūi: per tuāz secūditatez
humano generi salutez inueniēdo. Et q
castitatez amaueris: virginitate cū ange
lis cōseruando. Propter hanc famā ce
lebrez ipa dicit. Beata me dicent oēs ge
nerationes. Quia et cōiugate ppter plē
quāz habuit: et vidue ppter cōtinentiam
quam seruauit. et virginēs ppter inte
gritatez mētis et eriaz corporis quā cu
stodiuit. Sexto habuit plēn nobilez.
cu z dñs. Et benedictus fructus vētris
tui. Ista est illa benedictio de qua dicit
Ben. xxiij. Dñs tibi deus te rore celi et d
pinguedine terre abundatiaz vñi fru

De annūciatōe beate marie.

menti et olei. De quo etiam fructu dicitur in ps. Et fructu frumenti vini et olei sunt multiplicati sunt. In isto fructu fuerunt tres substantie. scilicet caro que significat per fructum: que fuit mortua in passione. pulchrauit in resurrectione. et multum fructum attulit in ascensione et spiritus sancti missione Joā. xij. Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit etc. Per oleum significat eius animam: que oleo sancti spiritus fuit plena. Ysa. l. Unxit te deus deus tuus etc. Per ipsum vinum quod letificat cor hominis significat ipsa diuinitas que est letitia sanctorum. Est igitur iste fructus benedictus. et quantum ad carnes que pro nobis passa fuit et resurrexit. et quantum ad animam que spiritu sancto plena de sua plenitudine nobis effudit. et quantum ad diuinitatem in qua nostra letitia et beatitudo consistit etc.

¶ Sermo. c. l. ij. C. De eodem die. Sermo septimus.

Ale maria gratia plena etc. Ista salutatio angelica ponitur sex cause quare debet aliqua domina salutari que prout plene in omnia nostra virgine Maria gloriosa inuenitur. C. Salutanda est quidam domina nostra tam formosa: quod notatur cum dicitur: Ave. i. sine peccati. Nulla enim peccati macula in ea fuit: et ideo fuit plene formosa et pulchra exstitit. Ut vero eius pulchritudinem melius videamus notandum quod est quintuplex pulchritudo. ¶ Prima est spiritualis: que consistit in decore virtutum. De qua dicit Thren. iij. Saphiro pulchriores. Ista pulchritudinem ipsa habuit. De qua dicit i. ps. Specie tua et pulchritudine tua etc. Deo. n. virtutes ipsa possedit. Eccl. xliij. In me omnis gratia vite et virtutis etc. ¶ Secunda est pulchritudo moralis que consistit in opus fitione morum. De qua dicit Sap. iij. O quam pulchra est casta generatio cum claritate. i. cum morum honestate. Ista pulchritudinem ipsa habuit. De qua dicit Lant. viij. quam pulchri sunt gressus tui: i. calcamentis filia principis. Gressus vero anime sunt virtutes eius: et calcamenta gressuum anime sunt opera virtutum eius. De pulchritudine autem morum eius ait Ambrosius in libro de virginibus.

Nihil in Maria totum in oculis. nihil in verbis perax. nihil in actu verendum. non gestus fractior. non incessus solutior. non vox petulantior. ¶ Tertia est pulchritudo celestis. De qua pulchritudo dicitur in ysaia. xxxij. Sedebit populus in pulchritudine pacis. Ista pulchritudo dicitur ipsa possideret: quod per ceteros sanctis in gloria magis fulget. scilicet ut non solum mundus sed etiam illuminat paradisum. Bernardus. Maria pre sentia totius illustrabit orbis: a deo ut ipsa et celestis patria solito clarius rutillet virgine lampadis irradiata fulgore. ¶ Quarta est pulchritudo angelica. De qua pulchritudo dicitur in Ezech. xxxi. De lignum paradisi non est assimilatum ei et pulchritudo domini eius. Ista pulchritudo dicitur habuit ipsa beata virgo: quantum virginitatem illustrata servauit. Maior tamen fuit puritas beate virginis quam angelorum. Fuit enim infra puritatem divinam puritas beate virginis: sed supra puritatem angelicam et humanam. Anselmus. sic ait. Decebat ut beata virgo niteretur et puritate qua maior sub deo nequit intelligi. quoniam omni puritatem angelicam et humanam transcederet. ¶ Quinta est ipsa pulchritudo divina. De qua dicit Hieronimus. xxxi. Benedicat tibi dominus pulchritudo in fine. Ista pulchritudo dicitur et beata virgo habuit: in cuius vtero ipsa divina pulchritudo noue mensibus habitauit. De quo dicit i. ps. Concupisceret decorem tuum. Hieronymus. Si martem diligenter aspicias nihil est virtutis. nihil speciositas. nihil candoris. nihil meriti. nihil glorie. nihil gaudij. nihil salutis: quod ex ipsa non resplendeat. C. Secundo salutanda est domina tam luminosa: quod notatur cum dicitur: Ave. Maria que interpretatur illuminatrix. De ipsa autem illuminata dicitur in Apocal. xij. Mulier amicta sole et luna sub pedibus eius. Ex quibus verbis tam dicta habet quod ipsa beata virgo est illuminata a superno: cum dicitur: In capite eius corona duodecim stellarum. i. noue ordinum angelorum. et trium totum semper martyrum confessorum et virginum. Et illuminata ab infero: cum dicitur: Luna sub pedibus eius. Habet et ecclesiam sicut militantem sub protectione: et triumphantem sub sua dominatione. Est etiam illuminata ab exteriori: cum dicitur: Amicta sole: id est

fulgida cōuersatōe. Illuminata ab inte-
riori: Ideo dicit: In vtero habēs. Dabu-
it enim nouez mēibus in suo vtero diui-
num splendore. Illuminata a dextris:
quā in prosperitate habuit sapientias. Et a
sinistris: quā in aduersis habuit patiētia.
Ideo dicit quod date sunt sibi due ale per
quas volauit in desertū. i. in celū. De ei-
us etiam luminositate dicit Lant. vi. Que est
ista que p̄gredit velut auroa cōsurgēs
pulchra vt luna. electa vt sol. terribilis
vt castrorū acies ordinata. In die nihil
pulchrius sole. in nocte nihil pulchrius
luna. In cōfinitio diei et noctis nihil pul-
chrius auroa. in certamine nihil pul-
chrius castrorū acies ordinata. Ip̄a igit
peccatores purgat a tenebris lumie gra-
tie sicut: ideo assimilaf aurore. Errantes
dirigit luce sue sapientie: ideo assimilaf
lune. Ac frigidos accēdit calore cha-
ritatis sue: ideo assimilaf soli. Dēmo-
nos terret fulgore maiestatis sue: ideo
assimilaf castrorū acies ordinata. Cetero
salutanda ē domia taz gratiosa: cū di-
citur: Gratia plena. Magnū ē habere
potētiā receptiuā gratie quas habent
mali quādiu sunt in via. Sed ea carent
dānati in pena: qui vltērius nō possunt
redire ad grāz. Lu. xvi. Inter nos et vos
chaco magnū firinatū est. Maius ē ha-
bere guttas gratie quā habēt boni: qui
tantū sunt imperfecti. Qui biberit de flu-
tuo paradisi: cuius gutta maior ē ocea-
no restat vt in eo sitis mūdi penitus sit
extincta. Maximū est habere calicē vel
plēitudinē gratie quas habēt viri p̄se-
cti: qui quodāmodo de amore sūt ebrii
ps. Laltz meus inebrians q̄ preclarus ē.
Quā maximū est eē in fonte grē. in quo
sunt beati. Be quo fōte dicit in ps. Quo
niā apud te est fons vite et c. quā felix er-
go ē virgo maria que nō tantū potētiā
receptiuā gratie. nō tantū guttā gratie
nō tantū calicē et plēitudinē gratie: s̄
etiam fontes et flumē habuit oluz gratia-
rum. Bernar. Uelēmētia desiderij ser-
uore dilectiōis puritate oratōis fontem
attingit pietatis vt hauriret super ange-
los quas refundat hominibus aquas vi-
uam. C Quarto salutanda est domia taz
gloriosa: cū dicit: Domin⁹ tecū. Fuit q̄

dem secū dñs pater: qui fecit eā tam po-
tentem. Eccle. xxiij. In hierusalē pote-
stas mea. Domin⁹ filius qui fecit eā tam
sapientē. Proverb. xxiij. Mulier sapiēs
edificat domū suā. Domin⁹ spūs san-
ctus: qui fecit eā tam clementē. vnde
dicit olīua. Eccle. xxiij. Quasi olīua spe-
ciosa in campis. Et ideo potenter i mor-
te nos defendit. vnde dicit: Tu nos ab
hoste ptege. Sapienter post mores nos
suscepit. vnde sequitur: In hora mortis
suscipe. Clementer in vira iustis gratias
et peccatoribus misericordiaz infundit.
vnde premittitur. Maria mater gratie
mater misericordie. Eccle. xxiij. Ego ma-
ter pulchre dilectiōis quo ad grām quā
iustis tribuit. et timoris: quia hostibus ter-
ribilis extitit. et agnitōis: quia sapienter
nos deducit et sancte spei: quia clementer
peccatorū ventam infundit. C Quinto
salutanda est domia tam famosa: cū di-
citur: Benedicta tu in mulieribus. Ne-
re est benedicta non solum in mulierib⁹
sed super omnes mulieres: quia cū tri-
plex sit status mulierū scilz virginū:
viduarū: et cōiugarū. Quicquid boni
tas est in triplici statu ip̄a habuit. Quic-
quid autem mali est siue defectus ip̄a
vitauit. In ip̄a virginitate quidē est
quoddā bonū scilz integritas carnis.
et quoddam malū scilz sterilitas proliis.
In viduitate vero est quoddam bonum
scilz libertas animi. et quoddam malū
scilz solitudo consortij. In coniugio ve-
ro est quoddā bonum scilz secunditas
proliis. et quoddam malum scilz coru-
ptio carnis. Beata igitur virgo Ma-
ria est benedicta super omnes mulieres
quia fuit virgo sine sterilitate. vi. dū si-
ne solitudine. coniugata sine corruptōe
Judith. xv. Vtriliter fecisti quod castitates
amaueris. et post virum tuum alterum
nescueris. Ip̄a nāq; viriliter fecit: quia
fuit mater incorrupta. Castitatem ama-
uit: quia fuit virgo secunda. et post mor-
tem viri sui alterum nescuit: quia fuit
vidua et totā trinitati sociata. C Sexto
salutanda est domia tam fructuosa: cū
dicitur: Benedictus fructus vētris tui.
Ille autem fructus sū Bernar. fuit be-
neditus: in odore: in sapore: et in spei.

De cena domini

cle. Odo: autem istius fructus tatus erat
q patrem reconciliauit. Bene. xxvij. Ecce
odor filij mei q omnes expulit & tur-
bavit. Ecce. xxvij. Quasi enim mirrha
electa de di suauitatem odoris qd totum
mundu repleuit. De hoc Job. ix. Bies
mei transierunt quasi naues poma por-
tantes. Christus enim p mare huius mu-
di nauigauit & nobis odorem suu religit.
¶ Secundo est iste fructus bñ dictus i sa-
pore cuius sapor: est ra dulcis q appeti-
tum puocat. Ecce. xxvij. Qui eduit me
adhuc esurient q oia amara dulcorat.
Deut. xxxij. Inundationes maris quasi
lac fugiet. q omnia alia dulcia in insip-
ditate pmutat. Prover. xxvij. Antima sa-
turata calcabit fauu. ¶ Tercio est bñ di-
ctus in specie. Eius enim spēs est tam lu-
minosa q reguit in nobis magna pu-
rificatione vt ipaz videre valeamus. Mat-
the. v. Beati mundo corde qm ipsi deus
videbunt. tam gratiosa q ibi est nostra
delectatio. Hester. xv. Facies tua plena ē
gratiaz. tam gloriosa q ibi est nra beati-
tudo. Ioan. viij. Hec est vita eterna vt co-
gnoscant te solum regē deū & quē misisti
tesum xpm zc.

¶ Sermo. cv. ¶ In cena dñi. Sermo. l.
Afferam paucillum aque & lauē
tur pedes vestri requiescite
sub arbore. ponamqz buccl-
lam panis & pfortet cor vestr. Ben. xvij.
Ista verba que Abrahā angelis dixit pnt
esse verba xpi dicta in cena apostolis sit-
tis. Fecit enim cū eis cenā in qua quattu-
or genera ferculoz apposit. s. Exēplū.
Medicamentū. sacramentū. & documē-
tum. ¶ Exēplū humilitatis impendit
in pedū ablutōe cum dicit. Afferā pau-
cillum aque & lauē pedes vestri. De
isto enim exēplo ipse dicit. Exēplum
enim dedit vobis zc. Lauit autē eorūz pe-
des nō tm corporales sed ēt spūales qua
druplici aqua que in pñti euangelio d
signat. ¶ Primo. n. aqua materiali. d q
dicit. misit aqua in pelum & cepit laua-
re pedes discipuloz. Et hoc vt dictum ē
fecit in exēplū humilitatis. Aug. didi-
cimus fratres humilitatē ab excelsō. fa-
cimus inuitē humiles qd humiliter se

cit excelsus. nec de dignet qd fecit xps fa-
cere xpianis. Luz. ii. ad pedes fratrum
clinas. corpus ēt in corde ipso vel excitat
vel si iam inerat pfirmatur humilitatis
affectus. ¶ Secundo lauit aqua sacramē-
tali. De qua dicit. Qui lotus est nō indi-
get nisi vt pedes lauet. Ibi dicit glosa.
Ex his verbis intelligimus baptizatos
fuisse apostolos & si nō legat. vbi Augu.
Totus homo in baptismo abluit s; eūz
in rebus humanis postea linat. vtiqz ter-
ra calcat. Ipsi ergo affectus humani q
si pedes sunt. vbi ex humanis reb affic-
mur. Quotidie ergo lauat pedes in no-
bis qui interpellat p nobis. Nec videt
absurdū attenda hīc dīne neqz mirū si
homo ē ppius ad pulueres pprehē-
dos q est puluis in naturitate. in vita. &
in morte. Nam de puluere fuit pditus &
in puluere ē resoluendus. & puluerū hz
corpus. Bene. iij. Puluis es. ecce quia d
puluere pditus & in puluere mībis. ecce
q puluerū hz corpus. Loquar ad dñm
meū cum sim puluis & cinis qz igit tot
homo est puluis. & simile appetit suū si
mille. Ideo affectus humani ppius sunt
ad pulueres pprehēdos. id sepe sunt la-
uandi ne ipsi affectus in natura pulue-
ris puerant. Augu. Talis nāqz ē vnus
quisqz qualis dilecto sua. Si terram di-
ligis terra es. Si deum diligis deus es.
¶ Tercio eos lauit aqua spūali que ē aq
spūs sancti. de qua dicit. Et vos mundi
estis. sed nō oēs. nō enim intelligitur de
lotōne materiali q: oēs lauit. nec sacra-
mentali. q omnes baptizati erant: sed d
lotōe spūa sancti quā iudas nō habebat
De qua aqua dicit Ezech. xxxvi. Effun-
dam sup vos aquā munda & munda bi-
minā ab oibus iniquitatibz vestris. de q
bus iniquitatibz dicit Job. viij. Induta
est caro mea putredie quo ad iniquitatē
luxurie & sordibus pulueris quo ad
iniquitatē auaritie. cutis mea aruit &
ptracta est quo ad iniquitatē supbie.
Supbia. n. facit cor aridum iuxta illud
Ecce. vi. Nō te extollas i cognitōe ante-
tue. & reliqueris velut lignū aridū i hēre
mo. Ab isto triplici iniquitatē munda-
ri debemus. ij. Cor. vij. Mūdemus nos
ab oi iniquitatē carnis. ecce mundatō

a luxu-
bia pñ
datio
qd agi-
uit aq-
uit de
bebis
vj. La-
eas in
star la-
entm
gulo a
igne a
ni mī-
bz exc-
tus &
p med-
ar des-
Job. x-
ne. ¶
fercul-
dicina
qd noi-
re. s. cr-
rabat
bor ca-
circa t
amore
da. & i-
exceca
benu-
ibi mu-
male l
Regū
lecti se
tantā
tē dei-
geritū
gnific-
edera
mus c
le exce-
vbi di-
rū vñ
¶ Te-
menti
nso pñ
panis
vteri
tqua
te ver-

a luxuria et spūs. ecce mundatio a superbia p̄ficientes sanctificatiōem. ecce mundatio ab auaritia. Sanctū enim idē est qd agios et sine terra. Quarto nos lauit aqua celesti que de suo latere emanauit de qua dixit. Si nō lauero te nō habebis p̄m meū. de hac lorōe dī Apoc. vij. Lauerynt stolas suas et dealbauerūt eas in sanguine. Sanguis enim xpī in stola lactis h̄z animas dealbare. Sanguis enim p̄tute caloris in hac puerit̄ sanguis aut xpī in corpore suo fuit excoctus igne amoris. de quo dī Luc. xij. Ignē veni mittere in terrā etc. In corde aut nro d̄z excoquit vbi sunt duo vbera. s. intellectus et effectus. In intellectu d̄z excoquitur meditatioem. ps. In meditatioe mea exardefcit ignis. Et in affectu p̄ deuotiōem Job. xxxix. Pulli eius lambūt sanguinem. Secūdo xp̄s in cena posuit sēdm ferculū. s. medicamentū p̄tatis. in medicinali passione quā hodie incohauit. qd notat cū dicit. Requiescite sub arborē. s. crucis. Oīm genus humanū laborabat circa tria. s. circa opanda. et iste labor causabat a timore male humilitate. circa diligenda. et iste labor causabat ex amore male inflāmāte. circa cognoscenda. et iste labor causabat ex errore male excecante. Sed ab isto triplici labore deuenit sub arborē crucis requiescere. qd ibi inuenimus fortitudinē p̄ra timorez male humilitatē. Hoc significatū est. iij. Regū. xix. vbi dicit qd helias fatigatus p̄lect se sub arborē iunxit et cū comēdasset tantā fortitudinē sensit qd vsqz ad montē dei orez abulauit. Ibi inuenim⁹ refrigeriū p̄ra amorē male inflāmāte. Hoc significatū ē Jōe. iij. qd isas p̄ra estū sub edera requiuit. refrigeriū inuit Ibi inuenimus cognitiōz veritatis p̄ra errore male excecante. Hoc significatū est Lu. xix. vbi dī. zachheus ascēdit i arborē sicomori vñ xp̄m meruit viderē et cognoscere. Tercio posuit tertium ferculū. s. sacramentū charitatis in sui corpore et sanguine p̄secratioe cū dī. Ponāqz bucellam panis. Iste panis fuit formatus in arca p̄terit̄ virginālis de tribus farinais. s. antiqua noua et eterna. i. carne. aia et deitate vera. Hoc significatū est. iij. Reg. xix.

Respexit et ecce ad caput suū subternens eius panis et vas aque. Na misse panis ē candidus quantū ad aīam purā et subternit̄us quantū ad carnes mortalitatis subiectā. et ad caput positus. qd ista duo s. caro et anima fuerūt xpō in vnitare per sone p̄iuncta. Iste panis sic formatus triplici igne fuit excoctus. s. igne passionis. quo ad farinā antiquā. i. carnē. ps. Ossa mea sicut cremū aruerūt. Igne amoris quo ad farinā nouā. i. aīam. i. Joā. xv. Adiorē ac dilectiōem nemo h̄z etc. Igne deitatis quo ad farinā eternā. Hebr. xij. Deus noster ignis p̄sumens est. Iste panis sic formatus et sic coctus p̄ quinque vulnera quasi p̄ quinque frusta fuit incisus vt p̄ primū frustū p̄m reconciliaret Roma. v. Cū enim inimici essemus deo. reconciliati sumus p̄ mortē filij eius. Secundū vt celestem sanuā apiret. Hebr. ix. Per ppriū sanguinē introiuit semel in sanera. Tercū vt sanctos patres d̄ limbo educeret. zach. ix. Tu quoque in sanguine testamēt tui eduxisti vinceros de lacu in quo nō erat aqua. Quartū vt ruinā angelicā repararet. ps. Iudicabit in nationibus. s. demonū implebit ruinas. s. angeloz. Quintū vt demones expolaret. Lol. ij. Expoliavit principatus et potestates etc. Iste panis sic formatus sic excoctus et incisus māducatur sacramentalit̄ tñ sicut a malis qui spēs sacramētales recipiūt sed effectū sacramētū nō recipiunt. i. Cor. xi. Qui māducatur et bibit indigne etc. Ab aliquibus autem spūaliter tantū sicut a bonis quādo. s. articulus necessitatis nō p̄emptus religio nis sacramentū excludit. De isto modo dicit Augu. Ut quid paras dentē et ventrem. Crede et manducasti. Ab aliquibus sacramentalit̄ et spūaliter sicut a bonis q recipiūt sacramētū et rem sacramētū. Joā. vi. Qui manducat meam carnē et bibit meum sanguinē h̄z vitam eternam. Quarto posuit in hac cena quartum ferculū. s. documentū veritatis. Et hoc in sermonis compilatioe cum dicitur Et confortet cor vestrū. Sermo enim dei h̄z p̄fortare oēs sensus spūales. Nam confortat visum spūalē. Vtū aut nō confortat i coloribus extremis. i. albo et nigro

De cena domini

sed in medio et est in viridi. Per album enim intelligit claritas celestis per nigrum obscuritas infernalis. Sermo dei tanquam viridis medius procedit quia nuncius noster inducere in amore celestium et ad timorem penarum eternarum. *Matth. xvi.* Erit solium eius viride. *Secundo* confortat per odorem spiritalem. Odor enim aliqui causatur ex crematione ut per in thure. Aliquando per spiritum sicut per in spiritu aromate. Aliqui ex reuelatione sicut per in apto vase. Tunc enim sermo dei valde redolens quando in effectu per dicatorem crematur per amorem intellectu contentum per meditationem et in vita per honestatem siue honestam peruersationem. *ij. Cor. ii.* Christus sibi bonus odor sumus deo in omni loco. *Tercio* confortat spiritalem gustum. *Act. ii.* Cum accepisset cibum confortatus est. *Idem.* confortat autem operantem ut viuacius operetur. Intellectuam ut limpidius contempletur. Et affectuam ut sapidius delectetur. De his tribus dicitur *Eccles. xv.* Libauit cum dominus pane vite quo ad primum et intellectu quo ad secundum et aqua sapientie. *Idem.* sapide scientie. potauit illum quo ad tertium. *Quarto* delectat spiritalem auditum. Sonus enim secundum Augustinum fit tribus modis. scilicet cantu. flatu. et pulsu. Ad vocem pertinet cantus ad organum status. ad citharam pulsus. Non est ergo mirum si audire verba dei est delectabile. quia aut precesserunt ab ore dei. aut a sanctis qui fuerunt organum dei. aut ab ore christi qui fuit cithara dei secundum illud. *ps.* Exurge psalterium et cithara. *Quinto* delectat et confortat spiritalem tactum. Tactus autem non delectatur circa dura vel mollia. sed circa media. Sic sermo dei reprehendit extrema et commendat media. Nam reprehendit doliuitatem et fatuitatem et commendat prudentiam. Reprehendit gulositatem et vacuitatem et commendat temperantiam. Reprehendit seueritatem et remissionem. et commendat iustitiam. Reprehendit temeritatem et pusillanimitatem et commendat fortitudinem. De his quatuor dicitur *Sap. viij.* Sobrietatem et sapientiam docet. et iustitiam et virtutem quibus utilius nihil est in vita hominibus. *Sermo. cvi.* De eodem die Sermo secundus.

Qui lotus est non indiget nisi ut pedes lauet etc. *Joan. xij.* Illud verbum tractatus Innocentius papa tertius distinguit triplex lauacrum. scilicet. Aquae. Sanguinis. et Lachrymarum. Et quodlibet horum dicitur esse duplex. *Primum* lauacrum aquae duplex est. scilicet. materialis aqua et spiritualis. *Secundo* lauacrum sanguinis duplex est. scilicet. sibi in patibulo et oblati in sacramento. *Tercio* lauacrum lachrymarum duplex est. scilicet. oculorum ad lamentum et plantarum ad sacramentum. Ista sex lauacra in hac die sunt facta ut idem Innocentius ostendit. *Primum* igitur lauacrum est aquae materialis quia Christus pedes discipulorum lauit. quod quidem fecit in exemplum iuxta illud *Joan. xij.* Exemplum dedit vobis. In hoc enim exemplo instruitur. Superiores. Inferiores. et Equales. *Superiores.* scilicet. plati instruunt. Tunc cum caput et pedes lauat quoniam plati ad bonos se habent cum diligentia. *Chrysostomus.* Non solum pedes lauit sed vestimenta deponit. *lin. theo.* se perlinxit. pelutim implet. ostendens quod cum omni studio talia facere oportet. *Roma. xij.* Qui preest in sollicitudine ad malos debent se habere cum patientia et beniuolentia. *Exemplo christi* qui per discipulos pedes lauit. Voluit quidem ipsum a sua malitia coercere non per tormenta vel plagas sed modo per amorem vocando ipsum amicum. *Matth. xxvi.* Amice ad quid ventisti. *Adodo* per pudorem habendo cum immensalem suum ut ibidem. *Qui* intingit mecum manum in parafide etc. *Adodo* per timorem perdicendo et supplicium eternum ut ibidem. *De hominibus illi* per quem filius hominis tradetur. *Adodo* per obsequium impendendo sibi humilitatis officium quando. scilicet. eius pedes lauit. *Augustinus.* Non dedignatus est Christus inde lauare pedes cuius inde manus videbatur in scelere. *Secundo* instruit inferiores ut exemplo Petri ad suos platos habeant se reuerenter quod notatur cum dicitur. *Domine tu mihi lauas pedes.* *Christus.* *Adodo* quibus cecorum oculos aperuisti. *leprosos mundasti.* mortuos suscitasti etc. *Petrus li. ij.* Qui humilissimo sunt cum omni honore re habetore. Debent se habere humiliter. quod notatur cum dicitur. *Non lauabis mihi pedes in eternum.* *Augustinus.* Quamuis magne au-

datie et deo. tan-
pati ut
d3 se ha-
p Petri
mine ne
Obedit
na. et su-
ta. *Et*
ut hean
qd est in
sibi pec-
Augusti-
et p nos
tra quo-
Secu-
qua electi
perca q
sum. *Idem.*
melina
respectu
Ignem
fina reti-
uam re-
xi. *Dante*
vobis. *et*
noq. *et*
bis. *Idem.*
uam rel-
dij. *De l*
um. *n. b*
lauacrum
quo xps
uit nos
vii. *ps.*
d3 esse u-
gulo xps
ris. cui
ne amo-
notanti
est herb
iste sang
et mun-
niuem
est sang
dem. *Idem.*
mortale
xij. *Idem.*
emus
et *Idem.*
u in a

datie esset p̄radicare seruū dñi hoīem
deo. tamen hoc magis facere voluit quā
pati ut xps sibi lauaret pedes. C Tertio
dñs se habere obedietē qd̄ notat in hoc
q̄ Petrus postmodū obediēs dixit. Do
mine nō tñ pedes meos etc. Hebr. xiiij.
Obedite p̄positis vestris. Ecce obediē
tia. et subiacere eis. ecce humilitas deuo
ta. C Tertio instruunt equales et omnes
ut hēant charitatem mutuā ad inuicē.
qd̄ est s̄m glo. Inuicē sibi seruire inuicē
sibi peccata dimittere. p̄ inuicem orare.
Augu. Inuicē nobis delicta donemus.
et p̄ nostris inuicē peccatis oremus atq̄
ita quodammodo nob̄ pedes lauamus.
C Secundū lauacriū est aqua spūalis p̄
quā elemosina significat q̄ pedes. i. pau
peres qui vident esse extremi. i. abieci.
sum lauandi. i. refouēdi. Dicit autē ele
mosina aqua q̄ h̄ virtutē extinguit in
respectu peccati qd̄ extinguit. Eccl. iij.
Ignem ardentē extinguit aqua et elemo
sina resistit peccatis. Virtutē mundati
uam respectu gratieque infundit Luc.
xi. Date elemosinā et omnia munda sunt
vobis. Virtutē secundatiuā respectu bo
norū que augent. ij. Cor. ix. Multitipa
bit semen vrum etc. Virtutē fructificati
uam respectu p̄mij qd̄ acquirit. Thob.
iiij. De substantia tua fac elemosinā. p̄mij
um. n. bonū tibi thesaurizas. C Tertius
lauacriū est sanguis effusi in patibulo
quo xps peccata nra lauit. Apoca. i. La
uit nos a peccatis nris in sanguine suo.
vii. ps. Asp̄ges etc. Lauacriū siue balnei
dñs esse medicinale. calidū. et elax. Sic sa
guis xpi fuit medicinalis ratōe diuinita
tis. cui fuit vnitus. Et fuit calidus ratō
ne amoris quo fuit inflamatus. Ita duo
notant in hoc q̄ xps isopo assimilat. i.
est herba medicinalis et calida fuit etiā
iste sanguis clarus q̄ animā facit claraz
et mundā. Ideo sequit Lauabis me et sup
nium dealbabo. C Quartū lauacrum
est sanguinis oblatus in sacramento qd̄ q̄
dem sacramētū xps nobis dimisit in me
morale sue passionis. De quo dñs Luce
xij. Hoc facite in meā p̄memoratiōez. Ha
emus enim triplex memoriale passiois
et vñ in visu. i. passio xpi picta. C Ali
u in auditu. i. passio xpi p̄dicata Alio

in gustu. i. passio xpi in hoc sacramento
veraciter p̄tenta. Si igit affectū mouet
passio xpi imaginibus visa et passio audi
ta et p̄dicata multo fortius mouere debz
passio degustata. Eccl. xlix. In omni ore
quasi mel dulcorabit ei⁹ memoria. Qui
rum lauacriū est lachrymarū ex oculis ad
lamentū q̄tū ad publice penitētes q̄ ho
die recedunt. In capite. n. iesuū ex
cludunt ab introitu ecclesie. Arcentur
a p̄ceptōe eucharistie et ligantur nexibus
penitētie. Et istud fit in signū penitētie
Ade q̄ fuit a paradiso electus a ligno vi
te phibitus et multis penis ligatus. S̄
hodie xps celestis ianuā cepit ap̄ire. et iō
in ecclesiam introducunt. Hodie corpus
et sanguis ad manducandum dedit. et iō
ad edendum admittunt. Hodie ligat⁹ fuit
et ideo ipsi q̄ ligati erāt a nexibus soluti
sunt. iuxta illud Jo. xviij. Si ergo me q̄r
ritis finite hos abire. C Sextū lauacriū est
lachrymarū ex platis ad facim̄ sicut ē ole
um et balsamū ex quibus crisma p̄ficatur et
hoc p̄tificiali bñdictōe adiuncta. Per q̄
dā intelligit q̄ debemus habere oleū. i.
nitore p̄fectie q̄tū ad deū. mat. xx. Pau
dētes egines acceperūt oleū etc. balsamū
i. odore bōe fame q̄tū ad p̄mij. Eccl.
xxiiij. Sicut cinamomū et balsamū odo
re dedit. et bñdictōz celestis grē q̄tū ad se
ip̄os q̄ qd̄ bñ dñs. celestis p̄t̄fex h̄z dā.
C Sermo. cvij. C Deo dē die sermo. iij.

Sagit a cena et ponit vesti
menta sua. In hac
cena dñs multoz p̄sona assum
psit. i. p̄sonā amici. maḡi. dñi
et serui ac plati. C Personā qdem amici
assūpsit qñ cū discipulis cenare voluit.
Signū. n. spūalis amicitie ē inuicē epu
lari. et maxime qñ deberēt se separi. Ch̄s
tus igit ab apostolis discessurus p̄mij
cū eis cenā voluit celebrare. In q̄ quidē
fuit triplex gen⁹ cibi et triplex genus vi
ni. Ibi. n. fuit panis azim⁹. agn⁹ typicus
et xpi ver⁹ corpus qd̄ xps in sp̄e panis di
scipulis dedit. Contraria autē his fuerūt i
cēa Ade quā tpe cū vxore sua celebravit
Dic. n. fuit panis azim⁹. Ibi fuit panis
fermentatus q̄ tota natura humana per
peccatum fuit fermentata et corrupta.
C Dic agnus typicus sibi cibis veti.

De cena domini.

tus. hic panis in corp^o xpi mutatus. ibi
panis mutatus in corpus diaboli. p^{er}z
eniz mortale in corpus diaboli facit tra
sire. Fuit et in cena dñi triplex genus vi
ni. s. segale. i. succus de lactucis agrestib^{us}.
Sacramentale. i. sanguis christi ob
scipulis in specie vini oblati. Et spūa
le. i. abundantia dñi amoris quo oēs qⁱ
erant in illa cena erat repleti z quodaz
mō ebrii effecti. Nā p^{re} amore christus su
it ebrius: quādo i cruce fuit v^{er}u dat^{us}
Petrus fuit ebrius quādo cōtra p^{er}cula
mortis securus erat effectus. Joānes su
it ebrius qui i xpi pectore quali in fonte
fuit potatus. Si igit ad hāc volumus
accedere z corpus xpi digne suscipi: de
bemus hūc triplicē cibū hēre. s. panē az
imuz. i. cor purū. i. cor. v. Epulemur in
azimis sinceritatis. Azimuz. i. cor amore
xpi inflāmatū zē. ps. Inflāmatū est cor
meū zē. z panē trāsubstantiatū. i. cor ab oī
amore mundi alienatū: vt nihil sit sibi
amoris mūdi: sed sibi accidētia sine sub
secto. i. amor temporalū nō radiceatur i
animo. Debemus et hīc hoc triplex vi
nūz. s. vinūz p^{er}itōis ex herbis agrestib^{us}
zē. ps. Potabis nos vino cōpūcto
nis: vinū deuotōis vt eius sanguinē sem
per cū deuotōe z desiderio in memoria
habeamus. Job. xij. Pulli eius labunt
sanguinez. vīnūz amoris: vt eius dulce
die delectemur z iebriemur. Lant. v. Bi
bīte z iebītamini charissimī. C^osecūdo
xps assumpsit personā magistrī: cū dicit
Vos vocatis me magistrē z dñe. Joan.
xij. De isto magistro d^o Mat. xxij. Ma
gister scimus qⁱ verax es zē. Scdm autē
Chryso. Magister veritatis quis effici
tur veritatē nō falsificādo. a veritate nō
cadēdo. z veritatez defendēdo. Xps igit
tur d^o verus magister. qⁱ veritatē nō fal
sificauit. vnde d^o. Magister scimus qⁱ
verax es. veritatez nō tacuit. vnde dicit
Et vitam dei in veritate doces. z verita
tē defendit. vnde d^o. Non eim respicis
personā hominū. Dūit autē iste magister
qⁱtuor modos docēdi. docuit verbis exē
plis. sacris z miraculis. Quidā enim
erāt rudēs z inscī. z istos docebat. ver
bis. Mat. v. Aperiens os suū z docebat
eos dicēs. Beati pauperes spū qm zē.

¶ Quidā erant curiosi qⁱ volebāt audī
re verba sed videre facta. istos docebat
exēplis. Mat. x. Discite a me quia mitis
sum: z humilis corde. ¶ Quidā erant su
perbi: z istos humiliabat sub creaturis
istituēs sacramēta a quibus iustificatio
nē acciperent. Jo. iij. Nisi qⁱ renat^{us} fue
rit ex aqua z spū sancto zē. ¶ Quidā
erāt durī z obstinati. istos p^{er}vincebat mi
raculis. Actū. x. Qui p^{er}trāsīt benefa
ciēdo z sanādo oēs opp^{re}ssos a d^o d^o.
lo. ¶ Tercio assumpsit p^{er}sonā dñi: cū d^o.
Si ego mag^{is} z dñs. Bicit autē Lypian^{us}
qⁱ ad p^{er}fectū dñm trīa requiruntur. s. ter
ror: ordiatio: amor. Quātū ad ista trīa
xps in p^{er}sentī vita plenuz dominiū nō
ostendit. In futuro autē ostēderet: qⁱ re
probos reget i terrore. ps. Reges eos in
virga ferrea zē. Beatos reget i amore.
Deut. iij. Amātissimū dñi habitat con
fide^{re}ter: z omnes ponet in ordine. Nāz
i bonis erit ordo p^{er}imoz. i. Lōm. xv.
Alia claritas solis. i. xpi. alia claritas lu
ne. i. beate v^{ir}ginis marie. alia claritas
stellaz. i. aliozū sanctorū. Stella. n. d^o.
fert a stella i claritate: qⁱ et gloria vniū
scī differt a gloria alterius. In malis ē
ordo penaz. Juxta illud Apocal. xxiij.
Quātū se glorificauit z i delicijs fuit: tū
date ei tormētūz z lucnī. C^ouarto allū
psit p^{er}sonaz seruit in hoc qⁱ pedes seruo
ruz lauit: quod fecit p^{er}io i exemplūz hu
militatis. vnde dicit. Exēplum. n. dedi
vobis zē. ps. Quis sit dominus d^o n^o n^o:
qⁱ i altis hitat et hūilia respicit i celo z i
terra: tūc hūilia respicit i terra qm pe
des iude lauit qui iudas erat terrenus
per auaritiā Chryso. Quem timorē nō
destruat qⁱ qui se det super. cherubin pe
des lauit p^{er} d^o d^o. ¶ Secūdo lauit i me
dicamētū nostre infirmitatis. homo qdē
se erexerat vsq^{ue} ad sumū dei. Jo xps se
hūillauit vsq^{ue} ad infimū hoīs. vt ei^{us} hu
militas supbia nostra sanaret. Aug. Tā
ta qⁱpe est hūillitas vt z eaz suo comedā
ret exemplo dīna sublimitas. qⁱ hō sup
bus i eternūz p^{er}iret nisi cū deo hū
lis munitet. ¶ Tercio lauit i sacm bz
bēde puritatis. lauit. n. pedes ant^{er}
eis corpus suū daret: vt p^{er} hoc daret. el
ligt qⁱ ante qⁱ ad corpus xpi accedat

lotse pe
tus sign
celebrat
eē mūdi
ventalit
p^{er}lati
zē. Chri
stū discip
nam z x
go. Chri
stū docēs n
tollerat
xpi cōp
do. z in
imitari
re debei
tam. z
sent d^o
cō. z n
nūmū
Jpli. n.
alioz v
tam. Si
si ad eg
p^{er}sum
suz vul
sacred
re nō p
panē z
habēt
fendur
d^o Eph
Serme

bis: qⁱ
est opu
pedes
comēd
cāe. p^{er}
qⁱscz i
lauit i
primo
neapo
tis me
z mag
sed bu
bire si
bire n

lot de pedu. A. affectuū idigem? In eu-
ius significatōe dicit Dion. q. sacer dos
celebraturus lauat manus: q. non tñ dē
eē mūdus a peccatis grauibz: sed ē a
ventalibus. C. Quinto assumplit psonā
p̄clari cū dixit. Exemplū. n. dedi vobis
zē. Ch̄stus ergo p̄latis i exemplū docu-
it discipulos suos p. exemplū: p. doctri-
nam z. p̄xit p. ordē. De qbus dicit Gre-
go. Ch̄stus veniens noua docuit. noua
docēs mīra exercuit: mīra faciens p̄aua
tollerant. In his ergo tribus tota vita
xpi cōprehendit. s. in docendo. in facien-
do. z. in predicādo. In qbus p̄clari ipm.
imitari debēt. Ipsi nāq. subditos instrue-
re debent per doctrinā. informare p. vi-
tam. z. defendere p. iustitiā. s. multi pos-
sunt dicere illud Ysa. iij. Non suz medi-
cus. in domo mea nō ē panis. neq. ve-
stimentū. noli me cōstituere p̄cipē ppli.
Ipsi. n. nō sunt medici: q. nō p̄nt sanare
alioz vitam: cū ipsi vitā habeāt vulnera-
tam. Greg. Cū cām ppli p̄sul suscipit: q.
si ad egruz medicus accedit. Qua ergo
p̄sumptōe mederi p̄perat q. in facie ip-
suz vulnera portat. Ipsi ē nō h̄nt panes
sacre doctrine. z. sō alios reficere z. istrue-
re nō p̄nt. Thren. iij. Paruuli petierunt
panē z. nō erat q. frāgeret eis. Ipi ē nō
habēt vestimentū iustitię: z. sō alios nō de-
fendunt per iustitiā. De quo vestimēto
dī Eph. vi. Induit lorica iustitię.

Sermo. cvij. De eodē sūmo. iij.

Titus quid fecerit vobis.

Ad istā interrogā-

tiōem possumus r̄ndere. vtiq.

scimus quid hodie fecerit no-

bis: q. tria opera fecit nobis. C. Primū

est opus mīre humilitatis. z. hoc īḡrum

pedes discipuloz lauit. z. ista humilitas

cōmēdabilis ē quātū ad q̄druplex gen-

cāe. P̄mo ex cōsideratōe cāe agētis.

q. scz ille qui ē super oīa se hodie humi-

liant ista oīa. i. vsq. ad pedes suorū. vñ

p̄mo ostendit suaz sublimitatē. z. po-

steapont humilitatez dicēs. Vos voca-

tis me magister z. domic zē. Si ergo dñs

z. magister vester zē. nec ē verbū sup̄bie.

sed humilitatis necessarie. Luz. n. super

bire sit sup̄ alios fr̄. qui super oēs ē sup̄

bire nō p̄t. P̄ Scō cōmēdabilis ē ex

cōsideratōe cāe materialis. s. ipsoz disci-
puloz circa quos fiebat ipsa ablutio:
quia nō lauabat pedes imperatozū: sed
p̄scatozū z. seruoū. Unde petrus sci-
ens suaz vilitatez z. ch̄stī maiestatez di-
xit. Nō lauabis mīhi pedes in eternum.
Et xps respōdit. Si nō lauerō te zē. tūc
Petrus timore cōcussus z. amore inflam-
matus obtulit lauādos pedes z. manus
z. caput. Sed dñs per suā respōsionem
ostēdit q. Petrus nō indigebat lotionē
capitis nec manū: sed tñ pedū. Per
caput. n. intentio: per manus aut opera-
tio significat. Ista autē in petro munda
erāt: q. intentiōem ad deū dirigebat: z.
opera sancta habebat. per pedes autem
significat affectio q. aliquo puluere ter-
rene affectōis sine cupiditatis sepe asp̄-
gitur. Augu. Ipsi humani affectus sine
qbus in hac mortalitate nō vñt: quasi
pedes sunt. vbi z. humanis rebus affici-
mur. Unde si dixerimus q. peccatūz nō
habemus nos metip̄os decipim. Nos
autē indigemus vt lauetur in nobis: z.
caput intētiōis que sepe est discordata:
z. manus operatōis que sepe est remiss.
sa. z. pes affectōis que sepe ē puluere a-
sp̄sa. z. cor cogitatōis que sepe est imū-
da. Et corpus totius querelatōis que se-
pe est inordinata. Et ad ista quinq. ab-
luenda ch̄stus in quinq. partibus cor-
poris sanguinez emisit. In capite scz vt
lauaret nostrā intentiōem. In manibz vt
lauaret nostraz operatōem. In pedibus
vt lauaret nostraz affectōem. In corde
vt lauaret nostrā cogitatōem. Et fuit ista
gellatus in toto corpore: vt lauaret no-
stroz vitaz z. cōuersatōem. P̄ Tercio ista
humilitas cōmēdabilis est ratōe modi
agendi qui fuit: q. vestimenta deposuit.
lintheo se precinxit: z. aquaz in pelum
misit: ac si pedes lauit. vestimentūz depo-
suit: q. corpus ab eo separatus fuit. Z. in
theo se p̄cinxit quādo idē corpus reno-
uatus resumpsit. Et aquaz in pelumz mi-
sit: quādo sui sanguinez in terraz effu-
dit. Et sic pedes. s. affectus nostros la-
uit. Apoca. i. Lāue nos a peccatis n̄ris
in sanguine tuo. Fecit nobis sp̄iale lxi-
utū. in quo p. aqua posuit suū sangui-
nez preciosū. i. Joā. v. Hic ē qui vēit in

De cena domini.

aqua & sanguine christus iesus. p. cinere amaritudinem penarum. ps. Cinere tan-
q. panes manducabaz. p. igne calefacie-
re amorem incensum. Jo. xii. Luz dilexisset
suos qui erant in mundo etc. Sed q. lux
utrum nunc erat forte. tunc ppter nimium
cinere amaritudinis. tunc ppter nimiam
ebullitionem amoris: id est euz duplici aqua
tempauit. s. aqua lachrymarum qua in
cruce fudit. ut dicitur. Hebr. v. Et aqua re-
generatiois que de latere emanauit. Et
sic ex tali luxu sic facto. ex aqua signifi-
cat cinere amaritudinis sic calefacta.
ex igne amoris sic tempato. ex aqua la-
chrymarum & regeneratiois oium pedes
lauit. Quarto pmedabilis est ex ratioe
cause finalis que fuit exemplum humilita-
tis date. Et etiam ut daret exemplum pre-
latis: ut ipsi qui sunt caput: subditos q.
sunt pedes lauant. s. verbo & exemplo i-
forment. Ad aut pedes aliquos non pos-
sunt lauari vel emundari hic pot. esse tri-
plex causa. Primo ex ratione lauationis. q. n-
se non habet manus mundas. Prelat enim
qui vitam mundam non habet potius inquit
natus q. lauent. Eccle. xliij. Ab mundo qd
mundabit. Grego. nazaze. Mundari pri-
oporteret sic alios emundare. Secundo. s.
ex parte lauandi: quando. s. lauandus sub-
ditus habet pulueres terrenorum nimis i-
neteratos: quia amor terrenorum non inest cor-
dibus avarorum per modum sorme acci-
detalis que possit eis adesse vel abesse p-
ter subiecti corruptionem: q. si assunt coru-
piti animus eorum per superbiam. si absunt
corrupti per impaciam. vel et quia nimis i-
quinant. Eccle. xxiij. Qui baptizatur a
mortuo & steru tangit mortuum quid pfi-
cet lautio eius? Tales. n. sunt instar late-
ris. q. quanto plus lauatur tanto plus inqu-
nant. ij. Petri. ij. Tanto reuersus ad vo-
mum etc. Tertio ex parte aque qua la-
uatur. quando. s. est turbida & imunda. per
quam amor ipius mundi significat: q. nam
non abluit sed imundat facit. Hier. ij. quid
tibi in via egypti: ut bibas aquas turbi-
das. Aug. Quisq. es qui es in mundo ad
te venit q. fecit mundum ut eripiat te d. mu-
do. Qui si adhuc aliqua delectatione te re-
tinet mundus semper vis es imundus. C. Se-
cundo fecit opus infre maiestatis: qd co-

fusit in corpore & sanguine psecrator.
hoc enim est rate maiestatis q. excellit oes
potentia creaturaz. s. potentia sensitiua. co-
q. accidentia ibi sine subiecto pstant & se-
suz moueat sensibilibus cognitiois natura
excellit cu accidentis esse sit. inesse. Luce
go audis hoc est corpus meum non acquir-
scas gustui. q. putaret se sentire saporis
panis: nec visui sic de alijs sensibus q.
ibi deciperent. Acquiscas tamen auditui.
qd cu audis hoc est corpus meum. hoc est
quod audis. hoc significatum est. Beati. xvj.
ij. In ysaac in quo deceptus fuit visus:
q. iacob non cognouit. Olfactus. q. cre-
didit sentire odorem vestimentorum esau
& sensit odorem iacob. Gustus. q. putabat
se comedere de venatione esau. Tactus: q.
putabat tangere manus esau. Auditus
vero non fuit deceptus: cum dicitur. Vox qui-
dem vox iacob est. Secundo excellit po-
tentia imaginatiua in ipso vnu & idem
corpus est in diuersis locis. Dicit autem
Innocentius tertius. q. sicut filius dei p
naturam habet triplicem modum essendi i rebus
Est enim in omnibus per essentiam. in iustis
per gratiam. in natura assumpta p. vni-
one ita corpus eius habet triplicem modum essen-
di. Est enim in celo localiter. in verbo spe-
cialiter. in altari sacramentaliter. Tertio
excedit potentia intellectiua. In qua-
rum corpus christi integrum & perfectum sub tam
parua specie est pteritum. Aug. loquens de hoc
sacro coram felicitum dicit. hoc fides que
rat: intelligentia non exgrat. ne aut non in-
uentum credat incredibile: aut inuentum cre-
dat singulare. Quarto excedit poten-
tia operatiua: q. potentia creata hoc non
potest: sed solummodo increata. Eusebius
Inuisibilis sacerdos inuisibiles creatu-
ras verbo suo secreta portare committat.
Tertio fecit opus mire charitatis: qd
pstitit i sue passiois ichoatode: qd de
sua passiois ichoauit spiritum facit i agonia
significas guttas sudauit. ut. s. d. luc. xij.
Sudor at catur ex nimio labore. timore
dolore & calore. Christus autem habuit laborem. ysa-
xlij. In vacui laborauit etc. Huit riores i
spiritum erat homo passibilis. Mar. xliij. Lepit
pauere & tedere. huit dolor. Thren. i. O
vos oes q. transitis p. viam attedite & vide-
te si est dolor filii sicut dolor meus. Huit ca-

lor. i. se-
set suos
agonia
sic tre-
qd lab-
pra lat-
amor vi-
bo: ame-
siderau-
debit &
pra an-
holebat
rimore i
oposuit
nuit. P-
des abs-
bat pra-
dolor me-
amor de-
su. An-
nuit. De-
nuit cru-
suo ago-
exultat
amoris
conuertit
C. Ser-
L
zile at
sz rectp-
cit aple-
cina ho-
parato-
gno e v-
plernu-
tria pb-
puritat-
cru cor-
getis &
q rectp-
nalt del-
Legit. i.
q. arca
tudel q-
vtoze si-
sus q. la-
gnus e
tetigit

lorē. i. seruētē amorē. Jo. xliij. Lū dilexist
ser suos q erat i mūdo rē. r di factus in
agonia. Iste. n. qtuor acies pugnabat i.
hic tres. s. ptra vnā: r vna ptra tres. Si
qdē labor pugnabat ptra amorē. r amor
ptra laborē. labor. n. nolebat passiōz: sed
amor volebat. r amor laborē viciit: r la
bor: amor cessit: q: fructū d labore suo cō
siderauit. ysa. liij. Pro eo q laborauit r
debit r saturabit. Sili timor pugnabat
ptra amorē: r amor ptra timorē. timor. n.
nolebat passiōz: s. amor volebat: r amor
timorē supauit: atqz timor amor cessit. vñ
dposuit timorē r pūdetē passiōz susti
nuit. Prouer. xviij. Iustus qñ leo cōfi
dēs absqz timore erit. Sili dolor pugna
bat ptra amorē: r amor ptra dolorē: q:
dolor nolebat passiōz: s. amor volebat. r
amor dolorē supauit: r dolor amor cessi
t. vñ cū magno gaudio passiōz susti
nuit. h. b. xij. pposito sibi gaudio susti
nuit crucē. Nō fuit ergo mīz si in corde
sua agonia magna fuit: vbi tāt pñer
extitit. tā vepemēs fuit ardor r pñer
amorē q p totū corp sudauit r sudorē
cōuertit in sanguinē.

C Sermo. cix. C De eodē sermo. v.

PROBERTUS scipz hō r sic d pa
ne illo edat r de
calice bibat. i. Loy. xi. Leti ci
bi sūt pbādū r sic recipiendū.
Ite at cib⁹ nō ē pbādus qz semp ē bon⁹
s. recipiēs ē pbādus si ē bñ ppāt⁹. nō di
cit apla. pber at scipz hō. Sicut. n. medi
cina hōi nō ppato ē cā mortis: r hōi p
parato ē cā salutis. sic iste cibus hōi id i
gno ē venenū. hōi aut digno ē meritū sē
pternū. C Notādū aut q hō circa hec
tria pbare se dz. C Prio scipum qte sit
puritatis. d puritate at recipiētis hoc fa
crū cor p d. Exo. xi. Rencs vīos accin
getis rē. qibi ponit. r Ex qb⁹ verbis hī
q recipiēs hoc sacfz dz cē mūdus a car
nali delectatōe. tō d r rencs vīos accin.
Legit. ij. Reg. vi. q oza a dñō ē pcussus:
q arcā dī tāgere pñpñit: r rōnē assignat
tu dēi q mūdus nō erat: q illa nocte cū
vīore sua iacuerat. St ergo ille ē pcus
sus q iacuit cū sua vīore: q pcussioe di
gnus ē q se sedat cū meretrice. Si ille q
tergit q pcussioe ille q sumit. Si ille teri

git arcā ligneaz qua pcussione dignus ē
qui sumit indigne carnē xpī verā. r Se
cūdo dz cē mūdus a terrenoz affectōe.
qd notat cū dī. Calciamēta hēbitis i pe
dibus. non. n. dz diligere terrena per in
ordinatuz amorē. Sed in suis affecti
bus dz hīe calciamēta. i. scōruz patrum
exempla per imitatōem qui terrena oīa
ptempserunt. Qui enī diligat terrena
efficiē terra. Osee. ix. Facti sunt abhomi
nabiles sicut ea que dilexerūt. imo effi
ciē lutū. Abachuch. ij. dī de auaro vsqz
quo aggrauat cōtra se densuz lutū. Aua
rus ergo qui corpus xpī recipit ipum in
terraz r lutū pñcit. r Tertio dz cē mū
dus a vana cogitatōe. quod notat cū dī
Tenentes bacculos in manibus. Dz. n.
bacculum crucis in corde retinere r cūz
eo canes idēi demonū cogitatōes an
muz lacerātes abijcere. Chryso. Abcun
qz demones signum crucis viderint ter
riti fugiūt: bacculuz timentes quo pla
gam acceperunt. Legitur Bcñ. xvi. q
super sacrificiuz abrahe volucres descē
debant: sed ipse eas abigebat: q: quādo
hoc sacrificiuz offerimus vel recipim⁹
cogitatōes volatiles abigere debemus.
r Quarto debet esse mūdus a negligē
tia r torpore. qd notat cum dī. Et come
detis festināter. Festināter comedit qui
cū seruēt desiderio suscipit. Blo. super
illud. Qui māducat r bibit idigne. In
digne sumit qui nō deuota mente acce
dit. Propter ista significāda legit Exo.
di. xij. q quatuor persone ab esu agni
excludēbatur scilz seruus incircuncisus
mercenarius r aduena: ac alienigena.
Seruus incircuncisus. i. luxuriosus qui
nō est mūdus a carnali delectatōe: qz
sicut dicit Gal. v. Qui autēz christi sunt
carnez suaz crucifixērūt cum vicijs r cō
cupiscētijs. Mercenarius aut ē auarus
qui nō ē mūdus a terrenoz affectōe qui
ē seruus r mercenarius pecunie. Juxta
illud Mat. vi. Nō potestis deo seruire r
māmone. Aduena ē neophytus. i. de no
uo cōuersus: quia ille adhuc non ē mū
dus a carnali cogitatōe. Et iste cibus nō
ē neophyt⁹ sed grādiuz. sicut dicitū su
it Augustino. Cibus sum grandis rē.
Alienigena est reptidus r indeuot⁹ q nō

est mundus a negligentia et torpore. Et iste
cibus non est insipidus, sed palati sanum ha-
beritum et sapore discernentium. Aug. Palato
non sano pena est panis qui sano est suavis.
C. Secundo dicitur: phare corpus dñici quante
sit maiestatis. non. n. recipit panem mate-
rialē sed celestē. illū. s. q. ait. Joā. vi. Ego
sum panis vivus qui de celo descendit. deus
eius primo homini triplicem cibum preparavit. sicut
habetur Gen. ij. s. pectus: phibitū et pinctum.
Si. n. pectus usus fuisset a phibito ab-
stinuisset: ad pinctum pervenisset. Sed qui
male usus est phibito: iuste punitus est pectus
suo pariter et pincto. dñi dicit dñs. Vide
ne forte sumas de ligno vite et vivas in
eternum. Quilibet autem cibus habet aliquid
imperfectum. Nam phibitum fuit mortis cau-
satum. Locus non fuit de celo delatus
sed de humo productus. pinctus vita beatā
non dabat: sed in vita homines plōgabat. Sed
loce nobiliorē alium cibum xps nobis dedit
Ille. n. fuit mortis causatum: hic autem est
vivificatum. id est: Ego sum panis vivus.
Ille fuit de humo productus: iste de celo de-
latus. id est: Qui de celo descendit. Ille co-
servabat vitam corporalem: iste dat vitam cele-
stem. id est: Signo manducaverit ex hoc pa-
ne vivet in eternum. C. Tertio habet phare re-
cipiendi modum quod sit secretus. Modus
autem tripliciter traditur a Beati. li. iij. Quia
cum dicitur recipi: cum multo timore: cum pectus
puritate: cum vera fide: cum multa reverentia
et honore: cum multo desiderio et devotio.
Primo namque recipit cum multo timore: quia ibi
continetur divina maiestas. Cum tali timore re-
cepit petrus qui dicebat Luc. v. Exi a me:
quia homo peccator sum dñe. Stupor eius circūde-
derat eum. Primitus recipi cum cōfite puritate:
quia ibi pectus ille qui est sincerissima puritas
Cum tali puritate recipere vult eum sponsa qui
dicit Cant. i. Lectulus noster floridus est. Primitus
recipit eum vera fide: quia ibi pectus velata
veritas. Cum tali fide recepat eum virgo be-
ata Maria. De qua dicit Luc. i. Beata qui credi-
disti. Primitus recipi cum multa reverentia
et honore: quia ibi pectus vera divinitas. Cum
tali reverentia recipiebat ille qui dicebat
Mat. viij. Bene non sum dignus ut itres sub
tectum meum. Primitus recipi cum multo desi-
derio et devotio: quia in eo pectus infinita cha-
ritas. Cum tali devotio et mētis exultatio

recipiebat ille qui dicebat Luc. xix. Acci-
pit illum gaudens in domo suā.

C. Sermo. cx. C. De eodem die sermo. vi.

O Etera cum vene-
ro disponam. i. Cor. xi. Post-
quam ordinavit apostolus corinthios
quātū ad corpus et sanguis digna suscep-
tione pmittere se in aduentu suo ordinatum
rū ea qui continent ad sacramentum huiusmodi
celebrationem. Ex quibus verbis colligitur
apostoli multa ordinaverunt quae in scriptis non
reliquit. Sicut ipsa ecclesia a spiritu sancto do-
cta multa hodie facienda ordinavit: quae
sicut sensus continere videntur. C. Primum est
quod hodie publice penitentes reconciliantur.
Nam in capite ieiunij candelae accensa est vas-
cillus etis traditur: et sic ab ecclesia eiciun-
tur. Et ista repunitur statim ad eam post peni-
tiam. Nam candelae accensa repunitur flammam gladi-
um: ciliquā ipsa tunica pellicea fuisse idu-
tum. Electio ab ecclesia: signat electores ip-
sius ad deum paradiso. Hodie autem reconciliantur
tripliciter de causa. Primitus quia petrum publice
peccatē xps hodie reconciliavit. Nam pu-
blice peccavit quia xpm negavit. s. in nocte
sequenti: quia tunc noctes sequentes spectabat
ad oculos peccatores: sed modo mutat et ordi-
nat. Publice penitentia fecit: quia amare flevit. sed
xps eum reconciliavit quia ipsum respexit.
Primitus causa est: quia quinta feria deus aures
et pectus de aqua produxit. Sed aures in aere sub-
levavit et pectus in gurgite remisit. Sic ec-
clesia hodie peccatores in aqua delictorum nata-
tes relinquit: et penitentes ad celestia deside-
ria producit. Primitus causa est: quia xps hodie
per peccatores penitentia facere incepit. i. Pet.
ij. Petra nostra ipse praelatus in corpore suo ecclesie.
Et idem quentis est quod postquam xps penitentiam se-
cit a publice penitentibus penitentia relaxet.
C. Secundo est: quia hodie christiana cōfessio.
Fit tripliciter de causa. Primitus est: quia christiana fit
ex oleo et balsamo. Xps autem hodie oleum
benedixit: quia in morte olivae olivam. et rāq
plata celestia balsamum produxit: quia san-
guineas guttas sudavit. Primitus causa est: quia
hodie institutum est sacrum sacramentorum. i.
corpus xpi. Et idem quentis est ut hodie
christiana pectus quod est materia multorum
sacrorum. Primitus causa est: quia hodie xps apo-
stolos et presbyteros et episcopos cōsecravit: quia

potestare pfecti ei de dicit. Et id puenit
ens est vt ho die christina pfiat. De quo
pbyteri z epi seu pōtiffices inunguntur.
Tertius est: qz ho die altaria denudant
ad inuendū qz xps oibus suis vestimē
tis fuit denudat. s. vestimēto materiali
qñ a militibz spoliatus fuit. Spūali: qñ
collegiū aploz spz relit. Corporali: qñ
aia eius corpe snudata extitit. Sup sub
nāstali aut spoliari nō potuit: qz eius dī
uinitas corpos i sepulchro: aie i limbo
semp p tuncra fuit. Quartū est: qz ho
die altaria cū aq z vino abluūt: ad signi
ficandū qz xps ecclesiā suā triplici lau
cro abluūt. s. aq regeneratiōis. Ephe. v.
Quidans en lauacro aque in verbo vite
Alia grē spūalis. Ezech. xxxvi. Effun
dā sup vos aquā mūdā zc. Et vino san
guinis. Et id vīnū effundit in modū cru
cis. Apoc. i. Lauit nos a pctis nris in
sanguine suo. Quintū est: qz tribz die
bus xpi mors ab ecclesia plāgit. qd fit tri
plicit de cā. Prima cā est: qz sol tribus
horis obscuratus fuit. Secda cā est: qz
xps tribus diebz z tribus noctibus mor
tuus fuit. Tertia cā ē: qz triplex crea
tura spm fleuit. s. pure corporalis: vt ter
ra que tremuit: pure spūalis: vt angelus
qui sm modū suū fleuit. Ysa. xxxij. An
gelis pacis amare flebat. Et pposita sicut
apli z mulieres. Sextū est: qz lumina
rta extinguunt. Nā sm aliqua ecclesia
rū p suetudine qñdeciz candelē propo
nunt. Cādele pponunt vt paulatim ex
tinguant. Una tñ abscondit que nō ex
tinguit. Ille qñdeciz cādele representant
duodeciz aplos z tres maras in qbus
lumē fides fuit extinctū. Cādele aut q nō
extinguit significat beatā virginē Ma
riā. In cuius corde semp lux fidei radia
uit. Septimū est: qz tenebre inducunt
ex eo qz oia luminaria tūc sūt extincta.
Luminare celeste. i. sol per obscuratiōem.
Luminare supceste. i. xps per signomi
nosaz passionē. Luminare spūale. i. vir
go beata per tristitiā z merorē. Lumina
re rationale. i. apostoli p luctu fidei amif
sionem. De obscuratiōe pmi lumis dicit
Almos. viij. Occidit sol meridiē. De ob
scuratiōe aliorū trūbz Apoc. i. Factus ē
sol. i. xps niger rāqz saccus cillcinus. Et

luna. i. virgo beata tota scā est sanguis.
Et stelle celi. i. apli ceciderūt sup terrā.
Sermo. cxi. CDe sacro parasceues
Sermo primus.

OIm faciebāt qui
querebāt aiaz meā. ps. Judei
volētes xpi aiaz i suo corpo
re cruciare cū nimia crudeltate ac vīo
lētia hoc fecerūt. Et ideo xps pquerit dī
cēs: Qim faciebāt zc. Olz de aia qtuor
fuerūt opiones: vbi. s. pncipalē hz sedē.
Quidā dixerūt ipsaz cē i capite. Et hoc
volūt ostēdē p auctoritatē Ben. ij. Inspi
rauit in facie ei spiraculū vīte zc. Joā.
xix. Inclinato capite tradidit spm. Et
p rōnez qz oēs sensus vīgēt i capite. Nā
aia in capite videtur: audit: odorat: sapit
Ally dixerūt eā cē in corde: z hoc volūt
ostēdē p auctoritatē Mat. xxv. De corde
exerūt male cogitatōes zc. Lū. n. cogita
tōes exerūt ab ipsa: z cogitatōes exerūt a
corde: id aia ē in corde. Et p rōnez: qz est
sonus vīte. Nā i corde icipit vīta: radicat
vīta z finit vīta. Ally dixerūt eā cē in san
guine. z hoc volūt ostēdē p auctoritatē
Leuit. xvij. Alia ois carnis in sanguine ē.
Et p rōnez: qz siqz p dīt sanguinē: perdit
vīta. Ally dixerunt eā cē totā in toto: z in
qlibet pte corpis totā. Et hoc volūt ostē
dere p auctoritatē ij. Regū. i. Adhuc to
ta aia mea ē in memetipso. Nō dicit: ad
huc ē tota in cerebro meo: vel in sanguine
vel in corde: s. tota in memetipso. i. i cor
pore meo. Et p rōnez: qz cū aia sit perfe
ctio corpōis organici: nō erit vnus cor
pōis organici tñ sed oīuz z totus. Ju
dei aut vident oēas istas qtuor opiones
saltez ipso facto sciuisse: qz in hīs qtuor
loctis xpi aiaz cruciauerūt. C Priō nāqz
etus aia cruciata fuit in capite: z hoc in
qñqz sensibus q ibi vīgēt. s. in visu: qz fle
uit p passionē qñ hīerlem ciuitatē vī
dit. Pre amore: qñ amicu lazaz audiuit
mortuū. Et pre dolore qñ in cruce dolo
res mortis sensit: vt habet Heb. v. In au
ditu qz p tūmētas z opprobria mista au
diuit. Sap. ij. Cōtūmētijs z tōmēto iher
rogem? ē. Bern. Alures ille q audiuit in
celo: sanctus. sanctus. sanctus: in terris
audierūt pctōz insultus. In odoratu: qz

In die parasceue

magnū fetorē sensit. s. qñ fuit sputis fectis delinitus. et pctōz. i. iudeoz spurctia circū datus: et iter corpora fectida mortuoz crucifixus. In gustu: qz fuit felle et aceto potat. ps. Bederūt in escā meā fel et. In tactu: qz eius caput fuit arū dīne percussus et spinaz aculeis pforatū. Berni. Caput illū diuīnū dēitate spinaz vsqz ad cerebrū pforatū ē. Ansel. Coronatus fcedit sed ipsa sua corona ē cruciatus: qz mille pūctis eius spectosissimū verticē vulnerauit. C Sēdo cruciata fuit i corde: qñ fuit in latere laceatus. Lū. n. sit triplex amor. s. sermonis: cordis et operis. Ostēderat nobis xps amorē sermonis in sapiēt p dīcatōe. Amore opīs: in miraculoz exhibitiōe. Nō restabat nisi vt ostēderet nobis amorē. s. cordis: quē nobis ostēdit in lateris apertōe. Berni. Llaūs penetrās: claus referās fact? ē mihi q nō vī deā p foramē. Llamat clau? clamat vulneris: qz deus sit in xpo mūdū recōciliāns sibi. Ille aut amor oēs alios supat amorē. s. naturalē q est iter patrē sine mīez et filiū. Ysa. xlix. Nūq obliuiscet pōt mulier infantē suū et. Amore carnalē: q ē in ter vīz et vxorē dicere. iij. Vulgo dī. Si dī miserit vir vxorē suā et. Amore aīalē q ē iter aīaz et corp? ppriū. Joā. x. Alīaz me az pono p ouibus meis. Amore socialē: q est iter amīcū et amīcū. Joā. xv. Maiores hac dilectōez nemo hz. C Tertio cruciata fuit in sanguīne: qñ ventis apertis totus sanguis de corpore emanauit: ita qz eius corp? tanq lignū aridū in cruce remāsit. ps. Ossa mea sicut cremiū aruerūt. Cetera deus fecit in numero: pondere et mēsurā: vt dī Sap. xi. In effusiōe autē sui sanguinis nō seruauit numerū: qz nō vnā vel tres guttas dedit: sed totū dedit. Nō seruauit pōdus: qz nō vnā vinctā vel librā sudidit: sed totū sudidit. Non seruauit mēsurā: qz nō vnū calicē mēsurauit sed totum sine mēsurā tribuit. ps. Copiosa apud eūz redēptio. Bernar. Proius copiosa: qz nō gurta sed vnda sanguis largiter per quoz ptes corporis emanauit. C Quarto cruciata erat eius aīa in toto corpore et in qualibet parte corporis: quādo ad colūnaz erat flagellatus et totus vulneribus repletus. Ita vt possit

dict illud Isa. i. A planta pedis vsqz ad verticē nō est in eo sanitas. Vere a planta pedis vsqz ad verticē quia passus ē in parte suprema: media et extrema. Nā in parte suprema eius caput fuit vulneratū et percussus. eius facies a lapīs inflata et sputis decurpata et barba depilata. Isaie. i. Corpus meū dedi pcutiētibz et genas meas vellētibz faciē meāz non auerti ab increpātibz et pspuētibz in me. In media parte corpus eius fuit macie attenuatū. ps. Binumerauerunt ossa mea nō dō: sed funibus dissecatū: lācea pforatū. In parte extrema erat in pedibus perforatus: vbi magnū dolorē est passus. Et qz locus erat neruosus: et qz grossis clauis pforatus. et qz vnus pes sup aliū pforatus: et qz nitebat clauatis pedibus totū corp? sustētare. pp ista oīa dicit Aug. Expalmas q est vera palma victorie. spinis coronas: q spinas pctōz ventis pfringē. ligat q soluit p peditos: dīscipulis na cedit: salus vulnerat: vita mortis: occidit ad tēpus vita a morte: vt in ppetuū a vita occidat morte.

C Sermo. cxij. C De eodē Sermo. ij.

Osposui testamētum electis meis. ps. Qñ qz de morte dubitat testamētū cōdit: et filijs ppingz et amīcis legata dī mittit. Xps igit nolēs itellatus decedere testamētū cōdidit: in testamēto multa legata dīmisit. De quo testamento sic dicit Ambro. Auctor humani generis in cruce pedēs pletatis officia dīnt debāt: psecutionē aplīs: pacē discipulis: corp? iudeis: patri spūm et virgīnī mortē parā nymphū: latroni paradīsum: pctōzibus isernū: crucē pnie penitētibz xpīanis delegauit. In isto testamēto xps octo legata fecit. C Primo nāqz legauit aplīs psecutionē. Illud enīz eis legauit qd et ipse in vita possedit. Joā. xv. Si me psecuti sūt et vos psequēti. Et illud legatū erat oībz aplīs pfecte solutiū: qz psecutionē habuerūt et mortē sustinuerūt. De reditas nāqz trāsīt ad heredes cum suo onere et honore. deus aut hereditati eterne beatitudinis adiūxit onus. s. tolerātiāz passiōis. Lū isto onere habuit eam xps.

Zuc. vi
gloria
Per m
trare ti
Thim.
lesu ph
asqz et
bulatō
et aplīs
C Sēd
xliij. P
xps sep
erāt ita
cis nō l
etā tpi
ribus q
ix. Nut
bus vel
ita fest
spōi lu
degere
tāta. i
et sabb
tristia:
nec dīl
sta. i. d
pāni ru
ceptis.
et in vi
statim
pmou
iudeis
berēt.
data ē
Corpu
thesau
ru: vt i
ret que
nit ad
culū p
in pass
et extul
Bernā
misit et
passiō
qd in e
bastrū
manus
guenti
Inde c
catūqz

Luc. xlii. Oportuit xpm pati & sic intrare
 in gloria sua. habuerunt ea apli. Act. xlii.
 Per multas tribulaciones oportet nos in-
 trare in regnum dei. hnt ea ocs fideles. ij.
 Thim. ii. Dcs q pie viuere voluit in xpo
 lesu psecutorem patiunt. Qui ergo vult
 assequi eternam bñitudinē & nullam pati tri-
 bulacionē. videt q velit ēē & xpo dignior
 & aplis sanctior & cunctis fidelib⁹ melior.
 C Sēdo legauit discipulis pacē. Joan.
 xlii. Pacē meā do vobis &c. Hēbat enīz
 xps septuaginta duos discipulos q non
 erāt ita fortes sicut apli. Et ideo legauit
 eis nō tñ pacē pctōris vel eternitatis s3
 etiā tpsis. Ex quo habet q nō sūt infirmo-
 ribus graua iponēda. iuxta illō Abat.
 ix. Nunquid pñt filij spōi lugere &c. Ex q
 bus verbis colligit q nō sūt iponēda tri-
 stitia festiuit. & id dixit: Nunquid pñt filij
 spōi lugere &c. Festiuit sūt cōreplati q
 degere pctōris pueniūt ad qetē eterni-
 tatis. iuxta illud ysa. lxi. Erāt sabbatū
 & sabbato. Talib⁹ nāq nō sūt iponēda
 tristitia: q possēt eoz locūditas retardari
 nec d3 statim iponi puerfatio noua vetu-
 stis. ideo subditur: Nemo h3 pñt iuraz
 pñi rudis &c. nec mentis locūditas in-
 cipit. ideo subdit: Nec vñū nouū mlti-
 tit in vitas veteres &c. Tales eim nō sūt
 statim ad spūalia pcellēdi: sed paulatim
 pmouēdi. C Tercio legauit corpus suū
 iudeis: vt trib⁹ diebus ipm in prāte ha-
 berēt. Joā. x. Terra. i. corp⁹ xpi terrenū
 data ē in manus ipij. i. pilati siue iudei.
 Corpus nāq xpi erat tāq saccus plen⁹
 thesauro. ideo dedit ipm in man⁹ iudeo-
 rum: vt ipm scinderēt & thesaurus emana-
 ret quo capti⁹ redimerēt. Iste sacc⁹ ve-
 nit ad nos i natiuitate. Prouer. vi. Sac-
 culū pecunie secū tulit. fuit autē scissus
 in passione. ps. Lōsci disti saccū meū &c.
 & exiuit pccū in sanguine emanatōe.
 Bernar. Saccū plenū misericordia sua
 misit deus pater in terrā. Saccū inq in
 passiōe cōsciscendū vt effunderet illud
 qd in eo latet pccū nrm. Erat tanq ala-
 bastrū plenū vnguentō. Et ideo datū ē in
 manus iudeoū vt ipz frāgerēt: & inde yn-
 guentū efflueret quo vulnerat⁹ sanaret.
 Inde enīz emanauit vnguentū mortifi-
 catiū inducēs pñtōez. dulcoratiūm

insundēs pñtīs pñtōez: ac sanatiūm
 dans plenā remissionē. De duobus pñ-
 tis d3 Luc. xij. Infundēs vinū & oleū.
 De tercio Eccl. xxxij. Unciōes pñtēt sa-
 nitatis. Erat tanq apotheca plena bal-
 samo. ideo datū est in manib⁹ iudeoū:
 vt balsamus extret vnde fctidus releua-
 tur. Tūc enīz ista apotheca apta fuit: qñ
 vnus mltitū lācca latus eius pforando
 aperuit. Iste aut odor assimilat odorē vi-
 nē: balsami & myrrhe: vt habet Eccl.
 xlii. Vinē: q serpētes ifernales fugat
 Balsamū: q pñm recōcitat. Myrrhe: q
 hoīez a pcti putredie pseruat. Quar-
 to legauit pñt spūz. Vñ Luc. xlii. Pñ
 in manus tuas pñēdo spm meū: docēs
 nos vt in hora mortis deo spm pñēde-
 mus. Pño vt spm ab ifidijs demonū
 custo diat. Eccl. li. Liberasti me a rugiē
 tibus pparatis ad escā. Sēdo vt pñi
 nisteriū angeloz ipm ad celūz deducat.
 Exod. xlii. Ego mltā angelū meū q pñe-
 cedat te &c. Tercio vt ipm qñ depositū
 custo diēs corpi suo qñq restituat. i. Th
 mo. i. Potēs ē depositū meū suare vsq
 in illū diē. C Quarto legauit vrgini pa-
 ranymphū qñ mrez suā ioanni dimisit.
 qd fecit xps rōe sui: q pñtōr legis d3 ser-
 uare legē. Exo. xx. Honora pñz tuū & ma-
 trē tuā. Rōne nri vt istruamur s3 Chrys.
 vsq ad vltimā respñtōez hēre curā pa-
 rēti. Rōne vrgis vt aliquā pñtationē
 recipet de amissione filij ex custo dia fide-
 lis discipuli. C Sexto legauit latroni pa-
 radisum. Amē dico tibi: Ecce qñta firmita-
 tas. modus. n. iura di xpi fuit. Qñ hō die
 ecce qñta celeritas. Necū eris. ecce qñ be-
 ata societas. In paradiso. ecce qñ felix loc⁹
 amentas. C Septio legauit pctōrib⁹
 ifernū vbi pulchre morā. qd qdruplct
 rōe offēdi pñt. Porcus eim. i. luxuriosus
 pulch⁹ manet i luto ifernalis feditatis
 qñ i prato celestis amentatis. Seruus. i.
 auar⁹ q ē suus pecunie pulch⁹ manet
 in cloaca iferni qñ i camera pñta det. La-
 tro. i. supbus q furat deo id qd ē sibi p-
 priū. i. gliaz. pulch⁹ manet i paribulo
 ifernal vital qñ i solio maiestatis. Lignū
 putridū. i. pctō: p peccandi pñtudinē
 putrefcūs. pulch⁹ manet i igne ifernal
 cruciatiōis qñ i regali ecclie celestis ma-

In parascue.

hione. Octauo legauit cruce pñse peni
tētibz xpianis. Luc. ix. Siquis vult vent
re post me abneget semetipm &c. Ipa. n.
pnia dz ēē pfecta: id dicit: abneget semet
ipsum. i. ex tota neget. Volūtaria: id di
xit. tollat. aspera. id dicit. cruce que vñ a
cruciatu. ppia nō aliena: id dicit suam
cōtinua: id dicit quotidie. & pura inten
tione facta. id dicit. & sequat me.
Sermo. cxlij. De eodem. Sermo
tertius.

Proprio filio suo
nō pcepti &c. Roma. viij. Ma
gnam de deo fiducia hēre pos
sumus. qz si dedit nobis filiū suū: dabit
nobis cetera bona sua. Et istā fiduciam
dat nobis xps ex modo stādī in cruce. d
quo dicit Ber. Quis nō rapit ad spem
spetrādī fiduciā qui etus in cruce cōfide
rat corpis dispōez. videlz caput inclina
tū ad osculū. brachia extēsa ad āplexuz
manus aptas ad largiēdū. latus aptuz
ad diligēdū. pedū affectiōne ad nobis
cū cōmanēdū. & totius corpis extēsiōne
ad se totū nobis ipēdēdū. C Prio igit
debetis cōsiderare qz i cruce tenet ca
put inclinatū. & hoc triplici rōe. P Prio
rōne recōciliatiōis. solet eim qui assum
vult sibi recōciliare caput iclinare: & os
culū sibi dare. Sic xps caput inclinat vt
osculū porrigat: & nāz recōciliatiōez fa
ciat. Lanf. i. Osculet me osculo oris sui.
P Secōdo rōe eleuatiōis. solet nāqz q aliuz
vult sursum erigere seipm iclinare. & ip
sum ad alta eleuare. Sic xps caput icli
nauit. & de collo suo scalā fecit. & nos ad
pfez eleuauit. Jo. xv. Nemo venit ad pa
trē nisi p me &c. P Tertio rōe exauditiō
nis. Solet eim hō libēter aurē inclina
re ei quē vult benignē exaudire. Christ
ad pñe caput iclinans aurē dexteram
nobis porrigit. & sinistram nobis auertit.
Auris dextera ē eius misericordiā quāz
modo nobis libēter ipēdit. Sinistra at
ē ei iusticia quā mō libēter nobis auer
tit. C Secōdo hz brachia extēsa ad āplexū
Soler nāqz mī brachia apte. & sic pue
ro ventēdī fiduciā ad se dare. Deus ha
bet duo brachia. s. sinistru sue grē. & de
xtru sue glie. Ista brachia duo deus oliz

ambo clausa tenebat: qz nulli plene dā
bat suaz grām. & nullū recipiebat ad su
am glām. Tādē aperuit brachiū sin
strū recipiēs ad suaz grām populuz iu
deoz: s. in dextrū clausū tenebat: quia
nullū ad suaz glām admittēbat. Ad
aut ambo brachia hz apta & extēsa: quia
oēs ad suā grām recipiūt: & ad suā glām
introducūt. C Tertio hz manus pforatas
ad largiēdū. Habuit eim in cruce man
aptas: cōfixas: & pforatas. Apertas ad i
nuēdū qz dat oibus liberalit. ps. Aplos tu
manū & iples oē aial bñdictiōe. Cōfixas:
ad inuēdū qz dat vniuersalr. Sunt eim
q habēt manus aptas ad ppiquos. ad
alios aut clausas. Christus aut ad oēs e
bonos & malos. Mat. v. Solē suū oīrl
fac sup bonos & malos &c. pforatas: ad
inuēdū qz dat oibz abundāter. Sic. n. vas
pforatū nīhil sibi retinet: sic & xps iesus
nīhil sibi retinuit: s. oīa dedit. Nā de dit
nobis carnē suā. Patri aiām. Joāni mā
trē suā. Petr o ecclīaz. Latroni par ad
sum. Crucifixoribus vestimētū. Laccato
ri restituit vīsum. C Quarto habuit la
tus aptum: ad diligēdū. Ex hoc eiz xps
ostēdit quāuz nos dilexit. qualr. & p
pter quid. Quātum: quia plus qz cor su
um: quia pro nobis iuxta cor suūz volu
it vulnerari. Sic eiz loquit mī filio. Si
li tu es cor meū plus te diligo corde meo
Iste ē noher pcellan? iuxta cor: se vul
nerauit: & filios resuscitauit. Quātr aut
qz. s. ex vtero amore cordis vt. s. cor eius
videamus. & qz ex amore cordis nos dili
gat certū sumus. Sic eim loquit amicus
amico. Utinā videres cor meū. Bernar.
Clauis penetrās. clauis reserās fact
ē mīhi. Propter quid vt ad istar colūbe
ab insidijs temonū in ipso forante ab
scōdamur. Lanf. v. Veni colūba mea in
foraminibus petre. C Quāto hūit pe
des cōfixos: ad nobiscū manēdū. Signū
eim eēt magni amoris si amicus cū ami
co cōpediri se faceret vt secum maneret.
Christus enim in hoc exsilio veniens ad
nos nobiscū māsī libēter. Prouerb.
v. Beliste mee esse cum filiis hominuz.
Manet vīrl. Sap. viij. Venerunt mīhi
omnia bona pariter cum illa. Manet p
seueranter. Mat. iij. vlt. Ecce ego vobis

cum su
buit co
raliter
nostri
ritam
guinet
tibus
Erat si
louētu
rit. mī
pendū
qz ad f
passio
tendit
rit. De
quādo
vīqz a
Tādē
vīnos
Cet
quarri
ante x
fugitū
mādu
erum
guis x
optibz
lauat
guis x
lus la
sus. J
signe
xv. Je
color
color
sionte
tū la
rura
fueru
hostia
ne. aet
cētis
purg
re em
acre
sangi
ctum

cum sum oibus diebus &c. Sexto habuit corporis extensione: ad se nobis taliter impendendum. Nam extedit se in nostris obsequiū ab infantia vsq; ad pueritiam: & ab infantia a circūcisiōe sanguinem effudit. Et in pueritia: q; parentibus obediens fuit. Iuxta illud Luc. ij. Erat subditus illis. Al pueritia vsq; ad iuētutē. q; in sua iuētute nos instruit. miracula fecit. & beneficia multa impendit. Al iuētute sua se extendit vsq; ad finē vite: q; in cruce ascendit. & per passionē nos redemit. Post mortē se extendit vsq; ad limbū: & inde patres eduxit. Deinde se extendit vsq; ad mūdum: quando gloriose resurrexit. Postmodum vsq; ad celū: quando mirabiliter ascendit. Tādē extēdet se vsq; ad iudiciū: quando viuos & mortuos iudicabit.

Sermo. cxliij. De eodem. Sermo quartus.

Olerit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Apoc. i. hō ante xpī passionē erat imundus: durus. fugitiuus. & cecus. Cūta igitur erat: i. mūdus xps sudit sanguinē suū in lauacrum nre purgatiōis. Debeo. ix. Sanguis xpī emundabit cōscientias nras ab opibus mortuis. Lauacrū aut frigidum lauat: calidū aut meli⁹ lauat. Sic & sanguis xpī omni tpe lauat. Sed hōdē melius lauat: q; de suo vase calidus ē effusus. In quo quidē fuit valde calefactus f. igne amoris. De quo ipse dixit sic Luc. xv. Igne veni mittere in terram. Igne doloris. Thre. i. Attendite: & videte. nē dolor filis sicut dolor meus. Et igne passionis. ps. Igne me examinasti &c. Non mī lauat nras cōscientias: sed ē oēs creaturas. Oīa nāq; elementa ab idolatrijs fuerunt sedata. f. aqua ex neplandaru hostiarū ablutione. ignis ex cōcrematione. aer ex fumū ascēsiōe. & terra ex ino. cētis sanguis aspersiōe. S; xps oīa ista purgauit. f. aqua p aquas quas de latere emisit. Alere q; nō sub iecto: sed in aere passus est. Terraz: quia super eam sanguinē fudit. Et igne quādo spūs sanctum in specie ignis emisit. C Secūdo:

q; homo erat durus effudit sanguinem suū in emplastrū nre mollificatiōis. Sit aut emplastrū de herbis floribus & speciebus aromaticis aliquo liquore infusum: & melle appositum. Herba medicinalis ē caro eius mortalis. Iuxta illud ysaie xl. Oīs caro fenu. flos odoriferus ē eius aīa oīum virtutū odore repleta. Spectes aromatica ē eius diuinitas speciosa. Liquor infusus ē eius sanguis effusus. Mel dulce ē eius spūs humanus. De q; dī Ecclē. xliij. Spūs meus sup mel dulcis. Ex his igitur quinq; generibus cōfēctum ē illud emplastrū quod oēm duritiā cordis nri debz mollificare: maturare: & frangere. Dicis nāq; q; ē quidam lapis adamātinus qui frangi nō pōt. nec mallei percussione. nec ignis adustione nec antiqua iueteratione. fragit autem iste plinīo hircinī sanguis appositione. Sic multi sunt qui ad pniā frangi nō possunt. nec p diuina cōminationē. nec p adhibita tribulationē. nec per longam senectutis cōfectiōē. frangit aut p domine passionis recordationē. C Tertio: q; hō erat a deo fugitiuus. effudit sanguinem suū in reclamatoriū nre reuocatiōis: quia aues ad dños suos nō reuertuntur nisi cum frusto carnis. arbores ascendant: & ad eas sibilant & eas reuocant. Alique nō sunt que nō reuertūt triplici de cā. aut q; sunt nimis replete. aut q; in deuoratiōe prede sunt occupate. aut q; nō sunt bñ domesticate. hō cū tāquā auis cōrumpax a deo auolauerat. Osee. ix. Es. fratim quasi auis auolauit. Jō xps arborē crucis ascēdens & corpus cruenta: nō habēs ad nos sibilare nō cessat. ysaia v. Leuabit pñs signū in natiōibus: & sibilabit ad eū de finibus terre. Sed qdaz sunt qui ventre cōtēnunt. Aut q; sunt nimis repleti sicut auari. Deut. xxxij. In crassatus est dilect⁹ & recalcitrauit. Aut q; sunt i cadaveribus occupati: sicut luxuriosi ad instar comi qui deuorati cadaverū se dedit: & ideo ad arēā nō rediit. Aut q; sunt siluestres & nō bene domesticati: sicut superbi. Alia autē do. mesticant tribus modis. Aliquādo per flagellationē: q; quando canis flagellat leō domesticat. Aliquādo p sanguinez:

In parascue.

q̄ aliquando aub^o bas sanguis siue vi-
num ad bibēdū vt comestcent. Aliquā-
do vero per beneficioꝝ collationē. Non
ē cū aliq̄s aial ita siluestre q̄s ex benefi-
cijs nō fiat mansuetū z lenē. Chriſt^o Igit̄
qui ē leo ante nos canes vt nos domesti-
cari flagellari voluit. ysa. liij. Disciplina
pactis nre sup eū. Vñū sanguis ad bibē-
dū nobis dedit bñficia continua nobis
tribuit: z tñ aliqui domesticari non pñt.
hec flagellatōe leōis. nec ex potu sui san-
guinis. nec ex collatis bñficijs. C Quar-
to: q̄ hō erat cecus: effudit sanguinē su-
um in colliriū nre illuminationis. Sūt
eniz trīa peccata que excecāt. s. tumor su-
perbie. puluis auaritiē. z humor luxu-
rie. Et ista cecitas sanat ex triplici col-
liriō. P Quoddā cū ē colliriū cōfectum
ex felle piscis quo illuminati sunt oculi
thobie. Et istud colliriū ē totū amarū: z
repiñtat ipm put erat in paribulo. Cōfi-
deratio autē istius sellis. s. amaritudis
passionis fragit duritiā nre elatōis.
Vñ z in passiōe. Petre scisse sunt. terra
mota ē. z monumēta apta sunt: z mortui
surrexerūt. Illi ergo qui ad istud colliri-
ū nō sanant sunt lapidibus duriores.
terra isensibiliores. monumentis seti-
diores. z mortuis miserabiliores. Est
secūdū colliriū cōfectū ex sauo mellis: q̄
lintri sunt oculi sonate: vt habet. i. Reg.
xliij. Et istud colliriū ē totū dulce: z rep-
sentat xpm put ē in regno. vbi totus est
dulcis. ex quo sancti hñt suā dulcedinē
ex melle. s. diuinitatis z cera humanita-
tis. Cōsideratio autē huius dulcedinis
bz extinguere cecitatē carnalis delecta-
tionis. P Tertiū colliriū ē cōfectū ex cō-
iunctiōe salis z pulueris: quo illumia-
tus ē cecus a nariuitate. Joā. x. Et istud
ē ex parte dulce z ex parte amarū. Nam
salua bz dulcedinem sed terra amaritu-
dinē. Et representat xpm put erit iudici-
o. vbi malis erit terribilis: z bonis dul-
cis. Cōsideratio autē istius colliriij tā ter-
ribilis bz sanare cecitatē cupiditatis: q̄
tunc diuitie nō poterūt liberare. Bern.
Veniet dies illa in qua plus valebūt pu-
ra corda q̄ astuta verba. z cōscia bōa q̄
marcupia plena.

Sermo. cxv. C De eodem. Sermo
quintus.

TRadidit semetip-
sum p nobis oblationē z ho-
stiam deo i odore suauitatis.
Ephe. v. In veteri sacrificio cōsiderabā-
tur trīa scz oblatio inflamatio: z reconcili-
atio. Siquidē aial sacrificandū offere
bas. oblatū cremabas. crematū odorem
reddēbat quo deus placabatur. Sic et
xps fuit oblatus: sō dī: Tradidit semet-
ipsum p nobis. Fuit inflamatus: ideo
dī: Oblatōes z hostias. P Hostia eniz cre-
mabatur z odorem emisit quo deus fuit
reconciliatus: sō subdit. In odore suauit-
atis. C Priō q̄ xps fuit oblatus z tra-
ditus i sacrificiū a patre. Ro. viij. Pri-
o filio nō pepit: sed p nobis tradidit
illū. Et a se: vt pz in verbo pposito. S
q̄ in sua deitate nō erat aptus ad sacrifi-
ciū: ideo fecit se ouē z agnū vt apt^o eēt
ad sacrificiū. ysa. liij. Tāquā ouis ad oc-
cisiōē ducet: z quasi agnus corā tōdēte
se obmutescet: z nō aperit os suū. Nō eis
os suū apuit p aliquā ipatiētiā. nec cor
suū p aliquā irā: q̄ pz: q̄cū ira siue ipa-
tiētiā alqñ sit in aio. alqñ manifestet i
exteriori signo. alqñ onstat in iniurio
sō verbo. alqñ exerceat in cōtumelioso
facto. xps nullo istoz modoz in passiōe
fuit cōmorus: sed tāquāz agnus obmu-
tuit. ysa. xli. Non clamabit z nō exaudite-
tur vox eius foris: ecce q̄ nō fuit cōmo-
tus in verbo. Calamū quassatū nō cōte-
ret: ecce q̄ nō fuit cōmorus in facto: q̄
nulli nocuit: sz oibz pfuit. Nō erit tri-
stis: ecce q̄ nō fuit cōmorus in aio. neq̄
turbulētus: ecce q̄ nō fuit cōmorus i ex-
teriori signo. C Secūdo xps fuit inflama-
tus z succēsus. z hoc quadruplici igne.
C Primo igne amoris. De quo dī Luc.
xij. Ignē veni mittere in terrā zc. Jo. xv.
Alore hac dilectionē nemo habz zc.
Isto igne amoris a deo fuit inflamatus
q̄ ppter nostrū amorē dimisit habitā-
tiōē celestē. angelicā hereditatē. z seipsz
cedit in mortē. Hiere. xl. Reliqui domū
meā: z dimisi hereditatē meā. dedi dile-
ctam aiam meā in manibus inimicorū
meoz. Isto igne a deo fuit inflamatus

Sermo

etip

ie et bo
itatis.
leraba
recoci
offere
dorem
Sic et
semet
ideo
iz cre
is fult
naut
z tra
Pro
adidit
o. Sz
sacri
piet
ad oc
odere
to eis
ce cor
e spa
effel i
lurio
llofo
affice
bm
audie
omo
cote
to: q
it tri
neg
s i ex
lama
igne.
Luc.
o. xv.
iz zc.
atus
ibit
scipz
omu
dile
ous
atus

q̄ de dñt nobis sapiētia suā: q̄ triginta
tribus annis nos docuit. Potētia suā: q̄
multa bñficia nobis cōtulit. Infirmos sa
nando: mortuos suscitādo. Personam
suā: q̄ trigintatrib⁹ annis pseuerāter no
bis seruiuit. Et vitā suā: q̄ p nobis mor
tē sustinuit. ¶ Sēdo fuit inflāmat⁹ igne
doloris. Nullus eim martyr tñ dolorē
sensit quāti xps. Māiores eim dolorē
sensit oculis quando pungitur: q̄ cal
caneum quando vulneratur. Caro au
tem aliorum martyrum fuit instar cal
caneis: quia de grossa materia facta. Et
caro Christi fuit ad instar oculi: quia
habuit cōplexionē magis nobilem. Et
erat delicata ex eo q̄ fuit de spūs sancti
opatione cōcepta. de purissimis sangui
nēis beate Marię assumpta: et nulli vi
ciā peccato subiecta. Et ergo maiorem
dolorē sensit. ¶ Tercio erat inflāmat⁹
igne passionis. Passus ē eim penā acer
bam: variā: et diuturnā. Acerba quidem
erat: q̄ in locis neruosis vbi viger maior
sensus: et tō maior dolor. Fuit variā: q̄ a
planta pedis vsq̄ ad verticē nō fuit in
eo sanctas. Fuit et diuturna: q̄ ab instan
ti sue cōceptōis durauit vsq̄ ad mortē
suā. Ipse eiz mortē suā semp sciuit: et iō
quoslibet die dolorē habuit. ¶ Quarto
erat inflāmat⁹ igne passiōis. Magna
enim cōpassione vrebatur quādo matrem
flētem vidit. Quādo aplos dispersos vi
dit. Quādo etiaz suos crucifixos i fre
nēsim versos aspicebat. Sicut eim pius
pater vidēs filiū freneticū in ipsius isur
gentem plorat: nō suam iniuriā sed fili
furlaz. Sic et xps nō suos dolores sz fre
nēsim suos interficiētū deslebat. Ideo
etenim p ipis orabat: clamabat et plora
bat. sicut dicit Hebrēorū. v. Qui in dieb⁹
carnis sue preces supplicatōesq̄ ad deū
zē. Ecce q̄ orabat: Et cū clamore valido
Ecce quia clamabat. Et cū lachrymis of
ferens. Ecce q̄ plorabat. ¶ Tercio chris
tus suauē odorē fecit patri: ex quo fuit
recōsiliatus. Unde dicit: In odorē sua
uitatis. Inud autē sacrificiū erat valde
odoriferū: q̄ fiebat in holocaustū. Holo
caustum enim erat totus incēsum. Chri
stus igit erat holocaustū: q̄ totus erat i
passione incēsus: vt supra dictum est. Et

intus igne amoris. et foris igne passiōis.
Et istud per quattuor signa pōt ostēdi:
que sunt signa in aliquo vehemētis calo
ris. ¶ Primū ē: quia valde sudauit. qui
sudor in guttas sanguinis eque fuit cō
uersus. Magnus erat ille ignis qui ipz
nō tantū in facie: sed et in toto corpore
sua dēre faciebat. et qui humorē flegma
ticū in sanguinē cōuertebat. qui in tātū
abundabat q̄ in terrā decurrebat. ¶ Se
cundum signū est: quia vestes ferre non
potuit. sed nudus in crucē ascendit. Al
si ipso facto loquat et dicat. Tanto igne
ardeo: q̄ vestes sustinere non valeo. hoc
significatum ē. ij. Regū. vi. Ubi dicitur
q̄ dauid nudus laudabat ante arcam
domini. Arca dñi ē crux xpi: in qua pro
funda dei mysteria cōtinētur. Ubi chris
tus nudus iussit: qui nudus et gaudens
crucē ascendit. ¶ Terciu signū est: quia
sitiuit: et potum perit. Bernar. O domine
quid sitis fidem nram: salutē nostram: et
gaudiū nostrū. Plus animarū vestra
rum q̄ corporis mei me tenet cruciatus
¶ Quartū signū est: quia totus in cru
cerubicu⁹ fuit. Homo eim qui stat ad
parui ignē: efficitur rubicu⁹ in facie.
Iste aut portabat quattuor ignes: ideo
fuit rubicundus in corpore: quia totus
cruciat⁹ in cruce. ysaie. lxiij. Quare
rubrum est indumentū tuū zc. Cant. v.
Dilectus meus candidus et rubicu⁹
Per puritatem fuit candidus: et rubicu⁹
per sanguis cruciatōem.
¶ Sermo. cxvi. De eodem. Sermo
sextus.

Asciculus myr
rhe dilectus meus n̄hil: in
ter vbera mea cōmorabitur.
Cant. primo. Quauis ergo beata Ma
ria non fuerit gladio materiali percus
sa: tamen in christi passione gladio do
loris fuit transuerberata. Et ideo quā
do christi passio ad memoriā reduci
tur: non lmerito et matris passio ad me
moriā reuocatur. In verbis ergo pre
missis inquitur de ipa exponitur: tria
ponuntur. ¶ Primo enim ponit magni
tudo sui amoris: cū dicit: Dilectus meus
Dilexit aut christum dylciter: fortiter

R 4

In parascene

et sapienter sic dulciter eum dilexit quod tot
pre amore liquefacta fuit. Sicut enim aurum
a facie ignis liquefit. sic eius anima ad
purissimam ignis celestis quod in eius utero no-
uem mensibus habitauit. *Lonf. v.* Anima
mea liquefacta est et sic dulciter eum dile-
xit quod tota in amore pueris fuit. si enim
ignis materialis ea in que agit sibi assi-
milat multo fortius ignis diuini amoris
quod in eius utero habitauit eam sibi assimi-
lauit et tota in amore conuertit. Hoc si-
gnificatum est *Exod. iij. vbi* dicitur Rubus
ardebat et non consumebatur. Erat quidem igne
amoris in mente sed non fuit consumpta igne
concupiscentie. Sic dulciter eum dilexit quod
pre nimia amoris dulcedine a se quodam
modo alienata fuit. Nam et filius pre amo-
re matris extra se positus esse videbatur. quon-
iam sua vulnera obliuioni tradiderat. et
matris solummodo memor erat. quod Joanni
ipsam recommendabat. Mater enim pre amore
filii sui extra se esse videbatur dum mortem
sua sic respiceret ut in medio occisorum
sui filii amore inextinguibile remaneret. Sic
dulciter dilexit quod tota languida facta fu-
it. hoc languere consumpsit post certamen et
dum laboraret. In corde namque virgines cer-
tabant duo amores et duo dolores scilicet
amor filii qui nolebat ipsum pati. Et amor
generis humani qui volebat ipsum mori.
Et sic inter istos duos amores magna pu-
gna erat. Certabant enim ad inuicem do-
lor quem habitura erat de morte filii sui.
qui nolebat ipsum pati. Et dolor de perditione
generis humani qui volebat ipsum mori. Et
quod in corde suo talis pugna erat. ideo tota
languida facta fuerat. *Lant. ij.* Multitudine
dilecto quod amore languet. *Secundo* et
dilexit filium fortiter. In christi passione quodam
erant fortes quantum ad amorem sicut apo-
stoli qui et ipsum mortuum diligebant. Sed
debiles quantum ad corporale associandum
quod ipso relicto fingerunt. Et quantum ad fidem
quod ipsam perdididerunt. Alii fuerunt fortes quod
tamen ad amorem et associationem sicut sunt
sancte mulieres que ipsum diligebant et in
christi cruce associabant. Sed debiles ad fi-
dem quod ipsam perdididerunt. Beata autem virgo
fuit fortis. et quantum ad amorem quod filium
suum semper dilexit. et quantum ad associatio-
nem quod iuxta crucem semper stetit. et quantum

ad fidem quod ipsam nunquam amittit. et quantum
ad mortis honorem quod mori non timuit. Un-
de dicitur in *psalmo*. Nato queso parcite. mecum
crucifigite aut in crucis stipite nos am-
bos affigite male solus mortuus. *Tercio*
dilexit sapienter et discretely. Lulus discre-
ta dilectio in tribus apparet. *Primo* quod
ipsum dum adhuc puer esset ad templum et se-
stuitates dei per viam et longas et asperam
ducere consuevit. *Secundo* quod ne crucem
ascenderet nunquam sibi dissuasit. *Ter-*
tio ut de cruce descenderet nunquam sibi
consuluit. quantum sciret quod dolores maxi-
mos pateret. Quod est pro multis mu-
lieres que pueros suos a pueritia nimis
delicate nutriunt et ne cruce penitus ascen-
dant auerunt. Et si ascenderint non solum
ut descendat consulunt. Et si ascenderint
non solum ut descendat consulunt. Et istas
violenter educunt. *Secundo* ponit ma-
gnitudo sui doloris cum dicitur. Fasciculus
mistrhe. Iste autem dolor causabatur in ea ex
ratioe sui. ex ratioe filii. et ex ratioe suppli-
ti. *Ratioe* sui quod ipsa erat pia mater. quod
tota enim mater est magis pia. tanto ad dolen-
dum magis peliua. Beata ergo virgo
Marta ideo in quantum mater ad filium pia
fuerit. est tamen facta magis pia ex eo quod
diuina pietas in eius utero noue mensi-
bus habitauit. Fuit enim tota mater quod
diuidit in multis. minor inuenit in sin-
gulis. Si qua mater plangit dolore cum
patre diuidit. Hec autem diuidere non pote-
rat quod nullus pater tibi erat carnalis. Su-
it etiam vnica mater. Si qua mater filium
amittit solatium recipit quod alios habet et
hunc se sperat. Hec autem nullum alium habebat
nec habere sperabat. Et ideo vnica su-
bi erat. Multum dolet mater quando au-
dit filium mortuum. sed plus dolet quando
audit ipsum horribili morte necatum. Sed
maxime dolet quando occidit ante suum
spectum. quanto ergo dolore virgo vulne-
rabatur. que cum esset pia mater. et tota ma-
ter. et vnica mater videbat filium suum mor-
tuum et horribili passione necatum. et ista
omnia fieri ante suum spectum. *Secundo* cau-
sa dicitur iste dolor in ea ex ratioe filii. Multum
namque dolet mater quando filium bonum et sapientem
amittit. Hec autem amittebat filium. de quo
dicitur. *Eccle. xlij.* Ego mater pulchre dile-

ctois et
um m
Ego m
trem ta
timoris
agnosce
erga m
spei. C
toe sup
ignomi
ntus. p
erat vu
fuerat
dignus
mittit
blasph
blasph
pp aliq
ille qui
repm
et. aut
num vi
t. Pe r
tus e
nam de
l. penai
pore su
to sequ
di. Tra
vere in
ideo di
vnqua
ledicet
bonu e
sequit
tio por
lectois
bis. Jp
co: de l
ipfis v
pre am
isif fal
sua vb
et inter
suum
sugge
delect
piscus
piscus
ity. De
eius n

et dicit. Videbat enim a se recedere fili-
um in semetipsum tam dulciter diligentem. id dicit. Ego mater pulchre dilectionis. Filium ma-
trem tam filialiter reuerentem. id dicit. Et
timoris. Filium matrem de cruce tam feliciter
agnoscentem. id dicit. et agnitionis. Filium
erga matrem tam plenum exultantem. id dicit. et sancte
spiritui. Tertio causabat in eo dolor ex ra-
tione supplicij. videbat. n. filium pati penas
ignominiosas. q. pena latronum erat pu-
nitus. pena dolorosa q. in toto corpore
erat vulneratus. pena iniusticia q. sine causa
fuerat damnatus. Homo quidem aliquando
dignus est morte pro aliquo facinus quod com-
mittit sicut homicida. Aliquando propter
blasphemiam quam irrogauit sicut ille qui
blasphemauit regiam maiestatem. Aliquando
propter aliquam negligentiam quam commisit sicut
ille qui ex negligentia hostes castrorum intra-
re permisit. Sic autem nulli unquam iniuria se-
re. nulli unquam iniuria dixit. nullum bo-
num unquam omisit. et de his omnibus dicit
I. Petri. ii. Qui peccatum non fecit nec in-
uenit. et dolus. in ore eius non erat. Passus est pe-
nam dolorosam. id dicit. Qui peccata nostra
propter penam pro peccatis nostris protulit in cor-
pore suo. s. toto. Ignominiosam penam
id sequitur super lignum. s. crucem. Iniustitiam. id
dicit. Tradidit autem iudicanti se iniuste. et
vere iniuste quia nulli unquam iniuria fecit.
id dicit. Qui peccatum non fecit quia nulli
unquam iniuria fecit. id dicit. Qui cum ma-
le diceret non male dicebat. nullum unquam
bonum omisit sed et plus fecit quam debuit. id
sequitur. cuius latus sauci sumus. Tertio
ponit magnitudinem sue deuotionis et di-
lectionis cum dicit. Inter uerba mea promou-
bit. Ipa. n. omnia que filius passus fuerat in
corde suo reponere. et reuoluebat. et ex
ipsis vulnerabat pro dolore. cruciabat
pro amore estuabat pro passione. Isum
scilicet facit. i. passionis cumulum inter
sua uerba reponere quia inde se extertus
et interius muniebat. Muniebat. n. cor-
suum ne in memoriam intraret hostis per
suggestionem vel intelligentiam per aliquam
delectationem vel uoluntatem per aliquem
sensum. Muniebat et opera ne intraret
per uoluntatem intentionem. id dicit. Laus
eius. Hortus conclusus. Clausa quidem fuit
eius memoria quia nunquam intrauit pra-

na suggestio. id dicit. Hortus conclusus
Clausus fuit eius intelligentia quia nunquam
ibi intrauit aliqua praua delectatio. id
secundo dicit. Hortus conclusus. Clausus
fuit eius uoluntas quia nunquam ibi intrauit
aliquis prauus sensus. id dicit. Hortus
signatus. Eius et opera fuerunt coram
deo ualde amena. id dicit. Emissiones
sue paradisi. Et intra rationem ualde or-
dinata. id dicit. Malorum punitionum.
Proximis odorifera et fructuosa. id dicit.
cum pomorum fructibus.

C Sermo. cxvii. De eodem Sermo. xvij.

Anunciate iter ge-
rae suae.
dia eius. ps. Nec possunt
esse uerba prophetae alloquen-
tis predicatorum ut annuncient populo opa
studiosa que hodie ecclesia promouet et
miseria que hodie reprobant. Primum est
quod campane hodie non pulsant ex eo quod
omnes campane hodie siluerunt. Christi. n.
habebat duodecim apostolos quasi duodecim
campanas. sed una ipsarum. scilicet iudas fracta
fuit quia suspensus crepuit medius. Alia fu-
it grossa campana. scilicet Petrus qui semel tam
altum sonum dedit quod super omnes angelos
auditus fuit. Mat. xvi. Tu es Christus filius
dei uiui. sed hodie sonum perdidit quia ipse
posterior ausus non fuit letare campane. scilicet
alii apostoli et sonum perdidit quia Christum com-
miseri autem non fuerunt. Post resurrectionem
ne autem domini et spiritus sancti missionem per totum
mundum sonuerunt. ps. In omnem terram exi-
uit sonus eorum. Alia campana fuit que
tam dulciter sonuit. scilicet beata uirgo quod ad
eius sonum in uero filius dei ascendit quasi
dixit. Ecce ancilla domini. et. quod Ioannes
in matris utero tripudians. et quod eius
sonum Christus semper audire desiderauit. La-
tico. ii. Sonet uox tua in auribus meis
et. Alia hodie sonum perdidit que pro ni-
mo dolore prostrata fuit. Luc. ii. Tuam
ipsius anima pertransibit gladius. Alia
campana fuit Christus que non cessauit sona-
re. quia non cessauit predicare. Et tandem ele-
uata in campanam crucis ibi multipli-
cem sonum dedit. Nam in auribus pa-
tris dedit sonum pie questionis. Mat.
the. xxi. Heli heli. et. In auribus matris
sonum dilectionis quando ipsam Ioanni com-

In vigilia pasche

men daut. In auribus hostis sonū ma-
gne charitatis quādo p̄ ipsis orauit. In
auribus humani generis sonū doloris
Thren. i. Attendite et videte si est dolor
similis sicut dolor meus. Tantū ista ca-
pana sonuit q̄ tota rauca fuit. ps. Labo-
raui clamans rauce sacre s̄ fauces mee.
tandem in quinqz p̄ribus p̄forata fuit. et
sic omnino siluit et sonū amisit. C Secū-
dū q̄ ecclesia hodie rep̄sentat est p̄cussio
tabule q̄d fit triplici ratōe. C Son⁹ enīz
tabule rep̄stat p̄sum sonū totius offi-
cine infernalis. xps enim vectes ferreos
p̄fregit. Angeli valenter clamabāt. Alpe-
rite portas p̄ncipes vestras. Sacerd̄s eim
patres qui ibi fuerūt iubilabant. demo-
nes v̄lulabāt. dānari flebant. et sic mixt⁹
erat sonus fletū et sonus gaudentiūz.
C Secūdo rep̄stat strepitum dominice
passionis seu captōis. Iudei enim ad ca-
piendū xpm cum magno strepitu armō-
rum venerūt. s. cū gladys fustibus et lu-
cernis. Matthe. xxvi. Tanquā ad latro-
nem existi. C Tertio sonus ille excitat
dolorē in xpianis. Ecclesia namqz iustis
fideles hodie incitare ad fletū. Ideo ta-
cet sonus letitie qui fit tactu sicut est so-
nus campanę. et facit sonū tristitie. s. so-
num tabule. tacet ē sonus letitie qui so-
nus fit cū voce sicut p̄ in lectōibus. et fa-
cit sonū tristitie sicut p̄ in lamentatōni-
bus. Tacet ē sonus letitie qui fit cū fla-
tu et facit sonum tristitie qui fit cū fletu.
q̄ cantus letitie subleuat et cantus tri-
stie recitant. C Tertiu est quare passio-
nes aliorū sanctorū celebrant cum letitia
xpi aut passio cum tristitia. C Prima ra-
tio est q̄ alij sancti passi sunt p̄pter se vt
s. p̄ suam passionē acquirant gloriā cele-
stem. et ideo eis p̄gaudere debem⁹. Chri-
stus autē nō est passus p̄pter se sed p̄pter
peccata nostra. ideo flere debemus. Se-
cūda ratio ē q̄ hodie fleuit terra. s. quā-
do p̄remuit sol quādo obscuratus fuit
fleuerūt sancte mulieres. fleuerūt ap̄li.
fleuit Petrus. fleuit v̄rgo beata. et fle-
uit xps. vt habet Hebr. v. Fleuerūt et an-
geli. Isa. xxiij. Angeli pacis amare fle-
bant. fleuisset deus p̄ si potuisset. Quia
ergo fidelīū hodie nō flebit. C Quartū
est quia missa hodierna nō h̄z p̄ncipiū

id est introitū q̄ xps a nobis exiuit. Non
h̄z finem. s. benedicamus dño. q̄ ille qui
est in tribulatōe nō indiget b̄n̄dictione.
sed p̄ passionē nō h̄z mediū. q̄ hostia nō
p̄secrat ex eo q̄ vera hostia est ablata vt
p̄d̄t dict⁹ q̄ hec missa nō h̄z p̄ncipiū me-
diū neqz finem. q̄ a nobis recessit ille
q̄ sui est p̄ncipiū a quo oīa. mediū p̄
quem oīa. et finis ad quē omnia. C Qui-
tū est q̄ ante crucem nos p̄stramus vt
xpo rep̄damus qui se p̄strauit vsqz ad
terre susceptōem. Phil. ij. Exinanituit
semetipm et vsqz ad terre habitatiōem
Baruch. ij. Post hec in terris visus ē.
vsqz ad terre corruptiōem. Hierem. xlii.
Fortis impetit in sortem et ambo corru-
erunt vsqz ad terre penetratiōem. Ecce.
xxij. Penetrabo inferiores partes terre
et. C Sextum q̄ crucem hodie oscula-
mur. C Notandū q̄ quattuor persone
xpm erant osculate. s. Maria in signum
amoris. Symeon in signum deuotiōis.
Magdalena in signū reconciliatiōis. Ju-
das in signum p̄ditiōis. Quicunqz igit
crucem hodie osculabit videat qualiter
osculat. Qui enim deit et p̄xiū amore re-
plet osculat cum Maria. Qui intima
deuotione ad crucem xpi afficit. oscula-
tur cum Symeone. Qui xpo p̄pniam re-
conciliat. osculat cū Magdalena. Qui
in pascha ad mentem xpi epulat et post
pascha ad peccata reuertit. osculat cū
iuda p̄ditore. Magna enim p̄ditō xpo
osculū dare et corpus xpi de mensa alta-
ris suscipe et postea xpm expellere et ve-
monē introducere. C Septimū est quia
hodie ecclesia p̄ oibus orat. Cuius ratio
est q̄ xps fuit hodie valde pius in par-
cendo quādo p̄ suis crucifixoribus ora-
uit. C Fuit liberalis in largiendo q̄ la-
trōnt paradīsum dedit. Largus in redi-
mendo quādo nō guttam sed sanguinē
totū dedit. Viscerosus in diligēdo q̄ p̄
foramen lateris manifestauit amorem cor-
dis. C Ideo ecclesia cum sequē hodie
est valde p̄ta in cognoscēdo. liberalis in
orando. larga in largiendo. et viscerosa
in diligendo. C Octauum est q̄ fideles
omnes ecclesias et altaria visitare cōsue-
uerunt. C Cuius prima ratio est q̄ xps
omnes sanctos qui fuerunt a p̄ncipio

mundi. Lu-
C Sec
fideles
nem vi-
bant
C Ter
esse va-
dit et o-
sunt ei
it Ide
rales i
C Se
Serrin
C
nis. be-
operit
rande
monu-
sunt v-
Et p̄t
est ip̄n
inuen-
ratur
causal
monu-
rectifi-
ratio
cur in
post e-
monu-
us po-
q̄ qui
nouu
innoi-
lemu-
C Se
seph
ad sig-
pecc-
C S
debel
est en-
vesti-
ter p̄-
nes.
tūstū
num

mundi vsqz tunc in carcere limbi visita
uit. Luc. i. Visitatione nos oriens ex alto.
Secunda ratio est qz illa visitatio quā
fideles faciunt hodie significat visitatō
nem discipulorū et sanctarū mulierū que
ibant et redibant visitando sepulchroz.
Tertia ratio est qz sancti debēt hodie
esse valde liberales. Et ideo sunt visita
di et rogandi qui hodie de carcere limbi
sunt educi. et in celeste impium sublima
ti. Ideo in hac die multū debent esse libe
rales in qua xp̄s eis sic extitit liberalis.
Sermo. cxvij. Et in vigilia pasche
Sermo. i.

Oro mea requiescit in spe. ps.
Christus qui olim regem i
sabbato ab opibus creatio
nis. hodie requieuit in monumento ab
opibus recreatōis. et hoc in spe acce
rande resurrectōis. Circa ipm̄ autem
monumentū in quo xp̄us requieuit tria
sunt videnda. s. Continens. Contentus.
Et p̄tinēdi modus. Continens autem
est ipm̄ monumentū. qd̄ nō fuit fortuito
inuentū. sed diuina p̄sidentia. Prepa
ratum nāqz fuit nouū. et hoc triplici de
causa. Prima est s̄m Ambrosi. Ne si in
monumēto veteri fuisset positus resur
rectus inde alius videret. Secunda
ratio est quā tāgit glo. sup̄ Joānem qz si
cut in vtero Marię nemo ante eū. et nō
post eum fuit. sic quēscis fuit vt in eius
monumēto nec ante eū nec post eum ali
us poneret. Tertia est ad innuendū
qz qui corpus xp̄i d̄s recipere. aut esse d̄s
nouus p̄ sinceram innocentia. aut d̄s eē
innouatus p̄ veraz p̄nāz. l. Loz. v. Epu
lemur in azimis sinceritatis et veritatis
Secundo fuit monumentū iusti. s. Jo.
seph nō herodis. Primo s̄m Ambro.
ad significandū qz xp̄s moritur in corde
peccatoris. sed requiescit in mente iusti.
Secundo ad innuendū qz amplius nō
debebat p̄ peccatoribus imolari. Nat̄
est enim inter duo animalia. qz homies
bestiales facturus erat ratdalis. Vixit i
ter peccatores. et mortuus est inter latro
nes. quia p̄ suam vitā et passionē malos
iustificaturus erat. sed requieuit in mo
numento iusti. Non enim ampli⁹ vo

luit iniustorū et peccatorū consortia. quia
p̄ eis vltimus moriturus nō erat. Rom.
vi. Christus resurgens ex mortuis etc.
Tertio ad insinuandū qz l̄z in hac vi
ta sint mixti boni et mali. Post mortē ta
men sunt boni per se. et mali per se. Lu
ce. ij. Cuius ventillabum in manu eius
etc. Tertio fuit alienum. Primo vt
suam paupertatē ostēderet. Sicut enim
in aliena domo fuit natus et in aliā cō
uersatus. sic et in alieno monumēto po
situs. Matthe. viij. Vulpes foueas ha
bent etc. De hoc Ambro. Ut quid illi tu
mulus in terris cultus sedes manebat in
celis. Secundo s̄m Ambro. quia nō de
bebat ibi a morte detineri. Noluit. n.
habere sepulturam p̄p̄ia. qz ibi modicā
facturus erat moram. Tertio s̄m cum
dem ad innuendū qz p̄ aliena moriebat
salute. Unde ait. Ideo in aliena sepul
tura posuit qz p̄ aliena salute moriebat.
Quarto enim fuit colore albo rubeo
qz p̄mixtum. vt dicit in historiis schola
stics. Primo ad significandū qz ibi
positus erat ille de quo dicit Cant. v. Vi
lectus meus candidus et rubicundus.
Et secundo ad ostendendū qz in iudi
cio quādo omnia monumēta aperiētur
ipse bonus erit letus et malis terribilis.
Nam s̄m Grego. in fulgore notat ter
ror. in candore vero letitie blandimētū.
Tertio ad innuendū qz ille qui corp⁹
Christi vult recipere debet esse albus per
mundiciam. et rubicundus per charita
tem sinceram. Secundo est videndū
de contēto. Ibi enim continebat corpus
Christi qd̄ erat corpus multe scilicet ma
iestatis. quia erat diuinitati vnitus. mul
te. s. p̄teritis. quia multis vulneribus la
ceratum. multis p̄uritatis quia ab omni
corruptōe extraneū. Erat enim imbal
samatū deitate. et ideo si per mille ānos
ibi iacisset incorruptibile fuisset. multe
potestatis. quia spoliavit infernum. Li
cet enim corpus remansit et fuerit in mo
numento positum et collocatū in sepul
chro. Anima tamē etus descendit in
infernum et spm̄ spoliavit. Tertio vi
dendū est de modo s̄m quem corpus ibi
positū fuit. Nā erat ibi s̄m donec inuolu
tū vt habetur Matthe. xxvij. Fuit myr

De vigilia pasche.

tha et aloes et aromatibus conditi. ut hñ
Jo. xix. Per que dat intelligi qd ille qui
corpus christi dñ recipere: dñ ipsum re-
cipere cū magna puritate. qd significat
per syndonē mundā. Glo. ibidē. Syndo-
nē mūda iēsus inuoluit: qui pura mente
ipm suscipit. ¶ Secūdo cū multo timo-
re: qd significat per myrrhā: que habz
a putredine cōseruare: sic z timor a pec-
cati corruptōe. Prover. xi. In timore dñi
declinat oīs hō a malo. ¶ Tertio cū mul-
ta fide. qd significat per aloes que habz
virtutes purgatiuā. Et de fide dñ Alet.
xv. Fide purificans corda eoz. ¶ Quar-
to cum multa deuotōe: qd significat per
aromata. Ipsa enī deuota orō ē coram
deo valde odorifera. Apoca. viij. Ascen-
det fumus incēsoz de orōnibus scōz: de
manu angeli coram deo.

¶ Sermo. c. xix. C De eodē sermo. ij.
Quērit maria magdalena: et altera maria vide
re sepulchrū. Mat. vlt. Iste
sancte mulieres fuerit val-
de sollicitē sepulchrū xpi visitare. Exē-
plo quarū z nos sepulchra visitare dbe-
mus. Notandū aut qd est quadruplex se-
pulchrū. C Prīmū ē speciale z singula-
re. qd erat cōmū qd affectu cōpassiōis z
deuotōis visitare debemus. Quatuor at
de causis sepulchra visitari p̄sueuerunt
Aliquī ad plorandū. Aliquādo ad inun-
gendū sicut antiquitus erat cōsuetudo.
Aliquādo ad sepeliendū. Aliquādo ad
honorandū. sicut sepulchra martyrum
visitamus. His quatuor de causis sepul-
chrū xpi visitare debemus. ¶ Prīmū vt
ploremus affectu cōpassiōis. Exemplo
magdalene. De qua dñ Jo. xix. Maria
stabat ad monumētūz foris plorās. Un-
cantat ipsa ecclesia. Hierusalē luge q: in
te occisus ē saluator israel. ¶ Secundo
ad inungēdū. z hoc triplici vnguēto s3
Ber. s. cōtritiōis qd fit de recordatiōe pec-
catorūz. Deuotōis: qd fit de recordatiōe
beneficiōz. Et pietatis. qd fit de operi-
bus miserationū. ¶ Tertio vt cū eo sepe
llamur per imitaciōem. Roma. vi. Conse-
pulti enī sumus cum illo xē. In morte
cū christi anima fuit a carne separata.
anima tñ z caro diuinitati fuerit ynta

Sic z in nobis anima dñ separari a car-
ne. s. a carnali amore. Anima tñ z caro
debet deo vñtri. aīa per amorē. caro p̄ in
corruptionez. ps. Lor: meū z caro mea ex-
ultauerūt in deū. vñtū zē. C Quarto vt
ipm honoremus. s. per honestā quersaciō-
nē. Mat. v. Videat opera vestra. bona
zē. Et per laudatōez z carnis mortifica-
tiōem. i. Lor. vij. Glorificate z portate de-
um in corde vestro. C Secūdū ē monu-
mentū materiale circa qd pōt fieri quod-
dā cōmendabile: vt. s. monumēta sepe
videamus z ad funera p̄gamus. Eccle.
vij. Melius ē enīz tre ad domūz lucr⁹ qd
ad domū p̄uitij. Et quoddā vituperabi-
le. s. qd aliquis vsurarius in loco sacro
sepeliat. ysa. xxij. Quid tu hic aut qua-
si quis hic: qd ex cōmū sepulchrūz tibi. ec-
ce dñs asportat te faciet sicut asportat
gallus gallinarius. Gallus gallinarius
ē gallus castratus: qui sō impingnat vt
comedat z p̄ pedes asportet. Sic tales
impingnatūz diuitijs: vt diuitie a parē-
tibus. caro a vermibus. anima a demo-
nibus comedat. Tales sunt extumula-
ti: z per pedes in fossatūz p̄iiciēdi. Sit
et circa sepulturas quoddā letabile qd
scilz aliquādo sunt solēnitates. Et sō
toleratur ppter p̄solatiōem viuētiūz. z
ppter spēz future resurrectiōis diuino do-
nō fiant nimis curiosi: qd tunc cēt rep̄e
hēsibile. Glo. super Mat. Ex simplici se-
pultura dñs ambitio diuitiū z demnas.
qui nec in tumultis pōt carere diuitijs.
C Tertius est sepulchrū spūale. s. ipa re-
ligio. vbi religiosus mortuus mūdo de-
bet abscondi in claustrō tanq̄ in sepul-
chro. Sunt tamē multi qui tibi vñtū sepe-
liūt. Quatuor aut d causis homo ali-
quādo sepelitur vñtū. aliquādo. s. ex igno-
rantia quādo credidit mortuus ē et viuus.
Aliquādo ex malitia qñ quis viuus se-
pelitur vt sua bona diripiens. Aliquī ex
iustitia quādo aliqui ppter aliquod sa-
cinus in terra suffodiūt. Aliquādo ex
cōsuetudine aliqui a sicut narrat Hiero.
qd vñtū viuū cūz vñtū defuncto sepelia-
tur. Sic et in sepulchro religiosi quidā
ingrediunt tanq̄ mūdo mortui: s3 nō
sunt viui vt ibi bene pascant vel hono-

res ali-
que fin-
Aliqui-
cipiēti-
rūz bo-
tur ali-
aganti-
Talibz
mortui
tales cō-
taliter
tius cō-
sus sit
celestē.
abūdā
tristiti-
tristiti-
Desi-
fenti v-
luz. l. e
In fut-
idest v-
de ver-
cōficti
eti p̄ci-
tates ē
intern-
et diu-
mon e
sepul-
pūchz.
xxij.
circul-
ter p̄e
demo-
rant si-
no. z d
anare
oēs lu-
circul-
rioroz
bal. z
desce-
to. At
vero
ē sup-
pūni
mon-
pūcl-
nū si
omni

res aliquos assequatur. Exemplo vulpis
que fingit se mortuū. vt pullos rapiat.
Aliquādo hoc accidit ex cupiditate re/
cipiētiū: qui sciēter tales recipiūt vt co/
ru bona possideant. Aliquādo icludū/
tur aliqui ex sua culpa: vt penitētiā ibi
agant. vel inuiti a parētibz includūt.
Taliū sepe religio est rosmētū: et sunt
mortui deo et viuū mūdo. Alij quia dicūt
tales cōsuetudinē ibi esse vt taliter viuāt
taliter habeāt. cū mala cōsuetudo sit po/
tius corruptella. et malus vsus potius abu/
sus sit dicēdus. Quartū ē sepulchru
celestē. De quo dī Job. v. In gredieris in
abūdātia sepulchru: sicut inferi aceri.
Tritici in tēpore suo. Tēpus. n. inferēdi
tritici in horu suū est tēpus messium.
Vestis vero ē cōsumatio seculi. In p/
sentī vita deus dat de tritico suo pugil.
vult. eterne beatitudinis modicū gustū
In futuro autē dat anīmabus manipulū
id est vnicūqz stolā antīmaz. In cōsumatio
ne vero seculi dabit acerū. Aceruus. n.
cōfici ex diuersis manipulis qz tūc san/
cti picipiēt felicitates antīe et īmortali/
tates corporis. Quintū est sepulchru
infernale. de quo dī Luce. xvi. Adoru
est diues et sepultus est in inferno. De/
mon enī qui ē super auaros ibi hz suū
sepulchru. Et in circuitu eius sunt se/
pulchra oīum auarorū. vnde dī Ezeē.
xxij. Ibi assur et oīs multitudo eius: in
circuitu eius sepulchra illius. Assur in/
terpretat diues vel beatus. Et significat
demonē qui est super diuites qui repu/
tant se beatos. Iste hz sepulchru in infer/
no. et in circuitu eius sepulchra oīum
auarorū. Similiter et demon qui ē super
oēs luxuriosos ibi hz sepulchru. Et i/
circuitu eius sūt sepulchra oīum luxu/
riosorū. vnde sequitur ibi Adosoth et Tu/
bal. et in circuitu illius sepulchra ei⁹ qui
descenderunt in infernū cūz antīto su/
is. Adosoth interpretat captiua. Tubal
vero desertus. Et significat demonē q
ē super oēs luxuriosos: qui a diabolo ca/
piunt et a deo deserunt. Similiter et de/
mon qui ē supra superbos habet ibi se/
pulchru. et in circuitu eius sepulchra oī/
um superbos. vnde sequit. Ibi helaz et
oīis multitudo eius per gūru sepul

chra sua qui descēderūt ad terrā vltimā.
Helaz interpretat sublimare. Et signat
demonē qui est super superbos qui sem/
per alijs volūt eminere. Iste demon ha/
bet in inferno sepulchru suū et in cir/
citu ei⁹ sūt sepulchra oīum superbos.
C Sermo. cxx. In die pasche sūmo pī⁹.

Hec dies quaz fe
cit domin⁹ exultemus et lete
mur in ea. ps. Ecclesia que i
christi passione ostēderat suū fletu: nūc
ostēdit suū gaudiū dicēns. hec dies
quaz fecit dñs et. vbi ostēdit qd ē dies lu/
minosa: cum dī. hec dies. Dies enī dī a
dyon grece quod est clarus. P Secundo
qd est virtuosa: cum dicat quaz fecit dñs
qz in ea dñs multa mira operatus ē. Au/
gu. Et si dñs omnes dies fecit hanc ra/
mē singulariter. nō qz eaz pte alijs: s; qz i
ea pl⁹ qd in alijs fecit. Tercio qd ē gau/
diosa: cūz subdit. Exultemus et letemur
in ea. C Est autē luminosa qz taz qdru/
plicit lumine ē illustrata. P Primo a lu/
mine celesti. i. ab ipso sole qui in hac die
amplior luce refulsit. Ambro. In resur/
rectōe christi aer salubrior: sol cāddior:
terra secūddior. Maxi⁹. In resurrexiōe
christi elemēta omnia gloriānt. nā et solē
ipsū in hac die arbitror solito clariorē.
Necesse est enī vt in hac die sol gaudet
et in eius plus solito locū det resurrectio
ne. in cuius passiōe cōdoluit. sicut cū i
passiōe christi maiores recepit obscuri/
tates in signū tristitie: quia credidit fuis/
se eclypsis: sic in eius resurrectōe maio/
res recipiat claritates in signū letitie.
Non potuit istaz claritates maiore rect/
pere quantū ad extensionē: qz sol d rō/
ne sui ad omnia se extendit. et iō recepit
eaz quantū ad intensiōes. P Secundo
hec dies illuminat a lumine intellectua/
li. i. ab angelo qui hodie totus lumino/
sus apparuit. s. in aspectu. habitu: et affa/
tu. Aspectus habet fulgidū ad instar sol/
goris. Habitus ad instar mūtis. Affatus
ad instar solis. Matth. vltimo. Erat au/
te aspectus eius sicut fulgor: quo ad p/
mū. Et vestimēta eius sicut nix: quo ad
secūdu. Scio enī qd iesus queritis quo
ad tertiu. Lūz enī christus sit sol quā

De festo pasche

do Iesus nominavit: soles in ore habuit.
 ¶ Tercio illuminat a lumine supsubsta
 tiali. s. a christo. Mach. ij. Tempus affuit
 quo sol refulsit qui prius erat sub nubilo.
 Suerat. n. sub triplici nubilo. s. mortali
 tatis quo ad corpus. passibilitatis q
 ad animā. et multiplicis penalitatis quo
 ad utrumq. Sed hodie de isto triplici
 nubilo exiit: et in mūdo refulsit. Nam
 corpus eius iduit immortalitatem. aīa in
 passibilitatem: et utrumq. omnimodā glo
 riā et felicitatem. Leo papa post passionē
 christi ruptis vinculis mortis inimitas
 in virtutem. mortalitas in eternitatem. cō
 tumelia trāsiit in gloriā. ¶ Quarto il
 luminat a lumine spūali. s. a luce fidei
 gratie et doctrine. Olim quidē ista lux in
 solis iudeis refulgebat q: soli habebant
 fides vera. spūalem grām. et doctrinā
 sanā. Tota autē gentilitas erat in tene
 bris infidelitatis. culpe et ignorantie. Sed
 post christi resurrectionem gentilitas ē con
 versa et in ea luxit fides vera grā et do
 ctrina. Et quoniam lux nūquā augeat me
 litus q: p applicationem lucis ad lucem: nō
 hec lux spūalis multū crevit q: i vtro
 q: populo. s. iudaico et gentili cōfunda
 fuit. s. fides fidei. Roma. i. Iusticia. n. in
 ea revelat ex fide: grā grē. Zacha. iij. ex
 quabit grām grē eius et doctrina doctrī
 ne. s. novū testamētum veteri. utrumq. eim
 ē in altero. s. novū in veteri per pfigu
 ratōem: et vetus in novū p expōnē. lux
 ta illud Ezech. v. Rota in medio rote.
 ¶ Secūdo hec dies ē virtuosa cū vir
 tus et efficacia in triplici machina mun
 di apparet. et in celo. s. q: sanctorū gloria
 ē augmentata q: tūz ad tria. s. q:rum ad
 obiectum: q: tūz obiectūz beatitudinis es
 set sola divinitas modo est humanitas
 et divinitas. Joā. x. Egrediet scz ad con
 sideratōem humanitatis: et ingrediet ad
 p: sideratōem divinitatis et ubiq: pasqua
 inveniēt. s. eterne suavitatis q:rum ad
 subiectūz: quia cū modo sole anime sint
 glorificatē tandē p christi resurrectionē
 corpora resurgent et animab: pūgētur.
 et sic totus homo beatificabit: q:rum ad
 p: sortūz. Olim quidē non erat in beati
 tudine eterna de creaturis rōnabilibus ni
 si angelica. Sed modo associat ei huma

na natura: quia homines intra angelorū
 ordines assumuntur. ppter ista tria dici
 tur bester. viij. Iudeis nova lux oriri vi
 sa est gaudiūz honor et tripudiūz. Habe
 bunt enī sancti gaudiū de angelica so
 cietate. honorem in mēsu p assumptā a
 christi humanitate et tripudiū q: corpo
 ris et aīe felicitatem. ¶ Secūdo apparuit
 etus efficacia in mūdo. s. quātūz ad pte
 ritos. pūtes et futuros. Mach. i. Letemur
 i hac die que et viuos circūfulget. et mor
 tuos vivificat. et vcturos illuminat. Spe
 cialiter autē christi resurrectō aplis pū
 te qui remaserāt in errore. in timore. et i
 merore. Sed hodie timor trāsiit in cō
 stantia. Error in fidē veraz. Elc. iij. Vir
 tute magna reddebāt apostoli. Ecce q
 ta cōstātia. testimoniu resurrectionis. ecce
 fides vera. meror in letitia. Jo. xx. Paul
 si sunt discipuli viso dño. ¶ Tercio ap
 paruit eius virtus et efficacia in inferno.
 Sancti. n. patres ibi erant multū desola
 ti ppter locū quia erāt in loco fumo: q
 debebāt ēē in celo. et p dānū q: erāt i ca
 lligine q: debebāt ēē i dei lucida visione.
 et ppter p: sortū q: habebāt demonū vi
 cinatē q: debebāt hēre angelorū socie
 tatē. Scz xps eos extrahēs ad locū cele
 stē eos deduxit: suaz visionem eis reddi
 dit: angelorū socios eos fecit. Ysa. xxxv.
 Gaudiūz et letitiam obtinebunt sc. Ha
 bebūt. n. gaudiū q: cōsecuti sunt diuine
 vltiōis respectus. letitia q: dimiserūt so
 cūz tā infimū fugit ab eis dolor et gēni
 tus: q: euaserūt tam horribile cōsōrtiūz.
 ¶ Tercio hec dies ē gaudiosa cū dī. Et
 ultimus et letemur i ea. Est autē aliqua
 differētia inter gaudiū et letitia et exulta
 tōem. Nam tm elugu. gaudiū ē diffusio
 cordis de aliquo bono cōcepto. Letitia
 addit supra gaudiū maiorē. scilz cordis
 dilatōem. Unde et letitia quasi letitia
 dicit. Exultatio autē addit super vtrū
 q: maiorē ostensionē. Unde exultatio
 quasi extra saltatio dicit. Est ergo hec
 dies tota gaudiosa: quia in hac die gau
 dent creature superiores. letate sūt mer
 dit: exultauerunt inferiores. Ista osten
 dit Ambro. dicē. In hac die per christi
 resurrectionē aperitur tartarus. per
 neophytos ecclesie renouat terra. Celū

per spū
 red dicit
 nat res
 pū asce
 dit ad s
 ad celu
 tat ad t
 ¶ Seri
 mo secu

Edemira
 eius de
 da verū
 tas. Jst
 tant. C
 citas. cū
 surgit n
 dū per
 tis. Et i
 scz resu
 plicat
 ris. per
 nec dū
 ¶ Paul
 te corpe
 corpora
 mors et
 ruz. ¶
 ris. ad ce
 lk de qu
 bet par
 vi. ¶ Un
 terria si
 enīz spl
 remisse
 surrecti
 tio culg
 omnis
 rat per
 indiget
 qua dī
 a mort
 ultate
 derat p
 dūgebal
 enīz cre
 tuz: nisi
 Christi

per spūm referatur. Apertus tartarus
redat mortuos. renouata terra germi-
nat resurgētes. Celuz referatur susci-
pit ascēdētes. Tartarus quos habz red-
dit ad superos. terra quos sepelit mittit
ad celuz. Celuz quos suscipit repesen-
tat ad deuz.

¶ Sermo. cxxi. C De eodem Ser-
mo secundus.

Surrexit dñs vere et ap-
paruit simoni.
Luce vii. Quattuor sunt que
christi resurrectōez faciūt val-
de mirabilē. s. resurgētis mira felicitas.
eiusdēz mira ptas. resurrectōis oīmo-
da veritas. et resurgētis ineffabilis pte-
tas. Ita quattuor in pmissis verbis no-
tant. ¶ Primo. n. pontif xpi magna fel-
citas. cū dñs resurrexit. fm autē Aug. nō
surgit nisi qd prius cecidit: s. xps cecidit
per mortēz corpis nō p mortēz men-
tis. Et id tñ vna resurrectōe indigebat.
s. resurrectōe gloriosa. Nos autē qdru-
plici casu cecidimus. s. per mortē corpo-
ris. per mortē mentis. per mortē veru-
tatis. et per mortē infidelitatis. ¶ Primo ergo homo ceciderat per mor-
tē corporis. Ideo indigebat resurrectōe
corporali. i. Corinth. xv. Per hominem
mors et per hominē resurrectio mortuo-
rum. ¶ Secundo ceciderat per mortē mē-
tis. Ideo indigebat resurrectōe spiritali.
Idē de qua dicit Apoca. xx. Beatus q ha-
bet partēz in resurrectōe prima. et Osce
vi. Unificabit nos post duos dies. i. die
tertia suscitabit nos. ¶ Ad resurrectōez
eniz spirituale duo dies requirunt. s. rez
remissio culpe et collatio gratie. ¶ Ad re-
surrectōem vero corporis spectat ablu-
tio culpe et collatio glorie. et despoliatio
omnis miserie. ¶ Tertio homo cecide-
rat per mortē vetustē cōuersatōis. Ideo
indigebat resurrectōe sacramentali. De
qua dñs Roma. vi. Sicut xps resurrexit
a mortuis ad gloriā patriis. sic et nos no-
uitate vite ambulemus. ¶ Quarto ceci-
derat per mortēz infidelitatis. Ideo in-
digebat resurrectōe exemplari. Nunquā
eniz credidisset resurrectōis sacramen-
tūz nisi euz habuisset in exemplū. Bre-
uissus mori dignatus est ex volunta-

te. resurrexit ex potestate et ostēdit exem-
plo qd nobis pmissit in p̄m̄to. ¶ Secū-
do ponitur resurgētia magna ptas. cū
dñs. Ipse eniz fuit dñus sue resurre-
ctōis: qd seipsum suscitauit. Magna nā
qz potētia ē quādo viu⁹ resuscitat mor-
tuuz. sicut petrus thobitā: vi hī Actū.
ix. Asaor quādo mortuus suscitāt mor-
tuuz: sicut corpus helysei suscitauit ca-
dauer defuncti. vi hī. iij. Reg. xij. Ma-
xima vero potētia si defunctus suscita-
ret seipsum. Sed istud nusq̄ alias ē rep̄tū.
Xps autē et viuus suscitāt defunctum et
hoc lazarus: et mortuus suscitauit mor-
tuū: qd cum ipso mortuo multa corpa san-
ctorū resurrexerunt: et mortuus suscita-
uit seipsum. Jo. ij. Soluite templū hoc et i
triduo excitabo illud. Et ibidē. x. Pote-
states habeo ponēdi animas meas etē.
¶ Tertio ponit eiusdēz resurrectōis oī-
moda veritas cū dñs. Vere. quaz quidez
veritatē ostēdebat. mō p comestione. mō
per palpatōem. modo per cicatricū ostē-
sione. Similiter et nostra resurrectio spi-
ritualis dñs esse vera. ¶ Notandū autē
qd spūs aliquādo cōiūgit corpi q̄ritum
ad motū sed nō quantū ad sensū. Sic
spūs aereo corpi qd assumit. Aliqñ q̄-
ritus ad sensū et non ad motū. sic spūs re-
probōz cōiūguntur igni fm Aug. Nō dñ-
tes illi vltā sed sentientes ab illo penaz
Aliqñ q̄ritum ad virtūz sicut aīa corpi
humano. et solimō veraciter ē virtū. sūt
iḡt qui habēt motū alicuius exterioris
operis boni: sed nō hnt sensū recte fi-
dei sicut sunt hīci. Isti sunt mortui q̄-
ritūqz vident vni. Apoca. ij. Nomē
habes qd viuas et mortuus es. Alij sūt q
habent sensū recte fidei: sed non habēt
motūz operatōis bone. Sicut mali chri-
stiani et isti similiter sunt mortui. Iaco.
ij. Fides eniz sine operibus mortua est.
Alij sunt qui habēt sensū et motū. Idēst
fidez rectas et operatōem bonaz: sicut bo-
ni christiani. Et isti solimō viuunt vita
gratie coram deo. Titū. ij. Sobite et pie
et iuste vtiā? i hoc seclō q hnt sobieta-
tē q̄ritū ad se: iusticia q̄ritū ad p̄ximū: pte-
tatez quāti ad deum. ¶ Quarto ponit
christi resurgētis magna pietas. cū dñs.
Appulit simōi. Magna nāqz xpi pietas

q̄ discipulū se negātem nō despexit sed
sibi benigne appuit. Quis. n. x̄ps exuerit
mortalitatem: nō tñ exuit pietatē. Quis de
posuerit oēm miseriā: nō tñ deposuit mi
sericordiā. Quis abiiecit passionē: nō tñ
passionē. Vex cū petrus fuerit trinoie
scz petrus: cephas et symō. nō tñ dī q̄ ap
paruerit petro vel cephe sz symon. Pe
trus nāqz iterprat agnoscens. Et pōt si
gnificare p̄dicatores. Interpretat et discal
ciās: et pōt significare mīnores. Cephas
iterprat caput: et pōt significare ecclē
platos et pastores. Symon iterprat obe
diēs: et significat p̄ceptoz factores. X̄ps
igit nō appet alicui pp suā austerā vītā:
nec pp dignitatē suā: neqz sūmā plātōez
sed pp p̄ceptoz dei obediētā verā.

CSermo. cxxi. CBe eodē sermo. iij.

Qui suscitauit ie
sum et nos cū iesu suscitabit.
ij. Cor. iij. p̄. Quia caput n̄
est sine corpore nec corpus sine capite: ideo
apls alt̄ hic de resuscitatōe capitis cū dī
cit: Qui suscitauit iesu. p̄. Scō de resu
scitatōe corporis cū addit: Nos cū iesu
suscitabit. C̄ Circa p̄mū notādū q̄ ipsa
resurrectio capitis n̄t. i. x̄pi tripl̄t sunt.
p̄. P̄io nāqz surrexit velociter: q̄ die ter
tia. noluit aut̄ añ dīē tertū resurgē. Tū
pp̄ter p̄batōez: q̄ sicut in ore duorū vel
triū testū stat p̄fectū oē verbū. Sic i duo
bus vel tribus exp̄temur oē factū. Tum
pp̄ significatōez: vt. i. ex hoc significaret
q̄ lux sue mortis fugauit n̄az duplicēz
mortē. Et tō vna die itēgra et duabus no
ctibus iacuit in sepulchro. Tū pp̄ restau
rator p̄figurationē. Petr̄ rauē. Tres
dīca voluit eē sine sepulture q̄ in celo sūt
restauraturus: q̄ in terra repaturus: et q̄
apud iferos redēpturus. p̄. Scō surre
xit feliciter: q̄ deposita oī miseriā: q̄ q̄
dē ostēdit verbo: facto et signo: ac myste
rio. p̄. Verbo q̄ dē cum dixit Luc. vi. hec
sūt verba q̄ locutus sūz vobis: cū a dīpuc
essez vobiscū. Nā et cū illis erat p̄mittaz
sed cū eis nō erat p̄ mortalitatē d̄positā.
p̄. Facto: q̄n̄ sanus clausis ad discipulos
it̄rauit. Greg. Quid m̄tz si clausis tanu
is in cernū taz victuris it̄rauit q̄ mortu
rus venies nō apto ytero vīrgis exiuit.

p̄. Signo q̄n̄ discipulis piscātibus in lit
tore appuit. Greg. Ac si ipm̄ resurrectōis
sue mysteriū rebus loquat̄ dicēs. Iō vob̄
bis in mari nō appareo: q̄ vobiscū in p̄
turbatōz fluctibz nō sūz. Mysterio. i. p̄
hoc q̄ in galilea appuit. Grego. Galilea
trāsmigratio iterprat. Iā p̄ppe apas
sione ad resurrectōez: a morte ad vītā: a
p̄ca ad gloriā trāsmigrauerat. p̄. Terno
surrexit potēter: q̄ capta p̄da. i. infernū.
Ipse. n. infernū spoliāuit. Hier. iij. Alce
dit leo de cubili suo et p̄edo gentiū se le
uauit. Sāctos q̄ sūt erat ad se traxit. Jo
an. xij. Si exaltat̄ fuero a terra: oīa tra
hā ad meip̄z. M̄ltitudinē q̄ erat in ifer
no momordit: q̄ vnā partē a se accepit et
altā ibi dimisit. Osce. xij. Ero mors tua
o mors: morsus tuus ero inferne. CSco
ponit ap̄s resurrectōem corporis mystici
cū dī: Et nos cū iesu suscitabit. q̄ autem
x̄ps corpa n̄ra resuscitabit: per multos mo
dos securos nos fecit. p̄. P̄io p̄ p̄missio
nē. Joā. vi. Hec est volūtas patris mei q̄
misit me. et sequit̄. Et ego resuscitabo eū
in nouissimo die. Deus aut̄ suā p̄missio
nē irritare nō pōt. ps. Que p̄cedūt de la
bīs meis nō faciā irrita. p̄. Scō p̄ iura
mētū. Joā. v. Amē amen dico vobis: q̄
oēs q̄ in monumētis sūt audiet̄ vocē fili
dei. Deus aut̄ post suū iuramētū penitē
nō pōt. de hoc ps. Iurauit dñs et nō pe
nitēbit eū: tu es sacerdos in eternū sc̄.
p̄. Tertio p̄ iustit̄a. i. q̄ttuor euāgelia. In
quolibet eīz euāgelio de n̄ra resurrectōe
p̄tinet. Aug. Euāgelitū legim̄ in iustim̄o
strū. p̄. Quarto p̄ testes. de hoc eīz testes
sūt p̄tarche. Job. xix. In nouissimo die
de terra surrecturus sum sc̄. Prophete.
Ezech. xxxvii. Vatesnare de ossibz illis.
et dices eis. Ossa arida audite verbū dei
sc̄. Ap̄l̄ dñi. i. Cor. xv. Seminat̄ corp̄
aiale: surget corpus spūale. Martires
ij. Mach. ij. E celo ista possideo: sz p̄pter
dei leges ea despicio: q̄ ab ipso ea me re
ceptur̄ spero. Confessores. ij. Mach. xij.
Vir fortissimus iudas collatōe facta et.
Virgines. Apoc. xx. Dedit mare mortu
os suos sc̄. p̄. Quinto p̄ fideiulores. De
us entz sc̄os q̄ sūt in patria nobis in fi
delius flores dedit: q̄ q̄n̄ cor̄ corpa resurge
rent: et nostra resurgerēt. Apoc. vi. Vlti

subtus altare aias interfecte: et c. Et se-
quis: dictu est eis ut regerentur adhuc te-
pus modicu donec ppleat numerus pser-
uoz et fratru suoz. Sexto p obides.
Deus. n. corpa aploz et alioz scōz in ob-
fides nobis de dit q sine nobis non p su-
mabit. Heb. xl. Hi oēs testimonio fidel p-
bati nō acceperunt pmissionē. deo pro no-
bis aliqd melius puidēte: ut nō sine no-
bis psumarent. Et Septimo p pignora.
dimisit. n. nobis in pignus corpus suuz.
Joā. vi. Qui māducat meā carnē et bibit
meū sanguinē hz vitā eternā. ego resu-
sctabo eū in nouissimo die. Bedit et ali-
ud pignus. s. spm sanctū. Roma. viij. Si
spūs q suscitauit iesuz habitat in vobis
viuificabit et mortalia corpora nostra et c.
Octauo p arrā. Est aut arra ps precij
voluēt. Tūc igit xps nre resurrectōis
arrā dedit: qm multa corpa sanctorū susci-
tauit. Et Nono p pmissionē possessōis in-
ris. Tūc enī in possessiōe resurrectōis
missi sumus: qm caput nrm resurrexissē
videmus. Si. n. caput resurrexit: pstant
est q et corpus resurget. Maximus. In
saluatore nostro oēs resurgemus. Est. n.
in xpo hoīe vntuscuusqz caro: sanguis
et portio. vbi ergo portio mea regnat re-
gnare me credo. vbi dominat sanguis
meus: dñari me sentio. ac vbi gloriat ca-
ro mea: gloriosus me eē cognosco.

C Sermo. cxxiiij. C De eo dē fmo. iij.

Mortuit xps pa-
ti et resurgere. Luc. vlt. Quā-
uis in pdictis verbis fuit mē-
tio de ludibrio passōis: tñ de hoc nihil
ad pñs: s. solūmō videamus qre xps re-
surgere oportebat. Idō nāqz erat mortu-
us: et a paradiso exclusus. Jo oport-
tebat xps resurgere: ut mortuū viuifica-
ret: vetustū renouaret et exclusus aperitē
do celestē ianuaz itro duceret. C Primo
igit oportet xps resurgere. s. ut mortuuz
viuificaret. Genus qdez humanū qdru-
plicitē pñderat. aut pñtū ad illā prē que
est in patria: aut illā q ē in via. aut pñtū
ad illā q ē in medio vie. i. in purgatorio.
aut pñtū ad illā partē q est extra viā. i. in
inferno. quānū autē ad illā prē q ē in pñ-
aia viuit p glorificationē. Corpus autē

est mortuū p incinerationē: s. spūs imor-
talis est. Corpus qdē mortuū est pp pec-
catū. spūs aut viuit. s. corā deo ppter iu-
stificationē. Illa vero ps que est in via ē
mortua: s. illa est duplex. Quēdā eim est
mortua mūdo: s. viuit deo. Loc. iij. Mor-
tui. n. estis et vita vestra abscondita est cū
xpo in deo. Quēdā enī ē mortua deo: s.
viuit mūdo. In ps. Adors petōz pessi-
ma. Illa vero q est in purgatorio est mor-
tua quo ad corpus p incinerationē. et quā-
tuz ad aīaz quo ad grauē passionē. q: si-
cut dī Eccl. xx. Melius est mors q vita
amara. Illa aut q est in inferno nō im-
mortua quo ad corpus: s. ē pñtū ad aī-
mā. que quidē mortua est p remōis: s. cō-
scētē: et p cruciatū ignis gehēne. Ysaie
lxvi. Vermina eoz nō moriet: et ignis eoz
nō exstinguet. In hōz significationē sa-
cerdos de hostia tres ptes facit. Illa. n.
que ponit in calice signat illā prē que ē
in celo que a turbatōe hoīum abscondit:
et tonēte voluptatis dei potat. Alie due
rēpntāt illas duas. s. illā q ē in purga-
torio: et illā que est mortua mūdo. Quar-
ta autē et gnta ps. s. petōz et dānatoz. ibi
nō pñgurat: qz a corpe sūt pñsa. Oēs autē
illas qnz partes sic mortuas xps p suā
resurrectionē viuificat. Nā illā que est in
celo viuificat: corpa de monumētis susci-
tando et aīabus cōiungēdo. Joā. v. Om-
nes qui in monumētis sunt audient vo-
cē filij dei et c. Illā que est mortua in mū-
do viuificat in celo: gloriosaz apparere
faciēdo. Loc. iij. Cū xps apparuerit vita
vestra: tūc et vos apparebitis cū ipso in
gloria. Illā que ē in purgatorio viuificat
post purgationē: ad salutē eternā dūcen-
do. i. Loc. iij. Ipse aut saluus erit sic mī
quasi per ignē. Que est mortua ex pecca-
to sepe viuificat eā a somno peccati exci-
tando. Eph. v. Surge q dormis et exur-
ge a mortute: et illuminabit te xps. Illaz
que est in inferno viuificat corpora viuisi-
cādo et aīabus pñgēdo. ac duplici pe-
na. s. in corpe et aīa puniēdo. Hiēre. xvij.
Duplici pñtōe contere eos. C Secūdo
oportuit xpm resurgere: ut hoīem vetu-
stū renouaret. Juxta illud Roma. vi. Si
cut xps resurrexit a mortute in gloriā
patrie: ita et nos in nouitate ambulem.

z

De festo pasche

Xp̄s aut̄ resurrexit velociter: veraciter: integralr̄ & perpetualr̄. Et p̄ istū modū nos in nouitate vite debemus ambulare & resurgere. ¶ Primo nāq; n̄ra inouatio d̄z habere velocitatem: qđ est p̄ra penitentiā diff̄rētes. Sicut enī xp̄s tertia die resurrexit a mortuis: sic saltem & nos tertia die debemus resurgere a peccato. Prima dies ē delectatōis. Secunda est p̄sensio. Tertia dies ē opus. Si enī addit̄ quarta die que est p̄suetudo resurgere vix valebit. In huius significatiōe dñs de facili suscitauit puellā in domo: id est peccatōrē: dū adhuc peccatū haberet in corde per p̄sensum. Facili etiā suscitauit mortuū extra domū velatū: id est peccatōrē q̄ exiuit ad peccatū simplicem actū. Difficiliter aut̄ suscitauit lazarus quatr̄duanū. i. p̄ctōrē in peccatis inueteratū. ¶ Secūdo n̄ra inouatio debz habere veritatē: qđ est p̄ra penitentiā si mulātes. De q̄bus d̄r Epoca. iij. Nomen habes q̄ viuas & mortu⁹ es. Quidāz. n. sunt viuī quātū ad nomē: s; mortui q̄tū ad rez: sicut hypocrite. Et qđā sunt viuī quātū ad rez: sed quātū ad nomē mortui. Sicut sancti v̄ri q̄ viuūt corā deo: & de sp̄sciunt a mūdo. Quidā vero sunt viuī quātū ad nomē & rez. Sicut illi q̄ habēt interius mūdā p̄scientiā: exterius clarā famā. Quidā autē sunt mortui q̄tū ad v̄rūq;: qui & iterius sunt scelerib⁹ pleni & exterius hoib⁹ odiosi. ¶ Tertio debz habere integritatē: qđ est p̄ra penitentiā diuidētes. Sicut enī xp̄s integer surrexit: sic & nos debem⁹ integre resurgere a peccato. Sed qđā sūt q̄ deo ex corde suo tres partes faciūt. Nā intellectus dant deo per fidē. Sed hoc modiciū ē: q̄ sicut d̄r Jaco. ij. Tu credis q̄ vnus est deus & bñ facis. Et demones credūt & cōtremiscunt. Affectus dant mūdo per amorē. Sed hoc p̄hibituū est. i. Joā. ij. Nolite diligere mūdū: neq; ea q̄ in mūdo sūt. Et opatiuā dant dyabolo per opationē: sed hoc dyabolicū est. Joā. viij. Facitis opa patris v̄ri. Deus aut̄ totū cor vult h̄ere. Proucr. xxxij. Prebe fili mī cor tuū mī. ¶ Quarto inouatio n̄ra d̄z h̄ere p̄p̄tuitatē: vt sicut xp̄s resurrexit nūq̄ de cetero moritur⁹. Sic & nos a p̄ctō debemus

resurgere & ad ip̄m nūq̄ redire. Qui. n. ad p̄ctū redeūt sunt suā aīaz pollūtēs. i. Petri. ij. Lanis ad suū vomitū reuert̄. Sicut & p̄ximū suo malo exēplo inctēs. Vñ sequit̄. Et sua lora in volubro luti. Sicut xp̄m crucifigētes. Heb. v. Rursus crucifigētes sibi m̄t̄p̄s filium dei. Sūt deū irr̄dētes. Aug. Penitētes si vere penitētes estis: & nō estis deū irr̄dētes imitare vitā recōciliam̄t & vos. ¶ Tertio oportebat xp̄s pati vt tanuam padilī ap̄ret: & hoīez exclusū illuc reduceret. Janua. n. padilī tripl̄ clausa fuit vt h̄i Gen. ij. s. angelica custodia: ignis vehemētia: rūphea bis acuta. Angelica custodia significabat inimicitia q̄ erat inter hoīez & agelū. Ignis significabat obligatōez ad penā eternā. Rūphea bis acuta significabat dei iustitiā que hoīez intrare nō patiebatur donec sibi satisfaccēt de offensa. Sed xp̄s p̄ suā passiōē & resurrectionē angelū hōī pacificauit. Et sic p̄mū obstaculū remouit. Col. i. Pacificas p̄ sanguinē crucis: q̄ in celis & q̄ i terris sūt. Adorē & penā etnā supauit. Et sic scdō obstaculū remouit. Vñ d̄r in p̄fatōe. Eternitatis nobis aditū dñcta morte reserasti. Dei s̄nias imitat⁹ ē: q̄ sibi ple ne satisfecit. Et sic tertiu obstaculū remouit. Vñ cantat. Qui p̄ nobis eterno patri ade debita soluit. ps. Que non rapuit exoluebam.

¶ Sermo. cxliij. C De codē sermo. v. **I**esuz queritis nazarenū: surrexit n̄ ē h̄ic. Mat. vlti. Ista verba dixit angelus scis mulieribus. q̄ qđ secute fuerūt xp̄s p̄dicatē vt sibi m̄nistrarēt. In patibulo p̄dēt̄: vt dolorē & p̄passiōē ostēderent. Xp̄s i tumultu q̄scentē: vt ip̄s inungeret sicut hodie. In p̄m̄is s̄b̄s tria ponūt. C P̄mū ē istaz sanctaz m̄līez magna studiositas cū d̄r. Iesuz q̄ritis nazarenū. ¶ Et nota q̄ q̄tuo: fuerūt dñe q̄rentiū dñz. C Quidā. n. q̄sierūt mane: sicut iste mulieres. De q̄b⁹ d̄r. Et valde mane vna sabbatoz ēē. Et tō eis iuētre fuit valde facile. Illi q̄rūt xp̄s in mane: q̄ q̄rūt ip̄m in iuēture. Et tō de facili iuēnt. Pro verb. viij. Qui mane v̄gilauerit ad me

inueni
de faci
ctū ē c
cēs tel
bonū
iuxta
de faci
Lant.
cut vi
q̄sierūt
vlt. Et
scit. A
Vñ xp̄
ad cre
sp̄s in
ter iue
humo
sta v̄r
Jo sūt
m̄cis.
subdij
¶ Alij
bus d̄r
sabbat
bile. C
ritōe f
ēē sp̄m
ro: qui
lū pet
tabile
hinc e
h̄inc e
recōci
n̄tent
rus h̄i
eniz q̄
m̄n r̄u
Et qui
si peni
m̄i sūt
si d̄ra
ctū ad
m̄i sūt
n̄tēt i
re pen
ēē d̄t
m̄līez
fuit ip̄
xp̄m v
morta
iuentū

inueniet me. Sūt. n. sicut mollis cera: qz de facili recipiūt ipressionē bonā. ps. fa-
ctū ē cor meū tanq̃ cera liq̃scēs. Sicut re-
cēs testa: qz de facili ibibunt & obseruant
bonū odorē. Proverb. xxij. Adolescens
iuxta viā suā tē. Sicut gracilis vitrga: qz
de facili flectunt ad bonā operationē.
Lant. iij. Que ē ista q̃ ascēdit p̃ desertū si-
cut virgula sumit ex aromatibus. p̃ Alij
q̃herūt in vespe: sicut illi q̃ dixerūt Luc.
vlt. Nane nobiscū dñe qm̃ aduēpera-
bit. Et eis iuenire fuit tardū & difficile.
Uñ xps eis dicit: O stulti & tardi corde
ad credēdū. Illi ergo q̃rūt vespe: q̃ q̃rūt
sp̃z in sua senectute. Tales. n. cū difficul-
ter iuentūr ex quo in malo idurant & ab
humore gr̃e exsicant. ps. Aruit tanq̃ te-
sta virtus mea. Et vix aut nūq̃ p̃sent.
Jō sub dicit: Lingua mea adhehit faucib⁹
meis. Et sepe in peris suis morimur. Uñ
sub dicit: Et i puluerē mortis dduxist me
p̃ Alij q̃herūt ip̃m in sero: sicut illi de q̃
dicit Joā. xx. Lū esset sero dñe illa vna
sabbatorū tē. Et eis iuenire fuit dubita-
bile. Uñ dī Luc. vi. vbi agit de ista appa-
ritōe facta in sero q̃ dubitauerūt: & ip̃m
eē sp̃m crediderūt. Illi ergo querūt in se-
ro: qui querūt in mortis articulo. Et ta-
lū penitentiā Augustinus dicit esse dubi-
tabile dicens: Fidelis bñ viuens securus
hinc exit. Baptizatus ad horā securus
hinc exit. Agēs penitentiā dū sanus est &
recōciliatus securus hinc exit. Agēs pe-
nitentiā ad vltimū & recōciliatus si secu-
rus hinc exit: ego nō sūz securus. Eomz
eniz qui in morte penitēt. quidā penitēt
tū timore penitēti sūt in statu p̃ditiōis.
Et quidā penitēt amore iustitie: qui etiā
si penā nō timent: adhuc deo seruitent:
isti sunt in statu perfectiōis. Quidā ex cō-
sideratiōe vtriusq̃ cause habētes respo-
ctū ad amorē iustitie & ad vitatōē pene.
isti sūt in statu salutis. Et q̃ illi q̃ tū pē-
nitēt i extremis vident hoc facere timo-
re pene: ideo eoz penitentiā Augu. dixit
eē dubiā. p̃ Alij q̃herūt eū i nocte: sicut
milites positi ad sepulchrū: & eis iuenire
fuit impossibile. Illi aut in nocte q̃rūt: qm̃
xpm̃ volūt iuenire post mortē. Et qui in
mortali decesserūt impossibile ē q̃ cū vnq̃
iuentūr: nisi eo mō quo ē in inferno. Deus

eniz est in mūdo p̃ misericordiā: & in ce-
lo p̃ gratiā & gloriā: in inferno p̃ iustitiaz.
Nō ergo ip̃m iuentūr vt m̃batores: q̃ hoc
mō ē in mūdo. Nec vt glorificatores: q̃ hoc
mō est in celo. Sed vt iudices torore: q̃
hoc mō est in inferno. C. Secōdo ponit xps
intra charitas cū dī: Crucifixū. De qua
dī Joā. v. Datorē hac dilectionē nemo
h̃z: vt animā suā ponat quis pro amicis
suis. Et ponit xps vltimū signū amoris.
Amor eniz p̃ quattuor manifestat. p̃ Ali
quādo p̃ verbarē istud est magnū signū.
Qñ eniz cor est plēnū amorē: os abūdat
in sermone. Luc. vi. Ex abūdatia cordis
os loquit. p̃ Aliqñ per beneficia: & istud
est maius signū. Multi. n. darēt verba:
qui nō tñ darent bñficia. Joā. iij. Nō di-
ligamus verbo neq̃ lingua tē. p̃ Aliqñ
p̃ obsequia p̃sonalia. Et istud adhuc ē ma-
ius. Multi cū seruirēt de substantia sua
q̃ nō seruirēt de p̃sona p̃p̃ia. De isto dī
Ben. xxiij. Seruiuit ergo iacob p̃ rachel
septē annis. p̃ Aliqñ per mortē & istud ē
maximū & vltimū. Multi enim darēt in
obsequiū p̃sonas suas q̃ nō darēt i mor-
tē animas suas. Ista quattuor signa xps
nobis ostēdit. de duobus p̃mis dī Joā.
xv. Vos amici mei estis. Et post: vos autē
dixi amicos: q̃ oīa que audiūt tē. Ecce
signū amoris per bñficia. de alijs duob⁹
dī Mat. xx. Filius hoīs nō venit m̃stra-
ri sed ministrare. quo ad primū. Et dare
aiā suā in redēptiōē p̃ multis: quo ad
secūm. C. Tertio ponitur xps resurgētis
imēsa pietas. in hoc q̃ & petrum voluit
designare ex noīe ne desperaret ex nega-
tiōe: qm̃ angelus dixit: Dicite discipulis
eius & petro. Lz. n. ēposuerit oēs passio-
nis defectū: tñ nō deposuit pietatis affe-
ctū. xps nāq̃ ante incarnationē cognosce-
bat n̄ras misērias p̃ quā daz theoricā. i. p̃
suā sapiētā. iō multū erat m̃ficus. ps.
Quō miserē pater filioz: miser⁹ ē dñs
timētibus se. recordatus ē qm̃ puluis su-
mus tē. Post incarnationē aut eas sciuit
p̃ practicā & exercitacionē lōgā: q̃. xxxij.
annis practicauit: & se exercitauit circa
n̄stras infirmitates. Et iō fuit valde p̃tri
status qm̃ tā lōgā exercitatio i nobis nō
h̃z effectū. ps. Lustrat⁹ sū i exercitaciōe
mea tē. Tandē sciuit eas p̃ experientia: q̃

expertus ē tentatōes dolores et mortē. et
tō factus ē maxime misericors. Heb. iiij.
Nō cū habemus pōtēficē qui nō possit
cōpari infirmitatib⁹ nīstō tētatur aut p
oīa. Si cū cēt aliquis medicus qui cēt
bonus theoricus et bonus practicus: et i
firmitates sepe expertus: iste maxie cēt
misericors. Talis cū medicus fuit xp̄s
dñs n̄r. Ista trīa tangunt. Heb. v. Et q
dē cū cēt filius dei. Ecce q̄ scilicet n̄r os
defectus p diuinam sapiētīā. didicit ex
hīs que passus ē obediētīā. Ecce q̄ eos
scilicet p experīētīā et cōsumatīa factus
ē oīdus obtēperantibus sibi causa salu
tis eterne. Ecce q̄ eos scilicet p exercita
tione longā: tādū enī se exercitauit q̄
psumauit artem suā et veritatē.

¶ Sermo. cxxv. ¶ Sermo secūda post pa
scha. Sermo primus

T solus peregri
nus es in hierlem cē. Luc. vi.
¶ Volens xp̄s in hierlm trans
fretari: pegrinū se fecit. Fuit eim pegrī
nus quātū ad quattuor. ¶ Prio quātū
ad habitū quē assumpsit. ¶ Ip̄e eim: cru
cē assumpsit q̄ ip̄am pp̄iis hūeris ba
tulauit. que qdē crux fuit nauis: q̄ i ce
lestem hierlem deduxit. Sap. iij. Tran
seūtes mare per ratē liberati sunt. Et fu
it malus in ip̄a nauī. Ezech. xxvij. Le
drum de libano tulerūt vt facerent tibi
malū. Et fuit clauis: q̄ celestē hierusalem
aperuit. ysa. xxij. Dabo clauē dauid sup
humer⁹ eius. ¶ Secūdo assumpsit p̄lleū. i.
coronā spineā. peregrinū eim portat p̄l
leum cōtra estu: ventū: et pluuiā. Sic xp̄i
coronā et passio ē nobīs i vmbra ab estu
voluptatū. Desēdit eīz nos a pluuiā tri
bulatōnū et a vēto tētationū. ysa. iij. Ta
bernaculū erit i vmb: aculū v̄st̄ ab estu:
q̄ ad p̄mū. et in abscesside et turbīne et plu
uia: quo ad alia duo. sequētia. ¶ Tertio
assumpsit sclauitā. i. corpus que sclauit
na fuit albi coloris pp puritatē. Apoca.
xix. Ecce equus albus et c. Corpus enī
xp̄i fuit equus in quātū ratio ip̄m duxit.
et fuit albus. i. in quātū puritatē habuit
deinde facta est nigra pppter liuorē. ysa.
liij. Lutus liuore sanari sumus. tandem
facta est rubea. i. per sanguinis effusio.

nem. ysa. lxiij. Quare rubū ē vestimen
tū tuū et c. ¶ Quarto assumpsit scarfellā
i. aiām. Solēt eim peregrinī in scarfellā
thesaurum ponere et ponare: In xp̄i aīa
fuit triplex thesaur⁹. i. misericordie: gra
tie: et sapiētie. de quo dī Joā. i. Vidimus
glorīaz eius. i. glōsiaz misericordīa eius
plenā gratie et veritatis. ¶ Quinto assū
psit bacculū. i. crucē qui quattuor: clauis
fuit ferratus: pegrinū eim vīuēt baccul⁹
lo ad sustentationē. ad fluuioz transua
dationē. et ad malaz bestiarū p̄uisionē
Sic xp̄s bacculo sue crucis mūdū susten
tauit. ps. Virga tua et bacculus tuus ip
sa me cōsolata sunt. Glumē mūdī tran
suadauit. Gen. xxiij. In bacculo meo trā
siuit iordanez istū et diabolū percussit. ysa
ia. xxx. A voce dñi pauebit assur virga p
cussus. ¶ Sexto assumpsit calcamentū
pegrinū eim calcamentū assumentū con
tra lutum. i. spinas et lapides. Iud. ii.
in xp̄m piecerūt lutū. ps. Eripe me d lu
to vt non infigar. Spias q̄ coronā spi
neam sibi ip̄osuerūt. Et lapides. Ioan.
vii. Tulerūt lapides vt facerent in eum.
Contra ista xp̄s assumpsit calcamenta.
Deut. xxxij. Tingat in oleo pedē suum
ferrū et es calcamentū eius. Alia xp̄i erat
tincta oleo gr̄e: que oīa aduersa dulcora
bat. munita ferro cōstantie: que ip̄sa ad
uersa non timebat. Et ere incorruptibil
patientie qua oīa supplicia tollerabat.
¶ Septimo assumpsit insignia et vulne
ra. pegrinū eim reuertentes insignia as
sumunt vt ostēdant q̄ suā peregrinatō
nē cōpleuerūt ad plenū: vt hoīes pio
cent ad sibi bñfaciēdum: et sint securio
res ad ambulandū. Sic xp̄s ad patrām
redēs cicatrices referuat. Et hoc i ostē
sionē paterne obediētīe tā cōplete. Joā.
xvij. Opus cōsumauī qd̄ dediisti mihi vt
facerē. In puocationē paterne miseri
cordie obtinēde. Ambro. Vulnera susce
pta abolere noluit: celo inferre maluit
vt ea patri misericordie ostēderet. In si
gnū securitatis nobīs acquisitē. Ezech.
ix. Super quez videritis thau non occi
datīs. ¶ Octauo habitus istius pegrinū
fuit bñdictus. Nam eius scarfellā. i. ani
mā bñdixit deus pater. Ezech. iij. Bene
dicta glōria dñi de loco suo. Eius sclauit

nam. i. carne bñ dixit spūs sanctus. Lu.
i. Bñ dicitur fructus vētris tui. Et bac-
culū. i. crucē bñ dixit tot' mūdus. Sap.
xiiij. Benedicē lignū p qd sit iusticia.
C Sēdo dī pegrinus quātū ad vīas qd
pfect. Peregrini eim bñt aliqñ ascen-
sus: aliqñ descēsus: aliqñ vīas planas.
Iste aut pegrinus nīl habuit de vīa
plana: s; ascēsus vel descēsum. Magnū
eim descēsus fecit quādo de celo i mun-
dū venit. Magnū ē ascensum fecit qñ
crucē ascēdit. Fecit ē magnū descēsum
qñ i limbū descēdit. Et magnū ascen-
sum: qñ inde rediēs in celum ascendit.
C Tercio fuit pegrinus quātū ad hospi-
tā. Solent pegrini maxime in estate ter-
ti die itare hospita. i. in tertia ad prā-
den dū: in meridie ad bibēdū z quescē-
dū: z in sero ad suā cenam faciēdū z ad
dormiēdū. Sic iste pegrinus triplex ho-
spiciū ē ingressus. P. Primū ē vīerua vir-
ginitas quē ingressus ē in tertia. i. nō i prio-
re nature: nec in secūdo tpe legis: s; in
tercio tpe grē. Ibi prādū fecit qñ natu-
ram nīram assumpsit hīs carnē tāquam
cibū: z sanguinē tāquā potū. C Secūdū
ē patibulū crucis. Jo. xix. Stitio. Et de-
derunt ei acētū. Ubi z requiescit. ibidē.
Inclinato capite tradidit spūm. Et istū
hospiciū ingressus ē in meridie. Cant. i.
Indica mihi vbi cubas i meridie. P. Ter-
tiū hospitiū est sepulchrū vbi dormiuit:
ps. Ego dormiui z soporatus suz. Lenaz
nāq; cū illis qui erant in limbo scē. Lu.
xiiij. Hō quidaz fecit cenaz magnaz zc.
Istud hospiciū ingressus ē i sero. Mat.
xx. Cū iam sero eēt factum: venit ioseph
zc. C Quarto fuit pegrinus quātū ad
picula que sustinuit. Solēt nāq; pegri-
ni sustinere pericula. qñq; a socijs suis
q eos p dūt. qñq; ab hospitibus qui eos
sugulant vt eoz bona diripiant. qñq; a
latrōibus q eos spoliāt. Sic xp̄s a suo
socio iuda fuit pditus. Mat. xxvi. Qui
intingit meū manū i parafide hic me
tra dēt zc. A iudeis in quoz domo vene-
rat hospitari fuit occisus. zach. xiiij. His
plagatus sum in domo eoz qui dilexe-
runt me: A militibus expoliatus. Joan.
xviij. Milites acceperūt vestimēta: z fe-
cerunt quattuor partes vnicuiq; milit

partem fecerunt.

C Sermo. cxxvi. C Seria tertia post pa-
scha. Sermo primus:

Stetit iesus in me-
dio discipulorū suoz: z dixit
eis: pax vobis. Luc. vi. Sicut
z pñti euangelio patet. xp̄s multiplicē
se manifestauit. C Primo p miraculo
sam ad ip̄os ingressiōē: q; ianuis clau-
sis intrant. Sicut dicit Joānes qui de
ista appitiōe agit p qd ostēdit q glorio-
sus resurrexerat. z q dotes impāssibili-
tatis: agilitatis: subtilitatis: z claritatis
induerat. Signū ergo vere spūalis re-
surrectōis in hoīe ē: quādo istas quattu-
or dotes spūales hz. i. claritatē cōuersa-
tiōis honeste. Mat. v. Sic luceat lux
vīa corā hoībus zc. Subtilitatē humili-
tatis p fūde. Sap. viij. Spūs sanctus vo-
catur subtilis: q; subtile. i. humiles fa-
cit. Agilitatē obedētie. Proverb. xxiij.
Uldisti hoīes velocē in opere suo zc. Et
ipāssibilitatē patientie. Proverb. xxi. Nō
cōtristabit iustū quicquid ei acciderit.
P. Secūdo manifestauit se per sitūz siue
collationē: cū dī: Stetit iesus in medio
discipulorū suoz. Et si dicat: Ego suz il-
le qui in medio stare cōsuevit. Ip̄e nāq;
stetit in medio in ingressū. q; in media
nocte natus. in medio aialū reclīnatus
z genitē gigas substatte effectus. Stetit
in medio in pgressū: q; stetit in medio
doctoz. i. medio discipulorū. z in medio
iudiciorū. Juxta illud. Proverb. viij. In
vīs iusticie ambulabo: z in medio semi-
tarū iudicij. Stetit in medio i egressū: q;
in medio terre passus: in media die cru-
cifixus: i medio latronū positus. P. Ter-
tio manifestauit se p ppetas testificatōes
cū dixit: Ego suz: quasi dicat. debetis mi-
hi credere: q; mentiri nō possum. Joā.
viij. Si ego testimoniū phibeo de me:
tpeo: verū ē testimoniū meū. Spūaliter
aut quis resuscitatus intelligi pōt quā-
do triplex testimoniū hz. i. bone cōscie-
tie. i. Coz. i. Glia nīa hec ē testimoniūz
cōscietie nīe. Bone vite. Joā. x. Opa que
ego facio illa testimoniū phibent de me
Et bone fame. i. Thē. iij. Opz illi habere
testimoniū bonū ab hīs q foris sūt. Quar

De sancto ambrosio.

to manifestauit se p occultar cogitatio-
nū manifestatōne: cū dixit: Quid tur-
bati estis: et cogitatōes ascēdūt in cordi-
bus vris. Et si dicat. debetis me co-
gnoscere: qz ego sum ille qui vsa occulta
cognosco. Spūali ēr quis resuscitatus
ē qñ cogitatōes suas discernit. et bonas
custodit: et malas expellit. Periculū est
nāqz malas cogitatōes in corde tenere:
qz sunt sicut mus in pera. ignis in sinu.
serpēs in gremio. Quia eīm oīa coro-
dit in pera. sic male cogitatōes oīa me-
rita corodūt in aīa. Job. xij. Quasi ve-
stimētū qd comedīt a tinea. Ignis i si-
nu vestimēta cōburit: sic mala cogitatō
cōcupiscētiā accendit. Prouer. vi. Nū
quid pōt hō abscondere ignē in sinu suo:
vt nō cōburant vestimēta sua. Serpens
in gremio venena diffundit: sic mala co-
gitatio peccati venenū i cor emittit. Un
Prouer. xiiij. Quasi regulus venena dif-
fundet. C Quinto se manifestauit p pal-
pationē: cū dī: Palpate et videre. et. qua-
si dicat: debetis me cognoscere qz istud ē
idē corpus qd sepe videre et palpare cō-
sueuistis. Spūaliter ēr resuscitati intel-
ligunt qui pmittunt se palpari. i. argui
et reprehēdi. Sed sunt quedā aīalia que
se palpari nō pmittūt. Aut quia hispida
sunt: sicut heriscus. Aut qz siluestria sūt
sicut lupus. Aut qz arrogātia sunt: sicut
leo. Sic ēr sunt pleriqz qui si arguūtur
adeo sunt hispidi qz p verba iniuriosa
pūgunt. Quidā adeo siluestres qz ad la-
tebras excusationū cōfugiūt. Quidā
adeo arrogātes qz nimis indigne ferūt.
C Sexto manifestauit se p cicatricum
ostētionē: qñ dī: Ostēdit eis manus et pe-
des. Et si dicat. debetis me cognoscere:
qz ego sum ille quē i his pedibus et ma-
nibus in cruce cōfixū vidistis. Spūaliter
ēr quis resuscitatus intelligit qñ vul-
nera sua. i. peccata non abscondit: sed sa-
cerdoti ostēdit. Luc. xvj. Ite ostēdite
vobis sacerdotibus. Vulnera aut peccato-
rū aliqñ sunt recētia. s. per cōsensū. vel
vntū actū. et tūc sanant vntōe. i. lenis
pnie intūctōe. Ecclē. x. Breuē languorē
peccatū medicus. Aliqñ sunt sueterata p
peccatū cōsuetudinē. et tunc idigēt adu-
stione. i. graui carnis maceratione. ps.

Uire renes. m. et cor. m. Aliqñ sunt putre
facta. et tūc indigēt inestōe. i. scilicet a et af-
flicta tribulatōe. ps. Multiplicate sūt
infirmitates eoz: postea accelerauerunt.
C Septimo manifestauit se per come-
stionē: qz comedit pscē assūm et fauim
mellis. Spūali tñ resuscitatus intelli-
git qñ qz comedit fauim mellis. i. qñ cō-
stanter exercet opa actiōis. Et tñ ppter
hoc non deserit dulcedinē cōtēplatiōis
vel qñ exteriū patit tribulationē. et tñ
interius nō deserit amoris dulcedinem
Vel pōt dici qz i fauo ē mel et cera. Per
pscē igit assūm intelligit caro xpi igne
passionis assata. Per cerā que ē pabulū
luminis. claritas sue resurrectionis p mel
dulcedo sue visionis. Debe mus igitur
comedere pscē assūm: vt. s. ad eius pas-
sionē afficiamur p passionē. cerā vt ei
resurrectōt cōgaudeamus p mēris exul-
tationē. Et mel vt puenire desideremus
ad eius dulcissimā visionē. sicut deside-
rabit ppheta dicens: Sititit aīa mea
ad deū fontē viuū: qñ veniā et appareto
ante faciem dñi
C Sermo. cxxvj. C De sancto Ambro-
sio. Sermo. i.

Quæ itelliget ser-
uus meus et exaltabit. et ele-
uabit et sublimis erit valde.
ysa. liij. Quattuor status hūit beat? Am-
brosius q notant in vrbis pmissis. C Pri-
mus ē status subiectiōis: cū dī: Ecce intel-
liget seruus meus. Ipe qdē fuit bon? ser-
uus dei. Et id hūit tres laudabiles cōdi-
tiones boni serui. p. Prima ē mūditiā. ps.
Ambulās in via immaculata: hīc mūditiā
nistrabat. Istaz ipe habuit: qz mūditiā
mentis et carnis ipe seruauit. Un refert
hīerony. ipm dixisse: Virginitatē nō so-
lū offerimus s; seruam. Sap. vij. Luz
essem magis bonus veni ad corpus non
cōtūgnatū. p. Secda cōditio ē sapia. Pro-
uer. xliij. Acceptus ē regi mūditiā intel-
gēs. Istā sapiam ipe hūit. Un dī de eo qz
cū rome liberalibus artib? ēt traditus
ad plenū fuit eruditus. p. Tertia ē pse-
uerantia. Apoc. viij. Seruiter ei die ac no-
cte i tēplo dei. Istā pseuerantiaz ipe hūit:
qz vsqz in finē in bonis opibus pseuera-

ult. Un̄ cū moreret dixit. Nō sic vixi int̄
vos: vt iterū p̄deat viuere. ¶ Scōdo no-
tatur status sue p̄latōis: cū dī: Et exalta-
bit. Circa aut̄ suā exaltationē tria p̄fide-
rant. P̄mo qualis fuit eius electō. Fu-
it eiz a deo ispirata: q̄ tibi vox miraculo
se isonuit Ambrosiū ep̄s. De hoc Heb. v.
Nemo assumit sibi honore: nisi q̄ vocal
a deo tāquāz aaron. Fuit ab electoribus
vnanimī celebrata. Nā cū in discordia
multa eēnt p̄t̄n̄ i Ambrosiū vnanimī
cōsenserūt. Eccl. xvj. In trib⁹ bñplaci-
tū ē sp̄it̄ meo: que sunt cōcordia fratru⁹
et. Fuit a sup̄ior cūz gaudio cōfirmata.
Un̄ legit̄ de eo q̄ cōmissa ē relatio ad va-
lentianū imp̄atorē q̄ summo gaudio
accepit q̄ iudices a se directi ad sacerdotē
tū petierūt. ¶ Scōdo vidēdū ē qualis fu-
it eius ad hoc aspiratio. Ip̄e eim nō tū
fugit vt possit inuenti: s̄ et tria se habē
simulauit q̄ sunt p̄latōis officio insinica
scru delitātē. Un̄ dī: q̄ tribunal cōscien-
tī et cōtra cōsuetudinē tometā p̄sonis
adh̄beri iussit. Eccl. iij. Noli eē sic leo
in domo tua et. Philosophicā vanitatē
vñ dī q̄ philosophiam p̄fiteri voluit. i.
Loq. ij. Loquimur nō in doct̄is sapiētie
humane verbis. Infamī et inhonestatē
Un̄ dī q̄ publicas mulieres publice ad
se ventre fecit: vt ex hoc a sua int̄erione
p̄p̄m reuocaret. Tertū. i. Oportet ep̄m si-
ne crimine eē. ¶ Tertio vidēdū ē qualis
fuit eius in officio p̄secutio. Ip̄e eim po-
pulum in fide instruebat. Tūc eiz arria-
na heresis totā italiā corumpat: s̄ ip̄e po-
pulum suū ab ista peste purgauit. Et ve-
ritatez edocuit fidelē. Eccl. i. Qui cura-
uit gentē suā et liberauit eaz a p̄d̄tione.
Ip̄e et mores iformabat. Un̄ inter cere-
ta docuit bñm Augu. tria ad mores spe-
ctātā. P̄mo ne cuiq̄ vxorē peteret. ne
si postmodū ip̄t̄iter se male cōsentat ip̄
si sibi male dicat. ¶ Scōdo ne aliqb⁹ mul-
tūm exerce cōsuleret: ne ipsi rapinā et ca-
lūnitiam exerceat. ¶ Tertio ne ad conui-
uia inuitatus accederet: ne ibi tp̄ante
modū perdat. Ip̄e exempluz bonorum
operum omnibus tribuebat. Tertū. ij.
In omnibus resp̄sum prebe exemplū bo-
norum operum. in doctrina. in integri-
tate. in grauitate. In doctrina quidē

quia semper populis p̄dicauit. In in-
tegritate: quia perpetuam castitatez ser-
uauit. In grauitate: q̄ maturitatē semp
ostendit. In bonis operibus: q̄ omnia
bona pauperibus erogauit. ¶ Tertio no-
tatur status cōsumationis: cū dicitur:
Elevabitur. Ip̄e eim secure mori potuit
q̄ ab omnibus terrenis eleuatus fuit.
Habuit enim in morte quattuor que ip̄m
secure mori faciebant. i. corpus discipuli
Donatus eim ep̄s vercellen. ex prece-
pto dei ad ip̄sum peruenit: et sibi sacra-
mentum dominici corporis dedit. Et cū
tali viatico ip̄e transiit. Illud autem
tanquāz pugil ab omnibus insidijs de-
monis eum secure reddebat. Job. xvj.
Pone me iuxta te: cuius vñ manus pu-
gnet cōtra me. ¶ Secundo habuit sp̄m
sanctum. Imminente nanq̄ eius morte
sp̄s sanctus in specie ignis et in modū
scuti in eius os intrare visus ē. In specie
ignis: vt ip̄sum purgaret. In modū scu-
ti: vt ip̄m protegeret. In os eius: vt ver-
ba a sp̄itu sancto plura ostenderet. Et
istud secūdum tanquāz ductor eū p̄ vias
ducebat. ps. Sp̄s tuus bonus deducet
me in viam rectā. ¶ Tertio habuit vitā
sanctā. quāz quidē duo causabant sc̄z
meritoz suozū affluentia: et magna de
deo fiducia. Unde sic dixit in sua morte
Non sic vixi inter vos vt me viuere pu-
deat. nec mori timeo: quia bonū domi-
num habemus. Et istud tertium et⁹ mor-
tem deo gratam reddebat. Augu. Certe
non potest male mori cuius bona vita p̄-
cessit. ¶ Quarto habuit cōmendationē
diuinā. Ip̄e enim manus in modum
crucis expandens sp̄m suū in man⁹
dei recōmendauit. Et istud quartū se-
cure eum mori faciebat. Sap. iij. Iusto-
rum anime in manu dei sunt: et non tan-
get illos tormentū mortis. ¶ Quarto
notatur status sue glorificationis: cum
dicitur: Et sublimis erit valde. Ip̄e eim
tunc triplicem sublimitatem accepit.
P̄mo sublimē locum ad habitandū
vt celum. Unde a multis visus est ascen-
dere sc̄lz in celum tāquam i p̄p̄iuz suū
locum. Et istud sibi acquisiuit propter
inocentiaz. ps. Quis ascēdet in montes
et. in celsis mansibus. i. et mūdo corde et.

CSecundo accepit sublime officium ad laudandum. Unde a multis visus est in ca-
thedra residere. et istud accepit propter
paupertatem voluntariam. Job. xxv. In di-
ctum pauperibus tribuit. **C**Tertio acce-
pit sublime preteritum ad proficiendum. Unde
multis supra corpus eius stella splendida
perspexerunt. illa. scilicet stella de qua dicitur Apo.
xxij. Ego sum stella splendida et matuti-
na. Et istud accepit propter omnium victori-
am. Apocali. i. Qui. n. vicerit dabo
ei stella splendida et matutina.

CSermo. cxxvij. **C**De eodem Sermo
secundus.

Examen apum i ore leo-
nis erat et fau-
nellis. Iudic. xliij. Legit de
beato Ambrosio quod cum esset in-
fans et dormiret examen apum os eius et fa-
ciem sic compleuit ut quasi in alucoluz
suum intrarent pariter et exirent. Et ideo
verba promissa sibi quicquid aptari possent.
In quibus verbis ipse assimilatur Apuleio. Leo-
ni. Et fauo mellis. **C**Assimilatur autem apuleio
triplici de causa. **C**Primo quod sicut ipse
dicit in exameron. Apuleio virginum etate cu-
stodit. sic et ipse virginum etate custodiuit per-
petuam. Lutus signum fuit quod de virginum
etate luculentissime differunt. et libros de
virginibus proposuit. in quibus virginum etatem
mirabiliter commendavit. Mat. xij. Bonum
homo de bono thesauro profert bona. Luthi.
ibidem. Cum audis aliquem de deo loquen-
tem. intellige quod cor illius amore dei reple-
tum est. Qui libidine thesaurum habet in corde
et puellis delectatur dicere vel audire. Non
tamen Ambrosius de virginum etate libenter disle-
rebat. sed et aliquid indecorum dicere vel au-
dire erubescit. Unde ipse ait de officiis.
Non solum autem hoc ab oculis abscondimus.
verum etiam eorum iudicia usque membrorum su-
is appellatibus nuncupare indecorum pu-
temus. **C**Secundo assimilatur apuleio. Apuleio
florem de diversis floribus colligit. In
prato quidem celestis viriditatis sunt di-
versi flores. scilicet rose martium. viole professorum
et lilia virginum. De rosis martium colligit
florem plantarum et magnanimitatis. Unde
cum propositus Valentianus imperatoris sibi
diceret. Tu pretentis valentinianum caput
tibi tollo. Ille respondit. Deus promittat

tibi ut facias quod minaris. Et utinam deus
ab ecclesia sua omnes hostes auertat. et in
me omnia sua tela convertant et meo san-
guine satient. De violis professorum colligit
florem sobrietatis. quod quotidie nisi in faba-
to et die dominica et festis precipuis ieiuna-
bat. De liliis virginum colligit florem casti-
tatis. quod virginum perpetuam profert. **C**Tertio
assimilatur apuleio quod apuleio alucolum
suum defendit. sic et ipse ecclesiam defendit
a tribus persecutoribus. **C**Primo a viole-
ntia tyrannorum. Unde resistens imperatori vo-
lenti dare basilicam arriantis sic nuncios
suis respondit. Et habet in decreto. Si
patrimonium peritis inuadite. si corpus
occurram vultis in vinculo rape vultis
in mortem. voluntas est mihi. Eccl. xlvij.
In diebus suis non premitur principem ecclesie.
CSecundo defendit ipsam a fraudulen-
tia hereticorum. Et hoc fiebat tribus modis.
CPrimo iudicium eos per seculare brachium
cohercedo. Deut. xliij. Si tibi voluerit
persuadere frater tuus ecclesie. Et israhel. Non
enim parcat ei oculus tuus. sed statim in-
terficiat. **C**Secundo miraculis eos con-
vertendo. Unde cum quidam hereticus vi-
disset angelum loquentem ad aures Ambrosii
statim conversus est. **C**Tertio doctores ecclesie
eos ad fidem catholicam reducedo. sicut
patet in beato Augustino. quem suis predicatibus
ad fidem convertit. **C**Tertio defendit eccle-
siam a malicia demonum. **C**Primo quod habuit
in ipsos efficacem impium ex eo quod eos de cor-
poribus expellebat. Mat. vii. In nomine
meo demonia eijcient. **C**Secundo quod ha-
buit in ipsos durum flagellum. id est ipsum valde ti-
mebant. Unde demoni quendam demoniam
cum mediolanum ingredientem dimisit egre-
dientem inuasit. quod hoc interrogat? respondit
se Ambrosium timuisse. Luc. x. Ecce dedi
vobis potestatem calcadi super serpentes et
CTertio quod habuit spiritum sanctum preteritum
Unde demones ad ipsum nocendum a quodam
mago missi de hoc reuersi dixerunt quod non
solum ad ipsum sed et ad fores domus propin-
quare non audebant. quoniam ignis inseparabilis
sic omni eius edificium muniebat ut et longe
positi viderent. **C**Secundo assimilatur leoni
triplici ratione. **C**Primo quod leo apertis
oculis dormit. sic beatus Ambrosius dor-
miebat per gratiam preteritum. et tamen vigilabat

plaborē actiōis. La. v. Ego dormio et cor
meū vigilat. In dormitaciōe qdē sensus
et motus intercipiūt et calor interior ad ex
teriora reuocat. Sic in beato Ambrosio
deficiebat sensus abitoſe vanitatis. Un
iſe de ſe dixit. Ambrosius nescit inflari.
Col. ij. Ambulās frustra inflatus sensu
carnis ſue. Deficiebat motus terrene cu
piditatis. qz omnia ſua paupibus erro
gauit. Auari. n. ſemp ſunt in motu. qz ſp
ſunt in appetitu. Eccle. v. Auarus n̄ in
plebiſ pecunia. Deficiebat in ipſo calor
carnalis voluptatis qz virginitatē ſua
uit. Utebat autē i eius corde flāma cha
ritatis. ps. inflammatum eſt cor meum et.
Secūdo aſſimilat leontē. qz leo clāmā
do ſuos leonticūſ ſuſcitāt. Sic et ipſe
multos mortuos in peccatis ſuſcitauit.
nō tū clamore oris p̄dicādo. Iſa. li. Cla
ma me ceſſes et. Non tū clamore cordis
ſuſciet orādo. Exo. xiiij. Quid clamas
ad me. Nō tū clamore operis ſortis opā
do. Jo. ij. Lament ad deū in fortitudine
ſu et clamore oculorū lachrymas emittien
do. Emiſit. n. tria genera lachrymarū. ſ. la
chrymas deuotiōis p̄ ceteris deſiderijs.
Unde dicit de eo qz cū aliquis vir ſcūs
moriebat abūdantiſſime flebat. Et inter
rogatus cur hoc faceret. R̄ndit. Ne pu
tes me flere qz reſeſſit ſed qz me p̄ceſſit.
Lachrymas doloris p̄ aliorū peccatis.
Unde legiſ qz cū aliquis lapſum ſuū ſi
bi p̄ſtebat ſic amare flebat qz ipſm flere
ſimiliter p̄pellebat. Et lachrymas p̄pas
ſionis p̄ aliorū inturijs. Unde dicit d̄ ſe.
et ē in decreto. Adueſus milites gothos
lachryme mee arma mea ſunt. Aliter nō
poſſum nec debeo reſiſtere. Tercio aſ
ſimilat leontē qz leo qū ſugatur veſtigia
ſua delet cū cauda. ſic et beatus Ambroſi
us oīa veſtigia diaboli de corde ſuo dele
uit et veſtigia xp̄i impreſſit. Sz multi ſūt
de qbus dicit illud Baſi. xiiij. Uideo ve
ſtigia viroz quo ad peccatū ſupbie et mu
lier quo ad peccatū luxurie. et infantuz
quo ad peccatū auaritie. Auarus enim
inſtar infantis ſup terrā repit. Tercio
aſſimilat meli et hoc p̄p ſuā melleam do
ctrinā. Doctrina eius d̄ mel p̄p vtilita
tem et p̄funditatē. Utilitas autē eſt qz
mel ē mūdicatiuū. p̄ſeruatiuū. et dulco

ratiuū. Et tō pontif in medicinis ad mū
dificandū ad p̄ſeruandū. et a m̄ſz ſo
porē remouendū. Sic doctrina b̄ti Am
broſi h̄z mūdicare a culpa p̄terita. io.
xv. Iā vos mūdi eſtis p̄p ſermonē quem
locutus ſū vobis. P̄ſeruare a culpa ſu
tura. ps. In corde meo abſcōd̄ eloquia
tua vt nō peccē tibi. Et dulcorare a p̄a
illata. Eccle. xviij. Nōne ardorē refrige
rabit ros. ſic et verbū melius q̄ datū. Se
cūdo eius doctrina d̄ mel p̄p p̄fundita
tem. Oleū qdē melius ē in ſupficie. vinū
melius in medio. mel melius in p̄fundo
Scriptura ſacra h̄z triplicē intellectū.
ſ. hiſtoriale. morale. miſticū ſive ſpūale.
Per oleū qdē melius in ſupficie intelli
git ſenſus hiſtorialis qz eſt cibus paruu
lorū. Quē et ap̄lus vocat lac dicēs. i. Lo.
ij. Tanquā puiliſ in xp̄o lac potū vob
dedi. nō eſcā. Per vinū qdē melius in
medio ſignificat ſenſus moralis qui eſt
medi⁹ inter ſenſū hiſtorialez et ſpūalem.
Per mel qdē melius in fundo ſignifica
tur ſenſus ſpūalis. Sacra. n. ſcriptura
a q̄to p̄fund⁹ penetraſ. tāto dulci⁹ in
ueniſ. Iſtū triplicē ſenſū ſponſa cū ſua
ultate ſibi incorpora dicēs. Lan. v. Lo.
medi ſauū cū melle meo. b̄ſi vinū cum
lacte meo. Iſtū p̄fundū intellectū Am
broſius in ſacra ſcriptura h̄uit. De quo
ſic dicit Hieronim⁹ in li. de. xij. doctorū
bus Ambroſi⁹ ſup p̄fidorū p̄mā rapt⁹
et acris volucer q̄dū in p̄fundū ingre
diſ fructū de alto capere ac rape v̄r.

¶ Sermo. cxxix. De eodē ſermo. iſ.

Auans diſtillans
labia tua ſpōſa. Lan. iij. In
corpe miſtico xp̄i. vbi caput
et xps diuerſa ſunt inēbra. Nā. oculi ſūt
ap̄li totū mūdū illuminātes. Aures
ſunt martires in bello dei fortiter labo
rantes. Aures ſunt p̄ſeſſores dei p̄ceptis
obediētes. Nares ſunt virgines purita
tis odorē ſp̄rātes. Labia ſunt doctores
et p̄dicatores cibū verbī dei a deo recipi
entes et p̄plo miniſtrātes. Et qz ſanctus
Ambroſi⁹ fuit magn⁹ p̄dicator et doctor.
tō p̄dicta verba de eo pueniēter exponi
p̄ſit. In qbus verbis tria p̄ſullegia de
ipſo ponunt. C. Prīmū ē qz in doctrina

sua fuit valde gratiofus. cum dicit. Labia tua. Ex his. n. labijs mō exhibant verba ducentia peccatores ad p̄tritiōis amari tudinē. Cant. v. Labia eius distillantia mirrhā p̄tinā. Ad inflammātia bonos ad amorē. Lan. iij. Sicut vīta coccinea labia tua. Ad verba verissima p̄firmā. tia oēs in dei fide z dilectōne. Prouerb. xij. Labia veritatis firmū erit in ppetuū. Ista aut verba de se nō hēbat sed ab ore dei recipiebat. Hierc. xv. Si seraueris p̄ ciosum a vili quasi os meū eris. Suerūt aut labia eius quasi qdam fons dei sū illud Prouer. xviij. Aqua p̄funda vba ex ore virt̄ torrens. redūdans fons sapie. Ab isto aut fonte in suis labijs sine suo ore tres magni riuī emanauerūt. s. sapie tie. doctrine. z p̄stancie. C. Eius aut sapi entia fuit p̄funda. Hiero. Ambrosi⁹ sup̄ p̄fundoꝝ p̄tinā raptus ē. Job. xviij. Profunda quoqz flumioꝝ scrutatus est. Fuit a deo inspirata. Unde legi⁹ q qdā hereticus vidit angelū ad aures Ambro sij loquentē. z verba que p̄dicabat popu lo referentē. Fuit p̄ magno auctore habi tus. q. alij doctores eius verba p̄ magna auctoritate habebāt. Un̄ refert Aug. ad Iouiniani. q. cuꝝ mater sua miraret q sabbato mediolani non ieiunaret. z sup̄ hoc Ambrosiū interrogasset ille rēdit. Lū Romā venio ieiuno sabbato. sic z tu ad quam ecclesiā veneris eius morē ser ua. si cutq̄ nō vis scandalū esse. nec quē. q̄ tibi. Et subdit Aug. Ego de hac snia ēt cogitans. ita semp eā habui. ac si tam celesti oraculo recepim. C. Secūdo ema nant ab eo solida doctrina. vñ Aug. de doctrina xp̄iana. Doctoz dz agere vt ipe audiat intelligēter. libēter. z obediēter. Beatus igit̄ Ambrosius audiebat intel ligēter. libenter. z obediēter. P̄mo i. telligēter. q. doctrina eius fuit firma z solida. vñ Hiero. dicit de eo. Eī omnes sentētie fides z ecclesie z oium virtutum firme sunt columnae. Ephe. iij. Nō sum⁹ paruuli fructuātes nec circūferamur oi vento doctrine. Audiebat libēter. quia eius doctrina fuit placens z pulchra. vñ dicit Aug. in libro de nuptijs z concu piscencia. Pelagius heresiarcha sic lau dat Ambrosiū vt dicat br̄s Ambrosius

ēps in cuius p̄cipue libris romana lue. fides qui scriptoz inter latinos flos q dam cinxit. Et Prouer. xxij. Appone cor tuum ad doctrinā meā que pulchra erit tibi cum seraueris eam. Audiebat obediēter. q. eius doctrina fuit efficax z fructuosa sicut p̄ in beato Aug. quem tam virtuose puerit. i. Cor. iij. Nō est in sermone est regnū dei. sed in virtute. C. Tertio emanauit ab ipso fortis p̄stan tia que maxime in tribus fuit C. P̄mo in sustinendo aduersa. Un̄ de dicitur in hystoria ecclesiastica. Imperatrix iustina p̄turbare cepit ecclesiaz statum in quo bello mure z turrin validissimam pulsa bat Ambrosiū. C. Secūdo in defen dēdo ecclesiastica tura. Un̄ de cū impator quā dam basilicā vsurpare vellet. Ambrosi⁹ sic respondit Noli grauari te impetator nec putes te in ea que dei sunt impiale aliq̄ tuo h̄re. tributū Cesaris vtiqz non neges. ecclesia dei est. Cesaris vtiqz nō do nēs. P̄mo est vt aiām mihi q̄ fidem au feras. C. Tertio in reprehēdēdo p̄inci pum vicia. Un̄ de cū theodosius impera tor quosdā innocētes occidi mandasset. Ambrosius ipm dure redarguit ab itro tu ecclesie ipm suspēdit z publicā p̄nāz eidē intulit. Titū. ij. Atque cum omni impio. C. Secūdo p̄tū legiū est q. fuit in vita sua valde virtuosus. qd̄ notatur cum dicit. Fauus vbi ē mel z cera. Bisi. guit at Aug. i libro d̄ ciuitate dei triplex genus vite. s. octosam que p̄sistit in ocio p̄templatōis z ē quasi mel. Actuosam q̄ p̄sistit in labore actōis z ē quasi cera. Ipi enim actiui instar cere debent esse euertiles ad omne bonū. Et ex vtroqz p̄posita est quasi fauus. C. P̄ma aut vita. s. cō. templatiua p̄sistit in deuota oratōe in di uinoꝝ reuelatōe z in dei laudatōe. Et ista tria Ambrosius habuit. s. deuotam oratōem. vñ de vñ in hystoria ecclesiastica Ambrosius aduersus regine furore non se manu defendebat aut telo s̄z ieiunijs z vigilijs sub altari positus p̄ obsecratō nes defensorem sibi atqz ecclesie deū pa rabat. Habuit diuinoꝝ reuelatōem quia sp̄m sanctū in sp̄e ignis z in modum scuti ad se veniēte asperxit. Fecit dei lau datōem. vñ de refert Aug. in libro con

tes. q. ci lico int institut ne pop C. Sec nis ma vtili oc biofus quorid z festis habuit creto. a Si a m um arg garer. d rū suni dicaba vita. s. e seruato humi rāus i gnatu magnā us nese est q. fu qd̄ nota mode f ctio est. audito. in libro que alij hec ant uis sibi gat. z n imitui vitam t cat. z ce dunt q̄ si impuls bet q̄ si dis dei dei q̄ al quam t mā san mam fa dei qd̄ t C. Ser

tes. q̄ cum Iustina ip̄s cū populo catho-
lico intra ecclesiā p̄clusisset. Ambrosius
instituit hymnos ⁊ psalmos decantari
ne populus meroris tedio p̄tabesceret.
C Secūda vita. s. actiōsa consistit i car-
nis maceratiōe. elemosinaz largitiōe. ⁊
vili occupatiōe. C Primum hūit Alm-
brosius qui tante abstinentie fuit quod
quorū dte nisi in sabbato ⁊ die dominica
⁊ festis p̄cipuis ieiunabat. C Secundū
habuit. vñ ⁊ respōdit impatori. ⁊ est i de-
creto. aut p̄dicabat. aut libros scribebat
Si a me pereret qd̄ meū esset. i. fundū me-
um argentū meū aut huiusmodi refra-
garer. q̄q̄ omnia que mea sunt paupe-
rū sunt. C Tertū habuit q̄ semp̄ aut p̄-
dicabat. scribebat. aut orabat. C Tertia
vita. s. ex vtraq̄ composita p̄sistit in ob-
seruatōe p̄siliōz. s. paupertatis. castitatis.
humilitatis. Et ip̄e paup̄em se fecit. q̄
vacuus ep̄s omnia paup̄ibus dedit. ⁊ vir
ginitatem p̄petuā p̄seruauit. humilitatē
magnā habuit. vnde ip̄e dixit. Ambrosi-
us nescit inflari. C Tertū p̄uilegium
est q̄ fuit in sua p̄dicatiōe valde discret⁹
qd̄ notat cum dicit. distillans. i. diuersi
modo stillans. Nō. n. vna ⁊ eadē instru-
ctio est oībus faciēda. sed s̄m qualitātē
auditorū formāda sicut ostendit Grego.
in libro mora. dicens Sepe alijs officiū
que alijs p̄sunt. Nam plerūq̄z herbe q̄
hec animalia reficiunt alia occidūt ⁊ le-
tis sibilus equos mitigat catulos insti-
gat. ⁊ medicamentū quod hūc morbu
imminuit. alteri vīres iungit. ⁊ panis qui
vītam fortūm roborat. paruulorū ne-
cat. ⁊ corde consonam modulatiōem red-
dunt que vno qd̄m plectro sed nō vno
impulsu feriunt. Ex quibus verbis ba-
bet q̄ sermo dei est tanquam herba vīri-
dis dei. q̄ animā p̄fortat. C Est tāq̄ sibil⁹
dei q̄ alaz p̄cedz ad deū reuocat. Est tan-
quam medicamentū dei. qd̄ animā infir-
mā sanat. Est tanquā panis dei qui ani-
mā famelicā satiat. Est tanquā plectr⁹
dei qd̄ sp̄ialem melodiam generat.

Ser. cxxx. De sc̄to geor. mar. fmo. l.
Induite vos arma,
ut possitis stare aduersus
insidias diaboli. quia non est

nobis colluctatio aduersus carnē ⁊ san-
guinem ⁊c. Ep̄h. vi. Miles strenuus de-
bet esse armis munitus ⁊ ad hostes expu-
gnādos semper paratus. C Et q̄ beat⁹
Georgius erat miles dei. Ideo primo de
scribit ab induitiōe armorū cum dicitur.
Induite vos armaturā. C Secundo ab
expugnatiōe hostiū cum dicit. q̄ non est
nobis colluctatio. C Habuit arma que
ponunt ex omni parte. Ep̄h. vi. f. lorī
cam fuisse. C Sicut enim lorica ex om-
ni parte munit. sic beatus Georgius fuit
munitus a dextris seruando in p̄sp̄ctis
temperatiā a sinistris habendo i aduer-
sis patientiā. ante pericula p̄cauendo
reio dei beneficia memorando. C Se-
cundo habuit gladiū sp̄ritus qd̄ ē ver-
bum dei. Ihu⁹ aut gladiū habuit valde
acutum per feruorē valde limatū per vī-
te splendorē. Et aliquādo euaginatū.
aliquādo repositū p̄ discretiōem. Eze-
chi. xxi. Gladius acutus est ⁊ limatus.
Ut cedat victimas exacutus est. vt splē-
deat limatus est mucro ⁊ euaginatus.
C Tertio habuit galeā. Caput enim est
mens. galea est spes etne salutis. i. Thes-
sal. v. Induit galeam sp̄s salutis. Debe-
re. vi. Confugimus ad tenendam p̄positam
spem. C Quarto dz assumere scutum fi-
dei. dicit autem fides scutum. q̄ ibi con-
fringunt omnia diaboli tela. Ep̄h. vi.
In omnibus sumentes scutū fidei i quo
possitis omnia tela nequissimi ignea ex-
tinguere. Tum q̄ est tm̄ in sinistra ⁊ nō
in dextra. i. in p̄siti vīta ⁊ nō in futuro.
Tum q̄ est de eo in quo sunt tres anguli
i. tres p̄sone. ⁊ tamen est vñm scutūz. i.
vñs deus. C Quinto dz assumere lan-
ceam charitatis. Est aut charitas q̄ quis
diligat deū ⁊ p̄ximum ⁊ ordinare seipm̄
de quo triplici modo dicit Matth. xxi.
Diliges dñm deum tuū. quo ad p̄mūz
⁊ p̄ximū tuū quo ad secundū. sicut te
ipm̄. quo ad tertium. s̄c̄ sunt tres lācce
quibus diabolus vulnerat. de quib⁹ di-
citur. ij. Reg. xviij. Tulit ioab tres lan-
ceas. ⁊ fixit eas in corde Absolem. Cum
enim diligimus deum vulnerat diabo-
lus lancea inuidiē. C Cum diligimus
proximum tunc vulneratur lancea fra-
cundie. C Cum ordinate diligim⁹ nos

De sancto georgio.

metipos: vulnera lancea tristitie. **P** Se-
cundo commendat ab expugnatione hostium
cum dicitur: quod non est nobis colluctatio etc.
Ipsa enim quatuor hostes vicit. scilicet diabolus.
mundum corpus proprium. et deus qui in tantum
hostis noster dicitur inquantum sensualitati
nostrae aduersatur. de quo dicitur Matthaei. v.
Esto consentiens aduersario tuo etc. **P** Per
hoc ergo vicit diabolus quod significatum est
per draconem quem interfecit qui in flumi-
ne habitabat. Est enim animal valde fribu-
dus. Sicut tamen suus tempus tribus mo-
dis. scilicet haustu fluminis: et attractione venti: et
potu sanguinis elephantis. Cum enim ele-
phas habeat sanguinem frigidum: draco na-
turaliter illius sitit. Draco igitur inferna-
lis qui nostram perditionem sitit: ipsam sitis
temperat haustu fluminis. Per fluvium itel-
liguntur luxuriosi qui semper de vicio in vi-
tium fluunt. Ezechiel. xxxix. Ecce ego ad te
pharao rex egypti draco magne qui cu-
bas in medio fluminum tuorum. Non enim cu-
bat in medio fluminis hyerusalem sed egyptus
in imundarum mentium. Hieremias. ii. quid
tibi in via egypti ut bibas aquam turbidam.
Est tamen tante audacie quod et factos
absorbere conatur. Job. xl. Habet fidu-
ciam quod influat iordanis in os eius. **P** Se-
cundo eam tempus attractione venti. Hieremias.
xlii. Traxerunt ventus quasi dracones.
Avaricia enim ventus dicitur quod animam non
saturat sed inflat. Ecclesiastes. xiiij. Quasi qui
apprehendit umbras et sequitur ventum. **T**er-
tio eam reperat sanguine elephantis. per
elephantem superbi intelliguntur: qui sunt
docti ad preliandum. id est ad rixandum. et fra-
gi quidem possunt. flecti autem non possunt.
horum enim superbia diabolus nittit Job
xl. Hinc etiam montes herbas ferunt. **P** Se-
cundo vicit mundus. mundus enim contra
eum pugnavit graui supplicia inferendo
Inter ceteros enim martyres tres fuerunt
qui acriter supplicia passi sunt. scilicet Lau-
rentius. Vincencius et Chatherina. Sed
iste cum Vincencio passus est ceulei exten-
siones. tortus corporis laniationem. visce-
rum effusionem. et salis confractionem. Cum
Laurentio passus est in sartagine plumbi li-
quorem. cum tali oleo assaretur. et cum Cathe-
rina habuit rotas acutis gladiis undique
circumseptas. Ista autem supplicia vince-

bat per patientiam: et ideo non poterat fra-
gi. Hebreo. x. Patientia vobis necessaria
est etc. Per preliandum idem non poterat su-
perari. Eiusdem. xi. Fortes scilicet sunt in bel-
lo per crucis efficaciam. et ideo non poterat
a diabolo ledi. Ezechiel. ix. Omnes autem su-
per quos videritis thau non occidatis.
Tertio vicit corpus proprium quod ipsum
morti tradidit propter christum. Luc. p. n. et
equus anime. vestimentum anime: et domus
anime. Nullus igitur debet timere ex-
ponere morti pigrum rancidum. scilicet corpus
corruptibile subditum. qui sperat recipere
dextrarium id est corpus glorificationis
Philipp. iij. Salvatorem expectamus do-
minum iesum christum qui reformabit cor-
pus humilitatis nostre etc. Nec debet ti-
mere lacerationem vestis corose. Job.
xlii. Quasi putredo consumenda suis.
et quasi vestimentum quod comedat a ti-
nea. quando sperat induitorem vestis
decorate. ps. Assidet regina id est anima a
dextris tuis in vestitu deaurato etc. Nec
timere debet destructionem domus rusticis
se. quando sperat se habiturum habitatio-
nem domus eterne. iij. Cor. iij. v. Scimus
quoniam si terrestris domus nostra hu-
ius habitatoris solvatur etc. **Q**uarto
vicit deum. Deus enim licet sit omnipotens.
tamen a tribus dimittit se vinci.
Primo a sua pietate viscerosa. Osce.
xi. Convertersum est in me cor meum etc.
Isto modo permittit se vinci quantum
ad beatum Georgium. Videns enim ipsum
tam crudeliter laceratum pietate mo-
tus ad ipsam venit: et dulciter conforta-
vit. **S**ecundo vincitur a nostra oratio-
ne lachrymosa. Osce. xij. Invaluit ad
angelum et posuit: et fleuit et rogavit eum.
Isto modo se vinci permittit ab oratione
sancti Georgii. Nam imminente passione
rogavit deum pro illis qui ipsum inuol-
arent. Et ecce vox ad eum venit quod sic
veniret et fieret prout postulavit. **T**er-
tio vincitur a morte sanctorum victorio-
sa. Matthaei. xi. Regnum celorum vix pa-
tetur: et violenti rapiunt illud. Isto mo-
do beatus Georgius per suam passionem
regnum celeste sibi rapuit: et ipsum sibi per-
petuo acquisiuit.

Sermo. cxxxi. De eodem Sermo. ij.

Onculcabis leo-
nem
et draconem. ps. Scis Beo-
gius draconem conculcauit
quando ipse interfecit. per quem draconem
significatur diabolus. Sicut enim dra-
co semper insidiat elephantis: sic diabo-
lus vris sanctis. Circa autem hec quatuor
sunt videnda. Primo quare diabolus
per draconem significat. Et est ratio quod dra-
co animal valde nocivum. Nocet enim lin-
gua per horribile sibilum. dente per leta-
lem mortis flatu aere inficiendo. Et sic
diabolus nocet per sibilum male sugge-
stionis. Iud. v. Quare habitas iter du-
os terminos ut audias sibilum gregum.
Id est demonum. Unus terminus est diabo-
lus qui sibilat malis suggestionibus. Alius
est mundus qui sibilat vanitate. cupidita-
tem. et carnalem delectationem. i. Jo. ij. Om-
ne quod est in mundo: aut est concupiscentia
carnis etc. Nihilominus tamen deus sibi
liber peccatorum per internam inspirationem
ps. vij. Sibilabit dominus musce. Et tunc pec-
cator citius acquiescit diabolo suggerente
et carni inficienti: quam deo inspiranti.
Secundo nocet per morsum prave dele-
ctationis. Breve. Prave illicita suggerens
linguam extrahit: post ad delectationem tra-
hens dente figit. Deut. xxxij. Deuorabunt
eos aues morsu amarissimo. Tertio
nocet flatu venenoso et ignito prauis se-
deris. In homine enim est concupiscentia
prava: sibi diabolus immitit tentationes
ignitas: et sic impellit ad operationes illicitas.
ysa. lliij. Ecce ego creavi fabrum sus-
stantem in igne prunas. Quarto no-
cet caudam constringendo fune prave consue-
tudinis. Apoc. xij. Draco traxit caudam
terram partem stellarum. i. illos qui nec sunt
actui nec contemplatiui. Job. xviij. Im-
misit in rete pedes suos. Qui enim secundum
Bregio. in rete pedes mittit non cum vo-
luerit eijcit. sic qui in peccatis se deijcit.
non mox cum voluerit surgit. Secundo
videndum est quare beatus Beorgius et alij
sancti vultu per elephantem figurant. Nam
secundum Aristotelem. Elephantis caret felle: et
ideo naturaliter sunt benigni. Et sunt autem
severi aut quando nimis provocant. aut quando
amore ferunt. aut quando vino inebriati ad

prelium acciuntur. sic et ferus bellicus sint
mansueti: tamen debet esse securus ad coram-
piendum. maxime quando a peccatis provocant
ex iniuriis deo illatis. ps. Selaut super ins
quos pacem peccatorum videtur. Secundo fer-
uentes ad diligendum. Ro. xij. spiritus servet
tes domino servientes. Tertio acuti ad pre-
liandum. ad quod quidem acciunt quando me-
moriam passionis dulci inflammant. quod si-
gnificatur etc. i. Adacha. vi. vbi. s. de elephantis
ostenderunt sanguinem vultus: et mori ad acciendum illos in prelium. Christus
enim fuit vultus in genitum de vite virginis na-
tus. et in patibulo crucis eius sanguis
effusus est. et fuit mors. Inquit in passio-
ne denigratus. Tertio videtur quod est
ter draco. i. diabolus pugnat cum elephan-
tibus. i. cum sanctis viris. Pugnat namque tri-
bus modis. Primo excedendo. i. lumen
dei auferendo. i. Reg. xi. In hoc feria vo-
bis sedes vultus ut erua oim vestrum oculos
dextros. Talis enim est inhabilis ad pu-
gnandum: quia et sinister oculus impedi-
tur a clipeo. dexter vero privatur lumine
suo. Et sic nec videtur qualiter percussus se de-
fendat. sic ille qui amittit lumen fidei a
diabolo quidem feriri potest: se autem defen-
dere non potest. Secundo pugnat pedes
elephantis caudam constringendo et invol-
uendo: et sic ad terram deijciendo. sic et dia-
bolus caudam hominis involuit quando ipse
tentationibus irremittit ad peccandum deijcit
Job. xviij. Tenebit planta eius laqueo et
exardescit contra eum sitis. Tertio et san-
guinem bibendo in omnibus gratias et me-
ritis privando. Job. v. Cuius inest fame-
licus comedit et ipsum rapit armatus: et
bibent sitientes divitias eius. Quarto
videndum est qualiter elephantem vincit dra-
cones. Vincit autem ipse quatuor modis
Primo aqua cum rostro eius faciem per-
cutiendo. sic sancti viri diabolum vincunt quando
aqua lacrymarum in deum percutiunt. Ipa. n.
oro lacrymosa habet diabolum expellere
Marc. ix. Hoc genus demoniorum in nul-
lo potest eijci nisi in oratione et ieiunio. habet
ipsum submergere. Exod. xiiij. Submersi
sunt quasi plumbum in aquis vehementibus
Habet ipse constricare. ps. Constricula
sunt capita draconum in aquis. Secundo
caput eius conterendo. Elephas enim ca-

De sancto georgio.

put ipsius draconis cum plāta cōterit.
 et tunc draco terribilis sibilum emittit.
 Mich. i. Faciam plāctus velut draconū
 Iste ē secūdus modus vincendi draco-
 nis scilicet caput sue suggestiōnis cōterere.
 Gen. iij. Ipsa cōteret caput tuū. Quā-
 do enī caput cōterit tunc virtus draco-
 nis a fundamētis enervat. Abachuch. iij.
 Percussisti caput de domo impij et. Quā-
 vero conterit tunc draco cum cauda sue
 suggestiōis hominē ad terras trahit et
 surgere nequit. Thren. i. Dedit me dñs
 in manu de qua nō potero surgere scilicet
 per meipsum. Tercio dorsus opponen-
 do. diligēter enī ventrē custodit et dor-
 sus opponit. Venter enī ē ipsa sensua-
 litas quāz draco appetit. Hiere. i. Ven-
 tres suos replevit teneritū dñe mea. dor-
 sum nostrū ē ipse xps in quātū pēsa nra
 et vulnera nra suscepit et portavit. Be-
 z igit hō a diabolo sensualitatē suā abscō-
 dere et xpi passiōē opponere: in q̄ fuit
 dorsus nostrū. Ysa. liij. Dñs posuit sup
 eū iniquitatē oīm nrm. Et scutū nostrū.
 Thren. iij. Dabis eis scutū cordis labo-
 rez tuū. Et assumat nrm. Ysa. lvi. Sal-
 uator ponetur in ea murus et antemura-
 le. Quarto cū vincit mole corpis op-
 primēdo. Sepe enī cōtingit qd cū dra-
 co cauda stringēdo pedes elephātis ad
 terrā trahit. Ipse. n. elephas sup draco-
 nē cadēs mole corpis ipm̄ extinguit. Et
 iste ē quartus modus vincēdi. scilicet passio-
 nez. Diabolus. n. martyre ad terrā tra-
 hit p mortē corpis: s; martyr demonē vi-
 cit per victoriā passiōis. Hiere. xvi. For-
 tis impetit in fortē: et ambo piter corue-
 rūt. Cadit diabolus q; maior pena con-
 stringit. Cadit martyr q̄tū ad corp⁹: s;
 eius anima in celo coronat.
 C Sermo. cxxxij. C Be eodē Ser-
 mo tertius.

Labora sicut bonus mi-
 les iesu xpi. iij. Ti-
 mo. iij. Verū et ltimus militē
 tria faciūt. scilicet sedulitas in ope-
 rādo. strenuitas in pldādo. et fidelitas in
 obsequēdo. qñ. s. et sedule laborat. et stre-
 nue pugnāt. et dño suo fidelitē militat.
 Ista tria notātur in verbis pmissis q̄ in
 beato georgio fuerūt. C Primū ē seduli-

tas in opere. cū dñs labora. Ipse. n. sedule
 laborauit predicādo: idola destruendo:
 et populū puerēdo. Sūt. n. tria que idu-
 cūt militē ad bene laborandū. P. Primū
 ē cōsideratio laboris in rege. Rex. n. xps
 semp fuit in labore. In infantia sua q; su-
 it in egyptū. In iuētute sua q; conti-
 nue predicauit. Et in morte sua q; penas
 sustinuit. Unde dicit cū propheta. Pau-
 per sūm ego et in laboribus a iuētute
 mea et. P. Scdm est cōsideratio cōditō-
 nis in milite. Nomē. n. militis nomē est
 laboris et exercitiū. Job. vij. Militia ē vi-
 ta hōis super terrā. Unde dicit fuit cui-
 dam militi. y. Tūc. iij. Tu vero vigila
 in oibus labora. Terciu ē cōsideratio
 magnitudinis in mercede. i. Licit. iij.
 Unusquisq; ppiā mercedē accipiet p
 labores suos. Sap. iij. Bonoz laborū est
 gloriosus fructus. C Secūdo notatur
 strenuitas in pugnādo cum dicit. Sicut
 bonus miles. strenuū aut militē tria fa-
 ciūt. scilicet robur virtutis. scilicet artis. et co-
 pia armature cōueniētis. P. Robur aut
 virtutis in tribus cōsiderat. P. Dñs enī
 habere robustū animū ad aggredīdū
 Ideo formidolosi de prelio dei ejcūt:
 ut habetur Deutero. xx. Iste robustum
 animū habuit beatus georgius qui in me-
 dio hostiū exiliens exclamauit. Dñs vj
 gentiū demonta. dñs aut celos fecit.
 C Secūdo debet habere manū robustā
 ad feriendū. Gen. xlix. Manus tua i cer-
 uicibus inimicōz tuoz. Ista robustas
 manū ē habuit georgius qui ceruicēz
 draconis qui diaboli figurabat manu
 amputauit pp. la. Tercio debet habere
 robustū dorsū ad sustinēdū: sic ha-
 buit sanctus georgius qui multa tormē-
 ta sustinuit cōstanter. ps. Super dorsū
 meū fabricauerūt peccatores. P. Scdm
 qd facti militē strenuū est sciētia. scilicet
 militaris. Ista sciētia acquiritur aut per
 alienaz eruditōem. scilicet sacra scripturam.
 Eph. vi. Accipite armaturā dei. Aut p
 frequentē militatiū plderatōem. scilicet xpi
 et militū eius. Jaco. v. Sufferētia Job
 audistis et finē dñi vidistis. Per crebra
 cōgressiōez. scilicet cum diabolo. Judic. iij.
 Dereliquit dñs gentes ut crudiret i eis
 israel. Ecce. xxxij. Qui nō ē tentatus

quid sit
 lites et
 ris. ha
 armati
 xpi cōs
 nibus
 galea.
 endū: s;
 tū. Uer
 bat ip
 re. et bo
 rena be
 quito se
 delicias
 le. n. est
 re ietu
 mo. iij. T
 auerit
 tiarege
 plula.
 pñs te
 qui in a
 P. Scdm
 gnet. J
 verber
 in certa
 ad mor
 ē vt in
 intēdal
 cens. ii.
 partē p
 bat vte
 uist geo
 foriter
 lio fieri
 C Ser
 euageli
 C
 se desid
 modo
 ulauit.
 rit. Sec
 altas p
 maz vt
 trem et
 gistrū
 Et ibi

quid sit et. **P** Tertiu qd facit strenuū mī
litez ē habere copīā arimature cōuentien
tis. Hābuit. n. beatus georgius quattuor
arimaturas. s. fidē tanq̄ scutū. qz fidem
xp̄s cōstātē cōfessus est. Eph. vi. In om
nibus scutū sumētes fidei. Spez tanq̄
galeā. Trādidit. n. corpus suū ad mori
endū. sperās qz ipm̄ reciperet glorifica
tū. Verbu dei tanq̄ gladiū p̄ qnē bonos
vulnerabat ad amorē. et malos incede
bat ip̄s suz enacuādo idolatritā et erro
rē. et bona opera tanq̄ lorica. qz oīa ter
rena bona deseruit. et dei et p̄m̄t obse
quio se mancipauit. **T**ertio notat fi
delitas in obsequēdo cū dī xp̄i iesu. Il
le. n. est miles iesu xp̄i qui certat p̄ hono
re iesu xp̄i. Et talis legitime certat. ij. Ti
mo. ij. Nō coronabit nisi qui legitime cer
tauerit. Legitime autē certat qui certā
tū regulā obseruat. que h̄z quattuor ca
pitula. **P**rimū ē vt ab oib⁹ nociuis. i.
p̄is terrēis abstineat. i. Cor. ix. Dis. n.
qui in agone cōtēdit ab oib⁹ se abstinet
et. **S**cōm ē vt nō segniter sed fortiter pu
gnet. **I**bidē. Sic pugno nō quasi aciem
verberās. **T**ertiu ē vt vsqz ad mortē
in certamine pseueret. Ecclē. iij. Usqz
ad mortē certa p̄ iusticiā. **Q**uartum
ē vt in certamine nō suū sed dñi honore
intēdat. **I**stud seruauit iob ad dauid di
cens. ii. Regū. xviij. Cōgrega reliquam
partē populi et. Et isra ne oi mco aseri
bas victoria. **I**sta quattuor capla serua
uit georgius qz oīa terrena cōtempnit et
fortiter dimicauit. et vsqz ad mortē in p̄
lio stetit. et dei honore i oib⁹ obseruauit.
Sermo. cxxxiij. **D**e scō marco
euāgelista sermo primus.

Obiuauit illi qñ māt
honorifica
ta. Ecclē. xv. Sapia diuina in
quirētibus se obuiā vadit. et
se desiderātib⁹ seipam infundit. Hoc
modo diuina sapiētia beato marco ob
uiauit. et in omnibus suis vjs sibi occur
rit. **S**ecit enīz sex vias. tres i vita. et tres
alias post vitam. **P**rima ē qua iuit ro
maz vbi secutus ē petrus tanq̄ outo pa
trem et pastores suū. tanq̄ discipul⁹ ma
gistrū suū. et tanq̄ filiū patres suū.
Et ibi diuina sapiētia sibi obuiāuit. qz

sm Hierony. In lingua greca euāgelistū
ibi scripsit put ab ore magistri sui Pe
tri audiuit. Quia enīz aliquādo testi
moniu fertur de vīsu. Aliquādo de au
ditu. ideo christus sm Augu. duos te
stes habere voluit de vīsu. s. Mattheuz
et Joannē. et duos de auditu. s. Lucā et
Marcū. **S**ecūda via ē q̄ iuit aquile
gia. et ibi sapiētia diuina sibi obuiāuit.
qz tria magna beneficia ibi fecit. **P**rimū
qz p̄m̄ eis lūmē infudit diuinū. ex eo
qz p̄m̄us eis fidē predicauit. **S**cōm est
qz magnuz eis reliquit thesaurū. s. volu
it suū qd rome in lra greca ibidē con
scriptū in lingua latina p̄scripsit. quod
quidē vsqz hodie reseruāt. **T**ertiu est qz
spālem eis dñm̄ patronū. s. scū her
macoraz quē ad fides p̄uertit. et eis i ep̄
scopū ordinauit. qui ibi spālis patron⁹
habetur. **T**ertia via ē qua iuit in ale
xandritaz. et ibi sapiētia diuina sibi ob
uiāuit. **I**bidem. n. fuit in p̄sarea p̄seca
tus. p̄m̄us mīssas ibi celebrāuit. et ibi mo
nastica religionē instituit. Nā sicut dicit
Philo. Maxima multitudine in alexā
dria adunauit in fide et deuotōe et p̄m̄t
tū obferuatōe. Unde ait petrus damia
nus. Tantam ei deus grām apud ale
xandritā prerogauit vt omnes qui tunc
ad fidei rudimēta cōfluērent. mox p̄ cō
tinentiaz ac totius sancte p̄uersatōis istā
tiaz tanq̄ ad monastice p̄uersatōis fasti
giū euolaret. Ad illa autē dūcebat eos p̄
tria sicut ibidē dicit. s. per verba. p̄ exem
pla. et p̄ miracula. **M**at. vlt. **I**lli autē p̄
fecti p̄dicauerūt. ecce verba. **S**ūo coope
rate et sermonē cōfirmate. ecce exēpla. se
quētib⁹ signis. ecce miracula. post mor
tē autē eius tres alias vias fecit. **U**na
via ē qua eius spūs in celū ascēdit. me
rito qz existens in terra iam erat in celo
ascriptus. supernis ciuib⁹ associatus
et eterne paci cōiunctus. De duob⁹ p̄s
mis dixit ei angelus. ecce nomē tuū i ce
lo scriptū est. sociusqz factus es supna
rū virtutū. de tertia dixit ei xp̄s. Pax tibi
marce euāgelista meus. noli timere.
ego enīz tecū suz. **S**ecūda via est qua
cum corpore in italiā rediit. vñ petrus
damianus. Beata est alexandria trisum
phali hui⁹ sanguis purpurata. felix et tu

Italia corporis huius thesauro blues effe-
cta. Eius autem corpus cum venetas trasseret
fuit odor mirabilis circumfus. multis
in via miraculis declaratum: nunc est in lo-
co pulcherrimo collocatum. Erat. n. ala-
bastrum dei: et ideo debuit odorem diffundere
ij. Cor. ij. Odorem nostrae suae manifestat per
nos in omni loco. Erat lucerna populi: et ideo
debuit se manifestare. Mat. v. Neque ac-
cedat lucerna et ponatur eam sub modio.
Erat gemma dei: ideo debuit in loco pulchro
manere. Erat namque una de gemmis illis. De
quibus Exo. xxxix. Posuit in robali gemma-
rum ordines quatuor. Quatuor ordines ge-
marum sunt ipsi quatuor euangelistae. Tertia
villa est quae quot die suis suffragiis et benefi-
ciis venit in mundum. Eius. n. suffragia ob-
tinemus corporalia ad sustentationem. quod per
miraculo facto in appulsa ubi erat steri-
litas magna. obtinemus et spiritualia ad iu-
stificationem. quod per miraculo sarraceni
nafragium patiens quod baptisimum pro-
lauit. Obtinet nobis celestia ad glorifica-
tionem. quod patet in miraculo cuiusdam reli-
giosi: ad cuius obitum sanctus marcus con-
uenit: et in celum eius animas deportauit.

C Sermo. cxxxiii. C De eodem sermo. ij.

O comedente. s.
leone exiit cibum et de fontibus
egressa est dulcedo. Iudic. xiiij.
Quia sanctus marcus per spiritum leonis fi-
guratur. ideo praedicta verba de leone dicta de
ipso congrue exponunt. In quibus verbis a
quibus describitur et laudatur. C Primo a ma-
gna excellentia in hoc quod leoni assimilatur.
Leo. n. grece latine dicitur rex omnium bestiarum.
Sic et marcus fuit apud alexandria pa-
triarcha christianorum. Que quidem dignitas com-
mendabilis fuit a tribus. Primo ex ratione pro-
mouentis: quia a petro sancto reuelante spiritu fu-
it promouitus. Secundo ratione promouit: quia non
reputabat se esse dignum: ideo sibi pollicem am-
putauit: sed beatus petrus secum dispensauit.
Tercio ex parte officii persecuti: quia. s. per
missus alexandria celebranti: populum et sciam
et doctrina pauperum. C Secundo describitur ab
usu sapientiae cum dicitur de comedente. Deus quidem
diuisa sapientia ipsum cibauit. Eccl. xv. Ciba-
uit illum pane vite etc. Ipse autem sic cibatus
per sapientie infusionem comedit per assiduam

meditationem. Hier. xv. Inueniunt sunt ser-
mones tui et comedi eos. In comestione
autem tria sunt. scilicet masticatio: incorporatio
et derivatio. Beatus ergo marcus sapientia vi-
uina cibatus ipsam masticauit per medita-
tionem. vii ps. Os iusti meditabitur sapientiam
et operationem. Jac. i. Qui perpenderit in lege
perfecte libertatis etc. Masticata et incorpo-
rata in membra fidelium derivauit per euange-
lij descriptionem. Prouer. v. Deriuat fons
vires tuas fores etc. C Tercio describitur a co-
municata doctrina cum dicitur: Exiit cibum. s.
doctrina euangelice quo reficit totum mun-
dum. Illud autem euangelium habuit quatuor
propositores. scilicet marcus qui ipsum apostolum manu-
scripsit. Spiritum sanctum qui ipsum inspirauit. iij.
Pet. i. Spiritus sanctus inspirat locuti sunt sancti
dei homines. Petrus qui sibi verba omnia misit
viri: qui sic scripsit prout ab eius ore audiuimus.
Et mattheum qui suum euangelium sibi abbe-
uicauit: unde dicit. C Quarto describitur a for-
titudine cum dicitur: de fontibus. Iohannes paulus
enim illi esse magnanimum atque forte ipsum
secum habere desiderabat dicens: marcus assum-
me et adduce tecum etc. Ad idus quidem erat
protra deum munitus: tenebrosus: aridus et
durus. ideo paulus volebat marcum secum
habere ut tanquam duo pugiles mundum protra de-
um munitum expugnaret. Eccl. iij. Beatus
est quod simul est quod vnum etc. Volebat ipse
secum habere ut tanquam duo luminaria mundum
apertius illustraret. Gen. ij. fecit deus duo
luminaria magna: lumina maiora. i. paulus
ut esset dei: quia perfectus sapientia ipse
debat: et luminare minus. i. marcum ut per
esset nocti: quia per suum euangelium infidelitatis
tenebras expellebat. Volebat ipsum secum
habere ut tanquam duo flumina paradisi mundum
aridum amplius irrigaret. vii ps. Flumen
dei repletus est aqua. Magnus flumen ex
ore pauli emanauit: qui in tertium celum ra-
ptus doctrina sua mundum secum dauit. Ma-
gnus flumen ex ore sancti marci emana-
uit: qui euangelium suum perscripsit. Volebat
et cum habere ut tanquam due olivae mundum
emollirent. Zacha. iij. Isti sunt duo filij
olei qui assidue dñatorum etc. C Quinto de-
scribitur a multiplici consolatio nobis exhi-
bita cum dicitur: Egressa est dulcedo. Consolatio
est. n. quosdam in vita: sicut patet in nauis

periculi
quosdam
campi
post in-
tus mu-
riaz et
C Sermo
Sermo

Q
In eo
celum
necesse
dicitur
quod gra-
tius in
qua
merat
nat per
eqla:
rigat
vinu.
matt:
euage-
utauit
critica
dei de
more:
gnat
ces: sic
uer. h
ca qd
nitenti
plen?
xij. p
proga
eiz lei
egress
ruit. C
gnitio
pene.
et nut
sint q
operi
se in
dia ij
bistiu
leore
dice

periclitare: et in milite de ponte cadere. et quosdam in morte: sicut patet in illo q de campanili sancti marci cecidit. quosdam post mortem: sicut patet in religioso ad cuius mortem venit: et cuius animam ad celum gloriam et gaudia portauit etc.

Sermo. cxxxv. De sancto marco Sermo tertius.

Marcus assume et

adduc tecum. Et enim mihi ut liis in ministerium. ij. Thim. vi. In eo q paulus vas electiois ad tertium celum raptus bñm marcum sibi utile in ministerio predicatois asseruit: manifeste ostendit q profundus fuerit in diuina sapientia: q gratiosus in doctrina: q pfectus in vita. Alius autem grās et rogatiuas bñs dicit. In quadam glosa sup marcum breuiter enumerat dices. P Marcus euangelista seminat post mattheum: fremit ut leo: volat ut aquila: discedit ut homo: imolat ut sacerdos: irrigat ut flumen: floreat ut ager: feruet ut vinum. C Prima igitur rogatiua est q post mattheum seminauit: ex eo q post illū suū euangelium scripsit: et eius euangelium abbreviauit. Istud autem semē sicut ipse dicit fructificauit. Prio qdē herba: dei de spica: dei de plenū fructū in spica. I. h. glosas: et morte: pensetia et charitate. herba. n. si. gnat timore. q sicut herba ē pncipiū splendore: timor est pncipiū noue vite. Pro uer. it. Pncipiū sapientie timor dñi. Spica q ē aspa et plena granis significat pncipiū amarā q est plena meritis bonis. plen fructus significat charitatē. Rom. xij. Plentudo legis ē dilectio. C Secūda rogatiua est: q fremit ut leo. fremitus est leonis terrore immitit. animalia facit egressum figē et leonculos ad uitā reuertit. Sic et doctrina marci q per leonē si gnatificat pncipiū terrenū p gminatōez pene. Un dī caplo. xxiij. De pgnatibus et nutriētib in illis diebus. Pregnates sūt q bona pposita pncipiū: s. ea p bona opera parere negligūt. nutriētes sunt q se in peccatis nutriūt. et de dei misericordia ipunitatē sibi promittūt. Leues stabiliunt per firmitatē constantie: unde tales respiciuntur cū dī. c. iij. Nō habēt radicē in se sed temporales sūt. Mortui ad

uitā resuscitant. Joā. vi. Verba que ego loquor vobis: spūs et vita sunt. C Tercia rogatiua est: q volat ut aquila. volauit q dē in celū p pennā amoris. ps. Quis dabit mihi penas sicut colūbe etc. In infernū per penam timoris. ps. Ascēdūt vsq ad celos: et descēdūt vsq ad abyssos. Volauit p mundū per penas euangelice pñt. catōis. Ysa. lx. Qui sunt hi q ut nubes volāt etc. Et ostēdit xpm volasse sup penas hierarchie celestis. ps. Ascēdit sup cherubim et volauit etc. C Quarta rogatiua est: q discedit ut homo. Sapientia qdē euangelica didicit a xpo per inspirationē. Eccl. xv. Implebit eū dñs spiritu sapientie et intellectus. Al petro p eruditio: nez q fuit eius au ditor deuotus. Al mattheo p sui euangelij abbreviatōne: q fuit eius abbreviator discretus. Non fuit ergo intrū si tanta sapientia fuit plenus: q eā didicit ab illo q ē fons sapientie. Eccl. i. Fons sapientie verbū dei in excelso. ab illo qui est clauiger sapientie. Matt. xvi. Tibi dabo clauēs regni celorū. Et ab illo qui fuit calamus sapientie. ps. Lingua mea calamus scribe etc. C Quinta rogatiua ē: q imolat ut sacerdos. P Primo q xpm esse imolatū ostēdit per passionē: q ipse diligēter psecut ē. Eph. v. Tradidit semetipsum p nobis oblationē et hostiā deo. C Secūda q seipm imolauit per mortificationē. Coll. iij. Mortificate mēbra vestra que sunt sup terraz. C Tercia q vngulā diuisit p discretionē et ruminauit per meditationē. et tō fuit animal mūdū et imolatiōi aptū. Leuit. xi. Omne qd habet diuisas vngulā et ruminat in pecorib. comedetis. C Sexta rogatiua est: q irrigat ut flumen. Dicit autē Hieronymus in glosa sup marcū q quatuor sunt qlitates. de qbus sancta euangelia ptextunt. s. pcepta: mādātā: testimonia et exēpla. His quatuor fluminib euangelii marci ecclesia dei irrigauit. s. pceptis qñ a malis nos abstinere pmonuit. c. vij. Videte et cauete a fermento herodis. Mādātis qñ ad dilectōez dei et pxi mi nos induxit. c. xij. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo etc. Testimonijs qñ patris testimonii p filiū intro duxit. c. i. Vox facta ē de celo: tu es filius me etc.

Ad

Exēplis: qñ xps exēplo pueri nos ad hu-
militatē i duxit vt habet caplo. ix. C Se-
ptima rogatiua est: qz floreat vt ager.
In suo enī euāgelio tanq̃ in agro sunt
diuerse herbe medicinales q̃dā valētes
p̃tra morbū auaritiē caplo. iij. Erumne
seculi et deceptio diuitiarū suffocāt ver-
bū. Allie valētes cōtra morbū luxuriē ca-
plo. ix. Hoc genus demoniorū non eijcit
nisi in orōne et ieiunio. Allie valētes con-
tra morbū supbie caplo. xij. Videte vos
metipsos: sicut dī Adichee. ij. Humilia-
tio tul in medio tui. C Octaua rogati-
ua est: qz feruet vt vinum. Vinū. n. facit
hostes calidū: iocūdū et aiosus: ita iter ce-
teros euāgelistas marcus tractat aptissi-
me de xpi resurrectione: passione et ascen-
sione. Feruet igit vt vinū: qz p tractatus
passiōis nos calefacit ad amorē. i. Ma-
th. vi. Elephātis oīderūt sanguinē vuc
Per tractatū resurrectionis nos letificat
ad deuotionē. ps. Ad vesperē demorabit
fletus et ad matutinū letitia. Per tracta-
tus ascensionis nos animat ad celestis ia-
nuē introductionē: vt dicat glibet Cant.
i. Trahe me post te.

C Sermo. cxxxvi. C De sancto petro
martyre Sermo primus.

Vestigia eius secu-
tus est pes meus Job. xxiij.
Scōm bīm Aug. Perfectio
xpiane religiois ē hūc imitari quē colit.
Vestigia igit xpi semp imitari debem⁹:
vt sicut ipse p nobis mortu⁹ est: sic et nos
p ipso mortamur. i. Pet. ij. Xps passus ē
p nobis: vobis relinquēs exēplū: vt seq̃-
mini vestigia eius. Ista aut vestigia secu-
tus ē bēs petrus martyr nō tñ in passē
do: s̃ in passiōis mō. Et iste modus q̃tū
ad sex attēdit. C Primo q̃tū ad passio-
nis p̃figurationē. passio enim xpi p̃figu-
rata ē in morte abel quē occidit cayn: p
pter auaritiā: ppter irā et ppter inuidiā.
Sitr et in morte xpi fuit auaritiā ex pte iu-
de. Ex pte autē iudeorū fuit ira. Luc. iij.
Repleti sūt oēs in synagoga ira. Et fuit
inuidia. Mat. xxvij. Sciebat eis qz p iui-
diā tradidissent eū. Sitr in morte petri
ex pte hereticorū fuit ira: qz irascebāt taz
valido expugnatōi. Fuit inuidia. nā inui-

debāt taz valido p̃dicatōi et tā gratioso
Ex pte occidētū fuit auaritiā: qz fuerūt
mercede p̃ducti. C Secūdo attēdit iste
modus q̃tū ad mortis testificatōem. De
testificatōe mortis xpi dī. i. Joā. ij. Tres
sūt q̃ testimoniu dāt in celo. s. p̃ verbū et
spūs scūs. Et tres sūt q̃ testimoniu dāt i
terra. s. spūs: aq̃ et sanguis. qz eis xps fuit
i celestis. i. deus testificat⁹ ē p̃ cū dixit:
Mat. ij. Hic ē filius meus dilect⁹. Testifi-
catus ē spūs scūs: cū i forma colūbe sup
eū appuit. Testificatus ē ipse de seipso.
Joā. x. Ego et p̃ vnū sumus. Qz aut fue-
rit terrestris. i. hō passibilis testes fuerūt
spūs quē i ipsa cruce p cū emisit. et aq̃ de
latere eius emanās et sanguis quē effu-
dit. Isti testes sūt in bō petro fuerunt.
qz enī fuerit celestis. i. de celo ad cōuin-
cendū hereticos missus. restat pater q̃ si-
bi tantā dedit p̃stantiā ad resistendū. si-
lius q̃ sibi tantā dedit sapientiā ad p̃ue-
niendū. et spūs scūs q̃ sibi dedit tāta gra-
tiā ad p̃uertendū. qz aut fuerit terren⁹. i.
a terrenis hereticis passus. p̃ per spūm
quē p̃i recōmēdauit qñ. i. dixit. In ma-
nus tuas dñe p̃mendo spūm meū. p̃ per
aquā fidei et doctrine. fidei q̃ de eius ore
emanauit dicens: Credo in deū et c. Pro-
uer. xviij. Alqua p̃funda verba ex ore vi-
ri. p̃ per sanguinē quē de latere et de ca-
pite suo effudit. C Tertio iste modus
ostēdit. et hoc q̃tū ad sanguis exclama-
tione. Sanguis. n. xpi clamat ad patres
petēs ab eo misericordiā et remissionē.
heb. xij. Accedistis ad sanguis asp̃sione
melius loq̃ntē q̃ abel. Clamat ad iustos
petēs ab eis deuorōes. Un et de hoc ps.
Intingat pes tuus in sanguine et c. La-
mat ad p̃ctōres petēs ab eis snā p̃uersio-
nē. ps. Que vtilitas in sanguine meo et c.
Clamat ad totū mundū petēs cōpassio-
nē. Hier. i. O vos oēs q̃ transitis p vias
et c. Clamat etiā ad terrā petens sui san-
guinis manifestationē. Job. xvi. Terra
ne operias sanguinē meū et c. Manifesta-
tus est et sanguis xpi per terre tremores
et per lapidū fractionē et per monumen-
torū apertione. Similr sanguis beati pe-
tri clamat ad deū petens sui sanguis re-
munerationē. Apoca. vi. Usq̃quo dñe
sanctus et verus nō vindicas sanguines

nostrū
sanguis
vi. Elej
et mort:
mat ad
ysa. xx
com. Li
sanguis
xi. Side
sutionē
petens
xxxvi. l
enī sui
guine i
C Quā
voluit
rie pass
voluit:
ruit os
vandū.
dicit: P
nū rec
nus tu
perfecte
p̃fessus
et petru
ret vel
suis oc
dei reci
dñe p̃n
p̃fessus
oportet
dus qu
Xps en
quo lib
dicit A
ris in c
debat:
pulis:
parant
toribus
cēmpē
dus et
trus ai
scz res
deat. i
co: pue
mēdā
q̃tū ad
corpe v
vbi sit

nostrū zē. Clamat ad fideles petens sui
sanguis imitatorē. iuxta illud. i. Mach.
vi. Elephātis ostenderūt sanguinez yue
z mort: ad acuenđū eos in prelium. Cla-
mat ad hereticos: petens eoz puerionē
Ysa. xxxiiij. Tabeſcēt mōtes a sanguine
eoz. Clamat ad totūz mundū: petēs sui
sanguis venerationē. Iuxta illud Heb.
xi. Fide celebrauit pascha z sanguis ef-
fusionē. Clamat ad locūz sue passionis:
petens sui sanguinis reuelationē. Ysa.
xxxvi. Reuelabit terra sanguinē. Terra
eniz suū sanguinē reuelauit: quādo san-
guine suo aspersa multis sanitatē dedit.
Quarto attēdit iste modus q̄tuz ad
volūtariā perpeſſionē. xps eniz volūta-
rie passus est. Ysa. lty. Oblatus est q: ipe
voluit: z nō aperuit os suū. Nō eniz ape-
ruit os suū ad maledicēdū vel murmu-
randū. Apuit at os suū ad iulgēdū qñ
dixit: Pater dimitte illis zē. Ad suū spī
ritū recōmendādū qñ dixit: Pater ima-
nus tuas p̄mēdo spīn meū: Ad veritatē
perficiendū: qñ oīa legalia p̄sumata esse
p̄fessus est dicens: Cōsumatū est. Similr
z petrus nō aperuit os suū vt maledice-
ret vel murmuraret. Aperuit nī q: pro
suis occisoribus: qñ spīn suū in manib⁹
dei recōmendauit dicens: In manus tuas
dñe p̄mēdo spīn meuz: q: veritatē fidei
p̄fessus fuit dicens: Credo in deū patrem
oīporentē zē. C Quinto attendit iste mo-
dus quātuz ad liberalem distributionē.
Xps eniz in morte suū testamētum fecit:
quo liberaſt bona distribuit. De quo sic
dicit Ambrosius. Auctor humani gene-
ris in cruce exiſtēs p̄fettis officia dūt.
debat: p̄secutionē apostolis: p̄cezes disci-
pulis: corpus iudeis: patri spīn: virgint
paranymphū: latroni para diſuz: pecca-
toribus iſernū: xpianis penitētib⁹ cru-
cem penitētie delegauit. Xps igif tanq̄
diues multa z magna legata dimiſit. pe-
trus aut tñ tria legata minuta habuit:
scz res tpales: corpus z aīaz. Et oīa xpo
dedit. s. res tpales: p ipō. oīa p̄tēnendo:
corpus morti exponēdo z aīaz sibi recō-
mendādo. Sexto attēditur iste modus
q̄tū ad aīe cruciatōez. Aīa eniz xpi i suo
corpe valde cruciata fuit. De ipsa. n. aīa
vbi sit in corpe hoīs q̄tuo: sūt opiones

z fuerūt. Quidā dixerūt eā eē in capite.
Quidā in sanguine. Quidā in corde. Et
qdā in toto corpe. z in q̄libet parte eius.
Ideo iudei aīaz xpi cruciauerūt in capi-
te. s. quādo spinis ipm coronauerūt. In
sanguine: qñ eius venas aperuerūt. In
corde: qñ iuxta cor lanceā iſixerūt. Et in
toto corpe: qñ ipm ad colūnā flagellauē-
rūt. In his q̄tuo: locis aīa bfi petri fuit
similr cruciata: s. in capite quādo est ibi
diſtis vulneribus p̄cuſſus. In corde: qñ
in latere est traſſoſſus. In sanguine: qñ
de capite z latere eius sanguis ē effusus.
Et in toto corpe: qñ ſelunij z vigilijs
fuit in corpe maceratus.

C Sermo. cxxxvij. C De eodē sermo. ij.

S quis vult veni-
re post me abneget semetip̄s z
tollet crucē suā z sequat me.
Luc. ix. Miles eniz q vult ire post regēz
ad preliū dz in oībus seq volūtātē regis
dz portare vexillū regis z dz seq in oīb⁹
opa regis. Bīs igif petrus miles egregi-
us volēs ire post regē xps ad bellādū cō-
tra carnē: mudū z dyabolū: volūtātē suā
volūtati xpi postposuit: ideo abneget se.
metip̄s. Scđo vexillū xpi. s. mortificatōez
carnis portauit. ideo dicit: Tollat crucē
suā. i. Loz. iij. Semp mortificatōez i cor-
porē vestro cīrcūferētes zē. Tertio ip̄s in
oībus operibus imitatus fuit. ideo dī:
Et sequat me. ¶ Et sic pz p̄ beatus pe-
trus magnā habuit in vīta p̄fectionem:
multā corporis suo intulit mortificatōem
z xpi habuit similitudinē z imitationē.
C Primo igif habuit magnā vīte perfe-
ctionē cum dīcī: Abneget semetip̄sum.
Huius autē testimoniū habuit a superio-
rib⁹: inferioribus z medijs. A superio-
rib⁹ quidē. i. a sancta trinitate. i. Joā.
v. Tres sunt qui testimoniū dant in celo
scz pater: verbū z spūs sanctus. Et tres
sunt qui testimoniū dant in terra: spūs:
aqua z sanguis. Ipse enim fuit celestis:
celestia contemplādo. Et fuit terrestis:
terrestria hoīb⁹ predicanđo. Sibi igif
celesti testimoniū dedit patris potētiam
in miraculis: filij sapientia in doctrinis:
spīritus sancti bonitas in virtutib⁹. Et
donis quibus euz perfecte spleuit. Sibi

De scō iacobo minore.

terrestri testimoniū dedit spūs sapiētie salutaris quā gratiose diffudit. aqua i nocētie baptismalis quā semp seruauit. Et sanguis passionis trīphalis: quā p xpo sustinuit. ¶ Secūdo habuit testimoniū sue sanctitatis ab oībus elemētis. Eius sanctitatē ignis cognouit: quādo lāpades accēdit. Lognouit aer quādo obscuritas in claritatē versa ē. Lognouit aqua quādo mare trāquilatē accepit. et quādo tactu suarū reliquiarū aq cōsecrata multas infirmitates fugauit. Lognouit terra que suo sanguine rubricata multis infirmis subuenit. ¶ Tertio testimoniū habuit a medijs. i. ab hoīb⁹ qui sunt medijs. inter creaturas supiores i. angelos. et infimas. i. ipa elementa. Et hoc in multis bñficijs sanitarū: que eius meritis acceperūt. ¶ Secūdo corpi suo magnaz intulit mortificationē: cū dicit: Tollat crucē suam. Col. ij. Mortificate membra vestra. id est vitiosas passionē que sunt in mēbris. Que quidē vitiose passionē: put dicit Bregio. Quissenus i exameron tribus de causis nobis adueniunt. s. ex mala educatiōe. ex mala corporis habitu dīne: et ex vitio ignorantie. Qualiter aut curenē ostēdit in sequētibus dicens: Curant mali mores bona cōsuetudine. mala habitudo bona exercitatio. Ignorātia: studio discipline. ¶ Primo igit adueniūt ex mala educatione. Prover. xxiij. Adolefcens iuxta viā suā: etiam cū senuerit non recedet ab ea. Ex ista aut causa nō fuerunt in beato Petro: quia in sua adolefcētia fuit sancte educatus eo q tunc ordinē predicator etia fuit igressus. ¶ Secūdo adueniunt ex mala corporis habitu dīne. Sanant aut bona exercitatio. qui cū ex mala habitu dīne corporis sentit se inclinari ad luxuriā: debz exercitari circa ieiunia. Qui ad auaritiā se sentit inclinari: oz se circa elemosynas exercitare. Et qui ad superbiam: se debz ad oīdes exercitare. Ex ista igit scda cā vitiose passioēs in eo nō fuerunt: q exercitauit se circa ieiunia corporis suū macerādo. Circa liberalitatez: oīa tpalia cōtēdō et dīmītēdo. Circa oīdes: diē primo et noctē deo tribuēdo. ¶ Tertio adueniūt ex ignorātia. Ysa. v.

De vobis qui dicitis malū bonū et bonū malū. Ex ista aut cā nō potuerūt i ipso vitiose passioēs prouenire: q diuinā sapiētiam habuit: tā vetus q nouū testamētum. elegāter sciuit. Matt. xij. Similis ē hōi patrifamilias qui pferit de thesauro suo noua et vetera. ¶ Tertio habuit xpi similitudinē et imitacionē: cū dicit. Et sequat me. Secut⁹ ē aut ipz. Et hoc quātū ad tria. ¶ Primo: enī quātū ad statum. Xps eīm i. ut virgo. martyr. et pceptor. Lañ. v. Dilectus meus cādidus et rubicūdus: electus ex milibus. In isto triplici statu fuit beatus petrus. Jō i ei⁹ morte triplex miraculū apparuit. s. miraculū luminis: q fuit pceptor: lucidus. Lāpades eīm diuinitus fuerūt accēse. Miraculū sanguinis: q fuit martyr pcciosus: q terra suo sanguine rubricata multis sanitatē dedit. Et miraculū lumine celestis: q fuit virgo angelicus. Nā sup locū sue passionis luminaria de celo descēdētia et ad celū ascēdētia visa fuerunt. ¶ Secūdo imitatio ē enī quātū ad habitū. Chriſtus eīm hūit vestes albas. Alpo. ij. Ambulabūt meū i vestibus albis. Rubeas. ysa. lxiij. Quare rubrū ē vestimentū tuū. Deauratas et varias ps. Altitit regina. i. xpi aīa a deitatis tuis et. Silr et petrus habuit vestes albas p virginitatē quā seruauit. Rubeas: p sanguinē quē effudit. Varias p diuersas virtutes quas habuit. Et deauratas p charitatē dei et pximi qua flagrauit. ¶ Tertio ē imitatus eum quātū ad obitum. Sūt eīm qui moriunt in xpo. i. in fide et passioē xpi. Alpo. xv. Beati mortui qui in dño moriunt. Quidāz cū xpo in cruce. s. penitētie xpi. Gal. v. Qui aut sunt xpi carnez suam crucifixerunt et. Quidā ppter xps. i. pp defensionē fidelis xpi. Ecc. iij. Pro iusticia agonizare pro aīa tua et. Jto triplici mō mortuus est petrus. s. in xpo. i. in fidelis xpi cōfessione. Unde cū interficeret symbolū fidelis petri tulit. cū xpo. i. in cruce dure penitētie q triginta aīas se in ordine afflixit. Et ppter xpm. i. ppter christi fidelis defensionem. Phil. i. vobis datum ē p xpo nō solum ut in eū credatis: s. etia ut p illo pclamini.

¶ Scō iacob minor
I
mere si
elegit. y
cob pa
poni p
comēd
vitero:
ne in t
ficatus
ro. Sie
libro de
clericali
tus ful
scifica
m ab
quā ex
cū dū
eiz dic
taliter
ralitat
fuit fai
firman
ris illu
xit q n
risse vi
geret n
hēret.
ne son
ele. xvi
i. gra s
effectū
fuit a
frat di
matrie
tus. Ji
dī fuit
uit fin
bilizat
Nam i
te ext
mund
bigine
mum.
peccat
morta

Sermo. cxxxviii. De sancto Jacobo
in minore aplo. Sermo. i.

Ec dicit domi

n^o facies et formas te ab vte
ro auxillator tuus noli ti-
mere serue mens iacob et rectissime que
elegi. ysa. xliij. Ista verba dicta de ia-
cob patriarcha: et iacobo apostolo ex-
poni possunt. In quibus verbis ostenditur quod
comendabilis fuerit in sua natiuitate in
vtero: in sua vita in mundo. et in sua passi-
one in tormento. Et tunc in vtero fuit sancti-
ficatus: et facies et formas te ab vte-
ro. Sicut et dicit egisippus et Hieronimus in
libro de viris illustribus. et in hystoria ec-
clesiastica: ipse ex matris vtero sanctifica-
tus fuit. Ista autem gratia tripliciter effectum
sanctificationis in ipso operata est. Primo est quod
ab originali purgavit. Dicitur. i. Alii
quia exires de vulua sanctificauit te. Et se-
cundo est quod ipsum a mortali conseruauit. Et
tertio dicitur quod in passione christi. omnes apostoli mor-
taliter peccauerunt: tunc solum ab illa gene-
ralitate iste exceptus est. tunc quod in vtero
fuit sanctificatus: et sanctificati in vtero con-
firmantur in bono. itaque quod secundum Hieronimum de vi-
ris illustribus in pasce se voto ascri-
xit quod non comederet donec ipsum resurre-
xisse videret. Ad quid enim se voto ascri-
geret nisi de resurrectione fidei indubiam
haberet. Tercius effectus est: quod in eius car-
ne fomites debilitauit et refrigerauit. Ec-
cles. xviij. Nonne ardore refrigerabit eos
i. gratia spiritus sancti. Et propter istum triplicem
effectum dei iacobus frater domini: Jacobus
iustus et virgo perpetuus. Nam in quantum
fuit a peccato originali mundatus potest
frater domini appellari: quia sicut dominus in vtero
matris fuit sanctus: sic iste iustus sanctifica-
tus. In quantum fuit a mortali conseruatus:
dei iustus. Sap. x. Scilicet iustum et conserua-
uit sine querela deo. In quantum fomites de-
bilitatus in eo fuit: virgo perpetuus dicitur
Nam secundum Hieronimum ipse in perpetua virginitate
existit. In cuius signum semper syndone
munda vtebatur. Proverb. xxv. Ausus ru-
biginem de argento et egredietur vas purissi-
mum. Ablata est a beato iacobo rubigo
peccati originalis per sanctificationem:
mortalis per conuersionem. fomites per

debilitationem. Et sic factus est totus pur-
rissimus et vtiq; sanctus. Secundo com-
mendabilis est quantum ad vitam in mun-
do: cum deus rectissime quem elegit. Ipse enim
fuit rectissimus quantum ad vitam perfectio-
nem. Et fuit electus in apostolica digni-
tatem. Eius autem sanctitas atque perfectio
in tribus apparet. Primo quod fuit mul-
te austeritates et abstinentie quo ad seip-
sum. sicut dicit egisippus et Hieronimus de
viris illustribus. vinum et sinceram non bi-
bit. carnes nunquam manducauit. noua
cula super caput eius non ascendit bal-
neo usus non fuit. Iudic. xij. Alibi in fan-
tia sua et matris ex vtero. quicquid ex vi-
nea nascitur non comedit. Et secundo
fuit multe deuotionis et gratie quo ad deum.
quia totiens in oratione genua flectebat ut
callos in genibus sicut in calcaneis ha-
bere videret. Unde dicit Hieronimus de vi-
ris illustribus. quod fixis genibus deum
populo deprecabatur tantum ut camelorum
duritiam eius genua traxisset. viderentur
Tercio fuit multe dignitatis et reue-
rentie quo ad proximum. Nam in multa re-
uerentia ipsum apostoli habuerunt: quia
sicut dicit Hieronimus. Ipsum in episcopum herosoly-
mitis elegerunt. et sicut dicit Anacletus
papa. et habet in decreto. Petrus iacobus
maior et iohannes ipsum ordinauerunt
et consecrauerunt. Ipsum in reuerentia
habuerunt iudei. quod sicut dicunt egisip-
pus et Hieronimus. solus inter apostolos. et
hoc propter nimiam suam sanctitatem permittre-
bat intrare in sancta sanctorum: non qui-
dem ad imolandum: sed ad orandum.
Ipsum namque in reuerentia habuerunt sin-
guli et vniuersi. quia sicut dicit Hieronimus
de viris illustribus: Tante reueren-
tie et sanctitatis in populo existit: ut sim-
bam vestimenti eius certatim tangere cu-
perent. Mar. vi. Rogabant eum ut sim-
bam vestimenti eius tangerent. Et ideo
apostoli et omnes alii cum in tanta reuerentia
habuerunt: quod frater domini dicebat. Et hoc
triplici de causa. scilicet propter similitudinem.
quod facile simillimus fuit: et propter cogitatio-
nem: quia et mater sua fuit soror matris
christi. et pater matris. scilicet. Elephas fuit fra-
ter ioseph qui fuit pater christi putatiuus.
Et propter sanctificationem quam habuit in

vtero. ⁊ sanctitate quā habuit in mūdo.
Tertio cōmendabilis ē quātus ad pas
 sionē in tōmēto: cū dī. Noli timere ser
 uic meus iacob. **A**stinus dicit ⁊ plus si
 gnificat: q non tñ nō timuit: sed in sua
 passione cōstans fuit. **I**psa autē eius pas
 sio cōmendabilis fuit quātū ad quartu
 or. **P**rimo quidē habuit acerbitate in
 pena: q fuit de pīna tēplī pceptitatus.
 Deinde lapidatus. Deinde excerebratus.
 Et sicut dicit Hierony. vnus ex iudeis
 cū pīca fullōtis cerebrū eius excussit.
Secūdo habuit sinceritatē in causa:
 q: ppter iusticiā fidei defendendāz pas
 sus ē. Nam cūz iudei eūz rogarēt vt a fi
 de iesu populu renouaret. Ipse in altus
 ascendēs dēt filiū ē cōfessus. Et tō iudei
 in dignatū ipm vt dicitū ē precipitauerūt
 ⁊ lapidauerūt dicentes: Lapidemus la
 cobū iustū. **C**erto habuit seueritatez
 in vīdiciā. Quia sicut dicit iosephus p
 pter iniustā mortē iacobi factū ē excidū
 in hierusalē ⁊ dispersio iudeorū. Non tñ
 autē ppter hoc sed maxime pp mortem
 xpi. **Zuc. xix.** Non relinquet te lapidem
 super lapidē qui nō destruat. **C**uar
 ⁊ habz pietatē in ventā impetrādā. Nā
 sicut dicit Hiero. Lū fuisse precipitatus
 sup genua pūbens: eleuatis manibus
 dixit: Rogo dñe dimitte eis: q: nesciunt
 quid faciūt. In hoc eim imitatus ē ma
 gistrū suū qui ait **Zuc. xxij.** Pē dimitte
 illis: q: nesciūt qd faciūt.
CSermo. cxxxix. **C** De scō philippo
 aplo. Sermo primus

Domine ostende nobis p̄cem ⁊ sufficit nobis
Joā. xliij. Dagne familiari
tatis philippus cū xp̄o fuisse videt. qui
v̄sionē patris petijt. qđ quidē nullus
ap̄ls vnquā petere ausus fuit. Circa hoc
autē tria ponunt. C^o P̄mo nāq; ponit
ur eius p̄ia petisio in hoc qđ patrē ostē
dit petijt. petierāt enī alii qđ ap̄osto
lis secularē potentia. Mar. x. da nobis
vt vnus ad dexterā tuam. ⁊ altius ad sinis
tram sedeamus in gloria tua. Quidam
futuroꝝ scientiā. Mat. xxliij. Dic nobis
quādo hec erunt ⁊c. Quidāz intīmcorū
vīdētēz. Lucē. ix. Dñe vīs dīcimus vt

ignis descēdat d̄ celo ⁊ sumat illos. Phi
lippus aut̄ non petijt secularē potentias
que breuīs ē. Eccle. x. Dis potentat⁹ bre
uis vltā. Nec futurorū sciētiaz: q̄ curio
sa ē. Roma. xij. Non plus sapere q̄ opo
ret sapere zc. Nec inimicorū vindictā. q̄
phibita ē. Mat. v. Diligite inimicōs ve
stros zc. Sed petijt paternā visionē: q̄
eterna beatitudo ē. Sciebat eim q̄ i pa
terna visiōe ē summa iocūditas. ps. 134.
implebis me iusticia cum vultu tuo. Et
plena satietas ps. Satiabo: cum appa
ruerit glia tua. Est eterna felicitas. Jo.
xvi. Nec ē vita eterna vt cognoscāt te so
lum verū deū zc. C. Secūdo ponitur in
philippo benigna meditatio. Ostendit
nāq̄ philippus xpm iter nos ⁊ patrem
esse mediatorē in quo sibi ostēdit petijt
patris visionem. Olis q̄dez de patre tria
erant abscondita ⁊ ignota. scilicet sapiē
tia. Job. xxvij. Sapiētia vbi iuentur a
qs ē locus intelligētie. Misericordia ei⁹
Job. xxx. Sto ⁊ non respicis me. mutas
tus es mihi i crudelē. Factes eius. Deu
xxij. Abscondam faciem meā zc. Chyillus
aut̄ mediatorē se fecit. vt paternā sapiē
tiam nobis reuelaret. Mat. x. Nemo no
uit filiū nisi pater: nemo patrē nouit nisi
filius: ⁊ cui voluerit filius reuelare: vt
paterne misericordie nos reconciliaret.
Roma. vi. Lū eim inimicū essemus deo re
cōciliati sumus ei per mortē filij ei⁹. Ut
paternā visionē nobis ostenderet. Ideo
dixit philippus: Bñe ostēde nobis piem
⁊ sufficit nobis. Non aut̄ illā visionē pe
tebat que ē per creaturā speculatōem:
q̄ obscura ē. Roma. i. Inuisibilia ei⁹ ip
sius a creatura mundi zc. Nec illaz que
p fidei vj. q̄ i perfecta ē. i. Cor. xij. Ex
pte eim cognoscimus ⁊ ex parte ppheta
mus. Nec illaz que vj per cōtemplatōē
q̄ pmixta ē. Cōtemplatō eim nostra nō
habz plenā delectatōē ppter corporis
corruptōē. Sap. ix. Cor: pus qd̄ corum
pitur aggrauat aīam. Sed petijt pater
nam visionē que erit i patriā que nihil
hēbit obscuritatis. q̄ clarissima ē. Cor.
xij. Videmus nūc per speculū in enig
mate. tūc aut̄ facie ad faciē. Nihil imper
fectionis. q̄ sufficiētissima ē. Ibi dē. Lū
venerit quod perfectū est: euacuabit qd̄

ex pa
suau
obtri
C
fuffi
cit na
fioe e
facile
fpor
vi ho
p ex
tur.
oiun
Sap
ter o
nem
fcor
corh
bus
funt
C
fecu
I
z pa
ribu
dice
fuffi
futu
po
fmi
tati
crit
dir
re.
z q
cat
futu
tue
ex
gfu
fpi
ele
Et
ris
rec
cu
ui
qu

ex parte est. Nihil admixtionis. qz tota
suauissima est. ysa. li. Gaudium et letitiam
obtinebunt et fugiet dolor et gemitus.

Tertio in patre notat omnium bonorum
sufficiens et plena perfectio: cum dicitur: Et suffi-
cit nobis. Vere sufficit. qz in paterna vi-
sione omnia bona habent. Unde cum moyses
facies dei sibi peteret ostendit dominus ei re-
spondit: Ego ostendam tibi omne bonum
ut habes Exod. xxxij. Ex quo colligitur
qz ex paterna visione omne bonum habe-
tur. Omne autem bonum tria importat scilicet
omnium bonorum congregationem et possessionem
Sap. vij. Tulerunt mihi omnia bona parti-
ter cum illa. Omnium congregatorum fructio
nem. Dicitur. xxx. Reuertere iacob et quies-
cet et cunctis affluet bonis. Fructuorum
continuatio. ps. Videas bona hierusalem
diebus vite tue. Eccl. xxxi. Stabilita
sunt bona illius in domino etc.

¶ Sermo. cxl. De eodem Sermo
secundus.

Philippe qui vi-
det me videt et patrem meum
Leteris apostolis tacentibus
et patrem sibi ostendi petere non auden-
tibus. philippus sumptis fiducia petijt
dicens: Domine ostende nobis patrem et
sufficit nobis. Christus autem verbis pro-
positum sibi respondit. De isto autem philip-
po tria preconiata reperiunt que sunt ma-
xima. Primum est: qz fuit multe sancti-
tatis. ¶ Sunt eius tria signa perfecte san-
ctitatis scilicet diuine inspirationis perfecte obe-
dire et velociter. tempestive penam secha-
re. et dona recepta alijs communicare. Sic
et ipse philippus diuine inspirationis et vo-
cationis velociter obedijt. Nam cum chri-
stus dixit ei: sequere me. primus est secu-
tus. ut habet Joa. i. Et istud non precessit
ex leuitate sed ex beneficio
grae superioris. Joa. iij. Spiritus ubi vult
spirat. Ex virtute doctrine exterioris. Ec-
cle. viij. Sermo eius potestate plenus est.
Et ex bona dispositione hominis interio-
ris. ysaie. l. Dominus aperuit mihi au-
res. ego autem non contradico etc. ¶ Se-
cundo tempestive penitentiam inchoa-
uit. fuit enim vnus de primis apostolis
qui ad christum sunt conuersi. ¶ Pri-

mo namque vocatus est andreas. ¶ Secun-
do petrus. ¶ Tertio philippus. De isto
triplici funiculo dicitur Joa. i. Erat autem
philippus a bethsaida ciuitate andree
et petri. Bethsaida interpretatur domus
venatorum. de ista enim domo processerunt
isti tres animarum venatores. Petrus au-
tem interpretatur agnoscens. Andreas
ipse virilis interpretatur. Philippus ve-
ro os lampadis: quia venator dei debet
habere diuinas scientias. et magnanime
vita et lucida doctrina. ¶ Tertio do-
na recepta nathanaeli communicauit. ut
habetur Joa. i. et Apocal. xij. Qui au-
dit dicat veni etc. Eccl. xx. Sapientia
abscondita. et thesaurus iustus que viri-
litas in verisqz. Proverb. xi. Qui abscō-
dit frumentum maledicetur in populis.
Ex quibus verbis habetur qz prelatas de-
bet communicare subditis: et sapientias per
eruditionem. et thesaurum bonorum ope-
rum per exempli exhibitionem: et frumē-
tum rerum temporalium per subministra-
tionem. ¶ Secundo fuit multe reueren-
tie et dignitatis: qui in quatuor apparuit
¶ Ipse enim primo fuit hostiarum christi.
Nam sicut dicitur Joa. xij. Gentiles qui-
dam venerunt ad eum dicentes: Domine
volumus iesum videre. Ex quo bene pa-
tet qz in curia christi erat portarius com-
stitutus. i. Paral. xv. Filios idituz: qui
interpretatur transiliens: fecit esse po-
tarios. Et significat beatum petrum et
beatum philippum. Ille enim omnem
intellectum angelicū et humanū tran-
siluit. quando dixit: tu es christus fili-
us dei viui. Iste autem petijt illud scilicet
quod omnem intellectus transcendit: cuius
dixit. Domine ostende nobis patrem etc.
Vnus ergo scilicet philippus fecit portarium
in sua curia terrestri. Alius scilicet petrus fecit
portarium in sua curia celesti. ¶ Secun-
do fuit mediator dei et populi. Ipse enim
et andreas fuerunt mediatores inter chri-
stum et gentiles ut eum videret et agno-
scerent. iij. Regum. vij. Ierunt portarii
scilicet philippus et andreas. et annunciaue-
runt in palatio regis intrinsecus. ¶ Ter-
tio fuit aduocatus certus apostolicus. Au-
dierunt enim apostoli a christo quod
ascensurus erat in celum. et quod mis-

surus erat eis spūm sanctū. et de his nō
hil dicebant. Audierunt quoq; qd p̄fēz
viderant. et de hoc plurimū mirabantur
nullus tamē interrogare ausus ē. Phi
lipus aut tanquā omnīū aduocatus pe
tuit dicens Dñe ostende nobis patrem
et. Si ergo ipse fuit aduocatus iu
seculi et p̄ncipibus celi. credendum ē qd
modo sit aduocatus p̄ peccatorib; mun
di. Quarto fuit pcurator totius col
legij. de turba enim p̄fēda xps cū nul
lo prulit nisi cum Philippo dicens. Un
ememus panes vt māducent hi. vt habe
tur Jo. vi. Ex quo videt qd collegio xpi
dispensator erat Luce. xij. Quis putas est
fidelis dispensator et prudens. Ipe enim
fuit fidelis qd bona dñi sui fideliter cu
stodiuit. Fuit dispensator qd ea sibi non
retinuit sed populo distribuit. Fuit pru
dens qd bona domini sui augere scuit.
Tertio fuit cum xpo magne famula
ritatis. cuius triplex ē signū. C Primus
quia fiducial; grandia postulauit. Si
gnum magne familiaritatis fuit quādo
Joānes a xpo petiuit sibi reuelari p̄dito
rem suum. Signū maioris familiarita
tis fuit quādo. s. Petrus Jacobus et Jo
annes petierūt a xpo sibi reuelari adue
tum suū. Mathe. xxij. Dic nobis qñ
hec erunt et. signum aut maxime fami
liaritatis fuit quādo Philippus a xpo
petiit sibi reuelari p̄fem suū. C Secundū
signū est qñ xps sibi secreta reuelauit di
cens. Philippe qui videt me videt et pa
tres. sap. vij. In se pmanēs oīa innouat
et per natōes. In animas sanctas se trās
fert amicos dei et pphetas constituit. In
animā sanctā Philippi se transtulit qñ
sibi grām infundit. Amicū eum constituit
s. quādo ei secreta sua reuelauit. Ac pro
phetā constituit qñ filabus suis spūm pro
phetie dedit. C Tertiu signū ē qd i eadē
cathedra. i. in cruce eum sedere fecit. He
ster. vi. Hō quē honorare cupit rex dē im
poni sup equū qd de sella regis est. Cete
ri apli sederūt in equo xpi qd p passionē
trīphauerūt. Illi aut sederunt in equo
xpi et in eadē sella xpi qui crucifixi fuerūt.
sicut Philippus qm Iudo. fuit crucifi
xus. ij. Reg. xxij. Dauid sedens in cathe
dra sapientissimus princeps inter ieros.

Tres namq; sedentes in cathedra crucis
fuerūt Petrus Andreas et Philippus.
Sed xps sapientissimus fuit qd p crucem
diabolus superauit.
C Sermo. cxi. C De inuentione sancte
crucis. sermo primus.

O Stendit ei lignū
qd cū misisset in aquas i dul
cedinem verse sunt. Exo. v.
Luz pplis israel p̄e n̄m̄ta amaritudine
aquā bibere nō posset. dñs moysi lignū
ostendit qd aquas amaras dulcorauit.
Iudo. Ergo lignū significat crucem qd
deus sancte Helene ostēdit. quod lignū
aquas tribulationū in Lōstantino dul
corauit. C Primo ergo ponit crucis in
raculosa ostēdo cum dicit. ostendit ei li
gnū. C Secūdo ponit ostēse crucis o
tuosa opatio. cū dicit. qd cū misisset i aquas
et. C Fuit autem ostēsa p multa signa.
Quorū quedā fuerūt ante inuentionem.
Et quedā in inuentione. Quedā ēo post
ipam inuentionem. C Ante inuentionem
trīa signa fuerūt. vñ qd angelus in celo
ipam ostēdit Lōstantino. Aliud qd mira
bilis claritas ipam circūfulsit. Tertium
qd l̄ris victorie inscripta fuit. i. in hoc li
gno vices. Ex his significat triplex vir
tus crucis. C Prima est qd angelos repa
uit qd significat p hoc qd angelus in ce
lo eā tā reuerēter ostēdit. Lol. i. Pacifi
cans p sanguinē crucis etno siue que in
terris sunt. i. hoīes. siue que in celis sūt
i. angelos. Et in hoc fallit regula illa q
dicit qd positis duobus extremis ponit
et mediū. Ecce eim xps pacificauit celos
angelos cum terra hoīum. et tñ nō paci
ficauit aerē demonū. C Secūda virtus
est qd mundus tenebrosus illuminauit.
Quod significat p hoc qd cum splēdore
apparuit. Alpoca. x. Vidi aliter angelū
amictū nube et iris i capite eius et facies
eius erat vt sol. Iste angelus fuit xps q
cū amictus nube. i. humana carne q fuit
insignitus tride. i. cruce que est signum
reconciliationis. Gene. ix. Ponā arcū meū
in nubibus et. Qui tanquā iris habuit
colorē ruberū p sanguis effusione. aqua
p aque lateris emanatōz. virtū ex huius
rū imp̄ssione. Fuit et istar solis lucidus

q̄ p̄ crucē tenebras expulit & mundum
illuminauit. Tercia virtus ē q̄ diabo
lū vict & infernū expolauit. q̄d signifi
cat p̄ l̄as victorie. *Isai. xliij.* Infernus
subtus perturbatus est in occursum adue
tus tui. Infernus subtus est locus dam
nator & iste fuit perturbatus. Infern⁹ ve
ro superior est limbus patrū iste fuit le
tificatus. Infernus quasi medius ē pur
gatoriu. & iste infernus fuit confortatus.
Secundo fuerūt quedā signa in inuen
tōe p̄ que ipsa crux fuit inuenta. s. deuo
ta oratio & terre motio & odoris emana
tio. Per que significat q̄ virtus crucis
p̄ tria obrinet. Primo p̄ instantiā ora
tionū. Unde dicit *Exo. xv.* q̄ cum moy
ses ad deū clamasset & orasset deus sub li
gnū ostendit. *Prouer. viij.* Qui mane
vigilauerit ad me inueniet me. Secū
do p̄ p̄emptū terrenorū. vt. s. aspect⁹ ter
renorū qui erat sursum in ratōne meuea
tur. & descendat in sensualitatē. & sic fiat
q̄dam terremoto tus spūalitatē postea fi
et tranquillitas mentis. q̄n celum. i. cele
stia erunt sursum in ratōne. & terra id est
terrena erunt deorsum in sensualitate.
Prouer. xxv. Celum sursum & terra deor
sum. Tercio p̄ fragrantia virtutū & desi
deriorū. Spōsus. n. trahit ab odore puri
tatis. *Lan. i.* Zectulus n̄ floridus. Dūi
litaris. *Ibidē.* Lūm est rex in accubitu
suo &c. Et sancte opatōis. *Lan. ij.* Vince
florentes dederūt odorē suū. Tercio
fuerūt quedā signa post inuentōz. Māt
festū. n. ē ipam verā ēē crucē p̄ tria signa
vepote p̄ infirmi sanatoz. p̄ mortui resu
scitatorū & p̄ tituli inscriptōz. p̄ q̄ signi
ficat q̄ hō p̄ crucē ē a morte peccat resu
scitatus. *Col. ij.* Et vos cū mortui essetis
in delictis &c. Ab infirmitate. qua. s. de
bils erat ad bonū ē sanatus & fortifica
tus. *ps.* Virga tua & baculus tu⁹ ipa me
psolata sunt. Et q̄ in dei militem ē ascri
ptus. *Alpo. iij.* Scribā sup illū nomē dei
meū &c. In hōz significatōez in passione
xp̄i fuerūt quidā resuscitatorū. q̄ milia cor
pora sanctorū q̄ dormierāt surrexerunt.
Et q̄dā ab infirmitate sanati sunt sicut
lōgthius. q̄dā celesti militie ascripti sicut
lairo a dextris positus. Secūdo notat
crucis virtuosa opatio cū dī. cū misisset

in aquas in dulce dinē verse sunt. Aque
amare significāt amaritudinē tribulatio
ni. *ps.* Saluū me fac de⁹ qm̄ intrancrūt
&c. Altitudinē pp̄loz. *Alpo. xvij.* Aque
quas vidiūt ppli sunt & gētes Est⁹ fortitū
desideriorū. *Prouer. xxv.* Aqua frigida
aie sitiēt. Aque ergo tribulationū erant
ex pte Cōstāntini. Aque pp̄loz ex pte mas
sentij. Aque desideriorū ex pte helene im
peratricis. sed p lignū crucis in Cōstan
tino dulcorate sunt aque tribulationū p
hostis supatōz. *ps.* Fac meū signū in bo
nū &c. Aque pp̄loz dulcorate sunt p pa
cificatōz & quersionē. h significatū ē Na
meri. *xx.* in virga que de petra aqua pro
duxit. q̄ xp̄us virtute crucis de duritia
aqua prulit gratiaz. Aque desideriorū
dulcorate sunt in helena p lignū crucis i
uentōez. *Prouer. xij.* Lignū vite deside
riū veniēs. Et ibidē. Desideriū li pplea
tur. delectat animā &c.

Sermo. cxlij. De eodem sermo. ij.
Arit tanquā lignū q̄d plā
tatu est secus decur
sus aquarū &c. *ps.* Istud est li
gnū sancte crucis d quo tria
dicunt. s. q̄ sit plātatu q̄ sit iuxta aquas
plātatu. & q̄ sit fructifer. Cū autē
plantatu in triplici loco. Primo i ter
restri paradiso s. aliquarū h̄storiarū nar
ratōem. q̄d satis queniēs fuit. Primum
n. lignū fuit hōi cā mortis. diuine offē
sionis & sue eiectōis. Cōueniēs ergo fuit
vt p lignū crucis transiret de morte ad
vitā. *Alpo. ij.* Uscēt dabo edere de ligno
vite &c. De offēsa recipet in grām. Hec
n. est illa virga que hester inuenire fecit
gīaz assueri. vbi habet hester. *iiij.* De exi
lto tanquā p nanē reuocaret ad patriā.
Sap. xij. Transcūtes mare p racē libe
rati sunt. Secūdo fuit plantatu in li
bano. Libanus nāqz mons ē altus & inf
pretat candidus. & ibi nascit odoriferū
thūs. p que significat q̄ lignū crucis ho
minē humiliatū exaltauit. *Prouer. iij.*
Accipe illā & exaltabit te. *Joan. x.* Si ex
altatus fuero a terra omnia traham ad
mēipm. Et hominē denigratū dealbauit
Alpo. vij. Lauērunt stolas & dealbaue
runt eas in sanguine agni. Homines ex
peccato fetido. deo reconciliatū. Bene.

vij. Odozatus est dñs odorez suauitatis
 zc. Tercio fuit positū p ponte in flu-
 uio. In mar. n. huius mundi deus ho-
 mini tria adiutoria pparauit. s. nauē ba-
 ptismalis innocētie. i. Petri. i. In dieb⁹
 Noe cum fabricaret archa zc. Et infra.
 Quod z vos nūc similis forme saluos
 facit baptisma. C Secūdo pparauit ta-
 bulam penitētie. Dicit. n. Hieronim⁹ q
 penitētia est secūda tabula post naufra-
 gium. ij. Paral. v. Nil erat aliud in ar-
 cha. s. ecclesie. nisi due tabule. i. peniten-
 tia que dz agi de pmissis z de omis-
 sis. q: sepe agit male z frangit naus bap-
 tismalis innocētie. z multū ēr p dunt tabu-
 lam penitētie. ideo pparauit pontē cru-
 cis sue. In quo pōre seu in qua cruce ex-
 tendit corpus p tabula. qd qdem corp⁹
 figi voluit firmitate clauoz z pilā pgeri
 ei lapidū. i. diuersoz supplicioz. C Se-
 cundo dicit de isto ligno q secus aquas
 fuit plantatū. Et hoc vel secus aquas sa-
 cramentales. q: fuit aquis saluatoris ir-
 rigatū. Isai. xij. Hauseritis aquas in gau-
 dio de fontibus saluatoris. Vel sec⁹ aq̃s
 spūales q: lachrymis ppassionis septius
 est irrigandū z dz irrigari. Ecclesi. xxij.
 Sup mortuū. s. xpm plora. Dehect enim
 lux eius. Vel secus aquas materiales. q:
 in pbatica piscina fuit inuenta. Dicitur
 aut pbatica a pbaton qd est ouis. q: ibi
 hostie lauabant. piscina autē dicebat a
 pisce. Conueniēter igit lignū crucis ibi
 fuit inuentū ad significandū q imolan-
 da erat vera ouis in sacrificiū. Isai. liij.
 Sicut ouis ad occisionē ducet. Ibi etiā
 erant lauande anime nre a sordibus. s.
 victioz. Apoc. i. Lauit nos a peccatis no-
 stris in sanguine suo. Ibi assandus erat
 xps verus piscis ignibus passionuz. ps.
 Igne me examinasti zc. C Tercio istud
 lignū fuit fructifex. Nam in mōte calua-
 rie plantatū z fixū fuit. Et ibi multipli-
 cem fructū fecit. De quo dicit Isai. xxij.
 Zingam illū paxillū in loco fidelit. z su-
 spenda sup oēm gloriā domus p̃is eius
 vasorum diuersa genera Omne vas par-
 uulum a vasis creaturaz vsqz ad oē vas
 musicoz. Fructus aut istius ligni sic plā-
 rati z sic fixi sunt isti. q: p ipm lignū sunt
 angeli reparati. z ideo dicit suspendam

super oēm gloriā domus patris eius Et
 per ipm homines sunt saluati. Sz homi-
 nū saluandoz quidā sunt plati. vino do-
 ctrine altos inebriantes. isti sūt vasa cra-
 teraz. Alij sunt subditi acitui humilita-
 tem sectātes. isti sunt vasa paruula. Alij
 sunt ptemplatiui dulcē sonū deo reddē-
 tes. isti sunt vasa musicoz. Et q: crux al-
 similat cedro z oliue vt dicit Ecc. xxij.
 Quasi cedrus exaltata sum in libano. z
 quasi oliua speciosa in campis. id fruct⁹
 eius fuit instar cedri z oliue. Naz poma
 cedri in aliqua sui pre sunt dulcia. z i ali-
 qua pre sunt acetosa. z in aliqua pre in-
 dulce z acetosum media q: in xpo tres
 fuerūt substātie. s. diuinitas dulcissima.
 caro in passione amaritudine plena. Et
 anima plena dolore inquantū natura sua
 a diutna relinquebat. Et plena dulcedi-
 ne inquantū fruebat. Fuit etiam iste fru-
 ctus instar oliue q primo est viridis de-
 inde subrubeus. vltimo niger. Sic xps pri-
 mo fuit viridis p virtutū fulgorē. Luce
 xxij. Si in viridi ligno hoc faciunt zc.
 Postea fuit rubeus p sanguinis effusio-
 nem. Lan. v. dilectus meus candidus z
 rubicundus. Vltimo fuit niger in morte.
 Ezech. xxx. In taphnis nigrasceret dies.
 Taphnis interpretat consumatio. Lxxij.
 igit qñ dixit. Consumatū est. totus est ni-
 ger effectus.

C Sermo. c. xliij. C Eodē die sermo. liij.
Produxit domin⁹ de⁹
 lignū pulchrū visu zc. Beni. ij.
 Deus lignū sancte crucis de
 humo pduxit quādo ipsum de profun-
 dis visceribus terre reuelauit. In ver-
 bis premis. C Primo ponit lignū cru-
 cis cōmendatō. cum dicit. Omne lignū
 pulchrum visu zc. C Secundo ipsius li-
 gni crucis pmendate reuelatio cum di-
 citur pduxit de humo. C Circa primū
 notandū q in paradiso terrestri erat tri-
 plex differentia ligni. sicut ps. Genes. ij.
 Lignum cōmune. vite z scientie. De pi-
 mo autem ligno tria dicuntur. s. q erat
 diuersum. erat pulchrum visu. z q erat
 ad vescendū suaue. C Erat qdem diuer-
 sum vt tolleret fastidium pulchz vt assū-
 ceret vsum. z suaue vt attraheret gustū

Per istud ergo lignum omne lignum sancte crucis significat. C Primo quia fuit diuersum id est ex diuersis lignis factum. Ibi enim fuit cedrus. cipressus. palma. et oliua p que significat quadruplex efficacia sancte crucis. C Prima est quia malas cogitantes fugat quod significat in cedro que fugat serpentes. C Secunda est quia constantia prestat quod significatur in cipresso. que nullius veri impulsu commouetur. C Tercia est quia de hoste triumphat quod significat in palma. C Quarta est quia amaritudinem penitentie dulcorat. quod significat in oliua. In ista enim quattuor casibus signo crucis nos munit conseruamus. Unde cum aliqua mala cogitatio se ingerit nos munit debemus signo crucis. vel cum aliquod periculum subito insurgit. vel cum aliquod fantasma se obicit vel cum aliquis dolo nos arripit. C Secundo istud lignum crucis est pulchre visu. fuit enim ipsa crux pulchra in passione. quia Christi sanguine rubricata. Pulchra in modo quia ab imperatoribus honorata. Augustinus. Crux a suppliciis latronum transiit ad fratres imperatorum. Et pulchra in celo quia litteris aureis insignita. sicut Constantinus ostendit. et pulchra erit in iudicio quia secundum Christum. super solis radios illustrata. Tercio illud lignum est ad vespendum suauiter delectat enim memoria ad recordationem. psalmus. Memor fui dei et delectatus sum. Ratio ad considerationem. psalmus. Respice in faciem Christi tui. Voluntate ad delectationem. Lamentum. Fructus eius dulcis gutturi meo. C Secundo significat per lignum vite. Erat enim quadruplex mors. scilicet nature. culpe. gehenne. et gratie. Crux igitur dicitur lignum vite quia destruxit mortem nature per resurrectionem. I. Cor. ix. Per hominem mortis. et per hominem resurrectionis mortuorum. Mortem culpe per peccati delectationem. Coloss. ij. Et vos cum mortui essetis in delictis et gehenne per inferni spoliacionem. Osce. xlij. Ero mors tua o mors et fecit autem mortem gratie per iustificationem. Coloss. ij. Si mortui estis cum Christo ab elementis huius mundi. quid adhuc tanquam viuentes in mundo decernitis. C Tercio significatur per lignum scientie boni et mali. Crux enim

fuit scientia boni et mali Christo et hominibus. Christo quia sibi expertus. est malum penalis angustie et bonum gloriose victoriae. Secundo quia per crucem didicit quid sit inter bonum quod nobis contulit. et malum quod a nobis abstulit. Fuit etiam hominibus scientia boni et mali. C Primo quia per crucem homo didicit quid sit bonum dei. et malum delicti. sicut apostolus Romanos. v. C Secundo quia per crucem cognouit quid sit inter bonum quod deseruit. et malum quod incurrit. C Secundo ponitur ipsius crucis de terra manifestatio cum dicitur. Produxit de humo. Ipsa namque crux non erat in humo abscondenda sed fodienda et manifestanda. C Primo quia in ipsa fuit pecunia nostre redemptionis. portauit enim sacculum ista pecunia plenum. Prouerbi. vij. Sacculus pecunie secum tulit. C Secundo ipsa fuit thesaurus nostre ditacionis. I. Petri. i. Non corruptibilibus auro vel argento redempti estis C Tercio quia in ipsa emanauit fons nostre regenerationis. Isa. xij. Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris. C Debit igitur ipsa sancta crux fodi et manifestari quia in ipsa fuit pecunia qua sumus redempti et thesaurus quo sumus ditati. De his enim duobus dicit Prouerbi. ij. Si quesieris ea quasi pecuniam et sicut thesaurum effoderis illam et. C Tercio quia de ea processit aqua regenerationis qua sumus abluti. iij. Regum. iij. Facite alucum torrentis huius fossas et fossas id est vulnera et vulnera. et alueus iste replebit aquis. C Sermo. cxliiij. C De eodem die sermo quartus.

Fodientes thesaurum gaudent vehementer cum inuenerint sepulchrum Job. iij. Sancta Helena et ceteri christiani qui cum ipsa erant fecerunt fodi crucem super omnem thesaurum preciosiorem et vehementer sunt gaudii quando ipsam inuenire potuerunt. C In verbis igitur premisis tria de sancta cruce extenduntur. C Primo quam preciosa sit cum dicitur Fodientes thesaurum. C Secundo quod gaudio sit. ibi cum dicitur.

De inuētiōe sancte crucis.

Baudent vehemēter. **P** Tertio q̄tum sit gloriosa. cū dī. Luz inuenerint sepulchz xpi. Crux dī sepulchz q̄ in ea mortu⁹ requieuit. Et sic sepulchz ei⁹ fuit glorio sum. Ysa. xi. Erit sepulchz ei⁹ glorio suz. Est igit crux preciosa: q̄ thesaurus dei. Est gaudiosa. q̄ ē redemptio generis humani. Est gloriosa: q̄ sepulchrum christi. Et tō nō debuit occultari. **P** Primo q̄ est preciosa rōne sui. cultus preciositas ex tribus apparet. Est enīz tincta sanguine dei ē margarita dei: est thesaurus dei. Ista autēz tria nō sunt occultāda. Nec sanguis dei. Job. xvi. Terra ne operias sanguinez meū zc. Nec margarita dei que fuit diligēter inquirenda. Mathei. xij. Simile est regnū celoz homini negociator: querēt bonas margaritas. Nec thesaurus dei. Ecclē. v. Sapientia abscondita z thesaurus inuisus: que vtilitas in vtriusq̄. q̄ igit scia crux fuit tincta sanguine dei z margarita dī: z thesaurus dei nō debuit occultari. de duobus primis dī. Mathei. vij. Nolite sanctū id est crucis lignū sanguine tinctū dare canibus. id est iudeis psequētibz nec imitatis margaritas ante porcos. i. ante p̄os iudeos: sed ante christiānos. De tertio dicit Ecclē. vi. Qui inuenit illaz inuenerit thesaurū. Q̄ igit sancta crux fuit tincta sanguine dei. dī missa est nobis monumentū. Exod. xliij. Erat tibi quasi signū in manu tua quasi monumentū ante oculos tuos. Et quia est margarita dei dimissa ē nobis in ornamentum. Ysa. xxvij. In die illa erit dīs corona glorie z seruūz exultationis res duo populi sui. Quia enīz ē thesaurus dei ē nobis dimissa in sustentamentū. Proverb. xxi. Thesaurus desiderabilis z oleūz in habitaculo iusti. Crux cū q̄ fuit habitaculū z mansio iusti. i. christi ē thesaurus nostre sustentatiōis z est oleūz diuine miseratiōis. **S**ecundo nō debet occultari q̄ ē gaudiosa respectu nostri. Sic gaudēbat apostolus q̄ dicebat Gal. vi. Vbi autē abis gloriari nisi in cruce dñi nostri iesu christi. in quo est salus. vita. z resurrectio zc. Est autē crux christi nobis gaudiosa triplici ratōne: z tribus de causis propter quas nō de-

buit eiaz abscondi sed reuelari. **P** Primo q̄ est candelabūz nostre illuminatiōis. Candelabūz enīz crucis est lignūz: z lucerna in candelabro lucens est christus in cruce pendēs. Sicut autēz lucerna nō debz abscondi nec candelabūz. Mat. v. Neqz accendit lucernaz z ponit eas sub modio: sed super candelabūz zc. sic nec crux christi debuit abscondi: sed in loco honorabilī collocari. **P** Secundo q̄ est vexillūz nostre triūphalis debellatiōis. Vexillūz enīz nō ē abscondendus: sed contra hostes eleuandus. Ysa. xij. Super montēz caliginosūz id est diaboli leuat signūz. Tela autēz illius vexilli. i. crucis fuit caro christi. q̄ fuit picta rubeo colore sanguinis. z colore nigro liuoris: z colore albo aque de latere emanantis. **P** Tertio q̄ fuit schala nostre ascensio nis. Schala autēz nō est abscondenda: sed erigenda. Ista ē namqz schala d qua dī est. Gene. xxvij. Vidit iacob schalā stantēz super terraz z cacumē eius tangens celum z dominūz inuiz. **P** Tertio non erat occultāda q̄ ē gloriosa respectu christi. Fuit autē gloriosa triplici de cā ppter quas nō debuit occultari. Fuit enīz virtus christi. sapiētia christi. z cathedra christi. Ista enīz tria non sunt occultāda. De primo dī. i. Per. ij. Virtutes eius annūciat zc. De secundo Ecclē. xvi. Sapiētia abscondita zc. De tertio Ysa. xvi. Audi do minūz sedentēz super solūz excelsum z eleuatūz zc. Q̄ igit est virtus christi. dimissa est nobis in sustentamentūz per qd oīa bolum expellimus: z nos ab ipso defendimur. Nam quādoqz ipsūz expellim⁹: z nos ab ipso defendimur. Nam quādoqz ipm expellimus p nomē crucis. Eph. v. Demones scī nomē crucis audientes in fugaz resiliūt. Aliqñ p signū crucis. Aug. Signū crucis a nobis expellit exterminatores: si cor nostrū recipiet ipz saluatores. aliqñdo per fidem crucis. Aug. Hostem visibiles vñcis feriendo z hostēz inuisibiles vñcis credēdo. Q̄ est sapiētia christi dimissa est nobis in sacram. i. Coz. ij. Loquimur dei sapientia in mysterio absconditaz. Ibidēz. Predicamus christūz crucifixūz: iudicis quidē scandalum. gentibus autē stultitiam

z. Q̄
nobis
lignūz
magis
cathē
quam
nīre p
crucē
vino
Sē. x
nē istu
us cri
hoc si
p dat
ge ad
plum
z per
lamo
cis m
C Se
de an
I
capu
rus ei
sta vi
habu
tur si
fuit e
Par
sus ē
sūt e
grau
sozat
sus.
quat
raut
tiosē
gell
euc
oem
ex dī
rom
fidē
naz
tus.
geri
thre
son

22. Quia est cathedra christi dimissa est nobis in documentum. Aug. Crux q̄ fuit lignus christi morientis: cathedra fuit magistrus docētis. Docuit aut̄ nos d̄ ip̄a cathedra tres lectōes. Prima ē vt se-
quatur xpm. Mat. xvi. Siquis vult ve-
nire post me abneget semetip̄m & tollat
crucē suā & sequat̄ me. Secūda lectio ē
vt innocenter trāseamus istū mundum.
Bēn. xxij. In baculo meo trāsiit iordā
nē istuz rē. Tertia lectio ē vt iuxta ip̄i
us crucis deuotōem speremus premiū.
hoc significatū est Apoca. xi. Vbi dicit̄
q̄ datus est angelo calamus similis vir-
ge ad metiendū templū & altare. p̄ tem-
plum entz significat corpora factorū:
& per altare anime ipsorū que virge ca-
lamo mensurant̄: q̄ s̄m deuotōem cru-
cis mēsuratur p̄mia et̄ne retributōis.
Sermo. cxlv. De sancto ioan-
ne ante portam latinam sermo primus.
Parasti in aspectu
meo mēfaz aduersus eos q̄ tri-
bulant me. Impinguaſti i oleo
caput meū: calix meus inebriās q̄ pela-
rus est. ps. Quāuis scūs iōānes euāgelī-
sta vitā nō finierit per martirium ferri.
habuit tamē tria alia martiria que notā-
tur in verbis premisis. Cūmū est q̄
fuit exilio relegatus. q̄ notat̄ cum d̄r.
Parasti in cōspectu meo mēfaz aduer-
sus eos qui tribulāt me. In hac die eim
fuit quadrupliciter tribulatus. Fuit. n.
grauiter flagellatus. Fuit ex derisōe tō-
soratus. Fuit in feruenti olei dolio mis-
sus. Et fuit exilio relegatus. Cōtra ista
quatuor icōmoda xps & mēfaz sibi prepa-
rauit: in qua sibi quatuor fercula deli-
tiosa parauit. q̄ igitur erat grauiter fla-
gellatus xps sibi parauit oīum penarū
euacuatiōem. Apoca. viij. Absterget deus
oīm lachrymā ab oculis sanctorū rē. Q̄
ex derisōe conſortatus parauit sibi co-
rone celestis decoratiōem. Apoc. ij. Esto
fidelis vsq̄ ad mortē & dabo tibi coro-
nā vite. Quia fuit in oleo feruenti as-
tus. parauit sibi in fluuiō para diſi refri-
geratiōes. Ibi d̄. Agnus qui in medio
throni ē reget illos: deducet eos ad vite
fontes aquarū. Quia fuit exilio relega-

tus parauit sibi celestis ciuitatis perpe-
tuas habitatiōem. De qua ipse dicit̄ Apo-
ca. xxi. Et ego iōānes vidi ciuitatē scām
hierusalem descendētes de celo rē. Cū
cūduz martirū q̄ fuit i feruentis olei do-
lio missus. q̄ notat̄ cum d̄r. Impingua-
ſti in oleo caput meū. Et dicit̄ impingua-
ſti q̄ potius exiuit impinguat̄ q̄ adu-
sus. Fuit aut̄ vinctus triplici oleo. s.
materiali sicut hodierna die quādo in
dolio fuit missus. Fecit aut̄ domitian⁹
ipsuz poni potius in oleo feruenti q̄ i aq̄
bulienti: quia aqua buliēs penetrat ex-
teriora & interiora. Oleum vero feruens
penetrat exteriora: interiora & ossa. Iux-
ta illud ps. Intrauit sicut aqua interio-
ra eius: & sicut oleuz in ossibus eius.
Secūdo fuit vinctus oleo sacramenta-
li. quādo scilz fuit asic in patriarcham
consecratus. ps. Sicut vnguentū in ca-
pite quod descendit in barbas rē. Un-
guentū entz spūs sancti fuit in christi ca-
pite in plenitudinē. deinde descendit in
barbā. i. in aplos qui fuerūt ceteris ma-
gis viriles. deinde descendit in cefos do-
ctores & prelatos qui debēt eē vestimen-
tū ecclesie ip̄az verbo & exēplo orinādo.
Deinde descendit in horā vestimēti. i. in
subditos. Tercio fuit vinctus oleo sp̄-
rituali. de quo d̄r. i. Jo. ij. Vincto ei⁹ do-
cet vos de omnibus. Tam plene fuit in-
unctus vt posset dici de eo illud ps. Un-
xit te deus deus tuus oleo letitie p̄ con-
ſortibus tuis. Nec miruz q̄ sterit p̄p̄e. &
iuxta apothecaz illius vnguentarij. de
quo dicit̄ Eccl. xxxvij. Unguentarij fa-
cit pignētaria. s. suauitatis. Istud autē
oleuz letitie habuit quadruplici ratōe.
P̄ Baudere enim ipse potuit de secreto-
rum celestium reuelatiōe. Apoca. i. Si-
gnificauit de⁹ que oportet fieri cito mit-
tens per angeluz suuz seruo suo iōanni
rē. Diere. xv. Factum est verbum tuum
in gaudiū & in letitiaz cordis mei. Secū-
do de iusta vindicta tyrāni. i. Domi-
ciani. ps. Letabitur iustus cum viderit
vindictā: & lauabit manus suas in san-
guine peccatoris. Tercio de honoabi-
li reuocatiōe. Diere. xxi. Conuertam lu-
ctuz eorū in gaudiū rē. Quarto de
sue dilecte. s. dionisiane resuscitatiōe facta

De sancto iohanne ante portā latinam

pro qua omnes gauisi fuerūt et deū lau-
dauerunt. ps. Tunc repletum ē gaudio
os nostrus: et lingua nostra exultatiōe.
¶ Tertius martirius est: quod fuit veneno
potatus. quod notat cum dicitur. Calix
meus inebrians quod preclarus est. Bibit
christus duplices calices. s. sanguines et
myrribatus. Unus. s. sanguinem cōmuni
cauit iacobo qui sanguinem suum fudit.
Alius iohanni qui amarū venenū bibit.
Et sic impletū ē illud Matt. xx. Calicez
quidē meū bibetis. Et dicit iste calix inebri-
ans et preclarus: quod ipsius venenū cum de-
siderio et audistate multa bibit. Precla-
rus autē dicitur quod tria pēlara miracula in
de cōtigerūt. ¶ Unū quod sancto iohāni nul-
lā lesionē intulit. Mar. vii. Si mortise-
rum quid biberint nō eis nocēbit. ¶ Se-
cūduz quod duos homines ex illo veneno
mortuos suscitauit. ¶ Tertius quod ex hoc
multus populus gētilis cōuersus fuit.
Et sic patet quomodo deus ex malis se-
pe multa bona elicit. Et ideo ipsa ma-
la penalia nō sunt semper mala: quia inde
eliciuntur multa bona. Patet et quod sint
bona triplici de causa. ¶ Primo quod sunt
a sūmo bono a quo nō potest procedere
nisi bonuz. Ysa. xlv. Ego domini paces
facies et creans malum. Fuerūt in sū-
mo bono. i. in christo. Ysa. i. Al planta pe-
dis vsqz ad verticē nō ē in eo sanitas.
Et ducunt ad sūmū bonū. Osee. xi. In
funiculis adestrahameos.
¶ Sermo. cxlv. ¶ Eodem ser-
mo secundus.

Aduersus petrus vi-
dit illuz
discipulus quem diligebat
iesus sequentem. qui et recu-
buit in cena supra pectus eius. et dixit.
Dñe quis ē qui tradet te. Jo. vlti. Quā-
ta beatus iohānes multa bona habuit
priuilegia. In verbis tamē pmissis tria
de ipīs priuilegijs expōmūt. ¶ Prīmū
est quod fuit amicus xpi cū dñ. Quem dili-
gebat iesus. Dñ autē ipsum dilexisse plū-
qz ceteros: quod maiora signa dilectionis si-
bi ostendit. Et quāto multa fuerint di-
lectōis signa ad ipsū. precipuū tamen
fuit quia matrem suā libi recōmenda-
uit. Ex quo quattuor magnas progan-

uas pmeruit. ¶ Una ē quia factus fuit
gabrielis archangeli socius. Petrus da-
mianus. Iohānes archangelo gabrieli ad-
custodiāz matris dei: socius ē datus. vt
et ille intergaz virginē inuisibiliter cu-
stodiret. et sic forinsecus fragilitati femi-
næ obediētie sue ministeriuz exhiberet.
¶ Secūda est: quia factus est dei thesau-
rarius. i. quantuz. s. thesaurū dei sollicit-
te custodiuit. Ecclē. iij. Sicut qui thesau-
rizat ita et qui honorificat matrem suā.
¶ Tertia ē: quod factus est christo magis vi-
cinius. Petrus damianus. Quāto iohānes
familiarior cū matre verbi cōuersa: tam
to vltimior verbo inuenit. ¶ Quarta est
quod factus est quodam modo christi frat-
adoptiuus. Petrus damianus. Quoniam
ab ipsa veritate iohānes marte dictus
est filius: quādam specialit gratia frater ē
saluatoris. ¶ Secūduz priuilegiuz est:
quod cubicularius et camerarius ē iesu xpi
cum dñ. Qui recubuit supra pectus dñi
Deus. xxxij. Amātissimus dñi habitabit
confidēt in eo: quasi in thalamo tota
die morabitur. Pectus autē christi ē sonus
dei. cellarius paradisi. est mēsa angeli.
est thalamus beatorū. est gazophiliū
omniū thesaurorū. quod sicut dñi Loc. ij. In
ipso sunt oēs thesauri sapientie et sciētie
dei absconditi. Inquātum igit iohānes
supra pectus xpi recubuit ista quāqz ha-
bit meruit. ¶ Primo nāqz posuit os
suum ad fontes dei: a quo hausit aqua sa-
pientie salutaris. Ecclē. xv. Aqua sapie-
salutaris potauit illum. ¶ Secūdo ita
uit cellarius paradisi in quo bibit vinū
diuini amoris. Cant. ij. Introduxit me
rex in cellas vinariaz: ordinauit in me cha-
ritatē. Intantū autē bibit quod quodāmo-
do ebrius factus fuit. Sicut. ii. ebrius nō
sentit verbera. Iuxta illud Prouer. xx
ij. Verberauerūt me sed nō dolui. sic et
iste non vtebat sentire supplicia. An-
de dicit Blony. in epistola quas sibi scri-
psit. Non enī ita versus sum in infantiā
quod putem vos aliqd pati ad corporis pas-
siones: sed solū spās sentire credo. ¶ Ter-
tio sedit ad mēsa angeli i. quod comedit pa-
nē vite celestis. Ecclē. xv. Libauit illum
pane vite et intellectus. Et hz panis mure-
tur i. comedēt: iohānes tñ comedēdo pa-

nē vite te
ita dicit i
mus cū d
tatis ex i
recedūt i
unt futu
minū pu
lamū be
ne. Ecclē
Que stol
et purpu
gressus e
quo tray
manus.
lie scient
in quo si
ne dei at
ullegiuz
notat in
trad
meban
pm acc
m. Amie
xps et si
lavit qu
et coequ
tam pro
druplici
gelica A
opostet
sui feru
la virgi
putatus
Ecclē. x
nōifica
nitatis:
verbū
ij. Aqu
nit ad li
tis. et tu
bi incat
pectoris
sacro di
¶ Sert
tionuz
C
uolēs
Istorp

ne vite totus mutatus est i vitaz. De hoc
ita dicit Diony. vbi supra. Aliquos vide
mus cu deo de deo factos. quoniam veri
tatis existetes amatores ab effectu qd ex
recedit materialiu z ex presenti incipi
unt futura vt decet angelos i medio ho
minu puerfari. Quarto introiit i tha
lamu beatoru in quo idutus e stola glo
rie. Ecce. xv. Stola glorie induit eum.
Que stola fuit cadida per vrginitatez
z purpurea per charitate. Quinto in
gressus est in gazophilatiu thesauroz
quo traxit thesauru sapiencie. Petr^o da
milanus. Joanes eminenter diuine gra
tie scientia ex illo celesti gazophilatio
in quo sunt oes thesauri sapiencie z scien
tie dei absconditi traxit. C Tertius pri
uilegius est qd fuit secretarius xpi. quod
notat in hoc qd dixit. s. Domine quis est
qui tradet te. Quando eim oes dolebant
mebant z dubitabant. solus ioanes ad
xpm accessit z eum interrogauit. Ecce.
x. Almie in domesticis fiducialiter ager.
xps est sua secreta z profunda sibi reue
lauit quando suaz cuz patre eternitate
z coequalitatez sibi ostendit. Ista autem
tam profunda mysteria didicit in qua
druplici schola. Prima est schola an
gelica Apoca. i. Significauit deus que
oportet fieri cito loquens per angelum
sui seruo suo ioani zc. Secunda e scho
la virginea: qd entz fuit custos vrgini d
putatus: ab ipsa est plurima edoctus.
Ecce. xv. Obutauit illi quasi mater ho
norificata. Tertia est schola beate tri
nitatis: ad quaz volauit qua volauit qn
verbum in principio ee vidit. Ezech. xv
ij. Aquila grandis magnaru alaruz ve
nit ad libanum. i. ad altitudinē trinita
tis. z tulit medula cedri. i. mysteriu ver
bi incarnati. Quarta est schola officii
pectoris. vñ catas. Flueta euagely d ipo
sacro officii pectoris fonte potauit.
C Sermo. cxlvij. C In dieb^o roga
tionuz sermo primus.

Orate p inuicē: vt salue
mini. Alitū. n. va
let deprecatio iusti assidua. De
ilas eim hō erat zc. Jaco. v.
Voles ecclia fideles i ducere ad orandū.
Isto tpe verba sci iacobi assumit i quib^o

tria facit. Prio naqz ad orandū p iustem
nos i ducti cū dicit. Orate p inuicē vt sal
uemini. Libet. n. p alijs quilibz orare
dz. qd sicut dicit Chrysos. sup Mat. Pro
se orare nature ē. p altero aut gfe ē. p se
orare necessitas cogit. p alio autē orare
charitas fraternitatis hortat. Dulcio:
at ē an deū orō nō quā necessitas rei tras
mittit: s3 quā charitas fraternitatis comē
dat. Op3 naqz vt ille p quo orat quatu
or i se hēat sicut dicit Diony. i li. de cele
sti hierarchia. xliij. cap. p Primum ē ser
uēs desideriu rei hūit: qd op3 q illō ser
uētē desideret z affectet zc. p Scdm est
status gfe qd op3 q sit i statu gfe z pntē
p Tertiu ē recognitio ihermitatis pprie.
Op3. n. qd recognoscat qd illud p se obit
nere nō valeat. p Quartus ē petitio rei
digne: qd op3 q ca petat que deū dare de
ceat z ipsi accipere expediat. C Secūdo
vtilitate orōis ostendit. cū dicit. multum
naqz valz deprecatio iusti zc. vbi tria po
nit. i. qd orō multū valz: cū dicit. Multū
eiz valz zc. Scdo cui^o orō valz: qd iusti.
Tertio qlis orō valeat qd assidua. qd aut
orō multū valz. dicit Greg. Magna eim
virt^o orōis: qd iusta in terra i celo opaf.
Ad hoc aut qd in celo ascēdat z ibi opcf.
op3 q hēat quor alas. p Prima ē pūn
da hūiliatio. Ecce. xxxv. Orō hūilantis
nubes penetrat zc. p Secūda ē deuota
lachrymatio. Ibi dē. Lachryme a mamil
la ascēdūt vsqz ad celū zc. p Tertia ē de
siderij seruēs deuotio z mētio. Apoca.
viij. Ascēdit fumus incēsoz de orōib^o
scdm d manu angeli corā deo. p Quar
ta ē bonoruz operū exercitatio. Thob.
xviij. Quando orabas cū lachrymis z sepe
liebas mortuos ego obtuli orōnem tuaz
coraz deo. p Scdo valz orō qn est iusti.
Est aut iustus qui dat deo obedientiam.
proximo misericordiaz: z sibi sanctimo
niaz. Exaudt igit deus orōnē illius qui
dat deo obedientiaz. Augu. Litus au dē
orō vna obedientis qd decem milia con
temptoris. Et exaudt deus orōnē illius
qui dat proximo suo misericordiaz. Ec
cle. xxxix. Cōclude elemosynaz i sinu pau
peris z hec p te orabit z liberabit ab om
ni malo. Exaudt etiam oratōem illius
qui habet sanctimoniam. qd sicut dē i ps.

Iniquitate si asperit in corde meo non exaudiet dominus etc. Tercio oratio exaudiat quoniam est assidue. Amicus autem oratio nuncium per suo cursu ad deum mittere debemus: quoniam et nos hostibus assidue circumdati sumus. De ista namque multis tracta dicunt in psalmo scilicet quod dirigat: quod appropinquet et quod irret. Dirigat autem per rectam intentionem: sicut sagitta dirigat ad signum. ps. Dirigat orationem meam sicut incensum in conspectu tuo. Appropinquet vero per ieiunium. Multa enim nimis in lingua: volare non potest. Unde in ps. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo. In tractat autem per elemosinam. Elemosina enim est ostentaria. et ideo oratio avari ostentat claudat. orationem enim munificat aperit. ps. In conspectu tuo orationem meam. Tercio salubre exemplum per ponit cum dicit. Helyas homo erat etc. Luce. n. terra esset sterilis. helyas oravit et celum pluviam dedit et terra fructificavit. Oratio autem terram a se nunc sic fructificare facit quod illos tres panes producit. De quibus dicit Luce. xi. Amice quomodo mihi tres panes etc. Amicus de via venit quoniam animus de labore actus vite ad oculum preplartue recurrit. Et per oportunitatem orationis intrat tres panes. scilicet virtutis refectionem. rationis concupiscibilis et irascibilis. Nam si tetat quod spiritu erroris: quo ad rationalem. spiritu volupratatis: quo ad concupiscibilem. spirituurbationis: quo ad irascibilem. perat tres panes id est refectionem rationis per divinam sapientiam. concupiscibilem per temperantiam et irascibilem per tranquillitatem et patientiam.

C Sermo. cxlviii. C Eodem tempore sermo. ii.

Petite et accipietis Luce. xi. Quamvis omni tempore sit orandi: precipue tamen his diebus quibus ecclesia solennes instituit letantias. De quibus letantiis tria videnda sunt. C Priore quare sunt. Nam sunt ad remouendum malum culpe: et malum pene per adipiscendum bonum gratie. Contra malum culpe institute sunt letantie maiores quod sunt in festo sancti marci Et dicunt maiores: quoniam institute sunt a maiori christo. scilicet a beato Gregorio. In maiori loco. scilicet romae: quod est caput mundi et per maiorem morbo. In romanis. nunc quatuor vitia abundabunt. scilicet auaritia: gula: luxuria et superbia. Et ideo deus eis quatuor pestilentias misit.

Nam propter auaritiam eis misit aquarum abundantiam omnia terre nascuntia destruent. Job. xij. Si miserit aquas destruent et subvertent terram. Contra luxuriam misit eis ferores horribiles aere efficientes: et homines subito suffocant: sicut olim sodomitas pena fetenti puniunt: ut habet Gen. xix. Contra gulam misit in eos inflatorem in inguine subito extinguentem. Eccl. xxxvij. Propter crapulam multi obierunt. Contra superbiam misit in eos sagittas acutas ab aere venientes. Job. vi. Sagitte domini in me sunt quare indignatio eborat spiritum meum. Et letante quod dicunt minores quod sunt contra diebus ante ascensionem institute sunt contra quatuor mala pene. Tunc enim audiebant nocturni sonitus: quibus et homines terrebantur. Job. xv. Sonitus terroris semper in auribus eius. Tunc fiebat terremotus quibus domus destruebantur. Luce. xxi. Terremoti magni erunt per loca. Tunc ignis descendebat de celo quo edificia consumebantur. Job. i. Ignis dei descendit de celo etc. Tunc discurrebant lupi a demonibus agitantibus homines deuehebant. Sap. xv. Supervenit illa seu a bestiarum ira. Ex his manifeste patet quod omnia elementa dei iniurias velle sunt. Nam aqua terre nascentia subvertit. Terra suo motu terroris excutit. Aer ex fetoze corripit. Ignis de celo exurit. Istud autem in inferno melius declarat. Tunc enim terra donatos in carceribus: aqua frigidibus purgebatur: ignis ardoribus cremabatur et aer lumen denegabit. Tercio institute sunt letantie spirituales seu celestes. Isti sunt tres panes quod ab amico christo petere debemus: scilicet bonum tempore ad sustentationem: spirituale ad perfectionem: celeste ad plenam fructificationem. Ita sunt illa tria quod nobis pater celestis dat: scilicet panis: piscis et ovum: sicut Iherimus prout. Per panem namque intelligit bonum tempore nobis necessarium. Per lapidem intelligit cor avari incompassibile et durum. deus ergo dat panem. scilicet temporalia ad sustentationem. dyabolus lapidem. scilicet cor durum ad incompassionem. Per piscem intelligunt bona spiritualia: que aiam in agis tribulationibus nutriunt. Per serpentem vero intelligunt vitia et peccata. Beatus igitur dat piscem: id est gratiam in tribulationibus animas perservare. sed dyabolus dat serpentem:

Id est macula culpe mortalis animam veneno inficientem. Per otius vero intelligit bonum celeste. Quia enim hoc exterius coram ceteris intus dulcedinem. Coram enim est ipsum celum quod tamquam saccus gloria eius occultat. Dulcedo autem consistit in duplici substantia: scilicet albuminis et vitelli: quia in christo est humana natura tamquam albumen quod in carne puerit. Et natura diuina tamquam vitellus: ex quo dulcedo glorie generatur. Et per scopionem intelligit pena eterna. Demones enim modo blasphemant per delectationem peccati: sed tunc purgantur per acerbitatem supplicij. Deus igitur dat oues: id est gloriam dulciter reficientem. Sed diabolus dat scopionem: id est penam eternam cruciatem. Secundo videndum est quare letanie isto tempore magis sunt. Sciendum autem quod sunt maxime propter duas causas. Prima ut teneat fructus terre spernent quos demones isto tempore peccata destruant. Secundo: propter quos letanias capanas pulsamus tamquam tubas dei: et cruce deservimus tamquam vexilla dei. orationes et letanias sperimus tamquam iacula dei quibus demones iaculantur. Luce istis ergo tribus armis demones expellimus: scilicet cum tubis: vexillis et iaculis. Secunda causa est ut orationes nostre christo ascendente facilius audiantur. Tunc enim petitiones nostras debemus porrigere: quando aduocat noster vadit ad curiam quod scilicet petitiones nostras formare. Iohannes. Aduocatum habemus apud patrem Iesum christum Iustum. Quando frater noster pergit ad peccatum: sum qui seculum et potest nos iuuare. Bernardus. Puto quod spernere me non potest christus os de ossibus meis: et caro de carne mea. quia regis filius regnum suum suscipit quod nos potest saluare. Solent enim regum filij dare munera dum regna suscipiunt. Unum cataphractum regnum in manu eius. scilicet ad largiendum. Tertio videndum est quare non tamen in letaniis: sed etiam in temporibus sunt capane pulsamus. Ipse quidem capane sunt tube dei quibus demones deterrantur. Almos. Iij. Sic clangit tuba in ciuitate et populus non expauescet. Sunt cymbala dei de quibus deus laudatur. psalmus. Laudate dominum in cymbalis benedictionis. Sunt pcones de quibus populus conuocat. Numeri. x. Fac tibi duas tubas quibus conuocare possis multitudinem. Camp

pane autem successerunt in loco tubarum. Pulsant etiam campane ut demones effugentur: ut deus laudet: et populus ut ad orandum incitetur.

Sermo. c. lxx. In die ascensionis domini Sermo primus.

Qui descendit ipse est qui ascendit super omnes celos Eph. vi. Quia humilitas est via ad gloriam. Iohannes apostolus primo ostendit christi humilitatem descendit cum dicitur: qui descendit. Secundo eius gloriosum ascensum cum subditur: ipse est qui ascendit super omnes celos. Iesu autem ascensum et descensum describit Ambrosius. i. lib. de Isaac di. ceteris: Salu quodam christus venit in hunc mundum. Apud patrem erat. in virginem venit. ex virginem in presepio transiit. descendit in mundum. ascendit in crucem. descendit in tumulum. surrexit ex tumulo. ascendit ad celum. et sedet ad dexteram dei patris. Ecce scala que habet septem gradus per quam christus humiliter descendit et gloriose ascendit. **Primus gradus** est quod de sinu patris venit in virginem virginem. Et iste fuit gradus magne humilitatis. de quo dicitur Phil. ij. Semetipsum exinanivit etc. ubi ponit apostolus quod dupliciter christi humilitatem. Una est quod formam dei et similitudinem seculi non voluit legi subijci et circumcidi. id est de formam seruus accipiens. **Secundus gradus** est quod pertraxit per arelas cum seruo. id est subditus in similitudinem hominum factus. **Tertius gradus** est quod induit habitum seruus. id est ei dicitur. Et habitu iuuenis ut habet. **Quartus gradus** est quod voluit mori pro seruo. id est subditus: scilicet obediens usque ad mortem. **Quintus gradus** scale est quo de utero venit in presepio. et iste est gradus magne asperitatis: quia lectum habuit durum et asperum: ubi tria fuerunt que asperitatem fecerunt. scilicet temeritas pueri: vilitas pantis et duritia presepii. Luc. ij. Inuentus est infans: ecce puer qui delicatus. pantis iuoluntus: ecce qui vilius pantis fuit rectus. post tamen in presepio: ecce qui durus fuit lectus. **Sextus gradus** est quo de presepio venit in mundum. et iste fuit gradus magne paupertatis. Ipse enim fuit pauper in vita: in morte et post mortem. Mat. xij. Vulpes foueas habent et volucres celis nidus. filii autem hominum non habent ubi caput suum reclinet. Et si dicatur: Nec homo foueam sicut vulpes. id est sepulturam

post mortē ad gescēdū. Nec habeo nīdū
sicut volucres. i. domū in vītra ad habitā
dū. Nec habeo in morte. i. i cruce tabu
lam siue cervical ad caput reclinādū.
¶ Quartus gradus est: quo de ipso mū
do ascēdit i paribulū. et iste fuit gradus
magne charitatis. Joā. xv. Aītorē hac
dilectionē nemo hz rē. Ibi enīz tot⁹ fuit
igne amoris plenus: qđ manifestat per
sanguineū colorē et p vestīū denudatū.
nē: et per fūis inrēsiōnē: p corporis rubo
rez et per sanguinis ipetuosaz emanatio
nē. ¶ Quintus gradus est: quo descēdit
in tūpulū. et iste fuit gradus magne pie
tatis. Magna nāqz fuit pietas vīitare
illos sanctos patres qui erāt desolati. et
ppter dānū: qđ de vīsiōe erāt pīuati.
et ppter vmbrosū locū: qđ erāt in tene
bris inuoluti. et ppter cōsōrtiū: qđ demoni
bus erāt vicini. Sed xps eos fuit cōsola
tus: qđ suā facie eis restituit et ad locū lu
cidū eos deduxit: et socios angelorū eos
fecit. ppter ista oīa dī Jsa. lx. Populus
qui ābulat in tenebris vīdit lucē magnā
¶ Sextus gradus est: quo de tūmulo in
mundū redit. et iste fuit gradus magne
felicitatis. Leo papa post passiōē suā
ruptis vīnculis mortis iīrmitas i vīrtu
tē: immortalitas i eternitatē: et tūmēlia trā
siuit in gloriā. ¶ Septim⁹ gradus ē quo
de ipso mundo ascēdit in celū. et iste fuit
gradus magne maiestatis. Ascēdit enīz
cū iubilatiōe āgelica. ps. Ascēdit deus in
iubilatiōe et dñs in voce tube. Ascēdit in
tatis voce paterna. ps. Dixit dñs domi
no meo: sede a dextris meis. Lant. ij. Re
uertere dilecte mi reuertere. Ascēdit vī
tute ppīa. Jsa. lxij. Gradus in multitu
dine vīrtutis sue. Ascendit cū nube luci
da. de hoc Alcī. i. Nubes suscepit eū ab
oculis eoz. Ascēdit cū societate decora:
scilz cū angelis et aiabus. Ben. xxiij. Cum
duabus turmis regredior. ideo cātat ec
clesia. Oīs pulchritudo dñi exaltata est
sup sydera. Et dixit: Oīs pulchritudo: qđ
exaltata est pulchritudo dēitatis: qđ ho
dīe ostēdit suā potētā. pulchritudo fuit
corporis: qđ iduit immortalitatē. pulchritu
do aīe: qđ iduit ipassibilitatē. pulchritu
do āgelica: qđ hōdīe recupauit sui nume
ri iītegritatē. et pulchritudo humana: qđ

hōdīe aīe sanctorū recepunt eternā felici
tatē. In illa. n. pcessiōe fuit quicqđ pul
chri erat i celo. s. angeli. qđ d pulchri
in iferno. s. pīes de limbo educti. qđ d
pulcherrimū in mūdo. s. apli et ceteri dī
scipuli. et quicqđ pulchri sup celū et mū
dū. s. xps et beata vīrgo.

¶ Sermo. cl. De eodēz Sermo. ii.

Psalite deo ^{qđ ascēdit}
super celū ad orientē. Ecce dabit
vōcē sue vocem vīrtutis. ps.
Propheta oīs ad gaudēdū inuitat: qđ
xps ad celos et in celūz ascēdit et celestēs
lanuā aperuit. In pmissis verbis quat
tuor sunt vidēda. ¶ Primo nāqz quat
xps ascēdit: qđ cū iubilatiōe āgelica. qđ
notat cum dī: Psallite deo qui ascēdit.
Angeli enīz cū multa iubilatiōe ipsoz in
celū deduxerūt. Fuit autē iubilatio et so
nus musicus sū Aug. trib⁹ modis. Ali
quādo voce: sicut in cantu. Aliquā flatus:
sicut in tuba. Aliquā pulsus: sicut in cytha
ra. Ut ergo ostēdat qđ angeli in xpi ascē
siōe habuerūt oīa genera musicorū. ideo
aliquā dī qđ ibi fuit sonus qđ fit cum voce.
ps. Iubilare deo in voce exultatiōis. Ali
quā dī qđ fuit ibi sonus qđ fit cū flatu. ps.
Ascēdit deus in iubilatiōe: et dñs in voce
tube. Aliquā dī qđ fuit ibi sonus qđ fit cum
pulsu. vñ ps. Laudate eū in psalterio et
cythara. Silt et nos p suā ascēsiōe ipm
laudare debem⁹ voce. p gratiaz actōes.
Ecē. xliij. Bñdicētes dñm exaltare cum
qđn potestis rē. Flatu p cordis deuotio
nē. Eph. v. Cātantes et psallētes in cordi
bus vñs dñō. Et pulsū: p bonā opatiōē
Mat. v. Videāt opa vestra bona et glori
ficēt patrē vestrū qui in celis ē. ¶ Secūdo
vidēdū est quo ascēdit: qđ supra celoz al
ta cū dī: Sup celū celi. Xps nāqz descēn
derat infra oīs celos. s. infra celos mate
riales: qđ in terra puer sat⁹. Baruch. iij.
Post hēc in terris vīsus ē: et cūz hosbus
puer sat⁹ ē. Infra celos rōnāles: qđ īfra
hoīes factus. ps. Ego aut sum vermis et
nō hō. Infra celos itellectuales: qđ īfra
angelos mīnorat⁹. ps. Minuisti eū pau
lominis ab angelis rē. Infra celū sup
substātiales: qđ seruīli forma idut⁹. Psst.
ij. Lū i forma dēi ēēt nō rapmā arbitrat⁹

est esse se equalē deo: sed semetipm exina
niuit rē. Sz qui sic isra oēs celos descen
dit: hodie sup oēs ascēdit: s. super celos
materiales: qz in celo empireo collocat⁹
ps. A summo celo egressio est: et occursum
cius vsqz ad sumum eius. Sup celos ra
tioales: qz caput ecclesie pstitutus. Eph.
i. Ipsum deit caput sup omnē ecclesiaz
que est corpus ipsius. Sup celos intelle
ctuales: qz angeloz dñs ordinatus. Ibi
des. Constituit eū ad dexterā suā in celestib⁹
bus: sup oēm principatū et ptates: vsqz ad
celū supsubstantialē: qz vsqz ad dexteram
patris exaltatus. vñ dñs in symbolo atha
nasy: Ascēdit i celū sedet ad dexterā dei
patris omnipotētis. Dextera autē dei triplr
accipit. p. Dicet enī dextera dei eq̄litas
dei: vel potiora bona dei: vel virt⁹ et ptas
dei. Xps autē est et deus nr: frater nr et lu
dex nr. Inquātū igit est deus nr sedet a
dextris dei. i. in equalitate dei. ps. Dixit
dñs dño meo: sede a dextris meis. Inq̄
tuz vero est frater nr. i. verus hō sedet a
dextris dei. i. in potiorib⁹ bonis dei et po
tiorē mō. Act. viij. Ecce vīdeo celos ap̄tos
rē. Inq̄tū ē iudex nr sedet a dextris dei
id est i potētia dei. Nā dedit sibi ptatem
oē iudiciū faciēdi. Mat. vi. Data ē mīhi
oīs ptas in celo et in terra. Tercio vi
dēdū ē vñ ipse ascēdit: qz ab oriēali pla
ga cū dñs: Ad orientē. Ratio autē quare po
tius ad orientē q̄ ad occidentē ascēdere
voluit est: qz plaga oriēalis erat odiosa
ex eo. s. qz ibi ortū habuit pma preuarica
tio. Erat male dicta: qz ibi ortum habuit
pma male dictio dei. Erat imūda: qz ibi
ortū habuit pma sanguis effusio. Sed
deus ptra trā mala ibi fecit trā bñficia
p. Prīmū est qz ab oriēte magos vocauit
vt qz erat odiosa ppter pma preuarica
tionē fieret gratioſa ppter pma gērtuz
vocationē. p. Scd̄z est: qz ab oriēte ad iu
diciū est venturus: vt qz vbi audita fuit
pma dei male dictio: ibi audiat eterna
dei bñdictio: qua dicit: Venite bñdicti
patris mei rē. p. Tercū est: qz ab oriente
ascēdit: vt qz erat imūda: per sacrā ascen
sionē fieret mūda: Erat qdēz imūda ter
ra per effusionē sanguinis inocētis: sed
ipsam mūdauit per aspersionē sui sangui
nis. Erat imūda aqua per ablutionē

hostiarū imolatay idolis: sed eaz mun
dauit per p̄actū sue carnis mūdissime.
Erat imūdos aer ex summo incēloz: sz eū
xps mūdauit per suū gloriosūz ascēsu.
Quarto vidēdū est ppter quid ascen
dit: qz p celestī ianuā referāda. qd̄ notat
cū dñs: Ecce dabit voci sue vocē virtutis.
Iam. s. vocē de q̄ dñs in ps. Tollite por
tas principes vestras et eleuamini porte
eternales rē. In magnis namqz palatys
cōsueuerūt ēē tres ordines ostioz. Ideo
deus palatio celi tres posuit portas: pte
significatū est Gen. ij. s. angelica custodiaz
q̄ significabat inimicitia iter angelum et
hōiem. Rūphea bñs acutaz q̄ rep̄tat ol
uinā iustitiā. que satisfactōez regrebat et
hōiez in corpe et aiām iei debet. Et ignis
vehemētia que significabat obligatōem
ad penā eternā. Sz in baptismo xpi re
mota ē vna clausura: scz ignis vehemen
tia. Aqua enīz baptismatis extinguit oēs
vim ignis infernalis. Ideo celū tunc fuit
apertū. In passione vero ablata est scda
clausura. s. rūphea acuta. i. dñs iustiti
tia: qz tunc insufficiens precii soluit dñs ius
iustitie et diuine iustitie satisfecit. id̄ pote
rat dicere. Aperte mīhi portas iustitie. In
ascēſione vero ablata est tertia clausura
scz angelica custodia: qz angelos hōibus
recōciliāuit: et vtrosqz secū in celū dedū
xit. Et ideo tā hōies q̄ angeli q̄ eū seque
bant clamabāt dicentes: Tollite portas
principes vestras et eleuamini porte eter
nales: Et introibit rex glorie.

Sermo. cli. Eodē die Sermo. iij.

Adentib⁹ illis ele
natus ē: et nubes suscepit eūz
ab oculis eoz. Act. i. In ver
bis pmi mō ostēdit qz xps triplr ascēdit:
patēter: sublimiter et reuerēter. C. Patē
ter cū dñs: Uidentib⁹ illis. In xpo nāqz fue
rūt quedā mysteria que fuerūt occulta si
cut resurrectio: qz nullus eam sciuit nisi
xps. Et quatr claustra inferni cōfregit: et
quatr de monumēto clauso exiit. nullū
māifestū fuit. Quedā vero fuerūt ex pte
occulta et ex pte manifesta sicut natiuitas.
qz aut fuit i p̄ſepio reclinat⁹: hoc fuit
māifestū. Sz qz fuit d̄ spū scō pcept⁹ et
clauso vtero nat⁹: hoc fuit ocellū. Que

In die ascensionis

da fuerunt manifesta sicut passio et ascen-
sio. Et nāq; resurrectio erat magne sub-
limitatis. et ideo voluit ea esse occulta. Eius
natiuitas fuit magne humilitatis. iqua-
tū fuit pāns iuolūt? et in p̄sepio reclia-
tus. et q̄ntū ad hoc voluit ipsaz esse manife-
sta. Et fuit magne dignitatis i q̄ntū fuit d̄
spū scō pceptus. et q̄ntū ad hoc voluit sp̄
saz esse occulta. Passio autē xpi cedebat ad
magnā infirmitatē et vilitatē: et ideo voluit
ea esse manifesta. Ascensio autē cedebat ad
p̄sā honorē: et discipulorū p̄solatōez. et
ideo voluit ea esse manifesta. Ex quo p̄z q̄
xps abscōdebat sua sublimitia et manife-
stabat sua infima et ea que erāt ad hono-
rē dei et edificatōem p̄ximī. S; nos ecō-
trario facimus q̄ nos nra infima abscō-
dimus: et nra sublimitia p̄palam: de dei
honore et p̄p̄li edificatōe sepe parū cura-
mus. Per hoc ergo q̄ xps vidētibus dī
scipulis ascēdit: dat intelligi q̄ ante ocu-
los cordis nri eius ascēsiōne semp h̄re d̄-
bemus. Qui. n. ipam sepe meditat̄ dīnā
grām p̄meret. hoc significatur ē. iij. Re-
gū. ij. vbi cū helyas videret helyā ascē-
dentē recepit duplicē spūm et palliū. Il-
li. n. qui xpm ascēdentē p̄ fidē et deuotio-
nē p̄spiciūt sepe recipiūt spūm duplicē. i.
ad duo. s. ad remissionē p̄ccōrū: et ad mu-
nera virtutū. Recipiūt et palliū. i. scita-
tis exēplū p̄rio adhibēdū. Christus autē
nō idiguit spū duplici s; simplici q̄ nō
habuit ipm ad remissionē p̄ccatōrū: q̄
nllū p̄ccatū p̄misit. Habuit tñ spūz ad
munera virtutū et oīum grāz. Ascen-
dens etiā in celum nō idigebat pallio
id est exemplo: q̄ exempla nō sunt neces-
saria nisi in p̄senti vita. C Sēdo chri-
stus ascendit sublimiter cum dicif. Ele-
uatus est. Nos etiaz debemus ad ipsum
eleuari: et ad ipsūz ascēdere schala: que
quattuor gradus debet habere. P̄ Pri-
mus gradus d̄z esse. s. terrena desp̄c̄re.
Et per hūc gradū eleuatus ē Ezechiel q̄
ait Ezech. viij. Eleuauit me spūs iter ce-
lum et terrā. Non enīz dixit. Dimisit me
in terra. q̄ ibi sunt auari terrena appe-
tentes. Nec dixit. Posuit me in celo: q̄
ibi sunt boni celestia possidentes. s; di-
xit. Eleuauit me inter celū et terram q̄
ibi sunt perfecti viri terrena desp̄c̄tētes

Sūt. n. super terrā p̄ terrenorū p̄temptū
et appropinquat ad celū p̄ celestīū appe-
titū. P̄ Sēcūdus gradus est opibus mi-
sericordie vacare. Per istū gradū rapt⁹
ē abachuc. vt habet Dani. xliij. Qui ra-
ptus ē ab angelo vsq; in babilonē po-
tans danieli p̄andū qd̄ et messoribus p̄-
parauerat. per qd̄ dat intelligi q̄ hō in-
ter dū d̄z pauperes remotos iquirere et
de necessarijs dare. et bonos inlustis p̄po-
nere. P̄ Tertius gradus ē deū et p̄ximū
perfecte diligere. per hunc gradū ascen-
dit helyas qui in curru igneo raptus ē.
Curru igneus ē ipsa charitas: quattu-
or rote sunt quattuor modi diligēdi sc̄z
ex toto corde. ex tota mente. ex tota ani-
ma: et ex omnib⁹ virib⁹. vel quattuor rote
sunt quattuor diligēda. s. deus. amicus.
inimicus. et nosipsi. C Quart⁹ gradus
est diuine p̄templatōi insistere. per hunc
gradū ascēdit Paulus et fuit vsq; i ter-
tū celum raptus. Ascēdere autē in deūz p̄
creaturarū visibiltū manu ductōnem est
ascēdere vsq; ad p̄ximū celū. Ascēdere
p̄ intellectualiū p̄sideratōem ē ascēde-
re vsq; ad secundū. Ascēdere autē p̄ intel-
lectū ad dei formā immediatā intuitū est
ascēdere vsq; ad tertū celum. C Tertio
ascendit honorabilr cuz dī. Et nubes su-
scepit eum. Voluit autē cum nube celestī
ascēdere ad innuendū q̄ sicut impleue-
rat terrestria mundū redimēdo. et infer-
nalia patres educēdo. sic volebat imple-
re celestia ruinā angelicā reparādo vt i-
pleat illud qd̄ dicif Ephe. iij. Qui de-
scendit ip̄e est qui ascēdit sup omnes ce-
los vt adimpleret oīa. Ut vero meli⁹ vi-
deamus quomō oīa adimpleuit notādū
q̄ in mundo quīnplex erat defectus ḡ
notat Bene. i. C Primus erat habitatio-
nis grate. cum dicif. In p̄ncipio crea-
uit deus celū et terrā. ac si dicat. terram
dedit hominī. celū vero reseruauit sibi.
C Sēcūdus erat ignoratiē q̄ hō vīa pa-
tricē nesciebat cū dī tenebre erat. C Ter-
tius autē erat defectus gr̄e cū dī. inanis.
q̄ sicut dicif. Ecc. xxx. hō acharis. i. sine
grā quasi fabula vana. C Quart⁹ erat
defectus misericordie cuz dī. Et vacua.
Erat. n. vacua. s. dei mīa. et plena dei ius-
titia. C Quint⁹ erat defectus p̄seuerant

tle. q. hoies fragiles erat ad pseueratiaz
boni. et tolerantiā mali. cum dicit. *Abys. i.*
sine base virtutis. *C*hris. i. g. p. primo
ascēdit vt celestē ianuā apert. et sic ad
pleuit defectū habitatiois gracie. *Dei. ix.*
Per p. p. sanguinē introiuit semel in
sancta sanctorū. *2. Scō. ascēdit vt vi*
am in celū ostēderet. et sic adimpleuit de
fectū scēte. *Micha. y.* Ascēdit p. adens
iter ante eos. *C*terio ascēdit vt spūm
sanctū mitteret et sic adimpleuit defectū
gracie. *Jo. xvi. si. n. non abiero paracletus*
nō veniet ad vos. *4. Quarto ascēdit*
vt p. nobis intercederet. et p. ad m. in se
ricordia inclinar. Et sic adimpleuit de
fectū m. *Dei. ix.* Introiuit in ipm celū
vt appareat vultui dei p. nobis. *C*uinto
ascēdit vt p. m. spūs s. corda di
scipulorū debilita roboraret. Et sic adim
pleuit defectū pseueratiē. *ps.* Verbo dñi
celi firmati sunt et spū ois eius omnis
virtus eorum.

*C*Sermo. clii. *C*Be eodem sermo. liij.
A duo viri ascēderunt i
vestib. albis. *2. Isti*
duo viri fuerunt duo angeli i
forma virili positi q. ap. p. s.
los instruxerunt. Ceteri aut p. salientes cū
xpo ascēderunt. De ipso nanq. angelis
circa dñicā ascensionē quattuor legunt
scō. reuelatio. admiratio. deductio. et
sublatio. *C* Primū nāq. est reuelatio.
nā fm Dionisiū. Lex diuine bonitatis ē
vt illuminatōes suas influat supiorib.
supiores mediis et mediis inferioribus: ac
inferiores nobis. Ista lex hodie ē seruata
Nā ipse xps suā ascensionē supiorib. āge
lis reuelauit: qñ ipso interrogantibus.
Quis ē iste rex glie. rñdit. ego q. loquor
iustitā et p. p. p. ad saluā dñi: vt
d. *ysa. lxij.* Deinde ipso superiora me
dia reuelauerunt. *ps.* Dies dñi eructat
verbū. Dies dñi verbus eructauit qñ re
uelauit ascēsiōis mysteriū supior p. terar
chia medie. Deinde mediis inferiorib. reue
lauit qñ ipso inferioribus interroganti
bus. Quis est iste rex glie. rñderunt. Dñs
virtutū ipse ē rex glorie. Deinde ipso inferio
res nobis reuelauerunt: qñ in forma viri
appentes dñerunt. Hic iesus q. assumptus
est a vobis in celū. *C* Scōm est eorum

admiratio. Admirabant enī videntes
q. terra ascēdebat supra celū. Luz enī
oliz dictū sit. *Prover. xxv.* Celū sursum et
terra deorsum. Iam in xpi ascensionē econ
trario dici poterat. terra sursum et celum
deorsum. Admirabant q. hō ascēdebat
supra angelū. vñ de *ps.* Ascēdit sup che
rubin et volauit. q. hō ascēdebat vsq. ad
dei. *Basi. vij.* Venit vsq. ad virū q. sede
bat in throno. Insup poterat admirari
de tali corporis glitate. de tāta decora so
cietate et d. tāta potestate. *Isa. lxij.* Quis
est iste q. venit de edom tinctis vestib. de
bostra. ecce q. admirabilis corporis qua
litas. Iste nāq. formosus in sola sua: ec
ce q. formosa societas. aie enī sanctorū
sunt decora vestis xpi. gradies in multi
tudine virtutis sue. ecce quāta potestas
C Tertū est eorū deductio. Deducebant
enī spūs in celū tanq. regē in signū re
uerēte ad solū maiestatis. *Isa. ix.* Sup
solū dauid et sup regnū ei. sedebit. Tā
q. sumus sacerdotē et pontificē in signū
obediētie i. tēplū paterne pietatis. *Dei.*
liij. Habētes pontificē magnū qui pene
trauit celos i. sursum. Tanq. eternū iudē
cē in signū potētie ad sedē iudicantis po
testatis. *Mat. xxv.* Lū venerit fili. hōis
in maiestate sua: tūc sedebit sup sedē ma
iestatis sue. Tanq. victoriosus pugilē
in signū victorie ad brauiū triūphalis vi
ctorie. *Apoca. iij.* Ego vici et sedī cū pa
tre meo in throno eius. Tanq. spūs in
signū leticie ad thalamū nuptialis festi
uitatis. *Deut. xxxij.* Amantissimus dñs
habitabit p. p. in eo: quasi in thala
mo tota die morabit. *C* Quartū est eorū
sublatio. Angelorū enī qui cū xpo ascē
debant: quidā precedebat vt vīa prepa
rarēt et demones de aere expellerēt. qui
dāz vero p. comitabant vt sibi assisterēt.
quidā sequebant vt obsequiū sibi exhi
berēt. Omnes autē et qui precedebant: et
qui cōcomitabant: et qui sequebant p. sal
lebant et xpm cū laudibus deducebāt.
quorū quidā vocibus iubilabāt: quidāz
tubis clangebāt. *ps.* Ascēdit deus in iu
bilationē: et dñs in voce tube. quidā cytha
rtzabāt. *ps.* Laudate eū in psalterio et cy
thara. quidā toto corpore plaudēbant.
ps. Omnes gentes plaudite manibus.

Omnes enim sine intermissione persequuntur
vobis psallebant dicentes: psallite deo
nostro: psallite regi nostro psallite.

Sermo. cluii. De eodem Sermo. v.

Dominus quidē
Iesus postquam locutus est eis as-
sumptus est in celum: et sedet
a dextris dei. Mar. vlti. Beatus marcus
describens christi gloriosum ascensum quattuor
ostendit: scilicet quod christus in sua ascensione ha-
buit multas potestates cum dicit: Dominus
quidē Iesus. et quod habuit cum apostolis mul-
tas familiaritatem cum dicit: Postquam locutus
est eis et quod habuit in sua ascensione magnam
sublimitatem cum dicit: Assumptus est in
celum. quod habuit multam maiestatem cum di-
cit: Sedet a dextris dei. C. Potestas qui-
dē eius ostendit: quando dominus appellatur.
Ostendit quidē de se dominum maris: quando
super mare ambulavit: et eorum que sunt in ma-
ris: quando magnam multitudinem piscium ca-
pi fecit. Ostendit se dominum terre: quando in
sua passione terra tremuit. Et eorum que
sunt in terra: quando mortuos suscitavit.
Ostendit se dominum inferni: quando rectes
ferreos confregit. et eorum que in inferno:
quando demonem alligavit. et sanctos pa-
tres inde eduxit. Hodie autē ostendit se
dominus aeris: quando propria virtute per aerem
ascendit. et eorum que sunt in aere: quando
ipsam nubes lucida batulavit. Unde Glo-
sa super illud Actuum. y. Et nubes susce-
pit eum. dicit: Creatura videlicet obsequitur
creatori. Astra enim iudicant nascentem: pa-
tienti propatiant: ascendentem nubes susce-
pit. Ostendit etiam se dominum celi: quoniam celum se si-
bi aperuit. et eorum que sunt in celo: quando
omnes angelorum multitudo sibi obstitit: et
ipsus in celo deduxit. C. Secundo christus in
sua ascensione ostendit apostolis magnam fa-
miliaritatem. Et hoc maxime in tribus.
Primo in hoc quod cum eis comedit tanquam
dulcis amicus. Solent enim amici abinui-
ce discessuri inuicem epulari. Unde dicit: Et co-
nuescens precepit eis etc. C. Secundo in hoc quod
eis benedixit tanquam eorum episcopus: ut habet Luc.
vlt. et i. Petri. ij. Conuersi estis ad pastorem
et episcopum animarum vestrarum. C. Tercio in hoc
quod eos instruxit et increpavit tanquam magi-
ster vetus. Unde dicit: quod exprobrauit increduli-

litatem eorum et duritiam cordis. Tunc eos enim
maxime increpavit: quoniam ab eis erat discer-
surus et videbant potius consolatioibus
indigere. per quod datur intelligi quod nullus
deus indignari si contempsit. sed deus patien-
ter ferre et se emendare. Sunt tamen quidam qui
vix reprehendunt habent se ad istam cerem-
oniam quidam ad instar lapidum et quidam ad instar spi-
ne. Cera enim si tangitur statim cedit: sic ple-
rius si aliquo verbo correptionis tangitur
statim cedit. i. statim se corrigunt et acce-
scunt. Lapis enim si tangitur non cedit. non tamen
ledit: sic plerique si corriguntur non accedunt
tamen irreprehensibili inuisita verba non infe-
runt. Spina autem si tangitur non cedit: et in-
super pungit: sic plerique si reprehenduntur: nec
se corrigunt et insuper in reprehendentem verba
contumeliosa proferunt. C. Tercio christus in
ascensione habuit magnam sublimitatem: cum
dicit. Assumptus est in celum. Non enim fuit trans-
latus sicut enoch. nec subuectus sicut ioseph
heli. nec raptus sicut paulus: sed fuit
assumptus. i. a seipso subleuatus. Per hanc autem
quaduplicem differentiam ascendenti ostendit.
dicit: quia duplex gradus ascendendi i. deum
et primum est quo quis transferretur de culpa
in gram. Iste significat per translationem enoch
in paradysum. B. n. dei dei paradysus. Ec-
cle. xliij. B. n. dei sicut paradysus benedicti-
onis. Significat et per transitum filiorum israel
de egipto in desertum. C. Secundus gradus
est quo quis subuehitur de gram in ciuitatem
perficiendam. Et iste significat per subuectionem
heli in curru igneo: quia gram dei est curru
igneus: quia per bona opera currere nos facit
et in amore dei et proximi nos incendit.
Significat et per secundum transitum filiorum israel
quo de mansione in mansionem transferuntur
C. Tertius gradus est quo quis in deum
rapitur per contemplationem et deificationem
et iste significatur per raptum pauli. g. vlt.
quod ad tertium celum raptus est. Et est iste si-
gnificat per tertium transitum filiorum israel quo de
mansionibus in terram promissionis perueniunt
C. Quartus gradus est quo quis transit de pre-
paratione vie ad contemplationem patrie.
Iste significatur per assumptionem christi
in celum. Significatur etiam per quar-
tum transitum filiorum israel quo de ter-
ra promissionis per multa certamina in
biensalem. i. in visionem pacis postmo-

dum per
ascensio
Et sedet
dexter
dendit
struz gl
get. dei
Et qui
ipe in
Nemo
de cele
habent
bis po
ij. Eise
neissi
post te
pietate
nes pl
aduoc
xpm tu
peccat
do: in
iplos
precui
Dicit
eos. p
nostre
meriti
mcos
Unde
vision
mudo
sumu
C. Se
Q
p ista
Nam
serpē
us ve
nat eg
tellig
intell
quere
tem h
modi
frequ
statu
no ni

dum peruenerunt. **¶** Quarto xps i sua
ascensione ostēdit suā maiestatem cum dē.
Et sedet ad dexterā dei. Ex eo aut q ad
dexterā dei sedet fiducia hēmus ascen
dendi ad deū. **¶** Prō qz ibi ē caput no
struz gloriificatū. Et iō sibi mēbra cōiun
get. de forme. n. eēt caput sine mēbris. **¶**
Et qui recipit caput in hospitio suo: **¶**
iō mēbris hospitii nō negabit. Joā. iij.
Nemo ascēdit in celū nisi qui descēdit
de celo. caput. s. cū mēbris. **¶** Scō qz
habemus ibi fideles socii qui manū no
bis porrigit et nos ad se trahit. Deut. xx.
iij. Ascēdit celi auxiliator tuus ps. Te
nisti manū dexterā. Lant. i. Trahe me
post te et. **¶** Tercio quia ibi hēmus fa
ciem aduocatur qui p nobis allegatō
nes pponit. i. Jo. ij. Si quis peccauerit
aduocati habemus apud patres iesum
xpm iustū. sic eim in ipso mūdo fuit cum
peccatoribus apud patrē p eis aduoca
do: in iudicio aut erit cōtra peccatores
ipso puniēdo. **¶** Quarto qz ibi hēmus
pcuratorē pcurū qui vti nobis ostēdit
Dich. ij. Ascendet pandens iter ante
eos. **¶** Quinto qz ibi habemus fratrum
nostroz collegiū qui suis orōnibus et
meritis nos perducēt. ps. Leuaui oculos
meos in mōtes vñ veniet auxiliū mhi.
Unde dicūt illi qui sūt in hierlm. i. i dei
visione illis qui sunt in egypto. i. i hoc
mūdo illud quod habet. ij. Sach. i. hic
sumus orantes p vobis.

¶ Sermo. cluij. **¶** De eodē sermo. vi.
aurez eos q credide
Signa rnt hec sequentur
et. Nō vult dicere dñs q qd
qz credit oīa ista signa facit. s.
q ista signa inter fideles et credētes fiāt.
Nam aliis eijēt demonia. aliis fugat
serpētes: aliis loquit linguis nouis. ali
is venenū bibit et sibi nō nocet. aliis fa
nat egrotos. **¶** Ista aut quinqz signa in
telligunt sraliter aut spūalr. Si sraliter
intelligunt tūc in ecclesia primitiua fre
quēter fiebant. mō aut raro. Ecclesia au
tem habuit triplicē statū. s. primitiuū.
modernū et vltimū. In statu primitiuo
frequēter fiebant. mō aut raro. et in vltio
statu. i. antixpi fiēt rarissime. In primiti
uo nāqz statu frequēter fiebat. qz scdm

Chriso. Vetera miracula hnt admiratō
nem. vtilitatē et necessitatē. Tūc igit mi
racula fieri oportebat sm Chriso. Et pp
admiratōes qz hoies erant sensib² assue
ti. et ideo erant aliquibus mirabilibus sub
leuandi. Et pp vtilitatē. qz et tunc multi
erant infirmi et a demonib² oppressi. Et
pp necessitatē qz erant infideles et erro
bus inuoluti. Moderno aut tpe raro fi
unt cum hoc nō suader necessitas ex eo
q sunt fideles. Aliquādo tamen fiūt. qz
hoc suader vtilitas. qz aliquādo inueni
unt aliqui infirmi et indigentes. Quare
aut modo nō fiant ita indifferēter sicut
in primitiua ecclesia triplex est rō. Una
est ppter fidei firmitatē. qz modo ec
clesia est in fide firmata et stabilita. Ista
ratōem assignat Bernar. ponēs exēplū
de planta cui tādū aquam infundim²
quousqz in terra qualuisse videamus.
¶ Scō pp vtile mūdi exēplū. Ista ratō
nem assignat Aug. de ciuitate dei dicēs
Quisqz adhuc p dīgia vt credat ingrit
magna est ipē p dīgiū q mundo credere
nō credit. **¶** Tercio pp fidei maius meri
tū. qz sm Grego. Fides nō hz meritū vbi
humana ratio pbet expimentū. In fine
autem rarissime fiēt triplici de causa s.
Iudo. Siue vt psequentiū manus auda
cior efficiat. siue vt sanctorū patientia cō
probet. siue vt qui casuri sunt eozū leni
tas ostendat. **¶** Secundo hec miracula
possunt intelligi spūaliter. et tūc ista mi
racula quotidie fiunt. **¶** Primo nanqz
sunt multi qui demonia eijciunt. Quar²
enim hz demonē qui vocat māmon. S.
luxuriosus demonē hz qui vocat asino
deus. Supbus vero hz demonē qui vo
cat lucifer. Varijs tentatiōibus agitat²
habet demōem qui vocat beelzebub qui
est deus muscarū. **¶** Si ergo aliqz san
ctus vir p suam p dīcatōem vel oratiōem
conuertit aliquem auarum vel vsurari
um expellit māmonem. **¶** Si conuertit
luxuriosum expellit asinodēū. **¶** Si ve
ro conuertit supbum expellit luciferū.
¶ Si autem pvertit tētatōes varias pa
tientem expellit beelzebub. **¶** Secundo
linguis loquunt nouis. Deus nāqz tres
puictas fecit. s. celestē. terrestre et isernalē
Idoma pūctē celestis est deum laudare

Terrestres vero et diuina tractare. In
fernalis deo mentiri et blasphemare. An
enim aliquis consueuerat loqui diuina p
uincie terrestres tota die de terrenis tra
ctando. vel qui quis consueuerat loqui diu
ina puincie infernalis mentiendo et de
trahendo. et puerus scilicet loqui diuina
puincie celestis deum laudando et proximum
edificando. iste loquitur linguis nouis.
C Tertio serpentes tollit. Serpens ali
quando tollit per amputationem caude. Et
tunc adhuc uiuit. Aliquando per amputatio
nem corporis. et tunc similiter uiuit. Aliqua
do per proutem capitis: et tunc oio extinguitur
est. Quidam igitur tollunt serpentem quantum
ad amputationem caude qui dimittunt pec
catum quantum ad actum exteriorum et non quan
tum ad actum interiorum. scilicet cogitatum et sensum
et isti imperfecte tollunt. Quidam tollunt ser
pentem quantum ad amputationem corporis qui
dimittunt peccatum quantum ad actum et quod
tamen ad sensum. sed non quantum ad cogi
tatum. et isti semiplene tollunt. Quidam deo
tollunt spiritum serpentem quantum ad proutem
capitis qui dimittunt peccatum quantum ad
actum. quantum ad sensum. et quantum ad
cogitatum. Et isti perfectissime tollunt. Quar
to autem si mortifer quid biberint non eis
nocebit. Mortifer autem non nocet quando
gustat sed non bibit. aut qui bibit sed statim
reijcit. aut qui trahit remedium adhibet.
Quoniam igitur diabolus aliquando mortiferum sug
gestionem alicui offert. his tribus casibus
nocere non potest. C Primo qui quis illam
gustat sed non bibit. hoc est sentit sed non co
gitat. qui statim diabolo resistit et pertra
hit. Iaco. iiij. resistite diabolo et fugiet a
uobis. C Secundo qui quis bibit per sen
sum et operationem. sed statim reijcit per con
fessionem. Prouer. xxx. Verba congregatis
filij uomitis. Ille enim qui peccata congre
gat per operationem statim de ea euomere per
confessionem. C Tertio qui recurrit ad tria
tham. scilicet ad sanguinem iesu christi. Aug. Effu
sus est sanguis medici et facta est medicina
frenetici. C Quarto super egros manus im
ponit et bene habebunt. Sunt quidam sancti. qui
dam infirmi. quidam mortui. quidam fetidi
Sancti sunt iusti. infirmi sunt de nouo con
uersi. mortui sunt peccatores. fetidi sunt
in peccatis diu permanentes. Sancti igitur

virtu aliquando ponunt manus suas me
mor. scilicet suorum suffragiorum super sanos. non
ut sanent. sed ut in sanitatem perueniant
et maiorem gratiam mereant. Act. viij. Tunc
imponere super illos manus et accipiebant
spiritum sanctum. Imponunt super debiles et in
firmos ut ad bene operandum fortificent. Ja.
v. Infirmitas quis in uobis inducat pie
tatem ecclesie etc. Imponunt super mortu
os ut a peccato reuificent. quod significa
tum est Matth. ix. ubi dominus resurrexit ma
num puelle mortue dicens Tibi dico sur
ge. Imponunt super fetidos ut misericorditer
reparent. sicut per in Lazaro quatuor
duano et fetido. quem deus misericorditer
resuscitauit.

C Sermo. clv. C De translatione beati Do
minici sermo. i.

Ante translationem testimo
nium habuit Enoch
placuisse deo. Hebr. eo. xi. Ho
die festum translationis domi
nici celebramus. Commendat autem in ebris
promissis a tribus. C Et primo a sua sacra
dedicatione cum dicitur Enoch. quod interpreta
tur dedicatio. Dedicauit enim omnium
dono suarum se. sua quidem omnia christo dono dedi
cauit per christum omnia relinquendo et pauperibus
largiendo Dedicauit et se dono iesu christo ut
pote totam uitam suam in dei obsequium ma
cipando. scilicet suam pueritiam. suam iuuentutem
et totam suam reliquam etatem. C Namque
in pueritia sua sepe lectum dimisit. et super
terram iacuit et accubuit. Prouerbi. xx.
Ex studijs suis intelligit puer. In iuue
tute lasciuias suauiter delectauit et libros
uendens propter pauperibus erogauit. Ec
clesia. xxij. Que in iuuentute non congre
gasti. quomodo inuenies in senectute. To
tam etiam reliquam suam etatem in ordine lau
dabiliter consumauit. Sap. iij. Consumma
tus in breui expleuit tempora multa etc.
C Secundo commendat a diuina appo
sitione cum dicitur. placuisse deo. Placuit
autem deo per tria. scilicet per ordinem que in
stituit. per animas quas conuertit. et per
sensualitatem quam rationi seruire coe
git. C De his tribus dicitur Eccle. xxv. In
tribus beneplacitum est spiritui meo que
sunt concordia fratrum. hoc quantum ad
ordinem quem instituit. ubi una animam

et unum de
hoc qua
quas ad
rem ad
sentient
quam ri
mendat
Ante tr
C Habi
torem. C
latore. C
vincere
montu
qui test
aqua. C
nico ad
dedit sp
mate on
ut eum
stimoni
lach: mi
Spalen
peccato
niti sibi
trij desi
seruus
aque flu
nui post
quod tres
f. pater
qz intro
tie. ps. 7
Prouer
oleu in t
Domini
thesauri
ferandu
facultas
deest ro
possit. et
us statu
tie. de qu
dor enit
macula
in fonte
ps. Apu
debitu
in fonte
dicitur
aque vni
Ipse en

et unū corpus esse voluit. Alio: p̄ximor
hoc quantū ad animas quas conuertit
quas ad dei et p̄ximor dilectionem et amo
rem adduxit. Et vir et mulier sibi bene
p̄sentientes. hoc quantū ad sensualitates
quam ratio seruare coegit. C. Tertio cō
mendat a miraculosa trāslatōe euz dē.
Ante trāslatōem testimonium habuit.
C. Habuit q̄dem testimonium ante trāsla
tōem. et post trāslatōem. et in ipsa trāslatōe.
C. Ante trāslatōem q̄dem. s. dum
vinceret in mundo habuit triplex testi
monium. de quo dicit Joā. v. Tres sunt
qui testimonium dant in terra. s. spiritus.
aqua. et sanguis. Sic q̄dem beato domi
nico adhuc viuēte in terris testimoniu
dedit sp̄s sanctus replēdo sp̄m charit.
mate omnium ḡfarum. Ecclē. xv. Adiple
uit eum sp̄s sapientie et intellectus. Te
stimonium sibi dedit aqua in abundantia
lachrymarum. Unde dicit in legēda sua.
Sp̄alem ḡam sibi dederat deus flere p
peccatoribus misertis et afflicto. Testio
nium sibi dederat sanguis. i. feruens mar
tirij desiderium. vñ de dicit de eo. Stitēbat
seruus xp̄i martiriū sicut fuit ceruus ad
aque fluuiū. C. Secūdo habuit testimo
nium post trāslatōem sicut mō h̄z in celo.
q̄ tres sunt qui testimonium dant in celo.
s. pater verbū. et sp̄s sanctus. Pater nā
q̄z intro duxit eum in thesaurū sue poten
tie. ps. Introibo in potētiās domini etc.
Prover. xxi. Thesaurus desiderabilis et
oleū in tabernaculo iusti. In beato cīm
Dominico qui fuit tabernaculū xp̄i est
thesaurus ad vīdendū. et est oleū ad mī
serandū. Habēti illum thesaurū nō deest
facultas. Habēti miseratōis oleum nō
deest volūtas et iādeo h̄z p̄tatem vt vitari
possit. et h̄z voluntatē vt vitari velit. Sūt
us statuit eum iuxta speculū sue sapien
tie. de quo speculo dicit sapiētē. vij. Lā
dor enim est lucis eterne et speculū sine
macula. Beatus igit Dominicus et bibit
in fonte viuino et videt in speculo claro.
ps. Apud te sens vite et in lumine tuo vi
debimus. Sp̄s sanctus intro duxit euz
in fontem gratie et misericordie. de quo
dicit Apoca. xxiij. Osten dit mihi fluuiū
aque vite splendidū tanquā cristallū.
Ipse enim modo h̄z ḡfam dei abundā

tem. Ideo dicit fluuiū. In deficiente. sō
dicit aque vite. Refulgentes. i. deo dicit
splendidū tanquā cristallū. C. Tertio
habuit testimonium in trāslatōe p̄ odorē
mirabilem qui d̄ eius tumultu emanauit
Nō enim ille odor erat naturalis sed mi
rabilis q̄ fuit res ardua. res insolita. et
res insperata. et res contra solitū natu
re effecta. C. Sūt enim res ardua. et hoc
ratio virtutis. C. Ante enim virtutis
fuit q̄ infirmos curabat. Ecclesia. xxiij.
Quasi mirra electa dedit suauitatem
odoris. Sicut enim mirra expellit ser
pētes sic odor ille fugabat demōes et om
nes infirmitates. C. Secūdo fuit res in
solita. Et hoc ratio qualitatis. Nulli. n.
odor materialis similis videbatur. Quia
nimis celestis p̄gmetarius nō de mate
ria terrenor aromatū. sed de plenitudine
celestiū charismatū ipm p̄fecerat. Ecclē.
xxxvij. Unguentarius faciet vnguenta
suauitatis etc. C. Tertio fuit res inspera
ta. Et hoc ratio quantitatis. Vicebat. n.
oēs alios odores. Lan. iij. Odor vngue
tor tuorum sup omnia aromata. Quar
to fuit res p̄tra solitū cursū nature effe
cta. Et hoc ratio originis. Est nāq̄ p̄tra
cursū nature vt de ossibus fetidis. vñ
p̄sueuit emanare feror rātus exeat odor.
Ecclē. xlix. Ossa ipsius vilitata sūt a deo
s. p̄ tam miri odoris infusionē. vñ de seq
tur. Et post mortē p̄phetauerūt nō q̄dez
verbis sed miraculis. nō lingua sed sua
uis odoris fragrantia nō voce sed sp̄ritu
et virtute.

C. Sermo. clvi. C. De trāslatōe eius dez
sermo. ij.

Ennoch placuit dō et trāslatū
est in paradisu terre
strem significat trāslatio Beati Domi
nici hodie facta in ecclesia militanti In
verbis aut p̄missis sanctus Dominicus
a quattuor p̄mendat. C. Primo a deo
ta xp̄i imitatio. cum dicit. Ench qui in
terpretat ambulans cum deo. Cōsueuit
autē homo libenter cū alio ambulare et
se sibi associare. aut quando est similis.
aut quando est familiaris. aut quando est

De inuentoe sancte crucis

ppinquus siue *in* *sa*. Innocētia autē
facit hominē xpo simile. ideo xps inno-
centes sibi libēter adiungit. ps. Innocē-
tes et recti adheferunt mihi. Cōtempla-
tio facit hominē deo familiarem. Unde
dicit de moise maximo ptemplatōre dei
Exo. xxxij. Loquebat dominus ad moi-
sen facie ad faciem sicut loqui solet hō
ad amicū suum. Castitas autē facit homi-
nem deo ppinquū et affīnē. Sap. xv. In
corruptio pxiū deo facit. Recte autē
xps ambulauit cum beato Dominico. et
beatus Dominicus cū eo. Tum qz fuit si-
bi similis seruādo innocentia baptisma-
lem. Tum qz fuit sibi familiaris p contē-
platōem celestem. Tum qz fuit sibi ppin-
quus et affīnis p pudicitia virginalem.
ps. Ego autē in innocentia mea ingressus
sum. hoc quo ad innocentia baptismale
Pes meus stetit in directo. hoc quo ad
virginale pudicitiam. Pes. i. affectus autē
me tunc in directo stat. quādo ad nulla
imunda dilabit. sed semp mundus. et ca-
stus seruaf. In ecclesijs benedicat te do-
mine. hoc quo ad ptemplatōem eternā.
C Secundo cōmendat a diuina appo-
batōe cum dicit. placuit deo. Inter cere-
ras autē virtutes que deo placent est mi-
sericordia iuxta illud Matthe. ix. Mis-
ericordia volo et nō sacrificiū. Beat⁹ Do-
minicus misericordia habuit tpalem et
spiritualem. Temporale quidem quia li-
bros suos vendidit et pauperibus dedit
p redemptōem captiui seipm vendere vo-
luit. Si ergo fuit tante charitatis. pieta-
tis. et liberalitatis in mundo. multo forti-
us nūc est in celo. cū hic charitatis igni-
culus et ibi caminus. Isai. xxx. Dicit do-
minus cū ignis in syon. et caminus
in iherusalem. C Hic stilla pietatis. Ibi
flumen. ps. Fluminis impetus lertificat
ciuitatem dei. Hic fragmentū liberalita-
tis. Ibi cumulus. Luce. vi. Aensuram
bonam et confertā etc. C Habuit etiā mi-
sericordia spirituale in quersione pec-
catorū p sollicitā et feruentē predicatio-
nem. C Noluit enim exercere officium
mundanū. sed in hoc exercuit officium
apostolicū. i. Lorin. i. Non misit me do-
minus baptizare. sed euangelizare. Offi-
cium angelicū. Luc. ij. Ecce euangelizo

vobis gaudium magnū. C Officium di-
uinū. Unde dixit Christus Luce. iij.
Alijs ciuitatibus euangelizare me oportet
regnū dei. quia ideo missus sū. C Ter-
tio cōmendat a felici translatione. cum
dicit. Et translatus est in paradysus. Su-
it Dominicus tripliciter translatus an-
te mortem. in morte. et post mortem. Pri-
ma translatio est quantū ad corpus et spi-
ritum. Secunda est quantū ad spiritus.
Tertia quantū ad corpus pprium. Pri-
ma fuit de loco periculoso ad locum se-
curū. Secunda translatio fuit de loco la-
boroso ad locum quietū. Tertia de loco
despecto ad locum honorificū. C Prima
quidē translatio est quantū ad corpus
et spiritus. s. quādo de mundo translatus
est ad claustrū relinquēs mundus. et cor-
pore per habitatōem. et mente per amor-
ez. Sapientie. iij. Placens deo factus
discretus et viuens inter peccatores trans-
latus est. C Secunda translatio est quan-
tum ad spiritū. s. de mundo ad celum.
Col. i. Erripuit nos de potestate tenebra-
rum. et transfuit in regnū filij dilectiōis
sue. C Tertia est quantū ad corpus pro-
prium de loco. s. despecto ad locum ho-
norificum. De quo pōt exponi quod di-
cit Bene. vltimo. Deus visitabit vos. al-
portate ossa mea vobiscum de loco isto.
C Primam visitatōem seu translatōem
fecit spiritus sanctus qui sibi inspirauit
vt mundū relinqueret et religionem in-
traret. Sapientie. iij. Properauit illum
educere de medio iniquitatu. C Secun-
dam fecit angelus. imo pater et filius. vt
p3m apparitōe scale. C Tertiam fecit fi-
delius cetus. Unde pōt exponi illud qd
dicit. y. Paral. v. Lum venissent cuncti
seniores israel portauerunt leuite arca
et intulerunt eam in tabernaculū. Et dī-
cit qz translatus est in paradysum. Nam
prima translatio facta est in paradysum
religionis. Bene. ij. Tulit deus homines
idest beatum Dominicū. et posuit euz in
paradysum voluptatis. i. religionis vt
operaret et custodiret illum. Religiosus
enim vir v3 contemplatōni insistere. per
bona opera se exercere et suum ordinem
custodire. C Secunda facta est in para-
disum ecclesie triumphantis. Apoca. ij.

Tunc
est in pa-
tio facti
tantis
nem et g
Bratia
nibus
C Qu
pmend
daret g
tum tra
nis de
uerbi. v
Inqual
sū eccle
merito
narran
tus est i
dat sap
innoua
signa et
C Seri
E
magnu
positū
centis.
tuor dī
fuit occ
ecce od
ecce. eu
tuor au
res lu
festat li
xxij. L
ui hab
uer. vi.
in sinu
pōt. 25
supra n
his odo
di nō p
vi. i. m
stella n
dus. n.
brosira
rū. Cōi
Et iste
cundū

Vincenti dabo edere de ligno vite quod est in paradiso dei mei. Tertia translatio facta est in paradysum ecclesie militantis ubi dat misericordia ad remissionem et gratia ad iustificationem. Eccle. xl. Brattia dei sicut paradysus in benedictionibus et misericordia in secula permanet. Quarto et ultimo Beatus Dominicus commendat a finali intentione cum dicitur Uderet gentibus sapientiam. Nam in quantum translatus est in paradysum religiosus dedit sapiam suis doctrinis. Proverbi. v. Deriventur fontes tui foras etc. In quantum vero translatus est in paradysum ecclesie triumphantis dat sapiam suis meritis. Eccle. xliij. Sapiam sanctorum narrant populi etc. Et in quantum translatus est in paradysum ecclesie militantis dat sapiam suis miraculis que quotidie innovant et fiunt. Eccle. xxxvi. Innoua signa et inueta mirabilia.

Sermo. clvij. De eius translatione. f. iij. **O** odor filij mei sicut odor agri pleni cui benedixit dominus. Bene. xxvij. Nota in translatione beati Dominici magnus odor emanauit. Ideo verbum posuit de ipso potest exponi ut sit verbum dicentis. Ecce odor filij mei etc. Ubi quatuor dicunt de ipso odore. Primo quod non fuit occultus sed manifestus cum dicitur ecce odor. Nam hec dictio seu aduerbiu eccle. euidentia dicit seu importat. Quatuor autem sunt que occultari non possunt. Res luminosa. Ephe. v. Omne quod manifestat lumen est. Res vaporosa. Ecclesia. xliij. Quasi libanus non incensus vaporum habitacionem meam. Res ignita. Proverbi. vi. Nihil quod potest abscondere ignem in sinu suo etc. Res alta et occultari non potest. Matth. v. Non potest abscondi claustrum supra montem posita. His quatuor odore odor sanctitatis sancti Dominici abscondi non potuit. Primo quod fuit luminosus. ut si mundum tenebrosu illuaret. Ecc. l. quasi stella matutina in medio nebule etc. Secundus. n. pattebat nebulas peccatorum. tenebrositate errorum. et obscuritate ignorantiarum. Contra primum attulit statum lucide vite. Et iste est radius stelle matutine. Contra secundum attulit radium plene doctrine. et

iste est radius lune plene lucentis in nocte. Contra tertium attulit radium sapientie et iste est radius solis lucentis in die. Secundo fuit vaporosus ut mundum fetidum odore rectificaret. quod ei caro vaporauit odorem virginitatis qua instar lili canduit per. Iustus germinabit sicut lili. Et cor vaporauit odore charitatis qua instar rose rubuit. Eccle. xliij. Quasi plantatio rose in herico. id est in ecclesia militanti. Et opus vaporauit odore scitatis que instar thuris deo placuit. Can. iij. Odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris. et obui vaporauit odore vitatis que instar balsami redoluit. Eccle. xliij. Quasi balsamum non mixtum odor meus. Et fama vaporauit odore celebritatis que instar odoris vince bonorum fecit et malos ac serpentes et hereticos effugauit. Can. ij. Vinee florentes odore dederrunt. Tercio fuit ignitus ut mundum frigidum inflammaret. Portauit enim secum tres ignes. scilicet ignita verba. Ecc. xlvij. Verbum illud quasi facula ardebat. Ignita exempla. Job. xxvij. Nonne vestimenta tua calida sunt. Et ignita desideria. Eze. i. Scinille quasi aspectus eris cadentis. Quarto fuit altus per similitudinem ut mundum directum erigeret. Id quod fuerat humiliatum infra angelum usque ad exaltatum et usque ad terrorem affectum. Sed beatus Dominicus ostendit remedium per quod homo erigat se usque ad dignitatem angelum. scilicet per votum castitatis usque ad sublimitatem celum per votum obedientie. scilicet non. inobedientia de celo homines expulsi ita obedientia ipsi ad celum redeunt usque ad dominum mundi per votum paupertatis que latissima est et homines mundo diuini facit. i. Cor. viij. Altissima paupertas eorum abundauit etc. Sed de isto odore ostendit quod non fuit purus magnus quod si odor agri plenus impleuit quod mundum celum et tumultum. tal. n. odor mundum impleuit. Odor autem quod druplet carum consuevit. Alibi. n. catur ex crematione. Ecc. l. Quasi thorus ardens in igne. Alibi ex prinitate. Aromata. n. l. tegra redolent modicum fracta multum in pluerit prinita plimum. Alibi ex reuelatione. Balsamum. n. clausum non sentit sed vase apto sentit. io. xij. Bomus impleta est odore vnguenti. Alibi ex agitatione. vii. die aug. pl. mo. exagitatione. et exhalat fetore cenur et fragrat suauitate vnguentum. Istis modis videtur fuisse catus odor beati Dominici. Ipse enim fuit totus igne

De die penthecostes.

diuini amoris cōcrematus. Unde cū to-
ra nocte i ecclesia vestimētis maderatis
pernoctaret. mane inueniebant sicca: ac
si fuissent iuxta fornacē posita. Ipse etiā
torus fuit per maceratōem cōstitutus. vñ
de tres singulis noctibus recipiebat cū
quadā cathena disciplinas. Ipse etiā
toti mundo fuit reuelatus per exempla
vite. et per verba doctrine. per miraculo-
rū operatōem. et per ordinis institutōes.
Ipse. n. in vita actiua et cōtemplatiua su-
it sedule exercitatus. vñ de dñ de eo. No-
cte celi plustras lumina et. et Secundo
iste odor repleuit celum. In celo quidē
est quadruplex ager. Unus est plenus
balsamo sapie. Et iste ager est apostolo-
rū. Sēcūdus est plenus rosis patientie.
Et iste est ager martyriū. Tertius est ple-
nus violis cōtemplatōis eterne. et iste
est ager confessorū. Quartus est plenus
lilyis mūdicie. Et iste est ager virginum.
Beatus igit Dominicus fulget in agro
apostolorū per sapientiā. ideo in euan-
gelio qd de eo legis assimilaf lucē fulgen-
ti. Fulget et in agro martyriū per chari-
tatez ignitā. ideo assimilaf ibidē lucer-
ne ardenti. Fulget in agro cōfessorū per
cōtemplatōem supernā. ideo assimilaf
ibidem etuitati eminētī. Fulget in agro
virginū per mūdiciā. ideo assimilaf ibi-
dem salī cōdienti. et Tertio iste odor im-
pleuit tumultū. nec intruz qz elus corp⁹
fuit alabastrum pleniū vnguento oīum
grattarū. Cant. iij. Odoz vnguentorū
tuorū super omnia aromata. Fuit apo-
theca plena aromatibus omniū virtu-
tū. Cant. v. Bene elus sicut areole aro-
matuz. Fuit hortus plenus floribus bo-
norū operū. Etus dez. iij. Surge aqul-
lo et vent auster perfla hortuz meū et.
et Ultimo dicif de isto odore qz fuit a dī
benedictōe emissus: cum dicif. Qui be-
nedixit domin⁹. Ipse enī vt habet Be-
nek. xli. Fuit a deo benedictus benedi-
ctōe celi desup: ppter gratie et omniū
virtutū infusione: benedictōib⁹ abyssi
lacētis deorsū pp odoris ex tumulto ema-
natōem. bñ fctōibus vbez et vluce. pp
filiū pp agatōem.
C Sermo. clviij. C In die penthe-
costes Sermo pīmus.

Odoz mūdum ^{crea} ^{me de}
us. et spūm rectū inoua i vi-
sceribus meis et. propheta
volens petere grām spūs sancti. et Prio
petit dari sibi quiddā ante eius aduen-
tum scilicet cordis emundatōez cūz dicit.
Cor mūdū crea in me deus. et Petit qd
dā sibi dari i eius aduētū. scilicet cordis ino-
uatōem: cum dicit. Et spūm rectū inoua
in visceribus meis. et Quidā petit si-
bi dari post eius aduētū. scilicet pīmatō
nē. cū subdit. Et spū principalī cōfirma-
me. et Petit igit prio mūdiciā cordis.
Qui. n. vult spūm sanctū recipere debz
cor mūdū habere. Rō huius est: qz spūs
scūs ē colūba celestis. Luce. iij. Descēdit
spūs sanctus sicut colūba in ipsum.
Et hospes honorabilis. Sap. xviij. So-
lem sine lesura boni hospitij prestistit.
Est amicus dulcis. Etus dē. vij. In fin-
tus thesaurus est hominib⁹ quo qui vñ
sunt participes facti sunt amicitie del.
Est balsami liquor suauis. Ecce. xliij.
Quasi balsamū nō mixtuz odor meus.
Quia ergo spūs sanctus est celestis. id
nō habitat in corde luctoso et per pecca-
tum mortale inquinato. sicut nec colū-
ba ponit pedem in luto: qd significatum
ē Ben. vij. Ubi noe columbaz emissit
cum adhuc tota terra paludosa ēet nō
inueniens vbi requiesceret ad arcam ē
reuerfa. et Secūdo qz est hospes hono-
rabilis nō vult habitare in hospitio pulue-
ribus venialū peccatorū asperso. ideo
dicif Greg. Tergat ergo sordes pīu ope-
ris qui deo preparat domum mentis.
et Tertio qz est amicus dulcis: vult ha-
bitare in loco florido. i. ameno per va-
riarū virtutū adornatōem. Unde dīle-
cta inuitat amīcū suūz dicens Cant. i.
Lectulus noster floridus est. et Quarto
quia est balsami liquor suauis. vult re-
poni in vase solido per perseueratiā: et
precioso per charitatē veraz. Ecce. i. qñ
vas auri solidum et. In corde igit luto-
so et inquinato nō habitat: s. fugit. S. a
pietate. i. In malivolā animā nō introibit
sapientiā: neqz habitabit in corpore sub-
dito peccatis. In corpore vero puluere
venialū aspsō pītat: sed nō libenter. qz

quodā
tristat.
scūm. J
bitat di
esse cū
preclof
Joā. x. f
apud e
tit quic
cordis
ignis d
terraz
est son
Surge
habita
neribu
amica
minib
ignis t
depon
quaz a
del ren
hamq:
pīcti
gnana
tem fe
ma in
aquila
Renoi
nar ei
ps. Q
fontes
renou
nēdo
do no
Nūqu
cipite
quia t
bus. r
fiens
flaz p
nerib
verus
nīte v
homi
ri qui
cōfiri
uaf
pīle:
lanci
quā

quodammodo a multitudine ventaliū cō-
tristat. Eph. iij. Nolite cōtristare spūm
scūm. In corde vero puro et florido ha-
bitat delectabilis. Sap. viij. Delitiae mee
esse cū filiis hominū. In corde solido
prectoso et firmo habitat perseveranter.
Joā. xij. Ad euz venimus et mansionē
apud euz faciemus. C. Secūdo ppheta pe-
tit quiddā sibi dari in eius adventu. s.
cordis inouationē. Spūs enī scūs est
ignis dei. Luce. xij. Ignē veni mittere in
terras etc. Et est fons dei. ps. Q: apd re-
est fons vite etc. Est auster dei. Cant. iij.
Surge aquilo et veni auster etc. Fac nos
habitare in foraminibus petre. i. in vul-
neribus christi. Cant. ij. Surge propera
amica mea columba mea; et veni in fora-
minibus petre. Quia spūs sanctus est
ignis dei. renouat homo instar argenti
deponēdo scoriās peccati. Ysa. i. Exco-
quas ad purū scoriā tuaz. Quia ē fons
dei renouat instar aqle et cerui. Aquila
namq; exusta radio solari se in aquam
pūcit et vetustate deponit. Et ceruus pu-
gnans cū serpente hausto veneno i son-
tem se projicit et venenū abijcit. Sic ani-
ma in fonte spūs sancti renouatur sicut
aquila nouā cōuersationē assumēdo. ps.
Renouabīs vt aquile iuuetus tua. Et in-
star cerui venenū abijcēdo peccati.
ps. Quēdamodū desiderat ceruus ad
fontes aquarū etc. Quia est auster dei
renouatur anima instar accipitris depo-
nēdo plumas vetustas victorū in duen-
do nouas plumas virtutū. Job. xxxix.
Nūquid per sapientia tuā plumescit ac-
cipiter alas suas expādens ad austrum.
quia facit animā habitare in foraminibus.
renouat instar serpentis qui tran-
siens per foramē angustū deponit vetu-
stas pelles. Et sic anima habitās in vul-
neribus christi per deuotionē deponit
vetustas cōuersationē. Eph. iij. Depo-
nite vos sūm pristina cōuersationē veterē
hominē. C. Tertio ppheta petit sibi da-
ri quiddā post eius aduentū. s. gratie
cōfirmationē. Spūs enim sanctus pfer-
uat et cōfirmat ad similitudinē aq; pu-
pille. flāme. lucerne. P. Bicit enim spūs
sanctus aqua. Jo. iij. Qui biberit ex aq;
quā ego dabo ei non sitiet in eternum.

que sicut conseruat per decursū. sic spi-
ritus scī gratia per bonorū operū exer-
cium. Ideo monet apostolus. ij. Cor.
vi. Hortamur vos ne in vacuū gratiam
dei recipiatis. P. Secūdo spūs sanctus
ē sicut pupilla que habet hominē diri-
gere et illuminare. ps. Spūs tuus bon⁹
deducet me in terram rectā. sicut ergo
ipsa pupilla cōseruat per palpebre op-
positōem: sic spūs scūs per elemosinā
largitōem. Ecce. xvj. Elemosyna vtrū
quasi sacculus cum ipso: et grām hominis
quasi pupillā cōseruat. P. Tertio spūs
sanctus est sicut flāma siue ignis
qui habet animā inflāmare ad amorē.
qui quidē seruat per appositōem ligno-
rū. sic spūs scūs per feruorē sanctorū de-
sideriorū. Ecce. xvj. Secūdam ligna
silue sic ignis exardescet. P. Quarto ē si-
cut lucerna que illuminat ea que sunt i
demonime. que sicut cōseruat per olei
appositōem: sic grā spūs sancti per de-
uotionē. que quidē per oleū significat
q; facit animā rebus mūdi supernatare
et in celū ascendere iuxta illud Jo. iij.
Et in eo fons aque salientis in vitam
eternam. C. Sermo. clxx. C. De co-
dem sermo secūdus.

Super quē regescet spūs
ritus meus:
nisi super humiles et quietum
et tremētem sermones meos.
Verbū istud intelligitur ysaie. lxvi. sūm
alias trāslatōem. Ubi notat q; sup tria
genera hominū requiescit. C. Primo su-
per humiles. Jaco. iij. Deus supbis re-
sistit humilibus aut dat grām. Hoc signi-
ficatur ē Gen. i. vbi. s. dī. Spūs dñi fere-
batur super aquas. Non. n. fertur super
terraz: q; non requiescit in corde terre;
no. nec super aerē: q; nō requiescit i cor-
de elato. nec super ignē: quia nō requie-
scit in corde igne cōcupiscēte inflāma-
to: sed supra aquas quia regescit in cor-
de mansucto. Ecōtrario: Spūs malign⁹
ferf super terraz: q; data est sibi ad man-
ducandū. Gen. iij. Terram comedēs cū
ctis vīscibus vite sue. q; diabolus terrena
sibi incorporat. Ysa. lxv. Serpenti pul-
uis pants eius super aerē: q; datus ē sibi
ad habitandum. Eph. ij. Super princē

De die penthecostes.

pem potestatis huius aeris: quia diabolus superbos inhabitat. Job. xli. Ipse enim rex est super omnes filios superbie. Super ignem gehene: quia datus est sibi ad comburendum. Matth. xij. Discedite a me male dicti in ignem eternum qui propterea datus est diabolo et angelis eius. Et super ignem concupiscentie: quia datus est sibi ad succendendum. Osee. vii. Oes adulterantes quasi elibanus succensus a coquere. Super aquas autem non confortatur: quia in corde ducit et mansuetudo non commoratur: sed ibi tribulatur. ps. Contristasti capita draconum in aquis ibi submergitur. Exod. xv. Submersi sunt quasi plumbum in aquis vehementibus. C Secundo requiescit super quietis amatorem cum de. Et quietus. Unde apostoli receperunt spiritum sanctum sedentes id est a superfluis curis quiescentes. In huius significacione filii israel non ceperunt manna quando fuerunt in egypto et quando habuerunt farinam egypti: et quando non transferunt mare egypti. nam in egypto non habes neque circa mare egypti. Illi autem sunt in egypto qui sunt in peccato. Et isti non possunt esse in quiete. ysa. xlvij. Non est pax impijs: dicit dominus. Illi etiam retinent farinam egypti qui retinent adhuc delectationem et cogitationes peccati. Et tales non sunt in quiete. Job. xij. Cogitationes mee dissipatae sunt torquentes cor meum. Illi autem non transferunt mare egypti qui adhuc premuntur varijs sollicitudinibus mundi. Tales etiam non sunt in quiete. Joan. xvi. In mundo pressuram habebitis: in me autem pacem. Quicunque vult ut spiritus sanctus super eum requiescat: et quietem habere desiderat. exeat de tenebris et proficiat peccati. abiciat reliquias et occasionem peccati: et deserat anxias curas mundi. C Tertio requiescit super preceptum dei observatores. Ideo sequitur. et tremementem sermones meos. quod autem observatio divinatorum preceptorum disponat ad recipiendum spiritum sanctum. hoc habetur Joan. xij. Si diligitis me sermones meos servate: et ego rogabo patrem et alium paraclitum dabit vobis. Et etiam ibidem. Si quis diligit me sermonem meum servabit. et pater meus diliget eum. et ad eum veniemus: et mansionem apud

eum faciemus. C In talibus enim venit spiritus sanctus inflammando. venit filios eos illuminando. venit pater in amore et cognitione eos conservando. Quotumque vero sunt aliqui humiles: vel quiescentes amatores: vel preceptorum dei conservatores. tamen perfecte spiritus sanctus in eis non requiescit. In peccatoribus enim nullo modo requiescit: quia in eis est pugna continua. In sanctis autem qui sunt in via requiescit sed non perfecte requiescit: sed semiplene. nam in eis est requies semiplena. In beatis autem requiescit et perfecte requiescit: quia in eis est plena requies et perfecta. In huius significacionem Noe emisit columbam. In prima missione cum terra esset adhuc paludosa nullatenus requieuit: sed ad arcam rediit. per quod datur intelligi quod spiritus sanctus non requiescit in peccatoribus qui habent corda imunda et in continua pugna. ysa. lvi. Cor impij quasi mare servens quod quiescere non potest. Et redundat fructus eius in conculcationem et in lutum. In secunda emissione columba requieuit sed non perfecte requieuit: quia requieuit super arbores olivae sed non perfecte requieuit: quia iterum ad arcam rediit. per quod datur intelligi quod spiritus sanctus in cordibus factorum qui sunt in via requiescit propter munditiam. sed non perfecte in eis requiescit: quia adhuc a corpore habent pugnam. Gal. v. Caro concupiscit adversus spiritum: et spiritus adversus carnem. In tertia emissione columba perfecte requieuit: quia ultra ad arcam non rediit. per quod datur intelligi quod spiritus sanctus super eos qui sunt in perfecta requiescit cum in eorum cordibus sit pax plena et requies perfecta. ysa. xxxij. Sedebit populus meus in pulchritudine pacis: in tabernaculis habitabit: et requies opulenta.

C Sermo. clx. C De eodem sermo. liij. **R**epleti sunt omnes spiritu sancto et c. Actus. ij. Perfecta liberalitas in tribus consistit. scilicet quando quis datur multum et multis et preciosa. Deus hodie fuit valde liberalis. quia dedit multum cum dicit. repleti sunt. Dedit multis cum dicit. omnes. C Et dedit donum velle.

et prelo
dit qui d
in abunda
et viri in
guttis se
me fuerit
vij. Glun
vive. Do
erant aci
flumne
sus est n
aqua vi
est mille
ad genu
per aqu
mille to
lire. quo
torrenti
talis na
do. In e
vibus el
amescit
In istu
soli sur
do sunt
dus om
firmant
quado
gredit
rurus. p
usque
extinct
cupisce
scilicet ig
mutati
vehem
quia de
tia. ysa
rens in
In ali
dit in
ad me
supra
cepit q
pleti q
de qua
nam et
nam h
Roma
dibus
in alie

et preclatus est cum deo spiritu sancto. De
 dicit quidam apostolis multum quod eis dedit
 in abundantia spiritum sanctum. Licet enim san-
 cti viri in presenti vita sunt quibusdam
 sunt spiritus sancti aspersi. Apostoli ta-
 men fuerunt fluitant abundantia pleni. Jo-
 vij. Flumina de ventre eius fluerunt aque
 viue. Hoc autem dicebat de spiritu quem
 erant accepturi credentes in eum. De isto
 flumine dei dicitur Ezechiel. xlvij. Me-
 sus est mille cubitos et traduxit me per
 aquas usque ad talos. Rursusque mensus
 est mille et traduxit me per aquam usque
 ad genua. et mensus est mille et duxit me
 per aquam usque ad renes. et mensus est
 mille torrentes quem non potui pertran-
 sire. quoniam intumuerat aque profundi
 torrentis qui non potest transuadari. In
 talis namque est tota corporis suppositio.
 In genibus est deambulatio. In re-
 nibus est fomes et libido. In aquis in-
 flamescentibus est abundantie plenitudo.
 In istud ergo flumen spiritus sancti apo-
 stoli sunt traducti usque ad talos: quan-
 do sunt facti fortes ad sustinendum pon-
 dus omnium passionum etc. ps. Ego con-
 firmavi columnas eius. Usque ad genua
 quando facti sunt magnanimes ad pro-
 gredendum et aggredendum opera vir-
 tutum. ps. Ibunt de virtute in virtutes.
 Usque ad renes: quando debilitatus et
 extinctus est in eis omnis fomes et con-
 cupiscentia. ps. Inflammatum est cor meum
 scilicet igne spiritus sancti. et ideo renes mei
 mutati sunt. Aque vero huius fluminis
 vehementer in apostolis intumuerunt.
 quia datus est eis spiritus in abundan-
 tia. ps. xxx. Spiritus eius sicut tor-
 rens inundans usque ad medium colli.
 In alijs sanctis flumen spiritus sancti ascen-
 dit infra collum. In apostolis autem usque
 ad medium colli. In christo autem usque
 supra collum: quia non ad mensuram re-
 cepit spiritum. Fuerunt autem apostoli re-
 pleri quaduplici mensura spiritus sancti
 de qua dicitur Luce. vi. Mensuram bo-
 nam et confertam. Mensuram quidem bo-
 nam habuerunt in sua iustificacione.
 Roma. v. Charitas dei diffusa est in cor-
 dibus nostris etc. Confertam habuerunt
 in aliorum conversione. Deus enim su-

per illud quod necesse erat eis ad iustifi-
 catorem. contulit et addidit ea que neces-
 saria erant ad aliorum conversionem sci-
 licet eloquentiam verbi. ardorem celi.
 scripturarum intelligentiam. In aduersis
 firmam constantiam. et in miraculis facili-
 ter magnam potentiam. Habuerunt me-
 suram coagitatam in sui confirmatione.
 quia nunquam ab ipsa cadere potuerunt.
 ps. Verbo domini celi firmati sunt etc.
 Et habuerunt mensuram superfluentem in
 doctrinarum abundantia emanacione qua
 totum mundum doctrinis repleuerunt ps.
 Flumen dei repletus est aquis. Ex isto
 flumine deriuati sunt multi riuus. i. do-
 ctorum sententie multe. Ex istis riuus pro-
 cesserunt multa stillicidia. i. modernorum
 doctorum dicta. Unde sequitur. Riuos ei
 inebrians multiplicata genimina eius.
 Secundo liberalitas dei attendit in hoc
 quod dedit multis: in hoc quod dicit. Omnes.
 Si ergo repleti sunt omnes spiritu sancto. er-
 go et peccatores qui non sunt repleti non
 sunt de numero vniuersi. Omnia enim
 entia aut habent esse: aut viuere. aut sen-
 tire aut rationalia: aut intelligere. Pec-
 catores autem non habent esse quia omne esse
 est a forma. Forma vero spiritus esse spiritus
 est charitas. Juxta illud Phil. ij.
 Obseruate eos qui non ambulant sicut
 habetis formam nostram. Quia igitur
 peccatores non habent formam esse spi-
 ritualis. ideo non habent esse spiritua-
 le. Unde dicit de diabolo Job. xviij. Ha-
 bitant in tabernaculis illius socii eius
 qui non est. et Secundo non habent viuere.
 Duo enim sunt signa vite scilicet sensus et
 motus. Ipsi autem non habent sensum dei
 lectionis vel cognitionis diuine: nec mo-
 tum operacionis bone. ps. Oculos habent et
 non videbunt. hoc quo ad sensum diuine
 dilectionis et cognitionis. Duo enim ocu-
 li sunt intellectus et affectus. Pedes
 habent et non ambulabunt. hoc quo ad
 motum bone operacionis. et Tertio non
 habent sentire. Non enim sentiunt di-
 bolicas tentaciones. Ideo autem non sen-
 tiunt quia consentiunt. Ille enim sentit qui
 dissentit. Proverb. xxiij. Verberauerunt
 me et ego non sensi. et Quarto non habet
 rationali quia non viuunt secundum rationem: sed

in sensualitate. Et ideo non sunt rationabiles: sed brutales. ps. Facti sunt sicut equus et mulus quibus non est intellectus. ¶ Quin- to non habent intelligere: quia vera intelligentia est dei timere et a malo recedere. Proverb. xxvij. Ecce timor domini ipse est sapientia: et recedere a malo intelligentia. ¶ Tercio ostendit liberalitas dei quia dedit donum preciosum cum dicitur Spiritus sancto. Ideo autem spiritum sanctum receperunt: quia habuerunt corda pura et charitate unita. et fuerunt receptacula mun- da: sicut cantat ecclesia. Inuenit eos rece- ptacula munda: et tribuit eis charismatum dona. Inuenit eos piores in charitate. Quattuor enim sunt quae de facili se infundunt scilicet aer dum attrahitur: lux dum modo fenestra aperitur: aqua dum modo loca depressa inue- niunt. Et ignis dum modo materia preparata habeat. Et quia spiritus sanctus significatur per aerem: lucem: aquam et ignem. idcirco istar aeris se statim diffundit dum modo attrahitur desu- derio cordis. ps. Os meum aperuit et attra- xi spiritum. Instar lucis dum modo aptus se- nestra voluntatis. Apocal. iij. Ego ito ad ostium et pulso te. Instar aquae dum modo iue- niat cor depressum. i. humile et mansuetum. ps. Qui emittit fontes in quallibus. In- star ignis dum modo iumentis ligna bonorum operum. Ecclesiasticus. xxvij. Sicut ligna silvarum: sic ignis exardescit.

¶ Sermo. clxi. ¶ De eodem sermo. iij.

Rogabo patres et altum paraclytum dabit vobis spiritum veritatis quem non potest mundus accipere. Joa. xlij. Per mundum in hoc loco intelligunt amatores mundi. i. su- perbi: avari et luxuriosi. ¶ Ista est tria pec- cata spiritum sanctum ne recipias impedire: et re- cepto mala remuneratione impendunt: et male remuneratum expellunt. ¶ Primum igitur ne recipias impedire. et hoc ostendit Chrysostomus super Mat. per tria exempla dicens: Si leoni ostendas pratum vires non exstas elus ap- petitus ad comedendum: quia non est natura eius comedere herbas: sed carnes. Si plu- uia cadat super lapidem. lapis quidem a foris balneat sed intus manet siccus. Si vasi ple- no aceto gutta mellis infundatur: mel perditur et acetum non immutabitur. ¶ Per leonem igitur carnes comedentem intelligunt homines car-

nales qui nihil spirituale accipiunt: quia non est natura sua id est consuetudo sua appetere herbas virentes: id est celestes amentia- tes. sed carnes: id est carnales volupta- tes. i. Cor. ij. Animalis homo non percipit ea quae sunt spiritus dei. ¶ Per lapidem intelligunt su- perbi qui habent cor durum. Job. xli. Cor eius in- durabitur sicut lapis. Et ideo pluuia spiritus sancti cor eius deforis tamen attingit. In- quit iterare non potest: quia cor eius durum et clau- sum habet. Et ideo iterum siccus remanet. Et dicere potest illud ps. Alia mea sicut terra sine aqua tibi. ¶ Per acetum intelligitur auarus: qui habet cor plenum aceto. i. amore mu- dano. Jo. si aliquid dulcedo spiritus sancti cor- eius intraverit non potest sentire: quia pre abun- dantia amoris mundani perdit et suffocatur. id dicit Augustinus super illud: Diligite dominum oves sancti eius. Dilige non diligere mundum: ut discas diligere ipsum deum. Auerte ut peritarius. Funde ut implearis. ¶ Secundo ista tria peccata sancto spiritui la recepto mala re- muneratione impendunt. Sicut enim dicit Augustinus in Innocentius tertius in quadam decretali. Tria sunt quae male remunerant ho- mines suos. scilicet in peram: ignis in sinum et serpens in gremio. ¶ Mus in peram est su- perbia in anima: quae omnia bona spiritualia come- dit et cono dit. Ezech. vi. Non te extollas in cogitatione aie tue velut thaurus: ne for- te elidat virtus tua per superbia: et folia tua comedat: et fructus tuos perdat: et relinquantur velut lignum aridum in heremo. ¶ Ignis in sinu est auaritia in affectu: quae omnia spiri- tualia quae in anima inueniuntur annihilat et consumit. Job. xxi. Ignis est usque ad presumptorem deuorans et omnia eradicans gentimina etc. Iste est ille ignis de quo dicit Proverb. xxx. Ignis. n. nunquam dicit sufficit. ¶ Serpens in gremio est luxuria in affectu: quae ibi venenus diffundit et vitam graue extinguit. Proverb. v. Fauis distillas labia meretricis. Eius deus etc. Ingrederis blandie: sed in nouissimo mordebit ut coluber: et quasi regulus vene- na diffundet. ¶ Tercio ista tria quae vicia sunt spiritum sanctum male remuneratum expel- lunt. Sicut autem colligit ex viciis Salomo- nis et quidam glossa hoc tangit. Tria sunt quae expellunt homines de domo. scilicet fumus: stillicidium et mala uxor. ¶ Per fumum intelligunt su- perbia quae in alium ascendit et cito deficit. ps.

Ascendit fumus etc. Iste fumus superbie
spem scilicet de corde expellit: et ne reuertat
semp resistit. Act. vii. Dura ceruice et icir-
cuncisi cordibus semp vos spui sed resistit
his. Per illud dicitur intelligit ipa avari-
tia: quia illud dicitur hodie in domo ingerat:
sic avaritia varijs sollicitudinibus et diuisi-
onis animas suffocat. Iuxta illud Luce. vii.
Sollicitudinibus suffocant. Tales enim
spem scilicet expellunt. cum tunc dicat. i. Thess. v.
Spem nolite extinguere. Per malam
vixorem intelligit carnalis concupiscentia: que
semp cum ratione litigat. Iuxta illud Gal. v.
Caro concupiscit aduersus spiritum. Existi-
tes spiritum scilicet et filium dei pedibus inmundis
puleat et contumelia debonozant. Heb. x.
Quanto magis putatis deteriora mereri
supplicia quam filium dei contumelauerit. et spiritus
sancus contumelia fecerit. De hac vixore siue
concupiscentia carnalis. Rom. vii. Pruden-
tia carnis mors est. Voluptas enim carnis
tra tenet hominem in delictis quod ad eternas
delicias puenire non desiderat. Unde in
figura huius dicitur. iij. Regum. xij. quod fecit hic
roboam duos vitulos aureos. vnum in dan-
alium in bethel ne populus reuerteret in
hierusalem sed ipso adoraret. Qui vituli
sunt duplex lascivia. scilicet voluptas carnis
et vanitas mundi quas tam clerici quam laici
adorant: et ad celestem hierusalem ire non labo-
rant. Ad hunc vitulum placitum facit dicitur po-
pulus israel in aures piecit. quod quicquid huius
homo peccatorum ad hoc expedit: ut voluptas
vel vanitas impleat. Et sic voluptas car-
nalis spiritum sanctum expellit.

Sermo. clxii. De eodem Sermo. v.

Tenem veni mit-
tere in terras. Et quid volo nisi
ut accendat Luc. xij. De isto
igne spiritus sancti quattuor sunt videnda.
Primo qualis fuerit quantum ad situm.
dicitur: quod venit in situm lingue. Et po-
tissima ratio fuit ut hic ostendat quale idio-
ma sit in celo: quia ibi non sunt nisi verba
ignita et verba amoris. Deus enim tres pro-
phetas fecit. scilicet. prouincia celestis: prouincia
terrestre et prouincia infernalis. Et in quali-
bet prouincia posuit proprium idiomata. Est. n.
idiomata prouincie celestis deum laudare et bene
dicere. ps. Beati qui habitant in domo tua

domine in secula seculorum laudabunt te. Et idio-
ma prouincie terrestris est de terrenis tra-
ctare. Joa. iij. Qui de terra est: de terra lo-
quitur. Sed linguagium prouincie infernalis est
maledicere et blasphemare. ysa. viiij. Cum
eulerit irascet et maledicet regi suo et
deo suo. Cognoscit autem quicquid de quod prouincia
sit idiomata et ex idiomate suo seu loquela
Vnde dictum fuit petro Mat. xvi. Salile-
es. nam et loquela tua manifestum te facit. Luz
igitur quod loquitur verba laudis et edificatio-
nis proximi: signum est quod est de prouincia celestis.
Vnde dicebat dominus Joa-
viij. Quare loquela mea non cognoscitis.
Vnde autem quod loquitur verba terrena: signum est
quod est de prouincia mundi seu terrestris. i. Joa.
iij. Ipsi de mundo sunt: et de mundo loquuntur.
Et mundus eos audit. Vnde vero aliquis
loquitur verba mendacium et blasphemie: tunc
signum est quod est de prouincia infernalis.
Misericordiam inferni: quod illud est proprium idio-
ma demonis infernalis. Joa. viij. Luz lo-
quitur mendacium: ex propriis loquitur. Et
cundo videtur est quod sit iste ignis spiritus
ad virtutem. Huius enim virtutem inclinatum:
quia alta humiliter et cinerat et annihilat.
huius virtutem eleuatum: quia sursum fert et ten-
dit. huius virtutem coadunatum: quia diuisa so-
lidat et adunat. Sic spiritus sanctus huius Diony-
sius in libro de diuisis nominibus. huius virtutem in-
clinatum: quia illos quos replet inclinat in fe-
ritus per sui humilitatem et preceptum. ps. Aurse
res spiritum cor. scilicet. superbie: et deficient. scilicet. a se-
ipsis: et in puluerem suum reuertentur per sui an-
nihilatorem et preceptum. Per secundo huius virtu-
tem eleuatum: quia eleuat eos superius per desi-
derium eternorum. Ezech. iij. Eleuauit me
spiritus inter terram et celum: duxit me in hiero-
salem in visionem dei. Tercio huius virtutem
coadunatum per concordiam et unitatem morum.
Eph. iij. Solliciti seruare unitatem spiritus
in vinculo pacis. Virtus namque ignis in hoc
considerat: quia subternit sibi omnia alia elemē-
ta. scilicet. terram in carbonibus: aerem in flamma.
aquam in balneo calido. Sic et spiritus sanctus
subternit sibi terrenam cupiditatem. Greg.
in homil. Quod spiritus sanctus apostolos in tante
celitudinis culmine crexit. quod alius dixerit:
nisi quod metes terrenorum celos fecit. Ambi-
tiosam vanitatem. ps. Qui emittit fontes in
qualibus. scilicet. gratiam suam prestat humilibus.

Et voluptuosas carnalitates. Gal. v. Spiritu ambulate et desideria carnis non preesteteris. Tercio videndum est qualis iste ignis extinguit. Primum extinguit primo per verbum superbie. Job. i. Vetus veniens a regione deserti percussit quattuor angulos domus. Quattuor enim anguli domus spiritualis sunt fides: spes: charitas et bona operatio. Secundo per lignorum separatorem. id est per spiritum discordie. Sicut enim anima non vitificat membra separata. nec ignis inflammat ligna diuisa: sic nec spiritus sanctus illos inflammat qui sunt diuisi a deo per mortale culpam. Ysa. lix. Iniquitates vestre diuise sunt inter vos et deum vestrum. Vela primo discordia meditare seu per discordiam. Luc. xi. Omne regnum in seipsum diuisum desolabitur. Vel ab ecclesia per excommunicationem sententiam. Mat. xlvij. Si enim ecclesia non audiverit: sit tibi sicut ethnicus et publicanus? Tercio extinguit per aquam luxurie. Eccl. iij. Ignis ardentem extinguit aqua. Cetera namque vitia non omnino extinguunt igniculum cordis quando aliqui ibi remaneant aliquae affectus bone voluntatis. Luxuria autem a deo extinguit quod nihil spirituale in corde relinquit: sed totus homo caro efficitur. Quarto videndum est qualis iste ignis perservat. Et hoc fit per lignorum appositionem. id est bonorum operum multiplicationem. Eccl. xxvij. Secundu ligna silue sic ignis exar desecet. Leui. vi. Ignis in altari meo semper ardebit: quem nutriet sacerdos subiciens ligna per singulos dies. Secundo per cineris asperersionem. id est memorie mortis superinductionem. Job. xvi. Operui cinere carne mea. y. Lxx. iij. Hominis thesaurus istius in vasis fictilibus. Tercio per sufflationem. id est frequenter meditationem. Eccl. xxvij. Si sufflaueris quasi ignis exar debit. Nihilominus et ipse christus sufflat. Joa. xx. Insufflauit et dixit: Accipite spiritum sanctum. Quarto per diligentem ab omni contrario perservationem. id est per malorum societatum vitacionem. Ex mala enim societate homo peruerit in intellectu quantum ad cognoscendum. Proverb. xlvj. Qui cum sapientibus graditur sapiens erit. Stultus stultorum efficitur similis. Inquinat in affectum quantum ad diligendum. Eccl. xij. Qui tetigerit precem ingabitis ab ea. Et

emollescit in affectu. quantum ad operandum. Hier. i. Recedite de medio babilonis ne forte emollescat cor vestrum.

Sermo. clxij. De eodem sermo. vlt.

O excelsus misit ignem in ossibus meis et crudelit me. Thre. i. Hec potest esse verba ecclesie recolitis aduersum spiritum sanctum in apostolos per quos ad fidem est erudita. In quibus verbis quattuor ostendunt. Primo vult missus est: quod de excelsis. In beata quidem trinitate est quadruplex excelsus. Primo est infinite patris. Job. xi. Excelsior quam deus est. et quod facies. Secundo est infinite varietatis. per quod omnia prospicit et cognoscit. ps. Dns prospexit de excelsis sancti sui. Tercium est infinite charitatis. Ysa. vi. Vidi dominum sedentem super solium excelsum et eleuatum. Quartum est infinite bonitatis per quod octo misericordie nos respicit. ps. Excelsus dominus et humilia respicit. De illo quadruplex excelsus iste ignis sancti spiritus in apostolos est missus. In ipsis. n. erat quadruplex defectus. Primus spiritus ad interpretationem: quod timidi erant phetere christi. Sicut per in punctum apostolorum. quod dum mori timebat vitam negavit. Secundo est spiritus ad intellectum: quod multa ignorabat. que tamen ipsos scire expediebat. Joa. xvi. Adhuc habeo vobis multa dicere sed non potestis portare modo. Tercius spiritus ad affectum: quod in amore dei adhuc tepidi et frigidi erant. nec christus eo modo diligebat quo cum diligere debebat. Joa. xij. Si diligeretis me gauderetur vobis quod vado ad patrem. Quartus spiritus ad operationem: quod infirmi erant ad aggredendum opera fortia et virtuosa. quod inuit. Adat. ix. Nemo imitatur promissum patris rudis in vestimentis vetus etc. quod si habebat defectum spiritus ad interpretationem missus est spiritus sanctus de excelsis infinite patris: ut timidos roboraret. quod cum prius timebat tacendo postmodum non timuerunt eum fiducia phetendo. Act. ij. Repleti spiritu sancto loquebantur cum fiducia verbis dei. Qui prius timebat confiteri in una lingua: postmodum sunt phetenti in omnibus linguis. Act. i. Leperunt loqui variis linguis. Et quod prius timebat fragiles mulieres: postmodum non timuerunt principes neque imperatores. Act. v. Obedire magis

oportet deo q̄ hoibus. ¶ Scdo q̄ habebat defectū q̄tuz ad intellectū. missus ē de excelso veritatis insitit: vt isctos edoceret. Ioan. xvi. Cum autē venerit spūs veritatis docebit vos oēm veritatē. s. vitē & doctrine & iustitie. Sap. viij. Sobrietatez enīz & sapiētia docet atqz iustitiaz & veritatē. q̄bus vtilius nihil est in vīta hoibus. sobrietatē quo ad veritatē vite. Et prudētia quo ad veritatē doctrine & iustitiā quo ad veritatez iustitie. ¶ Tertio q̄ habebat defectū quo ad effectiū. missus est de excelso insitit charitatis vt frigidus inflāmaret. Inflāmauit eim cor de eoz. Brego. Sotis apparentibus lin-gula igneis: inuis facta sunt corda inflāmatina. Eoz verba. Brego. In igneis linguis apparuit spūs: q̄ oēs quos repleuerat ardētes pariter & loquētes facti. Et iā corū opa. Job. xxvij. Nōne vestimēta tua calida sunt cū p̄lata fuerit terra austro. ¶ Quarto q̄ ipsi habebant defectū quātuz ad opatū. missus ē de excelso insitit bonitatis: vt eos p̄iceret & p̄sumaret. Nam qui prius faciebāt opa debilita. postmodum aggressi sunt fortia. Aggressi sunt quoddā opus qd ē sup̄a naturā. s. castitatē seruare. Hiero. In carne p̄ter carnē viuere nō humanū s̄z āgelicū ēē puto. Et quoddā opus qd est p̄tra naturā. s. mortē affectare. Act. xxi. Ego nō solus alligari: s̄z & mortē paratus sum p̄ noie dñi iesu. Quoddā quod est contra consuetudinē humanā. s. otuitas contēnere. Act. iij. Argentū & aurū nō est mīhi. Et quoddā qd est p̄tra rōnez. s. deum credere trinū & vnū de vīrgine natū & passum. Ista enīz credere nō potuerūt nisi per spm̄ sanctū. Sap. ix. Sensus autēz tuū qd sciet. nisi tu dederis sapiētiaz & miseris eis spm̄ sanctuz de altissimis: Quoddā qd est sup̄a humanā p̄ditōez scilz nulla ad malū habere p̄mptitudinē. q̄ sicut dī Ben. viij. Sensus & cogitatio humani cordis p̄ona sunt ad malū ab a dolescētia sua. In apostolis autē fuit qd natura ad malū p̄na: sed in bonū p̄firmata. ps. Ego p̄firmavi colūnas eius. ¶ Scdo ostendit quā sit missus: q̄ in specie ignis. cum dī: insitit ignez. de quo catat ecclesia: aduenit ignis. dñi.

nō p̄burens: sed illuminās. nō p̄sumenā sed lucēs. Ex quo habet q̄ ille ignis nō fuit carbo nec flāma: sed lux. Carbo cū est ignis in materia terrestri. Et ideo nō appuit in specie carbonis: q̄ illos quos replet nō facit p̄dicare. p̄pter terrenūz questū s̄z p̄pter celeste p̄mū. i. Cor. ix. Que est enīz merces mea vt euāgelium tē. Nec apparuit in specie flāme: q̄ flāma ē ignis in materia aeris. spūs autē sanctus illos quos replet non facit p̄dicare p̄p̄ fauorē humanū sed p̄p̄ honorez p̄sui nū. Gal. i. Si adhuc hoibus placere xp̄i seruū nō essez. Appuit ergo in specie lucis que ē duplex & purissima. q̄ quos replet p̄dicare facit ex sincera itentōe. s. p̄pter vilitatē p̄ximi & honorez dei. Phil. iij. Nō quero datū sed quero fructū tē. ¶ Tertio querit in quos sit emissus. s. in apostolos cū dī: In omnibus meis. Apo. stoli enīz dicunt ossa: q̄ fuerūt extrinsecuri p̄ passionū tolerationez. Job. xxiij. Solidissimi quasi ere fusi sunt. fuerunt solidi: q̄ minas n̄ tīnebāt. solidiores: q̄ verba p̄tēnebāt. solidissimi: q̄ mortem despiciebāt. Inferius autē fuerūt medullis pleni p̄ deuotionē. Job. xxi. Adedn̄lis ossa illi irrigāt. Adedulla eiz s̄z Rabanū dī ex eo q̄ madescit ossa. Et ē casti de nature & dulcis saporis: quia dū otio spūalis aiam aridā madescit: frigidaz accēdit: & mūdī amaritudinē in celestēz dulcedinē p̄uertit. ¶ Quarto ostendit quare missus est cum dī: Et erudit me. Spūs nāqz sanctus ap̄los erudit. nā in credēdis dedit eis plenā veritatē. vñ dī: Spūs veritatis. Ioan. xiiij. Spiritū veritatis quez mūdus non p̄t accipere In dīligēdis dedit ordinatā charitatez ideo dī: Spiritus charitatis. i. Joā. iij. Deus charitas est tē. In operandis dedit perfectam sanctitatē. Et ideo vocat spūs sanctus. Ioan. xiiij. Paraclyt⁹ autēz spūs tē. In sustinēdis dedit consolations & iocunditatē. Ioan. xv. Cum venerit paraclytus tē.

¶ Sermo. clxiiij. ¶ Eodē die s̄mo. viij.

S quis diligit me sermonē meū s̄nabit tē. Joā. xij. Circa aduētū spūs sc̄i tū

In die ascensionis

supradictis verbis tria ponunt. **Pri-**
mo ipſius ſpūs aduētus ſiue miſſio cuſ
dicitur: Ad cū veniemus. **Secūdo** miſſi cōfir
matto cū dicitur: Et manſione apud eū facie
mus. **Tercio** ipſi miſſi et confirmati ma
niſeſtatio cū dicitur: in principio. Siq̃ diligit
me ſermonē meuz ſeruabit. **Circa** pri
mū notādū q̃ quatuor ſunt q̃ diſponunt
ad ſpūs ſancti aduētū et miſſionē. **Pri**
mū ē deuota oīo cū libenter hō ad illud
hoſpitū vadit ad qd̃ inuitat. Nīſe autē
orōnes ſunt qd̃ inuitatōes. Qd̃ autē nīſa
oīo regrat docet xps Joā. xliij. Rogabo
patrē meū et aliū paraclytū dabit vobis.
Docet totius aploꝝ cet̃ de gbus dicit: Dī
ribus aploꝝ et. Docet ppheta gozando
dixit: Lor mundū et. Docet vniuerſalis
eccleſia q̃ dicit: Veni ſancte ſpūs. **Secūdo**
eſt p̃funda humiliatio. Libēter hō ad il
lud hoſpitū vadit vbi honorari ſe cre
dit. Humilitas autē ſpūi ſcō honorē facit
ſuxta illud Eccl. iij. Magna potentia dei
ſolius et ab humilibus honorat. Alq̃ autē
ſpūs ſancti nō ſunt in mōtibz ſupboꝝ
ſz in vallibus humilituz. ps. Qui emittit
fontes in quallibus: iter mediū mōtium
p̃trāſibūt aque. Duo mōtes ſūt due ſpēs
ſupbie. Una que naſcit ex re tpali: et alia
q̃ naſcit ex re ſpūali. In medio iſtoꝝ mō
tū trāſit humilitas q̃ ſemp̃ tenet mediū
nō declinās ad aliquā illaz ſpeciez. Et
in iſto mediō aq̃ trāſcūt grāz. **Tercio**
eſt cordis purificatio. Libēter eiz hō ho
ſpitat in hoſpitio mundo: ſic ſpūs ſcūs
habitat in corde puro. ps. Domū tuam
dñe decet ſanctitudo in lōgitudine dīez
Brego. Tergat ergo ſordes p̃auit op̃is q̃
deo p̃parat domū mētis. Eſt autē mudan
dus iſtellectus ab omni p̃aua cogitatio
ne. Sic etiā affectus ab omni iordinato
amore. Opus exterius a negligētia et tor
pore. Hoc ſignificatū eſt Nēm. xij. Ubi
dicit q̃ mudauerūt populoꝝ portas et
muru. Per populū iſtelligit turba cogi
tationu. per portas p̃ſenſus volūtatis.
per murū bona ſcilz opera que aluz mu
niūt ne ab ipſis ſupet hoſtibus. **Quar**
to eſt mētis tranquilla vocatio. Libēter. n.
homo ad illud hoſpitū diuertit in quo
quieſcē iuente ſe credit. Hinc ē q̃ apoſto
li receperūt ſpm̃ ſanctū ſe dēntico: id eſt a

curis ſecularibus geſcētes. Hinc eſt q̃ ſi
lij iſrael acceperūt mānā in ſolitu dīne. i.
ſpūs ſancti dulcedīne i mētis gete. Hinc
ē q̃ helyas i ſolitu dīne mane et veſpe pa
ne et carnibus paſcebat. veniens autē ad
pplz vix bucellā panis inuenit: q̃ hō in
mētis gete diuinas p̃ſolatōes recipit: in
turbatōe autē fame iuenit. **Secūdo** ſunt
quedā que diſponūt ad ipſius ſpūs ſan
cti p̃firmatōes cum dicitur: Et māſione apud
eū faciemus. Et iſta ſunt quatuor. **Pri**
mū eſt meditatio mortis. Sicut enī mā
terialis ignis p̃ſeruaf ſub cinere: ſic ſpi
ritus ſanctus ſub mortis meditatione.
Memoria enī mortis grāi p̃ſeruaf: q̃
facit humilē aīum. Eccl. x. Quid ſupbis
terra et cinis. Vitat caſuz. Et iſdem. vij.
In omnibus op̃ibus tuis memorare no
niſſima tua et in eternū nō peccabis. Dat
p̃fectum. Brego. valde ſe ſollicitat ſ bo
no opere: qui ſemper cogitat d̃ extremo
fine. **Secūdo** eſt mortificatio carnis.
Larnes enī conſeruātur ex ſalis appo
ſitōe. Sic ſpūs ſanctus ex carnis mortifi
catōe. Matthei. ix. Omnis vīctima ſale
ſaliet. Aque ſtantes ſm̃ Elmbroz. putre
ſcunt. ſed per diuerſos lapides curren
tes in ſuo vīgore perſiſtūt. Sic aīa ſtans
in oculo putreſcit cito ex peccato. ſz quā
do inter diuerſos lapides vīgillat et te
lunioꝝ frangitur. in gratia p̃ſeruatur.
Et ſm̃ Elugu. in libro de ciuitate dei. Eſt
quidā fons qui in die frigefcit. in nocte
caleſcit. q̃ ignis ſpūs ſancti in p̃ſperita
te extinguit. et in aſperitate penitēte
cōſeruaf. **Tercio** eſt diuini timoris
p̃ſtitia. Sicut enī domus ſtare nō pōt ſi
nō habz ſtabile fundamētū et forte rectū
ſic nec aīma ſi nō habz timorez. q̃ rior
ſit fundamētum dicit Eccl. xxvij. Si non
in timore dñi iſtanter tenueris te. cito
ſubuerretur domus tua. Et q̃ ſit rectus
Eluſdez. xxv. Timor dñi ſuper omnia ſe
ſuppoſuit. **Quartum** eſt cuſtodia ex
terioris hominis. ſicut enī vas p̃ſenuz
balsamo apertuz relictum cito effu
tur. ſic balsamuz gratie dei in eua effu
ſum eſt. et in adam per omnes quinq̃
ſenſus. i. viſuz auditū. guſtum: odorā
tum et tactuz. Eccl. xx. B̃ſe fatuorū effu
dentur. **Tercio** ſunt quedā que faciūt

ad spūs sel missi & cōfirmati cōfessionē. Et illa sūt quattuor. Spūs eis scūs cōfessus ē in quadruplici signo. s. nubis. colūbe. statu & ignis. p que dāc intelligit q qua- tuor sunt signa per que qd pōt agnosce- re se hēre spū scū. P̄mū signū ē abū dātā lachrymar. Et iō apparuit in spe- cie nubis sup christū trāfiguratus. ps. Flauit spūs elius & fluent aque. Bene. i. Spūs dñi ferebat super aquas scilz la- chrymarū. P̄ Secūdū ē dimissio intu- riāz. Et iō apparuit in specie colūbe que felle caret. & iō Sap. vii. vocat spūs scūs suauis. benignus & humanus. qd facit homines suauis i corde. benignos in sermone. & humanos in oī p̄uersatōe. P̄ Tertiū ē p̄emptus tēpōaliū. & iō ap- paruit in specie flatus. qd oīa t̄pāla fa- cit p̄emere tanq̄ flātū vaporē & fumū. Et iō legis de sampsonē qd cū spūs dñi in euz irrūit. leonēz interfecit. phlīstēos superauit. vincula dirupit. Per leo- nem intelligit superbia. Per phlīstēos qui interpretant cadētes intelligit vlti- litie siue ipa auaricia. qd sicut dī Pro- uer. xi. Qui p̄didit in diuitijs conuet. s. per vincula intelligit ipa carnalis p̄cu- piscētia. supra illud Ecclē. vii. Vincula enīz sunt manus illius. P̄ Quartū ē desi- deriū supernorū. Et iō apparuit i specie ignis qui semp habet sursum ferri Ecclē. vii. Eleuauit me spūs in terrā & celum. Ubicūqz ergo est fumus aromaticus san- cti desiderij signū est qd ibi sit ignis spūs sancti. Gregorius. Qui mēte integra do- minū desiderat p̄fecto tā h̄z que z amat.

Sermo. clxv. De scā trinitate ser. i.
Altitudo diuitiaz sa-
 crētie & sci-
 entie dei. Roma. xi. Festū scē
 trinitatis qdam celebrant in
 bñica que est octaua penthecostes que ē
 p̄ncipiū dominicaz ad innuendū qd
 deus est p̄ma cā oīum. S. alij celebrāt
 illud festū in vltima dominica ad innu-
 endū qd deus est finis oīum. Alij nūquā
 celebrant p̄tenti illa lau de p̄tina trinit-
 tate qua dī. Illa p̄t i filio & c. ut oīda-
 tur qd ē gubernatrix & p̄seruatrix oīum.
 Ap̄lus igit h̄z rap̄t fuerit vsqz ad tertiū
 celū. tñ n̄ ē ausus mīsteriū trinitatis cu-

riose inuestigare. S. in vba admīratōis
 & laudis p̄p̄s dicit. O altitudo dñi-
 taz In qbus v̄bis trīa pōnt. C̄ P̄mo
 qd ipa beata trinitas nō ē curiose inuesti-
 ganda cum dicit. O altitudo dñi-
 sapie & scientie dei & c. Curiose. n. hoc in-
 uestigare vanū ē ac piculosū & p̄fusio-
 ne dignū. C̄ Vmū quidē esset qd intēti
 suū p̄sequi nō posset. Ecclē. iij. Altiora
 te ne quērieris. & fortiora te ne scrutatus
 fueris & c. C̄ Vmū legis qd eo tpe quo bea-
 tus Aug. libros de trinitate faciebat.
 quendā puerulū in litore maris inuenit
 qd cū quodā cocleari argēteo aquā maris
 in quā dā puā foueā refundebat dice-
 se velle totū mare in illā foueā refūdere.
 Cui Aug. p̄uocatus est. Quōd hoc pos-
 set fieri cū mare sit magnū & coclear mo-
 dīcū ac fouea puā. Et ille. Facilius ē mī-
 hi hoc agere q̄ tibi id qd cogitas adim-
 plere. Logītas. n. in libro tuo mīsteriū
 trinitatis p̄prehēdere cū liber tu sit par-
 ua fouea ad recipiēdū ingentū tuū mo-
 dicū coclear ad inquirēdū & trinitas ip-
 sa inensū pelagus ad exhauriēdū. Sta-
 timqz puer dīspulit. C̄ Scdō h̄ esset picu-
 losum qd ex nīfīta imēitate lūis posset i-
 currere cecitatē erroris. Prouerbi. xv.
 Sicut qui mel multū comedit nō ē ei bo-
 nū. sic qui p̄scrutator ē maiestatis oppil-
 met gloria. Aug. in libro de trinitate vbi
 querit vñtras trinitatis patris & filij &
 spūs sancti nusquā piculosius alicubi er-
 rat. nec laboriosius aliquid querit. nec fru-
 ctuosius aliquid inuenit. vñ legis in apo-
 crip̄tis Esdre. qd cū ip̄s Esdras p̄funda
 dei ingrederet vellet ad seipm̄ reductus est
 ne supra se nimis eleuaret angelo sibi dī-
 cente. Si vales flāmā ignis pondera fla-
 tū ventī mēsurā. dice p̄terita reuoca. q̄si
 dicat. Si hec que infīma sunt nō vales
 p̄prehēdere. quōd hec que dñi sunt va-
 lebis attingere. C̄ Tertiū hoc ē cōfusi-
 sione dñi. Dixit. n. rabi moyses qd tu
 multuose dixerūt qd quicūqz ingentū su-
 um ponit circa quattuor recipiet p̄fusio-
 nē. Qñ. s. vult scire qd ē in sūmo quādo
 vult scire qd ē in imo. qd fuit p̄uio. & qd
 erit vltio. sūmū & p̄mū vocat deū igitū
 ē p̄ncipiū oīuz. innū & vltimū vocat spūs
 inḡmū est finis oīum. Quantum enim

De sancta trinitate.

ad ista deus est inuestigabilis. ysa. vi. Beatus
de seraphim quod duabus alis velabat faciem
eius. Et duabus velabat pedes eius. Ue-
lant igitur caput et pedes: quia deus purus est
principium et finis et nobis inuestigabilis.
Media autem non sunt velata: quia ea que sunt
a principio in finem. id est. diuini effectus no-
bis cognita sunt. C. Secundo ponit apostolus
quod ipsa beata trinitas fideliter credenda. cum
dicit: Quia ex ipso et per ipsum et cum
et trinitatem personarum. cum dicit: Quia ex ipso
et. Et trinitatem entium. cum dicit: Ipsi gloria
in secula. Ista enim fides nostra adiun-
gi potest scripturarum testimoniis. creatura-
rum vestigiis. et ostentis miraculis. Potest autem
hoc ostendi per auctoritatem diuinam: ange-
licam: humanam. De diuina dei. Gen. i.
Faciamus hominem ad imaginem et similitu-
dinem nostram. quod ergo dicit: Faciamus et no-
strarum personarum pluralitatem respicit. quod ve-
ro in singulari numero dicit similitudinem
et imaginem: substantie respicit unitatem.
De hoc etiam ostendit per auctoritatem ange-
licam. quia angeli quotidie exclamant et vi-
cunt: Sanctus sanctus sanctus dominus deus
exercituum et. quod ter dicit sanctus. pertinet ad
trinitatem personarum: quod semel dicit dominus de-
us. ad unitatem entium. De hoc et ostendit
per auctoritatem humanam. scilicet. prophetarum. ps.
Benedicat nos deus deus noster et. Apostoli
eam. i. Ioa. v. Tres sunt qui testimonium
dant in celo: pater. verbum. et spiritus sanctus. Et
hi tres unum sunt. Et per auctoritatem euangelii
eam. Mat. vi. Baptizantes in nomine patris: et
filii: et spiritus sancti. De secundo adiunxit ipsa fi-
des nostra qua credimus deum esse trinum et
unum ex creaturarum vestigiis. Et istud ve-
ligium inuenit in creaturis superioribus:
sicut in sole in quo sim beatum Augustinum. tria
considerant. scilicet. quod est. quod lucet. et quod calet. id est.
substantia solis. radius. et calor. Radius
de sole nascitur: quia filius de patre generatur
Calor autem ab utroque puenit: quia spiritus sanctus
etius ab utroque procedit. Substantia vero
solis a nulla creatura causatur. quia pater a
nulla derivatur. In creaturis inferioribus
sicut patet in aqua una est aqua in fonte in
rimo: et stagno. Sed rimus est a fonte. Sta-
gnum ab utroque. fons a nullo. In crea-
turis medijs sic in homine in quo est una anima
in tribus potentijs. de quibus dicit

Aug. Non sufficit solus intellectus: nisi sit
voluntas in amore dei. nec duo sufficiunt:
nisi memoria addatur: quia semper in anima intel-
ligentis maneat deus. De Tertio adiun-
tur ostentis miraculis. quorum unus ponit
Eusebius: quod circa natiuitatem christi tres so-
les in oriente apparuerunt: qui paulatim in
unum solem redacti sunt. Aliud ponit eu-
tropius: quod dum quidam arrianus quemdam
baptizaret. et formam trinitatis puereretur:
mox aqua disparuit. De Tertio ponit sul-
gibertus quod episcopus nanstensi missas celebra-
ti tres gutte clarissime super altare celli-
tus. sunt emissae: que sibi appropinquan-
tes: unam gemam pulcherrimam effecerunt.
qua cum in quadam cruce ubi erat milite ge-
me posuisset: ille tanta eius excellentia non
ferens de cruce prius ceciderunt. De Ter-
tio dicit apostolus quod ipsa beata trinitas et uni-
tas est a nobis glorificanda. cum ait. Ipsi glo-
ria in secula seculorum amen. Debemus ip-
sam glorificare propter debitum: quia propter ipsam
homo est formatus. ysa. xliij. Populum tuum
formavi mihi: et laudem meam narrabit.
Propter meritum. i. Reg. ij. Quicquid hoc
nouitauerit me glorificabo eum. Propter
exemplum: quia ipsam glorificat creatura in sen-
sibilis. ps. Celi enarrant gloriam dei. Irra-
nalis creatura. ysa. xliij. Glorificabit me
bestia agri et draconis. Creatura intelle-
ctualis. Job. xxxvij. Ubi eras quando
me glorificabant astra matutina. Et: ideo
debet istam diuinam trinitatem glo-
rificare creatura rationalis: ut verifice-
tur illud quod dicit Augustinus. Non
cessat nec tacet laudes tuas vniuersa
creatura tua.

C. Sermo. clxvi. De sancta trinitate.
Sermo secundus.

Benedicat nos de-
us deus noster. benedicat nos
deus et. Propheta spiritu sancto
inspiratus miseratus nobis aper-
tius dicit. De Primo quid de eo sit creden-
dum. De Secundo quid ab eo sit peten-
dum. De Tertio qualiter sit ei seruien-
dum. De deo autem est credendum quod
sit trinus. ideo ponitur ibi ter deus. et
quod sit unus. Ideo in singulari ponitur
benedicat. Et licet istud sit su-

pia nos: in creaturis aliquas eluce-
 fest. Et prout in creaturis vniuersalib.
 igitur inuenimus magnitudinem p quam
 intelligit pias potestas. spēs et pulchritu-
 dine p quas intelligit filij sapientia. de his
 duobus dicit Sap. xij. Magnitudine cum
 speciet et creature cognoscibilis poterit
 eorum creator videri. vtilitate p qua intel-
 ligit spūs sancti bonitas et clemētia. Ben. i.
 Ut sit eis deus cūcta que fecerat et erant
 valde bona. C. Scōdo elucēcit i creatu-
 ris i pteculari sicut i igne: in quo qdē est
 spūs ignis: splēdor: et calor. Splēdor ab
 igne nascit. Calor ab igne et splēdore ge-
 nerat. Un dicit Aug. Splēdor: ē de igne
 et in coeua sunt. Ba eis mibi ignem sine
 splēdore: et credā pīez eē sine filio. T. Ter-
 tio i creatura spūali: sicut i aīa. vñ dicit
 Aug. de trinit. Mēs amor et notitia eius
 tria qdā sunt. Mēs eis nouit se et amat
 se. et cū se cognoscit notitia sua gignit et
 ē parēs sue notitie. tertius ē amor: qd sp
 la. s. mēte et notitia pcedit. cū mēs se co-
 gnoscēs diligit se. Quarta in scēla-
 ribus disciplinis. Un dicit Faustus i li-
 bro de fide catholica. Tres in psonas li-
 teralta studia senserūt. Nūquā eis i ar-
 te grāmattica: nisi primā: scōdo: et tertiam
 psonā suauimus. Etā iuenit vna dictio
 qd ē vnica i voce et triplex i significatiōe:
 vt hec dictio amor: que pōt eē alicui? no-
 mē. ppiū: et ē nomē cōe: et verbū. Quil-
 to i numeris. Un dicit pho: primo celi. c.
 ij. et sublinemus ipm. i. numēz trīnartū
 q. legē nobis: et hūmīlū numerū tenemur
 magnificare dñz creator: remotū a mo-
 dia creaturarū et. Nō autē intelligēdū est
 qd ipi posuerūt numēz ternariū i psonis
 diuinis: qd hoc nō cognouit. Sz vult di-
 cere qd aīg vtebant numero ternario i
 sacrificijs et ordinibus pp quādā numeri
 psecrōez. C. Scōdo ppha ponit qd sit ab
 eo petēdū: qd bñdictio. cū dicit: Bñdicat
 nos deus et. Inuocatio nāqz trīnitatis
 triplicē nobis bñdictionē acqrit. P. Pri-
 ma cōsistit i terrenoz dīpectōe et celestiu
 pēplatōe. Ysa. xl. Quis appēdit tribus
 digitis molē terre. quasi dicat nullus
 nisi deus trīnus i sua potētia: sapientia: et
 misericordia: quasi tribus digitis molē
 terre. i. pōderositatē corpīs: appēdit sur-

suz eleuādū ad ptenēdū terrena et cōtē-
 plādū celestia. Sic igit appēsus et cōtē-
 tus erat bñs Augu. de quo dicit: cum illi
 bñs de trīnitare scribēt: et quedā vidua
 i tribulatōe posita ad eū vadēs spz salu-
 tasset: et ipē nīhil illi mulieri rīdēt ipsa
 tristis abscessit. Sequētis dō die cū eius
 missas audiret facta ē i extasi mentis et
 rapta i celū: ibidē vidit Augustinus fa-
 cie inclinata de trīnitare disputantē. Sa-
 etaqz ē vox ad eā dīcēs: Cū ad Augusti-
 nū iussit: tūc de trīnitatis glia attētū
 me disputabat. Et id qd ibi fueris nō ad-
 uertit. P. Scōdo pphit i tētationū et oīz
 demonū effugatiōe. Hoc significatur est.
 Exo. v. Be? hebreoz vo cauit nos vt ca-
 mus viā triū dīcē i solitudine. i. vt p fidē
 trīnitatis ei i hac vita i qua pegrini su-
 mus seruamus: ne forte accidar nobis
 pestis. i. tētatio qd ē a carne: aut gladi? qd
 ē tētatio ab hoste. Istud ē notat i quo-
 dā fideli notario apud cōstātinopoliz. d.
 quo legit qd cū magnus cū dux illz ad quē
 dā locū vbi congregata fuit multitudo
 demonū. vñ sedēs i throno interrogauit
 Si seruus tuus erat. Et ille se signas dī-
 xit: Ego suz seruus scē trīnitatis. Et sta-
 tīm oēs dispuerūt. Tertia pphit i ad-
 uersitatū pphidē. Nā sicut refert Joā.
 bñm. Cū apud cōstātinopoliz grauis pe-
 stis eēt de medio ppli qdā puer i celuz
 raptus caricū scē trīnitatis. s. scē deus
 scē fortis: scē et misericors saluator: mise-
 rere nobis. ab āgelis ē edoctus. qd cū re-
 diēs decātaſset mox oīs turbatio cessa-
 uit. C. Tertio ppha ponit quasi scē trī-
 nitati ē seruēdū: qd cū timore: cū dicit:
 Et metuāt eum oēs fines terre. Circa qd
 sciēdū qd qdā sunt sub terra. sicut demo-
 nes et danati i agō penaz positi. Job. xx
 vi. Ecce glgātes genuit sub aqz. Isti san-
 ctā trīnitatē et si timore metuūt: nō odiūt
 et blasphemāt. ps. Supbia eoz qd te ode-
 rūt ascēdit semp. P. Alij sunt sup terrā:
 sicut sunt āgeli et bñi. ps. Credo vidē bo-
 na vñ in terra viuētū. Et isti scēz trī-
 nitatē amore scō metuūt et reuerent: ac
 laudāt quotidie dicētes: ysa. vi. Scūs:
 scūs: sanctus: dñs deus exercitū. C. Un
 legitur qd cum quidam vir sanctus: cum
 alijs pīl lentibus esset in ecclesia. vidit

beatam virginē illuc aduententem et ad
Gloria patri p̄funde inclinante q̄ cū eas
de hoc interrogasset r̄ndit q̄ q̄nq̄q̄ il
le versiculus trinitatis ab ecclesia dicit̄
tota curia celestis sancte trinitati incli
nat et ipsaz reueret. C̄ Alij sunt i medio
terre sicut avari et terrenoz cupiditatibz
de diti. Et isti nō sunt digni gloriam
sancte trinitatis narrare ne dicat eis il
lud ps. Peccatori aut dicit̄ deus. quare
tu enarras iustitias meas et. unde sicut
refert Bonifacius in libro suo quez scri
psit ad comitissim Adaltdā. Cum qdā
archieps simoniacus p̄ testes putaret nō
posset p̄ceptū est ei ut versum trinitatis
diceret. Et cū ille sanctā trinitatez et ma
xime sp̄m sanctū nominare nō posset.
sic deprehensus et p̄fusus est. Alij sunt in
finibus terre sicut viri p̄fecti in q̄b̄ terre
na sumunt. Et isti beatā trinitatē metu
unt timore filiali. Ecclē. i. Plenitudo sa
pientie timor dñi. Et isti semp trinitatez
debent laudare ac dicere. Gloria patri et
filio et sp̄ui sancto. Istum. n. versum san
cte trinitatis Nicēa sinodus edidit. Sz
Hieronymus in fine psalmoz dicendum
ordinauit.

C Sermo. clxvij. C Eodē die sermo. lxxij.
Tres sunt qui testimoniu dāt in celo. s. p̄r ebū
et sp̄us sanctus. Et p̄ tres vni
sunt. i. Jo. v. Sanctus Joānes
euāgelista recubens supra pect̄ dñi et fluē
ta sapie inde hauriens misteriu sc̄e trini
tatis et vnitatis nobis sub breuibz v̄bis
tradidit dicēs. Tres sunt. In q̄bus v̄bis
trīa ostēdit C Primo q̄ in diuinis ē trini
tas p̄sonaz et vnitatis essentie cū dī. Tres
sunt qui testimoniu dāt in celo et. Istaz
aut trinitatē et vnitatē p̄sonaz ostēdit dio
nysius in li. de diuinis noibz p̄ quattuor
exēpla ostēdens q̄ fili⁹ et sp̄us sanctus p̄
cedūt a p̄re sicut duo r̄ui ab vno fonte.
sicut due pullulatōes ab vna radice si
cut duo flores ab vna arbore. et sicut duo
radij ab vno sole. Alii. n. sic. P̄r est fons
vitalis. Fili⁹ aut et sp̄us sc̄us r̄ius deita
tis si ita opz dicere pullulatōes diuine
nature. et sicut flores et sup subālta luia.
Quō aut sunt neqz dicere neqz cogitare
ē possibile. C Procedūt igit̄ p̄mo sicut

duo r̄ui ab vno fonte. P̄r. n. est istar son
tis. Fili⁹ istar r̄ui a fonte p̄cedētis. Spl
ritus sc̄us istar stagni a fōte et r̄iuo p̄ce
dētis et emanātis. C Sc̄do p̄cedūt sicut
due pullulatōes ab vna radice. Al radi
ce qdē p̄cedit tricus. et a radice et trico
educti ram⁹. Sic a p̄r p̄cedit fili⁹. a p̄re
et filio p̄cedit sp̄us sc̄us. C Tercio p̄ce
dūt sicut duo flores ab vna arbore De ar
bore quidē p̄cedit flos. et ex arbore et flo
re nascit̄ fruct⁹. Sic a p̄re p̄cedit fili⁹
et ab vtroqz sp̄us sc̄us. C Quarto p̄ce
dūt sicut duo radij ab vno sole. Al sole q
dē p̄cedit splēdor. Al sole et splēdore p̄
ducit̄ calor. Aug. videm⁹ solē p̄ celū cur
rentē. lucenē. et calētē. Ita igit̄ trīa p̄s
derant in sole. s. curius splēdor et calor.
sic in deitate inuenim⁹ p̄rem currentem
i. potētē oīa opantē. Jo. v. P̄r me⁹ vsqz
mō opat̄ fili⁹ splēdentē. i. splēdorem
sue sapie effundentē. Joā. i. Erat lux et
et. Et sp̄m sanctū calētē. i. corda inflā
mātē. Lu. xij. Ignē vent mittere in terrā
et. C Sc̄do ostēdit Jo. q̄ in diuinis sunt
qdā appropriata. cū dicit̄. q̄ testimoniu
dāt in celo. Sc̄dm aut̄ glosam xp̄us hūit
triplex testimoniu q̄ sit celestis. C Pri
mū ē a p̄re cū dicit̄. Hic ē fili⁹ meus dile
ctus. C Sc̄da aut a seipso q̄n fuit transi
guratus. C Terciu a sp̄ui sancto q̄n i sp̄e
colūbe sup eū appuit. Et q̄nta iste opa
tōes fuerūt cōes. in finibz Aug. illius
vocis alatio attribuit̄ p̄r trāfiguratio
filio. et colūbe formatio sp̄ui sancto. Po
nunt aut̄ sancti et alia appropriata diu
nis p̄sonis quoz Aug. in li. de trinitate
trīa ponit dicēs. In p̄re vnitatis. in filio
equalitatis. in sp̄ui sancto vnitatis eq̄litas
risqz p̄nexio. In alio quoqz loco appro
priat̄ p̄r potētia. filio sapiam. et sp̄ui sa
cro bonitatē. Hilari⁹ dō in li. de trinitate
alia tria ponit dicens. Eternitas ē i p̄re
sp̄s in imagnē. vsus in muer e. Ex hīs
ergo p̄z q̄ p̄r attribuit̄ potētia vnitatis et
eternitas. filio sapia. eq̄litas sp̄e sue
pulchritudo. Sp̄ui sc̄o bonitas nex⁹ et
vsus. Hoz aut̄ ratioz breuiter videamus
p̄r nāqz ē fontale principiu. et attribuit̄
potētia q̄ in se includit ratioz principij.
Est et principiu n̄ est de principio. iō sibi
attribuit̄ vnitatis q̄ sicut principiu sine

dicta sua non impleret. Ex hoc enim verbo improprie dicitur magus Paulo quia admodum refert Dionysius in libro de divinis nominibus. Dicebat. n. si omni potens est quomodo dicit aliquis non posse a nostro theologo. Et respondet ipse Dionysius. Et enim suspensus negatio casus est a veritate. veritas autem est existens. a veritate autem casus. ab existente autem cadere non potest deus. C Secundo sapientia attribuitur filio. et quia pater et etiam spiritus sanctus eandem habent sapientiam tamen ne ex eo quod dicitur filius ab imperitis minus sapientia credetur. ideo sibi attribuitur sapientia. quia autem sit summe sapiens. tamen sciret se a nobis decipere permittit. Et hoc in venditione. emptio. permutatione. et divisione. C In venditione enim quod vendendo nobis regnum celorum dimittit se decipit infra dimidium iusti precij. vendidit enim ipse apostolus per pretibus et parva navicula. Matthei. iij. zacheo per dimidia rerum suarum substantia. Luce. xix. Unde pro duobus minutis. Et quibusdam per calice aque frigide ut habet Matthei. x. Quibusdam etiam per sola bona voluntate. Hieronymus. Que offeruntur non sunt pondere. sed offerentium voluntate pensant. Augustinus. Regnum celorum tantum valet quantum habes. nihil vilius cum emis. nihil carius cum possides. C Secundo dimittit se decipit in emptio quia vilita nostra caro pretio emittit. Nam corpus nostrum emittit pretio sui sanguinis. i. Cor. vi. Empti estis pretio magno. Animam nostram emittit pretio ne anime sue. i. Joa. iij. Ille per nobis animam suam posuit. Res emittit ad centuplum ut habet Matthei. xix. Penitentiam nostram emittit per regnum celorum. Matthei. iij. Penitentia agite. appropinquabit enim regnum celorum. C Tertio permittit se decipit in permutatione quia aux sue gratie commutat in lutum nostre culpe. C Quarto permittit se decipit in divisione. Homo enim quandoque corpus suum cum deo et diabolo dividit et dat diabolo iuventutem. et dat deo senectutem. Et tamen deus accipit ab homine quicquid habere potest Bene. iij. Nonne si recte offeras et non recte divides. peccasti. C Tales enim recte offerunt quando deo senectutem suam tri-

buit. Sed non recte dividunt quod deo dant etatem victorie. et dant diabolo meliores. C Tertio bonitas et misericordia attribuitur spiritui sancto. Et quia pater et filius habeant eandem misericordiam. tamen quia spiritus dicitur quandoque spiritualitatem ne hoc de spiritu sancto ab imperitis creditur. et bonitas et misericordia attribuitur. et ipsa eius misericordia est tanta quod ubique invenit. C Nam in celo est misericordia saluans. ps. Domine in celo misericordia tua. In mundo misericordia largienter expectans. Isa. xxx. Expectat vos dominus ut misereatur vestri. C In purgatorio est misericordia liberalis. Ecclesia. li. Liberasti me a pressura flammæ que circumdedit me. Et ibidem. Liberasti me multitudinem misericordie nostris tui. In inferno est misericordia mitigans quia ibi peccatores puniunt citra condignum. ps. Nunquam in eternum obliuiscet misereri deus. aut peribit ira sua misericordias suas. Tanta autem est eius misericordia et bonitas quod non videtur posse ea que repugnant sue bonitati ut salvandum damnare Unde dixit angelus qui personam dei gerebat loth viro iusto. ut habet Gene. xix. Non potero facere quicquam donec egrediaris illuc. Non videtur posse ea que repugnant sue misericordie sicut peccatores penitentem ad misericordiam non revocare seu recipere. Unde dicit Augustinus. Tardius siquidem videtur deo peccatori ventam tradere quam ipsi peccatori. Sic enim festinat absolovere reus a reatu conscientie sue: quasi plus spiritum crucietur passio misericordie quam spiritum misericordie passio sui. Non est vero ea posse que repugnant sue gratie sicut gratiam inuito auferre. Unde dicit Anselmus. Cum deus velit quod anima habeat rectitudinem voluntatis. si ab ipsa inuita ea auferret. tam vellet ea nolle quam vult eam velle.

C Sermo. clxix. C De sancto barnaba sermo. i.

Ioseph qui cognominatus est barnabas ab apostolia. quod interpretatur est filius consolatio. leuitica capitulum genere cum haberet agrum vendidit illum et attulit precium et posuit ante pedes apostolorum

Act. iij. Quilibet vere penitens et puer
suo quinqz dz hie. C. Dz naqz pñcere i
grām. sperare de venia. satisficere de of
fensa. dolere de culpa. et despiciere terre
na. Ista beatus barnabas a xpo puerfus
pñcere hñit que in sbis pñmissis notatur.
C. Primo naqz pñcit in grā qñ notatur
cū dicit Joseph qñ interpretat auginēti.
Ipe enim augmentū faciebat. qñ de vñtū
te in vñtem semp ibat ps. Ibunt de vir
tute in vñtem. i. Petri. iij. Rescite i grā
et cognitōe domini nī iesu xpi et saluato
ris. Dz autē qñbet iustus pñcere quantū
ad augmenta vñtum et extirpatōem vi
tior. vii di Bene. i. Rescite. i. de vñte in
virtutem pñcite et multiplicamini. i. ē
tutes multas acquirite. et replete terras
i. per bona opera fructificate. et subijcite
eam. i. sensualitatē ratōi supponite. et do
minamini piscibus maris. i. moribus lu
xurie. De qua dñ Prouerbi. v. Sauus dñ
stillans labia meretricis. nouissima autē
illius amara quasi absinthiū. Et volat
libus celi. i. moribus supbie. et vniuersis
animātibz que mouent sup terram. i.
motibus auaritie. C. Secūdo sperauit
de venia. qñ notat cū dñ. Barnabas. i. fi
lius pñsolatōis. Adagna. n. est cōsolatio
peccatorū. qñ sperat de venia saluatoris
ps. Memori esto verbi tui suo tuo. i. quo
mihi spem dedisti. Et tali eim spe aia cō
solat. Unde dicit hec me consolata est i
humilitate mea. Al morte culpe viuifica
tur homo. iō dicit. Eloquū tuū viuifica
uit me. Supbi autē et obstinati peiores ef
ficiunt. iō dicit. Supbi inique agebant
vsquequaqz. Nā quāto deum misericor
diorē sentiunt tanto securius in pecca
tis pñsunt. C. Tertio satisfecit de offen
sa qñ notat cū dñ. Leuites. Nā si aliqui
mancipi autē se mundo. postea tamē tota
liter dedicauit se deo. Dicit autē de leui
tis Deus. penul. ponent thymāma i fer
uore tuo et holocausta sup altare tuum.
Bñdic domine fortitudinē eius et opera
manuū eius suscipe. Per que dñt intelli
gi qñ scūs Barnabas inquantū fuit leui
tes satisfecit deo p deuotam et odoriferā
oratiōē. Ideo dñ. ponent thymāma. Per
carnis mortificatiōem. iō dñ. holocaustus
sup altare tuū. Per fortem aduersorū p

pressionē. iō dñ. Bñdic domine fortitudi
nem eius. Per largam elemosinā largitō
nem. iō dñ. Et opa manuū eius suscipe.
Ipe enim agz vendidit et pñtū ad pedes
apłor posuit. C. Quarto voluit de cul
pa qñ notat cū dñ. Lipatus. qñ interpreta
tur merens. Job. xxx. Merēs incedebā
sine furore pñurgens in turba clamabā.
Verus enim penitēs dz hie dolorem ma
gnū. iō dñ. Merens. Dolore pñtinuum. iō
dñ. Incedebā. Nunquā. n. iste dolor dz fi
niri sed semp augeri. Dolore spontaneū
iō dñ. sine furore pñurgens. Aug. hic sp
dolebat et de dolore gaudebat. Dolorem
vniuersalē. iō dñ. In turba clamabaz. Et
talie dolor dz esse pñfectus. Dz naqz cla
mare isto dolore cordis nō pñra vñū pec
catum s; pñra turbā olum peccatorum.
C. Quinto terrena pñemptit. qñ notatur
cū dñ. Lum hñet agz rē. Isum pñemptū
et noahie debemus. Bene. x. Egredere dñ
terra tua et de cognatōe tua rē. Debēt nā
qz religiosi hñe et pñponere pñemptū ter
rene subē. Et iō dicit. Egredere de terra
tua. Debent hñe pñemptū cognatōis et
patrie. iō dñ. Et de cognatōe tua. Et de
bent hñe religiosi pñemptū domus pñne
et iō subdit et de domo pñris tui. Et debēt
hie pñemptū dilectōis pprie. iō subdit.
Et faciam te crescere in gentē magnā.
Priuatius naqz amor nō extendit ad ali
os sed claudis intra seipm. Dz autēz ha
bere amorem spūalem et diuinū. iō sub
dit. et veni. s. passibus amoris in terram
s. viuētium. quam monstrauero tibi h.
s. per contemplatiōem. sed tandem tibi
dabo eam p veram possessionē.
C. Sermo. clxx. C. Beruasij et Prothasij
martiruz.

Preciosa in conspectu
domini mors
sanctorum eius sicut dicit be
atus Augustinus. Status ho
minis tripliciter consideratur scilicet i
vita. in morte et post mortem. C. Isti au
tem sancti habuerunt Ultram sanctam.
Mortē preciosam Et post mortem tras
lationem gloriosam. C. Eorum autem
sanctitas notatur cum dicitur. Sancto
rū. Sāctenāqz ipsi vixerūt quo ad deū
p deuorā oratiōem. vnde dicit Paulus

De sancto iohāne baptista.

de eis q̄ n̄hil terrenū desiderabāt. Sā-
cre etiāz vixerūt quo ad p̄imos z quo
ad superiores. Un̄ dixit Paulus: Mo-
nita mea sequunt̄ sunt. Quo ad cōles
scz nazariū z celsūz cūz quibz vnant̄
m̄ter habitauerūt. Quo ad inferiores
q̄ pauperes sustentauerūt. Quo ad per-
sequutores q̄ eorū supplicia nō timue-
runt. Quo ad seipsos q̄ carnes suā p̄ de-
cem annos mortificauerūt z sensus su-
os ab exterioribus cohibuerūt. Ideo. n.
serrecluserūt seruātes illud prophete.
Si mei. s. sensus nō fuerint dominati.
Ex hoc enīz animus preseruat̄ a macu-
lis futuris. Ideo dī. Tunc imaculat̄ ero
Al̄ p̄teritis. Ideo subdis. Et enīz dabo
a delicto maximo. Orōnes nāqz sūt deo
placite z meditatōes sunt deo grate. iō
subdis. Et erunt vt cōplaceant eloquia
oris mei. z meditatio cordis mei in con-
spectu tuo semper. C Secūdo habuerūt
mortē p̄fectas. quod p̄z q̄ eorū mors
passioni xp̄i multū similis fuisse videt̄.
Passio nāqz christi fuit acerba. fuit lon-
ga. diuturna. fuit multiplex z diuersa.
fuit vilis z ignominiosa. fuit constans
z firma. Sic z isti sancti habuerūt in sua
passione doloris acerbitates. Unde dī d̄
Beruasio q̄ plūbat̄ celsus fuit. qd̄ erat
genus supplicij valde dolorosus. habue-
runt pene diuturnitates. Unde dī de eo-
dem q̄ rādiū plumbatis celsus fuit: quo
ad usqz sp̄m̄ exalauit. Habuerūt pena-
rū diuersitates. Unde dī de Prothasio:
q̄ p̄mo fuit in eculeo suspēsus. z post
modū capite trūcatus. Habuerūt i sua
passione ignominia z vilitatez. q̄ Ber-
uasio ad instar malefactorū fuit verbe-
ratus. Prothasius vero ad instar latro-
nis in patibulo suspēsus. Habuerūt cō-
stantia z firmitatez. Unde cū tyrānus
prothasius miserū vocaret. r̄ndit. Quis ē
miser ego qui te nō timeo aut tu qui me
timeo p̄baris. C Tercio habuerūt tras-
latōem glorioz. vnde postq̄ dixit. Pre-
ciosa in cōspectu dñi zc. Subiungit. O
dñe: q̄ ego seruus tuus sum zc. Al̄ si dī
cant. O domine nos sumus serui tui z si
hij vitalis martyris tui: z valerie ancille
tue. nō patiaris corpora nostra tam vili-
ter sub terra tacere. eorū ergo transla-

tio fuit glorioza: q̄ eorū corpora fuerūt
miraculose reuelata. q̄ ipsi duo b̄s: z
tertio cum Paulo. sancto Ambrosio ap-
paruerūt sua corpora reuelātes. fuerūt
integra z incorrupta. quia i3 per trecen-
tos annos in terra iacuerūt tamē inte-
gra z recēta sunt reperta. ac si illa die
fuisent tumultata. fuerūt odore mirabi-
li circūfusa q̄ magnus inde odor omni-
bus euauauit. fuerunt miraculorū glo-
ria illustrata. q̄ ibi deus ad eorū hono-
rē miracula multa ostēdit.

C Sermo. clxxi. C De sancto iohāne
baptista Sermo p̄mus. De

Rait homo missus a deo: cui
nomē erat iohānes. hic vēit
in testimoniū vt testimonij
perhiberet de lumine. Iohā. i. p̄ Magnū
est esse nunciū dei. sed maius est habere
gratias dei. z maximū esse testem dei.
Istud triplex p̄sulegiz beatus iohānes
habuit vt. ex p̄missis verbis apparet.
C P̄mo nāqz fuit nūcius dei. Cū dī.
fuit homo missus a deo. Circa quod no-
tandūz q̄ fuit missus quattuor modis.
P̄mo modo fuit missus sicut mittit̄
radius a sole. Sol enīz est ipse christus.
Malach. iij. Vobis timētibz nomen
meūz orietur sol iustitie. Et iste sol habz
tot radios quot habz sanctos. Ecce. xl.
ij. Triplīcter sol exurēs montes radi-
os igneos exsufflans. Montes nāqz sūt
angeli quos iste sol triplīcter exurit. q̄
virtutez purgatiua. illuminatiua. z per-
fectiua eis dedit. Exsufflat radios igne-
os fulgidos. i. sanctos ignitos charita-
te. z fulgidos veritate. Unde vnus ē de
maioribus radijs huius solis fuit ipse
iohānes baptista. z ideo lucifero p̄parat̄.
Job. xxviii. Nunquid p̄duces luciferū
in tpe suo. Alij prophete fuerūt stelle nū-
clantes xp̄i aduētū s̄m̄ d̄ longinq̄. Ille
fuit lucifer nūclans xp̄i aduētū de p̄-
p̄tino. C Secūdo fuit missus a deo: si-
cut scintilla ab igne. Ignis. n. est deus.
Hebreo. xij. Deus noster ignis cōsumēs
est: qui tot scintillas habuit quot sc̄s
emisit. de quibus dī Ezech. i. Scintille
quasi aspectus eris candētis. huius autē
eris maxima scintilla fuit iohānes ba-

distia qui totius igne celi et charitatis ardebat. Ideo assimilatur gladio acuto. Ysaie. xlix. Posuit os meum dominus quasi gladius acutus. Gladius acutus et secat in quantum gladius. et penetrat in quantum acutus: et vulnerat in quantum utrumque. Sic sermo Joannis et secabat vicia cum dicebat Luce. iij. Nemine concutiatis etc. Et penetrabat intima cum dicebat ibidem. Venite vasa vituperantis quis ostenderet vobis fugere a ventura ira. Et vulnerabat cor da cui dicebat ibidem. tam enim securis ad radicem arboris posita est. Tercio fuit missus a deo sicut odor a flore. Slos enim est christus. Cantici. ij. Ego slos capii. qui tot odores emisit quot secula produxit. Et huius floris maximus odor fuit Joannes: qui tanto odore fragrans ut christus de eo dicere possit illud quod legimus. Beati. xxvij. Ecce odor filii mei: sicut odor agri pleni: cui benedixit dominus. Eius enim odor non fuit hori sed agri. quia non fuit clausus sed apertus: quia omnes vicini cognati et qui in morantibus habitabant: isto odore sunt refectiones. hodie etiam non solum christiani sed etiam farraceni eius odore reficiuntur. Et fuit odor agri pleni quia in ipso fuit illius virginis puritatis: et victoria celestis contemplationis. Et rosa rubens passio. Et dicit quod fuit a deo benedictus. Ille ager est benedictus qui multum fructum affert. iuxta illud Debeo. vi. Terra enim sepe super se venientem bibens hymnum etc. accipit benedictionem a domino. sic beatus Joannes fructus centesimi partu lit quia virgo predicator et etiam martyr fuit. Quarto fuit missus a deo sicut legatus a principe. Princeps. n. est christus qui tot habet legatos quot sanctos. Et huiusmodi principis legatus magnus fuit Joannes qui fuit legatus a latere. quia a deo missus fuit immediate. Sicut namque legatus que non misit cupiditas sed charitas: quia fuit missus a deo qui charitas est. que deus non misit pro sua: sed pro aliorum utilitate: quia venit ut testimonium perhiberet de lumine. per quem procurata est homini pax atque tranquillitas: quia venit ut omnes crederent per illum qui non predicabat seipsum sed deum: quia non venit ut lux sed ut testimonium perhiberet

de lumine. Secundo beatus Joannes habuit gratias dei. quod notat cum dicit. Luce. i. nomen erat Joannes. quod interpretatur: in quo est gratia. Tria enim vasa deus creavit que mox gratia sua implevit. scilicet christi: ac maria et Joanne. Christus est sol. maria luna: et Joannes est lucifer. Post solem namque luna est clarior: quia post christum ipsa virgo maria est gloriosior. Et post solem et lunam lucifer est lucidior: quia post christum et maria Joannes est dignior. Tercio Joannes fuit testis dei. quod notat cum dicit. Hic venit in testimonium ut testimonium perhiberet de lumine. Sicut enim dicit Ildo. Testis tripliciter consideratur. scilicet natura ut sit vir. conditio ut sit liber. vita scilicet ut sit iustus. Sic namque beatus Joannes fuit vir. i. virilis et fortis. quoniam fuit arduus ut habet. Matth. x. Fuit liber quia non fuit mollibus vestitus et indutus. sicut sunt illi qui stant et serviunt in curiis regum: quia regem libere arguebat. Fuit iustus et sanctus: quia non tamen fuit propheta sed plus quam propheta. Iste autem propheta testis. monitus perhibuit de christo. scilicet. quantum ad visum de eius maiestate. Joan. i. Et ego vidi et testimonium perhibui: quia hic est filius dei. Quantum vero ad auditum de eius cum patre equalitate. quando audimus hic est filius meus dilectus etc. Quantum vero ad tactum de eius humilitate: quando ipse baptizavit. Quantum ad olfactum de eius odore suavitatis. quando in carcere existens odorem virtutum eius persensit. Quantum ad gustum de eius infinita dulcedine. Esca. n. ei erat mel silvestre. christus namque fuit mel in quantum deus. et silvester in quantum in desertum huius mundi venit. Adhuc igitur premissa intelligendo et exponendo. Beatus Joannes mel silvestre comendebat quia christi incarnati dulcedinem degustabat.

Sermo. clxxij. De eodem sermo. h. **E**rit enim magnus coram domino vinus et sincerus non bibet. etc. Luce. i. Angelus gabriel natiuitatem precursoris annuncians. quoniam preconia de ipso dicit. Primo namque quantum ad ipsum deum fuit valde gratiofus. cum dicit. Erit enim magnus coram

De sancto iohanne baptista.

domino. Noluisset enim esse magnus coram
seipso sed valde se humiliavit quando vo-
ces se esse dixit. Nec voluit esse magnus
coram ipso mundo quia omnia terrena co-
tempnit. nec voluit esse magnus coram ho-
mine aliquo: quia iudeis ipse pro chris-
to suscipere volentibus seipsum non esse
asseruit. Fuit autem magnus coram do-
mino quantum ad quadruplicem dimen-
sionem. Fuit enim alius per celestium contem-
plationem. Unde celos apertos vidit: et
voce patris auditus. spiritum sanctum in
forma columbe conspexit. Fuit profundus
per humilitatem ex qua christum baptiza-
re refugiebat. sanctam et ineffabilem dei
virtutem tangere non audebat: et totum tre-
mebat. Fuit longus per patientiam et lon-
ganimitem: quia se non ingessit: sed longo
tempore in deserto suam dispositionem expe-
cravit. Fuit latus per charitatem per quam
extendebat se ad dexteram quo ad ami-
cos scilicet discipulos quos instruebat. et
ad sinistram. id est ad inimicos: sicut ad he-
rodem quem arguebat. **Secundo** quan-
tum ad corpus suum fuit valde austerus.
Attendit namque eius austeritas quantum
ad cibum et potum: quia locustas et mel silve
strem comedeat. et vinum et singeras non bi-
bebat. Quantum vero ad indumentum: quia
de pilis camelorum erat indutus. **Secun-
dum** autem ipsum Chrysostomum. Uelles quat-
tuor de causis possunt deferri. Aut pro-
pter ostentationem et turpis curiositas est.
Aut propter mollietatem et delectationem. et sic
carnalis voluptas est. aut propter teg-
umentum carnis et fugationem frigoris et
humana necessitas est. aut propter mortifi-
cationem carnis et virtuosum et meritum
est. Sed re vera beatus Johannes non dese-
rebat vestes propter ostentationem: cum in de-
serto maneret. quia secundum Gregorium. Nemo
preciosas vestes querit: ubi a nemine vi-
deri se credit. Nec etiam vestes desere-
bat propter carnis mollietatem. Unde dixit
dominus de eo Mattheus. xxi. Quid exis-
tis in desertum videre hominem mollium ve-
stitum. ecce qui mollium vestitur in do-
mibus regum sunt. Nec simpliciter pro-
pter tegumentum. quia tales vestes nec bene
corpus tegebant: nec etiam bene frigus
arcebat: sed ferebat humilissimi vestes:

propter carnis mortificationem. Habebat
etiam miserum et desertum habitaculum
quia non morabatur in palatio: sed in deser-
to: et in loco solitario. Et hoc quatuor
de causis. sicut dicit Theophylactus. scilicet ut san-
ctas educationem haberet ut peccatores li-
berius argueret. homo enim non ita libe-
re arguit illos cum quibus comedit: co-
uersatur et vivit: ut malitias hominum
evitaret. quia ex cohabitatione malorum
interdum contrahitur macula peccatorum.
Et ut de christo testimonium fidelium pro-
ferret. Si enim cum christo moratus fuis-
set. tunc diceret quod ex amicitia testimoni-
um perhiberet. **Tertio** quantum ad ani-
mam fuit valde virtuosus. cum dicit. Et
spiritum sancto replebitur. Spiritus sanctus nam-
que habet quosdam effectus generales.
scilicet culpa remittere: animam gratificare
et ipsas virtutibus exornare. Et istos ha-
buit in Joanne: quia et culpas originales in
Joanne penitus purgavit. quando. scilicet. vi-
ro sanctificavit. Unde de hoc scribitur
hiere. i. Antequam exires de vulva sanctifi-
cavit te. id est a peccato mundavit te. Et ipse glo-
rificavit et dei amicum fecit. ut de eo legitur
Joan. iij. Amicus autem sponsi. Ipsi
etiam virtutibus exornavit. Unde dicit
Maximus. Joannes virtutum schola: et
vite magister. sanctitatis forma. nos
maius habuit. Alii vero sunt effectus spe-
ciales spiritus sancti. Et istos effectus non
dant omnibus hominibus: sed solus ali-
bus specialibus sicut ipsis apostolis: vipo-
te divinas revelationesmittere. in plen-
tudine se diffundere. et in gratia stabilire.
Istos etiam effectus habuit beatus Jo-
hannes. Habuit enim divinas revelationes:
quia pater se sibi revelavit per voces. et
filius dei per assumptam carnem. spiritus san-
ctus per columbe spiritum. Spiritus san-
ctum in plenitudine accepit. Luc. i. spi-
ritu sancto replebitur. Fuit etiam beatus Jo-
hannes in gratia stabilitus. quia nunquam ceci-
dit sed semper stetit. Unde de eo dicitur.
Amicus autem sponsi stat. Alii namque
effectus quos habet spiritus sanctus sunt
effectus singulares. qui etiam similiter in
beato Joanne fuerunt: quos in vtero ac-
cepit. scilicet. sanctificatio. gaudiosa christi salu-
tatio. et spiritus prophetie repletio. **Quar-**

to quantus ad proximis suis fuit valde fructuosus. quod notat cum dicitur. et multos filios israel conuertet etc. Conuertit autem eos clamando et predicando. Matth. 23. Ego vox clamantis in deserto etc. Dicit autem Chrysostomus. et Remigius quod tribus de causis clamamus. aut quando loquimur longe positus. aut fur distans. aut quando loquimur irati. Joannes autem clamabat peccatoribus: quia sunt a deo elongati. ps. Longe a peccatoribus salus qui ad dei mandata dicenda et facienda sunt fur di. ysaie. xliij. Educ autem sortis surdum et aures ei sunt. Et quia erat iratus ira. scilicet per zelus. ps. Zelauit super iniquos etc. Quinto quantus ad christi aduentum fuit valde deuotus. quod notat cum dicitur. Ipse precedet ante illum in spiritu et virtute helycimo et in maiori spiritu quam helys. In helya quidem fuit spiritus simplex in helyseo duplex. in Joanne triplex. helys quidem fuit plenus prophetia in vita. helyseus in vita et in morte. Quia mortuus mortuorum suscitauit. Unde dicitur de ea Eccl. xliij. Mortuus prophetauit corpus eius. Joannes autem fuit plenus spiritu sancto et spiritu prophetie. et ante vitam hominibus cognita. quia christus in vtero cognouit et in vita. quod hominibus digesto demonstrauit. et post vitam quia ipse in limbo existitibus nuntiavit.

Sermo. clxxij.

De eodem

Quoniam enim magnus coram domino. Luc. i. Magnitudo beati Joannis quantum ad sex consideratur. Fuit enim magnus in vtero. egressus de mundo. existens in limbo. regnans in celo. Primo beatus Joannes fuit magnus in sue matris vtero. quod fuit miraculose conceptus. quod a tota trinitate eius conceptio fuit causata. Nam pater dedit nomina potentiam generandi. nam cum patres eius essent impotentes ad generandum proles oportuit quod noua generandi et concipiendi potentia preberetur. Chrysostomus super illud Luce. i. Sic fecit mihi dominus etc. ut potestate sterilitatis soluit et donum super naturam concessit. ex petra infructuosa spicas

maturas produxit. de decore abstulit dum generatricem me fecit. Filius dedit nouam sapientiam cognoscendam: quia puer existens in vtero ipsum cognouit. Ambrosius. Vocem prius helisabet audiuit. sed Joannes prius gratiam sensit. illa nature ordine audit. iste exultatione mysterij. illa morte. iste deus sensit aduentum. Spiritus sanctus dedit nouam gratiam sciendam. quod in vtero fuit sanctificatus et spiritu sancto repletus. Ambrosius super illud. Spiritus sanctus replebit adhuc ex vtero sue matris. Alius est spiritus huius vite. alius gratie: ille nascendo sumit exordium. moriendo defectum. Iste non etatibus coercetur. non obito extinguatur. non alio misericordie excluditur. Secundo fuit magnus egressus de vtero quod fuit gaudiose natus. nam gaudium est puer. unde dicitur. Exultauit in gaudio infans in vtero meo. gaudium sunt parentes. unde dicitur. Et tibi gaudium erit et exultatio. gaudium sunt et vicini et cognati vni dicitur. et audierunt vicini et cognati eius etc. gaudium sunt omnes. unde dixit angelus. Et in nativitate eius multi gaudebunt. Magna namque de gaudio quatuor modi. Aliqui interius. et hoc modo gaudium si sunt parentes. Aliquando ostiue et hoc modo puer gaudium est. quod motu corporis gaudium suum manifestauit. Aliquando coicantue. et hoc modo gaudium sunt vicini quia parentes beati Joannis tantum gaudium non ferentes vicini et cognati illud communicauerunt. Aliquando extensiue. et hoc modo gaudium sunt omnes. quia ad omnes illud gaudium extenditur. vni dicitur. et super omnia montana divulgabunt omnia verba hec. Tertio fuit magnus existens in mundo. quia fuit omnibus virtutibus exornatus. Siquidem contemplationis sublimitas ipsius ornavit a superiori quod celos apertos vidit. vocem patris audiuit. spiritum spiritum in specie coluit. et sic tota trinitas se sibi revelauit. Humilitas ipsius ornavit ab inferiori per quam se non esse dignum soluere corrigiam calciameti christi asseruit. puritas ipsius ornavit ab interiori. per quam angelus meruit appellari. quia secundum Hieronymum. In carne non secundum carnem vivere non est humanus sed potius angelicus. Sanctitas spiritus ornavit.

ab exteriori: quia de piliis camelorum circumdata
tus erat. Et mel siluestre et locustas com-
mebat. Et hominum portum fugiebat. pa-
tietia ipsum ornauit a sinistris: quia ipsum per-
quebat. et herodes ipsum in carcerando: et he-
rodias sibi in diadema: et puella caput eius
petendo: et ministris herodis ipsum decollan-
do: et tunc ipse beatus iohannes baptista in
omnibus patientia perseverauit. Temperantia
ipsum ornauit a dextris: quia in domo simili
sacerdotis vnicuique natus ab omnibus per spe-
ritatibus mundi abstinent. a iudeis christus
estimatus percursoris suum se esse aperuit.
Quarto fuit magnus egressus de mundo:
quia per veritatem passus fuit. scilicet per veritatem
doctrinae: iustitie et vite. Pro veritate quod de
doctrina. quia sicut dicit Iosephus ad eum
predicando multitudinem populi conueniebat
per quod herodes timens dispendium populi ipsum
carceri inuicem passus est. et per veritatem
iustitie quam defendebat. Arguebat namque
quia herodes ex eo quod uxorem fratris sui acce-
perat quod erat contra legem preceptum: ut fratre
vultu eius uxorem traducere. et sic dum de-
fendit iustitiam perdidit vitam. Est et passus
per veritatem vite quam tenebat. Mos enim
malignitatem est sanctorum hominum pertere
vitam. beatus autem iohannes baptista non com-
mebat panem nec bibebat vinum. et per
propterea ipse dicebat eum habere demonium:
et sic scandalum accipiebant vnde edificatorem
habere debuerat. Sicut enim noctua fugit
lucem et serpens vinee florentis odorem: sic ma-
li bonorum hominum detestantur sanctitatem.
Quinto fuit magnus exitus in limbo:
quia illic preciosius nuncius fuit destinatus.
Sancti enim patres desolati erant et propter
raram ipsius diuturnitatem et propter demonum
vicinitatem et propter diuine visionis pua-
torem et propter loci infamiam et horribilem. sed io-
hannes ad eos descendens eos edificauit:
asserens quod de loco illo diuturno erat edu-
cendus: et de vicinitate demonum erat cetero
in angelorum socios assumendus: et de puante
diuine visionis erat diuina visione fruen-
di. Et de loco infimo et despecto cetero erat
ad alta celorum subleuatus. Unde et legitur in
euangelio Nicodemum quod ipse denuncia-
uit quod christus natus fuit: quod ipsum baptizauit:
rat: quod digito ostenderat et quod cetero ad eos
visitandos descendurus erat. Sexto est

modo magnus regnans in celo: quia baptis-
centena pinta. Hic namque ceterum fructus
inquantum fuit virgo incorruptus. alio cetero
simul inquantum predicator: graciosus. alio cen-
tesimum inquantum fuit martyr iulcrus. Cetero
autem beatus iohannes est magnus in celo:
quia fulget iter cuneos patriarcharum: gau-
det inter choros prophetarum: quia fuit propheta
et plus quam propheta. Residet inter choros
apostolorum: quia fuit apostolus. id est a deo missus. Spa-
tialiter namque iter rosas martyrum: quia fuit mar-
tyr domini gloriosus. Delectatur inter violas
confessorum: quia confessus est et non negauit.
Redolet iter lilia virginum: quia virginitatem
perpetuam conseruauit.

Sermo. clxxiiij. Eodem die sermo. liij.

Inter natos mulierum non surrexit maior: iohanne
baptista. Mat. xi. Laudatio a
seipso est verecunda: quia laus hominis in ore
proprio sordescit. Ab homine malo ignomi-
niosa. quia secundum Senecam idem est laudari a tur-
pibus et ob turpia. Ab homine sancto idem
sit certum: tamen fide digna. Ab aduersario ve-
ro est firma: quia validum est testimonium ab
aduersario. platur. Ab angelo est vera at-
que certa: quia angelus non potest mentiri. A deo
est vera et probata. y. Log. xij. Non enim qui
seipsum commendat ille probatus est. sed qui de
us commendat. Beatus igitur iohannes baptista
noluit commendare seipsum: quia hoc fuit vere-
cundum. Unde cum interrogaret si esset christus. re-
spondit se non esse christum sed precursorem suum.
nec enim voluit commendari a iudeis malis:
quia hoc fuisset ignominiosum. Unde cum ipse
iudei eum tanquam in christum vellet recipere no-
luit assentire. Est autem commendatus a nobis
Mat. xxi. Omnes sicut propheta illius ha-
bebant. Ab aduersario scilicet ab herode qui eum
metuebat et virum sanctum bonum et iustum esse
sciebat ut dicitur Marci. vi. Ab angelo qui ait:
Erit magnus coram domino. A deo qui dixit:
Inter natos mulierum non surrexit maior:
iohannes baptista. Dicit namque quod nullus mo-
tor eo surrexit propter quosdam spales pro-
gatiuas quos habuit. C. Prima est: quia fuit
in vtero sanctificatus et quia sanctificatus
tria dona accepit. scilicet peccatorum mundationem
habere. id est. Antequam exires de vulua sancti-
cauit te. id est. a peccato mundauit te. sancti spiritus

repletionē. Luc. i. Spiritu sancto reple
bit adhuc ex utero viris sue diuinoz co
gnitionem: vt ibidē. Exultauit ifans in
gaudio in utero meo. **E**scda est q: fuit
beate virgis marie spūalis filius. Lū. n.
triplex sit cognitio. s. naturalis que est p
carnis ppagationē. spūalis que est per
baptismi regeneratōez. et legalis que est
per adoptionē. beata virgo maria q̄tuz
ad istā triplicē cognatōez tres habuit fi
lios. p. Unū naturalē. s. iesū quē de suis
visceribz generauit. p. Aliū legalē. s. iōā
nez euāgelistā. quē ex rescripto et māda
to p̄ncipis in filiū adoptauit: qm̄ xps ei
dixit: Mulier ecce fili tuus. p. Tertius
spūalē. s. iōannē baptistā. quē p spm̄ scm̄
in matris utero baptizauit. Lū. n. helisa
beth salutauit mox ifans in utero exul
tauit et spm̄ scm̄ recepit: et ab originali
pctō mūdāt fuit. Et sic virtute vbi vir
ginei baptismū recepit spūs sci. **E**ter
ta ē q: fuit angelus appellat. Lū. enim
fm̄ dlonz. āgelus hēat triplicē virtutez
scz purgatiua: illuminatiua et pfectiua.
hūit virtutē purgatiua. q: sicut dī iōā.
v. Ipse erat lucerna ardēs. hūit virtutē
illuminatiua: q: erat lucerna lucēs. hūit
pfectiua virtutē: q: sicut dī Luce. i. Ipse
venit dño parare plebē pfectā. **Q**uar
ta ē: q: fuit ppha et plus q̄ ppheta. Pro
phete nāqz qm̄qz acceperunt spm̄ scm̄ ad
cognoscēdū p̄terita. Aliqñ ad sciēdū fu
tura. aliqñ ad itelligēdū occulta p̄ntia.
Joānes vero hūit spm̄ pphete: de futu
ro qm̄ dixit iōā. i. Ipse ē q post me vētu
rus est. hūit d̄ p̄terito cū subdixit: Quis an
te me fact? ē. De p̄nti occulto cū subingit:
Nō scis dignus corrigā calciamēt eius
soluē. **Q**uinta p̄rogatiua est: q: fuit xpi
baptista elect? vbi totaz meruit agnosce
re trinitatē. Unū Augu. in lib. de fide ad pe
trū. Quāuis p̄s et fili et spūs sacri vna
sit natura. firmissime tū tene tres eē p̄so
nas diuinas. s. patrē q dixit: hic ē filius
meus dilect. et filiū solū eē sup quē vox
Mā p̄s isonuit. et spm̄ scm̄ eē: q i specie
colube super xpm̄ baptizatum descendit.
Sexta ē: q: fuit p̄cursor xpi deus eius.
Quare xps voluit vt iōānes an eū p̄cede
ret et p̄iret. Sup hoc Chrys. ponit tres
cās. p. P̄ia ē pp xpi dignitatē: vt discas

ingit q: sicut pater ita et ipse pphas hēat
p. Scda ē pp iudeoz excusabilitates. vñ
ast: deinde et iudeis nullā cās derelinq̄t.
q̄s et ipse dñs ondit dicēs: Venit iōānes
nō māducās neqz bibēs zc. Venit filius
hoīs māducās et bibens zc. p. Tertia pp
maiorē firmitatem. Necesse erat ingit ab
alio prius dici quē de ipso erāt. Nā alias
iudei dixissent. Tu de teipso testimoniū
p̄stas zc. **S**eptima p̄rogatiua est: q:
fuit trib? meritis qbus aureola p̄fert in
figuris. Quia. s. fuit p̄dicator: martyr et
virgo. Et iō habuit coronā stellatā q de
bet p̄dicatoribus. De hoc Bān. xij. Quā
ad iustitiā eruduit mltos qm̄ stelle i per
petuas eternitates. Habuit coronā gē
matā que debet martyrībus. p̄s. Posuit
sti in capite eius coronā de lapide p̄cio
so. Et coronā aureā que debet virgibus.
Eccle. xlv. Corona aurea sup intrā eius
Sicut eiz aur est fulgidū et icorruptū ac
p̄ciosus: sic et virgitas. Sap. iij. O q̄ pul
chra est casta generatio cū claritate: ecce
q̄ fulgida. Immortalis est memoria
illius. ecce q̄ icorrupta: qm̄ aphd deū no
ta est et ap̄d hoīes. ecce q̄ p̄ciosa. **E**tra
ua p̄rogatiua est: q: dles natiuitatis eius
habet festus. Triū eiz natiuitates solēnt
ter celebrari. s. xpi et virgis gloriose ma
rie et iōānis baptiste. Tū q: oēs tres fue
rūt in utero scificati. Tum q: oēs fuerūt
miraculose nati. Nā xps est de virgīe na
tus. Et virgo maria fuit de sterili matre
genita et p̄creata. Joānes vero fuit de
sene utroqz parēte generatus. Tū q: or
tus istoz triū gaudio magno fuerūt de
dicati. De gaudio nāqz natiuitatis xpi
dī Luc. ij. Annūcio vobis gaudium ma
gnū qd̄ erit omni populo. De gaudio ve
ro natiuitatis beate et gloriose marie vir
ginis dicat b̄ster. vij. Iudeis nona lux
ortū visa est: gaudū. honor et tripudiū.
Sed de gaudio natiuitatis beati iōānis
dicat Luce. i. Et multū in natiuitate eius
gaudebunt zc.

Sermo. clxxv. **E**t de dē sermo. vi.

Paraui lucernam
xpo meo. Inimicos ei in duā
p̄fusiōē zc. p̄s. Nullus puenit
eius lucerna dei p̄i q̄ Joānes baptista
p

De sancto Joāne et paulo

de quo dicitur Joā. v. Ipse erat lucerna ar-
dens et lucēs. Volens eīz deus pater mīt-
tere in hūc mūdūz vep solē. pmissit luct-
fex et lucernā ardentes. Iō dixit: Parauit
lucernā xpo meo. In hīs autē verbis q̄t
tuo: sunt vidēda. C. Primo q̄re ioānes
dicit lucernā: qd̄ qd̄ sit triplici cā. P. Pri-
mo pp lucis mutuationē. lucernā enīz nō lu-
cet a seipso: sed aliunde lucē suā accipit
et mutat: sic et Joānes nō lucebat a seipso
sed a xpo. Un̄ dicit Joā. i. Nō erat ille lux
Et tñ dicit Ysa. xij. Dedit te in lucē genti-
bus. Joānes qd̄z erat lux. et nō erat lux
Est enīz quoddā qd̄ tñ lucē influit s̄z nō
recipit: sicut corpus luminosūz. Quod-
dāz qd̄ recipit lumē et nō influit: sicut cor-
pus opacū. Quoddā vero qd̄ lucez reci-
pit et influit sicut corpus diaphanū. Lux
igit̄ que tñ lucē influit sed nō recipit est
xps. Corpus vero qd̄ tñ recipit sed non
influit erat iudei et sunt ceteri auditores
Lux vero q̄ recipit et influit erat b̄s Joā-
nes qui lucez a xpo recipiebat et populo
ifundebat. Un̄ Augu. sup illo. Erat lux
vera. quare additū est vera: q̄ et homo il-
luminatus nō dicitur lux vera. sed vera lux ē
illa que illuminat. Et tñ nisi p noctē lu-
cerna accendat: et per diē sol exeat lumi-
na illa sine causa parent. P. Secūdo dicit lu-
cerna ppter lucis obūbrationez. Sicut
enīz a duentiēte sole lumē lucerne minui-
tur et obūbrat: sic a duentiēte xpo fama
Joānis baptiste fuit obūbrata et quoddā-
modo diminuta. Un̄ dicebat Joā. iij. Il-
luz oportet crescere: me autēz minui. Et
istud s̄m Augu. ostēdit in eorum oru et
obitu. Nā xps natus fuit qñ dies ic̄piūt
crescere. Joānes quādo dies ic̄piūt mi-
nui et decrecere. Xps in morte fuit exal-
tatus. Et Joānes fuit capite minoeratus
P. Tercio dicit lucernā ppter p̄sumptōez.
Sicut enīz lucernā se p̄sumit in scrutiū
alioz: sic beatus Joānes baptista in no-
strā vtilitatē et exemplū p̄sump̄it substa-
tiā suāz oīa tēpēralia respūdo: et corp⁹
suūz sp̄m durissime p̄terēdo. vitā suā p-
fusa eam exponēdo et mortē do: ac ver-
ba sua corā iudeis et inter eos quotidie
predicādo: et famā suāz ipsaz annihilā-
do: q̄ euz xps credere illam famā ex̄tni-
xit et annihilauit. C. Secūdo est vidēdū

quomodo hec lucerna fuit parata: p. lo-
q̄ dicit: Parauit lucernā. Tunc autē lucer-
na ē bene parata: qñ. scilicet lucēs et clara.
Ista autē lucerna bene parata fuit quā-
do multis radiis emicuit. P. Primus ra-
dius est puritatis et mūditiē ob quā an-
gelus dicit et nūi pparat. Unde dicit: Nescis
ens labē nūci p̄dō: s̄. Chrys. Cōuersa-
tio Joānis oīum vitā culpabilē faciebat
apparere. quē admodū si videras vestem
albā: dicis q̄ satis cādida est illa. Si autē
apposueritis eā iuxta nūez: incipit tibi
sordida apparere: etiā si sordida nō sit.
Sic cū uera quātū ad cōparationē beati
ioānis. oīs homo videbat esse imūdū.
P. Secūdus radius ē vite religiose assu-
mēde p hoc q̄ mūdū fugiēs in deserto
habitauit. Nā p certo in mūdō oīs sen-
sus hoīs polluit. s̄. visus in vidēdo va-
nitates. Auditus: verba vana audiēdo.
Olfat⁹: odores varios odorādo. Os: va-
na sepe loquēdo. Et manus: se ad illic-
ta extēdēdo. Beatus ergo ioānes bapti-
sta i loco deserto voluit habitare: vt mū-
dos seruaret oculos qbus sp̄m sc̄m in
specie colūbe erat p̄specturus. Et mū-
das seruaret aures: qbus vocē p̄is erat
audisturus. Et mūdū os seruaret per qd̄
xpi testimoniū erat platurus. mūdūq̄
seruaret olfactū per quē xpi odorē erat p-
sensurus. Et mūdās manus obseruaret
qbus xpi sensus erat baptizatur⁹ et oīgi-
to ostēdurus. P. Tercius ē radius humi-
littatis p̄funde. q̄ cū crederet esse xps: cō-
fessus est se eē suū p̄conē. Unde de hoc
Joā. i. Ego vox clamantis in deserto. Su-
um scutissez. Matt. x. Lulus nō sum ol-
gnus p̄cūbens soluere corrigiā calciamē-
ti. Suū scurforē deuotiū. Joā. iij. Nō suz
ego xps: sed missus ante eū. Quare autē
iudei magis credebāt Joānē esse xpm
q̄ ipsūz dñm. ponit Chrys. tres causas
scz ppter genus illustre: ppter durā edu-
cationē: et humanaz vestīū despectionē.
In xpo autē p̄trariū videbat. s̄. genus hu-
mille: dicta cōis et vestimenta cōmunia.
P. Quartus radius est discretio matu-
re: q̄ paulatim iudeos ad xpi cognitiōez
ducebat. Fecit enim sicut dicit Chrys. Sicut
faciūt mulce aues pullis suis: q̄
non statim docēt eos volare: sed p̄mo

pul-
latiū
relli-
nes
do
ij.
De
fessz
Joā
adh
filii
et tel
C. 2
cern
meo
festa
pcto
lucē
ctus
lomi
et ipi
aut l
vici
qñ i
lumb
nūci
lem
in oc
p̄pi
rietē
vt qu
vide
deus
natū
lipp
messi
per i
lia li
Jdes
mon
su de
sta ra
cere
tū mi
ri nō
q̄ ort
cern
lent.
et ho
vent
reus

pullos extra nidū educūt: et postea paulatim volatui apponūt. et sic tandem eos relinquūt. Tūc sūm Chryso. beatus Joānes iudeos a nido volare docebat quando xp̄s maior se eē dicebat dicēs Mat. iij. Qui post me vēturus ē fortior me est. Maior autē volatū docuit qm̄ si tūc sup se: s; sup oēs alios eē demonstravit dicēs Joā. iij. Qui de celo venit sup oēs ē. Et adhuc maiore docuit qm̄ ipm̄ eē vez dei filiū ostēdere cepit: dicēs Joā. i. Ego vidi et testimoniū p̄hibuit: q; hīc ē filius dei. Tercio p̄ncipalr vidēdū ē cui ista lucerna fuit p̄parata. qd̄ ostēdit cum dī xp̄o meo. Fuit igit p̄parata xp̄o: vt ipm̄ manifestaret. Solc enīz homo qm̄ aliquā rez p̄ciosaz lz minimā vult luente: accendē lucernā et ip̄saz iuente. Xp̄o autē erat factus minim⁹ vt in ps. Abiūisti cū paulominus ab angelis. Ideo lucerna venit et ipm̄ hūano generi demonstravit. Et ista autē lucerna luxit sub modio: qm̄ xp̄m in vtero recognouit. Et in cādelabro luxit qm̄ ipm̄ dīgitō demonstravit. Et luxit in limbo: qm̄ xp̄m hīs q; erāt in tenebris annūciavit. Et Scdō fuit p̄parata vt ad vez solem nos manu duceret. Homo qd̄ erat in oculo saucius et nō poterat vez soles p̄spicere. Ideo deus misit ioānē tanq̄ p̄arierē illuminatū. Aug. Quō plerūq; fit vt qui sauciatus hūt oculos nō possunt videre soles: s; pariter illuminatū. Ideo deus trādiuit Joānē: et p̄ illū illuminatū cognitus ē ille q; illuminat. Erat et lippus nec poterat in solē respicere. Iō missus est Joānes q; dictus ē lucerna: vt per ip̄saz p̄d̄sit videre. Aug. Fulgorē solis lippitudo nostra ferre non poterat. Ideo exq̄situs est ioānes lucerna: vt testimoniū p̄hiberet veritati. Erat nāq; i visu debilis. Ideo missus est ioānes baptista tanq̄ mons: vt q; nō sufficiebat respicere ad solē: respicere possit ad irradiatū mōtēz. Greg. Qui orientē solē p̄tēplari nō valet: irradiatos montes aspicit. et q; ortus sit sol dep̄hēdit. Tercio ip̄a lucerna fuit p̄parata xp̄o vt ipm̄ p̄ret. Solent. n. an regē deferri luminaria multa et honeste: sic autē xp̄m ioānes tanq̄ lucifer venit. Hinc ē q; in dieb⁹ p̄fectis vnus ceceus an euāgelii deferret: et in dieb⁹ festis

duo: q; palmū aduentū q; totius dz esse penitētie p̄cessit vnū luminare. s. b̄s ioānes. Scdō vero aduentū q; ē festiuitatis eterne p̄cede dēt duo. s. helyas et Enoch. Quarto p̄ncipalr vidēdū est p̄p̄ quā ista lucerna fuit p̄parata. qd̄ notat cū dī: Inimicos eius iduā cōfusione. Cōfudit eīz iudeos quadrupl̄. P̄mo ex suo baptismo. Mat. xxi. Baptismus ioānis ex deo erat an ex hoib⁹. Quicqd̄ autē r̄si dīssent confusi fuissent. Et Scdō testimonio suo. Dixit nāq; se nō eē xp̄m. De xp̄o autē dixit q; erat. Multo autē magis credit alicui ferēt testimoniū de alio q; de seip̄o. Tercio ex abstinētia sua. Mat. xi. Venit ioānes nō māducās neq; bibēs. Et si dicat sūm Chryso. Per viā p̄tratiā venim⁹ ego et ioānes. et idē fecim⁹: sicut si venatores p̄ duas vias p̄tratiā aliq; aial isēq̄nt: vt in alterā icidat. Quarto eē sua vita. St. n. hō i vtero scificat⁹: sine p̄tō natus: grā dei plenus tā asp̄saz vtrā duxit: q̄rā p̄fusione hīc debem⁹: q; sum⁹ grā dei vacui. et i p̄ctis iueterat. et tū modicā penitētiā nolūmus sustinere. Sermo. clxxvi. De sanctis Joāne et paulo martyribus Sermo. i.

Multe tribulatiōes iustoz: et de oib⁹ hīs liberauit eos rē. De istis scitis martyribus Joāne et paulo dī in p̄missis verbis q; erant iusti et tribulati et liberati. Iusti q; ius suū vnicutq; reddiderūt: scz sibi: deo et xp̄o. Sibi q; hūerūt magnā puritatē et magnā fidelitatē. Puritas autē eoz notat i hoc q; dīcūt fuisse eunuchi. Et enīz sit qdā castitas nature et qdā violētē: qdā virtutis et q̄fē. Isti tū ex diuina grā p̄pter regnū celoz se castrauerūt. Ista triplex castitas tangit. Mat. xix. Ubi tria eunuchoz genera distingunt. Hūerunt et fidelitatē: q; et thesauros sibi a p̄stātia derelictos paupib⁹ fideliter erogauerūt et dispensauerūt: q; nihil sibi retinuerūt. Mat. xxiii. Quia putas ē fidelis seruus et p̄u dēa rē. Et hūmilis: q; nō tanq̄ dñi s; tanq̄ serui. Et p̄u dēter: q; nō dīutib⁹ s; egēis: nō vni s; multis: nō post mortē s; i vita distribuerūt. Et Scdō fuerūt iusti q̄tūz ad deum

De scō iōānez paulo martyribus.

q: sibi exhibuerūt reuerētiaz sanctā: et fide sincerā. Reuerētiaz quidē q: iulianū apostatā qui deū cōtēpserat cōtēpserūt dicētes: q: religionē plenā virtutibus dereliquisti a te recessimus: et deū tibi pponentes: minas tuas nō timentus. Habuerūt et fidē sincerā. Unde terentiano emissio vt stateculā adoraret. dixerunt: Si tuus dñs ē iulianus habeto pacē cū illo. nobis autē alius deus non ē: nisi pater et filius et spūs scūs. Rom. x. Lorde crederē ad iusticiā. ore autē cōfessio sit ad salutē. Tercio fuerūt iusti quātū ad pxi mū: et hoc quātū ad tyrānos: egenos et amicos: et inimicos. Quātū ad tyrānos ipso grauius arguēdo. q: et iulianus apostatā grauius arguerūt. nec etiā potētia timuerūt. vii Eccl. xlvij. In diebus suis nō pxi multū pncipē. et i potentia nemo vicit illū. Quātū ad egenos eos cū elemosynis sustentando. Sal. vi. Bū tēpus habemus opemur bonuz ad oēs. Quātū ad amicos eis fidelis consilio i periculis. Unde dixerūt Gallicano in periculis cōstituto. fac votū deo celi et eris victor melior q: fusti. Verus enim amicus nō cognoscit in pspicitate: sed in aduersitate. Eccl. xij. Non agnosces in bonis amicus tū. Quātū ad inimicos ipsos ad pacē et cōcordiam reducēdo. Adertis nāq: istoz tota gēs scyrica ad pacē et cōcordiā venit. et cum gallicano cōposuit. Prouer. xij. Qui pacis ineunt cōsilia: sequet eos gaudium. Secutū ē eiz magnū gaudiū de hostiū pacificatōe. de gallicani cōuersione. et d cōstantie regie obseruato pudore. Tercio cū fuerūt multiplē tribulati. hostis nāq: eos ē multiplē psecutus. Pmo per blāda verba et blāditiā. vt. s. eos alliceret dicēs: Vos qui in aula regia nutriti estis nō debetis meo lateri deesse: vt primos in palatio vos habeā. Sed ipsi pmissiones suas penitus cōtēpserunt. nec ad ipm accedere voluerūt neq: curauerunt. Secūdo vt ipso deterreret dicēs: Punia vos nō vt martyres: sed vt publicos hostes. Sed ipse minas nō curauerunt neq: timuerūt dicentes domini nostrum Iesum christum tibi pponentes minas tuas nō timent. Tercio

p supplicia vt eos vinceret: quando elamā dicit q: aut statuā idoli adoraret aut sniam capitalē acciperet. sed ipi mores patēdo vicerūt. Un beatus Iul. g. Adiles xpi fidei armis indutus in plio stetit fortiter dimicauit: pugnavit: et vicit non ferēdo: sed patēdo. Quarto occulit eos occidēdo: vt eoz samā extingueret. sed fama eoz exstingui non poterat. q: scripta erat in celo: Luce. x. Gaudete q: nomina vestra scripta sunt in celo. Conseruata in deo. Sapie. iij. Immortalis eiz ē memoria eius: q: apud deū nō ē: et apud homines. et viget in toto mundo. Eccl. xxxix. Non recedet memoria eius: et nomē eius requiret a gnatione in generationē. Tercio fuerunt liberati. hoc q: deus dedit eis cōstantiā. Un iuliano danti inducias decē diēū cōstantiter responderunt. Decē pteritū nunc cōputa dies. et modo facito qd tunc te facturū minaris. Secūdo dedit ipis victoriam. q: de hostibus triūpharūt. Accerunt enim mūdū per fidē. i. Jo. v. Hec ē victoria que vicit mūdū fides nra. Dialo. bolo resistendo. Ja. iij. Resiste diabolo et fugiet a te et a vobis. Seipsos et animos suos edomādo. Prouer. xvi. Adversus est patiens viro forti. et qui dñat animo suo expugnatore virbū. Tercio dedit ipis coronā. Jac. i. Beatus vir qui suffert tērationē. qm cū pbatas fuerit accipiet coronā vite et. Ipam enim coronam accipiūt sufferētes p longanimitatem. iō dñ: qui suffert tērationē. Probati per fidelitātē. i. deo subditur. Qui cus pbatas fuerit. fuerūt diligētes per charitātē. iō subiungit diligētibz se. Et qm sic liberati fuerunt. iō nūc multos suis meritis et orōibus liberant et maxime in iudicio liberabunt. Unde de hoc refert beatus Grego. in dialo. q: dū quēdā msona eccliaz istoz sanctorum martyrum sepius visitaret eidem apparetes dixerunt. Tu nos modo visitas. nos autem te in iudicio requiramus. Et quicquid poterimus tibi ex tunc pstabimus. Sermo. clxxvj. Eodem die. Sermo secundus.

Paulus
habeat
uenit
In
qd no
vitati
Un
tas. cū
C. Lir
spiale
tribus
nis fr
st aut
ca. M
uidit.
munis
germ
num. I
tas ca
vi. Fra
lis aut
Eccl. j
meo q
f. cōco
multe
intelle
des: q
secus
sunt α
qū ipi
re. et c
Uir et
tunc b
rō sent
obedi
uidit c
rurur
tas cōi
Proue
hunt et
que da
nōdū l
tas cat
Sap. x
pū. S
gu. i. li.
dēte p

Ecce quas bonus

et quod iocundum habitare fratres in unum. **B**er. Bt martires Joanes et Paulus non tamen fuerunt fratres carne. sed et fide et passione ex uno patre celesti. Et ideo consueverunt verbum propositum de eis dici potest. **I**n ipsis qui deus fuit vera fraternitas. quod notat cum dicitur: Habitare fratres. **E**t fratris unitatis vera unitas cum sublimis. **I**n unum unitatis et fraternitatis magna utilitas. cum dicitur: Ecce quod bonum et quod iocundum. **C**irca primum notandum quod fraternitas spiritualis excellit fraternitatem carnalem in tribus. de quibus sic dicit Ambrosius. Sanguinis fraternitas inter duos sibi inimica est. **C**haritas autem fraternitas sine intermissione est pacifica. **I**lla inter se communia cum emulatio de uidetur. **H**ec vero propria cum gratulatione communica. **I**lla in consortio despiciit sepe germanum. **H**ec autem frequenter assumit alterum. **E**x quibus verbis habet quod fraternitas carnalis sepe habet contumeliam. **I**. **L**oz. vi. **G**ratia cum fratre in iudicio contumeliam. **S**piritalis autem fraternitas habet pacem et dilectionem. **E**ccl. xxv. **I**n tribus beneplacitum est spiritui meo que sunt probata coram deo et hominibus. **I**. **C**oncordia frum. amor proximorum. et vir et mulier sibi bene consentientes. **D**uo fratres sunt intellectus et affectus. qui tunc sunt concordantes: quando intellectus bonum discernit et affectus illud diligendo diligit. **D**uo proximi sunt oculus et cor: qui tunc concordantes sunt. quando oculus cor studet oculum ad bonum dirigere. **E**t oculus studet cor bonum renunciare. **V**ir et mulier sunt ratio et sensualitas. quando bene sibi consentientes sunt quando ratio sensualitatem regit. et sensualitas rationi obedit. **S**ecundo fraternitas carnalis dividit communia. **B**er. xij. **D**ivisi sunt alterum a fratre suo. **S**piritalis namque fraternitas coniungit propria: et hoc tam propria temporalia. **P**rover. xi. **A**lij dividunt propria et diviores sunt. **E**t quod spiritualia propria. **A**ug. **D**is res que dando non deficit dum habet et non dat: nondum habet quod habenda est. **T**ertio fraternitas carnalis sepe despiciit germanum. **S**ap. x. **P**er fratricidium fraternitas destruitur. **S**piritalis autem amittit alienum. **V**n. **A**ug. i. li. **S**ciui dei. **N**ullo modo sit minor accedente proinde possessio bonitatis. **N**on habet

dentis ista possessionem quod ea noluerit habere eodem. et tanto ea recipiet apostolorum quanto apostolus sibi potuerit amare consorte. **S**ecundo ponit fraternitatis vera unitas. **Q**ualiter autem sci viri unitatem dicit Cyprianus: **U**nus enim sicut diversi radii in uno sole. **S**icut diversi radii in una radice: sicut diversi rivuli in uno fonte. et sicut diversa membra in uno corpore. **I**stis quatuor modis isti beati martires Joanes et Paulus ad invicem cum deo uniti fuerunt. **P**rimo namque in una fide: sicut diversi radii in uno sole. **R**adii namque accipiunt a sole lumen: calorem: et virtutem. **I**lla igitur est perfecta fides que habet de deo veram et indubitatam cognitionem. et quantum ad hoc distinguitur a fide gentium et hereticorum. **C**haritatem et dilectionem. et quantum ad hoc distinguitur a fide et monum. **V**irtutem et operationem. et quantum ad hoc distinguitur a fide malorum christianorum. **S**ecundo uniti sunt sicut diversi rami in una radice. **I**n una charitate. **E**phe. ij. **I**n charitate radicari et fundati. **B**er. **U**t enim multi arboris rami ex una radice procedunt et procedunt. sic et similes multe virtutes ex una charitate generantur. **N**ec habet aliquam virtutis ramus boni operis si non manserit in radice charitatis. **T**ertio unius sicut diversi rivuli in uno fonte. **I**n uno spiritu fontalis sapientie. **D**e quo fonte dicit **B**er. ij. **F**luviis egrediebatur de loco voluptatis qui inde dividit in quatuor capita. **I**n quatuor expositionum genera. **S**ci. **H**istoricam: tropologicam: allegoricam et anagogicam. **Q**uarto unius sicut diversa membra in uno corpore sacrosanctae missae ecclesie que tamen uno aliquo in partem separatur. aut per culpam mortalem. **Ysa. lix.** **I**niquitates nostre dividerunt inter vos et deum vestrum. aut per excommunicationem. **I**. **L**oz. v. **A**uferre malum a vobis in vestris. **E**t loquitur de publicano fornicario per excommunicationem auferendo. **E**t quicquid in futuro quando separabunt mali a dei visione. **M**at. xxv. **D**iscendite a me. **E**t a scorum societate. **M**at. xliij. **E**xibunt angelus et separabunt malos de medio iustorum. **T**ertio ponit unitatis fraternitatisque utilitas: cum dicitur: **E**cce quod bonum et quod iocundum. **D**icit autem beatus **B**er. quod sunt quedam bona: sed non iocunda si sunt sunt passionibus et tribulationibus que

De sancto petro et paulo.

non sunt loci de carni: sed in sunt bone et
vtiliter: quia hominem faciunt meliorem. Chrysostomus.
Quando carnalia hominis affliguntur. tunc spiritus
ritualis eius florere. Sicut ergo vernalis
affligitur arboris laxant in folia et in fru-
ctus. Sic in persecutibus excitantur anime
ad virtutes. Quedam autem sunt loci da sed
non bona: sicut peccata carnalia. Prover. v.
Favus distillans labia meretricis. ecce quod
loci da. Nonissima autem illius quasi ab-
sinthium. ecce quod amara. Quedam vero sunt
que sunt amara sed non bona nec loci da
sicut quedam peccata que habent penam aeternam
ut est tristitia et iudicia. Prover. xvij. Spi-
ritus tristis excruciat ossa. Eiusdem. xliij.
Putredo ossium in iudicia. quedam sunt bo-
na et loci da sicut charitas mutua: et co-
habitatione fratrum. Hec enim cohabitatione est
loci da. quia dat unionem gratie. unde sequitur
Sicut unguentum in capite quod descendit in
barbam etc. quod est in refrigeratione concupis-
centie. unde subdit. Sicut ros hermon.
Et est bona: quia est causa benedictionis gratie
et vite presentis glorie. unde subdit. Quia ille
mandavit dominus benedictionem et vitam vestris
in seculum.

¶ Sermo. clxxvij. De sancto petro et
paulo apostolis. Sermo. i.

Recit deus duo
luminaria magna. lumina-
re matius ut pisset dies. lumi-
nare minus ut pisset noctis. Gene. i. Per
ista duo luminaria magna mundi pnt in-
telligi duo magna luminaria paradisi:
scilicet petrus et paulus. Per luminare ma-
ius intelligit petrus. quia sicut sol est prin-
ceps omnium planetarum et luminarium: sic et
petrus est princeps omnium apostolorum: Sed per lu-
minare minus intelligit beatus paulus.
quia sicut ipsa luna ultima est omnium planeta-
rum. sic et ipse beatus paulus ultimus fuit
omnium apostolorum. Luminare autem matius pisset
dies. quia petrus erat apostolus in deorum quibus
erat lux fidei et salutis legis. Preest lumi-
nare minus noctis: quia paulus fuit apostolus
gentium in quibus erat tenebre ignorantie
et infidelitatis. ¶ Ista namque duo lumina-
ria. scilicet sol et luna habent in effectu magnam
potestatem. in motu magnam velocitatem. in lu-
ce magnam claritatem. in situ magnam subli-

mitatem: et in quantitate excellentem magni-
tudinem. Et isti duo apostoli significant per
ista duo luminaria. ¶ Primo quia magna
habent in inferioribus potestatem. nam unus est iani-
tor celi. et alius doctor mundi. et ambo sunt
thesaurarii dei. Deus quidem habet triplices
thesaurum. scilicet potestatem qui est pater. sapientiam
qui est filius. et misericordiam qui est spiritus sanctus.
Deut. xxxij. Nonne hec condita sunt apud
me et signata in thesauro meo. Oia enim
in thesauro divine potestatis et sapientie
et misericordie reconduntur. unde per effectus
postmodum perferunt. Thesaurarius igitur pa-
tris est petrus. cui pater commisit thesaurum
sue potestatis. unde dicit dominus petro. Caro et
sanguis non revelavit tibi: sed pater meus qui
celis est. Magni namque thesaurum poten-
tis: petrus accepit quia potestatem claudendi
et apandi celum habere promeruit. Thesaura-
rius filii est paulus cui pater commisit thesau-
rum sue sapientie. Gal. i. Neque enim ab ho-
mine accepi illud neque didici. sed per reve-
lationem iesu christi. Nemo igitur potest intrare in
thesaurum sapientie dei: nisi per doctrinam et
sapientiam pauli. Thesaurarius vero spiritus
sancti est virgo beata: cui ipse commisit the-
saurum sue misericordie. et istum thesaurum
ipsa expedit in hoc mundo. ideo vocat
mater gratie et misericordie. et i celo ubi
est celestes gratias administrat. Eccl. xliij.
In habitaculo sancta coram ipso ministra-
vi. ¶ Secundo habent in motu velocitatem
Abotus autem anime est amor anime. Est autem tri-
plex motus anime: sicut distinguit Dionysius
in libro de divinis nominibus. scilicet circula-
ris quo ipsa anima movetur per amorem ad mu-
dum. unde per prophetam. In circuitu impij ambulant.
obliquus quo quis movetur per amorem ad
seipsum. cum enim de natura amoris sit in-
alterum dirigit: quando quis ipsum ad se re-
flectit tunc obliquitate facit. rectus quo
quis movetur per amorem ad deum. Cant.
i. Recti diligunt te. Beatus igitur petrus non
movebatur motu circulari per amorem ad mu-
dum: quia ipse oia mundana contempsit. nec
motu obliquo ad seipsum per amorem. quia se
per christi nomine et amore crucis generaliter promissit. Sed
movebatur motu recto per amorem ad deum
quia super oia ipsum dilexit. Jo. vi. Tu scis
domine quia amo te etc. Sicut beatus paulus non
movebatur motu circulari qui dicebat

Bat.
ego n
bat
ro in
bat
dibu
gnaz
quid
stro
Laro
meu
xv. L
fect v
xv. L
cebit
tantu
naz in
gem
Bam
lis ap
quan
xpo r
loru
nam
raptu
to ha
limit
debu
lis se
batio
cose
noxi
vire
terre
i. Lo
blimu
ne. vt
mud
gnan
suu. i
riam
stolo
to h
omni
log e
Qua
pecca
ipsa
stant
scz ci
sole

Bat. vi. Nihil mundus crucifixus est: et ego mundo. nec motu obliquo qui dicitur bat Bat. ij. Utuo ego ita non ego. utuit ut ro in me xps. sed motu recto qui dicitur bat Rom. v. Caritas dei diffusa est in cordibus nostris etc. Tercio habuerunt magnas claritates. i. sapientie immensitatem. quam quidem sapientiam petrus a triplici magistro didicit. scilicet a patre reuelante. Matt. xvi. Caro et sanguis non reuelauit tibi. sed pater meus qui in celis est. Et filio instrinente. Jo. xv. Quicunque audiat a patre meo nota fecit vobis. Et sancto spiritu docente. Jo. xv. Cum venerit spiritus veritatis docebit vos omnes veritatem. Similiter et paulus tantam sapientiam didicit in tribus scholis. nam in paruis scholis iudeorum didicit legem moysayca. Actuum. xxiij. Secundo pedes bamaliensis eruditus etc. In magna schola apostolorum didicit legem euangelicam: quam tamen non ab homine docere didicit: sed a christo reuelante accepit. In maximis angelorum didicit legem supersubstantiali et diuinitatem: quam quidem. scilicet usque ad tertium celum fuit raptus et ibi iter angelos docuit. Et quarto habituri sunt in iudicio magnam sublimitatem: quia super thronos duodecim sedebunt et ceteros iudicabunt. Et illa talis sessio erit ad sententiam iudicis approbationem. ps. Ut faciat in eis iudicium conscriptum etc. erit ab ipso immensum honorum. Prover. vlti. Nobilis in portis vir eius quando sederit cum senatoribus terre. Erit ad magnam demonum confusionem. Luce. vi. Nescitis quoniam angelos iudicabimus. Erit citra ad malorum condemnationem. ut ibidem. An nescitis quoniam sancti dei hoc mundo iudicabunt. Erit ad bonorum magnam consolationem: quoniam scilicet videbunt fratrem suum. i. christum esse iudicem. et sororem suam. i. mariam esse mediatricem. et fratres suos. i. apostolos esse intercessores et assessores. Qui tamen habent magnitudinem excellentem. i. gloriam omnibus eminentem. ps. Principes populi congregati sunt cum deo abraham. Quamuis autem gloria sanctorum sit magna peccatoribus tamen videtur parua ex eo quod ab ipsa nimium se elongant. Nimis namque distantia a basilis errare facit circa tria scilicet circa quantitates et ponit exemplum in sole et in insulo maris. circa qualitates

et ponit exemplum in velis nauticis. que cum sint alba: tamen propter nimiam distantiam videntur esse nigra. circa figuram. et ponit exemplum in turribus que cum sint quadrate tamen propter nimiam distantiam videntur esse rotunde. quia ergo peccatores nimis se elongant a celesti patria. ideo errant circa eius quantitatem. non considerantes quod magna sit. cum tamen dicat Baruch. iij. O israel quod magna est domus dei etc. Errant circa eius qualitatem non considerantes quod preciosa sit. de cuius preciositate dicit Apoc. xxi. Ipsa claritas aurum mundum. Errant circa eius figuram non considerantes quod stabilis sit et perpetua. Est enim patria celestis in quadroposita. vnde ibidem dicitur: Ipsi vero peccatores credunt ipsam esse rotundam. scilicet mobilem et caducam. De cuius eternitate dicit. ij. Cor. v. Edificationem ex deo habemus domum non manufactam eternam in celis.

Sermo. clxxix. De eodem. Sermo secundus.

Nimis honorati sunt amici tui deus etc. ps. Inter omnes sanctos deus magnis istos duos apostolos honorauit: in vita in morte: et post mortem. Et in vita: quia clauos regni celestis eis dedit. Nam petro dedit clauos penitentiae: et paulo dedit clauos sapientie. Ista autem potestas clauum consistit in tribus. Primo in peccatorum remissione. Jo. xx. Quorum remissionem peccata remittuntur eis etc. Et tamen dicitur Luce. v. Quis potest remittere peccata: nisi solus deus. Sed utrumque est verum: quia deus remittit: et sacerdos remittit. Expectato namque hoc tria causas. scilicet dei inimicitia. deformis macula: et obligatio ad penam. Thesi. ij. Quomodo obtextit in caliginem. ecce deformis macula. In furore suo dominus filiam syon. ecce dei inimicitia precepit de celo in terram inclinare israel ecce ad penam eternam obligatio. Ista tria solus deus virtute contritionis remittit. solus enim deus remittit offensam. lauat maculam: et dissoluit obligationem eternam. Ista tria significant. Luce. xij. In filio prodigo de quo dicitur quod pater fuit eum osculatus: et quod sola prima eum induit. et quod dixit mortuus sue.

De sancto petro et paulo

rat et reuixit. In hoc naqz qd fuit eni oscu-
latus dat intelligi qd solius dei e remit-
tere inuicem suam et offensa. In hoc
qd stola induit eum. dat intelligi et eius
est lauare maculam et ornare anima. In
hoc autem quod dixit mortuus fuerat et
reuixit. dat intelligi qd eius e remittere
penam eternam. C Sacerdos aut dicitur
remittere peccata quantum ad alia tria.
Ipse enim peccatore a deo absolutu esse
indicat. aliter. n. p absoluto no respet
a pena purgatorij qua obligat deobli-
gat et pena satisfactoria ipsum ligat. et de
ipsa pena ptem relaxat. Ista tria notatur
Joan. xi. in resuscitatioe lazari. Solus q
dem xps ipm a mortuis resuscitauit. sed
tamen discipulis tria pmisit. s. vt lapide
tollerent vt ipz soluerent et vt libere abi-
re pmitterent. Lapidem tollere est penam
purgatorij in penam satisfactoria. com-
mutare. Peccatore absolueret. est ipm a
deo absolutu esse ostendere Et libere abi-
re pmittere est ei penam aliquam indul-
gere. C Secundo consistit in excoicandi
et absoluendi iurisdicte. Iste aut absolu-
tiones et ligatones no sunt i celo quia ibi
sunt oes absoluti. nec sunt in inferno qz
ibi sunt omnes ligati. s. sunt in mundo
vbi qda sunt absoluti et quida ligati. In
inferno qdem sunt et oes ligati et excoica-
ti p illa sententia Matth. xxv. Discedite
a me maledicti in ignem eternum q paratus
est diabolo et angelis eius. et ideo sancti
eis no loquent sed semp ab eis auerren-
tur. de hoc ps. Auertisti nos retro: sum
post inimicos nros et. nec picipabunt cu
eis in vno officio d quo d Thob. xxiij.
Per oes plateas hierlm alleluia cantaba-
tur. Ipi naqz a templo dei erunt exclusi
Apoc. vlt. Foris aut canes et venefici ip-
sos salutabunt. s. salutem eternam optabunt.
imo sicut d in ps. Terribis iustus cuz vi-
derit vindictam. Exclusi et erunt a pici-
patioe sacramentoz et maxime a pceptio-
ne panis vite. Matth. xv. No est bonum
sumere panem filioz et mittere canibus
No picipabunt et sancti cu eis in mensa.
Isai. lxx. Ecce serui mei comedet et vos
esurietis et. C Tertio pñsit ista pñs in
indulgentiaz largitioe. Ad hoc naqz qd
iste indulgentie valeat. ista sunt comuni-

ter necessaria. C Unu ex pte facientis. s.
auctoritas. C Secundum ex pte recipientis.
s. charitas. C Tertium vero ex pte cae
s. pietas que duo includit. s. honore dei.
q pietas est cultus soli deo debitus et vili-
tatem pximi. pietas. n. alto mo misericor-
diaz dicit. C Secundo principaliter xps
honorauit istos sanctos in morte qz eoz
morte nobis fecit valde vtile et fructuo-
sam. Ex morte enim beati Petri triplex
fructus euenit. C Unus e quantum ad
deum. s. eius glorificatio. Joan. vltio. Hoc
aut dixit significans qua morte glorifica-
tus esset deus. p Alius quantum ad seip-
sum. s. coronatio sua. unde Dionysius vi-
dit eos post mortem coronis luminis co-
ronatos. p Tertius quantum ad nos. s. sua
p nobis intercessio. y. Petri. i. Dabo aut
opam frequenter hic vos post obitu meum
et. Similiter ex morte beati Pauli tri-
plex fructus puenit. C Unus quo ad deum
s. eius glorificatio. Phil. iij. Magnifica-
bit xps in corpore meo siue p vitam siue p
mortem. C Secundus est quo ad seipsum. s.
sua oratio. y. Timo. iij. Reposita e mihi
corona iustitie et. C Tertius est ad nos
s. saluatio nostra. y. Cor. xxiij. Libetissime
impenda. et suppedar ego ipse p anima-
bus vestris. s. saluatis. C Tertio xps ho-
norauit istos sanctos p mortem eoz qz se-
cit eos suos ianitores in domo sua. vno
cantat d eis. Hnt pñtate celum claudere nu-
bibus et apere portas eius. Deus enim h3
quattuor domus. s. ecclesiam militarem. pa-
triam celestem purgatorij et inferni. In pa-
triam habitant pegrini. In secunda filij. In
tertia debitis obligati. In quarta incar-
cerati. Et quilibet istaz quattuor domoz
h3 sua clauem spalem. Na claus p qua intra-
tur in primam domum. s. ecclesiam militantes
est claus indulgentie. Clausus eo p quam
intra in secundam domum. s. patriam celestem
est claus misericordie. Clausus p qua in-
tra in tertiam domum. s. purgatorij est cla-
uis iustitie. Iustitia naqz dei requirit qd
nullu malum remaneat impunitu. s. cla-
uis p qua intra in quartam domum. s. infer-
nu est claus mortis eterne. Peccatori er-
go volenti redire ad ecclesiam p penitentiaz
Petri aperit hostium cum clauem remissio-
nis et indulgentie. Joan. vlti. Quoz re-

misser
aiabiu
mu ce
misser
illis a
toz iu
rite m
ni iust
do sec
mabu
Paul
ostiu
tores i
e clau
mortu
est ei cl
C Se
J
tatem
sup et
clauce
eius d
dere v
Petri
limto
Effica
hione.
de. Lh
e suum
dicit.
aut pl
caro et
meus
exam
derect
filij h
filius i
dixit. s
Et spu
mauit
bi effu
nas et
to et p
risdict
feri no
celum
lorum
qz lig

misericordie peccata remittuntur eis etc. Et
aiabus sanctorum volentibus intrare in do-
mum celestis patrie. aperit hostium eorum clauem
misericordie ps. Januas celis apuit. Sz
illis aiabus que debet intrare in purga-
torium aperit ostium cum clauem iussit. ps. Spe-
rite mihi portas iusticie. hec porta domi-
ni iusti intrabunt in ea. Iusti namque aliqua-
do secum aliqua cremabilia portant. An-
iabus vero damnatis. nec Petrus nec
Paulus ostium aperit nec claudunt sz xps
ostium aperit et ostium claudit et pecca-
tores in inferno includit. et clauem includit
et clauem custodit. Apoca. i. Hec clauis
mors et infernus. Et est Apocha. ix. Data
est ei clauis putei abyssi.

Sermo. clxxx. Eodem die sermo. iij.
Tes Petrus et super hanc
petram edificabo ec-
clesiam meam. Mat. xvi. magnam
auctoritatem et potestatem et digni-
tatem iesus xps concessit beato Petro qui
super eius confessionem ecclesiam fundauit. ac
clauem regni celorum sibi dedit. Ut autem
eius dignitates et prerogativas melius vi-
dere valeamus. Sciendum est quod Beatus
Petrus inter ceteros apostolos fuit sub-
limior in potestate. et eruentior in amore.
Efficacior in virtute. Et gloriosior in pas-
sione. Primo fuit sublimior in potestate.
Christus. n. cum summum pontificem fecit
et suum vicarium constituit. et dereliquit quod ei
dixit. Petre pascue oues meas. Ad istam
autem potestatem pater ipsum elegit. Mat. xvi.
caro et sanguis non reuelauit tibi. sed pater
meus qui in celis est. Et dei filius electus
examinauit et maxime in duobus. s. in fi-
de recta qui dixit ei. Quem dicunt homines esse
filium hominis etc. Et petrus respondit. Tu es xps
filius dei viui. Et in dilectione sincera. qui
dixit. Simo iocunde diligit me plus his.
Et spiritus sanctus electum examinatum confirm-
auit qui in penthecoste ad robur se fi-
bi effudit. unde. ps. Ego confirmauit colu-
nas eius. Tota trinitas electo examina-
to et confirmato dedit iurisdictionem. s. iu-
risdictionem super infernum cum dicit. Porte i-
feri non preualebunt aduersus eam. Super
celum. cum dicit. Tibi dabo clauem regni ce-
lorum. Super mundum. cum dicit. Quodcum-
que ligaueris super terram. erit ligatum etc.

Secundo fuit feruentior in amore. Hu-
ius autem plura sunt signa. C. Unus ante
passionem quia propter eius amorem omnia
terrena precepit. Mat. xix. Ecce nos re-
liquimus omnia et secuti sumus te. Quia
damenim sunt precepsantes. ideo dixit.
Ecce alij ad tempus reponentes. ideo dixit.
reliquimus. non reposuimus. Alij diui-
dentes. ideo dixit. omnia. Alij res relin-
quentes. sed voluntates suas retinentes.
ideo dixit. secuti sumus te. C. Secundum
signum fuit in passione quia cum xpo mori
voluit quando dixit Luce. xxij. Paratus
sum tecum et in carcere et in mortem ire.
Non enim volebat mori ante eum quia nole-
bat carere tam dulci presentia xpi. nec etiam
volebat viuere post eum. quia tunc non re-
putabat vitam sed mortem eternam. No-
lebat autem mori cum eo. quia hoc sibi re-
putabat gloriam et coronam. C. Tertium si-
gnum fuit post passionem. quia ex tunc ipse
Beatus Petrus semper fuit in lachrymis.
Habuit enim lachrymas doloris ex eo
quod magister suum negauit Luce. xxij. Egres-
sus foras fleuit amare. Unde dicit Cle-
mens quod quando documque galli cantum au-
diebat lachrymas emittebat. C. Habuit
etiam lachrymas passionis ex eo quod
amicum suum mortuum videbat. Joan.
xvi. Plorabitis et flebitis vos. mundus
autem gaudebit etc. Huius etiam lachrymas
deuotionis ex eo quod ad amicum suum viden-
dum pergere sperabat. et hoc post ascensio-
nem. Unde dicit Clemens quod semper in
sinu sudarium deferrebat quo fluentes
lachrymas detergebat. et sic ut indez dicit
in consuetudine duxerat flere quod tota ei-
us facies adusta lachrymis videbatur. Quar-
tum signum fuit post resurrectionem quia
ipse cum Joanne ad monumentum cucurrit
et sicut dicit Gregorius. Illi pre ceteris
cucurrerunt qui pre ceteris amauerunt.
Aliquando simul cucurrerunt. aliquando
Joanes cucurrit citius petro. Et aliqua-
do Petrus citius Joanne qui prior mo-
numentum intrauit. Per quod dat intel-
ligi quod ambo sapienter christum dilexerunt.
Joanes autem magis dulcis. Petrus ve-
ro magis constanter. C. Tertio Beatus Pe-
trus fuit efficacior in virtute. et hoc qua-
druplex. Fuit enim efficacior in virtute

In memoratōe scti pauli

credendi quādo dixit. Tu es xps filius dei viuit. De ipso Petri fide dicitur Luc. xxiij. Simon ecce satanas expulit vos vt cribraret sicut triticū zc. Ubi habet qd eius fides multum fuit a diabolo tentata cu3 dicit. Ecce satanas zc. Hostis enim vbi inuenit locum magis munitū sibi maiorem exercet conatū. Fuit a xpo multum roborata cum dicit. Ego autem pterogant Petre vt non deficiat fides tua qd omnibus fuit in exemplū data cū dicit. Et tu aliquādo puerus zc. Fuit etiā efficacior in virtute sanandū. nō solū. n. sanabat sicut ceteri verbo oratōis s; etiā verbo iussione sicut p3 Act. ix. in sanatione enee. vmbra corporis sui sicut dicitur Actu. v. In positōe bacculi sui sicut p3 in discipulo p. cl. dies defuncto qd ad impositiōem sui bacculi iam sanatus est z resuscitatus. Fuit efficacior in virtute p3 dicandū. Tam gratiose nāq3 p3 dicabat qd aliquādo vna die trita mīlia. aliquādo quinq3 mīlia hominum pueriebat sicut habet Act. ij. z. iij. Hoc enim est testimoniu gratiosi p3 dicatōis. vnde Chrys. super Matth. Testimoniu studiosi agricolae est messis secūda. assidui doctores ecclesia plena. negotiatoris multiplex theca. Fuit etiam efficacior in virtute orandū. Etus enim oratio aliquādo ap3 lebat celum sicut p3 Act. ix. Ubi dicit qd cecidit super eum mentis excessus z vidit celum apertum. Aliquādo faciebat descēdere spūm sanctum sicut p3 Act. viij. in samaritanis. Aliquādo spolabat infernū sicut quādo suscitauit defunctū. quē si mon magis suscitare nō potuit. Et aliquādo vincebat demoniū sicut p3 in demone qui simonē magum per aerem deferrebat. Quarto Beatus Petrus fuit gloriofior in passione. Passus est. n. eandem penam cū xpo. put xps et p3 dixit. Ioan. vlti. Sequere me. Sap. xviij. Simili pena seruus cum dñō est afflictus. Nolu it autem Beatus Petrus illam penā pati rectus sed reuersus. hoc ppter quartuor causas quas spe ponit. C Prima qd ppter honore domini sui nō reputabat se dñnum eo modo penā illam pati quā xps eam ptulit C Secūda qd xps passus est ppter mundū redimendū. ideo debu

it ad mundū respicere. Ipe autem Petrus patiebatur ppter acquirendū celum. ideo debuit ad celum hñe respectū. C Tercia ppter lapsum generis humani significandum. Christus enim semp rectus stetit. z nunquā in peccatū cecidit. Homo vero caput mentis in terrā defixit. z ptra defū recalcitrauit. C Quarta ad innuendū qd homo mutauerat amores spūalem in amorē mundanū. homo. n. rectus in cruce positus si renoluisset illū quod erat dextrum efficisset sinistrum. Tunc igitur homo mutauit dextrū in sinistrum quādo mutauit amorem celestiu in amorē mundanum.

C Sermo. clxxxi. C In memoratōe sancti Pauli apostoli sermo primus.

Quam autem placuit ei qd me segregauit ex vtero matris mee zc. Gal. i. Apostolus nō ingratum fuisse gratie dei. sed quinq3 effectus diuine misericordie in se recognouit humiliter C Primus effectus est qd spūm de vtero sue matris eduxit. C Notandū autem est qd est quincuplex vterus matris. C Primus vterus est vterus matris generalis. s. terre. C Secūdus est vterus mris carnalis. s. mris pprie. C Tertius ē vterus mris figuralis. s. sinagoge. C Quartus est vterus mris spūalis. s. militantis ecclesie. C Quintus ē vterus mris celestis. s. triumphantis ecclesie. Beatus igitur paulus primo fuit in vtero matris carnalis z exinde deus eū segregauit quādo eum ad lucem deduxit. vnde ps. De vtre matris mee deus meus es tu zc. Et idē. Tu es qui extraxisti zc. Beinde intrauit in ventrem matris figuralis. s. sinagoge. z ab isto vtero deus eum segregauit quādo ipm ad fidem puertit. Et ista segregatio facta est in ortu beniamin vbi rachel moraua est. ideo vocauit eū filiūm dolois. Sed pater valde est gaudius ideo vocauit eum filiū dextre. Ex sua enim conuersione sinagoga mortem spūale incurrit. z multam tristitiā habuit. sed de p3 valde gaudius est cum eū filiū dextre appellauit quādo dixit Act. ix. Uade quia vas electōis est mihi iste. Beinde de vtero sinagoge intrauit in vterē militantis

ecclesie in quo tam diu permansit quādiu
in hac vita vixit. Et sic vtero deus eius
segregauit quādo eius animā a corpore
separauit. et tūc intrauit eius corpus in
vterum matris generalis. s. terre. et ania
eius in vterum mris celestis. s. hierusa-
lem supne. In ipsa autem separāōe caput
eius exiliens tres saltus dedit. et in quo
libet saltu fontem aque aperuit. per qd
significabat qd in vita sua tres salt⁹ fece-
rat. vnum saltauit de sinagoga ad eccle-
siam. Et tunc aperuit et manifestauit s⁹
tem diuine misericordie. Aliū saltum se-
cit discurrēdo p mundū. Et tunc ape-
ruit fontem celestis doctrine. Tertium
quādo saltauit vsqz ad tertiū celum. Et
tunc aperuit fontem diuine sapientie.
Ipsum etiam caput Beati Pauli bene-
dictus nomen iesus clara voce insonuit
Ipsum enim nomen iesus fuit in corde
eius iubilus. in ore mel. et in aure melos
Recte igit post mortem nomē iesu protu-
lit nimia. s. cordis locunditate. repletus
nimia oris dulcedie et allelus nimia lu-
bilitate aromatica puocatus. Tunc etiā
de eius sancto corpore quattuor emana-
uerunt. s. vna da lactis ppter eius purita-
tem. vna da sanguinis ppter eius marti-
riū sanctitatem. splendor lucis ppter ip-
sius sapientie claritatem. et flagrantia odo-
ris ppter ipsius fame celebritatem. Tādē
deus ipm corpus de vtero mris terre se-
gregabit. s. quando dicet in tpe extremi
iudicis. Surgite mortui ventre ad iudi-
cium. Et tunc in vterum mris celestis in-
trabit. Et de illo vtero nunquam exibit.
Ideo obitus sanctorū natale vocat. quia
tunc in celo nascunt. C Secundus effe-
ctus diuine misericordie ipsum p grām
suam vocauit. Ideo subdit. Et vocauit p
grām suam. Huiusmodi autem vocatio
comendabilis est ex pte vocantis. Cete-
ros quidem apostolos xp̄us vocauit exi-
stens in sinistra p̄sentis miserie. sed hūc
vocauit existens in dextera paterne glo-
rie. Et ppter istam cām in papali bulla
ponit beatus Paulus a dextris. sed effi-
gles beati Petri ponit a sinistris. Est et
iam p̄mendabilis ex pte vocati. Nō enī
ips vocauit eum piscantē vt Petrus. nec
lucris inhiantem vt Matthēū. nec retia

resistentem vt Joānem et Jacobū. s. odi-
entem ardenti animo. vnde dī spirans
mīnarum inuidentē prauo studio qz ac-
cessit ad principem sacerdotū. et psequē-
tem sollicito ministerio. quia sbat in Ba-
maseum vt si quos inueniret et ē. Lōmen
dabilis ē etiam ex parte modi vocandi.
Ceteros enī vocauit solo verbo. hunc
autem vocauit p lucem excecantē. Per
virtutem p̄ternantē per vocem obiu-
gantem. C Tertius misericordie effctus
est qz ipm p diuinā sapiām docuit cū sub-
dit. vt reuelaret filium suum in me. Jtā
autem sapiāz beatus Paulus a quinqz
magistris accepit. C Primo a Moyse
Gal. i. Proficiebam in iudaismo sup nil
tos coetaneos meos et ē. Et quantum ad
hoc factus est phariseus. De hoc Actu.
xiiij. Ego phariseus suus filius phariseo-
rum. C Secūdo a filio et quantum ad hoc
factus est apostolus. Gal. i. Paulus apo-
stolus nō ab hoībus neqz p hoīem s. p
xp̄m iesum. C Tertio a spū sancto. et qz
tum ad hoc factus est dei legatus. Act.
xij. Dixit spūs sanctus segregate mihi
paulū et barnabā. C Quarto a p̄e. et qz
tum ad hoc factus est dei euāgelista ve-
rus. vnde dixit vt reuelaret in me filium
suū vt euāgelizare eū in gētibz. Quinto
a tota trinitate quādo in tertiū celū est
rapt⁹. ij. Cor. xij. Audiuit arcana verba q
nō l3 hoī loqui. C Quart⁹ effectus mie-
que bñs Paulus in se recognouit pōt
esse qz ipm p̄dicatōrē gentiū fecit. vñ sub-
dit. vt euāgelizarem illū in gentibz.
nam in gentibus erat maior potentia. qz
ibi erant reges et impatores. Maior sapi-
entia qz ibi erant p̄i et doctores. maior
eloquentia qz ibi erant rethores et orato-
res. maior varietas errorū et maior diuer-
sitas vitiōz. S3 p̄tra ista quinqz certa-
mina accepit quinqz adiutoria. Nam cō-
tra tyrannorū potentiam accipit virtu-
tem et constantiam. Act. xxiij. Apparuit
illi dominus dicens. Constans esto pau-
le. oppoſte te nanque Rome testificari.
Contra sapientiam mundanā accepit
et simplicitatem euāgelicā. i. Corin. ij.
C Non enim iudicauit me aliquid scire
inter vos nisi xp̄m iesū. et hunc crucifixū
Contra rethorum eloquentiam accepit

De memoratōe sancti pauli.

facundia fructuosas. Ibidē. Sermo meus et predicatio nō in persuasibilibus humanis et virtutibus. Contra diuersitatem errorum accepit fidei et sapientie veritatem sicut p3 Act. xvij. ubi dixit atheniensibus. quod ignorantes colitis hoc ego nūcio vobis etc. Contra multipliciter victoribus accepit omnium gratiarum plenitudinem. Nam contra luxurias opposebat virginitatem. i. Corinth. vij. Volo autem omnes homines esse sicut meipsum. Contra gulas parcares. i. Tim. vi. Habentes alimentum et quibus tegimur his contenti sumus. Contra auaricias habuit voluntariam paupertatem. Phil. iij. Omnia arbitratus sum ut fieri coram ut christum lucrificarem. Contra tristitiam conscientie locum daret. ij. Corinth. i. Gloria nostra hec est testimonium conscientie nostre. Contra iram benignitatem. i. Cor. x. Si ne offensione estote iudeis et gentibus etc. Contra inuidias fraternam charitatem. Roma. v. Caritas dei diffusa est in cordibus nostris etc. Contra vanam gloriam habuit humilitatem. i. Cor. xv. Ego enim sum minimus apostolorum etc. Continuis et sectus ex diuina misericordia est qui christus innox eius sibi obediens fecit. quod notatur eius dictis. Continuo non acquiescebam in sanguine. i. amoris et dilectionis carnis: sed potius diuine inspirationi. continuo. i. sine contradictione. Act. ix. Domine quid me vis facere. vel continuo. i. sine deliberatione. Unde beatus Bernardus. Amicos consulat qui non nouit quod inimici hominis domesticus eius. Vel continuo. i. sine dissimulatione. quod inductas non perijt sed prout obediuit. Prover. iij. Non dicas amico tuo vade et reuertere etc. Vel continuo. i. sine trepidatione quia nihil timuit. sed de dei bonitate confidit. ysa. xxxv. Dicite pusillanimes: confortamini et nolite timere.

¶ Sermo. clxxxij. ¶ De eodem die Sermo secundus.

Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te etc. Matt. xix. In isto euangelio quod ad honorem beati pauli dicitur tribus commendabilibus inuenit. Primo quidem a perfecta mundi abrenuntiatio. Et hoc tangit cum dicit.

Ecce nos reliquimus omnia. Reliquimus omnia impedienda. i. amoris diuitiarum quod hominem impedit a salute. Marc. x. Difficultus est qui pecunias habent regnum dei intrare. Iustus amor mundi. iste relinquit qui ait Gal. vi. Adhuc mundus crucifixus est: et ego mundo. ¶ Secundo reliquit omnia retrahentia sicut est amor parentum qui precipue hominem retrahit a salute. Matt. x. Intimici hominis domestici eius. Iustus reliquit qui ait Gal. i. Non acquiescebam in carni et sanguine etc. ¶ Tercio reliquit omnia ponderantia. ut est sarcina peccatorum. Hebr. xij. Deponentes omne pondus et circumstantes nos peccatum etc. ¶ Quarto reliquit omnia perniciosa. ut est amor deliciarum. unde ait. i. Cor. ix. Castigo corpus meum et in seruitutem redigo. ¶ Quinto reliquit omnia periculosa ut est amor suis personis. De quo periculoso amore ipse ait. ij. Timoth. ij. In nouissimis diebus instabunt tempora periculosa et erunt homines se ipsos amantes. Iustus amoris suspensus beatus paulus non habuit quod propter christum se in mortem tradere semper paratus fuit. Unde ait Act. xx. Ego non solum alligari sed et mori paratus sum propter nomen domini nostri iesu christi. ¶ Sexto reliquit omnia instructiua ut est amor bonorum quod instructuosus et vanus. unde ps. Ut quid diligitis vanitatem et queritis mendacium. Gal. i. An quod hominibus placere. Si adhuc hominibus placere suus christus non esset. ¶ Secundo commendat a salutifera christi imitatione. quod notatur cum dicit. Et secuti sumus te. Ad hoc autem quod christus imitetur duo requirunt. Unum ex parte dei. scilicet attractio sue dignitatis. Jo. vi. Nemo venit ad me nisi pater qui misit me traxerit illum. Trahit autem quatuor funiculis. scilicet modo exteriori cruciatio. modo interiori inspiratione. modo paterna flagellatione. modo beneficiorum exhibitione. Sed de quibusdam qui istis quatuor funiculis se trahunt non permittunt: dominus conquerit dicens Prover. i. Vocaui et renuistis. quo ad exteriora documenta. Extendi manus meas et non fuit qui aspiceret quo ad collata beneficia. Desperistis omne consilium meum quo ad inspirata consilia. Et increpationes meas neglexistis. quo ad irrogata flagella. Istis quatuor

tuor funiculis apostolus tractus fuit. s. exteriori eruditione et reprobatione. Act. ix. Saule saule quid me persequeris etc. Interiori inspiratione. Ibidem. Subito circumfulsit cum lux de celo. Flagellatōe: quia excecatus et in terrā prostratus. Beneficio rui exprobatōe: quia postmodum fuit illuminatus. a xpo edoctus. et in terris celum rapuit. Secundo ex parte hominis requirit expeditio voluntatis. s. ne a diabolo teneatur cathena ferrea. i. ferrea voluntate. Que quidē cathena octo habet anulos. scilicet malis suggestionē. cogitatōem delectatōem. consensum. operatōem. consuetudinē. necessitatē. et desperatōem. Istos namque octo anulos apostolus fregit. s. prauam suggestionē. ij. Log. iij. Et dicamus oculis de decoris. Carnalē cogitatōem. ij. Log. i. Et que cogito in carnē cogito q. d. nō prauas delectatōem. quia tū circa spūalia delectabatur. Roma. vij. Condelecto: enim legi dei in interioribus hominē. Prāuū consensum quia bonis meditatōibus semper consentiebat. Ibidem. Consentio legi quā bona est. Prāuas operatōem. Rom. xij. Abijciamus ergo a nobis opera tenebrarum. Prāuā consuetudinē. quia ad omne opus bonum se assuefecit. Phil. iij. Ubique et in omnibus institutus sum etc. Prāuas necessitatē quia habuit spūs libertatem. ij. Log. iij. Ubi spūs dñi ibi libertas. Omne desperatōem: quia habuit omnimodā spei firmitatē. Hebr. vi. Confirmamus ad tenendū propositas spem. Tercio cōmendat a fructuosa remuneratōe. cū subiungit. Sedebitis super sedes duodecim. In qua remuneratōe tria erunt. Primo regalis dignitas. cū dñs. sedebitis. Habebūt enim regale dominiū. Sap. v. Accipietis regnū decoris. Regale ferrū. Ibidem. Et diadema regni de manu dei sui. Regale sceptrū. Sap. x. Donec affert illi sceptrū regni Regalem habitū. Prover. vi. Byssus et purpura indumentum eius. Regale solū. Luce. xxij. Sedebitis super thronos duodecim etc. Secundo in ipsa remuneratōe erit magna dei liberalitas et in p. senti. Quod quidē quatuor modis potest intelligi. s. aut quātū ad temporalū dñi secretas possidēdem quia avari possidēt ea

ut serui. Sci vero viri ut dñi que possessorio ē temporalibus in centuplum melior. Aut quātū ad spūaliū acquisitōem. Et si dicat dominus. Spūalia percipiet quia temporalibus compata excedūt sicut maior numerus minorē numerum excedit. Aut quātū ad suffragiorū ecclesie participationē. Illi enim qui sunt de ecclesia tū numero possunt ad inuicē participare substantias suam. Illi vero qui sūt numero et merito possunt ad inuicē participare merita sua que participatio in centuplum melior est quā prima. Aut quātū ad religiosorum inter se colatōem qui sepe pro vno fratre carnali vel domo temporalis centuplum accipiūt. Tercio in illa remuneratōe erit eterna felicitas. cū dñs. Et vitas eternas possidebitis. Hoc namque quod dicit vitas. respicit illos qui sūt in inferno qui non habēt vitam sed mortē. Et hoc quod dicit eternam respicit illos qui sunt in mundo. qui et si habent vitas habent eas transitorias et caducas. Hoc autē quod dicit possidebitis respicit illos qui sunt in purgatorio: qui et si habituri sunt vitam nō tamē sunt in possessione. Illi namque qui sunt in celo habēt et vitam sine morte et eternitatem sine fine. atque possessionē sine expectatōe.

Sermo. clxxxij. De scā margarita utraque sermo primus.

Ipsa cōteret caput tuū. Gen. ij. Quamuis beata margarita fuerit puella tamē contriuit caput prius pro. prii. diaboli et tyrani. Pater namque suus intendebat eā trahere ad cultum idolorum. sed ipsa istud caput sue intentiōis contriuit. quia etius societate fugit: et oues sue nutritiōis pascebat. Periculosus namque est bonis cum malis cohabitare. quia mali sunt igne concupiscentie inflāmati: et ideo boni sepe inficiuntur a malis. sūt luto auaricie inquinati. et ideo sepe inficiuntur. Sunt pice adherētis superbie infecti. et ideo sepius denigrant. Sunt renebris ignorantie obscurati. et sō sepe a malis illis obsuscant. Beata igitur margarita noluit habitare cum malis. ne aut inflāmare igne concupiscentie. aut inquinaretur luto auaricie. Aut inficeret pri-

De sancta margarita

ce superbie. aut obscuraretur tenebris ignorantie. Secundo corripuit caput tyrant qui in superbia elatus cultu christi euacuare volebat. Sed caput sue elationis ipsa corripuit et cultu christi defendit et in nullo pœnitire voluit. Et ideo quin cuplex certamen passa fuit. Primo quia in eculeo fuit suspensa. ideo enim fuit in aere cruciata. ad ostendendum quod adhuc non fuit in celo quia ibi sunt beati. Nec erat in terra: quia ibi sunt avari sed erat in medio quia ibi sunt perfecti. Hæbat enim supra se celum ad desiderandum. Et infra se mundum ad despiciendum. iuxta illud Proverb. xxv. Celum sursum et terra deorsum. Secundo fuit adulta: sed non combusta. Nec mirum quia habebat interius gratiam affilietem. Dan. iiij. Secit medullam somnæ quasi ventum rois flantem. Conscientiam delectatam. Proverb. xv. Secura mens quasi tuge conutui. Spem lenificantem. Rom. xij. Spe gaudentes in tribulatione patientes. Carnem virginem refrigerantem. Unde dictum fuit Mariæ. Virtus altissimi obuiabit tibi. Ideo poterat dicere illud Eccl. li. In medio ignis non sum estuata. Fuit enim in medio ignis: quia habuit carnem propugnaculum. Gal. v. Caro concupiscit aduersus spiritum et cetera. Demone instaret. Job. xli. Alitus eius pinas ardere facit. Hominem sollicitantem: quia prefectus eas in vxorem accipere cupiebat. Pulchritudinem allicientem: que iam multas feminas pulchritudo decepit. et adhuc quot die decipit. Proverb. vlti. Fallax gratia et vana est pulchritudo. Tertio fuit in aquis gelidis cruciata. Postquam enim in igne fuit cruciata: fuit in aqua frigidissima posita. Et ista est tam sentissima pena ut etiam fiat in inferno. Job. xxiij. Ab aquis nivium transibit ad calorem nivium. Unde etiam tunc factus est terremotus: ac si terra non posset tantum facinus sustinere. Aliquando fit terremotus in signum doloris. Aliquando in incursionem timoris. Et sic mota fuit in passione et resurrectione christi ut ostenderet dolorem et custodes deterreret. Terremotus ergo factus est in passione sancte Margarite in tanti sceleris detestationem: ad dolorem et compassio nis ostensionem: et in timoris incursionem;

et in peccatorum magnam confusionem. Quarto fuit decollata. Et in sua decollatione tria maxima fuerunt. Primo est deuota oratio. quia ad exemplum christi se deo commendauit. Christus quidem in passionem patri spiritum commendauit. et pro suis crucifixoribus intercessit. et pro omnibus fidelibus exorauit. Ioan. xvj. Non pro eis autem rogo tantum: sed etiam pro his qui credituri sunt per verbum eorum. Et sic beata margarita orauit deum pro se et pro suis occisoribus et pro ipsarum innocentiis. Fuit etiam in passione eius custodia angelica. quia ipsi angeli ipsarum custodiuerunt ad martyrium properantem: in tormentis existentem et ad celum ascendentem. Iudith. xij. Custodiuit me angelus domus et hinc euntem et ibi comorantem et inde huc reuertentem. Fuit etiam in passione eius celestis armonia. Et merito: quia sponse solent deducti ad sponsorum caritatem et laudibus. Apoc. xix. Gaudeamus et exultemus et demus gloriam deo: quoniam veniunt nuptie agni et cetera. Quinto etiam passio fuit passioni christi multum conformis effecta. Christus enim fuit denudatus in patibulo. Margaritaque fuit expoliata in eculeo. Christus fuit flagellatus ad columnam ut disciplina per nobis portaret. Margarita autem fuit tota virgine lacerata. ut post hanc vitam aliam non sentiret offensionem. Christus fuit perforatus clauis. et beata Margarita fuit lacerata ungulis. Christus passus est in patibulo quod quidem erat supplicium latronum et malefactorum infamum. Margarita vero passa est in eculeo quod erat supplicium puerorum et malorum. Christus totus fuit sanguine plenus. Margarita in eculeo tota fuit sanguine cruentata. Christus passus est in aere ad innuendum quod ipse est mediator dei et hominum. Sic beata margarita passa est in aere ad innuendum quod ipsa est nostra mediatrix apud deum. Tertio corripuit caput. scilicet suggestionem demonis. Ipse quidem demon habet magnam potentiam. superbiam. astutiam. et experientiam. et fraudulentiam. Ista quoque notant Apoc. xij. Perfectus est draco. ecce quare potentie. Magnus. ecce quare superbie. Serpens ecce quare astutie. Antiquus. ecce quare experientie.

mentie
ecce quare
miseria
luc. S
potent
drac
fregit
colum
quod coac
rit ut si
diceret.
Margar
git eiu
gestor
C. Sen
secun
Q
gelio q
git qu
signifi
sue de
caueri
argem
aut vi
prelo
sauru
ta. Jp
gram
licitat
aurur
suum
lute.
virgi
scen
etate.
et diu
cer in
re ter
cobut
aduri
vetust
nitari
qui se
intus
signifi
sue a
fides
xpi. D

tentie. Qui seducit vniuersum orbem.
ecce quare fraudulentie. His quinq; ar-
mis euz beata Margaritha pugnare vo-
luit. S; ipa omnia peritit. Fregit eius
potentia quado ipz apparente in specie
draconis virtute crucis euanesce fecit
Fregit eius supbiam quado pede supra
column eius posuit. Fregit eius astutiaz
q; coactus e dicere q; ideo sibi apparue-
rit vt sibi fulceret q; monitis pfidis obe-
diret. Fregit eius malitiaz q; ipe Beate
Margaritha in nullo nocere potuit. Fre-
git eius experientia q; in nullo suis sug-
gestionibus assentire voluit.

¶ Sermo. clxxxiiij. De eadē Sermo
secundus.

Simile est regnum
celorum thesauro abscondito
in agro. Mat. xij. In isto euā-
gelio qd ad honore beate Margarithe le-
gitur quattuor sunt videnda. Primo qd
significat p thesauro. Est autem thesaur⁹
iste de quo loquit. i. Cor. iij. Stis edifi-
cauerit super fundamentū hoc. aurum.
argentum. et lapides preciosos. Est autem
aur⁹ virginitas. argentū fides. lapides
preciosi opera pietatis. Ille triplex the-
saurus fuit in beata virgine Margari-
ta. Ipa nāq; habuit virginitatem inte-
gram. fidem sinceram. et operatōem sol-
licitam. Significat autem virginitas p
aurum quia aurum nō amittit fulgorez
suū. nec igitur a dustione. nec luti inuo-
lutōe. nec tpe antiquitate. Sic et fulgor
virginitatis nō minuit nec igne pēpi-
scentie. nec terrenocorpore. nec longeva
etate. iō Sap. vij. assimilaf speculo. luci.
et diuine imagini. Sicut enim splendor lu-
cet in speculo. sic et virginitas in corpo-
re terreno. Et sicut ignis lucē suā non
cōburit. sic cōcupiscētia virginitatē nō
adurit. Et sicut imago dei in viris scis
vetustate non inficit. sic et ipa ex otutur.
nitrate tpe renouat. ij. Cor. iij. Licet is
qui solus ē noster hō corruptis. in is q
intus ē renouat de die i diē. Sed fides
significat per argētū. Fides namq; cau-
sat a verbo dei sū illud Rom. x. Ergo
fides ex auditu. auditus aut per verbū
xpi. De illo dī ps. Eloquia dñi eloquia

casta et. Ex quibus verbis habet q; fi-
des catholica ē casta p puritatē sine
ram. q; ipa nulla adulterina falsitate
polluit. qd ē cōtra fidē hereticorū. Est
examinata per tribulationē inmissam: q;
nulla aduersitate frangit. qd ē cōtra fi-
dem instabiliū. Estq; pbata p pspertatē
mūdanam: q; nulla terrena pspertate
allicit. qd ē cōtra fidē auarorū. Est pur-
gata p spūs sancti grām: q; sepius omni
dono spūs sancti fulcit. qd ē cōtra fidē
malorū xpianorū. Opera aut bona signifi-
cantur p lapides preciosos. Lapis aut p-
ciosus excellit aurū et argētū in splendo-
re in valore: et in virtute. Et iō nec aurū
virginitatis. nec argētū fides coraz deo
lucet: nec aliquid valent: nec aliquid pos-
sunt pficere sine bonis operibus. Quā-
do autē bonis adomātibus operib⁹ ful-
ciunt et decorant. tunc magnū habent
splendore: valore: et virtutē. De virtute
fidei per bona opera dicit Heb. xi. San-
cti per fidem vicerunt regna et. De vir-
tute et pulchritudine virginitatis p bo-
na opera etiam dī Sap. iij. Quaz pul-
chra et casta ē generatio euz claritate et.
¶ Secundo videndū ē quid sit iste ager.
Qui quidem ē triplex. s. corporalis. spūa-
lis: et tpalis. Ager corporalis ē ipm cor-
pus in quo inuenit thesaurus virgini-
tatis et castitatis. ij. Cor. iij. Habemus
thesaurum istū in vasis fictilibus. Quā-
vis autem istud vas sit terrenū: tamē de-
bet esse mundum per puritatē. pictū p
morū honestatē. et excoctum per charita-
tem. i. Thesal. iij. Sciat vnusquisq; ve-
strum vas suū possidere in sanctificatio-
ne. ecce quia debet eē mundum. Et ho-
nore. ecce quia debet esse pictum. Non i
passione desiderij. ecce q; non debz igne
cōcupiscētie: sed igne sancti spiritus in-
flāmarī. Ager spūalis ē animus in quo in-
uenitur thesaurus fidei. Roma. x. Cor-
de creditur ad iusticiam et. Virginitas
namq; est in corpore. bona autem opera
sunt in exteriori exhibitiōe: sed ipa fi-
des radicatur in corde. Et ratio est. Nā
si aliquis oppressor virginitatem alicui
abstulerit. propter hoc illa persona op-
pressa eam non perdit: Unde dixit san-
cta Lucia. Si me renitentem et inuitam

violaueris: castitas inhiit duplicabit ad coronam. Si autem aliquis raptor alicuius temporalis substantiam rapuerit: propter hoc deum non poterit. quia propter patientiam et alia bona opera poterit mereri. Quis subit bona sua temporalia fuerit ablata et surrepta. Sed si fides surripit pro certo tunc deus prodest et totum spirituale edificium subruit. Et tunc necesse fuit vultu corde radicari. Aliter temporalis est ipsa terrena possessio in qua debet esse thesaurus bonorum operum. id est elemosynarum. Prover. iij. Honora dominus de tua substantia etc. Qui. n. non honorat dominus de substantia: dominus spiritum honorabit in sua gloria. Et loco: quia statuet eum a dextris. Et verbo cum dicit: Esuriit: et distis inhiit maleducare. Et facto cum dicit: Venite benedicti percipite regnum patris mei etc. Tercio videndum est qualiter iste thesaurus absconditur. Thesaurus. n. castitatis absconditur per carnis macerationem. l. Cor. ix. Castigo corpus meum et in servitute redigo. Custodit et abscondit thesaurus castitatis per sensuum cohibitionem. Job. xxxi. Perpegi sedus cum oculis meis etc. Per fugam et elongationem. l. Cor. vii. Fugite fornicationem etc. Thesaurus autem fidei cum sit radicalis omnium bonorum debet abscondi ab estu male inflammati et frigore male humiliantis et a dyabolica tentatione male infestante. Unde psalmista inquit: ignis quo ad amorem male inflammat. Et suffocatus quo ad timorem male humiliantem. Sicut manus tua super virum dextere tue: quem. s. prope imat insultum dyaboli male infestantem. Thesaurus autem bonorum operum absconditur debet ab humana laude. Mat. vi. Cum facis elemosinam noli tuba canere ante te etc. A negligentia et torpore. Osee vii. Comederunt alient robur eius et ipse nescivit. Ab idicroto fervore. Ysa. xlvij. Ante messes totus effloruit et imatura plantatio germinavit. Quarto est videndum qualiter iste thesaurus emittitur. Si quidem emittit dando deo proprium affectum. proprium sensum et proprium tributum sive censum. Qui eis vult emere thesaurum castitatis: det deo proprium suum affectum: ut nihil distingat nisi deum seu spiritum suum celestem. Est enim zelotypus et non vult cum adultero adamari. Ysa. xlvij. Loquax est stratus: ita ut alter decidat etc. Qui vult emere thesaurum fidei debet deo proprium sensum et totam suam intelligentiam

applicare sibi illud. ij. Cor. x. In capitulatione redigentes omnem intellectum in obsequium christi. Qui autem vult emere thesaurum meritorum: vedat deo proprium censum. bona sua pauperibus largiendo. Mat. xix. Si vis perfectus esse vade et vende ea quae habes et da pauperibus et habebis thesaurum in celo.

Sermo. clxxxv. De eadem sermo. lxx.

Simile est regnum celorum homini negotiatori querenti bonas margaritas etc. Negotiator iste est christus. de quo tria ponuntur. scilicet eius officium cum deus: homini negotiatori. et eius studium cum deus: Querenti bonas margaritas. et eius operum meriti cum deus: Inventa autem una preciosissima margarita etc. Circa primum notandum quod sicut dicit Augustinus super illud Hebr. ij. Liberaret eos a timore mortis etc. Christus in hac mundum tanquam negotiator venit: et tres merces a nobis accepit: scilicet nasci: laborare et mori. Et tres suas merces nobis portavit: scilicet renasci: resurgere et eternum regnare. et Accipit eum a nobis nasci. Ysa. ix. Parvulus natus est nobis. Dedit autem nobis renasci. Joan. i. Dedit eis potestatem filios dei fieri. et Joan. ij. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non intrabit in regnum celorum. et Secundo accipit a nobis mori. ad Phil. ij. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem: mortem autem crucis. Nobis autem dedit resurgere. Joan. vi. Ego resuscitabo eum in novissimo die. et Tercio accepit a nobis laborare. nam ipse laboravit corde dolendo et patientia. Ysa. lxx. Pro eo quod laboravit anima eius etc. Laboravit et ore clamando et predicando. psalm. Laboravi clamans rauce facte sunt fauces mee: Laboravi oculis pluribus fletendo. psalm. Laboravi in gemitu meo: laborabo per singulas noctes lectum meum etc. Laboravit toto corpore penas et dira supplicia sufferendo. Ysa. i. Laboravi sustinens etc. Dedit autem nobis regnare. Luc. ij. Nolite timere pusillus grex: quoniam copulavit patri vestro dare vobis regnum. Secundo ponitur similis mercatoris studium cum deus: Querenti bonas margaritas. Vident autem sancti et maxime ista sancta margarita quinquaginta causis margarite. et Primum ex eo quod fuit celestis rore generata. Ipsa namque cor suum

aperuit et rore spiritus sancti accepti: ac fug-
 gessit omne dyabolice clusit: et sic piosa et
 nobilis margarita generata fuit. Apuit
 ad deum suum memoriam et ibi recepit dei pre-
 sentiam recordationem. Suas intelligit et ibi
 precepit dei cognitio. sua voluntate: et ibi
 precepit dei amor. **P**rimo de margarita
 quod fuit fulgida. Et hoc tam in carne per vir-
 ginalis pudicitiam quam in mente per intentionem
 sinceram. quam in conversatione per lucidam famam:
 Sapientiam. **Q**uod pulchra est casta generatio
 cum claritate. Ipsa namque habuit pulchritu-
 dinem intentionis in mente. Castitatem in cor-
 pore. Claritatem in conversatione. **T**ertio
 de margarita: quod fuit pua per humilitate-
 tem. Quam enim fulgidior erat in conspe-
 ctu dei: tanto erat humilior in conspectu
 ipsius. Sepe enim res lucide nigri habent
 effectum: sicut ostendit Augustinus in libro de ciuitate
 dei triplici exemplo. Nam oleum lucidum ni-
 gras maculas effundit. Argenti fulgidum
 nigras lineas tingit. Igne splendor
 facit cuncta nigra que labitur. Sic et sancti
 viri spiritumque luceant instar olei per pietatem
 instar ignis per charitatem. instar argenti
 per fame sonoritatem. tunc debet in se nigre-
 scere per humilitatem. Sancta autem margari-
 ta fuit pua coram se per humilitatem: sed ma-
 gna coram tyranno per ostentationem et magna
 nimitatem. De diocris autem coram fidelibus
 per sociale collocationem. **J**ob. iij. Par-
 uus et magnus ibi sunt: et seruus et liber
 a domino suo. In domo enim dei sancti viri
 sunt: sunt puti seipsum humilia do: et sunt
 magni tyrannos pretenendo. Et sunt liberi
 sociali viuendo. **Q**uarto de margarita
 quod fuit solida. Non enim potuit promoueri a
 patre per blanditiam adulationem. nec fra-
 git ab ipso tyranno per tormentorum illationem:
 nec perfortari a dyabolo per temptationum
 immersionem. **M**at. vij. Descendit pluuia. i.
 patris adulatione que videtur habere. viz re-
 frigerandi. Flauerunt venti. i. tentationes dy-
 aboli. Venierunt flumina. i. tormenta tyranni
 et ipsas obuiere non potuerunt. **Q**uinto
 de margarita: quod fuit virtuosa. Ipsa enim
 magna virtutem ostendit in aere. quod ibi fuit
 in eccluso suspensa: nec in animo lesa.
 In igne: quod ibi fuit posita sed non adusta.
 In aquis: quod in aquis fuit posita et prima
 non illisa. In terra: quod ipsa terra fuit tre-

more educta. **T**ertio pontifex istius mer-
 catoris commercium cum deo: Abijt et vendi-
 dit vniuersa que habuit et emit eas. **I**ste
 namque mercator: quattuor habuit que omnia
 vendidit ut ista emeret margaritam. scilicet delta
 remanentem: carnem et sanguinem. Belatam
 quod dedit nobis in premium. **P**s. Adimplebis
 me letitia cum vultu tuo. Alias vero dedit
 nobis in precium. **D**e hoc **M**at. xx. Venit fi-
 lius hominis non ministrari: sed ministrare et dare
 alias suam in redemptorem per multis. Carnem
 et sanguinem in remedium. Homo quidem erat
 famelicus: sitibundus et ieiunus. **Q**uod ergo
 erat famelicus: dedit nobis carnem suam
 in cibum: quod sitibundus dimisit nobis san-
 guinem suum in potum: quod vero fuit infirmus
 dimisit nobis vtrumque in remedium. **D**e quo
 remedio cantat ecclesia in oratione. Sit
 oblutio scelerum: sit fortitudo fragiliu: sit
 contra omnia mundi pericula firmamentum. **E**st
 enim in remedium contra peccata preterita.
 ideo dicitur: Sit ablutio scelex: contra peccata
 presentia. ideo subditur: Sit fortitudo fragili-
 um: contra peccata futura. ideo subditur: Sit co-
 tra mundi pericula firmamentum etc.

Sermo. clxxvi. **D**e sancta maria
 magdalena Sermo primus.

Ego sto ad ostium
 et pulso. **A**pocal. iij. Dominus
 in presenti vita noluit habere
 hospitium temporale. unde in aliena domo
 fuit natus et in aliena domo conuersatus
 et hospitatus. In alieno sepulchro sepu-
 tus. Noluit tamen habere domum spiritalem: que
 est cor nostrum quam tamen desiderat ut etiam
 ostentat eam querat dicens: Ego sto ad ostium
 et pulso etc. In hac duplici domum beata
 maria magdalena christum recepit. in domum
 temporalem ut ipse corporaliter reficeret. **L**uc.
 x. Intrauit iesus in quoddam etc. et in do-
 mum spiritalem: ut cum pasceret spiritualiter. **B**re.
Apud phariseum veritas pascebat foris
 apud mulierem peccatricem: sed penitentem
 pascebat intus. **I**n promissa verba po-
 nit plures causas quare christus ostium cordis no-
 stri sibi postulat aperiri. **P**rima namque su-
 mit ex consideratione persone statim cum deo: Ego
 quod quidem pronomen per tribus nominibus sup-
 ponit. **E**go. scilicet iesus christus filius dei. **H**omo
 igitur infirmus libenter opte suo saluatore

De sancta maria magdalena

mestus suo solatori. ab hostibus obses-
sus suo liberator. Ac si dicat xps. Libe-
ter debes mihi apire qz tu es infirmus. z
ego suz iesus. i. saluator. Tu es mestus: z
ego suz xps z solator. Tu es ab hostib⁹
obsessus: z ego suz filius dei: tuus. s. libe-
rator. ¶ Beata igit maria magdalena
erat infirma: mesta z obsessa. ¶ Quia erat
infirma libeter recipiebat iesuz medicu z
saluatore qui sanauit eam valde facill.
hoc est euz qtuor verbis dicens: Remit-
tunt tibi peccata tua. Ipse et in dauid pec-
catu adulterij z homicidij sanauit cum
trib⁹ syllabis cu dixit: Peccasti. vñ Zhu-
gu. Quatu valēt tres syllabe peccasti. sz
in hīs trib⁹ syllabis flamma cordis ascen-
dit in celuz. In matheo sanauit petru
auaritie euz qtuor alijs syllabis qz xps
dixit et Mat. ix. Sequere me. In paulo ve-
ro sanauit petru supbie qnqz verbis qn
dixit Alef. ix. Dñe qd me vis facere. In
petro aut sanauit petru negatōis pau-
cis lachrymis. quādo egressus foras fle-
uit amare. ¶ Secūdo maria erat mesta. iō
libenter recipiebat xpm solatore. Suā
vnt mestitiā ostendebat per lachrymas
quas fundebat. Fudit enīz quatuor: ge-
nera lachrymar. s. lachrymas p punctio-
nis ex peccatorz recordatōe. Luc. vij. La-
chrymis cepit rigare pedes eius zc. Lō.
passionis in fratris sui morte. Joan. xij.
Iesus ergo vt vidit mariā plorātem zc.
Doloris ex xpi passione. Luc. xliij. Seq-
bant ipsum mulieres zc. Almoris ex cor-
poris xpi subtracō desiderata visione.
Joan. xx. Maria stabat ad monumētuz
fons plorās. Xps autē eam solator est
in lachrymis cōpunctionis peccata sua
sibi remittēdo. In lachrymis p passio-
nis fratris suum resuscitādo. In lachrymis
doloris post resurrectionē sibi apparen-
do. In lachrymis amoris: suaz presentia
sibi exhibendo. ¶ Tercio erat obsessa. z
ideo libenter recipiebat dei filium auxi-
liatore z liberatore. Erat enīz obsessa a
demonib⁹. Sz xps eā liberauit qn septē
demonia ab ea elecit. Erat et obsessa ab
hoib⁹: qz phariseus dixit eā eē imundā.
Marta dicebat eā eē octosam. Judas
dicebat ipsaz pdigā: qz vnguentū pecto-
suz iustitiz expēdebat. Discipuli dicebat

eā esse fatuā. Vñ dicit Luc. xliij. Quādo
magdalena z cetera mulieres discipulis
nūciassent se dñm vīdisse. visa sunt ante
ipsos quasi deliramentū verba ista. Sz
taliter obsessa xps adiunxit z ptra pha-
riseuz ostēdens ipsam nō esse imundā:
sed purificatā cū dixit: Remittunt ei pec-
cata multa. Et cōtra sororez ostēdens q
mellus erat eius oculus q ipius. Mar-
tha ministeriū laboriosuz dicens: Mar-
tha martha sollicita es zc. Et etiā iunxit
xps eam cōtra iudā ostēdens q illa effu-
sio vnguenti nō fuit pdigalitaris vitij:
sed fuit sue sepulture sacramentū. Xps
etiā iunxit eam cōtra discipulos ostēdens
q nō fuit fatuā: sed veridica. quādo xps
sibi apparuit z apostolorz apostolā eam
fecit. ¶ Secūda pncipalis causa quare
xps ostiū cordis nostri sibi postulat ape-
riri. sumit ex cōsideratōe suus corporis
cū dicit: Stō paratus. s. adiunare. Sta-
re quidē est pugnātis. iacere vero ē quie-
scentis. sedere vero est regnātis. Xps ve-
ro stat in actiuis: iacet in pteplatiuis: sz
sedet in beatis. Sic ergo habat xps i es
inquātū actiua quādo sibi per viā mnti
strabat. Jacebat in ea inquātū pteplati-
ua ad pedes xpi sedebat. modo vero se-
det z regnat in ipsa inquātū est beata.
¶ Tercia causa sumit ex cōsideratōe lo-
ci quemētis cū dicit: Ad ostiū. Nō enim
stat in vicis vel plateis: qz nō diligit cu-
riosos. nec in foro: qz nō diligit negotio-
sos: sz ad ostiū cordis: qz diligit quietos.
Xps igit stabat ad ostiū cordis beate ma-
rie magdalene: qz nō fuit curiosa sed do-
mi sedere cōsuevit. Joan. xi. Maria au-
tez domi sedebat. nec fuit negotiosa: qz
omnia terrena deseruit z reliquit ppter
xpm. sed fuit queta. qz verba dei ad pe-
des xpi libenter audiuit. ¶ Quarta cau-
sa quare xps ostiū cordis nostri sibi po-
stulat aperiri sumit potest ex cōsideratio-
ne cōsuetudinis tam excellētis euz subdit. Si
quis aperuerit mihi intrabo ad illuz z
cenabo cū eo z ipse mecum. Nō dixit gu-
stabo nec prandebo nec merēdīnabo: sz
dixit cenabo. Naz gñstare est aliquos bo-
los recipe. qd enīz volūt euz deo gustare
faciētes bolos duos de corde suo. Unus
dant deo. s. intellectū per fidē. altus dant

mi-
duo
lū o
dan
duo
Uni
bolē
xit:
huc
pran
pece
q: h
tōis
ca m
vbi
q: pe
illis
rant
cidi
nam
dale
nit: q
mali
xpo
fide
ro cū
raut
med
uēti
bo ci
meas
qz cō
ptes.
pran
posu
ee qu
uāte
facti
virtu
deo s
cōtēg
ptes
xit: R
latio
rum.
tua s
CS

Q

inundo. s. affectu per amores. Quidam et
duos bolos faciunt de etate sua. Unum bo-
lum dant dyabolo. s. suauitatem. alium bolum
dant deo. s. senectutem. Sunt et alii qui
duos bolos faciunt de seipso et rebus suis.
Unum bolum. s. seipso dant dyabolo. alium
bolum. s. sua dare volunt deo. Nec est xps di-
xit: Prandebo. Nam post prandium aliud ad
huc restat conutulum. Illi ergo cum xpo
prandium faciunt: qui post penitentiam ad
peccatum redeunt. Nec dicit mercedinabo:
quod hoc est beatorum ubi est plena lux cogni-
tio et plenus ardor amoris. Cuius. i. Indit
ca mihi que diligit anima mea: ubi pasceas:
ubi cubes in meridie. Dixit autem cenabo:
quod post cenam nullum alium restat conutulum. Cum
illis igitur xps cenat: qui semper in gratia pseu-
rant. Buntur ergo simulantes: prandent re-
ciduantes: mercedinant triumphantes et ce-
nant pseuerantes. Beata igitur maria mag-
dalena ante suam queritionem cum deo gusta-
uit: quod deo dedit se per hunc: sed dyabolo per
malam operationem. Post queritionem suam cum
xpo prandium fecit: quod tempore passionis per
se delitatem cecidit. Post resurrectionem ve-
ro cum ipso cenauit: qui semper in gratia pseu-
rauit. Nodo autem cum xpo in meridie co-
medit: qui plena et luminosa cognitio de fer-
uentis amore et dulci fructu. Et dixit cena-
bo cum illo et ipse mecum. s. ego ponam pres-
meas: et ipse ponet pres suas. In hac nam-
que cena spirituali magdalena posuit tres
pres. Primo posuit tristitiam quam appropinquat
tantas lachrymas quas effudit. Secundo
posuit confessionem. peccata enim sua publi-
ce quodammodo confessus fuit. quam inter pul-
uantes lachrymas obrulit. Tertio satis-
factionem. quod sicut dicit Gregorius. Conuertit ad
virtutum cumulum numerum criminum: ut totum
deum scrutaretur in penitentia: quod de se deum
contempsit in culpa. Christus autem alias tres
pres posuit. s. peccati remissionem cum di-
xit: Remittuntur ei peccata multa. Gratie col-
lationem cum subiunxit: Quoniam dilexisti mul-
tum. Et eternam salutem cum dixit: Fidelis
tua saluate fecit: vade in pace.

Sermo. clxxxvii. De eadem sermo. ij.

Quierem fortem
quis inueniet. Proverbiorum
vlt. Tempore salomonis nulla

mulier est inuenta fortis. s. tempore gratie
multe sunt inuenta fortis: scilicet sacre virgi-
nes sex cum mundo vincunt. Inuenta est
namque una fortior: scilicet magdalena que carne
vicit mundum contempsit et inuincibilis amo-
re fragrauit. Inuenta est una fortissima. s.
virgo beata que deus de celo ad terram
traxit. Istam autem tantam fortitudinem mag-
dalena habuit ex charitate que totaliter ac-
censa fuit in ea. Ponunt autem Lactantius. viij.
quod fortis quibus assimilatur fortitudo cha-
ritatis cum dicitur. Fortis est ut mors dile-
ctio. Dura sicut infernus emulatio. Lapa-
des eius ut lapides ignis atque flamma.
Et aque mulce non potuerunt extinguere
charitatem. Nec flumina obuiant illam.
Primo igitur charitas in magdalena su-
it fortis sicut mors: quod quod mors est fortis
in sepando. Quod sicut mors animam a corpore
diuidit: sic et charitas dei animam suam ab
amore mundi totaliter sepauit. Reliquat quod
de oia sensibilia dimiserat oia intellectua-
lia et amore christi immediate se coniungerat.
Distiguit namque Dionysius tres gradus
ascendendi ad diuinum. Primo est per sensibi-
lium manu ductio. Et iste est gradus scriptu-
rentium. de quo dicit Romanus. Inuisibilia enim
dei per ea que facta sunt percipiuntur. Isti gradu
vsa est magdalena in primordio sue queri-
tionis: quando ad pedes christi stetit. Per pedes
enim dei sensibilia accipiuntur. Juxta illud
ysaiah. lxvi. Letum mihi sedes est. terra autem
scabellum pedum meorum. Secundo gradus est
per intellectualium operationem. Et iste gradus
est prophetiarum. de quo dicit Proverbia. viij. Qui
mane vigilauerit ad me: inueniet me. Et
istis gradu maria vasa est in suo progressu quando
sensibilia dimittebat: et spiritualibus et diuini-
tatis interiora erat. Luc. x. Maria sedes se-
cus pedes domini: audiebat verbum illius.
Tertio gradus est per immediatam unionem.
Et iste gradus est perfectorum. De quo dicitur. iij.
Cor. iij. Nos autem reuelata facie gloriam dei
speculantes. Et isto gradu maria vasa
est in sua perfectione quando de ea dominus dixit: Ma-
ria optima preceps elegit: que non auferet ab
ea. Habere namque primum gradum est habere preceps
bonam. Habere vero secundum gradum est habere preceps
meliores. Sed habere tertium gradum est
habere preceps optimam. Secundo charitas fuit
ea fortis sicut infernus: quod est fortis in re

De sancta maria magdalena.

nēdo. Charitas eīm eius mentēz deo sic
fortiter colligauit q̄ nūquā ab ei⁹ amo
re cadere potuit. Rari nāq̄ sunt q̄ ami
cum vere diligūt in vīta. Rariores q̄ dī
ligunt in morte. Rarissimi vero inuentū
tū qui post mortē diligāt. Maria autē
dilexit xpm̄ viuētē. Luce. vii. Qm̄ dile
xit multū. Dilexit xpm̄ morientē. Ioan.
xix. Stabat iuxta crucē iesu x̄c. Dilexit
etias mortuū: q̄ vnguēta pauperat. et ipm̄
xpm̄ mortuū vngere volebat. Dilexit et
xpm̄ sepultū. Idcirco ad xpi sepulchrū
stabat et flebat. q̄ ipm̄ inuenire non po
terat. Tercio charitas fuit in ea for
tis sicut ignis qui ē fortis in incendio.
Amor ei⁹ desquaduplex incēdiū i ipa
fecerat. s. cōsumptionē criminis. Luce.
xij. Remittunt ei peccata multa. et deb.
x. Deus n̄ ignis cōsumens ē. Greg. In
cendit plene petri rubiginē qui ardet va
lide p̄ amoris ignē. Incēdiū cordis.
Grego. Que ei⁹ prius frigida remanse
rat. postmodū amādo fortiter ardebat.
Luce. xi. Ignē vent mittere in terrā x̄c.
Incēdiū sermonis. vnde dicit Jo. xx.
Dñe si tu sustulisti eū dīcto mīhi: et ego
eū tollā. Ecce verba mirabilis feruoris:
q̄ vna mulier fragilis tantū corpus hu
meris posse portare putabat. Un̄ Dige.
O ineffabilis hui⁹ mulieris amor. nul
lum locū accipit. sine terrore dicit. abso
lute p̄mittit. ego eū tollā. Incēdiū ope
ris: q̄ ceteris dormiētibus et quiescētib⁹
ipsa nō quiescebat: sed noctē ad monu
mentū veniebat: nō p̄territa ex tēpore. n̄
su deo p̄secutiōe. nō mortis horrore. nō
armato custode. n̄ p̄lati tēore. Quar
to charitas fuit in ea fortis sicut aqua: q̄
fortis ē in extingūdo. Extingit enim in
ea carnalē amorem. q̄ postea castissime
vixit. Grego. Insulato spū desipit oīs ca
ro. Amor ē terrenū: q̄ oīa mūdāna con
tempnit. Chrys. Vere nō habet qd̄ amet
sup̄ terrā qui donū celestē in veritate qu
stauerit. Amore p̄pū: q̄ triginta āns i
penitētia se afflixit. Gal. v. Qui aut̄ sunt
xpi carnē suā crucifixerūt cū vitijs et cō
cupiscentijs. Amor ē domesticū: q̄ frēm
sororē: et parētes deseruit: et in solitū die
māsit. Aug. Amādu⁹ ē gnātor: s̄ p̄ponē
dus ē creator. Quinto charitas dei

fuit in ea fortis sicut flumē qd̄ ē forte in
obruēdo. Et enī ipa fuerit patius castitū
diaboli. n̄ adueniēte flumīe diuini amo
ris penitus corruit. et deo digna domus
facta fuit. Dicit enim Augu. de trīni. q̄
bona domus ē paribus mēbris disposi
ta ampla et lucida. Sic et ipsa fuit parti
bus mēbris disposita p̄ virtutū varietā
tem. De quibus sic dicit Grego. Quātū
credis tū speras. quātū credis et sp̄as tā
tum diligis. quātū credis speras et dili
gis intātū bene operaris. Istas ei⁹ quat
tuor virtutēs ipa habuit. s. fidē. Un̄ dixit
xps ad eā: fides tua te saluā fecit. Habu
it sp̄e qd̄ notat cū dī: Stans retro. Spes
enim facit stare sicut desperatio facit cadē
Habuit dilectionē. id̄ dixit xps: Dimissa
sunt ei peccata multa: qm̄ dilexit multū
Habuit bona opa: q̄ xps in itinere mīni
strabat. Fuit bñ disposita p̄ virtutū va
rietatē. lucida p̄ cōsciēte puritatē et cla
ritatē. et ampla p̄ charitatē. De his tri
bus dī Prouer. vlti. Stragulata vestem
fecit sibi. i. oluerorū colorū hoc quo ad
virtutū varietatē. Byssus. hoc quātū ad
p̄scie fulgorē. et purpura indumentū ei⁹
hoc quo ad charitatē.

Sermo. clxxxvij. De eadem. Ser
mo tertius.

S Tās retro secus
pedes dñi x̄c. Luce. vii. Dī Sa
piētie. xi. Per que quis peccat
p̄ ea torquet. Et q̄ beata maria magda
lena multipliciter deū offendit. s̄ mul
tipliciter satisfecit. Offenderat qd̄z
deū oculis eos ad vanitates sepius ia
ciendo. id̄ satisfecit de oculis lachrymas
effundēdo. Est at̄ triplex natura lachry
marum: q̄ clara: humida: et salsa. Bea
ta aut̄ maria magdalena ante sus cōuer
sionē erat tenebrosa. humida: et insipida.
Fuerunt ergo lachrymē eius clare. vt te
nebrosam illuminaret. Chrys. Sicut aut̄
postquā vehemēs imber erumpit sic se
renitas: sic lachrymis effusis apparet
trāquillitas. et perit caligo reatum. Et
sicut p̄ aquā et spūz: sic lachrymis et con
fessione digne mūdāmur. Bēn. i. Spūs
dñi ferebat super aquas. i. sup̄ lachry
mas. ps. Glauit spūs eius et fluēt aque

fcs lachrymar. 7 Secundo lachryme i ca
 fuerut humide. vt imū daz abluerēt. Un
 Brego. Quia cim maculas sue turpitu
 dinis aspexit lauāda ad fontes miseri
 cordie cucurrit. Fecit naqz spūale lictui
 um in quo quidē p aqua posuit lachry
 marū abū dātā. p cinere posuit humili
 tatē pfnndā. Un dī: Stans retro secus
 zē. Pro igne posuit amore feruentē. Un
 dī: Qm dilexit. Et dolore vehemente.
 Un dicit Augu. q lachryme sunt testes
 doloris. 7 Tertio fuerut false vt eā Inu
 pidam sale sapiēte celestis cōdīret. Hoc
 significatū ē. liij. Reg. ij. Ibi dī: Delisseus
 Afferte mibi vas nouū 7 miltite in illo
 sal. Ipe enim prius fuit vas vetustum
 vetustate culpe. Sed postmodū facta est
 vas nouū nouitate gratie. Pā? fuit vas
 cōtūmēlie. Sed postmodū facta est vas
 honoris 7 glorie. In istud vas fuit mis
 sum sal: qz celestis sapiētie plenitudine
 habuit. id deo gratū sacrificiū obtulit.
 Zeuit. ij. In omni sacrificio offeres sal.
 7 Secundo offenderat deū in capillis:
 iposvane cōponēdo: id de ipse satisfecit
 pedes xpi humiliter tergēdo. Breg. Capil
 los ad cōpositionē vultus exhibuerat.
 sz iaz capillis lachrymas tergebat. Per
 capillos aut capitis intelligit cogitatio
 nes mentis. De quibus dī: Ezech. v. Su
 me eis rēbt gladiū acutū radētem pillos
 zē. vsqz ibi. Alligabis ea in summitate
 pallij sui. Sancti eim virt aliquādo ha
 bent cogitationes sancti spūs iuge inflam
 mato: ideo dicit: Tertia partē igni cō
 buret. Aliqñ habent aliquas volatiles
 quas nō possunt ex toto cōbūrere. sz ta
 mē debēt eas circūcidere. id dicit: Assu
 mes tertia ptem 7 circūcides gladio in
 circuitu. Aliquādo habēt aliquas solli
 citudines tpales que tamē debēt eē mo
 derate. nec debent mentis affectū pene
 trare. sed quodā mō a foris mentē attri
 gere. 7 id dicit: Assumes inde parū nu
 merū 7 ligabis in summitate pallij tui.
 Cogitationes aut noīe sunt penitus ex
 pellēde. Et si forte redire satagerēt. con
 tra eas ē diuine feneritatis gladius op
 ponēdu: id dī: Alligabis pte in ventrū disp
 ges 7 gladiū nudabis post eos. Bta igit
 maria magdalena cogitationes bonas

igne spūs sancti inflamabat. volatiles
 circūcidebat. 7 tpales curas sub mōde
 ramine coercebat. noīas aut penit? ex
 pellebat. 7 Tertio deūz offenderat ore
 vana loquēdo. id satisfecit pedes xpi cū
 deuotione osculando. Brego. Que supbā
 dixerat. sed pedes dñi osculans hec i re
 dēptis sui vestigia figebat. Est autem
 osculū signū aliquādo amoris sicut quā
 do mater filiū. vel amicus osculat amī
 cū. Aliquādo vero osculū ē signū reue
 rentie 7 deuotionis sicut quādo oscula
 mur manus vel pedes pontificū. Aliqñ
 ē signū pacis vel reconciliatiois. sicut qñ
 illi qui ad pacē veniunt mutuo se oscu
 lant. Aliquādo aut osculū ē signū falla
 tie 7 pditionis: sicut legit. ij. Reg. xx. De
 ioab qui osculans amasā ipm occidit.
 Quātū aut ad ista quatuor signa quat
 tuor psonē ipsuz osculate fuerut scz ma
 ter sua in signū amoris: dīces illud Bch.
 xxvij. Bā mibi osculū fili mī. Illi igit cū
 maria osculans quī deī 7 pximi amore
 replent. Symeon vero osculatus ē in si
 gnū deuotiōis. Et illi osculans cum sy
 meone qui replent sunt spūali deuotiōe.
 Magdalena osculata ē in signū recon
 ciliationis. qz eim fuerat deī inimica. id
 osculabat ad inēdū qz erat dō reconcili
 ta. Illi ergo cū beata maria magdalena
 osculans: quī deo per penitentia recōci
 liant. iudas osculatus fuit in signū pdi
 tionis. Illi igit osculans cū iuda q deū
 a corde suo expellunt 7 diabolu introdu
 cunt. 7 Quarto offenderat deū i vāis
 odoribus. id satisfecit pedes xpi vnguē
 tis odiferis vngēdo. Est aut quadrū
 plex vnguētū 7 quo deū iungit. i. contri
 tiōis: deuotiōis: cōpassiōis: 7 odorifere
 optimiōis. 7 Vnguēto cōtritiōis ipz in
 unxit. qñ lachrymis pedes eius rigauit
 Species huius vnguēti sūt valde ama
 re. que sunt cōsideratio peccatorū q de
 bēt in morariolo memorie siue cōfeten
 tie recōdi. pito doloris cōteri lachryma
 rā abūdantiā ipinguat. 7 igne amoris
 excoquit. 7 Secundo inunxit ipz vnguē
 to deuotiōis: que significat per vnctōes
 capitis. de qua vnctione habet Matt.
 xxvi. De isto vnguēto dī in ps. Impin
 guasti in oleo caput meū. Caput oleo i.

De sancta maria magdalena.

pinguat. qm̄ xps nra deuotōe pascit. vel qm̄ mēs nra suauit deuotōe replet. Species aut̄ istius vnguenti sunt diuina beneficia. Im̄ Ber. que studiose debēt colligi. Ante oculos mētis sepe reduci. et in vasculo pectoris recōdī et igne sancti desiderij excoq. et oleo letitię impinguari. Tercio xps vnxit vnguento cōpassiōis qd̄ significat per vnguentū quo vnxit pedes iesu in bethania. De qua vnctione agit Jo. xi. Per pedes nāqz intelligūt illi qui in ecclesia sunt vltimi. i. paupes et afflicti. Spēs istius vnguenti sunt ipsoz afflictiones quas debemus in corde recondere et inde vnguentū cōficere in affectu miseratōis. vel cōsolatōis vel cōpassiōis. Quarto ipm̄ xpm̄ inunxit vnguento odorifere opifonijs. hoc significat p̄ aromata que emittit ex quibus xpm̄ vngere voluit mortuū. Istud autē vnguentū odorifere opifonijs cōficet ex tribus sp̄ibus. scilicet odorifera cōscia. odorifera vīta. et odorifera fama. Tale vnguentū delectat deū. nosmetipsos et p̄ximū. Deo quidēz debemus odorifera cōscia. nobis odorifera vīta. et proximo odorifera famā. De odorifera cōscia dicit Prover. xv. vj. Unguentis et variis odoribus delectat cor. De odorifera vīta et de bonis operibus dicit Cant. iiij. Odor vestimentoz tuoz sicut odor thuris. et de odorifera fama dicit Eccl̄. vij. Melius est nomen bonum quā vnguentum pretiosa.

Sermo. clxxxix. C De eadem. Sermo quartus.

Remittuntur ei peccata m̄stra qm̄ d̄flexit multum. Amor dei nō fuit in beata maria magdalena cōfusus. s̄ sex m̄strica in ea opatus ē. C Primo nāqz fecit in ea mētis purgationē. Greg. in omet. Tanto aplius rubigo peccati cōsumit. quāto peccatores cor magno charitatis igne cōcremas. Ista autē purgatio peccatorū ē illud magnū debitūz de quo xps dixit. Duo debitores erant cui daz sene. ratori et c. Nos eiz debemus xpo q̄cquid sumus tāquā ēptor. i. i. Loz. vi. Empti estis p̄cio magno. Quicqd̄ hēmus tāquā cre-

diti ou. i. Loz. iij. Quid hēs qd̄ nō accipisti et c. Quicqd̄ possumus tāquā sene. ratori quā d̄graz tāquā ad sortē debemus addere bona opa vltra sortē. Tm̄ quidā de hoc reprehēdit Luc. xix. Et quare nō dedisti pecuniā meā ad mensaz et c. Maria magdalena autē erat debitorix q̄ngētoz denariorz. phariseus autē quadraginta: q̄ minus se peccasse credebatur. Et tō plus illa tenebat diligere ex dimisso. Ille autē ex cōmissio: q̄ maior sciētia legis sibi cōmissa erat. Ambo autē tenebant diligere ex immisso: q̄ multa bona proposita deus imittebat. ps. Immittit angelus dñi et c. Et ex p̄missio. i. Loz. ij. Quod oculus nō vidit et c. C Secūdo amor dei fecit in ea mentis liquefactionē. Ipa enīz fuit p̄ valde indurata s̄ postea est liquefacta. ps. Liquefacta ē terra. i. Maria magdalena que prius erat terra. i. a demonibz trita. Quattuor autē sunt que valde liq̄faciunt. scilicet ignis. sicut p̄ in metallis. Aq̄ sicut p̄ in re arida. Auster sicut p̄ in aq̄ cōgelata. Et vnguentū sicut p̄ in reaspiratione. Arida ad deuotionē. Congelata ad amorē. Asp̄ p̄ graue famā et opifiones s̄ q̄ erat dura habuit ignē diuini amoris qui ipam liquefecit ad contritionē. Cant. v. Alia mea liquefacta ē. vt dilecti locutus ē qm̄. i. dixit remittunt ei peccata multa. Que erat arida. habuit aquā laqueymari per quā facta ē humida et secunda ad deuotionē. Ysa. xliij. Effundam aquā sup̄ siccitē. Que erat cōgelata habuit austru sancti sp̄is q̄ ipaz liq̄fecit ad amorē. Cant. iiij. Surge aquilo et veni auster et c. Que erat infamis. hūit vnguentū odoriferū. i. recolectā virtutū que fecit ipaz odoriferā p̄ bonā famam et opifionē. Jo. xij. Domus. i. ecclesia impleta ē ex odore vnguenti. C Tercio amor dei fecit in ipa inflammationē. Sicut enim ex cōcussione duoz lapidū ignis excutitur. sic in corde magdalene magnus ignis generabatur. Duo lapides erāt meditationis suoz peccatoz et meditatio vltimariū miseratōnū. ps. In meditatione mea exardescit ignis. Vel duo lapides erant dulcia verba xpi que audierat et sancta eius exempla que viderat. Vel

duo lapides erant timor et amor: ex quo
rū agitatōe excutiebatur ignē doloris q̄
tum ad timorē. et sancti desiderij ignem
quātum ad amorē. Quarto amor dei
fecit in ea mētis vulnerationē. Fuit nā
q̄ vulnerata sagitta doloris. Et hoc p̄
lachrymas quas effudit: q̄ ut pater p̄
Aug. Lachryme sunt testes doloris. q̄
quasi sagittis cor pectoris vulnerat. p̄.
Sagitte potētis acule. Sagitta amoris.
vñ dī de ea: Amoris igne succensa arde
bat desiderio. Sagitta diuini sermonis
q̄ iuxta pedes xp̄i stabat et verba illius
attente audiebat. De ista sagitta dicitur
Dei. itj. Vltimus est sermo dei et efficac̄ et
penetrabilior oī gladio ancipiti et. Sa
gitta timoris. p̄. Confige timore carnes
meas. Prima sagitta ipsius cor scinde
bat. Secūda mētē mundo diuidebat.
Tertia oē peccatus vitare faciebat. Ju
sta q̄d p̄ dicit: In corde meo abscondi
eloquata tua ut nō peccē tibi. Quarta oēs
peccati sante effundebat. Juxta illō Ec
cle. i. Timor dñi expellit peccatū. Quinto
amor dei fecit in ipsa mentis alienatō
nem. De hoc ita dicit Origenes loquēs
ad xp̄m dicēs: Joseph posuit in monu
mento corpus tuū. Maria tibi pariter
sepeluit spūm suū. Spūs eim. Marie
magis erat in corpore tuo q̄ in corpore
suo. Lūq̄ regrebat corpus tuū regrebat
fuerat et spūm suū. et ut p̄didit corp̄ tuū
p̄didit spūz suū. Quid ergo ē mirū si te
nesciebat que non hēbat spūz quo scire
debebat. Jō forsūtā nō te cognoscit. q̄ n̄
erat in se sed p̄ te est extra se. Sexto
amor dei fecit in ea mētis iebriationem.
Ebrietas nāq̄ p̄sumit impossibilia. p̄tēnt
p̄cula. p̄cipēdit et dāna: q̄ igit̄ Maria
spū sancto ebula erat. iō impossibile p̄su
mebat dicēs: Dñe si tu sustulisti eū dīci
to mihi: et ego eū tollā. Non eim attende
bat ponderositatē funeris: nec ibecillit
atē mulieris. Hiero. Amemus xp̄z et fa
cile videbit omne difficile. Ip̄a etiā pe
ricula cōtēnebat Orig. Joseph nō fuit au
sus tollere corpus tuū nisi de nocte et ni
si hoc peteret a pilato. Maria vero no
ctem non p̄stolat nec ēt quēquā veref
sed audacter p̄mittit. et ego eū tollam.
O maria si corpus positum in domo pu

cipis esset sacerdotū vbi et princeps apo
stolorum tūmuit quid actura eēs. Ego i
quit eū tollaz ipsa dāna tēporalia parū
pendebat. Nam vnguēta p̄ciosa p̄dī
bus adhsēbat. modo super caput effū
debat. et modo totū corpus vngere vole
bat. Prouer. xij. Qui negligit dānū p̄
pter amīcū: iustus ē.

C Sermo. cxc. C De eadem. Sermo. v.

Remittuntur tibi
peccata tua et. In his verbis sit
mētio de tribus. s. de medico
qui sanauit: cū dī: Remittunt. p̄ De iſr̄
mo quē sanauit: cū dī tibi: p̄ De morbo
quē sanauit cū dī: peccata tua. C Circa
p̄mū notādū q̄ iste medicus tribus mo
dis eā sanauit. s. medēdo. trahēdo. et tā
gendo. p̄ Nā vidit cordis sui cōtitionē
Jō sibi de dī p̄fecta curatōne. Vñ dixit
phariseo: Vides hanc mulierē: quasi dī
ceret: nō vides sicut ego. q̄ si eā videres
nō iudicares. Dicit aut q̄ aīal quod dī
linx radto suoz oculoꝝ corpora opaca
penetrat. Radius solaris terram pene
trans aurum generat. Columba super
aquam existens vimbram accipitrix cō
siderat: et eius insidias vitat. Sic christ̄
cor beate marie magdalene suo respectu
funditus penetravit. et ad eius cōtitiō
nem asperxit. Ideo aliaz penitentiaz sibi
intulxit: quia vidit suam cōtitionē per
fectam. Ip̄sa etiam suo respectu in cor
de ei⁹ aurū sue gratie generauit: et aquā
suarum lachrymarum considerans de
mones ab ea eiecit. Unde ad ista signifi
canda tria verba dixit. vñm scz per q̄d
etius fidem et contritionē asperxit. cui⁹ dī
xit: Fides tua te saluam fecit. aliud per
q̄d oīa demonia. i. peccata ab ea eiecit.
cum dixit: Remittunt tibi peccata tua.
Aliud per q̄d ipsi gratiam suāz tribuit.
cū dixit: Uade in pace. C Secūdo sana
uit eā trahendo. Traxit aut eam quicq̄
funiculis. p̄ Primo sua amabili visione
In facie nanq̄ christi splendor diuini
tatis relucebat: quo ad se peccatores tra
hebat. Hieronymus. Lerte fulgor et ma
gestas diuinitatis occulta qui etiam in
humana facie relucebat. ex quo ad se vi
dentes trahere poterat. aspectu. De

De sancta maria magdalena

heller. xv. Valde admirabilis domus es tu. et facies tua plena est gratiarum. Et secundo traxit eam potenter dignatōe. Unde subdit Hiero. Si enim in imagine lapide hec virtus esse dicitur ut anulos et se stucas sibi copulet quātomagis dominus omnium creaturarum ad se trahere poterat quos volebat. Tercio traxit eam in terra inspiratōe. Grego. in omel. Quid miramini fratres marīā venientem an dominum suscipientē. Suscipientē dicās. an trahentem. Dicam melius trahentem et suscipientē quia nimirum ipse etiam per penam traxit intus qui per misericordiam suscepit foris. Quarto traxit eam sua odorifera conversatōe. Lant. i. Trahe me post te. curremus in odore vnguentorum tuorum. Bernar. Dominus propter suam suavitē que in te predicat currunt post te domine iesu audientes quod non spernis pauperem. humilem peccatorem non abhorreas. non publicanum non peccatricem mulierē confitentē. Quinto traxit eam sua ipsius deuota oratione. quam deuotam oratōem Magdalena per lachrymas ostendebat. Oratōes namque sunt quidē funiculi per quos deus nos ad se trahit. Unde dicit Augu. super Ioānem. Quem trahat et quē non trahat et quare istud trahit et illum non trahit. noli velle iudicare si non vis errare. Si non traheris. ora ut traharis. Et quod nemo potest ire ad deum nisi per predictos funiculos trahat ad eum. id dicit Ioan. vi. Nemo potest venire ad me nisi pater qui misit me traxerit eum. Tercio sanauit eam tangendo. id est tangit per miserando. quod sicut dicit Luce. vi. Virtus de illo exibat et sanabat omnes. Est autem virtus in verbis. in herbis. et in lapidibus. Christus enim est verbum quantum ad deitatem. et herba quantum ad carnem. et lapis preciosus quantum ad virtutem. scilicet naturam diuinam et humanam. Non fuit ergo mirum si fuit sanata que tangebatur verbū tam preciosum et gloriosum cuius tactus virtutem inuadit Ecclē. viij. Sermo illius potestate plenus est. Verba. id est carnem tam virtuosam que virtutē abluendi potest. Asperges me domine yfopo et munda boz etc. Lapidem preciosum qui virtutem virtutes virtutū. Petri. ij. Ad quē

accedentes lapidem vltimū etc. Pharisei autem de isto tactu christum iudicabant. Petrus rauen. Erras pharisee lutū tangit solem. sed non imutat solem. Ad eum tangente vulnera putredo non corrumpitur. Iudicem quāuis tangat reus maculare non potest. Et vocat hic christum solem. medicum et iudicem. Magdalenā autem vocat lutū vulneratā et ream. Sol igitur tangit lutū et ipsum mutauit in aurū quādo dixit. Remittunt tibi peccata tua. Vulnerata tetigit medicum. et recuperavit sanitatis effectum quādo audiuit. Fides tua saluauit te. Rea tetigit iudicem et reportauit suam salutem. quādo christus suauiter dixit propter quod dico. remittuntur ei peccata multa. Secundo fit mentio de infirmo cum dicit tibi. scilicet peccatrici. Quamuis. n. ista peccatrix fuerit multis peccatis circumdata. tamē fuit miraculose curata. Ita ut dicat deus illud Isai. xxi. Babilō dilecta mea dicit dominus posita est in hiis in miraculū. In aspectu qui dē hominum dicit esse miraculū quādo aliquid fit contra solitū cursum inferioris nature. sicut quādo ceci vident. claudī ambulant et huiusmodi. In aspectu angelorum dicit esse miraculū quādo aliquid fit contra cursum superioris glorie sicut fuit quāda mulier. scilicet virgo beata celos ascendit. In aspectu dei dicit esse miraculū quādo aliquid contra solitū cursum interitis gratie fit. sicut quādo. Paulū persecutorem virtus diuina rās subito mutauit. Vere igitur querit Magdalene fuit miraculosa. quod fuit quāda contra solitū cursum inferioris nature. scilicet quāda contra lachrymas fudit quod pedes christi lauit. Et quāda contra solitū cursum superioris glorie. sicut quāda adhuc in mortali corpore posita leuabatur in celum et angelorum gloria tribuabatur. Fuit et quāda contra solitū cursum interioris gratie. scilicet quāda ipsa tā maximā peccatricem tā subito et tā perfecte quierit. Romi. v. Ubi abundauit delictum superabundauit gratia. Tercio fit mentio de morbo et huiusmodi. Peccata tua. Et quod ipsa peccata multa hūit. id est multipliciter satisfecit. Primo per opera pietatis et misericordie que maxime circa personam christi exhibuit. Nam ipse christum induit bysso puritatis et

purp
sus et
pauit
tha et
tio rei
castell
positi
crucel
pbut.
mata
cūdo
ntem
lio. In
in oib
mas e
pedee
gēdo
ment
uertit
nū. vi
deūfr
fecit
gdem
xit m
bat p
vngu
cum t
Ista e
hibeb
bere
pleba
ratem
And
mim
ore. s
stud
dedit
aut et
bant
us si
bebāt
bant
us si
CS
serm
C
f. de
n. m

purpura charitatis. Prover. vlti. Bys. sus et purpura in dumentu ei. Ipse xps pavit Jo. xi. Secerunt aut ei ena. s. martha et maria magdalena. Christus i hospitio recepit. Luce. x. Intrauit in quoddam castellu iherusa. Ipse xps in tribulatione positu visitauit. Joan. xix. Stabat iuxta crucem iesu. Eius sepulture obsequi pbit. Marci. xvi. Ubi dicitur emerit aro mata ut venientes vngerent iesum. Et secundo satisfecit p opa. s. humilitatis et penitentie. Offenderat quidem iesum i oculis. in capillis. in ore. et in vnguentis. Jo. in oibus istis satisfecit. s. oculis lachrymas emittendo. capillis pedes tergendo pedes xpi osculando et vnguentis eos vngendo. Grego. Quot in se habuit oblectamenta tot in se reppit holocausta. Conuertit ad virtutu cumulu numeru crimi nu. ut totu deo in pnia serueret quicquid deum in culpa premerat. Tercio satisfecit p opa liberalitatis et gratie. Dedit quidem xpo munus a corde eu. q. dilexit multu. Munus ab ore euz dicitur osculabat pedes eius. Munus a manu euz dicitur vnguento vngbat. Munus ab obsequio euz dicitur. Et cepit rigare pedes eius. Ita quattuor antiq suis hospitibus exhibebat que tamen phariseus xpo exhibere contempsit. s. munus a corde q. recipiebant eos ex charitate. Sed ista charitatem phariseus no hnt q. par dilexit. Unde est qd dicitur. Aut aut minus dimittis minus ipe deligit. Exhibebant munus ab ore. s. osculu in signu securi hospitij. Sed istud phariseus no hnt. q. xpo osculu non dedit. Unde dicitur. Osculu mihi n dedit. hec autem. Exhibebat munus a manu q. vnguebant caput et refrigeriu. s. istud phariseus n fecit q. caput xpi n vngit. Et exhibebat munus ab obsequio q. ei pedes lauebant pre labore itinertis. s. istud phariseus n fecit q. pedes xpi no lauit.

Sermo. cxci. De secundo Jacobo apostolo.

Occidit aut Jacobu fratrem Joannis gladio. Actu. xij. Non solum mors beati Jacobi fuit peccata sed et vita eius fuit gratiosa. Et hnt multa privilegia in vita. in morte. Et

post mortem. Cuius in vita hnt coras deo magna gram quantu sup demones magna potentia. Cuius n. coras xpo valde gratus q. cu xpo hnt septuaginta duos discipulos. si voluit facere gram. xij. ex illis. iste fuit vnus de illis. xij. quando in apolin est electus. Si voluit facere gratiam quattuor. iste fuit vnus de illis q. tuor sicut p. Barthei. xij. Ubi Petro. Andree. Jacobo. et Joani multa secreta revelauit. Si voluit gram facere tribus iste fuit vnus de tribus q. Petru. Jacobu et Joanne admittit ad sua transfiguratio nem et puelle resuscitatio. Si voluit facere gram duobus. iste fuit vnus de duobus. Habebat namq. xps duo noia q. apostolis imponere voluit. s. petrus et filius tonitru. Sed vnum imposuit Simoni. aliud vero Jacobo et Joanni. Si voluit vni facere gram. Iste Jacobus fuit ille vnus q. fuit primus inter aplos q. p. christo passus fuit. Primus et celos ascendit. et in deo annunciatio et passio domini. ce martiriū sustinuit put dicit Calistua papa. Secundo sup demones fuit multe pratis. Nam sicut in lege da hnt demones valde timebant sudariū suu et bacculu suu et sumu incedu et cubiculu suu. Secundo hnt privilegium in morte. s. translatio miraculosa. Ibi. n. ostendit miraculu in oibus elemētis. s. in aqua. Nam discipuli eius se mari exponentes. sine regimine tranquillu mare habuerunt. ps. In mari victue. In acre q. vena secunda ei flauit q. ad portu eos deduxit. ps. Deduxit eos in portu voluntatis eoz. In terra q. cu in terra sup vnu lapide posuissent. mox lapis cessit et in se pulchre se coaptavit. In igne q. draconem sprantem igne discipuli q. portabant corpus p mediu virtute crucis ipsum draconem scinderunt. et ipse corpus in reuerentia et honore habuerunt creature pure corporales sicut lapis de quo supra dictu est. Creature et sensibiles sicut thauri in domitu vt in eius lege da hnt. Creatura et rationalis corpus eius in reuerentia hnt sicut p. in lupa regina. que postmodum facta est agna. Intellectualis q. sicut dicit leo papa angelo duce discipuli corpus eius in galicia deduxerunt. Tercio ha

buit magnūm p̄sulegiū post suā mortē
f. Remuneratōem glōsiosā et subuētiō
nem quā nobis exhibet fructuosā. Hic
q̄dem glōsiosā remuneratōem quā
m̄ petijt dicens. Matthe. xx. Bie ut se
deant hi duo filij mei vnus ad dexterā
et. Per sinistram p̄tem v̄ta p̄sens. p̄ dexte
ram v̄ro v̄ta beata figurat. Sedent er
go hi duo ap̄li ad sinistram. q̄ eorū corpo
ra in p̄senti v̄ta in multa glōria et honore
habent. Nam et si corpus Joānis nō fue
rit. tñ in multa glōria eius sepulchru
h̄t. Sedent ad dexterā q̄ eorū anime i ce
lo beatificant. Plus igit̄ xp̄s eis p̄cessit
q̄ mater petijt. Petijt. n. vt vnus ad dex
teram et alius ad sinistram sederet Et ecce
ambo sedent ad dexterā et ambo ad sin
istram. pp̄le tñ post resurrectōem sede
bunt in celo ad dexterā et ad sinistram.
Per dexterā. n. xp̄i diuinitas intelligit̄.
et p̄ sinistram eius humanitas. Tunc ergo
sancti se debunt ad dexterā dei q̄ eorū
anime beatificant in p̄emplatōe diuini
tatis. Tūc se debūt ad sinistram dei quia
tunc visus corporalis delectabit in visione
humanitatis. Vel p̄t̄ dicit q̄ in p̄senti vi
ta et quantum ad costas veritatus est qd
m̄ petijt. Dextera siq̄dem celi est oriens
Sinistra vero est occidens. Sedet igit̄
Joānes a dextris q̄ sepulchru h̄t ex p̄te
orientis Sedet Iacobus a sinistris quia
quiescit ex p̄te occidentis. C. Secdo bea
tus Iacobus exhibet nobis subuentōez
fructuosā sicut dicit beatus Aug. Hō
tripliciter p̄siderat. f. viuens. moriens et
mortuus. In isto triplici statu beat⁹ Ja
cobus adiuvat sibi deuotos. Nam in vi
ta impetrat peccatoribus remissionem.
sicut refert Beda d̄ illo qui peccata scri
psit in cedula et remissionē p̄meruit. In
morte suauat et p̄tegit p̄tra demonū infe
statōem. sicut p̄z in illo cui laboranti in
extremis appuit et burdone vtens p̄ la
cea et sacco muliere p̄ seuto demo
nes effugauit. Post mortē suauat ne in
curramus eternā damnatōem. sicut re
fert Hugo. de sancto victore de illo q̄ ad
sanctū Iacobū p̄gens cum ad suauitē
demonis se occidisset. et ad infernum a
dmonib⁹ ducere. b̄tus Iacob⁹ occurrit
et ip̄z ab inferno et a demonib⁹ liberauit.

CSermo. cxcij. C De eodē sermo. f.
Accessit ad Iesum m̄s f.
re. Matthe. xx. In isto euā
gelio mentio fit de tribus. f.
de matre. de filiis. et de xp̄o. In matre nā
que dicunt fuisse fiducia. reuerentia. et
ignorantia. Vñ dicit Rabanus Accessit
ad Iesum et. In accessu nāq̄ notat confi
dentia. in adoratōe reuerentia. in petiti
one ignorantia. Fiducia aut̄ p̄ quā accessit
causabat ex eo q̄ nepos suus erat. An
na q̄dem h̄uit primū vīz. f. Iochim. de
quo genuit virginē beatā Mariā que
xp̄m genuit. Quo qdē Iochim mortuo
beata Anna duxit aliū vīz in maritum
noīe Leophas. de quo genuit Mariā
que genuit Iacobū minōrē et Ioseph iu
stū Simonē et Judā. Quo mortuo ac
cepit tertū maritū nomine Salome. de
quo genuit tertā Mariā que h̄uit Iaco
bū et Joānem. C. Secido in ea fuit ma
gna reuerētia que notat in hoc q̄ n̄ tñ
deum adorauit. s̄ et pp̄ xp̄m vīz suū rel
quit. Vñ dicit Ch̄s. Nō eam vicit mari
talis affectus q̄ ille tp̄alis erat eius ma
ritus. ille aut̄ eternus sp̄s. Cognouit
n. q̄ ampl⁹ p̄deset marito suo si p̄pter
deū relinqueret vīz q̄ si pp̄ vīz relinque
ret deū. C. Tertio fuit in ip̄a ignorantia.
Vñ dicit Hiero. Vñ opinionē regni ha
buit m̄s filioz zebedei. hac vt reor ex cā.
q̄ dixerat dñs. Tertia die resurgā. Pu
tauit. n. ilico regnatūz et auiditate semi
neā p̄sita cupit imemor futuroz. C. Se
cūdo fit et mētio d̄ filiis in qbus trīa fue
runt. C. Primo sagacitas in submitten
do q̄ p̄ se si petierūt s̄ m̄sem submisert
qd fecerūt pp̄ quattuor cās. quāz tres
primas ponit Ch̄s. C. Primo ne cete
ros discipulos scādalizaret. Vñ de dicit
Ch̄s. si nos rogam⁹ magis forsan ce
teroz fratru corda p̄cutim⁹. C. Secdo vt
ip̄a p̄ filiis citi⁹ p̄petrarer. Ch̄s. Ip̄e dñs
q̄ m̄nos aios filioz miseratōe adimple
uit facilius exaudiet m̄nū affcū. Ter
tio q̄ si nō discreter peteret xp̄s sibi facili
us indulgeret. Idē. si rep̄h̄sibilis iue
ta fuerit facile merebit ventā. Ip̄e etem
seus excusabit errorē C. Quarto ne ip̄i
notā ambitiōis icurrere possent. Petere.

n. primatū p aliquo eo ignorate tolera-
bile est. et p sententē reprehensibile. pro se
aut vitupabile. Secūdo in eis fuisse
meritas in postulādo. Aut. n. petebant
primatū terrenū aut celestē. si terrenum
temerariū et fatuitas erat. q. volebāt do-
minari in mundo. si celestē temeritas si
militar erat. q. sine meritis illud assequi
volebant. Bicit nāqz Chriſt. q. desiderā-
re bonū opus bonū est. q. est nre volūta-
tis et nra merces. Desiderare aut pama-
tum terrenū vanitas est. Desiderare vō
primatū ecclasticū vanitas et fatuitas ē
q. opz q. sit seruus subditoz. Desidera-
re aut primatū celestē sine meritis. teme-
ritas est. s. desiderare ipz ex meritis pce-
deret. puidētia ē. Tercio fuit i eis fir-
mitas in patiendo cū dicunt possum. Et
xps subiūxit. Calicē qdē meū bibetis et.
Bibit. n. Joānes p mortificatōz p marti-
rij desiderij et afflictōz. et p venenī sum-
pionem. p seruētis olei adustionē. Bibit
Jacob p carnis mortificatōz et quantū
ad desiderij volūtatē et q. n. ad effectū
passionis. Tercio fit mentio de xpo in
quo et tria fuerūt. p. Primū ē magna be-
nignitas in rēdēdo. Chriſto. Benigne q
dem eos rephe dit. Nō. n. dixit nō se debi-
tis. ne duos p funderet nec ēt dixit. se de-
bitis. ne ceteros irritaret mēem aut no-
luit rephe dere pp simplicitatē. antiq-
tatem. et mēn amorē. Secūdo in xpo fu-
it rectitudo zeli in rephe dēdo euz dixit.
Nescitis quid petatis. Potestis bibere
calicē quē ego bibiturus sum. B. autēz
passio xpi calix a calore vel fm Jsi domū
Calix dī a calon qd est lignū. Erat. n. an-
tiquus vas lignū in quo medicīne cali-
de amare ppinabant. similr et passio xpi
fuit in ligno crucis ppinata. et fuit nra
rum infirmitatū sanatiua. fuit ex calore
amoris facta et fuit xpo valde amara.
Tercio fuit in xpo fidelitas in deferē-
do. q. patri detulit dicens. Nō est meum
dare vobis. Chriſt. Nō ē meū dare vobis.
q. nō hēo illud a me s. a pīe. Vel s. Ra-
banū. nō est meū dare vobis sine vestro
merito et labore. Vel fm Remi. Nō ē me-
um dare vobis talibus quales vos estis
s. supbis s. humilibus. Vel fm hier. Nō
ē meū dare vob rōne cognatōis carnal.

Sermo. cxciii. De eodē sermo. liij.
O Alicem qdē meū bibi-
betis. Dat. xx. Deus hz tres calices in
pnti. et tres in futuro. T In
pnti qdē tres calices hz. Quoz primus
ē balsamo plenus. i. spū sancto. Et iste ē
calix innocentie in quo bibit xps virgo
beata et oēs apli in die penthecostes. In
ter quos pēpui fuerūt isti duo. s. iacob
et ioānes. Bibūt et oēs pueri baptizati
q. baptismalē innocentiaz assequunt. de
quo in ps. dī. Ego aut in innocentia mea
ingressus sum. Secūdus calix est ple-
nus absinthio. Et iste ē calix pnie. Qui
n. amittit balsamū gīe et innocentie acce-
dat ad calicē amare pnie. Tz aut sit ab-
sinthiū amar. dz tū dulcorari pp celestē
pntiū. Dat. liij. Algite pniām. ecce absin-
thiū. appropinquabit. n. regnū celozum
ecce ibi pntiū. In isto calice nō bibit xps.
nec beata virgo. Biberūt tū oēs apli in
isto tpe passionis xpi. Bibūt et oēs electi
iuxta illud Roma. liij. Oēs peccauerunt
et egent gloria dei. Tercius calix ē ple-
nus sanguine rubicūdo. In isto bibit xps
Jo. xviij. Calicē quē dedit mihi pater nō
bibā illū. biberūt oēs martires. Apoca.
viij. Zauerūt stolas suas et dealbauerunt
eas in sanguine. Qui igit amittit balsa-
mū innocentie et abscit absinthiū pnie
accedat ad tertij calicē. s. an meritū pas-
sionis dūice. Jpe. n. sanguis et mors xpi
nos a peccatis lauat p nobis aduocat.
et pro nobis orat. De istis tribus legitur
Hebre. ix. Emundabit conscientias no-
stras. et hoc quo ad primū. et ideo nouit te-
stamenti mediator est. quo ad secūdū.
Ut morte intercedente. quo ad tertium.
Secūdo de habuit tres calices post
hanc vitam. quoz primus est plen⁹ vi-
no mero. secundus est plenus vino mix-
to. tertius est plenus fece. De quo tripli-
ci calice dicit. ps. Calix in manu domini
vini meri plenus mixto. T Quēdā entz
anime sunt que statim duz a corporibus
euolat celestē regnū attingunt. Et isti bi-
būt de calice vini meri q. recipiūt purā
heritā et celestem gloriā. nec aliqua penā
purgatorij sentiūt. De isto potu dī. Lātē-
corum. v. Bibite et inebriamini chariss.

mi. Ebrietas nāqz nō causat ex vno hau-
sto s3 ex frequēti. Adō enim aīc scōz hñt
vnū haultū. s. fructione in p̄tēplatōe di-
uinitatis. Sed in die nouissimo resūpto
corpe hēbūt aliū. Et iō bibēt z rebibēt z
ebrietatē tūc incurrēt. Angeli nāqz sunt
amici: qz deo istimo amore sunt cōiuncti.
Sācti vero sūt deo chari: qz sunt ei p̄sunt
ctis p̄ amore. Et chariores: qz sunt sibi na-
ture p̄formitare. p̄ping. Et charissimi qz
p̄cto charissimo redēpti. Angeli vero q
sūt amici bibūt: qz ex p̄tēplatōe diuinita-
tis suas delectatōes habuerūt. Hōles ve-
ro z bibūt in p̄tēplatōe deitatis: z bibūt
in p̄tēplatōe humanitatis. p̄ Scōo sunt
quedā aīc que nō statiz euolant sed aliq
cremabilia secū portāt. Isti bibūt in cali-
ce vini mixti. hñt qdēz gloriā: sed cū ad-
mixtiōe pene purgatorij. De hoc ysa. i.
Vinū tuū mixtū est aq. In purgatorio q
dēz multiplex ē mixtio. s. pena cū grā z
securitas cū timore. Securi qdē sunt de
gloriā hñda. sed semp sūt in timore ne ni-
miū differat. Cōsolatio cū cōsolatōe. hñt
eiz cōsolatōne de tali securitate: z de an-
geloz vñsione. sed nū desolatōne hñt de
pene acerbitate z demonū apparitione.
p̄ Tercio sunt qdā aīc q in inferno p̄tēnt
tur. Et isti bibūt in calice pleno feces. In
inferno qdem sunt feces. oīum elemento-
rū z oīuz rez. Sigdē facto iudicio extre-
mo renouabit terra z nouā formā assu-
met. Renouabit aer z p̄petuā claritates
induct. Apoc. xxi. Vidi celū nouū z ter-
raz nouā. Renouabit aq qz cristallinas
formā accipiet. vñ Apoc. vlti. Vidi it mī
hī fluiū aqz viue splendidū tāqz crist-
tallinū. Oēs aut feces istoz elemētōz in
latrinā infernale z p̄ciet. Ipse ē ignis
renouabit: qz lux a calore diuidet tota
lux trāibit in regionē beatorū: z totus ca-
los in regionē dānatorū. Ibi ē sunt feces
oīum rez. Nā in p̄tēti vita nō sunt bona
pura s3 mixta. Sex entz vñe est mors. Et
sex sanitas est infirmitas. Sex gaudiū est
dolor: z tristitia. Sex lucis ē tenebra. De-
us igit tūc totū vinū leuabit de feces. Vi-
nū pur. s. vitā: sanitatē: gaudiū z lucez:
ponet i cellario celesti. Feces aut. s. mor-
tez: infirmitatē: dolorē z tenebras. ponet
in cloaca infernali. Et istas feces dānati

semp bibēt. Ysa. li. Usqz ad fūdū calice
saporis bibili z epotast vsqz ad feces.
C Sermo. cxciiij. C Be sancto petro
ad vincula Sermo p̄mus.

O Irupisti domie
vincula mea zc. Quadru-
plex bñficiū z opus mirabile
qđ deus fecit d quo multip̄t sibi gratie
iferunt: hodie ecclia rep̄ntat. C P̄mū
est opus mire grē qđ fecit in gratiosa p̄-
tri de carcere liberatōe. qđ notat cūz dī:
Dirupisti vincula mea zc. Que qdem h
beratio fiebat p̄ duo. s. p̄ suffragia orōnū
Act. xij. Dīo aut fiebat ab ecclia sine iter
missione ad deū p̄ eo. Que qdē orōnes
meruerūt ex audir: qz fiebat a dignis z a
multis qz dicit ab ecclia z qz fiebat p̄o
digno. s. p̄ beato Petro. z qz fiebat cūz
instantia. ideo dicit sine intermissione. z
qz fiebat p̄ re vñs z honesta. s. p̄ liber-
tatōe Beati Petri. C Secūdo fiebat an-
gelico ministerio. Angelus. n. lucem sibi
tribuit z ipm velociter surgere fecit z
catenas de etus manibus soluit. Per
que dat intelligi q ille qui est in carcere
diaboli h3 intelligentiā obtenebratā. s3
angelus ipam illuminat per fidem. Hec
affectuā ad terrā inclinatā. sed ipaz an-
gelus eleuat ad amorē. h3 opatiuā alli-
gatā. sed angelus ipam soluit ad merito-
riā opatiōem. C Scdm ē opus mire mi-
sericordie p̄ qđ filia p̄ncipia bogas bñt
Petri osculante sanauit. z Alexandrum
papā a vinculis liberauit. qđ notat cūz
dī. Tibi sacrificabo hostias laudis. Et
quāta dei misericordia que ē sanctorū
supplicia reddīt venerabilia z gloriosa.
Sanauit qdē beatus Petrus p̄ vba sua
Act. ix. Enea. sanet te dñs nr̄ iesus xps
p̄ vestimēta sua. Act. xix. Afferebāt sem-
cinctia zc. Per vmbra suam. Act. v. Per
bacculū suū sicut refuscitauit martha-
nuz. Per supplicia sua sicut istā puellā
sanat quotidie p̄ merita z ossa sua. Ter-
tiū ē opus mire sapie qđ notat cūz dī. Et
nomē dñi inuocabo. Sapia. n. dei hodie
app̄uit. qz de malis bona elicere scituit.
Diabolus qdē p̄ q̄tuor mōs decipe co-
natus ē. C P̄mū p̄ uani cult⁹ sup̄sticio-
nē. Romani. n. ad honore augusti impa-

toris festi solenter flectebat. sed de isto malo deus scilicet elicere bonum quod festum suppositis querit in festu deuotiois. et quod habebat principii dānato postmodum ē scilicet aploz principii Petro. C. Secūdo p simu- lara religionē. Diabolus. n. in spē moysi iudeis appuit et supra magnū mōre iu- rta mare ducēs plimos necauit. S. de isto malo deus bona extraxit. q. ceteri h vidētes ad fidē pueri sunt. C. Tercio p terribilis mōstri appitōz. q. diabolus in spē draconis appuit. s. istud de bonū puerit q. scis Bonat. In os eius expuit et ille mor crepuit. C. Quarto p oppitio- nē q. diabolus quēda inuasit et coraz oi- bus vexauit sed istud deus in bonū puer- tit. q. mox vt cathena beati Petri collo- tius. inposita fuit diabolus abscellit. C. Quarto ondit opus mīre potēte q. clauē Petro pcessit q. notat euz dicis. Nota mea reddā in ppectu ois populi et. c. Beati. n. dñs bñs Petro ptaie in celo vt sanua celi claudat et apat. id dñs. Tibi dabo clauē. In mūdo vt. s. in eo liget et soluat. id dñs. Quodcūqz li- gaueris sup terrā. erit ligatū et in celis. et quodcūqz solueris sup terrā erit solu- tū et in celis. In inferno vt. s. diabolus ecclesie nō pualeat. Et id dñs. Porte in se- ri nō pualebūt aduersus eā. In purga- torio vt ecclesie suffragia ibi valeat. id dñs. Et quodcūqz solueris sup terra. q. in quosdā purgatorium in terra esse opnatur.

C. Sermo. cxcv. C. De eodem. Sermo. ij.

Beatus es simon

bariona: q. caro et sanguis nō reuelauit tibi. c. Matth. xvi. In quolibet plato requirunt quat- tuor q. i bñs petro fuerit. s. vltas: sapia: cō- stātia: et auctoritas rite collata. C. Per- sectio aut vite notat cū dñs. Beatus es. L. z eiz plena bñtudo sit i patria. ē in aliqua bñtudo i vta. Nā s. Aug. i li. de vita bñs ad plenā bñtudinē requirunt. s. ppleta volūtas: volūtatē scitā. desiderioz sa- rietas. Et in his oibus plena securitas. Dñs q. dñs scī i pñti quodāmo volūtatēz ppleta. Sic. n. tñt factū volūtatē di. ps. In lege dñi volūtas ei. sic et de scitā vo-

lūtatē ipoz. ps. Volūtatē timētū se faci- et. Hñt scitātē volūtatē. Beati. n. Aug. q. beat⁹ est q. hz q. qd vult et nihil malū vult. In scis vltis volūtas eoz ē i bñs et de bonis. ps. In mādatis ei⁹ volet ni- mis. Hñt quodāmo desiderioz satietas. tē: q. hñdo deū hñt desiderū ppletū. vñ dñt philipp⁹ Jo. xliij. Bñe on de nobis pñz et sufficit nobis. Aug. Nūms ē a ua- rus cui nō sufficit de⁹. Hñt securitatem quā hēbat aplo. Rom. viij. Lert⁹ suz eiz q. neqz mors neqz vita. c. C. Sed z neces- sariū ē plato diuina sapia. q. notat cū dñs. Caro et sanguis nō reuelauit tibi. c. Est nāqz qdā sapia carnis. qdāz sanguis. q. dā pñs celestis. Sapia carnis ē appe- titus sensualitatis. Nō ē aut credendum ei⁹ magisterio q. falsus pphā ē. Thren. ij. Prophe tui viderūt tibi falsa et stulta. Nec ē standū iudicio eius q. falsus iu- dex ē. Joā. vñ. Vos sm carnē iudicatis. c. Nec seruāda dicta ei⁹ q. isiples medi- cus ē. Rom. viij. Si s. carnem vixeritis mortemini. Nec hñdus comitat⁹ eius: q. princeps dux ē. Ibidē. Nihil dānatiōis ē hñs q. nō s. carnē abulāt. Nec s. queren- de diuitie ei⁹: q. vltis negociator ē. i. Co- rinth. xv. Caro et sanguis regnū dei nō possidebūt. Sapia sanguis ē effectus ppingtatis. Et ista sñt nō ē sequēda ma- xime i trib⁹. s. i bonoz tpālū distributio- ne. vbi seruāda ē regula que habet Lu- ce. vi. Qd supēst date elemosynā. Nō edi- ficate pñmoz lata palatia. In bñficioz ecclesiasticoz collatōe vbi seruāda ē regu- la que habet Eccl. xij. Bñ fac iusto. s. pau- per i clerico et bono. et ne dederis iplo. s. malo pñnquo. In sacramētoz dispēsa- tione vbi seruāda ē regula que habetur Mat. x. Gratis accepistis: gratis date. C. Tercia ē sapia pñs celestis. quā hñt petrus. et ista sapia bñficat. vñ pñtūf Beatus es simon. c. Vere eiz bñficat: q. ista fides trāscēdit oēm sensum. Heb. x. S. idēs ē substantia sperāda: rep: argu- mentū nō appentū. Trāscēdit intellectu hūanū. ij. Log. x. In captiuitatē redigē- tes oēs intellectu i obsequiū xpī. Tran- scēdit intellectu āgelicū. de hoc Diony. Jesus sm nos dñs iua cōpositio et ineffa- bilis ē omni verbo. et incognita oi mēti.

et ipsi primo dignissimorum angelorum. Transcendit nature cursu: quod est operatrix miraculorum. Marci. ix. Si potes credere: omnia possibilia sunt credenti. Transcendit omnem mundi principatum. Heb. xi. Sancti per fidem vicerunt regna terrarum. Tercio necessaria est plato: quod ista. hec autem quod statum maxime possit in delinquentium correctio et reprehensio. et ista quod statum secundum Gregorium. dicitur habere discretio: maturationem et fortitudinem. Unde dicitur super illud Ezechiel. i. Planta pedis vituli. s. maturem et dicitur: fortis et diuisa: quod unusquisque plato et venerat dicitur habere in maturatione: et fortitudinem in opere: et diuisione vngule et discretio. Proclatus quod dicitur dicitur esse discretio in culpa: examinatio. maturus et examinatio: maturationem ponderationem. et fortis et potentia punitionem. Quarto necessaria est prelato auctoritas rite collata. quod notat cum dicitur: Tibi dabo claves regni celorum. Circa quod tria sunt videnda. Primum a quo sunt iste scilicet claves: quod a Christo. Christus namque habet tria genera clauum. scilicet claves infernalis iusticie. et istas claves nulli dedit: sed eas sibi retinuit. Apoc. i. Hec claves mortis et inferni. dicitur claves celestis curie. et istas non dedit omnibus: sed solum sacerdotibus et prelatibus. quod secundum Hieronymum. sunt scia et potentia discernendi: quia scia seu potentia precedente sacerdos dicitur dignos recipere: et indignos a regno excludere. habet claves fidei catholice. Et istas condat omnibus. Ambrosius. Clauem petri fidei dixerit per quam celos aperuit penetravit inferna: maria calcavit. Arbitror: illa clauem duodecim artium operum prelatum. Duodecim enim apostolorum symbolum fides sancta precepta est. Secundo videndum est cui datur: quod petro. Soli. n. sacerdotes habent istas claves. Vere. n. boni sacerdotes iurisdictionem habent vere et digne et plenarie. Tercio videndum est ad quod dantur iste claves. scilicet ad ligandum et soluendum. Est autem vinculum culpe: pene eterne et penitentie. Sacerdos igitur potest ligare et soluere vinculum penitentie. Soluit autem deus et ligat vincula pene eterne et culpe.

¶ Sermo. cxvi. De inuentioe sancti stephani. Sermo. p. i. n. u. s.

Statuisti verba tua quod locutus es in manibus puerorum tuorum et prophetarum ut transferent ossa regum

nostrorum: et ossa patrum nostrorum de loco suo. Baruch. i. Inuentio siue translatio corporis beati stephani perthomartyris commendabilis est quod adrupl. C. Primo ex parte illius a quo facta est. scilicet Christi cum dicitur: Statuisti verba tua. Ipse enim verba quod locutus est de translatione beati stephani locutus est statuit. scilicet firma et recta fecit. Quod patet quod ipsa reuelatio non fuit vana: sed triplici apparitione firmata. Sicut enim in ore duorum vel trium testium stat omne verbum. Et sic cut in tribus diebus. experit omne factum: sic et in tribus reuelationibus reuelat omne verbum. Non enim erat huiusmodi reuelatio seu inuentio fantastica: sed congrua situm dicitur demonstrata. Ostendit. n. gamaliel luciano tres calatos aureos. unum plenum rosas rubentibus: quod significabat reliquias beati stephani: qui fuit aureus per charitatem et incorruptionem carnis. et roseus per sanguinem effusum. Alii duo erant pleni rosas albis et significabant reliquias gamalielis et nichodemum quod fuerunt aurei per charitatem. et albi per interioris puritatem. Alti et ostendit argenteum croco plenum: et significabat reliquias filii nichodemum quod fuerant tamquam mundum argentum per virginitatem. Crocus autem color dicitur esse medius inter album et rubrum: quod ipse cum cadore virginis habuit et albedinem pure interioris et rubedinem charitatis. C. Secundo commendabilis est ex parte illorum per quos facta est. cum dicitur: Que locutus es in manibus puerorum tuorum et prophetarum. scilicet nichodemum et gamalielis et lucianum quod fuerunt pueri per puritatem simplicitatem et humilitatem. Ista enim tria disponunt hominem ad susceptionem diuinis reuelationibus. scilicet puritas. Prover. xxi. Qui diligit cordis munditiam terram. Simplicitas. Prover. ix. Cum simplicibus sermone natus eius et humilitas. ps. Intellectus datus pueris. Fuerunt et prophete. quod per in gamaliel qui manifestauit multa preterita. sic suas confessionem: et stephani passionem. presentia occulta sicut ossa in terre visceribus occulta: et futura sic veritatem veteram. C. Tercio commendabilis est ex parte illorum quod fuerunt reges et principes. sic inuocant in auctoritate permissa. Fuerunt enim reges non tyranni. Tyranni enim tria faciunt. scilicet ambitio ostendi. cupiditas lucrandi. et crudelitas seu crudelitas.

Ipse autem non fuerit delectus: si presens: quod ratione. i. gestum ex ratione. et filii christi phanum ordo coram propter cunctis iacob transference ferent et triplex stephani cito ad in quatuor sitis ip magna gna dei etiam in corpore: sepruaginta tribus sitis spualia dicitur ga per nos in hoc monte transference angelos deflebat bis: qui dicitur non cum celestibus ecclesie stephani replebat sum nol magnam prestatine mendacem collatum liberata us stephani verax. et ventus. scilicet pedum per portare credi per

Ipsi autem non fuerunt tyranni sed reges: quia non fuerunt ambitiosi nec cupidi nec crudeliter sed misericordes et pijs. fuerunt etiam pios: quia nos genuerunt per euangelicam eruditionem. i. loq. iij. Nam in christo iesu per euangelium ego vos genui. Per exemplum exhibitionem. Ep. v. Imitatores dei estote sicut filij charissimi. per deuota ordinem sicut Stephanus beatus paulus genuit: quia ipsum suam ordinem conuertit. Quarto est comedabilis propter causam ex qua fiebat. quia in loco humili iacebant. et ideo ad locum digniorem transferendi erat. quod notat cum dicit: Transferent de loco suo. Notandum autem quod triplex translatio facta est de corpore beati stephani. Prima fuit de loco deserto ad montem syon. sicut hodie ubi ostendit quattus sit meriti apud deum. Quia suis meritis impetrant bona temporalia. quia cum prius magna sterilitas esset ipsa die pluuia magna descendit et terra secunda dedit: et abundantiā magnā fecit. Impetravit et bonam corporalia: quia suis meritis precedentibus septuaginta tres hostes a diuersis languoribus fuerunt liberati. Impetravit bonam spūalia. i. dei indulgentias et gratiam. Unde dicit gamaliel luciano. Alperit nobis ut per nos aperiat deus ostium clemencie sue in hoc mundo. Secunda translatio fuit de monte syon in constantinopolim. ubi illi qui transseriebant obuios habuerunt demones angelos: et stephanum. Demones quidem desebant sua incendia dicentes: Ne nobis: quia pro martyre stephanus transit viro nos verberas igne. Angeli affuerunt cum celestium melodiam. Angeli. n. super eius corpus celestes decantare laudes auditi sunt. Stephanus pulsans pericula. s. maris tempestatem. Appuit enim eis dicens. Ego sum nolite timere. Et sic tranquillitatem magnā fecit. Tertia translatio fuit de constantinopoli romam. Quāquidē quattuor comedabile fecerunt. Primum est beneficium collatum quia filia theodosij fuit a demone liberata. Poterat namque dicere theodosius stephano. Filia mea male a demonio vexata. Et poterat stephanus respondere. Ego ventus. s. roma et curabo eam. Secundum est impudens peditum. Nam cum ad quadam ecclesiam portaret. vectores subsistunt. nec ultra pergre di potest. Aliud autem peditum fuit quia cum

corpus Laurēti loco Stephani greci accipere vellent amētes se effecti et politica mori tui sunt. Tercium grece fortitudo: quia corpus Laurēti in laurus se puerit et mediu se pulchre vacuū stephano dereligit. Eccle. iij. Adeli? est duos filios quod vnu. Quarto est celeste oraculum. Clauiso. n. sepulchro audite sunt voces angelorum dicens. O felix roma quod corpus Laurēti hispal. et stephani hterosolimitani gloriosa et veneranda pignora vno claudis mausoleo. Sermo. cxcvii. De codice sermo. ij.

Quam esset Stephanus plenus spiritu sancto inter dens in celum et terram. Act. viij. Quia in terra fuit vanitas. vacuitas et tenebrositas. Bene. i. Terra autem erat inanis ecce quanta vanitas et vacua. ecce quanta vacuitas. et tenebre erant super faciem abyssi. ecce quanta tenebrositas. sed sicut dicit Ecc. xvi. Post hec deus aspexit in terram et spleuit eam bonis suis. Et iste respectus maxie appuit in beato stephano quod non habuit vacuitatem. sed spiritus sancti plenitudinem. Nec est dilexit terrenas vanitates. sed celestes amenitates ad amavit nec habuit aliquam tenebrositatem sed diuinam claritatem. Ab his ergo promissis vobis promittat. Et primo a gratie plenitudine. cum dicit. Lū erat stephanus plenus spiritu sancto et. Fuit autem maxie plenus gratia et fortitudine vni promittit stephanus plenus gratia et. Ista autem gratia fuit charitas quod est caput omnium gratiarum quod in eo tanta fuit quod per illis quod ipsum lapidabat deus exorabat. Fulgentius Lōmē dabat deo inimiti eos quod alias obliuisci poterat etiam suos charissimos. Berni. Vicit in eo sensum cor porce passidō affectus interne passionis ut illorum scelera magis plageret quod per praua vulnera. Fuit et plenus fortitudine quia fortiter pugnauit et vicit. et hoc fecit auxilio christi quod cum ipso semper erat. ps. Lū ipso super in tribulatione eripia eum et glorificabo eum. Quod per ex multis. Primo ex impetritio sermone. cum dicit. Bura ceruice et icitū cisi cordibus et auribus. Adar. xij. Non enim vos estis loquentes sed spiritus sanctus. Secundo ex importabili passione. Job vi. Que nanque est fortitudo mea ut sustineam nec fortitudo lapidum fortitudo mea. nec caro mea enea est. Virtus

De sancto dominico

te autem dei Stephanus fuit fortior lapide:
quod percussus fractus non fuit. et fuit fortior
ere: quod percussus non murmuravit. Tercio
ex miraculosa operatio. Tanta enim potest
et signa facere non potuisset: nisi deus
cum ipso fuisset. Joa. ij. Nemo enim potest
hec signa facere qui tu facis. nisi fuerit deus
cum eo. Quarto ex tanta difficultate intus
cor suorum dilectio. in hoc quod persequentibus
vultus suos et ipsum affligentibus deum exoravit.
Est namque manifestum quod deus cum eo fuit qui
sibi tantam patientiam dedit quod et seipsum supe
ravuit. Prover. xvi. Vellor est patientia vi
ro forti. Quinto ex tanta divinitate sa
pientie illustratio: quod non poterat resistere
sapientie et spiritui qui loquebatur. Secundo co
mendat a celesti pueritatem quod tangit ibi
cum dicit: Intende deus in celum. Stephanus enim
libenter corde pueritatem in celo non in mun
do: scilicet quod mundus transiit. et spiritus ad divi
nas delicias et honores. i. Joa. ij. De quod
est in mundo: aut est concupiscentia carnis
aut concupiscentia oculorum et superbia vite.
Unde transiit et concupiscentia eius. Qui
talis adheret istis transitoriis ipse possit
dum tripliciter transiit facit. Primo namque
transiit de culpa in culpam. Sap. ij. Utinam
cicose et vnguento nos ipleamus: nullum
pratum sit quod non pertransit luxuria nostra.
Biege. Petrus quod per pulvis non diluit: mox
suo podere ad aliud trahit. Secundo de
culpa in penam. et hoc dupliciter. Vel in penam
presentem. de qua dicit Ro. i. Tradidit illos de
us in passionem ignominie. ecce culpa. et
mercedem quam oportuit erroris sui i seimet
ipsis recipere. ecce pena. Et sicut non per
bauerunt deum habere in notitia. ecce culpa.
Tradidit illos deus in reprobum sensum. ecce
pena. Vel spiritus ad penam futuram. Job. xxi.
Tenet tympanum et cytharam. ecce culpa. et
in puncto ad infernum descendunt. ecce pena
eterna. Tercio de pena in penam. Job
xxij. Transiit ab aqua nimiam in calorem ni
miam. Tercio commendat a divina reue
latio. quod notat cum dicit: Ecce video celos
apertos etc. Unde deo aut celos apertos vidit
locum facile ad ingrediendum. secum et ame
ni ad inhabitandum. Olim erat celus clausus
et ideo tunc impossibilis erat introitus. Sed
modo celus est apertus. et ideo omnes intrare possunt. vii
psa. Aperte mihi portas iusticie: ingressus

in eas. Et hoc dicitur etc. Est locus secretus.
Unde dicitur autem non est securus propter pueri
tatem hominum. nec et aer propter inhabitatio
nem demonum. nec paradisus terrestris pro
pter ignem et gladium. Sed ibi. scilicet in celo. nec
pueritas hominum potest attingere. nec mali
tia demonum ibi potest puerire. nec ignis
seu gladius ibi deservire. Luc. xvi. Inter
nos et vos chaos magni firmatum est: ut ibi
qui voluit hinc transire ad vos non possint
neque inde huc transire. Est etiam locus
amenuus. Tercio autem sunt et Aug. quod domus
facit amenua. scilicet quod domus parit est de
posita membrum ampla et lucida. Sic et ce
lo sunt multa loca. scilicet diversa merita quod
sunt paria. quod sunt Aug. in dispari clarita
te erit par gaudium. Est et valde amplius.
Baruch. ij. O israel quod magna est domus dei
et igitur locus possessionis eius. Est et luc
idus. Apocal. xxi. Claritas dei illuminat
bit illas et lucerna eius est agnus.
C Sermo. cxxvij. C De sancto domi
nico Sermo primus.

Oasi stella matu
rina in medio nebule: et qua
si luna plena in diebus suis lu
cet: et quasi sol refulget: sic ille refulsit in te
plo dei. Ecce. ii. Celum spirituale sunt viri san
cti in quibus deus gratias regere. Pecca
tores autem sunt terra quos deus pedibus
suis calcant: dum eos inflexibili iustitia co
primunt. Psal. lvi. Celum mihi sedes est. ter
ra autem scabellum pedum meorum. Beatus dicitur
cuius fuit celus deo. et ideo in ipso fuerunt pla
te dei. scilicet stella matutina: sol et luna. In
verbis ergo promissis assimilatur stelle matu
rine radianti: lune plene lucere et soli re
fulgere. C Stella matutina est. lucifer qui
quod est calidus: humidus: locutus deus et so
lis nuncius. Sic beatus dicitur fuit calidus
perferentem zelum. vii dicitur de eo. Verba eius
ardebunt ut facule: quod in spiritu venerat et vir
tute bellic. Ecce. xlvij. Verba eius quasi fa
cule ardebant. Dicunt autem verba sanctorum
ignita triplici de causa. Amb. sup. psa. Be
ati immaculati. Tunc quod mundant. Tunc quod
inflamant. Tunc quod illuminant. Sic verba
beati dicitur habuerunt virtutem mundandi: in
flamandi et illuminandi. ideo visio de ipso ap
paruit in specie catuli. facule et stelle. Na

instar catuli habuit lingua medicinalis
 per quam dabat sanare culpe et peccato. In
 star facile insinabat torpore negligencie.
 Instar stelle illuminabat tenebras igno-
 rantie. **P** Secundo fuit humidus per lachryma-
 rum effusionem. Unde de eo dicitur quod de suis ocu-
 lis quasi quedam fonte effecerat lachrymarum
 de isto fonte precebat aqua amare dulces
 calide et frigide. Aliqua amare sicut lachry-
 me compunctio quod fundunt per peccata pro
 propriis. Iudith. viij. Indulgentia eius su-
 his lachrymis postulamus. Et quousque beatus
 dñicus peccata tanta non habet: a deo tamen pla-
 merita penitus se macerabat: ac si peccata tanta
 haberet. Aliqua vero dulces sunt lachryme de
 uotio quod fundunt per celestibus desiderijs
 istas habuit beatus dñicus quod in oratione sepe
 flere profuerit. Unde de eo dicitur: Lachrymas ad iun-
 gens se dulcis fletus orationibus. Aliqua calide
 sunt lachryme passionis quod fundunt per
 miseris alienis. Et dicunt calide: quia non
 fundunt nisi a corde firma charitate insin-
 nato. Iuxta illud. y. Cor. xi. Quis scan-
 dalizatur ego non vror? Istas lachrymas
 habuit beatus dñicus. de quo dicitur quod deus si-
 bi specialis gratias contulerat flere per peccatores
 miseris et afflictis. Aliqua frigide sunt lachry-
 me lamentationis que fundunt per scolatu-
 pntis miserie. Unde ps. Deum mihi quod scola-
 tus meus perlocutus est et. Sancti. n. vi.
 et multas patiuntur tribulationes: sed refrige-
 rium magnus habuit per lachrymarum effusionem.
 ps. Transiui in ignem et aqua et deduxi
 me nos in refrigerium. Hier. vi. Inuenie-
 tis refrigerium aiabus vestris. **P** Tertio fuit
 iocundus: et hoc in mente per conscientie fere-
 nitates. Prover. xv. Secura mens quasi tu-
 ge putulus. In facie per vultus alacritate
 ut ibi dicitur. Cor. gaudens exultabat facie.
 In sermone per exhortationis alacritates et
 sinceritates. In uersatione per amicitia-
 tatem. Prover. xvij. Vir amicitia ad
 societatem magis amicus erit quam frater. Et
 per ista quod tripliciter iocunditates potest dici
 de eo quod dicitur de domino. Isa. liij. Non clamabit
 sed per impatientiam: quia habuit exhortationis ala-
 critates. Calamum per quassatum non poterit: quia
 habuit uersationis comitatem. non erit tri-
 stis: quia habuit conscientie serenitates. neque tur-
 bulentus: quia habuit vultus alacritates. **P** Quar-
 to solus iustitie quod christus est: pro siue natus

Sicut enim beatus Ioannes baptista primum
 clauit aduentum christi: sic et iste vicinus cre-
 dit prouentisse iudicium. Luc. xij. Misit ser-
 uum suum. id est dñe per predicatorum: ut exponit
 Greg. Hora cene. id est in fine seculi. Misus
 est ergo in extremo tempore. quia sicut dicitur. i. Cor.
 x. Nos sumus in quos fines seculorum de-
 uenerunt. Misus est ab extremis terre. id est
 de finibus hispanie. ysa. xlix. Ab extre-
 mis terre. id est a longinquo ego vocavi te et.
 Misus est usque ad extremum terre. ps. In
 omnem terram exiit sonus eorum: et in fines or-
 bis terre verba eorum. ysa. xlix. Dedit te in
 lucem gentium: ut sis salus mea usque ad extre-
 mum terre. Misus est per extremum fine. id est per se
 quando ipse deus. quia sicut dicit beatus Aug. est
 finis desideriorum nostrorum: quia sine fine videbitur
 sine fastidio amabitur: sine fatigatione lau-
 dabitur. **E** Secundo assimilatur lune plene.
 Quia autem luna est plena: tunc habet triplicem
 plenitudinem. scilicet plenitudinem lucis in cor-
 pore: virtutis in operatione: forme sperice et
 imaginis ipse. Sic beatus dñicus habuit
 plenitudinem lucis in corpore. id est diuine sapie-
 in mente. Est autem triplex sapientia sicut dicit
 Aug. in lib. de ciuitate dei. scilicet noctua que
 est sapientia mundana. superflua que est phisica.
 et necessaria que est diuina. Hec igitur sa-
 pientia noctua est et luna vacua. Habere
 sapientiam phisicam: est et luna semiplena. Hec
 vero sapientia diuina: est et luna plena. Beatus
 dñicus non fuit luna vacua: quia sapientiam mun-
 danam abhorruit. nec fuit luna semiplena
 quia sapientiam phisicam contempsit. sed fuit luna ple-
 na: quia sapientiam diuinam dilexit. **P** Secundo dicitur
 luna plena: quia habuit plenitudinem virtutis
 in operatione. In homine sunt intellectus: affe-
 ctus et effectus. Illi ergo sunt luna vacua
 qui habent intellectum vacuum dei cognitione: affe-
 ctum dei amore et effectum bonam operationem. Il-
 li vero sunt luna semiplena qui habent fidem: sed
 non habent amorem nec operationem. Beatus vero do-
 minus fuit luna plena: quia habuit intellectum
 illuminatum per fidem. affectum insinuat per
 amorem. et effectum informatum per bonam opera-
 tionem. **P** Tertio dicitur luna plena. quia habuit
 plenitudinem forme sperice. id est per seueritatem.
 Sunt enim qui nec bene incipiunt. nec bene proficiunt.
 nec bene finiunt. Et isti sunt luna vacua. Sunt
 qui bene incipiunt: sed male proficiunt. isti sunt lu-
 na semiplena. Sunt et qui bene incipiunt. per hunc

eiūt et finiūt. isti sunt luna plena. S3 bñs
dñicus bñ icipit: qz adhuc sub nutritis
cura pñstitutus in terra facebat. bñ profe
cit: qz in sua lunetute pñdidit libros et p
cñu paupibus erogauit. et bñ cōtinuauit
et finiūt: qz totā vitā suā i seruitio dei ex
pñdit. ¶ Quarto bñs dñicus dñ luna ple
na: qz hñt imago plenitudinē. Alia nā
qz facta ē ad imaginē dei qñtū ad memo
riā: intelligētiā et volūtatez. Qñ igit de
nō est in memoria pñtentōez. nec in itel
ligētiā pñdē. nec in volūtate pñ amorez:
tūc luna est vacua. Qñ vero qz h3 deus
in itellectu pñdē: sed nō h3 cū in amore
pñ volūtate: tūc imago lune ē semiplena.
Bñs aut dñicus hñt eā plenā: qz deū re
cre cognouit: vere dilexit et in memoria
semp retinuit. ¶ Tertio bñs dñicus assi
milat soli. Nā dicit Aug. qz i sole trā cō
siderant. s. qd est. qd lucet et qd calet. In
bñs aut dñico istar solis fuit essētia pu
ra. i. vita sancta: doctrina lucida et chari
tas iñlāmata. Amittit aut sol. i. plat q de
berēt esse sol: lucē suā qñtū ad nos qñru
plicat de eā. ¶ Primo pp nubes tectōez. i.
supbie obumbratōez. Ezech. xxxij. Solē
nube regā. i. regi pñmittā. S3 bñs dñicus
isto mō nō amittit lucē: qz sine nube supbie
fuit. Un libēt morabat carcassone vbi
despiciebat: qñ tholose vbi ab oibus ho
morabat. ¶ Secdo pp oblectōez lune. i. le
uitatis et incōstātie. Unde de hoc Ecclē.
xxvij. Stult⁹ sicut luna mutat. Bñs aut
dñicus habuit magnā mētis firmitatez.
Un dñi in eius legēda: tāta sernabat mē
tis constātiā: vt vix aut nūqñ semel enun
ciatū sermonē cū deliberatē aqñsceret
imutare. ¶ Tertio pp fumū vel vapores
obūbratōem. i. carnalis pñpñscētie exa
latōez. Apoc. ix. Alscēdit fumus putei si
cut fornacis magne. et obscurat⁹ est sol et
aer de fumo putei. Istā aut exalationez
bñs dñicus nō hñt: qz virgitatē integrā
custodiuit. ¶ Quarto pp terre itēposi
tōez. i. terrenoz cupiditatē. Hiere. vi. A
minori vñqz ad maiores oēs auaritiē itū
dēt. S3 bñs dñicus isto mō obscurari nō
potuit: qz voluntariā paupertatē elegit.
Gal. vi. Nisi mūdus crucifixus ē et ego
mūdus. Mūdus qppe sibi crucifixus est:
qz ipz mūdus et oīa mūdāna: et terrenas

cupiditates vñspñdit et despecti. Et ipse
mūdus crucifix⁹ ē: qz de mūdus nō fuit re
putat⁹: nec mūdus de ipso curabat.

¶ Sermo. cxcix. ¶ De eodē Sermo. ij.

Spiritus meus qui ē
in te: et verba mea qz posui i ore
tuo nō deficiēt de ore tuo et de
ore seminis tui dicit dñs. amodo et vñqz
in sempiternū. Isaie. lxx. Vñqz pñdicatōez
trā pñmēdat. s. vita sancta. doctrina assi
dua et sapiēs pñles et secūda. ¶ Istā trā
bñs dñicus pñmēdabilē reddidit. s. vita scā
cū dñi: Spūs meus qz est in te. ipse. n. spūs
scm habuit. et sō nō tñ verbo s3 ē exēplo
et vñtutib⁹ pñdicauit. Crebat eim doctri
nas: exēplis et etiā miraculis. Quidā. n.
erāt iuscij et ignari. et qñtū ad istos vñbat
bonis et vñlibus doctriinis vt eos iñtue
ret. Quidā erāt insipidi et deuoti. et qñtū
ad istos vñbat gratiis et exēplis vt iñde
uoros attraheret. Quidā vero erāt vñ
ri et obstinati. et qñtū ad istos vñbat mi
raculis: vt eos cōuerteret. De his tribus
dñi Mar. vlti. Illi aut pñfecti pñdicauerūt
vñqz. ecce doctrina fructuosa: dñi co
operatē et sermonē confirmatē. ecce vita
gratiosa. sequēribus signis. ecce miracu
la virtuosa. De his tribus ē dñi Joan. v.
Tres sunt qz testimoniū dant in celo. i. in
bñs dñico spūali et celesti. s. pater qz sibi
dedit miraculoz potentiā. filius qui sibi
dedit pñdicatū sapientiā. et spūs sanctus
qz sibi dedit virtutē et grāz. ¶ Scdm est
doctrina assi dua cñ dñi: Et verba mea qz
posui in ore tuo. qd est cōtra pñdicatores
desiduosos qz verba dei nō hñt in ore per
doctrinā sed abscondūt in corde per desi
diā et per inertiā. Et tñ sunt qñtuor que
abscondi nō debent. s. sapia et thesaurus.
Eccl. xli. Sapiētiā abscondita et thesaur⁹
inuisus que vñtilitas in vñrisqz. Talentiū
vt habet Adar. xxv. Et frumētuz. Pro
uer. xi. Qui abscondit frumētū maledi
cet in pñpñs. Nō debēt verba dei abscondi
qz sunt sapiētiā dei qua mediātē in doctri
nā pñtās paruulis. Sūt thesaurus dei
quo egeni ditāt. ps. Bonū mihi lex oris
tui sup milia auri et argenti. Sūt talenta
qbus serui peccati redimūtur: et ad ita

talenta aurea xpo nos admonet parā:
da: ut habetur Apocal. iij. Suadeo tibi
emere a me aurū ignitū pbatū ēē. Sunt
frumētū dei quo fideles reficiunt. Dat.
iij. Nō in solo pane vivit hō ēē. Terc-
tiū est ples sapiēs et secūda euz dī: Et de
ore seminis tui ēē. Semen eim bñ dñci
fuit ordo predicatorū quē in xpo p euan-
gelii generavit. Nō enī ipse ordo fuit
a casu muētus: vel ex humana prudētia
institutus. sed fuit potius a deo destina-
tus. Luc. xij. Misit servū suū dicere in
urbatibz ut veniret. Greg. Hora cene finis
est seculi. In hoc fine mittit servus. i. or-
do predicatorū ad multatos p legē et p
phetas ut repulso fastidio ad gustandū
cenā se prepararet. Secūdo fuit a pphe-
tis pfiguratus et maxime Zach. vi. vbi
dicit qd in quarta quadriga erāt equi va-
rii et fortes. Isti equi sunt predicatores
xpi per universū mundū porantes. Et
dicunt variū non tñ ppter habitum sed
etiā ppter varietatē virtutū. Et dicunt
fortes: qd fortiter sciūt pugnare et se de-
fendere: et sūt in quadriga. i. quarta. In
prima eīz quadriga sunt equi rufi: id est
ordo martyrum. In secūda sunt equi nigri
id est ordo confessorū: qui se per macera-
tionē denigraverūt. In tertia sūt equi al-
bi. i. ordo virginū. In quarta sunt equi
varii. i. ordo doctorū et predicatorū. Ter-
tio iste ordo fuit a matre dei ipetratus et
habitu insignitus. Nā cū quidā sanctus
vir ante istius ordinis insōnem instaret
ordō: vidit beatā virginē mariā p huma-
no genere exorantem. cū ait xps: Quid
possum amplius facere. Misit pariter
chas et pphetas et parū se emēdaverūt.
veni et ego ad eos. Beinde misit aplos et
me et eos occiderūt. Misit etiā martyres
et confessores ac doctores. et nec illis acce-
uerūt. Sed qd nō est fas ut aliqd tibi de-
negē dabo eis predicatorēs meos. Sūt et
ipse ordo predicatorū a virgine glōsa i ha-
bitu insignit⁹. Nā cū pus frēs habitū aliū
deferret bñ virgo habitū quē nunc hnt
eis ostendit. Quarto fuit ab aplis dei
scia et pstatia decorat⁹. Nā petrus et pau-
lus sibi appuerūt: cū petr⁹ bacculū. pau-
lus vero librū tradidit dicētes: Uade p-
dica: quā ad hoc mīseriū a deo es elect⁹.

Per librū autē significat bonū scie. Et p
bacculū intelligit fortitudo pstatie: qd duo
i predicatoribz maxime regunt. Quinto
a vicario dei fuit pfirmatus. Cū enī
sumus pōrtex bñ dñci ordinis predicatorū
pfirmatōez petēti se difficilē exhibēte
sequēti nocte vidit i viliōe qd ecclesia late-
ranēsis ruinā minaret. et ecce bñ dñci
occurrit et humeris suppositis ipsaz ec-
clesiā sustentavit ēē. Sexto fuit a beato
dñico institut⁹. vñ sup illud Eccl. i. Utilē
rectorē in tpe suscitavit. Dicit glosa iter
linearis. i. ordinēz predicatorū ēē.

C Sermo. cc. C De eodē Sermo. iij.

Lex veritatis fuit
in ore eius. et iniquitas nō est in
uentra in labijs eius. in pace
et equitate ambulavit mecū et multos cō-
uerit ab iniquitate. Malach. ij. Ex his
verbis ostēdit qd beatus dñicus habuit
triplicē pfectionē. Primo nāqz fuit p-
fectus qm ad se cū dī: Lex veritatis fuit
in ore eius: et iniquitas nō ē inuēta in labijs
eius. Que pfectio fuit i veritatis scia
cū dī: Lex veritatis fuit in ore eius. Et
in scītare vite cū dī: Et iniquitas nō est in-
uēta in labijs eius. Circa pīm notan-
dū qd qdruplex ē lex. Prima est lex cu-
pīditatis que est aduocator. Ysa. v. Ne
q iustificatis ipsūz p muneribus et iusti-
tia fustis auferitis ab eo. Secūda ē lex va-
nitatis qd est phicoz. Sap. xij. Vanī sūt
oēs hoīes i qbus nō ē scia dei. Tercia
est lex iniquitatis qd est maloz. Sap. ij. Sic
autem fortitudo nostra lex inuēit ēē:
Quarta nāqz lex est veritatis qd lex est
scōz. Sap. x. Bedit eīz illi scīaz scōz. Be-
atus autē dñicus si hūit legē cupīditatis
qd oīa terrena pteplīt. nec legē vanitatis
qd phica dogmata vīlīpēdit. neqz legem
iniquitatis: qd inocētia custodiuit. sed ipse
habuit legē veritatis: qd in illa studuit et
eā amplexatus fuit. Prover. iij. Erritpe
illa et exaltabit te. glīficaberis ab ea cum
eā fueris aplexatus. Secūdo pfectio bñ
dñci fuit in scītare vite cū dī: Et iniqui-
tas nō ē inuēta i labijs eius. Adm⁹ dicit
et plus significat. Nō solū nō fuit in ipso
iniquitas: sed potius fuit i ipso magna san-
ctitas. Perfecit at scītatis sex sūt signa

De sctō dominico.

Palmū vberior flet. Augu. Tāto qsqz
ē sanctor z sanctor desiderij plenior: qua-
to fit in eius orbe fletus vberior. Istud si-
gnū hūit beat⁹ dñicus de quo dicit: Spālē
sibi grām dñs cōtulerat: flere p peccato-
ribus miseriis z afflictis. Secundu est
mūdi despect⁹. Un scūs in greco dicit agy-
ps. i. sine terra. qz ille vere ē scūs qui ē si-
ne terra auaritie. Et beatus dñicus mū-
dū despect⁹. z quātū ad diuitias: qz oīa
terrena pcepit: z quātū ad delicias: qz
virginitatē seruauit. z quātū ad hono-
res: qz epatū fugit. Tertiū ē mētis ex-
cessus. ij. Cor. v. Sine mēte excedimus
z c. ps. Ego dixi in excessu meo oīs hō
mēdax. Et de bō dñico dicit qz sūtātū ra-
piebat mētis excessū z maxime qm missa
dicebat. ac si xpm ibi visibiliter videret.
Quartū ē moriēdi desideriu. Phil. i.
Desideriū hñs dissolut⁹: z cē cū xpo. Et d
bō dñico dicit: Stitibat seruus dei mar-
tyrū. sicut sūt ceruus ad aque fluuiū.
Quintū ē appetitus celestium. Phil.
iij. Nra puerisatio in celis ē. Chyso. Nī-
hil dōz hēre terrenū qui vult ēē celestis.
Et de bō dñico dicit: Nocte celli plustrans
Iuda z c. Sextū ē facillis ipetratō gfa-
ps. Inuocabit me z ego exaudia eū. ysa.
lxv. Adhuc illis loquētibz ego audia.
Istud signū hūit beatus dñicus q legif-
dixit. Nūqd a deo alqd petū. qd non
askqueret iuxta votū. Secūdo fuit p-
fectus quātū ad deū. qd notat cū dicit: In
pace z eqtate ābulauit meū. Ipe eiz cū
deo in eqtate ābulauit: qz se totalr deo
mācipauit. Multiaūt sunt q cū deo in-
equaliter ābulat: qz peiorē partē dāt deo
z meliorē mūdo z diabolo. s. de corpore
suo diabolo iuuētur. z deo senectutem
Osee. vij. Comederūt alieni. i. demones
robur eius. i. iuuētutē z c. De suo corde:
qz dant deo intellectu p fidez. z mundo
dant effectū p amorē. Titū. i. Confitent
se nosse deū factis aut negant. De tēpore
suo: qz diabolo dederūt ips pteritū z p-
sens. Sed deo dare volūt futurum: z di-
cunt: Ego agā pñiaz. cū tñ dicat Ecclē
ix. Oīa in futurū seruant icerta. De ope-
re suo deo dāt corticē exteriorē p appa-
rētā. sibi aut retinēt medullā interiorē p
vanā glām z intētiōē obliquā. Matt.

xij. Oīa opera sua faciūt vt videant ab
hōibz. Et de substantia sua: qz deo dant
vilia: z sibi retinēt pēiosa. sicut fecit cam
qui spicas corosas deo obtulit z plenas
sibi retinuit. Sed bō dñicus p deo i eq-
tate ābulauit: qz totū suū corpus z to-
tū cor suū. z opus suū. z totā substantiā
suā deo obtulit. Tertiū fuit pfect⁹ quā-
tū ad pñmū. cum dicit: Et multos auertit
ab iniquitate. Auertit quidez eos dupl-
r. verbo doctrine: z exēplo vite. Nā ass-
idue predicabat z multos cōuertebat. ij.
Thi. iij. Predica verbū dei: ista oppor-
tune inopportune. z iō mōstratus ē in spē-
catuli accensaz faculā basulatiōis. Ipe. n.
obiurgabat: incendebat: z demulcebat.
Obiurgabat malos. s. latratu increpatō-
nis. Demulcebat bonos lingua lenitēis
exhortatōis. z inflāmbat oēs ad regu-
lam amoris. Ibi dē. Argue. s. bonos ex-
hortando. obsecra: oēs. s. ad vīā bonam
deducēdo. increpa: malos. s. obiurgan-
do. Iō in arca moyfi erāt māna: virga: z
tabule. qz in bō dñico qui fuit arca dei
fuit māna dulcis exhortatōis: quo ad bo-
nos. virga correctōis: quo ad malos. z
lex amoris: quo ad oēs: qz illa exhorta-
tio z correctio pcedebant de fonte amo-
ris. Secūdo malos auertit exemplo sue
vite. Distinguit autē Aug. in libro de ci-
uitate dei triplex genus vite. s. octosum.
actuosum. z ex vtroqz ppositum. Pri-
mu genus vite in oīo pēplatiōis. scdm
in labore actōis. tertiu i excellētia pfe-
ctionis. Istud triplex gen⁹ vite hūit bea-
tus dñicus. De duobz pñmīs dicit: No-
cte celi plustrans lumina terris dat verbi
semina. Habuit etiā tertiu qd cōsistit i
excellētia pfectionis. Est autē pfectio
triplex. vna ē excellēs que cōsistit in pre-
ceptorū obseruatōe. Et istā pfectionem
habuit duz adhuc eēt laicus. Secūda
ē excellētor que cōsistit in cōsiliōis
additiōe. z istā habuit dum factus
esset regularis canonicus. Tertia est
excellētissima. z ista pñsit in superero-
gatione. z istā habuit quādo factus ē
vtr apostolicus: Tunc enim multa con-
silijs supererogauit: vtpote cōsilio paup-
tatis nihil habere pprium. non tantum
in speciali: sed etiam in cōmuni. Et cōs-

lio o
lum
latto
vfoz
dicit
cōm
vrg
CS
quai

Oordo
beat
ratē
z fid
fidel
beat
ab ip
pora
carn
uorā
rea z
qm
sui h
gm
Ips
num
tus i
nō p
com
cien
altq
tur.
aut
ficul
de bi
nea
oler
pte.
glia
cun
cut f
sup
tio q
aug
omn
van
erth
PS

lio obedire seruare obedientiam. nō so-
lum vsq; ad cōmēlias verbor; vel ab-
lacionē rerū vel iniurias verberū: s; ē
vsq; ad mortē. Consilio castitatis ad dī
dī: q; non fuit p̄tentus seruare castitatē
cōtinentie: sed etiam seruauit castitates
virginalis mundicie.

C Sermo.cci. C De eodem. Sermo
quartus.

Misit seruus suus
hora cene xē. Luc. xliij. Per
cenaz finis seculi. per seruus
ordo p̄dicatoz significat. huius ordinis
beatus dñicus fuit institutor. Ad boni-
tatē aut seruicia requirunt. P̄ primū
ē fidelitas. Adat. xliij. Quis putas est
fidelis seruus et prudens. Ista fidelitatem
beatus dñicus deo seruauit. Ista enim
ab ipso accepit. i. corpus: aiam: et res tem-
porales que deo fidelitē reddidit. Nā de
carne reddidit deo puritatē. de mēte de-
uoratōnē. de rebū liberalē ad paupē-
res distributiōnē. Fuit et fidelis seruus
q; in his que faciebat nō suū: s; domini
sui honorē intēdebat. qd ē contra illos
q; in his que faciūt gloriā mūdi querunt
Ipsa aut humana glia aliqñ opus bo-
num p̄cedit. et tunc illud opus ē peni-
tus intermittendū: q; ex corrupta radice
nō p̄d̄ bonus fructus p̄dire. Aliqñ cō-
mōtat: et tūc opus ē continuādū et p̄fī-
ciendū. Aliqñ vero subsequit. qñ quis d̄
aliquo bono qd fecit intra se vane gloria-
tur. et tūc ad cōfessionē ē recurrēdū. Ista
aut vitiū vane glorie. Im eūdē Chry. dis-
ficulter vincit triplici de cā. P̄ primo q;
de bono nascit. sicut enim ex vestimēto ti-
nea nascit que vestimentū corrodit. et ex
oleribus nascit vermis que olera cor-
pit. sic ex bonis opibus interdum vana
glia nascit: que ipa bōa opa ledit. P̄ Se-
cundo q; nō h; cōtrariū p̄ qd vincat. si-
cut fornicatio h; p̄ cōtrario castitatem.
supbia p̄ cōtrario h; humilitatē. P̄ Ter-
tio quia quanto plūs cōpescit. rāto plūs
augetur. Et ratio sim cū dez Chry. Q;
omne malū ex malo nascitur. Sola aut
vana gloria de bono p̄cedit. ideo non
extinguit per bonum: sed magis auget
P̄ Secundo ad bonitatem seruū spectat

mundicia. ps. Ambulās in vīa imacula-
ta. hic mihi ministrabat. Ista mundi-
ciam beatus dñicus habuit: quia virgi-
nitatem integrā custodit. Que quidē
virginitas beati Dominici virginitate
beate Marce inquātū fuit possibile simi-
lis multū fuit. P̄ Ipsa eis habuit virgi-
nitatē integrā: q; fuit virgo et mente et
carne. sic et bñ dñicus integritates car-
nis habuit et etiam mentis puritatē ser-
uauit. Una enim sine alia nō sufficit. Un-
de angelus qui iōāni apparuit zona au-
rea cinctus in pectore aduenit. vt habet
Apocal. i. quia talis debz esse angelicus
per integritatē carnis: et debet esse cin-
ctus per mūditiaz cogitationis. et debet
esse cinctus in pectore zona aurea. quia
hoc d; facere ex charitate cordis. P̄ Se-
cundo beata virgo habuit virginitates
dedicatā xpo: q; ipam primo deo vouit
et dedicauit. Sic beatus dñicus virgini-
tatem suā deo vouit et vendidit. Pro-
uer. vii. Syndonē fecit et vendidit et cin-
gulū tradidit chanaanico. Per syndo-
nem que multis considiōibus ad candō-
rem deductur significat virginitas que
multis macerationibus habet. Ista vir-
ginitas debet deo vendi. i. deuoueri. In
qua venditione homo euz deo multum
lucrat: quia dat deo corpus et anime p̄-
ritatem: recipit ab eo eiusdem corporis
et anime felicitatē. Ista autē qui mūdo
eam vendunt multū p̄dunt: quia dat au-
rum virginitatis. et recipiunt plumbū
scz corruptionis: et castitatis cingulum
quo fin? fluxibiliū cogitationū restrin-
gitur. chanaanico traditur: quando chri-
sto qui est zelator: sponse sue ipa virgini-
tas deuouet. P̄ Tercio virgo beata ha-
buit virginitatē transfusiuā. q; i; pul-
cherrima fuerit: a nullo tamē potuit cō-
cupisci. q; puritas sua in alios transfun-
debatur. et oēs motus illicitos extingue-
bat. Ista etiam fuit in beato dominico:
q; cū quidā scholaris carnis lubricū pa-
teretur: et manum eius oscularetur. ipse
scholaris tñ ex illa manu virginea pro-
dire sensit odorem q; eius cor penetra-
uit et oēm cōcupiscentie estū extinguit. is
eius odor assimilari pōt odori cedri et
myrrhe. Sicut enim odor cedri fugat ser-

pates. et odor myrrhe fugat vermes: sic odor sue puritatis immundas expellebat cogitationes. Tercio ad bonitatem seruus requirit vigilantia. Luce. xij. Beati serui illi quos cum venerit dominus inuenerit vigilantes. Sed beatus dominus valde iocundus vobis vigilauit. Lusus ordes sex constantias habuerunt. Primo namque fuerunt seruientes. Unde legitur quod frequenter cum vestibus balneatis in ecclesia pnoctabat. Hanc autem factio huiusmodi sue vestes magis sicce repperiebant quam vestes soclorum suorum: quanta vestes soclorum suorum iuxta ignem tota nocte dimittebant. Tactus enim amoris eius pectus ista mauerat. quod eius corpus feruere faciebat. et sic corpus successus vestimenta madida exiccabat. Secundo fuerunt efficaces. Unde dixit cuidam suo familiari. Nunquam a deo quicquam peti: quin illud consequeretur iuxta votum. Ipse enim a deo exaudiri meruit. et propter intensum clamorem cordis. ps. Clamaui ad me et ego exaudiaui. et propter simplicitatem diuine voluntatis. ps. Voluntas tu mentis se facit. et propter magnitudinem credulitatis. Matth. xxi. Quicquid petieritis in oratione credentes accipietis. Tercio fuerunt leues. et ideo incelsu ascendeabant. Illa enim oratio est gratulatioque vel huiusmodi pondus peccati. ysa. i. Cum multiplicaueritis ordines non exaudiam te. Vel pondus terrenitatis. Hebr. xij. Deponentes omne pondus. Vel pondus carnalitatis. In veteri autem lege de altari holocaustorum erat via ad altare incensum. quod de mortificatione carnis transitur ad suauitatem orationis. Istud autem pondus orationis beati dominici non habuerunt: quod sine peccato extitit et terrena pretempit et carnem suam maceravit. Quarto fuerunt continui: quod in oratione continue pnoctabat. Luc. xviij. Oportet semper orare et nunquam deficere. Vere ipse non deficiebat quando orare incepit in sua pueritia: quando super nudam terram accubebat. et persecutus est in etate reliqua. et consumauit in morte sua: quod tunc christus filios suos commendauit et pollicitus est seruaturum post mortem suam. Quinto fuerunt deuote: quia tanta dulcedine plenus erat quod sepe a seipso deficiebat. ps. Demor fui dei et delectatus

sum. et. Sexto fuerunt sincere. quia si petebat aliquid terrenum commodum. sed salutem animarum. Unde de eo dicitur quod sepe deum rogauit quod talem gratiam sibi infunderet dignaretur quia se totum posse impedire utilitatibus proximorum. C. Sermo. ccij. C. De eodem. Sermo quintus.

Omnis fac euangelium. Iste minister tuus imple sobrius esto. ij. Thimo. iij. Ex his verbis ostendit quod laudabiliter beatus dominicus se habuit: quo ad proximum: quo ad deum: et quo ad ipsum. C. Quo ad proximum quidem laudabiliter se habuit. quod verbo et exemplo predicauit. quod notat cum dicitur: Opus fac euangeliste. Ad verum autem euangelistam quattuor requiruntur. scilicet doctrina: scia: vita: et consuetudo. Et ista quattuor tangit dominus Luce. xxi. Ego enim dabo vobis. scilicet apostolis qui fuerunt magne perfectio. ecce vita. os: ecce doctrina. et sapientia: ecce scia. cui non poterunt resistere et contra dicere omnes aduersarii vestri: ecce constantia. Scia enim sine doctrina nullus est utilitatis. Doctrina vero sine scientia est magne fatuitatis. Scientia et doctrina sine vita est magne vanitatis. Et habere ista tria sine constantia est magne despiciatilitatis. quod timentis et pusillanimes ab omnibus contemuntur. Beatus igitur dominicus habuit scientiam cum doctrina: alias sua scientia nullius fuisset utilitatis. Eccle. xx. Sapientia abscondita et thesaurus inuisus que utilitas in veris. Tria namque sunt que non debent abscondi. scilicet iusticia dei. veritas dei: et misericordia dei. ps. Iusticiam tuam non abscondi in corde meo. veritatem tuam et salutare tuum dixi. Non abscondi misericordiam tuam. Preclarus igitur debet manifestare iusticiam dei et per quas subditi solliciti in operando. Veritatem dei per quam instruuntur in credendis. Et misericordia dei per quam animent in diligendis. Secundo beatus dominicus habuit doctrinam cum scientia: alias doctrina fuisset magne fatuitatis. Unde Beatus. Necessarium est quod ista sapienter stulte predicet. i. Thimo. i. Non intelligentes neque que loquuntur neque

affirmant. Tales sunt sicut filij vltimaz
qui ante tempus rumpunt maternū vte
rū vterire possint ad ortum. Sic et mulier
ante tēpus interrumpūt studiū: vt extre
possint ad predicādiū. Tercio habuit
scientiaz et doctrinaz cum vita. alias to
tum fuisse vantas. Magna enim vant
tas est instar candelę: alios illuminare
et seipsū cōsumere. Tales habēt vocē
iacob. i. doctrinā. sed manus clau. i. ope
rationem malaz. Tales sunt similes illi
egyptio: de quo legit Nume. xxiij. Qui
natus erat ex patre egyptio et matre lu
dea qui deū israel blasphemauit. Tales
enim nascunt ex patre egyptio. i. diabo
lo ppter malā vitā. sed vident eē filij iu
dee. i. ecclesie ppter doctrinā. Quarto
habuit cōstantiā cōtra hereticos et in
fideles: alias cetera precedentia fuissent
magne despicabilitatis. Secūdu autem
Chry. tria sunt genera hominū qui i su
is operatiōibus timere nō debent. Un
de ait: Miles si bellū timeret nūquā vi
ctoria frueret. Agricola vero si labores
fugeret nūquā fructus terre colligeret.
Negociator si terre et maris picula for
midaret lucrī cōmertia nō cōgregaret
Sic serui domini si pericula tentatiōis
abhorerent et cōlo si resideant nūquam
pbatōis coronā inueniēt. Beatus er
go Dominicus nō timuit: sed valde cō
stans fuit. Ex eo qd fuit miles xpi. i. Thi
mo. ij. Labora sicut bonus miles iesu xpi
Et sicut agricola dei. Ibidē: Laborantē
agricolam: oportet primo de fructibus
pcepere. Et negociator regni. Luce. xix.
Negociamini dñi vento. C Secūdo bea
tus Dominicus laudabiliter se habuit
quo ad deum: cuius ministeriū adimple
uit. quod notat cū dicit: Ministeriū tuū
imple. P Ministerauit quidē deo suam
intelligentiam per fidē. nō quacūqz fidē
sed firmā et certā et dilectioni cōiunctam
ij. Thim. iij. Bonū certamē certauit: cur
sum psumauit: fidē seruauit. ecce qd firma
In reliquo reposita ē mihi corona iusti
cie. ecce qd certa. non solum mihi sed et
his qui diligunt aduentū eius. ecce quā
cōiuncta dilectioni. C Secūdo beat⁹ do
minicus ministravit deo suā affectiuaz
et amorē: Noluit enim terrena querere:

sed spūalia et celestia desiderare: qd terre
na in vita hñt laborē. Ecclā. viij. Est ho
mo qui diebus ac noctibus somnū non
capit oculus et. In morte hñt dolorem.
Eiusdē. v. Diuitie cōgregate in malū do
mini sui percutit i afflictōe pessima. Post
mortē pareūt vacuitatē et famē. Job. xx
vij. Diues eim cū dormierit: nihil secum
afferet et. Bona aut spūalia in vita hñt
delectabilitatē. ps. Lātabiles mihi erāt
iustificatione tue. In morte securitatē
Prouerb. iij. Si dormieris non timebis
et. Post mortē satietatem. ps. Satiabor
cū apparuerit gloria tua. C Tercio mi
nistravit deo suam opatiuaz per sollici
tam opationē. Ipse eiz bonis operibus
vacauit. Et in pueritia sua: qd sub nutri
ce sua pstitit lectū dimittebat. et sup nu
dā frā accūbebat. In iuuetute: qd libros
redidit et paupib⁹ erogauit. Et i tota re
liq sua etate: qd totā vitā suā expēdit in
dei seruitiū et cōuersionem animarum.
C Quarto ministravit se totū deo. Naz
cum a deo acceperit corpus et aīaz et res
Ipse corpus dedit pmo ad vendēdū
sicut pater in legēda. Animā ad cōpatiē
dū. vñ dē de eo. Spectalē sibi grām do
minus dederat flere p peccatoribus mi
seris et afflictis. Et res ad subuentēdū:
qd omnia sua paupib⁹ erogauit. Terc
tio laudabiliter se habuit quo ad seipsū
cū dicit: Sobrius esto. C Circa quod ē no
tandū qd ē quadruplex homo. i. homo
brutalis. qui sez sequit appetitum sen
sualitatis. ps. Comparatus ē homo iu
mentis insipientibus et simlis factus ē il
lis. Et iste non ē sobrius: sed ebrius ebie
tate carnalis lasciuie. Prouer. vij. Ue
ni et tnebamur vberibus. C Secūdus
homo ē ipe hō rōalis qui sez vult fm ra
tionis imperiū. i. Loy. vij. Qui autē ha
bent vxores tāquāz nō habentes sint et.
Iste ē sobrius sobrietate tēperantē. Un
de dicit de vīno locūditatis mundane.
Eccl. xxxi. Si bibas illud tēperate: eris
sobrius. C Tertius est homo angelicus
qui scilz mundum et omnem actum car
nalem penitus deserit et angelico mo
re viuit. De talibus dicitur Luce. xx.
Equales enim sunt angelis. C Iste est
sobrius sobrietate abstinentie: Quia

abstinet a mundo et a delectationibus mundi. *Thes. v.* Nos autem qui dicimus sumus sobrii sumus. Quartus est homo diuinus. scilicet qui totus per amorem transit in deum. Tercerum apostolus quod dicebat ad Galatas. *ij.* Usque ego iam non ego et. Et iste est sobrius sobrietas te vult inde venturus ad satisfactionem patrie. *Lanti. v.* sic dicit. Bibite amicum. ecce sobrietas vult. Et inebriamini charissimum ecce satisfactionem patrie. Beatus igitur discipulus non fuit homo brutalis quod sensualitatem suam rationi subiebat. Nec fuit preteritus esse solus homo rationalis quod omnibus mundanis et terrenis abrenuntiabat sed fuit homo angelicus quod ab omni carnali delectatione abstinent. Et fuit homo diuinus quod totus per amorem in deum transiit et sobrietate vite perueniens ad satisfactionem patrie. *vii.* de eo dicit. Liber carnis vinculo celos introiit. ubi pleno poculo gustauit et situit.

Sermo. ccij. De eodem sermo. *vi.* sal tre. *Dat. thei. v.* Inquit. **Uos estis** angelus ad hominem beatum Dominicum decantatur. Ipse ibidem assimilatur salis et dicitur. Luciferi. *Lumini cunctis* Et lucet in candelabro radianter. *C.* Ipse namque habuit diuinam sapientiam et ideo assimilatur salis et dicitur cum dicitur. *Uos estis sal terre.* *D.* autem sal terre ratione originis. ratione nominis. et ratione virtutis. *C.* Ratione originis quod sicut dicit Christus. *sup. Dat.* Natura salis generatur per aquam calorem solis ac per flatum ventis. et ex eo quod fuit in alia specie mutatur. Sic et Beatus Dominicus in vite spiritali generatur per aquam. scilicet laqueum effusionem. Unde dicit de eo. *Crebro ad iungens sedulis flamma orationibus.* Et *ps.* *Quibus me. s. p.* lacrimarum effusione. et super nitentem dealbabor quod inde acgram mentis inuolutionem. Per calorem solis. id est per feruentem amorem. Unde interrogatus in quo libro magis studuerat. respondit in libro charitatis. *ps.* *Inflammati est cor meum. s. p.* feruentem charitatem et renes mei permutati sunt. *s. p.* mentis puritate. Per ventum. scilicet spiritus sancti afflationem quod cor eius sic afflabat quod mentis excessum aliquem in eo faciebat. ita quod loquens cum deo in orationibus partebat amoris ebullientiam. loquens

cum primo in exhortationibus temperabat se per sobrietatem. *ij.* *Log. v.* Sine mente excedimus deo sine sobrietate sumus vobis. *C.* Secundo dicitur sal ratione nominis. Sal enim secundum Iudaeorum dicitur a sale. id est a mari salso vel a sole quod sicut sol omnibus est communis et necessarius. ita et sal. Vel dicitur a saliendo quod salit ab igne. Beatus autem Dominicus per suam sapientiam et doctrinam non inducebat homines ad peccatum amarum peritiam et tunc poterat dici sal a salo. non ad lucidam dei cognitionem. et tunc poterat dici sal a sole. et non ad mundi communi temptum et despectum. et tunc poterat dici sal a saliendo. quod homines ab appetitu mundi resiliere faciebat. *Juxta illud Naui. ij.* Omnia qui videntur se resiliunt a te. *Ter* tio dicitur sal ratione virtutis. Nam secundum Chrysostomum. sal in carne fetorem auferit. sordes expurgat. et vermes non sinit generari. Sic Beatus Dominicus per suam sapientiam et doctrinam aufererebatur fetorem male fame. expurgabat sordes concupiscentie et non sinebat in conscientia generari vermes remordentis culpe. Quando autem sal istam virtutem non habet ad nihilum valet ultra nisi ut mittatur foras et perculcet ab hominibus. Tales enim conculantur a sanctis in iudicio. per deum. *Malach. viii.* Calcabitis impios et. *Ad deo per sui furoris effusionem.* *Isai. lxii.* Calcant eos in furore meo et. Ab angelis per separationem. *Apoca. xlii.* Calcatus est lacus extra ciuitatem. *Ad demonibus calcant per eternam cruciatum.* *Job. xvii.* Calcet super eum quasi rex interitus. *C.* Secundo habuit lucidam doctrinam. et ideo assimilatur luci resurgenti cum dicitur. *Uos estis lux mundi.* *D.* autem lux mundi triplici de causa. Primo propter lucis puritatem. Lumen enim triplex sit spiritus ignis. scilicet carbo flamma. et lux. non dixit Christus. *Uos estis carbo mundi vel flamma mundi sed lux mundi.* Carbo enim est lux in materia terrestri. Tales sunt quorum doctrina admixta est terrene cupiditati. Flamma est ignis in materia aerea. Tales sunt quorum doctrina admixta est humane ambitioni. Lux vero ignis est in sua essentia purissima. Tales sunt quorum doctrina est pura propter deum et per modum animarum. Talis fuit doctrina Beati Dominici et tale voluit esse doctrina

nam sequentium filiorum. Unde in testamen-
to q̄ Beatus Dominicus in morte fecit
tria eis legauit. s. paupertatem. humilitatem
et charitatem. In hoc enim q̄ paupertatem
legauit noluit q̄ ppter cupiditatem ter-
renam p̄dicarent. In hoc q̄ humilitatem
eis legauit voluit q̄ ppter laudem hūa-
nam p̄dicarent. Et in hoc q̄ eis charita-
tem legauit. voluit q̄ p̄dicarent solum p-
pter salutem animarum. i. thes. ij. Neq̄z eim
aliquādo fuimus in occasione auaritie
deus testis est. ecce q̄ nō fuit carbo mun-
di. neq̄ querentes ab hominibus gloriam. ec-
ce q̄ nō fuit flāma mundi sed facti sem-
paruuli in medio vestri etc. Ecce q̄ fuit
lux mundi. C. Secundo dicit lux p̄ lucis
effectum siue opationem. Lux enim excitat do-
miles. dicitur aspicientes. et dirigit ope-
rantes. Sic Beatus Dominicus tria in
hominibus faciebat ppter que monstratus ē
in sp̄ caruli latrantis. facule ardētis. et
stelle micantis. Fuit enim dei catulus in
quantum peccatores latratu sue p̄dicatio-
nis a somno peccati excitabat. Et fuit fa-
cula dei in quantum bonos ad celestia in-
flāmabat. Fuit stella dei in quantum om-
nes in viam iusticie deducebat et dirige-
bat. C. Tercio dicit esse lux ppter maio-
ris lucis participatōem. Lux enim prio-
rē continet in luminaribus. deinde habet
in nubibus. postea in montibus. postea
in terris inferioribus. Radix diuine gra-
tie et sapientie. Primo fuit in apostolis
tanquam in luminaribus. Deinde fuit in
primis doctoribus sicut in nubibus. de-
inde in modernis doctoribus sicut in mō-
ribus deinde etiam in subditis et ceteris
electis sicut in terris inferioribus. B̄tus
autem Dominicus in quantum fuit deno-
tus laicus fuit terra dei. et ideo fuit irra-
diatus. In quantum vero fuit regularis
canonicus sic erat mons dei. et ideo ma-
gis fuit illustratus. In quantum fuit homo
celestis et angelic⁹ p̄ virginitatem erat nu-
bes dei. et ideo adhuc amplius fuit illu-
minatus. In quantum vero fuit vir aposto-
licus erat luminare dei. et ideo fuit ma-
xime illustratus. Prover. iij. Semita iu-
sti. i. Beati dominici quasi lux splēdēs
quādo. s. fuit deuotus laicus. p̄cedit quā-
tū regularis canonicus et crescit quan-

do fuit effectus angelicus usq̄ ad perfe-
ctum diē quādo effectus est vir ap̄licus
C. Tercio habuit vitam eminentem. et sō
assimilat ciuitati eminenti. cum subdit.
Nō pōt ciuitas abscondi etc. Ciuitas su-
pra montē posita est sana et munda et est
secura. Sic et religio in eminentia perse-
cutionis est sana ppter votū paupertatis
voluntarie. Ecce. xxi. Sanitas anime et
corporis sobrius potus. et etia sobrius es-
tus. Contra dicit. Ecce. xxxv. Propter
crapulam multi obierunt etc. ps. Propter
it quasi ex adipe iniquitas eorum. Est mū-
da ppter votum castitatis et continentie. ij.
Cor. vij. Emendemus nos ab omni inq̄-
nitate carnis et spūs. Est securus ppter vo-
tum obedientie. Periculosum ē. n. quan-
do quis a p̄pta voluntate ducit. Ecce. iij.
xviij. Si p̄tes anime tue p̄cupiscentias
eius faciet te in gaudiū inimicis tuis etc.
C. Quarto habuit lucidā famā. ideo as-
similat lucerne sup̄ candelabz radiantem
cum dicit. Neq̄z accēdunt lucernam etc.
P̄clatus etenim sicut alia p̄minet in
ordīne. sic p̄minere d̄z in fama et opinio-
ne. Unde dicit. i. Regū. x. q̄ saul ab hūe-
ro supra oēs populum eminebat. In hu-
mero pondus laboris intelligi pōt. Su-
per humer⁹ autem est caput in quo mari-
ne visus et odoratus viger. P̄clatus er-
go debet alijs p̄minere et in labore actō-
nis. et i visu cognoscibilis et in odore opinio-
nis. Sed tamē multi possunt dicere illō
Isai. iij. Nolite me constituere p̄ncipes
populi. Nō sum medicus. et i domo mea
nō est panis neq̄z vestimentū. Non enim
possunt curare aliena vulnera exemplo
vitę. nec habēt panes sacre doctrine nec
ornamentū bone opinionis et fame. Sz
de Beato Dominico dici p̄t illud Mat-
thē. v. Qui autem fecerit. ecce v̄ra san-
cta. Et docuerit. ecce doctrina clara. Hic
magnus vocabit in regno celorum. ecce
eminens fama. Fuit naq̄ magnus in re-
gno celoz. i. in ecclesia militante sz mō ē
maior in ecclesia triūphāte.

C. Ser. cccij. De scto Laurentio mar. s. i.
Robauit me quasi au-
rum quod p-
ignem transiit. Job. xxiij. Bea-
tus Laurentius fuit et aurum

De sancto laurentio

propter perfectiorem vitam. Et fuit probatus per
examinationem pene. Cuius aures inquam
fuit prelatus Et inquantum fuit mar-
tir inuictus. Et inquantum fuit predicator
gloriosus. Cuius aures aurum inquam
fuit platus. Cuius namque aurum tem-
peratum. solidum et purum. Cuius etiam
prelatus debet esse temperatus in iustitia. soli-
dus in vita et purus in conscientia. Aures
autem habet ex temperantia quod sit calidum et
humidum. sic platus habere debet istud tem-
peramentum. ut sit calidus per amorem. et
humidus per compassionem. Illud autem
temperamentum Beatus Gregorius. quadru-
plicitate ponit. Cuius primo quando vinum
seueritatis temperat oleo pietatis sicut
per in samaritano. Cuius secundo quando vir-
ga correctionis temperat manna dulcedi-
nis. sicut per in arca in qua erat virga et
mana. Cuius tertio quando virga ferientis
discipline temperat baculo sustentantis
misericordie. ps. Virga tua et baculus
tuus etc. Cuius quarto quando rigor pater-
ne rectitudinis temperat misericordie lenitate
materie compassionis. Cuius secundo au-
rum est solidum. ex qua soliditate habet
quod non tingit sicut alia metalla. Cuius prela-
tus ergo debet habere vitam tam solidam
quod subditos non tingat id est per malum
exemplum non inficiat. Valium enim exem-
plum prelatorum cito inficit vitam subdi-
torum. Sicut Beatus Gregorius ostendit
exemplo capitis ductis oculis. et pasto-
ris languente inquit capite membra in-
cassum vident. Frustra exercitus veloci-
ter sequitur dum a duce errat. Oculi qui
pudendis gressibus premittunt cura pul-
ueris non obsecutur. Cuius pastor namque cum
per abrupta graditur. necesse est ut ad pre-
cipitium gressus sequatur. Cuius tertio aurum
est purum. quia prelatus debet esse purus et mun-
dus in conscientia. Unde Beatus Gre-
gorius in pastoralis dicit. Nulla presulez
imundicia polluat. quia hoc eius susce-
pit officium. ut in alienis cordibus pol-
lutionis maculas tergat quia necesse est
ut mundas studeat habere manus qui
aliorum sordes mundare curat. ne tacta
deterius inquinat Si enim sordida in se
quens intumescit quod tangit potius in-
quinat. Beatus vero Laurentius martir

inquantum fuit platus. id est archidiaconus.
dicitur aurum quia ipse fuit temperatus habendo
calorem feruoris in reprehendendo
et humiditatem passionis in pauperi-
bus compatiendo. Fuit etiam solidus. so-
lidum exemplum sanctitatis probando. Et
purus munditiam mentis et corporis se-
ctando. Cuius secundo Beatus Laurenti-
us fuit martir inuictus. Et quantum ad
hoc similiter comparatur auro. Aurum nam-
que sub malleo non resistit ut ferrum. non
frangit ut vas terreum. nec resonat ut
es sonorum. sed in subtilissimas lamias
dilaturatur. Cuius etiam Laurentius sub mal-
leo tribulationis diuine correctioni non resi-
stebat per mentis aut intentiois duritiam.
Ut illi fecerit de gressibus dicitur iob. xli. Cor-
elus indurabitur quasi lapis. Nec fuit fra-
ctus per aliquam mentis diffidentiam ut illi
qui significant per statuam. Danielis cuius
pedes fictiles lapis percussit et perminuta fu-
it. Nec murmurauit per impatientiam. sicut
dicitur eccle. x. Vir sapiens et disciplina-
tus non murmurabit correctus sed fuit di-
latus et subtilis per obedientiam. et ideo
consecutus victoriam. Prover. xxi. Vir
obediens loquitur victorias. Cuius tertio bea-
tus Laurentius fuit predicator gratiosus
et quantum ad hoc bene significat per aurum
Quando autem lamina aurea subducta
de malleando cum argento incorporari ne-
cesse est ut a tribus precaueatur. scilicet a puluere
et a vento et ab humore. Sic si aurum cha-
ritatis debet adiungi cum argento sonore pre-
dicationis operis quod illud perferret a puluere
terrene cupiditatis et a vento humani sa-
uoris. et ab humore amoris proprii ista tria
Beatus Laurentius vitauit. scilicet puluerem
terrene cupiditatis quia thesauros auare
sibi non retinuit. Ventum humane ambi-
tionis quia Archidiaconus ecclesie ro-
mane erat. et tamen pauperum pedes lau-
abat. Et humorem noxium proprii amoris. quia
vitam suam contempsit et pro proximo morti
se tradidit. Cuius de his tribus dicitur i. Thes. y. Neque enim aliquando fuimus in
occasione auaritie. ecce quod non habuit pul-
uerem terrene cupiditatis. Neque querentes
ab hominibus gloriam. ecce quia vitam
vitae ventum humane laudis. Volebamus
vobis tradere animas nostras. ecce quia

nō habuit humores p̄p̄ij amoris. ¶ Secundo Beatus Laurentius fuit aurum in igne p̄batum et examinatum. In aurum autem examinatum et trita concurrunt. scilicet ignis. sulphur. et pulvis antiqui lateris. Sic Beatus Laurentius examinatus fuit p̄ ignem materiale eius corpus exurentem. Per inuidiam diaboli ferentem et exurentem. et ipsum crudeliter p̄sequente p̄ avaritiam. Beatus thesauros ecclesie fidentes. Zacher nāq̄ siccus est avarus ab omni humore compassionis vacuus. Sed nec ignis ipsum excussit nec eius mentem ledere potuit. nec inuidia diaboli ipsum superauit. nec tirā avaritia ecclesie thesauros auferre potuit. Aurum autem examinatum in igne retinet suam integritatem maiorem acquirat puritatem. et ampliorē induit claritatem. Sic Beatus Laurentius in igne positus retinuit integritatem fidelis. Est autem fides integra quando est omnibus suis articulis munita. quando lingua cum corde. et cor cum lingua p̄cordat. quando est charitati pluncta. quando est operibus informata. ¶ Talem fidem integram habuit Beatus Laurentius. Ipse enim omnes articulos p̄fecte credidit. Unde quando luciliū baptizauit. de omnibus articulis fidelis ipsum interrogauit. Ipse xpm in corde credidit et ore confessus fuit. Unum dixit. Accusatus non negauit nomen sanctum tuum. et interrogatus te xpe confessus sum. Ipse etiam fides cum charitate habuit. p̄ qua charitate se morti tradidit. Si deus etiam eius bonis fuit operibus ornata. Unde de eo dicit. Laurentius bonum opus opatus est q̄ p̄ signum crucis cecos illuminauit. ¶ Secundo maiorem acquisiuit puritatem. In anima autem triplex impuritas inuenitur. scilicet doloris. timoris et erroris. ps. Cor meum conturbatum est. ecce dolor. Dereliquit me virtus mea ecce timor. Et lumen oculorum meorum et ipsum non est meum. ecce error. Sed ista triplex impuritas in morte sanctorum auferitur. Quare tristis es anima mea et quare conturbas me. spera in domino quoniam adhuc confitebor illi. Quando. scilicet a voluntate dolor. et a memoria timor. et a ratione omnis error recesserit et successerit illas quam speramus. mira claritas. p̄lea sua

uitas. et eterna securitas. ¶ Tercio acquisiuit ampliorē claritatem. Qui enim prius fuit ignotus postea toti mundo factus est clarus. Ambrosius: beatum Laurentium grano sinapis possumus comparare qui de uersis attritis passionibus p̄ totum orbem gratia sua meruit fragrare martiris qui a natura constitutus in corpore erat humilis. ignotus et vilis. Postquam vero est vexatus. laceratus. et exultus. vniuersis p̄ totum mundum ecclesiarum odorem sue nobilitatis infudit.

¶ Sermo.ccv. ¶ De eodem Sermo secundus.

Apostolus: ignis exuret carnes eius. Ecclesi. xxxviiij. Notandum est q̄ est duplex ignis. scilicet interior siue spiritualis. exterior siue materialis. superior siue celestis. et inferior siue infernalis. Primus ignis inflammat corda. Secundus exurit corpora. Tertius consumit carnem et illuminat rationem. Quartus urit carnem et affligit mentem. Primo igne Beatus Laurentius fuit inflammatum p̄ amorem. Secundo fuit examinatus p̄ crenationem. Tertio fuit plenus. sed a quarto totaliter alienus. ¶ Est igitur primus ignis interior et spiritualis qui est deuotio et seruos diuini amoris. qui Beatus Laurentius fuit totaliter inflammatum. Unde poterat dicere cum propheta. Inflammatum est cor meum. et renes mei p̄mutati sunt. Ex quibus verbis habet q̄ iste ignis diuini amoris extinguit quadruplicem amorem inordinatum. sed accendit diuinum amorem. Extinguit. n. amorem carnalem. Jo. vi. Renes mei p̄mutati sunt. Breuo. Gustato spiritu dei. sipsit ois caro. ps. vire renes meos. et cor meum. Extinguit terrenum amorem. Unde subdit. Et ego in nihilum redactus sum. Qui. n. mundum despiciunt. nihil a mundanis hominibus reputant. i. loz. liij. Tāquam purgamēta huius mundi facti sumus etc. Iste igitur ignis spiritualis amorem terrenum extinguit. q̄ sicut dicit Chrysostomus. Vere non habet super terram q̄ amet qui donum celeste in veritate gustauerit. Extinguit amorem domesticum. i. parentum. Unde subdit. Et nescit. Deut. xxxiiij. Qui dixerunt patri suo et matri sue. Nescio vos. Et suis

De sancto laurentio

fratribus. Ignoro illos: et nescierunt filios suos. hi custodierunt eloquium tuum. Extinguitur amor per primum et priuatum. Unum subdit. Ut iumentum factum suum apud te. Qui enim seipsum desipit propter Christum sunt iumentum diaboli. Genuerunt autem amoris diuinum. Unum subdit. Ego semper tecum. Amor namque diuinus auras deo coniungit. i. loz. vi. Qui adheret deo unus spiritus est cum eo. Iste igitur ignis spiritualis extinxit in beato laurentio amoris carnalem: qui credit quod uirginitatem seruauit. Amorem terrenum: qui thesauros ecclesie sibi non retinuit: sed pauperibus dispenseauit. Amorem domesticum: qui patriam et parentes suos quod erat in hispania deseruit: et ob amoris principis apostolorum romae peregrinari uoluit. Amorem priuatum: qui pro christo uita sua despectit et morti se tradidit. Huius autem amoris diuinum: qui super omnia christum dilexit. Secundus est ignis exterior et materialis quo beatus laurentius fuit exustus et examinatus. ps. Igne me examinasti et non est inuenta in me iniquitas. Ipsi autem igne exterioris quo cruciabar extinxit propter tria refrigeria que habuit. Primum est desiderium celestis glorie. Amb. Neque enim beatus laurentius ignis tormentorum uisceribus sentire poterat quod sensibus patris refrigerium possidebat. Secundus est meditatio diuine legis. Idem. Beatus christi precepta cogitat frigidum est sibi omne quod patitur. Tertium est puritas conscientie. Idem. Ardet perfecto totis uisceribus fortissimus martyr et uir: sed regnum dei peractis refrigerio conscientie victor exultat. Tertius uero ignis est ignis superior et celestis. scilicet spiritus sanctus quo beatus laurentius fuit plenus. De quo dicit Thren. i. De excelso misit ignem in ossibus meis et erudit me. Si enim iste ignis mittitur in ossa manifestus est quod mittitur in carnem: pellem et medullam. Per pellem intelligitur exterior querelatio. Per carnem sensualitas. Per os oratio. Per medullam interior. Iste igitur ignis incendit pellem: qui exurit querelationem uetustam et facit nouam. ysa. i. Excoquas ad purgationem scelerum tuorum. Deponite uos similitudinem ueteris et querelationem ueteris hominem. Incendit carnes. i. sensualitatem: ut ita homo sim sensualitatem et uoluptatem carnis non uiuat. i. loz. x. In carne eorum ambulantes non secundum carnem

militemus. Incendit etiam ossa. i. rationes: ut nunquam ipsa ratio ad sensualitates declinet: alias magna confusio in animo generatur. Pro uer. xxx. Per tria mouetur. i. anima et quartum non potest sustinere. Et ista tria sunt seruus stultus et mulier odiosa et ancilla. Sensualitas est seruus: deo non debet regnare. Et stultitia: deo non debet cibo saturari: sed fame affligi. Et odiosa: deo non debet concubinae mulieris copulari. Et ancilla: deo non debet dominum. i. rationis maior fieri. Incendit et iste ignis medullam. i. interioris. ut quicquid faciat amore celestium faciat. Sed dicitur. i. x. fratrum percussus est: radix eius extirpata est fructum nequaquam faciet. Radix extirpata in tertio corrupta est. Non facit fructum. i. alius quod opus meritorium. Quartus est ignis inferor infernalis qui animas et corpora non consumit. sed perurit sicut ostendit Augustinus in libro de ciuitate dei multipliciter exemplo. Primo exemplo uerum dicens. Nonnullum genus uermium in aquis calidis reperitur quare seruorum nemo impune contrahit. Illi autem non solum lineam uillam in lesione sibi sunt sed etiam extra uiuere non possunt. Secundum exemplo montium: quod montes ecclesie ab antiquis ignibus extinguntur. et isti integri perseverant. Tertium exemplo carbonum. Lignum enim sub terra positum non facili putrescit. sed tamen uirtute ignis in carbonem redactum putrescere non potest ita ut in terra humida carbonem in fossi in corruptibilibus maneat. Quarto exemplo pannonis qui habet carnes quasi incorruptibiles si fuerint assate sicut ipse dicit se hoc esse exemplum. Quinto exemplo salamandre que in igne uiuere perhibetur. Sexto exemplo anime. unde ait. Ipse animus cuius prius corpus uiuit et regitur et dolorem pati potest. et mori non potest. Hoc ergo erit tunc in corporibus uanitas omnium. quod nunc esse scimus in animis hominum. C. Sermo. ccvi. C. De eodem sermo. iij.

Certamen forte dicitur ei ut uinceret. Sap. x. Beatus laurentius christi pugil egregius quadrupli gessit certamen. Primo namque certauit contra suam sensualitatem. Nam sensualitas penas fugiebat et ratio appetebat. sed ratio uicit et penas sustinuit pa-

ter. S
grat
nis. o
Be
tente
res o
Patt
mari
mont
qz in
tens.
ta sap
gari
C. T
gaud
hosti
ru. de
tes a
nuit
et app
felix
qz vi
scien
quit
parat
deru
qz l
ps. S
cator
genti
scori
dane
nific
pena
ce of
Beat
gad
gato
et vlt
bui m
la est
ment
succ
p cha
Lan.
eum t
mori
uit a
nis a
Et li

tenter. gratanter. gaudēter. et desiderā-
 ter. Sustinere patienter est necessitas.
 gratāter ē deuotiōis. gaudēter ē pfectio
 nis. desiderāter ē pfectio diuine virtutis.
 C Beatus Laurentius pēas sustinuit pa-
 tienter q: non murmurauit nec psecuro-
 res odiuit. sed p ipsis orauit. Hebreo. x.
 Patientia vobis necessaria ē. Vñ dicit de
 martiribus. Nō murmur resonat. nō qri-
 monta ē. C Secūdo sustinuit gratāter.
 q: in ipsis penis grās deo reddebat o i-
 ceno. Alitatus sum grās ago. Caro assa-
 ta lapidatō: ē q: lixa. q: magis placet deo
 grarum actio in aduersis q: in pspertis.
 C Tertio beatus Laurentius sustinuit
 gaudēter. Vñ dicit. Gaudeo plane quā
 hostia xpi effici merui. Exēplo apostolo
 rū. de qbus dī Act. v. Ibant apli gaudē-
 tes a ppectu cōsiliū ē. C Quarto susti-
 nuit desiderāter. q: adhuc maiora pati
 et appōt desiderabat. vñ dixit Decio. In-
 felix has epulas semp optauit. Sācti uā-
 q: viri desiderāt pro xpo et pati et affligi
 scientes q: psecutores sunt tanquā apes
 qui l3 pungant p penā. tñ mellificant p.
 parando dulcedinē eternā. ps. Circūde-
 derunt me sicut apes. sunt tanquā fabi
 q: l3 feriant. tñ coronā eternā fabricant.
 ps. Supra domus meū fabricauerūt pec-
 catores ē. sunt tanquā pstatōres q: l3 ar-
 gentū ponāt ad flāmā. tñ purgant ab oī
 scoria Malach. iij. sedebit pstatō et emū-
 dans argē. ē. C Secūdo certauit ptra car-
 nifices. Carnifex. n. ptra ipsum inferebat
 penas. s3 beatus laurentius ptra carnifi-
 cē offerebat patientiā et cōstātiā. Ambro.
 Beatus laurentius martyr mās in xpo vī-
 q: ad tērationē. vsq: ad tyrānicā iterro-
 gatōem. vsq: ad acerrimā cōmīnatōem.
 et vsq: ad mortē. In qua lōga nece: quia
 bñ māducauerat. et bñ biberat tāquā il-
 la esca saginatus. et illo calice ebrius tor-
 menta nō sensit. nō cessit. et in regnum
 succēssit. Itaq: aut tātam cōstātiā hēbat
 p charitatē inuisibilem qua munit⁹ erat.
 Can. viij. fortis ē vt mors dilectio. Sicut
 eim mors sepat ab hote aliam sensum et
 motū. Sic i bñ laurentio charitas sepa-
 uit aliam suā ab amore mūdi. sensus car-
 nis ab amore sui. et motū omnis peccati.
 Et sic mortuus erat mūdo per sepatiōez

aie ab ipso. sibi vero p sepatiōez sensus
 ppij. et diabolo p sepatiōē motus oīs
 pcri. Et sic xps in ipso erat loco aie vñ
 cando ipm p amorē. Loco sensus in fun-
 dendo sibi sensus p fidē. Et loco motus.
 ducēdo eū ad bonā opationē vt dicere
 possit cū aplo ad Gal. ij. Vñ ego. iam
 nō ego. vñ vero in me xps. C Tertio
 certauit ptra diaboli. Nā diabolus for-
 titer ptra eū seuebat. et ipse viriliter resiste-
 bat. q: armis spūalibus munitus fuit.
 De qbus dī Eph. vi. Induite lorica su-
 sticte in oibus sumētes scutū fidei et gale-
 am salutis assumite. Diabolus nāq: h3
 tela multa et venenata et ignita. vñ dicit
 ibidē. Ut possitis oīa tela. ecce q: mīa.
 neglissimi. ecce q: venenata. igneua extin-
 guere. ecce q: ignita. q: igit sunt mīa de-
 bemus iduere lorica iusticie. i. charitatē
 que dī lorica. q: ex oī parte munit. et iustit-
 cie: q: vnicuiq: ius suū reddīt. q: sūt igni-
 ta debemus assumere scutū fidei in quo
 oīa tela diaboli extinguit. diabolus. n.
 totū mūdū implet igne cupiditatis vo-
 luptatis et abutitōis. S3 fides istū triplicē
 ignē extinguit. sicut manifeste h3 Heb.
 xi. S3 de moyses gradis effect⁹ negauit
 seipm ēē filiū filiē pharaonis ē. Quia
 sunt venenata. Debemus assumē galeas
 salutis. i. spem. sicut enim venenū statim
 cor pettit. sic diabolus venenū sue mali-
 tie statim i mētē mittit. vt spes extingue-
 re valeat. Et sicut accipiter cor auis quā
 ceperit statim spetit. sic diabolus ab aia
 quā cepit cōtinuo spē tollit. quā ablata
 ipam in despatōē ducit. Et tō ipa mēs
 galea spei ē muniēda. C Quarto certa-
 uit cōtra incēdū. Nā ignis materialis
 foris vrebāt carnē. Ignis vero spūalis
 itus inflamabat mētē. Sed. ignis itertor
 supauit ignē cruciatōis exterioris. Ha-
 buit aut triplicē ignē interioris qui exte-
 riorē ignē totaliter extinguit. C Prim⁹
 fuit charitas ignita. Aug. Supari cha-
 ritatis xpi in laurentio flāma non potu-
 it. et segnor: fuit ignis qui foris vrbt q:
 ignis qui intus accendit. C Secundus
 fuit fides succensa. Ambro. Inquantū
 in laurentio fidei seruo: serbuit. intan-
 tum supplicij flāma frigescit. C Tertius
 fuit veritas lucida. Ambro. Fortissimū

martyres laurentiū flāma superare non potuit: q̄ lōge ardētius veritatis radio mens eius accensa seruebat.
C Sermo. ccvii. C De eodem. Sermo quartus.

Probasti cor meū
et visitasti nocte: igne me examinasti et nō est inuēta in me iniquitas etc. ps. Et his verbis habet q̄ beatus laurētius fuit a deo probatus: visitatus examinatus et sine peccato inuētus. C Circa p̄mū notandū est q̄ sapiens probat in argumēto: patiens in op̄o: probato: fortis in p̄lio et fidelis in minist̄o. Et q̄ beatus laurētius erat sapiens: patiens: fortis et fidelis. Idē deus ipsūz his quattuor modis voluit p̄bare v̄ nobis inotesceret q̄ talis esset. C Ad enīz beatus laurētius et sapiens probatus est per argumētū: q̄ ipse tyrāno obijcienti dabat sapiēs et benignūz respōsūz. Unde cū thesauros q̄reret tyrānus: laurētius pauperes colligēs dixit: Ecce isti sunt thesauri qui nūq̄ m̄nuuntur: sed semper augent̄. C Scdo q̄ esset patiens probatū est per opprobriūz et tormētū: q̄ multa opprobria auduit et tormēta sustinuit. sed tamē in omnibus patēs reperitus fuit. Luc. xxi. In patētia vestra possidebitis animas vestras. Non dixit iniquas vestras aut manū vestras. Patēs quidē debet possidere linguā suāz ne p̄ cōtumelijs p̄umeltas reddat. Danum suāz: ne pro iniuria iniuriā inferat. Animā suāz ne in corde oditū teneat. Quicūq̄ autē possidet animā: possidet et manū et linguā et non cōuerso. Et ideo dñs radicem ipatiētie remouere volens dicit: In patientia vestra etc. C Tertio q̄ fuit fortis probatū est in p̄lio et in suo martyrio. Bicit autē Seneca q̄ tria sunt omni morbo grauiora. s. metus mortis: dolor corporis et intermissio voluntatis. Dicitur tribus modis beatus laurētius fuit probatus fuisse fortis. s. in metu mortis: q̄ tyrānus omne genus tormētōz in ipsūz expēdere misit: est. In dolore corporis: quia fustes scorpiones ardētis lamas et omne tormentorum genus ipse perpassus est. Subtractione rei delectabi-

lis: q̄ solatio patris spūalis. s. beati fidei p̄uaf. Sed beatus laurētius raz fortis extitit q̄ nec m̄nas timuit: nec suppliis cessit: et patris p̄uatiōē patienter portauit. C Quarto p̄batus ē fuisse fidelis per fideles distributionē thesauroz. ps. Dispersit dedit pauperibus etc. Ipse enim dedit non v̄d̄idit: q̄ non quēsiuit munus a corde. s. mundanā delectationēz. nec ab ore. s. humanū fauorēz. nec a manu. s. tēporalē retributionēz. nec ab obsequio. s. obsequij exhibitionēz. Iterum. Dedit etiā in vita non post mortem. Eleemosyna nāq̄ est instar candele lumē p̄bentis. Thob. iij. Eleosyna ab omni peccato liberat: et nō patiet animā ire in tenebras instar pupille animā dirigētis Eccl. xix. Eleosyna v̄strī q̄si facculus cum illo. et grām euz pupillis p̄seruabit Instar seminis centesimū fructū reddētis. Luce. viij. Et ortum fecit fructū centuplum. Qui igit̄ vult tantum eleosynas post mortē facere similita ē illi q̄ vult habere lumē post tergus. eculos post caput suū. et seminare post dorsūz. C Secundo ostendit q̄ fuit a deo visitat̄ euz dñs. Et visitasti nocte. Ip̄m. n. xp̄us in nocte visitauit q̄ sibi fin sua passione multas p̄solatōes et maxime tres dedit. De quibus ps. Nox illuminatio mea in delictis meis q̄ tenebre nō obscurabunt a te etc. C Prima p̄solatō causabatur ex diuini amoris dulcedine. cum dicit. Nox illuatio mea in delictis meis. Nō in d̄litijs cōuertit̄ quādo tribulatio amoris dulcedine superat. Unde dicebat. Tormēta tua epule mihi sunt. C Secūda causabatur ex securitate gratie. vnde subdit. Quia tenebre nō obscurabunt a te etc. Tunc enim tenebre obscurabunt quādo q̄s in tribulatione positus p̄ peccati caliginem nō obnubilat. Unde securus dicebat mea nox obscurat̄ n̄ h̄z. s. oīa in luce clarescūt. Tertia causabatur ex certitudine gr̄e et glorie. ideo subdit. Sicut tenebre eius ita et lumen eius. Tunc lumen est sicut tenebra quādo quis recipit multitudine gaudiorum s̄m multitudine passionū. Ita certitudinem se habere ostendens dicebat. Et nō ago tibi dñe iesu xp̄e q̄ tanuas et tuas ingredi merui. C Tertio ostendit q̄s

fuit examinatus cum dī. Igne me exaia
 si. Sunt autē quedā que examināf tactu
 vt argentū ad lapīdem. quedā ex sonitu
 vt vasa si sunt plena aut vacua quedā
 vento vt grana ⁊ palea. quedā p ignem
 vt aurum. Sic Beatus Laurentius fuit
 examinatus tactu dure passionis. Et id
 argentū electū est inuētus. Job. ij. Adī
 te manum tuā ⁊ tange os eius ⁊ carnem
 sed de multis dī hīere. vi. Argentum re
 probū vocauī eos. Fuit examinatus so
 nitu patientis rīsonis nō. n. murmura
 uit sed potius dedit sonitū laudis. Un
 dicit de eo Inuentū est sacrificiū laudis
 sonitus confessionis. Unde ⁊ ipse ait. Te
 xpe confessus sum. Emisit ē sonitum de
 uotiōis cū dixit. Assatū ē iam versa ⁊ mā
 duca fuit examinatus vento honoris ⁊
 vituperatōis. Non. n. potuit eleuari nec a
 vento honoris cum esset archidiaconus
 nec a vento laudis cum paupes cum se
 pe laudarent. nec ē potuit deici a vēto
 vituperatōis. cum tamen infideles cum
 sepe blasphemarent. Fuit examinatus
 igne tribulatōis. Ecclē. xxvj. Vasa figu
 li pbat fornax ⁊ homines iustos tentatō
 tribulatōis. Habuit nāqz Beatus Lau
 rentius ignē aduersionis in carne. ignē
 amoris in corde. ignem sermonis in ore
 ⁊ ignem feruoris in ope. C Quarto ostē
 dit q fuit inuentus sine peccato. cū dī.
 Et non ē inuenta in me iniquitas. San
 cti nāqz viri in igne tribulatōis sanctita
 tem acquirūt. Adāf vero acquirunt ini
 quitatem sicut ostendit Beatus Aug. in
 libro de ciuitate dei multiplici exemplo
 palee ⁊ auri. stipule ⁊ frumenti. amurce
 olei. luti ⁊ vnguētī dicēs. Sicut sub vno
 igne aurum rutilat ⁊ palea fumat. ⁊ sub
 eadem tribula stipule comminuntur.
 et frumenta purgantur. neqz cum oleo
 amurca funditur. que tamen eodem p
 li pondere exprimuntur. ita vna eadem
 q vis irruens bonos probat et purifi
 cat et liquat. et malos damnat et va
 stat et exterminat. Nam pari motu
 exagitatū. et exalat horribiliter cenū
 suauiter fragrat vnguētū.
 C Sermo. ccvij. C De scō hippolyto ⁊
 socjō eius. Sermo priuus.

Anima nostra si
 cut passer crepta est de laqueo
 venantiū. ps. Ad honorē scī
 hippolyti ⁊ socior eius iste versiculus ē
 missa decantat. In euāgelio ē hōdier
 no in exēplū sanctor passeris introdu
 cunt. C In premisso verbis tria facere
 vident scī. C Pamo nāqz de sua ereptō
 ne grās agūt. cū dī. Anima nra sicut pas
 ser crepta est de laqueo venantiū. Ami
 milant autē sancti viri passeribus s3 Ra
 banū tribus de causis. C Pamo qz pas
 ser est quātitate paruus. vnde a parulta
 te ē dictus passer. q. paruer. i. paruus te
 ste. Jfidozo li. etymologiarū. c. de aut
 bus. Sic scī viri paruos se reputant per
 humilitatē. Matt. xi. Reuelasti ea pun
 lis. Dicit autē Greg. q pupilla quāto est
 minor tanto ē lucidior. Alia ē hūitū
 puū cor in quātitate: sunt cōiter magis
 aiosa. sicut patet in leone. Granū etiam
 sinapis qd est minimū inter oīa semina
 olerum adeo crescit: q ramos facit in
 quibus aues nidificat ⁊ quiescunt. per
 qd datur itelligi q quāto quis ē minor
 apud seipsum. tanto est lucidior apd
 um. tāto aiosior cōtra diaboli: tāto ma
 gis crescit p opa virtutū. ita vt ē viri cō
 templatiui in eius virtutibus quiescūt
 C Secō passer ē velocitate celerrimus.
 Sic scī viri in suis operibus debēt esse
 veloces ⁊ feruentes. Ecclē. xxxi. In oibus
 opibus tuis esto velox. Sicut dicit beat
 Amb. Qui nō pōt volare vt agla: salte3
 volitet vt passer: qz qui nō pōt vt cōtem
 platiu3 volare in celū per cōtēplatiōem
 saltē volitet vt acitius p actionē. Et q n
 pōt ē magnus seruādo cōsilia: saltē sit
 pius seruādo pcepta. Et qui nō pōt ap
 prehendere pfectiōem: nitat ad illaz per
 cōtinuā exercitatonē. C Tertio passer ē
 in nidificando cautus. Nō eis nidificat.
 nec ouificat. nec pullificat i rīs. ne aut
 nidus ei3 a vēto raptat. aut oua a serpē
 tibus comedant. aut pulli a pdatore ca
 piant: s3 pot3 nidificat i foramibus do
 moy. ps. Et ei3 passer iuenit sibi domuz
 Nidus aut spūalis ē aius i quo de3 rege
 scit. In hoc nido deus generat oua ⁊ bo
 na propolita: ⁊ de ouis pullos educit

monia: q̄ p̄e nimia deuotōe fidei ē ante
ips: xp̄ianū se eē voluit p̄fiteri. Un̄ dicit
eulaurētus: In interiori hoīe absconde
xp̄m: & dū clamauiero audi & veni. C Se
cūdo custo diuit cū i morte q̄n q̄ttuor la-
culis tyrānus eū voluit supare. P̄. P̄rio
ruborē & verecūdiā inferēdo q̄n ip̄m de-
nudari & expoliari fecit. Sz istū telū be-
atus hippolyt⁹ cōtr̄uit. q̄: meliorē veste
scz veste virtutū se idutū eē agnouit. Un̄
cū tyrānus ei diceret. Qūo sic isip̄ies fa-
ctus es q̄ de nuditate tua nō erubescis.
Ille r̄ndit: Non me expoliasti: sz magis
vestisti. Sciebat eiz se eē veste virtutū in-
dūtū: que qdē h̄nt regere petā. Prouer.
x. Uniuersa d̄icta op̄it charitas. H̄nt te-
gere p̄tra dyaboli tēramēta. Eph. vi. In-
duite vos armaturā dei: vt possitis resi-
stere aduersus insidias dyaboli. Et etiā
h̄nt ornare pp̄ honestatē. Ro. xliij. Indu-
amur arma lucis: sic vt i ole honeste am-
bulemus. Habēt etiā calefacere p̄ chari-
tatez. Job. xxxvij. Nōne vestimēta tua ca-
lida sunt cū perfusa fuerit terra austro
& scdō p̄ p̄spera ip̄m alliciēdo: q̄: veste
militari eū induit: vt sic ad pristinā mili-
tiā alliceret. Sz ipse istud telus p̄fregit:
q̄: dicit se meliorē regi nō tyrāno milita-
ri. Xps. n. nō fuit tyrānus: sed rex bent-
gnus. Tyrānū nāq̄ faciūt d̄nandī cupi-
ditas: effrenata crudelitas & puata vtili-
tas. Xps aut nō habuit d̄nandī cupidit-
tatē: q̄: fugit ne fieret rex. vt habet Joā.
vi. Nec habuit crudelitātē: sz māsuētudī-
nez. vt habet Zach. ix. Ecce rex tuus ve-
nit tibi māsuētus. Nō quesituit p̄p̄riā vti-
litatē: sed n̄fam. Ald Rom. xv. Xps sibi
nō placuit. P̄. Tercio timorē sibi scutien-
do: q̄: oēs de familia sua aū eius oculos
occidi fecit: vt sic timorē hippolyto icute-
ret: sz ipse nō timuit sz eos cōfortauit di-
cēs: Fr̄es nolite timē: q̄: ego & vos vnum
d̄n̄z h̄m⁹. P̄. Quarto p̄ lōga & aspa sup-
plicia ip̄z affligendo. Fecit. n. ad pedes
equoz indomitoz ligari. & p̄ cardines &
tribulos trahi: vt sic dolore vexat⁹ vince-
ret. Sz istud telū hippolytus p̄fregit: q̄:
ibi h̄nt patiētia p̄ quā nō murmurauit.
H̄nt p̄stātā p̄ quā telo non cessit. nec de
supplicio curauit. H̄nt victoriā p̄ quā si
bi coronā acq̄siuit. Un̄ cāta de martyri-

bus. Hi p̄ te furias atq̄ ferocia calcarūt
hoīuz seuatq̄ verbera. cessit h̄is lacerās
fortiter vngula. nec carpsit penetrallā:
ecce q̄ta p̄stātā. Non murmur resonat:
nec querimonia: ecce q̄ta patiētia. Que
vox q̄ poterit lingua retexere: ecce q̄ glo-
riosa corona. C Tercio custo diuit aīam
eius post mortē. Alia eiz h̄z triplicē statū
Unus est inquātū ipsa aīa est vn̄ta cor-
pori. Scdō est put est exuta a corpe. Ter-
tius put p̄siderat resumpto corpe. Et in
quolibet istoz statūz d̄n̄s aīas sanctorū
custodit. Nā put sunt p̄iūcte corpi sunt
in manu dei. Sap. iij. Iustoz aīe i manu
dei sunt: & nō tāget illos tormentū mor-
tis. Inq̄tū sunt exute a corpe: sūt in sinu
dei. Olz qdē erat in sinu abrahe: sed in
sinu dei. Ysa. xl. In brachio suo
cōgregabit agnos & in sinu suo leuabit.
Inquātū p̄siderant resumpto corpe erunt
in thalamo dei. Deut. xxxij. Amantissi-
mus d̄n̄s habitabit p̄dēter in eo: quasi
in thalamo tota die morabit.

C Sermo.ccx. C Eodē die Sermo. iij.

Nolite timere eos
qui occidunt corpus. & post hoc
non h̄nt amplius qd̄ faciāt
Zuce. xij. In verbis istis tria notantur.
P̄. Primo in p̄secutoribus magna crude-
litas cū d̄: Qui occidit corpus. Crude-
litas aut̄ mali hominis s̄m Chryso. peior
est crudelitate serpētis: bestie & dyaboli.
C Quātū ad p̄mū sic dicit: Si p̄paraue-
ris hoīem serpētē peiorē inuenies: q̄: ser-
pens & si malitiā h̄z: hoīs tñ h̄z timorē.
Hō aut̄ malus & malitiā h̄z serpentis: &
timorē non h̄z sicut serpens. Est etiā pe-
ior omni bestia: qd̄ ostendit triplici rōe.
P̄. De p̄ma sic dicit. Nāz ipsa bestia q̄nis
sit crudelis: tñ q̄ est irratiōalis declinat
ab hoīe crudelitas eius. Hō autē malus
cū sit crudelis & rōalis nō facit euadef
crudelitas eius. P̄. De scda sic dicit: Be-
stia si irritata fuerit seuit. si non fuerit ir-
ritata in silētio trāsit. Hō aut nō irritat⁹
isanit: & magis isanit sup̄ illos a q̄bus n̄
fuerit irritat⁹. P̄. De tercia sic dicit: Una
queq̄ bestia vnū pp̄ituz malū h̄z. Hō ve-
ro oīa vicia in se h̄z. Est etiā peior dya-
bolo. qd̄ ostēdit triplici rōne. P̄. De p̄ma

De assumptōe beate marie virginis

sic dicit: *Diabolus si viderit hoīez iustū nō est ausus ad eū accedere. Nō autē malus hoīem sanctū non solū nō timet: sed etiā contēnit. Secūda ratio est qz dyabolus nō armat hoīem: sed hō armat dyabolū. Sicut enīz hō sine armis nihil potest facere ptra hostē: sic dyabolus non valet ptra sine hoīe. Pōt ēt tertia rō assignari: qz dyabolus nō pōt nocere hominī nisi pmissus. hō autē malus nō solū nocet hōī pmissus: sed ēt a deo phibit.*

*Secūdo in sanctis notat magna securitas. qz quīs psecutores corpus occidere possint: in aīas nullā hnt ptatem. Un postq dñs dixit: Nolite timere eos qui occidūt corpus. statiz subiunxit: Et post hoc nō hnt amplius qd faciant: qz scz in aīas nihil pnt: vt patet in Job. qz postq dyabolus. accepit ptatem in corpore: statim dñs subdidit: Verūm aīam illius serua. Deus nāq maiorē curā hz de aīa q de corpore. Et hoc triplici de cā: sicut oīdit Chrys. super Mat. De prima sic dicit: *Malor cura est deo dā lute aīe q corpis. Prima: qz dignior est aīa q caro. Aīa eīz sine carne viuē pōt. Caro autē sine aīa viuē n pōt. De secūda sic: In oī pctō prius aīa peccat: postea caro. Nā nisi aīa prius victa fuerit: caro peccare nō poterit. Caro siqdē pus malū pcupiscere pōt. peccare autē nō pōt nisi aīa illi pferat. Nā caro in ptate aīe est: nō autēz ipsa aīa est in ptate carnis. De tertia sic dicit: Necessariū est vt aīa que prius ceciderat aī resurgat. deinde aīa liberata a ptate dyaboli carnē suam seruare pōt a pctō. Caro autē sanata ab infirmitate aīaz liberare nō pōt: s; magis eā euertit: qz incolumitas sepe ipugnat iustitie disciplinā. Quāuis autē psecutores corpa scōz occidat: nō pcreūt: sed ēt in pnti multiplici glā illustrant. Nā s; Chrys. in sermone de machabēis: eoz corpora efficiunt radij dei: de qbus demones excecātur. Sunt et vexilla dei a qbus ipsi demones fugiūt z deterrent. Sūt corona fulgida dei vñ ecclia adorata. Tercio i deo notat magna ptas. qd notat eū dī: Timete autē eū q postq occiderit corpus hz ptatē mittere in gehennā. i. in penā eternā. s. corpus z aīaz**

Sed hoc nō videt diuine iustitie puent re: vt homo pro culpa trāstoria puniat pena eterna. Sed istud fit ppter infinitatez offēnsi: mutationē fori z eternitatez mali ppositi. Due pme rōes sūt Chrys. tertia est Grego. Prima enīz rō est: qz infirmitas tāto maior dignus ē pena: quanto maior est ille cui infert iniuria. Qui enīz offendit mltitē: dignus est magna pena. Qui offendit comitē: dignus est maior. Qui vero offendit regem: dignus est maxima pena. Deus autē ē magnus in infinitū. ideo qui spm offendit dignus est pena infinita. Secūda ratio ē ppter diuersitatē fori. Nā p vno eodē q furto quis alicubi cauterizat: alicubi mutilat: alicubi vita priuat. Est autē duplex for: scz forū ecclie z forū dei. In foro ecclie oēs culpe puniūt pena trāstoria ex eo q oēs cause agunt sub throno misericordie: z fertas facit tribunal iustitie. In foro autē dei culpe puniūt pena eterna: qz tūc iustitia causas agit z misericordia fertas facit. Unde de hoc dicit Chrys. q nō recipit tūc natura iudicis misericordia sicut nec tēpus misericordie iudiciū. Tercio hoc accidit ppter eternitatē mali ppositi. Unde dicit Grego. in moral. Iniqui ideo cū fine peccauerūt: qz cū fine vixerūt. voluissent qz de fine fine viuere: vt potuissent sine fine in iniquitatibus pmanere. Ad dīstict ergo iudicis iustitia ptinet: vt scz nunq careat supplicio: quonī mens in hac vita nunq voluit carere peccato. Istaz rationē similit rāgit Beda dicēs: Nō mali habuerūt voluntatē sine fine peccādi. s; habuissent naturā sine fine viuendi. Ex qbus pz q mali merito dānant sine fine z eis inducūt eterna pena zē.

Sermo. cccxi. De assumptōe virginis gloriose Sermo primus.

Sarge domine in requiē tuā tu z arca sanctificatiois tue zē. ps. Nō xpi corpus gloriose resurrexit oībus fidelibz est certū. q aut corpus beate marie virginis glorificatū surrexit. z si nō sit certū: ē tñ pte credēdū. q aut corpa sanctorū q euz xpo surrexerūt sint glificata: iter multos do

ctores vertit in dubiū. Propheta igit di
mitte illud qd ē dubiū: ponit qd certū
est dicens: Surge dñe in requiē tuā. Et il
lud qd pie est credēdū cū dicit: Tu z ar
ca sanctificatiois tue. Arca ista est beata
virgo filiū dei p̄tentiua. Et est sanctifica
tiois: qz in matris vtero fuit sanctificata.
Ista aut arca surrexit in requiē. i. in cor
poris z aie plenā felicitatē. Hodie qdem
surrexit de tumulo: qz immortalitatis glo
ria fuit induta. Surrexit de mundo: qz
hodie in celū est gloriose assumpta. Circa
cuius assumptionez duo sunt videnda.
P̄mo qualis sit assumpta. P̄ Secdo fin
qd sit assumpta. C̄ Est autē virgo Maria
assumpta quadrupl̄. s. cu3 honorabili so
cietate: cū ineffabili locū ditate: cum mi
rabili claritate z cū terribili potestate.
P̄mo qdē virgo maria assumpta ē cū
honorabili societate. qd significatū ē. ij.
Reg. vi. vbi dī qz Dauid z ois israel de
ducebāt arcā dñi cū gaudio: z erāt cum
dauid chorū septē. Per dauid significat
xps. Per septē choros intelligit vniuersi
tas hominum z angelorum sanctorum: qz per
septenariū numerū vniuersitas accipit
Vel per septem choros intelligunt tres
chori qui fuerūt ante nouū testamētū. s.
angeli: patriarche z p̄phete. Et quattu
or qui fuerūt in nouo. s. martyres p̄fesso
res z virgines. z et ipsi apli qui eius exe
quijs interfuerūt. De ista honorabili so
cietate cantat ecclesia. Sicut dñs venit
circūdabāt eaz flores rosarū z lilia qual
lium. Per flores rosarū intelligunt oēs
martyres sanguine rubricati. Per lilia
qualiūz intelligunt oēs angeli: p̄fesso
res z virgines z etiā apostoli q eius exe
quijs interfuerūt: qui oēs eā circūdede
rūt z eaz associauerūt. P̄ Secdo est assum
pta cū ineffabili locū ditate. qd significa
tū est. ij. Reg. vi. vbi dī: Dauid z ois isrl
deducebāt arcā testamētī dñi cū iubilo
z clangore buccine. z ludebāt corā dño
in oibus lignis fabrefactis z cytharis z
lyris. Vbi notādū qz sicut dicit Augu.
sup ps. est triplex sonus musicus. Unus
qz sit cū voce sicut in cantu. Alius qui sit
cū flatu: sicut in buccina. Et tertius qui
sit in pulsu: sicut in cythara. Iste triplex
sonus tangit hic. Sonus qui sit cū voce

cū dicit: In iubilo. Est eiz iubilatio can
tus modulatio. Sonus qz sit cum flatu
cum dī: In clangore buccine. Sonus qz
sit cum pulsu cū dī: In omnibus lignis
fabrefactis z cytharis z lyris. Per hoc
qd dī qz ista arca deducta est cū iubilo z
in buccina z in cythara dat intelligi qz
ibi fuerūt oēs spēs sonorum z oia genera
musicorum. P̄ Tertio assumpta est cum mira
bili claritate. Cant. vi. legif. Que ē ista
que p̄gredit quasi aurora p̄urgēs: pul
chra vt luna: electa vt sol: terribilis vt
castrorum acies ordinata. Apoc. xij. Signū
magnum appuist in celo: mulier amicta so
le: z luna sub pedibus: z in capite eius
corona stellarū duodecim. Ex qbus ver
bis patet qz ipsa ascēdit cū claritate cor
porali. z ista ē claritas aurore. Sicut eiz
aurora post noctē ois tñ nullaz: obscuri
tates retinet. Sic etiā lz caro eius nata
fuerit de corruptibili carne. nulla tamē
sensit corruptionē: sed oēm deposuit m̄
seriaz z penaltatē. Ascēdit cum clarita
te spūali. i. cu3 anima que tota fuit luce
perfusa: z ista est claritas lune. Sicut. n.
luna post soles maiore habet lucez. Sic
z ipsa post filiū maiore habet cognitōez
Ascēdit cum claritate sup̄substantiali. i.
cum filio suo qui obuias sibi venit. z ista
est claritas solis. Ascēdit cū claritate in
tellectuali. i. cū toto exercitu angelorum
z ideo dī: Terribilis vt castrorum acies or
dinata. Quorū quidā precedebāt vt do
m̄scelli. qdā vero comitabant tanq̄ balu
li. qdā subsequēbant tanq̄ famuli. Dñs
aut eaz associabāt tanq̄ foculatores de
noti. Ascēdit cu3 claritate rōnali. i. cum
oibus aplis q eius assumptioni interfue
rūt. ideo dī qz hēbat coronaz duodecim
stellarū. P̄ Quarto assumpta ē cū terribili
potestate: qz oēs demones p̄territi fuge
rūt. nec mirū. fuerūt eniz territi a tā ho
norabili societate. Cant. viij. Quid vide
bis i sunamite: nisi choros castrorum. i. or
dines angelorum. Vulnerati a tā ineffabili
locū ditate. qz sicut dī Ecē. xxij. Musica
in luctu ip̄ortuna narratio ē. Excecati a
tā mirabili claritate instar noctue q ad
lucē solis excecatur. Tremefacti a tā terri
bili p̄tate. instar eim canū virgā tesse. su
glūt a q̄ plagā acceperunt. C̄ Secdo vidē

De assumptōe bte marie virgis.

dum ē s̄ in quid si assumpta: q̄ nō solum
quātū ad aīam. s̄ et quātū ad corpus est
glorificata. Et s̄m hoc assignat August.
quattuor rōes. p̄ Prima ē q̄ fuit mater
xpi desica. et iō debuit a filio sublimari.
Volut eim xps totus ēē matris s̄m car-
nē vt. s̄. patrē carnalē nō haberet. Volu-
it et matrē totā ēē suā. vt alios filios nō
generaret. qui ergo m̄rem noluit cōica.
et hominū. nūqd eā cōicabat vermi. Q̄
ex ea noluit generari filios carnales. nū
quid ex ea voluit generari vermes. Ipe
eim p̄cepit cuilibet suū patrē et m̄rē ho-
norare. Qui ergo tantum honorat sc̄rōs
suos alios in terris. quō m̄rē cōtemnit
honorē. Quō ergo filiū a vitio irreuerē-
tie erga m̄rem. et ingratitudinis erga ho-
spitaz. et fallacie erga amicā ostēdemus
imūc. si eā quā in vita p̄e alijs dilexe-
rat p̄e alijs dereliquit in fine. p̄ Secunda
rō ē q̄ fuit xpi fidelis ministra. Vbi Aug.
de suis ministris veritas dicit. Vbi ego
sum. illic sit et minister meus. Si maria
ibi erat nūquid equali gr̄a. Et si equali
gr̄a. vbi equa delictura qua reddidit vni
culq̄ s̄m merita. Si p̄e oībus viuētib⁹
marie viuēti donata ē gr̄a. mortue erit
minuēda. Absit. Admistravit autē xpo i
vtero materiā corporis p̄parando. extra
vterū in sua infantia eū alendo: et i egyptum
fugēdo. in sua pueritia ad festiui-
tates eū ducēdo. in sua iuuentute ad nu-
ptias associando. in morte cruci assisten-
do. post mortē oīa loca eius deuotissi-
me frequentando. post ascēsiōē ei sedu-
las preces offerēdo. vt habet Act. p̄lo.
p̄ Tertia rō ē: q̄ fuit vestis xpi deaurata
Nullus eim rex pateret vestimentū suū
a vermibus corodi. Aug. Si elegit d̄iui-
na volūtas inter ignitū flāmas puerorū
vestimēta seruare illesa: cur abnuat i ma-
tre p̄p̄ia qd̄ elegit in veste aliena. Lōue-
niens autē fuit vt in coronatione regine
celi sic et ornatus corporis sui. Qui rex i
eodē ornatu appeat vt sicut in corpe re-
gis scriptū ē. Rex regū et d̄n̄s dominan-
tū. Sic in corpe regine scribat. Regina
reginaz. et d̄n̄a d̄n̄az. p̄ Quarta rō ē: q̄
fuit thesaurus xpi et gēma preciosa. ideo
debuit in celesti thesauro recōdi. Unde
Aug. Thronus dei thalamū d̄ni celi ta-

bernaculum xpi dignū ē ibi eē vbi ip̄e ē.
Tā preciosum thesaurū dignius est celū
seruare q̄ terra. Istud sacratissimū cor-
pus in escā vermib⁹ traditū: q̄ sentire si
valeo: dicere p̄timeſco.
C Sermo. ccxij. C Eodem die. Sermo
secundus.

Mulier amicta so-
le et luna sub pedibus eius et
in capite eius corona stellarū
duodecim: et in vtero h̄ns rē. Apoc. xij.
Gloria d̄ne describēs Joānes euangelī-
sta ostēdit eā ex oī parte luminosaz et glo-
riosam. C Primo ē luminosa a parte su-
periori: q̄ in capite h̄z coronā duodecim
stellarū. Stelle duodecim sunt nouē or-
dines angelorū. et tres ordines beatorū
s̄. martyres: cōfessores: et virgines: q̄ oēs
sp̄sam coronāt. q̄ eā venerationē et laudat.
Seraphim eiz mirant et laudant in ipsa
charitatē taz succensaz. Cherubin sapi-
entiam tam pfundaz. Throni pacem et
quietē in deo tam trāquillā. Bīatōnes
taz magnaz et tantaz sup angelos p̄mi-
nentiam. Virtutes tantā miraculorum
efficaciā. P̄tates tantam sup demones
potētiā. Principatus tātaz de omnib⁹
regnis p̄uidētiaz. Archāgeli tantam
oībus locis diligētiaz. Angeli tantaz
singulis p̄sonis custodiā. Martyres
tantaz in tribulatiōibus cōstantiaz. Cō-
fessores tantā sobrietatē et tēperantiā.
Virgines tantā puritatē et mūditiam.
C Secūdo ē luminosa a parte inferiori
cū d̄: Et luna sub pedibus eius. Per lu-
nā mutabilitas designat. Est autē q̄ d̄ru-
plex mutabilitas. p̄ Una ē nature q̄ tā
ē in angelicis sp̄ritibus qui sunt muta-
biles p̄ naturā: s̄ sunt imutabiles facti
p̄ gr̄am. Ista talē lunaz h̄z sub pedibus
q̄ oēs angeli eius impio fauēt. De hoc
Beñ. xxvij. Vidi quasi solē et lunam et
stellas vn̄decim adorare me. Per solem
intelligit suprema hierarchia. per lunā
mediā. p̄ stellas vero vltimā. p̄ Secūda est
mutabilitas fortune. Eccl. xxvij. Stult⁹
vt luna mutat. Ista etiam lunaz sub pe-
dibus habuit: q̄ oīa terrena calcavit p̄
paupertatē voluntariā quam elegit. B̄
autē Deut. xi. Qis locus quē calcauerit

pes vester: vester erit. Si enim tpalia cal-
caremus sub pedibus: et ea non tangere
mus affectibus. veraciter nra cent. Ter-
tia est mutabilitas culpe. ps. Per die sol
non vret te: neq; luna p nocte. Alia eniz
sancta nec in die pspicitatis cadit i pec-
catu per intemperantia. neq; in nocte ad-
uersitatis p impatiencia. Ista lunaz sub
pedibus huius: q; nulla culpa vnquaz in
ea pualere potuit. Un Aug. in li. de na-
tura et gra. Excepta sancta virgie Ma-
ria si oēs sci et scē interrogati fuissent:
virū sine pctō cent. rēdissent. Si dixeri-
mus qm pctm non hēmus: ipsi nos se-
ducimus: et veritas i nobis non ē. Exce-
pta hac seta virgine de qua ppter ho-
nores dñi cū de pctis agit: nulla pñsus
volo mētionē hēre. Quarta ē mutabi-
litas miserie. ps. Dicit in oleis ei? ius-
ticia et abū dantiā pacis. donec auferat
luna. Glo. i. mutabilitas: que quidez in
resurrectōe auferet. Ad Ro. viij. ipa crea-
tura liberabit a seruitute corruptionis
et. Et ista luna sub pedibus eius habet:
q; pfecta corporis immortalitē possidet
et sup angelos glificata manet. ps. Cali-
go. i. humana mortalitas sub pedibus
eius. et ascendit sup cherubin et volauit
et. Tercio fuit luminosa a parte inte-
riori. qd notat cū dñ: In vtero hñs. ha-
bebat eiz in vtero pñm splēdores. Heb.
i. Qui cū sit splēdo: glie et. Nūcū can-
dorē. Sap. viij. Eā dorē enim lucis eterne
et. Diuini odorē. Eccl. xxiij. Ego quasi
vitis fructificauit suauitate odoris. Sua-
uē dulcorē. illū. f. qui dicit ibidē. Spūs
meus sup me: et dulcis et. Ignē celestem.
Heb. xij. Deus nñ ignis cōsumens ē: q;
igit in suo vtero hñt paternū splēdo-
rē. ibi remansit mirabilis claritas. vñ
Amb. Quid nobilissimē matre dei. qd splē-
dētissimā quā splēdo: elegit. q; hñt nūcū
candorē. ibi remansit mirabilis puritas
Un Anselmus. Dicebat et virgo beata
ea puritate niteret qua mator: sub deo ne-
q; itelligi: q; hñt olutū odorē. ibi remā-
sit mirabilis suauitas. Eccl. xxiij. Sic
cinamomū et balsamū aromatizās odo-
rē dedit: q; hñt suauē dulcorē. ibi remā-
sit mirabilis pietas. Un dñ: Ad gratie
et misericordie: q; hñt ignē celestem. ibi

remāsit mirabilis charitas. p quam dya-
bolū succēdebat. Iudith. ix. Percuties
eū labijs charitatis mee. p quā oīa terre
na ptenebat. Hiere. ij. Recordatus sum
tui miserans adolecētā tuaz et charita-
tem desponsatiōis tue qñ secuta es me i
deserto et. p quā oīa aduersa patiēter
sustinebat. Lant. viij. Et que multe n po-
terāt extinguere charitatē. C Quarto
fuit luminosa a pre exteriori. cū dñ: Almi-
cta sole. i. mortali corpe. ps. Dñs gloria
etius filie regis ab intus quātū ad glām
aie. circūdata varietate. quātū ad dotes
corporis: que redūdat ab intus ab aīa i
corpus. Siquidē ex redūdantiā prudē-
tie resultat in eius corpore claritas. et ex
redūdantiā fortitudinis ipassibilitas. ex
redūdantiā tpante subtilitas. ex redūda-
tia sustitit que oēs vtres circūst resultat
agilitas.

C Sermo. cxxij. C Eodē die. sermo. iij.

Nota pulchra es

Amica mea: et macula nō ē in
te et. Lant. iij. Spōsū cele-
stis volēs sponse sue pulchritudine et
dignitate oīdē. quattuor: iplicat i sbis
pmissis. f. q; fuit sine macula: q; fuit dei
amica: q; fuit plēna: et q; mō ē tota pul-
chra. C Pilo eiz fuit sine macula p oīs
pcti imunitatē. Ipā qdē libet arbitriū
in bono cōfirmatū habuit. et iō nulli pec-
cato pferire potuit. Potētia eiz liberi
arbitrio. Uno mō cōsiderat put se hñt
differēter ad peccādū et nō peccādū. et
hoc mō cōsiderat quasi in dispositio ad
hoc vel ad illud. et hoc mō fuit in adam
i statu inocētie. Eccl. xv. De ab initio crea-
uit hoīem et reliquit eū in manu pñlij sui.
C Secūdo cū dispōe ad peccandū. Et hoc
mō ē in regeneratis p baptisimū: q; so-
mes ab eis nō auferit. C Tercio cū neces-
sitate ad peccādū. Et hoc mō ē in nō re-
generatis p baptisimū in qb° fomes nō
tantū ē dispō ad peccādū sed quedā ne-
cessitas. C Quarto cū dispōe ad nō pec-
candū. Et hoc mō ē in angelis et beatis.
et fuit in beata virgine post grāz sue san-
ctificationis vltimē. et quātū ad hoc. Is
existens in via fuit in statu angelorū et
beatorū. C Secūdo fuit dei amica p fer-

De assumptōe bte marie virgis

nēte charitatē. Distinguit autē Dionysius
descriptōe seraphin quattuor gradus
charitatis. Dicit enim eorum dilectionē eē
mobilē: calidā: acutā: et superius dā. Isti
quattuor gradus in bta virgine repiunt.
Amor enim dei fecit eam mobilē. i. dei pre
ceptis valde obediētē: qm̄. s. ipsa dixit: Ec
ce ancilla rē. Fecit eam calidā. i. alta vir
tutū seruētē cōscēdētē. qd̄ significat p
hoc qd̄ pcepto dñi mox cū festinatione
abiit in montana. Fecit eam acutā. i. alta
celoz secreta penetrantē. Ecclē. xxiij.
Stru celi circuiti sola rē. Fecit et eam
superius dā in solo dei amore quiescētē.
Lant. v. Annūciate dilecto: qd̄ amore la
guco. C Tercio fuit pulchra p oimodā
mētis et corporis puritatē. Eius enim pu
ritas fuit pfecta ipermixta: et continua.
Fuit pfecta: qd̄ cū triplex sit puritas. s.
humana: angelica: et diuina. Ipam dñi
nam puritatē in vtero nouez mensibus
portauit. ipsam puritatē angelicā tran
scendit. oēm puritatē humanā vntuer
saliter superauit. Secūdo eius puritas
fuit ipermixta. Nō enim habuit admixtō
nem originalis: qd̄ fuit in vtero a spū scō
secificata. Nec admixtōnem mortalis: qd̄
fuit a patris potētia cōfirmata. Nec ad
mixtōnem venialis: qd̄ fuit a puritate filij
ipregnata. Iudith. xij. Utiuit dñs: quia
custodiuit me angelus eius et hinc eūte:
et ibi cōmorantē. et huc reuertētē. Custodi
uit enim eā dñs. et in mūdū eūte: qd̄ ip
sam ab originali pctō purgauit. et i mū
do cōmorantē: qd̄ ipam a mortali confer
uauit. et ad pīaz reuertētē: quia sine ma
cula venialis peccati de mundo exiuit.
Tercio eius puritas fuit cōtinua. nun
quā enim fuit interrupta. Eccl. xxiij. Ut
qz ad futurū seculū nō definā rē. Nunq̄
interpolata: qd̄ fuit a deo cōfirmata. Ibi
dē. Et sic in syon firmata sum rē. Nunq̄
diminuta. Seruabat enim illud dictū p
phete. Exercitabar et scopebā spūz meū
sed semp fuit augmentata. imo totaliter
vltimata et deiformis effecta. Un̄ vtero:
Iure sole phibet amicta que luce smar
cessibili v̄ imersa neqz summatis tangi.
s. optiri magis circūfundi et tāquaz illo
igne concludi. C Quarto fuit tota pul
chra. Ex hoc autē habet qd̄ et in corpe et in

anima sit assumpta. Si enim alia glificata
eēt et caro putrefacta in terra faceret:
tota pulchra non eēt. Hoc autē competit
diuine potētie: sapientie: iusticie: et boni
tati. P Potētie quidē. vñ dicit Aug. Si
lesus quē scimus oia posse voluit i mē
integrā seruare pudorē. cur nō velit eā
a putredinis seruare fetore. Quia nisi
per hū sensus audeat dicere qd̄ mrez quā
a putrefactione facilliter seruare potuit
seruare noluerit. P Hoc et cōpetit diuine
sapie. Sicut dī Prover. ix. Sapia edifi
cavit domū suā rē. Sapiēs architectus
domū pulchrā facit intrus et extra. Tālē
xps in pūti vtra mātē suam sibi edifi
cabit. s. pulchrā itus in mēte per purita
tem. et exterius in corpe p virginitatem.
Si igit diuina sapia rāz pulchrā eam in
corpe et in aia edificauit: non debuit in
morte istā pulchritudinē sibi diminue
re: sed magis augere. C Competit etiam
hoc diuino iusticie. Honorat quidē mul
torum sanctorū corpa. honorat et resua
tomēta. sicut crucē: clauos: spineas co
ronam: et lanceā. Si in tanto honore ba
betur crux sancta: in qua corpus xpi ad
horā requieuit. in quāto honore dē ha
bere mrem suā glīosam in cuius vtero
nouē mēfibus requieuit et habitauit. Et
si in tanto honore hñtur corpora sancto
rū: ex eo. s. qd̄ fuerūt organa spūs sancti.
in quāto honore sic haberi dē corpus il
lud qd̄ fuit spūs sancti organū et xpi spe
ciale domiciliū. imo totū trinitatis no
bile triclintū. Si in tanto honore haben
tur imagines picte. in quāto honore de
bet haberi illud corpus in quo filius g
ē imago patris habitauit. In quo qdem
imago dei sibi impssa illibata pmanfit.
In quo et per qd̄ imago nra que erat cor
rupta repata fuit. P Cōpetit et hoc sue
bonitati: Bonitqz filij semp interest ma
gis p̄cere mfi qd̄ sibi ipsi. Constat autem
quod filius sibi ipsi parcere voluit ab
illa gnālī snia qua dī: Puluis es et i pul
uerem reuertēris. et mrem suāz excepit
ab illa alia snia qua dī: In dolore parī
es. Quare ergo non excepit a prima. s.
ne in puluere reuertat: qd̄ tā bonus fili
existit: qd̄ et inter passiois vulnera curaz
hñt de mē dilecta. Tā bonus filius su

It q in ortu voluit flere: et infem gaudē
voluit. Qui igit mortalit tantā curaz d
ea habuit. nūquid factus gl'iosus de ea
amplius non curabit. Absit. Regit er
go potētia dei. sapia: iusticia: et bonitas
q virgo inf nō tū in aia sit glorificata:
sed etiam in corpore sit stola imortalita
tis induta.

¶ Sermo .ccxiij. ¶ Eodē die. fmo. iij.

Que est ista que
p'gredit quasi auroa cōsur
gens: pulchra vt luna: ele
cta vt sol. terribilis vt castroz acies ordi
nata. Lanf. vi. Celestes spūs claritatem
virginis eiusqz gl'iaz et laudē admiran
tes iter se querūt et dicūt. Que ē ista que
p'gredit quasi auroa cōsurgens etc. Ad
mirant aut eam quantū ad quadrupli
cem eius statū. Primo quātū ad suuz
ortū. cū. s. dicit. quasi auroa: q ab om
ni pcti tenebra ē expurgata et luce gra
tie diuine pfusa. Leteri sancti cū pecca
to originali cōcepti sunt et nascunt. Chri
stus aut fuit sine pctō originali cōceptus
et sine originali natus. Virgo aut maria
meditū locū tenet: q fuit cū pctō origia
li cōcepta: et sine originali nata. Ista tri
plex dīa t'ngit Job. iij. vbi dī dī die cul
pe originalis que icepti qn apti sūt ocu
li ade. Obtenebrent stelle caligine eius.
Stelle eiz. i. ceteri sci illo die culpe ori
ginalis sunt obtenebrati: q fuerūt cum
pctō originali cōcepti et nati. Expectet lu
cē. i. xp̄s et nō vident. Iste eiz dies culpe
nō vidit xp̄m nec in suo cōceptu: nec in
suo ortu. Nec ortū surgētis auroe. Au
roa sigdē. i. virginē beatā vidit quātū
ad cōceptū: sed nō vidit quātū ad ortū.
Necesse aut fuit vt ista auroa nobis ori
ret. An eim eius ortū hō ifestabat i ten
tationib? demopū et ihermus erat ad in
clipsendū bonū: et debilis ad pseueradū
sz adueniēte ista auroa demones in in
fernū fugiūt. hoies meritorie opari pūt
et vsqz ad finē opus pducūt. Ista tria tā
gunt in ps. Ortū ē sol: et pgregari sunt: et
in cubilib? suis collocabunt: quo ad pū
mū. exhibet hō ad op? suū: quo ad scōz.
ad opatōez vsqz ad vespēra: quo ad ter
tiū. Necesse ēt fuit vt ista auroa ori
ret:

q: an angel? officiū suū circa hoies nō
exercebat qd ē illuminare: et purgare: et
p'ficē: sz adueniēte ista auroa ceperunt
nos disponē ad illuminationē grē: pur
gationē culpe: et p'fectionē gl'orie. Istud
notat Ben. xxxij. vbi dixit angelus sa
cob: Dimitte me auroa ē: qui euz mittē
noluit angelū: donec triplicē grām ipe
trauit. i. illuminationē intellectuē. p hoc
q israel sibi nomē iposuit. purgationē
affectuē pro eo q neruus femoris eius
emarcuit. et p'fectionē gl'ie: p hoc q cum
benedixit. ¶ Scō mirant spūs celestes
virginem quātū ad ipsius p'gressum.
Cum addunt pulchra vt luna. Ipsa au
tem nūquāz aliquā maculā habuit i co
gitationibus: qz semp fuerūt sancte. nec
in affectionibus: qz semper fuerunt mū
de. nec in intētionibus: qz semp fuerunt
recte. Lanf. iij. Tota pulchra es amica
mea: et macula non ē in te etc. Fuit nāqz
in cogitationibus tota. pulchra in affectō
nibus. sine macula in intētionibus. ¶ Se
cūdo luna habz lucē variatā. et sepe ob
scuratam. Est aut luna festiuitatū distin
ctiua. Ecc. xliij. Luna signū diei festi.
In v'sione nāqz istius lune semper ma
gnū festū facit deus: angelus: et hō bea
tus. Nā deus de hoc habet magnā gl'iaz
angelus magnāz letitiaz. homo beatus
magnam honoris excellentiaz. Judith
xv. Tu gl'ia hierlm. i. ipius dei qui est
visio pacis. tu letitia israel. i. angeloz
q deū facie ad facie semp vidēt. tu hono
rificētā populi nri. i. oīum sanctorū et
beatorū: de quoz p'genia ipa descendit.
Fuit aut pulchra vt luna in sua conuer
satione: et in sua v'sta. imo pulchrior quā
luna: qz luna habz lucē multis maculis
respam. Aliquādo lucet in p'cipio no
ctis. et significat bñ incipiētes. Aliquā in
fine noctis: et significat pseuerātes. qz qz
p totam noctē: et significat vitā bonam
cōtinuātes. Virgo aut Maria fuit et i
suo p'cipio: qz fuit i vtero scificata. In
medio. qz fuit filio dei illustrata et scē cō
uersata et in suo vltimo: qz in aia et cor
pore fuerat glorificata. Per noctē ēt si
gnificari pōt tētatō et tribulatio. Quā
dā eiz sancti adiuvāt in p'cipio tētarō
nis: qdā i medio. qdā i fine. sz b'ia maria

De assumptōe beate marie virginis

semper adiuvat. et in principio dando con-
stantia. et in medio dando perseverantia
et in fine dando gloriosam coronam. **T**er-
tio hanc lucem eclipsatam et obscuratam. Se-
cundum autem secundum Augustinum luna tripliciter obscu-
rat. Aut quando nubibus tegitur. aut quan-
do eclipsatur. aut quando renouatur. **S**ic
et virgo benedicta fuit obscurata per suum hu-
militatem per quam se obumbrabat. Beati ha-
beret Cantici. Nolite me considerare quod fu-
scum sum. quod decoloravit me sol. Aliter dicat
Quantomagis sol me illuminavit per suam
maiestatem. tanto magis exterius me de-
coloravit per humilitatem. **S**ecundo fuit
decolorata per nimium doloris acerbitates
et hoc in filii passione ubi cum sole. id est cum
filio suo christo iesu passa est eclipsim. **J**o-
hannis. Sol. id est christus perierit in tenebras per
mortem. et luna. id est virgo beata Maria con-
vertetur in sanguinem per dolorem. Non enim tunc
tamen unam mortem. sed tres quodammodo pas-
sa est Ezechiel. xxxi. Dupliciter gladius ac-
tripliciter. **U**na enim mors seu tristitia quod
ipsa virgo Maria passa fuit et patiebatur.
fuit separatio matris a filio. et ista fuit mors
amara. Alia fuit separatio anime christi a suo cor-
pore. et ista mors seu tristitia fuit virginis
benedictae multum amarior. **T**ertia mors
fuit in matre. id est separatio anime christi a spiritu
suo. Alia namque christi Marie corpus suum vi-
uificabat. Spiritus vero suus cum spiritu christi
vinctus fuit. **M**agis enim erat spiritus beate ma-
rie cum suo filio benedicto quam in suo corpore
proprio. Quia ergo christus emisit spiritum suum.
ipsa dolore intensissimum patiebatur. et ista
tristitia in virgine gloriosa fuit mors ama-
rissima. quod tunc doloris gladius spiritus animae
pertransiit. **T**ertio virgo benedicta fuit
obscurata per mortem suam corporalem. Tunc
enim facta est obscura. quia ab ipsius corpore
anima recessit ut sicut obscuraret in morte
et fieret novissimum in resurrectione. **B**atista.
Sicut sol iste splendens ac luciferus sub
lunari corpore latens ad breve videtur defi-
cere cum suo non potest lumine habere in
se phœnem luminis fontem. sic et tu sors ve-
ri luminis inconsumptus vite thesaurus
breui intervallo temporis corporaliter
mortis addicta. tamen copiose nobis in
fundis in deficiente lumine claritatem.
Tertio angeli admirantur eam quod ad

dei filij ceptum. cum subiungunt. Electa
ut sol. Secundum autem Augustinum in sole tria vide-
mus. scilicet quod est. quod lucet. et quod calet. **I**psa su-
t electa sicut sol. quia habuit electum esse.
Nam pater elegit corpus ipsum sanctifica-
do. prelegit animam ipsam virtutibus adim-
plendo. et utrumque elegit et prelegit habita-
re in tabernaculo suo faciendo per se. Elegit
eam deus et prelegit eam. Filius dedit si-
bi electam lucem. id est divinorum cognitionem. **A**po-
calypsis. xxi. Ciuitas non eget sole aut luna etc.
Ista namque est ciuitas de qua dicitur in psalmo. Glo-
riosa dicta sunt de te ciuitas dei. Ista ci-
uitas non indiget illuminatione angelica.
ideo dicitur quod non indiget sole nec illumina-
tione humana. ideo dicitur quod non indiget lu-
na. sed illuminatur luce diuinitatis. id est dei.
Et claritas dei illuminabit illam et luce
humanitatis. ideo subditur. Et lucerna
eius est agnus. Spiritus sanctus dedit sibi
calorem id est ordinatum amorem. secundum autem
Augustinum quadruplex est gradus amoris.
Primo namque debemus diligere quod su-
pra nos est. id est deum. Deinde quod sumus. id est nos
ipsos. Deinde quod iuxta nos est. id est proximum.
Deinde quod infra nos est scilicet mundum
et totum genus humanum. Virgo ergo bea-
ta ordinata habuit charitatem. Nam quod
supra se erat. id est deum amavit reuerenter quod
iuxta se erat. id est filium dilexit dulciter. quod
ipsa erat. id est se dilexit sapienter. quod infra se
erat. id est genus humanum dilexit misericor-
diter. **Q**uarto admirantur eam quantum
ad eius ascensum gloriosum cum subdit ter-
ribilis ut castrorum acies ordinata. **M**ie-
bant enim angeli spiritum humanum corpo-
ri terreno inclusum ab spiritibus minoribus.
Unde psalmus. Dimisit eum paulominus ab
angelis etc. Et de hoc non mirabantur quia
corpus quod corruptibile animam aggrauat. scilicet
tamen ad eandem rationem gratie sunt expti. quia
homines per virginalem munditiam ad equa-
tur angelis. de hoc et non mirabantur eo
quod homo factus est ad dei imaginem et dei
faciem contemplanda. **M**inoribus igitur
nouerat nec de hoc admirationem prece-
rant. sublimitatem autem credere non vale-
bant. Et ideo videntes humanam naturam
in duabus personis. id est christi et matris super angelos
sublimari in admirationem sunt com-
moti dicentes de christo illud quod legitur. **I**saia.

lx. Quis est iste qui venit de edom etc.
Et de virgine. Que est ista que p̄gredit
quasi auroa consurgens. etc.

C Sermo. ccxv. C De eodem sermo. v.

Que est ista que ascendit d̄
deserto delitijs afflu-
ens inuicta sup̄ dilectū suū.
Canti. vlti. Si aliquis rusti-
cus vel inexpertus lapidē p̄ciosū lau-
daret modica laus esset. sed si gēmaris
doctissimus aliquē lapidē p̄ciosū mi-
raret̄ et laudaret ingens laus esset. Si
t̄gis nos grossi et inexpertī virginem lau-
damus parua laus videt̄. Maxima autē
laus est quādo spūs celestes laudāt tan-
tam virginitatis maiestātē. C Ponit̄ ergo
angel̄ in p̄missis verbis duo. C Primo
suam admiratōem cum dicit. Que est
ista etc. Ad istam autē admiratōem respō-
det Augu. Ista est m̄ dei regina celi do-
mina mundi porta paradisi. In hoc autē
quod dicit̄ Mater dei tria notat̄. Unū
est q̄ ip̄a sup̄ xp̄m habuit maternē aucto-
ritatis impium. Luce. ij. Erat subditus
illis. C Secundum q̄ debuit sublimari
ad filiū. Dan. ij. Decuit m̄rem ad filiū sub-
limari vt ad ip̄m ascendat sicut ad ip̄am
descenderat. C Tertiu q̄ h̄z ad nos ma-
terne cōpassionis affectū. Unde frequen-
ter ei dicere debemus. Monstra te esse
m̄rem etc. C Secūdo est regina celi. Hie-
re. xliij. Sacrificemus reginē celi et libe-
mus ei libamina. et faciamus placētū. Et
cūt fecimus nos et patres nostrī. et satu-
rati sumus. ~~bono nobis erat~~
malumq̄ nō vidimus. Ex eo autē quo
cessauimus sacrificare ei indigem̄ omni-
bus et fame et gladio p̄sump̄sumus. si-
cut autē dicit̄ in scholasticis historijs
triplex erat distinctio eorū que deo offe-
rebant̄. Aut enim erat oblatio de anima
libus et dicebat̄ sacrificium. Aut erat de
sicca materia vt de simule pane vel simi-
libus. et tunc dicebat̄ oblatio. Aut erat
de liquidis. s. vino vel oleo et dicebatur
libatio. Ista autē triplex distinctio tā-
gis hie. primo sacrificiū. cum dicit̄. Sa-
crificemus. Libatio cum subdit̄. Et libe-
mus ei libamina. Oblatio cum subditur
Et faciamus ei placētū. Nos autē de
benus reginē celi sacrificare corpora no-

stra p̄ mortificatōem viciorū libare corda
liquida p̄ passionē lachrymarū et exhibe-
re placētū. s. consciās placidas per in-
teriorē n̄ram purificatōem. C Tertio
est domina mundi. ideo ad ip̄am tanq̄
ad dominā et augustā omisso alijs inter
medijs appellare licebit. siue quis gra-
uef a diabolo. siue a tyranno. siue a car-
ne. siue a dei iustitia. Et enī ad ip̄am
appellare si quis grauef a diabolo sicut
p̄ in theophyllo qui cū seruus se diaboli
fecisset. tandem appellauit ad augustā
et ip̄a totum tritū fecit. et ad pristinū sta-
tum gratie restituit eum Et ad ip̄am
appellare. si quis grauef a tyrāno hoc si-
gnificat in hester. vbi tyrānus aman po-
pulus dei voluit occidere. sed regina he-
ster idest virgo b̄n̄dicta ip̄ius tyrāni ma-
litiē obuiavit ac suam reuocauit et ppl̄z
ad pristinū statum restituit. Et ad appel-
lare ad ip̄am si quis grauef a carne sicut
patuit in Maria egyptiaca. que multo
tpe libidinis deseruiuit. sed ad ip̄am vir-
ginem cōfugit et appellauit. et sic carnis
libidinem et p̄cupiscentiā superauit. Et
enī ad ip̄am appellare. si quis se a dei
iustitia sentiat aggravari. Unde legitur
in vita Beati Dominici q̄ euz xp̄s p̄tra
mundū durā suam p̄ferre vellet. occur-
rit mater xp̄i gloriosa et dixit. Bone fili
nō sim eorū malitia sed sim tuā misericor-
diam agere debes. C Quarto est porta
paradisi q̄ p̄ ip̄am tāquā p̄ portā ad nos
deus venit. Ezech. xliij. Porta h̄ clausa
erit etc. Et p̄ ip̄am virginem benedictā
Maria glibet tanquā p̄ portam in celū
ascendit. Unde de ipsa cantat ecclesia.
Tu regis alti ianua et porta lucis fulgi-
da etc. Et p̄ ip̄am tanquā p̄ fenestram de-
us ad nos oculo misericordie sue resp̄-
cit. Cant. ij. En ip̄e stat post parietē etc.
Stat. n. post parietem n̄m. s. post huma-
nā naturā n̄ram. respicit nos p̄ fenestrā
idest p̄ m̄rem suam. et p̄ cancellos idest p̄
vulnera sua. C Secūdo angel̄ ponunt
sue admiratōis rōnem. cum dicit̄. Que
ascēdit de deserto vbi ponit̄ rō admirā-
tionis. et q̄ de deserto ascendit. et quā d̄
litis affluens ascendit. et q̄ inuicta sup̄
dilectū ascendat. C Admirant̄ nāq̄ ip̄i
angel̄i siue celestes spūs angelici quod

De assumptōe beate marie virginis

ascendit de deserto idest de mundo. tan-
tis virgīs pleno. de quo qdem mūdo de-
ipam virginem bñ dīctam innocēter de-
duxit ⁊ eduxit. deut. viij. Duxor fuit do-
minus deus tuus in solitudine i q̄ erat
serpēs statū adurens. ⁊ scorpīo atqz dīp-
sas. Est aut dīpsas fm Jfido. quoddam
genus serpentis qui latine dicitur sicula p
otrarīū. qz cum talis serpens momorde-
rit sit perire facit. In hoc ergo deserto
mundi est serpens adurens idest dyabo-
lus mentes hominū ad appetitū ambi-
tionū incendēs. ⁊ scorpīo. i. carnalis de-
lectatio que prius blādif. sed postea pū-
git. Et est ibi dīpsas. i. auaritia q̄ semp
sitim facit. C Secūdo mīrant q̄ ascēde-
bat cum affluētia delictarū d̄ deserto vbi
est penuria p̄solationū. Sunt autem de-
licte generales. spāles. ⁊ singulares. Be-
nerales delictie beatorū sunt. de qbus dī-
cit Augu. de ciuitate dei. Lūstas supna
videt ⁊ amat. ⁊ in eternitate dei vīget in
veritate dei lucet in bōitate dei gaudet.
Et iste dīstīte generales nobilitas sunt i
virgine. Sap. iij. O q̄ pulchra est casta
generatio cum claritate. immortalis enī
est memoria illius. In hoc q̄ dīcit casta
generatio. notat q̄ fecundus gaudet d̄
eo q̄. i. casta permansit ⁊ tamen genuit.
In hoc q̄ dīcit cum claritate notatur q̄
clarius lucet. In hoc q̄ dīcit immortalis.
est enī memoria illius. notat q̄ nobilitas
vīget C Sunt autem delictie spāles q̄
spāliter vīgintibus debent. i. aureola i
capite. alba vestis in corpe. canticū ieffa-
bile in ore. ⁊ familiaritas in associatōe.
qz sicut habet Apoca. xij. Id sequitur
agnū quocūqz ierit. C De autem deli-
ctie spāles abundātius sunt in virgine.
Apocal. xij. Mulier amicta sole ⁊ luna
sub pedibus eius. ⁊ in capite eius coro-
na. xij. stellaz in vtero hñs ⁊c. Alie autē
virgines habent coronā aureolā. h̄ autē
coronam. xij. stellaz ornata. Alie decora-
tur veste alba. Hec vero est sole amicta.
Ille sequunt agnū pedibus suis. h̄ autē
h̄z lunam. i. ecclīam militantē ac trīum-
phantē sub pedibus suis. Alie canāt p
pserua ta virginitate. hec p virginitate
⁊ fecūditate. Ideo dī i vtero hñs. C Ter-
tio sunt delictie singulares de qbus dīcit

Bernar. sic. Quid in delictis dixerim d̄
gīstatis decus cum munere secundita-
tis. Humilitatis insigne distillantē cha-
ritatis sanū misericordie viscera plent-
tudinez gr̄e p̄rogatiua glorie singularis
Propter tres primas virtutes dī Lant.
i. Cum esset rex in accubitu suo nar dū
mea dedit odorem suū. Iste rex h̄z trīpli-
cem accubitū. s. sinum patris. vterū ma-
tris. ⁊ patibulū crucis. Nar dū est her-
ba parua ⁊ odorifera ⁊ calida. Per hoc
q̄ est parua notat humilitas. Per h̄ q̄
odorifera notat virginitas. Per hoc q̄
est calida notat charitas. Cum igit iste
rex est in sinu patris dedit odore Ma-
rie humilitas ⁊ ipm mox descendere se-
cit. Cum esset in vtero matris odorem d̄
dit sua virginitas que ipm in vtero pa-
uit. Cum autē eet i patibulo crucis odo-
rem dedit sua charitas. p quam xps ma-
terni amoris imemor esse nō potuit. sed
ipam Joāni p̄mendauit. ⁊ propter alias
tres sequentes. dīcit Lant. iij. Que est
ista que ascendit de deserto sicut virgū-
la sumi ⁊c. Fuit enī virgula idest flecti-
bilis ⁊ p̄ctatez. ⁊ ex aromatibus qz fuit
plena odoribus omniū grarum ⁊ vni-
uersi pulueris p̄gmetarij. qz omnes glo-
rias quas alij sancti habent particula-
riter ipa h̄z vniuersalr. C Tertio mira-
bant q̄ ipa innixa erat sup dilectū suū.
In hoc aut q̄ innixa dīcit. quattuor p̄e-
rogatiue notat. s. eius magna securitas.
C Secura nāqz erat q̄ cadere nō pote-
rat que sup deū innixa fuerat. C Secū-
da magna dignitas. Innixa enī erat ei
cuius aspectu tremunt angelice potesta-
tes. C Tertia magna familiaritas. Si-
gnum enī magne familiaritatis fuit i
Joāne. qz in sinu xpi recubuit tāto dulci-
us q̄to familiar? tāto secreti? q̄to subli-
mius. C Quarta magna p̄as. Nā q̄ ali-
cui rei intīf virtutē eius sibi quodamō
assumit. ⁊ ea sicut vult vtit. Sic mat̄ dei
oīpotentiā filij qñ vult assumit. Bernar.
Quō misereri. n̄ poterit mī oīpotentis.
C Sermo. cccvi. C De eodē sermo. vi.

Quasi cedrus exaltata sū
in libāo. ⁊ quasi cy-
li palma exaltata sū i cades

et quasi platatio rose in hierico. quasi olina
spectosa in campis. et quasi platanus ex
altata sum iuxta aqua in plateis. Ecce.
xliij. Ecce sex posuit differentias arbo-
rum qui in celesti patria sex sunt ordines
beatorum. scilicet. Virgines. Confessores. Marti-
res. Et apostoli. Prophete. Et Patriarche.
Quos si quis de ois et singulos virgo ma-
ria in sua assumptioe visitauit. et visitan-
do percurrit. et percurrendo transcendit. Li-
bet tamen dyalogu facere inter virginem
ascendentem et ipsos sanctorum ordines eas
totis affectibus retinere cupientes. Oc-
currit quidem ab inferiori ordo virginum
dicens ei. Hanc nobiscum domina in eter-
num. Tu es. n. domina nostra. abbatissa
nra. ordinem nostrum instituit ordinasti. et te
nulli. Te decet stare velut magistra cum
discipulis. dominam cum ancillis. abbatissam
cum famulis. Ipsa autem beata virgo tria per-
uilegia habuit. Unum in carne. scilicet. virginita-
tem. Aliud in mente. scilicet. puritate. Tertium
in pueritate. scilicet. fame celebritate. Sap. xliij.
O quam pulchra. Ecce puritas mentis. La-
ta generatio. ecce castitas virginis. Lucla-
ritate. ecce celebritas pueritatis. Sacre
autem virginis in his tribus quantum possibile fu-
it se sibi assimilauerunt. Sicut autem habet Ec-
cle. xliij. Similitudo inducit dilectionem. plu-
ritudo. et associatorem. Associatio autem est ami-
corum. pluritudo propriorum. dilectio filiorum.
Dicunt ergo virginis beate virginis Marie.
Nos inquam nobis possibile fuit nos si-
miles tibi fecimus in carne in mente et in co-
uersatione. Et quia similitudo inducit dilectionem
pluritudinem et associationem. facite sumus amice
tue. proxime tue et filie tue. et ideo debes te as-
sociare nobis ut amicis tuis. plurimere te
nobis ut proximis tuis. et spale dilectionem
exhibere ut filiabus tuis. Respondit ergo Ma-
ria. Non vos filie desero sed quasi cedrus exal-
tata sum in libano. Sunt autem multa genera
cedrorum. scilicet. cedri qui nascuntur in libano. qua-
rum odor fugat serpentes et interficit ver-
mes. Libani autem cadit datus intelligitur.
Alie sunt cedri maritimae qui habent poma huius-
modi triplicem subam. Prima est calida. me-
dia temperata. et vltima est frigida. Et signi-
ficat christum in quo fuit diuinitas qui est mul-
ti calida. scilicet. oium cordium inflammatum in
quo fuit anima temperata quia ois virtutes in

ipso medium tenuerunt. et in nullo unquam ad
aliquid declinauit extremum in quo erat ca-
ro frigida. scilicet. ab omni concupiscencia aliena.
Dicunt ergo beata Maria virginibus sa-
cris. Non vos desero filie sed tamquam odor
cedri vobiscum maneo per quem odorem et
demones a vobis fugavi. et sepe malas
cogitationes in vobis extinxi. et vestras ani-
mas dealbaui vobiscum et remanet odor
filii mei qui per odorem charitatis vos infla-
mauit. Et per tempamentum sue virtutis vos
castificauit et puritatem suae carnis vos
regenerauit et in munditia conseruauit.
Et Sequitur ordo confessorum qui confessi sunt de-
um corde ore et opere. et virgo benedicta
per confessa est corde credendo. Lu. i. Beata
que credidisti etc. Ore gloriam dei predicando
Ibidem. Quia fecit mihi magna. Opere dei
mandata adimplendo Est et virgo benedi-
cta coram deo confessa sua humilitate quam di-
xit. Ecce ancilla domini etc. Coram angelo suam
castitatem quam dixit. Quoniam virum non cognosco
coram toto mundo suam maiestatem quam dixit.
Ecce. n. ex hoc habitabo etc. Dicunt igitur san-
cti confessores. Utinam placeret domine cum ru-
tis seruus habitare. quod deum ore corde et ope
confessa fuit. quod coram deo angelo et mundo
christi gloriam predicasti. Respondet illa et di-
cit. Non vos filii charissimi desero sed vo-
biscum quasi cypressus in monte syon remaneo.
Cypressus tota est medicinalis. scilicet. cortice.
folijs et fructibus. Et quicquid erat in virgi-
ne totum medicinale fuit. scilicet. cortex. scilicet. exteri-
or conuersatio sua. folia sua. id est. verba sua
suauia. et fructus. id est. opera sua fructuosa
fuitque plantata in monte syon. id est. in san-
ctis confessoribus qui deum per veram fidem specu-
lati sunt. Dicat ergo virgo beata. A vo-
bis filii non recedo. sed tamquam odor cypressi vo-
biscum maneo. quia ex odore mee pueritatis
nis sepe receperitis consolationem. et ex odo-
re verborum meorum instructionem. et ex odore
fructus. id est. filii mei saluationem. Et Sequitur
ordo martyrum. In quibus tria misera da-
fuerunt. scilicet. dolor intolerabilis. constantia
laudabilis et charitas inextinguibilis.
Ista tria laudabilius fuerunt in virgi-
ne Maria. Et Nam in filii passione in ea
fuit dolor intolerabilis. Luce. ij. Tuam
ipsius animam pertransibit gladius.
Quando enim corpus christi lancea perforauit

De assūptōe beate marie virgis

anima xpī in xpō nō erat. aīa vero mīris
in ipso erat. et iō illa lācea eius aīaz pīrā
fuit. Fuit ēt in ipsa cōstātia laudabilis:
q: ceteris fugiētibus ipsa nō fugit: cete-
ris paupēribus ipsa nō pauit. ceteris fidē
p dētibus ipsa fidē seruauit. Fuit ēt i ea
extinguibilis charitas. tūz q: habebat
ignē ppetuū. i. dei filiū q corpus ei? imple-
uerat: et mētē eius inflāmauerat: et ex ea
corpus humanū sūpserat. tū q: habebat
pabulū pīnuū. i. bona opa que faciebat
tūz q: hēbat sufflatoriū assiduū. i. spūm
scm q semp amorē accēdebat. P Bicat er-
go scī martyres: Nobiscuz dīa stare de-
bes: q martyr et plusq martyr fūist. quā
lancea tāti doloris pforauit: tāta pīlātia
armauit: tāta charitas inflāmauit. P Rū-
det illa. Nō vos filij desero. s: qñ palma
exaltata in cades vobiscū maneo. Per
palma nāqz victōria itelligit. Per cades
vero q iterprat scā. Martyres significat
q fuerūt sancti. i. sanguine tincti. In vir-
gine aut erat et victōria amoris ad amo-
res: et doloris ad dolorē. erat figdē in ip-
sa amor filij iunctus. In xpō aut erat ca-
ro et aīa ac deitas. Erat igit inter matrē
et filiū triplex pīunctio. i. carnis ad car-
nē sūm nām. aīe ad aīaz s: amicitia. spūs
ad deitātē sūm grām. Amabat gdeqz xpī
amore nature: vt mī filiū. Amore amicitie:
vt amica dilectū. Amore grē: vt crea-
tura suū creatorē. Ecce q̄tus amor in ea
fuit. Sed videamus nūc q̄tū dolorē ha-
bebat. Dissēcabat nāqz caro virginis dū
sic videbat carnē xpī lantari. Et dissēca-
bat eius aīa videns xpī aīaz tam graui-
ter pīstari. Dissēcabat et spūs eius: dū
videbat xpī deitātē: tā ignominiose tra-
ctari ac enormiter vilipēdi. Nililomin⁹
erat in ea magnus amor filioz. i. iudeoz
et magnus imo excessiuus dolor de pī-
tione ipsoz. P Bicat ergo virgo beata.
Nō vos desero sed in cades. i. inter vos
q estis xpī sanguine tincti qñ palma ma-
neo. quia inter vos manet odor victōrie
mee: ex eo q amor quo vos diligebaz vi-
cī amorē filij. quo ipsius vīrā corporālē
amabā. Dolor nāqz quē habebaz de nīa
pītione: vīcī dolorē quēz habui de filij
passione. C Sequit psequēter ordo apo-
stolo: q s: tūc nō erāt in gloria: tamē si

fūissent dicere potuissent. De ipsis etias
q̄tuor magnalia pīdicant. i. q sunt sal-
terre: lux mūdi: lucerna accensa: ciuitas
supra mōtes posita. Ista autē de virgine
excellētus pīdicant. Ipsa enīz tanq̄ lu-
cerna ardēs ad dei amorē multos inflā-
mauit: tāq sal tere a peccati putredine
pseruauit. et tāq lux mūdi ad dei cogni-
tionez illuminauit. tanq̄ ciuitas supra
montē posita oībus suā misericordiā ex-
hibuit. P Bicat ergo apli: Tu q es apo-
stoloz apostola. in aploz collegio mora-
ri debes: que tanq̄ lucerna ardēs mun-
dū frigidū inflāmauit. tanq̄ sal terre mū-
dū insipidū pīdiuisti. tanq̄ lux mūdi te
nebroz mūdi illuminasti. tāq ciuitas
supra mōtē posita viscera tue misericordi-
e omnibus apūisti. C Respōdet illa et
dicit. Nō vos desero sed tanquā planta-
tio rose. in hīerico vobiscū pīmaneo. Dic-
tico interpretat luna. et significat ecclesiam
idest apostoloz pgregatōnem q ecclesiam
plantauerūt. Quilibet apls fuit vna ro-
sa p aliquā spālem grām qua redoluit.
Ipsa aut fuit plantatio rose in hīerico.
quia in ipsa fuerunt omnes grē singula-
res. C Bicat ergo. Quasi plantatio rose
vobiscū maneo. Vos. n. estis rose coram
deo redolētes. ego vero sum plantatio
rose que inter vos p grās quas habetis
familiariter maneo. Nā maneo cum Pe-
tro p deitatis et humanitatis cognitōez
cum Paulo p altā pītemplatōnem. cum
Andrea p pīcordialē ad crucē deuotōem
cū Jacobo p vīctioz supplantatōem. cū
Ioāne p vīginitatis pīseruatōez. cū Tho-
ma p fortū opez aggressiōē qñ. i. dixit
Ioan. xi. Eamus et nos moriamur cū eo
cū Jacobo Alphei p meā in vīro san-
ctificatōem. cum Philippo p spālem cū
filio meo familiaritātē. cum Bartholo-
meo p pīseruentē oratōem. Unde dixerūt
demonēs ei. Incendūt nos oratōea tue.
cum Mattheo p terrenoz despectōem.
cum Simone p mandatorū dei pīpītas
executōem. et cū Thadeo p mētis mūdi-
tiam et purificatōem. Nā in hīstoria ec-
clesiastica vocat corculus. i. cordis cul-
tor. C Sequit ordo pphetaz q qdē mō
pphetabāt dīpteritis. modo de futuris.
et modo de pīstibus occultis. Virgo aut

glo-
die
de t
tan
ro i
go
ph
spū
tia
Nō
cun
ben
vni
que
dun
bus
cum
in ti
veri
tus
loqu
est h
eo si
xps
Nō
rum
us i
ro si
buti
rian
lega
care
ctut
debi
quā
tāq
sol
fic i
P R
s: q
man
die i
misse
olū
ipsa
oleū
rtos
si ve
talei
lpec

gloriosa Marta pphabat de pterito qñ
dixit. Suscepit israel puer suum zc. Et
de futuro cū dixit Ecce enim ex hoc bea
ram. Et de pñti occulto. qñ Joāne i vte
ro sue matris esse cognouit. C Dicit er
go pphete. Recte debes domina in pro
phetaz numero copulari que ppheticie
spūm ad pterita z futura z occulta pñ.
tia suscepisti. C Respondet illa z dicit.
Nō vos defero sed quasi platan⁹ vobis
cum maneo. Est aut platanus arbor ha
bens folia lata plātata in plateis vt ibi
ymb:ram faciat. Et significat eius verba
que fuerunt refrigeratiua z p totū mun
dum lata z diffusa. Quattuor enim vici
bus virgo gloriosa locuta fuisse legif. s.
cum Angelo. cum Helisabet. z cum filio
in templo. z cū filio in nuptijs. Ip̄a eim
loquente cum angelo deus factus est hō
verus. Ip̄a loquēte cū helisabet. reple
tus est spū sancto in vtero Joānes Ip̄a
loquēte cum filio in templo. deus fact⁹
est hominibus subditus. Ip̄a loquēte cū
eo in nuptijs manifestauit suā gloriam
xp̄s iesus. C Dicit ergo virgo gloriosa.
Nō recedo a vobis sz odor verborū meo
rum manet in vobis. quoz virtute z de
us suscepit humanā nām z puer in vte
ro suscepit grām z deus hominibus exhi
buit obedientiā z suam manifestauit glo
riam. C Sequit ordo p̄iarchaz qui al
legant dicentes. Tu es filia nostra. tu es
caro z os nostrū. tu fuisi bacculus sene
ctutis z debilitatis nre. ergo tanq̄ filia
debes p̄es tuos tua pñtia honorare. tā
quā caro nra debes tua pñtia cōfouere.
tāquā vīrga nra debes tua pñtia nobis
p̄olationē ip̄edere attestāte pphā qui
sic inquit. Vīrga tua z bacculus tu⁹ zc.
C Respondet illa z dicit. Nō vos defero
sz quasi oliua speciosa in cāpis vobiscū
maneo. Sacti nāq̄ p̄es opib⁹ misericor
die int̄ti fuerūt. vīrgo aut marīa hūit
misericordiā quasi naturalē: id ē: quasi
oliua. Solus enim deus ē ip̄sa oliua: et
ip̄sa misericordia. Ceteri sancti habent
oleū. i. cōpassiōis affectū. Vīrgo at glo
riosa ē quasi oliua: q̄ misereri ē sibi qua
si verus in natura. Habet etiaz quasi to
talem misericordiā. ideo dī: quasi oliua
speciosa. Illa eim oliua est speciosa que

ē pulchra in ramis. in folijs: z in fructu
sic z ip̄sa habz misericordiā. z in corde
exhibendo cōpassiōis affectū. z in ore p
nobis aduocando apud deū. z in opere
cōserēdo miseratiōis auxiliū. Habz etiā
misericordiā vniuersalē. Sunt quidā
sancti qui habēt misericordiā specialē
q̄ subueniūt quibusdā: z quibusdā nō.
Sūt quidā sancti qui hūit misericordiā
p̄ricularē: q̄ in q̄busdā infirmitatibus
hūit virtutē curandi. Sūt qui hūit mise
ricordiā localē: q̄ in maiora beneficia p
stant in locis sepulture. Sunt qui habēt
misericordiā tp̄alē: q̄ in aliquibus tp̄ib⁹
magis subueniūt. Misericordia autem
virginis ē sicut oliua in cāpis: quia ei⁹
misericordia ē omnibus personis. infir
mitatibus. z omnibus locis z oibus tē
poribus. C Dicit ergo: Non vos defero
sed vobiscū maneo p misericordiā quā
habeo sic naturalē: sic totalem: z sic vni
uersalem.

C Sermo.ccxvij. C De eodem. Ser
mo septimus.

Sicut cinamomū

z balsamū aromattzans odo
rē dedit. Quasi myrrha electa
dedit suauitatē odoris. Et quasi storax z
galbanus z vīrgula z gutta. z quasi il
banus non incisus vaporauit habitatio
nem meā. z quasi balsamū non mīxtum
odor meus. Eccl. xxiij. Ecce nouē posu
it species aromatu: q̄ videlz nouē sunt
ordines angeloz quos vīrgo marīa in
sua assumptiōe visitauit. visitando pcur
rit. pcurrēdo transēdit. Libet aut ali
um dialogū facere inter ip̄am vīrginez
ascēdentē. z ip̄os ordines angeloz eaz
retinere totis affectib⁹ cupiētes. C Pri
mo igit visitat ordines inferioris hie
rarehie. s. angelos. archangelos. z virtu
tutes. C Angelorum eim officiū ē iun
ciare z ministrare ac custodire. Sic ip̄a
grām humano generi deperditā nūcia
uit z inuenit sicut dictum est. Inuenisti
grām apud deū. In ecclesia ministra del
ordinata fuit. Eccl. xxiij. In habitatiōe
sancta corā ip̄o ministrat. Alias nostras
semp custodit. Nec eim ē illa gallina de
qua dī Mar. xxiij. Que pullos suos cu

De assumptōe beate marie virginis

Non dicit sub aliis sue pietatis ab istis dijs de-
monū. ¶ Dicat igitur angelus virginis beate
Intra nūm nūmex o dñā debes habere
cōsortiū que simile nobis sortita es offi-
ciū duz z mūdo letitiā annūcias: dū ol-
uitas grās administras: dū alas oīum
custodire nō cessas. ¶ Rūdet illa z dicit
Nō vos desero: sed sicut cinamomū iter
vos maneo. Ipsa species est sicca calida
z aromatica. Sic z ipsa fuit sicca in car-
ne per tēperantiā z paritātē. calida in
aīa per feruorē z charitatē. aromatizās
in vtroq; p mūditiā z puritatē. ¶ Dicat
ergo nō vos desero: sed vobiscū manet
odor: tēperantia mee. Et vobiscū manet
odor: charitatis mee z aroma pietatis
mee. ¶ Sequitur ordo archāgeloz quoz
officiū est secreta dei pñlia scire z maxi-
me mysteriū de incarnatōe verbi cogno-
scere. Istud nāq; mysteriū supiores an-
geli cognouerūt a deo immediate p infu-
saz inspiratōez. Medij ab ipsis supiori-
bus p traditā illuminatōez. Inferiores
angeli a medijs cognouerūt p predica-
tōez. Sicut dicit Hiero. Virgo autēz co-
gnouit p experientia z inuiscerationē.
¶ Dicat ergo archāgelus: In nro debes
agmine numerari vt te hēamus sociam
quā scim⁹ dei secretū fuisse expia. Nostri
eniz supiores a deo cognouerūt p inspi-
rationē. Nri mediij a supioribus p illu-
minatōez. Nri inferiores ab ipsis medijs
per pñcationē. Reuera tu virgo beata
cognouisti p beatā experiētiā z iulscera-
tionē. ¶ Rūdet illa z dicit: Nō vos dese-
ro: sed sicut balsamū aromatizās inter
vos maneo. Sicut eniz dicit glo. ibi. Oīa
q in balsamo sunt virtuosa sūt. s. lignū:
cortex: semē z liquor. Sitr oīa que i vir-
gine fuerūt. Per lignū nāq; intelligit ip-
sua beate marie corpus virginē. Per
corticē eius exterior cōuersatio. Per se-
men eius aīa q fuerat in taz puro corpe
seminata. Per liquorē siue balsamū eius
filius bñdict⁹ intelligit. ¶ Dicat ergo a
vobis non recedo: sicut odor balsami
vobiscū maneo: q quidē odor causat ex
carne mea virginea: ex puerfatiōe clara
z ex aīa sancta z ex ple beata. ¶ Sequit⁹
ordo vīrtutuz: quoz est miracula opari.
Scdm aut Aug. boni angeli miracula

faciūt: nō aliqd de nouo creādo: s; deo
ministrū exhibendo. Bont aut xpiani
miracula faciūt per publicaz iustitiam.
¶ Bant aut per signa publice iustitie. Et
pōt vocari publica iustitia aut fides ve-
ra. Mat. xviij. Si habueritis fidem sicut
granum sinapis zc. Aut oratio deuota.
Jac. v. Helyas homo erat zc. Aut vita
perfecta. ps. Voluntatē timorū se fa-
ciat. Istā aut publicā iustitiā mali nō ha-
bent. sed qnq; habere vidētur. Proprie
autē solus deus miracula facere pōt: q;
ipse solus oīpotentiā hz. Precipue tum
in virginis vtero operatus est miraculū
miraculorū. Primo nāq; fuit subitū.
¶ Diego. Angelo nūciatē z sancto spū ad-
ueniēte mox verbū in vtero mox itrauit
vterz verbū caro. Fuit insolitus. iō dicit
nouū. Hiero. xxxi. Nouū faciet dñs sup
terrā zc. Fuit supra spem expectantium
Fuit supra facultatē nature z vsus ratio-
nis z mentis. Hiero. Quod natura non
habuit vsus nesciuit. ignorauit rō. mēs
nō capit humana. hoc totū p gabrielem
marie diuinitus nūciat. Ipsa ē Beata
virgo multa miracula est opata quia ha-
bebat fidem verā. Luce. i. Beata q credi-
disti. Oratōem deuotā. Act. i. hi oēs erāt
pseuerātes in oratōe cū Maria mīe iesu
vita pfectā. q; hūit vitā actiua z pñpla-
tiua. Dicat igitur bñtes. Nram tuā debes
pñtia illustrare societate q tāta acceptū
in factēdis miraculis ptatē. mō p fidem
verā. mō p oīonē deuotā. mō p vitā san-
ctā. S; in tuo vtero deus opat⁹ est mira-
culū miraculorū. ad cuius pparatōz nra
miracula vident⁹ fore nulla ¶ Respōdit
illa z dicit. Nō vos desero. sed sicut mir-
rha electa inter vos maneo. Est aut mir-
rha prima electa atq; pbatissima. Mir-
rha prima pnia ē innocētiū Lan. v. Ma-
nus mee distillauerūt mirrhāz primam.
Mirrha electa ē pnia claustralū qui os
cunt illud in ps. Elegi abiectus ē in do-
mo dei mei. Mirrha aut pbatissima est
pnia pfectoz que p solo desi derio pñe
se affligūt. Beata aut virgo fuit innocē-
tissima. fuit de mūdo in mīem del electa
z fuit celestij desiderioz anxia. ¶ Dicat
ergo. Nō vos desero. sed vobiscū maneo
z odore mirrhe prime qui p surgit ex vir-

tute
cte q
re mi
sider
dñi
ordi
tus
arce
Istu
Bene
put
ptas
nece
ppu
cum
est vt
tū re
testat
spōn
quan
stora
gule
pñcit
flūes
suspi
legif
deno
tre q
austr
go er
impe
nem
catat
sanct
supi
etius
fero.
vobis
ipetr
istam
tem
quoz
hostē
nece
Istu
mari
pulo
pñe
limi
pñm
nos

tute mee innocētie. et ex odore mirrhe electe qui p̄surgit ex mīna electōe. et ex odore mirrhe p̄batissime qui p̄surgit ex desiderio celestis patrie. Transactis ordinibus inferioris hierarchie puenit ad ordines medie q̄ sunt. Prātes Prācipatus Et dñatōes. Officiū aut̄ ptatū est arcere demones ne tñ noceāt q̄tū velit. Istud officiū beata virgo hūit. De q̄ dñ Bene. iij. Ipsa p̄teret caput tuū. Per ea put pōt intelligi suggestio demonis vel ptas vel astutia. Ipa aut̄ oēs suggestiones expulit. et ptatem abstulit. et astutiaz ppulsauit. Dicat ergo ptates. Nobiscum o dñā esse debes. nobis. n. p̄missum est vt demones refrenamus. Tu aut̄ nō tñ refrenasti s̄ suggestione p̄trinuisti. potestati abstulisti. astutiaz ppulsaui. Respondet illa et dicit. Nō vos desero s̄ tāquam stōrax vobiscum maneo. Est autē stōrax s̄m glosam arbor arabica. cuius v̄gule lachrymas fluunt ex q̄ pigmetu et p̄ficat p̄ciosū. Et q̄ ē ista stōrax lachrymas fluēs nisi v̄go Maria sepe lachrymas et suspiria emittens. Dec. n. ē illa axa de q̄ legis Josue. xv. Que sedens asino. i. p̄siliens corpori suo suspirauit et ab ipso patre quatuor impetrauit. s. terrā arentē australem. irriguū sup̄ius et inferiū. Virgo enī beata p̄ sua suspiria et desideria impetrauit terram arentē id est ipam carnem ab omni humore p̄cupiscentie excatam. Et australem id est animaz flatu sancti spiritus inflāmatam. Et irriguū sup̄ius. i. testu xpi diuinitatē. Et inferiū. i. testu hūanitatē. Dicat ergo. nō vos desero. sed tāquā stōrax vobiscū maneo: q̄ vobiscū manet odor lachrymar. p̄ quas ipetrare merui carnē mortificatā: aiām inflāmatā et diuinitatē sup̄mā et hūanitatē verā. Sequit̄ ordo p̄cipatuum quoz officiū ē regnare et p̄uincias p̄sidere. hostes cōprimere. bonos custodire. demones arcere: et in tribulationibus p̄tegere. Istud quintuplex officiū habuit virgo maria. Eccl. xli. iij. In oī gente et in oī populo p̄ncipatus habui. ecce q̄ sup̄ oēs p̄ncipatū gerit. oīum excellētiū et sublimiū colla cascavit. ecce q̄ hostes cōprimuit: q̄ celi etrensui sola. ecce q̄ bonos custodit. et p̄fundū abyssi p̄neit.

un. ecce q̄ demones ip̄a expellit. Et in fluctibus maris ambulauit. ecce q̄ in tribulationibus p̄tegit. Dicant ergo p̄ncipatus. In nro stare debes ord̄ sine que sic in oī gēre p̄ncipatū geris. sic hostes cōprimis. sic et bonos custodis. sic demones cōteris. sic in tribulatione p̄tegis. Respondet illa et dicit. Nō vos desero: sed sicut galbanus in vobis maneo. Scdm aut̄ Jhd. Galbanus ē succus herbe que ferula dñ: que quidē vulnera sanat: serperes fugat: frigidās palliōes curat. Dicat iccirco virgo maria. Nō vos desero: sed vobiscū remanet odor pietatis mee qua p̄corū vulnera sepe sanant. v̄rū potestatis mee qua demonū tēratōes sepius refrenauit. et ardor charitatis mee vobiscū manet: q̄ charitate mediante tepidos ad amorē celestiu inflāmat. Sequit̄ ordo dñatōnū quoz ē officiū subditos sibi angelos purgare: illuminare: et perficere. Istud triplex officiū maria habet que a culpa purgat affectiua. ab ignorantia illuminat intellectiua. et ab infirmitate pficit opatiua. Dicat igit dñatōes Presentia tuā dñā nobis nō subtrahas que plenius q̄ nos purgatōes illuminationes et p̄fectiōes oībus administras. Respondet illa et dicit. Nō vos desero. sed quasi vngula inter vos maneo. ē autem vngula s̄ glo. ostrea pua sua re redolēs hūis formā vngulis hūane. Ungula autē ē lucida adeo vt tāquā in speculo pleriqz imagies in ea p̄tēplent. et significat virginē que dei speculū facta fuit. Speculū nāqz ex vitro et ex plumbo est. Per vitru ei⁹ lucida virgitas. Per plumbū ei⁹ ductrix hūilitas designat. Nec sola v̄ginitas: nec sola hūilitas eā fecit speculū dei. p̄fecta ē igit v̄ginitas ip̄i hūilitati. et sic facta ē speculum dei. i. quo refulset xps q̄ ē imago dei p̄ris. Ungula ē carni insepabilis et p̄iuncta. sic et virgo maria p̄ amorē xpo insepabilis et cōiuncta et vnita. Ungula ē et s̄ sit insensibilis: tñ in separatione a carne dolor intolerabilis fit. Sic et maria s̄ insensibilis mūdo fuerit: intolerabilē tñ dolorē hūit qñ sepabat a filio. Dicat ergo maria: nō vos desero: sed vobiscū sic vngula mēto: et sic speculū dei: sic amica dñi: sicut m̄r dñi. Transactis

De assūptōe beatæ marie virginis

ordinibus inferioris et medie hierarchie
puenit ad ordines supreme hierarchie:
qui sunt throni: cherubin et seraphin.
Thronorum autem officium est quod super eos deus
quiescit et sedet et iudicia exercet. Virgo
autem maria est thronus misericordie: gratie
et glorie. Est enim thronus misericordie per totum orbem:
gratie iustis et glorie beatis. Per. Thronus eius
sicut sol in conspectu meo recte. Ipsa enim est si-
cut sol beatis quibus est in magna gloria si-
cut luna iustis. in quantum est mediatrice spe-
trando eis celestem gratiam. et testis in celo fide-
lis peccatoribus aduocando pro eis et impe-
trando misericordiam. Dicat igitur throni
ad eam. Nobiscum esse debes in cuius utero
deus nouem mensibus regeuit. in qua tamquam
in throno deus non exercet iudicia puni-
entis: sed potius misericordie iustificantis
gratie perseruat et glorie coronatis. Rur-
det illa et dicit: Non vos desero: sed tanquam
gutta iter vos maneo. Gutta enim gloria.
chrymas stillat que omnes duritias sanat.
Olim namque erat terra dura. sed deus qui nul-
lus ad misericordiam suscipiebat. Mors
que omnes ad inferos rapiebat. Et dyabo-
lus qui hostili seculum habebat. Sed virgo sic deus
emolluit: ut omnes ad misericordiam susci-
peret. sic mortem perituit ut iustus scilicet non ra-
piat. sic dyabolus superauit: ut iustus nullam non
si volente decipiat. Dicat ergo virgo
beata. Non vos desero: sed sicut gutta vobis-
cum maneo: quia vobiscum remanet odor me-
us cum quo deus emolluit: mortem contrituit et
dyabolus superauit. Sequitur ordo. scilicet che-
rubin qui interpretatur plenitudo scie. Scia
autem virginis excellit omnem sciam angelicam et
humanam. Dicat igitur cherubin. Nobis-
cum esse debes quod est in via tantam cognitionem
habuisti. et scias modo audiendo per inspirationem.
modo videndo per contemplationem.
modo ratiocinando per operationem. modo gusta-
do per affectionem. modo orando per deuotionem.
Nunc autem pro ceteris cognitionibus habes ut
dando per apertam visionem. Rurdet illa et
dicit: Non vos desero: sed sicut libanus non
inclusus vobiscum maneo. libanus candida-
tio interpretatur. In virginis autem terra fuerunt
candida et nunquam inclusa. i. thessal. v. Inte-
ger spiritus vester et anima et corpus sine qua rela-
seruet. Ipsius autem spiritus indissoluitur: quia
nunquam a deo separari potuit. Etus anima indi-

uisa: quia nunquam a domino rationis recessit. Etus
namque corpus fuit indissoluitur: quia semper inte-
grum permansit. Dicat igitur: Non vos desero
sed sicut libanus non inclusus vobiscum perma-
neo. quia multum vos delectari et odor spiritus
mei: quia a deo nunquam separatus fuit odor ani-
me: qui nunquam a domino rationis recessit: et
odor corporis mei qui semper illibatus permansit.
Sequitur ordo seraphin qui interpretantur
ardentes. Sicut namque dicit Bernardus. Volun-
tas quam veritati per gratiam associat et sursum
tendit: amor est. Cum per mouet et ab ipsa gratia
et lactat dilectio est. Cum vero apprehendit
tenet et frui: charitas est. Quia igitur gratia
dei cor virginis sursum eleuabat: gene-
rabat in ipsa amor: qui per mouebat. dile-
ctione: qui cum dilecto eam totaliter uniebat:
faciebat in eius alio charitatem. Dicant
ergo illi de ordine seraphin. Nobiscum
domina remanere debes quia plena fuisti tanto
amore: tanta dilectione et tanta charitate.
Rurdet illa et dicit: Non vos desero: sed
tamquam balsamum non mixtum vobiscum maneo.
Sicut namque dicit Iheronimus. et habet in gloria.
Balsamum non mixtum per tria cognoscitur. scilicet
quia lac coagulat: quia in aqua non supena-
tat et quia lancea veste non maculat. Tunc igitur
tur verus amor: dei esse cognoscitur: quia cor
cum deo totaliter vnus. per superbiam non eleuat
et nulla macula peccati polluit. Iste modus
fuit in virginis quod omnes suas voluntates in
deo veniebat: super alios se non eleuabat:
et nulla peccati macula habebat. Dicat
ergo: A vobis non recedo: sed quasi balsa-
mum non mixtum. i. per amoris puri vobiscum
maneo. que quidem puri sepe in me proba-
stis: et per cordis cum deo unitatem: et per per-
fundam humilitatem: et per peccati omnem
modum immunitatem.

Sermo. cccvii. De eodem sermone. viii.
In habitatio sancta
cta coram ipso ministravi. Ec-
cle. xlii. In verbis premis-
sis primo commendat habitatio cum deo:
In habitatio sancta. Secundo ipsius
habitatio officii executio cum deo: Lo-
ram ipso ministravi. Tercio sancta namque ha-
bitatio dei celestis patria: iuxta quod dicitur
et acceptio huius nominis quod est sanctum
et Est. n. sancta. i. munda. et quantum ad ipsas

hal
ran
ibi
nat
da.
sui
ad
suz
firn
dan
ad
cia
hab
t. J
et
ho
sani
ad
mat
et li
plai
qua
Et
ad
in d
bui
lo v
trib
ros
q de
du a
med
rtu i
sang
fuit
tuz
gusi
bita
Alpe
ne si
e san
ne h
gusi
ne p
sang
ce se
nistr
le ea
sibi
ria c
nec

habitorē. Apoc. xxi. Ipsa cluitas au-
rum inūdu. et q̄m ad ip̄m habitatorē: vt
ibidez. Nō intrabit in illā aliqd coing-
natū. Hec aut habitatio terrena est inū-
da. Et q̄m ad habitatorē. Hiere. iij. Po-
fuit terra i fornicatōibus tuis. Et q̄m
ad hitatorē. Eiusdem. ij. Quō dicto. Nō
suz polluta ē. Et Scōdo sancta est idē q̄
firma. Et q̄m ad habitatorē. ps. Sun-
damēta eius in mōib⁹ sanctis. Et q̄m
ad habitatorē. Apoc. iij. Qui vicerit sa-
ciā illū colūmā in tēplo dei mei. Hec aut
habitatio terrena nō est firma q̄m ad se-
i. Joā. ij. Adūdu trāsīt et p̄cupiscentia
eius. nec q̄m ad habitatorē. Job. xij.
Hō natus de muliere ē. Et Tertio dicit
sancta. i. sacro vsu deputata. Et quātū
ad se: q̄ deputata est ad p̄ducēdū rosas
martyr. libanū. i. thys odorifer p̄flos
et lilium vīrginū. Eccl. xxxix. Quasi rose
plātate sup riuos aquarū fructificātes: et
quasi liban⁹ odorē suauitatis hñtes ē.
Et q̄m ad habitatorē q̄ deputatus ē tibi
ad laudandū deū. ps. Beati qui habitāt
in domo tua dñe: in secula scloz lauda-
būt te. Hec aut habitatio terrena est ma-
lo vsu deputata. Et ad p̄ducēdū sp̄mas:
tribulos et virtutes. i. hoies supbos: aua-
ros et luxuriosos. Et q̄m ad habitatorē
q̄ deputauit se ad mētiendū et ad furan-
dū et hulusmodi. Osee. iij. Maledictū:
et mēdaciū: et homicidiū: et furtū: et adulte-
riū inundaerūt. Et Quarto ē sancta. i.
sanguie tincta. Et q̄m ad se: q̄ ianua
fuit sanguie xp̄i referata. Hoc significa-
tuz est Exo. xij. Ubi p̄cepit dñs q̄ de san-
guine agni lintre posses. Et q̄m ad ha-
bitatores q̄ xp̄i sanguine sūt redempti.
Apoc. i. Lauit nos a pctis nris i sangui-
ne suo. Hec aut habitatio terrena tincta
ē sanguine malo. Et q̄m ad se. i. sangui-
ne homicidiū. ps. Interfecta ē terra i san-
guinib⁹. Et q̄m ad habitatorē. i. sangui-
ne pcti. ysa. lix. Dan⁹ v̄se pollute sunt
sanguine. Et Scōdo p̄medat in habitati-
ce sui officij executio cū dñe: Loia ipso mi-
nistrauit. Deus. n. suā ministrā et officia-
lē eā fecit: et multiplex ministrū et offi-
sibi p̄misit. Et Prīmū est q̄ ē elemosyna-
ria celi. et ista elemosynaria nō est tenax
nec auara. Prouer. xlv. Danū suā ope-

runt iopt. et palmas suas extēdit ad pau-
peres: cuius liberalitas in trib⁹ determi-
nat. Et q̄ brachiū versu p̄ctores exten-
sum tenet. et q̄ man⁹ aptas hz. Et q̄ ma-
nus plenas elemosynis possidet. Per
brachiū extēsu potēta. per manū aptā
scia. p manū plenā liberalitas designat
Tenet igit brachiū extēsu: q̄ p̄t oibus
misereri. Tenet manū aptā: q̄ scit opti-
mo tpe misereri. Tenet et manū plenā:
q̄ vult oibus oī tpe misereri. Sz de libe-
ralitate isti⁹ elemosynarie dē ibidez. Be-
nocte surrexit: dedit p̄daz domesticis
suis et cibaria ancillis suis. Et ista. Dēs
domestici eius vestiti sunt duplicib⁹. Hz
vīrgo ancillas. i. aias dei p̄cepta seruan-
tes. Istis cibaria ipendit: q̄ cibo diuine
gr̄e eas pascit. Hz ē domesticos. i. vtros
p̄fectos. Et istos vestit duplicibus: q̄ et
aias vestit virtute: et corpus vestit cādo-
re inocētie. Hz filios et secretarios: q̄ scz
vīrgitate sūt p̄diti et sibi stima deuotiōe
p̄iuncti. Et istis dat p̄dā. i. gr̄az et virtu-
tū abūdantiā copiosā. Et Scōz ministrū
rū est: q̄ facta ē cellaria sp̄s sancti. Un-
ipsa dicit Lant. y. Intro duxit me rex in
cellā vinariā. De ista cella p̄pinat vīnuz
sanctis q̄ sūt in via ad aliquale satietatē
et illis q̄ sūt in patria ad plenā ebrietatē.
Lant. v. Bibite amici et inebriamini cha-
rissimī. Jo assimilat crateri nūq̄ deficiē-
ti. Lant. vi. Umbilic⁹ tuus sicut crater
tomatilis nunq̄ indigēs poculis. Ipsa
eiz est crater in q̄m semp infundit. Et est
tomatilis in q̄m circūcirca semp vadit.
Et est nunq̄ indigēs poculis in q̄m nūq̄
euacuat sed semp plena existit. Illo aut
cibo nos pascit: et potu reficit. quo sc̄p-
saz fouet et sustentat. Ut ibi dē. Comedi fa-
uuz cū melle meo. bibi vīnū meū cum la-
cte meo. Ipsa fauū cuz melle comedit. i.
qn xp̄m in quo est cera humanitatis. et
mel diuinitatis i suo vtero portauit. Ip-
sa vīnum cuz lacte bibit: qn sp̄s sc̄us et
eius aiaz ip̄leuit vīno celestis gr̄e. et car-
nē pfudit lacte vīrginalis mūditiē. Et dē
mō pascit nos sano: qn et nos facit dele-
ctari circa xp̄i humanitatē. et pascit mel-
le qn nos facit delectari circa xp̄i diuini-
tatem. Et sicut nos potat vīno et lacte qn
dat nobis sp̄uales letitias in mēte et mun-

De assumptōe beate marie vīrgis

ditā in carne. ¶ Tertium mīsteriū est
q̄ facta est thesauraria dei. h̄z q̄dē de
thesaur̄ potentie: sapie et misericordie.
Ipsa nāq; h̄z thesaur̄ potentie: p̄ quem
thesaur̄ ipsa deūm potēter ad se traxit.
Lant. i. Lūz esset rex in accubitu suo et ē.
quo potenter dyabolus p̄triuuit. Ben. iij.
Ipsa p̄teret caput tuuz: quo nos poten
ter in celestē gl̄iaz introductt. Eccl. xxiij.
In hierlem ptas mea. h̄z thesaur̄ sapie
tie p̄ quē nobis deūm cognitōēz īfūdīt
Eccl. xxiij. Ego mater pulchre dilectōis
et agnitōis. Et in mari p̄ntis seculi nos
sapienter dirigit. Iō vocat stella maris. et
actus n̄os sapienter disponit. Prouer.
xiiij. Sapienter mulier domuz suā edificat
et ē. h̄z thesaur̄ misericordie quez largit
dispēsat. Eccl. xxiij. In plenitudine san
croz detētio mea. Dispēsat cōter vt ibi
dez dī: Trāsite ad me oēs q̄ p̄cupiscitis
me et ē. Dispēsat facit q̄ n̄ p̄mittit se dū
tius rogari. Eccl. iij. Lor iops ne afflixer
is: et ne p̄trahas datuz agnitiōē. Dispē
sat sapienter: q̄ q̄ ē maior: necessitas: tō
vocat luna: q̄ lucet in nocte aduersita
tis. lucet q̄ sol alicui abscondit se meri
to sue prauitatis. lucet vlcina fr̄e. i. p̄tō
ribus et hūilitatis. ¶ Quartū mīsterium
ē: q̄ est ostiaria paradisi. Ipsa nāq; ē ostiū
p̄ q̄ ad paradisu itram? q̄ p̄ euā clausū
est: p̄ ea aptū. Ipa. n. est q̄ nos suis me
ritis in atriūz p̄ncipis introductt. Un dī
Joan. xviij. Ancilla hostiaria vīrgo ma
ria q̄ se ancillā noiāuit: petruz in atriūz
p̄ncipis introduxit. Ipa nāq; vīrgo Ma
ria est fenestra p̄ quā deus oculo miseri
cordie nos respicit. Un de ea cātāt eccle
sia. Intrent vī astra flebiles celi fenestra
facta es. Ipsa enim est fenestraria q̄ no
bis viscera sue misericordie apit. vñ sepe
est rogāda. Alperit mīhi soror: mea: amica
mea et ē. ¶ Quintū mīsteriū ē: q̄ aduo
cata gl̄is humani. Bonus aduocat? dī
h̄e diligētia. et corā rege aliquā potētia.
et corā familiā regis magnā gr̄az et ippo
nēdis allegatōibz magnā sapiāz. Ista
q̄tuor sūt in maria: q̄ ē de ea tangit pro
pheta dicens: Altitit a dextris tuis. ecce
quāte diligēte. Regina: ecce quāte po
tētie. In vestitu deaurato: ecce ergo ḡte
sapientie. p̄ aurū. n. sapientia designat.

circūdata varietate. i. sanctorū multipli
citate: ecce quāte in cōspectu familie re
gis benivolētie et reuerētie. ibi. n. ē color
aure? aploz. Rubens marty? celestis cō
fessoz. albus virginū. Oēs. n. isti virginē
circūdāt. et eā tāq; reginā suā associāt.
C Sermo. ccxix. C De eodē Sermo. ix.

Maria optimam
partē elegit q̄ nō auferet et ē.
Luce. x. Istud verbum p̄prie
nulli cōpetit nisi vīrgini marte. nec deo:
nec angelo: nec hōi. hō. n. vel angelus q̄
optimā p̄tē h̄z nullus est. Deus aut non
tenet p̄tē: sed totū. Sola nāq; ipsa opti
mā p̄tē h̄z: q̄ est media inter creatore et
totū tenet. et oēm aliā creaturā q̄ bonā
vel meliorē p̄tē possidet. Ista aut pars
optimā quā elegit intelligit et i vita p̄nti
et in vita celesti. C Nā in vita p̄nti mult
plicē p̄tē optimā h̄nt. ¶ Quaru p̄ma
p̄siderat q̄rū ad castitatis p̄seruationē:
Castitas aut tres p̄tes h̄z. ¶ Una nāq;
est castitas cōiugalit. Et ista vtiq; est p̄
bona que h̄z fructū tricesimū. ¶ Scda ē
castitas vidualit. Et ista est p̄s melior.
Et ista h̄z fructū sexagesimū. ¶ Tertia ē
excellētia virginālit. Et ista est p̄s opti
ma: q̄ h̄z fructū centesimū. Et ista p̄tem
optimā elegit: vt tñ oīderet q̄ fuit p̄so
na cōis. voluit esse p̄iugata cū p̄iugatio
et vīdua cū vīduis et imaculata cū ima
culatis. ¶ Scda p̄siderat q̄rū ad vite p̄
fectionē. Est enim actiua vita que est p̄s
bona. vīta cōtēplatiua q̄ est p̄s melior. et
ex vīraq; p̄posita que est p̄s optima. Et
ista vīrgo maria elegit. Ideo significat
per illas duas sorores. i. p̄ marthā que
fuit actiua. et per magdalēnā que fuit cō
templatiua. Et q̄ actiua intēdit p̄ximo:
p̄tēplatiua deo. Magna laus fuit in vī
gine que vīraq; vitā circa filiū suū de
uote exercuit. Nā quātū ad diuinitatez
p̄tēplationē eius semp intēta fuit. Quā
tūz vero ad humanitatē libi sedule mī
nistrauit: q̄ sibi domū eburnēā prepara
uit. ip̄z carne purpurea induit: lacte de
celo subministrato cibante ac potante:
in tribulatōe et in cruce positū visitante.
¶ Tercio accipit quātū ad gratie cu
mulationē. Deus enim h̄z quadruplicē

mensurā. Be qua dicitur Luc. vi. s. bonā que est ad iustificatōem. Et hec est pars bona. Tercia scilicet quā alicui vltra confertur. s. ad sui iustificatōem et ad aliorū saluatōem. Et hec est pars melior. Loquitur autē quā de us gratia agitādo in aīa pfirmat: sicut quā fuit in vtero scificata. Et hec est pars optima. Superfluentē q̄ de sua plenitudine alijs effundit. Et hec est pars optima que fuit in xp̄o et matre eius. ¶ Quarto accipit et considerat q̄ntū ad pfectā humilitatōem. Est autē triplex gradus humilitatis. Primus scilicet subijci suo superiori. et hec est bona. Secundus vero est subijci suo cōgeli. et hec est pars melior. Tertius est subijci suo inferiori. et hec est pars optima. Virgo eīz beata non solū subiecta fuit superiori. s. deo. et nō solū subiecta fuit equali. i. suo sp̄so: sed et subiecta fuit suo inferiori. i. helisabeth. Apud quā tribus mensibus tibi dē māsūt: atq; tibi deuote seruit. Ip̄sa nāq; virgo de deo sentiebat digna: de seipsa pua et de primo magna. ¶ Quinta pars accipit q̄ntū ad studiū et operationē. Quidā enīz intēdūt primo per dīctōnez. et hec est pars bona. Alij intēdūt sibi p̄ discussionē. et hec est pars melior. Alij intēdūt deo per vacatōem. et hec est pars optima. Virgo maria et primo intēdebat per doctrinā: tibi p̄ custodiā: et ip̄s deo per meditātōem internā. Un̄ poterat dicere eīz ppheta: Meditatus sum nocte cū corde meo. s. vacādo. et exercebar: proximi. s. erudiēdo. et scopebas sp̄s meus: me scilicet discutiēdo. ¶ Secundo habet partē optimā in vita celesti. Et ista pars considerari pōt quātū ad quinq; p̄. Primo quātū ad subiectum qd̄ gloriūcatū est. q̄ scilicet in corpore et in anima est gloriūcatū. Gloria nāq; quam deus dat suis sanctis tres partes habet. Una ē qua gloriūcat eorū corpora in terris: sicut corpus beati petri et sancti iacobī apostolorū. et hec est pars bona. Eccl. xliij. Corpora eorū in pace sepulta sūt et. Alia est qua gloriūcat eorū animas in celo. et hec est pars melior. Apoc. vi. Bate sunt eīz singule stole albe. Tercia est qua gloriūcat vtrūq; et hec est pars optima. et istam partē maria elegit. Petrus autē et paulus habent partē bonam

q̄ eorū corpora honorantur in terris. Et partē meliorē: q̄ eorū anime gloriūcantur in celis. Sed non habet partē optimā: q̄ ip̄s corpora facit in sepulchris. Alij sancti volauerūt in celū cum vna ala: id est cū vte anime. Ista autē est mulier que volauit cū duabus alijs id est cum gloriūcatōe corporis et anime ut habetur Apoc. xij. Alia sanctis datur vna stola. Hec est autē illa de qua dicitur Proverb. xlii. Byssus et purpura indumentū eius. ¶ Secūdo considerat quātū ad modū quo assūpta est. Quidā enīz sancti assumunt: et in celis deducunt per angelū vnū. et hec est pars bona. Alij deducuntur per plures angelos. Et hec est pars melior. Sed pars optima esset si omnes angeli et sancti obuiarent: et omnes vna cū xp̄o aduētrēt. Et ip̄s xp̄s personā aduēnirēt. Et istam partē habuit virgo Maria. ¶ Tertio considerat quātū ad locū quē sortita ē. Quidā enīz associant angelis istius hierarchie. Et hec est pars bona. Alij angelis medie hierarchie. Et hec est pars melior. Alij vero angelis sup̄ime hierarchie. Et hec est pars optima. Maria autē sup̄ oēs angelos est exaltata: et sup̄ altitudinē sanctorū eleuata: et ad dexterā filij collocata. Ideo h̄z partē optimā. ¶ Quarto considerat q̄ntū ad p̄mū quo beatificata ē. Beatitudo enīz tres h̄z partes. Una ē beatitudo aīaz q̄ adhuc est imperfecta. Et hec est pars bona. Alia ē beatitudo ip̄s angelorū que est p̄fecta. Et hec est pars melior. Alia est filij que est p̄sumata. Et hec est pars optima. Et ista partē optimā elegit Maria que in anima p̄sumatā gloriā recepit. ¶ Quinto considerat q̄ntū ad officiū qd̄ sibi commissū est. Est nāq; Marie commissum officiū adiuvādi: aduocādi et miserēdi. ¶ Adiuuat qd̄ hōiem i vita: in morte et post mortē. Unde carat: Maria mī gfe mī mīe: tu nos ab hoste p̄tege et. Nāq; et ipsa i vita bonos i ḡra cōseruat: et malis mīam ipeurat. Idcirco dicit: Mī gfe et mī misericordie. Et hec est pars bona. In morte a dyabolo defendit. Idcirco subdit: Tu nos ab hoste p̄tege. Et hec est pars melior. Post mortē aīas nostras suscipit et in celis deducit. Ideo subdit: In hora mor

De sancto bernardo.

ita suscipe. Et hec est ps optima. C Scdo
virgo gloriofa. Maria h3 officiu aduoca
di. In qua aduocatōe more piri aduoca
et piro captat bentuolētia. dei noſtra in
ſinu miſeria: deinde deū inclinat ad mi
ſericordiā. Scire aut bentuolētia dei ca
ptare: ē bona ps. Scire miſerlas e neceſ
ſitates oſidē: ē pars melior. Scire deū
ad miſericordiā iducere: ē ps optia. Jō
ſignificat per illā mulierē ſapiētīſſimā.
De qua agit. ij. Regū. xliij. Caprar enim
pīo bentuolētia dīcēs: Sicut angelus
dñi. ſic et dñs meus rex vt nec maledictō
ne: nec bñdictōe moueat. De nāq; nec
ex maledictōe peccatorū mouet ad ira
ſcēdū. Sap. xij. Tu aut dñator virtutū
cū tranquillitate iudicas. Nec et mouet
deus ex bñdictōibus bonorū nroꝝ ad i
properādū nobis. Ia. i. Bar oſb aſſuen
ter et nō impropat. Deinde nſam inſinu
at miſeria dīcēs: Dēs morimur et quaſi
aque dīlabimur ſup terrā que nō reuer
tunt. Magna nāq; ē miſeria hūana: qz
hō ſemper fluit de culpa i culpā: qz nō
pōt per ſe redire a culpa. Ultimo peiſt
miſericordiā dīcēs: Reduc abſectū tuū
Et ſi dicat: Abſectū hōiem de paradīſo
ad miſeria: ſz reduxiſti per paſſionē tuā
Abſectū p culpā originalē: ſz reduxiſti
p grām baptiſmalē. Un Breg. Similit
nūc abſectū per actualē culpā redijt ad
te per pñiam. Tercio h3 officiū miſe
rendi. In iudicādo eim quidā ſequunt
veritatē cōſcie. et hec ē ps bona. Quidā
vero ſequūt rectitudinē ipſius iuſtice.
et hec ē pars melior: qz in cōſcia poſſet
qz errare. Quidā vero in iudicādo ſe
quunt tēperamentū miſericordiē. et hec
ē ps optima. Sūt nāq; quidā ſci qui ſu
am ſequētes cōſciaz aliqbus ſua ſubtra
hunt ſuffragia: qz dignos eos nō repu
tant grā. Deus eiꝝ iuſticiā ſuā ſequit a
qua declinare nō pōt. Teneat ergo q ſe
qui volūt cū cōſcientia vel cum iuſticia.
Maria autem ſemper tenebit ſecuz mi
ſericordiam.

Sermo. cccx. C De ſcō bernardō. ſmo. i.

Iustum deduxit
dñs p vias rectas. Sa. x. Sūt
quedā vie circulares p quas

vadūt hoīes mundū amātes. ps. In cir
cuitu ipū abulāt. Sūt et qdā vie obliq. p
quas vadūt hoīes ſeipſos diligētes. Lu
ergo amor ſit mor⁹ cordis dīrect⁹ i altū
Illi nāq; q p amorē ad ſe cōuertūt: quā
dā obligatē faciūt. Sed ſunt quedam
vie recte p quas vadūt deū ſup oīa dili
gētes. Cañ. i. Recti diligūt te. Per iſtas
vias rectas. Bernardus iuit qui ſup oīa
deū dilexit. qd p3 per quattuor q hūit.
C Pīo nāq; hūit aiuz ſublimē celeſtiu
ptēplatoē. Tot⁹ qdē erat i celo. et iō in
ſenſibilibs vi in mūdo. Un dī in legenda
Ira tot⁹ i ſpū abſortus ē. vt ſa null ſenſ
bus vteret corpis. Sicut ponit exēpluz
dōmo teſtūdiata quā ignorabat. et de
ſenſtris ecclē quas nō viderat: et dīacu
lauſanēſi de quo nō aduerterat. C Re
fert nāq; Algel. q omocrit⁹ pñs oculos
ſibi erui fecit. Et ſup hoc triplex cā a po
etis aſſignat. Pīa ē vt meditatōi pñle
liberius vacaret. Scda ē: vt nō videret
malos in hoc mūdo florere. Tertia ne vi
ſio mulierū eiꝝ cōcupiſcētia iſlāmaret
Sz bñs Bernardus oculos ſibi nō eruit
corpālī: ſz ſpūālī quātū ad oēm vſuz il
licitū. Nā quātū ad ſcōaz cām ſibi ſpūā
liter oculos eruit qñ ei⁹ oculi nō erāt ſi
bi ad ipe dimētū. ſz ad expedimētū. In te
rioris ptēplatiōis ex eo q ipſe i creatu
ris pñderabat dei potētiā et ſapiētiā ac
bōitatē: Etia ipe oculos ſuos eruit ſpūā
liter quo ad ſcōaz cām. qz malos nō vi
debat oculo i dignatōis ſz compaſſiōis.
Eruit ſpūālī ſuos oculos quo ad terrā
cām: qz eas in ſemias nō ſigebat. ſz ſuos
oculos a ſemis auertebat. Un cū quadā
vice i quadā mulierē aliquādū deſixos
oculos tenuiſſet i aquas gelidas ſe imer
ſit. donec ſere exagulis effect⁹ ē. C Secū
do hūit intellectū illuminatū dñi nomē
reuelatōe. Quattuor nāq; ſibi fuerūt p
ctpue reuelata. P Pīo dñice natiuita
tis myſterti. Nā in nocte natiuitatis pu
er Jeſus ſibi apparuit quaſi ſteruz ante
oculos eiꝝ ex vtero mris naſcēs. P Se
cūdo glia ſanctorū. Nā cū ſcūs malachi
as deſunct⁹ eēt et miſſa p deſunctis can
tare: et dē eiꝝ gloria ē reuelata. C Ter
tio noſtitia futurorū. Alia nāq; futura
prouidit ſicut p3 in gerardo ſuo frē. cui

suā cōuersionē p̄dixit. Quarto sc̄lētia scripturarū quā qdē sc̄lētia scripturarū nō hūit p̄ magis eruditōne. s̄ p̄ p̄p̄iaz meditationē et orōem. Un̄ d̄r in ep̄ legē da. Quicqd̄ i scripturis didicerat quā maxime i agris et i siluis meditādo et orādo se accepisse cōfitebat. Aut p̄ diuinam reuelationē. Un̄ d̄r ibidē. Lōfessus ē allquādo meditāti vel orāti oēm sacra scripturā melius expositaz sibi apparuisse. Un̄ ēr d̄r in Laticis q̄ dū quedā retine- rer que alias didicerat venit ad eū vox dicens: Donec istud tenueris. aliud non accipies. Ex quo habet q̄ ea q̄ dicebat spū scō reuelate dicebat et didicit. Ter- tio b̄s Bernar. hūit effectū i s̄lāmātum seruētī dilectōe. Nā tā seruēter deū dili- gebat q̄ in diligēdo modū seruare ne- sciebat. Un̄ dixit. Lā diligēdi. deū. deus ē modus sine mō diligere. Tā seruēter diligebat q̄ totus in amore absorptus erat adeo q̄ nullis iam sensibus corpis vte- batur. Un̄ ipse poterat dicere cū apostolo ad Gal. ij. Utuo ego iam nō ego. viuit at in me xps. Tā seruēter diligebat q̄ oēm amorē illicitū amouebat. s. amorē cupi- ditatis terrenorū: q̄ oīa terrena deseruit et cōtēpit. Amorē carnalitatis: q̄ virgi- nitatem seruauit. Amorē vanitatis con- tēpit: q̄ multos ep̄atus renūit. Nō enīz pōt possideri amor dei cū amore mundi. Un̄ ipse dicit sup̄ ps. Qui h̄itat et ē. er- rat oīno. Siquis celestē illam dulcedi- nē h̄ute c̄tneri. illud balsamū hūic vene- no carnis illa spūs misceri posse cū istis illecebris partat. Scūs eim bernar- dus tā seruēter diligebat q̄ oēm et sin- gulū amorē ad deū amorē referebat. Et- stinguit nāq̄ quintuplicē amorē. s. plū: locūdū: iustu: violētū: et deuotum. Amor nāq̄ pius vt dicit: ē quo amamus parē- tes. Amor aut locūdus ē: quo amamus socios et amicos. Iustus: quo amamus vniuersos hoīes. Violētus quo amam⁹ inimicos. Deuotus: quo amamus deum. Quattuor aut priores amores beatus ber- nardus referebat ad quintū. Parentes eim amabat s̄z deū. Un̄ p̄em ad religio- nem adduxit et fr̄es cōuertit. et amicos et socios cū q̄bus cōuersari cōsueuerat diligebat in deū: q̄ eis predicabat et eos

quertebat. Inimicos aut diligebat p̄p̄ deū. Deū aut diligebat p̄pter seipm. Un̄ Aug. Beatus ē dñs qui amat te: et amicum in te. et inimicū p̄p̄ te. Sol⁹ et nullū corp amittit cui oēs in illo chari sunt qui nō amittit. et te nemo amittit: nisi q̄ dimittit. Quarto habuit affatus plenū po- tenti sermone. Sermo nāq̄ eius p̄tate tanta plenus erat q̄ sibi obediebant ele- menta insensibilia et corda et demonia. Elementa quidē sicut p̄z in pluuia. Nāz cū quādā ep̄am sub diuo scribi faceret. subito imber magnus erupit et cū ipse scriptor charthā applicare vellet. ait ber- nar. Opus dei ē. scribe et nō desistas. Et sic totaz illā ep̄lam scripsit in imbre sine ibre. Obediebāt ēr sibi sensibilia sicut pa- ruit in ip̄s muscis quas excōcauit. obe- diebant ēr sibi hoīum corda. sicut patu- it in militibus rapinas frequēter exer- centibus quibus vinū p̄p̄nari fecit ut- cens: Bibe poculū aīarū et cōtinuo mu- tati fuerūt. Obediebāt ei ēr demonia: q̄ ea expellebat scripto suo: q̄ cuiusdam de- montace cedulā hoc p̄tinentem inssit. In- noie dñi n̄r iesu xpi p̄cepto tibi. demō q̄ ex eas ab ea: qua cedula ad collū illi⁹ mulieris obfesse a demonio. et demonia cēligata statim demon euauit et rece- sit. Et tā beatus bern. demonia expelle- bat cū suo baculo sicut p̄z in muliere a demone infestata. cui b̄s ber. suū bacu- lum tradidit. et diabolus ad illā mulie- rē accedere nō p̄sumpsit. Aliqn̄ ēr suo s- p̄erto et sinia sua demonia expellebat. si- cut p̄z in demone quē excōcauit. quicq̄ vero suo r̄lso. Nā cū infirmaret. et in ex- cessu mēt̄s sue positus aī tribunal dei fuisset adductus. demon affuit ip̄suz ac- cusans: et ille r̄ndit. Fateor non suz vi- gnus obtrinare regnū celoz. s̄z duplici iu- re illud obtrine ē dñs me⁹. s. p̄is here- ditate et merito passiōis. Altero ip̄e cōtē- tus alterū mihi donat.

C Sermo. cccxi. C Eodē die. sermo. ij.

O dilectus deo et hoībus cui⁹ memoria in be- nedictione ē. Eccl. xlv. Qui- dā diligunt a deo s̄z odiunt ab hoībus. Luc. xxi. Er̄is odio oībus hoībus p̄p̄

De sancto bernardo.

nomē meū. Quidā vero diligūt ab hoī-
bus: s; a deo odiūt. Jac. iij. Quicumq;
voluerit eē amicus hui⁹ seculi, inimic⁹
dei cōstituet. qdā vero odiunt a deo: et
ab hoībus sicut supbi. Eccl. x. Odibilis
corā deo et hoībus ē supbia. qdā diligūt
a deo: et diligunt ab hoīb⁹ sicut bñs ber-
nardus. De quo in pmissis principalib⁹
verbis duo pponunt. s. meritū etus: cu;
q;: dilectus deo et hoīb⁹. et pmiū: cū sub-
dit: Cuius memoria in bñdictione ē et.
Circā primū notādū q; multiplicet ra-
tione mouet hō ad diligēdū aliqd. Bi-
ligit cū aliqd q; bonū: q; pulchrū: q; a
honestū: q; vtile: q; delectabile: et q; sile.
In deo aut oēs iste rōes sunt. et id sūme
diligēdus ē. In eo quippe ē summa bo-
nitas. Mat. xi. Nemo bonus. nisi solus
deus. Summa speciositas. Sap. vii. Spe-
ciosior sole ē. Un⁹ et agnes dixit: Pul-
chritudinē sol et luna mirant. Summa ho-
nestas. Sap. vii. Honestatē illius nō ab-
scondo. Summa vtilitas. Sap. vii. Vene-
runt mihi oīa bona ppter cū illa. Summa
delectabilitas. ps. Delectatōes in dexte-
ra eius. et nīc nature cōformitas. Phil.
ij. In similitudinē hoīus factus et habi-
tu inuētus vt hō. Bñs vero bernardus
ppter tria pīa fuit dilectus a deo. et pro-
pter tria sequētia fuit dilectus ab hoīb⁹
p; Primo nāq; a deo fuit dilectus: q; ha-
buit bonitatē i affectiōe. Affectio nāq;
bona ē volūtas que tūc ē bona qñ gau-
dio et dolore spe et timore. ē ordinata af-
fecta. Un⁹ Aug. in li. de patiētia. Volun-
tas bona. i. volūtas fideliter deo subdi-
ta. volūtas sanctitate supni amoris accē-
sa. volūtas que deū diligit. et pxiū p-
pter deū sine amore. De quo rīdit Pe-
trus: Tu scīs dñe q; amo te. Sine timo-
re. De quo dicit apls. In timore et tremo-
re vestra salutē opamini. Sine gaudio.
De quo dicit idem. Spe gaudentes. Si-
ne tristitia qualem dicit se habuisse pro-
fratribus suis quencunq; amara et af-
pera sufferat. Caritas nāq; dei ē q; oīa
tolerat que nō diffundit i cordibus no-
stris nisi p spūm sanctū qui datus ē no-
bis. p; Secūdo fuit dilectus a deo: q; ha-
buit pulchritudinē siue puritatē in intē-
tione. Intētio aut in mēte ē sicut oculus

in capite. Oculis nāq; debz esse purus
simplex et rectus. Tūc enim oculus intē-
tionis ē purus quādo ē sine puluere et
sine terrena cupiditate. tūc ē simplex qñ
est sine duplicitate. s. qñ oculus intellectus
ad deū dirigimus p fidē. et oculū affect⁹
p amorē. sed quādo affectus dirigimus
ad mundū. et intellectū ad deū. tūc ē du-
plex. Tūc aut est rectus quādo non ha-
bet obliquitatē. sed directe ad deū diri-
gimus. et corda et opa nra. id pceptis Le-
uit. xxi. Ne offerat luscus: aut lippus:
aut maculā hīs in oculo. Luscus enim ē
qui habz in intēione obliquitatē. Lip-
pus qui habz duplicitatē. Maculas ha-
bet qui habet puluerem. i. cupiditatem.
C Tertio Bernardus fuit dilectus a deo
q; habuit honestatem in cogitatōe. Pro-
uer. xij. Cogitatōes iustoz iudicia. Qui
iusti inter suas cogitatōes iudicia exer-
cent: q; malas expellēt: et bonas retinēt.
Dicit aut Chrysos. q; homo bonus sū vo-
luntatē aīe: bonus ē. s; naturā vero car-
nis malus. et ideo pñr inesse cogitatōes
bone et male. Malus aut homo sū volū-
tatem carnis malus est. et sū volūtatē
aīe peruersus. Et ideo non pōt habere
nisi malas cogitatōes. Dicit autem. i.
Abach. i. q; antiochus precepit idolum
abominabile sup altare poni. et ab ho-
minibus adorari. et sabbatū non celebra-
ri. Tūc idolū super altare ponit quan-
do in corde praua suggestio dominatur.
Tūc adorat quādo vsq; ad cōsensuz ant-
mus peccato adheret. et vsq; ad cōsen-
sum peccati pertrahit. Et sic sabbatum
nō celebrat: q; anīmi quies amittit. p; Se-
cundo fuit dilectus ab hominibus. Pri-
mo q; fuit vtilis in p̄dicatōe. ij. Thim.
ij. Omnis scriptura diuinitus inspira-
ta vtilis est ad docēdū: ad arguēdū et
ad corripēdū: et ad erudiēdū. Sic bñs
bernardus p suā doctrinā docebat ignoran-
tes. arguebat negligētes: corripēbat de-
linquētes: et erudiēbat penitētes. p; Se-
cundo fuit delectabilis: et amabilis i cō-
uersatione. Prover. xvij. Vir amicabilis
ad societātē magis amicus erit q; frat.
Prelatus nāq; dz esse māfuetus in quer-
sando. seuerus autē in corripēdo. Dul-
cis autē et pius in cōpatiēdo et miseran-

do. nā in arca moysi cuꝝ virga rectitudo
nis fuit māna dulcedinis. Et samarita
nus cuꝝ vino moꝝ dacis reprehensionis
infudit oleuꝝ pie ꝓpassionis. Legit. iij.
Reg. i. ꝓ salomon in regē iniungendus
sup mulā fuit positus: que ex equa ⁊ asī
no pcreat. In equa ferocitas: ⁊ in asīno
simplicitas inuenit. Mulā autē cū ferro
citare equina habz simplicitatē asīnā.
Per qđ daf intelligi ꝓ p̄latus cū ferro
citare rectitudinis debz habere simplici
tatem mansuetudinis. ⁊ Tercio fuit no
bis similis ꝓ humilitatē. Eccl. iij. Quā
to maior es: humiliā te in oibz. Prela
tus autē corā deo semp debz se humiliare
in oibz. Et corā subditis qñqz debet se
humiliare in oibz: aliqñ in aliquibus:
aliqñ vero in nullo. Quidam nāqz duci
pñt per lenitatē: sed nūquā per aspira
tē. Lorā istis dñs se humiliare p̄latus in
oibz. Uñ Gregoꝝ. nazāzenus. Aliquos
lenitate curare debemus. alios autē hūi
litate. Alij nāqz sunt duri ⁊ superbi qui
ex mansuetudine p̄lati peliores efficiū
tur. Lorā istis non debet se in aliquo
humiliare sed debet eorū superbiā fran
gere. Alij autē sūt qui medio modo se ha
bent qui. s. ex nimia seueritate frangun
tur: vel nimia lenitate soluiūtur. Et corā
istis debet se p̄latus humiliare in ali
quibus: nō autē in oibz. Tales enim in
digent tēperamēto. De quo dicit Greg.
Faciedū ē nāqz quoddā tēperamentuz:
vt nec nimia asperitate exulcerent sub
diti. nec ēt nimia lenitate soluant. Hic
est ꝓ in basibus templi erat sculpti leo
nes ⁊ boues. Per basem p̄latus intel
ligitur: qui debet populuꝝ sustentare in
quo debet ēē auctoritas vt seuerē corri
piat. ⁊ maturitas vt misericorditer de
mulceat. C Secūdo subdit premiū cum
subiungit. Lulus memoria in benedictō
ne erit ⁊c. vbi duplex premiū ponit scilz
memoria ⁊ gloria. ⁊ Quia enī fuit vile
ctus ab hoibz ē modo in memoria: qz
fuit dilectus a deo est modo in celesti
gloria. De memoria sanctorū dicit Eccl.
xlii. Memoria ioseph in cōpositione odo
ris facta: opus pigmetarij: in oi ore qua
si mel in dulcibz eius memoria: ⁊ vt mu
lica in cōsulto vini. Memoria qđ scōꝝ

delectat nīm olfactū ad odorā dñi. ideo
assimilat opert pigmetarij. Delectat os
ad loquēdū: idō assimilat mellis. Delectat
aures ad audīdū: ideo assimilat musi
ce. ⁊ Secūdo habuit celestē gloriā. ideo
subditur. Similē illū fecit in gloria san
ctorū. Est autē duplex glia. Una ē gloria
essentialis que dī aurea que cōsistit in
dei visione: in qua delectabunt oēs sen
sus. Erīt eis speculum visus. melodia au
ditui. balsamū olfactui. mel gustui: flos
suauissimus tactui. Alia ē glia accidenta
lis: que dī aureola que dabit martiribz
vtrgibz: ⁊ p̄dicatoꝝibus. Nā in veteri te
stamēto tria hēbant aureolā. s. altare: ar
ca ⁊ mēsa. Per altare significat marty
res qui de corpibus suis deo sacrificiū
obtulerūt. Per arcas que intus ⁊ extra
fuit deaurata: significat vtrgines q̄ ha
buerūt puritatē in mente: ⁊ integritatē
in carne. Per mensas autē intelliguntur
p̄dicatores qui steterūt ad mensas sacre
scripture. De qua dī in ps. Parasti i cō
spectu meo mensas ⁊c. Et qz bñs bernar
dus fuit valde pfectus idō hūit auream.
⁊ qz fuit virgo incorruptus ⁊ p̄dicatoꝝ gra
tiosus duplicē tē aureolā.

C Sermo. cxxij. C Se eodem. Sermo
quartus.

T in fide ⁊ lenitate

īp̄us scūm fecit illum ⁊ elegit
eū ex oi carne. Eccl. xlv. Ex his
ōibz habet ꝓ bñs Bern. quattuor spāles
progratias hūit. Nā in corpe ⁊ in corde
magnā hūit puritatē: qđ notat cū dī in
fide. Fides nāqz hz purificat. Juxta illō
Act. xv. Fide purificas corda corꝝ In cō
uersatōe hūit magnā hūilitatē: qđ no
tat cū dī: In lenitate. In vstra hūit ma
gnā scitatē: qđ notat cū subdit. Scūz se
cit illū. In corpe suo nullā hūit carnali
tatē. idō subdit. Et elegit eū ex oi carne.
Be. n. ab oi carnalitate eū elegit ⁊ tota
lit sepauit. C Priō igit hūit magnā pu
ritatē: qz. s. ogo corpe ⁊ mēte fuit. Casti
tas at ē magne frutis qñ qđ cā suat ⁊ ab
hoste tētat. ⁊ carne illect. ⁊ ab exteri
ꝓuocat. Scūz igit Ber. si ab hoste ten
tabat oēs tētatōes fugabat. Uñ dī d eo.
perpendeo piculum esse cohabitare ser.

De sancto bernardo

penit fugam meditari cepit et ordinē in-
trouit. Si autē a carne alliciebat ipsam
p̄tinus macerabat. ¶ Un de euz adhuc
esset adolefcens et in quādā feminā ocu-
los defixos habuisset et aliquādiu tenu-
isset in stagnum gelidaz aquaz se imer-
sit donec pene exanguis effectus est. Si
vero ab exterioribus p̄nocabatur totis virib⁹
resistebatur. sicut p̄ de puella que se in le-
ctum suū intecit. et de hospita que ipsuz
allidere voluit. ¶ Secūdo habuit i con-
uersatōe magnam humilitatē. Unde d
eo legif. Vincēbas in eo sublimitatē no
minis humilitas cordis. nec tū poterat
eum vniuersus erigere mūdus quantū
seipm̄ deieceret solus. Signū autē magne
humilitatis fuit q̄ pluribus ciuitatib⁹
in ep̄m electus semp se retraxit et repu-
diavit. Legif. Iudic. ix. q̄ ligna siluarū
venerunt ad oliuam sicuz et vitem. vt. s.
vngerent sibi regem. Per oliuā. sicum et
vitem intelligunt religiosi q̄ debent h̄re
oleū p̄passionis et misericordie et dulce-
dine et p̄scie. et vinū spūalis letitie et sacre
scripture. Sed cum p̄mouent in ligna
siluarū et turbas p̄p̄loz amittunt p̄passio-
nem. q̄ efficiunt valde auari et amittunt
p̄scie dulcedinē q̄ afficiunt p̄p̄m in p̄scia
amittunt letitiā spūalē et p̄dicandi seruo-
rē. q̄ efficiunt valde indevoti. ¶ Tertio
in vita habuit magnā sanctitatē. Un de
eo legif. Semp aut inueniebat aut orās.
aut legens. aut scribens. aut meditās aut
fratres verbo edificās. Signū autē magne
seueritatis et p̄fectōis erat q̄ ip̄e p̄ x̄po mori
totis desiderijs affectabat. Un legif. A-
poca. xij. Signū magnū appuit in celo.
Mulier amicta sole et. Per solē intelli-
gunt celestes. Per lunā vero q̄ crescit et
decrefcit intelligunt terrena. Per duo-
decim stellas intelligunt duo deciz apo-
stolorū exēpla. Sancti namq̄ viri amicti
sunt sole. i. celesti conuersatōe. lunā habēt
sub pedibus. i. tp̄alia sub affectibus. co-
rona duodecim stellarū in capite. i. exem-
pla ap̄loz i mente. Nec nāq̄ mulier cru-
ciat vt pariat. vt. s. de posita corruptōis
seruiente. pariat nouum hoīem in statu
glorie. Rom. viij. Dis creatura ingem-
scit et prurit vsq̄ adhuc. Nati autē reli-
giosi h̄nt lunā in capite. i. tp̄alia in affe-

ctione. solem sub pedibus. i. celestia i de-
spectōe. stellas duodecim in corpe idēst
ap̄loz exempla in exteriori conuersatione
¶ Quarto in corpe nullā h̄nt carnalitē-
tatē Ip̄e. n. corpus suū macerabat et assi-
gere solebat ieiunijs vigilijs. asp̄is vesti-
mentis. et p̄ pluribus alijs penitis. Unde
de cibo etus sic legif. Ad comedendum
vix voluptate trahebat appetitus sed so-
lo timore defect⁹ sic accedebat ad sumen-
dū cibum quasi ad tormentū. Solū autē
aquā frigidā sibi sape dibeat eo q̄ vix
eam sumeret fauces sibi refrigeraret De
etus vigilijs sic legif. Vigilabat seruus
dei vltra possibilitatē humanā. Nulluz
n. ip̄s se magis p̄queri p̄dere solebat q̄
illud quo dormiebat. Sancti nāq̄ viri in
bonis opibus et orationibus semp vigilantes
ne ip̄a mors ip̄os impatos inuēiat. Mat-
the. xxix. Vigilate et orate. q̄ nescitis q̄
hora dñs vester venturus sit q̄ ē p̄tra il-
los q̄ tū in morte se p̄parare volunt. q̄
fieri nō d̄z sicut offendit Ch̄ris. p̄ tria exē-
pla. ¶ Primum est q̄ sponsa expectans
sponsū p̄tius se ornat. Nā si tū i adue-
tu sponsi se ornaret. sp̄so p̄tinus disp̄-
ceret. ¶ Secundū est q̄ strenuus miles
semp d̄z h̄re arma sua p̄parata. vt cū ip̄s
belli aduenerit ire possit ad p̄litum. Qui
autē gladiū eruginare dimiserit lorica
sordescere. scutū frangi nō poterit. cēla-
re negligentia. cū ingens necessitas non
p̄mittit longi t̄p̄s opus implere. ¶ Ter-
tiū est q̄ malus seruus abūte dñi opera
sua nō asp̄cit et negligēter opat. sed euz
viderit dñm suū vententē incipit festina-
re. sed nihil p̄ficit festinatio huiusmodi
q̄ multoz d̄z negligētia n̄ p̄t vna ho-
ra expleri. De etus vestimēto sic legitur.
In vestibus semp ei paup̄tas p̄placuit.
sordes vero nunqua ciliciū multis anis
portauit q̄ diu occultū esse potuit. s̄z vbi
cognitū esse sensit illud remouit habēs
in ore sepe illud p̄uerbiū. Qui hoc facit
q̄ nemo mirant oēs. Sancti. n. viri sibi
cauent a varietate ciboz et vestimentoz
q̄ ibi nō deest peccatū. Hiero. p̄tra Ioui-
niani. Recte in tanta diuersitate victus
aut vestitus necesse est h̄re. aut ibi eē pec-
catū. nō q̄ in cibo vel in vestibus asseraz
peccatū est sed q̄ varietas et p̄mutatio

In deterius reprehensionem prima sit. quod aut reprehendit. peius est a virtute. quod aut a virtute peius est victo mancipatur quod vero virtuosum est peccato iungit. quod tandem peccatum est in sinistra et hyrcorum grege describit.

Sermo. cxlii. De eodem sermo. v.

Nemo accendit lucernam et in abscondito ponit. Luc. viij. alias. ix. Beatus Bernardus fuit lucerna super candelabrum posita quod omnibus fulsit per doctrinam. per vitam bonam. Fulsit autem ad laicos fulsit ad religiosos. Et laico rum autem quattuor erant genera. scilicet tyranni ecclesiam persequentes. et inter istos fulsit per magnam potentiam sicut per in duce agitante qui cum ecclesiam persequeret Beatus Bernardus post missam cum christi corpore ignea facie ad eum accessit dicens Ecce ad te venit filius virginis quem tu persequeris. Resistit ergo ei si vales. statimque dux ille ad pedes beati Bernardi accessit et sibi et omnibus et per omnia obedivit. Similiter. iij. Regum. legimus quod dauid misit nuncios ad regem Ammon. sed illi dimittenda barbam eis raserunt et vestes perdidit. Dauid autem exercitum se cit et eos pergit. Nuncij dauid sunt clerici et perlati. filij Ammon sunt demones vel principes mali. due pres barbe sunt vita et scientia vel ordo vel ecclesiastica beneficia Demones igitur dimittenda barbam radunt qui. scilicet vitam tollunt et scientiam dimittunt. Tyranni et mediam barbam radunt qui auferunt substantiam temporalem et dimittunt eis ordinem clericalem. Sed et dauid qui interpretatur manu fortis. id est bonus perlati dicitur hic audace animi ut tales non timeat. dicitur hic impius sum verbum. ut. scilicet eos reprehendat et exco muni subiciat. et dicitur hic huiusmodi perlati forte manum ut et per brachia seculare si opus fuerit eos coerceat Alij erant eius inimici cum indebitis persequerentur iter quos fulsit per patientiam. Distinguit autem ipse triplicem gradum patientie Unus est ad iniurias verborum et iste est magnus. Alius est ad damna rerum. et iste gradus est maior. Tertius gradus patientie est ad contumelias verborum. et iste est maximus. Et istum triplicem gradum ipse ostendit. nam ipse fuit patiens ad iniurias verborum. nam cum cuidam episcopo

de sua correptione amicebatur scripsisset ille indignatus rescripsit salutem et non spiritum blasphemie. sed tamen in nullo commotus sibi rescripsit. Ego spiritum blasphemie in me habere non credo. Et fuit et patiens ad damna rerum. Nam cum quidam abbas trecentas marcas sibi mitteret per unum monasterium construendo tota illa pecunia a proditoris esset sublata. Quod audientes nihil aliud respondit nisi benedictus deus qui nobis perperit ab onere. Et fuit et patiens ad contumelias verborum. Cum enim quidam eum in maxilla percussisset vir dei circumstantes ad iuravit ne tangere. sed in pace dimittere. Alij namque erant humiles et deuoti. Inter eos Bernardus fulsit per beniuolentiam. Unde dicit in eius legenda. Inter summos honores ut sepius fatebatur alterum sibi mutuatum hominem videbat seque post reputabat absentem velut quoddam somnium suspicatus. ubi vero inter simplices erat et amica decebat humilitate frui sibi se inuenisse gaudebat. et in propria redisse personam. Debet namque perlati ad subditos beniuoli esse. et eorum infirmitatibus commode scendere. Hier. i. Bedi te hodie in ciuitate munita. ut. scilicet fugientes ad te recipias per passionem et columnam ferream ut subistites pauperes et infirmos per beneficiorum exhibitionem et in murum crenum ut oppressos protegas per defensionem. Alij autem erant ad verba sua valde audaces et inter istos fulsit per magnam gratiam. Unde mater vidit se in utero habere catulum totaliter candidum et in dorso subinfusum atque latrantem. Ipse namque fuit catulus. et hoc inquantum lingua sue predicationis peccatorum vulnera sanauit. Fuit candidus inquantum puritate mentis et corporis seruauit. Fuit subinfusus inquantum igne celi succensus fuit Et fuit latrans. scilicet inquantum ipse tyrannos redarguit et hereticos a grege commouit. Et secundo ista lucerna fulsit inter religiosos. Et hoc per quatuor radios. Primus est quod laicos ad religionem habentem conuertebat. et hoc doctrinis. miraculis. et exemplis. Doctrinis quidem sicut fratres carnales. quos verbis salutariis ad religionem adduxit. Miraculis sicut per in Bernardo fratre suo in carcereposito quem miraculose extraxit et ad

De sancto bartholameo

ordinem adduxit. Exemplo put pz in quodā nuncio ab Archiepo ad ipz trās-
misso. qui qdem nūcius visa tanta Bea-
ti Bernardi sanctitate seculo vale fecit
et religionē introiuit. ¶ Secundus est ga-
noucios carnales affectū relinquere sa-
tagebat. Unde dicebat eis. Si ad ea que
intus sunt festinatis. hic foris dimittite
corpora que de hoc seculo attulistis. So-
li namqz spūs ingreditant. caro autē nō
pdest quicquā. Religiosus enim nō dz
portare ad religionē corpus idest corpo-
ralem voluntatē. vt. s. ppter ventres pa-
scendū ingrediat. Sed reuera d multis
potest dici illud Hieremie. li. Replebo
hominibus terrā tuam quasi bruscho.
¶ Bruscho totus est in mēte et fructus
nullū facit. Et aliquādo in tāta sūt mul-
titudine vt solem obscurare videantur.
¶ Hodie enī sic etiam multi religionē
intran vt ventrē pascant et nullaz vtili-
tatem faciant et malo exēplo bonos obū-
brent. Nō debet etiam religiosus ad reli-
gionem portare corpus idest carnalē si-
ue ppriam voluntatē. Unde Seneca.
Tantum virtuti aduicē quantū proprie
voluntati subtrahit. Nec etiam religio-
sus debet ad religionē apportare corp⁹
idest carnalem parentū amorē. Sen. xij.
Egredere de domo patris tui et. ¶ Ter-
tius gradus siue radius p quē fuit ista
lucerna qz pfectos virtutibus et moribus
informabat. Tria enim in vita sua serua-
uit et docuit que moriens dereliquit di-
cens. tria vobis obseruanda relinquo q
siquidē ego p virtutibus obseruauit. Nemi-
ni verbo scandalū feci. min⁹ sensui meo
quā alterius credidi. Iesus de ledente vi-
dictam nō expetii. Ecce charitatem hu-
militatem et obedientiā vobis relinquo
¶ Docbat namqz vt nullus verbis con-
tumeliosis aliū scandalizaret vel maledi-
ceret. ¶ Legit namqz Deut. xxvij. qz filiū
concubinaz Jacob electi sunt ad male-
dicendū. Filij vero liberaz ad benedicē-
dum. ¶ Per quod dat intelligi q male-
dicere et cōtumelias inferre est vitiū per-
sonarum. Et ergo de eis nō est curandū
¶ Docuit etiam humilitatē et relinque-
re ppriam voluntatē. Eccle. xviij. Post
cōcupiscētiā tuā nō eas et. ¶ Docuit

patientia similiter Luce. xxi. In patien-
tia vestra possidebitis animas vestras.
Et ppter ista tria dixit abbas Joseph q
tria sunt honorabilia coram deo. s. patien-
tia in infirmitate. obedientia sine ppria
voluntate. et bona operatio cuz munda
intentiōe. ¶ Quartus ē quia tēratos cō-
solatōnibus et oratōnibus refouebat. Un-
de cum qdaz nouicius tēratos diceret.
Nunquā amplius letus ero. Beatus ber-
nardus taliter eum cōsolatus est et tan-
seruenter p eo orauit q ille tandem ait.
Nunquā amplius tristis ero. Deus eim
nō permittit de nouo conuersos graui-
ter tentari. Unde Gregorius distinguit
tres status conuersorū qui sunt in cōpa-
tio. medietas. et perfectio. ¶ In in cōpa-
tione ventū blandimēta dulcedinis in
medio veniunt certamina tentatōis ad
extremum venit pfectio plenitudinis. qz
spōsam suā quislibet vir pmo dulcibus
blandimentis fouet vt afficiat. quā con-
iunctam asperis increpatōnibus pbat.
et pbatāz securis cogitatōnibus possidet.
¶ Quintus est quia apostatas reuoca-
bat. sicut pz in dñis et pluribus apo-
statis quos recepit. Unde legit. i. Regū
xviij. qz filij israel videntes se in antro vt
spelunca positos. quidaz eorum abscon-
derunt se in spelūcis. et quidam se abscon-
derunt in abdītis et quidam in cisternis
quidam autē transierunt ad philisteos. q
dam remanserunt cum rege suo Saule.
Sic etia israelite idest religiosi quādo i
antro penitentie et abstinentie sunt positi
qdameorū tre volunt ad hospitū. et isti
abscondunt se in spelūcis. qdam ad in-
firmatorum. et isti abscondūt se in abdī-
tis. quidam extre volūt. s. extra ad sola-
rium et refrigeriū. et isti abscondunt se in
cisternis. qdam tr anseūt ad philisteos.
i. ad seculum. Boni autē religiosi reman-
ent cum xpō et suo plato contra phili-
steos idest ptra demones fortiter dimi-
cantes.

¶ Sermo. ccxviij. De sancto Bartho-
lomeo apostolo sermo. i.

Quicunqz hono-
rificauit me. glorificabo ei
i. Regum. ij. Magna sigdez

dei liberalitas q p modico honore quez
sancti sibi exhibent in terris. ipse deus
eos glorificare dignat in celis. Talis fu
it Beatus Bartholomeus qui deu ho
norificauit. et ideo deus ipm glorificauit
et glorificare dignat. In pmissis ergo ver
bis duo pmunister tangit et notari possut.
C Primo meritū Beati Bartholomei.
cum dicit. Quicūqz honorificauerit me.
C Secūdo tangit pmiū eius ibidē. cū
subiungit. glorificabo eum. C Circa pmi
um est notandū q sanctus Bartholo
meus deu honorificauit scilicet corde ore
opere et corpore. C In corde autem sunt
intelligentia. voluntas. et memoria. Illi
ergo corde deum honorificat qui ei be
neficia recognoscunt. et eum et eius bene
ficia diligunt et nunquam oblivioni tra
diūt. C Talis fuit Beatus Bartholome
us qui humane redemptōis beneficium
cognoscebat et sue memorie illud sepius
impunebat. et illud fortiter retinebat. et
ipsum regi cū tanta dilectōe exponebat
ostendens q ipa nostra redemptō facta
est valde cōgruēter. quia primus homo
factus est de virginea terra. secundus ve
ro homo factus est de virgine Maria.
Est facta valde potēter qz dyabolū inua
sorem et abusorē alieni iuris potēter cie
cit. Est et facta valde iuste siq dē vt dya
bolus q hoīem comedētē vicerat a iesu
nate vinceret. Est et facta nra redēptio
valde sapiēter qz xps dyabolo tanq aut
illuist dū esca carnis ostendēs hāmo ol
tunitatis cū cepit. C Secūdo scūs bartho
lomeus xpm honorauit ore dū xpi gliaz
p orbē vniuersum fidelit p dīcauit. Adū
dus siq dez erat mendicus ignobilitate
abiectus et refutatus et mestitia plenus.
Beatus aut bartholomeus erat thesau
rus dei. margarita dei et luminare dei. et
ideo mundū ditauit ac nobilitauit et il
luminauit. Ita tria tangit būs Theo
dorus in sermone quem facit de ipo. vbi
ait quatr eius corpus ad lipparim insu
lā ē translātū dīcēs. Venit ad paupculā
thesaurus dīctissimus. venit ad ignobilē
pctiosissima margarita. venit ad mestam
splendidissimū luinare. C Tertio deum
honorificauit ope. qz demonū culturam
destruxit. et cultuz dei ampliavit. Sicut

ait dicit beatus Augu. in li. de ciuit. dei.
tria genera deoz tradita sunt. Unum a
poetis. Alter a phts. Tertius a pinctpi
bus ciuitatū. Quod aut isti dii nullo mō
sunt colēdi. ibidē ostēdit dicens. Propo
nūt greci. si dii tales collēdi sūt pfecto
tales hoīes sunt honorādi. Assumūt ro
mant. s; reuera nullo mō honorādi sunt
hoīes tales. Cōcludūt xpiani. Nullo mō
ergo tales dii colēdi sūt. Oia nāqz ista
genera deoz Bartholome^{us} destruxit. si
cut pz in legēda. C Quarto Bartholo
meus honorificauit deu in corpe seu euz
suo corpe. qz centies in die et cētēs in no
cre genua flectebat. Un sup hoc beatus
Augusti. Omne quo dēūqz incohaueris
facere. primo inuoca deū. et grās age illi.
et cū psumaueris illud sūt fac. Un die
ro. Nec tibi an sumant nisi orōne pmissa
nec recedat a mensa. nisi grē referantur
nec prius corpus qescat nisi pascat aia.
C Secūdo ponit eius pmiū qd tāgīt dū dī
glificabo eū. De^{us} nāqz eū glificauit i vi
ta et in morte et tandē glificauit post mor
tē. C In vita siq dē būs bartho. deu glī
ficauit et laudauit. et ipe de^{us} eū dē in eius
vita glificauit multipl. C Prius nāqz
fecit eū magne dignitatis. d cuius digni
tate sic dicit Theodorus Petrus aplūs
docet natōes. bartholome^{us} psequēter p
mas inuestigat. Petr^{us} opatus est p dīgia
magna. bartholome^{us} fecit p dīgia mul
ta. Petrus deorsum capite crucifigīt. s;
beatus bartholomeus viuus excoilat.
Ad quot valet Petrus misteria capescē
da. ad tot sufficit bartholome^{us} penetrā
da. C Secūdo fuit mīste sanctitatis. que
siq dez sanctitas in tribus et ex tribus
apparet et p sīt. s. in terrenoz respectō
ne. Unde dicit de eo q ipse sic ait. Ego
nihil terrenū nihilqz carnale desidero.
Probat et ipius sanctitas in seruēt ora
tōe. Unde dixit ei demon. Apostole dei
bartholomee incendūt me oratōes tue.
et in constanti mente. Unde de eo dicit.
Semper eodem vultu et animo letus et
pilaris pseuerat. C Tertio fuit potēte
multe. Ipse nāqz dyabolus hz potēti
am astutiam atqz malitiam. Sed ipe ip
sius dyaboli potētiā ligauit. Un dixit
demon. Deus vester cathēns ignis est

De sctō bartholomeo

cōstrictus. et illa hora qua ap̄ls dei bar-
tholomeus tēpluz irruit eius astutiaz
detegebat. Fingebat enim dyabolus se
sanare infirmos quos tñ nō sanabat sub
ueniēdo: s; a lesione cessando. Eius ma-
litiā ip̄e diebat: sicut p̄z in filia regis a q̄
diabolū exte coegit. ¶ Quarto fuit ma-
gne vtilitatis. De hoc sic dicit theodor⁹
Uide bartholomeū lingue aratro rōna
bilita rura sulcantē. fidelē verbū in p̄fun-
do. s. cordis recōdentē paradisu et vineas
dñs plātāt: siluas euellere: spinas ip̄e
tatis secare: sepes circūponē. Et isra. s;
respuīt egroti medente: orbi manu du-
centē: nanfragiū gubernatorē: mortui vi-
uificatorez. ¶ Sctō p̄ncipalr deus ip̄m
glificauit in morte: ip̄ius mortē sue assi-
milādo. Xps nāq; fuit expoliat⁹: flagel-
lat⁹: crucifix⁹: et sic mortu⁹: sic ip̄e fuit fla-
gellatus: crucifix⁹: sua pelle expoliat⁹. et
sic idē p̄ capitis obrūcationē mortuus.
Lant. v. Inuenerūt me custodes qui cir-
culerūt ciuitatē p̄cusserūt me. s. flagellā-
do: vulnerauerūt crucifigēdo et decollā-
do. tulerūt palliū meū. s. me exortādo.
¶ Tertio deus eū glificauit post mortē.
et hoc respectu sui et respectu n̄ri. ¶ Re-
spectu qdē sui quo ad aīaz et quo ad cor-
pus. De gl̄ia aīe sic dicit ip̄e theodor⁹
Gaude bartholomee: q̄ mare gressibus
sanctificasti: q̄ terrā purpureā tuo cruo-
re fecisti: q̄ ad celū comeasti: vbi in medio
stutne aciei refulgēs in splēdore imar-
cessibilis gl̄ie splēdens in exultatiōe so-
cūditatis mirabilis gaudes. Glificauit
et deus ip̄ius corpus. q̄ sicut dicit ip̄e
theodor⁹. de armenta vsq; ad p̄es sicut
lie q̄rtuor arcis sanctoz in mari pietis
p̄cedentib⁹ arcā beati bartholomei cum
reuerētia deduxerūt. ¶ Sctō glificauit
deus eū respectu n̄ri. Et hoc quadrupl̄
¶ Primo q̄ factus ē aduocat⁹ p̄ctōz: si-
cut ip̄e cuidā suo deuoto appuit dicēs:
Per multū tps deus n̄ra p̄ctibus et meri-
tis pp̄lo huic pep̄it. ¶ Sctō q̄ ip̄e est
liberator: deuotoz sicut p̄z in maḡo quē
ab iudays dyaboli liberauit. ¶ Tertio q̄
est p̄denator: rep̄oboz put p̄z in federi
co impatore q̄ eiusdē corpus de loco suo
remouere voluit. ¶ Quarto ip̄e ē rep̄o-
bato: munez insultoz: sicut patet in mu-

liere que oleuz iniustū acquisitū in lāp-
dem beati bartholomei in fundere volu-
it: sed tñ illud facere nequifuit.

¶ Sermo. ccxxv. C. Eodez die s̄mo. ij.

Extendens celū

Esicut pellex q̄ regis ags supe-
riora eius. ps. Inq̄ntū beatus
bartholomeus fuit ap̄ls cōp̄etit sibi qdē
dē celū. Ap̄li nāq; celū vocant. s̄m illud
ps. Celli enarrāt gloriā dei. Inq̄ntū autē
ip̄e fuit exortatus p̄p̄etit sibi illud qdē
dē: Extendēs celū sicut pellē. Inq̄ntū ve-
ro ip̄e interpretat filius suspēdēs aquas:
p̄p̄etit sibi illud qdē dē: qui regis ags su-
periora eius. qdē ergo dē celū: respicit dē
gnitatē aplicaz. qdē vero celū dē extēsi-
respcit gen⁹ p̄a s̄iōis. qdē autē dē: q̄ regis
vquis supiora eius. respicit interpretatōes
nominis. In verbis ergo p̄missis sanct⁹
Bartholomeus a tribus p̄mendat. Pri-
mo a sublimitate p̄fectōis et vite in eo q̄
vocat celū. Dicit autē Ihsdo. Celū p̄hiar-
dens volubile et rotundū eē dixerūt. Bi-
cif autē ip̄e celū. q̄ fuit ardēns p̄ charita-
tem succensam. Ex qua charitate quat-
tuor carbones p̄dierūt. Unum carbonē
iecit p̄tra dyabolū quo mediantē dyabo-
lū incendit. et iste carbo fuit eius oratio
ignita. Unde dixit demon. Ap̄le dei bar-
tholomee incendit me orōnes tue. Alitū
aut carbonē iecit p̄tra dyabolū q̄ dyabo-
lum ligauit q̄ fuerūt ip̄ius apli merita
gl̄iosa. Vñ dē in ip̄ius legēda. Deus vñ
cathēns ignē ē ligat⁹ nec respicē nec
loq̄ audet ex illa hora q̄ apls igressus ē
illuc. sancti. n. vñ ex se tot carbōes emit-
tunt quot in se v̄tutes hñt et quot opera
seruētia faciūt. ex q̄b⁹ vnā carbenā cōsti-
tuūt cū q̄ dyabolū ligatū tenēt. ¶ Tert-
ium carbonē direxit et destinauit ad deū
q̄ ip̄i deo odorem facit. et iste carbo fuit
eius caro p̄remata. Bene. vñ. Edifica-
uit noe altare dño. et infra odorē suauis-
tatis odorat⁹ ē dñs. ¶ Quartū aut car-
bonē direxit ad p̄ximū quo p̄ximū ad
dei amorē inflāmauit. et iste carbo fuit ip̄-
ius p̄dicatio ignita. Theodor⁹. Bau-
deas Bartholomee sol orbis terre cūcta
illuminās os dei lingua ignita sapiāz p̄-
mēs sons vñe sanitates emanās. ¶ Se-

cūdo tpe dī celū q: tpe fuit mobilis et vo-
 lubilis p opariem sollicitā. Ipe nāqz tā
 sollicitus fuit q tres puincias pagrauit
 sicut dicit Theodorū. s. licaonia. india
 et armenia. Nec mirū si tā volubilis et sol-
 licitus fuit. q: fuit tota dei nubes dī ple-
 nus sapia dei. et plenus seruire dei. Fuit
 etenim nubes dei. Isa. lx. Qui sunt isti q
 vt nubes volant. Et iō terrā et secundū
 us irrigauit. Sol nāqz virtute sui calo-
 ris illud q subtile est in aquis vaporabi-
 liter extrahit et in nubes p dēnsat. Sic et
 xps iesus qui est sol iusticie ex calore et v-
 tute sui amoris oēm humanū affectū q
 in aplīs erat. ad se p desideria attrahe-
 bat et in nubes p dēnsat. Beatus nāqz
 aplos fuit et tam volubilis et taz velox
 q: fuit rota dei. Ezech. x. Rotas illas vo-
 cauit volubiles. Iō autē rote sic sunt vo-
 lubiles q: nō tangūt terrā nisi in pūcto.
 Sic ipe Bartholomeus a deo velox erat
 q: terrens in pūcto. i. necessitatis arti-
 culo adhebat. i. Timo. vi. Habētes vl-
 crum et qbus tegamur hīs pnti simus.
 Fuit et Beatus Bartholomeus tam mo-
 bilis et tā velox q: fuit plenus sapia. Nā
 sicut dī Sap. vii. Oibus mobilibus mo-
 bilior est sapia. q: quos replet mobiles.
 hos et veloces facit. Fuit et tam velox q:
 fuit plenus zelo dei. Videbat nāqz mu-
 dum eē tenebrosū ac esse insipidū. et et
 videbat mūdū esse incultū. et iō p ipm ve-
 lociter discurrēbat. Un Brūs Theodo-
 rus Bartholomeus vero famulus dei p-
 git p mūdū velut lux vt tenebrosos illu-
 minaret: tāquā sol vt ispidas gētes sali-
 ret: tāquā agricola vt spūalē culturā pfi-
 ceret. p Tercio picipalr dī celū: q: fuit
 rotundus p finālē pseueratiā. Forma nā-
 q: spica vt hētur ab Elri. pūo et scdo celli
 sine carer. Nō eiz potuit pmissis emollī-
 ri. Un cū rex camelos oneratos auro et
 argēto et lapidib⁹ pēiosis sibi dare vellz
 ipe mōdit. Nihil terrenū nihil carnale de-
 sidero: nec ē potuit mīnis detereri. vñ
 cū rex dīcēt sibi. Tu es q auertisti fratrē
 meū. Ille mōdit audact. Ego vō nō euer-
 ti eū: s: pot⁹ ouerti. Etia si potuit sup-
 plicijs supari. Lz. n. ipe fuerit flagellat⁹
 crucifix⁹: excoriat⁹: et decollat⁹: m in dei
 amore semp pmasit inuict⁹. C Scdo cō-

mēdas a qualitate passiois et pene cū dī:
 Extēdēs celū sicut pellē. Fuit. n. excoriat⁹
 tus et pelle sui corpis denudat⁹ et decol-
 latus. m in dei amore semp masit inuict⁹.
 Hoc significatū ē Zeutr. i. vbi dī: Betra-
 cta pelle hostie artus i frustra cōcidēt
 et subiciēt in altari ignē strue lignoz aū
 pposita i testinis pedib⁹ lotis aqua. addo-
 lebitq: ea sacerdos sup altare in holo-
 caustu et suauē odorē dño. Ista hostia dī
 fuit Bartholome⁹: cui fuit pellis betra-
 cta. qñ. i. ipe fuit excoriat⁹. Fuerūt et ar-
 tus in frustra cōcisi qñ ipe fuit crucifix⁹
 et decapitatus. Fuerūt et iplūs intestina
 et pedes loti: q: affectōes eius fuerūt emū-
 date ab oī terrena cōcupiscētia et cupidī-
 tate ex dno sermone. Jo. xv. Jā vos mū-
 di estis pp sermonē quē locut⁹ sum vo-
 bis. et ex spū scō a quo et p quem ipe fuit
 mūdatus. vt de hoc legīt et habet Act. i.
 Vos autē baptizabimī spū scō. Fecerunt
 et iplūs aplī affectōes mūdare i sanguie
 suo. Apoc. vii. Lauērūt stolas suas et de-
 albauerūt eas i sanguie agni. Circa istā
 hostiā posita ē strue lignoz. nā et intus
 i aia hūit ligna desiderioz sanctorū: et ab-
 extra ligna bonoz operū. Deinde subte-
 ctus ē ignis et ignis amoris in mente. et
 ignis passiois in corpore. et sic holocau-
 stū extitit: q: totus intēsus fuit eius an-
 mus p amorē. et corp⁹ etus succēsus fuit
 p passionē. verba p celi ardorē. eiusque
 opa p feruorē. Et sic odorē suauitatis se-
 cit dño. Fecit eiz odorē suauē per odorē
 ferā famā. suauitōrē: p sincerā psciaz. sua-
 uissimū odorē per spontaneā penā.
 Tercio cōmēdas a pfunditate diuine
 sapiētie. cū dī: Qui regis aquis supiora
 eius. Supiora aie sunt rōalis. cōcupiscē-
 bilis: et trasciblis. Fuit enim recta et reple-
 ta eius rōalis aquis diuine sapiētie. Ec-
 cle. xv. Aqua sapiētie salutaris potante
 illū. Fuit etus cōcupiscēbilis repleta aq
 diuine grē. ysa. xliij. Et fundaz aquā su-
 per sitientem. Fuit etus trasciblis reple-
 ta aquis emulatiois seruī de. Lan. iij.
 Fons hortorum puteus aquarū vi-
 uentium: que fluunt impetu de liba-
 no. C Nam sicut dicitur de sanctis
 animalibus. Ezech. primo. Ubi erat
 impetus spūitus. illuc gradiebantur.

A extendens celus

Multum pelles. ¶ Istud verbum multiplicem hanc intellectionem. ¶ Primo eis de celis extensus sicut pellis ad scribendum. Sicut. n. hō pellem extēdit vt in ea scribat: sic ipse deus celū extēdit vt in eo scribat noia electorū. Luc. x. Baudere qd noia vestra scripta sūt in celis. ¶ Secūdo ad inhabitādū. Sicut. n. hō de pellib⁹ facit tētoriu: sic deus i celo hanc suā habitaculū. Vñ alia trāslatō hanc extēdes celū sicut camerā. Vñ celū de qñ ea sa heloy. i. dei. Job. xxxvi. Extēdit qñ nubē tētoriu suū. ¶ Tercio ad circūdandū. Sicut. n. pellis totū corp⁹ circūdat: n. hīl ē qd nō sit circūdatū pelle. sicut hanc Dam. Celū ēpircū p̄inet oēs creaturas ⁊ nīl est creatum qd nō sit īfra celum. ¶ Quarto ad tegēdū. Est. n. celū qñ te ctū orbis trax. Vñ de ibidē. Celūz qñ te ctū mūdi extēdit deus. Facit nāq; aplū firmamētū vt tegat orbē trax. Et subdit gl. Et hoc sine pelle. i. sine labore: s; tā fa cili sic pellis. ¶ Quinto ad alliciēdū. Si cut. n. pellipari⁹ pellē pulchra corā ēpto re extēdit atq; expōit: vt. i. sp̄s ēptore al liciat ad emēdū. Sic de⁹ firmamētū sy de rib⁹ depictū extēdit: vt alliciat ad dñe radū. ¶ Sexto ad p̄mēfurādū: qñ dicat Quātūz hō corā deo suā pellē: tñ de⁹ ex tēdit hōi celū suūz. Dñb⁹ hīs modis b̄s Bartholome⁹ sicut pellis fuit extensus. ¶ P̄mo vidēz ad scribēdū. Sicut. n. hec pellis p̄mo excoziata. M̄ch. iij. Pellē desup excoziauerunt. Ea dēq; pellis fuit scripta itus p̄ ip̄sionē ētutūz. Th̄m. iij. Lādidolores nazareti cōt̄nue ⁊ foris p̄ ip̄sionēz passionū. Sicut ⁊ pellis carnis xp̄i fuit i cruce extēsa. vii ps. Dinumera uerūt oia ossa mea. fuit scripta abintus multiplicitate dolor. Th̄. i. Altrēdit ⁊ vidēte si ē dolo: sicut sic dolo: meus ⁊ so ris p̄ritio clauoz. Malac. iy. Longitūz me gēs tota. ¶ Secūdo fuit extēsus ad ha bitādū: qñ deus i eo p̄ fidē habitauit. Eph. iij. Habitare xp̄s p̄ fidē i cordib⁹ v̄s. Et qñ xp̄s p̄ fidē i eo habitauit veracit. iō multa miracula fecit. Sicut. n. opatio miracloz at tribuit. Dñ dñt. n. miracula i q̄tuor elemē

tis: et pmo i aere q: ipz a dyabolo purga
uit. in igne: q: pmiisio demōstrauit. In aq: q:
ignis ipēdencia demōstrauit. In aq: q:
arca i q ossa sua erat recū dīta d armenia
vsq: in ciuitatē p mare deduxit. In tra: q:
mōies quēdā septē stadia elōgari fecit
C Tercio fuit extrēsus ad circū dādū. su
it. n. circū dat? penis sursum: q: fuit decol
lat? z deorsus: q: fuit i cruce pedib? affi
rus. a dextris z a sinistris: q: manibus i
cruce fuit elauat? an z retro: q: flagella
tus. In toto corpe: q: fuit excoziat? Jhe
nāq: ē ille hō de quo dī Luc. iij. Qui ob
hier s i hierico descēdit qn xps ipz i mū
dū lunaticū ad pēdica dū mīstr: q: cecidit in
latrōes q: ei expoliauerūt excoziādo. pla
gas iposuerūt flagellādo z crucifigēdo:
z semituuū reliquerūt decollādo. Tūc. n.
fuit semituuus relictus: q: qm ad corp?
fuit mortuus s: corā deo i anima vsus.
C Quarto bñs bartho. fuit extrēsus ad
ptegēdū. Quāto. n. alij electi sunt lapi
des i domo dei apli tñ sūt tectū. q: p cere
ria scis celo. s. deo magis fuerūt victm. vñ
alij scī vocā sui. Jpi aut sūt amict. Joā.
xv. Jā nī dicā vos suos. s: amicos meos
z c. Tū q: sol radio fuerūt illustrati. Nu
me. xliij. Appuit glia dñi sup tectū sede
ris. Tū q: illi q ad aplos auxiliū fugi
unt fuit magis securi. Mat. xliij. Qui i
tecto sūt nī descēdāt aliqd tollere de do
mo sua. Tū q: defendūt ab estu viciorū
z a turbine tribulationū z a pluuia tēta
tionū. Jsa. iij. Tabernaculū erit i m
bationū diei ab estu. z i securitate. z i ab
scōsione a turbie z a pluuia. C Quinto
fuit extrēsus ad alietēdū. Corpa. n. scōp
in hac vita multa claritate z miraculis
fulgent. Si igit t pōsitus thesaurus exteri
us p q pōsitus thesaurus ē q itus later
In isto nanq: sacco later duplex thesau
rus. s. interior q fuit aius grā del plūs.
Prouer. xxi. Thesaurus desiderabilis z
oleū i hīsculo iust z thesaurus supio:
s. glie celestis. De quo vī Mat. xix. Vā
z vēde oīa q hēs z da paupibus z hēbis
thesaurū in celo. Jhu thesaurū hō die bea
tus Bartho. recepit. Ambro. in pstatōne.
Bartholomeus mortis virilr pferendo
discrimen gliosi certaminis ad celestem
gliam secū portauit triūphūz. C Sexto

fiste
 se ex
 plici
 mēā
 crē
 beat
 in cr
 poss
 uar
 hein
 celle
 theo
 meā
 gene
 sple
 riabi
 dī p
 tū
 tū n
 bat.
 exu
 carn
 tend
 bis f
 bat e
 rege
 deo
 dū c
 deue
 tend
 zapi
 nem
 CS
 quan
I
 2
 rra
 ac si
 extra
 C
 clup
 oēs
 to. J
 pelle
 it. p
 char
 effu
 p b

fuit extēsus ad p̄mēsurandū q̄ s̄m q̄ sp̄
se extēdit pellē suā deo p̄ diuersitatē sup̄
plicior. sic deus extēdit sibi celū suū p̄ i
mētatē p̄mior. Multū siqdē pellē suā
extēdit q̄ p̄io fuit flagellatus. deī s̄m
beatū theodorū fuit excoriat⁹. q̄ antiquaz
in cruce moreret inde fuit depositus. ⁊
postmodū excoriat⁹. Ultimo s̄m Al.
uar dū fuit capite trūcat⁹. q̄ t̄ḡ sic ve
hementer extēdit pellem suā. iō de⁹ ex
cellenter extēdit sibi celū suū. An sup̄ h
theodorū. Ad celos bartholomee com
measti. vbi in medio diuine actiē refu
gens in splendore imarcescibilis glorie
splendens in exultatōe dignitatis insa
tabilis gaudes. Quantū ergo hō exten
dit pellē deo p̄ maceratōem in deus ex
tēdit celum suū p̄ glorie largitatē. Ad
tū nanq̄ B̄n̄s Bartholome⁹ se extēde
bat. Th̄c̄. v. Pellis mea quasi eliban⁹
crusta est. Job. xix. Pellis mee p̄sumptis
carnibus adhelit os meū. Adinūq̄ ex
tendebat q̄ dicebat Luce. xviij. Ieiuno
bis in sabbato. Nihil extēdebat q̄ dice
bat eiusdē. xij. Alia mea h̄s multa bona
regesce. bibe. ⁊ epulare ⁊c. Extēdēti igit
deus multū pellē suā deus multū exten
dit celū suū. ⁊ extēdenti p̄ pellē suam
deus p̄ extēdit celū suū ⁊ nihil ex
tēdēti pellem suā deus claudīt celum
⁊ ap̄t infernū. Job. xvi. Extēdite aglo
nem super vacuum.

C Sermo. cccxvii. C De eodem Sermo
quartus.

Pellem p̄ pelle ⁊ cūcta q̄
h̄z hō dabit p̄ aia
sua. Job. ij. Sc̄ōz glo. Pellis
p̄ pelle dat: q̄ sepe dū letus
p̄ra oculū venit. manū opponim⁹. vt po
tius i ip̄a manu q̄ i oculo vulneremur.
ac si dicat. J̄s tot flagella Job egnamit
extra sustinet: q̄ ne ip̄e intus feriat pauet
C Notādū tñ ē q̄ q̄druplex ē pellis. nāc
culpe: ḡf̄er ⁊ gl̄e. C Primā pellē iduunt
oēs hoīes. An sup̄ hoc ip̄e Job inq̄r q̄r
to. Pelle ⁊ carne vestisti me ⁊c. S̄z istaz
pellē bartholome⁹ mltiplici rōe d̄posu
it. ⁊ p̄io cam deposuit i signū feruide
charitatis. Solēt. n. hoīes calore nimio
exuātēs exponē vestimēta. In hoc ergo
q̄ b̄s bartholomeus pellē suā deposu

it: oñdī quāto igne amoris plenius fuit
hoc significatū ē. l. Reg. xvij. vbi d̄. B̄
ligebat ionathas dauid quasi aīaz suā.
Nā expoliati se tunica sua: ⁊ dedit eam
dauid. Per ionathā q̄ donū colūbe iter
pretat: b̄s bartholomeus itelligit q̄ do
no spūs sci fuit repletus. Ite ergo q̄ d̄
ligebat dauid. i. xpm sicut aīaz suā. tu
nica se expoliavit: ⁊ dedit dauid. q̄n pp̄
xpi amorē se excoriari p̄m̄it. C Sc̄ō i
augmētū maioris puritatis. Solēt enīz
rami arborū q̄n exconant albiores appa
rere. Sic ⁊ bartholomeus pelle mortali
tatis exutus i aīa extitit magis purus
De hoc legīt Jobe. i. Sicū meā. i. bartho
lome⁹: q̄ fuit hūilis fructuosus ⁊ dulcis
decoctus. mūdās expoliati eā. albi fa
ciunt rami eius. Prouer. xxv. Alus r
rubegine de argēto ⁊ egredit vas puris
simū. ⁊ Tercio i sp̄e future imortalita
tis. Solēt nāq̄ hō libēter deponē vestēz
vetustā. vt vestē induere valeat deaura
rā. Sic ip̄e libēter vestē mortalitatis exu
it: q̄ se decorādū vestē imortalitatis sci
uit. vñ p̄a. Aluit regina. i. eius aīa q̄ cor
pus b̄n̄ rexit. a dextris tuis in vestitu de
aurato. i. cū corp̄e gl̄ificato. i. Sach. x.
Iussit rex expoliari ionathan vestimen
tis suis: ⁊ iduit eū purpura. i. carne glo
riosa q̄d erit in gnāli resurrectōe. Quar
to deposuit pellē suā i odorē suauitatis
Solebat nāq̄ sacerdos i veteri lege pel
lē hostie detrāhere igneq̄ supposito ip̄
sam in odorem suauissimū d̄no imolare.
Sic b̄s bartholomeo ē pellis detracta
q̄ igne charitatis ic̄sus in odorem sua
uissimū ē d̄no imolatus. Sap. iij. Tāquā
aurū in fornace pbavit illos. ⁊ quasi ho
locasti hostiā accepit eos. C Sc̄ō aut
pellis de qua p̄mittit ē pellis culpe. Et
ista ē triplex. ⁊ Una ē qua induunt lu
xuriosi que est pellis vetusta. Th̄c̄. iij.
Vetustaz fecit pellē meā. Luxurza nāq̄
d̄ vetusta siue q̄ hoīem cito ducit ad se
necturē siue vetustatē. siue q̄ homo q̄ se
illi vito imergit vsq̄ ad mortē i illo iue
terascit. p̄a. Inueterati s̄nt omnes ini
micos meos ⁊c. Siue q̄ cum ip̄sa sit lu
rum feridum fecit ip̄sum hoīem turpem
⁊ vetustū. Eccl. ix. Omnis mulier que ē
fornicaria q̄n sterē i vta p̄culcabit. Alia

est qua induunt supbi. et ista pellis est a
veto inflata. Osee. xij. Effraim pascit ve
tus. Aug. O pellis inflata qd tederis. o sa
nctes fctida qd inflatis. qz igit est vento
plena: id statim detumesceat si ptingit. Job
vij. Memeto qz vetus est vita mea: id le
ui impulsu circufert. ps. Deus me⁹ pone
illos vt rota et sicut stipula ante facie ve
ti: id cito deycit. Job. xxx. Eleuasti me et
qsi sup veterum ponens allisisti me valde.
Alia est qua induunt auari. et hec e pel
lis nigra. Hier. xij. Si mutare potest
ethiops pelle sua etc. Et auarus ptrahit
ntgredine corpalez. qz pro lucro captan
do die noctuzqz exurit et gelu punitur.
Thien. v. Pellis mea qsi elibanus exu
sta est. Auarus et ptrahit nigredine spi
rituale: qz cu auaritia sit lutum. asa que
luto imergit: nigra efficit. Abachuc. ij.
Ne q multiplicat non sua et vsqzquo ag
grauat ptra se desuz lutu. Ista triplices
pelle bartholome⁹ no induit. qz terrena
desperxit et honores fugit et vera castita
te seruauit. Tertia vero pellis est pel
lis gre qua induunt iusti imitatio puer
sa tione xpi. Xps eis idutus e pelle. i. puer
sa tione candida: rubicunda et electa. Lati. v.
Bilectus meus candidus et rubicundus:
elect⁹ ex milib⁹. ysa. xlij. No erit tristis
neqz turbulētus. ecce q candida. Unde
ps. Lu hto q oderut pace era pacificus:
ecce q rubicunda et firma charitate paci
fica. Mat. xi. Discite a me qz mitis suz et
humilis corde: ecce q p oibus masue
ta. Ista pelle gre bartholomeus fuit te
ctus: qz etus puerfacto fuit tocunda: paci
fica et masueta. Un de eo di in eius legē
da. Semp eode vultu et aio letus et hila
ris pfuerat. C Quarta pellis: e pellis
glie qua induunt beati. vnde legit Exo.
xxxvi. q tabernaculu tribus pellib⁹ ope
riebat. i. pellibus rubricatis hiacinthi
nis et sagis cilicinis q fiebat de pilis ca
praz. Opeibat et o pellibus magnis ni
gris: sed formosis. Lati. i. Nigra suz sed
formosa filia hierlem: sicut pelles salo
monis. Beati igit iduerunt pelle formo
saz per corpis claritate. Apoc. xix. Datu
est ei vt coopiat se bysso splēdenti et can
dido. Pelle hiacinthina p subtilitatez.
pulusimo di eniz pelles pnt colore aereu

Corpora naqz sanctorz que mo sit grossa
et pōderosa tuc instar aeris erūt subtilia
l. Loz. xv. Semina corpus aiale et sur
get corpus spūale. Etia iduunt pelle ru
bicata p immortalitate. Hulus naqz color
est valde viuus. vnde de hōie rubicu do
cōiter dicim⁹. Iste est valde viuus. Sap.
v. Iusti aut in perpetuu viuēt. Pelle ca
prina p agilitate p qua sancti cōparant
fulguri cōuscāt. Job. xxxvij. Nūquid
mittes fulgura. Sancti et pp eoz agili
tate pparant nubi et scintille discurrēt
Deut. xxxij. Magnificētia eius discū
rēt nubes. Sap. iij. Tāq scintille in arā
dincto discurrēt. Cōparant et aut velo
citer volāt. Tūc eniz aues velociter vo
lant qsi sūt plumis plene et subtiles coi
pore et vete agitate. Sic sancti tūc erunt
pleni plumis oīum virtutuz. Habebunt
corpus subtile et glisuz et agtabunt p
spūm scī. Ezech. i. Ubi erat ipetus spi
ritus: illuc gradiebant. Vel pōt dici q
pellis triplici ponit. i. p re tpali. Mich.
ij. Desup tunica et palliu subtilisti. Po
nit et pellis pro vita mortali. Gen. ij. Fe
cit deus ade tunicas pelliceas. Et p su
perficie corpali. Job. x. Pelle et carnib⁹
vestisti me. Beatus igit bartholomeus
dedit rez tpale p celesti substantia. Mat.
xix. Si vis pfectus ee vade et vende oia
que habes et da paupibus. Dedit et vīa
tpalez p vita ppetua et gloriosa. Joā. xij.
Qui odit aīaz suā in hoc mūdo etc. Etia
dedit pellem corpalez p carne glorifica
ta. Phil. iij. Saluatorē expectamus vo
luntū nostruz iesum xpm.

C Sermo. ccxxvij. C De beato Augu
stino epo et doctore Sermo pmo.

Quasi vas auri solidū
ni lapide pōioso. Ecē. l. In
vas aureū et pōsuz repñrat
bñm Augustinū doctore egregiū q in pie
missis verbis a tribus pmenat. C Pri
mo pmenat a plenitudine oluine sapi
entie cū dī: Quasi vas auri. Per auruz
naqz diuina sapiētia intelligit qua ipse
bñs Aug. tanq vas dei fuit repletus. si
cut autē ipsemet ostēdit in lib. de qūitate
aie triplex est sapiētia. i. nociua: supstua
et necessaria. Nociua eniz sapiētia est de

impe diētibus ad salutē. Necessaria ē de
expediētibus. Sed supflua est de iperti
nētibus. hoc ostēdit per simile in corpo
re humano. cū enīz trās lato verbo aia di
scēdo dicat crescere. ⁊ de discēdo decre
scere. ⁊ in corpore sit triplex augmētuz.
Unū nociuūz qđ tumor dicit. alterūz su
perflūū per qđ interdūz euenit vt sentis
digitis in manibus aut pedib⁹ nascant
hoies. Tertiūz vero est necessariū quo na
turalis cōueniētia adimplet in mēbris:
sic ⁊ in aia est sapiētia nociua qđ de ipe
diētibus. Est sapiētia supflua que est de
ipertinētibus. Est sapiētia necessaria: qđ
est de expediētibus ⁊ necessarijs. Ista tri
plici sapiētia istud vas plēnū fuit. s. sapi
entia nociua qua aī puerionē suā ple
nus fuit. De qua dī Jac. iij. Nō est ista sa
piētia defursuz sz terrēna aīalis dyabo
lica. Est. n. terrēna qđ p̄sistit in terrenoz
cupiditate. De hac ip̄met ait i p̄fessio
nib⁹. Bocebā artē rhetoricā victoriosaz
loq̄citātē: victus cupiditate vēdebā. Est
et aīalis qđ cōsistit in carnali voluptate.
De hac dicit ibidē. Recordari volo trās
actas seditates meas nō qđ eas amē. s. qđ
amē te de⁹ me⁹. Est dyabolica qđ p̄sistit i
supba ⁊ vētosa abītōe. De hac ibidē ait:
Libros discēbas eloq̄ntie in q̄mīnē cū
p̄lebāz sine dānabili ⁊ vētoso pp̄ gaudia
vanitatis humane. ⁊ Scđo aī suā puer
ionē habuit sapiētia supflua qđ est sapiē
tia secularis ⁊ philosophica qđ ideo sup
flua dī. qđ sine ea salus eterna habet. In
lib. p̄fess. de illa sapiētia dicit: Infelix au
tē ille hō qđ scit oīa hec. te aut̄ nescit. b̄s
aut̄ qui te scit et si illā nesciat. Qui vero
te ⁊ illā nouit: nō p̄pter illā beator̄ ē: sz
p̄pter te beatus solū. Ista aut̄ sapiētia
plenus fuit qđ ait ibidē. Oēs libros artū
quas liberales vocāt tūc neglissimus ma
lax cupiditatū seruus p̄ meipm legēs in
tellexi. Itēz ibidē. Quicqđ est de arte lo
quēdi ⁊ dissēdēdi. quicqđ est de dimēho
nib⁹ figuraz ⁊ de musicis ⁊ de numeris
sine magna difficultate ⁊ nullo hōie tra
dēte intellexi. ⁊ Tertiū hūit post suā con
uersionē sapiētiāz necessariā. i. diuinā qđ dī
necessaria. Quia sicut dī Prouer. xviij.
Ubi nō est scia aīe ibi nō ē bonū. Primā
igit sapiētia. s. nociuam ip̄e ex toto ⁊

oīno abhoruit. Scđam. s. supflua totis
vtribus p̄tēpsit. Tertiā sapiētiā. s. ne
cessariā ⁊ diuinā totis suis vtribus p̄cu
piuit: vt de eo dici possit illud. iij. Reg.
iij. Dedit sapiētia salomoni: ⁊ prudētiā
multā nsmis ⁊ latitudinez cordis quasi
arenaz qđ est in litore maris. Ubi q̄truo
implicant. s. qđ habuit sapiētiā multā.
sufficientē. ⁊ habuit sapiētiā nsmā: ⁊ qđ
habuit cor latū. Unū hūit sapiētiā multā
qđ habuit sapiētiā diuinā. nihil eiz sibi
defuit qđ ad ea pinere haberet. Volu
tarius. Legi dei deest quicqđ augustinū
p̄tigerit ignorare. Hūit sapiētiā nimiaz.
nā habuit sapiētiā supfluentē. Unde le
git qđ cū qđā tractatus beati Augustini
i maturinis legeret. beatus Bernardus
obdormis paz. vidit quēdā tuenē de
cuius ore tā innēsus fluuius exibat qđ to
tā ecclesiā irrigabat. Cui dubiū non fuit
illū Augustinū fuisse qđ habuit cor latuz:
qđ. s. habuit celere intellectū ⁊ nobile ige
niū. Unū in li. p̄fess. ait: Scis tu dīe deus
meus: qđ celeritras intelligēdi ⁊ discēdi
acumen donū tuū ē. sz nō inde sacrificā
bā tibi. Prosper i libro de vita p̄tēplati
ua dicit: Sāctus Augu. fuit acer ingenio:
suauis eloq̄o: sc̄laris literature p̄r: in
ecclesiasticis laboribus oposus. Qui hūit
sapiētia sicut arenā maris. Sicut. n. are
nā ē innumerabilis: sic ⁊ libri eius inme
rabiles sūt. Unū dicit Remigius qđ h̄ die
ro. sex milia voluminū: origēis se legisse
fatef. Aug. tñ tāta scripsit vt nullus pos
set ei⁹ libros diebus ac noctib⁹ scribē: sz
nec legē qđē occurrat. C Scđo p̄mēdāf
a soliditate doctrine cū dī: Solidū. Eius
eiz doctrina ē solida pp̄ q̄truo: p̄dītōes
qđ h̄z. ⁊ h̄z. n. purissimā veritatē vñ cō
parat sile. vñ Bieg. i epla ad p̄fectū afri
ce sic ait: Beati Aug. pp̄ patrio teopuscū
la legite ⁊ ad p̄paratōez illius similagō
nīz furturē nō q̄ratis. Prouer. iij. Pur
⁊ purissimū eius fruct⁹. Sermones nāq̄
b̄s Augu. sūt puri: qđ nullā h̄nt falsitatē
Sūt puriores: qđ nō h̄nt dubitatē. Sūt
purissimū: qđ oēm p̄tinet veritatē. Unde
cassiodor⁹ i p̄logo sup̄ psalteriū. Est aut̄
Aug. oluz l̄raz magr. Et qđ in vbertate
re⁹ est cautiissimus disp̄nator. decurrit
quippe tāq̄ fons purissimus nulla fece

De sancto augustino

pollutus: sed in integritate: huius pſeue-
ras nescit hereticis dare vñ se pñt aliq
colluctatõe defendere: totus catholicus:
totus orthodoxus inuenit. In ecclesia dñi
suauissimo odore respñdēs: supñt et lu-
minis claritate radat. C. Secdo et do-
ctrina hz altissima pſunditatē: sō cōpa-
rat agle. Hiero. Aug. ep̄s volās p mōtū
cacumina qñ agla. et ea q sunt in mōtū
radicibus nō pñderās. multa celoz spa-
cia terrarūq; situs et aquarum circulos
charo sermone pronūciat. Job. xxviii.
Profunda flumioꝝ scrutatus ē et absco-
dita pduxit in lucē. Flumius sacre scri-
pture hz supñciē. s. sensus lralē. et hz me-
diū. s. sensus moralē. et hz pſundū. s. my-
stici et spūalē. Iste aut nō tñ scrutatus
ē scripture supñciē: s. et mediū et pſun-
dū. P. Tertio hz firmissima soliditatem.
Jō pparat malleo. vñ Bern. Aug. hic ē
validissimus malleus hereticoz. Sicut
eiz malleus scribus suis incudē firmat:
et ferrū domat: et melodiam geyerat: sic
Aug. doctrinis suis ecclesiam firmavit.
Eccl. i. In vita sua suffulſit domus: et in
dieb; suis corroborauit tēplū. Hereticos
eiz domuit et fugauit. et ibidē. Qui cura-
uit gēre suā et liberauit eā a pñtōe. Pro-
ſper in lib. de vita pteplatiua sic ait: Vā-
ctus Aug. fuit i quordianis disputatōi-
bus clarus: et in oībus actōibus suis vñ
ppositus: in qñibus solueñtis acutus.
In hereticis puticendīs circūspectus.
In expositōe nostre fidei catholicus. In
explandis scripturis canonicis caut.
dei laudem generauit. Tota nāq; ecclesia
laudat deū q sibi pcessit doctore tā egre-
guū. Un cantat ecclesia: Magnus qñs et
laudabilis valde q de tenebris genitū lu-
men eccleie vocauit Augustinū. P. Quar-
to bñs Aug. hz dulcissima suauitatē. Jō
pparat cibo dulcissimo. Un Greg. vñ su-
pra. Si delitioso cupitis pabulo sagina-
ri bñi Augustini opuscula legite. Et vo-
cat ipse Greg. doctrinā bñi Augustini pa-
bulū et delitiosū. et saginatū pabulū: q
satiat. delitiosū: q; delectat. Un cantat
Tu de verbis saluatoris dulcē panē pñ-
tis. Panē: q; satiāt. dulcē q; delectat. vo-
cat et saginatū: q; ipiguat. De hoc nāq;
cassiodorus sic ingt. Bñssimus Aug. in

qbusdā libris nñia est difficultate reco-
ditus. In qbusdā vero sit plantissim: vt
et puulis pbeat accessus. Lut? opa sua
uia sunt. obscura vero vilitatibus ma-
gnis sacra pñguescunt. C. Tertio pñe-
dat aspectōe oīz virtutū et gñe cū dñs:
natū oī lapide pñoso. Et isti lapides p-
ciosi dicunt esse qñtuor virtutes. s. pñde-
tia: iustitia: ac tēperātia: et fortitudo: et q
bus corona pñcit q spōs xpi ornat. Hñs
pñdentia ab anteriori p quas pñdet a
futuris. Iustitia a posteriori: p quā satif-
facit de pñteritis. Tēperātia aut a dextris
ne eleuaret in pñis. Fortitudinē vero
a sinistris ne succubat i aduersis. Istas
qñtuor virtutes Aug. habuit put. s. sunt
purgati animi. Nā s. Plotinū iste virtu-
tes pñnat pñra iordinatas affectōes: et
tūc dicunt pollitice. aut auferunt eas oīo
et tūc dicunt purgatiue. aut auferunt me-
morā illaz: nō tñ illas: et tūc dicunt vir-
tutes purgati animi. aut tales faciūt vt
nephās sit in illo notare affectōes: et tūc
exēplares dicūt. et sic sūt in deo. Pñne
igit iordinatas affectōes repñmūt. Scde
auferunt. Et tertie nesciunt. In qñtis ne-
phas est affectōes huiusmodi cogitare.
Bñs vero Aug. aut tales iordinatas af-
fectōes in memoria nō hēbat: aut in ho-
roz: aut in aspñatōe hēbat. Un cū rō
in lib. soliloqoz ipm interrogasset. Nōne
te delectat vxor: casta: pudica: pulchra:
morigerata: et diues rñdit: Quātūcūq;
mulierez depixeris: atq; de bonis oībus
cūmulaueris: nihil mihi tā fugiendū q
pñbitū decreui. dehinc rō. nō quero qd
decreueris: sed vtrum adhuc alliceris.
Et rñdit pñsus. Nihil i huiusmodi qro
nihilq; dehero: sed etiā cum honore et
aspñatōe talia recordor.

C. Sermo. cxxix. C. De eodez sermo. qñ
Aufer rubiginē d
argēto et egrediet vas purif-
simū Prouer. xxv. Qñdñ nā
qñ i his verbis pñmissis qñtis bñs Aug. su-
st an: suā pñerfidez: q; tūc fuit rubigino-
sus. Et qñtis fuit i ipsa pñerfide: q; fuit a
rubigine purgat. Et qñtis fuit post eius
pñerfidez: q; tūc totus purissim. An cō-
pñerfidez vero istud vas pñeraxerat qñdru

placē rubiginē. s. infidelitatis: q. in sectaz
manicheoz icidit: in q. altq. anis fuit i
uolutus. Ad has siq. de nugaz pductus
est: vt ipse ait in lib. 2. scilicet. vt diceret. Scū
plorare cū decerpit & matrē eius arborē
lactetis lachrymis flentē. 7 Secūdo p. traxe
rat ipse b. s. Augu. an. eius puerionē ru
biginē phice vanitatis: vt ipse ait vbi su
pra. Institut aīo itendē in scripturis sa
cris. s. vīsa est mibi sacra scriptura idi
gna: quā tulliane dignitati ppararem.
Tumoz. n. mentis fugiebat eius modū.
Illa autē erat q. cresceret cū paruulis. s.
ego dedignabar esse puulus & turgidus
fastu mibi grādis videbar. 7 Tercio cō
traxerat rubiginē terrene cupiditatis.
Vñ ipse de cartagine romaz & de roma
mediolanū prexit: vt rhetoricā venderet
& sue cupiditati satisfaceret. Vñ ait vbi
supra. Docebat artē rhetoricā victoriosā
loq. citatē victus. s. cupiditate vendebat.
7 Quarto rubiginē carnalis volupta
tis. Vñ ait ipse vbi supra. Exalabant ne
bule de limosa p. cupiscētia carnis & sca
tebra pubertatis obnubilabat cor meuz.
vt non discernere serenitas dulcedis a
caligine libidinis. 7 Secūdo notat q. l. s. fu
it in ipsa puerionē: q. s. fuit ab oī rubigie
purgat. Ad istā nāq. rubiginē auferen
dā: q. dā fuerūt in eo p. modū cāe efficien
tis. q. dāz p. modū cāe disponentis. 7 Est
eiz purgat. p. verā p. tritōez. Vñ dī ibi dē
p. sub q. dā arborē se p. lecit & dimisit ha
benas lachrymas: p. pruperūt flumina ex
oculis ei. 7 acceptabile sacrificiū deoz: sa
ctabat voces: scilicet misabiles: & plorabat
amarissima p. tritōe cordis sui. 7 Secūdo
fuit purgat. p. verā p. fessionē. vñ deo p. si
tebat dicens vbi supra. Recordari volo
transactas seditates meas. nō q. eas amē
s. vt amē te de. meus. Amore amoris tui
facio illō recolēs vias meas neq. simas:
vt tu dulcescas mibi dulcedo nō fallax:
dulcedo felix & secura. Et nō solū de hoc
s. ē de minimis se accusabat. Sicut de
eo q. cū puer eēt ad pilā ludebat: & q. ad
scholas nō nisi violentē ire volebat: & q.
tabulas poetaz nimis libentē legebat: &
q. d. donē ex amore mortuā flebat: & q. i
ludis pueroz fraudulētias exercebat vī
ctorias: & q. de q. dāz arborē piri pira su
a. 7 aspicebat minis. c. m. 7
de quoniam h. p. o. e. 3

ratus fuerat. 7 Tercio fuit purgatus cū
plena satisfactōe. Ipse nāq. tres ptes sa
tisfactōis habuit. s. ieiunia: orōnes & ele
mosynas co. pales. & q. maxime elemosy
nas spūales q. p. sūt i docēdo idoctos.
vñ dī de eo. Post mortem mris puerus
est Augu. ad agros p. p. os vbi cū am
eis ieiunijs & orōnibus vacās: scribebat
libros & docebat idoctos. Disponentia
autē ipz ad istā puerionē q. t. uor fuerūt:
scilicet flagella: exēpla & doctrina: ac sollici
tudo mīna. Fuit autē q. t. uor vicibus fla
gellat. sicut ipse in li. 2. scilicet. refert. 7 Pri
mo dolore stomachi: cū adhuc iuuentis
esset: & nō dū baptizat. fuisse. S. mī vo
lunt q. baptizaret & sanatus fuit. Pater
eiz phibuit ne baptizaret ne iteruz sed a
ref. 7 Secūdo cū iussit romā vbi incurrit
egritudinez validā. & hoc mī nesciebat.
q. si hoc vulnē ferret: mūq. cor eius sa
naret. 7 Tercio in p. mōdio sue puerio
nis tā valēdissimo dolore dentiū torque
bat q. etā loqlaz amisit. vñ i tabulis ce
reis scripsit vt oēs p. eo orarēt. Ipse au
tem cū alijs genua flexit & sanatus fuit.
7 Quarto flagellat. fuit i quodā amico
suo defuncto. In cuius morte cor ei. a deo
p. turbatū fuit q. q. d. aspicebat erat il
li mors & seipm semimortuū reputabat.
7 Secūdo dispositua fuerūt exēpla. s.
Ambrosij: Simplician: Victorini: An
tonij: & alior scōrum. Exēplū siq. dēz Am
brosij ipm aiauit ad puerionē. nā omni
dūca b. s. Aug. p. dicatōez sancti Ambro
sij audiebat. quez Ambrosius p. ne susce
piebat & clement tractabat. Mater etiā
eius b. m. Ambrosiū quasi angelū dei di
ligebat. Scilicet q. p. eū eius filius puerit
debebat. q. d. & scū est. Exēplū Simpli
cian: ipm aiauit ad sancte vite electōez.
Vñ ad ipz prexit & gestus suos sibi retu
lit. & q. esset aptus modus viuēdi ab eo
petijt. videbat tū eccliaz plenā esse cleri
cis: in q. alius sic & alius sic ibat. Simpli
cianus autē vīa salubrez eū docuit. Exem
plū Victorini ipm aiauit ad imitatōez.
Vñ cūz simpliciānus ei narrasset: vt i eo
dem lib. habet quō victorinus phs ro
me i foro statua meruiss. & quō xpianus
factus fuiss. exarit Aug. ad imitanduz
eū & cepit grauē suspirare. Exēplū An
2

De sancto augustino.

tonij ipm aiault ad celestiu auiditatem. Na sicut ibide habet. Cum quidam miles noie. Portanus de africa venisset: et vi- taz et miracula Antonij hmi narras- set: cepit Aug. ingemiscere. et ad ipm ex- clamare. Quid partimur: qd audimus: Surgunt naqz idocti et celu rapiunt. et nos cu doctis nris in infernu demergimur. Exempla sanctorum defunctorum ipm anima- verunt ad ardere charitate. vñ alt ibide. Exempla seruorum tuorum quos de nigris lu- cidis et de mortuis viuos feceras coge- sta in sinu cogitationis mee vrebant et ac- cendebant me valde. Tertiū dispositi- uum fuit doctrina Tullij Pauli et Am- brosi. Cu eim vt ibi refert eet anoz. xix. et quedā libru tullij qui ostēditur de legis- set qui exhortationē facit ad pbias. repē- te affectu eius mutauit. et immortalitatem sapie percipuit. Tercio doctrina pau- li. Na cu codicē aplice appulset et caplz qd pto sibi occurrir legis. Indusmunt vñ iesum xpm et. Statim a corde eius oēs dubitationis tenebre diffugerūt. Tercio doctrina ambrosii. Cu eim ei predi- cationē auide audiret. et quadā vice co- tra sectā manicheorum Ambrosi diuiti di- sputasset error ille a corde Augustini pe- nitus ē ablatus. Quartū dispositiuū fuit sollicitudo mīna que sicut cu carne peperat mūdō: ita postmodū multo la- chrymarum semine genuit xpo. Et cu apud quedā epim vberim fieret. Illi ait. Fieri nō pōt vt filius tantarum lachrymarum peat. Et sic de filij sui cōuersione mī certifica- ta ē. Et tā per ipm epī rñsione qd et cele- stiu reuelationē qua se cu filio in quadā linea stantē aspexit. Tercio post puer- sione fuit pñssimus qd pz q: diuitias cō- tenebat: honores respuebat: voluptates abhorebat quātū ad diuitias. rō i libro soliloquiorum quē in primordio sue cōuer- sionis fecit ipm interrogari fecit dicens: Diuitias nullas cupis. Et ipse respōdit. Nec quidē nec nūc pñm. na cū. xx. anos agā. xliij. anni sunt ex quo ista cupe desti- ti. pono vnus liber ciceronis mīhi fac- le psuasit. nullo mō eē diuitias appeten- das. Quātū ad honores interrogat di- cēs: Quid honores fateor: eos pene hīs dieb⁹ cupere destitisti. Quātū vero ad

voluptates interrogat ratō dicens: Quid vxor rñdit. Quātū cūqz eā mīhi depinge- ris: nihil mīhi magis fugiēdū qd cōcubi- tū decreui. De ide subiūgit dicens: Quid de cibis rñdit. Siue de cibo et potu cete- rarū corporis voluptate nihil interro- ges tñ ab eo peto quātū mīhi valitudi- nis opē pferre pōt. C Sermo. cccxx. C De eodem. Sermo tertius.

Qua profunda et verba ex ore viri et torrens redūdās fons sapie et. Pro- uer. xviij. Inter ceteros alios scōs docto- res bñs Aug. tria priuilegia spālī a deo recepit. Na a deo hñit sapias et doctri- nā pfundā: lachrymarum abūdātiā: et dul- cedine internaz. Et ab hīs tribus in pe- missis vñs omēdas. Na pñō hñit p- fundā sapias et doctrinā. cū dī: Aqua p- funda et vba ex ore viri. Sacre naqz scri- pture pfunditas tāta ē: qd nullus eā pte- cre penetrare pōt: qd significatū est Eze- ch. xlvij. vbi dī: Aduus ē mille cubitos. et trauxit me p aquā vsqz ad talos et. vsqz vbi quē n potui trāsua dare. In flu- mine eiz sacre scripture glibet doctor: vl- qz ad talos ducit qñ expōs elicit qbus pedes affectionū in auditoribus purifi- cant. vsqz ad genua qbus auditores ad bñ opandū pfortant. vsqz ad renes qb⁹ tērationes et praua desideria supantur. Ad quartū vō gradū. s. vt dīne scriptu- re pfunditas pfecte transuadari pos- sit nullus mortalis attingē pōt. De ista pfunditate dicit ipse in li. pñf. Mirabi- lis pfunditas eloquiorum tuorum: quoz ecce ante nos supficies blādēs puillā. Sz mira pfunditas de⁹ me⁹. mira pfundi- tas error: ē itēdere in eā. Istā aut pfun- ditatē sacre scripture: inquātū hōi fuit possibile Aug. scrutatus fuit et inde co- piositatē expōnū et sniaz eduxit. Eccl. i. In diebus illis emanauerūt putei aqua- rū. et quasi mare a dñmpleti sūt vltra mo- dū. vbi tria implicant. s. qd ista emanatō facta sit ad instar putei. instar maris. et supra modū. Tūc aut sit emanatio istar putei qñ aque de pfundis terre visceri- bus ducunt. Et quāto puteus pfund⁹

to dis tāto aque magis limpi de iuentis
 Sic ipe puteū sacre scripture subitans
 de occultis scripture sensibus salutife-
 ras scripturas eduxit. et quāto scriptu-
 ras profundius penetrabat: tāto inde hu-
 midiores et lipidiores sūas educere vī
 Job. xxviii. Profunda quoq; flumino-
 scrutatus ē: et abscondita pduxit in lucē.
 Tūc aut fit emanatio ad istar maris qñ
 a mari fontes et flumina derluant. Sic et
 doctria bñi Aug. derluant oīuz expōnū
 dicta sequētū doctoz vī possit dici de
 eo illud Num. xxiij. Fluit aqua de situ
 la ei. p. fundū flumē sunt dicta aploū
 pphay: et euāgelistay. Aquā aut istoz
 pdictoz flumioz bñs Aug. collegit i situ
 lis. i. in diuersis libris. Una eim magna
 sirula ē que appellat liber de trim. alia
 ē liber de ciui. dē: et sic de alijs. De istis
 nāq; sirulis ceteri doctores hausierunt.
 nā oēs sermones qdēs. sūme tractatus et
 decreta. ac decretales resonāt augustinū
 ysa. xi. Repleta ē terra scia dñi. sicut aq
 maris opifetes. Tūc aut fit emanatio su-
 pra modū qñ diuersa loca plus solito ir-
 rigan. Sic et doctria Aug. in diuersis
 locis: et in diuersis modis emanauit. In
 diuersis qdē locis. q: oia scripture loca
 exposuit et igitur. iij. Regū. iij. Disputa-
 uit a cedro que ē i libano vsq; ad isopū
 que egrediet de pietate et disseruit i lumē
 tis: et volucib: et reptilib: et piscibus.
 Per cedrū itelligit sublimitas diuina.
 tis. Et p isopū itelligit hūilitas hūanita-
 tis. Disputauit igit a cedro diuinitatis vs-
 q; ad isopū hūanitatē. Un ipe fecit libru
 de trinitate quasi de cedro. et de hūanitate
 quasi de isopo. Elseruit et de sumētis
 i. virtutib: scdū q sunt lumēta dei. ps.
 Ut lumētū factus suz apud te etc. De vo-
 lucib: i. de dignitatib: angeloz. et de re-
 ptilib: i. de vitis et crib: pctor q i ter-
 ra repūt p amorē. Et de piscib: i. de pe-
 na dānatoz: q dānati gemūt sub aquis
 tribulationū. Emanauit et diuersis mo-
 dis. Alij nāq; doctores hñt spālē modū
 tractādi. sicut ē vidēre i Hiero. nā et ipse
 vsq; circa expōēs Ambro. vō circa sen-
 sus spūales. Bre. at circa istructiōes mo-
 rales. Iste aut n hz spālē modū: q habz
 cōez et vniuersuz modū. Iō significat p

eusratē. Alia tria flumina q hñt spālta lo-
 ca p q fluūt: significat doctores. Eusrat
 aut n determinat locus: q fluūt p diuersa
 loca. Sic et alij doctores hñt spālē mās
 de qua tractat. Iste aut nō hz spālē mās
 de qua tractat: q de oibus tractat. C Se-
 cūdo picipali pmedat a lachrymarum
 vbertate. cū dñ: et tonēs redūdās. Quali
 eiz qdā tonens de eius oculis emanauit
 aq lachrymar. N: ipe qtuor gñia lachry-
 marū hñt. P Nā hñt lachrymas cōpū-
 etidōis. et hoc p pctor pphay. Et has la-
 chrymas hñt i picipio sue pueritidōis qñ
 s. sub quadam ficu se pñciēs lachrymas
 amaras effudit. P Scōdo habuit lachry-
 mas deuotidōis. et has hñt p celestib: de
 siderijs. de qbus ipe dicit i libro pñfessio.
 Quātū fleui i hyemis et cāticiis tulo sua
 ne sonatibus eccle. voces igit ille isue-
 bant auribus meis. et fleuāt lachryme:
 et bñ mñt erat cū illis. P Tertio hñt la-
 chrymas lamētatiōis. et has hñt p mun-
 dantis pculis. ordiātus eiz in psbyterū:
 et postea in epm status illius pculū cōsi-
 derās multū ac amare fleuit. Un dixit:
 In nulla re deū mñt sentio ita trati si-
 cut i hoc q cū nō essem dignus poni ad
 remū. posuit me ad aplustre in apice re-
 glmētis eccle. C Quarto hñt lachry-
 mas ppassiōis quas hñt p alijs miseris.
 Lū eim ipi barbari cūcta deuastaret
 bñs Aug. lugubre vīta duxit. fuerūt enīz
 lachryme ei: panes die ac nocte. C Ter-
 tio pmedat ab affectionū dulcedie. cūz
 dñ: fons sapie. Sapia eim a sape dicitur
 In ipso nāq; tāta fontalis suauitas fuit:
 q tria intra in ipso gnāuit. P Prio nāq;
 mētis iñflāmationē. Un cantat de eo: et ē
 sumptū de libro confes. Desabat verba
 ei: i visceribus qñ sagittas acutas. et exē-
 pla seruoz dei tanquā carbones vastato-
 res. P Secundo in eo generauit mentis
 vulnerationē. vñ de cantat de eo. Uulne-
 rauerat charitas xpi cor ei: et ipe dicit in
 li. pñf. Sagittaueras tu cor meū chari-
 tate tua. P Tertio fecit in eo mentis dei-
 ficationē. vñ ipse ait vbi supra. Audiuī
 vocē tuā de excelso. Libus sum grandū
 cresce et manducabis me. nec tu me mu-
 tabis in te sicut cibum carnis tue. sed tu
 mutaberis in me. P Quarto fecit in eo

mentis alienationē. unde ait vbi supra. Aliquādo intromittis me i affectū multū inuitatū introitus. nescio ad quam dulcedinē que si pūctat in me nescio qd erit. qd vita ista nō erit.

C Sermo. cccxxi. C De eodem. Sermo quartus.

Quasi sol reful-

gens: sic ille effulsit in templo dei. Eccl. i. Sicut sol radi os suos vbiq; spargit: sic et ipse beatus Augustinus vbiq; refulsit. In vita qdē. s. in statu laicali: clericali: et pontificali. ¶ Nā i statu laicali refulsit: qm̄ incepit a feruenti dilectione. Un̄ ipse ait in li. cōfess. Sagittas ueras tu cor meū charitate tua. et gestas: bā verba tua transfixa in visceribus meis. et dederas sagittas acutas et carbōes vastatores. Incepit a dulci deuotione. vñ ait vbi supra. Nec factabar illis diebus dulcedine mirabili cōsiderare altitudinem diuini cōsiliū sup salutē generis humani. Incepit ab oīum sensu in deū pfecta pueriatiōe. Un̄ ait vbi supra. Vocasti et clamasti et rupisti surditatē meam et coruscasti et splendisti. et fugasti cecitates meam et duxi spūm. anhelō tibi gustauit esurio et sitio te. tetigisti me et exarsi i pace tuā. C Secūdo fulsit in statu clericali: ostēdēs suā humilitatē: scitātē et doctritinē veritatē. Tante qdē humilitatis fuit qd indignū se reputabat in p̄byteriū p̄moueri. Et ideo lacrymas vberime fudit. Ostēdit et tūc suā sanctitatē. quā mox monasteriū clericorū instituit. et i regulā ap̄loz in illo monasterio viuere incepit. vbi nullus qcuq; p̄p̄i hēbat. s. oēs in cōi vtebāt. Ostēdit et suē vitē et doctritinē veritatē: qd verbi dei infatigabiliter p̄dicabat ac libros scribebat et hereticos quincebat. C Tertio fulsit in statu pontificali. In quo sex radij fulsit a quibus alij ep̄i p̄sueuerūt p̄uiri. ¶ P̄rio enim remouit a se oēm suspectā familiā. Un̄ dicit Be. Legit qd b̄s Aug. nec cum sua sorore habitare cōsensit dicens. Que cū sorore mea sunt: sorores mee non sunt. ¶ Secūdo remouit a se oēm ambitionē et pompam. tam in vestibus q̄ in valis. Vestimenta enī sua nec fuerūt n̄stida nē

insum: nec abiecta pluri mum. sed ex moderato et p̄petenti habitu erat. Ipse etiā dixisse legit: fateor. de preciosa veste erubescō. Et tōcū mibi dā vendō eaz. et qd vestis nō pōt esse cōis. p̄cluz ergo sit cōe. Vasa etiā aurea vel argentea n̄ hūit sed ligneis vel marmoreis vsus fuit. nō necessitatis inopia: s. p̄posito voluntatis. ¶ Tertio remouit a se om̄es cupiditates et auaritiā. nullā eiz villā vel agrū emere voluit ynquā. Multas etiā hereditates et dimissas respuit: et p̄p̄inquis mortuorū dari fecit. ¶ Quarto ad pauperes hūit magnā liberalitatē adeo qd qūq; vasa dñica iubeat frangi et cōstari: et captiuos indigentibus dari. Un̄ vero pecunia deficiebat hoc p̄p̄o nunciabat: eos ad erogādū pecunias puocabat. ¶ Quinto in cibo et potu ipse habuit magnā p̄citātē. Un̄ scribit de eo qd mensa frugalis et p̄ca vsus ē. Ipse nāq; in li. p̄fess. dicit: Sic me docuisti dñe quēadmodū medicamētā. sic alimētā sumpturus accedā. In ip̄a nāq; mēsa potius lectione q̄ epulatione diligebat. detractones vero penitus cōpescibat. Un̄ in mensa versus scriptos hēbat. Quisq; amat dñctis abstinē rodere vitā. Hāc mensam veritā nouerit eē sibi. Un̄ si detractio sibi incidebat. dixit qd aut tacerent: aut illos versus gerent: aut demensa recederent. ¶ Sexto nullā hūit ad suos p̄sanguineos carnalitates. Un̄ dī de eo. Cōsanguineis sic bñ fecit vt nō diuittas haberēt. s. vt minus egerent. C Secūdo fulsit in morte: Et hoc qnq; radij. ¶ P̄mo enim sibi ostēdit magnā cōpassionē: qd cū in lecto decuberet et barbari oīa deuastaret et ipse amarissime fletet. cōuocatis fratribus dixit eis: Ecce rogauit dñm. vt aut nos ab istis p̄culis eruat. aut nobis p̄tiam tribuat. aut me d hac vita suscipiat: et isto tertio fuit exauditus. ¶ Secūdo hūit magnam deuotionē. Nam septē psalmos penitētiales sibi scribi fecit ipsosq; contra parietem positos decubens legebat et vberime flebat. ¶ Tertio hūit magnā puritatē. dicebat enim nullū quātūcūq; excellens fuerit sine cuiuscūq; meritis foret sine eucharistie sacramento decedere et exire debere. qd et ipse in se voluit

it obseruare. Quarto habuit magnā
charitatē. Quidā eiz eger ad ipm venit
cū gemitu magno sibi rogās manū ipo
nere et sanitatē cōferre. Et cū se excusa
re inciperet et diceret: q non posset sibi ipsi
sanitatē cōferre. Instabat ille eger arden
tius rogādo dicens: q sibi p somnū reue
latū eēt q ad beatū Augustinū accederet.
et ille sibi manū iponeret. et extūc. sanita
tē obtinē deberet. Ipse igit auditis ab il
lo sfirmo huiusmodi deprecantijs verbis
illi ergo manū imponēs p eo orauit. et
sic infirmus ille sanitatē recepit. ecce er
go quāte charitatis fuit pot? Illi egro
ad eum veniēt q sibi ipsi charitatē vo
luit ipedere. nec mirum: q desiderabat
transire ad deū. Quinto hūit paupertatē
magnā. vñ de eo dicit: q testm nullus fecit
q vñ facē posset paup ipse non habebat.
Quāte aut dimiserit rerū substantiā. tñ
toti mūdo dimisit triplicē thesaurū scz
pctosaz suū corpis margaritā: ppetuam
famā. et affluētē suā doctrinā. Ecc. xliij.
Corpa sanctorū in pace sepulta sunt. ecce
corpis margaritā. et noia eoz viuēt in se
cula. ecce ppetua fama. Sapiam ipsoū
narrat ppli. ecce affluēs doctrinā. Terc
tio fuit post mortē. Et hoc quatuor mo
dis. Primo q illustratus ē lumie cele
stis claritatis. Un quidā monachus in
spū raptus vidit ipm sup lucidaz nubē
sedētē. cuius oculi quasi solis radij totā
ecclesiā illuminabāt. de quo odo: nñm
exalabat. Secūdo ē immersus in pelā
gus infinite suauitatis. vñ legif q bea
tus Bern. ipm vidit. de cuius ore tant
aquaz impetus eribat q totā ecclesiā
replebat. Aug. Nūc immersus in pelag^o il
lud. De quo dicit in ps. Fluminis impet^o
lētificat ciuitatē dei. de sua influētia nos
irrigat secūdat. Tercō collocatus ē in
culmine diuine maiestatis. Tñ cū qdam
in ecclia scī petri pnoctans vidissz scūm
gregoriū cū multis epīs pcellonalit in
cedentē interrogauit gregoriū. Si inter
eos Augustinus erat. Et ille rñdit. Au
gustinū virū excellentissimū de quo que
ris. alioz locus nobis t3. Sill mō d quo
dā in spū raptō qut cū oēs scōs in gloria
cōspexissz et augustinus minime videret.
responsū est illi. Amice noli dubitare.

Aug. residet in excelsis. vbi disputat de
glia excellentissime trinitatis. Quar
to cōstitutus ē in plenitudine patris. ps
Inuolbo in potētias dñi. Itē idē. Po
tens in terra. s. vñctiū semē eius. Beat^o
aut Augu. quē xps genuit per Ambrosij
doctrinā: et baptisimū grām: et lachrymaz
mīis abundantiā. Et q ipse ē tāta potētia
cōstitutus. ideo deuotos sibi adiuuare
pōt. Sicut i multis patere pōt quos a di
uersis languoribus et afflictionibus li
berauit.

Sermo. ccxxij. In decollatiōe bñ
Joānis baptiste. sermo primus.

Male tractauerūt
eū qui a vñre mīsa cōsecrat^o
est propheta: Ecclē. xlix. Le
gis quāuis bñs Joānes ab vtero matris
scōs fuerit. a multis tñ male tractat^o fu
it. s. ab herode qui ipm bñm ioāne in car
cere decollauit. ab herodia que eius san
guinē sibiuit: et male tractat^o fuit a pha
riseis: quoz cōsilio fuit icarceratus. Fu
it et male tractatus a iuliano apostata
qui eius ossa dispit et ex pte pbulit. Om
nes eim isti plibati male tractauerūt eū.
in vīta. in morte: et post mortē. Nā he
rodes et eius cōplices bñm ioānez male
tractauerūt in vīta: q ipm incarceraue
rūt. Et tñ ipse sic incarcerat^o ostēdit quo
ad herodē magnaz cōstantiā. Un super
hoc ait Chry. id qd herodes bño ioannē
faciebat p iniuriā: ipse totum hoc susci
piebat p bñficio: quia dei misericordia
fouebat: q verū gaudiū scōū ē exte de
mūdo. Ostendit quo ad xpm magnaz re
uerētiā et amorē irimū: q scīs se xpi nū
ciū et famulū ei^o esse mīsit discipulos ad
xpm vt sciret si ipm xpm nūciare debe
bat iseris sic nūcianerat supnis. Quo ad
discipulos ostēdit magnā diligētā. vñde
Chry. Adysus ioānes in carcere non de
suo pīculo. s3 potius de discipuloz salu
te sollicitus mīsit eos ad xpm vt miracu
la sua viderēt q tot fecit: vt paucorū anī
mas lucraret: q melior ē apud deū vn^o
iustus q totus mūdus pctōibus plen^o.
Ostēdit quo ad se magnā scitātē et grāz
q mūdū reputabat eē carcerē. Et in car
cere eē reputabat fore paradisū Chry. yf.

De decolatōe iohannis baptiste

Ioannes specie hō grā angelus. q̄ n̄hil
carnis seu carnaliter erat in eo nisi visio so-
la. Corpore tenebat in carcere: aīo autē
in celo. C Secūdo male tractabant euz
in morte. q̄ ipm decollauerunt. eius autē
decollatio facta ē p iustitie defensiōe. q̄
s. Herodē de stupro arguebat. facta ē cū
multa sui deuorōe. q̄ deo se p̄mendabat
Unde cantat hodie. In medio carceris
stabat Joānes. et voce magna clamabat
dicens. Bñe deus meus tibi p̄mēdo sp̄l
r̄trum meū. Etā facta est cū patrū mul-
torū qui erant in limbo gaudio. vñ legif
in euangelio Nicodemis q̄ ip̄e eis dixit
Ego sum Joānes q̄ xpm baptizauit. et di-
gitō demonstrant. et descendī nūciare vo-
bis q̄ vos in p̄ximo visitabit. Facta est
et cum missica significatiōe. quam signifi-
catōem beatus Augustinus assignat dicens q̄
xps natus est eo tpe quo dies incipiunt
crescere. Joānes eo tpe quo incipiunt
crescere. Christus fuit in cruce exaltatus
Joānes fuit capite minoratus. Per que-
dam intelligi q̄ fama Joānis decrecere
debebat. Fama vero xpi crescere oportet.
bat. facta est et cū ecclesie veneratiōe. q̄
quāuis ad limbū descenderit eius tam
passio celebrat. Eoz enim q̄ ad limbū
descenderūt qdā spectat simpliciter ad
vetus testamentū. sicut Abraham Bauld.
et ceteri. Et istoz solēntas nō agit. Quā-
dam vero spectabāt ad vetus testm̄ q̄tū
ad tps. s. ad nouū quantū ad cām. sicut
pueri innocētes. Et ideo pp cām eorum
obitus celebrat. sed pp tps alleluia sub-
ricef. Joānes autē spectabat ad nouum et
ratione causē. q̄ p iustitia est mortuus et
ratioe tps q̄ fuit finis veteris testamēti
et initium noui. Et idē eius obitus colitur et
alleluia cantat. C Tertio male tractaue-
runt beatū Joānem post eius mortem. s.
herodes caput eius in disco afferri faci-
endo. q̄si quoddā ferculū discubētibz.
inde faciēs. et herodias corpus sine capi-
te sepellit deo. t̄mēns ne ip̄e ppha resur-
geret si cū capite corpus positūz fuisset.
Et Iulianus apostata eius ossa disp̄gen-
do et in pte pburendo. Et q̄ oēs isti bñi
Joānem male tractauerūt. id a deo ip̄i
male tractari fuerūt. nā herodes in exili-
um fuit missus et ibi miserabiliter ē mortu-

us. herodias autē vt aiunt qdā cū caput
beati Joānis māu teneret et sibi insulta-
ret diuino iudicio in eius facie insuffla-
uit et illa subito mortua corruit. Puella
autē dū sup glaciē ludēdo discurret gla-
cies sub pedibus eius frāgitur. et illa sic
miserabiliter suffocat. Iudeia Tito et
Vespasiano fuerūt capti. et triginta pro
vno denario vēditi. Iulianus apostata
celesti plaga p̄cussus ab hostibz excolat-
tur. et de corio scabellū regi psaz efficit.
Quāuis autē Joānes sic fuerit male tra-
ctatus in vita. in morte. et post mortem
deus n̄ in hoc triplici statu eū venera-
biliter tractauit. Nā in vita celestibus my-
sterijs interesse fecit. q̄ celos aptos vidit
vocē patris audiuit. sp̄m sanctū in sp̄e
columbe aspexit filij diuinitatē agnouit
Et sic tota trinitas venerabiliter eū tracta-
uit. Sicut et in morte q̄ mors sua fuit val-
de p̄ctosa respectu dei. q̄ p iusticia mor-
tez sustinuit. respectu sui. q̄ p̄ctio sangui-
nis regnū celoz acq̄siuit. respectu limbū
q̄ p̄ctio sum̄m̄ntiūz p̄fibus app̄tauit.
respectu mūdi. q̄ eius mortē venerabiliter
colit. Simili mō post eius mortē. Ipe. n.
dictus ē p̄farcha. ppha. ap̄la. angelus
martir. confessor et virgo. Et ideo in celo
existēs mō morat i societate p̄farcha
rū. mō in societate pphaz. modo in ordi-
nibus angeloz. mō in choro ap̄lorū. mō
inter rosas martirū. modo inter v̄solas
p̄fessorū. modo inter liliū virgīnū et sic
deinceps.

C Sermo. cccxxij. C De eo dē sermo. ij.
tractauerunt euz quibz
v̄tero matris sue cō-
secratus est ppheta ec. Eccl.
xlj. In verbis p̄missis quat-
tuor ponunt. C Primo ponit herodis
crudelitas q̄ Joānem crudeliter tracta-
uit. Notādū q̄ aliquādo mali male tra-
ctant bonos. Prouer. xij. Inter super-
bos sepe iurgia sūt. Aliqñ mali male tra-
ctant bonos. Vñ de hoc ait ps. Persecu-
tus est hōiem in op̄e et mēdicū. Aliquan-
do boni pugnant p̄tra malos. vñ ps. ze-
laui sup iniquos pacē peccatorū videns
et. Aliñ et bōi p̄tra bonos. q̄. s. sūt imp̄e-
ri. p̄fecti autē p̄tra p̄fectos pugnare non
p̄nt. Ista multiplex pugna p̄t inueniri

circa
mali
ex vi
rem
gnal
bere
p̄tra
rodi
bani
cur t
p̄tra
p̄fec
pugi
haci
nec e
firm
sup
trein
na c
CS
n. rei
dine
tiam
p qu
rio q
copi
p̄tra
runt
p̄sp
ne si
vent
tion
fanc
sue.
fam
tifa
Ista.
text
i. Alf
Et p
Tre
que
fuit
na si
facti
sum
nis
tr̄sp
p̄fā
gem
et le

circa bñm Joannem. Tūc. n. pugnabant
mali ptra malos. s. herodes & herodias
ex vna hac pte. Et philippus cuius vxor
rem herodes abstulerat ex alia pte. Pu-
gnabāt mali contra bonos. s. herodes &
herodias ptra Joānē. Et pugnabāt bñi
ptra malos. s. Joānes ptra herodē & he-
rodiaz quoz vicia persequēbas. Pugna-
bant & tunc boni impfecit ptra bonos si-
cut discipuli Joānis qui tūc pugnabāt
ptra discipulos xpī. Inter Joānem autē
pfecit & xpī pfecitissimū non potuit esse
pugna. sed pax & amicitia perpetua. In
hac autē pugna Joānes non succubuit.
nec etiam cadere potuit. C Pūmo quia
firmissime stetit & fuit stabiliter fundat⁹
sup montem altissime trinitatis qz & pa-
trem cognouit in voce & filium in huma-
na carne & spūm sanctū in columbe spē.
C Secūdo fuit lapis quadratus habuit
n. tempantia p quā sic abstinebat fortitu-
dinem p quā herodē sic arguebat. sapiē-
tiam p quā pplm sic instruebat & iustitiā
p quā coram xpō sic se humiliabat. Ter-
tio qz fuit cum xpō forti vinculo amoris
copulatus quā amicitia in vtero matrū
ptaxerūt qñ matres mutuo se salutaue-
runt. que nūquā interrūpi potuit. nec in
pseris. nec in aduersis. C Scdo i Joā-
ne fuit magna scitas. qd notat cū dī. Ex
ventre infis pferat⁹ ē. Ex illa autē scifica-
tione accepit grē repletōem. Lu. i. Spū
sancto replebis adhuc ex vtero matrīs
sue. Accepit ē ex illa scificatione gaudīo.
sam xpī cognitōz ibidē. cū dī. exultauit
infans zē. Accepit in bono pfirmatōem
Isa. xlii. Sub tegumento manus sue p-
texti me zē. Peccati purgatōem. Dīere.
t. Aliquā exires de ventre sanctificauit te
Et pp ista et⁹ natiuitas fuit miraculosa.
Tres nanqz sunt natiuitates. Una qdez
que fuit facta cū hoīne sine femina sicut
fuit natiuitas Eue. Alia ē facta de femi-
na sine hoīne sicut natiuitas xpī. Tertia
facta est de hoīe & femina ptra solitū cur-
sum nature sicut natiuitas beati Joan-
nis q sine peccato natus ē. Ibi etiaz fuit
triplex impedimentū. Unū fuit ex parte
pfrs. s. infmia senectus. Et id nō poterat
generare. Et duo ex pte infis. s. senectus
& sterilitas. Et id nō poterat concipere.

C Tercio notat similr in beato Joanne
magna dignitas in hoc qd dī ppha. In
omni genere creature Joānes semp dī-
gnioribus pparat. Nā inter corporalia
assimilat corpi luminoso. Sicut lucerne
ardenti. Inter spūalia assimilat angelis
qui inter spūs ratōales nobiliores sunt.
Inter pposita ex corpe & spū assimilat
ipse pphetis qui ceteris hoībus excellē-
tiores sunt. Pz ē in hoc dignitas ipius
qz ceteris sanctis xpō pxtimior ēē videt.
Christus nanqz ē verbū dei. Joānes vō ē
vox dei. Sed ceteri sancti sunt tuba dei.
Osce. viij. in gutture tuo sit tuba a zē. Chri-
stus ē fuit spūs. Joānes autē fuit annū-
cius sponsi. Ceteri vero sancti sunt serui
sponsi. Christus nāqz fuit sol & Joānes
fuit lucifer Ceteri vero sancti sunt stelle
Baruch. iij. Stelle vocate sunt & dixerūt
assumus. Christus fuit ignis. ad heb. xij.
Deus noster ignis psumens ē. Et Joā-
nes fuit facula ardēs. Ecce. xlvij. Ver-
bum illius quali facula ardebat. Ceteri
vero sancti sunt scintille ignis. Matth.
xij. Fulgebūt iusti & tanquam scintille.
Christus fuit lux. Et Joānes fuit lucer-
na lucens Ceteri sunt radij lucis. Quar-
te pōit Beati Joānis magna auctoritas
cū dī. Euertere & pderē & dissipe zē. i. vīā
dñi pparare. que qdē vīa quattuor mōis
pparat. s. fossa replendo. tumentia depri-
mendo. lapides & offendicula remouen-
do. & tortuosa rectificando. Ista quattuor
tangunt Isa. xl. Dis vallis exaltabit
& oīs mons & collis humiliabit. & erunt
praua in directa. & aspa in vīas planas.
Tunc. n. defossa replent qñ in pscipituz
despatōis plapi in spem venie eleuant.
Et tunc tumentia depriunt qñ p supbi-
am elati ad humilitatē reducunt. Tunc
offendicula remouentur qñ oīa peccata
abijciunt. Tunc vero tortuosa rectificāt
qñ oēs intentōes nre in deū diriguntur.
Et qz Joānes est apud deū tante sancti-
tatis dignitatis & auctoritatis. manife-
stum est q pōt & scit ac vult nos iuuare.
Adiuuat autē nos i triplici statu. s. in vī-
ta. sicut pz in longobardis quoz aduo-
catū se dixit. vt refert ipse Paulus longo-
bardoz historiographus. Adiuuat & in
morte sicut pz & in sanctulo q cū decolla

ri deberet. Joānes spiculatori spatāz tenuit. vt dicit Grego. Etia adiuuat post mortem sicut p3 in rege longobardoz i ecclesia beati Joānis sepulto vt refert p̄dictus Paulus longobardozum hystorographus.

C Sermo. cccxxliij. C De eodem ser. iij.

Herodes ^{misit et tenuit Joānem et} vñxit cū in carcerē. C In p̄sentī euangelio tria de beato Joāne ponunt. s. Incarceratio eius. Decollatio eius. Et sepultura eius. Circa p̄mū notandū q̄ multiplex ē carcer in quo fuit Joānes. C P̄mū ē carcer māni vteri. et iste fuit totus gaudiosus. Luc. i. Exultauit infans cū gaudio i vtero meo. Gaudebat q̄dem de tanta v̄ginitis dignatōe. q̄ m̄rem suāz v̄sitatebat. de xpi incarnatōe quē in v̄ginitis vtero eē sciebat. de sui p̄cursione quā tam extunc incohabat C Secūdus carcer est carcer p̄p̄ij corp̄is. et iste carcer fuit totus speciosus. Sap. vij. Venit ad corpus incoi quinatū. Puritas. n. beati Joānis post puritatē xpi et v̄ginita gloriose Marie maior fuit. Istoz triplex puritas significat p̄es lucidiores planctas. s. p̄ solem. p̄ lunā et p̄ lucifer. Puritas. n. xpi assimilat soli. ps. In sole posuit tabernaculus suū. Sed puritas Marie assimilat lune. Can. vi. Pulchra vt luna. Puritas Joānis compat lucifero. Job. xxxvij. Num. quid p̄duces lucifer in tpe suo. Sic igitur in sole est lux fontalis. Sic fontalis puritas est in xpo. Et sicut post solē magis lucet luna. Sic post xpm maior est puritas in v̄gine Maria. Et sicut post solem et lunā lucifer magis splēdet. Sic ē post xpm et Mariā Joānes ampliori claritate resurget. C Tertius est carcer deserti. Et iste fuit valde penuriosus exterius. s. tñ fuit valde delitōsus interius. Quānis. n. exterius ederit locustas tñ interius edebat delicias sempiternas. Exterius edebat mel siluestre. sed interius mel celeste. Traque exterius bibeat aquā materialē. sed interius aquā spūalē. Exterius vestitus erat p̄lis cameloz. s. in tertius in dūmētis virtutū. Ip̄e exterius habitabat in deserto. sed interius habi-

tabat in celo. Exterius nanque habebat societate ferar. sed interius habebat societatem angeloz. C Quartus erat carcer tyranni. i. herodis. Et iste fuit valde gloriosus. q̄ magna letitia et iubilatio fuit beato ioāni p̄ xpo et p̄ iusticia carcerem sustinere. Fuit. n. incarceratus p̄ triplici veritate. s. p̄ veritate iustitie quā defendebat quādo dixit herodi. Nō h̄tibi h̄re vxorē fratris tui. Pro veritate dotricie quā p̄dicabat. Unde dicit Joseph. q̄ herodes videns ad p̄dicatōem beati ioānis magnā populū multitudine cōuenire. timens tumultū populū ip̄um in carcerauit et fecit carceri mancipi. Tertio p̄ veritate sancte vite quā tenebat. sicut. n. serpentes et bufones odore vinearum fugiunt. et sicut noctue solis lucem declinat et aufugiūt. sic iudei v̄taz beati ioānis imitari nō volentes ip̄m odiebāt et alteri demonū actus attribuebāt. matthe. xi. Venit ioānes nō manducans neq̄ bibens et dicit demoniū h̄z. C Quintus est carcer limbi. et iste carcer fuit valde graciosus ei. q̄ sanctis p̄iibus gratio sum enceniū apportauit. Erant nanque in magna tristitia. tñ q̄ del v̄sione carcerabant. tum q̄ tibi dū p̄manserant. tum q̄ demoniū v̄sinitatē habebant. S. ioānes eis nūciauit q̄ cito lucem diuine visionis p̄spererent. Unde Luc. i. Illuminare h̄is qui in tenebris et. Quia v̄terius i loco tenebroso nō sederent. Un̄ subdit. Et in v̄mbra mortis sedent q̄ cito ad recedendū pedes dirigerent. vnde subdit. Ad dirigēdos pedes nostros. Et q̄ cito angeloz societate gauderent postquam pax inter ip̄os angelos scā erat. vñ subdit. In v̄ltam pacis C Secūdo fit mēto de ioānis decollatiōe. Circa q̄d sciendū q̄ i beato ioāne fuit duplex caput. s. corporale q̄d amputari potuit. Secūdo vero caput. s. sup̄substantialē amputari nō potuit. Caput siquidē corporale de corpore amputatum fuit ab ip̄o herode. Magnū siquidē pietatis genus q̄d tñ et rā scī caput amputatū fuit. in quo siquidē capite erant illi beati oculi qui spūs sanctum in columbe sp̄e aspexerunt. i. quod erant ille beate aures que vocē dei p̄s audire meruerunt. in quo fuerunt beati

nares qui totiens fragrantia xpi senserunt. Et illa beata labia que totiens testimonia iesu xpi protulerunt. Caput autem super subale de esse xps. et illud nunquam separatum fuit. Sed per sensum et motum per ipsum et in ipso refulsit in utero et in mundo et modo in celo. In utero per sensum quo eum cognouit et motum quo eum salutauit. In mundo per ipsum sensum fidei et motum operantis boni. In celo modo insinuat sensum quo illuatur in profunda dei cognitionem. et motum quo semper mouetur in dei per intimum amoris. Tertio fit merito de eius sepultura cum de quo audito discipuli tulerunt corpus eius et sepelierunt. Et quantis reliquie eius ad diuersa loca fuerint translate. nunc autem ianue vel apertam ianuam sunt venerabiliter tumulate. ubi iohannes sepe pietatem suam super multis infirmitatibus quas sanauit ostendit suam potentiam. ostendit super quatuor elementa que sepe persequitur et immutauit. super ignem qui ianue magnus fuit. et accessus reliquie opponerentur. et statim ignis euauit. Super aerem qui cum violentia venti nauis in portum perfringeret. reliquie opponerentur. et statim huiusmodi tempestas cessauit. Super mare quod in diuersis nauibus eius reliquie ianuam deferri deberent tanta in mari orta est tempestas ut omnes naufragium formidarent. Reuelatum est autem eundem sacerdoti quod si reliquie insinuat reponerentur magnam maris tranquillitatem sentirent quod et factum est. Super terram qui cum siccitas magna esset reliquie ipsius deferebantur percessionibus et pluuie ceciderunt. et terra dedit fructum suum.

¶ Sermo. cccxxv. De natiuitate beate Marie sermo. i.

Sapientia edificauit sibi domum. Prover. xi. Lupiens dei filius per conceptionem humane nature nobiscum habitare. nullam domum inuenire potuit que tantum habitatori recipere digna fuit. et ideo oportuit ut deus non uo talem domum crearet. Et ideo dicitur Sapientia edificauit sibi domum etc. Sic autem dicit Beatus Ambrosius in exameron. Bonus artifex primo fundamentum ponit. posito fundamento edifica-

tis membra distinguit adiungit et ornat. Et ista trisa diuina sapientia in huius domus edificatione seruauit. Primo namque ipsam fundauit. per. Ipse fundauit eam altissimus. Idem. Fundamenta eius in montibus sanctis idest in altitudine trinitatis. scilicet patris cui attribuit potentia filii. cui attribuit sapientia. spiritus sancti cui attribuit bonitas et gratia. Et ideo cadere non potuit neque per infirmitatem neque per impotentiam. nec per ignorantiam. nec per aliquam malitiam. Dis namque causis periculum fit aliquo istorum trium modorum. et isti tres modi iter sanctos apostolos reperiunt fuerunt Petrus namque cecidit per infirmitatem dum timore mortis christum negauit. Et ratio est. quia mundum fundatus erat super altitudinem diuine potentie. Paulus cecidit per ignorantiam. Timotheus. Ignorans feci in incredulitate. Et ratio est quia non dum fundatus erat super altitudinem diuine sapientie. iudas vero cecidit per malitiam excogitata et affecta. Unde per. Dillexit male dictorem et inuenit eam. Et ratio est quia non dum fundatus erat super altitudinem diuine gratie. nullo autem istorum modorum ista domus cadere potuit que dicitur Eccle. xliij. In me omnis gratia uite et uirtutis. in me omnis spes uite et uirtutis non enim domus huiusmodi cadere potuit per malitiam. quia fundata erat super altitudinem diuine gratie. ideo dicit. In me omnis gratia uite. nec per ignorantiam quia fundata erat super altitudinem diuine sapientie. et propterea subiungit. Et ueritatis. Nec per infirmitatem humanam quia fundata fuerat super altitudinem diuine potentie. ideo subdit. In me omnis spes uite et uirtutis. Secundo diuina sapientia edificium pulchrum erexit. Circa quod duo uidentur existunt. scilicet qui fuerunt artifices qui creauerunt hoc edificium. et quod fuit edificium quod creauerunt. Artifices enim isti fuerunt pater et filius et spiritus sanctus. Pater pulchram fecit eius mentem. quia eam purgauit. Filius eius ventrem quia ipsum inhabitauit. Spiritus sanctus et eius ventrem et eius mentem. quia utrumque sanctificauit. Unde scribit Lant. iij. Tota pulchra es amica mea. Et macula non est in te. Ipsa namque merito fuit pulchra cuius filius dei sic ventrem illu-

De nativitate beate marie virginis.

stravit. Fuit etiam sine macula. cuius me-
tem spūs sctūs sic purgavit. Et fuit tota
pulchra: cuius ventrē et mentē pater sic
sanctificavit. Istud nāq; edificū de tri-
plici materia fuerat erectū. s. d. argēto et
auro ac de lapidibus preciosis. i. Lox.
tij. Si quis supēdificat sup fundamētuz
hoc aurū et argentū et lapides preciosos
et. Per argentū intelligit eius corpus
lucidum et vrgtneuz. Sap. iij. Qd pul-
chra est casta generatio cum claritate.
Quāto autē fuerat pulchra per virgi-
nitatē: nō reputabat se nigrā per magnā
humilitatē. Lanf. i. Nigra suz sed formo-
sa filie hierlez et. Sepe enim lucidū ni-
grū hz effectū. sicut dicit Aug. in lib. de
ci. dei. vbi ponit triplex exēplū. Nam lz
ignis sit splēdidus: nō carbonē nigrū fa-
cit. Sic et est de argēto. nā lz argētuz sit
fulgidū nō lineas nigras facit. Oleuz lz
sit lucidū: nō lachrymas nigras effūdit.
Sic et beata virgo Maria licz habuerit
ignē diuinū. i. aiuz dei amorē inflāmatū:
lz habuerit etiā argentū fulgidū. i. cor-
pus vrgtneū. Et lz habuerit oleū luci-
dū. i. abundantiā meritorū. nō de se semp
nigra et humilia sentiebat. Fuit et istud
edificiū factū de auro. Per aurū nāq; si-
gnificat aiuz aureus. i. totus deificatus
et in amorē ipsius puerus. Sicut teniz
hō amādo terrena efficit terra: sic amā-
do deū efficit deus. Istud ostēdit Guido
carthusiens in libro suo dicens: Si ima-
go stercoris ex auro fiat melior est substā-
tialiter qd imaginabilr. Substātiālitr qui-
dez est aurū: sed imaginabilr ē vile et for-
didissimū lutū. Si autē imago angelī fi-
at ex auro melior est imaginabilr qd sit
substātiālitr. nā imaginabilr est substā-
tia rationalis. substātiālitr vero est corp⁹
inanimatū. Lū igit mēs nra rebus ter-
renis p amorē afficit. melior ē substātia-
litr qd imaginabilr. Substātiālitr qdez ē
spūs rōnalis. Imaginabilr aut talis est
qūta sunt illa qbus intēdit. Lū igit p
amorē dei afficit. melior ē formālitr qd sub-
stātiālitr. Substātiālitr qdē est aia. forma-
litr vero si dicere licitū sit ē deus. Fuit
quoq; et istud edificū factū de lapidib⁹
preciosis. i. virtutibus gloriois. de eius fig-
dē virtutibus dicit Hiero. ad Romanū

et Heliodor. qd beata virgo maria istā re-
gulā sibi statuerat: vt a mane vsq; ad ter-
tiā oionibus isisteret. et a tertia vsq; ad
nonā opī vacaret. A nona vero ab oione
nō recedebat donec angelus appens si-
bi cibū ministraret. Ecce ergo qtuor lapsi
des p̄ciosi istius dom⁹ p̄ciosē. Primus ē
oio deuota. Scōs ē opatio sollicita. Ter-
tius patiēter refectio expectata. Quar-
tus ē quersatio angelica. magis nāq; cō-
uersabat cū angelis qd cū hoib⁹. C Ter-
tio sapiētia diuina ipaz domū depixit et
omauit. et hoc triplici colore. s. albo pu-
ritatis: nigro hūilitatis: et colore rubeo
charitatis. Ecce ergo qd pulchra colorib⁹
pmixto. s. albus: niger et rubeus: qd i vir-
gtne pulchra p̄dictio fuit. s. virgitas: hu-
militas et charitas. Istū triplicē colorē
se habuisse virgo maria attestatur dicēs
Lanf. i. Nigra sum. ecce color humilita-
tis. sed formosa. ecce color albus virgi-
nitatis: sicut pelles salomonis. ecce co-
lor rubeus charitatis. qd fm glosam ibi
dem iste pelles rubicate erant. p quas
charitas designat.

C Sermo. cccxxvi. C De eadē s̄mo. ij.
Sapientia edificabit do-
mū et. Pro-
uer. xxij. Illa domus sapien-
ter ē edificata qz in se tria: s.
quibus dicit b̄s Augu. in lib. de trinita-
te. Bona domus ē paribus mēbris di-
sp̄sita. ampla. et lucida. C Virgo ergo
beata que ē sapiēter edificata vt i ea sa-
piētia diuina inhabitaret ista tria hūit.
Fuit. n. p̄mo paribus mēbris disp̄sita
De quorū mēbris disp̄sione dī Lanf.
ij. Serculum sibi fecit salomon rex de li-
gnis libani. colūnas eius fecit argēteas
reclinatoriū fecit aureū. et ascensuz pur-
pureū media charitate cōstravit. C Se-
cū igit p̄mo sibi i ipsa domo cenaculū
qz fecit eā serculū. Potest aut vocari ser-
culū vas escarū. ip̄sa enī vas escarū fu-
it que nobis cibuz angelorū ministravit
Prover. xxi. Facta ē quasi nauis insti-
toris de longe portās panē suū. In ista
nāq; naue erectum ē velū. De quo dicit
Ezech. xxvij. Bisus et purpura varia de
egypto texta ē tibi in velū. Et istud velū
significat xpm multiplici depictū colore

In ipso naqz fuit caro humana. anima
 & deitas. Ex carne & eniz resultat color
 albus ppter puritatez. ex aia color ru-
 beus ppter charitate. & ex deitate resul-
 tat color aureus ppter preciositate. Cañ.
 v. Dilectus meus cadidus. ppter car-
 ne mundissimā. rubicundus ppter aiam
 ferventissimā. electus ex milibus ppter
 diuinitatez preciosas. Et ista nauis no-
 bis apportauit panē: sed de longe. Istō
 eniz de longe dicit distātia locorū. q. s.
 de celo apportauit in mūdū. Et ē dicit
 distātiā naturarū. q. iste ē panis ex na-
 tura diuina & hūana. Etia iste panis di-
 cit distātiā meritorū: q. nulla merita p-
 cefferūt vt verbū caro fieret. ¶ Secūdo
 in ista domo fecit thalamū i quo requie-
 sceret. ideo dī reclinatoriū aureum. In
 virgine naqz trīs reclinatoria fuerūt. s.
 spūs aia & corpus. De quibus dī. i. Thel-
 sal. v. Integer spūs nī & aia & corpus si-
 ne querela seruet. In istis reclinatorijs
 xps requieuit. nā requieuit in elus spū
 inquantū sedule ptemplatōni vacabat.
 In anima. s. inquantū rō elus a xpo nō re-
 cedebat. In elus corpe inq̄tū sensuali-
 tas nūquā rōni cōtradixit. ¶ Tertio xps
 fecit in ista domo solariū inferius. me di-
 um. & superius. Solariū aut̄ inferi^o mu-
 niuit colūnis argēteis. Jo dī columnas
 elus fecit argēteas mediū pauimētauit
 lapidibus preciosis. iō dī media charita-
 te pstrauit. Sz solariū superius orinauit
 panis purpureis. & iō dī. Ascensuz fecit
 purpureū. Solariū naqz inferius ē ipa
 sensualitas que de rōne sui semp est ad
 malū peliua. Sed in virgine ad malū
 peliua ēē non potuit q. septē columnis
 argēteis. i. septē donis spūs sci roborā-
 ta fuit. Unde puerb. ix. Sapia edifica-
 uit sibi domū excidit colūnas septē. So-
 lariū mediū ē eius aia pauimētata lapi-
 dibus preciosis. i. virtutibus varijs. scz
 tribus virtutibus theologics. Eccle. xx
 liij. Ego mī pulchre dilectōnis quo ad
 charitate. & agnitōis quo ad fidē. & scie-
 spei quo ad spē. Etia fuit aia virgis be-
 nedictę pauimētata quattuor virtutib⁹
 politicis. Ip̄sa eniz vixit temperanter cuz
 dixit. Quī virū non cognosco. Pruden-
 ter qū cogitabat qualis ēēt ista salutatio.

Sortiter. q. l3 fuerit turbata: nō in ptur-
 bata. Iuste dum dixit. Ecce ancilla dñi.
 humilitas. n. est pars iusticie. Solariū
 superius ē elus spūs qui fuit orinat⁹ q̄t-
 tuor panis purpureis. i. quattuor sagit-
 tis que ipam totā purpureā fecerūt. s. sa-
 gitta timoris que oia vicia refecabat. ps
 Cōfite timore carnes meas. Ber. Est sa-
 gitta quedā timor dei. que carnis desi-
 deria cōfigit. Amoris quo semper ad filiū
 suspirabat. Lanti. liij. Vulnerata chari-
 tate ego sum. Bernar. Est sagitta electa.
 amor xpi qui aiam Marie nō mō pfixit.
 sed & ptrañuit. vt nullā in pectore virgi-
 nali particulā vacuā amore relinqueret
 Diuini sermonis: q. verba dei in corde
 medullitus dīerebat Luce. ij. Maria at
 cōseruabat oia verba hec &c. Et sagitta
 sermo dei viuus & efficax &c. Et doloris
 que in filij passiōe suscebat. Luce. ij. Tu
 am ipius aiaz ptrañit gladius. C Se-
 cūdo hec domus fuit ampla. ¶ Hūit. n.
 vterū amplū ad deū p̄cipiendū. iō dī tem-
 plum quasi tenēs amplū ps. Suscepim⁹
 deus misericordiā tuā i medio tēpli tui.
 Sicut. n. totū māna erat in vna. & tota
 vna erat in arca. & tota arca claudebat
 in tēplo. Sic ēt diuinitas tāquā manna
 tota erat in vna. i. i xpi aia. & vna. i. aia
 tota erat in arca. i. in xpi carne deifica. &
 hec oia claudebant i tēplo. i. in virgis
 vtero. ¶ Secūdo habuit aplū intellectū
 ad cognoscendū. Eius eniz intellectus
 nō idigebat radlo solis: q. intra se habe-
 bat ipm solē. Eccle. xxvi. Sicut sol oriēs
 in mūdo &c. Nec radlo lucerne: q. intra
 se hēbat lucernā diuinā. i. diuinā sapiē-
 tiā: que de ea assumpserat testaz. i. carnē
 humanā: Un̄ ēt dī ibidē. Lucerna splē-
 dens sup cādelabū sc̄m &c. Nec scintilla
 ignis q. hēbat ipm ignē diuinū intra se.
 Fuit naqz rubus dei inflamatus ab igne
 diuino de quo h̄ in Exo. ij. ¶ Tertio ha-
 buit amplū affectū ad ppatiendū: q. nā
 oēs in sinū sue p̄eratis recedit. h3 naqz
 q̄druplicē sinū. s. gr̄e: misericordię: dulce-
 dinis mellifluę: & glorię. De quibus ec-
 clesia cantat. Maria mater gr̄e. mī mis-
 ricordie &c. Si quidē intra sinū gr̄e rece-
 pit iustos. intra sinū misericordię rece-
 pit peccatores. iō dī Maria mī gr̄e. mī

De natiuitate beate marie virginis.

miseret cordie. Intra sinu sue dulcedinis recepit tribulatos et tentatos ab eis hostes replendo. id subiungit. Tu nos ab hoste protege. Intra sinu sue glorie recepit defunctos. id concludit. In hora mortis suscipe. Quarto huius amplum membrum ad subueniendum. huius enim subueniendi potestatem sapiam et voluntatem. Prover. xxi. Thesaurus desiderabilis. et oleum in hitaculo fuit. Psal. n. subuenire quibus huius thesaurum. Vult quibus huius pietatis oleum. Scit quod fuit iusti habitaculum. id christi qui est dei sapia que sapia in utero virginis nouem mensibus hita. ult. Tercio hec domus fuit lucida. nam sicut dei Lant. vi. In ea fuit lux aurore quando spiritus sanctus ea sanctificauit: quod tunc te nebras originalis peccati ab ea abstulit. y. Reg. xxiij. Lux aurore ostendit sole mane absque nubibus rutilat. Aurora autem semper crescit donec die perfectum facit. sic virgo benedicta post suam sanctificationem in utero semper creuit in mundo. Prover. iij. semina iustorum quasi lux splendens preedit et crescit usque ad perfectum diem. Ipsa namque fuit lux splendens in sanctificatione. peccati in spiritus sancti superuentione. creuit in filij perfectione. et facta est perfecta dies in sua assumptione. Etia in ea fuit lux lune. id sapientie diuine incarnate. Ecce. xliij. Luna ostendit repositum et signum diei. Luna namque est signum diei festi. per quod datur intelligi quod diuina sapientia incarnata tunc ostendit suam repositam aternitatem. et suam festiuam locunditatem. Fuit et in ea lux solis. Aug. de sole sic dicit. Videmus solem fulgere calenter currentem. Sol igitur spiritualis christus in hac domo refulsit: quod fecit eam fulgere per plenissimam cognitionem. calere per feruentissimam dilectionem. et ad nos currere per velocissimam subuentiorem.

Sermo. ccxxvij. De eodem sermo tertius.

Orietur stella ex iacob et consurgit virga de israel. et pueri et duces moab. Numeri. xliij. Quia nulla creatura inueniri potest in qua sunt omnes proprietates que designent marie virtutes: ideo scriptura sacra diuersas res adducit quibus ea assimilatur ut aliquas virtutes inde eliciat. Ideo in verbis

premissis assimilatur stelle et virge. In quibus verbis a tribus promittitur. Primo a suo ortu cum dicitur. Orietur stella etc. Secundum namque per prophetam prius et secundo celi. in stellis non incidit corruptio nec casus: nec error. Tercio igitur stella: quia nulla corruptio habuit: nec in natiuitate. nec in vita. nec in morte. In natiuitate non habuit corruptio peccati originalis. et istud ostendit exemplo auctoritate et ratione. Exemplo siquidem in Hieremia et in soane hoc asserit. quod vnus fuit propheta christi. alter eius precursor. Multo fortius hoc de ista creditur quod fuit christi mater. Auctoritate. psal. Scificauit tabernaculum suum altissimus. Ber. Neque enim scitis laudibus nascens honoraretur nisi sancta nasceretur. Nullus enim gemina nobilissima in vase immundo collocaretur: nec deus per filium suum in utero virginis posuisset nisi munda fuisset. Scias. n. es et in scis hitas. Non est huius corruptio alii cuius actualis peccati: quod fuit totalis virtutibus premita. Lant. iij. Hortus conclusus es soror mea etc. Fuit. n. hortus conclusus quod seipsum clauserat sensus suos custodiendo. Fuit hortus conclusus quando angelus eam clauserat in tota vita sua eam conservando. Fuit fons signatus. quod deus ipsam signauerat eam desponsando. Et id deus solus clauem portabat cuius thesauri intus latebat. Non est huius alicuius putrefactio corruptio in morte: quod corpus eius fuerat dei potentia firmiter copaginat. dei sapia prouideret preperatum. et igne spiritus sancti firmiter consolidatum: et diuinitate filij dei in balsamatum. Secundo dicitur stella quod in ea nullus fuit causus. Apoli in passione christi ceciderunt a fide christi: a gratia spiritus sancti: a societate christi. Sed Maria non poterat cadere a fide christi: quia ipsa expta erat oia que de christo erant. et et a seculo spiritu sancto. nec a gratia quod in utero matris fuit confirmata. nec a societate christi: quia christo semper fuit coniuncta. Io. xix. Stabat iuxta crucem iesu mater eius. Tercio dicitur stella: quod nulla ipsa fuit error. Stelle. n. in suo motu errare non possunt que mouentur a deo sub precepto. Mouent autem motu firmiter metitissime. motu vero suo lentissime. Sic ipsa non mouebatur motu proprii voluntatis: sed motu diuine dispensationis. Ad

ta nāq; ē a spū scō vt xpi pceptōi pſenti
ret et pſinus acquieſcit vt in egyptum
fugeret. cōtinuo obediuit. vt inde redi
ret ſtatiz obtēperauit. nos autē ad prece
ptū nſi ſuperioris moueri nolumus ſed
noſtras volūtates facere affectam⁹. et iō
ſydera errantia ſum⁹. vt i canōn. Jude
ſunt ſydera errantia. C Scdō cōmēdat a
vite pceſſu cū dī. Et cōſurget vīrga de
iſrael. p dī. n. vīrga gtrū ad eius ortū fi
lij dei cōceptū. et vite ſue pgreſſum. De
eius ortu dī yſa. xi. Egreſſet vīrga dī ra
dice iſe. i. exhibit et recedet a natura ra
dictis. Radix. n. ad ſua. vīrga tēdit ad
alta. Radix in terra figit. vīrga i aere ele
uat. Radix terre humore. vīrga celi ro
re. ſolūq; calore gaudet et creſcit. Sic iu
dei petebant ima viciōz. illa autē alta vī
rutū. Illi erat ſibi in terra per cupidita
tē terrenoz. hec i aere p autditate celeſti
um. Illi nutriebant amore carnali. hec
amore ſpūali. Illi pſtrangebant frigore
infidelitatis. hec aut fouebat calore cha
ritatis. p Scdō dī vīrga gtrū ad filij cō
ceptū. De qua dī Nume. xviij. Inuēit ger
minaſe vīrgā aaron zē. Iſta at vīrga ge
nuit florē et amigdalu. i. xpm qui dī pū
mo ſlos ppter ſuauitatē odoris. et pul
chritudinē cōuerſatōis. dī ē xps amig
dalūq; i ipo ſuit exteri⁹ cortex fragilis.
i. caro paſſibilis. intus nucleus. i. diuini
tas tēperata et dulcis. i medio teſta i deſt
aia virtuosa. p Tercio dī vīrga gtrū ad
vite pgreſſū. Amb. Vīrga erat Maria
Vīrga nitida et ſubtilis. et vīrgo q xpm
velut florē in integritate ſui corpis germit
nauit. Ipa nāq; tñ. pſecit q venit ad ſū
maz puritatē. iō dī nſtrida. et inde puenit
ad ſumā humilitatē. iō dī ſubtilis. in
de puenit ad caſtitatē. iō dī vīrgo. tandē
inde puenit ad ſecūditatē maternā. iō
ſubdiſ. que xpm velut florē in integritate
ſui corporis germiauit. C Tercio beata
vīrgo cōmēdat a virilitate et effectu cū
dī. et pcutiet duces moab. Diabolus nā
q; ē malicioſus. imūduſ. ſupbus. et aſtu
tus. Ipa. n. pcuſſit malicioſū p chari
tatem ſuā. Judith. ix. Percuſſi cū labijs
charitatis mee. Deſecit imūdū per vī
ginitatem. Prouer. vlt. Accenſit fortitu
dine liberos ſuos. Superbū cōſudit per

humilitatē. Judith. xliij. Una mulier he
bra fecit cōſuſionē in domo nabucho
donosor. Sicut. n. magna pſuſio eēt vnt
giganti a ſemina vincti. ſic fuit magna
pſuſio diabolo a puella virgine ſupar.
Job. xi. Et igabis cū ancillis tuis. Iſta ſu
it vna de pſcipuis ancillis dei que ait. Ec
ce ancilla dñi. que diabolu ligat. q; per
ſuā humilitatē ſupbia illius refrenat.
Aſtutū autē decepit per ſuā ſapiam. Ju
dic. iij. In manu ſemine tradet ſiſarā.
Vīrgo. n. bea maria ē valde ſapiēs. Pro
uer. xliij. Mulier ſapiēs edificat domū
ſuā. Diabolus ē valde aſtutus. ij. Loſm.
iſ. xi. Timeo autē ne ſicut ſerpēs dece
pit euam aſtuta ſua zē. Tūc. n. ſiſarra
in manu ſemine tradit. quādo aſtutia d
monis per ſapiam virginitis ebetat.
C Sermo. cccxxviij. C De eodem
ſermo. iij.

Ego mī pulchre dilectōis
et timoris et magnitu
dinis et ſancte ſpei. Eccl. xx
iij. Altitudinē et ſublimitatē
matris dei. angelici ſpūs admirantes q
ſierūt. Que ē iſta que pgreſſit quaſi au
rorā cōſurgēs. Et que eſt iſta que aſcen
dit per deſertum zē. Quibus ipſa reſpō
dēs ait. Ego mater pulchre dilectionis
zē. Que verba tripliciter intelligi poſ
ſunt. Vel de ipſa reſpectu ſui. Vel dī
ſa reſpectu filij. Vel de ipſa reſpectu no
ſtri. C Primo modo ſic intelliguntur.
Ego ſum mater que habeo in me pul
chram dilectionē. pulchram timorem.
et pulchram agnitionem. et ſpem pul
chram. Ubi ſunt duo videnda. ſcilicet
qualiter dicatur mater. et qualiter ha
buit pulchram dilectionem et timorem
zē. Eſt namq; mater carnalis. legalis. et
ſpirituālis. Ipa ergo eſt mater carna
lis chriſti quem genuit de veritate ſue
ſubſtantie. Mater ſpirituālis peccato
rum. quia eos baptizat per ſpūritū ſan
ctum in fonte miſericordie. Mater le
galis ſuſtorum: quos adoptat in filios
grē. p Unde cantat eccleſia. Amen
to ſalutis auctor zē. Ecce quia eſt ma
ter chriſti carnalis. Mater gratie. Ec
ce quia mater legalis. Mater miſericor
die: ecce quia ē mater ſpūalis. et em hoc

De nativitate beate marie virginis

habuit tres filios. s. xpm qui fuit eius fi-
lius naturalis que d. sua substantia. genu-
it Joanes evangelista qui fuit eius fili-
us legalis que ex scripto p.icipis. i. xpi in
filius adoptavit. et Joanne baptista que
per spu in matris utero baptizavit qm
enim salutavit hellisabeth. infans i. vte-
ro exultavit. et spu sco fuit repletus. Ha-
buit aut ista mater pulchra: dilectione:
que e dilectio ordinata. Cant. i. i. Ordina-
vit in me charitatez. Huit. n. ordinatam
charitate ad id quod e supra se. s. deum
ei perfecte obediendo. ad id quod e infra se
scz ad corpus p.rii ipm ront subiecten-
do. ad id quod e intra se. s. animam ipsam
custodiendo. ad id quod e iuxta se. s. p.ri-
mum ei subueniendo. Habuit et pulchra: ti-
more. Timor autem necessarius e et hnt
gratiaz ne indignus existat. et amittet:
vt ipam recuperare valeat. et recuperan-
ti vt ipaz custodiat. Berni. super Cant.
Lii adest gratia time ne indigne opere-
ris. et amplius time subtracta gra. q. re-
liquit te custodia tua. si redierit: tuc ma-
gis est timendum. ne. s. p.riat te recidui
pati. Quantum ad ista virgo beata ti-
more non indigebat: quia in gratia con-
firmata erat. Habebat tamen timorez san-
ctum quez habent beati. Be quo ps. Ti-
mor domini scis permanet etc. Habuit
et agnitioem deo per veram fidem. Ha-
buit naqz fides perfectam in filij incar-
natione. Luce. i. Beata que credidisti etc.
Fidem vivaz in assidua operatioe. Pro-
uer. vlti. Panem octosa no comedit. Si-
dem firma in filij passione: q. alijs a fide
cadentibus ipsa firma permansit in fide.
Habuit et sancta spem. siue q. filium re-
surrecturum expectavit. siue q. semp de
dei bonitate no de suis meritis spabat.
siue q. futura beatitudine certitudine
liter expectabat. C. Secdo possunt pre-
dicta verba exponi de ipsa respectu fi-
lij. vt sit sensus. Ego sum mater illius q
ppter suaz pulchritudine e diligendus
et timendus etc. vbi duo sunt videnda. Pri-
mu e quare xps dicat pulcher. Secudo
quare sit diligendus et timendus. P. Circa
primu notandum est q. fm pbum quattu-
or sunt cause pulchritudinis. s. numerus
magnitudo: color et lux. P. In xpo enim

fuit numerus omnium virtutum et gratiarum.
Joan. i. Vidimus gloria etc. plenus gra-
tie et veritatis. Fuit plenus gloria vt ex-
pelleret omnem miseria. plenus gratia vt
tolleret culpa. plenus sapientia p quam
ignorantia expurgaret. P. Secdo fuit in
eo magnitudo. ps. Magnus dñs et lau-
dabilis nimis. Ihsdo. Inest ei latitudo
charitatis qua nos ab errore colligit et
in veritate collocat. longitudo qua nos
loganimiter portat. altitudo p qua oēs
sensus sue scientie imensitate supat. p. fun-
dus q. danatos lertus iuxta equitatem di-
sponēs preordinat. P. Tercio e in eo lux
Joā. i. Erat lux vera etc. ps. Qm apd te
est fons vite: et in lumine tuo videbim
lume. Pater qdē tanq ignis nos infla-
mat ad charitatez. filius tanq lux nos
illuminat de veritate. spūs sanct⁹ tanq
fons nos iebiat ad suavitatē. P. Quar-
to fuit in eo color: triplex. s. albus: rubeus
et aureus. Cant. v. Dilectus meus candi-
dus q. ruz ad carne munda. rubicundus
q. ruz ad aiaz inflamata. electus ex mili-
bus q. ruz ad diuinitate aurea et p.ctosa.
P. Secdo videndum est q. lter xps p. ppter
sua pulchritudine est diligendus et timen-
dus. Na inq. ruz fuit pulcher ex numero
sitate oium graz est valde diligendus.
Sap. viij. Si iustitia q. diligit. labores
hulus magnas habet virtutes. Inq. ruz
fuit pulcher ex magnitudine oipotētie
est valde timendus. Hiere. x. Quis no ti-
mebit te o rex gentiu. Inquatu fuit pul-
cher ex luce diuinitatis in euz est fideliter
credendum. Joā. xij. Dñ lucez habetis: cre-
dite in lucē. Inq. ruz aut fuit pulcher co-
lore bonitatis et in eo valde sperandum.
Naū. i. Bonus dñs et p.ortans in die tri-
bulatōis et scis sperates in se. C. Tercio
pnt predicta verba exponi de ipsa respe-
ctu nri vt sit sensus. Ego sum mater pul-
chre dilectōis. i. ego sum turris et ipera-
trix dilectōis diuine q. e pulchra dilectio
et timoris diuini q. est timor pulcher etc.
Est aut q. duplex dilectio fm Aug. s. car-
nalis q. est iter viz et vxorē. Naturalis q.
est iter matre et filij. Socialis q. est inter
amicū et amicū. Et spūalis q. est iter aiaz
et deū. Et ista e dilectio pulchra: q. facit
aiaz pulchra. cuius beata virgo est mē-

q: ipfaz nobis elargit & donat. ¶ Scdo
dat nobis pulch: in timore. s. illi de quo
ps. Timor dñi factus est. Ihu aut timore
Aug. vocat casti: filiales & amicabilem.
Xps eniz est spūs pater & amicus. De
bemus ergo cum timere timore casto: q:
spūs est. timore filiali: q: pater ē. timo-
re amicali: q: amicus est. ¶ Tertio dat
nobis pulch: a agnitione: q: verā de deo
cognitionē nobis infundit. vel q: oculo
misericordie nos cognoscit. Sicut eniz
in curia pape quedā littere pcedunt pu-
re iustitie. quedā pure gratie. quedā mix-
te: sic & in curia dei. Michael eiz dat li-
teras iustitie. vñ fm representatōez ecclē
sie habet aīas pōdere. Petrus dat li-
teras mixtas. s. iustitie & gratie. naz illis
q saluant ex operib⁹ iustitie aperit por-
tas iustitie. illis aut q ex sola dei miseri-
cordia saluant aperit portas gratie. Uir-
go aut benedicta maria semp dat li-
ras gratie & misericordie. Bern. eim sup
hoc sic ait: Quid enim de fonte pietatis
pcederet nisi pietas. Quid mix si piete-
tes exhibent viscera pietatis. nōne q po-
mū in manu sua tenuerit dimidia die re-
liq die pte pomi seruabit odorē. Quātū
ergo viscera illa virtus pietatis affecit i-
gibus nouē mēibus diuina pietas rege-
uit. ¶ Quarto ipsa ē spes nostra: q: p ip-
faz saluari speramus. Ipsa nāq nos ad
iuuare pōt scit & vult. Bern. No deest ei
pietas: q: est mater dei: nec voluntas: q: ma-
ter ē misericordie. nec et deest industria: q:
mater est sapientie.

¶ Sermo. cccxxix. ¶ Be eodē s. mo. v.

Beatus vter qui
te portauit &c. Luc. xi. ¶ Ven-
ter bēe Marie est bē: q: fuit
thalamus xpī: habitaculū spūs sancti:
apotheca charismatū & fons oīz grāz.
¶ Fuit igit pmo thalam⁹ xpī. Et q: tha-
lamū regalē decet cē mūdū. vterus eius
fuit mūdus: q: seruauit mūditiā virgi-
nalē. Habuit siqdē vrgitātē integrā de-
dicatā trāsfusaz & exēplare. Integrā: q:
corpe & aīa & spū integra fuit. i. Thessal.
v. Integer spūs vester. & aīa & corp⁹ sine
qrela in aduētū dñi nři iesu xpī seruet.
¶ Habuit qdē integritatē in corpe. q: ipz

semp illibātū seruauit. In aīa: q: oēs mo-
rū & sensum prauū penitus resecauit. In
spū: q: nunq p aliqd peccatū a deo diuisa
fuit. Lat. iij. Tota pulchra es &c. Pul-
chra qdēz fuit in corpore: sine macula in
aīa: tota pulchra in spū. ¶ Scdo habuit
virginitatē dedicatā: q: pma vrgitatez
vout & post ipfaz multe. Paus qdē vir-
ginitatē seruare nō erat magni honoris
s; postmodū tāti honoris factū ē q: ipaz
deus honorauit. qñ. s. nō de plogata: sed
de vrgie nasci voluit. Angelus qñ a Jo-
anne euāgelista vrgine adorari recusa-
uit. & totus mūdus: q: mō vrgies dīcūt
Luc. xxiij. Beate steriles & vētres q non
genuerūt. Sic in vrgie maria virginitatē
honorauit deus q sibi subdit⁹ eē voluit.
Luc. ij. Erat subditus illis. Angelus qñ
eā reuerēter salutauit. Et totus mūdus
Unde ipsius dicit: Ecce eniz ex hoc &c.
¶ Tertio habuit vrginitatē trāsfusam:
q: lz pulchra fuerit a nullo it potuit cō-
cupiscit. q: eius puritas corda iuuentū pe-
netrabat: & mor⁹ illicitos exinguebat.
Uñ assimilatur myrrhe & cedro. q: sicut
odor myrrhe fugat vermes & odor cedri
serpētes: sic & puritas eius de alioz cor-
dib⁹ fugabat mor⁹ brutales. ¶ Quarto
huit virgitatez exēplare. i. significat p
amigdalū. q: sicut inter ceteras arbores
pmo flores pducit: sic & ipsa pma votū
virginitatis emisit. q: alijs in exēplū fuit
ps. Adducunt regi vrgines post eaz &c.
De isto amigdalo dī Eccl. vltio. Florebit
amigdalū: ipugnabit locusta: dissipabit
capparis. Tūc eniz amigdalus floruit:
qñ ipsa virgo votū vrginitatis emisit. tūc
locusta. i. gētilitas instabilis & ingera gfa
spūs sancti ipugnata fuit. & capparis. i.
ppls iudeoz in dissipatōez iuit. Cappa-
ris. n. est frutex spinosus sup terrā expā-
sus: & significat pplm iudaicū durū & re-
bellē & semp frenis adherentē. ¶ Scdo
venter eius fuit bē: q: fuit habitaculum
spūs sancti. Spūs. n. scūs i spm venit ad
sanctificā dū. ps. Sacrificauit tabernacu-
lū suū altissimus. venit ad ipregnā dū.
Mat. i. Qd eniz i ea natū est. de spū scō
ē. Ad cumulādū. Luc. i. Spūs sanct⁹ su-
perueniet in te & virtus &c. ¶ Tertio ven-
ter eius est beatus: q: fuit apotheca ch-

De exaltatōe sancte crucis

risinatu in qua deus medicinas reposu-
it ptra morbos oīū vitioꝝ. **P** Medici-
na ptra ꝑcupiscētia carnis: est ꝑsdera-
tio sue sincerissime puritatis. De qua dī
Laz. vii. Vēter tuus sicut aceruus triti-
ci vallatus labijs. In etus. n. vtero fuit
triticiū. De quo dī Joā. x. Nisi granū fru-
mētī zē. Et fuit inītar acerui q in imo ē
latus z in sūmo angustus. Quī xps ꝑtuz
ad humanā naturā nobis fuit manife-
stus. Quātū vero ad diuinā naturā fuit
valde occultus. Et fuit vallatus. i. circun-
data lilijs puritatis. i. intus z extra: sur-
sum z deorsus: a dextris z a sinistris: an-
te z retro. Et dicit lilijs in plurali: qz hūit
mūdas cogitatōes: affectōes: intencōes:
locutōes z opatōes. Vel fuit lilijs valla-
ta. i. puritate munita: ita qz hostis nūq̃
ꝑ ipuritatez ad eius cor intrare potuit.
Medicina aut ptra auaritiā est ꝑsdera-
tio sue paupratis. naz ipsa fuit paup an-
partū: qz fuit nupta paupi sponso: vecta
paup iumēto: z hospitata in paup do-
mo. Fuit paup i partu: qz ꝑ thalamo ha-
buit stabulum. ꝑ lecto habuit ꝑsepe z fe-
nū. ꝑ domicellis habuit bouē z asinuz.
Fuit et paup post partū: qz obtulit obla-
tionē paup: nutrebat filiū ꝑ acuz z
colū: z nullū cū filio habuit domiciliuz.
P Medicina vero ptra supbiā est ꝑsde-
ratio sue humilitatis. Est aut humilitas
coacta: spōtanea z honorata. Humilitas
coacta: z si de se nō sit meritoria hz tñ in
tra se cām vnde generet mercedē: bñ ne-
cessitas ꝑuerit in virtutē. ꝑs. Humilia-
uerit in ꝑpedibus pedes eius. Humilitas
vero spōtanea. z si de se sit meritoria
hz tñ cāz vnde generat. **A**stheec. vi. Hu-
militatio tui in medio tui. Sz humilitas
honorata nullā hz coactionē nec humi-
liat occasionē. sed ꝑto magis a deo ex-
rolitur: tāto magis ad humiliōra ꝑuo-
cat. Talis fuit humilitas marie qz dem
honorata ab angelo qz eā reuerēter salu-
tauit: a patre qz eā elegit: a spū scō qz eam
sanctificauit: a filio qz eā ipregnauit: z to-
to mūdo qz eā beatā dixit. tñ se humiliās
dixit: Respexit humilitatē acille sue zē.
Quarto etus venter est beatus: qz est
sōns oīū gratiāz. Laz. iij. Sōns hor-
toꝝ puteus aquaz ꝑuentū que fluunt

impetu de libano. Habuit vsrgo hortus
campū z vitridariū. Hortus sunt electi q
sensus suos clausērūt in quo sunt flores
z herbe redolentes. i. gfe z virtutes. Lá-
pus aut sunt ꝑctōres q nullā habent in-
sensib? suis clausurā: z in qbus sūt mul-
te arbores steriles z ifructuose. Vitrida-
riū vero sunt bñ in qbus virgo bñdicta
spaciā z delectat. Hz gfe iste sōns tri-
plicē rtuū. **P** Unū qz hz virtutē secundā
dī. istū mītrīt in hortū electoꝝ secundā
eos ꝑ opa virtutū: sō dī sōns hortozum.
P Ya. lv. Quō descendit imber de celo zē.
P Sedo hz rtuū qz hz virtutē viuificādi.
z istū mītrīt in campū ꝑctōꝝ. qui cū sint
mortui z steriles: ipsos viuificat z secun-
dat. ideo subdit: puteus aquaz viuētū.
Ezech. xlvij. Dīa ad qz venerit tonens vl-
uent. **P** Tertio hz rtuū qz hz virtutē leti-
ficādi. z istū mītrīt in vitridariū bñoꝝ
quos adeo inebriat qz semp eos letificat
ꝑs. Flumis ipetus letificat ciuitatē dei.
sō subdit: qz fluunt ipetu de libano. Liba-
nus ē mons alt? z iter ꝑraf cādidatio: z
significat illū qz ē altus ꝑ diuinitatē z cā-
didus ꝑ humilitatē. Est isto libano facit
affluē i bños aqz gñaz. z hoc cū ipetu. i.
cū magna plenitudie z euz magno sōno
letitē. z cū ingi z ꝑtinua emanatiōe.
Sermo. cexl. **D**e exaltatione san-
cte crucis Sermo. i.

Quo domin? hu-
militati lignū sublime z exal-
tati lignum humile. **E**zech.
xviij. Die pontē duplex distēctā ligni. i.
lignū sublime: sz humiliatū. lignū humi-
le: sz exaltatū. Lignū sublime sz humi-
liatū ē xps: qz vsqz ad nos ꝑ scalā hñtem
tres gradus se humiliat. i. vsqz ad car-
nē: vsqz ad mortē z vsqz ad crucē. **P**hil.
ij. Semetipz exinanīuit formā suā accipi-
ens: quo ad pmū. fact? obediēs vsqz ad
mortē: quo ad scōm. mortē aut crucis: qz
ad terrū. Magna fuit hūilitas qñ lux
purissima humiliat se vsqz ad lutum.
Ator qñ vltā se hūiliauit vsqz ad mor-
tis supplicū. Maxia vero qñ dñs ange-
loꝝ hūiliauit se vsqz ad patibulū latro-
nū. Per hac scalā hūilitatis z nos descē-
dere debem? vt ascēdē mercamur. i. vsqz

ad carnis et infirmitatis nostre considerationem. **Matth. vi.** Humiliatio tua in medio tui. usque ad mortem. et usque ad vitiorum mortificationem. **Col. iij.** Adornate membra vestra que sunt super terram. usque ad crucem. id est. penitentiam susceptionem. **Mat. xvi.** Siquis vult ventre post me abire. etc. Lignum humile sed exaltatum est lignum sancte crucis quod prius erat humile: quia erat supplicium latronum: sed factum est valde sublimis: quia factum est gloria imperatorum. **Aug.** Crux que prius erat supplicium latronum: transit ad fratres imperatorum. Si talis honor deus prout pensis suis qualem ergo honores prestat sanctis suis. Fuit autem istud lignum sublimis factum et exaltatum in celo in mundo in inferno: ut sit verum quod dicit **Phil. ij.** In nomine iesu omne genu flectat: celestium. terrestrium et infernorum. **C.** Est igitur exaltatum in celo. quia spiritum celum refertur. **Janua** enim celestis triplici clausura fuit firmata et clausa: ut habet **Sec. ij. f.** angelica custodia: flamma appposita et rubea bis acuta. Crux autem virtute sanguinis custodia angelica remouit: quia clausus est. **Ysa. xxij.** Dabo clauem david super humerum eius. **Hiero.** Sanguis christi clavis est paradisi. Item flamma extinguit: quia aqua celestis in huius significatione de latere christi exiit sanguis et aqua. De his duobus **Hiero.** ait: Flamma illa rubea. et sordibus perfundens cherubin christi extincta et reserata sunt sanguine. Rubea bis acuta periculis abstulit: quia periculis est. Illa namque rubea erat diuturna sustinuit: que regrebat satisfactionem per dignas que per christi sanguinem est facta. **i. Petri. i.** Non corruptibilibus auro vel argento redempti estis: sed pretioso sanguine etc. **C.** Secundo exaltatum est in mundo: quia ibi mira opera fecit. **f. sapientie: potentie et misericordie.** Et secundo ter in anno celebramus festum sancte crucis. **f. in pasce:** in inuentione et in exaltatione. Nam in pasce fecit opus mirum sapientie: quia dyabolus sapienter decipit. **Aug.** Tetendit christus mappulam crucis suae. posuit escam carnis suae. dyabolus autem voluit cape escam carnis. et captus est ab harno deitatis. **Job. xl.** An extrahere poteris leuiathan harno. In inuentione fecit opus mirum potentie: quia maxime tyrannum deuicit: et constantinum in imperium iuste restituit. multos mortuos suscitauit et infirmos curauit.

Ista omnia sunt opera diuine potentie et diuine sustinuit: maxime tyrannum deuicere et humiles exaltare. **Sap. iij.** Bene dictum lignum per quod sit iustitia. **Et Luc. i.** Fecit potentia sua brachio suo. Sed in exaltatione fecit opus mirum misericordie: quia deus tunc multis lachrymis christianorum crucis humerum portauit: tyrannum deuicit et gentes ad fidem conuertit. **Sap. xij.** Exiguo ligno credunt homines animas suas. Tunc enim erant et ceteri ligno crucis animas suas crediderunt: quia sibi duos te promedauerunt et victoria obtinuerunt. **C.** Tercio fuit exaltatum in inferno: quia dyabolus deuicit et superauit. dyabolus namque tunc erat robustus: munitus et securus. **Luc. xi.** Cum fortis: ecce quod robustus. armatus custodit atrium: ecce quod munitus. in pace sunt omnia que possident: ecce quod securus. **Et Christus per lignum crucis robustum percussit: quia est baculus dei. Isa. xxx.** A voce domini pauebit assur. id est. dyabolus virga percussus. Ista enim virga moysi que serpentes deuorauit: quia virtus crucis demones prostrauit. **Chrys.** Ubique demones signum crucis viderint: territi fugiunt timentes baculum quo plagam acceperunt. **Secundo** munitum vulnerauit: quia est gladius et ensis dei. quod autem sit gladius dicit **Dionysius.** Tanta est virtus crucis: ut si in mente fidelis habeatur nulla libido: nulla peccati macula poterit prevalere: sed continuo ad memoriam eius totius peccati et mortis fugit exercitus. nullus demonum prope stare poterit: videns gladium in quo delectus est. **Chrys.** Dyabolus timet crucem quasi ensen in quo letale vulnus accepit. **Tercio** securus terruit et excoliauit: quia est vexillum dei. Solent namque aduersarii ad visionem vexilli regis fugere et spolia dimittere. Sic et demones ad visionem crucis territi fugerunt. et sanctos qui erant in limbo dimiserunt. **Isa. xij.** Super montem caliginosum. id est. super dyabolum leuate signum crucis et ingredieris portas. **f. ciuitatis** superne duces. id est. sancti patres: se et alios discrete ducetes. Ista tripliciter virtute crucis quam habuit in inferno contra demones agit **Isa. li.** dicens. Numquid non tu percussisti superbum: ecce quia percussit robustus baculo dei vulnerasti draconem: ecce quia vulnerauit munitum gladio et ense dei. qui posuisti profundum maria visum

De exaltatōe sancte crucis:

transirēt liberati. i. scilicet p̄ces ex limbo edu-
cti. ecce quia ipse x̄ps virtute ipsius crucis
spoliavit securum.

¶ Sermo. cccxi. De eodem. sermo. ij.

Ibi autem absit
glossari. nisi in cruce dñi nostri
iesu x̄pi p̄ que m̄lti mundus
crucifixus ē. et ego mūdo. Hec scribit apo-
stolus ad Ga. vi. tāquā dicat: Quidā glo-
riant in affluentia diuitiar. ps. In mul-
titudine diuitiar. suar. gloriant: quidā
in seculari potētia. Iudith. i. Gloriabat
quasi potens in potētia sua: quidā in re-
ligione simulata. Gala. vi. Volunt v̄s
circūcidī ut in carne vestra gloriemur: sed
reuera m̄lti absit gloriari nisi in cruce
dñica. ¶ In p̄missis autē verbis: aplus
trīa facit. ¶ Primo ostēdit q̄ in cruce ē
solūmodo gloriandū. cū dī: Absit absit
gloriari nisi in cruce dñi n̄ri iesu x̄pi. In
qua qdē gloriari debemus p̄ suam o-
mnitatem et n̄ram vtilitatem. Eius autē di-
gnitas ostēdit: q̄ in passione fuit imple-
te solū. psa. vi. Vidi dñm sedēte sup so-
lium etc. Fuit nāq; illud solū excelsum:
q̄ x̄ps per crucē celi excelsa conscendit.
Fuit eleuati: q̄ oīa ad se traxit. Fuit ple-
na oīs terra maiestate eius: q̄ tota eccle-
sia gr̄a sue b̄ndictionis impleuit. In in-
uentione crucis factū ē ecclesie triumphale
vexillū. psa. vi. Leuabit dñs in signum
in nationibus: et congregabit p̄fugos israel
etc. In exultatōe factū ē ecclesie victorale
signū. psa. xliij. Sup montē caliginosum
i. sup demonē leuare signū etc. In indi-
cō extremo erit in regale sceptruz: p̄ qd
x̄ps bonos reget elemēter. Iher. xv. Ac-
cede et tange sceptrū. malos autē reget i-
flexibiliter. ps. Reges eos in virga fer-
rea. ¶ Secūdo debemus gloriari i ea p̄
n̄ra vtilitate: q̄ in ipsa inuenit oīs gl̄ia
n̄ra. i. interior: que ē in cōscie puritate.
ij. Cor. i. Gl̄ia n̄ra hec ē testimoniū p̄scie
nostre: q̄ p̄scias mūdat. Heb. ix. Sanguis
x̄pi emūdat p̄scias n̄ras ab opib⁹ mor-
tuis. Exterior: que ē in tribulatōe et infir-
mitate. ij. Cor. xij. Libent enim gloriabor
in infirmitatibus meis: ut inhaeret ime
virtus x̄pi. i. crux que ipas tribulatōes
dulcorat. hoc significatū ē Exo. xv. in li-

gno qd aquas amaras dulcorauit. Su-
perio: que cōstitit in supnoꝝ reuelatōe.
ij. Cor. xij. Pro huiusmodi. i. reuelatōe.
bus gloriabor: q̄ arcana reuelat. hoc si-
gnificatū ē Mat. xxvij. in velo tēpli scilicet
so. Quia ea que fuerāt velata: per christi
passionē sūt repleta et manifestata. Infe-
rior: que p̄stitit in p̄ximoꝝ p̄fectu et amo-
re. i. Thessa. i. ij. Vos estis gloriā n̄ra et
gaudiū: q̄ charitatē inflāmant. i. Jo. iij.
In hoc cognouimus charitatē dei: quia
ille p̄ nobis aīam suā posuit. et nos de-
bemus p̄ fratrib⁹ n̄ris aīas n̄ras ponere.
¶ Secūdo ostēdit in qua cruce sit glo-
riandū. cū dicit: Dñi n̄ri iesu x̄pi. Est nā-
q; crux latronis a sinistra. et crux latro-
nis a dextris. crux petri. et crux x̄pi. Sūt
enim qui crucē afflictiōis portāt dānabi-
li: sicut desperātes. Et isti sunt in cruce
latronis a sinistris. Iher. xvij. Dupli-
cōtritiōe cōtere eos dñe deus n̄r. Sunt q̄
portant patient: sicut penitētes. Et isti
sunt in cruce latronis a dextris. Jac. v.
Patientes estote vsq; ad aduentū dñi etc.
Sunt qui portāt libent sicut p̄ficientes.
Et isti sunt in cruce petri. ij. Cor. xij. Li-
bent gloriabor in infirmitatibus meis etc.
Sunt qui portant gaudent. sicut facili-
p̄fecti. Isti sunt i cruce x̄pi. Act. v. Ibāt
apostoli gaudentes a cōspectu cōcilij etc.
¶ Tertio nāq; ipse apostolus pōit cām
ex qua sit gloriandū. cū dī. Per quē m̄-
lti mundus crucifixus ē et ego mūdo.
Vbi notādum ē q̄ si simul sint duo v̄tut
mutuo se vident. Si vero vnus ē v̄tut
et alius ē mortuus. v̄tut bene mortuus
videt: sed mortuus videre nō pōt v̄tut.
Sed cū ambo sunt mortui: neut̄ alteruz
videre potest. Homo igit et mūdos sunt
quasi duo insimul cōstituti. Tunc autē
ambo v̄tut: quādo homo mūdū dīglit
et mūdos hominem fauoribus et p̄pitiati-
onibus comitat. De talibus dī Joā. xliij.
Ipsi de mūdo sunt. iō de mūdo loquū-
t et mūdos eos audit. Aliquādo v̄o mun-
dus mortuus ē hominī. sed tñ adhuc ho-
minē p̄pitiatiōibus non p̄sequit: tamē
ab hōe per amorem retinet. Diego. Ecce
iam mūdos in seipso aruit. et adhuc in
cordibus n̄ris florēt. Aliquādo econ-

uerso homo mortuus ē mūdo: sed tamē
mūda adhuc vult hominī quādo hō
f. mūdū mente fugit. et tñ mūdus ipfuz
occupatiōibus astringit. Sic. Plerunqz
pungit vt homo mūdū mente non tene.
at: sed tñ mūdus hoīem occupatiōibz
astringit. Ipse tunc mūdus mortuus: s; ei
mundus mortuus nō ē. Quādoqz vero
mūdus hoī mortuus ē. et homo mortu⁹
ē mūdo: quādo. f. homo mūdus nō dī
ligit. et ipse mūdus hoīem fauoribz nō
extollit. Talis erat aplo cū dixit: Nihil
mundus crucifixus est. et ego mūdo rē.
Diego. Cum quis in amore mūdū non
retinet. nec rursus ab amore mūdū re
tinet viciissim sibi vtrūqz extincti sunt: qz
dum alter alterū non appetit quasi mor
tuus mortuum non attendit.

¶ Sermo. cccxlii. De eodē. sermo. liij.

Christus factus ē

pro nobis obediens vsqz ad
mortē: mortē at crucis. Phil.
lip. ij. Quia vt inquit phs opposita: su
pta se posita magis elucescunt: ideo apo
stolus ponit xpi hūilitatē. Est enīz que
dam gēma prefulgida ipa hūilitas in
honorē: et honor in hūilitate. In pmiss
is ergo verbis duo tangunt. f. gen⁹ pas
sionis cū dī: mortē aut crucis. et triūph⁹
exaltationis. cū subdit: ppter quod deus
exaltauit illū rē. ¶ Circa pīmū notādū
ē qz cōueniens fuit qz xps mortē crucis
sustineret. et hoc quintuplici rōe. ¶ Pri
mo vt nullū genus mortis scīs timentū
eē doceret. Est eim quoddā gen⁹ mortis
qz ē valde dolorosum et nō ignominio
sum. sicut decapitatio. quoddā econ
uerso sicut patibuli suspensio. quoddā
ē dolorosum et ignominiosum: sicut cru
cifixio que ē ignominiosa: qz erat suppli
cium latronū. ē dolorosa: qz fit in locis
necrosis in quibus maior dolor sentit.
Voluit igit hoc genus mortis sustinere
vt doceret nullum genus mortis christi
fidelibus eē timentū quātūcūqz fuerit
dolorosum: ignominiosum: vel vtroqz
mō eē videret. ¶ Secundo vt mala ade
restitueret. Adam enim ad lignū manū
extēdens quatuor peccata cōmisit scz
pccm auaritie in eo qz imoderata scien

tiaz appetiuit. Supbie in eo qz de equa
litate cōcupiuit. Inobedientie i eo qz
dei pcepta cōtempnit. Bule in hoc qz ve
ritum pomū māducauit. Id xps manū
in ligno extendens satisfecit per libera
litatem: per hūilitatē: per obedientiā
et per asperitatē. Phil. ij. Non rapinam
arbitratus ē eē se equalem deo. ecce quā
ta liberalitas. diuinitatē eim non auare
rapuit sed liberalit⁹ eam nobis impen
dit. Formā serui accipiens. ecce quanta
hūilitas. Factus obediēs vsqz ad mor
tem. ecce quāta obedientia. Mortē autē
crucis. ecce qz dura et amara pena. Ter
tio vt elemēta scificaret et mū daret. San
ctificauerat eim xps terrā sup eā longo
tpe ambulādo. Aliquāz se in ea baptizari
faciēdoz super mare gradiēdo. Ignem
scificaturus erat spūm sanctus in specie
ignis transmittēdo. Nō restabat nisi vt
scificaret aerē non sub tecto: sed in aere
moritendo. ¶ Quarto vt ascensum in ce
lū nobis prepararet. Hō qdē ceciderat.
s; ad celū resurgere nō valebat: qz deo
satisfacere nō poterat. Hō eim satisfacē
debebat: sed nō poterat. Angelus vō sa
tisfacere non debebat: nec poterat. De
purus poterat: sed nō debebat. id factus
ē deus hō: vt possz inquātū deus. et debe
ret inquātū hō. Sed si iste mediator sem
per stetit in celo. nimis fuisset in loco al
to. si semp in terra: nimis in loco infimo.
id in loco medio. i. in aere se ponē vole
bat. vt hoīem qui i terra erat assumeret
et vsqz ad celū exaltaret. Jo. xij. Si exal
tatus fuero a fra: oīa trahā ad me. Quis
to vt vniuersalē saluationem oīderet.
Erat nāqz deus recedētiā dus. i. fern⁹ cō
culcandus. ppls gētilis attrahendus. et
ppls iudeoz reprobāndus. Id per mortē
crucis voluit mori vt p caput sursum deū
recedētiaret. p pedes deorsum inferos cō
culcāret. per manū dexterā ad aglonez
extēsam gētes in frigore infidelitatis po
sitas attraheret. et per manū sinistraz ad
austrum expāsā pplm iudeoz in qb⁹
aliqui calor fidei vige cōsueuerat repro
bare. ¶ Scdo ponit triūph⁹ exaltatio
nis. Et ista exaltatio attēdī pōt quātū
ad crucē. et quātū ad illū qz pēdēt i cru
ce. ¶ Crux siquidē exaltata ē i celo: quia

De exaltatōe sancte crucis.

manu celestē reſerauit. Hoc ſignificatur
ē Heſter. itē. Quia cū nullus palatū re
gis intrare auſus ē. virga regis aurea
ipſi intro duxit. In inferno: qz ipm ſpo
liauit. Ben. xxij. In baculo meo tranſi
ui iordanē iſtū. nūc cū duabus turmis
regredior. Due turme fuerunt oēs ſcī
qui fuerūt ante legē. ⁊ ſub lege. vel vna
turma fuit angelor: ⁊ alia hoīum. Exal
tata ē etiā i mūdo: ⁊ hoc tripliciter. P
rimo qz ponit in locis eminentibz eccle
ſiarū. ⁊ habemus etentz memoriale pa
ſſionis vnū in viſu qd ē paſſio xpī in ima
ginibus figurata. ⁊ Aliud in auditu
qd ē ipa paſſio xpī predicata. ⁊ Tertius
in guſtu qd eſt xpī paſſio in ſacramento
altaris tā ſignāter expreſſa. ⁊ Secundo
ipſi in frontibus fidelū. Hoc ſigni
catū ē Exo. xij. Vbi ſanguis agni iubet
poni in ſupluminari: ⁊ in vtroqz poſte.
Superluminare ē frons: ſed duo poſtes
ſunt corpus ⁊ cor. Debet autē memoria
crucifixi eē in fronte per ipreſſionē. i cor
pore per mortificationē. ⁊ in corde p ſre
quētem recordationē. ⁊ Tertio p mira
culoz opationē putp in inuētoe ⁊ exal
tatione crucis. vbi per virtutē ſcīe cru
cis multa miracula ſunt exreſa. Exalta
bitur autē in iudicio: qz ſupra ſolis radū
tunc lucebit. Lxx. Sol obſcurabit. ⁊ lu
na nō dabit lumen ſuum: vt diſcas: qm
crux ē luna lucidior. ⁊ ſole erit clarioz.
Secūdo iſta exaltatio attēdit quātuz
ad illū qui in cruce pepēdit. Qui quidē
deſcēderat ⁊ ſe humiliauerat quantum
ad quattuor. ſ. quātū ad mortis ſuppli
cium: cuius ipē nō erat. quātū ad lecum:
qz corpus poſitū fuit in ſepulchro ⁊ ei
aſa fuit poſita in libo. cū vtrūqz debuiſ
ſet eē in celo. quātū ad multiplex obpro
brium qd a iudeis ſepius audiuit: cū tñ
laudes ⁊ gſariū actiones potius audire
debiſſet. quātū ad humane ptātis ſub
iectionē: qz traditus ē humane poteſta
ti cū ipſe in manu hēret oſum poteſta
tes. Quia iſtī xpō ſic deſcēderat. iſ per
crucē meruit exaltari. C Primo quātuz
ad glorioſaz reſurrectionē. vt qui ſe hu
miliauerat vſqz ad ſupplīcū mortis glo
riam indueret glorioſe reſurrectionis. ⁊ Se
cūdo quātū ad mirabile aſcenſionem: vt

qui ſe humiliauerat vſqz ad ſepulchrum
ad limbū: exaltaret vſqz ad celū. ⁊ Ter
tio quātū ad paterne dextere ſeſſionem:
vt qui deſcēderat vſqz ad obprobria ex
probantium exaltaret vſqz ad dextere pa
terne faſtigium. ⁊ Quarto quātū ad iudi
claria ptatem. vt qui humane ptātis fue
rat ſubiectus. ⁊ iniuſte iudicatus: oīum
iudex ſit effectus.

¶ Sermo. cxxliij. C De eodem. Sermo
quartus.

Exaltatus fue
ro a terra oīa trahā ad meipm
Joā. xij. C In hīs verbis duo
tangunt. P: ſimū ē ſublimitas crucis.
cū dī: Si exaltatus fuero a terra. ⁊ Se
cūdum ē vtilitas paſſionis. cū ſubditur
oīa trahā ad meipſum. C Circa primū
ē notandū qz ipa crux fuit multipliciter
exaltata. P: ſimū vt eēt eccleſie cande
labrum. Luc. xi. Nemo accēdit lucernā.
Lxx. Lucerna vniuerſalis ē eccleſia: cādē
labrum crucis ē lignū: lucerna diuina ſa
pientia icarnata. Lucerna iſtī in cande
labro exiit: xpō ē pendens i cruce. ⁊ Se
cūdo vt eēt nauis eccleſie malū. Lxx. Na
uigat eccleſia inſtructa fidei gubernacu
lo ſelei curſu per huius ſeculi mare ha
bens deū gubernatōrē. āgelos remiges
portus choros oīum ſanctor. erecta in
medio ipa ſalutari arbore crucis in qua
euāgelice fidei vela ſuspendens ſpū ſcō
flante. ad portū paradīſi de ducit. ⁊ Ter
tio vt eēt ſoliū iudicis. Leo papa: D ad
mirabil potētia crucis. o iſtābilis glo
ria paſſionis in qua ⁊ tribunal dñi ⁊ iudi
cium mūdi ⁊ ptas ē crucifixi. Iſto autē
ſolito xpō iudicia ſua exercuit. ⁊ ius ſuū
oībus dedit. Amb. Auctor humani gene
ris in cruce exiſtens pietatis officia di
uiſebat. pſecutionē apoſtoliſ. paces di
ſcipuliſ. corpus iudeis. pii ſpūm. virgi
gini paranympū. latroni paradīſum.
peccatoribus iſernū. xpianis penitent
bus crucem cōmendauit. C Quarto vt
eēt cathedra magiſtralis. Auguſti. Li
gnū i quo ſixa fuerūt mēbra morietis: eē
cathedra fuiſt xpī docētis. Docuit at ſibi
tres lectōes que ſignificant p titulū ſibi
poſitū. Docet elim pctōres qz ſperēt. ⁊ ſir

miter cōfidat p̄ crucē saluari. Jō dī: Je-
 sus. i. saluator. Docet bonos vt p̄ crucez
 sperēt vīrūtibus adornari. iō dī: naza-
 ren⁹. i. floridus. Docet beatos vt p̄ crucē
 sciant se in celestibus coronari. Ideo dī
 rex iudeorū. C Secūdo ponit vīlitas si-
 ue efficacīa passiōis. cū dī. oīa traham
 ad meīpm. Ista autē tracto trib⁹ mōis
 pōt intelligi. P̄mo vt dicat nos trahere
 per multiplicē efficacīa sue vīrūtis
 Sūt nāqz quattuor que cōstet a trahere
 dicunt. i. simile. vacuū. calidū. ⁊ quedā
 naturales p̄prietates rerū. Christus autē
 nos attrahit p̄ simile n̄re mortalitatis
 Heb. ij. Debuit autē per oīa fratrib⁹ affi-
 milari ⁊c. Per vacuū sue paupertatis. ij.
 Cor. viij. Scitis grām dñi nostri Jesu
 xpī: qm̄ pp̄ nos egenus factus ē ⁊c. Per
 calidū charitatis. Joan. xv. Maiorem
 hac dilectionē nemo hz ⁊c. Per p̄p̄iuz
 pietatis: qz ei ē p̄p̄iuz semp misereri et
 peccare. Sicut enim adamas naturaliter
 attrahit ferrū. sic ⁊ xpī pietas ad se tra-
 hit oē cor durū. C Secūdo vt ip̄e dicat
 nos trahere p̄ dispōnem sui corporis in
 cruce existētis. Et hoc quadrupliciter fm̄
 Bern. i. per capitis inclinationē. sicut
 vnus amicus attrahit altum. vt det sibi
 osculū. Lañ. viij. Quid mibi det te frēm
 meū ⁊c. Per brachiorū apertionem. si-
 cut mat attrahit filiū. ysa. xlix. Nūquid
 mulier obliuisci pōt infantē suū ⁊c. Per
 manū p̄forationē. sicut liberalis attra-
 hit egenū. Christus nāqz manus perfo-
 ratas habuit: qz nihil sibi retinuit: s̄z an-
 mā dedit p̄i. corpus ioseph. ecclesia pe-
 tro. m̄sem iōāni. paradīsum latroni. et
 vestes crucifixori. Per lateris apertōez.
 sicut forāmē attrahit ad se columbā ad
 abscondēdū. Lañ. ij. Surge p̄pera ami-
 ca mea: ⁊ veni in forāmnibus petre. in
 cauerna macerie. ⁊ Tertio vt dicat nos
 trahere per efficaciam sui sanguinis.
 C Circa quod notandū qz homo erat a
 deo elongatus. frigore n̄inlo repletus.
 amaricatus in carceribus ⁊ induratus
 ⁊ Sanguis autē xpī habet vīrūtē re-
 uocatiuam per quam reuocat elōgatos.
 Sicut enim illi qui reuocant aues arbo-
 rem ascendūt ⁊ ad ipsam sibilant. Sic ⁊
 ip̄s arborem crucis ascēdēs reclamauit

verbis. Luce. xxiij. Pater ignosce illis.
 Clamauit etiam lachrymis. Heb. v. Cū
 clamore valido ⁊ lachrymis offerens
 exauditus est. Clamauit etiam sanguine.
 Gene. iij. Uox sanguis fratris tui abel
 clamat ad me de terra. Thren. i. O vos
 omnes qui transitis per viam ⁊c. ⁊ Se-
 cundo habet vīrūtē calefactiuā per
 quam calefacit frigidus hoc significatū
 est. i. Mach. vi. vbi dī qz elephantis ostē
 debant sanguinem vūe ⁊ mori ad inflā-
 mandum eos ad p̄lū. Fructus mori
 fm̄ Ambro. primo est albus: postea est ru-
 beus: postea est niger. Sic xp̄s primo fu-
 it albus. i. innocens ⁊ purus in tota sua
 cōuersatione. rubeus in cruce. ⁊ niger i
 morte. ⁊ Tertio habuit vīrūtē dulco-
 ratuam per quam dulcorabat amarica-
 tos. hoc significatum est Exod. xv. vbi
 dicitur qz lignum in aquas amaras i-
 missum eas dulcorauit: quia memoria
 crucis omnes tribulationes in dulcedi-
 nem conuertit. Bernard. Tua dulcedo
 stephano lapides torrentes dulcorauit
 eraticulam laurentio dulcem fecit: pro-
 tua dulcedine ibant apostoli gaudentes
 a conspectu cōcilij ⁊c. Dicitur qz si vas
 cere noue vīrūtūqz clausum ponatur i
 aqua: aqua que per poros ingreditur du-
 cis efficitur. Istud vas cere noue clau-
 sum fuit corpus christi quod ⁊ fuit cere-
 uuz scilz d̄ ape i deū virgine natus. ⁊ no-
 um: quia nulla vetustate infectus. ⁊ clau-
 sum: quia nulli tentationi paratus. Po-
 ri autem eius sunt vulnera in que si tri-
 bulationes imittuntur in dulcedinem
 conuertitur. Grego. Si christi passio ad
 memoriaz reducitur nihil adeo durum
 quod non equo animo toleret. ⁊ Quar-
 to habet vīrūtē reservatiuā. per quā
 eduxit incarcerationes in limbo positos.
 Zacha. ix. Tu quoqz in sanguine testamē-
 ti tui emisisti victos tuos de lacu i quo
 non erat aqua. C Unde in historiis legi-
 tur qz Salomon habebat structionē ha-
 bentem pullum quem cū in cauea vi-
 trea inclusisset ⁊ pater illum habere nō
 possz: vermez de deserto attulit de cui⁹
 sanguine vitruz linsit: ⁊ protinus con-
 fractum fuit. ⁊ Ista cauea est inferna-
 lis cauea: in qua inclusus erat pul-

lus. i. osum scōrum ceteris. Sed venit vermiculus. i. xps. qui dixit in ps. Ego sum vermis et nō homo etc. Et cū sanguine suo infernū fregit. et sanctos qui ibi erāt eduxit. ps. Contrivit por. ere. etc. Osce. xij. Ero mors tua etc. Dicit aut xps vermis. q. vermis generat ex humore terre virtute calorū solaris. Et sicut vermis pīez hz in cellis et mīem in terris sic xps habz in cellis pīem suū sine matre. i. terris matrem sine patre. C Quinto hz virtutem mollificatiuā p quam emollit et frangit induratos. Unde dī. Numeri. x. quod Moyses virga bīs silicē percussit. et inde aque largissime emanauerunt. q. multū q. saxeī videbant sepe ad memoriā crucis dīce ad lachrymas pmouent. Solum quādoqz frangit ferro. aliqñ igne supposito Est ēr quoddā genus lapidis quod adamas dī qui tñ frangit sanguine hīrcino. Sunt ergo qdam qui ad pēitentia frangunt timore diuine potentie. isti frangunt ferro. Quidam amore diuine gratie. isti frangunt igne. Quidaz recordatē passionis dominice. isti frangunt sanguine.

C Sermo. cccliiij. C De scō Mattheo apōstolo sermo. i.

Herusalem euangeli-
stam da-
bo Isate. xli. ad hoc q. aliquis
donū sit gratū tria regunt
Unū ex pte dantis. q. s. det liberaliter.
C Secundū ex pte illius cui sit donatio
s. q. sit dignus ipm recipere. C Tertū
ex pte ipsius doni. q. sit pīosum et vtile.
Ita tria tangunt in verbis pmissis. Pri-
mo ex pte dei tangit magna liberalitas
cū dī. dabo. Jaco. i. Sigs vīum indiget
sapia postulet a deo q. dat oībus affluen-
ter. Deus. n. tria opa fecit in qbus valde
liberalis fuit. C Prīmū fuit op^o creatio-
nis in quo tā liberalis extitit q. celum et
terrā solē et lunam stellas et oīa alia celū
creauit vt mireris et diligas creatorē co-
rum et ne error deceptus adores ea que
creauit dīs deus tuus in ministeriū cū-
ctis gentibus. C Scdm est opus redem-
ptōis vbi fuit liberalior ps. Apud dñm
misericordia et copiosa apud eū redem-
ptio. Bernardus. Vere copiosa quia nā

gutta sanguinis sed vnda flumina lar-
git per quāqz partes corporis emanauit.
C Tertū est opus glorificatiōis vbi est
liberalissimus. i. Cor. ij. Quod oculus
nō vidit. nec auris audiuit. nec in cor ho-
minis ascendit etc. C Secundo notat ex
pte illius cui sit donatio magna dignitas
cū dī. hyperusalē. Per hyperlū que inter-
pretat vīso pacis. ecclesia intelligit. Dīc
aut Augu. in lib. de ordine. Videbit deū
q. bene viuūt. bene orat et bñ studet. Ita
aut vīso pōt intelligi vel in pīiti vel i fu-
turo. In pīiti qdem deus cognoscit i di-
uinitis mandatis. et hoc est qd dicit. vide-
bit deū q. bene viuūt. ps. A mandatis tuis
intellext. In orōnibus deuotis vñ subdi-
tur. qui bene orat. ij. Paral. xx. Lū igno-
remus qd agere debemus. hoc solū resti-
duū hēmus. vt oculos nōs dirigamus
ad te. In diuinitis scripturis. vñ subdi-
tur. bñ studet. ps. Lucerna pedib^o meis
verbū tuū etc. Vel pōt intelligi de vīsiōe
que erit in pīa ex qua causabit in homi-
ne sūma dilectio ex eo q. bñ vixit. pfecta
fructio ex eo q. bñ orauit. pfecta cognitio
ex eo q. bene studuit. Iai. lx. Tunc vide-
bis. ecce cognitio. Et affluēs. ecce fructio
Et intrabis et dilatabis cor tuū. ecce dile-
ctio. C Beatus igit Mattheus bñ vixit
q. vixit obediēter quo ad deū q. statim
vt xps eū vocauit sibi obeduit. Sinceri-
ter quo ad seipm q. nihil terrenū posside-
re voluit. sed oīa dereliquit. Patienter
quo ad malos. q. cū murmuraret q. xps
ad peccatōrē diuertisset ipse nullū ipatē-
ter verbū dixit. Humilr quo ad bonos.
publicanū humilr se appellans. C Ipe
et bñ orauit. Alcf. i. di oēs erant pseuerā-
tes vnanimiter in orōne cū mulieribus
et Maria matre iesu. Etus. n. oratio fuit
charitatiua. sō dī vnanimis. fuit pseue-
rantissima. idcirco dī. pseuerantes. attē-
tissima. q. orabat cūz mīe grē. et efficacis-
sima. q. orauit cum matre misericordie.
C Ipe etiam bene studuit et in tñ pfecte
q. libz plenū diuina grā complauit. Et
q. sic bene vixit. bñ orauit et bene studuit
Ideo modo accipere pmeruit pscām di-
lectōis deuote et cognitiōem rōne orā-
diuine sapie. C Tertio ex pte dī notat

magna dignitas et p̄ciositas. Ista autem p̄ciositas attendit ex parte illius q̄ scripsit et ex pte euangeliz q̄ scripsit. Ille enim qui scripsit. s. Mattheus fuit i for- ma hominis p̄figuratus a xpo immediate edoctus. et a virgine gloriosa in sp̄alem familiaritatē assumptus. C. Fuit. n. p̄figuratus in specie hoīs. q̄ homo ē animal rōnale mortale. Ante vero incarnatōem deus erat sp̄s. Joan. iij. Sp̄s ē deus. sed n̄ iam mortalitātē suscipiens factus est animal rōnale mortale. q̄ fuerit aīal appuit in incarnatōe q̄ fuerit rōalis. apparuit in p̄dicatōe. q̄ fuit mortalis apparuit in passione. Mattheus autē in principio sui euangelij ostendit xpi icarnatōem. in medio p̄dicatōez et i fine passionē. C. Secūdo b̄tus Mattheus fuit p̄ xpm immediate edoctus. Joā. v. Omnia quecumq̄ audīui a patre meo nota feci vobis. q̄ omnia miracula xpi vidit. Et q̄ euangelizasse sunt testes xpi et testimontium aliqñ fert de visu. aliqñ d̄ auditu. Jo xps duo testes de visu habere voluit. scilicet Mattheu et Joannem. et duo testes habere voluit d̄ auditu. s. Marcū et Lucam. C. Tertio Beatus Mattheus fuit a virgine Marta in sp̄alē familiaritate assumptus. Fuit. n. b̄fe virginitas notari q̄ suam genealogiā descripsit. Secreta. r̄ius q̄ multa maxime in principio posuit que nō nisi ab ip̄a scire potuit. Lubi- cularius q̄ eius cubiculū imaculatum fuisse docuit dicens Matthei. i. Nisi quā puentrent. Inuenta est in vtero habens de sp̄u scō. Euangelij etiam quod scripsit fuit valde subline et p̄ciosum. quod p̄ ex tribus. C. Primo q̄ fuit a Beato Marco abbreviatū. Joannes nō habuit abbreviatorem. quia aīe de xpi diuinitate. que abbreviari nō p̄t. Lucas etiā nō habuit nec Marcus. Mattheus vero habuit. Cuius ratōem assignat Aug. dicens Mattheus scripsisse legist incarnatōem domini s̄m stirpem regiā. Lucas v̄o s̄m sacerdotalem Et ideo Lucas nō habuit abbreviatorem. Mattheus autē habuit. quia regis est nō esse sine comitibz obsequio sacerdos autem in sancta scōtū solus intrabat. C. Secūdo q̄ fuit a Barnaba in magna reuerentia habitū qui ip̄m euan-

gelium scō portabat et sup infirmos ponebat. et secum in sepulchro poni m̄da uit. Ideo autē secum portabat vt ab omnibus malis p̄tegeret. ideo super infirmos ponebat vt sanarent et idcirco secū sepeliri voluit vt securius moreret. Tertio fuit ab ecclesia valde approbatū. Ecclesia enī valde frequent̄ recitare solet euangelia Matthei. ep̄stolas Pauli. et David psalmos. ne aliquis despet quocumq̄ genere peccati peccet. C. Dē enim peccatū aut p̄mittit ex infirmitate hūana. et isto modo peccauit Mattheus. p̄cunias enim augere p̄cedit ex humana infirmitate. Aut ex ignorantia. et isto modo peccauit Paulus. s. Timoth. i. Ignorans feci in incredulitate. Aut ex malitia et isto modo peccauit David qui homicidius et adulteriū p̄petrauit. C. Dē etiam peccatū. aut est in deū sicut peccatū perfidie et isto modo peccauit Paulus. Aut est in primū sicut homicidij. et isto modo peccauit David. Aut in seipsum sicut cupiditas reg. et isto modo peccauit Mattheus. C. Omne etiā peccatū. aut p̄cedit ex calore p̄cupiscentie. et isto modo peccauit David qui adulteriū p̄misit. aut ex auaritia. et isto modo peccauit Mattheus qui fuit auaritia secutus aut ex superbia. et isto modo peccauit Paulus q̄ superbe in scōa p̄secutōnem exercuit. C. Sermo. ccciv. C. De eodē Sermo secundus.

Opus fac euangeliste. ij. Timoth. iij. Opus euangeliste est euangelij predicare. Vel scribere. Vel s̄m euangelij viuere. Iste triplici modo beatus Mattheus opus euangeliste fecit. C. Primo quia euangelij p̄dicauit. P̄dicauit autem sapiēter. quia sicut i legēda habet omnia signenta demonū detegebat. Diabolus nāq̄ aliquādo sua det aperte malum. et tūc necessaria est resistētia. Aliquādo quod videt bonum esse. et tūc necessaria est sapientia. Aliquādo illud quod videt esse p̄plexum. et tūc necessaria ē discretio p̄uidā. C. Subdebat diabolus aperte malū. quādo magi volebant se facere adorari. et ideo diros dracones ignem sp̄rantes miserūt. S. illi

De sancto mattheo

vicit per resistentiā. q̄ constāter resistit.
 ⁊ signo crucis dracones fugauit. **C** Dei
 de suasit dyabolus apparēs bonū. sicut
 quādo sacerdotes idolorū sibi voluerūt
 sacrificare. Sed illud vicit per sapienti
 am. quia sapienter docuit soli deo eē sa
 crificandū. ⁊ omnia que attulerāt respu
 lit. ⁊ inde ecclesias edificari p̄cepit. **C** De
 inde dyabolus suasit illud quod videba
 tur p̄plexus. s. aut Epigeniā regi in vxo
 rem dare. aut mortem subire. maluz nā.
 q̄ erat sic ap̄lus occideret. ⁊ tamen pe
 tus erat si virgo dei violaret. Sed illud
 vicit per discretōem putdam. quia ele
 git vt fieret minus malum. s. sui occisio.
 potius enim optabat seip̄s occidi quam
 mafus malū p̄mitteret. s. v̄q̄m̄is viola
 tio. **C** Secūdo p̄dicauit fideliter q̄ ho
 morem domini sui sibi noluit vsurpare
 nec sacrificiū quod volebāt impendere
 recipere. **C** Predicator: nāq̄ lz multos
 conuertat. hoc tamen nō sibi. sed d̄iſine
 virtuti debet ascribere. **C** Non enīz dat
 virtutem gradiendū ille qui euz lucerna
 p̄cedit. nec vitam comedēti ille qui cibū
 administrat nec campana virtutez oran
 dū que ad ecclesiam vocat. nec tuba virtu
 tem p̄liandū que ad p̄lium incitat ⁊ iul
 tat. Sic p̄dicator: p̄t̄ exteriuz iuuare vt
 aliquis per viam salutis incedat vt vita
 gr̄e vsuat. vt deuorōem acquirat. vt dya
 bolo fortiter resistat. sed nisi deus interi
 us operet nō valet ad ista. **C** Tertio p̄e
 dicauit constāter. q̄ nec p̄missis potuit
 emolliri. cum rex dimidū regni sui sibi
 dare p̄mitteret. nec minis deterreri. nec
 supplicijs superari sed missam deuote p̄
 ficiens mortem accepit. **C** Secūdo fecit
 opus euangeliste quia euangelium scri
 psit. Sic ip̄e fuit apostolus euangelista ⁊
 martyr ita q̄ in nullo alio tres p̄rogati
 ue simul inueniunt. Petrus enim erat
 apostolus ⁊ martyr sed nō euangelista.
 Joānes fuit apostolus ⁊ euangelista. s̄z
 nō fuit martyr. Stephanus fuit martyr
 sed nō fuit apostolus nec euangelista.
 Mattheus aut fuit apostolus ⁊ quātuz
 ad hoc factus est iudex mundi. Matth.
 xix. Cum sederit filius hominis ⁊c. Erit
 autem iudex nō s̄miam ferendo sed iudi
 ci assistendo. Prouer. vltimo. Nobilis in

potis vir eius. quādo sederit cū senato
 ribus terre. Vel iudicis s̄miaz subscribē
 do ps. Ut faciant i eis iudiciū p̄scripturū
 vel iudicis s̄miam p̄mendādo. Apocali.
 xix. Laus ⁊ gloria ⁊ virt⁹ deo nostro ⁊c.
 vel malos ex vite merito p̄dēnādo. Pro
 uer. xix. Incedebant mali cōtra bonos
 ⁊c. **C** Secūdo fuit euangelista. ⁊ quātuz
 ad hoc fuit notarius xpi. Matthei. xix.
 Omnis scriba doctus in regno celorum
 ⁊c. Iste nāq̄ scriba in euāgelio posuit
 noua idest noua xpi documēta. posuit ⁊
 vetera idest veterē p̄phetarū documēta
 ⁊ testimonia cui etiam p̄t̄ conuenire il
 lud quod legit̄ Leuit. xvi. Comedētis
 vetustissima veterē ⁊ vetera nobis super
 uententibus p̄phetis. Ip̄e enīz comedit
 idest in suo euāgelio incorporauit vetu
 stissima idest dei mādara in corde homi
 nis ab ip̄a sua p̄ma creatōe conscripta.
 ⁊ noua idest xpi p̄cepta d̄ nouo p̄mulga
 ta. Abiecit autem vetera idest cerimōia
 lia ostendēs omnia eē completa. **C** Ter
 tio fuit martyr dei. ⁊ quātū ad hoc fuit
 testis eius q̄ martyr testis vocat̄. Iste at
 fidem testificatus est. ⁊ corde veracit̄ eaz
 tenendo. ⁊ ore seruēter p̄dicādo ⁊ opere
 eā optbus p̄probādo. ⁊ sanguine p̄ ip̄sa
 moriendo. **C** Tertio fecit opus euange
 lista. q̄ s̄m euangelii vixit. Et hoc respe
 ctu dei. ⁊ p̄ximī. ⁊ sui. **C** Respectu dei q̄
 secutus est ip̄m gressu corp̄is. affectu mē
 tis. ⁊ effectu op̄is. Ambro. Sequebatur
 Mattheus xpm let⁹ ⁊ alacer. Ecce gressus
 corpus. ⁊ exultauit dicens. Jam non
 publicanū gero. iam non porto leui. ecce
 mutatio affectus mētis. Exui leui post
 quam xpm indui. ecce mutatio operis.
C Vixit s̄m euangelii respectu p̄ximī.
 quia paupes pascebat. ⁊ xpo ⁊ discipul
 putuū faciebat nō tñ corporale. sed ma
 xime spūale. Fecit inquit leui ei conuul
 um magnū in domo sua. Vere magnus
 q̄ talis cibis spūalis delectat̄ auz. Glo
 sa ibidē. Qui domicilio recipit interno
 maxims exuberantiū delectatōibus vo
 luptatū pascit xpm. Greg. Apud pha
 riseum veritas pascebat solis. apud mu
 lierem penitēte pascit intus. Potat an
 gelum Bernar. Lachryme penitentium
 sunt vinū angelorū. Fecit deo magnū se

ft
 a
 fa
 le
 xi
 ti
 en
 to
 est
 xi
 en
 ne
 sig
 ou
 fa
 et
 ob
 vi
 Al
 ⁊ e
 illi
 cui
 trū
 tur
 rip
 acc
C
 in
 rec
 bar
 era
C
 to q
 dici
 cite
 sed
 ip̄m
 nū
 virt
 fuit
 mo
 r̄ue
 h̄ist
 stat
 nabi
 enū
 can

flum. ps. Reliquie cogitatiois diem festu
agent tibi. Et angelis magnu gaudium
facit. Zuce. xv. Gaudiu erit angelis in ce
lo sup vno peccatore pniā agente. Ut
xit et in euangelio respectu sui. qz et pa
tiens fuit et cito vitam mutauit. Paties
enim fuit. qz iudei dicebat ipm ee pecca
tozem qui erat iustificatus. dicebant euz
esse publicanu. q erat mudatus et pſentia
xpi indignum qui tam dignus erat esse
crus. Sed ad ista in nullo fuit p̄motus.
nec in aia nec in aliqua turbatoe. nec in
signo ex aliqua vultus ostensione. nec in
ore ex aliquo impatiēti sermone nec ex
facto ex aliquo iniurioso ope. Vita suaz
etiam cito mutauit. qz ad vna xpi voces
obediuit. Quidā nanqz queruntur ad
vna vocē dei. scilicet ad interiorē inspiratōē.
Alij vero n̄ nisi hēant duas. scilicet inspiratōē
et exteriorē exhortatōē. Alij nō nisi euz
illis duabus habeāt tertā. scilicet olustiaruz
cumulatōē. Alij vero nō nisi cum illis
tribus habeāt quartā. scilicet flagellatōē. et
tunc flagellati ad deū currunt. ps. Mul
tiplicate sunt infirmitates eoruz. postea
accelerauerunt.

C Sermo. cclvi. C De eodem smō. iij.

Relictis oibus surgens
Zuce. v. C In illo euāgelio
ponitur duplex differentia
infirmantiū. quoz Quidā infirmitatem
recognoscebant. Alij recognoscere nōle
bant. In hoz medio medicus p̄stitutus
erat. Alis aut in hoc euāgelio de tribus
C Primo de infirmo. i. Mattheo sana
to qui suā infirmitatē recognoscebat. cū
dicit. Relictis oibus etc. Est aut tā velo
citer ipm secutus. non ex animi leuitate
sed ex dei virtute. Nam sex de causis est
ipm secutus tā velociter quas Hiero. po
nit in originali. C Prima qz fuit vbi dei
virtuosa opatiōe puerfus. C Secūda qz
fuit dei inspiratōe afflatus. Istos duos
modos tangit cū dicit. Arguit Propht
rue et Julianus augustus vel impitiam
historici mentientis. vel stultitiā eoruz q
statim secuti sunt saluatore quasi irrato
nabstz vocantē hoīem sunt secuti. Chy
enim xps duos supradictos modos vo
candi. scilicet p exteriorē. vbi exhortatiōē.

ad hebre. iij. Alius est sermo dei et cfl
car etc. ps. Dedit voci sue voces virtutis
lō verbū dei compas surculo arbori insi
to. Jaco. i. Suscipite insitū verbū etc. St
cut. n. surculus trahit totā arborē ad
sui nāz sic vbum dei trahit totum cor ad
sui gram. C Secūdo p internā inspira
tōē. ps. Audia qd loquat in me dñs etc.
Apoca. iij. Ego sto ad ostium et pulso etc.
C Tertiō miraculoz visione permotus
Un subdit. Cū tate vtutes tātaqz signa p
cesserint. q aplos vidisse anqz crederent
dubiū nō est. Miracula nanqz hominē
sepe quertūt qñ rudes sunt. Sapientia ve
ro doctrina quertit qñ dociles sunt. i.
Loy. s. Iudei signa perūt. greci sapiam
querūt C Quarto splē dore faciei illustra
tus. Un subdit. Lerte fulgor et ipsa maie
stas diuinitatis occulta. que et i humana
facie ntebat ex p̄so ad se vidētes trabe
re poterat aspectu. facies. n. xpi erat val
de speciosa ad videndū. i. Pet. i. i. quez
desiderant angeli p̄spicere. Gratiōsa ad
diligendū. Hester. xv. Facies tua plena ē
graruz. Luminosa ad inuitandū. ps. Il
lumina faciem tuā sup seruoz tuū. Non
fuit ergo m̄tz si visio faciei sue tā facilr
attrahebat. que sicerat speciosa. sic gra
tiosa. sic luminosa. C Quinto Iglosiosa
maiestate abiectus. cū dicit. et maieestas
diuinitasqz occulta. Bernar. omnino p
pter mansuetudinē que in te p̄dieat cur
rimus post te domine iesu audietes q n̄
spernā paupem et peccatorem nō hōue
as. nō hominē p̄sentē latronem nō la
chrymantē peccatricem. nō supplicantē
chananeam nō dephensam in adulterio
nō sedentem in theloneo. nō supplican
tem publicanū. nō negantē discipulum
nō p̄secutorē discipuloz. nō ipos crucifi
xores tuos. C Sexto potēti virtute at
tractus. Si. n. in magnete lapide hec v
tus ee dicat vt anulos et festucas sibi at
trahit. quātomagis dñs oīum creatura
rum sibi attrahere poterat. quos vole
bat. Ita enim tracto nō erat p coactio
nem. sed p quādā inductōē. sicut ostē
dit Beatus Augustinus exemplo rami
viridis. et nucis. Ostendit inquit oul ra
mū viridē. et attrahit eum. ostēdit pūcro
nucē et trahit eū n̄ violentiā inferēdo.

De sancto mattheo.

sed appetitū alliciendo. Et ppheta hoc ostendit exemplo pellicarij. ps. Extēdes celum sicut pellem. Sicut. n. pellicarij expandit pellem pulchram an emptorem. vt. s. alliciat eū ad emēdū sic deus celū stellis depletū et ornatū nobis expandit vt nos alliciat ad desiderādū. Et secūdo agit de infirmis q sua infirmitatē nō recognoscebant quos xps in sua infirmitate reliquit cū dī. Et murmurabant scribte et pharisei et c. Pharisei namqz triplici infirmitate laborabāt. P̄ prima infirmitas erat murmuratōis. Est autē quedā murmuratō bona sicut murmurare p̄tra aperta mala. Unde quidā de tali reprehēdūtur ysa. lvi. Canes muti nō valētes latrare. P̄ Alia murmuratio ē mala: sicut murmurare cōtra bonos et de bonis. Sap. i. Custodite vos a murmuratōe et c. talis erat murmuratō phariseorū. P̄ Tercia est pars permixta quod dāmo quādo. s. quidā cōtra dei paciā murmurāt ex eo q sic permittit bonos opprimi et impios exaltari. Elbachuc. i. Quare respicis p̄emptores: et taces impio cōculcāte iustorem se. Murmurant et admittādo dei liberalitatē q ipse tarde ventētes sic liberalit̄ cum p̄mis remunerat. Mat. xx. Accipiētes murmurabāt aduersum p̄emfamiliās. P̄ Secūda erat infirmitas p̄sumptōis: qz p̄sumpserūt reprehendere meliores se. scilz xpm. discipulos. et mattheū. Reprehēdērūt nāqz infirmū de curatōe. medicū de subuētiōe. et discipulos medicī de obsequij exhibitōe. P̄ Tercia vero infirmitas elationis: qz se iustos credebant et alios despiciēbāt. Tales credunt q nō sit lux nisi in anima sua: nec trāquillitas nisi in mētē sua. nec perfectio nisi in vita sua. cum tamē deus paratus sit omnib⁹ dare lucē gr̄e serenitatē p̄scie: tranquillitatem pacis interne: perfectiōem vite. Ista qtuor tangit Boetius dicēs. Atqz tuo splendore micās tu nāqz serenūz. Tu requies tranquilla p̄is te cernē finis. Tercio ponit medicū in medio cōstitutus: qui dicit se venisse ad trita. P̄ Primo ad emēdū et sanādū cū dicit: nō egent qui sani sunt medico. sed qui male habent. dicit autē Augu. super Joannē. Aliud ē

esse sanū. aliud sanabilē: et aliud eē insanabile. Qui. n. sanus ē nō eget medico. qui vero egrotat in spe sanabilis ē. qui autē egrotat cū desperatōe insanabilis ē. Sani igit nō egēt medico nisi ad sanitatis cōseruatōem. Sanabiles ad curatōnez. Insanabiles nō nisi ad vite plōgatōem. Sani igit sunt viri sci. Et isti nō egent medico quātūz ad curatōz a mortali culpa. egent tamē ad p̄seruatōnez gr̄e. Sanabiles autē sunt peccatores penitētes. et isti egent medico quātūz ad culpe curatōem et cōseruatōem gr̄e. Insanabiles sunt obstinati. isti nō egēt medico ad cōseruatōem gr̄e quā non hnt nec ad curatōem culpe: qz ipam non reliquit. tamē quātūz ad plōgatōem vite. et expectatōem ad p̄niam. ysa. xxx. expectat nos domin⁹ vt misereat nostrū. P̄ Secūdo iste medicus fuit missus ad miserendum. Ideo dicit. Misericordiā volo et nō sacrificiū. Dabz autēz iste medicus misericordiā a natura. et a p̄suetudine longa. et ab experiētia. A natura quidē tam diuina sūm quāz semper ē sibi propiū miseri et parcere. A natura humana qz ab instāti sue p̄ceptōis. fuit vinctus oleo misericordiē et cōpassionis. ysa. lxi. Spūs dñi super me eo q vnxit me. ps. Vnxit te deus deus tuus oleo letitiē et c. Job. xxxi. Ab infantia creuit mecū miseratio. et de vtero egressa ē mecum. A consuetudine longa. Incepit enī a p̄ncipio mūdi per omnes generatōes misericordiā impēdere. et vsque ad finem mūdi non cessabit exhibere. i. Mach. ij. Cogitate per generatōez et generatōem: qz oēs qui sperāt in dño nō infirmant. Ab experiētia. Hebreo. ilij. Nō habem⁹ pontificē qui nō possit compati infirmitatibus nris. tentatū autēz p̄ omnia et c. Hebre. v. Vidistis ex his que passus ē obediētiā. P̄ Tercio missus ē ad vocādū. vnde dicit. Nō vent vocare iustos sed peccatores ad p̄niam. Vocat enim peccatores ab omni parte sui. s. a superiori ostendendo celūz tam pulchrum. et ab inferiori ostendendo infernūz tam horrendūz. Prouer. xxv. Celūz sursum et terra deorsūz. P̄ Secūdo vocat ab exteriori per predicatōem. et ab interiori p̄ in-

spiratdem. Prover. i. Sapia foris pre-
dicat. Ecce exterior exhortatio. In capi-
te turbatur clamitat. ecce interior ispi-
rator. Caput enim est mens que habet tres
turbas. i. cogitationes. intentiones. et affectus
nec. Tercio vocat ab anteriori redu-
cendo beneficia preterita ad memoriam
et a posteriori reducendo ad memoriam
dei iudicia futura. Apocal. iij. Alia
plena oculis ante et retro. Quarto vo-
cat modo a dextris dando prosperitatem
et modo a sinistris infligendo alicui ad-
versitatem. i. ad Loy. vi. Per arma iusti-
tie a dextris et a sinistris.

Sermo.ccxlvij. De sancto Mauri-
tiano et socijs eius sermo primus.

Testorum anime i ma-
nu dei sunt.
et non tanger illos tormentum
mortis etc. Sap. iij. Ostedif
de istis scis quales fuerunt in vita. cum vi-
derentur anime. quales fuerunt in mor-
te. cum de. Et non tanger eos tormentum
mortis. et quales post mortem. cum vi-
derentur in pace. In vita qui de fuerunt iu-
sti. qui fuerunt positi ut iusticia facerent et
republica conservarent. Ad rei aut pub-
lice preservationem quatuor exigunt. sicut
dicit Lato et Augu. lib. v. de ciuit. dei. s.
quantum ad domesticos magna industria.
quantum ad forenses iustitia. quantum ad
seipsos animus liber in consulendo. et quantum
ad seipsum animus nulli obnoxius pecca-
to. Est ergo primum quantum ad dome-
sticos magna industria. qui sicut dicit. i.
Timo. v. Siquis suorum et maxime dome-
sticorum cura non habet. fidei negatur. et est
infidelis deterior. Thob. x. Appreheden-
tes parentes filiam suam osculati sunt. mo-
nentes eam honorare soceros. diligere ma-
ritum. regere familiam. domum gubernare. et
seipsum irreprehensibile exhibere. i. Ti-
mo. iij. Opus episcopi irreprehensibile est
sue domui bene prepositum etc. Secundo
quo ad forenses iustitia. Job. xix. Iusti-
cia induit sum etc. Jo. vij. Nolite iudi-
care secundum factum. sed iuxta iudicium iudi-
cate. Tercium est animus in consulendo
liber. ut nec timore. nec amore. nec odio.
nec munere a veritate discedat. nec ve-
ritatem taceat. Jhdo. Iniqui iudices er-

rant in veritate iustitie dum intendunt in
gratitatem persone. Quarto est ut animus
nulli vicio sit subiectus. Tullius. Age ne
tua oratio tibi contraria sit. quia pondus est
pudoris grauitissimi propria voce confundi
Brego. Durum est ut qui nescit tenere mo-
deramina vite sue. iudex fiat vite aliene
Ista quatuor in istis martyribus perfe-
cte fuerunt. Habuerunt enim domum industri-
am. Unde de in lege habilitatores re-
glionis illius erant calidi ingento. sapia
locupletissimi. Habuerunt foris iustitiam.
quia sicut de ibidem. que dei erant deo. et qui
cesaris cesari reddebant. Habuerunt ani-
mum in reprehendendo liberum. Unde dixit
Mauritius. Nolites sumus imperator
tut. serui autem cui libere preestemur dei.
Habuerunt animum innocentia predictum. qui
se armaverunt armis carnalibus. Unde
dixit Exuperius. Projiciat dextere nre
arma carnalia et armentur virtutibus.

Secundo ostendit quales fuerunt in mor-
te. Fuerunt siquidem examinati. decimati
vallati. et trucidati. Examinati autem
fuerunt de tribus. scilicet ut idolis immolarent.
ut fidem christi defererent. et ut contra christi-
anos consurarent. Sed ipsi nec idolis
voluerunt immolare. nec fidem christi desere-
re. nec christianos impugnare. sed potius de-
sensare. Unde dixit Exuperius. Dia tor-
menta pro christo suscipere parati sumus. et ab
eius fide nunquam discedemus. Secundo
fuerunt decimati. Reperimus. n. decimas
rerum que in veteri lege fuerunt institu-
te. Decimas dixerunt que a christo fuerunt
invenite. quando quadraginta diebus et
quadraginta noctibus ieiunavit. nunquam
autem reperimus decimas capitum nisi hic.
Magnus est solvere decimas rerum. ma-
ius solvere decimas dierum. maximum sol-
vere decimas capitum. Multi enim darent
res suas qui non libenter darent dies suos
et multi darent res et dies suos qui non
libenter darent capita sua. Isti autem ex-
luerunt decimas rerum. quia que cesaris erant
dei dabant deo. et in super soluerunt decimas
capitum. Tercio fuerunt vallati sicut oves
a lupis. Mat. x. Ecce ego mitto vos sicut
oves in medio luporum. Ipsi enim tanquam
oves non resisterunt. non fugerunt. non ba-

De scō mauritio z eius sociis.

latum murmuratōis emiserūt. Un̄ dī-
xit Mauritiū. Cōmissiōnes n̄ros fusti-
nui necari. q: vos ad passiōez p̄ xpo pa-
ratos vidi z dñi mandatū seruauī. q: dī-
xit petro. Adite glā diū tuū in locū suū
zē. ¶ Quarto fuerūt trucidati. in q̄ tru-
cidatōe sic fuerunt firmi q: nec mūdus.
nec diabolus. nec caro eos. nec in vita.
nec in morte vincere poterant. Adūsus
enīz cōtra eos in vita pugnabat. manu
dextera p̄speritatis vt alliceret. z i mor-
te sinistra aduersitatis vt frangeret. Sz
ipsi z in vita mūdus cōtempserūt blan-
diētē z in morte seutētē. Sicut diabolus
etia pugnauit cōtra eos manu sinistra
impellēdo ad viciā. z dextera eos trahē-
do ad tartara. Sed nō potuit ipsos im-
pellere ad aliquod viciū. nec post mor-
tē aliq̄ inferre suppliciu. Similit̄ ca-
ro pugnabat cōtra ipsos sinistra. qua i-
ducit ad ociositatz. z dextera qua indu-
cit ad voluptatē. Sz ipi cor̄p̄ suū i labori
b̄ exercitauerūt z carnis dīctas abhor-
ruerūt. ¶ Tercio oñ dīc q̄les fuerūt p̄ mor-
tē cū dī. Illi aut sunt i pace. dñi. n. pacē
perpetua. Ysa. xxxij. Sedebit populus
ineus in pulchritudine pacis zē. San-
cti enīz isti dant deo magnam gloriā.
Nam si vnus peccator qui confit̄ ch̄stū
facit gloriāz ch̄stī: quāto magis
isti qm̄ tot fuerūt gloriāz sibi dederūt.
Luce. xy. Ois quisq̄z cōfessus fuerit me
corā hominibz zē. Fecerūt angelis ma-
gnā letitiā: q: si angeli letant̄ super vno
p̄ctore p̄niam agente: quāto magis sup
tanta multitudine triūphante. Luc. xv.
Gaudit̄ erit angelis in celo sup zē. Bāt
nobis magnāz fiduciaz: q: si impossibile ē
nō exaudiri preces multorū. ipossibile ē
nō exaudiri preces tātorū militū scōuz
Exaudiant̄ multipl̄. ¶ Pr̄o q: conso-
lant̄ tribulatos: sicut p̄ in vīdua que fi-
liū suū in monasterio dederat. ¶ Secūdo
q: adiunāt in periculo cōstitutos. Sicut
p̄z i illis q per lacuz reliqas deserebant.
¶ Tercio q: cōspiciūt in deuotos. Sicut
p̄z i illo clerico q cū iura sc̄i Mauritiij
vsurpauit z blasphemiaz intuliss̄ mala.
perit̄ morte.

¶ Sermo. cccxviij.
Sermo secundus.

¶ De eodem

Sancti per fidem vicerunt
regna. operati sūt
iusticiāz. adepti sunt p̄missio-
nes zē. Hebr. xi. ¶ De istis bea-
tis martyribus mauricio z socijs eius.
quinqz ostēdūtur in verbis p̄missis.
¶ Primo quales fuerūt in personis. cū
dī sc̄i. Est aut sc̄i idem qd mūdus: qd fir-
mū: qd sanguine tinctuz: qd sacro vsui
deputatū. Illi igit fuerunt mūdī p̄ ver-
bum del qd receperūt Jo. xv. Jam vos
mūdī estis p̄pter sermonē quez zē. Per
fidē quā habuerūt. Act. xv. Fide purifi-
cans corda eorū. per spū sc̄m quem rece-
perūt. Ezech. xxxvi. Effundaz sup vos
aquam mūdāz zē. per sanguinē quem
effuderūt. Apoca. viij. Lauert̄ stolas su-
as in sanguine agni. ¶ Secūdo fuerūt
firmi. q: nec p̄missionibus potuerunt
emolliri: nec cōminatōibz deterreri. nec
supplicijs superari. Mat. vij. Descen-
dit pluuia: ecce p̄missio refrigeriis. z flue-
runt venti: ecce cōminatō cōcutiens. z
venerūt flumina: ecce cōmentū irruens
z n̄s p̄ll facere potuerunt: quia sup ch̄stū
fuz fundati fuerūt. ¶ Tercio fuerūt san-
guine tincti. Habuerūt enīz sanguine
ch̄stī tinctaz memoratiuā per recorda-
tōem. affectiuā per deuotiōem. intellectuā
per meditatiōem: z operatiuā per
imitatiōem. ¶ Quarto fuerūt sacro vsui
deputati vt hostes vincerēt. rempublicā
conseruarent. z fides catholica defende-
rent. Unde dixit beatus Mauritiū. mi-
lites sumus tui imperator. quo ad p̄mū:
z ad defensionē rei publice arma suscep-
imus. quo ad secūduz. Non ē in nobis p̄-
ditio atqz formido. sed fidē catholicāz
nullatenus deseremus. quo ad tertium
¶ Secūdo ostēdit̄ quales fuerunt in
armis suis. cum dī. Per fidem. Fuerūt
enīz armati scuto fidei. Ad Eph̄s. vi.
In omnibus sumentes scutum fidei zē.
Dicis autēz fides scutuz: quia sicut i scu-
to sunt tres anguli: z vnus scutum. sic z
in deo sunt tres persone. z vnus deus.
Vel quia ipsa fides est de ch̄stō in quo
sunt tres substantie. s. caro. anima. z ipsa
deitas. z vna persona. Vel sicut scutum
vt plurimuz fertur in sinistra parte: sic
z fides est tantuz in presenti vita que est

pars sinistra. In dextera aut parte que est vita eterna non erit fides nec spes. Vel securum suscipit primos secus hostium. et cetera arma protegit et defendit corpus. Sic fides etiam palmas suggestit. nos demonum sentit. palmas quoniam tyrannorum suscipit. et ceteras virtutes custodit. et anima defendit ac protegit. Tercio ostendit quales fuerunt in victoriis suis cum dicis. Vicerunt regna. Vicerunt namque regnum demonum. hominum. et celorum omnium. Primum vicerunt per resistetiam. Iaco. iiij. Resistite diabolo: et fugiet a vobis. Nam secundum Berni. in anima tres sunt domus. Prima domus dicitur esse memoria in quam diabolus vult intrare ponendo tibi malas suggestiones. Sed portarius debet diabolo resistere ne intret. qui vocat proprium statum consideratio. Secunda domus est intelligentia. in quam diabolus vult intrare ponendo tibi pravam delectationem. sed hunc et portarius debet resistere qui vocat eterne delectationis cogitationem. Tertia domus aie est voluntas in quam diabolus vult intrare imitandam tibi pravam consensum: sed hunc portarius debet resistere qui vocat eterne pene meditationem. Secundo vicerunt regnum hominum per patientiam. Et iste modus videtur esse valde gloriosus. quia iste fuit modus christi. Ecce. xxi. Magna est gloria sequi dominum qui est victoriosus. Seneca enim ait. Innumcrabiles sunt qui populos qui vires habuerunt in potestate paucissimi vero sunt qui potestate habent se ipsos. Est etiam victoriosus qui ipsius celum vincit et rapit. Matth. xi. Regnum celorum vim patitur et violenti rapiunt illud. Tercio isti sancti vicerunt regna per passionem suam. Olim autem erant quinquaginta innumera quae tamen isti vicerunt. Angelum per lachrymas quas effudit. Osee. xij. Inualuit ad angelum fletum et rogauit eum. Diabolus per fidem quam habuerunt. i. Pet. v. Aduersarius vester diabolus. Anima per magnanimitatem qua suo corde dominati fuerunt. Proverb. xvi. Deior est patiens viro forti. et qui dominat animo suo expugnatore viribus. Nonne per charitatem qua inflammati fuerunt. Cant. viij. Fortis est ut mors dilectio. Regnum

celorum per sanguinis precluz quod dederunt. ps. Preciosa. i. precio plena est in conspectu domini mors sanctorum eius. Quarto ostendit quales fuerunt in operibus suis cum dicis. Operati sunt iustitias. i. opera meritoria per que fuisse regnum celorum sibi acquisiuerunt. Matth. iij. Primum agite primum. et. Quantus. n. hic quis appropinquat deo per opera primum deus sibi appropinquat per collationem gratiae et gratiae. Primum appropinquabat qui dicebat Luce. xij. Ieiuno bis in sabbato. Ideo primum sibi appropinquauit deus qui iustificatus non fuit nihil appropinquabat qui dicebat Luce. xvi. Alia habes multa bona comedere bibere epulare et. Ideo deus nihil sibi appropinquauit qui suae domus salus facta non fuit. Valde appropinquabant qui dicebant Matth. xix. Ecce nos reliquimus omnia et. Iohannes deus valde appropinquauit eis: qui iudices mundi eos fecit. Quinto ostendit quales fuerunt in suis promissis cum dicitur. Adempti sunt reprobationes. Olim namque fiebat promissio tribus modis. Aliquando se mutuo osculando. Aliquando manuum ad manus applicando. Aliquando rebus aliquas porrigendo. sic christus vitam beatam se nobis daturum promissit. i. osculando quod fuit in incarnatione ubi facta fuit dulcis unio naturae diuinae cum natura humana. Cant. viij. Quis mihi det te fratrem meum. i. ut tu qui es dominus meus efficiaris et frater meus. sugentes verba matris meae. i. ut tu qui es in sinu patris mei efficiaris paruulus in sinu matris. ut iuenias te forte. i. ut tu qui habitas semper in celis visibilis inuentaris in terris. et deosculer te. i. dulces unione naturae tuae cum mea natura humana percipias. et iam nemo me despiciet nec deus: sed me sibi recedens habet nec angelus: sed in magna reuerentia habebit nec diabolus: sed me valde timebit. Promisit etiam manibus manus suas cruci applicando. Abachuch. iij. Comua scilicet crucis in manibus eius. Promisit insuper spiritum sanctum nobis dando. i. Corinth. v. Dedit nobis plenus spiritus. Sermo. cclix. De sanctis cosma et Damiano Sermo primus.

Medici suscitabunt et confitebunt tibi etc. ps. Ista verba. que propheta videtur posuisse interrogatiue et negatiue exponi possunt de istis sanctis martyribus. scilicet cosma et damiano remissive et affirmatiue. Ipsi namque fuerunt medici corporum et animarum. et multos a diuersis languoribus resuscitabant. Iste dicitur: medici suscitabunt. Et hoc non sibi sed deo attribuebatur. ideo dicitur: et confitebunt tibi. De istis autem sanctis medicis quatuor videnda sunt. Primo quales fuerunt operum ad progenies. fuerunt. n. quique fratres per christi nomine passi. Sed ecclesia de duobus principalibus solennizat. Felix fuit talis fraternitas: quod fuit a parentibus religiosus progenita. bonitas enim parentum sepe est causa multarum in filiis bonitatum. Chrysostomus super Mattheum. Utroque accipe volentibus dat documentum. quod si ambo parentes ipsius puellae boni sunt: secure accipiat. si vero ambo mali omnino refugiat. si alter bonus sit alter malus: quod tunc facturus si timeat. verumtamen si pater est bonus et mater est mala magis debet timere. si autem e contrario minus timere debet. Est et ista fraternitas felicio: quod fuit martyrio coronata: quod patri per christum est beatitudo magna. Mattheus. v. Beati qui persecutionem patiuntur pro iustitiam. Ista autem beatitudo passionis nos habere non possumus tripliciter de causa ut dicit Origenes. Prima est ex parte nostri. quod tanta gratia non meremur: ut pro christo pati digni simus. Secunda est ex parte dyaboli: quod sciens per martyrium nos consequi remissionem peccatorum et ad regnum pervenire celorum nobis prestat impedimentum. Tercia est ex parte dei qui sanctis nostram infirmitatem nobis misericorditer ostendit. Ista autem beatitudo passionis isti martyres habuerunt: quod et deus illos dignos fecit et instantia tribuit et dyabolus eos impedire non potuit. Est et ista fraternitas felicissima: quod ad celestes gloriam assumpta. Felices igitur illi quibus quique martyres habere merentur in patronos spirituales. Ecclesiasticus. liij. Melius est duos esse simul quam unum. Si. n. unus vel duo sancti sic a peccato reuocant: sic a dyaboli tentationibus preseruant: sic in dei amore inflammat. quod facerent si quique essent. Secundo videndum est quales fuerint operum ad actum. Ipsi enim fuerunt medici: quod

sanabant eorum: quod omnibus tam magnis quam parvis: tam divitibus quam pauperibus et etiam brutis animalibus sanitatis beneficia impendebant. Sanabant liberaliter: quod nihil ab aliquo accipiebant. Mattheus. x. Gratis accepistis et gratis date. Sanabant mirabiliter: quod mirabilis fuit eorum curatio. quod huiusmodi crus putredine crus aliud inferuerunt. Sanabant integre a corporibus morbos pellendo et animabus peccatorum veniam impetrando. Tercio videndum est quales fuerint operum ad passionem. Eorum namque passio fuit gloriosa: quod instar christi fuerunt crucifixi. Ecclesiasticus. xxiij. Magna est gloria sequi dominum. Fuit miraculosa: quod sagittae in suos redibant actores. Fuit fructuosa: quod fructus centesimum habuerunt. Luce. viij. Qui autem in terra bona. sunt hi qui in corde bono et optimo audientes verbum retinent et fructum afferunt in partem. Habuerunt enim eorum pacifici: quod passi sunt patienter. Luc. benivolus: quod passi sunt libenter. Luc. optimus: quod passi sunt gaudentes. Fuit victoriosa: quod vicerunt in omnibus elementis. scilicet in terra: quod in manibus et in pedibus fuerunt torti. in aqua: quod in mare precipitari. in aere: quod in culculo suspensi. in igne: quod in igne precati. Quarto videndum est quales fuerint operum ad nostram subuentio. Ipsi enim subueniunt tribulatis: sicut per in illo in quem serpens intraverat. defendunt ab oppressionem demonum: sicut per in illo qui uxorem suam eis recommendauerat. Diligenter curam habent de suis deuotis: sicut per de custode ecclesie sue cuius crus marcidum erat. Seueram visitationem inferunt malis: sicut per qui demonibus preceperunt ut tyrannum percuterent. Misericordiam impendunt penitentibus et humilibus: sicut per. Quia cum per dictus tyrannus penitens: mox ab eo dimissa auerterunt. Job. xl. Numquid illud est et quasi aul. Aul. n. domestica qui emittit recedit. et quasi reuocat redit. Sicut et isti martyres vident habere in potestate sua demones quasi auersos. quod quasi eos emittunt ad malorum vindictam exercendam. statim obediunt. qui eos reuocant: protinus obsequuntur.

Ecce quod bonum est quod locum habetare fratres in unum. ps. Iste sancti martyres

scz cosinas z damianus fuerūt frēs. nō
tū carne: sed ē fide z passioe. C. Habita
uerūt aut i vnu sex modis. C. Prō q̄tū
ad idē domiciliū vbi habitauerūt pacti
fice z pcor dīter. Eccl. iij. Melius est du
os esse simul q̄ vnus ē. Quattuor nāqz
sunt genera hoīum q̄ libenter socios ha
bere volūt. s. negociātes q̄ adinuicē emo
lumēta acquirunt. Ideo dicit hūc emolu
mentū societatis sue. Itinerātes: q̄ auxi
liuz sibi mutuo pbeni. Ideo dī: Si vn⁹
cecidit ab alto sulciēs. Priuātēs: q̄ si
mul hostibus resistūt. Jō dī: Si q̄spia p
ualuerit ptra vnu duo resistēt ei. Boi
mītes: q̄ tpe frigoris mutuo a se frīg⁹
expellūt. Jō sub dī: Si dormierint duo
fouebunt inuicē. Seruigif dei sunt
negociatores dei. z tō libētē in simul cō
morant q̄ vnus ab alio acqrit humilita
tē z castitatē. Sūt itinerātes. i. ad cele
stē patriā festinantes. z tō si vnus cadit:
ali j suis orōnibus z exhortatōibus eum
subleuare festināt. Sūt p̄liatores. z tō cō
tra dmones fortius iualescunt q̄ tū sin
gulare certamē desiderēt. Sūt dormien
tes. i. in lecto p̄tēplatiōis gesecentes. z tō
q̄ sūt plures iuicē se inflānt. C. Scdo
simul habitāt q̄tū ad eundē mētis affe
ctū. Sz multi religiosi sunt isimul habi
tantes nō more hoīum: sz feraz. fere. n.
adiuicē pugnāt: aut pp cibū: aut pp do
miciliū: aut q̄ a libidine p̄citant. Sic
ēt multi sunt inuicē p̄tēdentes. aut. s. pp
cibū: q̄ nō delitose pascunt. aut pp do
miciliū. s. q̄ in magnis domibus non
collocant. aut ppter libidines dīandī:
q̄ ad magnas p̄latōes nō p̄mouent. Re
ligiosi ergo sicut inuicē iuncti sunt cor
pore: ita debēt vntri mētis dilectōe. Jun
git. n. ipsa religio hoīes diuersaz cōple
xionū. Jsa. xl. Habitabit lupus cū agno
z pardus cū equo accubabit. Quidāz
etiam instar lupi vident nālter eē feroces.
Quidā instar agni nālter mītes. Quidā
instar pardi nālter astuti. Quidā
instar hedi nālter ingeri. Sz istas diuer
sas p̄plexiones amor dei dz vntre. Con
iungit ē hoīes diuersaz puticaz z di
uersaz conditōnum. Jsa. lxx. Lupus z
agnus pascēt simul. leo z bos comedēt
paleas. Siue entz sint multuz appetentes

vt lupi. siue paruz vt agni. siue nobiles
instar leonū. siue ignobiles instar bouz.
oēs debēt vti eorū dz genere ciboz. Con
iungit etiā hoīes diuersaz etatū. Jsa. xl.
Virulus leo z ouis simul morabunt. z
puer paruulus minabit eos. p vitulum
itelligunt iuniores. p oues que hz pala
ruz obscur sentiores. z per leonē robusti
z fortes. Isti sepe in vna domo pacifice
cōmorant: z p̄latus iuuentis eis p̄ficif.
C. Tertio habitauerūt simul q̄tū ad idē
offiū. Fuerunt. n. medici nō tū cor porz:
sed et aīaz: quas q̄ dz sanabāt iducēdo
eas ad p̄ritōem: p̄fessionez z ad satisfā
ctōez. Sanat q̄ dem aīa instar corporis.
Aliqñ p amare medicine sumptōez. ista
est cōritio. Jsa. xliij. Amara erit portio
bibētibus ea. Aliqñ p vomitū z reiectio
nem. ista est p̄fessio. Prouer. xxx. Verba
p̄gregātis filij vomētis. Aliqñ vero p su
dorē vel minutōez z dietā. per que itelli
gunt tres partes satisfactōis. s. oīo: ele
mosyna z seiumm. Nā oīo lachrymosa
intelligit p sudorē. Ecc. xxij. Pūges oeu
lum deducti lachrymas. Elemosyna ve
ro intelligit per minutōez. qui enīz sup
flua hz: dz dīp̄is dīminuere z dare pau
peribus. Luc. xl. Qd̄ sup̄est date paupe
ribus. z. Jctuntū vero itelligit p dietā:
per qd̄ dyabolus expellit de corde: sicut
lupus de nemore. Mat. xvij. Hoc genus
demonioz non eiicit: nisi oratōe z ietu
nio. C. Quarto habitauerunt in vnum
q̄tū ad eādē fidez. Fides eīz p̄iungit
hoīem deo. Ideo cīncroxiū appellatur.
Jsa. xi. Fides cīncroxiū renum etus. Ho
minē hoī. Ecc. xxvij. Biligite p̄ximuz z
iungere fide cū illo. Homines sibi ipsi.
Etusdē. xxv. Fides autē instiū ad cōglu
tināduz est ei. C. Quito habitauerūt in
vnu q̄tū ad eādē opationē. Dēs. n. ope
rabant pp eundē finē. s. ppter deuz. de⁹
enīz est finis oīum desiderioz: q̄ ē sūma
bonitas. Prouer. xi. Desideriūz iustozū
oē bonuz. oīum cogitationū: q̄ sūma ve
ritas est. Joan. xliij. Ego suz via veritas
z vīta. oīum amor: q̄ est sūma suauitas
Ecc. xliij. Spūs meus sup mel dulcis.
oīuz opez: q̄ sūma tranquillitas est. Sap.
xv. Tu autē dīator virtutis cūz tranq
llitate iudicas. C. Sexto habitauerūt in

vnū quantū ad eandē passionē. Dē. n. passioēs q̄s alij sancti habuerūt particu- lariter. isti sancti vidēt habuisse vniuer- salit. fuerunt. n. in mari meri instar cle- mētis. in ignē pietati instar laurentij. in eculeo torri instar vincētij. crucifixi instar petri. lapidati instar stephani. sagittati instar sebastiani. et decapitati ad istar bēti Pauli. Et iō poterāt dicere cū ppheta: Dē fluctus tuos iduxisti sup me.

¶ Sermo. celi. ¶ De sancto Michae- le Sermo primus.

Audiū erit ange- lis dei sup rno p̄tore p̄ntiam agente. Luc. xv. Si angeli gau- dent de nra p̄uersioe: et nos gaudere de- bemus de eorū glorificatioe. Et si d nobis faciūt festuz in celis: et nos debemus de ipsis facere festuz in terris. Et iō q̄tuor solēnitates de ipsis angelis celebrant. C̄ prima hodierna die celebrat q̄ ortuz habuit ex q̄dā ecclesia q̄nā i mōte garga- no michael edificauit. et se loci illius cu- stodē esse asseruit. Ex quo dat̄ intelligi q̄ angeli sūt custodes oīuz atarū. Dico. Magna dignitas aīaz vt vnaq̄q̄ ange- lum hēat ad sui custodiā deputatū. Dat̄ entz angelus cuiuslibet in q̄ntuplici statu in quo nōdū est et custodiā ei⁹ necessaria. ¶ P̄mo nato in vtero: ne a dyaboli ma- litia necaret. ¶ Sc̄do egresso de vtero: ne a baptisimū gr̄a a dyabolo impediret. Job. iij. Quare nō in vulua mortu⁹ fuz: egressus de vtero nō statim perij. ¶ Ter- tio viuēt in mūdo: ne ad p̄ctā plurima p̄traheret. An postq̄ p̄p̄ia dixit: Ange- lis suis mādauit de re. statz subiunxit: Sup aspidē et basiliscuz ambulabis et̄. Per aspidē q̄ aurez in terra figit: intelli- git avaritiā. Per basiliscū q̄ h̄z vīsz ve- nenosum: intelligit luxuriā q̄ aspectibus inflamat. Per leonem intelligit supbia. Per draconē q̄ caudā inuoluit: intelligit p̄suetudo p̄ua. ¶ Quarto exiit de mūdo p̄ mortē ne de fide tēret. vel in de- speratioē p̄trahat. vel a p̄fessioē ipedita- tur. Gen. ij. Tu isidiaberis calcaneo ei⁹ Quos. n. dyabolus nō potuit decipere in tuuēritate que ē p̄ma pars hoīs. nec in se- necitate q̄ est q̄nā sc̄da ps hoīs. hos decipe

nitit in monte que est q̄nā calcaneū et vlti- ma ps hoīs. ¶ Quinto post mortē. In via enīz quā aīa est tūc factura sunt laq̄i positi a q̄bus angelus hoīez p̄egit. ps. In via hac qua ambulabā abscondērent superbi laqueū mihi. Judith. xij. Viuit dñs: q̄ custodit me angelus ei⁹ et hinc eunt et ibi p̄morātē et inde huc reuertē- tē. Angelus enīz custodit aīaz huc vent- entem p̄ natiuitatē in vtero et ex vtero. et ibi p̄morātē et viuētē in mūdo. et hinc reuertēntē. i. ad celestē patriā redeuntē. siue duz est in morte. siue duz vadit post mortē. ¶ Sc̄da solēnitās sit. xvij. calen- das nouēbris in loco qui tūba dē: vbi an- gelus michael ep̄o appens ecclesiāz sibi edificari p̄cepit. Ex quo dat̄ intelligi q̄ angeli libētē cū oībus societate hnt q̄ toriens in terra volūt hēre habitatoēs. Hoc significatū est in angelis quos salo- mon fecit fieri in p̄piciatorio tēpli. de q̄ bus quattuor legunt. Qd erat de lignia olīuaz. q̄ tenebāt alas expāsas. q̄ habē- bāt pedes obliquos et eleuatos q̄nā ad tu- bilādū patos. et q̄ versis vultib⁹ mutuo se respiciebāt. Oīz angeli videbant esse ferrei. i. incōpassibiles et duris: s̄mō sunt de lignis olīuaz. i. mīsericordēs et p̄ij. Oīz iuste ad hoīes reuebāt. et ideo tenebant alas suas demissas. s̄mō cito ad nos ve- nūt: et tō alas expāsas hnt. Oīz soli deū laudabāt. sed mō in laudādo associāt se hoībus. ps. Cōuenerūt p̄ncipes p̄iuncti psallētib⁹ et̄. Oīm naturā nra in infir- mā despiciebāt. s̄mō vidētes ipsam in xp̄o exaltatā in stupore et admiratione p̄uertunt. Qd respect⁹ ipse mutuo re- p̄rat et̄. Jō ēt mō h̄ic: mō ibi sibi ecclesi- as edificari faciūt vt insinuet q̄ libenter hoīes associant et maxie quq̄ genera ho- minū. i. deū laudātes. ps. In p̄spectu an- geloz psallā tibi et̄. In tribulatōib⁹ exi- stētes. Dan. ij. Angelus dñi cū azaria et socijs ei⁹ in fornacē et̄. Contra demones dimicātes. iij. Reg. vi. Nolite timē. plu- res enīz nobiscū sunt q̄ cū illis. In oīno morientes. Luce. xvi. Sc̄m est vt morerē me dicus et̄. Mysteria diuina deuote ex- quentes et maxime missarū solēnia cele- brātes: vt dicit Breg. et Beda. ¶ Terna solēntas. vi. idus maij celebrat que vlti-

etorla sancti michaelis dī qñ se pontinis
victoria dedit. et ptra aduersarios eorum
oia elementa fecit pugnare. s. terram: qñ
mons garganus premit. aerē: qñ cali-
go tenebrosa totū montē obduxit. ignē
qñ fulgura crebra volabāt. aquā. Un cā/
tas. Locustis ē mare rē. Sap. v. Pugna-
bit cū illo orbis terraz ptra insensatos.
C Quarta solennitas rome. viij. idus
may agit: qñ. s. deus pestē inguinaria in
romanos misit. et Grego. angelū spatāz
tergētes asperxit. Angel. n. puniūt maxī
me quattuor genera pctōz. s. sodomitas
et incestuosos: vt habet Gen. xxx. Oppro-
res et violētos sicut pharaonē et egypti/
os: vt habet Exo. xv. Superbos et vana/
gloriosos sicut dauid ppls ex vanagloria
numērāre: vt habet. y. Reg. vlt. Inimū/
dos et gulosos sicut romanos qñ cūz gule
et luxurie defuerunt ab angelo pestē in/
guinaria sunt pculsi.

C Sermo. cclij. C De eodē Sermo. ij.

Omnēs sūt admi-
nistratores spūs in ministeriū
mīssī ppter eos qñ hereditatē
capiunt salutis. Ad Hebr. i. Qui oēs dī
fuit nullū exclusit. Oēs. n. mittunt ad sa-
lutē. superiores ad medīos. medij ad infī-
mos et infīmi ad nos. C Notādū autē qñ in
hoīe est potētia intellectiua: opatiua et af-
fectiua. C Intellectiua autē hz triplicez
defectū ad quē remouēdū mittunt ordi-
nes inferioris hierarchie. Est. n. obscura
i. Loz. xij. Videmus nunc p speculū in
enigmatē rē. Ad istud ipedimētū remo-
uendū mittunt angeli quoz officiū sūm
Grego. est nūciare mīnora. Est imperfecta:
qñ nī aliqñ cognoscat mīnima: non tñ p-
funda. i. Loz. xij. Ex parte cognoscim?
et ex pte pphetamus. Lōtra istū defectū
mittunt archangeli quoz officiū sūm Greg.
est nūciare sūma. Est multiplici obliuio
nī subiecta. Aug. de ci. dei. Cū labore me-
minimus: et sine labore nescimus. Cū la-
bore strenui: sine labore inertes sumus.
Lōtra istū defectū mittunt virtutes
quibus sūm Grego. attribuit operatio mī-
raculoz p que scientia nostra que est ex
fide stabilitur et pfirmat. Isti tres actus
istorū triuz ordinum significati sunt. iij.

Reg. xix. Vbi angelus helie tria bona cō-
tulit: qñ aquā sibi ppinauit: panē dedit
et ipm fortificauit. Per aquā qñ est potus
puuloz intelligit reuelatio mīnoz qñ spe-
ctat ad angelos. Per panē qñ est cib⁹ for-
tū intelligit reuelatio difficilior que spe-
ctat ad archangelos. Per fortitudinē col-
latā intelligit roboratio raz in cognitiōe
mīnoz qñ difficilī que spectat ad virtu-
tes. C Scdo in hoīe est potētia opatiua.
Et ista hz triplex ipedimētū ne exeat in
opus suū. Ad qñ remouēdū mittunt or-
dines medie hierarchie. Impe di. n. ali-
qñ a dyaboli tentatōe. i. Thet. ij. Impe-
diuit nos sathanas. Istud remouēt po-
testates quoz officiū est sūm Grego. prātē
demonum refrenare. Aliqñ a mundi re-
pressionē. Joā. xvi. In mūdo pīura ha-
bit. Istud remouēt pncipat⁹: qñ faciunt nos
mūdanis oibus pncipari. Aliqñ a cor-
poris corruptōe. Sap. ix. Corpus qñ cor-
rumpit aggrauat aīaz. Istud remouent
dñationes que faciūt nos oibus carna-
libus vītijs dñari. Isti tres actus istorū
trium ordinū significant Gen. xxij. Vbi
angelus tria bona Jacob dedit: qñ ipfuz
ptra esau pstatē fecit. isrl nomē iposuit
et neruū femoris pculit et emarcuit. Tūc
angelus ptra esau hoīem cōstantē fecit
qñ ptra dyabolicas tentatōes euz fortēz
reddidit et spectat ad potēstates. Tūc
autē israel qñ interpretat vir vidēs deūz no-
men iposuit: qñ ppter celestium ptepla-
tione terrena despiciat. Et hoc spectat ad
pncipatus. Tūc neruū pculit et marce-
scit: qñ oēs estuz carnalis pcupiscētie in
nobis extinguit. Et hoc spectat ad dñā-
tiones. C Tertio in hoīe ē potētia affecti-
ua. Et ista hz triplicē defectū quez remo-
uent ordines de supma hierarchia. P-
ma est qñ dilectio nra sepe est pūata qñ
hō tñ seipz diligit. Et talis dilectio non
ē equa. Istū defectū remouēt throni. Nā
sicut dicit Grego. Throni dicunt sedes
eo qñ deus i eis sedeat et per eos iudicia
sua decernat. ps. Sedes super thronum
qui iudicas equitatē. P-
Scdo est qñ sepe
est simulata qñ. s. fingit se diligere proxi-
muz quez nō diligit. Et istū defectū re-
mouēt cherubim qui interpretant plentiu-
do scie qñ oia simulata detegūt et ad lucē

De sancto michael.

veritatis reducunt. **Tertius** ē q̄ q̄q̄ ē tepida q̄n. s. tepide amat deū. z istū de-
sectū remouent seraphin qui interpre-
tant ardētes: q̄ h̄nt a nobis torpore ex-
cutere z in amorē dei nos fortiter inflā-
mare. Isti tres actus istoz triū ordinū
significati sunt. iij. Regū. ij. Ubi cū dñs
heliā in celū subleuare vellent appuerūt
et angeli in forma equoz et currus igni-
ti. Angeli igit dicunt equi z currus et
ignis. Equi aialia dicunt ex eo q̄ olim
quadrigis equales per oīa fungebant
Equi igit sunt throni qui inequalia ad
equalitatē p̄ libā iudicij sui descendūt.
z sic remouēt dilectōez p̄iuarā. Currus
sunt cherubin q̄ in obsequia charitatis
currere nos faciūt z oēm simulationē de-
regunt: z sic remouēt dilectōez simulatā
Ignis sunt seraphin qui torpore excuti-
unt z vehemētē accēdūt. z sic remouent
dilectōem tepidam.

**Sermo. celiij. C De eodem. Ser-
mo tertius.**

Actum est preli-
um magnū in celo. michael
z angeli ei. p̄liabant cū dra-
cone zc. Apoc. xij. Per celū ecclia mili-
tan̄s itelligit in qua multiplex prelium
gerit. de quo p̄lo quattuor tanguntur.
P̄mo p̄uentia loci. cū d̄r: Factū ē p̄-
liū magnū in celo. i. in ecclia militante.
Celū cū beatorū non ē cōueniēs ad pu-
gnandū: q̄ ibi sunt solūmō triūphantes
nec iserni: q̄ ibi sunt incarcerati z suc-
cumbētes: sed ecclia militans ē locus cōue-
niens ad pugnandū: q̄ ibi sunt stipēdia-
rij z militantes. Job. vij. Militia ē vita
hoīs sup̄ terrā. **Secūdo** ponit magni-
tudo p̄lij: cū d̄r: Et draco pugnabat z an-
geli eius. Ipsi eīm aduersarij magni sūt
rōne potētie. Job. xli. Nō ē potestas sup̄
terrā que cōparet ei. Origenes. Vult do-
minus de⁹ facere mirabiles res. vult de
locustis sup̄are gigātes. z de hīs que in
terris sunt celestes vincē neqtas. Sunt
magni rōe astutē: q̄ s̄m B̄eg. dyabolus
aut opprīmēdo rapit. aut violādo circū-
uolat. aut suadēdo blādif: aut minādo
terret: aut despendo frangit: aut p̄mit-
tendo decipit. Hiero. Persequit me ho-

stis cui noia mille cui Et sunt mille nocē
di artes z ego infelix victorē me putabo
Nec mirū si dyabolus a deo ē astutus: q̄
s̄m Ihs. triplici acumine vtget. s. subti-
litate nature: expertētia rēpoz: z reuela-
tione sup̄narū potestatiū Sūt magni ra-
tione seutitē. i. De. v. Aduersari⁹ vester
dyabolus tāquā leo rugiēs zc. Sicut. n.
leo sanguinē sitit. sic z dyabolus san-
guinē aiarū nrarū letanter appetit. B̄e-
go. Nihil se fecisse reputat nisi cū aīam
sautiat. Sunt magni rōe multitudinis
infinitē. Daymo. Ut p̄h̄i dixerūt z sci virt
opinati sunt. aer iste ita plenus ē demo-
nibus: sicut radijs solis ē infinitissimis
pulsisculis. Quāuis aut tot sint: tñ su-
p̄ta sniam Orige. eoz exercitiū minui-
m⁹ cum eos vincimus. ita q̄ ille qui victus
fuerit vltimus nō possit de illo victo ren-
tare. **Tertio** ponit multitudinē p̄lij: cū
d̄r: Michael z angeli ei. p̄liabant cū dra-
cone. Circa qd notādū q̄ michael quat-
tuor prelia gessit in quib⁹ semp victoriā
habuit. **P̄mū** fuit qd cū lucifero et
angelis suis gessit. Et hoc preliū vicit. z
de celo ipm in hūc aerē caliginosum ex-
pulsit. Non eīm p̄missum ē eis in sup̄ior
pte aeris habitare: q̄ lucidus ē z clar⁹.
nec ē nobiscū in mūdo: q̄ nimis nos su-
is tentatiōibus infestaret. sed in medio
aeris: vt dū sursum respiciūt. z gloriā
quā amiserūt vidēt: inde dolorē suffe-
rant: z dū inferius p̄spiciūt z vidēt ho-
mines illuc ascēdere vñ ipi ceciderūt: i.
de inuidia torqueant. **Secūdo** p̄liū ē qd
cū dyabolo de corpe moysi hūit sicut d̄r
in canonica iude. Sciēs eīm dyabolus
iudeos ad idolatriā p̄mptos ē volebat
corp⁹ moysi honorabilr sepeliri. vt su-
dei suas idolatrias ibi exerceant. Sed
michael victoriā hūit: q̄ corpus moysi
ab oībus absēdit. forte ista alstercatio
fuit: q̄ dyabolus dicebat se in moyse p̄-
pter p̄tin ad aquas cōtradictōis aliq̄
sus hēre. sed cū michael sibi culpā remis-
sam assereret: z dyabolus adhuc instaret
Michael ei dixit: Imperet tibi domin⁹
zc. **Tertiu** p̄liū ē qd hūit p̄tra pharao-
nem z egyptios. Credidit eīz fuisse ille an-
gelus qui plagas egyptijs intulit: q̄ ma-
re d̄ulsit. qui in colūna ignis z nubis

populū israeliticū antecessit et ad terrā
pmissionis introduxit. Fuit enim princeps
synagoge. Ubi dicitur Dan. x. Nemo mihi ad
iutor ē nisi michael princeps vester. sed
postquā iudea dñm crucifixi. factus est
princeps ecclie. Unde refert Iosephus
quod audite sunt voces angelorum dicentium:
Trāeamus ab hīs sedibus. ¶ Quartū
plū ē quod contra antichristū hēbit. Sic ei
dicitur glōsa super illud Apocal. xliij. Uidit
vnu de capitib⁹ eius occisus. Antichri-
stus mortuum se fingit et per triidū latēs
postea appēbit dicēs se suscitātū et feren-
tibus cū demonib⁹ in aere ascēdet: et vni-
uersis mirantib⁹ adorabit cū. Tandem
dū stabit in papilione in mōte oliueti sp-
se michael antichristū occidet. vt dicitur glo-
sa super illud. iij. Thel. ij. Quē dñs deus
interficet spū oīs sui. ¶ Quarto ponit
nobilitas triūphi. cū dicitur nō valuerūt.
nec locus inuētus ē eorū amplius in ce-
lo. Locus quidē inuētus ē: sed nō in celo
In demonibus quidē ē cōsiderare natu-
rā: officiū: et culpā. Nature cōueniunt lo-
cus supremus. s. celū in quo fuerūt crea-
tū: et ibi steterūt si pēnerassent. Offi-
ro quod hñt. s. hoies exercere cōuenit loc⁹
medius. s. aer caliginosus. et vt nobis p-
pinquit sint ad exercitandū et claritatis
lucē non hēant ad gaudēdū. et celū sur-
sum respiciant ad iudicandū. Culpe autē
puenit locus infimus. s. infernus. Unde
post iudiciū quādo cessauit eorū officiū
detrudent in infernū. nec vltra per aerē
habebūt trāsitu: sed in carceratū ppetuum
sustinebūt tormētū.

¶ Sermo. ccliiij. De eodem. Sermo
quartus.

Michael vnus de
principib⁹ primis venit i ad-
iutoriu meuz. Dan. x. Vno mi-
chaeli deus qntuplex officiū in sua cu-
ria assignauit. Primū ē officiū principā-
di. Ideo dicitur: Michael vnus de principi-
bus primis. Et enim olim fuerit prin-
ceps synagoge: modo tñ fact⁹ ē princeps
ecclie. Intantū angeli p hīs quibus p-
cipant zelare vident. vt sibi inuicez ob-
uiare et preliari dicant. Unde Dan. xliij.
ponunt quattuor angeli de ordine prin-

cipatus: quorū vnus scz michael erat pri-
ceps eorum qui remanserant in terra p-
missionis. alius scilz qui loquebat cum
dantele erat princeps illoz iudeorum q-
erant in captiuitate persarum. alius erat
princeps grecorum. quartus erat prin-
ceps persarū. Ubi Grego. dicit: Recte age-
li contra se veniūt: quia subiectarū sibi gē-
tium vicissim sibi merita contradicunt.
Cūqz vnusquisqz gentis: vel culpa: vel ius-
titia ad supremū cōsiliū det ducit. eius-
dem gentis prepositus. vel obtinuisse in
certamine vel non obtinuisse phibetur.
¶ Secūdo habet officiū adiuuadi. Un-
de dicitur: Michael venit in adiutoriu
meū. Ipse enim cum ceteris angelis si-
bi pmissis adiuuat malos et bonos. Ma-
los mouendo eos ad cōfessionē. Hoc nā
qz significatū ē Iudicū. vi. Ubi angelus
eduxit ignē de petra. Nam sepe de hoī-
bus duris angelus educit ignem contri-
tionis. Purgat labia ad cōfessionē. Hoc
significatum ē Ysa. vi. Ubi per angelus
labia ysaie expurgant. Inducti ad satis-
factionem. Hoc significatum ē. i. Paral.
xli. in angelo qui dixit. Bā pphete vt
diceret Dauid vt in montem ascenderet
et deo satisficeret. Adiuuat etiam bonos
dyabolus cū vñs intelligentiā nostrā
obnubilare per errorem. et voluntatē no-
strā cōtaminare per amorē. et memo-
riā nostrā obfuscare per obliuionem.
Angelus autē sūm Blonysium habet vtrū-
tutem illuminatiuā: purgatiuā: et per-
secutiuā. Et ideo eius in dñgemus mint
sterto: vt rōem illuminet: affectionē pur-
get: memoriā perficiat et cōsumet. ¶ Ter-
tio habet officiū preliandi. preliabatur
enim cum dracone. Dan. xij. In tempo-
re illo cōsurgēt michael princeps ma-
gnus qui stat p filiis populi tui: vt pre-
lietur cum dracone: cū dyabolo. Apoca-
x. Michael et angeli eius preliabant cū
dyabolo. in cano. Jude. Cū michael ar-
changelus cum dyabolo altercaret et c.
Preliabatur etiam cum principe persarū.
Dan. x. Princeps regni persarū resistit
mibi. et ecce Michael venit in adiutoriu
meum. Per dracones qui est animal
feribū dum: significat demon qui preest
auaritiē. contra quem michael pugnat

quādo ipm refrenat. Per dyabolū q dī
deorsum fluens: significat demon q pie-
est superbiē: q dyabolus per superbias
de celo deorsum defluxit. Contra quem
pluim gerit quādo ipm ab infestatōe ces-
sare facit. Per regem persarū intelligit
demon qui pest luxurie. Per se nāqz iter
pretat sua latera dissoluentes: qz luxu-
ria tot ad terraz depimit. z tot a deo di-
uisit z segregat. z totum corpus misera-
biliter dissoluit. z tantam substantiā cō-
sumit. Et ideo tales recte vocant perse
i. sua latera dissoluentes. Contra istum
ergo draconē pugnat quādo ipsum ab
impugnatōe refrenat. C Quarto habz
officiū ponderandi. nam sū ecclie pē-
cturas michael hz aīas ponderare. Bē-
aūt Bañ. v. Appēsus es in statera z iuē-
tus es mīn^o hīs. Sūt nāqz quedam aīe
vacue que nulla secū merita portauerūt
istas appendet z eis dicit: Appēsus es i
statera z inuentus es nīl hīs. Quedā
vero sunt aīe que semiplene sunt. Istas
ponderabit z dicit: Appēsus es in state-
ra: z inuentus es mīnus hīs. Sūt quedā
aīe plene: que multa merita secū porta-
uerunt. Istas ponderabit z dicit: Appē-
sus es in statera: z inuentus es satis ha-
bens. Sūnt enī quedā supplene que nō
tū pcepta xpī: sed eius cōsilia seruauē-
runt. Et istas aīas ponderabit z dicit:
Appēsus es in statera: z inuentus es mul-
tum hīs. C Quinto habz officiū depor-
tandi: qz cū ceteris angelis sibi subiū-
ctis aīas iustas in celū deportat. Portāt
aūt aīas valde reuerēter: qz nō in hū-
ris sed in manibus. ps. In manibus por-
tabunt te zc. Portāt diligēter: qz eas om-
nibus offendiculis custodiūt. Unde se-
quit. ne forte offēdas ad lapidē zc. Por-
tant valde gaudēter cū canticis z tubi-
lationibus. ysa. lv. In letitia egredienti-
ni zc. Portant valde humiliter: qz pau-
peres z mendicos non despiciunt sicut
pater Luce. xvi. In lazaro mendico quē
angeli deportauerūt. Et ista deportatio
fit in signū fiducie. vr. s. ex hoc detur in-
telligi qz secure sunt aīe sanctorū de hac
vīta egredientes: que tales habent desen-
sores. ps. Angelis suis mandauit de te
zc. In signū reuerentiē. Sicut aliquan-

do socius in itinere aliū portat. non hū-
meris: sed solatijs. ysa. lv. Mōtes z col-
les. i. maiores z minores āgeli cantabūt
coram vobis laudem.

C Sermo. cclv. C De eodem. Sermo
quintus.

Angelis suis mā-
dauit de te: vt custodiant te
in oib⁹ vīs tuis. ps. Ista ver-
ba ptractas bēs Bern. sic dicit: Magna
dilectio charitatis: quis: quibus: de quo
z quid mādauit. Siquidē deus māda-
uit z angelis suis mādauit. De te hoīe
mandauit. z vt custodiāt te in omnibus
vīs tuis mādauit. C Ex quibus verbis
habet: qz in illo qui mādauit. ostēditur
magna charitas: ex eo qz tantos z tales
homīni deputauit. Vñ dicit ibidē. Dñe
quid est homo qz memor es ei: aut filius
hominis qui visitas eum. Deniqz ei mīt-
tis vñgenitum tuū. imittis spūm scūm
tuum. pmittis vultū tuum. z ne quid va-
cet in celestibus ab opere sollicitudinis
illos etiā beatos spūs ppter nos mittis
in ministratū nostrū. C Secūdo in āge-
lo ostēdit magna humilitas: qz taz humi-
le officiū non recusat. Et ideo magnam
sibi debet homo reuerentiā exhibere.
Vñ Bern. In quouis diuersorio. in quo-
vis angulo reuerētiā exhibe āgelo tuo:
z ne audeas illo pūte quod me pūte nō
auderes. Bern. Angelis suis deus mā-
dauit de te. quātā tibi inquit debet hoc
verbum inferre reuerentiā. afferre de-
uotionē. cōferre fiduciā: reuerētiā p pē-
sentia. deuotionē p beniuolentiā. z fidu-
ciam p custodiā. p Tertio in homīe nō
tatur magna dignitas. in hoc qz ab āge-
lis meruit custodiri. Hiero. Magna di-
gnitas aīarum. vt vnaqueqz ab ortu sue
natiuitatis angelum habeat ad sui cu-
stodiam deputatū. Libet enī āgelus
hoī ministrat ppter hominis dignitatē
necessitatē z suam vñsitatem. p Digni-
tas hominis i hoc attēditur qz natura
diuina associata est nature humane i eā-
dem personam. Et ideo homo est frater
dei. z honor qui exhibet hoī in christum
fratrē refundit. C Necessitas hominis ē
qz dyabolus sepe rōnem in hoīe seducit

voluntatem allicere. opprimere virtutem. ideo
necesse est ut angelus rotem erudiat per sua
sapientiam. voluntatem inflamet per chari-
tatem ignitam. et virtutes roborat per ex-
hortationem internam. **¶** Utilitas vero an-
geli est: quia eorum ruina debet ex saluanda ho-
minibus restaurari. Dicit autem Augustinus. quod
tot homines saluabuntur quot angeli ceciderint.
Bergo. dicit quod tot homines saluabun-
tur: quot remaserint angeli. Alij dicunt
quod in celo erunt due societates angelorum: quorum
ruina de solis virtutibus restaurabitur.
Et alia est societas hominum aliorum. **¶** Quar-
to notat magna utilitas. cum dicitur: ut custo-
diant te in omnibus vijs tuis. Custodiunt
enim hominem in vita: in morte: et post mor-
tem. **¶** In vita quidem a tentatione dyabo-
lica conservando. Hoc significatum est Apoc.
xx. in angelo qui demonem ligauit et in
abyssum misit. In bonis gratie preuenientis:
perficientis: et perfectientis. In dicitur. xij. Ut
uit dominus quia custodiuit me angelus eius. et
hinc eundem: quo ad gratiam preuenientem:
et ibi commorantem: quo ad gratiam profi-
cientem. et inde huc reuertentem: quo ad
gratiam perfectientem. Bona eorum in conspe-
ctu dei representando. scilicet: ieiunia: ele-
mosynas. Thob. xij. Bona est oratio cum
ieiunio et elemosyna magis quam thesaurum
auri condere. **¶** Secundo angelus custo-
dit hominem in morte. Alia namque tunc quattuor
incommoda patitur. **¶** Unus est quia timor
mortis eas affligit. Contra hoc sepe san-
ctis vestris angelus suam saluationem re-
uelat. et sic timorem excludit et letiter an-
mam exire facit. ysa. lv. In letitia egre-
diemini. **¶** Secundum est quia deus rationem
requirit. Contra hoc angelus deum sibi
reconciliat. Unde Ber. super Lamentationes. Discur-
rit angelus medius inter dilectum et dile-
ctam vota offerens et referens dona. exci-
tat istam. placat illum. **¶** Tertium est quia
dyabolus animam recipere contendit. Contra
hoc angelus dyabolum fugat. Hoc signifi-
catum est Gen. xxij. Ubi cum iacob esau
valde timeret angelos obuios habuit
ipsum adiuvare paratos: et ait. Lastra
dei sunt hec. **¶** Quartum est quia pecca-
torum multitudo ipsam terret et sollicita

reddat. Contra hoc angelus sepe peccata
dimissa reuelat. Dan. ix. Dixit Gabriel.
Alb exordio precum tuarum egressus est
sermo. Blo. i. Inia a deo. Et sequit. Ego
autem veni ut idicarez tibi sepe peccata esse
dimissa: quia vir desiderator es. **¶** Tertio an-
gelus custodit animam post mortem in om-
nibus vijs suis. Tres enim sunt vie. Una
que ducit ad infernum. alia ad purgato-
rium. tertia ad celum. **¶** In prima via an-
gelus animam custodit ne per eam ice-dat.
Unde talis anima regradat deo dicens:
Nisi quia dominus adiuuauit me. scilicet per angelum
suum paulominus habitasset in infer-
no anima mea. **¶** In secunda via eam custo-
dit: quia ipsam purganda ad purgatorium
ducit: et purgatam inde educit. Thob. v.
Dixit angelus. Ego sanum ducam et re-
ducam filium tuum. In tertia via eam cu-
stodit: quia ipsam in celum feliciter introducit.
Exo. xxiij. Ecce ego mittam angelum meum
qui te custodiat in via et iducat in terram
quam promisi patribus tuis.

C Sermo. cclvi. C De eodem. Ser-
mo sextus.

Qui facit angelos
suos spiritus et ministros suos
ignem virtutem. ps. Angelus est
nomen officij. spiritus autem est nomen nature. mi-
nister nomen operationis. ignis vero nomen
ardentis amoris. **¶** In promissis ergo vi-
bis quattuor de angelis considerat. **¶** Pri-
mum est obedientie voluntas. cum dicitur: Qui facit
angelos. Sunt namque angeli dei nuncij qui va-
dunt et discurrunt secundum dei imperium. Unus dio-
nysius distinguit in angelis triplicem mo-
tum. scilicet: circularem: rectum et obliquum. Circu-
lari motu mouentur cum ad deum mouentur.
Recto ad nos mittuntur. Obliquo vero quod
ex recto et circulari motu componitur. quoniam. scilicet.
et nobis puidet et in deum immobiles manent.
Sic enim ad nos mouetur: ut a deo minime
auferantur. **¶** Secundo in angelis considerat nature
dignitas. cum dicitur: Spiritus. Aug. Sicut au-
rum corruptum melius est quam argentum
in corruptum. et argentum corruptum me-
lius quam plumbum in corruptum. sic etiam
quilibet corruptus spiritus melior est quam
corpus in corruptum. **¶** Et hoc est ra-
tione simplicitatis nature. **¶** Quan-

De scō michele

ulus enim angelus dignior sit homine p-
pter nature simplicitatē. homo tamē est
dignior angelo pp assumptam a dei filio
humanitatē. Hō enim magis attinet xpo
q angelus. Quod tribus modis ostēdi
pōt. C Primo q: deus angelū de p-
gente sua fecit. quādo ad ymaginē et similitu-
dinē suam fecit eum. Hōiem vero fecit d-
p-
gente sua. q: ad ymaginē et similitudi-
nem suā fecit eum. Et insup se fecit de p-
genie nostra. s. quādo verbū caro factus
fuit. C Secūdo q: angelus nū attiet xpo
ex pte p-
s. q: deus pater est pater xpi. s.
p eternam generatōem. et est pater ange-
lorum p creatōem. Hōiini vero xps at-
tinet ex pte patris sicut angelis. et ex pte
matris que nō est angelus. C Tercio q-
deus p-
traxit parentelā cum angelo so-
lūmodo dādo qm. s. filiā suā. i. ymagi-
nem suā eis dedit. Cum hōie dō p-
traxit
dando filiā suā. i. sanguinē suū. et re-
cipiendo sororem nrām. i. humanā natu-
rā. C Tercio p-
siderat in angelis opatō-
nis strenuitas. cū d-
Et ministrōs suos.
Ut at videamus illa que nobis ministrāt.
C Notandū ē sūm Aug. q-
quedā sūt bōa
infima. quedā media. et quedā sup-
pma. C Bona infima sunt bona tpalia. q-
an-
geli nobis ministrant ad sustentatiōem.
Et hoc significatū est. iij. Regū. xix. Ubi
angelus ministravit Helye cibum et po-
tum. Thobie. xij. Bōis opibus p-
euz re-
pleti sumus. C Bōia vero bona sunt
bona spūalia que angeli nobis ministrant
ad iustificatōem. Quia nos illuināt ad
cognitōem. Hoc significatū est Apo. xviij.
in angelo de quo d-
q terra illuminata
est a claritate eius. Inflāmant nostrum
amorē. Hoc significatū est. iij. Regū. ij. i
angelis qui in curru igneo et ego igneis
appuerunt. Et excitant nrām opatiōem
zach. iij. Angelus domini excitauit me
quasi hōiem qui excitat a somno. C Bo-
na vero suprema sunt bōa celestia que
nobis ministrant ad glorificatōem. por-
tant. n. animas nostras ipas in manib-
suscipiēdo. ps. In manibus portabūt te
Ubi cantat ecclesia. Archāgele Michael
p-
stitit te p-
scipē sup oēs aīas suscipien-
das. Susceptas vero p-
viā reducendo.
Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelū meum

qui custodit te in viā et. De ductas vero
deo rep-
tando. Hoc significatū est Luc.
xv. In illo mendico quē angeli in celus
deduxerunt. et deo rep-
tauerunt. Quar-
to in angelis p-
siderat feruens charitas.
cū d-
Ignē vrentem. C Dicunt autē an-
geli ignis vrens duplici d-
cā. s. q: ardēt
p amorem et lucent p cognitiōem. Scdm
aut Dionysium amor hz triplicē vim. s.
elevationē. quia eleuat inferiora supio-
bus. coordinatiōem. q: coordinat equalia
coeq-
libus. inclinatiōem. q: inclinat supio-
ra inferioribus. Istas aut triplicem vim
amor in angelis opat. Et quātū ad hoc
ipsi angeli vocant ardores sempiterni.
lampades ignite. et carbones accēsi. Nā
inquantū amor hz in angelis virtutē ele-
uatiōem p-
quā ad deū eleuant. et ab ipso
inflāmant. dicunt ardores sempiterni.
Isa. xxxij. Quis habitare poterit de vo-
bis cū ardoribus sempiternis. Inquantū
aut hz in eis vim inclinationē p-
quā ad
vos inclinant. et ad deū nos inflāmant.
tūc dicunt carbones accēsi. Ezech. i. Si
multitudo aīalium et aspectus eoz quasi
similitudo carbonū ignis ardentū. In
quantū vero hz vim coordinatiōem p-
q
se inuicem coordinant. et in dei amorem
inflāmant. dicunt lapsi des igniti. Ezech.
xviij. In medio lapidū ignitorū ambulā-
sti. C Secūdo ipsi angeli dicunt ignis.
q: lucent p cognitiōem. Habet. n. triplicē
cognitiōem. s. matutinā. vespertinā. meri-
dianā. Cognitiō vero matutina est put
cognoscunt res in verbo. Cognitiō vesp-
tina est put cognoscunt res. put sunt in
ppria natura. Sicut aut mane est p-
ncip-
sum diē. vesp-
e aut terminus. ita cogni-
tiō d-
matutina sūm q-
res sūt in ipso p-
mo p-
ncipio. Vespertina aut sūm q-
in p-
pria natura p-
sistunt. Et cognitiōem me-
ridianā hnt inquantū deus apte et clare
cognoscunt. Et istā cognitiōem spōsa pe-
tebat dicens Can. i. Indica mihi vbi pa-
scas. et vbi cubas in meridie. Et quātū
ad istā cognitiōem triplicē ipsi angeli tri-
p-
le noiant. s. astra matutina. Job. xxxv
iij. Ubi eras cū me laudarent astra matu-
tina. Specula pura: Dionysius. Ange-
lus est ymago dei. manifestatio occultis lu-
minis. speculū purum incōtaminatum

Immaculatū. Lumina scda. Dam. loquēs
de angelis dicit eos esse lumina secūda
Intellectiua. ex principio sine principio
Illuminatōem hntia. Lumē prīmū & prī
cipale ē ipse deus cuncta illuminans & a
nullo illuminatus. Sed lumen secūduz
est ipse angelus ab ipso primo lumine illu
stratus. Lumē autē tertiu pōt hō vocari
qui. sepe ministerio angelī mediantē di
uinas illuminatōes recipit.

C Sermo, cclvij. C De eodē sermo, vij.

Nanquid nosti ordinē
celi & pōas
ratiōnem eius in terra. Job.
xxxvij. Cum de rebus p tri
plicem modū nostra habeat. s. p reuela
tōem diuinā. p eruditōnem humanā. & p
inquisitiōem ppriā. Ordine celi qui cōsi
stet in hyperarchijs & ordinibus angeloz
beatus Paulus vsqz ad tertiu celum ra
ptus cognouit p diuinā reuelatōez. Bio
nyusius p Pauli eruditōem ceteri autem
doctores cognouerūt p reuelatiōem dei
& p eruditōnem Pauli & Dionysij. aut p
inquisitiōem ppriā studiū. C De isto ergo
ordine celi tria sunt vidēda. C Prīmo
qualr ipsi ordines abinutē distingnun
tur. que qdez distinctio haberi pōt ad di
stinctiōem & similitudinē regalis curie.
vbi sunt qdam qui circa psonā impato
ris assidue puerant. Similes hīs sunt
ordines prime hierarchie. Eoz autē qui
circa psonam regis puerant hoc qbus
dam competit ratōne familiaritatis &
amicitię. vt sunt amici. filij. & cubicula
rij. Et istud spectat ad seraphim q dei fa
miliaritate p oibus sunt dilecti. Greg.
Seraphim sūt illa agmina que ex singu
lari ppingtate p ditionis sui incōparabi
li ardent amore. Quibusdā autē hoc ppe
rit rōne sapie vt sunt philosophi & consi
llarij. & istud spectat ad cherubin q dei
cognitiōe & sapiētia sunt p diti. Bre. Che
rubin plenitudo scie. & dicit sublimiora
illa agmina cherubin vocata sunt. quia
tanto pfectiori sunt plena scia quāto cla
ritate dei vicinior ptemplant. Quibus
dā autē hoc pperit rōne iustitie vt sunt iu
dices & assessores. & istud spectat ad thro
nos. Grego. Throni dei sunt q tāta diui
nitatis grā replent. vt in eis dñs sedeat

& p eos iudicia decernat. C Alij sunt qui
circa negotia totius regni generalr oc
cupant. Similes autē hīs sunt ordines me
die hierarchie. Eoz autē qdam hoc faci
unt p modū impandi. vt sunt regalis cu
rie dñi. & istud spectat ad dñatōnes. Ad
quos pñet alijs angelis inferio: s. p
esse. & eis diuina ministeria impare. qd i
nuit zach. ij. Vbi vnus angelus impauit
alteri dicens. Surre & loquere ad puerū
istū &c. Quidā vō faciūt p modū opā
di. vt sunt iustitarij. & istud spectat ad v
tutes quaz est ardua opari. vñ attribut
eis opatio. Grego. Virtutes vocant illi
spūs p quos signa & miracula frequēti
sunt. Quidā vero hoc faciūt p modū
pugnādi. vt sunt milites & legiones. Et
istud spectat ad pñates que ptra demo
nes hnt pugnare & eoz potētiā refrena
re. Grego. Pñates vocant hī angeli qui
hoc p ceteris potentius pceperit. vt eo
rum iurisditōi pñates aduerse subiecte
sint C Alij vero ad loca determinata v
negotia regis spālī deputant. Similes
hīs sunt ordines tertie hierarchie. Eoz
autē qdam hoc faciūt p modū legatorū. &
istud ad principatus spectat. Quidā vō
p modū simpliciū ministroz. & istud p
pale spectat ad archāgelos. Quidā vō
p modū cursoz & nuncioz. & hoc spectat
ad angelos. Vel dicendū est q qdaz p
sunt puincijs. Et isti sunt de ordine prin
cipatus. Quidā ciuitatibus & locis. Et
isti sunt de ordine archangeloz. Quidā
singularibus psonis. & istud spectat ad
angelos. C Secūdo videndū est qualē
hoies ad ipoz angeloz choros assuman
tur. C Quidā. n. assumunt ad ordines i
feriores hierarchie. & istoz trīa sūt gene
ra. C Quidā. n. sunt simplices & illiterā
ti. verbo nō & exemplo quantū pñt edifi
cantes alios. & isti assumunt ad ordines
angeloz. Grego. Sunt pleriqz qui pu
captiunt. sed tñ pte hec annūciare fratri
bus nō desistūt. isti in angeloz numeruz
currunt. C Quidam vero sunt magna
intelligentes. & solliciti alios admonen
tes. isti in ordinē archangeloz assuman
tur Grego. Sūt nōnulli q summa cape &
nūciare pualēt. quo isti nisi in archan
geloz numero deputant. C Quidā sunt

De sancto hieronymo

p vte pfectiōem alioꝝ merita transcendē,
tes illi assumunt ad ordinē principatū
Brego. Sunt nōnulli q et electoꝝ homi
nū merita transcendūt. cunqꝫ bonis me
liores sint. forte suam nisi inter principa
tuum numeꝝ acceperūt. Vel pōt dicit q
ad ordinē principatū assumunt illi q
bene r exerūt suam principālē pūctiaz.
Ad ordinē archangeloz assumunt q bñ
rexerūt suam terrā z suam ecclesiāz. Ad
ordinē vero angeloz assumunt q bñ re
perūt suam psonā. C Alij vero assumun
tur ad ordinē medie hierarchie. Et isto
rum tria sunt genera. C Quidā. n. sunt
de alioꝝ corporibus z aiabus peccata z
demonēs expellētes. Et isti assumunt ad
ordinē pratum. Brego. Sūt nōnulli q
etiaꝫ de obsessis corpibus malignos spi
ritus effugant z expellūt quo isti meri
tum suū nisi intra pratum numeꝝ sortiū
tur. C Quidā vero sunt signa z mira
cula opantes Et isti assumunt intra ordi
nem virtutū. Bregori. sunt q mira signa
valenter opant quo isti nisi ad supnarū
virtutū sortem pgruūt. C Quidā vō
sunt oibus in se vitijs dominātes. Et isti
assumunt intra ordinē dñationū. Breg.
Sunt nōnulli qui in seipso cūctis vitijs
dñant. quo ergo isti nisi intra numerū
dñationū currūt. C Alij aut assumuntur
ad ordinē supreme hierarchie. Et istoz
triā sunt genera. C Quidā. n. sunt vald
spūales. z iō de alijs iudicātes. De qbus
dñ. i. Loꝝ. ij. Spūalis hō oīa iudicat. Et
ipe a nemine iudicat Et isti assumuntur
ad ordinē thronoz. Brego. Sūt nōnulli
q sibi met vigilantī cura dñant. z hoc in
munere virtutis accipiūt vt iudicare se
z alios recte possint. quoz mentibus ve
lut in throno dñs pñdēs alioꝝ scā exa
minat. q ergo isti nisi throni sui pñtoris
sunt. C Quidā sūt dei z pñmi charita
te flagrātes. Isti assumunt intra ordinē
cherubin. Bre. Sūt nōnulli q tāta dei z
pñmi dilectōe pleni sunt. vt iure cheru
bin noient. Quia plenitudo legis ē cha
ritas. oēs q dei z pñmi charitate certis
pleni sunt. forte in cherubin pceperunt.
C Sūt nanqꝫ qdā in igne amoris puer
fi. z in solo dei desiderio anhelantes. isti
assumunt itra ordinē seraphim. Brego.

Sūt nōnulli q supne pñtoris facib⁹
accensi in solo pñtoris desiderio anhe
lant. z quos verbo tangūt ardere pñtoris
i dei amore faciunt. Quid ergo istos ni
si seraphim dixerim. quoz in ignem cor
puerum lucet z vrit. C Tertio vidēdū
est qualiter mittunt. C Seraphim quidē
mittunt ad cordū inflāmatōem. Isa. vi.
Volauit ad me vn⁹ angelus d seraphim.
C Cherubin mittunt ad scie eruditōē.
Hoc significatū est Apoca. x. in angelo q
habebat libꝝ in manu. C Throni mittū
tur ad iudiciū informatōem. Hnt nanqꝫ
ipsi throni iudices informare vt legē in
telligant. Act. vij. Accepistis legē in vi
spositōe angeloz. C Dominatōes mittū
tur ad sensuū dñi ratōis subiugatōem
Hoc significatū est Bene. xvi. Ubi ange
lus dixit agar ancille vt ad dñam suam
rediret z se sibi humiliaret. C Virtutes
mittunt ad miraculoꝝ opatōem. Hoc si
gnificatū ē in angelo Raphaelē q Tho
biam illuminauit. z filiu a deglutitōe pi
scis eripuit. C Potestates mittūt ad rē
tationū z demonū rēpñōē. Hoc signifi
catum est Apoca. xxi. in angelo q sua ca
thēna demonē z suā potētā colligauit.
C Principatus mittunt ad principum
instructōē. Hoc significatū ē Dan. x. Ubi
ponunt tres principes. s. psay. grecoꝝ. z
iudeoz. C Archāgeli mittūt ad singlo
rū rectoꝝ eruditōem. maiorū reuelatōē.
Un archāgelus Gabriel zachariā docu
it. z natiuitatē xpī nunciāuit. C Angeli
vō mittunt ad singulartū psonaz defen
sionē. z mīnoꝝ reuelatōem. z anīmarum
deportatōē. Lu. xvi. factū ē vt moreret
medle z portaret ab angelis in sinum
Abrahe.
C Sermo. cclviij. C De glorioso Hiero
nymo sermo. i.

Tastum deduxit domin⁹
per vias rectas.
Sap. x. C Presens verbū pōt
exponi de beato Hieronymo
qui vere iustus erat z multas vias fecit. i
quibus vijs dominus eum deduxit. Pri
ma via est qua de patria sua romā venit
z ibi sibi quattuor acciderunt. C Primo
ibi assecutus est oīum sciarū magnā pñ
ctōem. Nam in grāmatica magistrūz ha

buit Bonatū. In rhetorica Uictorinū. q
tante fame ac scie existit q ymaginē in
foro rome sibi pmeruit. C Secūdo ma
gnam pnotōem. qz cū ipse esset triginta
annoz cardinalis p̄sbyter est ordinatus
et mo: tuo papa dignus sumo pontificio
ab oibus acclamaf. C Tertio passus est
magnā p̄secutōnem. qz cū ipse quorundā
clericoz et monachoz v̄stia rep̄hēderet.
ipse et insidias parauerūt. et p vestem mu
liebrē et turpiter illuxerunt. Un̄ Seue
rus ait de scō Hieronymo. Jugis aduer
sus malos fuit pugna. O dēru cū hereti
ci. qz eos impugnare nō desinebat. O de
rūt cū clerici. qz eoz v̄stiam infectabat et
crimina. Sed reuera oēs boni cū admī
rant et diligunt. Istas nanqz p̄secutiōes
serebat patienter. Un̄ dixit Balesici in
me garrunt. sed scio ad regnum celozū
puentre p infamā et bonam famā. Sere
bat gratanter. Unde in epistola ad asel
lam sic ait. Sfas ago deo. qz suz dignus
habitus quē oderit mundus et pati p̄p̄
xpm. Serebat desideranter. et t̄dcirco di
cebat. Utinā ob domini mei nomē iſde
lium turba me p̄sequeret. utinā i obpro
briū meū solidus insurgeret h̄c mūdus
ut tū merer a xpo laudari et sue pollici
tatiōis sperare mercedē. Brata qdēz et de
siderata tentatio est cuius p̄mum a xpo
spat. Jō autem istas p̄secutiōes sustinuit
patienter. gratāter. desideranter. qz scie
bat verum xpianū p̄secutiōes pati de
bere. Un̄ ipse ait in epistola ad heliodoz
Erras frater erras si putas xpianū vn
quam p̄secutiōem nō pati. tunc maxime
oppugnari si te oppugnare nō sentis.
C Quarto rome passus ē adeo magnaz
flagellatōem. sicut ipse refert in episto
la ad Eustochiū. cum ipse esset adolescēs
seculares scias nimis ardentē legebat.
Et circa hoc sicut ibidē refert in quattu
or peccabat. C Primo qz totū ip̄s tali le
ctōi dabat de die tullii. de nocte legens
platonē. C Secūdo quia lecturus tullii
um ieiunabat. lecturus aut euangelium
nō abstinebat. C Tertio qz post lachry
mas penitente legebat libros secularis
sententie. cū potius tūc sacri libri fuissent
legendi. C Quarto qz stillum sacre scri
pture v̄siliendebat. et sibi tullianam elo

quentiā p̄ponebat Ideoqz dñs eū graui
infirmirate p̄cussit. Et cum sibi exege pa
rarent subito ante tribunal iudicis ē p
ductus vbi a iudice cuius eēt conditiōis
ē interrogatus q xpianū se eē r̄ndit. cū
iudex ait. Mēt̄ris. Licerontanus co tu
et nō xpianus. Tandē p̄mittēs q de cete
ro lras seculares nō legeret ad corp̄ re
ductus est Un̄ dīc idē sup ad Gal. Plus
q̄ quīndecim annis sunt ex quo nunquā
in man⁹ meas gentiliū lras auctor ascē
dit. Sed quid obrepit. vū loquimur velut
antiqui p nebulam somnii recordamur.
C Secūda via est qua de roma p̄stātino
polim ē p̄fectus. vbi Gregoriū nazanze
num magistru habuit et doctorē. Hic nā
qz est ille gregorius de quo loquit̄ idem
hierō. in p̄logo sup apologeticū q due
speciose puellē sibi legenti. vna i dexte
ra. et alia in sinistra appuerūt quas ipse
toruo vultu que essent percūctabat et in
quirebat. Et ille familiaris cum repu
gnantem amplexantes et tenentes dum
surgere vellet et abire. dixerunt. Ne mole
ste feras et accipias iuuentis. Tibi nanqz
familiares sumus. et vna ex nobis sapiē
tia. altera castitas dicitur et misse sumus
a deo habitare tecum. quia locundū no
bis et mundum in tuo corde habitaculū
p̄parasti. Et quia gregorius nazāzenus
ista duo excellenter habuit. s. sapientia et
munditia. iō beatus hieronymus ista
duo ab eo didicit. Un̄ ipse seuerus ait de
hieronymo. Non solum latinis et grecis
sed et hebraicis litteris ita istructus su
it ut se illi in omni scientia nullus aude
at comparare. etiā beatus hieronymus
habuit carnis munditia. quia virgo di
citur extitisse. Quia enī in sacre doctri
ne et diuine scripture studio tam studio
sua erat. Ideo abhorebat carnis vicia et
voluptates que huiusmodi victoriū cau
se sunt. Unde ait ad rusticum monachū
Ama scientiam scripturarum. et carnis
vicia non amabis. C Tertia via fuit quā
do de constantinopoli ciuitate in syriaz
est p̄fectus. vbi heremum petiit. Et sibi
dem quattuor annorum spacio in arctis
sima penitentia se afflixit. Sicut ipse ostē
dit in epla ad eustochiū. Ibidē nāqz du
rū hūit habitaculum Un̄ ait. Quotienā

constitutus in illa vasta solitudine. que exusta ardoribus solis horredū prestat monachis habitaculū. putavi me romanis interesse delitijs et seruiti delicatis cibarijs romanorū dum vescabar de herbis motantis. Durū habitū. Unde ait. Dorebant sacco mēbra deformia squalida cutis situz ethiopice carnis obdure rat. Durū lectū. vnde subdit. Si quādo repugnātes somnus imitēs opprēssisset nuda humo vsq[ue] ossa herētia collidebā. Durū cibuz et potū. vnde subdit. De cibis vero et potu taceo. cū ēt languētes aqua frigida vtant. et cocruz aliquid acceperit luxurie sit. Et tamē post talem et tantā asperitatem vsq[ue] fancer in carne sua aliquā adhuc sentiebat rebellione. Un subiungēs ait. Pallebant ora ieiunij. et mens desiderijs estuabat. et tamē in frigidō corpore solita libidinū incēdia pululabāt. S; ista incēdia p[er] quattuor re frenabat sicut in eadē epla ostēdit. P[ri]mo per lachrymosaz orōem. vñ ipse ait. Itaq[ue] oī auxilio destitutus ad iesum tacebam. pedes rigabā lachrymis. crine tergebam p[er] laborz occupatōem. Un ait ad rusticū. Lū essem iuuentis et incētia viciorū crebra ieiunijs frangerē. tñ mens cogitatōibus estuabat. ad quā edomanda cuiusdā hebreo me in discipulū tradidit vt discerē hebraicū alphabetū. Per carnis maceratōez. vñ ipse ait. Repugnāte carnē hebdomaday iedta refrenabā. P[er] scripturaz seruētē amorē. vnde qd i se expertus fuerat hoc rustico monacho dicebat. Alma sciam scripturaruz et carnis vicia nō amabilia. Quarta si quidē via fuit q[ue] peracta p[er]nitia ad bethleem rediit. et ibi monasteriū p[re]struxit. in quo per quinquaginta sex annos totā vitā suā circa quattuor expēdit. P[ri]mo circa scripturarū diuinaz interpretatōem et ex pōnem. Irido. in lib. ethimologiarū. Hieronym' triū linguarū pitus extitit. cuius siquidē interpretatio ceteris antefert interpretatōibus. qm et verborū tenacior ē et p[re]spicitate snie clarior vire a xp̄ano interpret verior. Aug. p[er]tra Jul. Nō p[re]temnēdū arbitris scm hieronymū qui greco. hebraico. et latino eruditus eloquio in locis scis et lris sacris vsq[ue]

ad etates decreptā vixit. P[er] Secūdo circa hospitū suscepōem. vnde ait cōtra iul. In monasterio hospitalitati ex corde incedimus. et oēs ad nos veniētes p[er]ter solos hereticos lera frōte suscipimus. atq[ue] veniētū pedes lauam. P[er] Tercio circa corpis sui maceratōem. nā adeo se afflixit ieiunado. orādo. et scribēdo vt in suo stratu tacēs fūne ad trabē suspensos manib[us] erigeret supinus. vt officiū monasterij exhiberet. P[er] Quarto circa officij ecclesiasticū ordinatōez. Damascus. n. papa ad preces theodosij imperatoris rogauit hiero. vt officiū ordinaret diuinū quod psalteriū p[er] septias distinxit. et versiculū illū Gloria p[re]i et filio etc. in nicēna cōditiū synodo i fine psalmorū dicēdū instituit. et eplās et euāgelia p[er]inde p[er] anni cūculum dicēdū ordinauit. qd quidē officiū dōm et legēdū papa approbavit et ab oī ecclesia seruādū mādauit.

CSernio. cclix. CDe eodem sermo secundus.

Ecce q[ue] bonū et q[ue] locū dū hitare frēs in vnum etc. ps. Sup hoc verbū sic dicit Aug. Iste velut dulcis sonus et suavis melodia totū orbī notissimus. vt tuba spūs sci diuissos corpe congregauit in vnu et monasteria plurima pepit. P[er] B[ea]tus autē hiero. fuit monach' p[er]fectus. et q[ue]ntū ad hoc sibi puenit qd d[icitur]. ecce q[ue] bonū etc. P[er] fuit et cardinalis reuerētissimus. et q[ue]ntū ad hoc sibi puenit qd d[icitur]. Sicut vnguentū in capite etc. P[er] fuit et doctor egregius. et q[ue]ntū ad hoc sibi cōpetit qd subdit. Quā illuc mādauit dñs bñ dictionē etc. C[irca] p[ri]mū ē notādū q[ue] tria sunt que faciūt monachū p[er]fectū. i. v[ir]te bonitas. iō d[icitur]. Ecce q[ue] bonū. et mēte locūditas. iō subditur. Et q[ue] locūdum et cordis vnitās. iō subdit. Hitare fratres in vnu. Quā igit i t[em]p[or]e religione est bonitas. et sacritas et vnitās. tñc t[em]p[or]e religio est deo gratum habitaculuz. Dat. xvij. Ubi sunt duo vel tres cōgregati etc. Est angelo magnus solatium. ps. Preueniunt p[ri]ncipes. i. angeli contineat psallētib[us]. i. religiofi deum laudatib[us]. in medio iuuecularū. i. seruētiū animaz tympanistiaz. i. corporū mortificatorū.

Est homini magnus presidium. Prover. xvij. Frater qui iuuat a fratre quasi ciuitas firma. Eccle. iij. Melius est duos esse simul q̄ vnum rē. Est etia diabolus magnus tormentum. Unde dicit de congregatōe sanctorum. Terribilis vt castrorum acies ordinata. Jocu dicitur autem in religione causat a grata societate. Eccle. xxv. In tribus beneplacitum ē spūi meo que quidē sunt pbata grata corā deo et hominib⁹ cōcordia fratrum. amor proximi. vir et mulier sibi bene cōsentientes. Tunc namq; est grata societas. quādo fratres exterius inter se habēt cōcordiā et pacificā conuersatōem. et intus habēt veram et nō fictam dilectionē. Et iō dicitur concordia fratrum et amor proximorum. Et quādo prelati habēt ad subditos magnā beniuolentiā et subditi ad platos veram obedientiā. Et iō subdit. et vir et mulier sibi bene cōsentientes. Per virū nāq; itelligit prelatum qui dicit subditos suos docere legem. Et per mulierē itelligunt subditi qui debēt platos suis humiliter obedire. Unitas autē in religiōe causat ex eo q̄ materia diuisionū idē auferitur. Diuisiones enī et discordie causant ex auaritia. i. Tim. vi. Radix omnium malorum est cupiditas. Causant ex superbia. Prover. xij. Inter superbos semper iurgia sunt. Causant ppter carnalē cōcupiscentiam. Jaco. iij. Un bella et lites in vobis. nōne ex cōcupiscentiis vestris que militant in membris vestris. In religiōe autem ē votum paupertatis. et ideo nō debz ibi esse aliqua diuisio ex radice auaritie. Est votum obedientie. Ideo non debet ibi esse diuisio ex radice superbie. Est votum castitatis. ideo non debz ibi esse diuisio ex radice carnalē cōcupiscentie. Istam vnitatem beatus Hieronymus habuit. quia paupertatem et humilitatem tenuit. et castitatem seruauit. Secūdo fuit cardinalis reuerentissimus. ideo sibi competit quod dicit. Si cut vnguentum in capite rē. Caput quidem est summus pontifex in quo ē vnguentum. i. auctoritas et velle dñi. Et dñi auctoritas prelatorum vnguentum q; quoddā vnguentum est dulcoratiuū. quoddā est mortificatiuū. et vtrūq; est sanatiuū.

Sic et potestas prelatorum debz esse dulcoratiua quo ad bonos. et mortificatiua quo ad malos. et sanatiua quo ad oēs. Quia sū beatorum Augustini. siue plectendo siue ignoscendo. hoc solum inde agit vt vita hominū corrigat. Istud caput habet barbas vestimentum et horam vestimentum. Barba eius sunt cardinales sibi ceteris prelati viciniores. Est autem barba sū glo. iudiciū discretiōis. maturitatis. vtilitatis et alacritatis. q; ipsi cardinales circa causas sibi commissas debēt esse discreti in discreta causarū examinatōe. maturi in matura causarum ponderatōe. viriles in digna correctōe. alacres in benigna exhortatōe vt illos quos puniūt benigne ad patientiā exhortent. A capite igitur primo fuit vnguentum in barba. q; sūmi pontificis auctoritas primo refulcet in ipsis. deinde fuit in vestimentum. id est in alios platos qui post ipsos sunt maiores. et ecclesiā debent ornare p honestos mores. Deinde fuit in ora vestimentum. i. in alios prelatos minores et inferiores. Et q; Hieronymus fuit cardinalis ideo fuit barba sūmi pontificis i quā fuit vnguentum auctoritatis et vtilitatis. Tertio fuit doctor egregius. qd notat cum dicit. Ille. i. beatum Hieronymum mādauit dñs benedictōem. Sācti cū doctores habēt benedictōes gratie. Prover. xi. Qui abscondit frumentum maledicet in populo: benedictio super caput vendētium. Habēt etia vitā eterne glorie. Bati. xij. Qui ad iustitias erudiunt multos quasi stelle in perpetuas eternitates. Sed reuera ista duo nō habent oēs doctores: s; tñ illi qui docent verbo et exemplo. Sūt nāq; quidam doctores delicati. quorū tria genera beat Hieronymus distinguit. Quidā. n. sunt doctores gulosi qui tamē docere volūt absinentias. de his ad heliodorū dicit: Delicatus magister ē qui pleno ventre de se sumptis disputat. Alii sunt formidolosi qui tamē volūt alios aiare ad pugnam. Alii sunt delitiosi qui tamē volūt in cruento milite reprehendere formidinem et ignauitā. Alii sunt luxuriosi qui tñ reprehendūt i fornicatōe et cubitu. De his doctoribus predictis ait ad Pāmachium. Delica

De scō hieronymo.

ta doctrina est pugnātictus dīctare de muro & cum vnguētis ipse delibut? scit cruetū militē accusare fornicatōis. Hieronymus vero nō fuit magister delicat? q: nō fuit gulosus s; magne abstinētie. Unde dicit ad eustochiū. Repugnātem carnes ob dogmata inedia subigebam. Nec fuit formidolosus sed magne cōstātē. q: nec laudibus mouebat per iēprā letitiā: nec vituperatōibus per impatiētīā. Unde dicit in plogo sup̄ p̄sa. Nec affectamus laudes hominū: nec vituperatōes expauescimus. Nec fuit dīlino sus sed vita austerus. Unde ait ad eustochiū de se & de fratribus suis qui secum debebant. de cibo & potu taceo cū ēt languentes monachi aqua frigida vtant & coctuz aliquid accipere luxuria sit. C Serino. cclx. C De eodem Serino tertius.

Amicus fideles p̄tectio fortis. qui autē inuenit illū inuenit thesaurū &c. Ecclē. vi. Amicus fideles: & in amicitia fortes. & oī thesauro p̄ciosiores fuerūt. Hiero. & Aug. Dicit autē Hiero. in plogo super biblā. Vera. n. illa necessitudo ē. & x̄p̄i glutino copulata quā non vtilitas rei familiaris. nō p̄uita corporis. nō subdola & palpās adulatio. sed dīcti mor & dīlīnarū scripturarū studia cōciliāt. Isti ergo sacri doctores i vera amicitia sūt p̄iuncti nō p̄pter altquā tpalem vtilitatem. q: veritate purā semp sibi mutuo scripserūt: sed p̄p̄ dei timore & diuinā rū scripturarū amorē. C Qd̄ cū fuerūt amicitia spūali cōiuncti p̄ multa signa apparet. C Prīmū nāq; signū vere amicitie ē qū amicus suū amicū iratū mox recōciliat. Istud signū b̄s Augu. ad scūm Hiero. habuit scribēs ei. Siquid vere me tenere vel scio vel credo vel etiam puto i quo tu alit sentis sine tua inturia conabor asserere. Qd̄ autē pertinet ad offensionē tuā cū te indignatū sensero nī hīl aliud q̄ veniā deprecabor. C Scōm ē qū amicus ab amico rep̄hendit affectat. Istud signū habuit Aug. ad Hiero. scribens ei. le dīs. n. me si tacueris errorem meū quē forte inuenies in libris & dictis meis. Nā & ego amicissimā rep̄bensionem

tuā si trāquillus accipo nō dolebo. melius nāq; tumor capitis dolet cū curatur: nā dū ei parit nō sanat hoc ē qd̄ acute vidit qui dixit vtiliores ēē plerūq; inimicos vrgētes q̄ amicos obfurgare metuētes. Isti entz dū rixant dīcūt vera q̄ corrigamus. Isti vero minore q̄ opz exhibent iustitiae libertatē dū amicitie timēt exasperare dulcedinē. Quapp & si es vt tibi videres lapsus forsā senectute corporis nō vigore animi. tū in area dñica fructuoso labore desudas. ecce p̄sto surz. Siquid perperā dixi fortius sige pedē: nō mihi d; esse molestum p̄dus eratis tue. dñmō p̄tegar palea culpe mee.

C Tertiū est quādo amicus oēm occasionem inimicitie & offensionis vitat & refecat. Istud signū hūit b̄s Hiero. ad scūm Aug. scribens ei. Superest vt dīlīgas dīlīgētē. & i scripturarū capō inuenis senē nō puoces. nos nā hūim? tēpora & eucurrimus q̄tū potuimus: nūc te corrente & longa spacia transmeāte nobis des oclum. C Quartū ē q̄ amicus amico oīa secreta reuelat. Istud signum habuit beatus Hieronymus ad Augu. scribens. De amicitia oīs tollēda suspitō est. & sic cum amico quasi cum altero se loquendū. De isto ē signū scribit b̄s Aug. ecōuerso ad Hiero. Cum hominēz charitate christiana fragrantē atq; mīhi fidelem amicū fratrem meū sentio quē quid ei p̄silloz meoz & cogitatōnūz cōmitto sed nō hominī cōmitto illi i quo manet vt sit talis. Deus. n. charitas est: & qui manet in charitate i deo manet: & deus in eo. C Quintū signū ē qū amicus amicū absente & ignotūz facie amat. Et istud signūz b̄s Augu. ad Hiero. hūit scribens. Si. n. p̄p̄tea te nō nouimus q: faciem corporis tui nō videmus. hoc mō nec ipse te nosti. nam tu quoq; facie tuā nō vides. Si autē tibi nō ob aliud notus es nisi q̄ nosti anīmū tuūz & nos eum nō mediocriter nouimus ex p̄sīs tuis qbus deū benedicimus quī nobis & oībus quī tua legūt talem dedit. C Sextū signū ē qū amicus amicus absentiaz molestie portat. Istud signū Aug. ad Hiero. habuit scribens. Nihil equidē molestius ferro q̄ omnib; angustijs. meis quas patior: q̄

tam longinquas tue charitatis absenti-
am: cum si fieri posset quotidie te p[re]sen-
tem habere vellem. C[on]sequimur signu[m]
est quādo amicus de amico frequen[ter] lo-
quitur. et lib[er]ter eū nominat. Iste signu[m]
Hierony. ad Aug. h[ab]uit scribens. O t[em]p[or]e
beatitudin[is] tuā: eo q[uod] decet honorare
veneratus sum. et habitantē in te dilexi
dominū saluatorem. Sed nūc si fieri pos-
sit aliquid addimus et plentius vt absq[ue]
tui nominis mentōe. nec vnam quidem
horam p[re]terire possumus.

C[on]sermo.cclxi. C[on] Beo dem Ser-
mo quartus.

Nemo accendit lucernā
et ponit in abscon-
dito et c. Luce. xi. Sicut pec-
cator dicit tenebra. q[uia] om-
nia que in eo sunt tenebrosa sunt. sic vir
iustus d[icitur] lucerna fulgida: q[uia] omnia que
in eo sunt luminosa sunt. C[on] Ideo in p[re]-
sent[is] euāgelio de beato Hiero. quattuor
estendunt. C[on] P[ri]mo nāq[ue] h[ab]uit lucidaz sa-
pientiaz et doct[ri]nā. q[uod] notat in hoc q[uod]
ipse vocat lucerna accensa. Ista enī lu-
cerna radlos sue sapie[n]t[ie] nō abscondit ne-
q[ue] occultat: sed per totū mūdu[m] diffudit
et subdit. Ut luceat omnib[us] qui i[n] domo
sunt. Sap. vii. Quā sine fictōe didici: et
sine inuidia cōico: et honestatē illius nō
abscondo. P[ri]us. n. dicit se didicisse: et
postea cōicasse. Didicit autē ipam multi-
pliciter. P[ri]mo audiēdo. Audiuit. n.
Donatū in grāmatica. Victorinū in rhe-
thorica. Grego. nazāzenū in theologia.
Uñ ipse dicit ad Heliodor[um]. Bum essem
iuuentis miro feruebar discēdi ardore.
nec in p[re]s[ent]ia quorūdam p[re]s[ent]is p[re]ceptōem ipse me
docui. Audiēdo et plus p[re]dictum q[uam] le-
gendo. vñ ipse dicit super ad Gal. Scri-
ptura edificat lecta: sed magis p[re]dest si d[icitur]
lectis verat in voces. P[er] Secūdo didi-
cit legēdo. Aug. cōtra Julianu[m]. Scīs
Hieronymus oēs vel pene omnes q[uam] ante
ipsum de doctrina ecclesiastica scripse-
rūt legit. ipse p[er]tero. dicit cōtra Iovinianu[m].
nuz. Operis ac studiū mei est multos le-
gere. vt ex pluribus diuersos flores sic
carpam que bona sunt electurus. Ideo
dicit ad nepotianu[m]. Diuinas scriptu-
ras sepius lege. imo de tuis manibus

sacra lectio nūquāq[ue] deponat. P[er] Tertio
didicit meditādo: quia die ac nocte me-
ditabatur. ps. In lege domini meditab[is]
die ac nocte. Ezech. iij. Comede volumē
istud. Et bus etenim quādo comedit ma-
sticat. deinde sic in stomachū trahitur.
vñ de digestus in mēbra verluat. sic tan-
dem incorpat et c. Sci doctores verbum
dei masticat frequen[ter] meditātōne. et tra-
hunt in stomachu[m] memorie et deriuant
in subditis suis per assiduitatē doct[ri]ne:
et eis incorporat per exēplū vite. P[er] Quar-
to didicit cōferēdo. Unde ait ad Augu-
stinu[m] in epla. Tristes hec dicta sunt vt
mereremur cōplexus tuos et collatione
mutua doceremur aliquid vel discere/
mus. P[er] Quinto didicit et abstinēdo: q[uia]
magnaz abstinētiā faciebat: et corp[us] suū
tetunjs macerabat: q[uia] sicut ipse dicit ad
Heliodor[um]. P[er]ingula venter nō gignit te-
nuem sensu[m]. P[er] Sexto didicit vsque ad
senectutē sacris l[et]is insidēdo. vñ de eo
dicit Aug. q[uod] in locis scis et l[et]is sacris vñ
q[uod] ad decrepitam etatē vixit. Nā sic ait
idem Hiero. ad Aug. Ad discendū quod
opus ē nulla mihi etas sera videri p[otes]t.
q[uia] et si senex magis deceat docere q[uam] discere.
magis autē decet discere q[uam] ignorare.
Quāto autē Hiero. senior erat tanto soli-
diores s[er]mōes p[re]ferebat: vñ ait ad Augu-
stinu[m]. Memento vulgaris puerbij. q[uod] bos las-
sus fortiter figit pedē. P[er] Secūdo h[ab]uit
lucidaz famaz. quod notat per hoc q[uod]
d[icitur] Lucerna super candelabru[m] posita.
Esse autem super candelabrum ecclesie
tribus modis potest intelligi. Vel quan-
tū ad officiū: q[uia] est doctor vniuersalis.
Vel quantū ad vite meritum. quia fuit
eminentis virtutis. Et propter ista duo
toti mūdo erat notissimus. Unde dicit
de eo Augustin[us] q[uod] ipse tanq[uam] lampas ab
orientē in occidentē instar solis resplen-
duit. Vel potest accipi quantū ad gra-
dus sublimitates: quia fuit in ecclesia d[omi]ni
presbyter cardinalis. Tales enī sunt in
ecclesia sancta sublimandi. qui vita et
doctrina sunt lucidi. Sicut enim deus
luminaria in celo posuit et bruta anima-
lia in terra dimisit. Sic et doctores lumi-
nosī essent in ecclesia promonendi: Et
brutales homines relinquendi. C[on] Ter-

to habuit lucidā intentōez & p̄fēntiāz
 cuz dī: Si oculus tuus fuerit simplex to-
 rus corpus tuū lucidū erit. Et dī ibi cor-
 pus vniuersitas op̄ez. Sicut enīz cor-
 p̄s dī vniuersitas legūz: & corpus ciuit-
 tatis vniuersitas ciuiū: & corpus natura-
 le vniuersitas mēbrioz: sic corpus mora-
 le dī vniuersitas op̄ez. Si igit oculus
 intentōis fuerit purus & rectus: oīa op̄a
 ei⁹ erūt pura & recta. Isti aut oculo intē-
 tionis q̄tuor sunt noctua. s. sum⁹ supbie
 Prouer. x. Sicut acetūz dēntib⁹: sic & su-
 mus oculis rē. & Fluxus humoz luxu-
 rie. Ezech. xxiij. Sicut fluxus equoz flu-
 xus coz. & Pulsus auaritie. ps. Oculos
 suos sta. decli. in terrā. & Ignis iracun-
 die. ps. Sup̄cecidit ignis & nō viderunt
 solē. Nullo m̄ istoz modoz oculus b̄i
 Hierony. ledi potuit. nec sumo supbie: q̄
 valde humilis fuit. nec puluē auaritie:
 q̄ oīa terrena p̄p̄sit. nec igne iracūdie
 q̄ partēs fuit. nec ē fluxus luxurie: q̄ vir-
 ginitatē seruauit. Et q̄uis dicat in epla
 ad p̄machū. Virginitatē in celū effero
 nō q̄ habeo: s̄ magis nūtoz q̄ non hēo.
 Credis m̄ q̄ ex humilitate hoc dixerit.
 & forte virginitatē tō se hēo nō reputabat:
 q̄ carnis incēntina sepe p̄p̄fuso fuerat.
 Un̄ ait in epla ad rusticū monachū. Ve-
 nobis q̄ quotiēs p̄cupiscim⁹ totiens for-
 nicamur. Et p̄tra Ioustanuz sic ait: Il-
 la virginitas hostia xp̄i est: cui⁹ nec mēte
 cogitatio nec carnes libido maculauit.
 Ex q̄bus verbis satis colligit ex q̄ sensu
 dixerit se virginitatē nō hēo. C Quarto
 habuit lucidā vitā cuz dī: Si ergo totus
 corpus tuū lucidū fuerit rē. Illa nāq̄
 op̄a sunt lucida q̄ ab oī amore freno sūt
 purgata. Sunt aut q̄dā terrena in q̄bus
 hō bz solum administratōez sicut bona ec-
 clesiastica. & ista relinq̄re est p̄fectio ma-
 gna. Quedāz vero sunt q̄ hō possidet p̄
 hereditariā successiōē: sicut sunt bona
 paterna. & ista relinq̄re est p̄fectio maior
 Quedā vero sunt q̄ possidet p̄ p̄p̄tū suū
 diuz sicut sunt bona p̄p̄ia laborib⁹ acq̄-
 sita: & ista relinq̄re est p̄fectio maxia. Be-
 attus vero Hiero. tāte p̄fectōis fuit q̄ re-
 liq̄t bona ecclesiastica. q̄ cuz esset cardina-
 lis: officio & b̄n̄ficio cessit. Reliquit p̄na
 bona: q̄ oīm hereditatem deseruit & ob-

amores ap̄loz romā venit. Bona vero p̄
 p̄p̄is manibus acquisita si habuisset resti-
 gisset. Un̄ dicit in prologo Job. Si aut si-
 cellā iunco texerē: aut palmarū folia cō-
 plicarē: vt i sudore vuls⁹ mei vescerer pa-
 ne meo nullus rep̄henderet. Nunc autē
 q̄ iuxta finiam saluatoris volo operari
 cibum qui nō perit. error m̄hi geminus
 creseit & infigitur.

C Sermo. cclxij. C De sancto franci-
 sco p̄fessore Sermo primus.

Qui sanct⁹ est san-
 ctificet adhuc rē. Apo. xxiij.
 Sancti viri q̄ntūq̄z sunt
 sancti in corde: n̄ p̄lōm̄n̄us sc̄ficari vo-
 lunt in corpe. ij. Cor. vij. Emundem⁹ nos
 ab oī inq̄namēto carnis & sp̄is. ps. Cor-
 meū & caro mea exultauerūt in deum vi-
 uū. C Ista duo excellēter habuit b̄s frā-
 ciscus. s. corpus sc̄m & aīaz vt deo vera-
 citer dici possit. Qui sanctus est. s. i aīa:
 sanctificet adhuc in corpe. C Primo si
 qdē habuit corpus sc̄m: q̄ oīa q̄ in ipso
 fuerūt sancta erāt. Incipiam⁹ igit a ca-
 pite & descēdam⁹ vsq̄ ad pedes. videb̄
 mus q̄ a plāta pedis vsq̄ ad verticē nō
 erat in eo nisi sanctitas. & Sancti sigdē
 fuerūt capilli b̄i fr̄sc̄i. Cū. n. domus
 culus dā m̄naref ruinā ille modicuz de
 capillis eius accepit & i scissuras posuit
 & domus firmata p̄māsit quā nimis sc̄i
 viri capillus stabiliuit fragilis. & Sc̄do
 fuerūt sancti oculi eius de q̄bus ipse de
 uotas lachrymas emittebat: & tātas & tā
 assiduas vt ismiratē incurreret oculo-
 rus. Et cuz moneret vt sibi a fletu p̄ceret
 r̄n̄debat. Nō est ob amorē lūmis qdē cō-
 hēmus cuz muscis expellēda iterne visi-
 tatio luctus. & Tertio sancte erant aures
 eius q̄ vocē diuinā & subtilitōez āgelicā
 audire meruerūt. & Tr̄t̄o nāq̄z vs̄cibus
 vocē diuinā audire p̄meruit. & Prima
 erat vox p̄ine increpatōis. quā in apulliā
 p̄fectus audiuit. Quis p̄t tibi melius
 facē. dñs an seruus. dñes an paup. Ex-
 t̄ic autem amor terrenoz sibi viluit & in
 amorē dei tot⁹ exarsit. & Sc̄da fuit vox
 magne eruditōis: quā audire meruit in
 hec verba. Fr̄cisc̄e amara p̄ vulsib⁹ su-
 me & tēp̄m contēne. si n̄e cupis & velia

propter ostentationem: sed ut cordibus discipulorum quod erat in mundo predicaturi miraculum artius ingereret. Et ut miraculum non fantasticum: sed vere crederetur. Et ut turbis discipulorum et pauperum multis diebus de ipsis fragmentis sustentarent. Nota dum est autem quod quidam relique partem sicut cogitatio mala et delectatio que aliquando remanet post peccatum iste sunt dispergenda. Unde dicitur ysa. xliij. Perdam babilonis non me germe et reliquias. Nomina babilonica sunt verba lasciuia. Sermones sunt opera. Reliquie sunt cogitationes male. Ista omnia sunt dispergenda. Secundo sunt quedam relique bonarum cogitationum: iste sunt perseruande. De quibus dicitur in ps. Cogitatio hominis proficitur tibi. i. laudabit te. et reliquie cogitationis deus festum agent tibi. Reliquie cogitationis sunt bona verba: quod ex abundantia cordis eo loquitur. Sunt etiam bona opera: quod illud quod concepit manibus operatur. Hec igitur tria deus laudant et magni festum sibi faciunt scilicet bona cogitatio: locutio et operatio. Berni. Puto quod per singulos fideles qui conuertuntur ad deum et in fide proficiunt: festiuitas oritur domino. Tercio sunt reliquie ciborum et utilitatum que sunt pauperibus erogande. Luc. xi. Quod superest date elemosinam et ecce omnia munuscula sunt vobis. Sed dicitur de avaro Job. xx. Non remansit de cibis eius: et propterea nihil remanebit de bonis eius. ps. Saturati sunt filii. i. cum filiis. et tamen reliquias non dederunt egenis sed dimiserunt eas paruulis suis. i. famulis suis. Vel deus saturauit eos filiis. i. multis diuitijs. et in morte nihil dimiserunt egenis: sed reliquias suas. i. diuitias quas habet reliquit: et secum portare non possunt. dimiserunt paruulis suis. i. filiis et nepotibus suis.

¶ Sermo secundus.

Quam subleuassit oculos iesus etc. Scriptura sacra habet duplicem intellectum. scilicet litteralem et mysticum. Et hoc assimilatur grano mellis: ipse grani et ignito lapidi. De duobus primis dicit Aug. de verbis domini. Quis possit de diuinis operibus quod legunt intellectum altius spiritualis significationis excerpere: quasi de obscuro fauorum cellis

mella producamus: vel christi discipulos imitantes spirituales manibus perficamus: ut ad laudem gratia. i. spiritualia verba producamus. De tercio dicit Greg. in moral. Cum verbum sacri eloquii lapidi simile dixerim in quo ignis latet qui manu frigidus tenetur sed percussus ferro ignem emittit. Sic verba sacri eloquii que per narrationem littere frigida tenentur. si quis intente intellectu perfringat: de eius sensibus ignem producit ut in eius verbis animus ardeat qui prius per litteram frigidum tenebat. Educamus ergo de perfringendo euangelio mel quo dulcoremur: granum quo nutriamur: et ignem quo accendamus. In hoc quod euangelio multa genera bonorum isomant. Primo preceptum ut. scilicet oculos cordis ad deum erigat. quod non talis in hoc iesus oculos subleuauit. Debet enim subleuare ad deum oculum intellectus per meditationem et affectus per deuotionem. Eccl. ij. Sapientis oculi in capite eius. Illi enim qui sunt celestia sapientes debent habere in christo capite oculum intellectus et affectus. Refert. Al. gellius quod democritus philosophus oculos sibi eruit. Et huius causa triplex ab alijs philosophis assignatur. Prima quod visus ipsum a meditationibus interioribus impediebat. Secunda quod mulieres sine percussione videre non poterat. Tertia quod malis florere nimis impatenter videbat. et sic a sua philosophia causa impediebat visio rerum sensibilium: et visio rerum delectabilium: et visio rerum sublimium. Eodem modo impeditur quis ne oculos subleuet ad deum. Primo quasi quod nimis occupatur circa sensibilia. i. circa terrenas diuitias. quod tunc oculus sedat puluere auaritie. De oculos suos statuerunt declinare in terram. Secundo quasi quod occupatur circa delectabilia. i. circa carnales delicias. quod tunc oculus excecatur igne percussione. ps. Supercidit ignis et non viderunt solem. Tercio quasi quod occupatur circa sublimia. i. circa ambitiones mundanas: quod tunc obscuratur fumo superbie. Apoc. ix. Ascendit fumus putei abyssi et obscuratur est sol et aer: et de fumo putei exterrunt locuste. Iste fumus infernalis est superbia que primo ascendit in celum: et ibi obscuratur solem. i. angelum. Deinde descendit in aerem. i. in paradysum terrarum: et ibi obscuratur primum parentem.

Aer enim sicut dicit Iſid. p̄tīm ad celeſtē
p̄tīm ad naturam terrenā pertinet. Sic
paradiſus terreſtris medius ē inter ce-
leſtem ⁊ terreſtrē regionē. Deinde ipſe
ſumus ſuperbie deſcendit de paradiſo
terreſtri ⁊ venit in mūdū ⁊ ibi genera-
uit locuſtas. i. lōgas haſtas. i. ſup̄bōs q̄
nō ſolum de ppe ſed et de longe ſerūt.
¶ Secūdo inſormant actui vt opib⁹ mī
ſericordie inſiſtant. In hoc. ſ. q̄ dñs tur-
bam pauli: dāns nobis exēplū vt opib⁹
miſericordie inſiſtam⁹: Et lz hoc ſit la-
torioſum: ē tñ multū fructuoſum. Diſti-
guſt eim ſcē. i. moral. ſup illud Job. vij.
Habui mēſes vacuōs. ⁊ noctes laborio-
ſas enumerauit miſt. q̄ ſunt quedā opa
vacua ⁊ laborioſa. quedā vacua ſz nō la-
torioſa. quedā laborioſa ſz non vacua.
Pati eim aduerſa p mūdō ē laborioſū
ſz tamē vacuū. q̄ nulla retributiō ē di-
gnū. Sap. v. Laſſati ſumus in viā p̄dī
t ſontis ⁊ iniquitatis ⁊ ambulauimus vl-
as difficileſ. Reſoluti aut delictis q̄des
vacuū ſed nō laborioſum. Ibidē. Quid
nobis p̄ſuit ſup̄bia: aut quid diuitiarū
ſacrātia cōtulit nobis. trāſierūt oīa tan-
quā vmbra. Pati vero ppter chriſtū vel
pietatis opera exercere: ē quidē laborio-
ſū ſed nō vacuū. imo valde fructuoſū
Sap. iij. Bonoz laboruz glorioſus ē fru-
ctus. ¶ Tertio inſormant p̄lati vt i cor-
rigēdo debitā formā teneāt. In hoc ſcilz
q̄ xp̄s dedit turbis panes hordeaceos ⁊
piſces: ⁊ ipſos diuſit. In panibus hor-
deaceis aſperſtas. In piſcibus dulcedo.
In diuiſiōe diſcretio notaſ. Et p hoc dā
itelligi q̄ p̄lati quōſdā debēt corrigē cū
ſeueritate. quōſdā amonere cū amoris le-
nitate. oēs aut cum diſcretiōe. Eccl̄. xij.
Verba ſapiētū quali ſtimuli: ⁊ quali cla-
ui in altū deſcūt. Stimulus ſup̄ſicialiter
pūgit. clauus deſcūt in altū i deſc in p-
fundum ſoriter penetrat. pterqz ad hī
bendū ē ſap̄tēter. Jō p̄mittit verba ſa-
piētū. P̄lati eim quib⁹dā debēt ad-
hibere ſup̄ſiciales correctōes ſicut man-
ſuetis. Quib⁹dā. p̄fundas obſurga-
tiones ſicut ſup̄bis. Oib⁹ tñ cū diſcretiō
ne: q̄ i oī ſacrificiō ſal diſcretiōis offerit.
¶ Quarto inſormant ſubditi: vt ſentia
litatē reſtringāt. qd̄ notaſ i hoc q̄ diſcu-

buerunt ſup ſenū. Per ſenū eīz caro hu-
relligit. Yſa. xl. Oīa caro ſenū. ē eīz ſen-
ſualitas ceca. iō ducit aſam p vīa p̄icu-
loſam. Eccl̄. xviij. Si p̄ſtes aſe tue ꝑcupi-
ſcētā eius faciet te venire in gaudū tñ
mīcis tuis. Et aīe inſinica. Bat. v. Caro
cōcupiſcit aduerſus ſp̄m. Et in domi-
ta ⁊ laſciua niſi a deo caſtigetur. Diere.
xxi. Caſtigati me ⁊ eruditus ſum quali
vitulus vel iuuēculus i domitus. q̄: iſt
ē ceca d̄z ipam rō p vīa rectā ducere. q̄ ē
aīe inſinica d̄z ipam potēter ſerire. q̄ ē
laſciua d̄z ipam in ſeruitutē redigere. i.
Lōz. ix. Ego aut ſic curro nō quali i ſer-
tū. ecce q̄ ſenſualitatē ſuā p vīa certam
ducebat. Sic pugno nō quali aerē ver-
berans. ecce q̄ ipam potēter ſerſebat.
Sed caſtigo corpus meū ⁊c. ecce q̄ ip̄s
in ſeruitutē redigebat. ¶ Quinto inſor-
mant p̄dicatores vt verba que populo p̄-
dicant: nō a ſeipſis ſed a deo ſe habē re-
cognoſcant: qd̄ notaſ p hoc qd̄ dī d̄bat.
xliij. q̄ xp̄s dedit diſcipulis panes ⁊ dī
ſcipuli turbis. Peccator: qd̄ ē vulnera-
tus: ſemulū: ⁊ ſpoliatus vt hētur Lu-
ce. x. de illo qui incidit in latrones. P̄-
dicatores eīz debēt alium vulneratū ſa-
nare. medicinis orōnū. q̄ eim orō ſanct
dī Jac. v. Infirmas quis in vobis indu-
cat p̄ſbyter oēs eccleſie vt orēt ſuper eū. ⁊
orō ſi deſ ſaluabit infirmū ⁊c. Debēt aut
mag ſemulū nutrire pane doctrine.
d̄bat. liij. Non in ſolo pane vſuit hō ⁊c.
Debēt aīam ſpoliatū induere veſtimen-
tis virtutuz. de quibus dī ad Rom. xliij.
Abijcimus opa tenebray ⁊ induam⁹
arma lucis ⁊c. Et tñ q̄ p̄dicatores vulne-
ratos ſanant vel ſemulū nutriūt vel
ſpoliatū induūt: nō a ſede ſz a xp̄o hñt.
Unde quilibet p̄dicator d̄z dicere. Yſa-
iij. Non ſum medicus: quo ad primum.
Nec in domo mea ē panis: quo ad ſcōz.
Nec veſtimētū: quo ad tertū. ¶ Sexto
inſormant auditores vt q̄ aliqua audīūt
que cape nō p̄nt non ea negligāt ſz i eo-
p̄tino memoriē recōdāt. Hoc notatur i
hoc q̄ xp̄s dixit: Colligite q̄ ſup̄auerūt
fraginēta ne pereāt. Sepe eim difficul-
tas i ſacra ſcriptura accidit trib⁹ d̄cāto.
Un̄ dicit Hiero. Ignosce obturitatē: q̄
trib⁹ modis naſcīt: aut rex difficultate

aut magistri ipertita: aut discitis nimis tarditate. Quando igitur quis non potest aliquid capere. siue quod illud in se est nimis difficile. siue ille qui docet nescit bene exponere. siue ille qui audit est ad intelligendum durus. non tamen illud negligat sed in memoria recodet. et suo tempore peritiores consulat: sicut faciebant discipuli qui quando a christo occultas parabolas audiebant: ab ipso postea requirebant. Unde dixit ei Petrus. Mat. xv. Ediscere nobis parabolam istam. **S**eptimo informantur benefactores ut beneficia sua maxime impendant illis qui sunt in maiori indigentia et necessitate. quod notat per hoc quod christus turbam saturavit: que usque ad vesperam ieiunauerat: et cibos alitudo habere non poterat. Nam secundum Ambrosium. in li. de offi. Beneficium debemus dare pauperi indigenti potius quam diuitibus de causis. **P**rimo propter maius meritum. Luc. xliij. Cum facis conuultum noli vocare diuites: ne forte et ipsi te reuertentur: et si aut tibi retributio erit. **S**ecundo propter maius debitum. pauperes enim se obligatos reputant illis qui bene eis faciunt. Diuites autem reputant se prestare gratiam illis a quibus beneficia recipiunt. **T**ertio propter maius preconium. Pauperes enim laudant illos qui bene eis fecerunt. Diuites vero non laudant sed nec gratias agunt. imo vercundantur confiteri se beneficium recepisse. **O**ctauo informantur beneficiorum receptores. ut scilicet scitis bene factis gratias agant. quod notat per hoc quod dicitur. Illi autem homines cum vidissent quod fecerat signum dicebat. Quia hic est vere propheta qui venturus est in mundum. Quod est contra illos qui beneficia non recognoscunt nec gratias agunt sed statim obliuiscuntur. Beneficium enim aut potest esse singulare: aut commune: aut datum a paupere. **B**eneficium singulare obliuiscitur homo de facili. Simonides philosophus interrogatus quid inter homines facile consenseret. respondit beneficium. Seneca. Memoria beneficiorum labilis: iniuriarum vero tenax est. Beneficium vero cito obliuiscitur homo facilius quod scilicet dei consuevit. Qui seruus communitati: seruus nulli. **B**eneficium autem a paupere impensum obliuiscitur homo facillime. Unde dicitur Ecclesi. ix. d. il-

lo pauper qui ciuitate obsessam per suam sapientiam liberauit: quod nullus deinceps recordatus est hominis illius pauperis.

Sermo tertius unde supra.

Autem ^{implet sunt.} **S**ectione christi qua oculus impletur si sunt intelligit celestis refectio ubi erit plena satietas atque repletio. **T**ria autem sunt loca. scilicet mundus. infernus et celum. In mundo non est satietas aliquid. In inferno est fames perpetua. In celo est satietas plena. In mundo quidem est cibus materialis et spiritualis: tamen neutrum saturat. **C**ibus autem materialis et corporalis deus diuersimode hominibus parauit: secundum diuersum statum ipsius. **I**n primo enim statu. scilicet ante peccatum deus dedit hominibus in cibum fructus arborum. Et iste cibus competebat innocenti. Dedit autem tunc sibi tria genera fructuum. Unum quo nutritur. Aliud quo in vita conseruaretur. Tertium quo periret. De isto triplici fructu dicitur Gen. ij. Produxit dominus deus de humo omne lignum pulchrum visu. et ad vescendum suauis: quo ad primum. Lignum etiam vite in medio paradisi: quo ad secundum. Lignum quoque scientie boni ac mali: quo ad tertium. **S**ecundo homini in cibum dedit olera herbarum: hoc post peccatum. Quia enim primus homo dei preceptum contempsit et cibum vestrum manducauit. sed de paradiso in hunc mundum tanquam exilius: unde deus eum misit ut de peccato suo penitentiam ageret. et ideo dedit sibi in cibum olera herbarum qui est cibus penitentium. unde dixit ei dominus post peccatum. Gen. ij. Male dicitur terra in opere tuo. spinas et tribulos germinabit tibi: et comedas herbas terre. Et isto cibo homo usus est usque ad diluuium. **T**ertio deus dedit hominibus cibum esum carnis et piscium: hoc post diluuium. Tunc enim natura humana est debilitata. Olera herbarum non habuerunt post diluuium tantam virtutem: nec terra tantam fertilitatem. Et ideo deus humane infirmitati per descensum esum carnis et piscium sibi concessit. Unde dixit post diluuium noe et filiis suis Gen. ix. Terrores vestri et treores super cuncta animalia terre et super omnes volucres et pisces maris: quasi olera vi-

retra vobis de di oia. s. ad māducādū.
In magnis tñ aialib⁹: sicut in leonibus
hō perdidit dñum suū vt cognoscat p
pter pccm dñmūtā esse suā dignitatez.
In minimis et sicut in muscis et pulicib⁹
bus pdidit vt cognoscat suā miseriaz et
vilitatez. In medijs aut sicut in pecori-
bus et sumēts retinuit ppter suā neces-
sitate. Ista aut cōcessio de esu carnis et
piscis post diluuiū adhuc durat. ¶ In
nullo aut istorū statuū homo satietatez
inuenit. Nam nec an pccm inuenit satie-
tate in fructibus arborū. Nec post pccm
in oleribus herbarū. Nec post diluuiū
vel modo in esu carnis vel piscis. S3 si
hō hodie bene comedit et bibit: cras me-
litus vult comedere et bibere. ¶ Psal. lvi.
Venite sumamus vinū et impleamur ebie-
tate: et sicut hodie: sic erit et cras: et mul-
to amplius. ¶ Quarto dabit deus hōi
i paradiso cibū dissimile ab istis. Nō fru-
ctū arboris materialis. s3 fructum vteri-
vitalis. ps. Cū dederit dilectis suis
somnia. ecce hī ditas dñi filij merces fru-
ctus ventris. Nō olera siue herbas ter-
re: s3 virentia pascua vire. Jo. x. Ingre-
diatur et egrediet et pascua inueniet. Nō
carnes animalū vel piscis: sed delicias
angelorū. ps. Panē angelorū mandu-
cauit hō. ¶ Secūdo mūdus h3 cibū spi-
ritualē. i. appetitum diuinarū et hono-
rum. Et cibus iste etiā nō satiat. Quo-
mō possit quis satiare de vmbra: vento:
et fetore. Umbra quidē nō pōt satiare: s3
infrigidare. Ventus non potest satiare:
sed inflare. Feto: non potest satiare: sed
inficere. Umbra signat diuitias: ex eo q
elto transeūt. Sap. v. Transierunt om-
nia sicut vmbra. et ideo cor auari infrigi-
dat. Eccle. xliij. Belu sicut salem super
terram effundet. i. effundit permittet. Et
dicit salemq: tale gelu facit cor auari cē
sterile ab omni opere bono. Ventus si-
gnat honores. Job. xxx. Eleuasti me et
quasi sup ventū ponēs elisisti me valide
Talis ventus cor supbi inflat. Ad col. ij.
Inflatos sensu carnis sue. Tales infla-
tos dirumpit malleus diuine sententie
Mat. xxv. Bisce dite a me maledicti in
ignem eternum et. Sap. iij. Dirumpet
illos inflatos sine voce. Nō. n. emittent

vocem alicuius excusatoris vel appella-
toris. Feto: signat immūditas carnales.
Juxta illud Isate. xxxiij. De cadaueri-
bus corū ascendet fetor. Job. i. Cōp-
truerūt sumēta in stercore suo. Iste fetor
nō reficit sed totā terrā inficit et corum-
pit. Ezech. xxxij. Rigabo. i. rigari pmit-
tā terrā fetore sanguinis tui. ¶ Secun-
dus locus est infernus vbi erit fames p-
petua: tanta sc3 q pccmūta fame corū
caro erit cōsumpta. Threno. iij. Adhe-
sit cutis corū ossibus: aruit et scā ē qua
si lignum. Tanta q pellis corū erit adu-
sta. Thren. v. Pellis nostra quasi eliba-
nus exusta est a facile tempestati fanis
et. Tanta q fames intra costas corū
erit inclusa: et ideo erit perpetua: qd co-
stis corū nunq exire poterit. Job. xviij.
Attenuet fame robur ei⁹: et iedia inua-
dat costas eius. Tanta q linguas ppri-
as manducabunt. Apoca. xvi. Mandu-
cauerunt linguas suas. Tanta q sua et
aliorū brachia deuorabunt. Psal. lx.
Unusquisq carnē brachij sui vorabit.
Manasses effraim: et effraim manassen.
Tanta q pccmūta fame diaboli et deus
blasphemabūt. Psal. viij. Cum esurierit
irascetur: et maledicet regi suo et deo suo
¶ Tertius locus ē celū: vbi satietas ple-
na est. Job. n. totus homo in quinq sen-
sibus satietabit. Nam visus satietabit in vi-
sione christi. Vñus autem delectat i co-
lore viridi qui ē medius color constans
ex albo et nigro. Color albus est deitas
lucida. color niger est caro de terra for-
mata. Iste duplex color: idest deitas cla-
ra et nigra humanitas in christo est con-
iunctus et totus amicus et viridis ē esse
ctus. Unde vocat se virides dicens Luce
xxij. Si i viridi ligno hoc faciūt. in ar-
do quid fiet. Iō quislibz scñs dicere pōt
illō hester. xv. Valde mirabilis es dñe
et factes tua plena ē grāz. Iō dñ. i. Perf-
t. In quē desiderāt āgeli pspicere. ¶ Ol-
factus delectabit in redolēscētia christi
In ipso. n. est balsamū diuine nature. ci-
namomū deuote aie. et myrrha carnis
mortificate. Eccle. xliij. Sicut cinna-
mum et balsamum aromatizans odo-
rem vedit. quasi myrrha electa vedit su-
uilitatem odoris. ¶ Ex hīs ergo tribus

speciebus aromaticis scilicet tunc odorē sen-
tiēt: et clamabūt et dicēt illō Lanf. i. Tra-
he me post te curremus etc. Etustus de
lectabilis in gustādo dulcedīnez xpi. Un-
cātat ecclesia. et sumit ex Jobel. iij. In il-
la die stillabūt mōtes dīcedīne: et colles
fluēt lac et mel. Per lac ītelligit caro xpi
mūdi ssima. Per mel aīa xpi dulcīssima.
Per dulcedīnem deitas xpi suauīssima.
Mōtes īgit et colles. i. magni et mīores
sancti: et gustus habebūt dulcedīne a car-
ne xpi mūdi ssima: et ab aīa xpi dulcīssī-
ma: a deitate xpi suauīssima. Et tactus
delectabilis in tāgēdo xps. multū delecta-
tur hō in tāgēdo amīcū. plus in ample-
ctēdo amīcū. multo plus in osculando
amīcū. Tūc ergo sancti xpm tāgent et te-
nebūt fortiter. Lanf. iij. Tenuit illū nec
dimittit. Tūc āplexabūtur hīlarit. Pro-
uer. iij. Arripe illā. s. sapientīā q̄ est xps
et exaltabit te et glorificaberis etc. Et tūc
osculabunt dulcī Lanf. viij. Quis mī-
hi det te fratrē meū sugētē vbera matrīs
mee vt īnuentā te foras et deosculer: et ias
me nemo despiciat. Christus ante incar-
nationē erat in sinu patris: s. foras ve-
nit qn naturā humanā assūpsit. Et tūc
hō deū osculatus fuit qn. s. naturā diui-
nā humanā naturā in vnitāte psonē sibi
vnīuit. Et illud tale osculū petebat gen-
tīlīanū dīcēs Lanf. i. Osculet me osculo
horis suis. Et sic cū nō despexit. Nec de-
us: sed multū dilexit. Nec angelus: s. in
reuerētīā habuit. Nec diabolus: s. de in-
cepit multū eū timuit. Et auditus facta-
bilis in audīēdo vocē xpi que tā dulcis est
vt qlibet sanctus clāmet et dicat Lātī. ij.
Sonet vox tua i auribus meis: vox enī
tua dulcis. Dīcīt Augu. q. sonus tripli-
citer fit. Aut pulsus: sicut i cythara et psal-
terio. Aut flatus: sicut i organo. Aut can-
tus: sicut in voce. Iste triplex sonus in ce-
lesti patria resonabit. Sonus enī q̄ fit
cū pulsus. sicut in cythara et psalterio: si-
gnat dulcīssimā xpi allocutionē. Ipse q̄
dē est cythara et psalterius. Juxta illud
ps. Exurge gloria mea psalteriū et cytha-
ra. Psalteriū qdē sonat a supiori: cytha-
ra ab īferiori. Illa ergo vox xpi ē suauīssī-
ma q̄ pcedit a psalterio diuīne nature q̄
est natura supior: et a cythara nature hu-

mane q̄ est īferior. Sonus q̄ fit cū flatu
sicut in organo signat sanctorū laudem
q̄ fuerūt organū spūs sci. q. spūs scūs p
īpso sicut p organū est locutus. ij. Per-
f. Spīritu sancto īspirati locuti sunt san-
cti dei hoīes. Ipse ergo spīritu sancto
āflati in laudē et gratīarū actionē prou-
pent. Juxta illud ysa. li. Gaudium et leti-
cia īnuenietur in ea: et gratiarum actio et
vox laudis. Sonus qui fit cum cantu
sicut in voce: significat angelicā tubila-
tionē. De qua dīcītur Job. xxxvij. Ubi
eras cum me laudarent astra matutina:
et tubillarēt oēs filij dei. Iste ergo triplex
sonus in celesti patria audiet. Unus q̄
causat a voce xpi dulcīssima. Alius qui
causatur a tubilatiōe angelica. Tertius
qui causat a gratiarum actione et laude
humana. Istud enīz erit offīcīū omnīum
sanctorū et angelorū: cōtinue scilicet lau-
dare deum. Aug. in li. de ci. dei. Ibi va-
cābimus et videbimus. videbim et ama-
bimus. amābimus et laudābimus. Ecce
quid erit in fine fine fine. Nā quis altius
est noster finis: nisi peruenire ad regnū
cuius nullus est finis. In isto ergo fine
nostrū opus finiamus rogātes deum vt
sicut est finis nostrorū laborum: sic de-
gnetur esse finis nostrorū desideriorū.
Juxta illud qdē idē doctor in eodē libro
testat. Ipse īquit erit finis desideriorū
nostrorū qui sine fine videbit. sine fasti-
dio amabit. sine fatigatiōe laudabitur.
hoc munus. hic affectus. hic actus. p se-
cto erit oībus cōs sicut īpā vīta erit cō-
munis. Ad illū beatū finem pducāt nos
ille q̄ est principium et finis. Qui sine fi-
ne. vīuit et regnat per īfīnīta seculorū
secula. Amen.

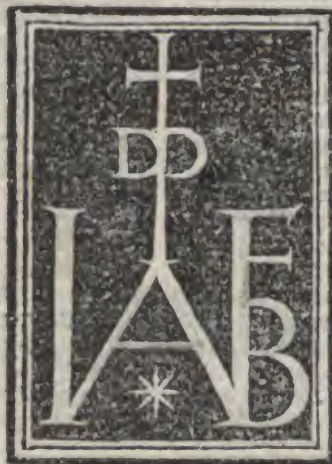
Explicit sermones dīcāles fratris
Jacobi de viagine ordinis predicatorū
quōdam archiepī Januēsis qdē diligētissī-
me emēdāt: ac cum magna sollicitudīe
correcti et castigati. Papie impressi cura
ac īpēs Jacob de paucis drapio de bur-
go franco. Die 14 nouēbris 1499 ad
laudē dei ac gloriose vīrginis. Amē.

^a
Sermones aurei
noster quod
tionē. carnalis
atūtur. Threnoz
^b
sueq; abstineō
fratris tui.
quod discendus
inferna
^c
cognoscit
defect. i.
gitime seruati.
Sed de multis.
^d
per aquas
opibus iustitie
te ferere
similant
^e
ad fidē:
stentes coronā
mūz ne quis
tia fructuuz
^f
gaut. hoc
veniebant.
lij. C. Circa
notas cū dē:

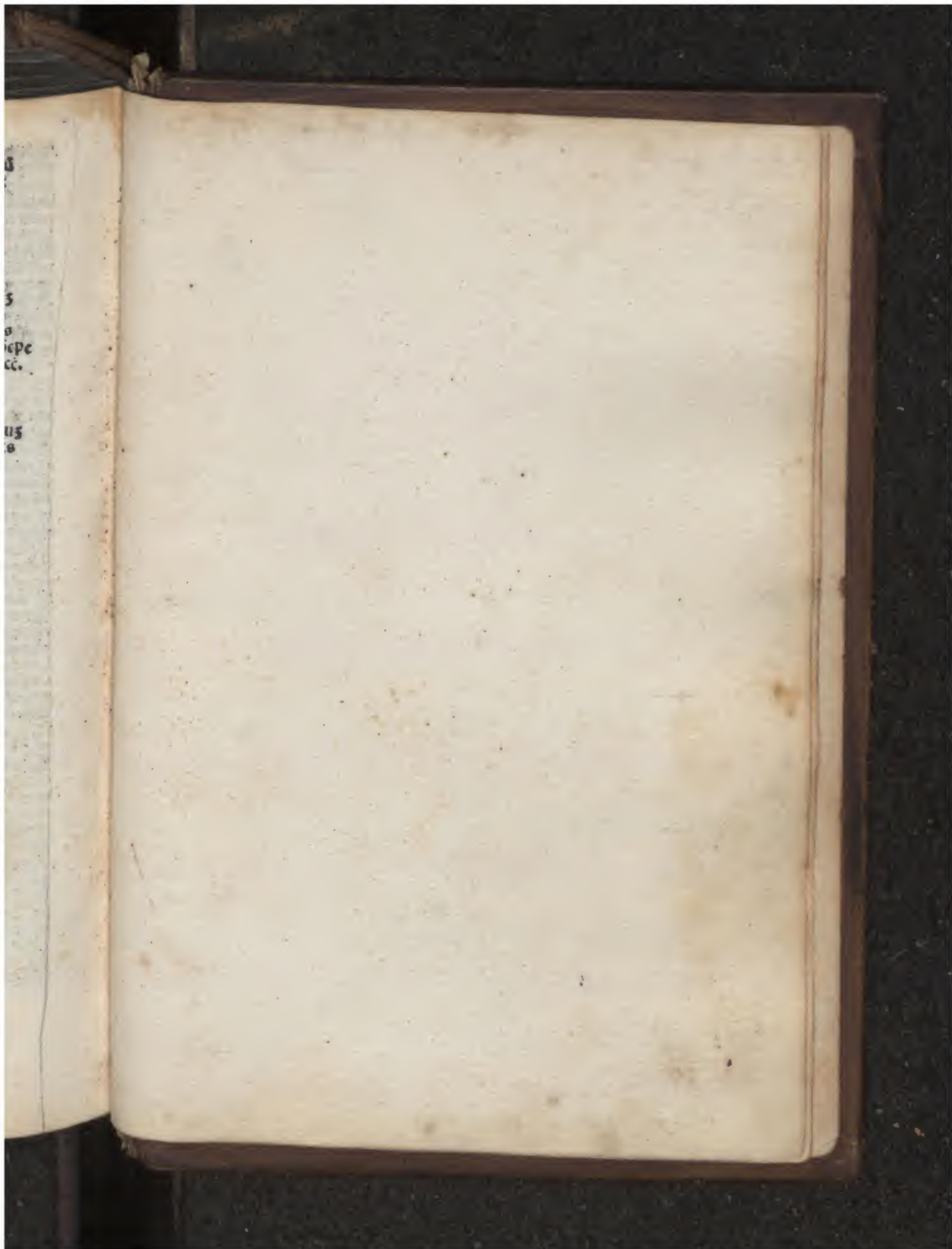
^g
serpentina
de morte
i. animaz
gēne que
^h
suraust.
remediū
Aug. Uerus
propter
ⁱ
opationes
se cōsiderans
tione. Jo.
cū dum aliaz
^k
tristitia.
deciz stellaz
fideles hñt
stabile testimoniū
^l
xij. Uiuo
Gaudiū mūdi
uel. Byssus
Prouer. v.
^m
gis ē dilectio
proprium
tas supradictū
ctabat. dē

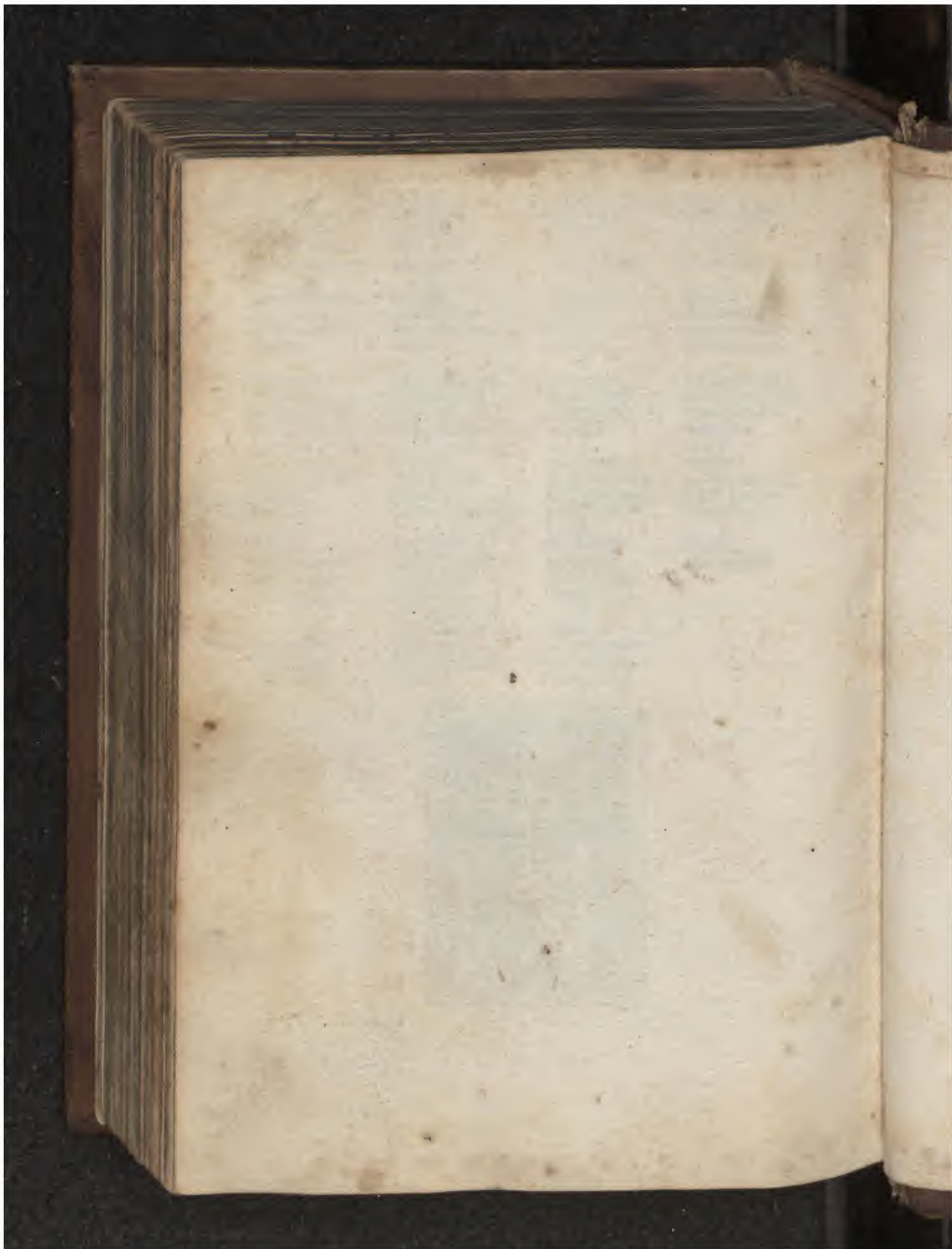
ⁿ
peccauit
rū fuerunt
si qui ei
ber quattuor
^o
laudarent
potentie
grana
scendere
^p
est manus
super altare
cōtumelioso
ad dñm
^q
quedaz que
questio incidit.
C. Tertio homo
proyiciendi
^r
desiderada
qō non hz
Extens iesus
ostendere cū
^s
scilz spūs
Calix in manu
in rete mittit
ra: oia trahā

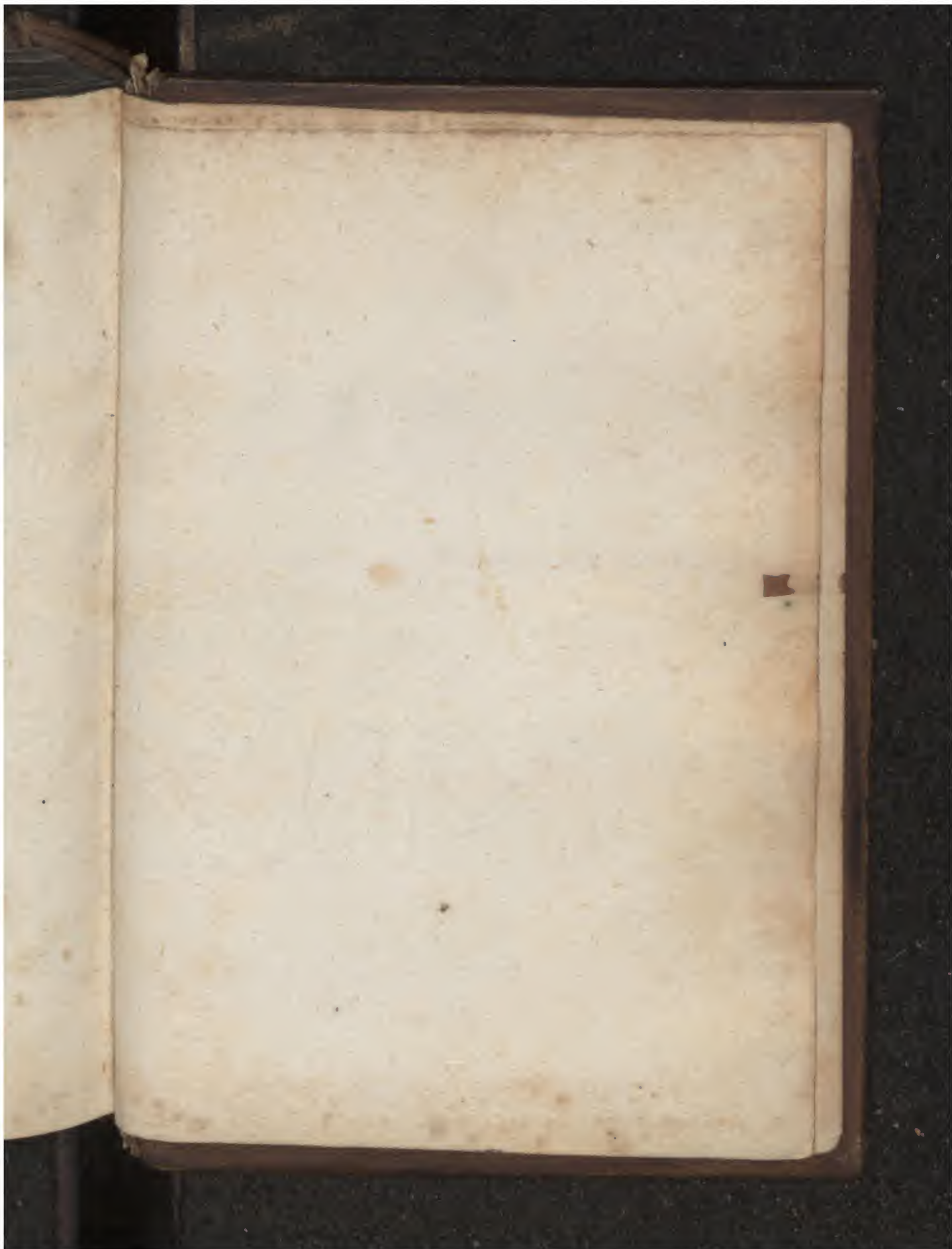
^t
dirigat oculū
lene: marthe
in corpore
rū ostendit
^v
precedit
sacramentū
modis pñt
Tribus antez
^x
les exteriores
comedere. Sepe
comedere. Ecce.
patre erat
^y
meatum
z obligatonuz
ppter paupes
carnē tuam
^z
propter
aut magistrū

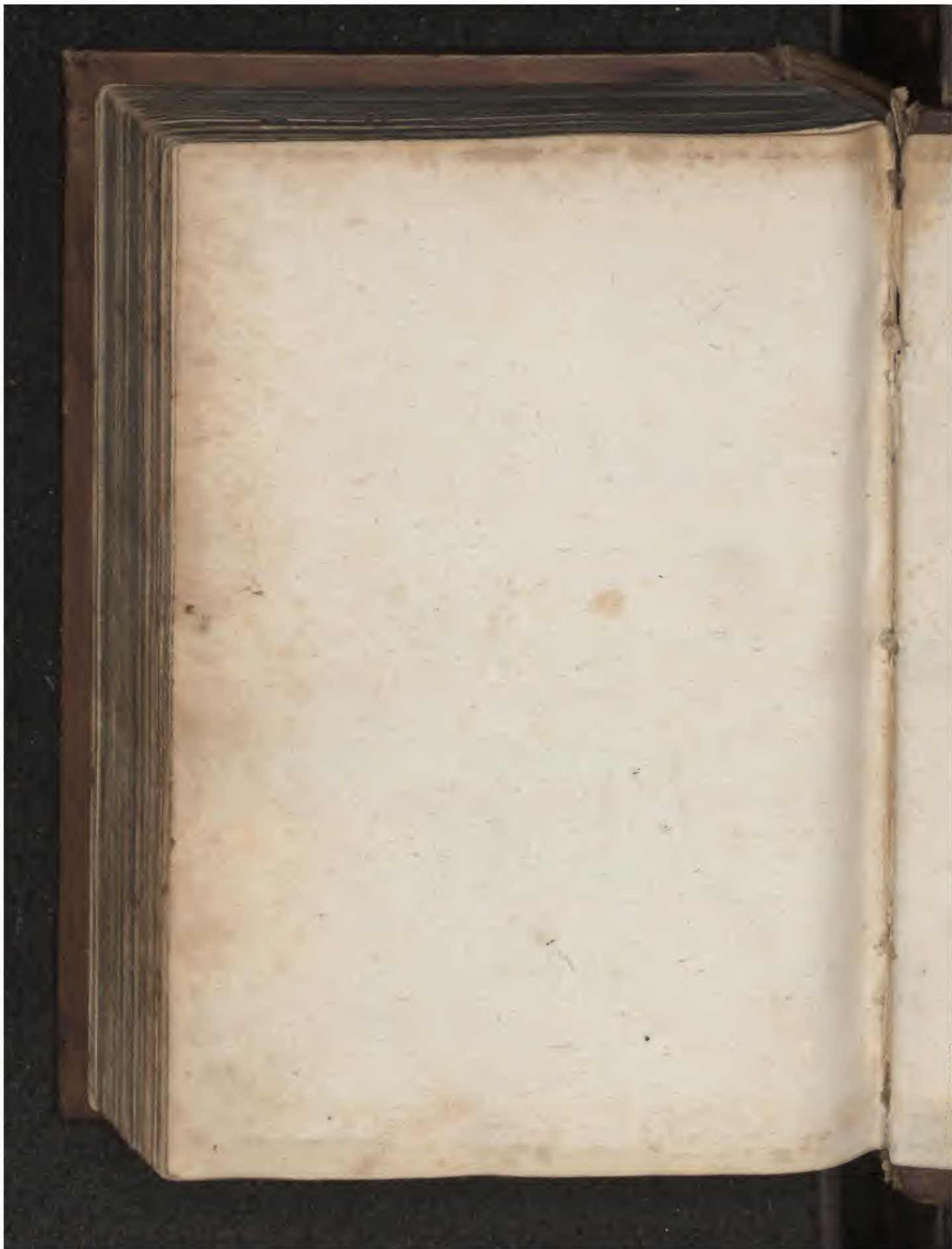

166511

110 -

P. II, III -

Cof. II. 2. 224 (conspicua
in parte al 10 vol., in parte al
20)

C. III. 6526

113 -